

Štwórtlěta předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, płaci so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 1.

Sobotu, 6. januara

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či hami česćenje wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža ja nje na přenje štwórtlěto 1877 do předka płacizć, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Či, kotřiž hěbi „Serbske Nowiny“ přes póst přichinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, hěbi je tam bórny fšacaz. Na štwórtlěto šaplaczi hě ja „Serbske Nowiny“ na šafskich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho křezorstwa 1 marka a s přichinjescz do domu 1 marka 15 np.

Redakcija.

Naschim česćenym čitarjam pschějemy k nowemu lětu strowje a sbože, Boži měr a Božu hnadu, lubosć k Božemu słowu, poslušnosć Božim kášnjam a pschikášnjam, wobitajnosć w džele a sprawnosć we wobšhadže, mitosćiwu wyschnosć, wěrjazych a rosjašnjonych šastojnikow w zyrkwi a schuli, česćenje zuseje kmanosće, wyšokowaženje šerbškosće, nam wot Boho špóžčeneje, a škóncznje tež šwěrnosć

k Serbskim Nowinam!

Redakcija.

Křidž a šwoboda.

Wojedanczto s Wosniji.

I.

Kóždy naschich čitarjow drje mjenje abo bóle derje wě, šhto je na tym wina, šo šlowjanszy kšesczijenjo s bronju w ruzy postawychu.

Dokhotrajaze, s kóždym lětom pschibjeraze pschesczehanje se strony Turkow, jich podkročowanje wobohich kšesczijanskich ratarjow na wschěch bokach a njenašytna nahramnosć mohamedanskich begow jim žiwjenje tak žalofne činjesche, šo je wjazy šnjescz njemóžachu. Šich hubjenstwo bě tak mulke, šo wobšantnychu, radšcho s bronju w ruzy wumrjecz, hacz dlěhe w turkowskim šchlowinstwoje žiwi hycz.

W šlědowazym chzemy mały wobras pokazaz, kotryž pokazje, tak a šhto dyrhja ššlowjenjo w Turkowskej pscheczerpicz.

Njedaloko bosniskeho měšta Bihacza leži, abo lěpje prajene, ležesche mała wjeska Zwětnicz zyle bliskfo awstrifskich mjefow s naschecza awstrifšeske wšy Osredki.

Hacz běšche Zwětnicz rjany abo hrosny, wo prawdže prajicz njemóža, pschetož Zwětnicz bu — kaž wjele stow kšesczijanskich wšow — w šandženym lěče do čzista wotpaleny.

Zwětnicz měšesche šnjefa (turkowski: bega) a wón mjcnowasche šo beg Osman Kulenowicz.

Beg je w Turkowskej to, šhtož běšche předy we Łuzizy ryczercz-kubler, jenož s tym rošdželom, šo turkowski beg woschěje w nowšchim

czachu činjesche, šhtož šo jemu jenož špodobasche, a šo jeho žana wyschnosć w jeho hrosnych štukach njewobmjesowasche.

Najšóršchi tutych begow w Wosniji šu šobustawy šemjanskeje šwójby Kulenowiczow. Woni w pošodnischej Wosniji wobšchěrne kubla wobšedža, pjenjesh, šwojim poddanam wudrzene, w Bihaczu, Lwinje abo Serajewje pscheczjinjeja a jenož na žnjach na šwoje kubla pschijědu, šo bnychu poddanom wurubili a jich pak bóle pak mjenje pschesczehali; pschetož wschitzy jich poddanjo šu kšesczijenjo.

Dawki, kotrež ma tam kšesczijan na wyschnosć płacizć, šu drje mulke a czežke, ale woni hodža šo šterje šnjescz, dokelž je w nich tola trochu wěšta mēra. Woni dawaja „dešetinu“, to je džefatš wot wschitšeho, šhtož s polow, lěšow a šahrodow domojšhowaja, dale wojerški dawš a „debeliju“, to je škótny dawš a to 1 šlěborny krosch wot kóždeje wowzy, kofy a czelecza, 2 šlěbornaj pak wot kóždeho howjada a konja, dale „dymowinu“ to je 10 šlěborny wot kóždeho wuhnja abo doma a škóncznje hišcěje 60 šlěbornych ša dowolnosć k woženjenju.

Wjele bole pak turkowski beg abo šemjan šwojich poddanom drějšesche a drěje a šo, mohł vjez, wot jich krowje kormi; jemu wote wscheho, šhtož kšesczijanej narosće „trečžina“ to jy šecžina škušcha, a tak wón tule šecžinu bjerjesche, to chzemy nětko trochu rošestajecz.

Žadyn poddan njehně se žnjemi šapoczecz, předy hacz njeje k temu wot šwojeho bega dowolnosć dostaf. A to hišcěje dofcz njeje; pschetož hdyž chze kšesczijan žně domoj šhowacz, beg šwojeho šastojnika k njemu pošcžele abo šam pschidžje.

Teždy šebi wón po rjadu hospodu pola samóžnišchich poddanow wubjerje a w tym čašu, hdyž tam pšchegywa, dyrbi poddan žně dokonjecz. Bjes tym so beg w domje poddana leži a šo se wšchem, sčtož je drohe a dobre, formicz dawa, dyrbi wbohi hospodať wo dnjo a w nozy džefacz, so by žně w postajenym čašu domoj sšhowať a womkoczit.

Hdyž je šo to staťo, šo dželenje sapoczina: wot džefaczoch kórzow kóždeho žita abo drugeho płoda šluscha jedyn wšchnošči, tši pať beg bjerje. So šebi wón najšepše wosnje, šo šamo wě a wšche teho hiščeje po šwojim spodobanju šobu wša, wo čož je jeho — kaž beg prajesče — bur šbeať.

A bě šnadž w burškim domje rjana žonška, dha je šo hušto staťo, so je ju beg šobu wšať, a njemóžesče šchesczijan ničšo pšcheczíwo temu čžinicž; pšchetož wón nihdže žaneje pomozy njenamata. (Potračžowanje.)

Swětne podawki.

Němske khěžorsko. S Draždžan pišaja, so šu ministři, zušy pošlanzy, generalojo, offizierojo, rektor lipškeho universiteta, wjele wyšochich krajnych a druhich šastojnikow a wyšochich knježich 1. januara po dopoľdniszej Božej šlužbje kralej Albertej a kralowej Karoli k nowemu lětu šbožo pšcheli. Něhdže 900 šbožopšchecerjom běšche na kralowšči hród pšchisťo.

Naž na druhich rěčach, tať je wošebje tež na Łobju lóď rostať a šo bjes wobšchťodženja blisťo ležožnych wšow a městow wotšaliť.

Šako běšche w nozy wot pošlenjeho decembra k nowemu lětu dwanata hodžina wotbita, počža w žyrťwi k šwojatej Trojizy tamnišchi šwóit š wulkim šwonom šwonicz, kaž šo to tež druhdže pšchi špoczatku lěta stawa. Šchi tym mějesče pať to nješbože, so jeho šwonowa šchpaha tať šhlnje do hłowy prašny, so na měsčje padže a ša krótki čaš wumrje.

W Múgelnje šu šo w nozy k nowemu lětu tši brožnje wotpalife.

Direktať kamjenjowuhłownych podkoptow w Gersdorŕje běšche 13. decembra 1875 list doštať, w kotrymž šo hrožesče, so budža twarjenja, k tutym podkoptam škusčaze, rošbuchnjene, jeli wón tšjoch džefaczjerjom š džěla njepuščeži. A jaťo jich wón wotehnacž nochžyšče, woni šami pať džělo njewopuščežiču, dha šo 26. decembra wo prawdže jene twarjenje rošbuchny. Na wušlědženje čžinjerja je 200 marťow myta wustajenych.

W Draždžanach je šo kónž decembra prjódšpišane wulošowanje wšchelachich krajnych papjerow, něotre krajne poščžonki nastupazych, staťo. Duž njech kóždy, kiž taťše papjeru wobšedži, do šapišow tutych wulošowaných papjerow pohłada, pšchetož wulošowane kapitalije šo dale nješadanja. Špomnjene šapišy móže kóždy na wotkrěšnych běťkownjach (Bezirkšsteuer-Einnahmen) a pola gmejniškich prjódštejerjom nawjedžicž.

W Schneebergu feldwibel Ščšnburg wóndanjo šwój 50lětny šlužbny jubilej šwjecžesče. Wón došta pšchi tutej škadnošči wot krala čžěšny šchizž a wot offizierow, kaž tež wot druhich ludži wšchelate dary.

S Barlina pišaja, so běchu šo tam 1. januara wšchitzy kommandirowazy generalojo němskeho wójška (bjes nimi tež šafski prynž Žurij) k 70lětnemu wojerškemu jubileju němskeho khěžora w khěžorskim hrodži šhromadžili. W jich mjenje pruski kónprynž šbožopšchejazu rycž džeržesče, w kotrejž wón na to špominašče, kať je kral Bjedrich Wylem III. něčžišcheho jubilara-khěžora jaťo dže šacž

lětneho pruskeho prynza do wójška dať, kať je wyšoki jubilar w napoleonskich wójnach twjerdže šobu wojowať a w pošleišchich lětach tež na wójnje pobyt, hdyž je šebi, tať rjež, na wojowniščežu khěžorsku kónu dobyt. Wón pšchistaji, so na tynle jubilejškim dnju němski lud a němske wójško w lubošči a šwěrnošči na šwojeho najwyšchicheho wojerškeho knjesa hlada, a šo wobaj š wutrobu pšchjetaj, so by wón hiščeje došho žiwy byť k šakitowanju měra a k lěpšchemu wótzneho kraja.

Khěžor jemu na to wotmolwi a prajesče bjes druhim, so je jeho pomóťanje wot mlodoščeje to byťo, so by wošebje š wojerškimi naležnoščemi čžinicž měť a hdyž na tón džěť pohłada, hdyž pšched 70 lětami do wójška stupi a te wšchelate wobštejenja wopomina, w kotrychž je w šwojim žiwojenju pobyt, dyrbať najprjódžy Bohu šwój najpokornišchi džak prajicž. Dale pať ma šo wójšku džakowacz ša jeho wutrobitošč a šwěrnošč a dofelž je wošebje pšches wójško tu wyšošočž dobyt, kotraž je šo jemu doštať. Teho dla, praji wón, prošy wón tych, kiž šu jemu we mjenje wójška šbožo pšcheli, so bychu wójšku tež jeho džak wuprajili.

Awštria. Šwada, kotraž běšče, kaž tydženja pišachny, bjes awštriskim a šerbskim knježerstwom wudyrifa, je škóncžena.

Rušowska. Wyšchšchi kommandeur ruškeho, na rumunškich mjefach štejazeho a k wójnje pšcheczíwo Turkam pšchihotowaneho wójška je pšchezo hiščeje šhory, tola je šo š nim w pošleišchich dnjach počžato trochu polěpšchowacz.

General Čžernjajew pšchegywa w Riščinjewje, hdyž je ruška hłowna kwartira. Wuherške nowiny se Semlina pišaja, so je wón do pšchepyťanja wšaty a to teho dla, jaťo budžišče pjenjety, š Rušowskeje na njeho pošłane, pšcheshiwit. Na tym pať ničšo wěrnó njeje kaž ruške nowiny powjedaja.

Nětko šo tež wójško, kotrejž w tambowškej, kaťužškej a rjašanskej guberniji šteji, mobilisiruje a powjeda šo, so budže tež pošojža gardy, to je 28,000 mužow, mobilisirwana.

Turkowska. Ministerstwo turkowskeho šultana wě šašo a pšchezo šašo něšchto nowe wunamafacz, so by čžaš došty a dopjelnjenje žadanjom, wot pošłanzow europiškich wulkomóžnarjom štajenych, wotštorczit. W pošleišchich dnjach je jim wotmolwit, so taťše wažne wězy, kaž šebi woni žadaja, šamo wobšantnyčž njemóže, dofelž te po nowej turkowskej konstituziji pšched turkowski šejm (Laidtag) škusčēja. A bjes tym tu hiščeje žadny šejm njeje a na wušwolenje šejmškich šapóšłanzow šebi tež hiščeje ničtón twjerdže njemyšli.

Šsobuštawy konstantinopelškej konferenzy šebi pať drje taťše wotštorčowanje njebudža wjazy došho lubicz dacz, dofelž šu pšchiměr jenož na krótki čžaš podlěšchili. — A jeli šu powjescže, kotrejž šu w tychle dnjach š Konstantinopla pšchisťše, žyle wěrne, dha šu ruški, němski, awštriski a franžowski pošłanz šandžemu póndželu prajili, so š turkowskim ministerštwom dale jednacž njebudža a konferenzy wobšantnu.

Ze Serbow.

S Budyščina. Ššched tudomnym pšchisťožnym šudom šo 16. decembra džiwna wěž šudžesče. Wobštorženaj běšchťaj rěšniška wudowa Regina Wlášchowa š kotoľneje hašy a jeje šlubjeny, žiwnoščer Ž. E. Ryčtať š Čžornych Róšlž, dofelž běšchťaj jeneho čžłowjeka w jeho šwobodže šadžewat. Mjenjžy Šana Šencžowa š Džěžnikž běšče 14. oktobra štatnemu rycžniktej wosjewika, so je jeje 75lětny nan, wumjenťať Jan Zimmermann (Čžěšla) š Čžornych

Roßlitz, hižom nětotre njedzele w Blášchoweje wobydlenju sawrjenu a so jemu ani na jeho ani na jeje žadanje njeprschiswola, so by šo wón k nej podacz šwěł. Czěšla mějese na Rychtarjowej žiwnošći 1500 marcow stejo a hewak tam tež hospodu a wumjeńt dostacz a běše 18. septembra k Rychtarjej, pola Blášchoweje bydlazemu po swoj wumjeńt, 30 marcow wopschijazy, schoł a bě tam woštał, dofelž běše jemu Rychtar šlubil, so jeho bórny sa-
placzi. Zako pak hacž do 23. septembra žanych pjenjes njedosta, chyzske wón k swojej dżowzy do Džěžnitez hicž, ale Blášchowa jeho se jstwy njeprschyczi. Tak šo jemu tež šlědowaze dny džěše, pschetož Blášchowa, hdyž bě doma, durje k nutška, hdyž pak won wuńdže, k wonka šankny, a dyrbyachu jeje džězi Czěšlu wobkedz-
bowacz, hdyž dyrbyese tón swojeje potrebnosče dla stwu wo-
puschyczič. Hencžowa tsi krócž po swojeho nana pschindže, ale Blášchowa ju zenje do jstwy njeprschyczi, a wona móžese k nim jenož psches durje rycžecž. Zako wona schtwórtu ras pschindže a šo jej runje tak džěše, poda šo na žadanje swojeho nana k statnemu rycžnitez a jako tón swojich ludži k Blášchowej pošla, dha tež czi Czěšlu wo prawdže sawrjeneho namafachu.

Blášchowa a Rychtar běschaj jeho, kaž šo to pschi šudniškim pschepytanju pokaja, teho dla sawrjeneho dzeržaloj, dofelž běschaj teje myšle, so Rychtar tunišcho woteńdže, hdyž je Czěšla pola Blášchoweje; pschetož wón bydleše hewak pola swojeje dżowki w Džěžnitezach a tej sa jědž, wobydlenje, wothladanje atd. kóždy tydžen 3 marki placžese. Tež mēnjese Rychtar, kiž je Czěšlowe džězi džěčžo (wuw), so jeho teho dla njeje k Hencžowej puschyczič chyzł, dofelž je šo bojał, so móhl jej tón něšto pjenjes wotfasacz.

A dofelž bu wysche teho wot wšchelafich šwědkow wobšwěd-
czene, so šu widželi, so štaj Blášchowa a jeje šlubjenu Czěšlu (Zimmermanna) kaž jateho dzeržaloj, dha bu Blášchowa k dwě-
lěnej khostatni (Zuchthaus) wotšudžena a Rychtar k 9mēšacznemu jastwu, dofelž běše Blášchowej w jeje njeprawym štukowanju pomozny byl.

Wot teho šameho šuda bu czěšla J. G. M. Klippel k Mo-
tydla k dwělětnemu jastwu wotšudženy, dofelž běše jemu žónstwu k njeprócžiwosči nufowacz chyzł, a šchewski wuczomnik Měšcha k Bernarjež dosta tsi mēšazy jastwa, dofelž běše jemu pschi tym pomozny byl.

— Kaž druhdže, tak šny tež w Budyschinje w pošlěškim czašu jara dżiwne wjedro mēli. Zako bě šo hacž blisko hodow tak czopko dzeržako, so bēchu najbole wšchēdnje k najwjeńšcha 3—5 gradow czopłoty a jenož w nozy druhdy trochu schčerkny, dha šo wjedro 23. decembra tak pschewobroczi, so mējachmy wječor hižom 8 gradow šyny (po Reanmuru), hodowniczku 12 gradow a druhi džen hodow w nozy 16 gradow šyny (po Celsiusu 21 gradow). Potom pocža šyna šašo wotebjeracz a 28. decembra bě hižom na 6 gradow španyla, 29. decembra bēchu pak hižom šašo 4 grady czopłoty, 30. decembra pak 5 gradow a je šlědo-
waze dny wo dnjo pschi tajkej trochu wjetschej abo kusť mjeńšchej czopłocže woštał, w nozy pak druhdy trochu mjersto.

— Bjes tymi knježimi, kosiž šu na lěto 1877 sa pschispažnych powołani a smēja teho dla na budyskich pschispažnych šudach tuteho lěta štukowacz, jeli jich k temu lóš trjechi, šu k nascheje wokol-
nosče: Becker, rycžerkubler w Lejnou, knježi najeńt Clans w Klukšchu, knježi najeńt Donath w Ziczeńku, rycžerkubler Elšner w Mašej Borščyczi, fabrifski direktat Domšch w Dobrušchi, kubler Duczman we Wudworje, rycžerkubler Fiedler w Saryczu, rycžerkubler Gieš-
ner w Boranezach, knježi najeńt Wöppel w Šašonzy, kn. najeńt

Günther w Grodžišczu, kn. najeńt Günz w Malešczach, kubler Hermann w Rabozach, mlynť Hohlfeld w Šamje, hosčenzar Šrael w Buzezach, rycžerkubler k Šanig w Šitru, rycžnik Alahra w Šo-
džiju, hosčenzar Alahra w Bětych Roßlitzach, rycžerkubler Krausa w Czěschowje, knježi najeńt Šaraš w Dobroschizach, rycžerkubler Lehmann w Šownjowje, kubler Lehmann w Štarym Lubiju, rentier a gm. prjódkstejer Lehmann w Šilozach, rycžerkubler Lindner na Šorje, kubler Müller w Šošarni, kubler a gm. prjódkstejer Wütter-
lein w Šoblizach, rycžerkubler Ditto w Debrzach, rycžerkubler Šdler von der Šlanitz w Ššowjach, rycžerkubler Šreich w Bětej, mlynť a rychtar Rychtar w Šeńtezach, faktor Šhintel w Šornjej Šorzy, kubler Šcholka w Czornowje, wyschšchi hajnik Šschulza w Ššewwa-
czidle, kn. najeńt Štoš w Malečizach, kn. najeńt Šchwauf w Šlinje, pschekupž Šimon w Šudestezach, kn. najeńt Šthomas w Demjanach, inspektar Ulrich w Šušzy, kn. najeńt Šachsmuth we Šomstwu, wyschšchi hajnik Šwalda we Šužezku, rycžerkubler k Šagdorf w Šsulšczach, rycžerkubler Šilhelmi w Šotezach, kubler Šschizant we Šurizach, mlynť a gm. prjódkstejer Šušcha w Šrubjelcizach a w Budyschinje: rentier Šodinus, banquier Šoše, pschekupž Šklemm, pschekupž Šloack, pschekupž Šahn, rentier Šinger, kniškupž Šühl, hapyškar Štrauch.

Š Malešcz. W naschej wošadže, kotraž mějese pschi pošlenim ludliczenju 2178 dušchow, je šo w Šonschim lěče naro-
džiko 78 džězi, 45 hólzow a 33 hólzow, njemandželskich běše 10. Šerowanych běše 24 porow, šemrjetych 54 ludži a to 33 wot-
rosčenyh a 21 džězi, 4 bēchu psches 85 lět stari. Špowjednyh běše 3,139 a 44 wužiwachu doma šwjate wotfasanje. Špacžerskich džězi běše 58, mjes nimi 5 nēmšich. Nasch Šoži dom, kiž je w pošlenim czašu hižom wšchelake rjane dary dostał, dosta k Šo-
žemu džěšču šašo krašny dar. Šhwacžanšta gmejna je jemu wu-
bjernje rjanu šlěbornu winowu šhanu na woštał darika. Šwunoschť kollektow běše Šonsche lěto 193 hriwnow.

— e. Š Ketzlitz. W naschej wošadže šo w šańdženym lěče 159 džězi narodži, mjenujzy 89 hólzow a 70 hólzow, bjes nimi bēchu 4 pory dwójnikow, 1 šchworniški por, 8 moworo-
dženych a 39 njemandželskich. Ššchecziwo Šonschemu lětu šu šo 29 džězi mjenje narodžike. — Šumrjeło je k žyła 135 wošobow, mjenujzy 76 muškeho a 59 žónškeho roda, mjes nimi bē 8 mowonarodženych a 1 šnježbožena paršchona, 3, kiž bēchu k wonka wošady wumrjeli, buchu tudy porjebani.

Liczba šemrjetych wuczini 20 wjazy hacž w lěče 1875. — Ššwjate wotfasanje wužitwachu 4896; mjes nimi bē 93 konfir-
mandow a 140 wopranejow. Šo tym běše 493 špowjednyh ludži wjaz, dylši 1875. — Šyrkwinszy šerowanych bu 37 porow.

Š Šasa. W naschej wošadže je šo w šańdženym lěče 104 džězi narodžiko, mjenujzy 51 hólzow a 53 hólzow, bjes nimi 11 njemandželskich. Šemrjeło je 55 ludži a to 33 muškeho a 22 žónškeho šplaha, bjes nimi 33 wotrosčenyh a 22 džězi. Ššerowanych bu 15 porow. Špowjednyh ludži bē 3243 a to 10 wjaz hacž w lěče 1875, a bjes nimi 72 wopranejow.

Wšchē žiwonarodžene džězi šu šwjatu ššcheczenizu dostali a wšchitke psched tudomnym ššawništwom wobšankujene mandželštwu šu šyrkwinske požohnowanja dostale.

Šoža nóz šo po wobšanknjenju tudomneje šyrkwineje rady tón krócž k liturgiskej Šožej šlužbu šwjecžese a to po knižzy, wot k. duchowneho Šakuba w Ššewwaczidle šestajeneje. K.

Še Ššmilneje. Kaž kóždy lěto, šwjecžachmy tež lěša Šožu nóz w naschim Šožim domje. Tón krócž dzeržachmy litur-
gisku Šožu. Šlužbu, kaž je ju šarat Šakub w Ššewwaczidle wu-

stojnje jstajak a lutherse knihowne towarstwo wudało. Nasch Boži dom bē pschepjelnjeny s nutrnymi. Wošebje so lubjesche, so bē nasch k. farať po Hermansburkskim waschnju (kaž je to šamo w „Porščje Božim,“ w žiwjenjopišbu Harmša wopišane) rjany, 8 lóhčzi wyšoki Božeho džěščowmy shtom s 50 šwěčzkami a na wjěščtku s rjanym stotym kšchizom do zyrkwy stajicž dať, kiž so rjenje šwěčzesche a zplu zyrkej wujaknjěsche. Po požohnowanju pschicžezěchu schulerse džěčzi, kotrej bēchu na kšórze hižom kšerlusč: „Čžicha nóz, šwjata nóz“ rjenje spěwale, psched šwjaty wořtar, sestupachu so w dwěmaj rnikomaj wokolo Božeho džěščoweho shtoma a spěwachu tšihlóbni: „O ty wjěšely, o ty šbožomny hnady polnicžki čžabo hodowny.“ To bē lubošny napohlad, jako te džěčzi, kžžde šwoju šwěčzku w ruzy, wokolo Božeho džěščoweho shtoma stejo se šwojim wučerjom tutón krašny spěw spěwachu, kiž wšchitkich pošlucharjow wutrobny móznje hnujesche.

Polu naš čžedža wot něť Božu nóz pschezo na tajke waschnje šwjecžicž.

S Bukež. Na tudomnyh ležomnoščach bu 1. januara čželo 51 lětneje wudomy Wagneroweje s Kumwałda namakane. Wona bēšche šobotu s domu do Mjěščiz sčła a na pucžu šwiersta.

S Wulkeho Dažina. W nozy k 2. januara je tudy woheń wuščoť, bu pať tať sahe pytnjeny, so móžachu jón šbožounje po- dušnyčž. So bē šaloženy, to bēšche šjawnje spóšnacž a tufachu teho dla na 16lětneho Wjedricha Augusta Nutnicžanského s Mjěšnarjowow. Wón bu šajaty, a so tež žandarmež Wernerež wušna, so njeje jenož tónle woheń, ale tež te sčtyri wohnje, kotrejž šu w Mjěšnarjowach byle, šaložiti. Wón bē to jenož teho dla čžiniť, dokelž bē so jemu tajki woheń lubiti, kaž tež ropot a njeměr pschi wohnju.

B. N.

S Maleščez. Ššobotu 30. decembra 1876, wječžor wo- kolo 8 hodžin na tudomnym knježim šórbarku w jenej bróžni wo- heń wudhyri, a tule, kaž tež jemu druhu knježu brožen a wobydlenje knježich džěščacžerjow do procha a popjela pschewobroczi. Dale šo Bärež domske a brožen wotpalichu. Wšchitko, sčtož w bróžnjach šyna a žita bēšche, je šo spaliko a wšyche teho je woheń dvě šwini, jemu kóju, kaž tež wšchelake ratarške maščinu šahubiti a je šo pto- mjenjam jenož malo domjazeje nadoby wutorhnyčž mohšo.

— W nozy k 3. januara mjěščmny tudy sašo štrašchny woheń a je wón wokolo 1 hodžiny w bróžni šwudowjeneje kubletki Šsy- koroweje wuščoť. Psches njón šo Šsykoriz brožen, domske, krowarnja, konjemž a drowjenž, šuššodne domske a brožen kšžžnika Kulki a domske s mašwnež krowačnju kublerja Weyera wotpalichu. Šlomjenjam njeje šo ščoro ničžo domjazeje nadoby wutorhnyčž mohšo a šu šo Šsykorizam tež sčtyri šwini a rječžasnif spalite.

pschepožžili. Wšchitzy pošlanzy, po tajkim tež jendželski, šu šo ja to wuprajili. — Ruski pošlanž Ignatjew je domoj telegrafiro- wať, so bychu jemu jemu wojnstu kóž pošłati. (Na tej wón naj- šterje s Konstantinopla wotjědže a jeli šo turkowske ministerstwo potom njepodba, dha drje dokho wjažy tracž njebudže, so wójna bjes Rušowškej a Turkowškej wudhyri.)

Turkowski sultan je jendželstemu pošlanzej pjecža prajiti, so do žadanjow konferenzy šwolicž njemóže, dokelž by šo hewal šběžť pschecžimo njemu stať a wón pschi tym thrón a žiwjenje šhubicž mohł. Duž čžyť radičho s wojnu špntacž. Pschiměr je s nowa hacž do 1. mērža podlěšcheny.

Hans Depla a Mots Tunka.

Mots Tunka. Šdže dha pať šy kšodžiti, Šanško?

Hanš Depla. Ně, ja bēch hodny w tej hornjej wjeszy, wo kotrejž šy Ty hižom dwójzy powjedak.

M. T. Rať dha tam bēšche?

H. D. Šm, ja do teje korečmy šastupich, wo kotrejž bēch štyščať, so tam jedyn něščto dobre doštanje.

M. T. Njebě temu tať?

H. D. Ně, mi šo tam lubilo njeje; pschetož wo jštwe džěčzi ščterjedu čžinjachu a korečmar kóžžb ras přjedb do blesche nuchasche, hacž palenz porjedži, a džěčzi potom ščklenzy wulifachu.

M. T. Brrr! brrr!

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michaška zyrkej: Jan Bernhard Hermann Bergelt, cigarryšortiar, s Hanu Amaliju Wětnarjež s pobhroda.
Katholška zyrkej: Jozef Mač, džěščacžer w Hajnizach, s Franzisku Fiedlerjež tam.

Rščženi:

Wěrowiška zyrkej: Selma Ottilia, Wětra Augusta Kencža, wobydlerja dž.
Michaška zyrkej: Korla August, Korle Kobanje, ležomnoščerja na Židowje, š. — Augusta Selma, Ernsta Heinricha, kamjenjelamarja w Džžni- težach, dž. — Fanny Jda, Ernsta Wiefolda, škonoma w Tšelanach, dž. — Jan Ernst Wylem, Janu Augusta Kalicha, wobydlerja w Ratarježach, š. — Ernst Adolf, n. š. na Židowje. — Klara Louisa, Korle Roberta Ščwera, šamlarja pod hrodom, dž.
Katholška zyrkej: Jan Jurij, Michala Wjetarja, wobydlerja na Židowje, š. — Wjazšław, Franža Šchwandh, wobydlerja w Bobolžach, š.

Nowšche powjesče s konstantinopelskeje konferenzy.

S Konstantinopla je 3. januara do Londona telegrafirowane: Jako bēšche pónđzelu konferenca šwoju šhromadžšnu mēla, poda šo jendželski pošlanž Salisbury k wulkemu vezirež Midhat-paschi a žadašche, so by turkowske ministerstwo žadanja pošlanžow wulko- móžnarstwow dopjelniť. Midhat-pascha jemu wotmolwi, so je ho- towy, se škluzby štipicž, so pať Turkowška do tutych žadanjow šwo- licž njemóže.

W šhromadžšnje konferenzy bēšche Salisbury na šašaktoščž turkowskeho knježestwa jara šwariti a bēchu pošlanzy teho mēnjenja, so by najlepje byťo, hdy bychu Konstantinopel wopuščžili a kon- ferenzy do Athena (grichiškeho hšowneho mēsta) abo do Spizy

G. Joachim, Atelier ja njebolosne sařadźowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, cziszczenie, sagnacze subnolenja atd., w Budyschinje, na smutstnej law-
skej hařy 120 pola t. pjeťarja Klingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodźinow.

Wobuće za muskich, žónske a dźeći

we wřchěch wumyřlonych družinach a wulkoszczach
jako najsmansche

wobarnowanie ja kóždeho

porucza

Edmund Kompert,

řkad wobuczoweje fabřiki w Mnichowym Hrodźišczu (w Czechach)
na hłownym torhořczu 94 w Budyschinje.

Přehadawanje řukna.

My řmy pola nař přehadawanje řukna řjadowali a řo přehada-
wanje po jenuotliwym jenož w řuknowej fabřicy stawa.

Budyska řuknowa fabřika a řhumisćtny mlhn

prjedy: C. G. E. Mörbitz.

A dobrocziwemu wobkedźbowanju

poruczam cziszczenym hospořam něřcho jara wužitne, mjenujzj

ř a t o w e r ó l e,

jara mařo ruma trjebaze.

Šřobotu 13. januara ja jenu na žitnych wřkach t dobrocziwemu wobřladanju wu-
řtaju, a je teř w řodźiju w mojim wobrydlenju řtajnje jena dźeřawa a t wobřladanju
wuřtajena.

W řodźiju w januara 1876.

J. G. Richter,
mařinymtarjet.

Drjewowa aukzia

na kupjanskim revieru.

Šřtwórtk 11. januara budže řo
66 řm. řhójnowych pjenřow,
10,75 řtotnjow řhójnowych walcřkow,
50 řhójnowych řuřchizomnych dořhich
hromadow

řa hotowe pjenřeřy na přehěřadźowanje přeh-
dawacř.

Šapocřatk dopořdnja 1/2 10 hodźin w
drjewniřczu w „dźeřenych řhójnach“.

řrabinska Einsiedelska inspeřzija
w Minakale 3. januara 1877.

A. Hoffmann.

Aukzia walcřkow.

Řondźelu jako 15. januara budže řo na
řnjeřim revieru we **Wutřancizach** něřdže
100 řop twjerdych walcřkow pod wumjenje-
njemi, w terminji wosřewojownymi, na přeh-
řadźowanje přehdawacř.

Šřromadźisřna dopořdnja w 10 hodźinach
w piwari tam.

Řnjeře řarijadniřtvo.

Šřucha bruniza.

Na naju brunizomnych podřopřach leři hiřcže
řjana řucha bruniza (Braunkohle) wřchěch
družinom na přehadañ. Teř řu tam řuche
bazy, 1000 řřtuf řa 4 marři 50 np. dořtacz.
W řhwacřizach.

Julius S. Siebscher a Miersch.

3000 bleřchow tinty

móřru, řořtu, řelenu, czerwjenu, czornu,
řijakojtu po 8, 10, 12, 14, 20, 25, 30,
40, 50, 55, 60, 90 hacř 100 np. ř naj-
řlamniřchich fabřikow přehdawa

Geinr. Jul. Linke
na hrodowřkej hařy 338.

Wot najwjeřřcžeje wazřnosće řa
wocři kóždeho. Prawdřiw a
wodźicřka wot Traugotta Ehrhardta
w Grořbreitenbachu w řhuringřkej je
wot řeta 1822 řwetořřlawna. Šřafanja
a řlacon po 1 marřu pořeřele mi **budyska**
hrodowřka a řalecřanska hapřtka.

Řnjeř **Dr. Ehrhardt.** Dofelž je Wařcha
prawdřiw a **Dr. Whitowa wodźicřka**
mojej řonje **dobru řkuzbu** cziniřa, dha
prořřhu (řlěduje řřafanje). Althausen p. Wer-
gentheima, 8. jan. 1875. Johann Uřřhóřer.
Dale: řa řym hiřom wjazj křocz Wařchu
Dr. Whitowu wodźicřku bliřko a dalořo
porucřat a wřřchudže dořtanje wona řwoju
řhwalbu; je pař teř wo prawdže **řhwa-**
řlobna. Altheim w Badenřkej, 15. jan. 1875.
řr. M. Sans. Dale: Wařcha mi w nowembru
ř. l. pořřłana wodźicřka **je derje řřtkowala**
a prořřhu Wařř teřo dla (řlěduje řřafanje).
Kleinlořniř, 23. jan. 1875. Georg Diehl.

Schulsku tintu

móřrocřornu, ř pjera bęřazu liter po 40 np.,
1/2 liter 20 np. porucza

Geinr. Jul. Linke
na hrodowřkej hařy 338.

Signirtintu

t řejchowanju męchow, wojownych pľachtow,
řřřtow atd. řař teř t czornjenju koře
bleřchu po 30 np.

ma jenož **Geinr. Jul. Linke**
na hrodowřkej hařy 338.

Dicřowa conceřionirowana dalořo wuwolana řpodřiw- nje hořaza řalba,

řotrař je řo najbóře kóždy řař jako dobra
wopofařala, porucza řo w řerdřach po 30 np.
a po 12 np.

wot **hrodowřcže hapřtki.**

We wudawarňi Serb. Nowin
řu řa 50 np. dořtacz **Šřherlusche a**
řpewny wot řetra Mřónka. **řecři**
řeřřiwř.

Řřeni a druři řeřřiwř řtaj tam teř na
přehadañ.

Wozjewjenje!

Nowy autografiski časopis „**LIPA SERBSKA.**
Časopis młodych Serbow. Zamolwity re-
daktor a wudawar: **E. Muka** w Lipsku“ je w
zariřđenym řeče wukhadzeč poćal. Wón wukha-
dza w 6 řřřlach za řeto. Nawęřtki su za wote-
bjerarjow darmo. Pľacizna cytolętnje 1 m. 50 np.

Tuřon zajimawy časopis, wot kotrehoř hacř
dotal dwę řřřle wuñdžeřteř, móřemy z dobrym
řwędomjom kóždemu dźeřlanemu Serbeř poručić.
Wón je z wulkej wuřknosću dźeřłany, nie jenož,
řtoř wobsah, ale teř řtoř zwonkowne wuhotowanje
nastupa. Na 10 stronach w 4. namakař z wulkej
pilnosću priřotowane wobrazy (ilustracije) we
wulkej mnořosći. Přichodne řřřle wuñdže 17.
maleho řořka.

Hdyř na jeneř stronje redakcija proću a wu-
dawki njelutuje, zo by swojim wotebjerarjam
něřto kmane řkićala, dha dyrbjeli na druheř
stronje naři dźeřłani Serbja to přez to priřořnacř,
zo sebi „Lipu Serbsku“ skazaja. To móže so
řtać pola stud. phil. E. Muki w Lipsku na bra-
trowskej hasy řo: 9. III. a pola podpisaneho
we wudawarňi „Serbskich Nowin“. 1. a 2. řřřle
móže so hiřće dořtać.

Či knjeřa, kiř sebi nař časopis skazachu, ale
předpľatu hiřće njewotędachu, njech to bórzy
řćinja. řtoř hacř do 30. wulkeho řořka pľaciř
njeje, njemoře řadać, zo jemu dalje řřřle wote-
damy.

J. B. Šokta.

A njewjeczinskim draſtam poruczam
něſchto rjane a tunje w

židje,
3/4 židje,
alpaka,
repsu,
eroiſe

wſchěch barbow

Na žitnej haſy **H. Kayser** na žitnej haſy
čžo. 52. čžo. 52.

W khlamaſh ho herbski ryczi.

W

n o w o ſ e ž a d

w **jaquetach** a **paletotach**

ſamſneje ſabriti, wot najjednoriſchich hačž
do najelegantniſchich, ſym ja najlěpje wuho-
towany a poruczam ja wſcho po najtuniſchich
płacžijnach.

Na žitnej haſy **H. Kayser** na žitnej haſy
čžo. 52. čžo. 52.

W khlamaſh ho herbski ryczi.

Aromatiſku wicžnu watu: 50 np. a 80 np.
ſenſlomjedowy ekstrakt: blejchu 50 np.,
bětn bróſtſyrop: bl. 75 np.,
ſchmrěkojehlinowy aether: bl. 30 np.,
ſulzbergſke ſtuſbowe kſrepki: bl. 56 np.,
ſchwablowne mydlo, ſmokolomydlo, glycerino-
mydlo atd.

poruczja hrodowska haptjka
w Budyſchinje.

**Rožowany ſtwjelzowy abo
njetrjenny len,**

kaž tež wutrjenny len kupuje po kóždej džěl-
bje mehanika džětopſchadownja w **Sajnižach.**

Koſjaze kože,

kaž tež wſchě druge družiny njewuharowaných
kožow po najwyſchſchich płacžijnach kupuje

Gustav Naucka
na garbaſtſej haſy 426.

== Sſlyſchne njedostatki, ==

hluchoičž wěſče a doſpołnje ſahoji, jeli
njeje pſchinarodžena,

F. Kattepoel w „Ahaus, Weſtſalen.“

Sa lubowarjow ſahrody.

Zako kompagnon k jenej 2 kórzaj wulkej
ſahrodze bliſko wjazorych brunizowych pod-
koptow a zyhelniczow, hđžež wjele ludži džěla
a ſahrodne pſody a roſtliny kupuje, ſo pyta
ſ kapitalom wot 500 hačž do 1000 toleř,
kotrež ſo wěſče je 6 hačž do 8 procentow
ſadanja. Sžněhowa a deſchěžikowa woda k
krepjenju je tu doſahaza na zylę lěto a je
ſrjedž ſahrody, jenož plót a roſtlinſka kžěža
(Gewächshaus) hiſchče pobrachuje. Wychje
teho ſu tu 8 kórzow pola, 2 kórzaj luſi a
twarjenja. Daſſche je naſhonič w e wuda-
warni Serb. Rowinow.

Powſchitkomna aſſeuranza w Triefcže

(Assicurazioni Generali.)

ſałožena w lěcže 1831.

Rukowazj fond towarſtwa wopſchija po bilanzj wot 31. decembra 1875:

pſchitomne wobſtatki:

Sakladny kapital:	ſchěſnakow	4,200,000. —.
Rezerwy w { hotownych pjenjeſach:		16,247,417. 20.
{ prámijach a dani pr. 1876:		11,110,581. 98.

Dale:

W pſodniſchich lětach doſtajomne prámije: „ **10,996,680. 05.**

ſłowne ſumny **kapitala** a **rezerwow**

ſu na ležomnoſče **pupilarisjny** napoložene.

W lěcže 1875 bu 14904 ſchodowanjow je inamjenitej ſummu wot

6 millionow 646 thžaz 603 ſchěžnakow 97 krajzarjow

ſapłacženných.

Wot wobſtačja towarſtwa bu ſzyla ta wulžniſchna ſumma wot

110 millionow 651 thžaz 039 ſchěžnakow 54 krajzarjow

ſa ſapłacženje ſchodowanjow wudatých.

Powſchitkomna aſſeuranza ſawěſčjuje:

- pſche **wohnjowu ſchodu:** twornj, mobilije, žnjenske ſarady a t. d., kaž
tež, jeli to krajne ſakony domoleja, twarjenja wſchěch družinow;
- poſtčjuje ſawěſčjenja na žiwjenje čłowjekow na jara wſchelate waſchnje
ſa najtuniſche twerde prámije a poližy w němſkich pjenjeſach wuſtaja.

K kóždemu wukaſanju a k wobſtaranju ſawěſčjenjow poruczataj ſo agentojo:

hamtiſki ſtotołekar **Ernst Walther** w Budyſchinje.

Adolf Baumert w Kamjenžu.

Wuzwoleſerjo III. wólbnoho wokrjeſa!
(We měſtach a ſudniſkich hamtach: Budyſchin, Kamjenic,
Potčunica, Biſtopicy.)

Wólba na rajchſtag io bliži. Koho wuzwolečje?

Wotodajeje ſwój hłós za brunowſkoho k. grofu takle napijany:

Alfred Reichsgraf zu Stolberg-Stolberg
auf Brauna bei Ramenz.

Tuton móže a chze Waſche naležnoſče na rajchſtagu zaſtupowacž, hdyž chze wón,
wěrnocž, prawo, a ſwobodu we wſchěch wobſtejenjach zaſtajo, jeno tajkim zaſtoſtkim na-
mjetam pſchichowacž, z kotrymiž io we kraju a w cyrkwi, we ſwójbje a ſchuli žbožo
wſchěch a jenotliwych krajnych poddanow ſpěchowacž, a dawno žhubjenny a jara žadany
poſoj we kraju za naſtajne a k lepſchomu wyſchnoſče a poddanow zaſy wróćicž hođži.

ſommu dajče na wuzwolnym dnju,

10. januara 1877,

ſwój hłós!

J. Wawrik, mlynk a rychar w Kamecach; **Pětr Ribſch,** gmejniſki pſchedſtojicęř w
Kamecach; **P. Szmank,** gm. pſchedſt. w Botrowje; **M. Čnj,** gmejniſki ſtarſchi we
Botrowje; **J. Smola,** kubler w Raſchecach; **J. Čnj,** kubler w Raſchecach; **M. Čnj,**
gm. pſchedſt. w Juricach; **M. Reda,** gm. ſtarſchi w Juricach; **M. Koch,** gm. pſchedſt.
w Krjepjecach; **M. Čorlich,** kubler w Jaworje; **J. Pětranc,** gm. pſchedſt. w Miſo-
czicach; **M. Bieſchank,** gm. pſchedſt. w Mjebjelczicach; **M. Hauptmann,** gm. pſchedſt.
w Serbiſkich Bažlicach; **M. Manjok,** gm. pſchedſtejer w Pěſtecach; **M. Čornak,**
gm. pſchedſt. w Smjerdžacej; **M. Šchjda,** gm. ſtarſchi w Schumowje; **M. Jačlawk,**
gm. pſchedſt. w Nowoſlicach; **J. Šchömel,** gm. pſchedſt. w Serbijanach; **J. Hejdnſchka,**
gm. pſchedſt. w Hórkach; **M. Janka,** gm. pſchedſt. w Grańcy; **M. Kummer,** gm.
pſchedſt. we Bažku a zapoſtanc na kužiſkim ſejmje; **J. Walda,** ſtawnik gm. pſchedſt.
w Rałbicach; **M. Črenkler,** gm. pſchedſt. we Wětericy; **M. Henig,** gm. pſchedſt. w Smjecz-
kacach; **M. Šajla,** gm. pſchedſt. w Wudworju; **M. Bodling,** gm. ſtarſchi we Wu-
dworju; **J. Hermann,** gm. pſchedſt. a ſtawnik w Šhróſczicach; **M. Janka,** hoſeženicar
w Jaſency; **J. A. Duzman,** kubler w Bozantecach; **J. Hantuſch,** gm. pſchedſt. w
Radworju; **J. Handrik,** gm. pſchedſt. w Kamjenec; **J. Běrk,** gm. pſchedſt. w Šhelnje;
M. Schneider, gm. pſchedſt. w Boranecach; **P. Kral,** gm. pſchedſt. w Bronju; **H.**
Bieſchank, gm. pſchedſt. w Boždecach; **M. Pjeh,** ſtawnik gm. pſchedſt. w Libonju; **M.**
Šchpitank, rychar w Čaſecach; **C. Hauptman,** gm. pſchedſt. w Lejnje; **M. Pjeh,** gm.
pſchedſt. w Swinjarni; **J. Wornacž,** rychar w Swinjarni; **M. Delenczka,** pſchepu-
c a rychar w Rakowje; **B. Bětger,** gm. pſchedſt. w Pańczicach; **H. Lehman,** pſchepu-
c a rychar w Pańczicach.

Rajstagska wolba

w tcezim saskim wolbnym wokrjeżu: Budyschin — Biskopizy — Kamjenz —
Katezy — Polczniza i wokolnosczu.

Dotalny zastupjer 3. saskhego wolbnego wokrježa, knjes statny minister i Kostij-Wallwig njemože sahowolbu pschijecz. Podpisani su teho dla sa swoju pschikluschnoicz dzerželi, jeneho wolbnego kandidata dobycz, kiž je tak derje hotowy, lepsche mulkeho němškeho, kaž nascheho wuzšcheho wotzneho kraja, a wošebje tež lepsche industrije a ratarstwa, pschekupstwa a rjemješništwa zastupowacz a sa nje skuttowacz.

Tajšeho zastupjerja smy we wošobje

knjesa ryczerkublerja Theodora Reicha

nad Běkej pola Kamjenza

(němsti: Herr Rittergutsbesitzer Theodor Reich
auf Biehla bei Kamenz)

namafali.

S polneho pschewědčenja jeho, hdyž je tež hižom swoju swolnimoscz k pschijeczu mandata wuprajil, sa

rajstagskeho sapóšlanza

sa tcezi wolbnu wokrjež wušwolim, a prošimy runje smyšlenych, so bychy to šamo czinili. Knjes Reich je pscheczivnik wotmyslenja, so bychy wschě železnizy kžezorstwu šluschale, je pscheczivny pomjetščenju wojerškeje częze a dzerži polepschenje hospodarškeho a rjemješniškeho šakonodawstwa sa nusc. — Njeh kóžny 10. januara 1877 swoje hšobowanše prawo wuzije.

Budyschin: Döhr, mēšcžanosta; Gener, pschedšyda rjemješniškeho towarstwa; Müller, pschedšyda towarstwa šamo-
statnych rjemješnikow, Scholza, wyschšchi wuczer; Walther, haumski škololētar; A. Kschizant, namētnik pschedšydy
ratarškeho towarstwa. — **Bielmanezny:** Päßler, šejmski šapóšlanz; **Biskopizy:** Sinz, mēšcžanosta; Gelba, wyschšchi
wuczer; Täubrich, mēšcžanski zastupjer; **Bolborz:** Senffarth, ryczerkubler; **Boranezny:** Gießner, ryczerkubler;
Brunow: Hornoff, gmejnski prjódštejer; **Doblizy:** Mütterlein, gm. prjódštejer; **Galschtrow:** Schurig, mēšc-
žanosta; **Gora:** Lindner, ryczerkubler; **Gusta:** Steudner, gm. prjódštejer; **Gismansdorf i Pitowom:** Thunig,
gm. prjódštejer; **Großröhrsdorf:** C. L. Schöna, gm. prjódštejer; **Grubjelczizy:** Zuschl, gm. prjódštejer; **Gaus-
walde:** Körner, gm. pr.; **Jahenja:** Schöna, ryczerkubler; **Jelzy:** Möbius, ryczerkubleriski najenik; **Kamjenz:** Bau-
mert, pschedšyda mēšcžanskich zastupjerjow; Reismann, šobustaw rjemješneje komory; **Katezy:** Schätzepank, gm. pr.,
Kschywa Borsacz: Möschler, kubler; **Lejuo:** Běbrach, ryczerkubler; **Lichtenberg** pola Polcznizy: C. Schöna,
gm. pr.; **Nowa Bješ:** nad Sprewju: Pfannenstiel, ryczerkubler; **Niedersteina:** Günther, gm. pr.; **Ohorn:** Horn,
gm. pr.; **Polczniza:** i Bosern, kloštrski bohota, komthur atd., Schubert, mēšcžanosta, Hausa, mēšcž. radž., Weiz-
mann, kubler; **Rachlow:** Albert, gm. pr.; **Šikany Dol:** Hildebrandt, šabrikant; **Sulšcžy:** Zur, gm. pr.;
Spytezy: Kozor, gm. pr.; **Šelany:** Klahra, gm. pr.; **Thiemendorf:** Seifert, gm. pr.; **Brša:** Beeg, šejmski
šapóšlanz; **Wuzjz:** Walda, wyschšchi hajnik.

Hižom wjele lēt šlawnje snata Ringelhardt-Glödnerska žalba*) se
šhtemplom: **(M. RINGELHARDT)** a šakitanškej na šchachtlicžkach je
rucza šo psche: kosczozera, rak, karbunkel, šalsy, lišhawu, šlonoplaw, wosabjenje
a wopalenje, šahorjenje, i žyla psche wschě šwonkne bolaze žokoboloscze, kurjaze
woka, wicz, drjenje atd. atd. So by šo prawa dostala, žadaj šebi Ringel-
hardt-Glödnersku žalbu, wo kotrež wošebnej hojazej mozy šu wo-
pišma, kaž je žana druha žalba pokazacz njemože, we wšchitkich haptykach
wupožene.

Wuczahi i nich pokaz, šo šu n. pich. Carl Händler w Rögližu p. Schen-
diza a Hale wot kosczozera, Königowa w Schleidizu wot štrachneje sa-
czeklišny na kolenje, G. F. Neubert w Haßlowje p. Rosweina wot šahorjenja
kosczokóžki, Wilh. Müller w Röderawje wot drjenja (wješnogrčhtizy wob-
šwědčene), Heint. Kersta mala džowka w Hohenossizu p. Delitzcha wot wo-
palenja, W. Fischera maty šyn w Lindenawje wot šalsow, Hempeloma w
Schleidizu wot lišhawu, kžezjer Lehmano w Knüppelsdorfje p. Dantneje wot
šlonoplawa, wobšedzerja zphelnicze Schubertia džowka w Scheibe p. Seiden-
berga w Schlef. wot šamowolneho klazanja, Gust. Drese w Lipsku, Schletterpl.
12, II wot hāmorrhoidalškich šukow, Fr. Franke w Schleidizu wot wo-
šabjenych šlawow, Aug. Hahn, pschekupz w Glauchawje wot žokdkothorosczę
atd. atd. dospolne šahojenje psches naložowanje mojeje žalby dostali. — Šabrika
M. Ringelhardt w Gohlizu p. Lipska, Eisenbahnstr. 18.

*) Prawdžywa k dostaczu w šchachtlicžkach po 25 a 50 np. w budyskimaj
haptykomaj, kaž tež w haptykach w Biskopizach, Katezach, Scherachowje, Hirschfeldže,
Bjernaczizach, Wóštrawju, Herrnhucze, Neugersdorfje, Großschönawje, Nowosalzu
a Seiffenhersdorfje.

Hollandški mlokowy škotopólver.

Tónle i najwošebnišchich korjenjow a šelow
dželany a se štarodawnych czahow dopokafany
pólver, po jenej abo po dwēmaj kžizomaj
wschědnje kruwam abo worzjam na prēnju
pižu našhprieny, pschšporja wobžernoscz,
plóžji wjele mloka a wotwobroczi jeho wo-
tišjenje.

Dostacz
w mēšcžanskej haptyzy w Budyschinje.
Max Schünemann.

Serbske Nowiny

czišlo 6. 8. 9. 10. 38. lēta 1876 šo we
wudawatni Serb. Nowin šako kupuja.

Judowa šhromadžisna

w Budyschinje na šfēlēni nježelu 7. januara
popoldnju w 3 hodžinach. W njej šmeje knjes
Hugo Keller se Šhorjelza šwoju kandidat-
štu rycz. K tutej šhromadžisnje nalezne psche-
prošujuje **wolbny wabjer.**

NB. Tež šu tam wolbne papjerki dostacz,
ša rajstagsku wolbu, kotraž šo 10.
januara šmeje.

K rajchstagskim wolbam we wojerowskim a rosboriskim wokrjeju.

Wolby k rajchstagej směja so 10. januara t. l. a kóždy, kiž ma wolbne prawo, ma tež tu pschisłuschnosc, tuto prawo wuzić. My jako wuswolerjo so teho dla praschamy: Shtó je najkmaniški muž, kotremuž móžemy nasch hlóš dacz? Shtó wošebje ma prawo na to, so by so wot naš Serbow w pruskej Hornjej Łužicy wuswolil? Na tutej prascheni je jenož jene wotmjeljenje: Jedyn muž, kiž wobštejenja nascheje Łužicy derje snaje a ma twjerdu wolu, sa jeje lěpsche bjes pschěstacza skutkowacž, kiž tež ma wošebje wutrobu sa šerbiskich wobhydlerjom horka mjenowaneju wokrješow.

Tutón muž, kiž je naš hižom 10 lět na rajchstagu fastupował a k naschej radosczi prajil, so wolbu, hdyž na njeho panje, sašo horje wosmje, je

knjes krajny hetman je Sēndewiž nad Rychbachom

(němski: Herr Landeshauptmann von Sēndewiž auf Reichenbach).

Tutón knjes je doměrjenju, jemu spožčenemu, w najbohatschej měrje na wjazn, hačž jene wachnje doscz cžinik. Wón je najwyschšich fastojnik krajnostawškeje nalutowačnje (Sparkasse), do kotrejež tawšyntny pilnych Serbow šwoje, w počze šwojeho woblicza nalutowane pjenješy dawaja, hdyž maja so jeho wobhladnoscz a staroscz džałowacž, so so w njej tež ani jedyn pjenješ k šubicz njemóže. Pod jeho šobuwjedženjom steji krajnostawski bank w Šhorjelcu, i kotrehož so na wješne ležomnosczje kóždy cžas kapitalije po 4¼ procenta wupožcžuja. Jemu mamy so sa šačozenje wučerškeho seminara w Rychbachu džałowacž, w kotrymž psches jeho podpjeranje někotryžkuliz šyn khudych šerbiskich staršich tu wučebu dostanje, so by jako wučer w naschich schulach a w naschej ryczi na wutrobje a duchu naschich džeczi je žohnowanjom skutkowacž móhl. Wón je skónčnje na khóšty wudacza šerbisko-němskeho šlownika na wyšoknadobne wachnje knjesam krajnym stawam pruskeje Hornjeje Łužicy pschisłowenje 200 toler w šwojim cžasfu poruczil a wuskutkowal.

Njeh to prajene, kotremuž by so hišcže wjele pschistajicž hodžiko, došaha, k wopokasanju, so je knjes je Sēndewiž tón prawy muž, kotremuž mamy šwój hlóš dacz. Njeh wšchitzy, kiž maja wolbne prawo, 10. januara pschiindu a tak sadžewaja, so so druzi wuswoli, hačž knjes je Sēndewiž, kiž je tak dołho i cžesczu na tym, jemu wot naš porucženym měscze w rajchstagu wuradžował. To by njedžatomne a pschecžiwu naschemu politiskemu smyšlenju bylo, hdyž bychmy žanemu druhemu liberalnemu kandidatej šwój hlóš dali; pschetož šerbiski lud je a wostanje drje tež hišcže prawje dołho kšesczijansko-konservativny.

W Łasfu 1. januara 1877.

R. Kuring, duchowny.

Na wuswolerjom III. sakiskeho rajchstagisko-wolbneho wokrješa!

(Šsudnište hamty: Budyšchin, Kamjenz, Biskopizy.)

K prjódštjezajej wolbje porucza so wot naš nasch kandidat

knjes Hugo Keller je Šhorjelca

(němski: Herr Hugo Keller aus Görlich).

My porucžamy jeho, dokež je dželacžer, kiž je i luda wuschol, kiž žadanja dželacžerja a rjemješnika, měšcžana a bura snaje, kmany a hotowy, jich lěpsche po mozach fastupowacž.

Wošebje dželacžerjam k rospomnjenju dawamy, so dyrbi dželacžer jich naturški fastupjer bycz.

Dželacžerški wolbny wubjer.

Ržane a pschěncžne woflepje

w wjetšich a wjeišich dželbach so sašo kupuja. Wot koho? to je šhonicž we wudawarni Serb. Nowin.

Wučžomnik pytanj.

Sa moje kolonialtworowe a spirituosowe khlamy pytam ja sa bližšche jutry jeneho wučžomnika, šyna šprawnych staršich, i třebnymi škulštimi wědomnosczemi, pod špodobnymi wuměnjenjami.

W Budyšchinje.

Carl Noack.

Sa moje kolonialtworowe a spirituosowe khlamy pytam sa bližšche jutry młodeho cžłowjeka jako wučžomnika, kiž třebne škulšte wědomnosczje wobšedži a je šerbšteje rycze dospołnje móžny

W Budyšchinje.

Carl Pötschka.

Butrowy pólver

k šmjetanje do butrobaša scžinjeny, pschisłowenje do butru, ale ju tež wošebje šłódnju cžini. — Ma jón jenož na pschědan

Heinr. Jul. Lindka
na hrodowškej hašy 338.

Jena staršcha dobra a kedžblima pštoncža = žona móže hnydom město dostacž na knježim dworje w Radžanezach pola Budyšchina.

Jedyn cžornobruny rjecšaknik i dołhej šerbšcžu a šchtyriwocžkaty je cželnyk. Tón, kotremuž je so pschidał, cžył jeho sa myto a šarunanje wudawštom w Nowych Cžichonžach cžo. 25 wotedacž.

Šswojim lubym, cžesczenym wopytwarjam a wotebjerarjam w Delnjeje Šorzy a wokolnosczzi pschěju ja i wutrobny šbožomne nowe lěto.

Wóh luby knjes cžył kóždeho štroweho a cžerštweho šdžeržecž a se wšchem dobrym šwoješelicž.

Na mtynje w Delnjeje Šorzy.

Handrij Šhuba.

Křich a swoboda.

Powjedanczko i Wořnije.

(Potracžowanje.)

Běšče wětrojta uóž měřaza septembra 1875. Tu a tam bě šćejowkanje přow řhřšćez, kóu řarjehota abo kruwa řareji, hewak bě w Zwětnicžu wřcho čžicho.

W tutym čřařu a móřšće to wokoło polnozy byčž, džěřčtaj dwaj muřej na pokodniřšćej řtrouy wřř k jenemu domej a tam řtejo wofrašćtaj. Wonař řebi někotre řłowa prajěřčtaj, po čžimž řo jedyn wot njeje wofřali, druhi pak wo durje teho doma řakřapa.

„Šćtó tu je?“ řo ř nutřka muřki woprašća.

Křich a řwoboda!“ řo ř wonka čžicho wotmolwi.

Durje řo na to rucže wotewřichu a tón, kiž wonka řtejeřće, do řhěže řtupi, řo přčhi tym řhětro pokřilimwřšći, dokelž běchu durje niřke.

„Pomřhaj Wóř, řowo!“ praji wón, řwój plařšćez rořwo=balimwřšći, do kotrehož běřće woblecženy.

Nětko řakle hořpodar widžěřće, řćtó je přčhiřćoř. Bě to wulki řynny muř, po řoku wiřřšće jemu řčřimw řurkowiřki řeřak a hewak bě wón ř revolverom (řčěřćerokřatej piřtoliju) a ř dobrej awřtriřšćej řřelbu wobronjenn.

„Šnajěřć muje, řowo?“ prařšće řo wón řtruchleho hořpodarja a řo přčhi tym na řřinohaty, wo řřtwje řteřazy řtolž řynny.

„Kņeže“, wotmolwi řowo ř poniřžnym řłořřom, „řćtó nje=dyřbjak řebje řnacž, mojej wocži wřřćak njeřřteř hiřćeže řenje to řbože mětej, řebje wuřładacz, ale moja duřća mi praji, řo řy řadym druhi njeřřny, dnžli řokub — řokub řabicž, nařć wulki wójwoda.“

A wón běřće wo prawdže prawje řódat; tón muř, kiž přčhi nim wo řřtwje ředžěřće, běřće řokub řabicž, namjedowar tnych bořniřćiřći řčěřćejřjanow, kiž běchu přčěčžiwu řurkam pořtanjli.

„A wěřć-li, řowo, čžeho dla řym k řebi přčhiřćoř?“ džěřće řokub.

„řa to nje wěm, kņeže, tola přčhiřćaj a ja moju řonu řawořćam, řo by řebi řěřć a pičž přčhiřćeřća.“

„To řreba njeje, řowo; ja njeřřym přčhiřćoř, řo byč řčži něřćyto wřak — to řižom řulenowicž=řeg wobřtara — ja řym wjele wjazy teho dla přčhiřćoř, řo byč jeneje wěřny dla ř řobu porjčřak. Daj jenož řwojeř řonje ř měrom řpacž, Wóř wě, řacž budže řam hiřćeže wjele nořow čžicheho řpanja popřčhatyč.“

„Każ čžeřć, kņeže, ale njedžiwaj, ja hiřćeže njeřřymjui, řćtó po prawym měniřć.“

„Pokřňćaj a řy řrořymjuiřć“, řjekny řokub, na řowa wótreje pohładajo, „to, řćtož řebi praji, jenož řwěrnym ludžom dowěřjam a daloko a řčěroko wokoło řwětnicžř řowa řkundricžř jako řpraw=neho muřřa a wěrneho řčěřćejřjana řřwala.“

„Kņeže“ wotmolwi řowo ře řřawnym řřodobanjom nad řajřćej

řřwalbu, „řy nje jara řřwaliřć, tola wěrne je to, řo ničtón ničžo řřeho na mnje prajicž njemóže.“

„řa to wěm, hewak njebudžich k řebi přčhiřćoř. řłaj, řy wěřć, řo nařćhi řerzegowimwřř bratiřřa řižom tóřřćto měřřazow wo wěru a řwobodu wojnja, řubobřaticž a řazar řřočžřřa řtaj řřroble pořtanjłoj a řižom je řwójimni ludžimni řurkow wjazy řróčž pobitoj. řež pola nař pocžina řo řibacz a po wřřćej řrajimje řjeř řihaczom a řiwonom řu hotowi, řo řež pořřěhnyčž a na řurkow čžahnyčž.“ řowo ř wulkej ředžřłiwowěřću na řajřće řłowa pokřňćařće.

řokub dale rjčžěřće: „řa řrebař namjedowarjow, kiž waja pravu wutrobu a řjeř řwójimni bratřami dořće nařładnořće. řudžo měnja, řo by řo řy řa namjedowarja řodžil, duř řařtup do mořćiřć ludži, wřřimni namjedowanje wotdželjenja wutrobityřć muřřow a Wóř a wóřžny řraj řebi řa to bohate řožnowanje pořćicži.“

„Kņeže“, wotmolwi řowo po někotřym přčěmnyřřłenju, „ja njeřřym řajki, kiž byč řinař muřřłik a řinař rjčřak, a teho dla řčži řřawnje praji, řo řwoju přóřřtwu dopjelnicž njemóžu a nočžu. Wěž, kotřuz řy řebi přjódřwřak, njeje jenož řřařćna, ale řež nje=muřžitna. řurka njeje řak řłaby, řak řebi muřřłicže, a my byčimy teho dla nařćhu řrej jenož darwo přčeliwali. Wřřće teho řamni řteřimy, nimamy ani bróňje ani wójniřćeje potřreby, njeřřymy řež wójniřće džěło nawulki — řak móžemy řo po řajkim řaneho dořřćka nadžijecž? — řa řym měřłubowazy muř, řakle wóženjeu a mam nadžiju, řo budu bórřny nan — ja njemóžu moju řonu njeměřřořći řawořćajicž, ja řym, mořł rjež, dořće řbožomny, čžeho dla dyřbjak řebi řwoje řbožo na jene dobo řřaiřć?“

„řy rjčžimč, řak řwě mudry čžłowjek rjčžecž; ale řy nje= wěřć, na čžož řo řyřł řraj řotuje, a hiřćeže mjenje je řebi řuate, řo nam wo řwójim čřařřu dobre wójřko k pomozu přčhiřćdže.“

„řak řu nam řtajnje rjčželi, kņeže, ale řdnž řu nařćhi přčě=czitwo řurkam wojowacz pocželi, řdže bě řehdom tole dobre wójřko? řičtón k pomozu njeřřčhiřćdže a nařćhi ludžo dořćařny něřćajki řat (řakni) ř řonřtantinowla, wo kotřumž řo řim wjele dobreho řubjeřće, ale wřćitko přčhi řarčym wofřa.“

„řa čži řwoje řłowo na to řam“, řnapsčćejřwi řokub, „řo budže tón řróčž řěpie, ř dořom pak řebje řež wamjui — wulke přčhiřćoty řo čžimja; njewořćař řež řy njeřřčhiřćotowanu, hewak mořł řebje čřař přčěřćhwatačž a řy wjele řććedowacz.“

„Każ Wóř čže, kņeže, ja řultanej řam, řćtož jemu řłuřća, a wón měrneho pobbana wobčžejowacz njebudže“, wotmolwi řowo. „A řćto budžěřć řwojemu begej dawacz?“

„řež wón dořćanje, řćtož ma prawo dořćacz, a přčězo hiřćeže dořće wřřće wofřanje, řo móžu mnje a řwoju řonu řeřřiwicž.“

„Dobre, řowo“, řjekny řokub pořtanjwřřći, „mi je řel wo řajřćeho řřrawněho muřřa, řak řy řy; tola njeřřapomni, řo běč přčhi řebi, njeřřapomni, řo budžěřć kóždny čřař nam bratřam witanu, a

je-li budźeŝy ŝnadź junu druheje myŝle, dha pŝchirůdź ŝ czornej rēczzŝy — tam mje namaŝaŝy, a je-li niź mje, dha popa Karana abo Anilizu — kůdźy budźe Lebje ŝ radoŝcźu witacź — a nćkto w Boże mje, ŝowo.”

„W Boże mje, knjeże” rjećny teź ŝowo a durje woteżini. Goŝub jeho wopuŝcźeji a wonka ŝahwiŝda. Tůn muź, ŝ kotrymź bć wůn pŝchicŝoŝ, ŝ njemu ŝtupi; wonaj ŝebi nćkotre ŝłowa ŝchepnyŝtaj a ŝo potom wotŝaliŝtaj.

ŝo maŝej ŝhwilzy bćŝche ŝlyŝcźecź, kaŝ dwaj konjeji ŝpěŝnyje ŝhěpataj, pŝcźežo dale ŝ amŝtrickim mjěŝam, a po krůtkim cźaŝu njebć w Zwětniczy dale nicźo ŝlyŝcźecź, hacź pŝycźe ŝcźeźowŝanje.

(Potracźowanje.)

Swćtne podawki.

Němske kŝěžorŝtwo. ŝ Draźdźan piŝaja, ŝo tam prjedawŝki toŝanŝki mjelwůjwoda a jeho knjeni mandźeŝka na wopytanie pŝchicźeźetaj a ŝo budźa na kralowŝkim hrodźe w cźaŝu hacź do pōŝt-nizow wŝchelafe pŝichne baŝe wotdźerźane. Na prěni dwůrŝki bal je na 800 knjeźich pŝchepoŝchennyh a ŝu w Draźdźanach ŝ tajkimi baŝemi teho dla jara ŝpokojni, doŝelź cźi, kiź na nich dźěŝ bjeraja, kůdźy raŝ to abo druhe kupja a hdy by to jenoź por rukaźow byŝo.

W Lipŝu je proŝeŝor ŝanŝkritŝeje rycze Dr. Brockhaus, 71 lět ŝtary wumrjeć.

W Annabergu ŝu wůndano ŝchtyrjoch cźłowjekow wuŝlědźili, kiź ŝu mjele ludźi ŝ wopacźnym pjenjeŝami ŝjebali. Woni dźěŝtachu mjenujzy wopacźne pjećźmarŝowŝi, pruiŝke tolerje, dwě- a jenomarŝowŝi.

Na nowej želeŝnicy bjes Nowym Měŝtom a Ottendorfom ŝu 7. januara jědźicź počěli.

ŝe wŝchelakich ŝtronow ŝaŝŝeje piŝaja, ŝo ŝu ratarjo w tŝyŝle dnjach žito ŝyli a ŝu teje dobreje nadźije, ŝo ŝo to radźi.

ŝ Barlina piŝaja, ŝo mjecħ Bismarŝ nćmŝkemu kŝěžorej njeje mōħŝ 1. januara ŝ jeho 70lětmemu wojerŝkemu jubileju ŝbože pŝcħeź, doŝelź je taŝ ŝhorŝ byŝ, ŝo ŝo njeje ŝ domu podacź mōħŝ. Nćkto ŝ jeho ŝtrowoŝcźu ŝaŝo lěpje ŝteji.

Grabinka ŝchaffŝotŝchowa ŝe ŝchleŝynŝeje, kotraź najpoŝledy w Barlinje bydŝeŝe, je ŝebi ŝmjercź ŝwojeho muźa a dweju dźěŝcźow taŝ ŝ wutrobje wŝaŝa, ŝo w ŝlubnej myŝli ŝe ŝwojeho, dwaj ŝchodaj wyŝokého wobydŝlenja na haŝu ŝkocźi a ŝo pŝcħeŝ to taŝ wobyŝkŝodźi, ŝo je po nćkotrŝych dnjach wumrjeć dŝyrbjaŝa.

W Fürŝtenbergu pytŝy ŝoŝenheiměz dźowŝka ŝaŝdźemu njedźelurano, ŝo je zyħŝ dom polny kura. Wona teho dla ŝa tym ŝlědźeŝe, ŝchto je na tym wina a namaŝa, ŝo ŝo kōži jeje hoŝpodarja a hoŝpōŝy žehla a ŝo tam wobaj ŝ roŝraźennyj kłowomaj ležitaj. Dalŝe pŝchepytanie poŝaŝa, ŝo bćchu tam w nozy rubje-źnizy pobyli, wobeju we kōžu leźajeju mandźeŝkeju ŝe ŝeferu ŝaraŝyli, pjenjeŝy a druhe wězy wŝaŝi a wohen pod kōžomaj ŝaŝoźili, ŝo byŝtjaj ŝo ŝoŝenheiměz mandźeŝkaj ŝpalitōj a taŝ to mordarŝtwo na ŝwětko njepŝchicħŝo. Tola to ŝo jim zyŝe njeradźi, doŝelź ŝo kōži doŝeź njepaŝaliŝchtej, ale jenoź ŝaŝehliŝchtej.

W Megu bu ŝ nowemu lētu tamniŝki měŝcħeźanōŝta (burgemjeŝter) wotŝadźeny, doŝelź nćmŝkim wyŝchnoŝcźam doŝeź poŝkuŝchnoŝcźe njewopōŝaŝowajŝe. Tamniŝka měŝcħeźanŝka rada je teź hiŝcħeźe pŝcħežo jara franźowŝy ŝmyŝlena a mōže bycź, ŝo teź ŝe ŝkūźby ŝtupi.

Mandźeŝka prynza Korle je ŝchōriŝa a je ŝtracħ wo jeje žiwjenje, kaŝ pjećza lětarjo mēnja.

Barliŝka měŝcħeźanŝka rada je kŝěžorej ŝ nowemu lētu ŝbožo- pŝcħeźaje piŝmo pōŝtaŝa, na kotreź je jej wůn dźakne piŝmo pŝcħe- podacź daŝ. W tutŝym bjes druhim praji, ŝo turŝowŝke naleźnoŝcźe, njecħ ŝo teź wobrocźa, kaŝ jenoź chzedźa, na žane waŝchne na nćmŝki kraj ŝtuffowacź njemōža.

Němŝki pōŝtanŝ w Konŝtantinoplu, baron Werther, je wot ŝwojeho mēŝta wotwoŝany a to, kaŝ nćkotre nowiny powjedaja, teho dla, doŝelź ŝo mjecħej Wiŝmarŝej lubiŝo njeje, ŝo njeje pŝcħeźiwo turŝowŝkemu miniŝterŝtwu doŝeź krucze wuŝtupowat.

Awŝtria. Wŝy ŝmy hižom huŝto na to ŝpominali, ŝo ŝu Władźarjo we Wuherŝkej wulzy pŝcħeźeŝo Turŝow. ŝo ŝu hižom na wŝchelafe waŝchne wopōŝaŝali a w nowŝchim cźaŝu teź pŝcħeŝ to, ŝo pjenjeŝy ŝ temu ŝhromadźowachu, ŝo by ŝo ŝa turŝowŝkeho generala Kerim-paŝchu, kotryź je pŝcħeźiwo ŝerbam wojowat, drohi teŝaŝ kupiŝ. Woni ŝu teź tejo pjenjeŝ namdali a teŝaŝ kupiti, ŝ kotrymź ŝu nćkōŝti ŝtudentojo do Trieŝta wujěli, ŝo bychu tam do kōdźe ŝtupili, na nej do Konŝtantinopla dojěli a tōn teŝaŝ Kerim-paŝchi pŝchepodali. Ale w Trieŝcze ŝo jim hubjenje doŝeź jeŝdźe. Tamniŝki wobydŝlerjo ŝu mjenujzy najbole ŝtalŝy a ŝŝłowjenjo. Jaŝo cźi tutŝych madźarŝkich, Turŝow lubowazyh a cħeŝcħazyh ŝtudentow wuŝladachu, počachy na nich ŝwaricź a ha- rowacź, mjetachy ŝe ŝhukŝymi žitronami a ŝmjerdźazyjmi jejami, taŝ ŝo dŝyrbjachy tamni na kōdź do pŝchitawa cħeŝcħeź. Ale tam mjele lěpje njebćeŝe; w pŝchitawje leźeŝe runje mjele kōdźow je wŝchitkich kōnzow ŝwěta. Jaŝo kōdźnizy ŝaŝlyŝchachu, cħeho dla chzedźa cźi ŝtudentojo do Konŝtantinopla jěcź, počachy woni teź na nich haw- ŝowacź a teź wŝchelaki njerjad na jich kōdź mjetacź, taŝ ŝo ŝebi jeje kapitan žaneje druheje rady njewjedźiŝche, hacź ŝo kŝěŝtje rucze ŝ pŝchitawa wujědźe a dŝyrbjeŝe wonka na morju taŝ doŝho cħa- kacź, hacź na cħoŝmach ludźi a twory pŝchiwjeŝedchu, kiź mjějeŝe ŝobu wŝacź.

ŝa podcħiŝcħeźowanŝych kŝeŝeŝcħijanow Władźarjo ženje žanu ŝobuźelnivoŝcź a cħucze nimaja, ale jaŝo wůndano powjeŝeź wuŝdźe, ŝo ŝu ŝ Rumunije tōŝŝchto njekmanyh zyħŝych židow wuŝnali, dha ŝo w madźarŝkich nowinach hnydom na Rumunow žaŝoħnje ŝwa- rjeŝe. Ale Władźarjo ŝo ŝjebachy, pŝcħetoź na tej zyŝej wězy nicźo wěrnō njebć.

Ruŝowŝka. ŝ awŝtriŝkopōŝkich, madźarŝkich a turŝowŝkich nowinow ŝu teź nćmŝke a druhe nowiny te powjeŝcze horjebraŝe, jaŝo by ruŝke wōjŝko, na rumunŝkich mjěŝach ŝtejaze, w hubjenym porjadku byŝo, a ŝo jemu na brōni, na zyrobje a pōlweru pobra- chuje, doŝelź ŝu ruŝke wojerŝke magaziny prójne byŝe atd. ŝo ŝu paŝ wŝchitko ŝeźane bladŝy.

Kommandeur ruŝkeho, runje pomjenowaneho wōjŝka, prynŝ Wiŝkławŝch, w mjěcħe Riŝchinjewe pŝchebnywazy, kotryź bćŝche wůndano cħeźko ŝchorjeć, je ŝo ŝaŝo taŝ poŝeŝpŝiŝ, ŝo budźe bōrŝy zyŝe ŝtrowy. — General ŝžernajaw, kotryź w Riŝchinjewe bydli, je do Belgrada piŝaŝ, ŝo ŝo w tu ŝhwilu do ŝerbije njewrōczi. — Ruŝy dobrowolnizy, kōŝiź ŝu ŝerbam ŝ pomocy pŝchicħahnyli a tam woŝebje pod ruŝkimi ofŝizierami ŝtejachy, ŝu porucźnoŝeź do- ŝtali, paŝ do ŝerbŝkeho wōjŝka ŝtupicź, paŝ ŝo do Ruŝowŝkeje wrōcźicź.

Turŝowŝka. ŝžim dlěhe pōŝtanzy europiŝkich wulkomōźnarjow na konŝtantinopelŝkej konŝferenzy ŝ turŝowŝkim knjeźerŝtwom jednaja, cħim bōle dŝyrbja ŝo pŝcħeŝwědcźicź, ŝo ŝultan teź ani najmjēnŝche jich žadanjow dopjelnicź nochze. Duź drje ŝo woni bōrŝy roŝeŝdu a budźe ŝo ŝultan, doŝelź na mērnym pucźu nicźo njepŝchicħiwoli, ŝ mjecħom ŝ lěpŝchemu nuŝowacź dŝyrbjecź.

Ze Serbow.

С Будышчина. На рајхстагскеј волбје, котраж бо теж туды саи́дзенау брједу мејешке, је бо в нашім мејсче 932 хлобоу вотабао. Вот тых доста рыечкерублеј Рейх 756 а те друге бо на Келлера а хрѣбју Столберга роудзѣліху. — На tudomnym дворнішчезу бо творы, камjenje атд. вјазы на пошнозней стронје железнїз пшчївошыч нїемїеджа, але ма бо їдх пшчївожене а вотожене на пошоднїшчей стронје стацж, таф со дырбїа вошы, к temu трїебане, нїмо пїварнїе пшчеш мост їсїдзїцж.

— В Дзївочїзїах, Макеј Ворсчїзї а Брафквоје доста к Рейх 38 хлобоу, к. Keller 1 хлѣб.

С Будестеж. Вофрїеджа джакомнеје schulsteje вофаду фвојецзешке 1. јануара 1877 кнїеж зырквїнскї вучер Лїбшча туды фвој 25лїтнї састоїнскї jubїlej, хдзїж вон 30. decembra 1851 фвоје састоїнство јако 2. вучер пола наф наступї. В пшчїпосїнацзу јехо на жоннованїу бохатео skutkowanїа пшчеш краловске вокрїефне schulste inspektarstwo wobfankny tudomny schulski prїodfstejer, jubїларей тутон дзїн вїефїефнї фвоједзїн пшчїхотовацж. Нїжом 30. decembra бу вон рано сабе пшчеш пїсанїе, пшчеш вїеле шбожепшчечюу, ртнїх а пїфнїх постронїенї, в бїху допошднїа пшчепода јему под вутробнїм постронїенїом једнї јехо фобуколлегоу фїотнї пїершчїзїн вот schulskich дзїцї а нїкотрнїх вучерїюу јему пофвојецзїн. Теж дари бо јему крафне блїдо к курїенїу вот другїх клафюу дзїцї а їдх вучерїюу. Jubїлїефскї фвојецзїн паф фвојецзешке бо нове лїто. Попошднїу в пїечїхї шромадзї бо в јехо бїдленїу кнїеж локалнї schulski inspektar к. фараф Мросак се schulskїмї прїодфстежеремї а пода јему дрогї regulator а стоф под рїчзу, вшчїткїх вутробнї добувазеї, на мїфїлач вубїерней а temu бо спїванїе tudomneho спївансшео товарштва пшчїфантнї. Вот наївїефїелсшео саторхнїенїа хацж на наїхубшчїо сапшчїїатнї джаковашке бо кнїеж jubїлар ф хнuteї вутробу. Вїецзїер к чзїефї jubїларе в tudomnym хофзїенїзу пшчїхотована, їдзїржа јеје хофзї в наївїефїелсчей радосїзї, крафнїенїа ф нутрнїмї а вїефїелнїмї фвоуамї, хацж до пошднїх годїнїюу.

С Будестеж. В саи́дзїннїм лїцзе је бо туды народзїло 164 дзїцї, 90 фїнїюу а 74 дзювчїцїюу, 1 вїазнї хацж лїто прїеднї, бїеж нїмї бїешке 11 морвонародзїннїх. Жївонародзїне фї вшчїткї купїел фвојатеје фшчїзїенїзнї достае. Нїемандзїлскїх дзїцї бїе 34, бїеж нїмї паф 7 вот катхофскїх мацгерїюу а 16 вот хоїюу, котрїж в фабрїзнї в Гаїнїзїах дзїлаїу. — Сеурїеко је 88 вофобюу, 57 дзїцї а 31 вотофзїеннїх, то је 23 мїенїе днїлї лонї. — Вїшес вїерованїе в Вожїм домїе је до фвојатео маи́дзїлсшео ступїко 52 порюу, то је 16 вїазнї хацж лонї. — Сповїедннїх бїешке 5758, мїенїузнї 4495 Сербюу (308 вїазнї хацж лонї) а 1263 Нїемзюу (51 мїенїе). 483 сповїедннїх бїешке вїазнї хацж пшчїед 2 лїтомї. Вовпрїеннїх бїешке 70 а пацїерскїх дзїцї 87. — Зырквїна мѣшчїнїцїа је мунїефїа по вотоцзїенїенїу 5 нїедзїлоу 564 хрївнюу 10 нп., то је 57 хрївнюу 29 нп. вїазнї хацж лонї а 129 хрївнюу вїазнї хацж пшчїед 2 лїтомї. Сербїа фї наводалї 442 хрївнюу а Нїемзнї 122 хрївнюу. Вмюошчї мѣшчїнїцїї пшчїрїнннї ф тнїм пшчїед 20 лїтамї је вїетшчїї пола Сербюу во 84 хрївнюу а пола Нїемзюу во 28 хрївнюу, то је јафне допофаснїо, со, хднїж је нїемшча вофаду пшчеш пшчїцїзїенїенїе зуснїх јара пшчїбїерака, тола теж фербїфа вофаду на жане вашчнїе нїеје вотофїерака, але вїеле вїазнї теж пшчїбїерака, таф со фїшчїе жа Нїемзюу жане вухладнї нїеїфї, будестїанскї вофаду пшчїенїемїцїзї.

С Букез. В нафчїей вофадзїе бїешке в коншчїм лїцзе пшчїповїеданнїх 45 порюу, вот котрнїхж бо 33 юу вїеровашке.

Народзїло је бо 143 дзїцї, јако 78 фїнїюу а 65 дзювчїцїюу, 8 морвонородзїннїх а 29 нїемандзїлскїх. Сеурїетнїх бїе 127, а то 59 вотофзїеннїх а 68 дзїцї. Сповїедннїх бїешке 6310, бїеж нїмї 128, кїж бїешу дома фвојате вотофасанїе вїуїївалї. Пшчїезївнїо лїту 1875 бїешке лонї вїерованнїх вїазнї, народзїннїх мїенїе, сеурїетнїх мїенїе а сповїедннїх вїазнї.

С Котез. Хацж рунїе је бо нафча вофаду вофото Мїхаїа над тнїм студзїа, со је бо јейнї доталнї любованнї дучюмннї пафтыр, кнїеж фараф Рнчтар вот нїеје дзїлїк, дїа је вон тудо лїто ф Вожїей помозу тола вїефїеле wobfanknyчж мѣшчїа, дофїлж је фонз лїта доталнео јасонзїансшео помознео прїедарїа, кнїефа Јана Ервїна Гарбарїа ф Мїїаїаїа, ја новео дучюмнео дофїтаїа. Јако бїе вон, шчївѣртк 28. decembra на мїефад вот зырквїнео прїодфстежерштва, мїодофїе а шкуле, ф двїемї јїеннїмї в прїедку, повїтаннї а пшчеш 5 чзїефне врота вїедзїеннї, к нам пшчїезаїннїк, бу вон нїедзїлу по годзюу јако 31. decembra до фвојехо састоїнштва стаїеннї. Јако бїе бо јему рано на поф дзївїецзїах годзїн вот вѣспорскїо кнїефа дучюмнео Марцїкї сповїедна рїчж вотофзїержаїа а вон на то фвоју сповїедж вотопоїзїї, ста бо в дзївїецзїах годзїнач ф фарт до Вожїео дома вот вофаднеїе мїодофїе а зырквїнео прїодфстежерштва чзїах, котрнїж бїе фвојехо любео новео дучюмнео а тнїх, кїж бїешу помѣлнї, јехо до јехо састоїнштва стаїеїж, мїенїузнї кнїефюу: зырквїнео радзїцїзїа Сшмїдта, дучюмнеїу Домашкїу ф Мофакїзї а Марцїкїу ф Вофпорка, до фрїеджа вшак. Сербїста Вожа фїлїжба сапоцїа бо ф фїерлїшчюу: „Вудж фївалба Боїу фамему.“ Јако бїе кнїеж дучюмннї Марцїка лїтургїїу вотофзїержаї а бо сафо двїе шчїтїцзїн бїешчїей вїспїевоїої, доста бо нафшїему лубему новему кнїефїей дучюмннїему наїпрїеднї пожадана фвојецзїїна пшчеш дучюмнео Домашкїу. Јако бїе фон фамнї таф дерїе кнїефа Гарбарїа каж теж вофаду пшчеш фвоју рїчж на то пшчїхотоваї а вофаду теж прїїодзїїтаннї жївїенїа бїе фвојехо новео пафтырїа фїлїшчїаїа, пофїлнї бо кнїеж Гарбар к фвојему фвојатему прїодфшасцзїу пшчеш вїуїїванїе Вожїео вотофасанїа, котрїж јему кнїефїаї дучюмннї Марцїка а Домашкїа дафшїаї. На то нїтк нафшї лубнї кнїеж дучюмннї фвої дучюмнскї фїлїу по прїодфпрїаїенїу к дучюмнео Домашкїї ф пошбїенїеннїмї порштомї фвоїеїе правїзнї вотопоїзїї, вшчїтїзнї тїїо дучюмннї јехо ф Вожїїм фїюуом а ф модлїтнїу фвојецзїаху, к дучюмннї Домашкїа пшчїепода јему вшчїткїе правїшннї дучюмнскїе састоїнштва а wobfankny ф модлїтнїу а ф пожоїнованїом над тнїм фвојецзїеннїм, котрнїж, јако бїе вофаду сафо двїе шчїтїцзїн вїспїевоїаїа, фвоїе наварїазе наступне прїедованїе по 1 Корїнїт. 3, 9 вотофзїержа.

На пої дванацїїах годзїн бо нїемшча Вожа фїлїжба сафо ф чзїахюу, котрїемїж бїе бо нїтк теж кнїеж коллатор Вїлїелмї пшчїфантннїк, сапоцїа. По вїспїеванїу фїерлїшчїа а по вотофзїержаней лїтургїїї дзїерзїешке кнїеж зырквїннї радзїцїзїел Сшмїдт јадрївнї сапофасанскїу рїчж на новео дучюмнео а на вофаду, кнїеж дучюмннї Марцїка цїїташке јехо нїемшкї жївїенїа бїе, кнїеж коллатор паф пшчїепода јему ф бока воїтарїа воїазїїу а рїчзїешке пшчїї тнїм теж добре фїїадне а рад фїлїшчїане фїюуа на к дучюмнео, со стаї вон а вофаду јехо ф теї вїефїеїей наїзїїїу повїтаїої, со будзїе їїм цїїїте Воже фїюуо прїедовацж а јако фвїерннї дучюуу пафтыр фвоїе фвојате састоїнштво wobfara. На то дзїерзїешке нафшї лубнї новнї к дучюмннї фвоїе нїемшкїе наступне прїедованїе а wobfankny потюу Вожу фїлїжбу. Вѣш паф помїаї јему јехо вїлїе чзїеїе повѣланїе бїеж на мї а над на мї ф бохатннї жоннованїом допїелнїцї а їдзїерж на мї јехо доїше чзїафнї к нафшїему вїефїелу а на-

twarjenju! Wón daj šo jemu bjes nami tež derje spodobacz! Wošada pač budže tón džen we žohnowanym wopomnjeczu wobšowacz.

Pšchispomnicz hišcže je, šo je f lubošczi a f czešczi noweho f. duchomneho žarkowstu mšodocž nowu brunu jara rjanu šomoczanu wolstarnu pšachtu f šwjedženej darika, pšchi cžimž je wošebje knjeni ryczerkublerka Rychtarka nad Žarkami wulke wopory pšchi-nješkla, ša cžož tež tudy našch wutrobny džak prajimy.

Šewak bychmy hišcže pšchispomnicz měli, šo f. kantor Michak f. berbstu a němstu rycž pšchi powitanju noweho f. duchomneho džeržesche a šo jemu f. farač na to šerbsti a němsti wotmolwjesche. Pšchi tym dosta wón wot schulstich džeczi rjany wenz a wot mšodocže šerbstu, krašnje šwjašanu bibliju. Zyrkej bēšche nanajrjenscho wupyšchena a wšchitke czešne wrota mējachu pšchisprawne napišma.

Š bufcizanskeje wošady. Teho majestocž kral Albert je emeritowanemu bufcizanskemu wuczerzej, knjesej Schütz albrechtski kšchiz špožčič a bu jemu tón šamny pšches knjesa schulsteho radžicžela Grüllicha a w pšchitomnošczi f. duchomneho Rahod y, f. kantora Hatnika a deputazije bufcizanskeho schulsteho prjodfštejstwa na šwjedženške waschnje pšchepodaty.

Š Rakež. W lécze 1876 bēšche w našch wošadže 4878 špowjednych a to 4371 je šerbstkeje a 507 f němsteje wošady, 294 wjazy dnžli lēto prjedy. Bjes nimi bēšche 60 konfirmadow a 98 woprajenjow. Narodžiko je šo 127 džeczi (68 hólczkow a 59 hólczkow), bjes nimi 1 por dwójnikow, 23 njemandželskich a 3 mormorodžene. Wumrjeko je 73 wošobow (31 muskich a 42 žónskich), pšchipowjedanych bu 36 porow a tudy wērowanych 29 porow.

Š Wošporka. W lécze 1876 je šo w tudomnej wošadže narodžiko 40 džeczi (21 hólczkow a 19 hólczkow), bjes nimi 5 njemandželskich a 5 mormorodženjch. Semrjeko je 39 wošobow (23 muskich a 16 žónskich.) Wērowanych bu 10 porow a špowjednych bēšche 1238.

Š Wjelecžina. W našch wošadže, kotraž mēšesche pšchi pošlenim ludlicženju 3506 dušchow, je šo w lonschim lécze narodžiko 159 džeczi, 75 hólzow a 84 hólzow, bjes nimi 1 mormonarodženy hólz, 2 mormonarodženej holzy, 4 poru dwójnikow, njemandželskich bēšche 25. — Wērowanych 26 porow, semrjetych 114 ludži a to 61 muskich a 53 žónskich, bjes nimi 20 mužow, 7 žonow, 8 wudowzow, 15 wudowow, 2 nježenjenaj mustaj, 2 nježenjenej žónskej a 60 džeczi. Pacžerškich džeczi bēšche 65. Špowjednych bēšche 3987 a 48 mužiwachu doma šwjate wotkasanje. Wunošč kollektow bēšche lonsche lēto na 200 hriwnow.

Š Hornjeho Wujesda. W šandženy lécze je šo w našch wošadže narodžiko 57 džeczi, bjes nimi 8 njemandželskich a 2 poraj dwójnikow. Pšchipowjedanych bu 20 porow a 17 porow tudy wērowanych. Špowjednych bēšche 2122, bjes nimi 25 konfirmadow a 22 woprajenjch. Semrjetych bēšche 32.

Š Klētnoho. Šandženu pōndželu wjeczor wumrje tudy našch wyšokocžesčeny knjes farač Nowak. 28 lēt dołho bēšche šwērnny paštyč šwojeje wošady. Prjedy je f wuczerjom byč w Delnjej Hōrzy. Starobny dozpē pšches 60 lēt. — Njech wotpočuje w Knjezu!

Nětotre wolbne powjescže.

W Budyšchinje dosta f. Reich 756 hōšow, 34 f. hrabja Stolberg a 141 f. Keller. — Na Židowje Reich 77, Keller 91 a hr.

Stolberg 9. — W Rakšezach a Šnēwšezach Reich 22 a hr. Stolberg 7. — W Šušzy Reich 91 a w Šodžiju 72. — W Bistobizach Reich 298, Keller 135. — W Semizach Reich 35 a Keller 23.

We Wošporku Dr. Rošcher 58, profesoř Frūhauf 9 a ryczerkubler Šānel w Šopezach 3 hōšny.

P ř i l o p k.

* W Žendželstkej šu šandženy tydžen šatrafšne štwoti měli. Pšches to je šo wjele šchodny štało. Wošebje we poškoznych krajinach. Tam bē wšcho tak powodžene, šo bēchu jenož twarjenja a šchotny widžecž. Něšotši ratarjo bēchu šo pšches cžople wjedro nawabicž dali, šfót na paštwu pušcžicž, a je šo jim wjele štotu tepilo. Hišcže wjele wjazy šwērnny je we wodže kōnz wšawo. Šo tyšazach (tawšyntach) mormwe šajazy, karnikle, šasany, kurotwje atd. na wodže plowaja. Wšchelake kamjenjowušlowe podkopki wody dla džēlacž njemōža a pšches to je wjele džēlacžerjom šaškužbu šhubilo. Wjele ludži je tež powodžena dla šwoje wobhydlenja wopušcžicž dyrbjało.

* Njedalofo Triera bu wōndano jedyn 13lētny hólczčez do jastwa wotwjedženy, dokelž bēšche dwōjzy špytač, šchulu wotpalicž, do kotrejž dyrbjesche šhodžicž. Pšchi druhim špytanju, hđžez šo tež kruč šchule wotpali, bu došahnjeny.

* W lécze 1877 tež do Rakež a Mateho Wjelkowa telegrafny doštanu.

* W Zoliette (w žendželstkej Amerizy) je šo wōndano tamnišchi hilžbjetski kloštr wotpali a je pšchi tym šfinacže jeho wobhydlerkow žiwjenje šhubilo.

* Š Newyorka (w amerikaškej uniji) pišaja, šo je tam w tu šhwilu na 50,000 džēlacžerjom bjes džēla a teho dla tež bjes šhlēba.

* W Žendželstkej šo wšchēdnje na 50 millionow hejkojtych jehlow nadžēla a po položy po wšchēm šwēcže rozpšchēda. W druhich europiškich krajach šo jich kōžny džen šnadž tež do hromady tejšo šhotuje a šmē šo jedyn teho dla šdobnje prašcēč, hđže wšchitke wōštanu, a hacž wšchudže jehly njeleža, hđžez našcha noha štupi.

Nowšche powjescže.

Š Konstantinopla pišaja, šo konferenza počžina pšchēcživo turkowskemu ministerštwu dale a bole nježčelawa a po tajkim tež njemōzna byč, dokelž sultan do jeje žadanjow nješwoli. Pošlanzy europiškich wulkomōžnarjom bēchu teho dla wobšankli, šo Konstantinopel šterje a lēpje wopušcžaja. To pač šo nětko tola štało njeje, dokelž je sultan prajil, šo drje by šo tych žadanjow dla jednacž hodžiko, kotrež je awštriški kanžler hrabja Andrašči lonsche lēto w mjenje awštriškeho, němškeho a ruškeho knježerstwa na turkowske knježerstwo štajił.

Š teho wšcheho je widžecž, šo sultan konferenzu jenož ša nōš wodži a šo čže pošlenje šlowo tak dołho wotštokowacz, hacž nalēcže šastupi, hđžez mōže potom šašo f mjeišchej wobcžežnosčju wōjnu wješč.

General Čjernajew je do Šrahi pšchijel.

K a k

r o z o m

H a n s D e p l a

w ó t ř i t a j

a

a

M o t s T u n k a

l u d z i p ó d l a

š k r ě j e t a j

* * *

* * *

Hans Depla. Dejmanty a druge drohe kamusčki maja swojich lubowarjow a czesczowarjow, ale kamjenje se staly tež druhdy pscheczela namataja, hdžež sebi njeby to nchtón myšlil.

Mots Tunka. Rajku dha to wěz mēnisch?

H. D. Haj, ja psched nēfotrym czašom psches jemu wješ džěch, hdžež mi powjedachu, so je sebi jedyn i gwejnny zuse kamjenje pschizpil.

M. T. Rak dha to tola?

H. D. Nō, wōn bē pošlany w gmejnstim lēšu kamjenje nakalacž a bē te kamjenje potom do swojeje mozy wšal.

M. T. Njeje dha wōn wjedžil, hdže je mješa bjes gmejnstim a druhim lēšom?

H. D. Haj, jedyn bē jemu prajil, ale dha bē jemu wotmolwik, so je to džědowy lēš.

M. T. Duž derje temu, schtōž ma hišćeje džěda!

H. D. Haj, to ja tež praju, ale i lēšom.

Cyrkwinske powjesće.

Witrowani:

Pētrowška zyrkej: Pētr Oswald Mros, wobydler, i Janu Marju rodž. Rumerez.

Michalika zyrkej: Korla Moll, wobydler na Židowje, i Khrystianu Donathež tam.

Ašcrjēni:

Pētrowška zyrkej: Herman Ota Bernhard, Handrija Ernsta Handrita, džetowjedžerja w budyštej hutnowej fabrizy, š.

Michalika zyrkej: Ernst Herman, n. š. na Židowje. — Jda Jenny, Franža Oskara Schneewiša, murjerja na Židowje, dž. — Jana Theresia, n. dž. w Słonej Worschczi. — Marja Theresia, n. dž. w Rabozach. — Korla August a Ernst Albert, Jana Jencža, wobydlerja na Židowje, dwōjnistaj šyntaj.

Semrjēczi:

Džen 26. decembra: Jan Jurij, Korle Jana Jencža, czěšle, š., 21. 9 m. — Ernst Max, Jana Korle Homole, wobydlerja na Židowje, š., 4 m. 11 d. — Handrij Samuel, podrožnik w Khełnje, 68 l. — 27., Jana Khrystiana rodž. Mišnarjež, Handrija Michala Bartušča, korbjerja a kšějerja na Židowje, mandželsta, 48 l. 9 m. 4 d. — Handrij Džnat, wobydler, 37 l. 5 m. — 28., Pawol Josef, Handrija Gudny, wobydlerja na Židowje, š., 12 n. — 1. januara: Marja rodžena Scholcziž, njebo Jana Wōhna, wobydlerja w Džewpězach, wudowa w Japěziž, 66 l. 10 m. 15 d.

Budyščina	8,10	11,10	2,0	5,25	6,55	9,45	12,55	1,8
Lubija	8,58	11,51	2,44	6,7	7,35	10,30	1,35	2,1
Pšchijēd do Šhorjelza	9,39	12,31	3,19	6,48	8,16	11,11	2,11	2,47

Čzahi hornoluzišteje železnizy:

Wohlsurt	5,30	10,10	4,30	Ššokolza	10,24	4,10	8,10
Šorka	6,22	10,46	5,5	Kufow	10,42	4,31	8,40
Niška	6,33	10,55	5,13	Witow	10,55	4,47	9,0
Witow	6,49	11,7	5,24	Mūdenberg	11,15	5,10	9,29
Wujēd	7,25	11,27	5,44	Kuhland	5,45	11,35	5,28
Kas	7,44	11,39	5,55	Wyšoki Butow	6,4	11,48	5,44
Wojerezy	8,0	12,5	6,13	Wojerezy	6,31	12,6	6,10
Wyšoki Butow	8,40	12,23	6,31	Kas	6,53	—	6,28
Kuhland	9,15	12,35	6,43	Wujēd	7,16	12,32	6,42
Mūdenberg	9,29	12,48	6,56	Witow	7,44	—	7,5
Witow	9,48	1,6	7,14	Niška	8,3	12,59	7,19
Kufow	10,2	1,19	7,27	Šorka	8,20	1,7	7,28

Witow je Elsterwerda, Kufow je Liebenwerda a Ššokolza je Falkenberg.

Placizna žitow a produktow w Budyščinje
5. januara 1877.

Žitowy dowos: 2812 mēchow.	Na wikach		Na buršy	
	wot mt. np.	hač mt. np.	wot mt. np.	hač mt. np.
Pščenža 50 kilogramm	11	1179	11	1179
Koźta	10	1025	9	1012
Seczmjen	8	841	8	833
Wowš	7	80	7	80
Gróh				
Wofa				
Kaps				
Zahly	12			
Sejbusčka	16			
Běrnny	2	23	2	250
Butra	2	40	2	260
Šyno 50	5	5	5	50
Ššloma 1200 pt.	40	42	40	50

Čzahi po železniz.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Wotjēd se Šhorjelza	1,40	3,0	5,20	7,56	11,15	2,45	5,16	7,16
Lubija	2,9	3,37	6,9	8,42	12,6	3,36	5,53	8,4
Budyščina	2,39	4,5	6,45	9,15	12,40	4,10	6,25	8,40
Witow	4,25	7,15	9,50	1,15	4,45	6,50	9,10	
Kadeberga	—	5,0	7,50	10,25	1,50	5,20	7,20	9,60
Pšchijēd do Draždžan	3,48	5,30	8,22	10,65	2,19	5,45	7,50	10,18

Se Draždžan do Šhorjelza.

Wotjēd se Draždžan	6,30	9,30	12,10	3,40	5,0	7,57	11,15	12,27
Kadeberga	6,55	9,55	12,40	4,15	5,35	8,30	11,45	(p.cžah)
Witow	7,30	10,30	1,20	4,50	6,15	9,5	12,20	—

We wudawarńi „Serbskich Nowin“ je k dostaczu:

Jesuz w domi pobožnych.

Schtyri předomanja se jawostajensywa njeboh knjesa Handrija Lubenskeho. Druhi wudawf. Prjedy 40, wot nětka jenož 20 np.

Zutrowne jeſta.

Z němſkeho do serbskeho přeheložene powjedanczko wot Jakuba Kućanka. Druhi wudawf. 30 np.

Šerbske hornje Łuzijy

abo ſtatistiſki ſapiſt wſchitkich ſerbskich ewangeliſkich a katoliſkich woſadow atd. 75 np.

Šerbaj

abo ſchtož ſypaſch, to mjeleſch. Powjedanczko ſa Šerbow wot Dr. Pfula. 25 np.

Mibowczenjo

abo politiſke powjedanczko atd. wot J. B. Mućinka. 25 np.

Dobroty, dźiwny a hudy Bože

nad iſraelſkimi dźecźimi. Wot K. A. Jenča. 50 np.

Jan

abo ſpěwaj a dźelaj. Powjedanczko ſa młodych a ſtarych wot K. Kulmana. 30 np.

Snjez Mudy,

joho dźeczi a ſuſodni přeherzeljo atd. Wot M. Buka. 50 np.

Gród na ſhorjelſkeje horje Landskrónje

abo Bože wodženja ſu dźiwne. Powjedanczko ſe ſtarych czaſow wot J. B. Mućinka. 25 np.

Selenſka a jeje wobydlerjo.

Wot K. A. Jenča. I. 50 np. II. 50 np.

Wěrnny ſchjeczijan pod Božim prutom.

Prědomanje, dźeržane w czaſu ſhromadneho ſhorženja hydomnata njeđzela po ſwj. Trojicy 1850 wot E. B. Jakuba. Prjedy 15, nětka jenož 10 np.

Wumjeńtař

abo hdzež ma wšoňu, tam roſce. Powjedanczko ſa lud wot Dr. Pfula. 25 np.

Šadowna knižka,

wudata wot klukſchanſkeho ratarſkeho towařtwa. 18 np.

Wotroha krala Jana

abo załoženjo cyrkwički na Lubobórku. Powjedanczko za kóždu ſtarobu, woſebje paſ za ſtarschich a dźeczi. 25 np.

Boža kraſnoſeč w ſtwórbi.

Wot J. B. Mućinka. I. 25 np. II. 25 np.

Nadpad pola Buſeč.

25 np.

Šhryſtof Kolumbuš

abo namakanje Ameriki, ſerbskemu ludaj powjedane wot Dr. Somera. 25 np.

Bibliſke ſtawisny

abo hiſtoriski wuczawf ſe ſtareho a noweho teſtamenta. Wjaſane 125 np.

Króńdžela.

Króńowanaj ſpiš. 25 np.

Šerbske baſnje,

ſwojemu wulzy lubemu ludaj podate k wužitke a k ſabawjenju wot H. S. 25 np.

Wofobny dar

za ſcheczanow, mólczkich a wotroſčenych, wot M. Buka. 25 np.

Špěwy ſa ſerbske ſchule.

Šhromadžene wot K. E. Pjekarja. Dwa ſeſchwoſaj, kóždy 25 np. — Wudawf za kaſtholſke ſchule w jentym zeſchwoſku. 25 np.

Šchizjne wójny.

25 np.

Janub

abo Bože ſłowo dyrbi w cšlowjeku žiwjenje doſtač. Žiwjenſki wobraz we wobraſtach wot K. Kulmana. 18 np.

Genoveſa.

Mjane powjedanczko ſe ſtareho czaſa wot Šhryſtofa Šmida. Ša ſerbske maczerje a dźeczi přeheložil M. Hórnik. 50 np.

Robiſon.

Mjane powjedanczko, woſebje ſa młodych ludaj. Po němſkim ſložene wot K. Kulmana. 50 np.

Napoleon I. a jeho wójny.

Ša lubych Šerbow ſpišal Jan August Pohonč. 50 np.

Oberlin.

Jeho žiwjenje a ſtutkowanje w Kamjenjodoli ſe wchelaſkich žórkow wuczepaſ Jan Bartko. 25 np.

Najwužitniſhi přeherzeljo ratarſtwa a hajniſtwa

hjeſ ſwěrjatami atd. wot Dr. Šlogera. Přeheložil M. Rostok. 60 np.

Wěnczt ſjalow

abo ſberka mojih powjedanczow. Wot J. B. Mućinka. 30 np.

Jan Michal Budař,

jeho žiwjenje a wotfaſanje. Wot H. Dućmana. 10 np.

Šahrodnictwo.

Šadowna ſahroda. Roſwuczenje wo plahowanju ſadowych ſchtomow a ſekow. Spišal M. A. Kral. 50 np.

Šo ſwoni měr!

Š ſwjeczinam měra pěſnik H. S. we Łaju. 20 np.

Šswěrnaj ſukodaj.

Powjedanczko ſe ſerbskeho žiwjenja wot J. B. Mućinka. Š přehidawfom: Štraſchna ſwartira w Franžowſkeje. 30 np.

Ernſt a Albert,

rubjenaj ſaſonſkaj prynzaj. Wěrnny podawf ſ lěta 1455. Po F. Šmidtu, ſerbskaj napisaſ H. Jórdan. 30 np.

Choralmelodien

zum wendiſchen Geſangbuche. 25 np.

Kral Příbyſlaw.

Lyrisko-epiſka baſeň w třoch dźelach. — Prjedy 60, wot nětka jenož 25 np.

Pěseň wo zwonu

wot Bjedricha Schillera. Zeserbsčena k Šchillerowym stolětnym narodninam wot Handrija Dućmana. — Wot nětka jenož 20 np.

Hornjoluziſka serbska ryčnica

na přirunowacym ſtejišču. Spišal Dr. Pful. Zeſiwk I. 125 np.

600

serbskich přisłowow a ſtyri kopy přisłownych prajidmow. Wudaſ J. Buk. 75 np.

Łón Snješ a czi Ewangelišy w roſpřoſchenju.

Prědomanje na lětnym ſwjedzenju Guſtaw-Abolpſkeho towařtwa 25. ſept. 1872 w Maſeſcheczach dźeržane wot Dr. phil. Kalicha. 10 np.

Šchit Boži.

Wójſke modlitwy. Šeſtajaſ H. Imiſ, ſarař w Hodžiju. 30 np.

Wjaty wěnz

ſerbskich ſpěwow. 10 np.

Šwjiaty advent.

Šwjaſane 100 np.

Prěnja cziťanka

ſa ſerbske ſchule. Spišal Jan Bartko. — Erſtes Leſebuch für den vereinigten Sprech-, Schreib- und Leseunterricht in wendiſch-deuſchen Schulen von J. Bartko, Lehrer in Roſtig. Šwjaſana 40 np.

Wjetscha cziťanka

ſa młodych a ſtarych. Leſebuch für Jung und Alt. Spišal H. Jórdan. Šwjaſana 100 np.

Šhěrliſche a ſpěwy

wot Pětra Młónka w Džiwocžizach. 1848—1876. Prěni, druhi a třeczi ſeſchwoſ, kóždy 50 np.

Š ſtawisnam Hodžija

a hodžijiſke woſady. Šwjedžejiſki dar k 800lětnemu ſałoženſkemu jubileju hodžijiſkeje žyrkwje 11. ſeptembra 1876. Wudate wot P. Liški, ſantora. 40 np. — To ſamo němſkaj 40 np.

Šešc ſpěwow serbskich

za ſopran abo tenor z přewodom fortepiana ſkomponowane atd. wot K. A. Kocora. — Sechs wendiſche Lieder für eine Sopran- oder Tenorstimme mit Begleitung des Pianoforte componirt von K. A. Katzer. — Nětka jenož 100 np.

15 narodnich ſpěwow

hornjo- a delnjołužickich Šerbow, z přewodom fortepiana wot K. A. Kocora. — (15 chants nationaux des Serbes lusaciens.) — 150 np.

Serbski kommerčnik.

Wobdželaſ Ernſt Muka. Z nakladom lipſčanskich serbskich ſtudentow. 75 np.

Drjewowa aukzia na hatkowskim revieru.

Bóndzjelu 15. januara t. l. budže 80 na **wickelanski** revieru

10,50 stotnjow suchich kšojnowych walczkow
114 kuschizowych a wulěbowanych dołhich hromadow

sa hotowe pjenjesy na pschešadźowanje pschedawacž.

Šchromadžijna dopołdnja 1/2 10 hodžin pola schčertoweje jamy.

Grabinska Einsiedelska inspeksia w Minakale 10. januara 1877.

R. Goffmann.

Wěščežanska haptyka w Budyschinje.

Stowne torhošcejo. **Max Schünemann.**

Haptykarja Otto Schimmela wloškowy balsam, porucženy psche wupadanje wloškow a k pohylujenju kože na hłowje.

Koncent. nervypohyljazny balsam, blescha 50 np.

Unifersalny ranoplestr, erla 20 np.

Mohrenthalski ranoplestr, schachtliczka 15 np.

Bajerski bróstkłodozotor, tafl. 25 np.

Aromatiska wieczna wota a sarybowanje, 50 np. 75 np.

Königowy kadžeński pólver, bl. 50 np.

Skład czašnikow J. G. Schneidera

134 na snutsknej lawstej hašy 134.

Wšches nowosrjadowanje mojich khlamow, kaž tež psches najtunišce a najsprawniješe nakupowanja móžu ja w kóždej družinje czašnikow (segerjow) najrjeišchi wubjerť posticzič.

Regulateury w 60 mustrach po 8 tl. a dróžscho, sa hoitwjerjow tež w kšěžkach s jelenjorohisnom.

Ščzenje czašniki s drjewjanymi a porzelanowymi woblicženi, bértkšhodžinki bijo, datumpokasuju, kaž tež 8 dnjow duze, po 1 tl. a dróžscho.

Woblučoczašniki a woczjwerczerje po 2 1/2 tl. a dr.

Šlěborne a mjedžowe cylindrowe a antrowe czašniki po 6 1/2 tl. a dr., pschi pschimadle nacžahnyčž.

Šlěborne cylindrowe czašniki po 4 1/2 tl. a dr.

Šlěborne a nowešlěborne wrjecženo-czašniki po 1 1/2 tl. a dr.

Šlote mužaze czašniki po 14 tl. a dr.

Šlote žonjaze czašniki po 10 2/3 tl. a dr.

Wendule a šchtuzy, po 3 1/2 tl. hačž 50 tl.

Hubžbne hrajadla, stolžy, tyški, lajerki, melodiony, cigarrostawki, albumy, šchite kasčeziki po 1 1/2 tl. a dr.

Rózne czašniki po 4 tl. a dr.

Rufaze czašniki wšchěch družinow po 3 2/3 tl. a dr.

Budžate czašniki w 6 družinach po 1 1/2 tl. a dr.

Wrawdžiwne šlote rjecžastki, postocžane rjecžastki, medaillon, klucžiki.

➤ **Ženož šwěru wotčezehnjene czašniki** ja po špodžinije tunich placžijnach a pod dopokasanyh rukowanjom pschedawam.

➤ **Tež ja kupowarjej čžiščezane rukowaze** pišma s mojim podpismom a czašnikowym čžiškóm dam.

Rokžowany štwjelzowy abo njetrijeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kóždej džěl-bje mehaniska džěłopschadornja w **Sajnižach**.

Žena kərbsta holza wot sprawnych starichich, kotraž ma luboščž k džěčžom, 80 k jutram k dwěmaj džěčžomaj (šyrotkomaj) do města pyta.

Wšcho dalsche je šhonicž we wudawarjni **Serb. Nowin**.

Ženeho štróšbeho, kmaneho **wulčho wotrocžta**, kotryž je je-li móžno tež w gradžělanju trochu nashonjeny, pyta podpšany.

W Ršchowej Borschčzi pola Budyschina. **G. B. Röschler.**

Drjewowa aukzia.

Bóndzjelu 15. januara t. l. budže 80 na **wutoležanski** reviern

něhdže 60 loškow nišeho drjewa a 20 kšojnowych dołhich hromadow na pschešadźowanje pschedawacž.

Sapocžatk 1/2 9 hodžinow rano na wětrnikowej horje.

Šsucha bruniza.

Ma naju brunizowych podkoptach leži hiščežerjana kucha bruniza (Braunkohle) wšchěch družinow na pschedań. Tež šu tam kuche bazy, 1000 šchtuf sa 4 marki 50 np. dostacž. W Khwacžizach.

Julius S. Liebscher a Miersch.

Š njewjescžijnim draštam porucžam něščto rjane a tunje w

židže,

3/4 židže,

alpaka,

repšu,

croise

wšchěch barbow

Ma žitnej hašy **H. Kayser** na žitnej hašy čžo. 52. čžo. 52.

W khlamach 80 kərbški rycži.

W

n o w o s c ž a c h

w **jaquetach** a **paletotach**

šamšneje fabriki, wot najjednorisich hačž do najelegantnišich, šym ja najlepje wuhotowany a porucžam ja wšcho po najtunišich placžijnach.

Ma žitnej hašy **H. Kayser** na žitnej hašy čžo. 52. čžo. 52.

W khlamach 80 kərbški rycži.

Butrowy pólver

k šmjetanje do butrobaša ščijnjeny, pschisporja niž jenož butru, ale ju tež wošebje šlóbnu čžini. — Ma jón jenož na pschedań

Šeindr. Jul. Lindka na hrodowiskej hašy 338.

Schulsku tintu

módročžornu, s pjera běžazu, liter po 40 np., 1/2 litra 25 np.

pschedawa **Šeindr. Jul. Lindka** na hrodowiskej hašy 338.

Šgrajadla

4 hačž 200 kusow hrajaze; s exprešiju abo bjes njeje, s mandolinu, bubonow, šwóncžkami, kastagnettami, njebješkimi hlošami, haršu atd.

Šgrajaze tyški

2 hačž 16 kuski hrajaze; dale nečžary, cigarrowe štejadla, šchwajzarške kšěžki, fotografijowe albumy, pišadla, rukajzowe kasčeziki, listymobezžerje, šwětkowasy, cigarrowe etuije, tobakowe tyški, džěłoblida, blesche, piwne šchleizy, portemonneje, stolžy atd., wšcho s hudžbu. Štajnje najnowije porucža

J. H. Heller, Bern.

Šllustrowane placžijnofouranty franko.

Ženož šchtóž **direktnje** škafa, doštanje **Sellerowe** džěla.

Serbske Nowiny

čžiškó 6. 8. 9. 10. 38. léta 1876 80 we wudawarjni **Serb. Nowin** šašo kupuja.

G. Joachim, Atelier ja njebolosne šašadźowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, čžiščezanje, šahnacžje šubholenja atd., w Budyschinje, na snutsknej lawstej hašy 120 pola k. pjekarja Šlingsta. Š rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Štvořiti: na předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M. z přimjeseňjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čisto ptači 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž ma'ja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čis-
lo 688 woteđać, ptači so
wot rymčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 3.

Sobotu, 20. januara

1877.

Njchiz a swoboda.

Rowjedawčto i Bosnija.

(Potraczowanje.)

Štyri dny po tym, jako běšče Gofub Zowa Skundricza wopytał, pšchijedže młody Osman beg Kulenowicz na swoje semjanšte kublo, so by tam žně postajit. Šnadž tež politiskich naležnošćow dla pšchijedže, pšchetož jnate bě, so njeběšče rad na wšy a bě hačž dotal w Serajewje pšchewywał. Wot teho čžaša, hdžež bě so na jchule a do zušby podal, njebě so Osman wjazy w Zwětniczu pokasał, hačž runje běšče jeho nan bjes tym wurjel.

Zowo a jeho bližšchi šušodža pšchifasnju dostachu, so bychu se žnjemi šapocželi: Osman da teho dla Zowej prajez, so budže na žnjach pšchi nim bydlieč, dokelž běšče tón hšichče najbolje šamožity a hewał pšchecziwo šwojemu knještrow došč pšcheczeluimje šmyšlenu.

Wjemuzju jako běchu pšched wjele lětani stareho Kulenowicza pšched wyšchnošću někažkeho wulkeho pšchstupjenja dla wobškoržili a jeho do jastwa wotwjeseč chyli, bě wón do Skundriczowego domu čzetny. Stary Skundricz jeho do jeneho, se šlomu pšchikryteho žuda tykny a naryčež tych, kiž ja jeho semjanom šlědžachu, so wón teho hižom dwaj měžazaj widžal njeje.

Stary Kulenowicz bu pšches to pšched jastwom wukhowany a ročešče so pšchi brodže profety Mofameda, so čže Skundricza kaž bratra džeržez a pšchifaja tež šwojimu džezčom, so dyrba Skundriczěz šwójbu štajnje podpjeracz a w čzešči mečž.

Š tamnišćeho čžaša bě so Skundriczěz šamožitočž šapocžala. Stary Kulenowicz a stary Skundricz běšchtaj wurjelot; pošlejšchi běšče štyrjoch šynow meč, wot kotrychž běšče pak jenož Zowo wyšče wostał. Wón njebě młodeho bega ženje widžal, dokelž tón štajnje w zušby wokoło pučzowašče, a ludžo powjedachu, so Paris a Win runje tak derje šuaje, kaž Konstantinopol.

Hačž je młody beg we wukraju wjele nawuknył a fajti hewał je, to nihtón njewjedžišče; duž so w Zwětniczu někotři pšched nim bojach, druhy pak nadžiju na njeho štajachu, Zowo pak ja wěšte džeržesče, so budže jeho młody knjes i nim pěknje wotkhažez, dokelž wšah je stary Kulenowicz to tak pšchifasał.

Džen pšched žnjemi měješče Žurinka, Zowowa młoda žona, wjele džela: tyfanzy so pječechu, kury so rešachu a štopjaze mjašo bu pšchihotowane a wošebje wjele mjedoweho palenja a teho picža, kiž šherbet reka.

Zako holecža běšče Žurinka tak nahladna, so ju ja najje- nišchu wo wšy Wunzu, hdžež jeje nan bydlešče, khwalachu a w Zwětniczu bě wona nětko wěšče najrejšča młoda žona.

Na dnju 10. septembra běšče w Skundriczěz domje wšchitko ja bega Osmana pšchihotowane. — Škónčnje so tež wón bližesče; prjedy njeho džěštaj dwaj čžofodaraž, kotražž měješchtaj tu pšchi-

šuschnošć, wšcho njepodobne i pučza wurumowacz. W krašnej draščje Osman Kulenowicz na rjanyh konju jěchafče a jedyn khort žokteje barby wokoło njeho škafafče, ja nim džěštaj pak dwaj šlužobnikaj.

Beg Osman běšče něhdže 27 lět stary; na hłowje měješče wón čzermjenu, se šlěborom pšchetkany turban a wokoło žiwota bě drohi palampor (pišany šchawl) šwjafany.

Zowo šwojemu knjejeje pokornje napšchecziwo džěšče, šthili so pšched nim tji kročž a praji k njemu: „Salem aleikow (měr budž i Tobu) wyšhoki knježe! Mojej woczi štej kaž šašlepjenej wot Tvojeho bšchčža a moja dušha so nad tym šraduje, so čžešch mój dom i Tvojim wopytom počezšćiz. Školobit je drje hižom dwójzy wot teho čžaša špewał, jako Azrael (jandžel šmjercze) Tvojemu wyšhofowaženemu nanaj woczi jandželi — wón bě našch nan, našch pšcheczel — a my, jeho džěči, štrowimy Tebe jako jeho wyšhofowaženého šyna se šradowanjom.“

Zowo so na to k młodemu begež pšchibliži, so by jemu i konja šlěšč pomhał; ale tón jeho se šmorščezemym čžofom wotkowny a hrošnje na njeho pohladawšchi te šłowa wustorčži: „Ja so džiwam, so šym tak ščezpliny a na Tvoje ludarške šłowa pošlucham; Wy wšchitzy dale ničžo njeječe, hačž hnešdo jědojtych hadom, kotrymž šmy k naščej šchodže wotrošč dali. — Ty nješšy špšchi, hačž druhy; tola ja čžu Waš hižom pokornošć nawučiz. Dži na Tvoje džeko, Ty pško prašchijeje čžule, a běda Tebi, je-li je žnjemi w poštajenym čžašu hotowy njebudžšch a je-li šnadž Ty špšach nje tak ššebacz, kaž šy mojeho šašlepjeného nana wobšchudžit.“

Tajkeje rycze njeběšče Zowo šmucženy a hačž runje jemu wutroba šarža, pytašče wón tola šwojeho knješa šdobrieč a rjekny: „Knježe, to šu so šawistnižy na naš pšchibšodželi, našchi nje- pšcheczeljo . . .“

„Wjelcz, Ty kšchescžijanski šwinjo, kač so Ty šwažšch wo njepšcheczelach rycčez — jenož šwobodnu muž može njepšcheczelow mečž, ale wotročž, kaž Ty, ma jenož knješa; prjecž, praju ja, a njewobečezuj me i Tvojim jědojtych šledženjom. Njech Tvoja žona pšchijedže a pšchifasnje mojih šlužobnikow dopjelni.“

Š potulenej hłowu a i hnešwom we wutrobje wotšali so Zowo, so by Žurinzy požadanje šwojeho knješa wššewit, a džěšče potom na polo.

Kulenowicz běšče bjes tym i konja šlěšč, bě pod jenej wulkej lipu tepichi pšchěštrěz dač a so na nje šynnył, hnydom šapo- čžinajo tobač kuricz.

„Dže je ta kšchescžijanska ku . . ., a kač doško dyrby na nju čžakacz?“ wón na šwojich šlužobnikow šawofa.

Jedyn wot nich hnydom do domu škoczi, hdžež Žurinzy rjekny, so knjes po nej žada. Wón jej, so by bole khwatała, někotre raju tak do kšhibjeta štorčži, so jej šyšy do wocžow šupidu.

Surinka ponižnje s domu stupi, šo pšched begom poškili a s
czichim hlošom rjekny:

„Nježe, Tvoja služobniza na Tvoje pšchikasnje wotečatuje.“

Hacž runje bēšche wona hlowu poškiliča, bēšche Osman tola
na prēnje pohladnjenje wuhladač, šo jara rjana žona pšched nim
steji; jeho woczi se žedženjom na nju hladašchtaj a wón mifoscziwje
t njej rjekny:

„Kak rēkaš?“

„Surinka, wyšoti knježe.“

„Swotkal šy?“

„Dom mojemu staršcheju je we Wunzu, mój nan je stary
Peko Radonicž.“

„To móžach šebi wšchak bórny myšlicž, šo tajke pšody w
Žwētnicžu njerostu. Kak dotho šo s tutym padušchnym Žowom
wokoło wodžijch a mašč hižom džēczi?“

„Nježe ja šym s Žowom hižom dwē lēcze šafonszy woženjena,
džēczi pak žanych nimam.“

„Dobre,“ praji Osman, „Ty móžešch hiščče Tvoje šbože
šezinicž; tale hubjena kšēža njeje kmana ša tajku rjanu žonu a
tajki poš, kaž Twój Žowo, njeje ša Tebje dobry došč — nješa-
czewjenjej šo, Ty njerosomne czelo, ale dži nětko a pšchunješ
mi šcherbet.“

(Potračžowanje.)

Swētne podawki.

Němske kšēžorstwo. Šchtož šakše rajchštage wolby nastupa,
dha šo wušwolichu: 5 konservativni, jako Reich, Dr. Schwarzje,
Ackermann, Richter a Günther; 1 potračžowar: Eysoldt; 3 nazionalno-
liberalni: Frühauš, Dr. Genšel a Dr. Stephani; 6 socialdemokratojo:
Demmler, Most, Bebel, Moteller, Liebknecht, Auer. Šewak ma šo
we wošmich wolbných wokrješčach hiščče junu bješ tymaj wušwo-
lecž, kotrajž mataj najwjazy hlošow. Mjenujuž tajka wošpjetowana
wolba ma šo stacž, hdyž pšchi prēnjej wolbje ničtón tak mjeno-
wanu absolutnu wjetščinu hlošow doštal njebēšche, mjenujuž poštožu
a 1 hloš wjazy, hacž tón, kiž mēšesche jako druih najwjazy hlošow.
Pšchi pošklenim rajchštage bē Šakša šastupjena pšches 6 conserva-
tivnych, 4 potračžowarjow, 7 nazionalnoliberalnych a 6 sozjal-
demokratow. Wošpjetowane wolby pokazja, kak to na pšchichodnym
rajchštage budže. — W druihim (lubijškim) wolbnym wokrješču došta
profesor Frühauš w Barlinje (nazionalnoliberalny) 4466, Dr. Richter
w Žitawje 2172 a rycžetnik Šähnel nad Šoperžami 682 hlošow.

W mēščze Chemnizu je 15. januara wudowa Reichsenringowa
rodžena Pfeiferež 102 lēcze a pošchtwórtka mēšaza stara wumrjela.
Wona bēšche hacž do šwojeho kónza strowa a pšchi dobrych šumyšlach.

Tón regiment infanterije, kotryž nětko w Chemnizu steji, šo
w tuchle dnjach do Lipška pšchēšydli a nowu, blisko Mōkerna
natwarjenu kašernu wobczehnje.

W Lipšku je wóndano jena 16lētna služobna holza špytaka,
šebi s šoššorom šawdacž, doščlž jej jeje knjejštwó njebē dowoškó,
na reje hičž. Hacž wona pšchi žiwjenju woštanje, je njewēšte.

S Barlina pišaja, šo je šo we wšchēch němskich krajach
tójšchto mjenje nazionalnoliberalnych ša rajchštage wušwolilo, tež
je šo potračžowarjam tak šechlo, škerikalni a Polazy ša nimale
pšchi tej šamej mēře woštali, konservativni a sozjaldemokratojo
pak pšchibyli. Pšchi wšchēm tym je nazionalnoliberalna štrona
hiščče pšchego najšylnišča.

Pšatč tydženja 12. januara bu pruski šejm wot němskeho kšē-
žora jako pruskeho krala na šwjedženske wšchne wotewrjeny. W

šwojej rycži kšēžor tež mēšesche, šo pruski šejm tón krocž mjela
wuradžowacž nješmēje. Bješ druihim budže wo to jednacž, kak ma
šo bronjejnja (Zeughaus) w Barlinje pšchetwaricž, šo by hódny
pomnit pruskeje wojerškeje šlawy a šwalby byča. Šewak špoumni
wón na to, šo budža krajne doščody na lēto 1877 runje tak wulke,
kaž w lēcze 1876, a škóncžnje šwój džak wšchitkim wupraji, kiž šu
jemu pšchi jeho 70lētnyh wojerškim jubileju šbože pšcheli abo jemu
šewak luboščž wopofasali.

Minister Kamphausen wošjewi w prēnim poščedzenju pruskeho
šejma, šo šmēje pruske kralejštwó w tutym lēcze něščto pšches 651
millionow markow doščodow a něščto pšches 619 millionow wu-
dawšow.

Šnjeni mandželska prynza Korle je pšchego bóle šhora a nochze
šo s njej polēšchowacž. — Wjetš Bismark hiščče tež prawje
štromy njeje a njebēšche teho dla pšchi wotewrjenju pruskeho šejma
pšchitomny. — Šchtož tu powješčž nastupa, šo je němski poščlanž
w Konstantinwplu wotwošany, doščlž njeje tam doščž kručže wu-
štopowak, dha na tym ničž wērne njeje a šu jenož franžowške
nowiny tajka hlady wunješke. Wón tam tak došč woštanje, kaž
wšchitzy druih poščlanžy.

Šchtož rajchštage wolby w pruskej Šornjej Lužicy nastupa,
dha je we wojerowško-rosšorskim wokrješču k. krajny hetman se
Sendewiž s absolutnej wjetščinu wušwoleny. Wón šo k conserva-
tivnej štronje džerži. — W Delnjej Lužicy a to w kaawško-šufow-
škim wokrješču bu konservativny landrath baron Malteuffš wu-
šwoleny a w šhocžebuško-šrodšowskim wokrješču ma šo bješ konser-
vativnym štatnym rycžnikom Šärenšprungom a nazionalnoliberalnym
Dr. Šchachtom wolba wošpjetowacž.

Auštria. Wóndano bēšche general Čžernjajew na šwojim
pucžu s Riščinjewa do Mizzy (w franžowškej Štaliji) do Prahi
pšchijel, šo by tam někotre dny woštal. Ale doščlž jemu Čžechojo
wšchu móžnu čžješčž wopofasowachu a s hromadami pšched tón
hoščženž kšodžachu, hdyž wón bydlešche, šo bychu jemu šlawu
wošali, dha je jeho wšchušoščž wušowaka, Prahu wopušchēčičž.
Wón je šo na to pšches Draždžany do Pariša podak.

Wurwanje bješ wušškim a wušerskim ministrowom njeje
hiščče hotowe a je wošebje ta naležoščž na tju wina, šo šo
w tym jednacž njemōža, šakš by nowy wušerski bank byčž džeršak.

Rušowska. Kommandeur ruškeho, na rumunškich mješach k
wójnje pšchi hotowaneho wóšška, prynž (wjeliki knjas) Mikšawš
štaršchi, njeje pšchego hiščče žyle wotšhorit. Tola je wóšško w
dobrym rjedže a bu wóndano wo dwaj armeešpšaj powjetšchene.
S žyła šo šda, jako by šo wšch ruške wóšško na wóšnu pšchigo-
towało; pšchetož k wóšnji tola najškerje bórny pšchidže a njebudže
to žana loška wóšna, doščlž Turšawška wšchē šwoje wóšške možy
na nju hotuje, pšchetož wona wē, šo budže šo wo jeje dalšche
pšchewyanje w Šuropje wošowacž.

Turšowska. S jnym dnjom do druheho rēka, šo budže kon-
ferenza škóncžena, doščlž turšowski šultan jeje žadanja dopjelnicž
nochze, ale hdyž šebi hižom myšlimy, šo šu poščlanžy europiškich
wjetšchow Konstantinopol škóncžnje wopušchēžili, dha pak šašo tele-
gramm k wjedženju da, šo budže konferenza hiščče dale wuradžo-
wacž, to rēka, šo wot turšowškeho ministštwó dale ša nōš wodžicž
dacž. — Wo nowšchich powješčžach rēkašche, šo wšchitzy našpomnjeni
poščlanžy Konstantinopol wopušchēža, hdyž šultan hacž do šaidženeje
šrejdny abo tola do šchtwórtka na jich žadanja „haj“ njepraji. Tu-
taj dnjej štaj šo minštoji, ale my hiščče s wēštoščžu njewēmy, kak
je ta wēž wupanyča.

Wladzarskich studentow, kiž su, kaž tydženja powjedachmy, Kerim-paschi czešny tešak do Konstantinopla pichinjegli, tam jara czešca a jim pyšne hoščiny hotuja.

Sultan je wšech swojich krajow, tež i Azije a Afriki, ludži w hromadu honi; pšchetož wón dže swoje wojsko na 600,000 muži pšhiporicž, w myšli, so budže to pšhecziwo Rušam došahacž. — Wón je požežonku wupišak, a dnrbi kóždy poddan wěstu summu šapšaczičž. Sa khudnyh wo wšy dnrbya czi, kiž su jamožiczi, trebnj pjenješ došhadzičž.

Ze Serbow.

§ Budyjčina. W tudonnej pětrowskej zyrkwi běšče w šaidženju lécze 5365 špowjednych ludži, duž 516 wjazy, dužli wloni. Bješ nimi běšče 245 konfirmadow, mjenujzj 147 hólzow a 98 holzow, 940 wošakow, 214 gymnastow a 303 wopravenych. — Pšhipowjedanych bu 96 dorow, 78 mjenje hacž wloni, a wěrowanych bu tudy 92 porow, 4 pory mjenje hacž šaidžene lěto, 3 pory šo šwonka měšta wěrowacž dachu. — Narodžiko je šo 425 džeczi, 23 mjenje hacž wloni, 205 hólczkow a 220 holczkow. Bješ nimi běšče 42 njemandželskich, 12 morworodženych, 6 porow dwójnikow. — Semrježo je 357 wošobow, 8 wjazy hacž wloni, bješ nimi 112 džeczi mjenje lěta, 58 mandželskich muži, 41 mandželskich žonow, 22 wudowzow a 37 wudowow, najštaršchi šeurjety bě 92 lět 6 měšazow štary.

W michalskej zyrkwi běšče 9393 špowjednych ludži, po tajšim 623 wjazy, hacž w lécze 1875; bješ nimi 103 paczerškich džeczi, jako 57 hólzow a 46 holzow, kaž tež 283 wopravenjow. — Narodžiko je šo 255 džeczi, to je: 41 wjaz, hacž lěto prjedy; bješ nimi 127 hólczkow a 128 holczkow; 6 dwójnikich porow a 46 njemandželskich džeczi a 9 morworodženych. Wšyche teho bu i druhih wošadow tudy 30 džeczi kšecženych. — Pšhipowjedanych bu 65 porow, t. j. 55 porow mjenje, hacž wloni, a bu tudy wěrowanych 55 porow, 18 mjenje dužli koišče lěto. — Semrježo je 181 wošobow, 7 mjenje hacž i. l. Najštaršcha i wošady šeurjeta bě wudowa Šariža Šchotčina i Dobrušče a bě wona 89 l. 3 dny štara.

W katolskej zyrkwi bu w lécze 1876 kšecženych 87, bješ nimi 50 hólczkow, 3 morworodžene, 11 njemandželskich. Wěrowanych bu 14 porow. Semrježo je 103 wošobow.

§ Židowa. (W. M.) Mjedzeli rano 14. januara bu w kanale, kiž pšches papjernik wjedže, mašchinuwjedžer C. G. Destrreich morwy nauakany. Wón běšče w šabrizy nózne džeto mět a je na domojpučju po cžnje najšerje do kanala panyš a tam žiwjenje šhubit. Destrreich hižom 20 lět w papjerniku džekaišče, wón bě 47 lět štary a šawostaji tši džeczi.

§ Kachlowa pod Čžornobohom. Hdžž tež runje w žantny měšče abo w tajkej zyrkwinškej wšy njehdilny, hdžžž dys a dys wot šdželanych ludži wažne pšchednošchi kšyšchimy, dha tola tež my pola naš žyle bješ tajšeho nješšny; pšchetož k našchemu špowdžiwaniu mamy tajkich młodych knješow wučerjow, kofišž nam jara šajimawe pšchednošchi džeržecž wjedža. Tak je nam našch prjedawšchi wučerž, k. Kaplet, niz jeno jenotliwnych wo byčju, khodach a wobštejenjach hwěšdow rošwucžowak, ale tež šjawnje wo astronomiji (hwěšdarštwje) pšchednošchi džeržak.

Wón je šo do Budyjčina pšchešhdil a na jeho tudonne měšto je k. Kruža pšhišhof. Tón je nam nětko něšcho druhe poškiežik. Mjenujzj drugi džei hodow džeržesche wón jara po-

wučazny pšchednošch wo šizy. Najš k. wučerž je w tajšim nastupanju nješpróžny džekacžer a je šebi w šwojim domje wšchitko telegrafizny tak šhotowak, šo šo po žylym twarženju na wšchitkich durjadch šwoni, hdžž šo w jeho domje jenož jene durje wotewrja. Pšches šwoj indukzijonski aparat tež wjele ludžom škužbu cžini.

Na horka špominjenym dnju wot njeho w našchej šchuli pšchirodnošpymiški pšchednošch kšyšchachmy.

Najprjedy nam k. pšchednošcher šlowo „natura abo pšchiroda“ wuloži a potom nadanf pšchirodnošpymištwu rošestaja, prajizy, šo naš wone rošwucža wo kšyščach (Eigenschaften) wězow, wo jich pšcheměnenjach pšches wěste mozy natury a fak šo te štawu po wěštych, twjerdže štejazyh naturškich šakonjach, kaž tež, šo ma kóžde pšcheměnenje šwoju wěštn pšchiczinu.

Šako běšče tute powšchitkowne wězy došpošnje i pšchikladami wuložik, wobroczi šo k magnetškim mozam a k jich nažožowanju we wšchelakich wězach. Wón to tež pšches wšchelake experimenty (widomne špytowanki) wopošaja.

Šotom štupi wón na polo mišny (elektrizitety) a rošjašni pšchi tym, šo tež našche njewjedro ničžo druhe njeje, dužli wurumanje dweju elektrizitetow.

Šotom wón wo galvanizuje rječesche, kotrehož mozy tež pšches wšchelake experimenty wukladže a elektromagnetšku mōž, telegrafizju, elektrišku šwěžu atd. na šrošmliwe wajšnje rošjašni a tež wšchitko na drobne rošpošaja. Pošluharjow běšče šo i žyšeho šchulškeho wotkrešja kšetra čžrjōdka jeshča. Woni i wulkej kšyšblinowšču poštečža hodžiny na jeho wukladowanje pošluhadu a jemu ša jeho wulku prošu i poštanjemjom a šlowami šwoj naležny džak prajichu.

A.

§ Kotež. W lécze 1876 je šo w našchej wošadže narodžiko 24 džeczi (10 hólczkow a 14 holczkow), bješ nimi 6 njemandželskich. Semrježo je 14 wošobow (10 džeczi a 4 wotroščeni). Wěrowanych bu 5 porow. Špowjednych ludži běšče 999. Špřaniška kollektu wučžini 27 markow 35 up. Šretečžaniška wošada ma i žyša wokošo 600 dušchow.

§ Šnješwacžidka. Zyrkwinške powješče, kaž je na šwjedženju noweho lěta wošjemjene kšyšchachmy, šu ščžehowaje: Narodžiko je šo 133 džeczi, mjenujzj 71 hólzow a 62 holzow; bješ nimi je 8 morwyh narodženych. Wumrježo běšče 78 wošobow, mjenujzj 38 mužškich a 40 žōnyškich; jedny běšče šebi šam žiwjenje wšak a tak šebi tōn huadny cžak pšchitrotšik. Wěrowanych: 19 porow, wšyche teho 13 porow pšhipowjedanych. Špowjednych ludži hromadže: 4834, a to 4355 Šerbow a 479, kiž běchu pšchi nēmškej špowjedzi k Wožemu blidu byli. Bješ nimi běšče 104 wošobow, kiž běchu wošehje abo domach Wože wotkšanje wužiwali.

§ Klětneho. W pšchedtydženiškim cžišle „Serb. Nowin“ běšče hižom špominjene, šo je šo Wožu temu Ruješej špodobašo, pōndželu, 8. wulkeho rōžka k šebi powoščak našcheho wulžyšakšyžbneho k. šararja Nowaka. Špatk, 12. t. m., bu na to jeho štadku šrudna pšchikšyšchnoščž, šwojemu paštyrjej pošlenju cžejčž wopošajacž. Dopolnija běšče šo wšyšchichi wotriad našcheje šchulškeje młodošče pšched šchulu šhromadžik a cžehnješche pod wjedženjom šwojeju k. wučerjow pšched šaru, hdžžž běchu šo je šrudnej wošadu wošwjo duchowni a dwanacžo wučerjo šhromadžili. Tudy wušpěwachu šo tši šchtučžki šerbškeho kšerlušcha, na cžož hošnicžaniki k. šarar šerbšku cželnu rječž džeržesche. Na to poda šo šwjatocžny cžach do zyrkwe; mužōjo zyrkwineje rady nješechu kšyščž a štajichu jōn pšched wotšar. Tudy džeržesche k r j e b j a n š k i k. duchowny nēmšku rječž, po kotrežž škōncženju pšchitomni k. wučerjo wjaz-

hłóšmu němštu ariju wuſpěwachu. Na to ſhromadzeni Boži domu wopuſhcžichu a ſo k rowej podachu, hdžež bu kaſcěž donježeny a wot rycħwałdſkeho knjeſa duchomneho požoħnowany. Zutiſje, jako njeđzelu, 21., budže ſašo přėdowanje ſa wotemrjeteħo k. fararja djeržane a jemu kħerluſch ſpėwany. Přėdomacž budže woch ožanſki k. duchomny.

Njeħ je wotemrjetemu, ſwėrnemu duſchow paſtyrrej ſemja loħka! Bóħ pať ſtaraj ſo dale ſa nať a wobſtaraj nať bóryſy ſ druhim ſwėrnym ſerbskim duchomnym.

§ Czorneho Ĥodlerja. Tudy je pať ſo ſašo paliko-
Mjenujzy 15. januara popoħdnju w 4 Ĥodžinach w bróžni tudom-
neho hoſceńza, w kotrejž běſche něħto pizy a hdžež teź něħotre
ratarſke maſħiny ſtejachu. Bróžení ſo haćž do murjom wotpali.
Kať je woħeń wuſchoť, njeje ſnate.

§ Brėſež. Džen 10. januara rano wokoťo 5 Ĥodžin ſu
ſo tudy domſte wudowy Ĥantuſħoweje ſ pſħitwarjenej hróđžu
a bróžnju zyle wotpaliťe. Kať je woħeń wuſchoť, njeje ſnate, jenož
to ſo ſ wėtoſežu wė, ſo je ſo na łubi wyſche ſtwy palicě počžalo.

§ Wulkiħ Sđžar. Tudy je ſo w nozy 15. januara, to
je: w nozy wot njeđzele k póndželi, Ĥroſny njeſkutk ſtať. Bėſche
drjewjanar Ĥjelka ſ Kulowa w hoſceńzu k pruſkemu Ĥodlerrej
pſħeħywał a ſo pſħi tym ſ wėſtym Ĥarkom ſ Raħlowa jeneje
hołzy dla ſwadžit. Po 12 Ĥodžinach ſo Ĥjelka na dompućž poda
a je teź Ĥarť Ĥnydom po nim ſchoť. Bóryſy po tym ſu ludžo,
kiž pſħi dróſy bydla, jara wulke žaťoſceńje ſħyħeli, a jako ſa
tym Ĥladachu, wuħladachu Ĥjelku něħdže ſto krocžel wot hoſceńza
w ſwojej krowě ležo. Wón mėjeſche zyle woblicěžo rozbite a dđerow
do Ĥłowy nabitych, ſo budžiče ſo dyrbjať do ſunjerče wukrawicěž,
ħdž budžichu jemu ludžo k pomozny niepſħiſħli. Ĥži jeho potom
k nóžnemu ſtražnikrej donjeħeħu a Ĥnydom po kulowſkeho lėkarja
póſħachu, kiž jara maťo nadžije na ſaħojenje mėjeſche. Potom
Ĥjelku domoj do Kulowa domjeħeħu, hdžež je jeho, dofełž je ewan-
gelſki, woſħlicžanſki k. duchomny woprajit. * *

§ Ĥbjelſka. We końſħim lėcže doſtaħu 36 dječatka ſ
naſħeje woſħady ſwjatny kſħečceńizny a Ĥewak bė Ĥiſħečze jene 6
mėħazow ſtare dječžo w naſħim Božim domje kſħečene, kiž běſche
ſo w Ĥarlinje narodžilo. Dofełž pať mėjeſche to wboħe kurjatko
ſocial-demokratijny ſmyſłeneho dječaczerja jako nana, dħa ſaſaſa
tón ſamny kſħečceńizny ſwojeħo dječča. Maćž pať, jako běſche na
wopytanje ſwojich pſħečcelow do naſħeje woſħady pſħijėla, pro-
ſħeſħe kſħečceńianſkeje ſwėdomniwoſcže dla naſħeħo k. duchomneho,
ſo by jejnu džowcěčėku wuſħečžit. Wſħitkiħ kſħečceńych w Ĥro-
madže běſche po tajkim 37. k kſħečceńianſkemu mandželſtwu ſo
poła nať žyrkwinižny wėrowachu 11 porow. Semrjetych běſche
30 parſħonow. Spowjednyħ mėjachny 1445, to je 329 wjaz
haćž wloni; ſe ſerbskeje woſħady wužiwachu 878 woſħobow, ſ němſ-
teje pať 567 Bože wotfaſanje; Ĥjeſ ſpowjednyħi běſche 34 paćer-
ſkiħ dječči a 12 woprajennyħ.

§ Kollectam nawda wob lėto 1876 naſħa woſħada 88 markow
ſa zuſe žyrkwine nuſy aby miťe wuſtawy. Wyſche tutyħ pjenjeſ
ſbėrachu ſo Ĥiſħečze dobrowolne dary k lėpſħemu naſħich byrglow,
ſa kotryħž wuporjedženje woſħadni 132 markow ſħadowachu. Tať
móžemy ſo cžiſteħo a luboſneħo ſħuka naſħich žyrkwiniħ pſħečcelow
ſašo ſradowacž a to cžim bóle, dofełž je jich ſnucſtomna twarba
a pſħiprawa Ĥiſħečze zyle czerſtwa, Ĥjeſ tym ſo ſu druhe ſuſħodne
woſħady wjazny wudawkow ſa ſwoje byrgle mėli a pſħetocžene
drjewo a Ĥubjeny žyn w niħ maju. — Do móſħnicžki ſu naſħi

ſemſħerjo w ſańdženym lėcže 152 markow pofožili a duž dħa
14 wjaz haćž w přjedy ſańdženym lėcže.

Tež doſta wloni Ĥnydom po Ĥiħale naſħa žyrrej džaťa a
cžeſečze Ĥóħny dar jako kraſnu pyħu ſwjatnyħ mėſtnow wołtarja,
kłėťki a dupy. Ĥnjeſ ryczerkubler Charles Herman Meddelien
nad Ĥornim Ĥbjelſkom a Ĥėrħezami, ſobupatron naſħeje žyrkwje,
dari rjane, wot czerwjeneħo plúſħa ſe žoťtymy židžanyħi wobru-
ħami wobſħite pħaťty, wot k. Ĥana we Wóſporku dječane. Woł-
tarne wodžecžo ma teź na přėdnim boťu wubjėrne twarjeny, ſe
ſkotymy niťkami wuſħiwany kſħiž, kotryž ſu w Ĥėrħucze ſhotowali.

§ Raħlowa pod Czornobohom. Na tudomnyħ ležomnoſcžach
bu 14. januara popoħdnju 1/4 Ĥodžin w lėbu jedyn wojať wob-
wėħnjeny namaťany. Bė to, kaťž ſo potom pokaſa, G. A. Schmidt,
rekrut 11. kompagnije 4. infanterieregimenta No. 103, 20 lėť
ſtary, ſedlať a ſe Ĥėrħachowa. Wón bu po porucžnoſcži wo-
jerſkeje wyſħnoſcže na pohrjebniſħečžo w Ĥuťzach kħowany.

§ Budyſħina. Přaťeſ tať mjenowaneħo ſerbskeħo ſemi-
nara w Prahy knjeſ Joſeť Ballmann je tam po wjaznyjedželſkeje
cžeſkeje kħoroſcži 2. januara t. l. w 65. lėcže wumrjel. Na jeho
mėſto je k. kaptań Ruſcžanſki wot budyſkeħo tačħanſtwa póſħ-
łany, haćž na kħwilu abo haćž na dlėkħi cžať, nam ſnate njeje.
Ĥaćž runje wón teź w Prahy ſa Ĥserbſtvo ſħubjeny njeje, dħa
tudomni Ĥserbja tola jara wobžaruja, ſo ſu jeho ſ mėſta ſħubili.

— Dotalny žandarm na Židowje, k. Ĥħubert, je do Ĥtoťp-
nja pſħeħadženy, a je dotalny minakſki žandarm, k Ĥómer, na
jeho mėſto pſħiſħoť.

— Ĥnjeſ G. R. Lehmann (Wicžas), ſobuwobħedžer kħumſħt-
neħo młyna w Ĥnaſħezach, je tudy parowu kħlėbopjekańju ſaťožit
a ſe ſwojim kħlėbowym wofom tudy kóždemu na požadanje abo
po ſtaſanju kħlėb do domu póſečze.

— Póndželu 15. januara wjećžor w 9 Ĥodžinach je Ĥamb-
ſħež džewječłėtny Ĥóćčez do řėi Ĥprjewje ſtoćžit a ſo tepit.

— Sańdženu wutoru wjećžor běſche woħeń w Lejnu poła
Budeſtež a ſu ſo tam ſħtyri wobħedžeńſtwa wotpaliťe. Drobniſħu
roſprawu ſa tydžen damy.

Nowſħa powječėž.

§ Petersburga piſajaja, ſo ma ruſki pó-
ſħanz Ĥgnatjew pſħikajane, ſobotu 20. januara
Konſtantinopol wopuſhcžicěž, Ĥdyž ſultany haćž
do tuteħo duja ſħubit njeje, ſo Ĥže žadanja
konferency dopjełnicěž.

§ Konſtantinopla piſajaja, ſo ſultany
naſſerje do niczeħo njeſwoli.

§ Parifa piſajaja, ſo je tam general Ĥzer-
njajew 17. januara pſħijėť.

§ Belgrada piſajaja, ſo Ĥže turkowſke
Ĥnježerſtvo ſe ſerbskim mėr ſcžinicěž a ſo wóžnu
1. mėrža ſ nowa ſapocžuje, je-li ſo Ĥserbia
Ĥjeſ tym ſ Turkowſkeje mėr njewobſanħnje.

K a k

r o z o m

H a n s D e p l a

w ó t ř i t a j

a

a

M o t s T u n k a

l u d ž i p ó d l a

š k r ě j e t a j

* * *

* * *

Hans Depla. Ně, Motšo, to řebi tola cřlowjet njeby myřliř, ř cřehoř ludžo pjenjeřy wuwifujaja!

Mots Tunka. Što dha pař mēniřř?

H. D. Šlaj, ja bēř wōndanjo w Żorwynje a tam jedyn brodu přchedawajře.

M. T. Ach baj wřřak tola!

H. D. Miřdy hinař — a to jenoř tōn kruč brody, kotryř bē jemu po bořu praweho lizu narōřř.

M. T. Bē dha ta broda tař jara rjana?

H. D. To njemořt ja prajicř, ale jedyn jemu toleř ja nju řadřeře, tola ř tym wumēnjēnjōm, řo dyrbi tōn kruč po bořu lēweho liza řtejo wōřtajicř a nařajtra tař jenobocřny do mēřta jēcř.

M. T. Štaj dha přeř jene přřiřřřoj?

H. D. Haj, tōn přchedawar řebi tōn jedyn kruč wottruha a řa njōn toleř dořta, a na druhi dřen do mēřta dojēdže, hđžeř řu jemu řa tōn druhi pječaja teř toleř řapřacřili.

M. T. Wōwř kōwř tola!

H. D. Praj wřřak, mōřeř řo na tu pēřnicřtu dopomnicř, kotrař řo taře řapocřina:

Do řuteř my wjazy njepōidžemy,
Řutečarřke holzy hōlzy bija.

M. T. Šm, na to řym tola řabyř, ale řa to mořt nēřtōn na jemu wjeřtu řřtucřtu wudžēlacř, hđžeř řu holzy, kotreř byčru řo najradřřo wo hōlzy bije.

H. D. Ale cřeho dla to?

M. T. Mō, dořelž cřze jena jeneho mēcř a druha teř.

H. D. A kotra je dha dořyřa?

M. T. To ja njepřaju; tola tař wjele cřzu Ćři piřnyčř, řo je jena wot njeju tajřeje wōjny dla „landtag“ dořtařa.

H. D. Na to njebořařko tola!

P ř i l o p k.

* W Drařdžanach bu Woři wječřor dželacřer Řeřel ře Šchleřnyře tař njeřbořōmje přejeđženy, řo buřřteř jemu wobej uořy přejeđženej. Wōn je na to wumjeř řawōřtajřři wudowu a wōřom dželci.

* W Krusřniku pola Āufowa řahrodniř Āausmann je řwojim řarřřim řynom w broři młōcřeře a řo přři tym ř nim řwadži. Šřyn bu wot hņewa tař přchewřaty, řo nana ř žypami do hłowy prařny. Tōn hnydom na řemju padže a na mēcře mōwry wōřta, řyn pař je cřetnyř.

* Wo wřř Wrieře njedaloko awřřiřřeje połodniřeje želeřnyz řta řo w nořy 15. januara wulke njeřbože. Wot tamniřeje, pōdla wřř ležaje řořy, řo wjenujřy wulki kruč wotrořny a wōřom domřři řapřny, w kotryčř bu 12 cřlowjetow a řřřtyrncze řřōcřatow řarženyř.

* Š Āurowa (w Šchleřnyřej) piřaja, řo je tam w jenej řahrodže jedyn wřřnyjowy řřřtom řakčēwacř pocřař.

* Přři wulkiř deřčēčach, kotreř přched nēřotřym cřařom w řendželřej mējachu, buču jene řřřřlaniřke řamjenowuhłowe pōdřopki wot wody řalate a je řo w nič 40 toni tepito.

Cyrkwinske powjeře.

Wērowani:

Michaliřta žyřkej: Bjedriř Āugust Ārausř, cigarryđželar na řidowje, ř Mariu Āablenu Engelmannē.

Řřřczeni:

Řērowřřta žyřkej: Marija řilžbjeta, řana Bořuwera Baltena, řchewřa, dđ. — Āina Emilia, řandrija Āruřta řermiřa, dželacřerja, dđ. — řan Āruřř, řorle Āruřta řjeřřřři, cřēřle. ř.

Michaliřta žyřkej: řorle Āax, řorle Āořřy, řchachtmiřřřra w Bořlizač, ř. — řana Berřa, Āuguřta Wicřaja, cigarryđželacřerja na řidowje, dđ. — řida Āagda Rebeķa Āerřruda, n. dđ. na řidowje. — Emma Berřa, řana Āuguřta Āibře, řabřriřřkeho dželacřerja w Dobruřři, dđ.

Řatholicřta žyřkej: Āarija Āarřa, řorle řana Ālimanta, řabřriřřkeho dželacřerja, dđ. — Āuguřř řuriř a řana Āarřa, Āuguřta Āyřřarja, pořřillōna, dwořniřř por. — řan řuriř, Mičala řōbłata, wřřřřřeho řandarma, ř. — Āuguřta Āherēřia, řranza řteinbača, dřeřřarja přchadownje w řamizač, dđ. — ředwiga, řana Āuguřta řchōly, řabřriřřkeho dželacřerja w řamizač, dđ.

řemřecři:

Dřen 3. januara: Āablenu Āowkeř ř Āejna, 64 l. — 4., řan Āucřman, hēžeř na řidowje, 66 l. 6 m. 14 d. — Āarija Āablenu rođ. Wicřařez, njebo řana Āowara, wucřerja na řřōřolzy, řpwořřajena wudowa, 69 l. 6 m. 14 d.

Wiacziina żitow a produktow w Budyshajnje
13. januara 1877.

	Żitowy dowoś: 3446 męchow.	Na wikach		Na burśy	
		wot mf. up.	haćz mf. up.	wot mf. up.	haćz mf. up.
Wščenja	50 kilogramm	10 71	11 79	11 31	11 76
Koźka	" "	10	10 19	9 97	10 12
Seczmejci	" "	8 11	8 41	7 97	8 33
Wowš	" "	7 80	8	7 60	8
Gróch	" "				
Wofa	" "				
Raps	" "				
Jahły	" "	12			
Hejbuschka	" "	16 25			
Běrnj	" "	2 23	2 50		
Butra	1	2 30	2 50		
Sěyno	50	5	5 50		
Sšoma	1200 pt.	40	43 50		

Rórz pščenzy po 170 wunt.: 18 markow 20 up. (6 tl. 2 nřl. — up.) haćz 20 mf. — up. (6 tl. 20 nřl. — up.) — Rórz roźki po 160 wuntach: 16 mf. — up. (5 tl. 10 nřl. — up.) haćz 16 m. 30 up. (5 tl. 13 nřl. — up.) — Rórz jeczmjenja po 140 wuntach: 11 mf. 34 up. (3 tl. 23 nřl. 4 up.) haćz 11 mf. 77 up. (3 tl. 27 nřl. 7 up.) — Rórz wowša po 100 wuntach: 2 tl. 18 nřl. haćz 2 tl. 20 nřl. — up.; hróch: — tl. — nřl. — up. haćz — tl. — nřl. — up.; wofa: — tl. — nřl. — up.; jahły: 4 tl. — nřl.; hejbuschke frupp: 5 tl. 12 nřl. 5 up.; běrnj: 22 nřl. 3 up. haćz 25 nřl. — up.; butra: — tl. 23 nřl. haćz — tl. 25 nřl.; šyno po 100 wuntach: 1 tl. 20 nřl. — up. haćz 1 tl. 25 nřl. — up.; štoma (1200 pt.) 13 tl. 10 nřl. haćz 14 tl. 15 nřl.

Czahi po železnizy.

Se Šhorjelca do Draždjan.

Wotjejd je Šhorjelca	1 40	3 30	5 20	7 56	11 15	2 45	5 16	7 16
Lubija	2 39	4 5	6 45	9 15	12 40	4 10	6 25	8 40
Budyshajna								
Wistowiz								
Maddeberga								
Wichijejd do Draždjan								

S Draždjan do Šhorjelca.

Wotjejd i Draždjan	6 20	9 20	12 10	3 40	5 0	7 37	11 5	12 27
Maddeberga	6 55	9 55	12 40	4 15	5 35	8 30	11 45	12 37
Wistowiz	7 30	10 30	1 20	4 50	6 45	9 5	12 20	
Budyshajna	8 10	11 10	2 0	5 25	6 5	9 45	12 55	1 34
Lubija	8 68	11 51	2 44	6 7	7 35	10 30	1 35	2 18
Wichijejd do Šhorjelca	9 39	12 31	3 19	6 48	8 16	11 11	2 11	2 47

Czahi hornotuzišteje železnizy:

Rohlfurt	5 30	10 10	4 30	Škofolca	10 24	4 10	8 10
Porta	6 22	10 46	5 5	Rufow	10 42	4 31	8 40
Witka	6 33	10 55	5 13	Witow	10 55	4 47	9 0
Witow	6 49	11 7	5 24	Wittenberg	11 15	5 10	9 29
Wnjejd	7 25	11 27	5 44	Muhlant	5 45	11 36	5 28
Las	7 44	11 39	5 55	Wjškoti Rufow	6 4	11 48	5 44
Wojerazy	8 10	12 5	6 13	Wojerazy	6 31	12 6	6 10
Wjškoti Rufow	8 40	12 23	6 31	Las	6 53		6 28
Muhlant	9 15	12 35	6 43	Wnjejd	7 16	12 32	6 42
Wittenberg	9 29	12 48	6 56	Witow	7 44		7 5
Witow	9 48	1 6	7 14	Witka	8 3	12 59	7 19
Rufow	10 5	1 19	7 27	Šofca	8 20	1 7	7 28

Witow je Ešterwerda, Rufow je Liebenwerda a Škofolca je Falkenberg.

Š ujewjeczajnskim draštam poruczam
něšdho rjane a tunje w

židje,
3/4 židje,
alpaka,
repsu,
croise

wichech barbow

Na žitnej hašy **H. Kayser** na žitnej hašy
cžo. 52. cžo. 52.

W křlamach šo šerbški ryczi.

W

n o w o s c z a d

w jaquetach a paletotach

šamšnjeje fabrike, wot najjednorichich haćz do najelegantnichich, šym ja najšlepe wuhotowany a poruczam ja wšcho po najtunichich placzihuach.

Na žitnej hašy **H. Kayser** na žitnej hašy
cžo. 52. cžo. 52.

W křlamach šo šerbški ryczi.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 23. januara t. l. a, je-li trjeba, na šledowazym dnju budže šo na **Lichanškim** revieru něhdže 200 lošow stejazeho šhojnoweho šhtomoweho drjewa pod wuměnjemi, tudy šwuczenymi, na pšehedžowanje pšehedawacz. — Šhromadžišna dopokdnja 1/2 10 hodžinow w tak mjenowanej malej holi pšehi lemishanisko-kletnjanskim puczu na košclanskich mjeclach.

W Lichanju 16. januara 1877.

Šhöna.

Pšehedawanje žiwnošče.

Pšeheměnjenu dla budže šo žiwnošcz Cat. No. 39 w Klukšdju, bješ renty a wumješka, mašiwuje natwarjena, i 5400 markami wohenšawěšczajeje kašy a pšehi šchušuju ležaza, t kóždemu rjemješkmu fmanu, i 9 akrami 92 □prutami pola a i 3 akrami 179 □prutami kufi a jahrodny, napoložena i 219 dawškimini jenošczemi, ša 10,500 markow kupnych pjenješ, wot kotrychž móže 3000 markow hypotekaršy štejo wostacz.

wutoru, jato 30. januara 1877

dopokdnja w 11 hodžinach we wobydlenju tam je šwobodneje ruki pšehedawacz. Pódlanške twarjenja lětnje 72 m. ša pšehenajeczje nješu.

Wšcho dalsche wufasa w Klukšdju

G. A. Schmiedt.

Šhěža cžo. 17 w Šrafezach, i dwěmaj štwoinaj, je šadowej a šolotowej jahrodny je je šwobodneje ruki na pšehedani. Wšcho dalsche pola wobšedzerja.

Šsucha brumiza.

Rórz hrubeje po 55 up.,
= šrenjeje = 45 =,
= knóptow = 25 =,
= šypnjeje = 15 =

je na pšehedani na **Frenzelez** podkoptach we **Wulkej Dubrawje.**

Butrowy pólber

t šmjetanje do butrobafa šezinjny, pšehi-šporja niž jenož butru, ale ju tež wobšedje škódmu cžini. — Ma jón jenož na pšehedani

Šeirr. Jul. Lindka
na hrodowškej hašy 338.

Hollandski mlókowy pólber.

Tuton, je štarodawnych cžašow dopokažany, i najšlešchich šelow a korjenjow pšehi-hotowany pólber, po jenej abo po dwěmaj šžizomaj wšchědnje krumow abo wošam na prenju pizu našypany, pšehišporja wobžernošcz, pšodži wjele mlóka a šadžewa jeho wotkišnjenje. Pakczit placzi 40 up. a je t dostaczju w hrodowškej haptzy w Budyshajnje.

Ššlyšdne njedostatki,

šluchošcz wěčeje a došpolnje šahoji, jeli njeje pšehinaroždžena,

F. Kattepoel w „Hauš, Weřtalen.“

Wlořowoda wot Glinza

prjedy wlořowoy balšam pomjenowana dawa šeherejnym wlořam naturšku barbu šašy a pošplynja šlowinu kožu.

W bleschach po 2 m.

pšehedawa jenož **Šeirr. Jul. Lindka** na hrodowškej hašy 338.

**Wicězowe a rheumatis-
mušowe wotwodzerje**

wot **Sonntaga** w **Ušewišk**
wšchitkim, na drjenje czerpiazym, poruczicz;
po 1 m. 50 up.

ma jenicžy **Šeirr. Jul. Lindka** na hrodowškej hašy 338.

**Kořowany štwjelzowoy abo
njetrjeny len,**

kaž tež wutrijeny len kupuje po kóždej džel-
bje mehanika dželopšchadowenja w **Šajnišach.**

Režomnosće

wšchěch družinow horjebjerje ł
kupjenju, pschedaczn abo
pschemenjenju,
 kaž tež ł napisanju
kupnych listow,
najeuiskich pišmow a
dolžnych wopisnow
 porucza šo
Robert Thronicker,
 agent w Kakezach.

Še njewjesejniskim draštam atd. porucžam

czorne židžane třaniny

jenož hódnu, šo derje noščazu tworju, psches kotrejež prawocžajne jara spodobne kupjenje je mi móžnosć data, tworju wošebneje dobrošće tunišcho pšchedawacž, hacž kóždy druhi.

Julius Hartmann Sohn

na njašowym torhosčezju 36 ł napšchecža zyrkwje.

Meščezanska haptyka w Budyschinje.

Šlowne torhosčezju. **Max Schünemann.**

Šwinjazy polver, pakčžit 30 np.

Šchwajzariski młokowy a wuzittowy polver, pakčžit 50 np.

Kolkowy polver ša konje, pakčžit 50 np.

Butrowy polver, pakčžit 50 np.

Sarybowanje ša konje, ł najšepichich tinkturow a najšylnišchich ešenow dželane, wot mjele štronow jako wošebje derje štutkowaze a hojaze škwalene, punt po 1 maržu.

G. Joachim, Atelier ša njebolojne šažadžowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, cžičezenje, šahuacže šubjolenja atd., w Budyschinje, na šmucškej lawškej hašy 120 pola ł. pječarja Klingsta. Š rucžam wot 9 do 6 hodžinow.

Wot mjele lét šławnje šnata
prawdžiw a Ringelhardt-
Glöcknerška žalba je šhtemplom
 na šchachtlicžkach, je pruhowana a porucžena psche: kosčžožer, rak, karbunkel, šalsy, liščawu, štonoplaw, wosabjenje a wopalenie, šahorjenje, ł žyła psche wšchě šwonkne bolaze, žoldkobol, kurjaze woka, wicz, drjenje atd. atd. a je dostacž w šchachtlicžkach po 25 a 50 np. w budysškomaj haptykowaj, kaž tež w haptkach w Bisfowizach, Kakezach, Šcherachowje, Širšchjeldže, Šjernacžizach, Wostrowžu, Šerrnhucže, Neugersdorje, Großšönawje, Šnowoalžu, Šeifhenersdorje a w šabrizy **W. Ringelhardt** w Šohlisu pola Lipska, Šisenbahnstr. 18.
 Knizki ł wopišmami šu we wšchitich haptkach wupožžene.

(M. RINGELHARDT) a šašt-
 tanškej
 marku

Realna šchula w Budyschinje.

Šchipojedjenje nowych šchulerjow wuproscham šebi w meščazomaj januaru a februaru šrjedju a šobotu dopolňnja wot 10—12 hodžin w direkcionškej štwě realneje šchule (w noweje meščezanskej šchuli, w nawječžornym šchjible delka).

Ššobupschinesčž maja šo: šchulške wopišma, šchčženiske a jětraschčžepne wopišmo. Dobre pensije (wobyhlenja) šo na žadanje wuščajaja.

Realnošchulski direktar **Dr. Vollhering.**

Wucžomnik pytanj.

Ša moje kolonialtworowe a špirituosowe ššławy pytam ja ša blišče jutry jeneho wucžomnika, šyna šprawnych štaršchich, ł trebnymi šchulškimi wědomnosčžemi, pod špodobnymi wuměnenjemi.

W Budyschinje.

Carl Noack.

Jeneho štróšbeho, kwaneho **wulčeho wotrocžka,** kotryž je je-li móžno tež w gradžžetanju trochu nashonjenu, pyta podpišam.

W Ššchowej Worschčži pola Budyschina.

G. B. Mößler.

Wucžomnik pytanj.

Jedyn šyn šprawnych štaršchich w jenej pječarjni jako wucžomnik měšto dostanje. Šdže? to je šhonicž we wudawarni Šerb. Nowin.

Łužičan.

Časopis za zabawu a powučenje.

Zamolwity wudawar: **J. E. Smoler.**

Wukhadža kóždu druhu šobotu mešaca.

Placizna cyłolětnje 1 marku 50 np.

Tutón cžasopis tež w lěcže 1877 kaž dotal wukhadža, a budže to hižom jeho wošomnaty lětnik. Čžasopis pak, kiž wošomnacže lět dotho wukhadža, dyrbi tola wopravdže dobry byčž. A šchtóž Łužičan do rukow wošnje, móže šo na mešče wo tym pschewědčžič. Šohladajuj jenož do jašidženeho lětnika! Ššchelazy knježa šu do njeho pišali. Tam namakašch w kóždym cžišle nastawki we wjašanej ryczi (abo w šchucžkach) a tež w pšchěj ryczi. Tam šu towaššchne, wješeke, šbožopšchējaze špěwny, špěwy lubošče, žarowanke špěwy, powjeseče ł ludu, bajki, wašnicžki, špominenki na stare cžasny, powjedancžka, powjeseče ł žuščych krajow, wopišanja pučžowanjow do druhich krajinow, wopišanja ł pschirody (naturny), wažne listy, wšchelate žortne kuski atd. atd. W kóždym cžišle šo nam pod napišnom „Z Budysina a Łužicy“ powjeda, šchto je w Šerbach nowe, a pod napišnom „Šlowjanski rozhlad“ šhoniny, šchto je šo wažneho w druhich Ššłowjanach štafo. Š jenyym šłowom: šchtož Łužičan cžita, temu šo lubi.

Łužičan dyrbjal šo po prawym w kóždym šerbškim domje pódla „Šerbšchich Nowin“ namakacž. A wina teho, šo temu tak njeje, jenož w tym leži, šo wšchelazy Łužičan nješnaja. Šchtož pak je jón jene lěto šobudžeržal, tón wjazy bjes njeho byčž njemóže. Wšchato tež je Łužičan našch jenicžki cžasopis, kiž mamy „ša šabawu a powučenje“, šhnyž tudy wo „Časopisu Mačicy Šerbskeje“ rycžecž njechamy, kiž je bóle ša wucženych.

A pschi wšchem tym je Łužičan žyle tuni: 75 np. na pol lěta; jednore cžišla placža jenož 13 np. Duž njech šebi kóždy, kiž rady něšchto šabawne a powučžaje cžita, špěchnje we wudawarjni „Šerb. Nowin“ Łužičan škaša.

Dobrowolne pschedawanje.

Na namjet herbow njebo třežnika **Jana Urbana** w Ssmochežizach budža so třežnika žiwnojez, k jeho sawostajenistwu fluschaža, pod No. 14/12 katastra a Fol. 11 gruntskich knihi ja Ssmochežizy japihana a 4. januara 1877 nježiwajo na dawki a wobcežnosće gnychtizy na

3265 markow — np.

wotchazowana, kaž tež šlédowaze inventarste shtuti, jako: dvě trnoje, jedyn hospodariski wós, jedyn pluh, jene radlo, por brónow, por tak mjenowaných brónow-trümarjow a jena fara

12. februara 1877 dopoldnja w 11 hodžinach

na žiwnošći hamej w Ssmochežizach dobrowolnje na pschešadžowanje pschedawacž.

Pschedajomna ležomnošć wopšchija 2 hektaraj 27,3 arew = 4 akrow 32 prutow a je s 82,85 dawstimi jenošćemi napoložena.

Pod pokasowanjom na wuwěšćki, na budništim měsjeze tudy a w hošćenizy w Ssmochežizach wupowěšujene a wopšhanje ležomnošće kaž tež pschedawanske wuměnjjenja wopšchijaze, so na kupjenje janybleni pscheproschija, na pmonjenju dnju w postajenej hodžinje na sawostajenu žiwnošć pschicž, so k šadzenju pschikomjedžicž, swoju placzenjatmanošć dopokajacž a dalsche wotežacž.

Džen po tutym pschedawanju budža so tež někotre druhe inventarije ležomnošće, kaž tež hewajšche mobilije njebo Urbana psches wješne gnychtizy w Ssmochežizach w sawostajenej žiwnošći ja hotowe pjenjesy na pschešadžowanje pschedawacž.

W Budyščinje, 9. januara 1877.

Kralowški šudniški hamt.

Wichter.

s Ryaw.

Schtóž chce s nalěczom prawje derje a tunjo twaricž, tón njedž so bórny na mnje wobroczi, so bndymoj so šrcžaloj a so bndy zejch-nontki bórny shotowicž móhl. Nowotwarby a porjedženja ja naj-tunišcho a nanajšpje wobstaram.

W Budyščinje, na jeryowej hašy cz. 269.

Adolph Becker.

W wěrowanjam, kšchczišnam a pohreban so tunje wenzy, piera, wonješcha, antry atd. dostacž

w Budyščinje na swontnej lawškej hašy 755 po 1 šthodže.

NB. Tež moža so tam někotre hródžne džowki jamowicž.

Wucžomniš pytony.

Sa moje kolonialtworowe, cigarrowe a spirituosowe khlamy ja jeneho wucžomnika pod spodobnymi wuměnjjenjemi pytam. **Geinrich Lindner** na mjaš. torhoschcju.

Maćica Serbska.

Swoj přinošk (4 hrivny) na lěto 1876 zaplaćiclu: k. kautor Kocor w Ketlicach, k. knihukpe Pjech w Lipsku, k. ryčnik Parčewski w Kališu, k. redaktor Smolef w Budyšinje, k. farar Hörnik w Budyšinje, k. farar Imiš w Hodžiju, k. farar Mrózak w Malešecach, k. student filologije Muka w Lipsku, k. farar Dr. Kalich w Hornim Wujezdze, k. farar Rězbařk w Budyšinku, k. wučer Kral na Sokolcy, k. farar Smola w Njebjelčicach, k. kanonik Šolta w Budyšinje, k. farar Tešnar w Nidze, k. farar Golč w Rakecach, k. kanonik Kućank w Budyšinje, k. farar Jenč w Palowje.

(Pokračowanje.)

Přispomunjenje. Za přinoški prjedawšich lět so w „Časopisu M. S.“ kwittuje.

Šešerjowčanam!

Žanych šerjenjow njewidzach, Duž so žalosnje zamjerzach: Chcych jim pěsničku wudželać Něk pak dyrbju ja mjelčo stać. Hdyž Wy žanych tam nimaće, Dha mi wo nich wšak njebajće! **H.**

Bukicžanške ratarške towarstwo

póndželn 22. januara popoldnju w 4 hodžinach. **Wšchedžyda.**

Drjewowa aukzia.

Na knježim delnjohórčanskim rewiern bu- dže so

pjatk, 26. januara rano wot 9 hodžin něhdže 60 twjerdych a mjehkich dołhich hromadom pod wuměnjjenjemi, psched japocžatkom aukzije wojjewjowinymi, na pschešadžowanje pschedawacž.

Sapocžatk pschi forbaru Lubosu.

W Matej Dubrawju, 19. januara 1877.

G. Brcuž.

We wudawarni Serb. Nowin so šlédowaze knihi ja pschistajenu placžisnu dostacž: **Woltersdorjowy Lecžazy list**, pscheloženy wot S. Šmijcha, fararja w Hodžiju, 1 hrivna.

Ztonazije. (Wolstarcne wotšpěwanja.) 4 np.

Szwjaty advent, pscheloženy wot A. Šy- tory, fararja w Šmilnej, 90 np.

Adventska harfa wot M. Domaschki, fararja w Kofacžizach, 10 np.

Szwjaty póš, pscheloženy wot M. Do- maschki, 1 hrivna.

Póšna harfa wot M. Domaschki, 20 np.

Škkit Boži. Druhi wudaw. Šestajal S. Šmijch 25 np.

Domjazy woltar. Šestajal S. Šmijch, 80 np.

Zionske šlohy. M. Domaschka, 2 hrivn.

Historia hórkeho czerpenja a wumrečja na- šcheho šnješa a Šbóžnika Jesow Khrysta, podata wot A. Eberta, fararja w Hro- džišcju, 5 np.

Porst Boži. Šestajal A. Šytor, 1 hrivn. **Polykarp a Augustin,** pscheloženy wot Dr. Kalicha, fararja w Hornim Wujezdze, 20 np.

Šudowa Linatowa, pscheložil A. Šytor, 18 np.

Ludwig Harmš, šestajal A. Šytor, 18 np.

Šš dny s Gellertoweho žiwjenja, pscheložil A. Šytor, 18 np.

Šoje šornjatka, teho runja, 15 np.

Wenzion, pscheložil S. A. Jencž, farar w Palowje, 12 np.

A. S. Franka, šestajal A. Šytor, 8 np.

Wastacze kšerluschow a. t. d., teho runja 5 np.

Domjazy kšětkka. Wudat S. Šmijch, 7 hrivnow.

Boža nóz. Wot S. Šakuba, fararja w Njehwacžidle, 3 np.

Wiblski pucznik lěta 1877, šestajany wot S. E. Wanaka, fararja we Wošlinku, 10 np.

Tež so herbške biblijy pola kn. pschekupža Šamšcha w Budyščinje ja 2 hrivnje

25 np. dostacž.

Petroleum

punt po 26 np. pschedawa

Geinrich Lindner

na mjašowym torhoschcju.

Serbskich Nowin

č. 1. 1877

so w jich wudawacni šašo kupnja.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z prinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin'na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynněka jeno 10np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Co. 4.

Sobotu, 27. januara

1877.

Riřiz a swoboda.

Powjedanczko s Bosphuje.

(Pokracožowanje.)

Zato bě Surinka po pschitafanju Dsmana scherbet a palenz pschinyjela, so wón do picža da, tak so běšče wořoko pschipořdnja hižom křetro skurjenu. Wón teho dla wjele jěšć njemóžesche, tola pak wschitko jara khwalesche. Bichi tym wón dale a bole sa Surinku hrabasche, tak so so jeho ta lědom wobrucz móžesche.

Bjes tym bě Zowa se swojimi ludžimi na posu dželať a žito domoj wosyl, hdžež bu psched wječzorom rosdželene. To, sčtož beg dosta, dyrbjesche Zowa hišćeje tón šamy wječzor do begownych bróžnjow domjesć a potom móžesche hařle to žito, kotrež běšče sa njeho wysche wostaťo, do swojeje bróžnje sřhować.

Zato jemu Surinka powjedasche, tak so beg Dsman pschecziwo nej sadžerži, praji wón, so to njepně nřkomu druhemu powjedacž, řnabž beg bjes tym na druge myřle pschindže.

Tak so sčtyri dny minychu; kóžde ranje mřody beg do Zowoweho dwora pschijěcha, kóždy džei bě wón hšćj swojeho poddana a s kóždym dnjom bu wón njehanibicziwřchi pschecziwo jeho mlodej žonje.

Psched wječzorom sčtwóřteho dnja běchu žně skóncžene, beg Dsman so na konja řhny, Zowa ř řebi kiwny a ř njemu rjekny: „Zowo, ja řhm ř Tobu a se žnjemi řpokojny.“

„Rnježe!“ wotmolwi tón, „Twoje řłowa řu mēd sa duřchu Twojeho wotrocžka.“

„Ty dyrbiřch widžecž,“ pokracožowasche beg, „řo nejřřhm řabyl, sčtož je mój nan Twojemu naně řlubil, ja čzu řebje řbožomneho řčžinicž.“

„Rnježe, Twój wotrocžk je hižom řbožomny a řpokojny,“ džesche Zowo.

„Twoja žona je řo mi řpodobala, Zowo, ja to runje won praju, pschetož ja řhm ju wokedžbowať a řhm namařať, so je dobra řospořa a dobra řuchařka a so njeje tajka mařana ranza, řaž te druge žony řu.“

Tuta řhwalba řo Zowej njepodobasche, tola njeda wón to widžecž, prajizy: „Twojej woczi řtej prawje widžikej, o řnježe. Surinka je řmana řospořa a moje řospodařřtvo njemohřo bjes njeje wobřtacž; ja mōř řkerje džesacž wořow parowacž, dnžli moju jenicžku žonu.

Dsman řulenowicž prawje derje wjedžesche, sčto čzyřche Zowo řundričř ř tymile řłowami prajicž; tola bě wón ř wotmolwjenjom tež řhnydom hotowy a Zowa w řwojich řamřnych řořnyřach popanywřchi, wón rjekny: Ty dyrbiřch niž jeno džesacž, ale dwazyčzi wořow mēcž, sa to posčžesech pak řurinku na mój řrōd, hdžež njech moje řospodařřtvo wobřtara.

Na to njebě Zowa pschihotowany; tajke řrute řřawne řžadanje njeběšče wotčžatowať.

„Rnježe,“ džesche wón, „Ty řortujesch se řwojim wotrocžkom, to njemōže Twoja wola byčž, so by tajku niřku řřužobniřu ř řebi wřať — řurinka njeby řa Twój řrōd řana řřcha byťa.“

„Rjebledž tať, Zowo, ja ř ludžimi Twojeho runjecža řenje njeřortuju; duž mi ř křotka praj — posčžesech mi řwoju žonu abo niž?“

„Rnježe, wřmi mi wschitko, wřmi žyle řně, wřmi dom a brōženi — tola wostaj mi moju žonu, njeřadaj njemōžne wote mnje; moja wēra mi řařařuje, moju žonu pschedacž a Ty, řnježe, řwoju wēru tať wřřoko wadžiřch, so dyrbiřch tež moju řw čžesći džeržecž.“

Ščžerpliwosć bě řo řulenowicžej minyřa; wón na konju na Zowa pschihna a jeho ř řřhřdom řatrasřnje psches woblicžo řchwřny.

„Rjewēřjazy řřhřo! Ty řo řwažujesch, moju wēru ř Twojej pschirunacž; Ty řo řwažujesch mi wēřy porucžecž, kiž řu řewat hižom moje; řřyřch moje pořlenje řłowo, Ty prasčitwo řwinjo: ja dam řži hišćeje wořom dnjom ř pschewřřlenju; njepřchindže řurinka w tutym čžařu dobrowolnje na mój řrōd, řha budžesch pořleni křocž w tutym domje — na tutej ležomnosći — potom dyrbiřch bega Dsmana řpōřnacž.“

To prajiwřchi řwojeho konja wobroczi a řařať ř dwora čžerjesche.

Zowa pak pomařu do domu džesche, řebi ř ruřu řrawjaze woblicžo řrejo.

(Pokracožowanje.)

Kōnž konstantinopelskeje konferenzy.

Te řraje, kotrež běchu na konstantinopelsku konferenzu řwojich řastuperjow pořřkali, so bychu řži řurřow ř řepřchemu wobřhadženju ř řurřowřřimi řřesčžijanamami nuřowali, řu tať wulke a tať mōžne, so bychu se řwojimi řjenocženyimi mozami najwřetřchi a najmōžniřchi řraj na řwēcze řa nēřotre njeđžele dobyli. Řich řastuperjo w řonstantinoplu drje tež se řjenocženyimi mozami dželachu, ale dobyli tam ničžo nejřřu, řřiba wulku řhanibu a wuřmēřchenje řyřleho řwēta.

Alle, budže nēřotryřřuliz nařřchich čžitarjow prajicž, tajke kōłwrotne rycze tola hišćeje řenje w řerbskich řlowinach čžitať nejřřhm, řaž nēřko. Najprjedy je prajene, so te řraje, kiž běchu w konstantinopelskej konferenzy řastupjene, se řwojimi řjenocženyimi mozami řa křotki čžař najwřetřchi řraj do budža, a potom tola řa řo řeka, so řu řich řastuperjo se řwojimi řjenocženyimi mozami w řonstantinoplu jenož řhanibu řnjeli. řurřowřře řnježerřtvo je řim do wocžow rjekřo, so tež niž jene řich řžadanjow njedořpjelni — a duž řu řo tuczi řnježa řastuperjo na řwoje kōđže řpodali a řo na dompučž puřšecžili.

Haj haj, tak je a by to czeźko byto, tajke porażenje wukłascz, hdy budżichu naspomnjeni sastupjerjo wo prawdze se sjenoczenymy mozami dźekali. Ale ta węż ńo bórńy wujasni, hdyž wěmy, ńo sastupjerjo dweju krajow drje sjawnje w konferenzy w sjenoczeuju e sastupjerjemi druhich krajow štutkowachu, tola pať skradžu sažo ń Turkami pakofczachu.

Jendźeliska je dweju mužow na konferenzu pošłala: jedyn rěka Salisbury, drugi pať Elliot. Salisbury w konferenzy to ńamo cźimjeńche, sčtož wšchitzy drusy a ń nimi žadanja na turkowske knjeźerstwo stajenje. Ale bjes tym Elliot turkowskim ministram do wuchow sčeptajche, ńo to tak śe njeje, kaź Salisbury ryczi, dofelž cze jendźeliske ministerstwo Turkam na kōźde wańchnje pomhacž.

Runje tak bęńche ń awstrijcke stronn. Jedyn sastupjer rěkańche hrabja Zichy (praj: Siczi) a drugi bęńche knjeź Kalice. Tón jedyn teź sa wšcho hłofowasche, sčtož na konferenzy sa dobre spōsnachu, tón drugi pať tón ńamy dzeń turkowskich ministrow napominańche, ńo njedwrbja cźinicz, sčtož ńebi konferenza žada.

Duž žadyn dźiw njeje, ńo je konstantinopelska konferenza tajki hubjeny tōnz wśaka. My ńmy hižom někotry krōcz prajili, ńo ńu tych kiž na konferenzy bęchu, Turkojo jenož sa noń wodžili. A tak teź je wo prawdze; jich woczi bęńchtej abo tak tupej, ńo ń w dzenjom hacž do wońa njedobahańchtej, abo jendźelizy a awstrijzy sastupjerjo bęchu jenož teho dla na konferenzu pšchisłchi, ńo bęchu ju sfańyli a ń zyła njewužitnu sčziniłi.

Ale, sčto dha nětko budže? Jenicźke knjeźerstwo, kotrež ń turkowskimi kšchecźijanami derje mēni, je ruske; ale njeje to sa nje strańchne, wōjnu ń Turkami sapoczeč, hdyž je sjawnje widzeč, ńo cze jendźeliska a Awstria Turkam pomhacž.

A tola budže Ruńowśka tole czeźke dźeło na ńo wśacž dwrbjecž, pšchetož žadyn europiski kraj wutrobu sa to nima, ńo by tych turkowskich mordarjow a pšcheczeharjow kšostak. Ruńowśka je Zataram a Wngolam pucž do Europy sapołožila, hacž runje je pšchitym sliwki krowě pšcheliwala, ńnadž wona teź skōncźnje Turkow ń Europy wuczeři, hdyž teź tutym žadlawym nje pšcheczelam kšchecźijanstwa jendźelizy kšchecźijenjo pomhaja.

„Sawět je czerť“, to stare ńerbiske pšchisłowo praji, a my to, cźim staršchi ńmy, ń najmjeńšcha w politizy, cźim bóle spońawamy. Wōh daj pať, ńo by ńo sa turkowskich kšchecźijanow tola hińchcze ń lepšchemu wobrocziło a ńo by jim napońledku Ruńowśka pomoz sčiczič moħta.

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. Hdžež mējachu rajchstagke wolby wospjetowacž, dofelž žadyn kandidat pšchi přenjej wolbje njedbęńche dočž hłofow došta, tam je w tychle dnjach wjele rycžow, poruczenjow a teź hary pobyl. W žitawskim wolbnym wokrješu ńo wolba 23. januara wospjetowasche a to bjes ryczerkublerjom Dr. Pfeifferom nad Burkersdorřom a fabrikantom Fränkelom w Žitawje. Pfeiffer dosta 8992 a Fränkel 8659 hłofow, tak ńo je přenšchi ń wjetšchinu 333 hłofow sa rajchstagšeho pošłanza wuńwoleny. Pfeiffer dosta najwjazy hłofow na wšach, Fränkel pať w Žitawje. Žako bę wēńte, ńo je Pfeiffer wuńwoleny, dha někotři tych, kiž bęchu sa njeho štutkowali, na žitawškej mēńchczanskej pinzy ń wjeńelofcze wino pijachu. Někotři ń druheje strony pať ńo nad tym mjeršachu, hrabnychu sa kamjenjemi a pinzowym wofnam někotre sčklenzy wubichu.

Sajimawe je, ńo ńo wčera w draždžanskim starym mēńcze bjes profesorom Manhofom — wōn ń nazionalnoliberalnej strony ńkuńcha — a draschlarškim mišchtrōm Bebelom — sozjaldemokratom — wuńwolensche. Kať je tale wospjetowana wolba wupanyła, to hińchcze njewěmy, tola śmēje Bebel teź mēńcze wjele hłofow, dofelž ńnadž někotryžkuliz konservativny abo pokracžowac radšcho na wuńwoljenje njeńdžefche, dofelž kať derje sozjaldemokrata kať teź nazionalnoliberalneho sa ńwobodu a lepšche kraja jenat ińkōdnego dzerži. Dźiwnje by byto, hdyž bęchu w tym dźełe Draždžan, hdžež kralowški hrōd leži, sozjaldemokrata wuńwolili.

W Oberreichenbachu ńo kubler Dietsch 19. januara je ńwojej mandželkej swadzi a ju ń tońšty m retlom do hłowy dyri. Na jeje wońanje ńo tōńšchto ludžo pšchod khěžu sšromadzi, sčtož pať Dietscha tak samjersa, ńo do hornjeje stwy džefche a tam ń jenej tšelbu, se sčrōtom nabitej, do hromady ludži tšeli a dweju hōłzow wot 11 a 14 lēt do rukow a noħow rani. Žandarm jeho potom do jastwa wotwjedze.

Dla wotemrjecza knjeni mandželcke pruskeho prynza Korle ńo na kralowškim sakškim dworje sčtyri njedzele žaruje. Na pohrjeb je kral Albert wyschšcheho dwōrškeho maršchala barona Kōnneriza do Barlina pošłak.

W Barlina pińaja, ńo je tam 18. januara rano w 7 hodžinach knjeni mandželcka prynza Korle wumrjela. Pšchi jeje ńmjertnym kožu bęchu khěžor, khěžorka a wšchē prynzojo a prynzeńny pruskeje kralowškeje ńwōjby. Wona bęńche prynzeńyna-džowka wajmarškeho wjelwōjwody Korle Bjedricha a je ńo 3. februara 1808 narodžila, tak ńo je nimale 69 lēt stara wumrjela. — Zeje khowanje sta ńo 23. januara a bę zyła khěžorška-kralowška ńwōjba na pšchewodzenju, na kotrež bęchu teź wšchitzy němizy a teź někotři zuy wjēńchojo ńwojich sastupjerjom pošłali.

Bjes pruskimi a franzowškimy nowinami bęńche w pošleńšchim czašu wulka hadrija wudyrka a to pječa teho dla, dofelž je franzowški pošłanz w Konstantinople, hrabja Chaudordy, wo němškim pošłanzu, baronu Werthero, wšchelake njelepe pomjēńcze roššchērjal. Nětko je pať tale hara sažo trochu wocžichla.

We Wilkowje (w Schlesynškej) 20. januara wjecžor na knježim dworje woħeń w jenej wulkej brōžni wudyrka a ńo teź bōrńy deleńza a wšchelake podlanske twarjenja sapalichu. Pšchi tym je ńo 12 koni, ńydom sčebjatow a wońow ńwini spaliko.

Pruski ńejm je hacž dotal wońebje krajne doħody a wudawki, kať ńo po wuprajenju ministra Ramphausena śmēja, wo wulkim wobhladať, jich drobne pšchehladowanje je ńo teź hižom sapocžalo.

Wo pšchetwarjenju barlińškeje brōńjernje (Zeughaus) je ńo w ńejmje teź pocžalo rycžecž a je ta naležnosč najprijōdzy jenej deputaziji pšchepodata, kotraž ma ju ń muradžowanju pšchihotowacž. Sa tajke pšchetwarjenje ńo něhdže 4 milliony markow žadaja.

W Elberfeldže, hdžež bę ńo wōndano teź wospjetowana rajchstagška wolba stała, ńu tamnińškim pšcheczelam sozjalno-demokratškeje strony njeľubjēńche, ńo je sozjaldemokrat Hańelmann pšchi tutej wolbje pšchepanył. Woni tam teho dla na dwēmaj dnjomaj wulku haru czerjachu a teź něšchto sčħody na wofnach a latarnjach nacžinichu, hermanške budy spowalachu a ń kamjenjemi mjetachu. Něhdže 30 harowarjom bu wot polizajow sajatych.

W Solingenu bu 20. januara pšchi wospjetowanej wolbje sozjaldemokrat Rittinghausen sa rajchstagšeho sapōšłanza wuńwoleny. Wōn dosta 10,632 hłofow a jeho nazionalnoliberalny pšchecźiwnik Jung jenož 7452 hłofow. — We Wrotšlawju (Wreslau)

ma šo wolba bjes snatym Łaslerom a jenyum tamnišchim sozjal-demokratom wošpjetowacź a je pjecza jara njewěšte, hacź Łasler dobudze.

Telegrafny němškeho křezorstwa šu w lécze 1876 něšto psches 12 millionow markow wunješli.

Wo stonczenju pruskeho šejma ma šo hnydom rajchstag wotewricź a drje tón krocź tať dolho tracź njebudze, kaź hewaf.

Awstria. Š Wina pišaja, šo drje šo wobej ministerstweje (winšte a wuherške) wuherškeho banka dla šjednatej a šo po tajkim ministru teho dla njebudza se škuzby stupicź trjebacź.

Winstke nowiny hiščeje pschezo wschelake njelepoščeje wo ruskim wójstu powjedaja, wudawajo, šo jemu na wschitkim pobrachuje a šo teho dla na wójnu czahnyć njemože. To pať šu wschitko blady, wscheje wěrnoscze hoše, a jenož teho dla wunješene, dofelź awstrijan židži a Madžarjo njerad widza, šo Rušowška š Turkowskej wójnu šapocźnje, a šu woni pschi tym tajkeho džeczazeho smyšlenja, jaťo by ruskij křezor wo prawdže žane kmane wójsto njeměť, hdyž woni praja, šo wón žane nima.

Rušowška. Khoroscź prynza Mikławšcha, kommandeura ruskeho, na wójnstku nohu stajeneho wójsta š nowa dale bole pschibjera, a je pjecza maťo nadžije, šo wón bóršy wotkhorij.

Rušoj šo hacź dotal šydom wójnow š Turkami měli, kotrež šu wjcho do hromady 31 lět traše.

Turkowska. Šsobustawy konferenzy šu 21. januara wječor wobšankazy protokoll podpíšali a drje hacź dotal wschitzy Konstantinopol wopušćezili. — Jaťo chycchu sultanej božemje prajicź, jich wón psched šebje njepušćezij, wudawajo, šo je khorij.

Mojemu lubemu pscheczelej, temu njesnatemu.

Čzi, lubowany pscheczelej,
Kiz šu ty ša mnu praschal šo,
Ja džens psches „Serbsku Nowinu“
Čzi š luboscju to wotmolwju:

Džak Bohu! khorij nješym byť,
Pať tola khwile nješym měť,
Dofelź ta moja hospoša
Ze našymu mi wumrjela.

A duž šym ja se šrudobu
Wo tutu moju hospošu
Wichaf dlěšče czasny žaromat,
A wjele nozow maťo špať.

A wyšče teho staroscze,
Šaj, druhdy wichaf tež mjeršanje
Šsu mje, — mój luby pscheczelej
Kónz kónšchob' lěta nadeschlo.

A dofelź mam něť šašo tu
Ja jenu nowu hospošu,
Tak šo ja w mojim domjazym
Něť bóle bjes staroscze šym;

Něť — šdzerzi Bóh mje po hnadzi
Pschi žiwjenju a štrowosczi —
Něť šnadź šo druhdy budže štacź,
Šo budu „špěw“ wam wudželacź.

A jeli šo tež pschichodnje
Šujes' redaktor tať dobry je,
Šo budže wón je horjebzacź,
Dha chzu ja je tež czisćecź dacź.

A pschi tym mojim lubym wschēm
Tym snatym a tym njesnatym
Ja něťo š tutej škladnosczu
To napošledť tež wošjewju:

Šo moje špěwy — „křerlusche“
Šso šašo czisćezja pilniwje,
Šo ša měšaz šo budže šnadź
Tón šchwórtly šeschinw wudawacź.

Pěťr Włont.

Ze Serbow.

Š Bohoma. Jaťo 9. oktobra šandženeho lěta w nozny pschi tehdomnišchim štrachnym wohenju na našchim knježim dworje wolazeho Jana Müllera š Wětrowa se španja wubudžichu, šo hródž, w kotrež ležech, hižom wscha palešče. Zola wón njeczěšasche, ale š loža wufkocziwschi pytasche wobohi štót pšomjenjam wutorhnyć, šchtož šo jemu tež š šjóni wolami radzi, to šhynke štoczo dyrbjech w pšomjenjach wostacź, dofelź šo palaza třěcha dele špny. Něť hakle Müller šwoju šchinju pytasche, kotruž w domškich měšech, ale po někotrych kroczelach šo pošasa, šo bē tať žakošnje wopaleny, šo dyrbjachu jeho hnydom na khorokožo pošozicź. Š bohowskich kroschkež domje bu lubošćiwje horjewšate a wotšladany, tež wot nješwacziškeho lěkarja wobšladany, a wot duchomneho wopytany, a hiščeje tón šamny džej woprajany, dofelź bē žiwjenja štrach. Ša něšto dnjom bu do hojěrnje w Budyšchinje wješeny, hdyž něťo hižom 13 njedžel pschebnywa, a š kotrejež, dali Bóh, ša 4 njedzele pošdže, wot wschitkich bolostnych ranow šahojeny.

To bu tu wobšchěrnišcho powjedane, dofelź je šwešelaze špomnicź tať derje na tajku, wot czeladnika wopošasanu šwěrnoscź, kať na to, šo šo ta šama tež pschipošnawa. Müller mjenužny njeje jenož wot někotrych derjeměnjaznych ludži darw luboscze, a wot šwojeho knjesa k. najeska Šchöny bohate džakne myto dostať, ale k temu tež w šandženym tydženju wot kralowškeho hamťšeho hetmanštwu pišmo, w kotrymž tuta wyschnoscź š kšwalobnymi šlowami šwěrnoscź, wot Müllera wopošasanu czěsczi. Wny šo wješelimy, šo Müller, kiz je kšuda šyrotu, tajke pschipošnacze namata, dofelź šo nadžijamy, šo jeho to wabi w ponižnosczij dale škuzicź, jaťo psched Bohom a niž psched człowjekami. Wschitkim našchim gmejnam pať pschjemny šronnych knjesow a šwěrných škuzomnikow!

Š Khróšćic. (Kath. Poš.) Šandžene lěto je šo we našchej wofadže narodžito 113 džěczi, 71 mužškeho a 42 žonškeho šplaha. Pschipošjedanych bu 44 a wěrowanych 38 porow. Š šwjatomu woprawjenju bēchu 10,185 wosobow. Našcha šarška cyrkej dóšta nowu jara drohu debn, nowe mócne pscheczele ze 24 registrami a šylnej pošnej pošawnu. Šyrgle pschindu na 10000 markow; pschěz 1600 markow bu k tomu dobrowólne nahromadžene, dwaj daraj po 300 markach šo mjež nimi namakatej wot knj. hrabje Franca Štolberga we Worfleach a njebo Šansa Nowotnoho we Prawocžicach.

Š Njebjelczi. (Kath. Poš.) We našchej šarškej wofadže narodžij šo we šandženym lécze 24 džěczi a to 14 hólczatkow a 10 hólczatkow; 6 z nich zemrje zaš we tymšamym lécze. Wumrjelo je z cyfa 17 wosobow. Pschipošjedanych je 9 porow, wěrowanych 6. k.

Š Wotrowa. (Kath. Poš.) We Wotrowškej wofadže narodžij šo we lécze 1876 14 džěczatkow (wloni 18), 8 hólczatkow a 6 hólczatkow, mjež nimi 1 njemandželške; 12 wosobow wumrje (wloni

tež 12), a to 8 dorofčzenych a 4 džěczi. Pšchipowjedanjom bě 7 (wloni 8) a 3 wěrowanja (wloni runje tak wjele). K Božomu blibu su pobyli 2092 (wloni 1903). — Kaž hižo wloni, tak bě knj. farar tež swój posleni hodowny farški wopor za twarjenje cyrkwy we Baczonju postajil. Wosada woprowašče za postajeny dobry skutk 113 markow 25 pj., kotrež so mjez darami namafaja.

3 Kulowa. (Kath. Pos.) We zaidženym lěcže 1876 je so we kulowskej wofadze narodžilo: 73 hólczatow a 72 hólczatow, hromadže 145 džěczi. Z města běchu 93, ze wšow a zwonka wofady 52 džěczi. Mjez nimi su 2 poraj dwójnikow a 6 njemandželiske džěczi. — Wumrjeli su: 57 muskich, 32 žónskich, hromadže 89 wofobow, su potajkim 56 wofobow wjac narodženych hačž woteurjetych. Mjez woteurjetymi su 51 wotročzenych a 38 džěczi. Najstarški muž bě Jurij Čzorlich, pomjenowanu Debit, we Hofku, stary 87 lět 6 mješacow 25 dnjow (bratr njeboh' knjeza radworstoho fararja Mikławšcha Čzorlicha); najstaršcha žona bě wudowa Hanža Salowšcy na we Nowym Hofku, stara 74 lět 11 mješacow 3 dny. — Wěrowanych mandželstwom bě 58, pšchipowjedanych 66; civilne a njecyrkwinske mandželstwo njeje žane bylo.

8 Kamjenja. Našcha mješćanška rada noweho diakona pyta a maja šo czi Šerbja, kiž wo tajke sastoijnstwo rodža, hačž do 15. februara t. l. pola njeje samowicž. Lěta sda 2400 markow, hewak pěkne wobydjenje a jahroda darmo. Dotalny diakon k. Micžka šo kónž januara do Halštrawa pšchěhydli, hdžěž šu jeho ša primariuška wušwolili.

8 wojerowškeho wokrješa. Pšchi rajchstagškej wolbje rošborško-wojerowškeho wokrješa je šo 7186 hložow wotedało, i kotrychž 22 nicžo njeplacžachu. Š tych druhich dosta krajški hetman se Seydewiž 4468, šudniški radžicžel Bötška w Rosborfu 1911 a šudniški radžicžel Büschel w Ruhlandže 773 hložow. Duž je k. se Seydewiž i nowa ša rajchstagškeho šapóšlanza wušwoleny. Te druge hložy šu šo jenotliwje rošprošchili.

8 Wochos. Žako wóndano tudomny kžěžkar Matiza na běłowodžanski, k mužowškemu knjejtowu šluščazym reviru drjerwo pušćežesče, jena hačoša tak nješbožomnje do njeho šlecza, šo jeho šarasy.

8 Lejna. Pšchi wóhnje, kotryž tudy wutoru 16. januara mješachmy, šu šo twarjenja kžěžnikow Šchołty a Wicžasa, kaž tež kžěžkarja Zahody wotpalile.

8e Szokolzy. Sańdženu pónđželu 22. januara w nozy wotoko 1 hodžiny je šo kžěža, k tudomnemu šwobodnemu kublu cžn. 1 šluščaza wotpalila. W njej někotre džělaczerške šwójby bydlachu, kotrymž je šo jich domjaza nadoba po wjetšim džěle špalila.

8 Budyščina. My šmy drje hižom džens tydženja wofjewili, šo je w budyškim wolbnym wokrješu k. rycžekubler Reich nad Běke ša rajchstagškeho šapóšlanza wušwoleny. Dženša čžemny hišće pšchistajicž, šo je wón 8900 hložow dostal, katolski kandidat k. hrabja Stolberg nad Brunjomom 1800 a sozjaldemokrat Keller se Šhorjelza 1400 hložow.

— Šchwórtk tydženja jako 18. januara bu w tudomnym tachantskim konsistoriju wyšokodostojny knješ kanonikuš a šulski direktor Pětr Šchołta ša kapitulara šcholastikuša wušwoleny. Kaž šlyšchmy, wobšhowa hačž do šw. Zana hišće direktorstwo tachantskeje šchule.

Nowšche powješeje.

Ruski kžěžor je poručil, šo ma šo wójško, kotrež šo na wójnu hotuje, i najmjeišcha hačž na 500,000 muži pšchisporicž. — Šo wofjewjenju, kotrež šu direktarjo ruskich železnizow dostali, budža šo wot 27. januara nimale po wšchitkich ruskich železnizach jenož wozazy a wójnski material wofyčž.

8 Roma pišaja, šo je bamž Pius drje na jenym diuju dwójžy do njemožy panył, ale na to bóršy šašo štrowy byl.

Dokelž je w Pruskej tu a tam škótny mór wudyril, šo i Ruskeje a Awstrije hačž na dalšče žadyn škót do kraja njepušćeži.

P ř i l o p k.

* W Kleinröhrsdorffe bě šo jenemu pčžofarjej ša pječž lět šchthracže kóčžow franžo a ženje njeběchu mohli paducha wušlědžicž. W septemburu bu šašo jedyn kóčž franženy, tón pak w lěšu namafachu a tam stejo wostajichu, šo bychu paducha popanyli, hdžž ša nim hladacž pšchidže. To pak šo jim halle w tydhe dnjach radži. Paduch bě kžěžer König tam, kiž je tež šobustaw tamnišeho pčžofarškeho towarštwu.

* Žako 21. januara w Lanebergu (w Sakškej) měšta Weierka i domu stupi, šo by po mloko šchla, šo wušfěli. Wobydler Gierch běšče w kžěžnych durjach štejo jenu wrónu šfělicž čžył, w tym šamym wofomitušenju pak, hdžžž wón wušfěli, bě Weierka na hašu štipika. Wona bu tak šle trječena, šo na mješče morwa k šemi padže. Wona šydom džěczi šawostaji, Gierch pak je hnydom šant na šudništwo šchoł.

* Dokelž šo hišće pšchego hušto doščž žyłe džěšacžšlěbornaki a dwajtolerške pjenješy wudawaja, dha na to kěžžone čžinimy, šo je ničtón wjazy bracž njetrjeba a šo je krajne kašy jenož hačž do 15. februara hjeru.

* Na hońtwje, kotraž šo 24. januara na kralowškim šakškim koswigškim revieru wotdžerža, bu 219 šajazow šatsělenych. Štal Albert běšče jich šam 55 šfělił.

* W Wielerež mišblowej fabrizy w Blagwižu pola Lipska parny kotoł wubuchny a jenu murju pšchěrašy. Pšchi tym bu jedyn 18lětny džělacžer šarazeny.

* Pšchedawanje howjašeho škotu, wozow a košow do Žendželškeje, Danškeje a Šchwedškeje je nětko i wulkej wobčežnosčžu šjednocžene, dokelž je w někotrych štronach Pruskeje škoczazy mór wudyril, wošebje w Šchlesynškej.

* Kěka Rogat w Brušach je hižom pšched někotrymi njedžlemi hačženja a brjohi na lěwym bohu pšchěstupila a krajinu, wjele mil ščěrofu pod wodu štajila. Wjele wšow je powodženych a hdžžž tež šu ludžo se škotom wucžěfali, dha je tola nuša wulka, dokelž je woda w hródžach a štwach šamjerška a wšcho pokne šodu.

* Š Temescha (we Wuherškej) pišaja 10. januara, šo šo tam žita krašnje šelenja a šo žyheho šahony rapša kčžěja.

* W badenskim měštasčku Mosbachu šedžešče wóndano tamniški lékar Ortlieb i jenym šudniškim šastojnikom w hošćenju pšchi šchlenžy pima, jako šo do jštwy šfěli. Ortlieb bě trječeny a tež na mješče ducha špušćeži. Mordar, kotrehož hnydom došahnychu, rjekny, šo je teho šastojnika šafšělicž čžył, dokelž je jeho tón k jastwu wotšudžil.

* W Kairu, egiptowskiu hłownym měsce, je řo 3. dezembra taunniřki pořt wotpalil.

* Wóndano běiche parolódž „Saxonia“ liřko řup „Helgoland“ do pěřta řajěřa a w nim teřza wostala. Dofelž bě njewěřte, hačž žyła wostanje, buchu helgolandřy wobydlerjo prořheni, řo bychu te twory, kotrež w nej bėchu, na brjoj řuřnyli. To je řo řtalo a dofelž řu tele twory 600,000 marřow winojte, řu Helgolandřy 30,000 toleř mřta dořtali. Tu lóđž řtej dwė druřej lóđži ř pěřta wuczahnylej a je wona žyła wostala.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. To je dživnje, řo řo ludžo tař rady na nětoho přichřlódžeja.

Mots Tunka. W je tola tajke wařdnje tař hrořne.

H. D. Haj to je wěřno. Duž wřřak dživno njeje, hdyž wóndano jedyn hólz na to řkoržeře, řo řo jena holza w tajkim pluřřotatym mřnyje řtajnje na njeho přichřlódža, prařizy, řo ma wón lute řte pocřinki.

M. T. Ale cžeho dla dha to cžini?

H. D. Wona je řo na te mužřřta rořhneřwala, dofelž dořčž řa nej njeřladaja.

M. T. řm!

H. D. Haj a teř teho dla, dofelž jej klubu řečžachu, řo je řermuřřu na řermanřu byřa a tař pořdže domoj přichřřka, řo je dyrřbjala ř wóřnom nutř lěřčž a přchi řym wřřě řóže rořteptařa.

M. T. Na tajke njebožatřo tola!

Cyrkwinske powjeřće.

Řřřřřeni:

Pěřrowřřa žyřkej: řustav Ernřt, řana Bohuřwěřa Bjetrařřa, řhěřerja, ř. — řda Alma, Bjedriřřa Dřy Bogacžřa, mřnyta, dž.

Wiřalřřa žyřkej: řurij Korla, řurja řofmanna, wobydlerja w řownjowje, ř. — řustav Riřard, Korle řustawa Wičřřa, wobydlerja na řidowje, ř. — řan Auguřřt, řana Bohuřwěřa Dřwawla, wobydlerja na řidowje, ř. — Ernřř řermanř, n. ř. na řidowje.

řemřerčži:

Džėn 10. januara: řariřa rođžena Rowateř, njeho řana Rowarta, wobydlerja w řubrničžy, wudowa w Riatarjeřř, 74 l. 6 d. — 12., Amalia Auguřřta rođžena Wehnerěř, řandriřa Reňčřa, wobydlerja w Dobruřři, mandřřřřa, 29 l.

3 m. 13. d. — Korle Ernřřa řojřa, pohončřa w řownjowje njěřřčejeny ř., 5 d. — 14., Korla Bohuřřlaw Deřtreiř, mařřinuwjedžer w pařjerniku a wobydler na řidowje, 46 l. 7 m. 18 d. — 15., řatub řunža ř Riateř, 60 l. — řurij Korla, řurja řofmanna, wobydlerja w řownjowje, ř. 4 d. — 16., řana rođžena Kocžř, njeho řana Riřtarja, řhěřerja a poterja na řidowje, wudowa, 82 l. — Maria řherřřa, n. dž. w Riabeřř, 19 d. — 17., Korla Eduard řThomas, řiwnojčer w Mařym Wičřřowje, 46 l.

Řlacřřřna řitow a produřřiw w Budřřřřinje

20. januara 1877.

Řitow	dowos:	3446 mēřřow.	Na wiřak		Na burřř	
			wot	hačž	wot	hačž
			řf. řp.	řf. řp.	řf. řp.	řf. řp.
Přřehřřa	50	řilogram	10 95	11 79	11 31	11 76
Řořřa	=	=	9 81	10 12	9 97	10 12
Řečřunjei	=	=	8 11	8 33	7 97	8 33
Řowřř	=	=	7 80	8 —	7 60	8 —
Řróč	=	=				
Řwofa	=	=				
Řaps	=	=				
Řahř	=	=	12			
Řejduřřřka	=	=	16 25			
Řěřny	=	=	2 23	2 50		
Řutra	1	=	2 30	2 50		
Řřřno	50	=	5 —	5 50		
Řřřoma	1200	řt.	40 —	43 50		

Řóřř přřehřřan řo 170 řunt.: 18 marřow 57 řp. (6 řf. 5 řřř. 7 řp.) hačž 20 řf. — řp. (6 řf. 20 řřř. — řp.) — Řóřř řořři řo 160 řuntacř: 15 řf. 69 řp. (5 řf. 6 řřř. 9 řp.) hačž 16 ř. 19 řp. (5 řf. 11 řřř. 9 řp.) — Řóřř řečřunjeja řo 140 řuntacř: 11 řf. 34 řp. (3 řf. 23 řřř. 4 řp.) hačž 11 řf. 66 řp. (3 řf. 26 řřř. 6 řp.) — Řóřř rowřřa řo 100 řuntacř: 2 řf. 18 řřř. hačž 2 řf. 20 řřř. — řp.; řróč: — řf. — řřř. — řp. hačž — řf. — řřř. — řp.; wofa: — řf. — řřř. — řp.; řahř: 4 řf. — řřř.; řejduřřřne řrupy: 5 řf. 12 řřř. 5 řp.; řěřny: 22 řřř. 3 řp. hačž 25 řřř. — řp.; řutra: — řf. 23 řřř. hačž — řf. 25 řřř.; řřřno řo 100 řuntacř: 1 řf. 20 řřř. — řp. hačž 1 řf. 25 řřř. — řp.; řřřoma (1200 řt.) 13 řf. 10 řřř. hačž 14 řf. 15 řřř.

Telegrařřřři bureau w řadřym řwarjenju pořřa na bořatej hařřy je řóđžy džėn wotewřřeny wot rano 8 hačž wječřor 9 hodžřnow.

Čřahi po řeleřřniřř.

ře řhorjeřřa do Drađđžan.

Wotjeřđ je řhorjeřřa	1 ₄₀	3 ₀	5 ₂₀	7 ₅₆	11 ₁₅	2 ₄₅	5 ₁₆	7 ₁₆
řubija	2 ₀	3 ₃₇	6 ₉	8 ₄₂	12 ₆	3 ₃₆	5 ₆₃	8 ₄
Budřřřřina	2 ₃₉	4 ₅	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	6 ₂₅	8 ₄₀
Wiřřowiz			4 ₂₅	7 ₁₅	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₅	6 ₅₀
Řadeberga		5 ₀	7 ₅₀	10 ₂₅	1 ₅₀	5 ₂₀	7 ₂₀	9 ₅₀
Přřhiřřđ do Drađđžan	3 ₄₈	5 ₃₀	8 ₂₂	10 ₅₅	2 ₁₉	5 ₄₅	7 ₅₀	10 ₁₈

ř Drađđžan do řhorjeřřa.

Wotjeřđ j Drađđžan	6 ₂₀	9 ₂₀	12 ₁₀	3 ₄₀	5 ₀	7 ₅₇	11 ₁₅	12 ₂₇
Řadeberga	6 ₅₅	9 ₅₅	12 ₄₀	4 ₁₅	5 ₃₅	8 ₃₀	11 ₄₅	řp.čřah
Wiřřowiz	7 ₃₀	10 ₃₀	1 ₂₀	4 ₅₀	6 ₁₅	9 ₅	12 ₂₀	—
Budřřřřina	8 ₁₀	11 ₁₀	2 ₀	5 ₂₅	6 ₅₅	9 ₄₅	12 ₅₅	18 ₄
řubija	8 ₅₈	11 ₅₁	2 ₄₄	6 ₇	7 ₃₅	10 ₃₀	1 ₃₅	2 ₁₈
Přřhiřřđ do řhorjeřřa	9 ₃₉	12 ₃₁	3 ₁₉	6 ₄₈	8 ₁₆	11 ₁₁	2 ₁₁	2 ₄₇

Čřahi řornolůžiřře řeleřřniřř:

Kořřřurt	5 ₃₀	10 ₁₀	4 ₃₀	řřřolřřa	10 ₂₄	4 ₁₀	8 ₁₀
řóřřa	6 ₂₂	10 ₄₆	5 ₅	Řufow	10 ₄₂	4 ₃₁	8 ₄₀
Řřřřa	6 ₃₃	10 ₅₅	5 ₁₃	Wiřřow	10 ₅₅	4 ₄₇	9 ₀
Řřřow	6 ₄₉	11 ₇	5 ₂₄	Řřřdenberg	11 ₁₅	5 ₁₀	9 ₂₉
Řujěřđ	7 ₂₅	11 ₂₇	5 ₄₄	Řuhřand	5 ₄₅	11 ₃₅	5 ₂₈
Řař	7 ₄₄	11 ₃₉	5 ₆₅	Wiřřokř řufow	6 ₄	11 ₄₈	5 ₄₄
Wiřereřř	8 ₁₀	12 ₅	6 ₁₃	Wiřereřř	6 ₃₁	12 ₆	6 ₁₀
Wiřřokř řufow	8 ₄₀	12 ₂₃	6 ₃₁	Řař	6 ₅₃	—	6 ₂₈
Řuhřand	9 ₁₅	12 ₃₅	6 ₄₃	Řujěřđ	7 ₁₆	12 ₃₂	6 ₄₂
Řřřdenberg	9 ₂₉	12 ₄₈	6 ₅₆	Řřřow	7 ₄₄	—	7 ₅
Řřřow	9 ₄₈	1 ₆	7 ₁₄	Řřřřa	8 ₃	12 ₅₉	7 ₁₉
Řufow	10 ₂	1 ₁₉	7 ₂₇	řóřřa	8 ₂₀	1 ₇	7 ₂₈

Wiřřow je řřřterwerda, řufow je řřřbenwerda a řřřolřřa je řřřllenberg.

Drjewowa aukzia na Sdzerjanskim revieru.

Schtvórtk 1. februara budže něšto hraboweho wužitkoweho drjewa 14—36 cm. hylne, 3—5,6 m. dołhe, něšto brěšoweho wužitkoweho drjewa 10—20 cm. hylne, 6—8,8 m. dołhe, 3 kruchi duboweho wužitkoweho drjewa 17—60 cm. hylne, 2,5—3,8 m. dołhe, 7 bukowych dołhich hromadow a 80 kšojnowych = =, kiž so k płowym ryhelam a schtomowym folikam hodža, na pscheřadźowanje pschedawane. 1/4 řadženych pjenješ ma so na měřce sapłaczič.

Dalsche wuměnenja so psched započatkom aukzije wošjewu.

Šhromadźišna dopořdnja 9 hodžin w řdžerjanskej forczimje.

Na řdžerjanskej hajnikowu 24. jan. 1876.

J. Petrenz.

Drjewowa aukzia.

Póndželu 29. januara,

budžeja so na tuble czo. 12 w Konjezac 50 brěšowych a wóšchownych dołhich hromadow na pscheřadźowanje pschedawacž. Wuměnenja so psched termijn wošjewja.

Sapočatk w 9 hodžinach dopořdnja hješ Rumšizami a Konjezami w tał mjenowanym hatku.

M. Mittasch.

Drjewowa aukzia.

Póndželu, 29. januara, budže na běsohórskim, worzynjanskim a njehornjanskim revieru wjele twjerdych lořow a dołhich hromadow na pscheřadźowanje ja hotowe pjenješ pschedawanych.

Šhromadźišna dopořdnja 9 hodžin w forczimje na Bělej Horje.

W Njehornju, 25. januara 1877.

M. Zwahr.

Drjewowa aukzia.

Póndželu 29. a wntoru 30. januara t. l. budžeja so na hermančanskim revieru wjazore parzelle kšojnoweho drjewa, kaž tež řerdže a kłozy w řtejaznych lořach na pscheřadźowanje pschedawacž.

Šhromadźišna pola Kasparjez forczimje w Nowych Řřowjach rano w 10 hodžinach, wšchě podrobnishe wuměnenja psched aukziju.

Schimmrigl, wyschšichi hajnik.

Šsucha bruniza.

Kóřz hrubeje po 55 np.,
= řrěnjeje = 45 "
= knóřpłow = 25 "
= řypnjeje = 15 "

je na pschedań na Frenzelez podtopřach we **Wulfej Dubrawje.**

Řheřa czo. 17 w Krafekach, ř dwěmaj řtwomaj, se řadowej a řolotonej řahrodu je se řwobodnje ruki na pschedań. Wšcho dalsche pola wošředžerja.

Řheřa czo. 92 w Nowych Řetizach pola Lubija ř fruchowu polu je pscheměnenja dla na pschedań.

Pschedawanje řiwnořce.

Pscheměnenja dla budže řo řiwnořcž Cat. No. 39 w Klusřchu, hješ renty a wuměnta, mařiwnje natwarjena, ř 5400 markami woheřawěřcžaje řařy a wřchi řchuřeju leřaza, ř kóřdemu řjemjeřku łmana, ř 9 akrami 92 řprutami pola a ř 3 akrami 179 řprutami łufi a řahrody, napořožena ř 219 dawřskimi jenořcžemi, řa 10,500 markow řupnych pjenješ, wot fotrychž móže 3000 markow hypothekarjy řtejo wostacž.

wntoru, jako 30. januara 1877

dopořdnja w 11 hodžinach we wobydlenju tam se řwobodnje ruki pschedawacž. Póblanřte twarjenja lětnje 72 m. řa pschenajecze njehju.

Wřcho dalsche wuřasa w Klusřchu

C. M. Schmiedt.

We wudawarni Serb. Rowin řu řlědowaze knihi řa pschistajenu placžimnu dostacž:

Woltersdorřowy **Łecžazy list**, pscheloženy wot ř. řmiřcha, řararja w řodžiju. 1 hriwna.

řntonazije. (Wostatne wotřewanja.) 4 np. **řswjaty advent**, pscheloženy wot M. řšyřkory, řararja w řšmilnej. 90 np.

Adventřka řarfa wot M. Domasřki, řararja w řořacžizach. 10 np.

řswjaty póst, pscheloženy wot M. Domasřki. 1 hriwna.

Póstna řarfa wot M. Domasřki. 20 np.

řškrit řoži. Druhi wudawř. řestajak ř. řmiřch 25 np.

Domjazy wostat. řestajak ř. řmiřch. 80 np.

řionske řłohy. M. Domasřka. 2 hriwn.

řistoria hórřeho czerpenja a wumřecza na řchego řnjeřa a řbořnika řesom řhryřta, podata wot M. řberta, řararja w řrodžijcžju. 5 řp.

řorst řoži. řestajak M. řšyřkora. 1 hriwn.

řolykarp a Auguřkin, pscheloženy wot Dr. Kallicha, řararja w řornim Wujesřže. 20 np.

řudowa řinatowa, pscheložik M. řšyřkora. 18 np.

řudwig řarmř, řestajak M. řšyřkora. 18 np.

řst duy ř Gellertoweho řiwjenja, pscheložik M. řšyřkora. 18 np.

řłoje řornjatka, teho runja. 15 np.

řenzion, pscheložik K. M. řencž, řarar w řalowje. 12. np.

A. ř. řranka, řestajak M. řšyřkora. 8 np.

řastacze řhěrłusřow a t. d., teho runja 5 np.

řomjaza řlětka. Wudawř ř. řmiřch. 7 hriwnow.

řoža nóz. Wot ř. řakuba, řararja w řněřwacžidle. 3 np.

řibłiski pucžnik lěta 1877, řestajany wot ř. ř. řanaka, řararja we Wobřlinku. 10 np.

Tež řu řerbske řibłize pola řn. pschekupza Kämřcha w řudysřhinje řa 2 hriwnje 25 np. dostacž.

Butrowy pólber

ř řmjetanje do butrořa řa řeřinjenju, pschisřporja niř jenoř butru, ale ju teř wořebje řłódnju cžini. — Mla řón jenoř na pschedań

řeinr. řul. řinda
na hřodowřkej řařy 338.

Dr. med. Engelhardtowy řalicylinkisłikowy wiěny řpirituz a wičowa wata jako řenicžy hjořazy řředř po najnowřřim wumamamaju, pschewieř, řheumatizmuř, nervowu řlěbořcž, řtawuř a hłowubolenje.

řłowny řřkad řa řudysřchin a řuřizu w **měřchěřanřkej hapřyř** řnjeřa **řara řahüncmanna** na řłownym torhóřcžju.

1 blesřa řa 75 np. — 3 řl. řa 2 m.

1 pafčřik „ 60 „ — 3 ř. řa 1 m. 50 np.

řšłysřchne njedostatki, ř hłuchóřcž wěřcze a dopořnuje řahoji, řeli njese pschmarořžena,

F. Kattepoel w „řhanř, Wessřalen.“

ř njewieřcžim řrařtam poruczam něšto řjane a tunje w

řidže,

3/4 řidže,

alpařa,

řepřu,

croise

wřchěř barbow

Na řitnej řařy **ř. řayser** na řitnej řařy czo. 52.

ř křlamach řo řerbski ryczi.

ř

nowořcžach

w **řařetach a paletotach**

řamřnje řabriki, wot najjednorisřchich řacž do najelegantnisřchich, řym ja najłepje wuhotowany a poruczam ja wřcho po najtunisřchich placžimach.

Na řitnej řařy **ř. řayser** na řitnej řařy czo. 52.

ř křlamach řo řerbski ryczi.

Zokorowy syrop

wořebje řłódku pschedawa wot řženřa punt po 18 np.

Ad. Rüksch

na řerbitej řařy.

řořowany řtwjelžowu abo njetrjeny řen,

kaž teř wutřjeny řen řupuje po kóřdej řželbje meřhanisřa řželopschadowřnja w řajnisřach.

Wucžomniř pytany.

řa moje kolonialtworowe, cigarrowe a řpirituosowe křlamy ja jeneho **wucžomniřa** pod řpodobnymi wuměnenjenimi řytam.

řeinrich řindner

na njařowym torhóřcžju.

Wuczomnik pytanj.

Jednu huj spravnich starichich w jenej pjekarni jako wuczomnik město dostanje. Hdyže? to je shtonicz we wudawarni Serb. Nowin.

Jeneho strójsheho, kmaneho wulfcho wotrocza, kotriž je je-li možno tež w gratbžetanju tro.hu nashonjenu, pyta podpižany.

W Kschimej Boršcheji pola Budyschima.
G. B. Mäslker.

Lužičan.

Časopis za zabawu a powučenje.

Zamolwity wudawař: J. E. Smoler.

Wukhadža kóždu druhu sobotu mäsaca.
Placizna cytolétnje 1 marku 50 np.

Tutón čašopis tež w léče 1877 kaž dotal wukhadža, a budže to hižom jeho wóšomnaty létnik. Čašopis pak, kiž wóšomnacze lét dolho wukhadža, dyrbi tola wopravdže dobry byč. A shtóž Lužičan do rukow wošnje, móže ho na měscze wo tym pschewědčicz. Bohladajmy jenož do šaribženeho létnika! Wšhelazy knježa su do njeho pišali. Tam namafasch w kóždym čzišle nastawki we wjasanej ryczi (abo w shtucžfach) a tež w pšehrej ryczi. Tam su towarščne, wješeke, sbožopšehjaze spěwy, spěwy lubosče, žarowanške spěwy, powjescze s ludu, bajki, bašnicžki, spomnjenki na stare čašy, powjedancža, powjescze s zuyhch krajow, wopižanja pucžowanjow do druhich krajnow, wopižanja s pschirody (natury), wažne listy, wšhelake žortne kuski atd. atd. W kóždym čzišle ho nam pod napišumou „Z Budyschima a Lužicy“ powjeda, shtó je w Serbach nowe, a pod napišumom „Słowjanski rozhlad“ shtonimy, shtó je ho wažneho w druhich Słowjanach stalo. S jenym słowom: shtóž Lužičan čžita, temu ho lubi.

Lužičan dyrbjal ho po prawym w kóždym serbskim domje pódla „Serbskich Nowin“ namafacz. A wina teho, so temu tak njeje, jenož w tym leži, so wšhelazy Lužičan njeinaja. Shtóž pak je jón jene léto šobndžeržak, tón wjazw bjes njeho byč njemóže. Wšchako tež je Lužičan našch jeniczki čašopis, kiž mamy „sa sabamu a powučenje“, hdyž tudy wo „Časopisu Mačicy Serbskeje“ rycžecz njechamy, kiž je bóle sa wučjenych.

A pschi wšchem tym je Lužičan zle tuni: 75 np. na pol léta; jednore čzišla placža jenož 13 np. Duž njech šebi kóždy, kiž rady něšchto sabawne a powučžaze čžita, spěschnje we wudawarni „Serb. Nowin“ Lužičan stasa.

Lužičan čo. 1 je wušol.

Wopriječje: Kalenki. Spisal Radyserb. (Styrnata džesatnja.) — Statistika Serbow w Sakskej. Zestajal M. Hórnik. — Lubosćinske nalěčo! Wot E. Muki. — Mlynkec Hanka. (Bajka z ludu.) Podal M. Žur. — Krawski a dwanaćo hóbrjo. (Bajka z ludu.) Podawa J. B. Š. — Dwaž dóutaj. (Ruska narodna bajka.) Wot P. — Jene słowo za dvě. Wot H. J. — Wo spěwje. Wot H. Jordana. — Z Budyschima a Lužicy.

Škótny pólwer s čzerstwyh selow. Kornenburgski škótny pólwer. Pólwer psche kóšku. Pólwer psche pripotawu prošatow. Lochwigski balsam. Zischankowy saksowy pólwer
poručža hrodowska haptnyka w Budyschinje.

Dželarške kóschle

schtufu po 1 m. 50 np.,

šymške kóschle

dobre a trajaze

schtufu po 3 m. — np.

poručža

Eduard Hartmann na smutškonnej lawškej hašy.

G. Joachim, Atelier

ja njebolosne sahadžowanje šubow, operazije šubowe, ploumbirowanje, čžišćenje, šahnacze šubnolenja atd., w Budyschinje, na smutškonnej lawškej hašy 120 pola k. pjekarja Klingsta. K rycžam wot 9 do 6 hodzinow.

Shtóž dže s nalěčom prawje derje a tunjo twaricz, tón njech ho bórsh na muje wobroczí, so bychmoj ho rycžaloj a so bych zejchnonki bórsh shtowicz móht. Nowotwarby a porjedženja ja najtunišcho a nanajšepje wobstaram.

W Budyschinje, na jerjowej hašy čž. 269.

Adolph Becker.

Wotewrjenje khlamow.

S tutym dowolam šebi najpodwolnišcho k nawjedženju dacž, so šym dženska w tudomnym měscze, na mjašowym torhosčezju 144,

blešopiwowe khlamy en gros et en detail

wotewrit.

Moje najwjetšche próžowanje budže, čžescženych wobydlerjom Budyschima a wokolnosče psches to spoťojicz, so směju kóždy čžas jenož čžiste a nješahowane piwa, kaž tež w nastupanju placžijnom, kotrež šym tak niško hacž móžno postajik, dowěrjenje wšchitkich wopytowarjom w trótkim čžahu mi dobyčž ho nadžijam.

Sa teho dla k špytanju pscheproschujij a pidpišujij ho

W Budyschinje, 23. januara 1877.

s počžescžowanjom

L. Heinlein,

na mjašowym torhosčezju 144.

Placizny:

(Zyła blešcha = $\frac{7}{8}$ litra, pol blešche = $\frac{1}{2}$ litra.)

Pramdžiny nēmški šłodoporter	sa duzent blešchow	3 m. — np.,	blešcha	25 np.,
= kulmbachske exportpivo	= = žylych	= 4 m. 37 np.,	=	37 np.,
= do.	do. = = pol	= 2 m. 50 np.,	=	21 np.,
= erlangške	do. = = žylych	= 4 m. 37 np.,	=	37 np.,
= =	do. = = pol	= 2 m. 50 np.,	=	21 np.,
= čžiške	do. = = žylych	= 4 m. — np.,	=	34 np.,
= do.	do. = = pol	= 2 m. 30 np.,	=	20 np.,
š. ležak	do. = = žylych	= 2 m. 90 np.,	=	25 np.,
š. =	do. = = pol	= 1 m. 65 np.,	=	14 np.,
š. jednore pivo	= = žylych	= 1 m. 40 np.,	=	12 np.,

Sčžeku čžescženym wotebjerarjam pivo franko do domu; na wšy w listach wot 25 — 100 blešchow franko hacž na dwórnišchčo. Šašopšchedawarjo dostanu pschisprawnu rabatt. Dale poručžam wšch horka pomjenowane piwa tež w mjeišchich $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{1}$ hektolitrach po piwarnišchich placžijnach w originalnych čžiwizach.

L. H.

Realna škola w Budynschinje.

Připowjedzenje nowych šulerjow wuproscham řebí w měsazomaj januaru a februaru řřjednu a řobotu dopořdnja wot 10—12 hodzin w direkwionskej řtwě realnej škole (w nowej měsčezanskej škole, w namječzornym řšidlu delka).

Ššobupřšhinjeřz maja řo: řšulste wopiřma, řščeženřke a jětrařščežepne wopiřma. Dobře penřije (wobřđlenja) řo na řadanie wuřasaja.

Realnořšulski direktař **Dr. Vollhering.**

Pschekupska škola w Budynschinje.

Nowy kurs řapočnje řo ř počnym řybzenjom po jutřach; horjewřasče budžer pōńřđžu 9. řaperleje, dopořdnja wot 8—11 hodzin w domje pschekupřteje škole (Hospitalstraře).

Tuřon wuřtan wobřteji ř wuřzomniřteje škole w řřjoch wotřjadach je selektu a ř wuřřšščiwe pschekupřteje škole (Fachschule).

Wuřzo niřta škola pōřla pschekupřřich wuřzomniřow teź tajřich horje wōřnje, kotřřiz řu druheho powořłanja a řřiřza jim pschihōřđnu pschekupřřu řđžěłanořz pōřla jich pratřřteřšeho řajimanja.

Stařřim a na wuřřšchim řřhodžėńku powřřitřkownej řđžěłanořze řtejzřnu řlůži ř temu řamemu řamėrej selekta.

Tajřy młōdženřojo řkōncžnje, řiz řo ř pschekupřřowu abo podobnemu powořłanju pschihotuja, a kotřřiz pschēř řwōjim řastupom do wřazřby wuřřšchu pschekupřřu řđžěłanořz na řšerřchim wēřđomnořřnym pōřđžku dobřez pyřaja, tu řamem namasaja w jeno- abo wřazřlėřnym kursu — řa řybženř 26—33 hodzin) we **wuřřšščiwej pschekupřřej řšulci.**

Wuřzomřy wřřchēř wotřđěłenřow, kotřřiz řřiřčeje prawotne wopiřřow řa jenołėřřnu — řwobōđnowōřłnu wōjereřřtu řlůžbu nimaja, mōža řmanōřez ř wōřřtaczřu tajřeho wřuhowanja dořpēcž.

Wřřchō dalshe wō wuřčėnju, wuřčėřřich pschēřđmjetach atđ. je ř prospekta widžezč, kotřřiz mōže kōžđy wot direktarja Sturma dořřacz, řiz teź na wřšēř druhe napřařřđwāřřa rady wotmōłwi. Bōla mjenowaneho řnjeřa mōžēja řo pschihowjedženja nowyř řšulciřřow wřšēřđnje řtacz.

W Budynschinje, w januaru 1877.

Schulka deputazija pschekupskeho wuřřawu.

Wō

P. Kneifelowej wlořžowej tinkturje.

Tuřon je wřřchēm pravom powřřitřkowne wōřřđžđwōwanje wubudžazřy wlořžpłōdžazřy řřēřđ, kotřřiz je pschēř řwōje wubjeruje pōřřylňazje, řiwřazje a řhorwatořezč ģłowineje řoje wotřřonjazje wuřři wō prawōđže řpōđžřwōnje řřuffowazřy, nřma je wřřchēm ř snatřymi, najbōle na wōřřchudženju wotpōčzowazřnymi řřēřđkami řanem jenařřčez, řaź ř řřřa wōłije, balsamu a pomady, pschēř wřřchēř řeklāmach řenje wlořžpłōdžazje byez űjemoža. Wōřł řčarjow (nřch řo wopiřřma řřitajaja) nanajřšęje pōřřezena řadžewa hornja, abřolutuje űjeshčōřđna tinktura nřz jenož řnyřđom wupadōwanje wlořžow, ale teź dořřkōřni plėchaczōjo řu, řaź je polizajřřy wōřřwēřđezene, pschēř űju řwōje pōřne wlořžy řařō dořřtali. W Budynschinje ma řu jenož na pschēřđař: **Heinr. Jul. Lindk** w bleschach po 1, 2 a 3 řř.

Haufeř hořčėřenř

točzi đženřa řobotu, řaź teź nředžėlu a řłėđowazje đny řwōje đerje wuležane, wubjerne

Ł ō ł o =
p i w o

B o d =
b i e r

řakřřjōweje přwatnje w Lubiju, ř čėmmuž najřřščėřđniřřo pschēřpōřřchuje

F. Haufa.

Ł ō ł o = k o l b a ř k i.

Ł ō ł o = N ř e t k e j e d a r m o.

Katařřke towariřřtwo w Malym Bělrowje
wutoru, 30. januaru, wječřor 6 hodřin.

Drjewowa aukcija.

Břatř 2. februara budžer řo na **Lemischowřřim** řewieru wřazore parrjele řhōjnōweho đřjewa w řtejzřyř łōřach na pschēřadžōwanje pschēřđawacz.

řřromadžřřna dopořdnja w 10 hodřinach w řorečřnje w Lemischowje.

Řřanř **bēř pēř** pschēřđawa řōru po 75 řř.

J. Frenzel we Bulkej Đubrawje.

Wuřzomniř pyřtanř.

řa moje koloniatřwōrowe a řpirituořowe řřřlāmř pyřtan ř bliřřřim jutřam jeneho wuřzomniřa pōř řpōđōřřnyřmi wumēřnjemjemi.

S. Stulřř

na mřařřowřřim řēřchōřšęřu.

Pyřta řo do jeneje mēřčezanskej řuchnje jena ģřzom nēřřřto řřarřęa řolřa abo wuđowa, najřřadřō katholicřa; teź pyřta řo wot pōđpřřaneje jena dobra ģřōđřna đřwōka.

Wřřřřřřřřřřřř řōna **Seinoldowa** w Budynschinje.

Wē řuřř je jena řēřęa ř brōřņnu, ř đwē-mař řahřōđomaj řa řřřōřni řōřřamř pōla a řuřři na pschēřđař řa je wřřšitřo dalshe čřo. 25 tam řřōřezč.

Serbskich Nowin

čō. 2. 1877

řo w jich wudawarņi řařō kupuje.

Wřřřřřřřřřřřř ģeometer (pōłomēřřezč) **Krausa** w Budynschinje na ģornčezřřskej ģařby kōžđy čřař

wumēřženja

řnyřđom wōřřtara pō řakōřřy pōřřajenej placzřřnjje a teź, je-li řo to wōřřtejenja řadajja, placzřřřřnu pōnřži.

ř tutřym đowōlam řebí kōžđemmu, řiz čřze wō pōmni ř na řow řupicz, řnjeřa řēřřarja

Happacha

w Lubiju najřšęje pōřřezię. Wōřon wōřřtara řjane řpōđōřne đžēlo pschēř tunich placzřřřnach.

R.

Tōř snatř muž, řiz je řāńđžemu řobotu w Đitřřchēř đřōđutřuharņi na řřřnyř wřřkach čřornř řawmřanř pschēřđēřčēřřnik ř řrunřym řřřom, na kotřřřuz je bēřy řřņřwōřy blesčř, ř pschēřładanjja řōbu wřak, nřch řōř tam bōřřy řařō wōteđa.

Štvořtěl: na předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwonke
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 5.

Sobotu, 3. februara

1877.

Dobrowolne pschedawanje.

Pod pschistawnym formindžistwom stajenemu **Michalej Herzogej** w **Bošchezach** škušcaza kšěžništa žiwnošč czo. $\frac{29}{9}$ wo-
palneho kataštra a folium 8 gruntškich knihi ša **Bošchezu** hospitalskeje džělby, wopšchijaza 1 hektar 31,7 arow (= 2 akraj 113 □ prutow),
š 54,62 dawškim jenoščemi napołożena a nježiwajo na dawki a wobčežnoščje wješnogrychšy na 3900 marow — np. wotšchazo-
wana, budže šo

15. februara 1877 dopoldnja w 11 hodžinach

na tudomnym šudniškim hamće dobrowolnje na pschedawanje pschedawacž.

Pod pokasowanjom na wurěšćitki, na tudomnej šudniškej dežy a w korcžnje w **Bošchezach** wupowěšnjene, a wopišanje ležom-
noščje, kaž tež pschedawanske wuměnjensja wopšchijaze, šo na kupjenje smyšleni š tutyh pscheproschujaj, na špomnjenyh dnju w postajenej
hodžinjje na šudniški hamt pschicěž, šo š k šadženju pschipowjedžicž, šwoju placzenjakmanošć dopokasacž a dalšje wotežakacž.

Pschisšpomina šo hišćeje, šo budža šo džej po pschedawanju dopoldnja wot 10 hodžinow na špomnjenej **Herzogej** ležomnoščji
w **Bošchezach** něotre šarady, kaž tež něšto inventara a wjazore mobilije, kotrychž šapiš je š pschedawanškemu patentej pschiwodaty, pschješ
wješne grychty w **Bošchezach** na pschedawanje pschedawacž.

Kralowški šudniški hamt w Budyščinje, 10. januara 1877.

Michler.

Krüger.

Šchiz a šwoboda.

Powjedancžto š **Bošnije**.

(Potracžowanje.)

Wo tym podawku bjes begom **Osmanom** a **Towom** njeběšče
šo něotre dny ničšo pomnjecža hódneho w **Zwětnicžu** štało.

Towo **Štundricž** šo kaž hewał wo šwoje ratarške džěla starajšce
a, hacž runje wschitžy wo wšy hižom na druhi džej šhonicu, kaš
bě beg š **Towom** šahadžat, dha šo po šdacžu ničtón dale wo to
nještarajšce — wschaf běchu hižom dawno na tajke hrosne škutki
pschiwukli a běchu něto w tajkim cžajšu žiwu, hdžež měješče kóždy
se šobu šamym starošće došč.

Kulenowicž šo bjes tym š jeneho dwora do drugeho psche-
cžahowajšce a wschudžom šwoju tšecžinu w najpošniškej měrje
šjerješče; wječor pak bě na jeho hrodže židžane žiwjenje, pschetož
wón bě kotrych šwojich towaršchow š **Šihacža**, **Kulena** a **Wunza**
š šebi pscheproschul a š nim š hromadami pschecžinjješce, šchtož bě
šwojim kšchescžijaniškim poddanam wudřěl.

W **Zwětnicžu** bě cžicho; tola to bě cžichota psched njewjedrom.

Wo poknozy škradžu mužojo do wšy pschishadžachu a š doma
do domu šhodžachu: zusy wobronjeni ludžo šo bližachu a šo na
ranje šašo šhubichu, přjedy hacž móžješče jich žadny špošnacž, je-li
šo jemu nochžychu špošnacž dacž.

Je-li by šchto šwěru na wscho kěžbował, tón by pytnył, šo
šo bjes zwětniškimu musškim dale a bole wěšty njepokoj, wěšty
njeměr rošpschěčerašče, šo mužojo, hdžy šo šetkach, šebi nětajke
potajne šłowa šchepnychu, žony a holžy pak domjazu nadobu
rjedžachu a wscho tak do rjadu stajachu a kładžechu, jako bychu
šo nasajtra š prochom a mochom něhdže druhdže pschepnydlicž
chžyše. A džěcži ščot jenož blisšo wšy pašechu a konje běchu ša
humami šepinane na pašwischěžu.

W **Zwětnicžu** bě šo duch šbežkarštwaj šašnydlił, wschitžy šo

šlobjachu, hdžy na knježi dwór pohladachu — ale beg **Osman**
wo tym wschitškim ničšo njecžujješče; wón se šwojimi džiwimi
towaršchemi dale džiwje žiwjenje wjedžješče.

Kajkeho bě **Towo** smyšlenja, to bě cžěžko špošnacž: wo dnju
na polu džělasche a š wječorej šo domoj wrocži, a hacž runje
bě, tak rjez, nětajka tužnošč po zykej wšy rošpschěštrjena, dha
jeho **Turinka** wot nije šo šamolicež njeda, ale wječor pak tu pak
tammu pěšej šanješe.

Tak šo wječor 19. septembra pschibliži, wječor, kaž njebě
hišćeje w **Zwětnicžu** byl a wo kotrymž budža něcžišče džěcži
tuteje wšy wěščje š hrošbnym šacžucžom hišćeje šwojim džěcži-
džěcžom powjedacž.

Towo pschi wohnišćežu šedješče a tam bėrny pječješče,
Turinka pak měšješče majšowu muku w koporowym kóšliku, jako
buchu durje na jene dobo wotewrjene a dwaj, hacž do šubow
wobronjenaj **Turkaj** — **Osmanowaj** škušobnikaj — do jštwy
štipišchaj.

„Šchto wój tak pošdže chžetaj?“ prašješče šo **Towo**.

„Mój šmój wot bega pošłanaj,“ wotmolwi jedyn wot njeju.

„Šchtoha wón wote mnje žada?“

„Beg dawa **Tebi** prajicž,“ šo je šo wošom dnjom minyło
a šo ma **Twoja** žona bjes pschecžiwjenja š namaš na hrod hieč.“

Turinka šašta měšhecž a na šwojeho mužaj šhladowajšce.
Tón pak š křotka na nju pohladny a potom se šměštotanjom
rjekny: „Ša wo prawdže njebudžich měrił, šo je **Beg** twjerdže na
Turinku smyšleny, ja tu zyku wěž ša žort džeržach a njebudžich
šebi ženje myšlił, šo budže moja žona š tajkej wyškofej cžescži
wušwolena,“ — a šo š šwojej žonje wobrocžiwšchi, wón praji:
šhwataj, **Turinka**, woblecž šo šwoju najšpěchu draštu a dži š
tutymaj mužomaj na hrod; ja **Tebi** **Twoje** druge šmachi hižom
šam pschinjěšu.“

Jurinka šo do komory poda; begowaj wotpóšłanzaj pať šo njemašo džiwašchtaj, šo měšto pšchecziwjenja tajku šwolnivošč namatataj.

„Pošyńtaj šo, mužej.“ Šowo lubošnje rjetny, „Wój wěštaj, žónške šu pšchyniwe, a hdyž šo wobłektaja a hotuja, dha to pšchezo šhwilu traje — Wój móžetaj bjes tym moju rakiju (palenz) woptacž, wšchat wona najhubjenšcha njeje.“

Kulenowiczowaj škužobnikaj njedašchtaj šebi to dwójzy prajicž, ale šynyšchtaj šo ł wobnišchecžu, hdyž šebi šwoju trubku sažehlišchtaj a šebi porjedženy palenz krašnje šłodžecž dašchtaj.

Šowo bjes tym šekeru wša a počza ł nej drzewo na niženšche šchcžepki kałacž; po ščětro doškej šhwili pať wótije sawoła: „Njejšy dha hišchcže hotowa, Jurinka?“

„Daj,“ wotmolwi ta w komorje.

„Dha pšchindž dže šem,“ praji Šowo „a njecziń hanbicziwje kaž młoda njewješta.“

Turkaj šo tutych šłowow dla do šněcha dašchtaj, ale to dyrbjesche jeju pošlenje šnjecže bycž. Wědy bē Jurinka durje wotewriša, jako ł pistoliju, kotruž w prawej ruzy dzeržesche, do bližišchego Turku tšeli. W tym šamym wotomitińjenju Šowo druhemu Turzy hłowu je šekeru rošrašy — a dvě cžele wo ištwe ležesčtej.

Kaž budžišche to wěšit po wšy rošdunji, tať rucže to wšchitzy wobydlerjo šhoniču, šo staj pola Škundricžez dwaj Turkaj šaradžanaj; wołanje „šnjercž Turkam!“ bē se wšchěch domow škšchecž, a bóršy potom cžerwjene płomjenja se Škundricžez tšěchi wurrašychu.

Šowo a jeho žona na konju se šwojeho dwora pšchijěchášchtaj, wobaj derje wobronjenaj, a Jurinka ł cžerwjenej šhorchowju smałowaj, na kotrejž bē šnamjo bēšeho šchizja.

Woheń ł mozu wołoko šo hrabašche a bóršy zyła wješ w płomjenjach štejesche. Bjes tym šo žónške a džeczi ł tym, šchtož móžachu šobu wšacž, na awštriške měšy cžěfachu, šo mužojo a młodži hólzy wołoko Šowa rjadowachu a ł zykej šchiju wołachu: „Ššmjercž Turkam!“

Měšchenža bjes tamnišchimi Turkami bēšche šatrašna, žadyn na wobaranje njemyšlesche, kóždy cžěfášche. Žwětnicženjo cžehnjechu na hród a šchtož jim turkowške do ruki padže, bu šaradžene, ale bega Kulenowiczja njedošahnychu.

Wšchi přenjej harje bē wón se šwojimi pšchcželemi na konja štocžil a do Serajewa cžeknył, a jako žwětnižy kšchesczińjenjo na jeho hród pšchindžechu, bēšche hnědo prošne. Woni hród šapaliču a wšchitko, šchtož w nim bēšche, ł nim špaliču.

Šaťo rano 20. septembra šłoncžto na Žwětnicž sašwěcži, njebē tam ničžo widžecž, hacž dymjazy popjel a wopalene murje. Měra pšchescžehanja bē pokna a podteptani kšchesczińjenjo bēchu ł brónju w ruzy pšchecziwo šwojim pšchescžeharjam poštanjli.

(Pofracžowanje.)

Swětne podawki.

Němske khěžoršwo. Wospjetowane wolby šu nětko šłoncžene. W draždžanškim starym měščze je sozjaldemokrat draščlarški mišchtr Bebel wušwoleny, pšchetož wón dosta 10,837 a jeho nazionalno-liberalny pšchecziwnik Dr. Mahhoff, profěšor na wištumškim gymnacijju, jenož 9920 htošow. Šo je Bebel tejšo htošow dostał, na tym je pjećža tež to wina, šo jemu wjele konservativnych šwój hłóšda, ł tym wotpošladanjom, šo by šo tať wušwoljenje Dr. Mahhoffa cžim šterje njemóžne šcžimilo. — Bjes tymi šapóšłanzami, kotřiž budža Šaťku bližšche tšil lěta šaťupowacž, budže 7 konservativnych,

7 nazionalnoliberalnych, 7 sozjaldemokratow a 2 pofracžowarjej. Sozjaldemokratow bēšche hacž dotal jenož šchěcž. — To je doščž džiwno, šo je šo runje w Šaťskej tejšo sozjaldemokratow wušwolito; pšchetož hdyž na druge němške kraje pošladamy, dha je w Šaťskej šamej wjazy sozjaldemokratow wušwolonych, hacž we wšchittich druhih němškich krajach w hromadže.

Kral Albert je šo 29. januara ł tošťanskim wjetwójwodu do Lipšta a wot tam na šubko miništra Falkensteina podał, šo by šo na tamnišchey hońtwje wobdželit.

W Oberfriedersdorje je 11. januara jena, se Šchlesyńškeje do Draždžan pšchinyšena a tam kupjena kruma ščěšje šchorjela a šu ju teho dla dorěšali. Dwě druhej krumje, w tej šamej hródzi štejazej, hdyž bē ta šchlesyńšta kruma była, tež njejabzy šchorjěšchetej, wot kotrejž jena šłafny, druhu pať šaťkodu a medicinališeho radžicžela Dr. Šaubnera telegrafijzy do Oberfriedersdorfa powołachu, šo by tu wěž pšchepytał. Tón je šo wuprajil, šo drje šu te krumy loško doščž wot šłótneho móra panyše. Duž je lubijške hamiške hetmanštwu pšchikášalo, šo dyrbi kóždy, kotremuž žane homjado ššhorje, to hnydom wojjewicž. Tež nješmē ničtón šhory šłót dorěšacž abo šłafnjeny šahrjebacž, ale přjedy wot wušchwoščcže wobhladacž dacž, wšchittich ludži pať bjes tym wot nich wotdžeržecž.

W Oberlumersdorje chyzšche wóndano mjecžor žona škalza Šchöbela šwojeho starišchego 14lětneho šyna, kotruž bēšche po jeje šđacžu ša krošnamy wušnył, wobudžicž, šo by do kóža šchol. Ale ł šwojemu wulkemu poštroženju wona bóršy pštny, šo wón ša jenej šchnoru wišy a je mormy. Tón hólčez je šnjercž najšterje pšches šwoju loškofmyšlenošcž namakał, pšchetož wón bēšche šwojim towaršcham přjedy prajil: „Ša bych jenož rad wjedžil, tať pošnjenje cžini!“

Šaťo w nozy 26. januara poššili wós po drošy bjes Brandom a Freibergom jědžesche, bēšche wětr tať wulki, šo wós šwórcži. Wón bu drje trochju wobšchodženy, ale poššillonej a pucžowarjam šo žana šchłoda štała njeje.

Š Barłina pišaja, šo je šo hacž do kónža lěta 1876 w němškich pjenješybińernjach ša 347 millionow a 787,073 maršow pjenješ po maršowškim wašchnju nabišo.

Hacž dotal je na lětušchey pruski šejm 146 petizijow pšchipošłanych. Šena tych šamych je wot šchewškeho mišchtra Šilozja ł Falkenburga w Šomorškej, kotruž je nětko hižom 25 krocž na šejm pošłat. Wón w nej prošy, šo by wón, došelž šo to wot šuda štało, pšches šejm w jenej wězy šwoje prawo dostał. A hdyž tež kóždy šejm tule jeho petiziju wotpošaje, dha ju wón tola šašo do Barłina pošcžele, tať bóršy hacž je tam nowy šejm jednacž počať.

Š noma barłińške nowiny powjedaja, šo chze ščěžor w tutym lěcže Ššaš a Lothringišu wopytacž a šo šo to kónž meje abo w šapocžatku junija štanje. Šronpřynz pjećža ł ščěžorowi šobu pošjedže.

Mjebocžicžka šnjeni mandželška přynza Šorle je něšchto pšches million maršow hotowych pjenješ šawoštajila. Wot tuteje šummy je wona kóždemu šwojich ššjoch džeczi 300,000 maršow wotkašala a 300,000 maršow wšchelakim dobrocžerškim wušstawam (institutam), kotrejž pod jeje šaťitanjom štejachu.

W Barłińje mějachu šo tšil wolby wospjetowacž a šu tšjo pofracžowarjo wušwoleni. We Wrotšlawju (Breslau) je Šašfer dobyt a tón sozjaldemokrat, kiž jemu napšchecziwo štejesche, je pšchepanył.

Wjetšchina deputazije, kotrejž je pruski šejm namjetowane wuštwarjenje a pšchetwarjenje barłińškeje brónjetńje ł roššubženju pošrucžil, je šo ša tu wěž wuprajila.

W Chorzelzu je pšchi wošpjetowanej wolbje nazionalnoliberalny Dr. Grothe nad nazionalnoliberalnym radžiczelom Starku dobył a je po tajkim rajchstagiski sapóštanž.

Baron Werther, póštanž na turkowskim kžezorskim dworje je Konstantinopol 27. januara wopuščežil a drje bórsy do Berlina pšchijédže.

Stótny mór, kotruž běšče šo pščeš khoru ruski stót tu a tam w Pruskej sahněšdžil, je po nowschich powjesčjach hižom sašo zyle wuforjenjenu. Jedny hornjošlesyński skotokupž je na tej zylej nješpodobnosčzi wina, dofelž je stót skradžju s Polšteje do Pruskeje wodžil, taš so šo tón na wjesach njeje wobhladowacž móht a šo teho dla njeje špóšnacž hodžilo, hacž je stromy abo khoru. Teho skotokupža-pščeštupnika šu wušlědžili a do jaštwa šadžili.

Awstria. Wuheržy ministro šu do Wina pšchijěli, šo bychu s tamnišchimi ministrami tola skóncžnje nekajki wuherski bank wujednali. Woni šebi tuteje wězy dla tajku wulku prózu dawaja, dofelž wšchaf nušnje pjenjesh trjebaja; pšchetož madžarške, w tu khwilu we Wuherškej knježaze hospodarstwo je hubjene a krajne dawki nihdže njedošahaja.

Madžarška studentska deputazja, kotraž je Kerim-pašchi cžebny tešaf do Konstantinopla pšchinješla a teho dla wot tamnišchich Turkow wulku cžesčž dostala, je šo potom na šodži po cžornym morju na dompučž podaka, ale tam tajke šylnu wětry šakhadžachu, šo bu šodž sašo našad do bliskosčje Konstantinopla šahnata. Ludžo, kiž na njej běchu, šu wjele stracha pšchetracž dyrbjeli.

W Prahy šo wyschnosčž hišchcže pščežo šmėrowacž njemóže, šo šu tam Cžechojo generalej Cžernjajewej šlawu wožali a hewaš wšchelatu cžesčž wopofašowali. Duž polizija paš teho paš tamneho pščeštyšchuje a šta šo to tež wóndano se šnatym Dr. Riegerom. Šón paš wotmolwi, šo je to, šchtož je Cžernjajew ša Šserbow cžinik, kšwalby hódne, hdyž tež dobył njeje. Cžechojo nješju paš na jeho dobyčje abo pšchehracže džiwali, ale šu jemu ša to cžesčž wopofašacž dzyli, dofelž je wón ša dobru a pravu wěž škufkował.

Rušowska. Kžezor Turkowskej hišchcže wóšnu pšchipopwedžil njeje, dawaja paš s kóždym dnjom wjetšche pšchihoty š wóšnje cžinicz. Wysche teho, šo šo nětko sašo hižom žyly tydženi wožazy a wóšniške potreby na železnizach, š pošodnju wjedžazy, woža, je tež taš mjenowanym šemštwam (provinzialnym šejmam) poručžene, šo bychn wšcho pšchihotowali, šchtož je š temu trjeba, hdyž „narodne opofčženiije“ (to je: landwehra a landsturm) pod bróš štupi. Tež s tehole je widžecž, šo šo Rušowska na wulku wóšnu hotuje.

Brynz Miklawšch šo pošepšchuje a je jeho khorosčž w pošlešchich dnjach taš wotewjala, šo móže hižom po štwije kšodžicž a jemu počžina jěščž škódžecž.

Turkowska. Šultan čže je Šserbiju a Cžornohórškej měr ščžinicz a je to wjetšomaj tuteju krajow š nawjedženju daš. Šserbski wjetš Milan je šo teho dla na ruškeho kžezora wobrocžil, s praščenjom, hacž šmė wo měr jednacž. Ruški kžezor je jemu wotmolwił, šo šmė cžinicz, šchtož čže; pšchetož, pšchistaji wón, šerbska wóšna a šerbski měr tu šu w tej naležnosčzi, kotruž ma wón dopjelnicž, jenuž pošlanske wězy a šnadne pšchipadi.

Duž nětko turkowski poštanž Mele-pašcha a šerbski šašojniš Žuficz we Winje wo měr jednataj a tam pječža tež jedny wot poštanž wot cžornohórškeho wjetšha pšchidžje.

Žiwjenje a pšchiroda.

Wot kolebki hacž do rowa
Našcha dróha wšchelta je
A nam džiwna, štrachna, cžinowa
Hacž do kóžza wotšanje.

S wobej' štronow róže kčžěja,
K wješelu nam kwožyž,
Na dróhy paš šamej šteja
Wótre šchčžernje, škóhonzhy.

Šdnyž pščeš róžow dot šo cžehnje,
Wutroba šo pošbėha
A na wofomik nam rjenje
Wšchitko horjo šabycž da.

Me ach, paš wěmy dužy,
Šo pščeš šchčžernje štupamy,
Šrjedhy hacž mašch róžu w ružy,
Wot šchčžerni šy škašany.

Pucž šo pščeš škaliny wije,
Paš pščeš šoku poščžinu,
Ššylšy ronja, poš šo lije
Špróžniwym po woblicžju.

Paš je šyma, šněh šawėja
Našchu dróhu žiwjenja,
A nam draštu s cžėla šdrėja
Štrachne džiwje šwėrjata.

Šo wóštach, njepšodnym pošu,
Šimo mórškej' šhubiny,
Še štrachom pščeš cžėmmu šolu
Dale š rowu krocžimy.

Šlaj! šo mrocžzi, dešchčž šo lije,
Šrupy wšchitko pošbija,
A šo šrima, šklyšš šo wije
Š powėtra, wšcho šapala.

Wulka woda! wětry duja,
Šepi wšcho a špowala,
Šošmy džėja, morja ruja,
Šam našch cžošmik roščaža.

Toš wysche wšchitkich mozow
Šnježi wšchaf móž najwyschšcha,
A Wóh naš šrjedž cžėmmych nozow
Ša prawy pucž pošafa.

A hdyž tež šo šejda druhdy,
Šo cže šošmy pošrėja —
Šjeboj šo! džensš šy ty šhudny,
Šutšje šmėjšch bohajtwa.

3. 8.

Ze Šerbow.

S Budyšchina. Našch pilny šerbski špišowaf, š. wucžet Mucžinš w Šemizach, je wot kralowškeho wofrješneho škulškeho inspektarštwu šhwalaze pišmo došaf, dofelž je šwoje šašojnišwo s pilnosčžju, šwėrnosčžju, wuštojnoščžju a špróžniwosčžju wobštaraf, mšodofčž, jemu dowėrjenu, derje špėchował a hješ poroka žimy był, taš šo je šebi wuškofowaženje šwojeje škulškeje gmejny, w šotrejž je 31 lėt džėkawy, w pošnej měrje dobył a je tež šdžeržecž wjedžil.

— Šo rošprawje, kotruž je š. wofrješny škulški inspektar Dr. Wild w budyškich němskich nowinach daš, je w šafškej Žužizy

ſ zyla 47 ſchulow, do kotrychž ſerbſke dźeći khodža, a 40, w kotrychž ſo tež ſerbſki wučzi.

§ **Palowa.** Naſch k. wučer Zieſchang (Kſchizant) je dla ſwojeho dohſolėtneho ſwėrneho wobſtaranja zyrkwineje a ſchulſkeje ſlužby czeſne mjeno „kantor“ doſtał.

§ **Kalbic.** (Kath. Poſ.) We zańdženym lėcže je ſo w naſchej woſadže narodžiko a w naſchej farſkej cyrkwi kſchczenych 36 dźećatkow, mjez nimi 18 hólčatkow a 18 hólčatkow. Wumrjelo je 29 woſobow, 15 mužſkoho a 14 žónſkoho ſplaša. Pſchpowjedanych bu 22 porow, z kotrychž bu pola naſ 8 porow wėromanych. K ſwjatomu woprawjenju bėſche 3380 woſobow. — Wyrſche toho dyrbi ſo tež na woporniwocž naſcheje woſady ſpomnicž, kotraž je ſo w poſlednim lėcže pokazala. Tež w poſlednim lėcže je naſcha luba cyrkwicžka někotrych nowych debjenſtwow nabyła, a pobožna myſl je ſo zaſ za wupyrſhenjo a zdžerženjo domu Božoho ſwėru ſtarala. Woſebje pať dyrbi ſo tudy ſpomnicž na nowe ſwjeczo ſwj. Khatyrny, kotrež je nam knjez ſchulſki direktar S. Ledžbor z Kulowa z wulkeje prócu a z mėſacy dohkim dźėlom zhotowił. Toho luboſčiwomu njeſebicžnomu ſtuktej budž tež tudy zjawny dźak wuprajeny. Potom pať ſluſcha pſchpowznacžo a dźak tež woſadnym, kotřiž ze ſwojimi woporami nic jeno nužne wudawki za nowe ſwjeczo zarunachu, ale tež porjedženjo piſchcželi zaplacžichu. Nětko je ſo nam tež ſtary „kſchizowmy pucž“ Róženczanſkeje cyrkwie daril, kotryž pať dyrbi wobnowjeny byčž. Tež k tomu je ſo hižo pſchihodny dar nawdał. Wſchitkim dobročėrjam „zaplacž Boh“. Njech je naſche prócowanjo, tež w cyrkwinſkim woporje najlėpſchim ſerbſkim woſadam ſo runacž, pſchetož ſłowo toho Knjeza tež nam placži: „Njepſchindž pſchėd moje woblicžo prózdnj!“

§ **Róžanta.** (Kath. Poſ.) W minjenym lėcže bėſche w naſchej cyrkwi 5957 ſwjatych woprawjenjow. Lubjenjow k ſwjatej Mariji bė 413 a zjawnych dźakprajenjow 141. Cyrkwinſke ſtkadowanja ſu zaſy pſchibjerali a je wſchėch wopornych darow za te znate towarſtwa (lyonſke atd.) pſchėz 30 toleri.

§ **Schpikafow.** W nozy wot njeđzele k pónđzeli (21.—22. januara) je ſo tudy bróžen towarja Jana Böhmarja wotpalika. Bė to ſtare hubjene twarjenje a w njej wjele njebėſche. Kať je woheń wuſchok, njeje ſuate.

§ **Dubrawſkich ſtronow.** W dwėmaj piſči Dubrawach ležazymaj ſerbſkimaj woſadomaj mjenujzj w kholmjanſkeje a hólničjanſkeje je ſo loni to pſchemėnjenje podało, ſo bu wjeſ Horſchow pola Niſkeje, hacž dotal k kholmjanſkeje woſadže pſchihluſchazja, do Hólnižy ſafarowana. To ſo ſta 15. auguſta 1876. Eſu tež pjecža w Hólnižy rjanu natwarjazju Božu ſlužbu pomėli, ſo bychu Horſchow do ſwojeho Božeho domu witali. My tule powjeſcž Serbſkim Nowinam hacke nětko dawamy, dofelž hebi myſklichmy, ſo ju wot tam doſtanu. Ncžichrb.

Nowſche powjeſeče.

§ **Wina piſajja,** ſo drje je tant jednanje wo mėr bjeſ ſerbſkim a turkowſkim pópłanzom derje ſchło, ale ſo nětko ſerbſki pópłanz Zuficž dale jednacž nochze, dofelž turkowſki pópłanz Aleko-paſcha w kóždym dalſchim poſėdženju tež kóždy raſ nowe wumėnjenja cžini. Duž je ſo jemu ſe ſerbſkeje ſtrony prajilo, ſo dyrbi ſwoje

wumėnjenja na jedyn raſ prajicž, dofelž ſo hewak mėr lohfo wujednacž njeħodži.

§ **Petersburga piſajja,** ſo ruſke knjeđerſtvo nicžo pſchecžiwu temu nima, hdyž Eſerbia ſ Turkowſkeje mėr ſčini, tola dyrbjal tuton mėr ſa Eſerbiju dobry byčž.

§ **Athena piſajja,** ſo je tam general Zgnatjew, kiž bė hacž dotal ruſki pópłanz w Konſtantinoplu, pſchijel a ſ grichkiſkimi miniſtrami roſryczowanje mėl. To je ſo naiſſerje teho dla ſtało, ſo by Grichkiſka tehdy tež wójnſzy pſchecžiwu Turkowſkeje wuſtupila, hdyž Ruſowſka Turkam wójnu pſchpowjedži.

P ř i l o p k.

* **Do felž mamy lėtſa tajku kipru ſymu,** dha wſchelakim hoſcėzarjam a reſtaurateuram lód jara pobrachuje, kotryž dyrbja mėcž, ſo bychu ſwoje piwa czerſtwe ſđerželi. Lód drje ſo tež na khumſchtne waſchnje ſriedž najhorzyscheho lėcža dźėlacž ħodži, ale centnar khoſchtuje pol tolerja, bjeſ tym ſo ſo ſa centnar ſymſkeho lodu nanajwjazy 50 np. ſapłacži.

* **Zato 24. januara na železnižy cžah do poderſamſkeho dwórniſchcža jėdžesche ſo dżewjatnacžlėtina domjaza dżowka jeneho ſamóžiteho mėſchcžana w Chieſchu na ſchėny cžiſny a bu na žadawe waſchnje pſchėjėdžena. Hłowu a noſy jej koleſa wotrėſnychu. Wſchi njeſ liſt namaſachu, w kotrymž ſwojeho nana wo wodacže proſchėſche, ſo je hebi njeſbožomneje luboſcže dla žiwjenje wſała.**

* **W Hornjej Schleſynſkeje ſu wozazy prufſtopolſke mjesy wobſadžili a dla ſkótneho móra, w Polſkeje knježazeho, žanemu ſkotej do Prufſkeje njeħadža.**

* **W Beronje ſu wóndano něħdže 50,000 ſlėbowny.ſ a bronowych pjenjeſ ſ cžahow kħėžorow Galliena a Proba namaſali.**

* **§ Moſkwy piſajja,** ſo je Dr. Strouſberg jara njeſpokojny, ſo jeho ſ Ruſowſkeje njepuſchcža, hacž runje ſu jeho k temu wuſbudžili. Wón je ſo teho dla na nėmſke knjeđerſtvo wobrocžil, ale to nicžo ſa njeho cžiniło njeje. Mjenujzj wėž je tajka, ſo ſu wſchelazy, kiž buchu dla teho njeſboža, kotrež je wón na moſkowſki kupſki bank pſchėſ ſwoje jebanje pſchijnebl, k czežkeje ſchtraſje wotbudženi teho dla appelirowali. Duž dyrbi wón tať dohho w Ruſowſkeje woſtacž, hacž budže ta wėž ſkóncžena, dofelž moħfo ſo lohfo ſtacž, ſo ſmėje w někajkim naſtupanju ſwėdcžicž.

* **§ Konſtantinopla piſajja,** ſo je 20. januara wulki wėtr w mórfkeje wuſcžinje, boſfor mjenowanej, jendželſtu parolódž „Joſef Love“ na egiptowſku fregattu „Mehemed Ali“ cžiſnył. Wona je drje tule doſcž ſtraſchnje wobſchodžila, hebi ſamej pať tať wulku džėru wurajſka, ſo ſo ſa 10 minutow ponuri. Mužſtwa ſ dźėla na tu egiptowſku lódž czežnychu, ſ dźėla pať w ſwojich cžolmach žiwjenje wotnjeſechu, jenož jedyn matroſa ſo tepi. Egiptowſka fregatta bėſche tež we wulkim ſtraſche, bu pať wot tjoch drubich lódžow hiſchcže cžaha doſcž k brjoju wlecžena. Tu ſam u nóz je wėtr piſchi nutſthodže do boſſora dwė jendželſkeje parolódži roſtraſyl.

Haus Depla a Mots Tunka.

Haus Depla. Praj vschaf, Mots, smě dha žadny rychtar, hdyž po poručnosceži wyschnoscze na sjawnej aukziji wězy pschedawa, tym, kiž su na kupowanje pschischli, prajicž, so mōža jemu — na fermuschu pschicž.

Mots Tunka. Sm, na fermuschu prošpěč, to tola po prawym nihdže sakasane njeje.

H. D. Haj vschaf, prawje wasch; — ale fermusch a fermusch — to je druhdy jara vschelafe.

M. T. A hui, tak Ty mēnisch; tajke pscheproschenje so po mojim sdacžu njehodži a po mojim sdacžu najmjenje wot rychtarja. Ale cžeho dla bēšče dha tak lubosny?

H. D. Teho dla, dokelž ludžo cžerpicz nochzychu, so bē febi jemu wēž ham pschirajst.

M. T. Haj, mōj najlubschi, to je kostocžiwno — to febi ludžo lubicz njedacža.

H. D. A maja prawo na tym!

Cyrkwinske powjesće.

A sčyczeni:

Michałka zurtej: Korla August, Handrija Löhnerta, žiwnoscežerja w Radžanežach, k. — Hajža Martha, Jana Diesnarja, wobhydlerja w Čžichoržach, dž. — Paulina Meta, Germanna Gustava Pēpolda, dželaczerja pod hrodnom, dž.

— Emil Hermann, Korle Augusta Wjeńta, žyhledželarja na Židowje, k. — Hendrich Marz, Hendricha Džtara Gaucža, fabrickeho samtarja na Židowje, dž.

Smrjeczi:

Džen 18. januara: Marja Šušichowa f Komorowa, 71 l. — 20., Korla Theodor, Korle Khrystiana Gaasa, štrymparja na Židowje, k., 3 m. 6 d.

Wlaczisna žitow a produktow w Budyščinje

27. januara 1877.

Žitowy domos: 3364 mēchow.	Na wikach		Na buršy	
	wot mē. np.	hač mē. np.	wot mē. np.	hač mē. np.
Pščenja 50 kilogramm	11	1 11 79	11	1 11 76
Koźka = =	10	— 10 19	9	9 7 10 12
Jeczmjenj = =	8	11 8 41	8	11 8 33
Wosf = =	7	80 8 —	7	60 8 —
Grōch = =				
Wofa = =				
Kapš = =				
Jahly = =	12			
Hejdušchka = =	16	25 —		
Bėrny = =	2	23 2 50		
Butra 1 = =	2	40 2 60		
Šyno 50 = =	5	— 5 50		
Šstoma 1200 pt.	39	— 41 50		

Koźa pščenja po 170 rnt.: 18 martow 87 np. (6 tl. 8 nšl. 7 np.) hač 20 mē. — np. (6 tl. 20 nšl. — np.) — Koźa rožki po 160 puntach: 16 mē. — np. (5 tl. 10 nšl. — np.) hač 16 m. 19 np. (5 tl. 11 nšl. 9 np.) — Koźa jeczmjenja po 140 puntach: 11 mē. 34 np. (3 tl. 23 nšl. 4 np.) hač 11 mē. 66 np. (3 tl. 26 nšl. 6 np.) — Koźa wosfja po 100 puntach: 2 tl. 18 nšl. hač 2 tl. 20 nšl. — np.; hrōch: — tl. — nšl. — np. hač — tl. — nšl. — np.; wofa: — tl. — nšl. — np.; jahly: 4 tl. — nšl.; hejdušchne krupy: 5 tl. 12 nšl. 5 np.; bėrny: 22 nšl. 3 np. hač 25 nšl. — np.; butra: — tl. 24 nšl. hač — tl. 26 nšl.; šyno po 100 puntach: 1 tl. 20 nšl. — np. hač 1 tl. 25 nšl. — np.; šstoma (1200 pt.) 13 tl. — nšl. hač 13 tl. 25 nšl.

Čžahy po železnizh.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Wotjēd se Šhorjelza	1 ₄₀	3 ₀	5 ₂₀	7 ₅₈	11 ₁₅	2 ₄₅	5 ₁₆	7 ₁₈
Lubija	2 ₉	3 ₃₇	6 ₉	8 ₄₂	12 ₆	3 ₃₆	5 ₅₃	8 ₄
Budyščina	2 ₃₉	4 ₅	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	6 ₂₅	8 ₄₀
Wostopiz			4 ₂₅	7 ₁₅	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₅	6 ₅₀
Kadeberga			5 ₀	7 ₅₀	10 ₂₅	1 ₅₀	5 ₂₀	7 ₂₀
Wostjēd do Draždžan	3 ₄₈	5 ₃₀	8 ₂₂	10 ₅₅	2 ₁₉	5 ₄₅	7 ₅₀	10 ₁₈

Č Draždžan do Šhorjelza.

Wotjēd f Draždžan	6 ₂₀	9 ₂₀	12 ₁₀	3 ₄₀	5 ₀	7 ₅₇	11 ₁₅	12 ₂₇
Kadeberga	6 ₅₅	9 ₅₅	12 ₄₀	4 ₁₅	5 ₃₅	8 ₃₀	11 ₄₅	14 ₅
Wostopiz	7 ₃₀	10 ₃₀	1 ₂₀	4 ₅₀	6 ₁₅	9 ₅	12 ₂₀	—
Budyščina	8 ₁₀	11 ₁₀	2 ₀	5 ₂₅	6 ₅₅	9 ₄₅	12 ₅₅	1 ₃₄
Lubija	8 ₅₈	11 ₅₁	2 ₄₄	6 ₇	9 ₃₅	10 ₃₀	1 ₃₅	2 ₁₈
Wostjēd do Šhorjelza	9 ₃₉	12 ₃₁	3 ₁₉	6 ₄₈	8 ₁₆	11 ₁₁	2 ₁₁	2 ₄₇

Drjewowa aukzia na lujanskim revieru.

Šchtwōrtk, 8. februara, budže 7 stotnjow kōjnowych walczkow a 160 kuschizowych kōjnowych dołkich hromadow sjawnje na pschēdžowanje sa hotowe pjenjesy pschedawacž. Sapocžatk 1/2 10 hodžin w drjewniščcžu w dželennyh kōjnoch.

Grabinska Gimiedelsta inspekzia.

H. Hoffmann.

Knjesej **Fr. Ehrhardtej.** Dokelž mi Wascha Dr. **Whitowa wodžiczka jara dobru službu cžini,** naležnje proschu, mi tak rucže hač mōžno (Štasanje). Oberullersdorž p. Jarowa, 3. febr. 1875. Gottl. Wenzel. Dale: Wot jeneho pschēczela žlychach, so je Wascha Dr. **Whitowa wodžiczka hižom tak mnohim pomhala,** proschu Waš (Štasanje). Heeg-mkyn p. Noweho Města. Wilh. Laag. Dale: Ja šym šhonik, so je Wascha Dr. **Whitowa wodžiczka hižom tak mnohim ludžom pomhala** a dokelž šym na wocži bėdny, proschu Waš (Štasanje). Berlin, 21. febr. 1875. Joh. Kämer, Schönholžstr. 14.

Wosy na pschedaň.

- 1 šchleńczata kucža, lohta se 4 šydlami,
- 2 trjebanaj rēsniskaj wosaj a
- 1 wos f 2 šydlomaj

ma tunjo na pschedaň woshtwarjet

J. Gimburek na hornčerkšej hašy f napšchecža Münchnerhof.

Wulka koprowa pōnoj je pschēmēnsjenja dla na mēscze na pschedaň na rycerkuble w Sarncžu.

Dospolne wupshedawanje.

29 na šerbstej hašy 29.

Schulerste ranzki, pucžowanste tosche a koftry, zjonjaze tosche, kaž tež dželbu nasad itajenych kozanych tworow: portemonneje, toschki, cigarrowe toschki a Notes, džeczaze czešaki, cigarrowe schpyzki a wschelate nože pshedawam, so bych s nimi zple wurumował, po wubjernje tunich placzišnych.

Dale!

poruczam swoj derje srijadowany sklad gardinow, mulla, tarlatana, kaž tež wolnijane a židžane banty, bawlnijane pshedženo, dybšacžne rubišyka, koršety, zwozn, schuóru, kaž tež podšiwki czeščenemu publiku po šmješnyjetunich placzišnych. S dobom poruczam kwetki a pjera, kotrež šym po wulkich dželbach nakupił, po spodžiwnje tunich placzišnych.

S poczešczowanjom

Moritz Höniger

29 na šerbstej hašy 29.

Dželarste kochle

šchtufu po 1 m. 50 up.,

šymste kochle

dobre a trajaze

šchtufu po 3 m. — up.

poruczja

Eduard Hartmann

na smutškomnej lawstej hašy.

Wyšokoczešczena knjeni Ringelhardtowa!

S wutrobnej džakownošczu Wam k namjedženju dawam, so šym pšes Wašchu **Glöcknerstu žalbu*** wobej swojej nohy, na kotrymajž mejach sahorjenje kosczožože a kotrežž dzywchu mi wschelaki krócz amputirować, šebi šdzeržak; ja bych teho dla bjes Wašcheje žalby jako hubjenty bednjak žiwny był abo ja moju šwóšbu zple wjazy njebył.

Po dwělétnej hubjenošczu móžu ja, Bohu tyšaz krócz džak, sašo dželacž, czehož dla dyrby Wašchu žalbu jako **špodžiwnje skutkowazu** mjenowacž a mam sa šwoju pšchibšuchnošč, ju wschudže poruczicž.

Se wschém poczešczowanjom

D p p a u p. Frankenthala w Bajerstej, 26. novembra 1876.

Wašch džakowny
Adam Schantz.

Prjódštjaze podpisyto tudowneho murjerja Adama Schanza jako prawdžiwne wobšwědčjam.

D p p a u, 26. novembra 1876.

Wěšczjanosta
A. Schmitt.

(L. S.)

*) Prawdžywa je šchtemplom **(M. RINGELHARDT)** a šakitanstej na schachtlicžkach je dostacž po 25 marku je dostacž po 25 w budyškimaj haptymaj, kaž tež w haptkach w Biskopizach, Kafeczach, Scherachowje, Hirschfeldže, Bjernacžizach, Wostronwu, Hernhucže, Neugersdorŕje, Großschönawje, Nowosalzu, Seihenmersdorŕje a w fabrizy **W. Ringelhardt** w Gohlisu pola Lipska, Eifenbahnstr. 18. — Knizki s wopisumami šu we wschitkich haptkach wupoložene.

Drjewowa aukzia

Biatt 9. februara t. l. dopoldnja wat 9 hodžinow budža šo létuške spuščžane niškolšowe drjewa a to najprjódžy

na tak mjenowanej makobudyštej kuzy pola

Gliny

22 stotnjow twjerdnych šylnych walcžkow, na huczinjanstej wulkej kuzy

30 stotnjow twjerdnych šylnych walcžkow, a pšchi dubinje pola Stróže

13 stotnjow twjerdnych šylnych walcžkow pod tudy šwucženyuri wuměnenjemi, kotrež šo pšched aukziju wosjewja, na pšchedadžowanje pshedawacž.

Grabinste Schall-Diancourste hajnište šarjadništwo

w Malešczach 29. januara 1877.

Sachša, wyschichy hajnik.

Drjewowa aukzia.

Na nješwacžilštim lěžowymu revieru budže šo **šchtwórtt 8. februara** we wotdželenju 22e pšchi dołhim hacže

126 kšójnowych šchtomow,

260 kšójnowych klozow a wužitkowych kručow

na pšchedadžowanje pshedawacž.

Biatt 9. februara budže šo

127 štohow kšójnowych schčžepow,

137 " " pjenkow a

300 hašowych a wulšowanych hromadow

na pšchedadžowanje pshedawacž.

Šhromadžina na wobemaj dnjomaj dopoldnja w 9 hodžinach w drjewnišczu pšchi dołhim hacže, hdžež budža pšched šapoczatom aukzije pshedawanste wuměnenja wosjewjene.

Wyschichy hajnik **S. Schulza.**

Drjewowa aukzia.

Póndželu 5. a wutoru 6. februara t. l.

budže šo na **lutobczanštim** revieru něhdže 60 dołhich hromadow brějomeho drjewa a šylnych wulšowanych žerdžow, kaž tež něhdže

70 stejazych kšójnowych ložow na pšchedadžowanje pshedawacž. Pšchi pšchidžyrjenju ma šo tječžina kšupnych pjenjes hnydom šapaczicž.

Najprjedy budža dołhe hromady pshedawane.

Šhromadžina 1/29 hodžinow pola hajnika Maudci.

W Lutobczu 28. januara 1877.

Maudca.

Drjewowa aukzia.

Wutoru 6. februara 1877 budža šo na **klušchanštim, šalhowštim a kobel-**

njanštim revieru, kaž tež na **šzarowškich** ležomnoščach **twjerde dołhe drjewowe**

hromady a stejaze kšójnowe drjewo pod wuměnenjemi, tudy šwucženyuri, na pšchedadžowanje pshedawacž.

Šhromadžina rano w 9 hodžinach pšchi hromadže czo. 239 na klušchanstej knježej kuzy pšchi malešchanškich mješach.

Schöna.

Wó P. Kneifelowej włożowej tincturje.

Czeleżeny knjes Kneifel! Psches nakożowanje włożypłodżazeje tinctury, wot Waß munamafaneje, bėch hiżom ja 14 dnjow, każ Wam tehdy pißach, do najwjetscheje nadżije pschesadżeny, moje psched 5 lėtami nimale zyle shubjene wložy sašo dostacž a Wam nětko po 4 lėtach s radosčju wobšwėdčam a po prawdže, so hym psches tutu wubjernu tincturu moje dospołne wložy sašo dostal. Tak je so wona tu tež pschi druhich ludžoch dopokafaka, kiž so każ ja sbožomni cžuja, so hu swoje wložy sašo dostali. Wašč najpodwolnišchi **S. Roblid**, polizajski sergeant. W Kalawje 9. decembra 1876.

W Budyščinje ma ju jenož na pschedań **Scirr. Jul. Linka** w bleschach po 1, 2 a 3 mf.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne sařadżowanje subow, operazije subowe, plumbirowanje, cžileženje, sahuacze subnolenja atd., w Budyščinje, na inuštneju lamiskej hašy 120 pola f. piekarja **Klingsta**. R rycam wot 9 do 6 hodžinow.

S njewjesčjuškim drařtam porucžam něščto rjane a tunje w
židze,
^{3/4} **židze,**
alpaka,
repju,
croise
wščech barbow

Na žitnej hašy **H. Kayser** na žitnej hašy cžo. 52. cžo. 52.
W khlamach so herbski rycži.

n o w o s c z a c h
w **jaquetach** a **paletotach** šamšneje fabriki, wot najjednorisich hacž do najelegantnisich, hym ja najlėpje wuhotowany a porucžam ja wščo po najtunisich placžijnach.

Na žitnej hašy **H. Kayser** na žitnej hašy cžo. 52. cžo. 52.
W khlamach so herbski rycži.

Wosjewjenje.
Młode pivo budže so w **Koperzach** f póstnizam šrjedu, 7. februara, rano pjelnicž. **G. Schmid.**

S dobrocžiwemu wobkedžbowanju porucžam czeleženym hospořam něščto jara wužitne, mjenujży
řchatowe róle,

jara mało ruma trjebaze.
Jena tajka róla je we wudawařni **Serb. Nowin** wiđzeč, a je tež w Ĥodžiju w mojim wobydlenju šajnje jena dželawa a f wobhladanju wuřtajena.
W Ĥodžiju w februaru 1877.

J. G. Richter, mařinymtarjet.

Ščtož dže s nalėčom prawje derje a tunjo twaricž, tón njedž so bóršy na mnje wobrocži, so bhčmoj so řręčakoj a so bhč žejšnonki bóršy řhotowicž móhř. Nowotwarbh a porjedženja ja najtunischo a nanajlėpje wobstaram.

W Budyščinje, na jerjowej hašy cž. 269.
Adolph Becker.

Pschedawanje drjewja.
Na jtkowskiu revieru bliřto Žitka budže so
řchtwóřt 8. februara 1877
rano wot 9 hodžinow 80 řhojnowych pjentowych řlořtrow, kiž hu řuče a jadrojte, na pschesadżowanje pschedawacž.
Šchromadžisna w drjewniščęžu.
Müller.

Řjany **bėch pėřk** pschedawa fóru po 75 np.
J. Frenzel we Bulkej Dubrawje.

Rořowany řtwjelzowny abo njetrjenny řen,
kaž tež wutrijenny řen kupuje po kóždej dželbje meřanista dželopschadownija w **řajniřach.**

Serbskich Nowin
čo. 1. a 3. 1877
so w jich wudawařni sašo kupuje.

We wudawařni „**Serb. Nowin**“ móža so sašo dostacž:
Gustav Adolf, abo wumož nař wot řleho! — 75 np.

Bohumil, abo Wože řufowanje na řyrotach. — 25 np.

Bonifazius, abo pschiuđž f nam twoje kraleřtvo. — 20 np.

Čorny kóř a drořna. Druhi řber. — 10 np.

Čorny kóř a drořna. Třeczi řber. — 10 np.

řahrodka kwėtkojta. — 10 np.

Druha wjėřcha řahrodka kwėtkojta. — 10 np.

Bóřzate, kalate a palate řjmjetny, wobny a řherřchenje. Řřėnja wobrađa. — 10 np.

Lužičan, řėtniki 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875 a 1876, kóždy 150 np.

Czeleženym wobnydlerřam **Řadworja** a wokolnosčje s tutym wosjewjam, so pjekarřtvo na řadworřkim wėřnuiku dale wjedu, so mam řhlėb na pschedań a so tež řhlėb na rořku wumėnjam.

S pocžesčowanjom
A. Müller.

Wucžomniř pyřtanj.
Sa moje kolonialtworowe, cigarrowe a spirituosowe khlamy ja jeneho **wucžomniřa** pod řpodobnyimi wumėnjenjami pyřtam.
Scirich Lindner
na mjařowym torhořčęžu.

Wucžomniř pyřtanj.
Sa moje kolonialtworowe a spirituosowe khlamy pyřtam f bliřkim jutram jeneho wucžomniřa pod řpodobnyimi wumėnjenjami.
G. Kulisch
na mjařowym torhořčęžu.

Wucžomniř pyřtanj.
Jedyn hym řpravnyř řarřchich w jenej pjekarřni jako wucžomniř měřto dořtanje. Ĥdže? to je řhonicž we wudawařni **Serb. Nowin.**

Realna škola w Budyschinje.

Přichipowjedjenje nowych šulerjow wuproscham řebí w měřazomaj januaru a februaru řrjedn a řobotu dopořdnja wot 10—12 hodžin w direktzionskej řtwě realneje škole (w nowej měřčezaniskej škole, w nawjeczornym řchidle delka). Šřobupřchinjeřz maja řo: řkulřke wopiřma, řchčezniřke a jětrařchčezěpne wopiřmo. Dobře penřije (wobyřlenja) řo na řadanje wuřafaja.

Realnořkulřki direktar **Dr. Vollhering.**

Přchekupřka škola w Budyschinje.

Nowy kurs řapocřnje řo i pořnym tydženjom po jutřach; řorjewjáčze budže pōřđzelu 9. řaperleje, dopořdnja wot 8—11 hodžin w domje přchekupřkeje škole (Hospitalstraße).

Tutōn wuřtaw wobřteji i **wučzōmnisřke** škole w řhjóř wotrjadach je selektu a i **wyřřchřke** přchekupřke škole (Fachschule).

Wučzōmnisřka škola pōřdla přchekupřkich wučzōmnikōw teř tajřkich řorje wōřnje, kōřřiz řu druhego powōřtanja a řicřza jim přchihōřdmu přchekupřku řđželanōřz pōřdla jich prařisřkeho řajmanja.

Starřřim a na wyřřchřim řřhodženku powřřchittkōwneje řđželanōřče řtejaznym řřuži ř temu řamemu řaměrej selekta.

Tajzy młōdženzōjo řkōncřnje, řiz řo ř přchekupřtwu abo podobnemu powōřtanju přchihōřtja, a kōřřiz přchēd řwōjim řastupōm do prařiřby wyřřchřu přchekupřku řđželanōřz na řchřřim wēřdōmnōřtnym pōřřōřku dobyčz pŕtja, tu řamē namafaja w jeno- abo wjazylětnym kursu (— řa tydžen 26—33 hodžin) we **wyřřchřkej přchekupřkej škole.**

Wučzōmzy wřchēř wōřđželanōřw, kōřřiz řhřchčze prařotne wopiřmo řa jenōlětnu — dobrowōlnu wōjēřku řřizbu nimaja, mōřza řmanōřz ř wōřřtaczu tajřkeho pruhōwanja dořpēcž.

Wřcho dalsche wō wučženju, wučzēřřkich přchēduričach atđ. je i pŕořpetta wıřđczēř, kōřryř mōřze řōřdy wōt direktarja Šturma dořtacz, řiz teř na wřchē druhe naprašchōwanja rařy wōtmořtwi. Řola mjenōwaneho řnjeřa mōřzeja řo přchipowjedženja nowych šulerjow wřchēřnje řacz.

W Budyschinje, w januaru 1877.

Schulska deputazija přchekupřkeho wuřtawa.

Wupřchēdawanje.

Dořelz moje čřařnikarřtwō řa nēřotre dny řorjedam, dha přchēdawam **regulatory** a řchčēřske čřařniki (řegerje) po najtunisřchich pŕaczisřinach.

Sōlwander na mjařōwym torhōřchczu.

Sa konfirmadow

poruczja

čzorny řaschemir,

" řips,

" lůřtre,

brunny lůřtre

we wulřim wubjēřku

Eduard Hartmann

na řnutřknej lawřkej řařy.

Maćica Serbska.

Swoj pŕinořk (4 řriwiny) na lēto 1876 su dale zapŕacili: k. Wl. Z. w P., k. W. L. K. w P., k. Bronisław Z. w P., k. kantor Michałk w Kotecach, k. kantor Hatnik w Bukecach, k. Hajuca we Wulřich Zdžarach, k. kubleř Rabowski w Pōmōrecach, k. kapłan Šolta w Khrōřčicach. (Pokračōwanje.)

Pŕispōmnjenje. Za pŕinořki pŕjedawřich lēt so w „Casopisu M. S.“ kwittuje.

Ř o ř u

mjeřku a njeřchepuřchčezatu řčjnicēř řchweřřki hōřisřki mař po 10 řp. drařđžaisřki gummijōwy mař po 12 řp. nēmisřki hōřisřki mař po 20 řp. gummielasřtikōwy nař w buřřchřwjach 25 řp. gummielasřtikōwy mař w řchachřlach 30 řp. guttapērcha řriņiř po 40 řp.

poruczja

Řeindr. Jul. Řinda
na řhrowřkej řařy 333.

Wōt najwřeřřcheje wāřnōřče řa

wōczī řōřđeho. Řrawđřiwa Dr. Řhitowa wōřčicřka wōt Traugotta Čhrhardta w Ğrōřbŕeitenbachu w Čhuringřkej je wōt lēta 1822 řwētořřkawnā. Šřafanja a řlacōn po 1 mařku wōřčezle mi **budysřka řhrowřka a řateczanisřka řapŕtka.**

Šklad čřařnikōw

J. G. Schneidera

134 na řnutřknej lawřkej řařy 134.

Přchēř nowōřřjadōwanje mořich řhłamōw, řař teř přchēř najtunisřke a najpŕawnisřke nafupōwanja mōřu řa w řōřđej družinje čřařnikōw (řegerjōw) najřjeřřřđi wubjēřk pōřčicřiz.

Řegulatory w 60 mūřtrach po 8 řl. a řrōřřchō, řa hōřtwjēřjōw teř w řhčřkach i jelenjōrořhřnōw.

Ščžēřske čřařniki i drjēwjanymi a pōřzela- nowymı wōblisčēmı, bēřtłřhōđžinři bijo, řatumōřafaju, řař teř 8 dnjōw duře, po 1 řl. a řrōřřchō.

Wōbřufōczřařniki a wōcziwjēřczēřje po 2 1/2 řl. a dr.

Šřlēborne a mjedžōwe cylindrowe a an- řrowe čřařniki po 6 1/2 řl. a dr., pŕichi pŕchımadle nacřahnyčž.

Šřlēborne cylindrowe čřařniki po 4 1/2 řl. a dr.

Šřlēborne a nowēřlēborne wŕjēczēno-čřař- niki po 1 1/2 řl. a dr.

Šłote mūřžje čřařniki po 14 řl. a dr.

Šłote řōmžje čřařniki po 10 2/3 řl. a dr.

Řendule a řchřuzy, po 3 1/2 řl. řacz 50 řl.

Řudžbne řhrajadła, řłolzy, řyřki, řajēřki, melodiōny, cigarrořtamři, albumy, řchite řařchčiziki po 1 1/2 řl. a dr.

Řōřzne čřařniki po 4 řl. a dr.

Řutaze čřařniki wřchēř družinōw po 3 2/3 řl. a dr.

Řudžate čřařniki w 6 družinach po 1 1/2 řl. a dr.

Řrawđřiwē řłote řjēczaisři, pōřřōczane řjē- čřaisři, medailłony, řłucziki.

Řenoř řwēřu wōczēřnjene čřařniki řa po řpōđřiwōnje tunich pŕaczisřinach a pōd dořōřafanym řufōwanjom pŕchēdawan.

Teř řa řupōwarjēř čřisřchčzane řufō- waze piřma i mořim pōđpiřmōm a čřařni- kōwym čřisřłōm řam.

Pōřlenja řarpjaza řořčina

jutřje mjedželu i řalom a nowōpjećēřnymı řyřanzami, na čřōř pŕchēczelnje pŕchēpŕořřchuje **Řada** w Delněj řeinje.

Ředyn bēłowōřnjany řanski **řielz** i wō- czēřje řōže, je řchēromelirowanym řitnom pō- czēřnjēny, i řhōrnarjom a wuhōrnjenjom i čzōrneho řjelza a pŕēřku i tajřim wōbrubōm wōt řōřka řacz đele, je řo řobotu 27. janu- ara i jēneho wōřa, na řotōřnej řařy pŕchēd pōřleřizu doma ř. pŕchēkupřa řauptmanna wōřřtronit. Šchřōř řōn we wudawarņi řerb. Nowim wōřēda, dořtanje **dobře mŕto.**

Wōt ředakelje.

Řnjezej řt. M. w Lipsku. Wřō pŕi- pōřłane řudze pŕi řkladnōřci wuřite.

Štvořitna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M.; z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 6.

Sobotu, 10. februara

1877.

Dobrowolne pschedawanje.

Na namjet herbow njebo křezniřka **Jana Urbana** w Šsmochcizach budža so křezniřka žiwnošć, t jeho sawostajenštwu křuzchaza, pod No. 14/12 katastra a Fol. 11 gruntskich knihi sa Šsmochcizy sariřana a 4. januara 1877 njedžiwajo na dawki a wobčežnosće grychtizy na

5265 markow — np.

wotřahazowana, kaž tež přeladowaze inventarske štuki, jako: dwě krowje, jednu hospodarski wóš, jedyn pluh, jene radlo, por brónow, por tak mjenowaných brónow-triimariow a jena fara

12. februara 1877 dopoldnja w 11 hodžinach

na žiwnošći šamej w Šsmochcizach dobrowolnje na pschedawanje pschedawacž.

Pschedawajomna ležomnošć wopřihija 2 hektaraj 27,3 arow = 4 akrow 32 □ prutow a je t 82,85 dawksimi jenošćemi napošožena.

Pod pokazowanjom na wuwěštki, na šudniřkim měsće tudy a w hofčenižu w Šsmochcizach wupowěbnjene a wopřihanje ležomnošće kaž tež pschedawanske wuměnenija wopřihijaze, so na kupjenje šmyšleni pscheproschujaj, na špomnjennem dnju w postajenej hodžinje na sawostajenu žiwnošć pschiciz, so t šadženju pschipowjedzicž, šwoju placženjakmanošć dopokasacž a dalšce wotčakacž.

Džen po tutym pschedawanju budža so tež něfotre druhe inventarije ležomnošće, kaž tež hewajšce mobilije njebo Urbana psches wjeřne grychty w Šsmochcizach w sawostajenej žiwnošći sa hotowe pjenjehy na pschedawanje pschedawacž.

W Budyschjinje, 9. januara 1877.

Kralowški šudniřki hamt.

Michler.

t Kham.

Dobrowolne pschedawanje.

Pod pschistawnym šórmindžistwom šajenemu **Michalej Serzogej** w Boscheczach křuzchaza křezniřka žiwnošć čjo. 29/9 wopalneho katastra a folium 8 gruntskich knihi sa Boschecz hospitalšćeje džělby, wopřihijaza 1 hektar 31,7 arow (= 2 akraj 113 □ prutow), t 54,62 dawksimi jenošćemi napošožena a njedžiwajo na dawki a wobčežnosće wjeřnogruchtizy na 3900 markow — np. wotřahazowana, budže so

15. februara 1877 dopoldnja w 11 hodžinach

na tudomnym šudniřkim hamće dobrowolnje na pschedawanje pschedawacž.

Pod pokazowanjom na wuwěštki, na tudomnej šudniřkej džělby a w forczimje w Boscheczach wupowěbnjene, a wopřihanje ležomnošće, kaž tež pschedawanske wuměnenija wopřihijaze, so na kupjenje šmyšleni t tutym pscheproschujaj, na špomnjennem dnju w postajenej hodžinje na šudniřki hamt pschiciz, so t šadženju pschipowjedzicž, šwoju placženjakmanošć dopokasacž a dalšce wotčakacž.

Pschisřpomina so hiřčecze, so budža so džěl po pschedawanju dopoldnja wot 10 hodžinow na špomnjenej Serzogej ležomnošći w Boscheczach něfotre šarady, kaž tež něřchto inventara a wjazore mobilije, kotrychž sariř je t pschedawanskemu patentej pschitwadaty, psches wjeřne grychty w Boscheczach na pschedawanje pschedawacž.

Kralowški šudniřki hamt w Budyschjinje, 10. januara 1877.

Michler.

Krüger.

Řiřiz a šwoboda.

Rowjedancžto t Bosňije.

(Potracžowanje.)

Dwazateho septembra zvětniřy powštanzy pschezo hiřčecze pschi rospadankach šwojich domow pschewychu; hakle nětko bu jim tak prawje čježto, šwoje dotalne wobšedženštwu wopuschecžicž a njewěštej pschichodnošći napschecžiwu hič. A hacž runje běšce Jowo Škundricž, kotrehož běchu sa wójwodn wušwolili, hižom wjazy křocz napominał, so bychu so na puč t čzornej řeczzy podali, dha wřhak t temu žaneju wuřchow njemějach.

Wjeř tym so jedyn šwojim konjom to a tamo nakladowasche, druhi w prošce a popjele šwojeho domu šchparasche, řšeczi pař něfotre čjeknjene kofy kofesche, so na jene dobo to wołanje řběžje: „Turkojo so bliža!“

To pomhasche; wo konje so niřto wjaz nještarařsche a kofy řmędzachu běžecž, hđžez chychu; pschetož řšchecžijenjo so t bitwoje pschihotowachu.

Jowo, wulku řyřu njepschecželow a jich řěpsche řšělby wuřhladawřšchi, pschikafa, so bychu jeho ludžo pod wobaranjom t čzornej řeczzy řofali.

Wórřy přenje wuřšelenja sawrjeřšachu a dořho njetrajesche, dha t řšelenja, wołanja a hawtowanja tajka měšcheniža nastaj, kaž je pschi wójniřkich nadpadach bóle abo mjenje řšyřchecž.

Wošňjazy so twjerdže wobarachu, ale Turkojo, t wojerštwu pschitwucženi tež twjerdže potracžowachu, hacž runje dyrbjachu to t křwju droho řapřacžicž.

Tak so wojowanje t wřřchiny pschezo bole do doliny dele čžehnjescche; wobhyřlerjo awštrijeje wřřy Wřredki, řchtož řu tež

Szerbja, i wulkim dzjelbranjom pschihladowachu, a někotremužkuliz wot nich do myšle pschindže, tež sa tšelbu hrabnyč a serbskim bratram na pomoc khwatač. Ale to šo Bohu žel njehodžejše, pschetož Dřredczenjo běchu dže awstrijszy poddanjo a nješmjedžachu teho dla šobu wojowacž, pschetož awstrijski kšěžor wschat bě neutralny: wón ani kšeseczijanam ani Turkam njepomhašče a duž to jeho ludžo tež čžinicž njemožachu.

Pšchezo bliže a bliže šo tšelesče a wojowasče; hižom hodžachu šo čži spóšnacž, kiž bjes šobu wojowachu a jedyn k druhemu praji, šo staj Zowo Skundricž a Zurinka tež bjes nini. Tuta hiščeže na konju jěchašče, i kšichžowej khorhomju w ruzy, a kšeseczijanow k wutrajnosčži napominašče.

Ale na jene dobo Dřredczenjo něšcto strasčne wuhladachu, šctož Wošnjazy widžecž njemóžachu, dokelž běšče i boša nich hora, kotraž wscho sakrywasče, šctož šady njeje běšče a šo šady njeje čžinjese.

Šcto strasčneho běšče pak ša horu? Šcto tam Dřredczenjo wuhladachu! Woni widžachu, šo šo i jeneho pobocžneho doša někotre šta turkowskich, derje wobronjenych jěšdnych pschibližuje, i tym wotpohladanjom, šo bychu na Wošnjakow i boša nadpad ščžinili.

Sdašče šo jako by pokněšaz, tuto šnamjo mohamedanskeje wěry, šnamjo kšeseczijanskeho kšichža pschewinyč čžyč a mohł. Še-li šo bošniškich kšeseczijanow ničtón šaše doščž njewarnowasče, dha woni runje won turkowskim jěšdnym pod tešak pschiběhnu a žadyn tym njewučžejnje. Še-li možno, šo bychu to kšeseczijanszy Dřredczenjo čžerpili, kiž šu i Wošnjakami jeneje wěry a Turfow runje tak hidža, kaž tamni! Tši šta bošniškich muži dyrbjesče hubjeny kónž wsacž, hdy by jich ničtón na strach, jim hrožazy, šaše doščž kěžžbnych njesčžinil.

Dwaj Dřredcžanaj šebi něšcto šchepnyšctaj a šo hnydom w kerkach šhubišctaj, kotrež šo tam nimale do turkowskich njesow wupšchěčžeraja. (Pšichodnje ščžončženje.)

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. Š Drazdžan pišaja, šo šu kral Albert a kralowa Karola, tošanska wjelwójwodka a jeje prynzešyna-džowka Antoinetta, kaž tež prynž Zurij a prynzešyna Zurjowa pšchny bal pola ministra Fabrice 3. februara wopytali. — Hohenzollernsk i prynž Friedrich je 4. februara do Drazdžan pschijěl, šo by kralowšku šwójbu wopytał.

Kral Albert je šejmskemu šapóštanžej Riedelej w Matym Schunowje pola Žitawy „w pschipóšnacžu jeho došholěmeho, šašžžbnego štkfowanja a jeho dopofašaneho patrioškeho (wótcžinskeho) šmyšlenja“ ryečerski kšichž albrechtškeho rjadu přenjeje klašy špožčžič.

Pruške knježerstwo čže tón kruč drazdžansko-barlinškeje želešnižy, kiž w Sakskej leži, kupicž. Šacž šakske knježerstwo k temu pschijiwoli, njeje hiščeže snate.

W Olbersdorfje pola Žitawy je 1. februara jena džowka pschi młóčženju w bróžni krowjazejo hólza i žypami šarasyka. Šacž je to i wotpohladanjom abo i pschehladanja ščžinika, njeje hiščeže wušlědžene.

Kral Albert je radžicžela pschi budyškim krajškim hetmanštwje, knješa i Döring, ša pschěššydu hamštkohetmanskeje delegazije w Šchandawje pomjenował.

W jenej šhromadžšijnje lipškich měščžčanow běchu wóndano wobšankli, šo by šo tamnišcha měščžžanska rada na šakske knje-

žerstwo wobrocžika a je prošylo, šo by tuto ša to štkfowalo, hacž njeby nowy němski najwyschšchi šud do Lipska pschijicž mohł. Šakske knježerstwo njemože pak w tajkim nastupanju ničžo čžinicž, dokelž je w Barlinje hižom postajene, šo tónle šud do Barlina pschindže a budže to bližšchemu rajchštagej k wobtwjerdženju přjód-položene.

Na šórbarfku Lämmchen pola Drazdžan, hđžež je wulke ratarške hospodarštwto, je ščótny mór wudyril, a je teho dla wyschnoščž pschitasała, šctož je w tajkim padže k wotdžerženju dalšcheho roš-pschěčžeranja tuteje strasčneje khorosčže trjeba. Šchorosčž je pola dneju krumow wudyrila, kiž buschtej wóndano w Dešawje kupjenej a štej khorosčž šnadž na želešnižy w ščótny wosju, hđžež šu šo přjedy khorow hrowjada wješe, dostatej. W hróžži na špomnjenym šórbarfku šteji wošomnacže krumow a te budža drje wschitke šhubjene.

W Lipsku šu šo 5. februara rano w pjatej hodžžnje twarjenja širny Schneider a kompanie wotpalike. Šsu to špediteurojo, kotšž ša druhich ludži twory wobštaraja. W jich šctyri poschody wyššokim twarjenju je šo wjele kožow, platu a wschelakich druhich pschekupškich tworow špaliko.

Š Barlina pišaja, šo je tam 5. februara rušski wjeliki knjas (prynž) Konstantin na šwojim dompucžu pschijěl a kšěžora wopytał. Wón je je Stuttgarta pschijěl, hđžež je šwoju šotru, württembergšku kralowu Digu wopytał a běšče wošebje teho dla do Württembergškeje pschijěl, dokelž běšče prynž Eugen, mandželški jeho prynzešyn-džowki Wěry wóndano wumrjel.

W pruškim šejmje je jedyn šapóštanž praščenje na ministerštwto štajil, hacž njeby čžaš byl, přjedawšchemu hannoverskemu kralej te pjenjesy šašo dacž, kotrež je pruške knježerstwo jemu w lěče 1866 hacž na dalšče wsako a i jich danju čžini, šctož čže. A ta maša njeje, pschetož ta žyša šumma wopyčžija 16 millionow toleč. Še štrony ministra šo wotmolwi, šo móže hanoverski kral, kiž nětko w Šendželškej pschewywa, tele pjenjesy kóždy čžaš dostacž, tak bóršy hacž šlubi, šo čže šebi šwoje wotšadženje lubicž dacž.

Wschitke němske želešnižy maja do hromady: 10,258 šokomotiwow, 17,821 wosow ša ludži, 3879 wosow ša šmadži pucžowarjow, 200,887 wosow ša twory. Došhosčž wschitkich němskich želešnižow běšče kónž šašžženeho lěta 28,691 kilometrow (3825 mil).

Najštaršchi prynž-šyn pruškeho kónprynža, nětko 18 lět šary, je gymnašium w Šašelu wopytował a šwoje pruhowanje derje wobštal. Š dopomnjecžu na to štaj kónprynžškej mandželškej špomnjenemu gymnašijej 1000 markow darikoj, i tym postajenjom, šo ma daš wot tuteho šapitala štajnje jedyn tamnišchi šchuleč dostacž, tak došho hacž na uniwercitečže študuje.

W tak nješowanym čžichim morju je tóžšcto mašych kupow, kiž tongaške kupy rěkaja. Na jenej tyčy šamych je němske knježerstwo wot krala tyčle kupow kruč kraja wotnajalo, hđžež budža magaziny ša šamjenje wuhlo natwarjene, kotrež móža tam potom němske parokóžže dostacž. Wschitke tongaške kupy maja něhđže 150,000 wobhđlerjow do hromady.

Někotre barlinške nowiny mēnja, šo budže němski rajchštag najškerje kónž februara w hromadu powošany, dokelž budže do tuteho čžaša pruški šejm loško doščž je šwojimi wuradžowanjami hotowy.

Prynž Wylem, štaršchi šyn pruškeho kónprynža je do přenjeho pšcheho gardyregimenta šastupił, pschi kotrymž pak jenož hacž do kónža šaperleje wostanje, dokelž šo potom do Wonna poba, šo by na tamnišchim uniwercitečže študował.

Awstria. Wóndanjo béchu wuheryzjy ministrijo do Wina pšchijéli, jo bychu tam ja Wuheršku pjenježny bank wujednali, ale njejšu nicžo wuhotowali a šu šo sašo do Weshata wrócžili.

Šedyn š tak mjenowaných ukodocžechow Dr. Sladkowišči je we Winje š grichiško-katholiškeji wěrje pšchistupit.

W tychle dnjach šu š tych pšhlanžow, kiž béchu šo na konstantinopelskeji konferenzy wobdžělili, němski a ruski na šwojim dompučžu do Wina pšchijéli.

Rušowska. Ruski kšěžorški kanžler, wjerčh Gorčakow, je na europiškich wulkomóžnarjow pišmo pšhlaš, w kotrymž šo jich prašcha, šhto chzedža nětko w nastupanju Turkowškeje čžiničž, hdyž je wona žadanja konferenzy šacžiška. To reča, ruske knježerstwo chze wjedžecž, šhto ma wot špomnijenyh wulkomóžnarjow wotežafacž, je-li nětko š Turkowškej wójniu šapocžnje; pšchetož šo šo pošlejšche štanje, to je je wšchěch powjescžow, kotrež wšchelaše nowiny š Rušowskeje pšchinoschujaja, šjawnje widžecž. Wójško šo tam dale a bóle powjetšchujaja a hewak šo wšcho pšchihotuje, šhtož je wójniu dla trjeba.

Š pruškich wojerškich nowin „Wehrzeitung“ jedyn pruški dopišowac (najškerje ofšizier) š Rišchinjewa piša, šo njedyrbja ludžo temu wěricž, hdyž wšchelaše nowiny pišaja, šo je ruske wójško w hubjenym porjadku, šo šhorosčeje w nim knježa a šo wojažy nimaja došč žecž atd. Wón praji, šo šu to wšcho hoše kžě, a šo šo wjele wjažy prajecž hodži, šo Rušowska hišchče ženje tajke wubjerne wójško njeje měto, kož to je, kotrež na rumunškich mješach šteji a je na wójniu š Turkami hotome.

Š najwjšchšchim kommandeurom tuteho wójška, wjelitim knjasom Mikławšchom, kotryž běšche, kaž šny hižom wjele krocž našpomnili, cžežko šhorik, šo nětko hódnje pošlepšchujaja; tola paš hišchče wěšte njeje, hačž šo bóršy tak wustrowi, šo budže šobu na wójniu cžahnyčž móž.

Někotre nowiny pišaja, šo ruski kšěžor do Rišchinjewa pošjedže, šo by tam a w tannišcheji wokolnošči wójško wobhladowac.

Serbia. Na požadanje turkowškeho šultana je wjerčh Milan š temu pšchiswoliš, šo by šo mēr bješ Turkowškej a Šserbiju wujednac. Wopředka ta wěž tež pěknje džěšche, ale pošdžišcho je turkowški pšhlanž tajke wuměnenja čžiniš, šo drje š teho mēra nicžo njebudže, je-li šultan šwoje wuměnenja ujepušchčži.

Čžornohórški wjerčh Nikita šo š nowa na wójniu hotuje, došelž jemu šultan kručž Šerzegowina a Albanije dacž nochže, kaž šeb; to Čžornohorženjo žadaja. Woni chzedža teho dla wokoło 1. mēřa turkowšku twjerdžšinu Niškičž woblehnyčž.

Někotiš nanjedowarjo bošniškich a herzegowinškich kšchescžijanow šo tež na to hotuja, šo hnydom šašo Turkow nadpadnu, tak bóršy hačž Čžornohorženjo š nowa wojowacž šapocžnu.

Turkowška. W Konstantinoplu je šo jara džiwna wěž štała. Wulki vezier Midhat-pašcha, to je: šultanowy najwjšchšchi minister je wotšadženy a pječža na jemu kupu pošhlanž, š kotrežž šo hibnyčž nješmē. Midhat-pašcha po prawym w Turkowškej wšcho wjedžesche a wón wošebje je na tym wina, šo konferenca ša turkowškich kšchescžijanow žaneho wužitka nješchinjese. Wón je šultana narycžacž, šo je tón šwojim poddanam konstituziju dacž, to reča, poštajeje, po kotrymž maja bješ druhim tež wšchitžy poddanjo turkowškeho šultana jenajke prawo. To paš je pšchecžiwno wuštwakam mohamedanskeje wěry a duž šu drušy ministrijo šultana š temu nawabili, šo je wón Midhata wotšadžil.

Ta wěž běšche jara jednora. Šultan da Midhatej š šeb; pšchicž, hdyž jemu rjekny, šo je wotšadženy, došelž je šchłodny

čžlowješ ša šultana a Turkowšku; potom jeho na kóžž wotwjedžechu a š nim wotjedžechu. — Dla jeho mēřto pšchicžže Šchem-pašcha, dotalny turkowški pošhlanž na pruškim kralowškim dworje.

Dopomnjenje na šmjerčž.

Čžesčeli dušcha šbóžnosčž dostacž
W njeju pola Žesufa,
Nješmēšch w hrěšchnych lošchtach wostacž,
Hewak budžesč šhubjena.

Duž dha pytaš hnadu Wožu
Š cžakom prijed' hačž pošdže je,
Bon hdyž šy na šmjerčnym ložu
Mošom hušto pobrachnje.

Bon mašch čžinicž š bolosčžemi,
Šdyž ta šhorosčž cžežka je,
Nišhtón na tej žykej šemi
Tebi pomhacž njemože.

Duž dha chžemy wšchitžy rjenje
Š cžakom čžinicž pokutu,
Nječžakajmy tola ženje,
Šacž je šmjerčž na jašku.

Ty paš šmil šo knježe Šhryšchče
Wšchacž na kóždym hrěšchniku,
Šo pšchi štrownych dnjach by hišchče
Čžiniš wērnu pokutu.

Nawab ty šam, luby Wožo,
Tola kóždoh' hrěšchnika,
Šo by pytaš šwoje šbožo
W krawnych ranach Šhryštuša:

Šo by móhli šwješeleni
Hrěšchny šwēt tu wopušchčicž,
Wšches krej Šhryšta wobhnadženi
Šbóžni š njeju domoj hičž.

Pētr Mišonf.

Ze Serbow.

Š Budnyščina. Wot tudomneho šuda bu 1. februara džěšacžer Pētr Šofušch š Čžornych Šošlžž kranjenja dla š 8 mēřazam jaštwa wotšudženy. W nožy wot 25. š 26. novembra kónšcheho lēta bu tannišchim Medezom jaša a por šokow a něšchto khlēba a butry kranjene a Mūhližom š jich najštwy 27 markow pjenješ. Dofelž běšche Šofušch bóršy na drugi dženi něšchto žnych tolerjow widžecž dacž a njeběšche wužožicž mohł, šwotkal je ma, dha jemu tole paduchstwo wimu dawachu a jeho tež, hačž runje přěšesche, š horka našpomnjenej šchtrašje wotšudžichu, wošebje došelž béchu Medez jaku a šoki pola njecho namašali.

— Tón šamo dženi šo wot teho šameho šuda pšchestupjenje šudžesche, kotrež mšodži ludžo hušto došč ša žane njedžerža a je teho dla š loškej myšlu wobēndu, dyrbja je paš potom cžežko wotpokucžicž, my mēnimy, šo šo tak jara loško bješ šobu do bicža dacž. — Tak béchu šo w nožy wot 7. š 8. augusta š. l. někotiš je Ššowrjež, kotrymž běšche šo jedyn š Mišowa pšchidacž, w Šroschčez korežnje w Šubšchizach a wošebje šwonka njeje š něš kotrymi š Šubšchiz atd. bili, to reča: přēšchji béchu tu bitwu šaš pšchadli a pšchi tym pošlejšchich mjenje a bóle pšchobili a wobšchłodžili. Duž buchu wobštorženi a šudženi. Béchu to 1) hoššš pomoznik Šan August Šoch š Ššowrjež, 2) jeho mšodšch

bratr, kamjenekamar Handrij Koch, 3) wotrocź Korla Wylem Mros, 4) wotrocź Handrij Wienk, 5) wotrocź Jan August Hecził a 6) wotrocź Jan Hjecza (i Mitowa).

Či, kiž běchu wot nich wobškodženja na swojim džěle dostali, běchu: murjeř Korla August Knotha i Kotez a Jan Pjech i Kubščiz, kaž tež čžěbla Jan August Krawz i Porsčiz a Gudžiz pohoncž Korla Wylem Wegig i Kubščiz. (Potracžowanje.)

3 Radworja. (Kath. Bosol.) W minjenym lěcže je w našej farstej cyrkwu kščenych 51 džězi (25 hólczatow). Pšchopowjedako je so 14 porow, z kotrychž bu 11 w našej cyrkwu wěrowane. Wumrjeli ju 42, a to 21 mužskich a 21 žónskich. Z tutych bě 25 wotroščjenych a 17 džězi. A božomu bliđu je bylo 1525.

3 Zajeńcy. (Kath. Bos.) Mjédzeli 14. t. m. swjećesche katholicke kasino w Zajeńcy swój tšeczi založeniski swjedžen w runnym řalu Zajeńczanskeje krcžny. Pšchepoščenja k njomu běchu so z listami w katholickich časopisach řtali. Běšče so toho dla tež jara wjele hošczi wysche stajnych sobustawow zhromadžilo. Šal běšče rjenje wupřščenj. Wotewriwšchi zhromadžiznu da pšchedyda kasina, ř. Lenšch krotki pšcheglad wo nastacžu a řtutkowanj u Zajeńczanskoho kasina. Pořaza na řnadny započatř, řak a z řakřich winow pak je pšchec bóle a bóle rostko a pšchibjerařo, řak zo ma tu řhwilu pšchěz řto sobustawow. Najwažniřcha wina toho řda so nam byčž pšchězjenosčž a jenajřosčž sobustawow a na to řo řložowace řarjadowanjo kasina. 3 hošczi rycžesche na to ř. řapřan Cramer z Brunjowa wo pšchězjenosčži katholicow. Potom pšchednoschowasche jedyn ze sobustawow němřku zamokwu řpodžiwnych podawřow w Marpingen. Prawje zwjeseleni buch pšchitomni z bařniřkim powitanjom, kotrež běšče sebi piřmawjedžer towarřtwa ř. Nowak derje wudžřřak. Wón a wřhitey řčžřchowacy rycžachu řerbřey. Džak pšchitomnych, wosebje hošczi z Řalbicžansko-Řazřowskoho kasina, wupřaji za to ř. wučer Šicka z Řalbic. Pšchepošazany, zo řakři dořny wupřech, řakřiz je Zajeńczanske kasino hřžo dořčahnyřo, wosebje ze zhromadnoho pšchězjenoho řtutkowanja pšchindže, wupřaji řapřan Škala svoje pšchewědčženjo, zo je za kasino a za wřhiteřch Šerbow z řyřa přjedy wřchoho zhromadny duch řřěbny: ze zhromadnymi mocami řo wjele dořonja. Řaž řoni da tež řěřa ř. řapřan Šchořta z Řhřošczi w dšěřej rycži pšcheglad řyřtwinskoho a politisřkoho řiwjenja řyřkoho řaridženoho řěta. Řež ř. wučer Řleiber z Řožanta mějesche pšchednosčř wo prawnych „Ultramontansřich t. r. wěřnych katholicach“ a wudžřli ze swojeje horřimowšče wřhiteřkim pšchitomnym, — řale horřimowščž wřhiteřkich pokazo řo tež w mōcnej řlawje, kotruž běšče řnjež pšchedyda na našchoho řwjatoho Wōřca wunjeřř, řak tež w řlawach, kotrež ř. Šicka na řnadnoho řnjeza bishřpa, ř. Řleiber na wysřocžesčženoho řkala Alberta, ř. ředřar Řonrad z Řukowa na řrabju Štolberga atd. wunjeřchju. — 3 wjacu řtronow běchu tež z listami postrowjenja pšchisřkře, wosebje tež z Řrupki wot čžesčžomnoho ř. profesřora Řrouta. řoho řist bu čžitany a wulkadowany řoho namjet, zo by řo katholicke kasino w Zajeńcy mjenowalo „Šerbřke katholicke kasino w Zajeńcy“. řomu řo wjeřřola řlawo wunjeře. — Šchtyři hodžiny dořho trajesche powřchitřowny džěl řwjedženja. Potom bě hřšcžče zhromadna wječžer a druřa řabawa.

Němřta kniřka, řa někotrehořřuliz jara wuřitna.

Wř hewak w „Šerb. Nowinach“ němřte kniřki njewořřewjamy, pšchetoz ř temu je dořčž němřkich nowinow; ale dořelž řa kniřka, kotruž mēnimy, tež wjele Šerbow nastupa, dħa wřchak řu řich dla

k řřawnemu nawjedženju dawamy. ře řo kniřka: „Die Dienstverhāltnisse der Mannschaften des Beurlaubtenstandes einschließlic der Rekruten und Ersatzreservisten“, a je řa 15 řp. řola budyřkřeho wokrjeřšneho řeldwebla (Bezirksfeldwebel Řeřold, Burglehn 179, 1 Treppe) pod bōřřlinow 179, řo 1 řřhodže, njedaloko řrodu w domje řestaurateura Šāblera dořtacz.

Řajpřjōžy je w řej kniřžy wulkadowane, řotre wuřitwa pod dořhadowanjom řrajnowoborřesje wysřnosčžej (Landwehrbehörde) řteja a hdy a řak maja řo pšchjed njej „melowacz“. řo je wřchō najdřobniřschō wulkōžene, řak řo jedyn ničžo w řwowej wojerřkej pšchisřřuřnosčži pšchepařčž njemōže.

řotom rycži řo wo řehabilitaziji a wo tym, řchō ma prawo řak mjenowanu „Landwehr-Dienstauszeichnung“ dořtacz.

Dale namařasč „postajenja řa řeservistow a wobornitow (Wehrleute)“, řchō maja w řej a druřej naležnosčži čžinicž a na řoho řo wobrocžicž; potom je wřchō niřne rořestajane, řchtož řak mjenowaných „dispozitionsurlauberow“ nastupa. W řchtwōřřym wotdželenju je wřchō date, řchtož kontrolne řhromadžinny nastupa, a w řjatyř řu powořanja (Einberufungen) k řwucžowanjam (Uebungen) a k mobilisaziji wulkadowane. — W řchestym wotdželenju je wřchitřo wopřchijate, řchtož rekrutow, a w řednym, řchtož řak mjenowanu „ersatzreservu“ nastupa.

řotom je wucžah i wojerřkřeho řhōřtansřkřeho řakona daty, ř čžehōž je widžecž, pšchjed čžimž ma řo řōždy na ředžbu bracz, řo njeby do řchtrařy řapanř.

Řapōřledku řu jara wuřitne rořpōřazanja date, řak ma řo na řeldwebla piřacz, řakřa dyrři adřeřa byčž a řakře řřowa ma řōždy, řiz ma něřakřu „melowku“ čžinicž, w řwōjim řisčže řrejabcz, je-ři na řeldwebla atd. piřche.

Š řyřa je našche mēnjenje, řo je řa kniřka jara wuřitna a pšchi tym jara řunja. — ře-ři by řebi řu řōn abo druři řupicž čžyř, ale řam k řeldweblej dořčž njemōže, dħa čžze řu jemu wudawarnja „Šerb. Nowinow“ wobřtaracz, hdyž řej do předřa 15 řp. řapřacz.

Nowřche powjesčže.

Š Wina piřaja, řo čžze wuherske ministřřtvo wotřřupicž, dořelž jemu winřte ministřřtvo řakři řjenjeřny bank řa Wuhersku pšchisřwolicž nočze, řaž řebi woni řadaja. Wuherski ministřř-pšchjedřyda řiřa je řadanje řwōjich ministřřow-towarřchōw řhžžorej wořjewiř.

Š Wina dale piřaja, řo je wotřřadjenje wulkřeho wēziera Midhat-pařche řtutř řak mjenowaneje řaroturřkōwřesje řtrony a řusřkřeho pořřanřtwa. Šultan je řjecža wořjewiř, řo řeho nēčžisřchi ministřřjo hinar myřřla, hacz je Midhat myřřliř, a řo řnadž wřchelake řadanja řřōncženeje konferency řa dořre řpōřnaja. — řdže je Midhat wuwjeřeny, pšchezo hřřchčže řnate njeje.

Š Dbeřy piřaja, řo je řo wjeliki řnjas Řikřawřch dla pšchisřpōřjenja řwōjeje řtrowosčžej ř Řisřinjewo do Dbeřy pšchegydliř.

Š Řonřtantinopla piřaja, řo je Midhat-pařcha nēčžisřchego řultana ř řhřōna řtorczicž čžyř a řo je řeho dla ř Turřkōwřesje wupōřasany.

P ř i l o p k.

* Jako 1. februara w Kralowje wojazy kanonowe kule i polverom pjeľnjachu, jena rosbuchny a jeneho artillerista sarasny, tjjoch pak czeľko a woľmich lohko wobchodźi.

* W Draždžanach bu 1. februara wječor dohladomař Engelmann na sakskoschlesknskej železnicy pschejědženy a na měsce morjenu.

* Na forbarku Lammchen pola Draždžan, hdžež bě stótny mór wudyril, řu wschón howjasy stót — 18 krowow a 2 jakožy, — je-li panyl njeje, faktóli a jahřebali. Sarunanje řa to wopřichja 9000 markow, pschetož něfotre krowy běchu 600 markow hódne. Tele pjenjesy řo ř krajneje kařy řaplaća.

* W Kleinbardawje pola Borny běřchtaj řo wóndano dwaj wotrocětaj kublerja Nebnera w konjenzu řwadźiřoř a ř nožom na řo řachtaj. Wěřty Demhardt dosta wot řwojeho towarjřha řařku ranu, řo hodžinu pořdžišcho wumrje. Tón, řiž bě jeho řař řrařchunje řkof, běřche řež ranjenu, ale jenož lohko, a bu do jastwa wotwjedženy.

* Pschi hrořnym wjedrje a řylnym wětru, řotrež pořlenjecho januara řeho řeta mějachmy, řu cžahi na řakřich železnizach ř řhwilemi w řněřy řežaze wostale a hjes Annabergom a Weipertom njeje řo mohko něfotre dny jědžić. — Na řež cžěřkej železnizy, řiž ř Liberza do Praha wjedže, njeřřu řři dny jědžić mohli, dokelž běřche wóznje řawěta.

* Wobhydlerjo města Döbblingena řu w tu řhwilu we wulkim řtrachu řimi; pschetož něřaři řkóřnik tam woheń řařožuje. řař řo w řapocěřatku řamneho řyđženja dwěmaj winizarijomaj domřke wotpalichu, w nozy wot njeđžele ř pónđželi řařo „woheń“ wóřachu a řo dwaj domaj wotpalichřtaj, pschi cžimž buřchtaj dwaj muřej wot rořpadankow poraženaj. řeđy běřche řo pónđželu wječřor řačřmiko, řo řižom ř nowa paleřche a řachtari hodžinu pořdžišcho řo ř hřođže jeneho hořčeniřa řořřty řur waleřche. řkóždy woheń mějeřche řwój řpocěřatř w hřođžach, hdžež je řřoma a druge wězy, řo lohko řapalaze. W jenej hřođži namařachu řapalki a řapjeru a běřche je tam jedym cžłowjek njeřapalene wostajil, řotryž běřche najřřerje řeho dla řhěřije wotelřoř, dokelž bě jena řona řež do řeje hřođže pschijřřka. řapjera je wot jenyř jendželřřkich nowinow a řařki řruř řu řež pschi wóhnju w řym hořčeniřu namařali. řuž řebi myřřlimy, řo řu wřchitřke tele wóhnje řařořene. řralowřka wřřchnořč je řenu 1000 markow myřa wuřtajiřa, řiž řeho řkóřnika wuřřlěđži, wopalna řařa 500 markow a měřčejanřka řada řež řař wjele.

* W Bařchelu pola řrainburga w řuřřriji řo 24. januara wječřor pschi řřadnořči jeneho řwařa wulka bitwa řta. řřođži hólzy ř Wellacha, řiř běřche 40, pschicježechu na bařchelřřich młođženizow a řasta řařke bicže, řo buřchtaj dwaj řaraženaj, řřjo pak buchu czežžy a wořmjo lohko ranjeni.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Katholřka řyrkej: řrnf Meřerřchmidt, cigarrnyđeřar na řidowje, ř řarolinu řllřichř ř řeidersdorfa.

Řřchřeni:

řěrowřka cyrkej: řelena řda, řjedřicha řugusta řetařřha, řel-
webla 4. řinfanterie-regimenta řo. 103, řđ. — ředwiga řenu, řorle řohu-
wěra Meje, řhěřerja, řđ. — řemma řda, řana řugusta řcholřy, wobhydlerja,
řđ. — řichard řurt, řana řurja řrnfha řeyera, cžěřle, ř.

řichalřka řyrkej: řorla řohuwěř, řětra řcholřy, polleńta w řelnej řinje, ř. — řustaw řermann, řana řugusta řranza, řhěřerja a murjerja na řidowje, ř. — řurt řulius, ř. ř. na řidowje. — řelma řiřbjetha, řorle řandřita, wobhydlerja pod hřobom, řđ. — řarja řarřha, řrnfha řohuwěra řařy, řhěřerja a mařřinuwjedžerja řa řidowje, řđ.

řemřeczi:

řden 25. januara: řarřha, řrnfha řchinnřiga, wřřřřcheho řojnřka w řermanezach, řđ., 18 ř. 11 ř. — řadlena wóđžena řozorež, řana řiřřizanta, mařařinoweho řariadowarja w měřčejanřkej pořčejřni, mańđželřta, 51 ř. 8 ř. — ř. řelena, ř. řđ. w řowńowje, 1 ř. 23 ř. — ř. řana, řustawa řdolfa řachřyř, wobhydlerja, řđ., 2 ř. 28 ř.

řlacřřna řitow a řroduktow w řudnyřchinje
3. řebnuara 1877.

řitowy dowoř: 3364 měřow.	řa wřřach		řa burřy	
	wot řř. řř.	řačř řř. řř.	wot řř. řř.	řačř řř. řř.
řřchěřza 50 řilogramm	11	1 11 79	11	1 11 76
řořka	9 81	10 19	9 97	10 12
řečřunjen	8 11	8 41	8 11	8 33
řowřř	7 80	8 —	7 60	8 —
řróch				
řwofa				
řapř				
řařly	12			
řeđbuřřka	16 25			
řěrn	2 23	2 50		
řutra	2 50	2 70		
řřyno	5	5 50		
řřřoma 1200 řt.	39	41 50		

řkóř pschěřny po 170 řunt.: 18 řarkow 87 řř. (6 řř. 8 řřř. 7 řř.) řačř 20 řř. — řř. (6 řř. 20 řřř. — řř.) — řkóř wřřři po 160 řuntach: 15 řř. 96 řř. (5 řř. 9 řřř. 6 řř.) řačř 16 řř. 19 řř. (5 řř. 11 řřř. 9 řř.) — řkóř jecřmjěnja po 140 řuntach: 11 řř. 34 řř. (3 řř. 23 řřř. 4 řř.) řačř 11 řř. 66 řř. (3 řř. 26 řřř. 6 řř.) — řkóř, wowřřa po 100 řuntach: 2 řř. 18 řřř. řačř 2 řř. 20 řřř. — řř.; hřoř: — řř. — řřř. — řř. řačř — řř. — řřř. — řř.; wofa: — řř. — řřř. — řř.; řařly: 4 řř. — řřř.; řeđbuřřne řrupy: 5 řř. 12 řřř. 5 řř.; řěrn: 22 řřř. 3 řř. řačř 25 řřř. — řř.; řutra: — řř. 25 řřř. řačř — řř. 27 řřř.; řřyno po 100 řuntach: 1 řř. 20 řřř. — řř. řačř 1 řř. 25 řřř. — řř.; řřřoma (1200 řř.) 13 řř. — řřř. řačř 13 řř. 25 řřř.

řelegrařřski bureau w řadnym řwarjenju pořta na bo-
hatej řařy je řkóždy řđeń wotewřeny wot řano 8 řačř wječřor 9
hodžinow.

řřahi po řeleřnizř.

ře řhorjelza do Draždžan.

řotjěđ je řhorjelza	1 ₄₀	3 ₀	5 ₂₀	7 ₅₆	11 ₁₅	2 ₄₅	5 ₁₆	7 ₁₆
řubija	2 ₉	3 ₃₇	6 ₉	8 ₄₂	12 ₆	3 ₃₆	5 ₅₃	8 ₄
řudnyřchina	2 ₃₉	4 ₅	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	6 ₂₅	8 ₄₀
řiřkopřz			4 ₂₅	1 ₁₅	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₅	9 ₁₀
řabeberga		5 ₀	7 ₅₀	10 ₂₅	1 ₅₀	5 ₂₀	7 ₂₀	9 ₅₀
řiřrijěđ do Draždžan	3 ₄₈	5 ₃₀	8 ₂₂	10 ₅₅	2 ₁₉	5 ₄₅	7 ₅₀	10 ₁₈

ř Draždžan do řhorjelza.

řotjěđ ř Draždžan	6 ₂₀	9 ₂₀	12 ₁₀	3 ₄₀	5 ₀	7 ₅₇	11 ₁₅	12 ₂₇
řabeberga	6 ₅₅	9 ₅₅	12 ₄₀	4 ₁₅	5 ₃₅	8 ₃₀	11 ₄₅	řp. cžah
řiřkopřz	7 ₃₀	10 ₃₀	1 ₂₀	4 ₅₀	6 ₁₅	9 ₅	12 ₂₀	
řudnyřchina	8 ₁₀	11 ₁₀	2 ₀	5 ₂₅	6 ₅₅	9 ₄₅	12 ₅₅	1 ₈₄
řubija	8 ₅₈	11 ₅₁	2 ₄₄	6 ₇	7 ₃₅	10 ₃₀	1 ₃₅	2 ₁₈
řiřrijěđ do řhorjelza	9 ₃₉	12 ₃₁	3 ₁₉	6 ₄₈	8 ₁₆	11 ₁₁	2 ₁₁	2 ₄₇

řřahi horořkuziřře řeleřnizř:

řohřřurt	5 ₃₀	10 ₁₀	4 ₃₀	řřřolřa	10 ₂₄	4 ₁₀	8 ₁₀
řorřa	6 ₂₂	10 ₄₆	5 ₅	řutow	10 ₄₂	4 ₃₁	8 ₄₀
řriřřa	6 ₃₃	10 ₅₅	5 ₁₃	řiřřow	10 ₅₅	4 ₄₇	9 ₀
řřřow	6 ₄₉	11 ₇	5 ₂₄	řřřckenberg	11 ₁₅	5 ₁₀	9 ₂₉
řujejřđ	7 ₂₅	11 ₂₇	5 ₄₄	řuřřland	5 ₄₅	11 ₃₅	5 ₂₈
řař	7 ₄₄	11 ₃₉	5 ₄₅	řuřřřofli řutow	6 ₄	11 ₄₈	5 ₄₄
řwojerezy	8 ₁₀	12 ₅	6 ₁₃	řwojerezy	6 ₃₁	12 ₆	6 ₁₀
řuřřřofli řutow	8 ₄₀	12 ₂₃	6 ₃₁	řař	6 ₅₃	—	6 ₂₈
řuřřland	9 ₁₅	12 ₃₅	6 ₄₃	řujejřđ	7 ₁₆	12 ₃₂	6 ₄₂
řřckenberg	9 ₂₉	12 ₄₈	6 ₅₈	řiřřřow	7 ₄₄	—	7 ₅
řřřow	9 ₄₈	1 ₆	7 ₁₄	řriřřa	8 ₃	12 ₅₉	7 ₁₉
řřřow	10 ₂	1 ₁₉	7 ₂₇	řorřa	8 ₂₀	1 ₇	7 ₂₈

řřřow je řřřterwerda, řutow je řebenwerda a řřřolřa je řalkenberg.

Wosy na pschedań.

1 schlericizata kucza, loška se 4 bydkami,
2 trjebanaj rěšništaj wosaj a
1 wos s 2 bydkomaj
ma tunjo na pschedań wojutwarjer
S. Gimburek na horuczerškej hašy
s napichciza Müunchnerhoj.

Drjewowa aukzia.

Wutoru 13. februara t. l. dopołdnja wot
9 hodžinom budže so w młynje w Rodezacy
wjetscha džělba dolhich hromadow, kaž tež
wšchelake wužitkowe kručy na pichedawowanje
pschedawacz.
S. Pictsch.

Gaptyka w Rakezacy.

Wlotowy, wobzeru a wužitkowy
pólver sa stót punt po 80 np. a 1 m.; naj-
lěpšiji **salšowy pólver, wobzeru pól-**
ver sa šwinje jara wošebny;

babnduschynny mied a brošt-
šyrop psche kaisel;

boloszczaczerjazu džeczazu tinkturu;
Dr. Metšahowe šarybowanje psche bru-
nawu, Dr. Whitowu a Romershan-
senowu wodziejku sa woczi, wocz-
balsam, balsam psche wošabjenje;
hambursku, Mohrenthalitu, Dido-
wu a Glöcknerku žalbu, koncentriro-
wany nervowy balsam, jeniczy praw-
džime, porucza w suatej dobroščzi po tunich
placžijnach
R. Bredemann.

Schulsku tintu

módrocžornu, s pjera bježazu,
liter po 40 np., 1/2 litra 25 np.
pschedawa
Heinr. Jul. Linck
na hrodowskej hašy 338.

Š njewješezinstim draštam poruczam
něšto rjane a tunje w

židže,
3/4 židže,
alpaka,
repsu,
croije

wšchěch barbow

Na žitnej hašy **H. Kayser** na žitnej hašy
čžo. 52. čžo. 52.
W khlamač so herbški ryczi.

W

nowoscač

w **jaquetach** a **paletotach**
šampneje fabriki, wot najjednorišchich hač
do najelegantnišchich, šyn ja najlěpje wuho-
towany a poruczam ja wšcho po najtunišchich
placžijnach.

Na žitnej hašy **H. Kayser** na žitnej hašy
čžo. 52. čžo. 52.
W khlamač so herbški ryczi.

Sa konfirmadow

porucza

čjorny kasechemir,
" **rips,**
" **lústre,**
" **brunny lústre**

w wulkim wubjertu

Eduard Hartmann

na smutsknej lawškej hašy.

Dospolne wupšchedawanje.

Schulerške ranžki, pučžowanške tošche a kofry,
žonjaze tošche, kaž tež džělbu najad štajenych kožanych
tworow: portemonneje, toščki, cigarrowe toščki a Notes,
džeczaze čěšaki, cigarrowe šchpyzki a wšchelake nože
pschedawam, so bych s nimi zyle wurumowal, po wu-
bjernje tunich placžijnach.

Dale!

poruczam šwój derje šjadowany šklad gardinow, mulla,
tarlatana, kaž tež wolnijane a židžane banty, bawlnijane
pschedženo, dybščazne rubiščka, forsety, zworn, šchnór,
kaž tež podšchwki čěščenemu publiku po šměšchjetunich
placžijnach. Š dobrom poruczam kwětki a pjera, kotrež
šyn po wulkich džělbach nakupil, po špodžiwne tunich
placžijnach. Š počěšczowanjom

Moritz Höniger

29 na herbškej hašy 29.

29 na herbškej hašy 29.

29 na herbškej hašy 29.

Gummithran

A. Schliitera w hali a. S.

je tón wot publiku hižom pichipšnaty najlěpšiji šredl, i kotrymž so isčornje
šupnje, konjazy grat a wosowe kože niz jenož mjehle a šhidicziwe, ale tež wu-
trajnje wodunjepšchepušczate iczinja.

Š žyła gummithran kožu na wšitke wajašnje pschi dlějšim džerženju šderži.
Wlešcha po 30 a 60 np. kaž tež po 1 marku 20 np.

W Budyščinje jón pschedawa **Heinr. Jul. Linck** na hrodowskej hašy
čžo. 338.

Sa konfirmadow

poruczam: **lústre** rjenje blyšczaty a wšchěch
barbow, štary **lohež** po 50 np. a **drožicho, čžisto-**
wolnijane tkaniny po 70 np. a **drožicho.**

W placžijnje ponižene tkaniny po 40 np.,
a lěpšiche po 50 hač 60 np. ja štary **lohež** šu
štajnje dostacz.
August Grünner.

Reinhold Cruöl

51 na žitnej hašy — w Budyschinje — na žitnej hašy 51
porucza swoj derjejrjadowany skład sukna a bukšina, lama atd., dželbu tunich czornych
a šchernych suknowych restow, sa **konfirmandow** šo hodžazydy, k wupschedawanju
k dobremu wobkedžbwanju.
Sažopschedawarjo a krawzy dostanu wyšoki rabatt.

Dželarške košhle

šchtuku po 1 m. 50 np.,

šymške košhle

dobre a irajaze

šchtuku po 3 m. — np.

porucza

Eduard Hartmann na šmutskomnej
lawškej hašy.

We wudawarui „Serb. Nowin“ móža šo
sažo doitačy:

Gustav Adolf, abo wumož naš wot šeho! —
75 np.

Bohnmil, abo Bože rukowanje na šyrotach.
— 25 np.

Bonifazius, abo pschuidž k nam twoje krale-
stwo. — 20 np.

Czorny kóš a drósna. Druhi šbér. — 10 np.

Czorny kóš a drósna. Tšeczi šbér. — 10 np.

Sahrodka kwětkojta. — 10 np.

Druha wjetšha sahrodka kwětkojta. — 10 np.

Bórczate, kalate a palate czmyjely, woby a
šcherschenje. Wrenja wobrada. — 10 np.

Lužičan, šemiki 1870, 1871, 1872, 1873,
1874, 1875 a 1876, kóždy 150 np.

Hollandski mlókový pólver.

Tutón, se starodawnych czašow dopoka-
sany, s najšpšich šelow a korjenjow pschi-
hotowany pólver, po jonej abo po dwémaj
šizomaj wšchědnje krawom abo wołam na
prenju pizu nasypany, pschisporja wobžernošcž,
plodži wjele mlófa a šadžewa jeho wotš-
njenje. Pakežif płaczi 40 np. a je k dostaczu
w hrodowskej haptyni w Bndyschinje.

Słyschne njedostatti,

hluchošcž wšecze a dospołnje sahoji, jeli
njeje pschinarodžena,

F. Kattepoel w „Ahaus, Westfalen.“

Sšwětošlawnu W. Rucifelowu wlošowu tinkturu,

s ščarškeje štrony wšchěm wlošocžerpjazym
jako wšecze wěrnó štučkowazu ualežnje poru-
czeni, hōžej žadny druhi šredk njepomha,
ma štajnje na pschedaw š. J. Lindu w
Budyschinje w bleschach po 1, 2 a 3 markach.

Wšchězanjta haptynja w Budyschinje

Max Schünemann
porucza pschi ščotnym moru, dale a bóle
pschibjerezym, k dešinfizirowanju hrodžow

karbololizlit,
karbolizaly kalf,
želešovitriol,
driewotizalo,
dešinfekzionski pólver,
šchwablotizlit.

Kjapifate tintowe blesche,

je-li derje murjedžene, kupuje
Scinr. Jul. Linda
na hrodowskej hašy 338.

Serbških Nowin

č. 1. a 3. 1877

šo w jich wudawarui sažo kupuje.

Šchtōž dže s nalécžom prawje derje a tunjo twaricž, tón njech
šo bóršh na mnje wobroczi, šo bhchmož šo šrhčžakoj a šo bhch žejch-
nouki bóršh šhotowicž móhl. Nowotwarbh a porjedženja ja naj-
tunišho a nanajšpšje wobštaram.

W Budyschinje, na jerjowej hašy čž. 269.
Adolph Becker.

G. Joachim, Atelier sa njebolojne sažadžowanje šubow,
operazije šubowe, plombirowanje,
cziježenje, šahnacze šubobolenja atd., w Budyschinje, na šmutsknej law-
škej hašy 120 pola k. pjetarja Šlingsta. R rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Rožowany štwjelzowy abo njetrjenny len,

kaž tež wutrjenny len kupuje po kōždej džel-
bje mehaniška džekopschadownja w **Sajmizach.**

Zokorowy syrop

wokšbje ščódky pschedawa wot dženska punt
po 18 np. **Ad. Rämisch**
na šerbškej hašy.

Šklad czašnikow J. G. Schneidera

134 na šmutsknej lawškej hašy 134.

Wšches nowošejjadowanje mojich šklamow,
kaž tež psches najtunišhe a najšprawnišhe
nakupowanja móžu ja w kōždej družinje czaš-
nikow (šegerjow) najrjeišchi wubjerš poščicžicž.

Regulatorey w 60 muštrach po 8 tl. a
drōžičho, sa hoitwjerjow tež w šhēžtach
s jelenjorohišnow.

Ščženške czašniki s driewjanymy a porzela-
nowymy woblicžemi, bértkšhodžiniki bijo,
datumpokafuju, kaž tež 8 dnjow duže,
po 1 tl. a drōžičho.

Wobkutocžaniški a woczšwjerčerje po
2 1/2 tl. a dr.

Ššlěborne a njedžowe cylindrowe a an-
krowe czašniki po 6 1/2 tl. a dr., pschi
pschimadle naczahnyčž.

Ššlěborne cylindrowe czašniki po 4 1/2 tl. a dr.
Ššlěborne a nowošlěborne wječženo-czaš-
niki po 1 1/2 tl. a dr.

Štote mužaze czašniki po 14 tl. a dr.

Štote žonjaze czašniki po 10 2/3 tl. a dr.

Wendule a ščurzy, po 3 1/2 tl. hačž 50 tl.

Šudžbne hrajadla, stolžy, tyšfi, lajerki,
melodiony, cigarroštamki, albumy, šchite
kafchěžiki po 1 1/2 tl. a dr.

Wóžne czašniki po 4 tl. a dr.

Šulaze czašniki wšchěch družinow po 3 2/3 tl.
a dr.

Budžate czašniki w 6 družinach po 1 1/2 tl. a dr.

Wrawdžime štote rječžalki, postočžane rje-
čžalki, medaillon, šlučžiki.

Šenōž šwěru wotčehnjene czašniki
ja po špodžimnje tunich płacžišnuch a pod
dopokajanyh rukowanjom pschedawam.

Tež ja kupowarjej czšiččžane ruko-
waze pišma s mojim podpšimom a czašni-
kownym czšišlom dam.

Rožowany len po puntach na pschederjow pschedawa Rychtar w Šnēw- bezach.

Wšchšahany geometer (poloměrjer) Štrausa
w Budyschinje na hornčejškej hašy kōždy
czaš

wuměrjenja
šnydom wobštara po šakonsžh postajenej pla-
czšimje a tež, je-li šo to wobštjenja žadaja,
płacžišnu poniži.

Pschekupska schula w Budyschinje.

Nowy kurs sapocznie bo i poŋnym tydzenjom po jutrach; horjewjacze budze poudzeli 9. haperleje, dopoldnja wot 8—11 hodzin w domje pschekupskeje schule (HospitalstraÙe).

Tuton wustaw wobsteji i **wuczomniÙkeje** schule w tËjoch wotrijadach je selektu a i **wyschisceje** pschekupskeje schule (Fachschule).

WuczomniÙka schula podla pschekupskich wuczomnikow teŋ tajkich horje wojnuje, kotsiŋ ŋu druheho powołanja a sfcicja jim pschihodnu pschekupstu sŋŋelanoscŋ poudla jich praktiskeho sajananja.

Staršchim a na wyschšchim sthodzenku powšchitkowneje sŋŋelanoscje stejazyu ŋuŋi k temu ŋamemu samerej selekta.

Tajzy mŋodzenzojo sŋoncŋnje, kiŋ ŋo k pschekupstwu abo podobnemu powołanju pschihotuja, a kotsiŋ psched ŋwojim zastupom do praxiŋy wyschšchu pschekupstu sŋŋelanoscŋ na ŋchersšchim wedomnostnym podloŋku dobycz pytaja, tu ŋamtu namakaja w jeno- abo wjazylitnym kursu (— ja tydŋei 26—33 hodzin) we **wyschšcej pschekupskeje schuli.**

Wuczomny wsched wotŋelenjow, kotsiŋ hiŋcŋe prawotne wopiŋowo ja jenolitnu — dobrowolnu wojeŋtu ŋuŋbu nimaja, moŋa kwanocŋ k wobstacŋu tajšeho pruhowanja dozpecŋ.

Wšcho dalšche wo wuczenju, wuczeŋiskich pschedmjetach atd. je i prospekta widzecŋ, kotryŋ moŋe kŋŋy wot direktarja Sturwa dostacŋ, kiŋ teŋ na wschŋe druhe naprašchowanja rady wotmoŋwi. Pola mjenowaneho knjeŋa moŋeja ŋo pschihowjedzenja nowych schulerjow wschŋednje stacŋ.

W Budyschinje, w januaru 1877.

Schulska deputazija pschekupskeho wustawa.

Sa

knjesow ratarjow a konjewobŋedzerjow.

Jenicŋki sŋlad
woŋebje trajnych a wodunjepschepuschczatych
konjaznych krywadlow (dekow)

ma

Julius Hartmann Sohn
na mjaŋowym torhoschczu.

Sa konfirmandow

jaquety a talma se ŋidny, repsa, croiseja a ŋutna, ŋamŋny ŋabrikat jara tunjo porucŋa

H. Kayser

52 na ŋitnej haŋy 52.

Sa konfirmandow

porucŋamoj cŋorne a brune luŋtry, rips, popeliny a kaŋchemiry kaŋ teŋ

jaki a jaquety

we wulkim wubjerku po najtuniŋschich placŋisnach.

W Budyschinje
na bohatej haŋy 66.

Heinrich Preu & Co.

Spewarŋke knihi

jara trajuje ŋwjaŋane porucŋa po woŋebje tunich placŋisnach

knihiwjaŋanja

Ernst Richter

pschi nowej meŋschczanskeje schuli.

Konjaze loŋny

Netko pschedawam,
Bŋez pschihodnych nietow dam;
Schtoŋ na 1 loŋ tŋi marki waŋicz chze,
Schtyripschczŋnje ŋnadŋ won pojŋdŋe,
Je-li sboŋomnje jom' loŋ ŋo wuczeŋnje:
Saŋypschedawat paŋ rabatt dostanje.

M. Weiser.

Drjewowa aukzia.

Poudzeli 12. februara t. l. dopoldnja wot 1/2 10 hodzin budze ŋo na **hattowŋŋim** revieru, w „dŋelenŋu“, neŋdŋe 11 metrow ŋylneho breŋowego drjewja, 33,00 twjerdyŋ nabitych a sŋytkowych walcŋow a 7,00 ŋuchich ŋhojnowych walcŋow na twjerdej droŋy pod wumŋenjenjem, psched aukziu wojjewomnyu, ja hotowe pjenŋŋy na pschŋadŋowanie pschewawacz.

W Minakale 8. februara 1877.

Grabinŋka Einsiedelŋta inspekzia.

R. Hoffmann.

ŋŋeŋŋenym knjeŋŋwam, hoŋpodarŋam a ŋluzobnym ludŋom i tutym k nawjedzenju dawam, jo ŋym na ŋidowje cŋo. 135 cŋeledŋ dopoŋajowazy bureau saŋoŋŋika.

Wo dobroczime wobŋedŋbowanje prosŋy
Selma Hahnclowa.

Jeneho wuczomniÙka

k jutram pyta **G. G. Seuner,**
rjemjenŋerŋi miŋŋtr.

Wuczomnik pytanu.

Sa moje kolonialtworowe, cigarrowe a spirituosowe khlamy ja jeneho wuczomniÙka pod spodobnym wumŋenjenjem pytam.

Heinrich Lindner

na mjaŋowym torhoschczu.

Ja pytam ja dobru sdu jemu ŋomu-
peŋtonczu, jemu ŋkottu hoŋposu, jemu
dŋmŋŋu dŋowku a dwŋe hrodŋnej dŋowzy.

Pschistajaza ŋona **Heinoldowa**
w Budyschinje.

Jemu hrodŋnu dŋowku a jemu
ŋreŋnu hnydom abo k jutram pyta
oŋonom **R. Nierth**

na kamjentej haŋy.

Netotre **herbŋŋe holŋy,** kotreŋ chzedŋa
bŋrŋy do ŋluzŋy stupicz, pyta

pschistajaza ŋona **Senigowa**
w Budyschinje.

Jena ŋona abo starŋŋa holŋa ŋo hny-
dom abo 1. merza jaŋo peŋtonczja na
jenu wjeŋ pyta. Wšcho dalšche je ŋho-
nicŋ na bohatej haŋy 91, po 2 sthodomaj.

Jena holŋa se wŋy, kotraŋ ma luboscŋ k
dŋeczom a chze w domjazym hoŋpodarŋtwje
neŋŋto nawuknycz, ŋo k jutram do ŋluzŋy
pyta. Wšcho dalšche je ŋhonicŋ w Budys-
chinje na ŋitnej haŋy cŋo. 51 w khlamach.

B a l

wutoru 13. februara w hoŋczenju w Droŋ-
dŋiju. **R. Amos.**

Jutŋje njedzeli 11. februara
rejwanŋka budŋba w **Jeŋkeŋach,**
na cŋoŋ pscheproŋŋuje **Roŋŋot.**

Dŋiwoczanske herbŋŋe ew. luth. miŋŋionŋe
towarŋŋwo ŋmeje jutŋje njedzeli popoldnju
w dwŋemaj ŋhromadŋiŋnu.

Petr Klont.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom ilo
domu 1 M. 15 np.
K óžde čisło plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 7.

Sobotu, 17. februara

1877.

Škiciz a swoboda.

Rowjedanczko i Bohnije.
(Stónčjenje.)

Bo šhwili, jako běšchtaj so taj dwaj Obresčzanaj w kerkach šhubitoj, poczachu pšichi wšchěm wojowanju Zwětničenjo hlowny w hromadu tyfacz. Potom so woni na jene dobo na bok swinychu a so k kerkam wobroczychu, hdžež so jedyn po druhim šhubi, jako budžišče jeho semja pšyrjela. Turkojo njewjedzachu, šhto ma to na šebi a teho dla čzim špěchnišcho ja Bohnjakami čžerjachu. Wot tutych jim jenož hiščeže čžrjódžicžka, něhdže 30 muži šhlna, napšhecziwo štejšče, tola tež ta je wotwuhšlena, so do tych kerkow šezahnyčž.

Nětko so turkowjzy jěšdni bliža, jich kšiwie tešaki w šlónčku bšyftotaja, ale w tym wokomiknjenju, jako Turkojo šebi myšla, so šu kšheczižjanow hižom došahnyli, dyrbja se šwojimi konjemi šastacž, pšchetož pšched nini wotewrja so dolina, do kotrejež so ničtón i konjom šwazičž njewóže. Woni i hněwom reja a ruja, tola kšheczižjenjo se wšchěch štalobow na nich kšeleja, tak so dyrbja jěšdni zofacž. Po krotkim rošnyšlenju so wobrocža a se šwojimi namjedowarjom k Šredzy čžerja.

Tam tež Bohnjazy po dolinje šhwataja, kotraž tež do Šredki wjedže. Woni tam i jěšdnymi na jene dobo doraža a nowe wojowanje so šapocžina, kručžišče, dyžli prjedy běšče.

Awštrijzy žandarwojo wołaja: „Prjecž! to je awštrijki kraj, hdyž čžecze so bicž, dha biježe so na turkowškej semi!“ ale jich wołanje ničžo njepomaha, ničtón na nje njepošlucha.

W Šredzy so hižom bija, kulki do zyrkwoje lětaja; i jeneje strony šu tam Zwětničenjo pšhiběželi, i drugeje pak turkowjzy jěšdni pšchijěchali. Šich nawjedowar šwojeho konja pšched zyrkwimymi durjemi šastaji a do nich prašnje, pšchetož jemu je so šefdało, jako budžichu so někotři Bohnjazy do njeje šchowali. Šiščeže ras beg Osman Kulenowicž — pšchetož wón běšče nawjedowar turkowškich jěšdnych — do zyrkwimych durjow prašnje a tež morwju i konja panje.

Šowo Škundricž běšče so na šwojeho njepšhecžela derje měrik; jeho bě ta kulka, kotraž hordeho bega šřjedža do wutrobny trjedži.

Zako Turkojo widžachu, so je jich nawjedowar panj, wšchitzu roščěfachu a Bohnjazy tež šwoju stromu džěchu. Šowo Škundricž jich k čzornej rěčžy k wójwodže Golubjej dowjedže, hdžež budhu wšchitzu pšhecželnje powitani. Woni šu i Turkami wojowali a hotuja so i nowa na to, so budža tež dale i nimi wojomacž, hacž pšches škiciz šwobodu dohudža, pšchetož woni nochzedža so dlěhe wot Turkow pšhecžehacž a podežiščezowacž dacž, radšcho čžzedža žiwjenje pšchibadžicž.

* * *

Alle šhto dha je so bjes tym i Šurinku štalo? Wona běšče

šhowanku na wšredčzanškej farje namafala a tam po někotrym čžašu hólčžka porodžila.

Al jako w tamnišchich stronach nusa wo wšchědny kšlěb wudyrri, dokelž běšče tam tejtó bohniškich žonow a džěczi pšchicžahnylo, šo njebě móžno je i zyrobu šastaracž, dha so na ruššeho konšula w Šadarje wo pomoz wobroczychu. Al tón pišasche wo pjenjšy do Moskwy a Šetersburga, a jako bě je wot tamnišchich škowjanškich dobrocželškich towarštwow doštat, nakupi wón wjele muki a póšla ju tym, kiž ju trejebachu. Al dokelž běšče bjes tym šyma šastupila, dha póšlachu bohniškim čželanžam i Rušowškeje tež čzoplu draštu. So pak by so rošbželenje teje šameje tak štalo, kaž so to šknišča, běchu tu wěž někotre rušške knjenje do ruki wšafe.

Šena wot nich Šurinku šejna. Wona so jej jara lubjšče a bě jej žel, so dyrbi se šwojim džěščjom w tajšim hubjenštwje žiwa byčž. Duž jej radjšče, so by i nej tak dołho do Moskwy šcha, hacž wójna traje.

Šurinka do teho šwoli, je-li so ju Šowo puščeži. Teho dla dadhu jemu šradžu do Šredki pšchicž a wón tajku radu hnydom ja najlěpšchu špójna, prajizy: „Budž wješkoła, so budžech pod škicžjom, pod tutym šnamjenjom kšheczižjanštwu i měrom a šwobodna móž žiwa byčž, my so nadžijamy, so tudy tež bóršy pod šnamjenjom škicžizy i pomozu škowjanškich kšheczižjanow šwobodu dohubžemy. Dži i Bohom a daj mi ruku na šbožomne šapowidženje!“ Al Šowo džěšče i nowa k šwojim towaršcham, Šurinka pak so do Rušowškeje poda.

Šwětně podawki.

Alěmske khěžorkowo. Štótny mór so w Šakškej dale a bóle pokafuje a nješnyjedža so teho dla w draždžanškim, kamjenčzanškim, mišchjanškim, freibergškim, šlōhaškim, rochlifškim, pirnjansškim, chemnišškim a glanchawškim hantškim hetmanštwje žane štótne wiki džeržecž. Duž tež w Biškopizach, Štokpju, Radeburgu, Grošenhainje a Radebergu hacž na dalšche žane njebudža. Štótny mór je w Šakškej hižom wjele šchfody nacžinil a je jeho dla hižom 53 homjadow šaradžnych.

Tale šchfoda da so drje nětak šujecž, dokelž so tajki šfót kóždemu i šrajneje kašy šaplacži, ale ja ludži, kiž w domje abo dworje bydla, hdžež je žane homjado na štótny mór šlaknylo abo so dorěšalo, je to jara wobužna wěž.

Wjenujzy i tajšeho dwora abo doma ludžo dlěšchi čžaš won hicž nješmėdža, tež nješmė ničtón do njeho nuts. To je w Draždžanach jedyn kralowški šastojnik na mjeršaze wachnje w polnej měrje šhonik. Wón mjenujzy se šwojej šwójbu w jemyh twarženju tamnišchego forbarka Lammchena bydli, hdžež běšče, kaž tydženja powjedachny, štótny mór wudyrif. Bjes tym so wón po šastojštwje

w Draždżanach swonka swojeho wobhydlenja pschewywasche, pschindżechu žandarmjo a tón dwór stótneho móra dla wobšadźichu, nikoho ani nuts ani won njepušćejejo, pschetož wschitto, sčtož škocjeću, na tule straschnu khorosć khoremu blisko pschindže, móže jara lohko s njej tež druzi stót natyknycž. Duž w Draždżanach tež teho sastoynika do swojeho wobhydlenja njepušćežichu, tak so psches dvě njeđzeli swoju swójbu widžak njeje a dyrbi w hošćenju sa drohi pjenjes bydlicž.

Stótny mór je w Sakskej bjes tajkimi homjadami wudyrik, kotrej žu stótpšchedamarjo Thiele s Freistadta, Wilhelm s Liegniza, Wenda s Mimpscha a Nagel s Wohlawa 29. januara w Draždżanach pschedawali. Wot tuteho stotu žu so pjećža tež někotre sčtuki do Budyschyna pschedaše. Tónle stót bu wot nich se Schlesynsteje pschijedženu, a so by s tuteho kraja tež psches Čzechy žane homjado wjazy do Sakskeje pschincž njemóhko, žu do Sebnika a Schandawy wojazy kommandirowani, kotsiž maja pěknje sa tym hladacž, so by žo to sčradžu nještalo.

Vena Žendželčanka, kotraž w Draždżanach bydli, je tamniškej měščezanskej radže 6600 toler pschepodaša, s tym porucženjom, so by žo s pomozu tutych pjenjes hošpital sa khore džěczi natwarik.

Tacže a desćeje stej wina na tym, so je nimale na wschitkich wjetšich rěkach tak wulka woda, so psches brjohi stupa. Tež Sobjo žo tu a tam psches swoje brjohi pschelima.

Tež lěšča budža rezervistoj a urlaubarjo na 14 abo 20 dnjow wšelakich swucžowanjow dla pod brón žadani. To žo najšterje w nalěcžu stanje.

S Barlina pišaja, so je stótny mór s nowa wudyrik. Wošebje w Schlesynsteje je žo jeho dla wjele homjaseho stotu šabicz dyrbjako a žu žo te šabite škocžata potom šahřebake a s kulkom šahypake. We wšy Mochbernje pola Wróšklawja (Wreslau) bu w dworje tamniščeje zokoroweje fabrike 48 homjadow šaradžnych.

Na pruskim šejmje žo w tu khwilu wo pschijwoljenje tych pjenjes jedna, kotrej ministrojo sa swoje wotdželenja žadaja. Šapóškanžy žu škoro wschitto tak pschijwolili, kaž žebi ministrojo žadachu.

Baron Werther, pruski šapóškanž pschi konferenzy w Konstantinoplu, je žo 7 februara do Barlina wróčik a žo bórny k khěžorej a wječčej Bismarkej podak, so by wšcho rozpomjedak, sčtož je žo na konferenzy štalo a nještalo.

W Rólnje nad Rheinom chžedža wječčej Bismarkej pomnik stajicž, kiž budže 40,000 marčow khošchtowacž.

W Hamburgu a wokolnošći žu hacž dotal stótneho móra dla 421 homjadow šarajili a je potom šahřebali.

W Mühlhausenje (w Eschaju) je wóndano fabrikant Häffely wumrjek, kiž něhdže 6 millionow frankow sawostajik, kotrej žo dalschim pschecželam dostanu, dokelž žanych džěczi sawostajik njeje. Towarstwu „Société industrielle“, kotremuž bě hižom pschi žiwjenju 100,000 frankow darik, je 300,000 frankow wotkasaš, a gwiejnje Pšastadt, hđžez jeho fabrika steji, wón ležomnošće wotkasa, kotrej žu psches million frankow hódne. Sa to dyrbi wona hošpital sa khudyh khoryh natwaricž a wšch džěczi maja darmo do šchule khodžicž.

Awstria. Dokelž winžy ministrojo do šakozjenja tajkeho wuherskeho krajneho banka swolicž nochžedža, kaž žebi jón wuhersky ministrojo žadaja, dha žu tuczi se šakozby stupili. Khěžor je teho dla někotrych druzich knježich k žebi powołaš, so by jich ministrow šeziniš, ale wschitžy žu žo šarjekli, prajizy, so jim krajni šastupjerjo na wuherskim šejmje nicžo njepšchijwola a so žo bjes tajkeho pschi-

swolenja krajne naležnosće dale wječž njehodža. Duž je khěžor wustupjenych ministrow šakoz do šakozby powołaš a je žo minister-pschedšyda Thiša s nowa do Wina podak, so by tak s nowa dla šakozjenja wuherskeho banka jednaš. Šak ta wěž wupajnje, njehodži žo hišćeje prajicž.

Na minškim šejmje žu wuradžili, so bychu awstrijy fabrikanty a rjemješny žwoje wudžekli a tworj na wustajenju póškali, kotraž budže w lěcže 1878 w Parisu wotdžeržana. Na khóšty bu 60,000 šchěšnakow pschijwolonych.

Awstrijski póškanž hrabja Žichy (čžitaj: Siczi) je s Konstantinopla pschijek. Wón běšče nimale dvě hodžinje pola khěžora, so by jemu wo tamniškej konferenzy rozprawu dak.

Madžarizy studentoj, kiž žu turkowskemu generalej Kerimpaschi čžebny tešak pschepodaš, žu žo w tychle dnjach s Konstantinopla do Pšesta wróčžili. Na dwórnišćežu jich jara wjele ludži witaše a běšče potom wulka hošćina, pschi kotrejž žo wjele džiwneho prajesche, jako: so žu Turkojo a Madžarjo bratšja, so dyrbja žebi pomhacž atd.

Ruski póškanž Ignatjew je na swojim dompučžu s Konstantinopla do Wina pschijek, kaž to tydženja najpomnichu. Wón mějesche pola khěžora Franz-Josefa audijenzu a bu wot njeho tež s jeho knjenju mandželskej na bal pscheproschenu. Ignatjew je žo s Wina do Petersburga podak.

W Čzechach a to w tych krajinach, hđžez žu wobhydlerjo čžěsteje narodnošće, žo šandženy tydženi šapóškanžy do minškeho rajchsratha (abo šejma) wušwolachu a buchu wšcho mužoj staročžěsteje strony wušwoleni, s wuwjacžom jeneje jenicžteje wolby, kotraž na mlodočžecha Šladkowskeho pany.

Italia. Widhat-pascha, wotšadženy turkowski wulki vezier, je na turkowskej parolodži „Szzedin“ do pschistawa města Brindisi pschijek a tam na brjóh wustupik. Wón chje žo pjećža do Wina podacž.

Dokelž wo tutej kóđi někotre dny nicžo šlyšćecž njeběšče, dha žebi ludžo myšlachy, so je Widhat šnadž šatepjeny.

Žendželška. S rycžow, kotrej žo na žendželškim, s nowa wotewrjenym šejmje, hacž dotal džeržanych, hodži žo špóšnacž, so žendželšte ministrow, tak pschecželniwe hacž tež k Turkowskej je, turkowskemu sultanej tola pomhacž nochže, je-li by žu wojna bjes Rušowskej a Turkowskej šbėhnyša.

Rušowska. Roskafowar nad ruskim wójskom, na wójni pschihotowanym, wjeliki knjas (Großfürst) Miklawš, je žo do Dėšy podak, swotkal brjohi čžorneho morja wopytuje, so by nashonik, hacž žu tak wobarnowane, kaž žo škuscha. S jeho strowošću po tajkim šakoz derje došć stej.

Dokelž žo ruske wójsko, runje naspomnjene, pschego dale a bóle powjetšuje a je wschėm, sčtož je k wójnje trjeba, najbohatscho wuhotuje, dha žu w Rušowskej nětko pschewědženi, so drje hinak njebndže, hacž so žo wojna bórny šapocžuje. Hacž žo to wokoło 1. mērža stanje, kaž to někotre nowiny wudawaja, drje tola hišćeje wěšte njeje.

Ruske knježestwo je w jenej fabrizy njedaloko Hamburga wulku mnohošć wojerškich kotlikow škasašo, kotrej žo wošebje sa wójnški čžak derje hodža.

Šklowjanske dobročestwe towarstwo w Petersburgu wóndano šhromadžisnu džeržesche, w kotrejž pschedšyda bjes druzim praji, so towarstwo kóždy dženi s najnjerscha 3000 toler sa turkowskich Šklowjanow a jich w Awstriji pschewywasze swójbju, nahromadži.

Sserbia. Po wotšalenju Midhata-pašče i Konstantinopla je sultan Sserbiji lěpsche wuměnjenja stajik, je-li sechže i nim mēr sežinicž. Sserbski wječch Milan je teho dla dweju mužow do Konstantinopla pōšlak, kotraž mataj poručnosć, tam w mjenje serbskeho ministerstwa i turkowskim ministerstwom jednacž. Hacz i tajteho jednanja sčto kaiane wuidže abo hacž jenož je serbski wječch teho dla swojich ludži k sultanej pōšlak, so jemu tón njeby hnydom wōjsto na schju walik, to dyrbi čžaš wucžicž.

Turkowska. S čornohórskim wječchom Nikitu sultan tež dale wo mēr jedna, ale njeje hiščeže nicžo wěšče wobšantnjene.

Hacz runje je jakožer turkowskeje konstituzije, Midhat-pašcha, bjes pschekšychjenja a wušudžjenja i kraja wuhnaty, dha so šapōškanžy sa turkowski nowy konstituzionalski šejm w kraju wušwoleja. Ršchescžijanow je malo bjes nini a to najbole Gričhojo a Armenšy, najmjenje je Sserbow a Bolharow.

Lidora-wandrowž.

Grosne čžašy! ach o šyma,
Ty mje tšchajšejch šurawje,
Trubki mojeje kuš dyma
Hiščeže nōš mi nješhrěje.
O! bych ja to wjedy wjedžak,
Sa helu bych doma šedžak,
Njebych šahak do zušby,
Wōstak bych pschi macžeržy.

By Ty, macžě, nawjedžala,
Kak šo mi we zušbje dže,
Wěšče by Ty šapakata,
Kudžika šo pschese unje.
Wětr mi duje psches šholowy,
Je mi tež, kaž njebył štrowy,
Wokoł nohow šmahuja
Škōncžnje truchi wobucža.

Wulětali šu tež ptacžki
Pjenjey mi i mošchicžki,
Džiwne šchērobēle wacžki
Na gwałt šo mi pschidali.
Dwór wot dwora dyrbyu bēhacž,
W nožy pak na škōnje lēhacž
W šymnych hrōdžach — pod kōlnju,
So ja wšchitkōn pschewjeršnu.

Sčto pak pouha škoržicž, pšakacž,
Šymy dla byčž mjeršazy;
Škōb wšchak njeđa na šo čžakacž,
Hdyž mam židke kašdony,
Dyrbyu hnadnych burow prošyčž
Šrudne proštwy jim prjōdknošyčž.
Bur wšchak wē, šo bjes kōnža
Prošcheriow na schji ma.

„Luby wujo! šlota čžeta,
Mějtaj šmilnu wutrobu,
Šatrašchnje mje šyma mjeta,
Wěje šlawy prošte šu.
Dženša pol šta dujow je runych,
Hacz pōšljenju kžicžku šunych
Čžopioh' čžornoh' wušumža
Do mojeho žiwota.“

„Pjenjey, kiž ja šym wušbył,
Mjejšu hiščeže ššhadželi,
W pōšlesčžach šo nješšym dušył
Šižom na lēt dwazyčži.“

Duž mi prawje wulku krajče
Šriženju šhlēba a wšchak daježe
Kotoł tež kšofeja mi,
So šo mōj žōdk šwešeli.“

„A hdyž wumrije wajchtar štary
W mojej wješzy narodnej,
Mje tam bje-wichej' dalšchej' hary
Sa wajchtarja štaja šej.
Duž ja budu potom hladacž,
So mōhl wěšče wrōčžo nadacž
Wšchitke dary luboščje,
Kiž mi w nušy daricže.“

„Hdyž tak šbožomny šym pobyl,
So mam škužbu wajchtarja,
Pšchi tym hōdno hriwmow nabyl,
Dha budže Waj' šapłata,
Hdyž šej nowu šufnju kupju,
Pšched woblecžo Waju štwju
A Waj' džowku jenicžku
Wuproschu ša mandželšku.“

„Dži a čžin, šo pschindžesh i dwora,
O Ty helša šhidlicžka,
Dješbožny šy Ty lidora
Był wot šwojoh' naroda:
Nana pichinjesh šy do rowa,
Wēda macž na Šebje wōla;
Ši na Šebje njeroda,
Ty šy hašba čžlowješwa!“

S. S.

Ze Serbow.

Š. Budyšchina. (Škōncženje.) Ta wēž, čžehož dla bēchu šo w nožy wot 6. do 7. augusta kōšcheho lēta w Šubšchizach puki, wot naš w šandžemym čžišle hižom našpounnjene, po prawym itali, bēšhe nēhdže tajka.

Pōla Wēhliž w Šubšchizach bēchu jene twarjenje šbēhali a bē petom, kaž je to wšchnje, hoščžina byša. Po rejwanju čžyčhu Ššowrječenje šubšchicžanške holžy domoj wješč a je teho dla ša blidom džeržachu, Šubšchicženje pak i tym i pōkojom njebēchu a je wot blida prjecž čžahachu. Šwada a hara, kotraž psches to našta, bu wot korečmarja Krosčka na to wšchnje škōncžena, šo tyč, kiž najbole halekowachu, i durjemi won wupokaja. Šewak wōn tež porucži, šo bychu Ššowrječenje na jenej a Šubšchicženje na druhej štronje domoj šchi. Wudžichu-li Ššowrječenje tak čžinili, bychu šebi wjele horja šalutowali, kaž budžemy pōšdžičho widžecž.

Woni pak to nječžinjachu, ale wjele wjažy, wobšantnychu, Šubšchicženjow pschebicž. Duž šo puki i nowa šapowčachu a bēchu nekotre wotdželenja bijazyč, kiž šo hacž do želešnižy w šwojim hawtowanju rozpschēčjerachu. W jenym tutyč wotdželenjow na Kjecžkōwe wabjenje, bratraj Kochaj, Mros a Wjenš pohōncža Wēžiga bijachu. Jako bēšhe Kjecžka prajik: „Wotkōčže temule tež nekotre!“ woni Wēžiga nadparychu, Š. A. Koch čžikny jecho do šchušejeweho pschērowa, drubi Koch, Wjenš a Mros pak jecho bijachu, a Kjecžka a Šecžik pschihladowashtaj. Hacz runje i Wēžigom takle šlē šahadžachu, dha šo jemu tola nicžo hōršche nje-dōsta, hacž šo i wuwiniženym palzom a i modrjenžami wokoło wocžow woteidže.

Jene druhe wotdželenje bēšhe šo na murjerja Pšecha dašo. Wješ tymi, kiž teho bijachu, je wōn Šandrija Kōcha špōšnak, jecho

pomožnižy pať šo došej sjawnje dopokasacž njehodžachu. Woni šo wšchitzu na Bjecha, kotrehož bčchu na železnizu cžišli, se wšchej mozu walichu, Koch jeho s ruku do khríbjeta storkasche, wot jeneho druheho bu ranjenty a to po šdacžu s nožom a hewaf jemu tež nóš wobšchodžichu.

W jenyum tšeczim wotdželenju jenož Handrij Koch a Krawz wojowaschtaj. Krawzej Koch bylno plištu wotkoži a jeho do hrjebje wali, swotkal pať Krawz šbožomnje cžekny. Hacž runje wón kra-wjesche, bčsche tola jenož šnadnje wobšchodženy.

Wšchi šchtwórtym wotdželenju, w blisťoscži jeneho žitneho šahona, šo wbohemu Knothej s Kotez najhubjeišcho šenđže. Wón chyzsche Bjechej mčzu, kiž bčsche tón pšchi cžčkanju šhubit a wčšty Wojt namakaf, šašo dacž a chyzsche jeho teho dla doščajnycz. Wšchi tym wón do blisťoscže Šzowrejčzanow pšchidžže, kiž šo s wuwšacžom Šeczika, kotryž jenu holžu domoj pšchewodžesche, se wšchej krutosčžu do Knothu dachu. Tšjo wot nich, mjenujžy Handrij Koch, Wjenť a Kjecžka překi pšches jene polo bčžachu a do njeho, jako bčsche jeho Koch na semju cžišnył, tať žakošnje bijachu, šo wón šťoncžnje bjes šmyškow ležo wosta. Kjecžka wjazy krocž se šchťornjomym pjenčžkom do njeho kopny, Wjenť a Koch pať s pjasčžu do njeho bijeschtaj. Wón wutrobnje prošchese: „luby bratšje, wostaj mje!“ ale šachadženje dale trajesche, hacž šo Šanej Kochej a Wróšej tola došej byčž šdasche a wonaj k lepscchemu rycžeschtaj. Kjecžka pať, kotremuž to hišchče došej njebčsche, bjes tym k Šeczikej, kiž bčsche šo šašo wrócžil, praji, šo by Knothej hišchče něťotre dať a šo budže tón potom hižom hubu džeržecz. Šeczik bčsche pať tola tať mudry, šo to nječžinjesche.

Knotha, kiž nicžo wjazy wo šebi njewedžišche, bu potom do gmejnsťeje kčže w Šubšchizach donješeny, hđžež widlišchčža na njeho pšchidžechu. Wón bč wšchelaťo wobšchodženy a dhrbjesche tam teho dla šchťyri njeđžele pod wulkimi bolosčžemi ležecz a šo wot-hladacž dacž, lékař mčjesche jeho tam a potom w Kotezach pola jeho staršcheju leťowacž a trajesche něhđže dwaj mčšazai, prjedy hacž móžesche šašo lohke džěko cžinicž. Šduž šo wjedro pšchemenja, ma hišchče něťo bolosčž w khríbječe. Wón je, doťelž lékař ša leťowanje, pucže, leťarštwow a wšchelle pišanje 306 marťow žadašche, a doťelž je wón šam wšchelaťe pjenježne wudawki mčł, ša to wšchitko 700 marťow šarunanja žadať.

Šeczikej šo njehodžesche dopokasacž, šo je šo na pukach wob-džělit a bu wón teho dla ša njewinowateho špósnaty. Ša to pať ša tyč druhich wušbudženje hinať wupany a bu 1) Kjecžka k 1 leťu a 6 mčšazam, 2) Handrij Koch k 1 leťu, 3) Wjenť k 8 mčšazam a 4) Wróš k 6 mčšazam jastwa wotšbudženi, 5) Šan August Koch, kotryž bč šo najmjenej wobdžělit, došta pať jenož 3 mčšazy jastwa. Wšsche teho dhrbja Kjecžka, A. Koch a Wjenť Knothej 400 marťow šarunanja šapľacžicž.

Še Židowa. Pola tudomneho řěšnika Augusta Kšchizan k a je pšchi jenyum howjashym šťocžeczju, kotrež bčsche s žušby kupit, šťótny mót wudyril. To šťocžo je s wonka Židowa šahrjebane a hewaf je wšcho ščžinjene, šo šo tu dalšcheho roššchčřenja tuteje khorosče bojecz njetrjebamy. Ššťoma, šyno a hnoj šo w tu kšwilu po Židowje wotncž a žadny howjashy šťót šo pšches ujón honicž nješmč.

Š Budeštez. Wobdataj wot šwojich džěcži a džěcžidžěcži tudomny šaraf emeritus knjes Wróška a jeho knjeni mandželška 6. februara šwój šťoty mandželški jubiley šwjecžeschtaj.

Šo wotryčzenju džeržesche w žyrťwi s pošľucharjemi napjelnjenej jubilarowoy šyn, knjes šaraf Wróška s Kšchichowa wutrobny hnu-jazu rycž k šwojimať lubymať staršchimať na podložku šťowow

šwjateho pišma: Hacž dotal je nam tón Knjes pomhať! Ššcheczjeljo a žyla wošada, w kotrež bčsche wyšťokodostojny k jubilar 45 leť jako dušchowpastyr se žohnowanjom šťutkowať, bčchu Woži dom k tutemu řěťkemu šwjedženju krašnje wupyšchili. Wšy chzemny tudny jenož na tu wubjerenje rjanu wotšarwu pľachtu špomnicž, kotraž je šo wot wošadnych a mčodosče k dopomnjenju na tónle jubiley kupita, kať tež na tu pčknju pyramidu s 50 šwězami, kotraž šo pčdla wotšarja šwčezesche. Žyrťwinške požohnowanje wyšťocžec-ščenemu jubelštemu porej našč k šaraf Wróšak wudžěli.

Wošdžišcho šo šwjedžeiška hoščžina šradowa, pšchi kotrež cžecženi hoščžo doľho w pčknej wješťoščži a pšchewjenosčži w hromadže wostachu. S.

Š Bukež. W našchej wošadže šo pšchi wčštej šľadnosčži gmejnjžy přjódšťejerjo k temu šjednocžichu, šo bychu po potrebnosčži šľhadžowanťi wotdžeržowalij w kotrychž by šo wo wšchelaťich ša-šonškich postajenjach a wyschňostnych wukajach rycžako a wukado-wanje dawako. Šewaf by šo w tyčle šľhadžowanťach tež wo to radžicž mčł, kať bychu šo wšchelaťe, ša gmejny wužitne naležnosčže šawjedle a bychu šo pomnjeczža hčdne podawki se šťutkowanja gmejnsťich přjódšťejerjow šobudžěli.

K wjedženju a wobštaranju teho wšcheho bu hnydom k. gmejnsťi přjódšťejer Handrij Keťk ša pšchedšydu, k. gmejnsťi přjódšťejer Albert s Kachlowa ša jeho naměštnika a k. gmejnsťi přjódšťejer Wagner se Žornošyl ša pišmawjedžerja wušwoleny.

Tute šľhadžowanťi maja šo w Bukezach wotdžeržowacž a šmčdža šo jenož wot gmejnsťich šastojnikow wošady wopytowacž, tola je jim dowolene, šo šmčdža šwojich kollegow s druhich wošadow do šľhadžowanťi šobu pšchewjesčž.

Še Žarkow. Šaňđženeho 7. februara bu w tudomnym (21.) wolbnym wotřeju a to w Čžornjowje ša kužisťi provinzialny šejm našč dotalny šapošľanz, k. gmejnsťi přjódšťejer Handrij Keťk s Kotez s dwanacžimi wot šťinacže hčšow s nowa ša tajšeho wu-šwoleny.

Šo doťonanju wolby roššťaja nam našč šastupjer hacž naj-drobnišcho kužisťe krajnojšawške pjenježne naležnosčže we wotpohla-danju na dovyť banka a na wunosčľ šamoženja, wješnym gmej-nam šľučchazeho, kať tež, kať ma šo wot tuteho šamoženja w tu kšwilu žadane dželenje danje na gmejny wobšladacž. Na pra-šchenje, hacž šu šhromadženi ša dželenje abo pšchecžiwow dželenju, šo tučži pšchecžiwow wuprajichu. — Tež buchú nam na žadanje wot k. Keťka w nastupanju přjódšťejazeho wotšchazowanja k došhčd-nemu dawkeť (Einkommensteuer) wšchelaťe wažne postajenja šakonja, kať tež formularow podate, tať šo šo nam dwč hodžinjje cžšša jara rucže minyšchťe.

Š Noweje Wšy pola Šucžiny. Šjedželu 11. februara šwjecžesche pola našč šťoty kšaf Šan Šchrötär a jeho mandželška Marja rođžena Wicžasč. Št temu bčchu domške wupyšchene a wonka bčchu cžššne wrota natwarjene, wysche teho bčsche tež šchulška šťwa s wčnzami a pľtwami krašnje wudebjena, pšchetož tam mčjesche šo požohnowanje šťacž.

W přčnej hodžinjje cžšhnjesche šťrowy a cžerstwy jubilar-na-woženja a jubilarka-njewjesta se šťótny wčnzom na hčowje a na ruzy s džěcžimi a džěcžidžěcžimi, kať tež se wšchelaťimi pšchecželemi do šchule. Tam knjes kaplan Urban s Klušcha šťowa rycžesche, kiž wšchitkich pšchitomnych widžomnje hnujachu. Ššwjedžeiški špčwo šo pod nawjedowanjom našcheho wucžerja k. Šarbarja špčwafche a s móžnymi šynkami kščľušcha „Budž kšwalba Bohu šamemu“ bu šwjatocžnosčž šťoncžena.

Wupshedawanje.

Bo skónčzenej inventurje budže so pónđzelu, 19. februara, dželba najadstajennych tworow jara tunjo wupshedawacž.

Jan Jurij Pahn.

Wot wjele lět sławnje snata **prawdžiwa Ringelhardt-Glödnerska žalba** (M. RINGELHARDT) a saki-tanisej marfu

na schachtliczkach, je pruhowana a poručena psche: kosczožer, rak, karbunkel, salsy, lisjawn, słonoplav, wosabjenje a wopalenie, sahorjenje, i žyła psche wschě swonkne bolaze, žoldkoból, kurjaze woka, wicz, drjenje atd. atd. a je dostacž w schachtliczkach po 25 a 50 np. w budytkomaj hapytkomaj, kaž tež w hapytkach w Biskopizach, Kafezach, Scherachowje, Dirichfeldze, Bjernacizach, Wostruwju, Herrnhucze, Neugersdorfje, Großschönawje, Nowosalzu, Seishemersdorfje a w fabrizu **M. Ringelhardt** w Gohlisu pola Lipka, Eifenbahustr. 18.

Knizki i wopisnami su we wischitkich hapytkach wupoložene.

Kožowy gummilat, njepšetrjehenny šredk, wschu kožu mjehku a wodunjepšchepušchczatu sczinič, kaž tež jej najrjeišchi bljšichž sshotowacž, pschedawa jenož prawdžiwij w bleščach po 60 np. **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowškej hašy.

Kožowe khlamy
R. Lindau
pschi mjašowych hětkach
poručēja hornju a spódnju kožu po tunich ale twjerdych płacžijnach.

Walkowane předuje kručni a naschicža i konjazeje, hownjazeje a czelazeje kože poručēja

kožowe khlamy
R. Lindau
pschi mjašowych hětkach.

Stifelety
i schowej sshotowjene we wschěch snatych kožowych družinach pschedawa
R. Lindau
pschi mjašowych hětkach.

Schynri **kosy**, dobre dójki ma na pschedań pjekar **J. G. Oswald** na hrodowškej hašy.

Kožowy wurěz
wischěduje nowe rejanje, poručja płacžijnij hodne
R. Lindau
pschi mjašowych hětkach.

Mášchinorjemjenjowu kožu
poručēja w najšerškej dobrošči po tunich płacžijnach
R. Lindau
kožowe khlamy.

Najnowše
w **draštowych tkaninach i nalěczu**, teho runja **rubiščicža** najnowšich a najrjeišchich muštruw a jara wulkim wubjerku w žylym a po jenotliwym po jara tunich, ale twjerdych płacžijnach poručja
M. G. Freyberg na bohatej hašy 62.

Sa konfirmadow
poručjam mój sklad czornych kaž tež druhobarbnych tkaninow. Wubjerki je wulki, tworju su najšeršiche, płacžijnij je najtunišcha, ale twjerda, pschedawanje w žylym a po jenotliwym.
M. G. Freyberg
na bohatej hašy 62.

Resty
wot **lama** a **tkaninow** sa draštu teho bla, so bychu so wurumowale, 30 procentow pod fabrikškej płacžijnij pschedawa
M. G. Freyberg
na bohatej hašy 62.

6/4 módre czíšchczenje
i najwjetšich fabritow, w najnowšich a najrjeišchich muštrach, prawdžiwu a nje-pušchczatu czežku tworju, w jara wulkim wubjerku pschedawa w žylym a po jenotliwym po spodžiwonje tunich ale twjerdych płacžijnach
M. G. Freyberg
na bohatej hašy 62.

Sawój bohacze sradowany sklad
šlipsisow a krawatow
najnowšich muštruw pschedawam eu gros po fabrikškich, w jenotliwym pak po tunich, ale twjerdych płacžijnach.
M. G. Freyberg
na bohatej hašy 62.

➔ Za kóždeho a kóždu na to kěžbynych czinjju, so bychu moje khlamy, w kotrychž so tež **herbski** ryczi, wopytali a so pschěpšwědcžili, so pola mje wo prawdže dobru tvorju sa tuni pjenjes dostanu a šebi pschi kupowanju wjele cžaša salutuja, dokelž su płacžijnij twjerde.

Mášiwna kbeža czo. 4 w Braškowje pola šodžija se 4 kóžkami pola a kufi je hnydom na pschedań. Wschu dalsche je šhonicž pola herbow tam.

Jena štw a na swonknej lawštej hašy czo. 755, po 1 šhodže, je i jutram na šmėrných ludži i pschenajecžu.

Jenu dobru „doppelseppstich“ schijazu máščinu ma tunjo na pschedań
Wilh. Benad, gratofowar
na jerjowej hašy 274.

Jena pschistojna mloda holza so i 1. haperleje i dwėmaj parščionomaj do loškeje šlužby pyta. Wschu dalsche je šhonicž na mjašowym torhošcžu 151 po 1 šhodže pola knjenje profeshorki Hoffmannowej.

Jena špravna holza pola podpřaneje i 1. haperleje šlužbu dostanje.
Anjeni geometerka **Manštowa** na nowosalškej drošy.

Jena holza, něhdže 14—15 lět stara, može do šlužby štipicž na kotołnej hašy czo. 117.

Za kujesow ratarjow a konjewobbedzerjow.

Geniczki skład
wożebje trajnych a wodunjepscsepuschczatnych
konjaznych krywadłow (dekow)

ma

Julius Hartmann Sohn

na mjażowym torhoszczu.

Alschczanska haptyka w Budyschinje.

Stowne torhoszczo. **Max Schünemann.**

Swinjazy polver, pacziti 30 np.

Schwajcarski młotowy a wuzittowy polver, pacziti 50 np.

Koltowy polver ja konje, pacziti 50 np.

Butrowy polver, pacziti 50 np.

Sarybowanie ja konje, i najlepsich tinkturow a najshynisich eżenzow
dżelane, wot wjele stronow jako wożebje derje skutkowaze a hojaze křwa-
lene, punt po 1 marzy.

Reinhold Cruöl

51 na žitnej hařy — w Budyschinje — na žitnej hařy 51
poruča šwój derjeřjadomany skład šufna a bukřina, lama atd., dželbu tunich eżornych
a šcherych šufnowych reřtow, ja onfirmandow šo hodžaznych, k wupřchedawanju
k dobremu wobkudźowanju.

Sařopschedawarjo a frwozy dostanu wyřoki rabatt.

Drjewowe aukcije.

Na pšchedadźowanje budza šo pšchedawacz

I) na bartskim rewiru (we wotdźelenju: Brařchiza)
šrjednu, 21. februara t. l. dopoldnja w
10 hodžinach:

114 křojnowych wulěšowanych hromadow;

II) na dubjanškim rewiru
šhtwórtk, 22. februara t. l. dopoldnja
w 10 hodžinach:

42 dubowych wuzittowych křuchow,

4 bukowe " "

271 brěšowe " "

3 Rim. duboweho šwjenoweho drjewa,

9, " bukowych teho runja,

21 " bukoweho mješchaneho drjewa,

74 " brěšowych pjenkow

105 štotnjow brěšowych walečkow a

9 " šchurčkowowych walečkow.

W Barče, 13. februara 1877.

Wiedemann,
wyschřchi hajnik.

Drjewowa aukcija

na minakalškim rewiru.

Šrjednu 21. februara budza šo w taf
mjenowanach „čerušach“

60 křojnowych šufřizowych dořich hromadow
a w drjewniščezu:

18,5 Rim. brěšowych, wolschowych a wořy-
zowych šchczepow,

23 " šchurčkowowych šchczepow,

65,5 " pjenkow,

5 štotnjow twjerdych šytkowych walečkow,
16,25 " šchurčkowowych a křojnowych
walečkow,

16 šchurčkowowych twarřich šhtomow,

17 " deřkowych křozow,

36 " žerdžow

ša hotowe pjenjeřy na pšchedadźowanje pšche-
dawacz.

Grabinřka Einsiedelřka inspekřija
15 februara 1877.

Drjewowa aukcija

na łupjanřkim rewiru.

Wutoru, 27. februara t. l. budza šo
70 łořow štejazeho křojnoweho šhtomoweho
drjewa

k šamowurodowanju ja hotowe pjenjeřy na
pšchedadźowanje pšchedawacz.

Šhromadřina 1/2 10 hodžinow dopoldnja
w štale pod wětrnikom.

W Minakale 14. februara 1877.

Grabinřka Einsiedelřka inspekřija.
R. Hoffmann.

Drjewowa aukcija.

Šhtwórtk 22. februara t. l. budza šo na
eřichonjanřkim a libochowřkim rewiru 150
brěšowych hromadow, křostrow a brěšowych
wuzittowych křuchow na pšchedadźowanje pšche-
dawacz. Šhromadřina na plowich horach
niže Nowych Eřichonž dopoldnja w 9 hodžinach.
Wuměnenja šo pšched aukciju wořjewja.

B. Kneifelowa

wlořowowa tinktura,

wot najwuwolanschich šekarjow (wřahiranař
wopiřna) nanajleřje poručena, dopřinaty
najleřřchi, jeli niž jeničřki, wo prawdže špraw-
ny šredk, jo by šo niž jenož wupadanje
wlořow šadźewalo, ale teř njelicžomne, poli-
zajřzy wobtwjerdžene pady to wobřiwědža,
dořholěne plěchaczřtowo wotřronilo. Ma jenož
na pšchedan **Geiar. Jul. Kinka** w Budy-
schinje, w šlafonach po 1, 2 a 3 marřach.

**Mořowanu štwjelzowy abo
njetrjenu len,**

kař teř wutřjenu len křupuje po kóždej džel-
bje mehaniška dželopschadownja w **Šajniřach.**

Zokorowy syrop

wořebje šłodki pšchedawa punt po 18 np.
Ad. Rämisch
na šerbřkej hařy.

Wowschittkomna assekuranza w Triescze

(Assicurazioni Generali.)

Salozena w lécze 1831.

Rukowazn fond towarstwa wowschija po bilanzu wot 31. decembra 1875:
přichitomne wobstatki:

Sakladny kapital:	schěbnakow	4,200,000. —
Reserwy w {	hotowajch pjenjesach:	16,247,417. 20.
	prämijach a danj pr. 1876:	11,110,581. 98.

Dale:

W pósduisich lětach dostajomne prämije: „ 10,996,680. 05.

Glowne summy kapitala a rezervow
su na ležomnosće **pupilariszy** napotožene.

W lécze 1875 bu 14904 schkadowanjow se inamjenitej summy wot
6 millionow 646 tyžaz 603 schěbnakow 97 krajzarjow

sapłaczenych.

Wot wobstacza towarstwa bu j zyla ta wulzyschna summa wot

110 millionow 651 tyžaz 039 schěbnakow 54 krajzarjow

sa saplaczenje schkadowanjow wudatych.

Wowschittkomna assekuranza sawěsčuje:

a) psche **wohnjowu škodu**: twory, mobilije, žnjejske sarady a t. d., kaž tež, jeli to krajne sakony dowoleja, twarjenja wšěch družinow;

b) poskicžuje sawěsčjenja na žiwjenje cžlowjekow na jara wšelate waschnje sa nastunische kusjerde prämije a polizy w učmskich pjenjesach wustaja.

Š kóždemu wukajanju a t wobstaranju sawěsčenjow poručataj šo agentojo:
hantiski šfotolěkar **Ernst Walther** w Budyščinje.
Adolf Baumert w Kamjeńcu.

Sa konfirmadow

jaquety a talma se židy, repša, croisėja a šutna, šamšny fabrikat jara tunjo poručaja

H. Kayser

52 na žitnej hašy 52.

Sa konfirmadow

poručaja

czorny kaschemir,

„ **rips,**

„ **lústre,**

brunny lústre

we wulkim wubjerku

Eduard Hartmann

na šnutškej lawškej hašy.

Gummithran

A. Schlütera w hali a. S.

je tón wot publiky hižom pschipožnaty najlěpšiji šred, j kotrymž šo šakórnje šupnje, konjazh grat a wosowe kože niz jenož mjehle a šhibicžiwje, ale tež wu-
trajnje wodunješpichpuščežate ščinja.

Š zyla gummithran kožu na wšchitke waschnje pschi dlěšjim djerženju šdžerži.
Wlešha po 30 a 60 np. kaž tež po 1 marku 20 np.

W Budyščinje jón pschedawa **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowskej hašy
čzo. 338.

G. Joachim, Atelier

sa njebolosne šakadžowanje šubow,
operazije šubowe, plombirowanje,
čžiščenje, šahnacže šubholenja atd., w Budyščinje, na šnutškej law-
škej hašy 120 pola š. pjetarja Šlingsta. Š rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Spěwarške knihi

jara trajnje šwjafane poručaja po wo-
šebje tunich placžinach

knihiwšajaruja

Ernst Richter

pschi nowej měščežanškej šchuli.

Nowe ežěške kubofalowe

šymjo

poručaja najtunišcho

E. A. Mickan.

Thomašowa wodžicžka sa wopalne ranu

hoji wěšce a rucže wopalenja wšěch
družinow a nješme w žanym domje po-
brachowacž.

Prawdžiwu w blešchach po 125 np. a
80 np. ma ju jenož na pschedani **Sciur.**
Jul. Lincka na hrodowskej hašy čzo. 338.

Młostowahi

derje twarjene tunjo poručaja

Wilh. Senad, gratokowar
na jeryowej hašy 274.

Wšchitke kem šlusčhaze porjedženja,
kaž tež porjedženje šchjaznych maschinow wón
najlěpje wobstara.

Šedny tšilětny **tón** šteji na pschedani
w Nowej Wšy pola Mješwacžidla.

R. Ewald.

W Budyščinje je **šowarnja** se jštwu a
w rjanym blatu na wuchitneho šowarja š
jutram na pschenajecže. Šdže? to je šhonicž
we wudawarui Serbskich Nowin.

Šheža, něwšecžanškej gmejnje šlusčhaza,
ma šo pschedacž. Šsadženja na nju šo hacž
do 15. mērza t. l. pola gmejnšeho přjód-
štejerja tam horjebjeru.

W Něwšecžach 14. februara 1877.

Šena holza se wšy, kotraž ma kubocž š
džecžom a chže w domjazym hospodarštwje
něšchto nawušnyčž, šo š jutram do šlužby
pyta. Wšcho dalsche je šhonicž w Budy-
ščinje na žitnej hašy čzo. 51 w šklamach.

Jeneho wučžomnifa

š jutram pyta

G. G. Seuner,
rjenjenješči mištr.

Wučžomnik pytanu.

Sa moje kolonialtworowe, cigarrowe
a spirituosowe khlamy ja jeneho **wučžom-**
nifa pod špodobnymi wuměnjemjemi pytam.

Šeinrich Lindner

na mjašowym torhšocžju.

Wučžomnik pytanu.

Sa moje kolonialtworowe a destillazionške
šhlamy pytam š jutram jeneho wučžomnifa.
W Budyščinje. **Ad. Rämisch.**

Dojpolne wupřehedawanje.

29 na šerbskej hašy 29.

29 na šerbskej hašy 29.

Schulerške ranžki, pučowanške tošche a koštry, žonjaze tošche, kaž tež džělbu našad štajenych kožanych tworow: portemonneje, toščki, cigarrowe toščki a Notes, džeczaze czešaki, cigarrowe schpyzki a wšchelake nože pšchedawam, šo bych i nimi zwić wurumował, po wubjernje tunich placzišnach.

Dale!

poručam šwój derje srjadowaný šklad gardinow, mulla, tarlatana, kaž tež wolnijane a židžane banty, bawlnjane pšchedženo, dybšacžne rubiščka, koršety, zworn, šchnórny, kaž tež podšchwki czeščenemu publiku po šněšchujetunich placzišnach. Š dobom poručam kwětki a pjera, kotrež šym po wulkich džělbach nakupil, po špodžiwuje tunich placzišnach. Š poczešezowanjom

Moritz Höniger

29 na šerbskej hašy 29.

Würzburgške runklizowe šymjo

dopofnateje prawdžiweje dobrošče ma na škladže a poručža

Carl Noack.

Fabrika pšchedešcznikow

M. Schmidt

268 na jerjowej hašy 268

poručža šwój wulki wubjerš klóncznikow a pšchedešcznikow wšchěch družinow k dobroščiwemu wobkledžowanju po najšněšchich placzišnach.

Porjedženje a poczeženje nošchěnych pšchedešcznikow šo tunjo a špěšnje wobštara.

Š tutym poručam šwój šklad cžornych tkaninow š lúštra, alpaca, kašchemira atd. w bohatym wubjerku po jara tunich placzišnach.

Jan Jurij Palm.

Šchtóž chze š nalěžom prawje derje a tunjo twaricz, tón uječ šo bóřny na munje wobroczi, šo bhchmoj šo šrhežatoj a šo bhch zejch-nonki bóřny šhotowicz móhl. Nowotwarby a porjedženja ja najšněšcho a nanajlěpje wobštaram.

W Budyščinje, na jerjowej hašy čž. 269.

Adolph Becker.

J. A. Böhme, řesbař

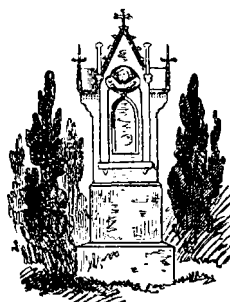
w Budyščinje na šwontnej lawškej hašy 788 poručža šo k wudžělanju

rowowndy pomnikow

š pěstowza a marmora.

Sprawne pošluženje a tunje placzišny.

NB. Šklad hotowndy pomnikow.

Bučičanške ratarške towarštwó

póndželn. 19. februaara popořdnju w 4 hodžinach.

Wišchednošak t. šerka wo šchtemplowndy dawku. Wišchedšnda.

2 hólzaj abo šchulerzej móžetaj bližiče jutry pod tunimi wuměnjajemi žyrobu a wobydlenje dostacž na šchulerškej hašy čž. 2 po 1 škłodže.

Do mojdch pšchekupškich šhlamow móže jedny

wučžonnik

bóřny šastupicz. Wuměnjaj šu špódobne.

Friedr. Braun

w Budyščinje.

Póndželn, 12. februaara wječžor wokoło 5 hodžin je w Čžištu pola Wojeřez jedny kón, bruny „šuchš“ š běłojtym cžokolom a běłojtym hřihami, š došhej wopušchu, něhdže 1/4 wyšoki a na pošlenjej lěwej nošy bjež podkowny cžeknył. Tón, kotryž jahrodnišej Pawliškej we Łajupowješčž da, hdže tón kón je, doštanje dobre myto.

Šhubjenn

bu šobotu 3. februaara žořty šij š nowo-šlěbornej hložekni a tajšim kónčžkom, š brunym cžezžom š běłcho kenja hacž na draždžanšku drohu. Šchtóž jón w běłym konju woteda, doštanje dobre myto.

Džak!

Wšchi škladnošči mojeho, 6. februaara t. l. šwječženeho škoteho mandželškeho jubileja šo ja nucženy cžuju, wšchitkim tym, kiž mi jón k wěrnemu jubelškemu dnju šczinicž pytachu, šwój najwutrobnišchi džak wupřajicz. Džak budž teho dla wšchitkim šrjadowarjam a pšchihotowarjam tuteho ředkeho šwjedženja. Džak lubym šaštojškim bratram ja šłowa a pšhecža, tak krašnje pošwječžene. Džak šnješam wučžerjam ša wopofašanje dobroščiwje kěžžwóšče, džak muškemu špěwarškemu towarštwu a wšchitkim štarym pšhecželam a šuřšodam ša pšchipošnacža hódnu luboicz. Tón šnješ běšche a je hiščeže ša naš. Šchwal teho šnješa, moja dušha, a špěwaj jemu nowy šhěrlušč!

W Budeštezach, 8. februaara 1877.

Šandrij Bróřka, šarař emeritus. řyczet kral. šakš. albrechtškeho řjadu.

Wošjewjenje minjenja.

Dalšchym pšhecželam a šnatym wošjewjamy š tutym, šo je našch luby drohi nan a džěd Jan Dřal, něhdy dlěšche šeta w Barče na piwatni, pola šwojich džěči w Šlinje póndželn, 12. februaara 1877, po krotkej šchorowatošči w 84lětniej štarobje cžiče a šbožnje w tym šenjeju wumřel. Pšakš 16. februaara bu jeho cžěko cžěšnje do šuczny škowane.

Šrudni šawoštajeni.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 8.

Sobotu, 24. februara

1877.

Rěšniški dwór.

Powjedanczko s tatranškich hór.

„Duž w Bože mje, Hanka, a mi na teho hólza kedźbu dawaj, so ƚo jemu nicžo sƚeho njestanje“, rjekny hospořa Katka k swojej ƚotije, kotraž mateho Surka, jejneho ƚyna, na rukomaj dźeržeše.

„Buduj hižom kedźbowacž, njetrjebaš ƚo bojecž, ale pschindž bórny jašo domoj“, wotmolwi Hanka, kotraž běše pěna, rjana hólza.

Surk swojej ruzy wutřowawaše, wołajo: „mama, mama!“, ale mama bě hižom se jstwy a s kěže. Wona s lohkej nohu pódla tať mjenowaneho hłucheho doła dźěše. Wětr jej wótrje do woblecža rěšaše a ƚněh pod jeje nohomaj stonaše, a bě ƚměřkojte, jako by ƚo ƚlónčžo khowacž chyzlo, a běše tola haće wofoło połodnja.

„Hdy bych jenož hižom w lěšu byla, tam wětr tať njeduje“, Katka pschi ƚebi rjekny. Ale to běše hiščeže kětry kruč pucaža. Tón pať nimo „lěšniškeho dwora“ wjedžeše a jako k muri pschindže, kotraž bě se ƚantych kamjenjow bjes hliny a kalka natwarjena, dha jena stara žona, kotraž na prošy doma steješe, na nju sawoła: „Ty džeš drje na drjewniščežo, Katka. Maš korb w ruzy a drje Twojemu Pětrej wobjed horje njebeš? — Praj wschať, njeby Ty tež něšto k jědži sa našeho Michala ƚobu wšała, ja nikoho nimam, kotrehož bych tam pořkač móhla, a wón je ƚebi jenož kruč wowskeho khlěba k sčtomypuščenju ƚobu wšať.“

„Dajče jenož jow, burowka, ja chzu sa Wascheho ƚyna ƚobu wšacž“, Katka pscheczelniwje wotmolwi.

Na to ta stara žona do kěže khwataše a ƚo bórny s wulkim korbom wróči. „Wón Čži tola czeži njebudže, Katka?“ prašeše ƚo wona.

Ta pať korb do druheje ruki wša a praji: „W Bože mje, burowka. Nimam-li Wascheho ƚyna wot Waš postrowicž?“

„Haj, praj Michalej wjele dobrego a so by jara dohjo nje-woštať“, stara žona k nej rjekny.

„Ja to wobštaram. W Bože mje!“

A Katka po nahnym pucažu dale khwataše. Wona bórny lěš dospahny a nětko pomalšo dźěše. Wšocho běše kolo wofoło cžicho, ani rapať w jěblach njesatřaja.

„Hanka budže drje na hólza pěnje kedźbowacž, wschať ua jeho tať rad“, wona pschi ƚebi džeše. „Kať czeži korb je mi burowka lěšniškeho dwora tola ƚobu dať! Michal njebudže wschitko šjěcž móž, sčtož tu je. Haj wschať, lěšniški dwór je bohatty, cži ludžo wschať maja došč. Michal njetrjebať nětko sa druhich ludži drjewo puščežecž; nima pať doma w symje nicžo cžinicž a je pilny pachol. — Čžeho dla jeho jenož mój muž cžerpicž njemóže. Hlaj, to ƚo mi wot mojego Surja njelubi. Do woczow jemu rjenje cžini, doma pať na njeho ƚwari; wón drje ƚo tola

teho dla na njeho njehněwa, so je namaj jeho nan lěšniški dwór wotkupit? Mój Božo, na tym je dže Michal ƚam jenicži wina, wón by hiščeže dženša mohť lěšniški bur byčž — něť je tam Michal. Ale tón je schwarny, derje hospodari, džěla bjes pschecstacža a njetřodži do korečny, kať njetřyžkuliz drugi; wón ma ƚwoju macž lubo a ju w cžescži dźerži; wona ma pschi nim dobry wumjenit. — Čžeho dla tež ƚo wón nježeni? Hm, ƚwadž ƚo jemu tudy žana hólza njelubi. Uha, ja ƚkřichu hižom rubanje; mój Surij budže drje prawje hłódnny!“

Wona na kětro wulku plóninu wustupi. S třoch stronow běše ta wot lěša wobdata, na sčtwóřtej strone móžeše jedyn do hłucheho doła dele hladacž. Tam rěčka Hłuchowka schwórcžeše, po kotrejž ƚo, hdyž je w nalěcžu wulka a torhaža woda, nadžělane drjewo dele plawi, pschetož hinať je dele doštač njemóža, dofelž ƚu po lěšu jenož schčežěti. Spuščežane sčtomny tam na jemi ležachu; nětři mužojo jich hařořy wotrubowachu, drusy sdónki rěšachu, a drusy rosřějane kručki kařachu a schčežěpy do křotrow štajachu.

Katka stupi k jenemu tutych muži, kiž blisťo rěti, delka schucžateje, džělaše. Bě to wyřoki, ipory horjan w najlěpschich lětach. Wona ƚo sčiča k njemu pschibliži a ruku na jeho ramjo položi. Wón ƚo wobrocži.

„Katka ƚy tu!“ praji Surij. „Derje, ja ƚym hłódnny.“

„Jowle“, wotmolwi wona a tón mjeišchi korb na jedyn pjeit štaji.

Wón pať na tón drugi korb pohladawšči ƚo prašeše: „A jšto je to?“

„To je sa Michala s lěšniškeho dwora, burowka je mi tón korb sa njeho ƚobu dať.“ A wona ƚo na boť wobrocži a sawoła: „Michalo, pój ƚem, ƚym Čži jědž ƚobu pschijnjeřta wot Twojeje macžerje!“

„Sčto! Sa Michala ƚy jědž ƚobu pschijnjeřta?“ Surij hněwne jabórcža. „Ty temu burej pořkačecž njetrjebaš, Katka, a ja to njecžerpju!“

„Njebudž tola tajki bórcžaty! Sčto dha je Tebi Michal cžiniť. Hlaj, wschať hižom ƚem dže. Jowle, buro, maš Tvoj korb“, praji wona k mřodemu, sařadžitemu pacholej s pěnym woblicžom. „Tvoja macž dawa Tebe postrowicž a Čži prajicž, so by Ty dohjo horťka njewoštať.“

„Mějče džak, Katka, sa Waschu próžu; ja wschať bych hiščeže hačž do wječora wutrať“, wotmolwi tón, jako korb wotewřěše. Wón najpřjódžy jenu wulku, do ƚlomy sapecženu bleschu wucžahny, potom mjařo, twarožť a khlěb.

„Džaka njeje trjebať“, džeše Katka, „ja ƚym to sa Tebe rad ƚobu wšať. Nětko pať jašo domoj du. W Bože mje Surjo — pschindž bórny sa mnu, pschetož dženša ƚo sahe sačmi. W Bože

mje wschitzy w hromadze!" A wona ɣo ƙ lęſzej wobroczi a bęſche ɣo hnydom ɣa ſchtomami ſhubia.

Zurij ɣo na jedyn ſchtom ɣyny a ɣapocza wobjedowacz. Jafu bę ɣ wobjedom hotowy, napi ɣo ɣ teje blesche, ſtaji ju potom do korba a dżęſche ɣa ɣo na ɣwoje dżęto.

Zurij bę jędz, kotruż bęſche jemu jeho żona pſchinjeſta, też ſjędł a ɣ njeľubofnym woczkom ɣa Michalom hladafche, potom pať na tón korb, w kotrymż ta blescha ſtejeſche. Wón poſtany a pocza do jeneho ſchtoma rubacz, tola po někotrych rubnjenjach ɣaſta, pohlada na Michala a widziwſchi, ſo je tón ɣ woblicjom wotwobroczeny, bleschu ɣ korba wuczahny. Jafu bę ɣ njeje piť, ju ɣa ɣo na jeje męſto ſtaji. Ale potom wón picze tať doľho wopſjetowaſche, hacż bęſche blescha proſna.

Bjes tym bę ɣa ɣmęrkio.

„Nęť cżiniczę ɣwjatol, mużojo“, ɣawola hajnik, kiż ɣa nimi hladafche, „wſchac je ſtoro cżma.“

Wſchitzy ɣaſtachu dżęlacz, jenoż Zurij, każ njemdry do ɣwojeho ſchtoma rubaſche.

„Nó, Zurjo nochzeſch dha ɣ nami domoj hicż?“

„Haj wſchac“, wujalota tón, ale tónle ſchtom dyrbyju pryedy roſrubacz.“ A wón ɣ nowa do njeho rubaſche, ale to maľo pomhaſche, dokeľ ɣo hubjenje do njeho męrejeſche, tať ɣo pať tu pať tam rubny.

„Seżerbje“, ɣawola wón, „njechaſchli roſno hicż, dha dżi ƙ heli!“ A tón ſchtom na brjoh hľubſcheho doľha waliwſchi, jón dele ſtorczi; pſchi tym ɣo pať wuſuny a ɣ nim ɣobu do hľubiny padže.

Boťracżowanie.

Swętnę podawki.

Nęmſke kľężorſtvo. Dla drażdżanſto-barlinſteje żeleſnizy je kuſť pſchefory bjes ſakſkim a prufkim kņjeżęſtwom naſtaľo. Nje- nuizy ſakſke kņjeżęſtvo cżyſche tule żeleſnizu, kotraż tola wulki kruch pſches Sakſku dże, kupicz, ɣ teho pať nicżo njebu, dokeľ ɣo ɣ prufkeje ſtrony żana prawa ſwolnivoſcż ƙ temu njepokafa. Spom- njena żeleſniza je pať, hacż runje żane czeżte twarby męla njeje, w hubjenych wobſtejenjach a prufke kņjeżęſtvo cżje ju nętko, ſo by temule hubjenſtwu trochu wotpomhaľo, do ɣwojeho ſarjadowanija (Verwaltung) wſacz. To pať ɣo, każ ɣo ſda, ɣa ɣo ſakſtemu kņje- żęſtwu tať prawje njeľubi, dokeľ by potom tón prufki miniſter, pod kotrymż żeleſnizy ſteja, nad tutej żeleſnizy też tam roſkaſowacz męť, hđzeż wona po Sakſkej dże, haj, wón moħt jeje dla w ɣamych Drażdżanach to a druge poſtajęcż, ſchtoż ɣo ani ſakſtemu miniſterſtwu ani drażdżanſtemu męſchężanoſcze njeby lubiľo. Na prufkim ɣejnje někotſi ɣapoſłanzu teho dla wóndano jara na ſakſke kņjeżęſtvo ɣwarjachu, dokeľ ɣo to ɣapjera, — ale ta węż pſchęzo hiſchęze wuczinjena njeje.

W Loſchwizju je ɣrjedu rano ſnata kņjeni Simonowa ɣ Draż- dżan wurjeka, kotraż ɣo w poſlenimaj dwęmaj wójnomať ɣwęru wo ranjenych a khorych wojakow ſtarafche. Wona bęſche rođżena Eſerbowka ɣ ɣnaſchęż a najprjedy w lęcże 1866 w prufko-awſtriſkej wójnje ſtuťkowaſche, hđzeż bęſche hiżom teho dla jara pytana, do- keľ ɣ możęſche ɣo ɣ pomożu ɣerbſkeje rycze ɣ Czechami ſryczęcż a ɣo po taťkim ɣa ranjenych wojakow we wchelaťim naſtupanju wużitna wopokaſacz.

Wóndano bę paduch ſlotniķej Reintej w Birnje nęhdże ɣa 40,000 markow ſkotych a ɣľębornych węzow w noży ɣ jeho kľlamow wurumowať a njebę żadny ɣľęd, ſchto je te węzy kranyl. Wſchęd

nękotrymi dnjami pocza ɣo w Lipſku jedyn kћętro pjany cżłowjeť w jenej korceńnje ɣ druhimi hoſcżemi wadżicz a cżinjęſche pſchi tym taťku haru, ſo polizitojo na njeho ſawolachu. Cżi cżydu jeho, dokeľ dale halekaſche, do jaſtwa wotwojeicz, ale wón ɣo wobarafche a hiſchęze revolver (ſchęcżroſkatu piſtoliju) na nich wuczęze. To jemu pať nicżo njepomhaſche, woni jeho na polizaſtvo wotwojedęchu, hđzeż jeho pſchępytachu a wjele ſkotych węzow pſchi nim a potom też w jeho wobydlenju namaťachu. Duż Reintej do Lipſka pſchicicz dachu, kotreż węzy, temu cżłowjekej wotewiate, wſchę ɣa ɣwoje ſpóſna. Wę to pſchękupż Wettermann ɣ Limbacha, kiż bęſche wot lęcża w Birnje bydliť a tam ſkóncżnje Reintena wobkranyl.

Barlina piſajaja, ſo bu namjet prufkeho miniſterſtwa, ku- pjenje drażdżanſto-barlinſteje żeleſnizy naſtupazy, wot wubjerka, ƙ temu w prufkim ɣejnje poſtajeneho, wotpokafany. Duż drje ɣ taťkeje kupje nicżo njebudže.

Āapoſłanz v. Gerlach, hiżom wobſtarny muż, bu wot jeneho póſtſkeho woſa w Barlinje tať ſtraſchnje pſchęjędżeny, ſo je ſańdżemu njeđżęlu wurjecz dyrbjal.

Barlinſte nowiny powjedaja, ſo ſmęja wjetſche naſymſke ma- nõwry 7. a 8. armeekorps w rheinſkej provinzy a 14. a 15. armee- korps w Elſaſu. — Ālaż (Kladſko) je jaſtať twjerdżiſna bycż a je wot miniſterſtwa wójnny ɣa wotewrjene męſto wurajeny.

Kћężor je ſańdżeny ſchtwórtk nęmſki rajchſtag ɣ dľęſchęj rycżu wotewriť.

Awſtria. Wuhęrſke miniſterſtvo je ſkóncżnje dobyťo a je winſke miniſterſtvo do teho ſwoliľo, ſo by ɣo nowy wuhęrſki bank ɣ wjetſcha tať ſradowať, kaťkiż cżjedża jón wuhęrſzy miniſtrejo męcż.

Wot přenjeje komory winſkeho rajchſratha bu nowy ſakon, po kotrymż by ɣo też w Awſtriji žiwilne mandżęľſtvo ſawjeſcż męťo, wotpokafany. Druha komora bęſche ɣa njón kľoſowala.

Żendżęľſka. Jedyn žendżęľſki miniſter wóndanjo w ɣejnje prajeſche, ſo Żendżęľſka Turkam pomhać njebudže, je-li ſo woni ɣ Ruſowſkej wójnny doſtanu. Jedyn drugi miniſter też nimale tať ryczeſche. Je-li ſo wobaj też tať męnitaj, każ ſtaj ryczaťoj, dha by ɣa Ruſowſku loħko byťo, ɣ Turkami wójnny wjeſcż; pſchetoż hdyż tym Żendżęľſka njepomha, dha jim Awſtria też pomhać njemóże, tať ſo móże potom Ruſowſka bjes ſadżęwťow pſchęcżiwo Turkowſkej wuſtupicz.

Ruſowſka. General Ignatjew, hacż dotal ruſki poſłanz w Konſtantinoplu, je ſańdżeny tydżęni do Petersburga pſchijęť a ɣo bórſy ƙ kћężorej a potom ƙ kanżlerzej wjeťchęj Āorczakowej podať. — Wjeliki kņjas Miſkawſch, kommandeur ruſkeho wójſka, ƙ wójnje pſchihotowaneho, hiſchęze w Odeſy pſchębywa a wot tam pſchimórfke wobtwjerdżenja a pſchimórfke wójſka wobhľaduje. Duż ɣo ſda, ſo je ɣa ɣo zyle ſtrowy. — Ruſke wójſka, kotreż pſchęcżiwo Turkam poczahnu, wopſchijęja hacż dotal nęhdże 600,000 mużi wot kotrychż mjeiſſcha poľożja na rumuniſkich mjejach ſteji, wjetſcha je ɣo pať na aſiſkich ruſko-turkowiſkich mjejach ſhromadżiľa.

Italia. Dotalny turkowiſki wulki vezier Miđhat-paſcha, kotre- hoż je turkowiſki ſultan ɣ kraja wurpokafať, je ɣo ɣ Brindiſi-a do Neapela podať a nętko tam pſchębywa. Może bycż, ſo ɣo do Awſtrije pſchębydli.

Turkowiſka. Dokeľ cżje Turkowſka ɣ Eſerbiju męť ſcżinicz, ſtaj dwaj wotpóſłanzaj ɣerbſkeho wjeťcha Milana do Konſtantinopla pſchijęťoj, ſo byſchaj tam tu węż wujednaťoj. Męť budže najſterje wobſtantnjeny, dokeľ je turkowiſke kņjeżęſtvo jara ſpodobne wur- męnjenja ſtajiľo. — Āżornohórfkej turkowiſke miniſterſtvo też męť

wuradzuje, tola budže drje trochu dlěhe tracź, hacź ſo jeho žadanje dopjelni.

§ Konſtantinopla piſajaja, ſo ſultan počina ſlaby na roſomje być, dokeľ ſu ſo jemu moſy kaſnyć počate.

Ze Serbow.

§ Budyſchyna. Teho dla, dokeľ je na ſidowje jene howjado na ſtóny mór panyto, njeſunjedza ſo ſtónne wiki wotdzeržecź a to w Paľſchtrowje a Žitawje 5. měrza, w Barcže 6. měrza, w Njeſwacźidle a Woſporku 7. měrza, w Lihtenbergu pola Poľcźnizy 11. měrza, w Wiſtopizach 12. měrza, w Mina-kale 14. měrza, w Lubiju a Poľcźnizy 19. měrza. — Teho runje ſmė ſo howjaſy ſtót jenoź tehdom pſchedawacź a po pucźach a dróhach wodźicź, hdyž gmejnski prjódſtejer ſ wopiſuom wob-ſwėdeźi, ſo tam ſtótny mór njeje a ſo je to pſchedajoune ſtoczjo ſ najmjenſcha 14 dnjow w dworcje pſchedawarja byko a ſo ſtrowe wopofaſało. Tajke wopiſumo kſochtuje 30 np. a pľaczi jenoź 24 hodźinow.

Naž w zylým budyſkim krajskim hetmanſtwje, tať njeſmė ſo teź w Budyſchinje žadyn howjaſy ſtót hacź na dalſche bjes poliżaj-ſkeho dowolenja rėjacź abo pſchedawacź, teź njeſmė ſo žane ſyno, wotawa, ſuſchenu dźeczel a teho runja hacź na dalſche do mėſta na pſchedań pſchijwjeć abo pſcheſ mėſto wjejeć.

Šchtōž Židow naſtupa, dha ſo wot želeſneho moſta hacź ſ hoſceńzu ſ jelenjej žane howjada, wowzy a koſy honicź, žane ſyno, ſłoma a lumpy woſnyć njeſunjedza. Teź ma ſo tam — ſ wuwſacźom koni — pomjenowany ſtót ſtajnje w hródbji dzeržecź. Ze-li ſo ſo tajki ſtót na haſy abe ſ zyła wonka poľaſa, ma ſo popanyć a ſarėſacź, wokoło bėhaze pſy a kóćki maja ſo ſarasyć a jahrebacź. Woſy ſmėdža ſo jenoź wot konjow czaħnyć. — Nėſanje ſtotu ſmė ſo jenoź po porucźnoſczi gmejnskeho prjódſtejerja a pod dohladowanjom wokrjeſneho ſkotoľkarja ſtać. — Kóžde ſchorjenje ſtotu ma ſo hnydom gmejnskemu prjódſtejerjej woſjewicź.

Šchtōž tele poſtajenja pſcheſtupi, budže ſ jaſtrowm hacź do 2 lėt wotſchtrafowany.

§ Budyſchyna. Na tudomnym wokrjeſnym ſudže 6. februara t. l. dźeľaczerja Jana Ernſta Nowaka ſ Kotež ſudžachu. Wón je 33 lėt ſtary a paduchſtwa dla hižom ſchtyri króć wotſchtrafowany. Nowak bydlesche w mėſazu oktobra 1876 w Schmidtež zyhelniczi w Delnjej Kinje. Knjes Schmidt je ſwojej ſwójbu 29. oktobra dopoľdnja prjecź wujėdže, jenoź ſwojeho 19lėtneho ſyna doma wotajſchji. Tutón ſo popoľdnju do korcźny poda a klucź, kiž dom a ſtrow ſantaſche, na dworcje iſhowa. Nowak to wuhlada, cźinjeſche pať, jako njebudźiſche nicźo widzał. Potom pať wón tón klucź wſa, ſtrow wotanťny, tam bliadowy wjeťch wotpaczi a ſ kaſchcza ſ najmjenſcha 21 markow a 50 np. wſa. A dokeľ ſebi wón 31. oktobra wulke wudawki cźinjeſche, tkaninu ſ draſcže a teź por ſokow, jene ſchawlowe rubiſchko a por ſlow pola kyla-marja w Trjebjeńach kupi, dha na njeho tuľachu, ſo je to pa-duchſtwa wobeschoť.

A jako jemu jeho hoſpodať to wumjetowaſche, dha drje wón rjeťny, ſo chze ſo na mėſcže ſ žandarnej wotwjeſcź dacź, ale wón tola radſcho wſchė ſwoje ſuachy wſa a hižom nėhdže po pjecź mi-nutach czeťny.

Šsud jeho ſ tjom lėtam kſoſtaťnje wotſudži.

§ Budyſchyna. Wot tudomneho wokrjeſneho ſuda bu 8. februara kowaſki miſchtr Jan Kunza ſ Bėſtež ſ 1 lėtu 3 mė-

ſazam jaſtwa wotſudženy. To je ſo teho dla ſtało, dokeľ bėſche 2. novembra koſchkeho lėta mandźelſkeji zyhelniczym wobſedzerja Wer-nera w Bėſtežach 17 markow 50 np. franų, dale Wernerej ſa 1 marku brėjowych prutow wurėſať a kſėžkarjei Šanſchej w Němſkich Paľlizach jenu pokrutu khlėba ſradžu wjať.

— Pſchjiſažni ſa prėnje ſchtwórtlėto 1877 buchu 17. fe-bruara na tudomnym wokrjeſnym ſudže wuloſowani. Bjes nimi ſu: ryczerťubler Otto nad Debrzami, gmejnski prjódſtejer a rentier Wiczas w Žilozach, kubler Šchotta w Czornowje, kubler Šandrij Bėwig we Wujeſdže, kubler a gmejnski prjódſtejer Hermann w Rabezach, ryczerťubler Krauſa w Czeľchowje, ryczerťubler Lindner nad Horn, wyſchſchi hajnik Schulza w Njeſwacźidle a wſynť-wob-ſedzer a gmejnski prjódſtejer Zuſchka w Hrubjelczižach.

§ Budyſchyna. Sańdženu njeđzelo 18. februara bu wot f. ſararja Hórnik a w draždźanſkeji kaťolſkeji zyrkwji Boža ſlužba ſa Šserbow, w Draždźanach a wokoľnoſczi bydlažnyh, wotdzeržana. — Šserbſka Boža ſlužba ſa tamniſchich ewangelſkich Šserbow ſmėje ſo njeđzelo Łatare.

Wobſedzer tudomneje hrodowſkeje hapyťi, f. Menzner, je pjecza dowoľnoſcź doſtať, ſo ſmė ſwoje hapyťkarſtwa do ſwojeho, na bohatej haſy kupjeneho domu pſchepoľoźicź. — Budyſke ſjeno-czene papjerniki ſa ſańdžene lėto 6 procentow dividendy dadža. — Sańdženu njeđzelo je tudy f. restaurateur Jan Mróſ w ſwojim 43. lėcže wumrjel. Wón mėjeſche kſwalbu ſprawneho, ſprózniveho cźłowjeķa a ſo jeho jaźne wotemrjecze wot tyh, kiž jeho ſnajachu, jara wobžaruje. — W budyſkim poſťſkim domje ſo w tutym lėcžu wſchelake pſchetwarjenja ſtanu.

§ Budyſchyna. Naſch nowiſchi czaſ je nam wſchelake njelube pſchemėnjenja teź w zyrkwinyh žiwjenju pſchijneſť; woſebje je ſo ſ zylým prawom na to poſtajenje ſkorziťo, ſo ſo czeťni a a njeceťni jenat pſchijowjedacź mėjachu, kať by rjeť, ſo je wſcho jene, hacź ſo młodzi ludžo czeťnje a pozcźiwje ſadzerža abo niž. Pſchecziwo tutemu poſtajenju, kiž ſo po prawym pſcheſ ſakon wo zivilnym mandźelſtwje na žane waſchnje nježada a kiž kſcheczi-jańskemu ludowemu ſmyſhlenju, mohť rjeť, kať bjes woczi bje, bėſche naſch ſynodalny ſaſtupjeť, knjes ſarar Žmiſch ſ Hóđžija pe-tiziju hłowneje konferenzy berbſkich duchownych ſynodže pſchepodať, w kotrež ſ waźnych pſchiczińow ſo wo wotſtronjenje tamneho poſtajenja proſchjeſche. Teho horzemu poruczenju tuteje petizije a temu na nju ſałoženemu namjetej, ſo by zyrkwinyh prjódſ-tejerſtwam dowoľene byťo, lokalnje wuſtajić, ſo ma ſo pſchi pſchijowjedanju pomjenowanje „czeťneho nawoženje“ a „czeťneje nje wjeſty“ na žadanje nałoźicź, pſchiſtupichu teź druhy ſobuſtawy ſynody ſ horliwymi ſłowami, jako: kł. ſudniſki hamťman Štoſ ſe Schwarzemberka, juſtizny radźiczel Hóſſner ſ Moſena, koſiſtorjalny radźiczel ſuperintendent Dr. Meier ſ Drež-džan, koſiſterjalny radź. Dr. Otto ſ Glauchawy a ſuperintendent Dr. Lechler ſ Lipſka. Tónle namjet bu wot wyſoſeje ſynody ſe 60 hłoſami pſchecziwo 12 hłoſam pſchijaty. — Džiwnje doſcź njena-maťachmy w nowiſchej wuſańi wo pſchijowjedanjach nicźo wo tym. Nėťko pať ſ ſwojemu ſmėrowanju ſhoničmy, ſo dyrbi ſo w pſcheſ-jenoſczi krajnych miniſtrow, kiž w ewangelſkich naleźnoſcžach krala ſaſtupuja, kóždemu zyrkwinemu prjódſtejerſtwu, kiž tamny namjet jako ſwoje lokalſtatutariske wobſaťnjenje pſchijima, ſ temu pſcheſ krajne koſiſtorſtwa dowoľnoſcź doſtać; kať wſchaf teź ſu hižom wſchelake zyrkwine prjódſtejerſtwa ſ lipſchawſkich a lubiſkich ſtronow wuproſchenu dowoľnoſcź ſ temu doſtať.

— Tak na našdu druhu krajnu synodu hladajo, kotrež do-
stojnej džeklawosćzi tež my swoje najdzakownišche pschipošnjacze wu-
prajamy, samožemy nowe wopofasmo teho podacž, kak našche wysoke
kulturowe ministerstwo na wopravdžite uniwर्सitste potrebnošće tež
k zykwinemu wužitkej s prawdosćzu džywa. Kaž je czitarjam Serb.
Nowin hišćež derje wedomne, bu na synodže na to hubjeństwo
stworžene, so so našchim pschichodnym knjesam herbskim duchownym
pschi lipcžanskim uniwर्सitcež žana sskladnošč njeposkiczuje, so w
herbskim předomanju swucžowacž. W Lipsku wschał w tón cžaš
žadyn theologiszy wuwucženy Šsərb njeje. Duž je nětko našche
wysoke kulturowe ministerstwo postajilo, so ma so hacž na dalsche
pšes k. fararja Smiřha w Hodžiju praktiska wucžba na duchown-
stwo studowazyh saksich Šsərbow wudželecž.

Š Hnaschcz. Tudy je wóndano jedyn skazeny poš wjele
přow skuřak a so te potom sesatsčelecž dyrhjeji. Wot jow je
do Džechorez bježak, hdžež je w knjezej kruwatni dvě kruwoje skuřak,
kotrež stej so bórny wošebje stajilej.

Še Žicženja. Saridženu šobotu 17. februara dopoldnja
w džekatej hodžinje džěche mandželsta tudomneho žiwnoščerja
Mařcharja, Lejna rodžena Lischniz s korbon na thribječe do
města Budyšchina. Na hórzy njedaloko šchušejoweje kěže pola
Katarjež dwaj spłóščenaj konjei pschihnaschtaj a ju podtorhnyšchtaj
a tež, kaž so sda, kruč so bu wlecžeschtaj. Pšes to bu wona
straschnje wobschkóžena a je wjele krowě šhubika, kaž běšche to tam
widžecž, hdžež běchu ju ludžo namakali.

Taj konjei, kotraž k. pimarškemu mišchtrej Ražy w Pře-
czechach škuschtaj, staj so pječa pšes to spłóšchałoj, so so blisko
hosčeńiza k tšjom hwěšdam wojo s wahami s wosa wušuny, schtóž
bě potom, kaž móže šebi kóždy myšlicž, wina, so so konjei dale a
bóle snjemdrischtaj. Ludžo powjedaja, so staj s wojom na šchušej
tež do jeneje kurejty storcežikoj, je pak s njeje sašo šbožomnje wu-
torhnyštoj a dale hnałoj, hacž bušchtaj blisko budyškeho hosčeńiza
k tšjom lipam wot wotdželenja wojakow, s exerzierowanja so do
města wróczazyh, sastajenaj a směrowanaj.

Pšchi wušunjenju woja je wós do jeneho shtoma pschi dróšy
sakožik a je šebi pschi tym wobšedžeč teho šameho pječa jenu
ruku wobschkóžik. M.

Š Porščiz. Wulki wětr, kotryž šobotu 13. februara
njemdrje sathadžesche, je tehdy wječor we wošmej hodžinje bróžen,
tudomnemu rycžerkublerjej knjezej s Döring škuschtaju a něhdže
300 krocžel wote wšy stejazu, powróczik. Wona běšche drjewjana
a se škómu kryta. Šena žona, kotraž runje nimo džěšche, je so
teho dla jara stróžika.

Mařajtra, njedželu 14. februara w nozy w dwanacžich ho-
džinach je tule powalenu bróžen něchtón šapalik a je so wona teho
dla wotpalika. Wot zusyč šykawow běšche mařobudyšchinská přenja
a kratečžanská druga k pomozy pschijěka, a běchu pschitonne šy-
kawy wošebje teho dla wužitne, dokelž létazy woheń sadžewachy.
— Šchtó je tón woheń sakožik, njeje snate.

Š Wuješda pola Ketliz. Na tudomnych ležomnoščach pschi
dróšy wot Budyšchina do Lubija bu šobotu 10. februara morne
nowonarodžene džěcžo namafane. Šo lětarškim wuprajenju bě tam
tuto džěcžo hižom dvě njedželi ležako a bě je šwěćina wobožcała.

Š Brěšowa. Šsřjedu 14. februara měješche tudomny 15-
lětny mšynski wucžomnik Šendrič Louis Šöllner to nješbože, so
do jamy palzateho tola padže, kotrež jeho tam salkóčzi, přjedy
hacž móžachu jemu k pomozy pschicž.

Š Rořarnje. Šchtwórtk 15. februara wječor ¼10 ho-
džinow w bróžni tudomneho žiwnoščerja Eduarda Šhuberta
woheń wudry a ju do procha a popjeła pschewobroczi. Šenož
pšes to, so šebi cži, kž běchu na pomoz pschischi, wschu prózu
dawachu, so radži, domske pšed šapalenjom šwarnowacž. Wone
mjenujzy jenož tš metry wot palazeje bróžnje stejachu. — Šak je
woheń wušot, w tu šhwilu hišćež wušlěžene njeje.

Še Šchunowa. Šchunowcženjo a Konjecženjo šu nimale
pšed lětom herbske špěwařske towarstwo hjes šobu sakožili,
kotrež nětko 20 šobustawow wopšchija. Wjedžeč teho šameho je
k. wucžer Brauner w Šchunowje. Wón, kaž tež hišćež jedyn
druhi knjež, ma najwjetšchu šašlužbu ša towarstwo, so je w krótkim
cžašu tak satežělo a so dobry duch w nim knježi; tola tež pilnošč
wschěch jenotliwych šobustawow šdobnje škwalbu šašluži. Pšchetož
hižom wjele rjaných herbskich špěwow zyle derje pšednoščuja.
Šara šubik je so mi špěw „Moja-domišna“, wot k. Š. pěšnjeny
a wot k. wucžerja Braunera do hudžby stajeny.

W tajkim towarstwe so wo prawdže šerbska narodnošč,
šerbski duch a šerbska myšl haji a špěduje. Teho dla njech
kěžeje a njech so šerbske špěwy w nim haja. Druhe špěwařske
towarstwa w Šsərbach pak njech šebi na nim dobry pschikad
wošmu a njech so ša nim škoža. R.

Š Kufowa. (Kath. Wof.) Našche kasino džeržesche 28. januara
druhu létušču zhromadžiznu. Škychachuny zasy dlěšchi pšednošč;
rycznik wopiřowasche wažnišche šwěćne podawki zaidženocho léta a
wopominašche potom škutkowanjjo našchoho kasina. W minjenym
lěcže mějachmy na 30 pšednoščow, tak na pschikad: wo škutko-
wanju Piusa IX., wo wažnoščzi bamžowych wopomnjeřskich dnow,
wo mišionje w Šapanškej, wo Lourdezu, wo bibliji, wo katholicim
a wo civilnym mandželstwe, wo měšchanych mandželstwach, wo
Šörresu atd. Bjez rycznikami běchu mjenowani: k. hrabja Alfred
Stolberg z Brunjowa, k. hrabja Franc Stolberg z Worflec, k. major
z Mořow, k. šaraš Herrmann z Wotrowa, knježa šaplani: Kramer,
Šchořta, Škala, Walter a P. Wencel, pšchedšyda mlóńk k. Wawriř
z Kanec a měštopšchedšyda k. šedlar Konrad. Tež bu za towarstwo
lěšta knihownja založena. Bjez katholicimi nowinami, kotrež našche
kasino za pschihódne špózna, šu nětko tež freiburgske pod mjenom
„das Apostolat der Presse.“ Šwjaty wóće, 80 biškopow a wjele
katholicich wjednikow šu tónle apostolat poškwaliłi; wón wušhadža za
mějac junu a plaezi 2 marcy 50 pjenještow. Tohorunja šu za kasina
jara pschisprawne freiburgske „katholische Missionen“. —r.

P ř i l o p k.

* W Šhemnižu bě woda po šylnych desččach w tamniškej rězy
tak pschibyla, so bušchtej tam 8. februara dvě pódlańskej twarjeni
powalenej a wotnješenej. Šewak je woda tež jenu něhdže 40 me-
trow došhu murju tak podmlěka, so je so ta šašypła.

* Škótny mór so w Šakskej rozšchěrja. W nowšchim cžašu
šu tež w Radebergu a w Šhemnižu howjada na njón ššhorite.

* Něka Wulda je blisko Torny 8. februara wulki kruč ha-
cženjow šwottorhnyla, po kotrychž je želešnica položena. Šako tam
w tym šamym cžašu jena lokomotiva s ššinacžimi wošami pschi-
jědže, niz jenož lokomotiva ale tež wschitke wošy do rěki šlecžichu
a so w jeje žolmach nurichu.

* W Düffelborfje je jena holža šwojeho šubeho, kotryž bě
šulan s nožom šakóla.

* Š Königsberga piřaja, so šu tam pšed krótkim cžašom
jeneho mořškeho lawa popadnyli.

* W Leonhardže mėjachu 1. februara semjerženje. Stork bē tač mōzny, so niž jenož wofna a schlēnzy schčerczachu, ale tež cžežte wēzy, kaž blida, stōty šo khetro jara hībachu.

* W Beronje w Stalskej bu wot jeneho burca na polu 50,000 šchtuk skotnych a hlēbornych pjenjes namafanych, kotrež šu i cžaša khetzorow Gallienuša a Probuša.

* Barokōdž „Bavaria“, jenemu hamburgsko-amerikansemu towarštwu kłusčaza, je šo na puczu i New-Orleansa do Liverpoola na morju spalifa. Lndžo, kiž na njej bēchu, šu šmjerczi wuczešli a w amerikansej krajini je „južna Karolina“ na kraj wustupili.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Pohonež dyrbi wschat šebi šwojich toni dla tež druhdy něšto lubičž dacž.

Mots Tunka. To wschat wěrju, ale šcho dha pač mēniš.

H. D. Mō bēšče jedyn tajki pohonež, kiž šo ša šwoje konje šwēru starasche. Wōn hladasche teho dla pilnje ša tym, so by ša nje druhdy por maškow ržaneje muki pschibjerka mēl. Ale wōn-dano šo jemu tajki pschibjerka tač prawje njeradži.

M. T. Kat dha to?

H. D. Šdnyž bēšče horje po muke šcho, dha horka do ně-czeho storczi a bē to delka kłusčecž. A jena džowka praji: „Wozor je wēšče horje salēst, duž chzemy durje šacžiničž, so nam mysche pētnje wufoji. Dnž durje šacžiniču a jako šo wōn wrōczi, nje-možesche dale. A wōn dyrbjesche pošluchacž, kač wo tym kozoru rycza, hačž jemu stōncžnje durje wotcžiniču. Ale wōn bē šo tač šnjemdril, so wschōn džimi wustoczi a se wschēm khwatkom mēch i pschibjerkom na šthodze šhubi.

M. T. A šcho potom bē?

H. D. Haj, šcho potom bē? Nicžo druge, hačž šo šo jemu šmējachn.

Cyrkwinske powjesće.

Wērowani:

Michalska žyrkej: Jurij Schrama, wobhdler w Budyschinje, i Hanu Wiegež i kšibizy. — Handrij Michal Wollmann, wobhdler w Delnjej Kinje,

i Marju Helenu Urbanež tam. — Handrij Henczel, škatač w Dobruschi, i Marju Helenu Kalichež tam. — Handrij Hajik, wobhdler na Židowje, i Julianu Henriettu Kšibirichež tam. — Ernst August Wilhelm, šabrobnik w Lubhojczu, i Hanu Marju Müllererž se Židowa. — Jan Schotta, wobhdler w Budyschinje, i Hanu Karolinu Horeczanšerž i Šrubocziž.

Kšicženi:

Michalska žyrkej: Martha Amalia, n. dž. w Gownowje. — Oskar Adolf Richard, Korle Augusta Meriga Langi, wobhdlerja pod hrodom, š. — Marja Martha, n. dž. pod hrodom. — Ernestina Thercja, Jana Augusta Krawza, wobhdlerja pod hrodom, dž. — Jana Ernestina Thercja, Wjedricha Wylema Alberta, wobhdlerja na Židowje, dž. — Korla Ernst, n. š. na Židowje. — Jana Marja, Hendricha Wilhelma, wobhdlerja w Dobruschi, dž. — Ma-dlena n. dž. na Židowje. — Gustav, n. š. w Džeznitczach. — Hermann Parot, Jana Korle Lohmerta, wēruitarja-wobhdlerja we Wulfim Wielkowie, š.

Katholiska žyrkej: Emma Louisa, Antona Kraush, najenta w Sezi-jezach, dž. — Jana Marja, Josefa Schuligoja, dželačercja, dž. — Jana Mar-garetha Gertruda, Michala Wagnera, kublerja w Šmolczach, dž.

Do knihownje Maćicy Serbskeje dari:

- 1) K. farat Duczman w Radworju: a) Biskupstwo katolickich Sserbow. 2. šberka; b) Marija, wumožena khora; c) Psihi ma-cžetnym rowje. — 2) K. farat Hornik w Budyschinje: a) Programm budyskeho gymnasija i lēta 1872; b) Šerbske pšniczi a pschi-šłowa, šebērane wot kandidata J. Domaschki i Wulfich Šdžarow pšched lētom 1817. — 3) K. farat Smisch w Šodžiju: a) Druha rozprawa wubjerka k šačozenju žyrktwe w Łupoj; b) Za šama tež w nēmstěj ryczi. — 4) K. farat Jencž w Balowje: a) Krotke Rozwuczenje, kač bohobojajni Kšesčezijenjo Medzelu prawje šweczičž durbja; b) Psihi wērowanju (nowy formular w 4, pšchef. wot k. far. Smischa w Šodžiju, 1876); c) Ššydom nowych duch. Kšjer-lušchow, wudate wot H. Bjerkii. — 5) K. cžēšliski mištr Loha w Budyschinje: a) Verzeichniš der hinterlassenen werthvollen Bibliothek des Herrn Dr. ph. H. Lotze, Privatgelehrten in Leipzig; b) Skorb kaszebsko-słowjskje mōwē. N. I, II, III. — 6) K. i Kostiz nad Madžanežami: Beiträge zur Geschichte des Ge-schlechtes Kostiz. Heft 1—2. — 7) K. knihkupž Wjedch w Lipsku: Der serbisch-ungarische Aufstand vom Jahre 1735. Historische Abhandlung von E. Szavits. 1876. — 8) K. knihkupž Kššger w Budyschinje: a) Antiquarischer Anzeiger der Weller'schen Buch-handlung 1876; b) Führer durch das Alterthumsmuseum in Baugen. — 9) K. farat Scheuffler w Lēwaldže: Die evan-gelische Diaspora in Sachsen. 1872. — 10) K. farat Tešchnar w Rīdže: Nowe hjatowarše knigly wot Tešchnarja. 1875. Pšchidate šu 80 kłarlušchow. 1869.

A. A. Fiedler,
knihownik M. S.

Drjewowa aukzia.

Šsrijedu 28. februara 1877 budže šo na kupjanskim revieru

98 brēšowych doškich hromadow,
60 kšojnowych šbytkowych hromadow,
15 lošow štejazeho kšojnoweho drjewa,
85 Am. šuchich kšojnowych pjenkow a
14,67 stotnjow šuchich kšojnowych walcžkow
pod wumēnjenjemi, pšched aukziju wosjewjom-
nymi, na pšchēšadžowanje pšchedawacž.

Šhromadžina rano w 9 hodžinach w tomo-
rowskej forczinje.

W Šatsjebju 21. februara 1877.

Žettwik.

Signirtintu

k žejchowanju mēchow, wosowych pšachtow,
kistow atd. kač tež k cžornjenju kože

bleschu po 30 np.

ma jenož

Geinr. Jul. Linda
na hrodowskej hašy 338.

Julius Lange

w Budyschinje

i napschecža noweje mēšchczanskeje šchule

porucža

šwjeršadne toškile,
nozne toškile,
dželarške toškile,
šchemišetn,
šhornarje,
manschetn,
šchlipšh a
šhrawatn

po tunich twjerdných pšacžinach.

Serbskich Nowin

č. 2. 3. 5. 1877

šo w jich wudawatni šašo kupuja.

Šwētošławnu W. Kneifelowu

wlošowu tinkturu,

i lēkarškeje strony wschēm wlošhocžerpjazyčnym
jako wēšče wēro štukowazu naležnje poru-
cženu, hdžēž žadyn drugi šredk njepomha,
ma štajnje na pšchedač H. J. Linda w
Budyschinje w bleschach po 1, 2 a 3 markach.

Čžescženyčm knježim a hospodarjam w Bu-
dyschinje a wotolnošczi k nawjedženju dawam,
šo šym na Delnim Židowje czo. 232 cželedž-
wobštarazy bureau wotewril. Wo dobrocžitwe
wobkēdžbowanje prošy J. Schneider.

Katarske towarštwu w Malym Wjelkowie

wutoru 27. februara w 6 hodžinach.

Pšchedšyda.

Stutym porucžam swój skład czornych tkaninow s lůstra, alpaca, kaschemira atd. w bohatym wubjerku po jara tunich placziŃnach.

Jan Jurij Pahn.

Sa konfirmandow

porucžam: lustre rjenje blishezaty a wschěch barbow, starý lohez po 50 np. a drožicho, czistowolmiane tkaniny po 70 np. a drožicho.

W placziŃnje ponižene tkaniny po 40 np., a lěpiche po 50 hacž 60 np. ja starý lohez žu stajnje dostacž.

August Grůkner.

Resty

wot lama a tkaninow ja draŃtu teho dla, so bychy žo wurumowale, 30 procentow pod fabrickej placziŃnje pschedawa

M. G. Freyberg
na bohatej haŃy 62.

Kożowe khlamy

R. Lindau

pschi mjařownych hětkach porucžaja hornju a spůdnu kožu po tunich ale twjerdych placziŃnach.

Stifelety

ř schowej řhotowjene we wschěch snatych kořowych družinach pschedawa

R. Lindau
pschi mjařownych hětkach.

Kořowy wurěz

wschědnje nowe řesanje, porucžaja placziŃny hodne

R. Lindau
pschi mjařownych hětkach.

Mařinorjemjenjowu kožu porucžaja w najlepšej dobrořeči po tunich placziŃnach

R. Lindau
kořowe khlamy.

Mořowahi

derje twarjene tunjo porucžaja

Wilh. Senad, gratokowat na jerjowej haŃy 274.

Wřitke řem řkuchaze porjedženja, řaž tež porjedženje řchjaznych mařinow wón najlepje wobřtara.

Spěwarřke řnihu

jara trajnje řwjasane porucžaja po wořebje tunich placziŃnach

řnihwjasatnja

Ernst Richter

pschi nowej meřchczanřkej řchuli.

Zokorowy syrop

wořebje řkůdki pschedawa punt po 18 np.

Ad. Rāmsch
na řerbřkej haŃy.

Thomařowa wodřicřka ja wopalne ranu

hoji wěřeje a ruče wopalenja wschěch družinow a njeřme w řanym domje porbrařowacž.

Pravodřiwu w bleřchach po 125 np. a 80 np. ma řu jenož na pschedaň **Geinr. Jul. Lindau** na hrodowřkej haŃy cjo. 338.

Fabrika pschedeřchcznikow

M. Schmidt

268 na jerjowej haŃy 268

porucžaja swój wulki wubjerk řlůncznikow a pschedeřchcznikow wschěch družinow ř dobrořiwemu wobředžbowanju po najtuniřchich placziŃnach.

Porjedženje a pocžehnjenje nořchennych pschedeřchcznikow řo tunjo a spěřchnje wobřtara.

Reinhold Trůl

51 na řitnej haŃy — w Budyřchinje — na řitnej haŃy 51

porucžaja swój derjeřjadowany řklad řutna a buřřina, lama atd., dželbu tunich czornych a řchěrych řutnowych řestow, ja konfirmandow řo hodžaznych, ř wu pschedawanju ř dobremu wobředžbowanju.

Sa řopschedawarjo a řrawzy dořtanu wyřřoki rabatt.

S swój bohacže řjadowany řklad

řlipsow a krawatow

najnowřchich muřtrow pschedawam en gros po fabrickich, w jenotliwym pak po tunich, ale twjerdych placziŃnach.

M. G. Freyberg
na bohatej haŃy 62.

Ja kůždeho a kůždu na to ředžbnych czinju, řo bychy moje řhlamy, w kotrychž řo tež řerbřki rycři, wopytali a řo pschěřwědcři, řo pola inje wo pravdže dobru tworů řa tuni pjenjes dořtanu a řebi pschi řupowanju wjele czařa řalutuja, dokelž řu placziŃny twjerde.

Walkowane přednje řruchi a nařchicřa ř konjazeje, howjaseje a czelazeje řože porucžaja

kořowe khlamy

R. Lindau

pschi mjařownych hětkach.

Najnowře

w drařtowych tkaninach ř nalěczu, teho runja rubiřchaja najnowřchich a najřeniřchich muřtrow a jara wulkim wubjerku w řřlym a po jenotliwym po jara tunich, ale twjerdych placziŃnach porucžaja

M. G. Freyberg na bohatej haŃy 62.

Sa konfirmandow

porucžam mój řklad czornych řaž tež druho-barbnych tkaninow. Wubjerk je wulki, tworů řu najlepřche, placziřna je najtuniřcha, ale twjerda, pschedawanje w řřlym a po jenotliwym.

M. G. Freyberg
na bohatej haŃy 62.

6¼ mōdre czisřchženje

ř najwjetřchich řabřikow, w najnowřchich a najřeniřchich muřtrach, pravdřiwu a nje-pschěřczatu czeřku tworů, w jara wulkim wubjerku pschedawa w řřlym a po jenotliwym po spodřiwnje tunich ale twjerdych placziŃnach

M. G. Freyberg
na bohatej haŃy 62.

Sa konfirmandow

porucza

czorny kajechemir,
" **rips,**
" **lústre,**
brunny lústre

we wulkim wubjerku

Eduard Hartmann

na smutsknej lawskej hašy.

Sa

knjesow ratarjow a konjewobkedžerjow.

Jeniczi sklad

wožebje trajnych a wodunjepschepuschczatnych
konjaznych krynawlow (dekow)

na

Julius Hartmann Sohn

na mjašowym torhoszczu.

Pšchedawanje twarskeho drjewa.

Wšče družiny suchich twarskich a tyscherškich deskow, spalir-
rowych, tšeschnych a lepjerškich latow, tšeschnu papu, tšesčne
šchpjeny, šahrodne žerdki, žerdže, kaž tež drjewna t hrjadam a
kóslam wšchitkich tolstoszczow a dołhoszczow porucza po naj-
tunišchich placzišnach

drjewopšchedawarja

Aug. Zimmermann, čžěpłiski mištr
w Budyščinje na hospitalskej hašy 713.

Šerbske a němke

špěwariske knihi

do šomota a do kože rjenje swjasane, porucza

Aug. Schöncka

na hauensteinskej a butrowej hašy.

Kożowany stwjelzowy abo njetrjenny len,

kaž tež wutrjenny len kupuje po kóždej džel-
bje mehaniska dželopšchadownja w Hajnizach.

Kożowy gummilač,

njepšchetrjeheny šredč, wšchu kožu mjehku
a wodunjepschepuschczatu ščinicz, kaž tež
jej najrjeńšči blyščež šhotowacz, pšche-
dawa jenož prawdžiny w bleschach po
60 np. **Heinr. Jul. Lincka** na
hrodowskej hašy.

Drjewowa aukzia

na kupjanskim revieru.

Wutoru, 27. februara t. l. budže šo
70 lošow stejazeho kšojnoweho štomoweho
drjewa

t šamowurodowanju ša hotowe pjenješ na
pšchěšadžowanje pšchedawacz.

Šhromadžišna 1/2 10 hodžinow dopołdnja
w stale pod wětrnikom.

W Minaka le 14. februara 1877.

Grabinška Ginstedelska inspežia.
A. Hoffmann.

Jedyn wulki czorny **poš**, kiž je do czeh-
njenja kmamy, je w Brěšnje pola Gucžiny
pola bura Šhenka na pšchedań.

Jena žiwnošč

je t l. haperleje t wjazy abo mjenje
gruntami na pšchenajecze abo na pšche-
dań. Ša wěž by šo tež jara pětnje
ša jeneho wojnarja abo drugeho rjemješ-
nika hodžika, dokelž je tam wjele rum-
nych twarjenjow. Wšcho dalsche je šho-
nicz pola Jana Deleńka, tyscherja we
Wutoščizach.

We Lušy je dwajšchošowa kšěžza
čžo. 29 t rjanej šahrodu pšcheměnjenja
dla na pšchedań a mōže počozja kupnych
pjenješ na njej štejo wostacz. Wšcho
dalsche je pola rycharja Šenki tam
šhonicz.

Mašivna kšěžza čžo. 4 w

Prastowje
pola Šodžija je 4 kórzami pola a kufi je
hnydom na pšchedań. Wšcho dalsche je šho-
nicz pola herbow tam.

W Brěšnje pola Gucžiny je kšěžza
30/26 t wulkej šadowej a šolotowej ša-
hrodu na pšchedań a je wšcho dalsche
pola wobkedžerja abo pola wojnaršeho
mištra Šanški tam šhonicz.

Drjewowa aukzia.

Wutoru 27. februara t. l. do-
połdnja wot 10 hodžinow budže šo'na
kuble čžo. 9 w Konjezach pola Por-
šchiz 45 twjerdych dołhich hromadow,
19 hromadow twjerdych pješkow a
něšto gratoweho drjewa na pšchěša-
džowanje pšchedawacz.

P. Wendler.

Drjewowa aukzia.

Šondželu 26. februara dopołdnja w
9 hodžinach budže šo w Šchetezach
44 twjerdych dołhich hromadow na pšche-
šadžowanje pšchedawacz. Wšcho dalsche
je pola **Augusta Rječerja** tam šhonicz.

30 kórzow

popjela t kalfom je na pšchedań w
mydlarni **Roberta Adama** na swon-
komnej lawskej hašy No. 691.

Wustajeńza pjeriny w Draždžanach.

Došy po 1 marzy pšchedawa

Th. Schulz,
klemnar na bohatej hašy.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne sažadžowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, cziščenje, sahucze subholecuja atd., w Budyščinje, na snutzkej law-ikej hašy 120 pola t. pjekarja Selingsta. K ryczam wot 9 do 6 hodzinow.

Wulfe wupšchedawanje.

Póndzelu 26. februara t. l.

ja wulku dželbu katuna (stary lóhcž po 23 np.), lüstry (stary lóhcž po 40 np.), połžidu (stary lóhcž po 55 np.) a wšche-lake drube tworj mojejo sflada wupšchedawam.

August Grützner
w Budyščinje.

Budyška parna pječarňa

poruča šwój khlěb wošebneje dobrošče po šlědowazyh płaczišnach:

4	puntowišta	počrta	No. 0	46	np.,
6	=	=	=	69	=
4	=	=	=	40	=
6	=	=	=	60	=

Pšchedawarňa je jenož w mojim domje na hospitalškej hašy No. 716 a w mojih pódlanskih khlamach w Jerjowej hašy No. 139 (w domje knješa Grütznera).

Wobštaranja do domu šo kóždy czaš spěšnje stanu.

E. R. Lehmann.

Serbska hlowna předařska konferenca

póndzelu, 26. februara, rano 1/2 9 w slóncu w Budyšinje. **Předsydstwo.**

2 hółzaj abo šchulerzej móžetaj bližšche jutry pod tunimi wuměnjenjemi zyrobu a wobhydjenje dostać na šchulerškej hašy cžo. 2 po 1 šthodže.

Zena dželaczeršta familija šo pšchi darmotnym wobhydlenju a roli sa bėrnj na rycžekubio w Lutobczu pyta.

Wuczomnik pytanj.

Sa moje kolonialtworowe, cigarrowe a spirituosowe khlamy ja jeneho wuczomnita pod špodobnym wuměnjenjemi pytam. **Heinrich Lindner** na mjašowym torhošcžu.

Jeneho wuczomnita

š jutram pyta **G. G. Seuner,** rjemjenjerški mišchr.

Jedyn hólcžez,

kž cže šchewstwo nawuťnyč, móže pod špodobnym wuměnjenjemi jutry pola mje do wuczby stupić. **A. J. Richter,** šchewz w Butezach.

Zena stara abo tola staršcha žona šo do jeneje šerbščeje familije w Drazdžanach t jenemu džěščžu pyta. Wšcho dalsche je šhonicž we wudawarňi Serb. Nowin.

Zena jprawna hółza pola podpšaneje t 1. haperleje škužbu dostanje.

Knjeni geometerta **Ranštowa** na nowosałžskej dróhy.

Zena pšchistojna mloda hółza šo t 1. haperleje t dwėmaj paršchonomaj do lošteje škužby pyta. Wšcho dalsche je šhonicž na mjašowym torhošcžu 151 po 1 šthodže pola knjenje profešorki Hoffmannoweje.

Šjawny džak.

S tutym praju ja knjezej rychtarzej **Jenczej** we Lupjanskej Dubrawzy šwój najwutrobnišchi džak sa wšchu pšchěželniwoščž, kotruž je mi wóndano t tajtej spěšnosčžu a hotomosčžu wopokajať. Těho runja džakuju šo jeho cžěščenej ma ndželškej sa wšchitku pošćicžemu pomoz a t. listynoscherzej **Sofmannej** t Kalez sa dobrocziwe wufatanje.

Za budu czaš žiwjenja rad na to spominačž, šo šu mi w šerbštym kraju t tajkej lubošnosčžu t pomozby byli.

Karl Sattes, pšchekupž t Buchbrunna w Bajerškej.

Nowa pěšnicžka.

(Šlěš taj ja rđazi twaš.)

Šlajcže! nowa wěz šo stala
We tym kraju inžistim,
Njedaloto Budyščina
W jenej wječzy w Serbowštim.
Tam je pilo džewjeć mužj
Darmo piva hontwjerštož,
Šdnž pak sa šlodom šu pšchischi,
Wostajichu šepšeho.

So bychu šej wulut'wali
Piva dobroh' hontwjerštož,
A šo bychu šašo mēli
A niž wšchitko na dobo:
Sa to staral je muž starši,
Starši wo wšy hontwjeršti,
Dal ja džewjećož tych mužj
Sa šchyrzweč žhan dwazheči.

Tobaka wšchal tež šu mēli
Tola niž tajž tonšeho:
Wotol šenkowšich kufš šmjerđzi,
To wšchal wloni pytny šo.
Jakož starši šlutnje kupi
Najšěpšche wšchal šenkowške,
A je da sa džewjeć mužj
Starši we tym hontwjerštwje.

Dobre je wón radšho nabni
Sa cžaš šěpšchi pošdžischi,
Něhdy, hdnž je kóždy jabni,
Dostanje je šawěcži:
Pijachu pak lěša — wloni —
Sa šchyrzweč žhan — dwazheči,
Šmalachu tež ja dwaj troiški
Trubkow sa što — tšizweči.

Dwazheči wšchal žhantow šnješu
Dzewjećož cži mužjojo,
Ale pšchězo wjazhy šchžu,
Krahuje šo tam šabawjo.
Dzewjatoh' duž wotpošlachu
Po pivo džě brunniške,
Dobreho pak wukhowachu
Pšchi starškim sa pošdžishe.

Ššwidomišto šoftataške
W brunške wulkin starškeho,
Čžežto t temu požeraške
S piwowom něotre šlowcžto.
Džebadu duž wopušchěžiwšchi
Čžežtin špróžny hoišpodar
Wupytawšchi njenadžiwšchi
Lěnič šnath Woži dar.

Pošthacž nječžini wšchal derje,
To je kóždom' wědomne,
Ale šchtož tam šlychal wón je,
To mi móžno njebyte.
Ššmorcžto, forcžo sa kšachlemi
Štona šedue bašnicžti. —
Wěda, komuž wjele šlodži,
Žom' bu horje šawěcži. —

W štowach mudrych mucžni bėchu
Mužjojo cži džewjećož,
Duž wšchal štončnje domoj džěchu
Wšchelachu pětnje šo.
Šdnž b'dža piwnyh trubkow cžašy
— Pivo — trubki hontwjeršte —
Woni pšchindu wěcže šašy.
Dudžo! to bē wjekele! **S. S.**

Za t tutym t šjawnemu nawjedženju dawam, šo je Čžežez familija we Łasu jprawna a cžěšna.

We Łasu 8. februara 1877.

Čžornat.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 9.

Sobotu, 3. měrca

1877.

Krajnostawski bank w Budyschinje.

Wufupowanje lužiskich 4½ % fastawnych listow nastupaze.

Rónz tuteho lěta al pari k nasadplaczenju postajene 4½ % fastawne listy krajnostawského banka so hižom wot nětka, a je-li so ho jich přäsentazija hač do 31. měrca t. l. stanje, s ½ procenta kursoweho sarunanja s dobom s běžazej danju pschi naschey kašy tudy abo pschi naschey filiali w Draždžanach (na schulskej hašy No. 3 delka) s hotowymi pjenjesami wufupja.

W Budyschinje, 23. februara 1877.

Krajnostawski bank sakskeje Hornjeje Łužicy w Budyschinje.
Chrig. Dufardt.

Łěžniški dwór.

Powjedanczto s tatraniskich hór.

(Pofraczowanje.)

W kžězy nad hluchim dołom ředžesche Šanka a pschi kuczlanym řwětle pjezaka pschedžesche; púdla njeje hrajkasche maty Šurf se sforami a Katka, kotraž bě hlomu s ruku podeprjeka, samyřlena pschi pjezaku stejesche. Wo jstwe běšche czicho, jenož pschajne koleřo řchwórczesche a kuczło, řo w pjezaku palaze, druhdy řapikota.

Wonka řo něchtón bližesche po knykotatym řněhu. Katka řo wobroczi a rjekny: „Wřchal Šurij řkóncznje dže. Wón pař je měřsze w forcznje pobyt, přjedy hač je domoj řchoř.“

Wona bě řo molika; Šurij to njebě, kiž do jstwy řtupi, ale Michal s řěřniškeho dwora. Wón rjekny: „Dobry wječor!“

Šanka jemu, řo řacžerwjeniwřhi, wotmolwi: „Wjersch pomasy!“ a Katka jemu napřscheczimo pofroczi. „Ř nam witaj“ wona džesche. „Schtó dha řebje ř nam wjedže a czeho dla njeřby Šurja s dobom řobu pschijewjedř? Šsedži drje řařo w forcznje?“

„Ně, Wař muř njeje w forcznje“, wotmolwi Michal. „Wón je hižom horka w drjewniřschczu řwój džěl wupř. Moju bleschu, kiž ře mi pschijewřli, je wupróřniř a — to je jemu řubjenje tyřo. Řjestřóžče řo, Katka. řa řym do přědka řchoř, řo bych Wař na řrudobu pschijehotowař.“

„Wožo, Řnježe!“ řawořa Katka, řchto dha je řo jemu řtalo? Powjedaj, Michale, powjedaj!“

W tutym wofomiknjenju řařlyřchachy řtupanje řudži psched řžězu.

„Woni tu hižom řu“, Michal řchepny.

„Mój řesufřo!“ řakřchicža Katka a řhwatařsche ř durjam, kotrež řo wotewřichu a pod wjedženjom řajnřka řchtyřjo muřojo proš pschestupiwřhi na nořyřdach, s řařosow wudžělanych, řurjowe czěřo do jstwy pschijewřechu.

„Wón tola mowry njeje?“ řo Katka řastróžena prařchesche.

Řichtón nicžo njeotmolwi.

Řošcherjo nořyřdla dele řtajichu. Katka řo přakajza na řur-

jowe řrawe czěřo czřřny. řenož jeje řařosčjenje běšche řřhřchecz. Řřchajne koleřto bě woczřchto a řanka běšche řwowe řyřlojste woblicžo s rukomaj pschikryřka. Maty Šurf řpřóřchijwe na řwójju přakazu macž řhladowařsche.

Řež nořcherjam poczachy řo řyřly řonicž a Michal řo wotwobroczi, řo by hnuče řwójewe wutrobny potajř. Wón durje s czřcha wotczřini a na řanku řubosczřijwe pohladařschy se jstwy řtupi a řo na dompucz poba.

Řeho macž doma na njeřo czakasche. „Ty dženska pofđže domoj džesch, Michalo“, praři wona. Ř jako bě jemu pschi tutych řřlowach do woczřow pohladařa, řawořa wona: „Wože dla, řy řhorj? Wřchal řy blědy, řaž řmjercž!“

„Blědy řym? Mójže bycz, macž“, rjekny wón. „Šurij je řo řarashř; je s wójewe blesche př, kotruř ře je mi s řatku pofřlali, a je w pjanosczři do řěři řhuchowři panyř.“

„Wožo tola!“ řawořa řurwofa. „Ty njeřbudžřsche jemu řmět dacž picž, temu wopřřež.“

— „Řjeřřym jemu dař, macž, njeřřym nicžo wo tym wjedžř; wón je řebi bleschu řam s řorba wřak.“

„Džakowano řohu! řak řy na tym njeřřožu winowaty njeřřy.“

„Řo řež njeje, řchtož mje czřřchczř. Wón je wumřřel se řařošnym řřechom na řwójewj duřchi, řo s řohom njeřřednawřhi. Řójczje a řyřicze řo ře mni, macž; řchzu řam tu wěž powjedacz, řnadž řudže mi potom řóžo. řakře! — je to něřto řchěřcz řet, řary řěřniřki řur, řatřny a řanzny nan, běšche řřchczje řřwy a řyřlesche w řěřniřkim dworje. řurij, kiž bě řehdy w „řadnim dole“ wotrocžř, řa řatku řhodžesche, ale řur nořhřřsche wo tym nicžo wjedžřcz a nořhřřsche řwójju džowfu džřwójemu řurjeř dacž. řa jemu — běšche to řunje na dnju, řdžež řuch pschi řekrutirowanju wot wójerřřwa řwobodny — psches řěř domoj džech, řako tam, řdžež je něřto drjewniřschczó, wotřře řyřczcz řařlyřchach. řa džech bliže, řo bych wřdžřř, řchto tam je a wuhladach, řo řurij

psched hřubinu steji a na lěpniřkeho bura woła: „Za chzu Waschu holzu męcž a Wy dyrbicže mi ju dacž; to řebi rozpomnicže.“

„Tak dořho, hacž Ty, kaž dotal, w korcžmje řydasč, Surjo, a tam zřke nozy pschecžinješ, tak dořho Čži ju njedam. Budž přjedy pıauy, řprawny muž; wopokasaj, řo mőžješ žonu řejwicz, — potom ja „haj“ praju, hdyž Tebje ta holza chže — to je moje pořlenje řłowo“, wotmolwi bur.

„To je Wasche pořlenje řłowo?“ řawoła Jurij. „Dobre, dha njed je tež to Wasche pořlenje řłowo, řtary řlěpzo!“ A wón bura hrabny a jeho dele do řeki řłuchowki řtorcži. „Takle!“ wón na to praji, „něřko řo tola ř Katku woženju.“ Potom řo wobrocži a w runej měrje na mnje řrjehi.

„Jesufšo“ řawoła burowka, „řy dha psched nim zofat?“

„Ně, macže, ale hewat řo tež nicžo njeje řtalo. Za džeč, jako budžich nicžo njewidžat, řurjej napschecžiwu; jako mje tón wuhlada, drje řastrőženy řtejo wořta, řo pať řařo hnydom řebra a řo ře mni bliřeře. „Za dyrhju ř kowarjej hicž“, wón praji, jako nimo mje džeře. řařo běře řtrochu dale, dha řo řa mnu wohladny, to ja wěřeže wēm, dořelž řłyřchach, řo je řtejo wořtak. Wón řebi najřterje tehdy pomyřli, řo řym řnadž něřřto widžat; tola hnydom řařo wot tejele myřlicžki puřčejzi a dale džeře. řařo řo nařajtra powjedatše, řo řu lěpniřkeho bura w řecžzy řłuchowzy morweho namařali, a mēnjachu, řo je po cžmje do njeje panyř, dha chzych powjedacž, řřřtož wo tej wězy wjedžach; a jako řebi řatka řurja bjerješe, budžich to tež najradřřo řejmıř, ale ja njewēm, řřřto mi běře, řo řo mi mój řařy řőždy řař řařejny. To wřřat něřdy na řwětło pschıńdže, tež bjese mnje — tak řebi ja myřłach. A ja Wožu řuku ř řřostanjom nad řurjom widžach. Wón tak dořho piješe, hacž bē lěpniřki dwór pschedořženy a jón nařay njebō nan řupi. A jako řebi potom řanka tam hortka ře řwojeho herbřřwa řhěžřtu řupi a řwoju řotru a řurja ř řebi wřa, dha pschi nimaj pschezo hubjenřřo džeře. Wōh wē, řřřto by hiřeče pschıřřto, hdy by řo řurij řam njęřarařyř. Wōh je jehō cžeřřo řřostal a řurij je rune tam wumřjel, hđžež běře lěpniřkeho bura řřōnzowat.

Michal řasta rycžecž.

„Wōh budž jehō řhudej duřchi hnadny“, řdyčny burowka, „ale řatka, ta wōbōha žona, řřřto dha něřko ř tej budže? řhěžřta řanzy řłusřa. řak dořho hacž běře řurij žiwu, mőžješ tam jako řanzyřny řřřmında cžmıč, řřřtož chzyře, ale něřko, hdyž wřřchnořč noweho řřřmıńdu pořtaji, budže řatka řa wobnydenje pıacžicž dyrbjecž. A hdyž řo řanka woženi, řřřtož mőže řo tola bōřy řtacž, budže řatka tu řhěžřtu wopuřčejicž dyrbjecž. řanka je tak řřřawna, lubořna holza, řo drje řo řa nju nawoženja přjedy namařa, hacž řebi to myřłıny.“

Michal řo pıchi pořlenıch řłowach řwojeje maczerje tak řa czerwjerı, řo řo burowka, psched řotrejž běře hacž dotal blēdy řebžat, na tym řpodžiwa. Wona jemu řrucže do wocžow pořłada, potom pať řo řmēřřotatše, a řdardše řo, řo je na dobo něřřřto wuřłēdžıta.

(Potracžowanje.)

Swětne podawki.

Němřke řhěžřřřwo. Njebocžicža řnjeni řimonowa, řotraž je řebi w prusřo-awřřřřkej a potom tež w němřřo-řřanowřřkej wōjnje w nastupanju dořřeho wothładanja ranjenyř a řřoryř wořatow wuřřu řřwalbu dořřyřa. bu 23. řebřuara w Draždžanach ř wuřřej a wořebnej cžejcžu řřowana, pschewodžana wot wuřřej řyřy pschewodžerjow, bjęř řotřymıř běře tež wjele wojerřřıch wřřřřřow a

druhıch wojerřřıch mužřřřow. řařčcž, řotřyř řhěžřč žoni cžeřnjęře, běře nanajřerıřřo wupřřcheny, a psched nim džeřřřej dwē Alberřtinzy (wořładowarzy řřoryř), řıž na dwēmaj řıdžanymaj řawcžkomaj wřřřıřte te wřřelake řjadu a cžeřne řnamjenja njebęřřřej, řotrež běře njebōha řimonowa wot němřřıch a wuřřajnyř wojerřřow dořřala. Němřřka řhěžřřka bē jara řřany wēřž pořłaka, teho řunja běře řřalowa řarola wuřřı wawřřınowy wēřž na bēřřořıdžanym řawcžku řpožčřıta. ř zřřa je řmjerč žnjenje řimonoweje řařřej řřalowej jara blıřřo řřřřa a wona je na dnju jeje pohřřeba zřřy džen w cžornej drařčje w řřwojej řřwē řama pschewyřa. řnjeni řimonowa běře řobřena řserbowka, řaž je řnate.

W Draždžanach je 28. řebřuara řnjes ř řhıelau, přjedawıřřı řřajny řřarřřı řařřřeho hornjořřıřřřeho marřřřabınřřřwa, 78 řet řtary wumřjel. Wón ma wo řařřku řornju řužızy wuřře řařřıřžby, pschetož wón je wořebje ř temu dořomřat, řo bu řa řužıřřı wjeřřny wotřej řak mjenowanu řřajnořřawřřı řank w řudyřřınje řařřženy.

Řřal Albert je přjedawřřřemu řřuřřejowemu wothładowarřej řanaj řıchalej řařřy řa jehō dořřolētnu řřwērnu řřıřžbu powřřıřřıřřı řomne cžeřne řnamjo a emerıřřırowanemu řantorej řořřneraj w řřautřřřenje albrechřřı řřıřž řpožčřıł.

Řřalowa řarola je řřudym řřařřam w řřřřıje a wotłnořčřı, řotřıž w tu řřwılu řanehō džeřa nimaja, 1000 marřřow darıta.

řřřřtož řřōřny mōr nastupa, dha řo w řornjej řužızy wot njehō dale nicžo pokasalo njeje a je drje po řařřım wēřte, řo je řo na tōn jenıčřı pad wobmješowat, řıž je řo na řıdowje pola řudyřřına řřat. řež w druhıch řařřřıch řřajınach njeje řo tale hřřřna řřorowčž dale pokasala.

řřōla piřřaja 1. mērza ř Draždžan, řo je řřōřny mōr řařřo njenadžızy w dworje pschewpřza a řonřula řřıřı w řřřřřıřřı pola Draždžan wudyřıř a řo řu tam teho dıa 27 hōwjadow droheje řařřı řabilı.

W řřařřawje bu pıřřı wopřřejowanej wōłbję řocialdemokrat řřařřa ř wuřřej wjęřřıřınu řa řařřřřagřřeho řařřōřłanza wuřřwoleny.

řřıřřı řank je 183,270 marřřow řřřřřřowat, wo řotrež je jōn jedyř dořřolētny řařřojnıř wobřřanıř. Wón řeka řřřřřer a je włoni wumřjel.

ř řarlına piřřaja, řo je prusřı řejm je 186 hłōřřam pschecžıwo 165 hłōřřam pschıřřwıłıř, řo by prusře řnježerřřřwo řa draždžanřřo-řarlıńřřu řeřeřřıřřı ruřřowanje danje na řo wřřalo, to řeka, řo by wona do mozy prusřeho řnježerřřřwa pschewřřıta. řınıřřıřřı řamp-hauřen a řchenbach jara hōřřıwje řa to rycžęřřřaj a ř wuřřupjēnjom je řřıřžby hřřęřřřaj, je-řı řo řo řejı wōla njęřřanje.

řak mjenowanana němřřka řřwařřřowa řada, to řeka, řařřupjēřřo němřřıch wjęřřřow w řarlınje, je pıecža ř wjęřřřınu hłōřřow wobřřanřřa, řo by najwřřıřřıřřı řud němřřeho řhěžřřřřwa w řřıřřı řřwoje mēřřto dořřat. Něřřo ma hiřeče němřřı řařřřřag wothłōřřowacž, hacž ma tutōn řud wo prawdže do řřıřřı pschıńcž abō do řarlına, řaž wřřelazy řřřıř hřebžba.

Dořřodby ř řařřım wudawřřam, řotrež maja řřaje němřřeho řhěžřřřwa řřřomadnje njęřčž, wjazy njebōřřahaja; duž budže němřřı řařřřřag na to myřlicž dyrbjecž, řřwotłal by pjenjęř řa řařře wudawřřı wřřal. řařřwjęřřı řařřı řřřomadny wudawřř je tōn řa řđžerřjenje wōjřřa, ale řēřřa budže ř temu řnadž 15 millionow marřřow pobřřadowacž, dořelž řřō, řotrež je hacž dotal najwjęřře řřřomadne dořřodby dařo, něřřo tak wjele njenjęře. řēřřōřřı wēnjaja, řo by powřřřcheny dawřř na tořat řejřo pjenjęř wunjęřčž mōhł, řo byřřu potōm ř řřřomadnym dawřřam dořřahali.

Awstria. Se wschitkeho, sčtož je so se hobotstawami prěnjeje drugeje komory winskeho rajchsraha wujednało, je spólnacž, so wuherste ministerstwo tajki bank dostanje, kajkiž chze mječ, a so so to jenož hole stowa a próne rycze byle, kotrež we Winje pschecziwo njemu wudawachu. Tak derje winšy, kaž tež wuheršy ministrio nětko sašo w swojej službje twerďže steja.

Ruřowska. Ruřki kšějorski kanzler, wjerch Gorczakow, je piřmo na wschitkich europiskich wjerchow pořkał, s tym praschenjom, sčto ma so nětko stacž, hdyž so Turkowka požadanjam konstantinopelskeje konferenzy podczisnyka njeje. Ministrio spomujenych wjerchow pař so se swojim wotmolwenjom jara komdža a žadyn nochze prěni bycz, kiž by wotmolwit. Na to czakacž, je pař so Gorczakowej wostudžilo a wón je teho dla napominanje k wotmolwenju pořkał. — Wo naschim sdacžu njed wotmolwenja tař abo hinař wupanu, wójnu pschecziwo Turkowkej Ruřowska tola pschepowjedži, tař bórny hacž wjedro k temu hoji a budža pucze w Rumunskaj tajke, so budže so po nich jědžicž a maršćerowacž móž. Nětko so hiščcže psche wschu měru hubjene a schuřejow tam nimaja.

Serbija. Sserbski šejm abo šerbiska štupščezina, kaž tam reka, bu teho dla w hromadu powołana, so by swoje mējenje wo tym wuprajila, hacž ma so se sultanom mēr pod tymi wumējenjemi scžinicž, kotrež je wón stajil. Štupščezina je tajke wumēnjenja ja dobre spōnala a so potom bórny rozpuchczila.

Pschimēr (Waffenstillstand) s Czornohórskaj je na dwě njedželi podlěšeny, so by so w tutym czaschu šnadž mēr wujednacž mohł.

Ze Serbow.

S Budyščina. Na tudomnym gymnastiju so pruhowanje frakofcže abo tař mjenowany „examen maturitatis“ šlědomazy dotalni gymnastastojo kšwalobnje wobstali a to k.: B. Krah s Kamjeniza, kiž budže matematiku studowacž, C. Teichert s Lubija pař prawo, C. Dracha s Budyščina filologiju, B. Heinsa se Scherachowa prawo, J. Thomas s Berthelsdorfa duchownstwo, M. Kimmel s Lubija filologiju, Jan Kšičijan (Sserb) je Scžijez duchownstwo, Felix Schöna (Sserb) s Lichanja filologiju, R. Klement s Borchowow prawo, J. Schintel s Hornjeje Hórki filologiju, A. Hartwig s Birny prawo, B. Miersch s Budyščina filologiju a C. Schmorl s Mägeln lěkarstwo. Wo tajkim je hjes ūimi 5 ryczešphtnikow, 4 prawisnikow, 2 bohohłowzaj, 1 matematikař a 1 medicinař. Wschitzy na lipski universitet pōndu.

S Budyščina. Tudomme krajske hetmanstwo je wosjerwilo, so budže so tež lěša w draždžanskej kšičiznej zyrtwi sa Sserbow w Draždžanach a wokolnosczi bydlazyh, sčtyri krocž šerbiska Boža šlužba dzeržecž a to njedželu Lätare (11. mērza), 3. njedželu po šw. Trojizy (17. junija), 14. njedželu po šw. Trojizy (16. septembra) a 2. njedželu adventa (9. decembra).

— Saňdženu njedželu mējachmy tudy wjeczor desčcž a šněh s wulkim wětrom a so k ranju tež blystasche. Pōndželu bēšche s cžasami tež sašo jara hrosne wjedro a wutoru pocža dych a dych šněh padacž, tola šmy wjeczor sacžmicže mēšacžka tař někař wi-dželi. Nětko (sčtwórtk), hdyž tole piřany, šněh leži a je w nozy kšětro jara mjeršo.

S Budyščina. (B. M.) Ssrjedu 21. februara so pschecziwo jenej kšuboko šrudženej maczeri hrowne šubniške jednanje dzeržesche. Mjenujzy 36lětna mandželska cžěšle Schneidera s Lětonja, jena kšuba, šprawna žona a starofcziwa macž, kotraž

kōždu škladnoscž nałożowasche, so by pschēd hodami nēšceto sařkuzila a tař šwojim džēcžom nēšceto k Božemu džēcžu wobradžicž mohła, bēšche 2. decembra pschipořdnu ja šwoju šušhodžinu, korcžmarcku Hoffmannowu do Borschiz, nēhdže ¼ hodžiny šdalenych, po palenz šcha. Wona bēšche ½11 hodžinom w štwinskich kšachlach šatepila a bērny warila. Někotre minuty prjedy, hacž wotēdže, bēšche nēhdže sčtyri horřki lemu, kotryž bēšche dopořdnja wō jštwje rořestajaka, na kšachle položila, so by tam žyle wuštknył. Potom bēšche wokoło 12 hodžin wotēšila a na žadanje šwojeje 9lětneje džowki, kotraž so pschēd druhimi džēcžimi, w tym šamym domje bydlazyimi, bojesche, štwine durje s wona šanknyła, klucž pař težazy wostajila, džēcžom prajiwšchi, so bychu pēkne byle a pēkne hraj-kate. Wō jštwje bēchu wysche naspomnjeneje holecžki hiščcže jedyn 5lětny hólz a dwě holecžy wot 3 lēt a 1 lēta.

Bórny po 1 hodžinje so Schneiderka domoj wróczi a bēšche wona teho dla nēšceto dlēhe wonka wostala, dokelž w Borschizach palenz na mēscze njedosta. Žako bēšche štwine durje, kotrež bēchu hiščcže šanknjene, wotewřila a do jštwy štupila, bē ta žyle s dymom napjelnjena, tōn holecžez a ta tšilětna holecžka na šemi, štaršcha a najmlōdscha holecžka pař na kanapeju ležesčtej, a wona tež hnydom pytny, so je so len na kšachlach žyle šesmudžil, tař so bē so kaž do wuhla pschewobrocžil. Wobej mlōdsčej džēcžki bēšcetej morweje, štaršcetej pař we womorje ležesčteje a busčteje wot nowoporščiskeho k. lēkarja sašo wožiwjenej.

Lēkarjo spōnachu, so bēšcetej so tej mlōdsčej džęcžki wot dyma, kotryž bē psches šmudžazy len nastal, šaduřnykej. Štatny rycžnik teho dla Schneiderku wobškoržowasche, so je šmjercž šwojeju džęcžow šanjerodžila, dokelž je psches hodžinu wonka wostala, len na kšachle položila, nišomu njeprajila, so dyrbja sa jejnymi džęcžimi hladač a so njeje štaršchemu džęcžu prajila, kař ma so šadžeržecž, hdyž so nēkaře nješbože s wohnjom abo hewak štanje. Wōn teho dla namjet staji, so ma so Schneiderka s jastwom kšostacž, hacž runje tež pschipořna, so so jeje škutkowanje w nēkotrym nastupanju šamolwicž hodži.

Seje šaryčnik drje pschida, so je wona na šmjercži šwojeju džęcžow wina, wotpokafa pař to wobškoržowanje, so je to psches šwoje šanjerodženje šawinowala, a so ju teho dla po šakonju žana šchtrafa trjedicž njemože. Schneiderka bu teho dla po § 222 nēmskeho kšostanskeho šakona sa wobškorženja šwobodnu (Klagfrei) wuprajena.

S Minakaka. Bohoncž Jan Krawz s Drobow, pschi tudomnym knjejštwu dlēšchi cžas w službje stejazy, je wot kralowškeho ministerstwa šmutskownych naležnoscžow šlěbornu medaillu s napišmom: „Sa dotholětnu, šwērnu šlužbu“ dostal a bu jemu tuta 23. februara psches kralowške šamtske hetmanstwo pschepodata.

„Zařnik“ psche s Delnjeje Łuzizy, a to:

S Gorjenowa. Druhi wjeczor pōštnizow bēchu tudy hiščcže reje a na nich tež jedyn murjerški, hiščcže mōdy na lētach, ale šary w žlokanju. Temu so w korcžnje šta, so njeapzy wumrje. Šerzy a rejwarjo drje so štrōžichu a posastachu, potom pař šejhrachu njebohemu kšerlušchowy hšōř a na to rejwadju wješele dale, jako njebudžičche so ničžo štało. — Dale:

Se Žergonja. K naschemu budarjeje G. Sommereje pschidžejeho šwal na pōštnizy. Žako bēšctaj so w hromadže nawjecžerjaloj, pocža šwal na boloscž škoržicž; wōn so lehnny, ale hižom po malej kšwilzy bēšche morny. — Teho runja:

S Bórkow. Tudy džēsche džowka pōštnizy na reje, padny

do wulsteje wody, kotruž tudy hižom dołhi czaš mamy, a satepi šo. Hač do sanđzeneje šoboty njeběchu jeje cžeko hiščcže nama-
kali. — Stónčnje:

Š Daliz. Sanđzenu tydžen satepi šo tudy džeczjo pšes to, šo do Glinž do šule duze s teje ławy padže, kotraž pšes rěcžu wjedže. Šmejna běšče šo hižom dawno teje wulsteje ławy dla wobcžežowała, ale podarmo; nětko — po nješbožu — budže móščizit twarjenu.

Wuřudženje.

(B. N.) Wjeř Nješnarjowy bu wot měřaza haperleje hač do kónza dezembra 1876 pšes wóhnje, tam wudyrjene do stracha stajena a njemóžachu wuřlědžiz, kaš šu tele wóhnje wuřke. Tak w nozy 28. haperleje wóhen, kiž w bróžni, k gmejnskej kžži šlu-
ščazej, wuńdže, tutu a gmejnsku kžžu do procha a popjela pšes-
wobroczi. W nozy 25. oktobra šo bróžen tamnišchemu gmejnskemu
prjódšteterjej Knoblochej šluščaza se wščem žitom, do njeho ško-
wanym, wotpali. A pšhipođnju 14. dezembra šo w bróžni ku-
blerja-najeńka Zimmermanna poča palicž, tola wóhen bórny py-
nychu a jón šahašnychn. Najpošledy wóhen, kiž w nozy 20. de-
zembra w bróžni šahrodnika Šandrija Wehle wudyrj, tule kaž tež
domske saniczi. Stónčnje pať šo tež w šušodnym Wulkim Da-
žinje 1. januara 1877 tšcha Šafkež pjezy, k domskim pšitwarjena
šapali, tola bu wóhen podušchenu, ale pšchi tym tež šatožet wóhnja
dořahnjenu.

Bě to 16lětny Šjedrich August Nutničžanski, šyn spraw-
nych, w dobrej křwalbje stejazych staršich. Pšchi pšchepytowanju
a tež we hłownym šubniřkim jednanju wón bje-wšcheho prijenja k
temu stejescje, šo je wšchitke pomjenowane wóhnje w Nješnarjowach

a tež pošlenschi we Wulkim Dažinje šatožit. Ale šcho bě jeho k
temu nawabiko? Njebě to štošč abo wječenje, ale bě to, kaž mo-
žescje šo se wšchěch jeho rycžow šposnacž, jenož džeczaze špodobanje
na harje a hořku, kiž kóždy ras pšchi wudyrjenju wóhnja nastanje.
Šdnyž tež mějesche šo pódla jeho młodoscže na tole džiwacž, dha
dyrbjescje šo pať tež na wutrajnu šchłódnoscž jeho štuřowanja
hladacž. Wón bu teho dla k dwěmaj lětomaj a 6 měřazam jařtwa
wotřudženu a šo tutej šchtrafje hnydom podcžiřny.

P ř i l o p k.

* W Žitawje bu wóndano rěřnik Š. A. Urbenz s Luborafa
k 3 měřazam jařtwa wotřudženu, dokelž běšče wěřeho Wührdela
w Šermšdorřje wo 85 markow wobřudžit.

* Liegnitzke knježerstwo je dla teho, šo je w Šakřkej wěřcho
howjadow wot šłótneho mora panylo, wotdžerženje šłótnych wıřow
w Rychwalbže, Ruhlantže, Łazu, Wulkich Šdžarach, Kulowje,
Rychbachu a Šhorjelzu na dalřche šafafa.

* W Liberczu (w Reichenbergu w Čzechach) bu 25. februara
pšchepuz Šaf Abeles wot pšchibažneho šuda k wobjěřnjenu wot-
řudženu, dokelž běšče pšchod někotrym cžasom pšchepuzza Belheima
šakol a jeueho šastojnika cžěžko ranit.

* Njedželu 25. februara měřachu bjes Lubijom a Šhorjelzom
wječor w ředmej hodžinje šylne njewjedro se šylnym deřcžom a
móžnym wěřom.

* W Šermšdorřje pola Waldenburga w Šchlesyńskej namařachu
22. februara kublerja Bieřna šaraženeho, tež běšchtej jeho žona a
šlužobna džowka šabitej. Bieřna běchu do pinzy walili, džowka
pať s rořraženej hłowu na ławje ředžescje.

K a k

r o z o m

H a n s D e p l a

w ó t ř i t a j

a

M o t s T u n k a

l u d ž i p ó d l a

š k r ě j e t a j

* * *

* * *

Šanř Depła. Něcžeje horje, něcžeji řměch; kaž pšchikłowo
praji.

Mots Tunka. Šcho dha pať je „pořirowalo?“

Š. D. Šłaj, sanđzenu šobotu šo s Delan do Wudyščina
wjescje a to mužila s Kobschcže doščahnychny, kiž šchěřž křan
butry do města na pšchedań nješescje. Š dobrocžiwoscže chžychny
jemu dowolicž, šo by řwój řorb na wóř stajit, ale wón njewje-

džescje, šcho cžinicž: pať šo bojescje, šo mohła šo počicž, pať
mėnjescje, šo drje šo rořdrjebi.

M. L. Šm.

Š. D. A jaťo do Wucžiny pšchijědžechmy, počžachmy šo jeho
prařchecž, hač je jeho butra wotřchtemplowana; pšchetož nětko,
šdnyž je šłótny mór w kraju, dyrbi jedyn na wšchitko, šchoť wot
howjada pšchuińdže, wopiřmo mēčž.

M. T. Hm hm.
 S. D. Teho so wón stróži a rjekny, so se swojej butru
 fašo domoj pónbže; duž jemu se smilnoscje butru wotkupichmy.
 M. T. Sčto dha scže sa kšanu dali?
 S. D. 21 nšl.
 M. T. O ty njebožatko! To čyžt jenož wjedžecž, sčto je
 jeha žona k temu prajila.

S. D. Tajtu luboscž a pschejenoscž, kajtaž na wršencžanskič
 mužazyč a žonjazyč póstnizacy widžacy, ta so mi spodobu — ale
 jena wěž so mi tam tola lubila njeje.

M. T. Kajta dha to wěž běšče?
 S. D. Slaj, tam wschelake picže dawachu a potom jara rej-
 wachu, sčtož drje běšče wina, so na to — brrr! — jofachu. Ale
 to nicžo njewadžesče, psčetož napošledku so tola hišcže hubko-
 wachu; — a pschi tym so mi tu jena wěž lubila njeje.

M. T. Kajta dha?
 S. D. Hm, kóždy šebi hubu trějesče.

M. T. Ja šym tež na jenyč póstnizacy pobyt, ale tam šo
 mi lubiko njeje.

S. D. Šdže dha šy byt?
 M. T. Nó, tam w Delanacy w šorolnje. Tam běščaj
 dwaj s Wišchoje do korcžny pschisčkoj a k tymaj šo jedyn tšecži
 se wšy pschirwa a cži tšjo šo tam na jeneho wješneho mlodeho
 hólža napjerachu.

S. D. To wschat pěnje njebě.
 M. T. Šaj, ale hišcže njelubofnišcho bē to, so jim korcž-
 mať pomhašče.

S. D. Aw jaw!
 M. T. A najnelubofnišcho to, so potom druheho herža šapla-
 cžicž njemóžachu a dyrbjachu to te wbohe hólčki scžinicž, hacž ru-
 nje njeběču s tymi hbracžkami rejwali.

S. D. Wj, to bžē šu prawi kacsčžinjerjo byli!
 M. T. Prawje mašč.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michałiška žyrkej: Korla Bjedrič Adolff Werner pomjenowany Zeitschler,
 wobhdlet na Židowje, s Marju Němžez šwudowjenej Krawčowej pod hrodod.
 — Bohuwěr Kowar, wobhdlet w Libochowje, s Hanu Emiliju Kutež tam.

Aščrzeni:

Pětrowška žyrkej: Kurt Klemens, Jana Bohuwěra Janěza, cžěšle, š.
 Michałiška žyrkej: Kurt Alexander Wšlem, Moriza Pawola Seilerja,
 najenita šwobodneho kubla w Bórtu, š. — Šana Augusta, n. bž. w Šněmšezacy.
 — Šana Marja, Jana Hajnla, žiwnoščerja w Libochowje, bž. — Marja
 Theresia, n. bž. pod hrodod.

Katšolska žyrkej: Jurij Pawol, Jana Korke Miščnarja, pivarža w
 Budyščinje, š. — Ernst Pawol, Jana Müllera, kublerja w Čemjerizacy, š.

Semrjeczi:

Džen 2. februara: Madlena Marja rodžena Šilbrigež, Ernsta Maga
 Klahcy, mēščžana a šchwisteho miščtra, mandželšta, 49 l. 6 m. — Šana
 rodžena Wolšez, njebo Jana Wyrğacža, hetmana w Dolhej Wošesčizy, wu-
 dowa w Rabezacy, 76 l. 9 m. — 3., Marja rodžena Krawčez, Žurja Kachoby,
 lamjenjetamarja na Židowje, mandželšta, 52 l. 3 m. 2 d. — Madlena rodžena
 Faštenez, njebo Jana Wicžaja, šahrodnika w Libochowje, wudowa, 61 l. 4 m. 2 d.
 — 4., Marja Madlena rodžena Wěhnez, njebo Pětra Kaplerja, mēščžana a
 tšeržerja mandželšta, 80 l. 2 m. 14., Hendrič Louis Šöllner s Wopaleje,
 wšnyšt wučomnik w Brěšowje, 15 l. 1 m. 8 d. — 18., Jan Wroš, mēščžan
 a restaurateur, 43 l. — Marja rodžena Šonichež, njebo Pětra Wojnarja,
 tšeržarja we Wulkim Wšellowje, wudowa, 60 l. 7 m. 6 d. — Šana rodžena
 Koblež, Jana Měrcžina, šahrodnika w Rabezacy, mandželšta, 61 l. 5 m. 1 d.

Wiacžina žitow a produktow w Budyščinje

24. februara 1877.

Žitowy dowoz: 3364 mēčow.	Na wifačy		Na buršy	
	wot mf. np.	hacž mf. np.	wot mf. np.	hacž mf. np.
Pščeřiža 50 kilogramm	11 16	11 79	11	11 91
Rožka = =	9 75	10 —	9 97	10 6
Jecžmjen = =	8 11	8 55	8 11	8 41
Womš = =	7 70	8 —	7 60	7 80
Šróč = =				
Wofa = =				
Kaps = =				
Jahly = =	12	—		
Hejbusčta = =	16 25	—		
Běrnj = =	2 23	2 50		
Butra 1 = =	2 50	2 70		
Šyno 50 = =	5 —	5 50		
Ššloma 1200 pt.	30 —	40 —		

Róž pščeřižy po 170 punt.: 18 marčow 97 np. (6 tl. 9 nšl. 7 np.)
 hacž 19 mf. 14 np. (6 tl. 11 nšl. 4 np.) — Róž rožki po 160 puntacy: 14 mf.
 51 np. (3 tl. 25 nšl. 1 np.) hacž 16 m. — np. (5 tl. 10 nšl. — np.) —
 Róž jecžmjenja po 140 puntacy: 11 mf. 35 np. (3 tl. 23 nšl. 5 np.) hacž
 11 mf. 97 np. (3 tl. 29 nšl. 7 np.) — Róž womša po 100 puntacy: 2 tl.
 17 nšl. hacž 2 tl. 20 nšl. — np.; hróč: — tl. — nšl. — np. hacž — tl. —
 nšl. — np.; wofa: — tl. — nšl. — np.; jahly: 4 tl. — nšl.; hejbusčne trupy:
 5 tl. 22 nšl. 5 np.; běrnj: 22 nšl. 3 np. hacž 25 nšl. — np.; butra: — tl.
 25 nšl. hacž — tl. 27 nšl.; šyno po 100 puntacy: 2 tl. 20 nšl. — np. hacž
 2 tl. 25 nšl. — np.; šloma (1200 pt.) 12 tl. 28 nšl. hacž 13 tl. 10 nšl.

Telegrafiski bureau w šadnym twarženju pósta na bo-
 hatej hašy je kóždy džen wotewrieny wot rano 8 hacž wječor 9
 hodžinom.

Cžahi po železnizy.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Wotjěd se Šhorjelza	1 ⁴⁰	3 ⁰	5 ²⁰	7 ⁵⁶	11 ¹⁵	2 ⁴⁵	5 ¹⁶	7 ¹⁸
Lubija	2 ⁰	3 ³⁷	6 ⁹	8 ⁴²	12 ⁶	3 ³⁶	5 ⁵³	8 ⁴
Budyščina	2 ³⁹	4 ⁵	6 ⁴⁵	9 ¹⁵	12 ⁴⁰	4 ¹⁰	6 ²⁵	8 ⁴⁰
Wistopiz	špěšny cžah 4 ²⁵ 7 ¹⁵ 9 ⁵⁰ 1 ¹⁵ 4 ⁴⁵ 6 ⁵⁰ 9 ¹⁰							
Radeberga	—	5 ⁰	7 ⁵⁰	10 ²⁵	1 ⁵⁰	5 ²⁰	7 ²⁰	9 ⁵⁰
Pšchijěd do Draždžan	3 ⁴⁸	5 ³⁰	8 ²²	10 ⁵⁵	2 ¹⁹	5 ⁴⁵	7 ⁵⁰	10 ¹⁸

Š Draždžan do Šhorjelza.

Wotjěd s Draždžan	6 ²⁰	9 ²⁰	12 ¹⁰	3 ⁴⁰	5 ⁰	7 ⁵⁷	11 ¹⁵	12 ²⁷
Radeberga	6 ⁵⁵	9 ⁵⁵	12 ⁴⁰	4 ¹⁵	5 ³⁵	8 ³⁰	11 ⁴⁵	1 ⁰ cžah
Wistopiz	7 ³⁰	10 ³⁰	1 ²⁰	4 ⁵⁰	6 ¹⁵	9 ⁵	12 ²⁰	—
Budyščina	8 ¹⁰	11 ¹⁰	2 ⁰	5 ²⁵	6 ⁵⁵	9 ⁴⁵	12 ⁵⁵	1 ⁸⁴
Lubija	8 ⁵⁸	11 ⁵¹	2 ⁴⁴	6 ⁷	7 ³⁵	10 ³⁰	1 ³⁵	2 ¹⁸
Pšchijěd do Šhorjelza	9 ³⁹	12 ³¹	3 ¹⁹	6 ⁴⁸	8 ¹⁶	11 ¹¹	2 ¹¹	2 ⁴⁷

Wučne licžby wošnaměnja cžah wot wječor 6 hodž. hacž rano 5 hodž. 59 m.

Cžahi hornofužisteje železnizy:

Košfurt	5 ³⁰	10 ¹⁰	4 ³⁰	Ššokolza	10 ²⁴	4 ¹⁰	8 ¹⁰
Šórtla	6 ²²	10 ⁴⁶	5 ⁶	Rufow	10 ⁴²	4 ³¹	8 ⁴⁰
Rišta	6 ³³	10 ⁵⁵	5 ¹³	Witow	10 ⁵⁵	4 ⁴⁷	9 ⁰
Rifow	6 ⁴⁹	11 ⁷	5 ²⁴	Müdenberg	11 ¹⁵	5 ¹⁰	9 ³⁰
Wujesb	7 ²⁵	11 ²⁷	5 ⁴⁴	Rušland	5 ⁴⁵	11 ⁵⁵	5 ³⁸
Kaš	7 ⁴⁴	11 ³⁹	5 ⁵⁵	Wšyšofki Wufow	6 ⁴	11 ⁴⁸	5 ⁴⁴
Wojerežy	8 ¹⁰	12 ⁵	6 ¹⁸	Wojerežy	6 ³¹	12 ⁶	6 ¹⁰
Wšyšofki Wufow	8 ⁴⁰	12 ²³	6 ³¹	Kaš	6 ⁵³	—	6 ²⁸
Rušland	9 ¹⁵	12 ³⁵	6 ⁴³	Wujesb	7 ¹⁸	12 ³²	6 ⁴²
Müdenberg	9 ²⁹	12 ⁴⁸	6 ⁵⁶	Rifow	7 ⁴⁴	—	7 ⁵
Witow	9 ⁴⁸	1 ⁸	7 ¹⁴	Rišta	8 ³	12 ⁶⁹	7 ¹⁹
Rufow	10 ²	1 ¹⁹	7 ²⁷	Šórtla	8 ²⁰	1 ⁷	7 ³⁸

Witow je Elfterwerda, Rufow je Liebenwerda a Ššokolza je Falkenberg.

Pšchedawanje twarsteho drjewa.

Wschë družiny šuchich twarstich a tyscherstich deskow, spalirowych, tšeschnych a lëpjerstich łatow, tšeschnu papu, tšeschnu schpjeny, sabrodne žerdki, žerdže, kaž tež drjewna k hrjadam a kóslam wschitkich tolstoscžow a dolhosćžow porucža po najtunischich placžisnach

drjewopšchedawarnja
Aug. Zimmermann, czëšliski mischtr
w Budyščinje na hospitalskej hašy 713.

Sa

knjesow ratarjow a konjewobšedžerjow.

Jenicžki sklad
wošebje trajnych a wodunjepšchepuschčatnych
konjaznych krywadłow (dekow)

ma

Julius Hartmann Sohn
na mjašowym torhosćžeu.

Wulke wupšchedawanje

w Budyščinje
w bazaru na mjašowym torhosćžeu čzo. 40.

Po pschikasni

maja šo šlëdowaze tworj rucže wupšchedacž:

džëlba modrych schóržuchow po 75 np.,
džëlba czornych tkaninow ša konfirmadow po 40 np.
a drožšcho,
džëlba lüštra po 30 np. a drožšcho,
džëlba pižanych draštowych tkaninow po kóždej jenož
někak špodobnej placžisnje,
džëlba wapsa, sporeho štoffa k špodnim šufnjam po
30 hacž 35 np.

R. Eisenhardt
i Draždžan,
w Budyščinje na mjašowym torhosćžeu čzo. 40.

Mufzia.

Bližšchu šrjedu, 7. mërza t. l., dopoldnja wot 9 hodžinow budža šo we wobhydlenju podpisaneho, kat. no. 5 w **Bohowje** pola Nješwacžidla, 1 džëlba šłomy, něhdže 40 centnarjow jara dobreho šyna, 3 kruwy, 4 šwinje, 1 nowa czisćžaza mašchina, 1 nowa hobanka, 1 hospodarski wós, 1 džëlba deskow a drjewa, kaž tež wschitka hospodarska a domjaza nadoba ša hotowe pjenješ na pšchedadžowanje pšchedawacž.

Jan Šroschil.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 6. mërza 1877, budže šo na hrodžiščezauškim revieru 100 kšójnowych wulëžowanych dolhich hromadow pod wumënjemjemi, pšched šapoczatkom aukzije wosjewjomnym, na pšchedadžowanje pšchedawacž.

Šchromadžisna rano w 9 hodžinach pšchi rëndelu w sadnich kerkach.

W Šrodžiščezu, 27. febr. 1877.

A. Šoban,
hajnik.

Wutoru, 6. mërza t. l., dopoldnja w 10 hodžinach budže šo w nowowješezauškim revieru

87 km. kšójnowych šchčepow a 78 kšójnowych šylnych šwittowych hromadow

na pšchedadžowanje pšchedawacž.

W Bareže, 27. februara 1877.

Wiedemann,
wyschšchi hajnik.

!! Šedžbu !!

W mojich drjewnišchžach pšchi budyštomužakowskej drošy, njedaloko wot lëšezanskeho hajniškeho domu, šteja na pšchedaň: Kulecžki, štož po 6 markach, pjenki, štož po 5 markach a šchčepy, štož po 14 markach.

Kupowarjo maja šo pšchpowjedzićž pola hajnika kuješa **Šammera** w Lëškej.

W Delnim Wuješdže, 15. februara 1877.

G. Sidert,
pjetarški mischtr.

Jena žiwnošćž

je k 1. haperleje i wjazy abo mjenje gruntami na pšchenajecže abo na pšchedaň. Ša wëž by šo tež jara pëtnje ša jeneho wojnarja abo drugeho rjemješnika hodžila, dokelž je tam wjele rumnych twarjenjow. Wšcho dalsche je šhonicž pola **Jana Deleňka**, tyscherja we **Wutolčžizach**.

J. A. Böhme, rëšbar

w Budyščinje na swontnej lawškej hašy 788
porucža šo k wudželanju

rowowych pomnikow

i pëškowža a marmora.

Sprawne pošluženje a tunje placžisny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

Fabrika pschedeschnikow

M. Schmidt

268 na Jeriowej haŝy 268

porucza ŝwój wulki wubjert ŝlůncznikow a pschedeschnikow wŝchěch družinow k dobrocziwemu wobkledźbowanju po najtuniŝchich placziŝnach.

Porjedenje a porczenjenje noŝchenych pschedeschnikow ŝo tunjo a ŝpěchnje wobŝtara.

Stutym poruczam ŝwój ŝklad czornych tkaninow ŝ lůŝtra, alpaca, kaŝchemira atd. w bohatym wubjerku po jara tunich placziŝnach.

Jan Jurij Pahn.

Julius Lange

w Budyŝchinje

ŝ napŝdecza noweje meŝchczanŝteje ŝhule

porucza

ŝwjetskne koŝhle,
nůzne koŝhle,
dźekarŝke koŝhle,
ŝchemiŝeth,
thornarje,
manŝeth,
ŝchlipsy a
thrawaty

po tunich twjerdych placziŝnach.

Najnowŝe

w draŝtownych tkaninach k nalěczu, teho runja rubiŝheja najnowŝchich a najrjeŝŝich muŝtrow a jara wulkim wubjerku w zhlým a po jenotliwym po jara tunich, ale twjerdych placziŝnach porucza

M. G. Freyberg na bohatej haŝy 62.

Sa konfirmadow

poruczam mój ŝklad czornych kaŝ teŝ druhobarbnych tkaninow. Wubjert je wulki, tworj ŝu najlěpŝe, placziŝna je najtuniŝa, ale twjerda, pschedawanje w zhlým a po jenotliwym.

M. G. Freyberg
na bohatej haŝy 62.

6/4 můdre czuŝhezenje

ŝ najwjeŝchich fabrikow, w najnowŝchich a najrjeŝŝich muŝtrach, prawdźiwu a njepruŝchczatu czeŝtu tworj, w jara wulkim wubjerku pschedawa w zhlým a po jenotliwym po ŝpodźiwnje tunich ale twjerdych placziŝnach

M. G. Freyberg
na bohatej haŝy 62.

Resty

wot lama a tkaninow ŝa draŝtu teho dla, ŝo bychu ŝo wurumowale, 30 procentow pod fabrikŝkej placziŝnje pschedawa

M. G. Freyberg
na bohatej haŝy 62.

W Nowych Borchizach je theja czo. 15 ŝe ŝadowej ŝahrodu pscheměnenja dla ŝe ŝwobodneje ruki na pschedań.

Sorla Czch.

We Luŝy je dwajŝchoŝowa k heŝa czo. 29 ŝ rjanej ŝahrodu pscheměnenja dla na pschedań a můŝe poloŝa kupnych pjenjeŝ na nej ŝtejo woŝtač. Wŝcho dalŝe je pola rychtarja Ğeńki tam ŝhonicz.

W Btohaŝchach je žiwnoŝc czo. 7 ŝ 8 akrami pola na pschedań. Wŝcho dalŝe je pola wobŝedźerja tam ŝhonicz.

W Nowych Btohaŝchach je k heŝa czo. 4 ŝe ŝahrodu a ŝ polom abo teŝ bjeŝ pola na pschedań a je wicho dalŝe pola wobŝedźerki tam ŝhonicz.

Hollandŝki

mlokowj ŝkotopůlver.

Lůnle ŝ najwobebniŝchich korjenjow a ŝelow dźelany a ŝe ŝarobawnych czaŝow dopoŝafany půlver, po jenej abo po dwěmaj kizomaj wŝchědnje krowam abo wowzam na prěnju pizu naŝypnjenu, pŝiŝporja wobźernoŝc, ŝpodbji wjele mloka a wotwobroczi jeho wofuŝnjenje.

Dostacž

w meŝchczanŝkej haptyzy w Budyŝchinje.
Max Schůnemann.

Půlne a lučne ŝymjeŝka,

najlěpŝchu ŝhadźazu tworj, prěŝŝe pscheŝ wofebite maŝchini wot dźeczeloweje židy wucziŝzene porucza

žitowa a ŝymjenjowa pschedawańja
Wollmann & Co.
w Budyŝchinje.

Kupzam a ŝaŝopŝchedarjan

poruczam dobre žolte moŝafne jehliczki pačził po 65 np., jehly do wloŝow 40 np.

A. Willmann,
jehlat pod radnej kheŝu.

Wuŝtajeńza pjeriny w Draŝđanach.

Doŝy po 1 marzy pschedawa

Th. Schulz,
kempnar na bohatej haŝy.

We wudawarni Serb. Nowinow je ŝa 1 marku doŝtač: **Šwjaty pōŝt.** Khrjŝtuŝowe czerpjenje, we wŝchěch dnjach pōŝtneho czaŝa ŝ kŝerlwiŝchemi, wopomnjenjenji a utobliwami ŝwjeczene. Wot M. Domaŝki, ŝararja w Roŝačizach.

Roŝowany ŝwjelzowj abo njetrijeny len,

kaŝ teŝ wutrijeny len kupuje po kůbdej dźelbje mehanika dźelopŝchadownja w **ŝajuzach.**

Šwój bohacze ŝriadowany ŝklad

ŝlipsow a krawatow

najnowŝchich muŝtrow pschedawam en gros po fabrikŝkich, w jenotliwym pak po tunich, ale twjerdych placziŝnach.

M. G. Freyberg
na bohatej haŝy 62.

Ša kůbdeho a kůbdu na to kedźbnych czinjow, ŝo bychu moje khlamy, w kotrychž ŝo teŝ **kerbŝki** ryczi, wopytali a ŝo pscheŝwědczili, ŝo pola mje wo prawdźe dobru tworj ŝa tuni pjenjeŝ doŝtanu a ŝebi pŝchi kupowanju wjele czaŝa ŝalutuja, dokelž ŝu placziŝny twjerde.

Šklyŝne njedostatki,

hudoŝc wěŝce a doŝpotnje ŝahoji, jeli njeje pŝchinarobžena,

F. Kattepoel w „Ahaus, Weŝtalen.“

Wŝchědnje nowopaleny

twarŝki a růlny kaŝk

porucza

ka k paleńja

H. W. Siebůrger & herbja

w **Gummersdorfje** pola **Šhorjelza.**

Budyška parna pječarinja

poručja svoj khléb wošebneje dobrošće po šlédowazyh placzišnach:

4	puntowſka	po	ruta	No.	0	46	np.,
6	=	=	=	=	=	69	=
4	=	=	=	=	I	40	=
6	=	=	=	=	=	60	=

Šchedawarinja je jenož w mojim domje na hospitalſkej haſy No. 716 a w mojih pódlaſkich khlamach w jerjowej haſy No. 139 (w domje knjeſa Grünhera).

Wobſtaranja do domu ſo kóždy czaſ ſpěšnje ſtanu.

E. R. Lehmann.

Serbske a němske

ſpěwarſke knihi

do ſomota a do kože rjenje ſwjačane, poručja

Aug. Schöncka
na hauenſteinskej a butrowej haſy.

Gummithran

A. Schlütera w Ħali a. S.

je tón wot publiki hižom pišipóšnaty najlěpſhi krědt, i kotrnjž ſo ſchórnje, ſtupnje, konazy grat a woſowe kože niž jenož mjehke a ſhibicizwe, ale tež wutrajnje wodunjeſchepuſchjate ſežinja.

Š zſta gummithran ložu na wiſchitte waſchne piſhi dlěſhim djeržeju ſđerzi. Bieſcha po 30 a 60 np. kaž tež po 1 marcu 20 np.

W Budyſchinje jón pſchedawa **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowſkej haſy czo. 338.

G. Joachim, Atelier

ja njeboſne ſažadžowanje ſubow, operazije ſubowe, plombirowanje, cziſčenje, ſahnacze ſubhboljenja atd., w Budyſchinje, na juutſknej lawſkej haſy 120 pola k. pječarja Klingſta. Š rječam wot 9 do 6 hodzinow.

Zokorowy ſhrop

wošebje ſkódky pſchedawa punt po 18 np.

Ad. Rämſch
na herbskej haſy.

Thomaſowa wodžicžka ſa wopalne ranu

hoji wěſće a rucže wopalenja wſchěch družinow a njekně w žanym domje pobrahowacž.

Prawdžiwu w bieſchach po 125 np. a 80 np. ma ju jenož na pſchedaw **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowſkej haſy czo. 338.

Lužičan čo. 2 je wušol.

Wopriječje: Wopominanja. (Po južnoserb. lud. pěſni.) Wot W. — Boži wječor. Spisał Wjele-měr. — Sokratesowe poſenje wokomiknjenja. Spisał H. F. Wehla. — Požadanja. (Južnos. lud. p.) Wot W. — Dopis z Lipska. Wot E. Muki, stud. phil. — Z Budyšina a Lužicy.

Š naſtadom herbskeho lutherſkeho knihow-neho towarſtwa je wuſchta a je pola knjeſa Ad. Rämſcha na herbskej haſy, kaž tež we wudawarňi Serb. Nowin ſa 3 np. doſtačej:

Boža nóz.

Hiſtoria wot ſwjateho naroda naſcheho knjeſa a Šbóžnika Jeſom Khrysta po ſjewjenjach profetow a ſceženikow ſ pſchidawkom wiſchelaſkich kherluſchomnych ſchtucžkow k hodownemu po-ſhwjećenju ſeſtajena wot Furja Jakuba, duchowneho w Njeſhwacžidle.

Wot najwjeſtſheje wažnoſće ja **woczi kóždeho.** Prawdžiwa Dr. Whitowa wodžicžka wot Traugotta Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüringſkej je wot lěta 1822 ſwětoſławna. Štafanja a ſlacon po 1 marcu poſežele mi **budyška hrodowſka a raleczanſka haptſta.**

Knjeſej **Dr. Ehrhardtej.** Šo Waſcha Dr. Whitowa wodžicžka, kotruž ſym bebi hižom wloni wjazy krocž pſchinjeſč daj, naj-lěpſche wopokajmo ſwojeje ſnamjeniteje hojazeje možu podawa a je tudy tji wošoby doſpołnje wot wocžobědnocže wumohla, Wam rad po prawdže wobſwědčja w Ahlerſ-bachu, 11. haperleje 1875. Küſſer, mēſch-czanofa. Dale: Moje wocžibolenje je ſo jara **połěpſchilo** a wot holecžymjeju wocžkow, kotrejuž dla Wam piſchach, je hižom jene **ſažo dobre.** Šontop, 4. haperleje 1875. Juliana Lehmannowa.

Moſtowahi

derje twarjene tunjo poručja

Wilh. Benad, gratowar
na jerjowej haſy 274.

Wiſchitte kem ſluſchaze porjedzenja, kaž tež porjedzenje ſchjaznych maſchinow wón najlěpje wobſtara.

Serbskich Nowin

čo. 2. 3. 5. 1877

ſo w jich wudawarňi ſažo kupuja.

Nžane woflepje

ſo po dobrej placziſnje kupuja. Wot toho? to je ſhonicž we wudawarňi Serb. Nowin.

Póndželu 5. mērza ja, dali Bóh, ſ bełhmi, ſurowymi a módrnymi pátami do

Rychwałda

na hermant piſchijědu. Čeſčzenych Šer-bow proſchu, ſo bychu na moje na-piſhmo (firma) kědžbowali, dokelž ja ſ cziſtorucžnym pſchedženom wikuju. — Wutoru 6. mērza budu tež we Łaſu na hermantu.

Jan Jurij Pech
ſ Wjelecžina.

Bukicžanſke herbske towarſtwo

ſmėje křjedu, 7. mērza wječor w 7 ho-dzinach ſwoje poſhedjenje.

Dženſki porjad: 1) Protokoll a regi-stranda. 2) Šchednoſch k. wuczerja Wo-jnarja ſ Bufež wo ſtawijnach Lužicy w czaſu 30lětnje wójny. 3) Šabawa.

Šsobuſtawny towarſtwa ſo k tutemu po-ſhedjenju najpodwolniſcho piſcheproſchujaja. — Tež hoſčjo budža lubje wítani.

Pſchedžydtwo.

Jena **dželacžerſka familija** ſo piſhi darmotnym wobydlenju a roli ſa bėrny na rycžetubko w Ľutobčju pyta.

Wot redakzije.

H. P. we Wyſkofej. Tón tydžen beſche poſbže, budže pať ſa tydžen wotežičžany.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čisło płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonke-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, płaci so
wot ryněka jeno 10np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 10.

Sobotu, 10. měrca

1877.

Lěšniški dwór.

Powjedanczko s tatranskich hór.

(Stónčenje.)

Měřazy běchu šo minyli po tamnym srudnym wječorju. Michał a jeho macz běchtaj šebi šlubitoj, šo nochtaj ni komu prajic, šcho je Žurij wobeschoł, tak dołho hač budže Katka živa, šo bychtaj ju psched tajkej noweje wološcju wobarnowałoj.

Běšče šašo wječor. Marka pschi rěčžy škuchowazy kleczeše a šchlinzu motreho noweho płatu pjerješe. Zeje wobliczo bě ša-
horjene, pschetož jeje ruka móznje biješe. Marka njewidzeše, šo šo s drugeje strony rěčki Michał k temu městu bližeše, hdžež wona kleczeše.

Wón stejo mosta a k njej na druhi brjoh rěčki hladasche.

„Ša dyrby tola psches rěčku“, wón k šebi rjekny, hač tudy abo dale horka, to je wscho jene.“ A wón dele pokroči, škafasche s kamjenja na kamjen a běšče s někotrymi kroczelemi na trawniku. Wón k Šanzu džěše.

Džeš tym běšče Šanka runje je šwojim džětom hotowa, pschetož wona postaže a płat s wody cžešnjese.

„Dobry wječor!“ jej napschecziwo klinčeše. „Wjerš pomaj!“ wona bješ dalscheho rošnyšlenja wotmolwi a šo wohladny. Michał psched njej steješe.

„Michało,“ šchepny wona, „ty šy? Šy mje nastrožak.“

Šy šo štróžka, wo prawdže? šo Michał šmětotažo prafšeše. „To njebě moja wola. Ša du s města, šym tam wowzy pschedač, a jako tule nimo džěch, widžach, tak płat pjerješ a duž ja hnydom psches rěčku k tebi štupach.“

„Ale wojedla tola niž, Michało?“

„Runje won tvoje dla — mam s tobu něšto rječec, Šanka. Njechajš khwilku na mnje pošluchacž?“

„Šcho dha mašch šo mnu rječec? Wšchaf wot teho cžaša, hdžež je šo Žurij šarajš, šo mnu rječak nješy, a přjedy je šo to tež rědko štało.“

„Šaj, Šanka, widžiš, to je czi tajka džitwona wěž! Ša nješym ženje došcž khroblošcže měč, tak dołho hačž bě Žurij živy — ja — ja njewěm cžežo dla.“

Šanka mjelčeše.

„A potom, jako bě Žurij morny,“ wón dale rječese a k femi hladasche, „potom — njemějach — tež hišcže khroblošcže.“

„Ale je dha to něšto tak jara wažne, šchož chžešch mi prajicž?“ prafšeše šo Šanka a hladasche na šchóržuch.

„Wažne je, Šanka. Moja macz mje wot někotreho cžaša napomina, šo by jej pschichodnu džowku do lěšneho dwora pschijedł — a ja bych wschaf mojej maczeri rad k woli był, a duž chžyl šo cže ja woprašecž — hačž nochtajšch burowka w lěšniškim dworje byčž. — Šlaj, Šanka, šym czi hižom dawno dobrn

a ja njemohł šo se žanej drugej woženicž, hačž s tobu.“ A wón ju ša ruku pschimny.

Šanka běšče šo wscha šacžerwjenika a se šylnym dychanjom do šchwórcžateje wody šhladowasche. Njebicži se žolmow škafachu, kaž bychu žortujo jeje wutrobny hnuče widžecž chžyl.

„Ale, Šanka, njeprajišch ničjo? Njemožešch dha mi ani troštku dobra byčž?“ Michał s cžicha rjekny a šcžeže ju k šebi. Wona šebi to lubicž dafche a šwoju hłowu mjelcžo k njemu škili, šwoje wobliczo s rukomaj pschitrywajo.

Michał jeje hłowu pomaku pošbėhny a ruzy wot jeje woblicza wotwobroczi: Pohladaj wschaf na mnje, luba, hewaf džě njewěšch, šchtó ša tobu žada. Šanka pač woczi pošbėže a jeho se šwojimaj rukomaj wobjawišchi šmětotažo rjekny: „Šym hižom dawno na to cžakala, šo by ty tak šo mnu rječak. Tudy we wutrobje mi štajnje něšto powjedasche, šo dyrbišch pschincž mi prajicž, tak lubo mje mašch — to wschaf njeby hinač byčž mohło, ja njebudžich bješ tebe žitwa byčž mohła.“

Džeš tym bě šo šašmėrktjo a mrokota šo pomaku po wschej wotolwošczi rošpšchecžerajše. Woda byškotajše w šwětle škha-
džazeho měšacžka a kruč dale, pschi wulkim kamjenju, hdžež šo pėnjaze žolmy wotražowachu, šdafche šo, kaž by šo tam běła žónška na žolmach kolebala a šo nad šbožom dweju cžłowjekow šradowala.

„Nětko šo mnu k našchaj maczeri pėndžešch, Šanka! Wona šmėje wulke wješeke;“ napominašche Žurij.

„Ně, nětkole niž, mój najšlubšchi, dyrby wschaf płat domoj donješcž.“ Po tutych šłowach pčža Šanka ša něčjim pytačž na trawniku. „Ale, hdže dha je płat wostak? Šlaj, Michałko, woda je jón šobu wšafa; ach, to ludže Katka hńėwna!“

„Nještrachuj šo“, wotmolwi Michał, „tón wschaf šo šašo namaka.“ A wón po rěčžy dele pohlada. „Widžišch, Šanka, tamle ša wulkim kamjenjom wišy a šda šo, jako by běła žónška był.“ A wón škafasche šašo s kamjenja na kamjen, hačž tam pschiindže a płat s wody wucžeže

Ša tši njedzele pištolije we škuchim dole wrješkadu a kwar-
šarjo šo k Katžynej kžěžy wješeču.

Nasajtra šo mloda žona do Michałoweho domu pschėšydli a Katka ju tam s Žurkom pschewodžeše. Wona šwoju kžěžku nad škuchim dołom pscheda a potom wschitžy cžicho a špofojnje w lěšniškim dworje bydłachu.

Šwětno podawki.

Němske khžerštwjo. W Draždžanach je šo tón tydžėš pschė-
šydenje tak mjenowaneju gardegrenadier-regimentow s dotalneje, w draždžanškim nowym měšcže ležazeje kaserny do noweje, na ranschaj kromje Draždžan natwarjeneje noweje kaserny šapocžak.

Sakste ministerstwo wojny je na němski rajchstag to žadanje stajilo, so by 250,000 markow jako prěnju dźělbu pschiswolil sa twarjenje kasernow w Draždžanach sa dvě schwadrony regimenta gardejšdných, kotrejž w tu khwilu w Pirnje stejitej. Sena schwadrona je hižom w Draždžanach. — Potom by artillerija, nětko w Radebergu stejaza, do Pirny pschisčila.

W Draždžanach bu w sanđžnych dnjach tfinata wustajeniža pjeriny wotdžeržana a běšče na nej wjele rjanych hotbjow, kur atd. widžecž.

Na kralowškim dworje bu 28. februara wošebny dwórski koncert wotdžeržany, na kotryž běšče něhdže 200 hosći pscheproschonych.

Swjastkowa rada, to je, sastupierjo němskich wjerchow w Barlinje, je šo, kaž tydženja naspomnichny, s 32 hłošami sa to wuprajila, so by němski najwyschšchi šud šwoje šydko w Lipsku měł. Sa Barlin bě šo 28 hłošow wuprajilo. Nětko ta wěž hišćcže psched rajchstag pschiridže a je, kaž wschelake nowiny mjenja, ložto možno, so tež tam Lipsk wjetščinu hłošow dostanje.

Pschekora, kotraž je hjes sakskim a pruskim ministerstwom draždžanšto-barlinskeje železnizy nastala, najšterje němski pschekupski šud w Lipsku k roššudženju dostanje.

W Seifhennersdorfe 4. měrza rano w druhej hodžinje w bróžni kublerja Neumanna woheń wudry a ju do procha a popjeka pschewobroczi. Woheń je najšterje sažoženj.

Šhotowjenje noweho železneho mosta sa lipstodraždžanštu železnizy psches Sobjo pola Riehy je želešowej fabrizy „Margarethenhütte“ w Rainsdorfe blisko Zwickawa pschepodate. Sa tajki budže 60—70,000 centnarjow želeša trjeba, tak so šmėje tam wjele ludži džeło a sašlužbu.

W Draždžanach chžychu 31. meje t. l. wustajenižu konjow wotdžeržecž, ta je pať nětko škótneho móra dla na posdžišchi cžaš wotštorčžena.

Sakste wójsko ma 1011 wyschłow, žyle němske wójsko w pschija jich pať 17,162 do hromady. Sa sakste wójsko šo lětnje nimale 19 millionow markow trjeba.

Š Barlina pišaja, so je wot němskeje swjastkoweje rady na rajchstag tón namjet stajeny, so by tutón požčonku wot 168 millionow markow pschiswolil a to k temu, so by šo sa tute pjenjehy teško kasernow natwariko, dokelž je to sa měšćčanow nje-lubofne, hdyž dyrbjaja wojazy pola nich w kwartirje byčž, sa wotjakow pať njespodobne, dokelž šu kwartiry husto tak hubjene, so štomowcž wojakow w nich šchoduje.

Ruski general Sgnatjew, hačž dotal póšlanž ruskeho kžěžora w Konstantinoplu, je se šwojeje knjenju mandželškej a se šwojim sekretarjom 4. měrza do Barlina pschijěl. Wón šo bórny po šwojim pschijědže k ruskemu pošlanžej, k. Urbikej, poda a potom psches hodžinu rošryčžowanje s wjerchom Bismarkom měješče, pschi kotrymž běšče tež na wobjedže. Šewal měješče Sgnatjew audienczu pola němskeho kžěžora a potom tež pola kžěžorki. Wón chžyšče šo šrjedu do Barisa podacž, hdžež ruski pošlanž na jendželškim dworje, hrabja Schuwalow, s Londona k njemu pschijědže. — Hačž runje može, kaž reka, wěrnno byčž, so je šo Sgnatjew teho dla do Barlina a Barisa podal, so by tam wustojnych lěkarjow šwojeju bolazeju woczow dla wo radu prašchal, dha je pať tež to wěste, so je tam pschijěl, so by po poručžnosći ruskeho kžěžora w Barlinje a Barisu a psches hrabju Schuwalowa w Londonje hišćcže popšeni ras turtowškich naležžnosćow dla radu škladował; pschetož ruske knježerstwo je piecža hotowe, turtowštemu

sultanej wóynu pschipowjedžecž, je-li ruske žadanja w nastupanju turtowškich kšchescžijanow njedopjelni.

Sanđženu wutoru je Sgnatjew sašo dlěšchi cžaš pola wjetcha Bismarka byl a jeho tón tež w jeho wobydlenju wopytal. Sgnatjew je tež pola kónprynza, kaž tež pola prynza Bjedricha Korle pobyl, a běšče wječžor se šwojeje mandželškej k jendželštemu pošlanžej pscheproschony.

Barlinske nowiny pišaja, so budže sa wschě němske kraje najšterje jedyn a tón šamy džen jako pokutny šwjedžen postajeny. Budže to loško došč džen 1. novembra, na kotrymž tež katholicito šwjedžen wschěch šwjatych šwjecža.

Pruski šejm bu 3. měrza po poručženju krala wot ministra Ramphausena wobšankženy a šapošlanžy šo po wunješenju štróczžneje šlawu na kžěžora a krala rošendžechu.

Awstria. Něfotre nowiny powjedaja, so je awstrikste knježerstwo wójschto wójska na herzegowinske mjesh poškala. Čžeho dla? to njeje snate; pschetož pschecžimo Turkam čžile wojazy tola štukowacž njebudža.

Rušowska. Pučžowanje generala Sgnatjewa, kotryž je prjedy hižom na šwojim dompučžu s Konstantinopla we Winje pobyl a tam s kžěžorom a ministrami ryczał a nětko do Barlina a Barisa pschijěl, drje dale žane druge wotpošladanje nima, hačž to, so by ruski kžěžor škóncžnje šhonil, tak chzedža šo Awstria, Němska, Šendželška a Franzowška sadžeržecž, je-li Rušowška s Turtowškej wóynu šapocžnje. Pschetož to tola k wěrje podobne njeje, so dyrbjak ruski kžěžor šwoje wójsko, hižom měšazy na rumunškich mjeshach stejaze a wjele pjenjes kšochtowaze, sašo domoj powołačž, ani najmjenšchi dobytk ščžinowšchi. Š tajkim čžinženjom njeby ruski lud s pokojom byl, najprjedy teho dla niž, dokelž by to sa Rušowšku hanibne bylo, hdyž ruske wójsko zoša, prjedy hačž je šo w bitwach špytało, a potom tež teho dla, dokelž Rušojto sa šwoju šwjatu pschišlušchnosć džerža, turtowškich kšchescžijanow wot turtowškeho knježstwa wumóz. — Mjesh jenož lěpšče wjedro šastupi a pučže wusthnu — a wěščze potom ruske wójsko rumunške mjesh pschetrocži a potom dale na Turtowšku pocžehnje.

Serbija. Wjerch Milan je mēr, kaž staj jón jeho dwaj pošlanžaj w Konstantinoplu s turtowškim sultanom wujednałoj, sa dobry špóšnal. Mēr w krajnych naležžnosćach Šserbije a w jeje postajenju k sultanej ani najmjenšče pschemenil njeje, wschitko žyle tak wostanje, kaž je do wóiny bylo. Turtowške wójsko tón kručž Šserbije, kotryž je wobšabžiko, dwanaty džen po wobšankženju mēra wopušćcži.

Turtowška. Turtowške knježerstwo je šo piecža s tym namjetom na europiškich wulkomóžnarjow wobrocžiko, so by šo sultanej lěto cžaša k temu špočžiko, so by wón mohł naležžnosće šwojeho kraja po postajenjach noweje turtowškeje konstituzije do rjady stajicž, a so by teho dla tež ruski kžěžor šwoje wójsko sašo na mērnu nohu stajil. — Hačž budža wulkomóžnarjo tajku próštwu dopjelnicž chžyčž, je čžěžto wěrícž, pschetož w Turtowškej žadyn porjad wjazy njebudže, njedh šebi tež tam najlěpšchu konstituziju wušwola, — a lěto wóynu wotštorcžicž njeby dale ničžo bylo, hačž nětcžiščej, po wschěj Europje rošpschestrjenej njewěštosći hišćcže jene lěto knježicž dacž, so by pschekupštwu a wšowanje hišćcže hubjenšcho šchlo a ludžo hišćcže mjenje pjenjes sašlužili.

Sultan šo s wonka šwojeho hrodu malo widžecž dawa a pomjeda šo, so njeje pschi poknym rošomje. W jeho hrodže šo piecža tež husto wulke hosćžiny wotdžeržuja, na kotrychž šo wjele šchampanškeho wina pije, hačž runje je wino Turkam šataš ane.

Što je tvoj Šerbow wótny kraj.

Što je tvoj Šerbow wótny kraj?
Je Wajerska? je Schwajz? ach praj:
Je Schpaniska? je Griechiska?
A daloka hnadž Alfiska?
Ach ně, tam Šerbow njepytaj,
Tam njeje Šerbow wótny kraj.

Šdže je tvoj Šerbow wótny kraj?
Je Schwediska? to mi nětko praj;
Je něhdže delnja Bramboriska,
Šdžež Kobjo běži do morja?
Ach ně! tam Šerbja njebydla,
Sich wótny kraj je Ružiza.

Dha po tajkim ta Ružiza
Je wótny kraj toh' Šerbowstwa,
A jeje město Budyšcin
Je tróna w kraju Šerbowštim,
Šdžež kóždy tydžen wukhadža
Kasch časopis ta „Nowina“.

Tu je tvoj Šerbow wótny kraj,
Šdžež placzi „ně“, hdžež placzi „haj“,
Šdže Sprewja i horow wustupi
A běži dale po holi;
Haj, tuta rjana Ružiza
Je wótny kraj toh' Šerbowstwa;

Šdžež Šerb rycž Šerbku lubuje,
Tež němsti pódla namuknje,
Kiž džela schěsč dnjow šprózniwje
A njeđžu lu šwěru ke mšči dže,
Tež dawa rad a šwolnawje
Tym khudym Němžam w šušodštwe.

Tu je tón kraj toh' Šerbowstwa,
Šdžež rjana młodošcž i wječora
A w nozy Šerbsžy wajchtarjo
Tu špěwaja kaž jandželjo:
Ta rjana Šerbška Ružiza
Je wótny kraj toh' Šerbowstwa.

A czišcžja šo tež wot bokow
Tu wšchudže Němžy do Šerbow,
Dha tola Šerbja wostaniny,
Njech nam je czešcž, šo Šerbja šmy:
Tón Šerb pať, kiž šo woněmcžja,
Njeje' hódny prišy tobaka.

Tež šwoje džěcži wotežehńcže
Tak, kaž my šmy, tež Šerbowšte,
So, hdnž my proch a popjel šmy,
Tu rycža, wucža Šerbowšy;
Duž wostanje ta Ružiza
Tón wótny kraj toh' Šerbowstwa.

Wšchaf Šerbški kraj džě wjetšchi je,
Šdnž jedyn wšchitkón licžbuje,
Kiž Šklowjenjo nětk wobndla
A šchtož tu k njemu pschisłuscha:
Nam Šerbam pať ta Ružiza
Je wótny kraj toh' Šerbowstwa.

Ty pať, o Božo na njebju,
Šsam pomhaj temu Šerbowštwu,
So bychmy — Šerbjo rodženi —
Tež Šerbjo w šmjercži k njebju schli,
Šdžež je tón raj toh' Šerbowštwu,
Kiž rjeišchi je hacž Ružiza.

Pětr Mlont.

Ze Serbow.

Š Budyšcina. Pošebženja tudomneho pschisłazneho šuda šo w nětcžischim přěnim šchtwórtlěcže 1877 pónđželu 9. měrza šapocžnu a šo 16. měrza škóncža. Šlowne šudnisłe jednanja šmēja šo 9. a 10. měrza pschecžiwu džělaczerjej F. Ringerej i Wüste-Olbersdorfa a F. Ringerej i Dittersbacha škónžowanja dla, 12. měrza pschecžiwu murješskemu poliery W. S. Bergerej se Žitawy mufowanje nješpózcžiwoscže dla, 13. a 14. pschecžiwu džělaczerjej G. F. Bonomi-jej i Šornjeje Štalije šaradžnja dla, 15. měrza pschecžiwu džělaczerjej F. A. Freundej i Wulkeho Dažina rubježništwu dla a 16. měrza pschecžiwu kublerjej F. Steglischej i Šornich Šóžkownow wopacžnje pschisłahi dla.

Š Budyšcina. Kaž štyšchimy, je na město njeboheho krajn ošlawšeho šyndikusa, knješa i Šöben, knjes rycžnik Seehausen tudy wustwoleny a šwoje šastojništwu najšterje po někotrym cžasu nastupi.

— Na město knješa Šurja Šuscžanškeho, kapłana pschi tudomnej Šerbškej katholickej žyrkwi, kiž nětko jako nashwitny přášes Šerbšeho šeminara w Prahy pschěbowa, je knjes kapłan Michal Šóla i Šönigshaina jako šastupnik pschisłahot. — Šchtwórtk 22. februara je kandidat katholicšeho duchownštwu, knjes Šurij Šowak i Šjebjelcžiz, pschěd tudomnym konsistorijom tak mjenowane šynodalne pruhowanje khwalobnje wobštal.

Š Bacžonja pišče „Katholiski Šoš“, šo je tam pola kublerja Šmohy kniha wupožžena, do kotrejež šo wšchitko šapisče, šchtož tón abo tamón k lěpschemu žyrkwoje, kotruž džedža tam nashwaricž, pať da pať cžini. „Šnate je“, praji Kath. Šoš, „šo je mlynt Wawrit i Šanež hižom w lěcže 1873 šakladny kamjen darit a šam pschiwješł, kaž tež, šo je Šurij Šobel i Bacžonja ša 300 markow kamjeni ša nowu bacžonjansku žyrkej šamacž dať. W šmyje šu bacžonišy burja pocželi tute kamjenje darmo pschiwowžowacž. W decemburu šu na twarne město pschiwješli: Šmoha 4 fóry, Delant 4, Šebisł 3, Šchemcžil 2, Šjeh 1 a w januaru Šchemcžil 3 fóry. Dale je Šiklawšch Šuscžanski i Šěžy w kłošchtrškej štale kopu binšarjow kupit a 22. februara přěnju wješbu pschiwješł. Tón šamy džěni pschidžěšchtaj k nam k. kubler Wagner se Ššmoliz, šobuštwam wobšjerka ša našchu žyrkej, a k. krajny inženěr Šanšit i Budyšcina, šo byšchtaj ležomnošcž dobrnych šchtyrjoch kórzow, wot šnathch bacžoniškich wobšedžerjow darjenu, wotměrišoj a pschichodneje žyrkwi wšchnostnje pschidžělišoj. Někotři tamnišchich wobšdlerjow i wješšoscžu platakchu, jako nětko tola i wěššoscžu widžachu, šo žyrkej do wšy doštanu.

Š Šošarńje. Tudomna Šozorowa a jeje dwě džowzy buchu teho dla, došelž šo jim wina dawasche, šo šu wopacžnu škóřžbu pschecžiwu šwojemu rošwěrowanemu mužej a nanej Šozorej šažožike, k 1 1/4 lěta, k jenemu lětu a k ššjom měšazam jastwa wotšudžene. Šralowški wšchšchi appellaziowski šud w Draždžanach je pať wšchitke šš ša njewinowate wuprajit.

Š Němškich Šasłiz. Tudy je 3. měrza rano 65 lětna mumiensłakta Šana Šošina šwudowjena Šowakowa pschi wodučžerpanju do wješšnjeje rěcžki panhła a šo tam šatepila.

„Šašnit“ pišče:

Š Šhocžebusa. Škótny mór nam wjele wobušy cžini. — Tudy měnjachu ludžo, šo šakasnja jenož w nastupanju hownjadow placži a pschijědžechu teho dla šašđženy šchtwórtk (1. měrza) se šwinimi na witi, ale cži, kiž běchu se šakškonškeje štrony po želešnižy pschijěli, buchu hnydom na dwórnišcžju našad pošajani a i wšow

šamych buchu pschedawarjo a kupowarjo w 10 hodžinach wšchitz y wuczerjeni. — Dale:

С Вórkow. Čžěto Dalizež Marianny, kotraž je šo šatepita, jako póstrnizy na reje džěšche, bu 19. februara njedalofo teje šawy, f kotrejež běšche do wody panyła, namatane; wona ležěšche we wumlétej džěrje frjedž rěki. — Těho runja:

С Корjenja. Bjatč 15. februara na knježim dworje tud y lupinu mlóczachy a to f maščinu, kotruž konje wjerczachu. Bšchi tym došahny jene maščinowe kolešo šuknju Šellerjež Marje, torhny to wbohe holcžo ša šobu a ju tak čžežko wobšchfodži, šo wona 18. februara wumrije.

Šudnište ualežnošče.

Pšched budyštim wotkrešnym šudom šo 28. februara t. l. šlowne šudnište jednanje pšchecziwo škuzobnej džowzy Marji Šämschež f Mašeschež džeržěšche, dokelž běšche wobškoržena, šo je na šurjerczi šwoješho nowonarodženeho džěšcža pšches jeho njerodne wobšedžbowanje wina.

W domje šwojeho hospodarja, hžžez f jeho poknej špokojnošczi škuzěšche, bé wona druhi džěń šwjatřow 1876 rano w jenej, w hornim poštřhodze ležazej komorje, jeneho hólza porodžila. Šako hospodarjowa šotra, kotraž běšche ša tej džowku, hžžom džěń prjedy řhorowatej, rano wokofo 6 hodžin hladacž pšchifšča, w komorje krawny šlěb wuhladaka, wona to šwojemu bratrej wójjewi, kotryž tež teho dla, dokelž bé šnate, šo je ta džowka šamodruha, hnydom po babu póšla. Šako ta w jednatej hodžinjě pšchidžje, šo jej ta džowka wušna, šo je pšched něfotrymi hodžinami hólczka porodžila. A baba tež wo prawdže hnydom čžětko nowonarodženeho hólza, do rubifšča šawaleneho, pšchi tej džowzy we ložu namata. Šo šudniško-šekarřkim pšchepytanju šo potom pokafa, šo je to džěcžo žive na šwět pšchifšcho a dychafo, po narodženju pak pšches apo- plexiju pluzow a mošow wumrijefo. Duž Marji Šämschež tón poroř čžinjachu, šo njeje ša žiwjenje šwojeho džěšcža došcž štarosežiwja była a njeje ludži, w domje bydlažnych, f pomozy wokafo.

Wona pak na tajki poroř wotmolwi, šo je jenu džělbu wěžow, ša wotczakowane džěcžo trěbnych, hžžom w měřazu meji w Budyščinje kupifa a šo budžifšche druhu wot šwojich štaršchich doštafo, kotřiz šu prajili, šo čžedža jeje džěcžo wotczahnyčž, a šo je wona pola nič šwoje njedzele wotdžeržecž čžyła. Těho runja wona praji, šo je 6. junija rano še šwojeje komory ša hospodarjowej šotru wokafo, ale podarmo, šchož tale ša možne džeržěšche, dokelž je tehdy runje wjele wopyta w domje byfo a wona teho dla wjele

džěka mēla, a šo wołanje džowki, dokelž je komora džowki tročhu daloko była, šnadž njeje škuschaka.

Bšchi šjawnym wotřkřščenju wobškorženeje a šwědkow šo tež dale ničžo njenamata, šchož by dopokafafo, šo je Marja Šämschež něšcho šawinowata abo šanjerodžila, čžehož dla budžifšche šo jeje džěcžo šadušycž dyrčjalo. Duž by wona ša škoržby šwobodnu wuprajena a bórřy domoj pušchcžena.

Do knihownje Maćicy Serbskeje dari:

- 1) K. špiřacžel Guskiewicz w Šrafowje: Šlowo o Praojcach. Kraków 1876. — 2) Šhróšcžanřka šhadžowanřka (šerbřizy studentojo): Špěwy k II. létnej zhromadžiznje zjenočestwa serbskeje studowaceje mlodosće. Njedzelo 6. aug. 1876 w Křróšcicach. — 3) Towarřstwo wědomnošcžow w Šhorjelzu: Neues Lausitzisches Magazin, 52. Band, 1. und 2. Heft. — 4) Štarožitnořtne towarřstwo w Freibergu: Mittheilungen, 12. Heft, 1775. — 5) Tow. ša pomorřke štamifny a štarožitnořcže w Šchčeczinje (Stettin): a) Baltische Studien, 26. Jahrgang, 1. und 2. Heft; b) 38. Jahresbericht der Gesellschaft für Pommerische Geschichte und Alterthumskunde. Stettin 1876. — 6) Ruřke póšlanřtvo w Berlinje: Mórski Zbornik, číslo 8—12 léta 1876. — 7) Šužnobřkowanřka akademja w Šahrjebe (Agram): Rad atd., kniga 34—36. — 8) Šhěžorřka ruřka akademja w Šeterřburgu: a) Memoire, 18 čšlow; b) Bulletin, 16 čšlow; c) Zapiski, 5 zwjazkow; d) Tableau Général, 1. Partie 1872; e) Otčet atd. 1875.

A. A. Fiedler,
knihownik M. S.

Cyrkwinske powješće.

Ššchřzeni:

Michalřka žyrtej: Jan August, Šetra Šelma, kublerja w Šrubocžizach ř. — Jurij Ota, Korle Kócha, cigarrydželacžerja na Židowje, ř. — Emma Marja, Šetra Bohuwěra Šeera, kublerja w Šorijej řinje, dž. — Katořřka žyrtej: Dinna Martha, Šylena Šöhle, piwarza-wobšedžerja w Wniřchouzu, dž.

Šemřiczi:

Džěń 22. februara: Šana Šhryřtiana rodbžena Šhřóřtatež, njebo Šandrija Šcholty, řhěžerja a řěšniřšeho miřchtra šawořtajena wudowa, 85 l. 7 m. — Marja rodbžena Měrcžinkež, Šetra Šowřcha, kublerja-wumjenřarja w Šonjezach pola Porřdžiz, mandželřka, 73 l. 3 m. — 26., Marja Martha, Šjedriřha Augusta Šcholty, řjekarřšeho miřchtra a řhěžerja pod hřodom dž., 2 l. 7 m. 3 d.

Šutřje jako njedzelo Šätare řměje šo ša ewangelřko-lutherřkich Ššerbow w Draždžanach a wokolnořczi w draždžanřkej řichžinej žyrřwi řerbřřka Boža řkuzba, a budže ř. řarař Žmiřch f Šodžija řředowanje a ř. řarař Žencž f Šalowa řpowjednu ryčž džeržecž.

Na řlěpřche

Řhójnowe řymjo

je na pšchedań. Šdže? to je řhonicž we wudawarņi Šerb. Nowin.

Šena dwajřšchóřowa řhěža še šahrodu, bróžnju, hřódžu a 1 atřom pola, f 30 dawřřkim jenořcžemi napořožena je w Kakežach na pšchedań pola **W. Šóřřakři.**

W Buřezach je jena řhěža še řadowej šahrodu a f polom pšcheměnenja dla na pšchedań. Wřcho dalřche je řhonicž pola **Ř. Wagnera** tam.

Šena řhěža na dwěmaj řchóřomaj f polemi a řuku je na pšchedań. Wona šo tež ša řožbeho řjemjeřniřka hodži a je dalřche řhonicž we wudawarņi Šerb. Nowin.

Řhěža ^{30/26} w Břěřynje pola řucžiny f wulřej řadowej a řolotowej šahrodu je na pšchedań a je wřcho dalřche pola wobšedžerja a miřchtra-wojnarja **Šanřti** tam řhonicž.

Wřchě družiny řerbřřkich a němřřkich řpěwarřřkich řnifi, řěknje wjařanych, ma na pšchedań

G. Rämšch, řniřimjařat na fotoknej hařy 105.

Ř konřirmaziji

porucža wřchě družiny řerbřřkich a němřřkich řpěwarřřkich řnifi, řaž tež řerbřřke a němřřke modlerřke řnifi **M. Weiser.**

Šonjaze lořny

porucža a draždžanřke wurunaze wopiřma (Anwartscheine) f nowymi lořami wuměnja **M. Weiser.**

== Šřlyřchne njedostatki, ==
řluchošcž wěřcže a dořpoknje řahoji, jeli njeje pšchinarodžena, **F. Kattepoel** w „Haus, Westfalen.“

Drjewowa aukzia na hatkowskim revieru.

Bóndzelu 12. mërza t. l. budze so na hatkowsko-wješelanškim revieru
 7 kójnowych kózow,
 67 Km. kójnowych ščežepow,
 47 = = pjeńkow,
 15,00 stotnjow kúchich kójnowych walczkow,
 30,00 = = twjerdych nabitych a sbytkowych walczkow a
 11 Km. brěšowych ščežepow
 sa hotowe pjenjely šlawnje na pschešadžowanje pschedawacž.

Šchromadžina dopołdnja 1/2 10 hodžin w dželenzu.

Srabinška Einsiedelška inspeškia
 w Minakale 8. mërza 1877.

Drjewowa aukzia na lupjanskim revieru.

Šchtwórtk 15. mërza t. l. budze so 57 lošow kójnowego drjewa (š wjetšcha šlabšche wužitkowe a rhyelowe drjewa) š kamowurodowanju sa hotowe pjenjely šlawnje na pschešadžowanje pschedawacž.

Šchromadžina 1/2 10 hodžin dopołdnja w starym drjewniščežu pschi rafeczanski pucžu.

Srabinška Einsiedelška inspeškia
 w Minakale 8. mërza 1877.

Drjewowa aukzia.

Na nješwacžilškim revieru budza so na pschešadžowanje pschedawacž **Póndzelu 19. mërza** dopołdnja wot 9 hodžinow w drjewniščežu pschi šchtowrjencžo = drjewowym hajniščežu 19e: „31 štohow kójnowych ščežepow, 42 štohow pjeńkow, 120 kójnowych sbytkowych hromadow, 80 šušchizowych hromadow“; **š rjedu 21. mërza** dopołdnja wot 9 hodžinow w šwěrinašni 29a „51 lišczodrdjewowych hromadow“, wot **2 hodžinow** pschi wětrnikowej horje 35h „31 lišczodrdjewowych hromadow“.

Pschedawanške wuměnenja so pschedapoczatkow aukzije wosjewja.

Wyschšchi hajnik
Š. Schulza.

Čželowy wós.

Čželčenej gmejnje w Budeštezach, kaž tež gmejnam we wokolnošči š tutym najpodwolnišcho š nawjedženju dawam, so šym čželowy wós š potrebnym wuhotowanjom kupil a jón pschi potrebieje š naložowanju hotowy džeržu.

W Budeštezach.

Jan Šušter.

W nakładze **Š. A. Reichela** w Budyščinje šu wušchle jako najlěpšche a najrjeišche **šerbške modlerske knihi,** kiž šo wošebje jako **selenoštwórtkowce, kwašne, narododženiške a hodowne dary** pschihodža, dofelž šu šchazy, kotrej ani mole a šeršaw nježeru:

Dr. **Mertena Luthera**
Domjaza postilla
 trajnje do deškow a tože šwjasana sa 12 mf.

Jana Arndta
Paradiš-Sarodka
 šwjas. do tože 4 mf., do papy 3 mf.

Korle Hajnriha Bogatškeho
Šchaz-Rafeczit
 šwjas. do tože se šankom 3 1/2 mf., do papy 3 mf.

Ritodemušowce knižti
 abo Powestwo wo žiwjenju Isom Khrysta šwj. 1 mf., šeschite 75 np.

Dostacž pola **Š. A. Reichela** w Budyščinje.

Thomašowa wodžicžka sa wopalne ranu

hoji wěšče a rucže wopalenja wšchěch družinow a nješkme w žanym domje pobračowacž.

Prawdžitwu w bleschach po 125 np. a 80 np. ma ju jenož na pschedaš **Šeintr. Jul. Linda** na hrodowškej hašy čžo. 338.

We wudawarni Serb. Nowinow je sa 1 marku dostacž: **Šswjaty póšt.** Khrystušowce čžerpjenje, we wšchěch dnjach póštneho čžaka š šherluschemi, wopomnjenjami a modlitwami šwjeczene. Wot **M. Domasški,** šatarja w Rošacžizach.

Kupzam a šažopšchedawarjam

poruczam dobre žolke mošasne jehlicžki pakčžit po 6š np., jehly do wlošow 40 np.

A. Willmann,
 jehlar pod radnej kžezu.

Serbškich Nowin

čžo. 8. 1877

šo w jich wudawarni šašo kupuje.

Žžane woflepje

šo po dobrej placžitnje kupuja. Wot koho? to je šhonicž we wudawarni Serb. Nowin.

Rošowanu štwjelzowu abo njetrjeny len,

kaž tež wutrieny len kupuje po kóždej dželbje mechaniska džetopšchedownja w **Šajuzach.**

Pólne a kucžne šymješka,

najlěpšchu ššhadžazu tworu, přeńšche psches wošebite mašchiny wot džecželoweje židny wucžiščene, poruczaja

žitowa a šymjenjowa pschedawarinja Wollmann & Co.

w Budyščinje.

Podpišana poruczaja šwój šklad **šhumšchtunych kwětkow,** wobštejazny š rjanych škubufowych wonješčkow, ranšow, koššurow, šrudnych wješbow, Božich matrow, žarowazych wěnzow atd. w najwjetšchim wubjertu. Wo dobročžiwne wobkěžžowanje prošy

Anna Lehmannez
 na žitnych wšach pódlu póštowarnje.

Ššerbški šo rycži!

Ša tež pletwa š wucžěšanych wlošow dželam a wucžěšane wlošy kupuju.

Wo P. Kneifelowej wlošzowej tinkturje.

Čžeschěny knješ Kneifel! Psches naložowanje wlošypłodžazeje tinktury, wot Waš wunamafaneje, běch hižom sa 14 dnjow, kaž Šam tehdy pišach, do najwjetščeje nadžije pschešadženy, moje psched 5 lětami nimale žyle šhubjene wlošy šašo dostacž a Šam netko po 4 lětach š radošču wobšwědečam a po prawdže, šo šym psches tutu wubjernu tinkturu moje dospolne wlošy šašo dostal. Šak je šo wona tu tež pschi družich ludžoch dopošašaka, kiž šo kaž ja šbožomni čžuja, šo šu šwoje wlošy šašo dostali. Wašch najpodwolnišchi **Š. Roblit,** polizajški šergeant. W Kalawje 9. decembra 1876.

W Budyščinje ma ju jenož na pschedaš **Šeintr. Jul. Linda** w bleschach po 1, 2 a 3 mf.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne šažadžowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, čžiščenje, šahnacže šubholenja atd., w Budyščinje, na šnutščneš lawškej hašy 120 pola š. pješarja Šlingšta. Š rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Wulke wupshedawanje

w Budyschinje

w bazaru na mjašowym torhoszczu czo. 40.

Po pschikasni

maja šo šlědowaze tworzy rucze wupshedacz:
 dzělba modrych schórzuchow po 75 np.,
 dzělba czornych tkaninow sa konfirmadow po 40 np.
 a drożšho,
 dzělba lüstra po 30 np. a drożšho,
 dzělba pišanych draštowych tkaninow po kóždej jenož
 někak špodobnej placzišnje,
 dzělba wapsa, sporeho štoffa k špbdnim šufnjam po
 30 hacž 35 np.

R. Eisenhardt

š Draždžan,

w Budyschinje na mjašowym torhoszczu czo. 40.

Š tutym poruczam šwój šklad czornych tkaninow š lüstra, alpacca, kaschemira atd. w bohatym wubjerku po jara tunich placzišnach.

Jan Jurij Pahn.

Fabrika pschedeszczunikow

M. Schmidt

268 na jerjowej hašy 268

porucza šwój wulki wubjerš klóncznikow a pschedeszczunikow wschěch družinow k dobroczjwemu wobkedžbowanju po najtunišich placzišnach.

Porjedženje a pocžehnjenje noschonych pschedeszczunikow šo tunjo a špěšnje wobštara.

Ša

knjesow ratarjow a konjewobkedžerjow.

Jenicžki šklad

wošebje trajnych a wodunjepšchepušczatnych konjaznych krxwadłow (dekow)

ma

Julius Hartmann Sohn

na mjašowym torhoszczu.

Ša konfirmadow

poruczam mój šklad czornych kaž tež druho-barbnych tkaninow. Wubjerš je wulki, tworzy šu najlěpsche, placzišna je najtunišcha, ale twjerda, pschedawanje w žyłym a po jenotliwym.

M. G. Freyberg
 na bohatej hašy 62.

Resty

wot lama a tkaninow ša draštu teho dla, šo bychu šo wurumowake, 30 procentow pod fabrikstej placzišnje pschedawa

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

Najnowše

w draštowych tkaninach k nalěczju, teho runja rubišczja najnowšich a najrjeńšich muštraw a jara wulkim wubjerku w žyłym a po jenotliwym po jara tunich, ale twjerdych placzišnach porucza

M. G. Freyberg na bohatej hašy 62.

Šwój bohacze šradowany šklad

šlipsow a krawatow

najnowšich muštraw pschedawan en gros po fabrikšich, w jenotliwym pak po tunich, ale twjerdych placzišnach.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

Ša kóždeho a kóždu na to kedžbnuch czjnu, šo bychu moje šklamy, w kotrychž šo tež šerbški ryczi, wopytali a šo pschěwědczili, šo pola mje wo prawdze dobru tworju ša tuni pienješ dostanu a šebi pschi kupowanju wjele czaša šalutuja, dokež šu placzišny twjerde.

6/4 módre czjščženje

š najwjetšich šabritow, w najnowšich a najrjeńšich muštrach, prawdziwu a nje-pschěžatu cježu tworju, w jara wulkim wubjerku pschedawa w žyłym a po jenotliwym po špodžiwne tunich ale twjerdych placzišnach

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

Šaptyka w Kafeczach.

Włokowy, wobžerny a wužitkowy pólver, pt. po 80 np. a 1 m., šakowy pólver ša konje, wobžerny pólver ša šwinje, butrowy pólver k ruczišchemu butrowanju,

Manjerowy bróštyhrop, fenchlowy mēd psche kaschel a dybawošč, Dr. Whitowu wodžiczku ša woczi, Dr. Nelschowe brunoweje šarhbowanje, Glöcknerštu, Mohrenthalštu, žitawštu a draždžanštu žalbu,

Dr. Romersšhausenowu ešenzu ša woczi, emške pastille, balsam psche wosabjenje, wicžowu watn, najlěpschi šredk psche rheumatizmuš, tašlizu ša 50 np., šchmrekojehlinowu wolij, ludžazy šredk psche rheumatizmuš a wicž, bleschu ša 50 np.,

königsseeške lēkarštwu, homöopathište lēkarštwu,

koncentrirowany nervowy balsam, jenož prawdziwy w najlěpschej dobrocže a po najtunišich placzišnach

porucza

R. Bredemann.

S tutym porucžam mój **sklad jaquetow** we wulkim wubjerku a po najnowichim waschnju sa **Konfirmadow** wot 1 tl. 15 nřl. a droźscho, k dobrocziwemu wobkedźbowanju.

Jan Jurij Bahn.

Wschędnje nowopaleny
twarški a rólny kalf

porucža

kalkpaleńja

H. W. Siebörger & herbja
w **Gummersdorfje** pola **Schorjelza**.

Pšchedawanje twarškeho drjewja.

Wschę družiny šuchich twarških a tyscherških deskow, spalirowych, třěšnych a lěpjerških latow, třěšnu papu, třěšne šchjeny, sahrodne žerdki, žerdže, kaž tež drjewna k hrjadam a kóstam wschitkich tolstošczow a dothošczow porucža po najtuniškich placžisnach

drjewopšchedawarńja

Mug. Zimmermann, czěšliski mištr
w **Budyšinje** na hospitalskej hašy 713.

Budyška parna pječańja

porucža šwój khlěb wošebneje dobroscje po šlědowazyh placžisnach:

4	puntowka	po	truta	No.	0	46	np.
6	=	=	=	=	=	69	=
4	=	=	=	=	I	40	=
6	=	=	=	=	=	60	=

Pšchedawarńja je jenož w mojim domje na hospitalskej hašy No. 716 a w mojih pódlanskich khlamach na jerjowej hašy No. 139 (w domje knjesa Grünnera).

Wobstaranja do domu šo kóždy czaš spěšnje stanu.

E. R. Lehmann.

Wot mjele lět šlawnje snata
prawdžiwa Ringelhardt-

Glóčnerška žalba je schtemplom

na schachtlicžkach, je pruhowana a porucžena pšče: kosczožet, rak, karbunkel, falsy, lischawu, štonoplaw, wofabjenje a wopalenje, sahorenje, i zha pšče wschě swoukne bolaze, žoldkoból, kurjaze woka, wicz, drjenje atd. atd. a je dostacž w schachtlicžkach po 25 a 50 np. w budyškoma j hapytkoma j, kaž tež w hapytkach w Bistopizach, Katezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Bjernaczizach, Wostrowzu, Herrnhucze, Neugersdorfje, Großschönawje, Nowosalzu, Seiffennersdorfje a w fabrizy **M. Ringelhardt** w Gohlisju pola Lipska, Eifenbahnstr. 18.

Knížki i wopišmami šu we wschitkich hapytkach wupožžene.

a šafitanstkej
marku

(M. RINGELHARDT)

Sklad czašnikow
J. G. Schneidera

134 na smutstnej lawskej hašy 134.

Pšches nowofradowanie mojih khlamow, kaž tež pšches najtunišche a najšprawnišche nafupowanja móžu ja w kóždej družinje czašnikow (segerjow) najrjeńšchi wubjerť posticžicž.

Regulateury w 60 muřtrach po 8 tl. a droźscho, ja hontwjerjow tež w khlěkach i jelenjorohinow.

Scženste czašniki i drjewjanymi a porzelanowymi woblicžemi, bértkľhodžinki bijo, datumpokafuju, kaž tež 8 dnjow duze, po 1 tl. a droźscho.

Wobkufoczašniki a woczimjerczerje po 2½ tl. a dr.

Šlěborne a mjedzowe cylindrowe a anitrowe czašniki po 6½ tl. a dr., pšchpšchimadle naczašnyčž.

Šlěborne cylindrowe czašniki po 4½ tl. a dr.

Šlěborne a nowěšlěborne wrjecženo-czašniki po 1½ tl. a dr.

Šlote mužaze czašniki po 14 tl. a dr.

Šlote žonjaze czašniki po 10⅔ tl. a dr.

Wendule a šchuzy, po 3½ tl. hacž 50 tl.

Gudžbne hrjadla, stolzy, tyřki, lajerki, melodiony, cigarrostawki, albumy, šchite kashcziki po 1½ tl. a dr.

Rózne czašniki po 4 tl. a dr.

Kufaze czašniki wschěh družinow po 3⅔ tl. a dr.

Budžate czašniki w 6 družinach po 1½ tl. a dr.

Prawdžiwne šlote rjecžastki, postkoczane rjecžastki, medailiony, klucžiki.

➡ Jenož šwěru wotežehnjene czašniki ja po spodžiwnje tunich placžisnach a pod dopokafanym rukowanjom pšchedawam.

➡ Tež ja kupowarjej czishezane rukowaze piřma i mojim podpřiřmow a czašnikowym czjřšlom dam.

!! Šedžbu !!

W mojih drjewnišczach pšchi budyškoma mužafowstkej drořny, njedaloko wot lěczjansteho hajniškeho domu, šteja na pšchedań: **Kuleczki**, štoh po 6 markach, **Pjeńki**, štoh po 5 markach a **šchjěpny**, štoh po 14 markach.

Kupowarjo maja šo pšchpowjedžicž pola hajnika knjesa **Gammera** w Lěstkej.

W Delnim Wujesdže, 15. februara 1877.

G. Sidert,
pječařski mištr.

W Nowych Bóschizach je **khlěža** czo. 15 je šadowej sahrodu pšcheměnjenja dla se šwobodneje ruki na pšchedań.

Korla Czach.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawačnja platu, manufakturowych tvorow a schijaznych maschinow.

Mojim čzesčenym wotebjerarjam w měsće a na wsach s tutym najpodwolnischo k nawjedženju dawam, so bym ja moje pschedawanje w budže pschi radnej kžeži na tudomnych wicžnych dnjach (šobotu) jaštajil a proschu, mje pschi potrebjje w mojich khlamach

23 na šerbskej hašy 23

wopytač.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawačnja platu, manufakturowych tvorow a schijaznych maschinow.

Š rosponsnjenju ša gmejny.

Kajte mamy šhromadjenja
Šašo w našej gmejnje tu,
To šu tute wuradjenja
Gmejnškich dawkow, kotrej šmy
Šo prawym hačz dotal měli,
Dawali we polnej měri.

Nětko čže ta wjěšča štrona
Šlošy dačz, taš praji wona,
Šo gruncže njeh wščitko dže,
Twarjenja paš, kotrej mamy —
Ša to našče hlošy damy,
Te paš njeh šu šwobodne.

Wōndano — to wščitžy měsče —
Šyle wošol wječžora
Ššchindže rychtar š wulkim listom,
Wšchitkim wōn jōn pscheczita:
Landrath štejzi trōcz nam piša:
Njeprawe šu wašče pišma.

Pišačz dachu na landratha
Wot zuleho pišarja,
Šo by wōn te dawki wšče,
Kíž šo maja wot gmejny,
Š mjenom tola mjenowat,
Wšchitko šwēru napišaš.

Šich je žyla kopiza,
Kaž šo tudy powjeda:
Š šchpryžy, žyrtwi, čžašnitaj,
Na šarje tež murjerjej,
Š drošam, tōrmej, škulškej štwi,
A tež š gmejnskej pašyrni.

Tole je, ščtož by šo mělo,
Wo čžož tam něš jednaja,
Pucz a šcheczka hiščeje njejo
Do dobroty štajena.
Wo tōrš maja wultu štarosč,
Mēricž chžedža šašy wšcho,
Brawo, kotrej šu tam měli,
Še jim lēša špansjo.

Kaš to tola ščwarnje budže,
Mhšli jich něš wjele tam,
Šdnyž po gruncže wšchitko pōndže
Níž waš po twarjenjach nam.
Šlody, kíž jim narostu,
Wōnta nješju š młōčenju,
Me do twarjenjow nětko
Chžemy šebi šthowacz wšchitko.

We wudawačnji Serb. Nowin je ša 20 nr.
dostačz: **Jesuz šo kłapa wo durje wutrobow.**
Prēdowanje 2. njeđželu adventa 1876 w Draždžanach w šchiznej žyrtwi dzeržane, š pschidatymi powjeczemi wo prēnich 25 lētach šerbskich ev. šemšenjow w Draždžanach, wudate wot **Jurja Jakuba**, duchowneho w Nješwacžidle.

Mačica Serbska.

Swoj přinošk (4 hriwny) na lēto 1876 su dale zaplačili: k. kaplan Rōla w Königschajnje, k. kaplan Skala w Ralbicach, k. kaplan Kubaš w Njebjelčicach, k. kaplan Łusčanski w Budyšinje, k. professor A. Kočubinskij w Odessy, k. šaraš Rāda w Mužakowje, k. kantor Kral w Klukšu, k. kantor Jōrdan w Popojcach, k. překupc M. Mjerwa w Budyšinje, k. student Kilank w Prazy. (Pokračowanje.)

Přispomnjenje. Za přinoški prjedawšich lēt šo w „Casopisu M. S.“ kwittuje.

Wowžnu a jecžnu šlomu

pschedawa **E. Schuster**
na Židowje.

Jedyn šrēnt

mōže hnydom do šluzžby štupicz na knježim dworje we Wutočžizach.

Ša moje kolonialtworowe a cigarrowe khlamy pytam ja š jutram jeneho **wuczomnika.** **Moriš Mōrba.**

Jeneho wuczomnika

pyta towarški mištr **Schneider**
w Račlowje.

Jedyn **ščtōrn** bu na puczju š Budyšchina do Barta šhubjeny. Šsprawny namakaš čžyš jōn w Borchizach pola Šāmscha ša myto wotedačz.

Ši płatowe košče a nětkotre šerbske žonjaze kłapy, do jeneho mōdrošmuhateho rubiščta šwjasane, šu w Štroži pola Rašez ležo wštate. Tōn, kotremuž šlusčaja, mōže je tam po šarunanju wuložka šašo dostačz.

W o t m o l w j e n j e

na „nowu pēšnicžku“, w č. 8 Serbskich Nowin wotčžišchžanu.

Šlaj, psched Bohom šu hrošnočz kže,
Kaž tamny došli šhērlych bē,
Kíž runje dženš dwē njeđželi
Bē wotčžišchžany w „Nowini“.

Šaj, šerbsžy bratšja, to je kža,
Kaž šo w tym „špēwje“ powjeda,
To wjele hinat bylo je,
Duž tajkim bladom njewērcže.

Mō, hdyž mje budže lošchtowacz,
Dha čžu šej ja tu kħwilu wšačz
A wopišacz wam na drobne,
Kaš šo š tej wēžu mēto je.

J e d y n,
kíž je tu wēž wobkēžbowat.

Pšchipošnacže čžestnošče.

Čžeszčanjenje, wote mnje w nožy wot 25. š 26. februara t. l. w drēwčanskiš hōščenju pscheczjowo knježemu wotrocžkej **Šeunrichkej Bōhne** w Tranjach wuprajene, ja po ščzinjenym šmēržowym šjednanju jako njewērne našad bjeru a wuprajam jeho ša čžestneho muža, warnuju tež psched dalšchim roššchērjenjom. **Schindler.**

Š dopomnjenje

na šažne wumrjecže

Marthy Schimmrigkež š **Sermanež**

wot jeje škulškich towaršchcow.

My na Tebje tu špominamy,
Ty našcha luba towaršcha,
A šjawnje tudy wušnarwamy:
Nam budžyš nješapomnita;
Šaj, Trowe šažne wumrjecže
Nam džēšče jara š wutrobje.

Ty kžējēšče kaš kweška rjana
Aš, na mašu wšchaš kħwitčičžku,
Wšchē rōže šachodnoščž tu maja
A bōrly wšchitke šahinu:
Tat Trowej licžžy kžējatej
Tež bēšchtej rōžam podobnej.

Čžim rjeišcho rōže šačžewaja,
Čžim šažo wone wučžēja,
A kotruž ludžo lubo maja,
Tu Bōh knješ hiščeje lubšcho ma,
Wōn ju we šwōjej luboščži
Do šwōjoh' raju pschēšadži.

Tat šy tež Ty nětk pschēšadžena
Tam do njebjeshoh' krałēstwa,
Wot wšcheho šleho wumožena,
Ššy wobšbožena bješ kōnza:
Bōh daj, šo šo tam widžim,
Šdnyž je šwēta tež pōndženy.

š. p.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čisło plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 11.

Sobotu, 17. měřca

1877.

Krajnostawski bank w Budyschinje. Wufupowanje lužiskich 4½ % fastawnych listow nastupaze.

Rónz tuteho lěta al pari k nasadplacenzju postajene 4½ % fastawne listy krajnostawstweho banka so hižom wot nětk, a je-li so so jich präsentazija hač do 31. měřca t. l. stanje, s ½ procenta kursoweho šarunanja s dobom s běžazej danju pschi naschey kašy tudy abo pschi naschey filiali w Draždžanach (na šulskej hašy No. 3 delka) s hotowymi pjenjesami wufupja.

W Budyschinje, 23. februara 1877.

Krajnostawski bank sakskeje Hornjeje Łužicy w Budyschinje.
Chrig. Dufardt.

Nowa knižka.

Dnješ farać Jakub w Njěšwacžidle je tamón tydžej knižku wudał, pod napisom: Jesuř so křapa wo durje wutrobow! Přědowanje 2. njedželu adventa 1876 w Draždžanach w křichžnej zyrkwi dźeržane, s pschidatymi powjesčemi wo přerich 25 lětach ěrbstkich ewangelskich kemschenjow w Draždžanach.

Zuto rjane, na wobstejenja Šerbow a Šerbowotow, s wonka ěrbstkeho kraja pschewyaznych, wustojnje dźiwaze přědowanje je štožene na šłowa Jana 1, 11. 12., a pošljuje jako adventske šłowo na pschichod nascheho Šbožnika, naš wubudžejo k temu, so bychmy s naspomnjeneho texta wšali adventske šbudženje a adventski trošcht: Jesuř so křapa wo durje wutrobow. Potom pač nam přědač wukladuje, so 1) šwětna wutroba Jesuřej šanknjena wostanje a 2) so dyrbi so jemu nascha wutroba wotewricž. — Kač so přerichke stawa a kač ma so druhe štačž, to tudy wukladowacž njemožemy, to njedž kóždy, kiž wo to rodži, s přědowanja šameho namjedži.

Wšyche přědowanja je nam k. farać Jakub tež pjećadwazecžilětně šlawisny draždžanski ěrbstkich ewangelskich Božich šlužbow podač. Wón powjeda, kač je bjes Šerbami, w Draždžanach a jich wokolnošči pschewyaznych, w lěcže 1848, hđžež hewač wšchudže šrudny šwětny njeměr knježesche, to praschenje wotzucžilo: hač njebž móžno bylo, so bychu tam dostacž mohli kemschenje w lubej ěrbstkej rycži, — a so je to jedyn wot nich, Šandrij Wicčas (Šamurat) s Kasa psches proštwu (wot Korle Šsmolerja pišanu) šjawnje wuprajil. Wóh hnydom wutrobny někotrych mucženych Šerbow wubudži, kiž so wo to prózowachu, so by so tajta proštwu dopjelniła. Najpřjodžy běšche so teho dla k. Dr. Šful ertnje a potom k. duchowny Thiem a w Barče s druhimi w hromadže psches petiziju na ministerstwo kulturna wobrocžil, a k. minister s Wietersheim tajke ěrbstke kemschenje ša jara wužitne špóšnač.

Wón tu wěž teho dla budyškej krajškej direktiziji porucžil a ta ju k. duchownemu Jakubej pschi mihaškej wošadže w Budyschinje

k roššudzenju poba, a wón krajne knještwa wo nušnoczi a wužitnošči teho, šchtož bě so prošylo, tač jasnje pschewědčzi, so na měščje do teje proštwy šwolichu, a k. duchowny Jakub, kiž wšchač tež hewač s njepšchewyaznej lubošču šwojich Šerbow wšchudže fastupowasche, bu tač, po Božej woli, šašožeč ěrbstkich Božich šlužbow w Draždžanach. Wón dosta po dlěšchim tam- a šempišanju škončnje tu šwojeshlazu powjesčž, so maja so kóždolětnje w draždžanskej křichžnej zyrkwi lětnje šchtyri ěrbstke Bože šlužby se špowjedžu a Božim wotšafanjom wotdźeržecž.

Prěnje tajke kemschenje so 10. decembra abo 2. njedželu adventa dźeržesche a so na nim 219 špowjednych a wjazby dýžli 1000 pošlucharjow wobbžili. Někotrych njebž tež šchtyri hodžiny daloki pucž wotdźeržač, tež s Mišna a se šameho Šipsta běchu tam pschijeli. „Šswjata čzišchina knježesche po wšchěm Božim domje (pišaja Lndženiske Nowiny wot 16. decembra) a s šhwilemi njebž drje žane wocžko k wuhladanju, s šotrehož so šylšy njeronjachu; a wěščje je tam kóžda čzucžiwja ěrbstka wutroba Boha w njebžesach šhwalika, kiž na šwój ěrbstki lud tež w zubje njeshapomni.“ Přědowanje, tešdom wot k. šararja Jakuba dźeržane, je tež do „domjazeje kłětki“ pschiswate.

S mullim dźatom šu draždžansky Šerbj a tajku duchownu dobrotu pschijeli. Hižom po někotrych dnjach pišasche w jich mjenje Mihač Hendrich s Šadworja rjany dźakny list na k. Jakuba a něšchto njedžel pošdžišcho pschidžje na njeho tajke pišmo wot Jana Krenza a wot hetmana Šurenza s Štrašforbarka, kač tež wot Šurja Šobki s Šilšdorja wotpošłane a wot jara wjele Šerbow tamnych štronow podpíšane. A jako so njedželu Šätare 1849 druha ěrbstka Boža šlužba w Draždžanach wotdźerža, so tamni Šerbj a ša tajku dobrotu šjawnje psches Jana Šecžika a Korlu Šchlagu dźakowachu.

Šenož piečž lět je k. Jakub draždžanske ěrbstke Bože šlužby wodžil, pschetož wón 4. februara 1854 wumrije. Šo nim je jich wjedženje jeho nastupnik, k. farać Wjazka pschi budyškej mihaškej

wofadže, wofstarał a je po wofsmich lětach na ł. fararja Mõhna w Butezach pšchepodał, kiž tule naležnosć 6 lět (hacž do swojeho emeritowanja) rjadowafche. Wot lěta 1868 bu draždžanfte berbfte kemfchenje do rukow ł. fararja Sniſcha w Ğodžiju položene a wón je hiſhcze nětko wjedže a, da-li Bõh, tež hiſhcze dotho powjedže.

W 25 lětach, to je wot 1848 hacž do 1873, je 28 berbfkich duchownych na ſpomnjenyh Božich ſlužbach předomawo a ſu wſchitzy w knižy ł. Jakuba mjenowani a czaſ napomnjeni, hdy ſu předomawali. A ſchtõž je ſa tute wſchitke pjećadwazeczi lěta draždžanſkich Eſerbow w ſchiznej zyrkwi pšches ſpěwanje lubych ſnatych křerluſchow wofſchewjał, to je był ł. kantor Pjekať pſchi miſchafſtej zyrkwi w Budyſchinje.

Ğewaf je w tej knižy tež ſapiſane, kať wjele je ſa tute 25 lěta pſchi kõždej Božej ſlužbje ſpowjednych bylo. Sich bẽſche 27,546 wſchitkich do hromady.

Rycž w knižy je jaſna a cziſhcž pětny; a je lohko mõžno, ſo budže knižka w krõtkim czaſu roſebrana; tola je tam njeľubofny cziſhcžczerſki, wot ł. ſpiſowarja njeſawinowany ſmolk, kotryž ſebi ſ tutym porjedžic dowolamy. Mjenujzy na tſeczej ſtronje, hõžej je prajene, na kotrych njedželach ſo ſpomnjene draždžanſke berbfte Bože ſlužby wotdžeržuja, je tež tſecza adventſka njedžela mjenowana. To je wopať, pſchetož druha adventſka njedžela je ł temu poſtajena.

Swětne podawki.

Němske khěžorſtvo. Na měſto ſemrjeteho ruſſkeho generalneho konſula w Lipſku je dotalny ruſſki konſul w Roſtoku, ł. Radezki-Miſulicz pomjenowany a ſwoje jaſtojnſtvo bõrſy naſtupi.

Krajna kulturna rada je knižku wudała, kať maja ſo polne myſhe najlẽpje ſahnač, a je tale knižka pola ſpomnjeneje rady w Draždžanach (Schweizerſtraße 4, II.) doſtač.

W Lipſku je njebohi pſchetupž Schrõder měſtu 50,000 markow wotkať, ſ tym poſtajenjõm, ſo ma ſo daň ſ tuteho kapitala kõžde lěto na wſchelaťe dobroty ſa křudnych, křornych a potrebnych naľõžicž.

Miniſterſtvo kulturna a ſjawneho wucženiſtwa je poſtajiło, ſo ma ſo kralowny narodny džen, je-li na ſchulſki džen panje, we wſchẽch ſchulach na pſchihõdne waſchnje ſwjeczič, a ſo ſo na tutym dnju žana ſchula wotdžeržecž njetrjeba.

W Boľcžnižy ſo ſkõtno wiſi, na põnbželu 19. mērza poſtajene, wotdžeržecž njeſmjedža.

Na němskim rajchſtagu ſo wõndano wo to jednaſche, kať maja ſo te pjenjeſy, kotrež ſu ſa ſhromadne němske naležnosće trjeba, w hromadu ſwjecž. Tajte ſhromadne, wſchẽ němske kraje naſtupaze naležnosće ſu wofebje: němske wõjſto, němske wõjnſke kõžde, němszy põſkany a konſulojo w zuſych krajach atd. a ſo to wſcho w hromadže wjele křõſchtuje, mõže ſebi kõždy myſlicž. Tele křõſty ſo pať hacž dotal ſ teho pľaczachu, ſchtõž němski põſt a němske telegrafy wunjeſechu, wofebje pať ſ teho, ſchtõž zło wunjeſe, kiž dyrbi ſo na němskich mjefach wot zuſych tworow, winow atd. pľaczicž, kotrež ſo do Němzow pſchedadža. Tele wunõſchi pať nětko wjazy njeboſahaja, dokeľ je hubjenſkich czaſow dla zła wjele mjenje, hacž hewať, a dokeľ ſebi němske khěžorſtvo ſa němske wõjſto pſchezo wjazy pjenjeſ žada; pſchetož to dyrbi tola w dobrym porjadbku wõſtač.

Duž na němskim rajchſtagu wjele wo tym rycžachu, ſ cžim bychu ſo pjenjeſy, kiž ł ſhromadnym němskim njeboſahaja, ſarunacž mohle. A pſchi tym nětko ſapõſkany wjerčha Wiſmarka, jaťo

prjõdſtejerja němskeho knježerſtwa, khẽtro pſchimachu; tõn pať jim tež wõtmõwjenje winõjty njewõſta, ale jim khẽtro ſylne ſłowa praji, tať ſo pſchi wuradžowanju runje ľubõſnje njebẽ. — Je-li pſchi tym wõſtanie, ſchtõž je ſo na přenim wuradžowanju tejele wõžy dla poſtajiło, dha ſo njedõſtatki na pjenjeſach ſa ſhromadne němske naležnosće na to waſchnje ſarunaja, ſo přenje lěto kõždy krať tejo ſapľaczi, hacž na njõn pſchidžje, potom pať budže na tobať tať wyſoki dawť položeny, kiž tejo wunjeſe, hacž je trjeba. Duž ſmẽjemy, je-li, kať prajachmy, pſchi poſtajenju přenjeho wuradžowanja wõſtanie, põdla naſchich dotalnych krajnych dawłow lěta tež hiſhcze ſhromadny němski dawť pľaczicž.

ſchtõž najwyſchich němski ſud naſtupa, kiž ma ſwoje měſto pať w Barlinje pať w Lipſku doſtač, dha ſo tale naležnosć najſkerje na nowy tydžen w rajchſtagu wujedna.

Ř 80. narodnemu dnju němskeho khěžora a pruſkeho krala kõſſchto němskich wjerčchow do Barlina na khěžorſki dwõr pſchidžje. Bjes nimi budže tež ſakſki kral Albert a jeho knjeni manđželſta kralowa Karola.

W Ğornjej Schleſynſkej je wulka nuſa, dokeľ tamniſchi džeľawy ľud žaneho džeľa njeboſtanie. Ğudžo teho dla, hdyž žaneho džeľa nimaja, tež nicžo ſaſkuzicž njemoža a ſu po tajkim bjes nimi ſte křorõſcže wudyrile. Duž ſu ſo tamniſchi wobydlerjo na pruſke knježerſtvo wõbrocžili, ſo by džeľacžerjam pať pſches džeľo ſaſkuzbu daťo abo jim na druhe waſchuje ſ nuſy pomhaťo.

Jaťo ſo na němskim rajchſtagu wo to rycžecže, kať maja ſo ſhromadne wudawti němskeho khěžorſtwa ſarunacž, mẽnjachu nětkõſi ſapõſkany, ſo by ſo tole na tajte waſchnje ſtač mohio, hdyž by ſo pſchi ſhromadnych němskich naležnosćach bõle ľutowaťo. Jedyn ſpomni pſchi tutej ſkladnoſczi na to, ſo dže je ľoni rajchſtag miniſtra kõždſtwa, knjeja Stoſcha, ł tajtemu ľutowanju nuſowať, dokeľ jemu tejo pjenjeſ ł wudawtam na kõžde pſchidwolik njeje. Tajte naſpomnienie ſo wjerčkej Wiſmarkej njelubjeſche a wõn hnẽtonje rjekny, ſo ſo jemu to lubio njeje; pſchetož hdyž je wõn Stoſchkej prjedy prajiť, ſo njeby tejo pjenjeſ žadať, dha tutõn to cžiniť njeje, hacž runje budžicže ſebi na tajte waſchnje na rajchſtagu mjerſaze pomjenſchenje žadaneje ſummy ſalutowacž mohľ. Tajte Wiſmarkowe rycže je miniſter Stoſch ſa ſko wſať a khěžorej pſõſtwu põſkať, ſo by jeho ſe ſlužby puſchcžil.

Wulki ľõſ pruſkeje lotterije (450,000 markow) bu tõn krõcž bõrſy na přenim dnju cžehnjenja cžehnjeny. To je ſo hižõm někotry krõcž tať ſtaťo, ale najdžiwõniſche bẽ, ſo bẽſche tõn krõcž wulki ľõſ runje na přeni ľõſ panyl, kiž ſo wucžahny.

Awſtria. Ruſki põſkany w Konſtantinoplu, general Ignatjew, bẽſche ſo, kať ſmy hižõm piſkali, wot tam do Petersburga podať, hõžej je ſ khěžorom a jeho miniſtrami turkõwſkich naležnosćow dla radu ſkladowať. To je ſo ſtaťo a je wõn potom do Barlina jẽť a ſ Wiſmarkom najſterje tych ſamych naležnosćow dla jednať a to je tež w Bariſu ſ franzõwſkimi miniſtrami cžiniť. Do Londona pať njeje jẽť, pſchetož jendželſke miniſterſtvo je pſchezo hiſhcze na turkõwſkej ſtronje. A hacž runje je Ignatjew na ſwojim pucžu ſ Konſtantinopla do Petersburga hižõm we Winje pobyl a ſ awſtrickimi miniſtrami wuradžowať, dha tola nětko ſaſo do Wina pſchidžje, ſo by tam ſwoje wažne jednanja ſkõncžil a ſo potom do Petersburga wrõcžil.

We Winje mẽnja, ſo drje Ruſowõſta najſterje haťle w meji wõjnu ſ Turkõwſkej ſapocžnje.

Ruſowõſka. Ruſke wõjſto, kotrež w Ğuropje na rumõnſkich, a w Aſiji na turkõwſkich mjefach pſchidõdneje ruſko-turkõwſkeje

wójny dla pod bróniu steji abo so pod bróni staji, wschędnje něhdže 700,000 rublow kšochtuje a je teho dla hižom druha požczonta wot 200 millionow rublow wupišana a to w samej Ružowstej.

Turkowska. Měr bjes Turkowstej a Čornej Horu pšchezo hišćeje wobšantnjeny njeje, pšchetož turkowste knježeństwo čorno-hórskemu wjeřkej te kručki kraja wotšupicěj nočje, kotrež bebi tón žada.

Turkowski sultan je pjecza šašo strowy a chze šwój nowy krajny šejm (Landtag), hdžž tón po někotrym čašu w hromadu stupi, šam wotewricž.

Ze Serbow.

Š Budyschina. Pšichi šerbstej ewangelstej Božej šlužbje w Draždžanach, kotraž so w tamniškej křichžnej žyrtwi šandženu nědželu wotdžerža, mějesche k. šarač Zmišch i Šodžija přėdowanje a k. šarač Zencž i Palowa špowjednu rycž. Špowjednych ludži běšče 337 a to 148 mužkich a 189 žónskich. Špėwanje je k. šantor Pječar i Budyschina wobštarat.

— Wot pšichodnjeje pōndžele budža na budyšto-wjeleczanskej železnizy tak mjenowane twaršte čaški jėšdžicž pocžecž. Duž po wosjjewjenju budyškeho hamyškeho hetmanstwa ničtón wjazy po tutej železnizy, pšichi šchtrafje hacž do 30 markow, kšodžicž nješmė. Tež so štaršchi napominaja, so bychy šwojim džėczjom na železnizu hičž njedali.

Se Židowa. Dofelž so šfótny mór, kotryž běšče tudy jene howjado morik, ani tudy ani w tudomnej wokolnošći wjazy pokašat njeje, dha šu wschitke šakasnje a pšchitaknje, kotrež buchy w tajkim nastupanju wudate, šašo horješbėhnjene. Tola dyrbi kōždy, kiž žane howjado do Budyschina pšchimojedže, i wopišmom dopokašacž, so je to šfocžo strowe, a ma tajke wopišmo w měšchczanskich wrotach abo na poliziji pokašacž, hewač do šchtrafy hacž do 100 markow šapanje.

Se Sczizjez. Pjatt 9. měrza bu na tudomnych ležomnošćach wotrocž Šchuster, we Wuježu pod Čornobohom rodženy, morowy namakany. Wón bě so i pistoliu šašėlić.

Š Němskich Pasliz. Pšichi špuschczadle tudomneho wulkeho hata bechu wōndano mužazu draštu a w njej notizknižtu namakali, w kotrežž bechu šłowa napišane, jako by šebje něchtón šam šatepicž chžyli. Duž lōd wokoło špuschczadla wotštronichy a tam czėło džėšaczerja Menzela i Kamjenža namakachu a i wody wuczahnychu. Wón mějesche šłėborny čašnik a něhdže 40 m. pjenješ pšichi bebi. Menzel bešče ženjeny a šawostaji 9 njewotczėhnjenych džėcži.

Š Kamjenža. Dofelž so ša tudomme, pšches přecžezėhnjenje dotalnego k. diakona Micžki wupróšnjene šerbste přėdaršte město pšichi žyrtwi šwjateje Šasty žadyn šerbški kandidat namakal njeje, dha wosjwja rada naškeho města w němskich Nowinach, so móžja so tež němsžy kandidaczi hacž do 20. měrza šawošwjećž. Kaž pak nětko i wěštosczu šlyšchimy, je so ša tamne šerbste město tola hišćeje napošledku k. kandidat Bėrnich se Šchczenzy šawošwić, a nadžijemy so teho dla, so Šerbjo naškeje wošady tón křocz tola hišćeje šerbškeho duchomneho dostanu. Šdy bychy so jenož našchi Šerbjo trochu wo to šobu postaracž chžyli, dha wschac by so tež hišćeje wjazy šerbških kandidatow namakacž hodžiko. Njecžini pak so i jich štrony žyle ničžo, dha móže so lohko štacž, so napošledku němskeho duchomneho dostanjemy, kiž nam Bože šłowo w maczernej rycži pšchipojedacž njemōže.

z D.

Š Kamjenža. Na tudomnej šfėlećni šmėje so rekrutirowanje lėša šobotu 7. haperleje rano wot 7 hodžin a maja tajkich, kiž maja so k rekrutirowanju štajicž, na tutym dnju pōšlacž šłėdowaze wšy: Stara Žyhelnga, Wucžezy, Šambruch, Bėla, Šufowka, Šchanezy, Šofarzy, Škřošczizy, Němske Paslizy, Deberzy, Wėtenža, Škupoŋza, Šėdlow, Šraŋza, Wudwót, Šorka, Šawor, Šėžow, Šėlzy, Šašchazy, Mały Wosyň i Šjerabezemi a Nowym Dworom, Šufow — a wschelake němske wšy; pōndželu 9. haperleje: Kamjenž a Šalschtrow; wutoru 10. haperleje: Šast, Šejno, Lėška, Šlošchr Šarijeje Šwėšdy, Šitro, Škřoczizy, Šowošlizy, Šjebjelczizy, Šowe Šłėšaschto, Šukniza i Šopšchinom a Šrawoczizami, Wošlink, Wotrow, Šancžizy, Šėšezy, Wotklezzy i Šowej Wještu, Ši a Šatne Šhėže, Šalbizy, Škōžant, Šurizy, Šchidoš, Šsmėczkěz se Šommerkuhom, Šsmjerdžaza, Šchunow i Šowej Šsmjerdžazej, Ššwinarnja, Šyžizy, Škafow, Šchpital, Šradow, Čašezy, Wšyšofa, Ššerbste Paslizy, Šwalow, Ššernjany, Čžornow — a něktre němske wšy. — Šošowanje tyč, kiž maja k temu prawo, so šřjedu 11. haperleje rano we 8 hodžinach šapocznyje.

Š Lipska pišaja nam, so šu tam w tutych dnjach tšjo hornjo-kuzizy a jedyn delnjokuzizki Ššerb šwoje pruhowanje k dostacžu duchomnške kandidatury kšwalobnje wobštali. Přėnšchi 3 šu knježa: Šheodor Bėrnich je Šchczenzy pola Šatez, Š. Šandrij Šattig i Wuješda pola Šetliz a Š. Šeinrich Šowak i Šatez. Delnjokuzizki Ššerb je k. Šedmund Šimmermann i Šulkeho Šischowa pola Šhocžebusa. Čžim mjenšcha bė w pošlenim čašu pocžata licžba našchich šerbških šanditow byčž, čžim bóle šwješeli naš to, so šmy nětko šašo tak wjele duchomnškich mozow ša našču žyřkej dostali a pšchjemy jenož, so bychy tež wschizy tucži mlōdži knježa šanditaczi pola naš Ššerbow wotštali a bōřy w Ššerbach šastojnštwō namakali a na so wšali.

Se Židžinoho. Šudy je so 1. měrza wulke nješbože štało. Na tutym dnju džėšche tudomma Šėmžowa k jenej šušodžy na wopytanjė, šwoje džėczjo-džėczjo štarej wumjenškaržy Šanje Šsyforinej k wothładanju šawošajšchi. Šakle na poš 11 hodžinow so Šėmžowa domoj wróczi a do jštwy šupinšchi Šsyforinu na šchpundowanju jachlazu namaka. Džėczjo w koležy bešče morwe a Šsyforina tež bōřy wumrje. Štrwa, štwiza a kšėža bechu pošne šura. Šwo jštwizy bė so šłoma we kōžu šapalika. Šsyforina bešče wjecžor šudobje, i pėškom pjelnjene, najšterje jara šřrėla a do kōža pošožika, hdžėž bė so wot teho šłoma šapalika, kotruž njebešche šahašchecž mošta a so i tym džėšczjom šadušyła.

Š Pižnja pišche „žahnik“: Dřjenožy hōlzy, kotsiž bechu tudy na wėtrnik pšchichli wolij bieč, nimo wošchidłow wėtrnika hanjachu, bjes tym, so tón džėšche. Pšchi tym wošchidła jeneho hrabnychu, jeho žyty kruč dale čžšnnychu a k nješbožu runje na jedyn kōš, tak so wón se šłamanym šřibjetom, wobšchodženej štronju a i pšchrašnyymi rjeblami ležo wšta.

P ř i l o p k.

* We wulkim Šarabžinje we Šuherškej hrajkasche jedyn hōlcčez i jeny m natykanym revolverom (šchšczřokřatej pistoliu.) Wón štaji rokku šwojemu pjecžlėtnemu bratřej do huby a wutšėli. Nješbožomny bratr na měščje morwy wšta.

* W Šarisu je 3. měrza montmorenska wōjwodka na hubjene waschnje wo žiwjenje pšchichla. Š jeneho bala so wrócziwšchi, wona na jenu petrolejowu lampu došcz nješchđbowasche. Šampa so někaš powali, jeje drašta so wot wōhnja šapopany a knjeni

wójwodka bu tak i pŕomjenjemi wobŕŕhodžena, ſo dyrbjeſche po ně-
kotrych hodžinach wumrječ.

* W jenym hoſceŕeŕu w Niefy wóndano jenu džowku w jeje
komorje rano hjes čzuczja ležazu namakachu. Wulki wětr beſche w
nozy wuhlowy dym i kuchnje do teje komory čžerik a ju morik,
pŕchetož wona, hač runje jej lěkarſku pomoz podawachu, tola bórſy
wumrje. Zeje hoſpoſa beſche ju warnowala a prajika, ſo je ſtraſchno,
w tajtim kurje ſpacž, ale wona njebė na to poſluchala.

* Na markowſto-poſnjanskaj železnicy ſta ſo tamón tydžeſi, ſo
na ſaſtaniſchczo Sternberg jena lokomotiva i džeſbacžimi pŕŕchipojſnje-
nymi woſami pŕŕchijėdže a tam ſaſta. Zaſo paſ tam ſa wodžerjom
lokomotivy a jeje tepjerjom hladachu, dha tam žady njebė. Za
wėž paſ beſche tajta: Teper Konrad beſche na ſaſtaniſchczju Keppen
jedyn čzah rjadowal a pŕŕchi tym na druhej ſtronje hwiſdanie ſa-
ſkyschal. Duž wón na lokomotiwje thėtſje na tule ſtronu ſtočži, ſo
pŕŕchi tym wuſunuy a i lokomotivy dele pany a ta nětko ſe ſwojimi
džeſbacžimi woſami po železnicy dale jėdžeſche. Pŕŕchi delepanjenju
beſche Konrad do naprawy praſnyk, i kotrejž ſo hwiſda, a ju wo-
tewrik, taſ ſo lokomotiva nětko na ſwojim pucžu ſtajnje hwiſdaſche.
S tym wona wjele pary ſhubi a woda w kotle, dokež nihtón wjazy
njeteperjeſche, ſkónčnje taſ wuſtudny, ſo wjazy pary doſeč tworicž
njemóžeſche a dyrbjeſche lokomotiva teho dla ſaſtač a to džiwne
doſeč na ſpomnjenym ſaſtaniſchczju.

* S Wertheima piſaja, ſo je ſo tam jedyn wós ſe ſedmimi
heržami do Maina ſwrócžik. Wſchitžy ſu ſo pŕŕchi tym tepili.

* W Offenbachu pany 2. mėrža w jenej fabrizy jedyn džė-
lačzeſ do ſudobja i warjazym mydkom a tam na mėſcze ſwoju
ſmjereč namaka.

* W ruſkej guberniji, kotraž Bernſka reka, je jena wjeſ, kotraž
je jeno wot židow wobhdlena. Sara džiwno je, ſo ſu to najbole
wuſadni.

* W Troitſchendorſje ſaſndženu póndželu mlynſki wuczomnik
Iſrael do gratu pŕŕchidže a móžachu jeho haſle ſa dwė hodžinje
wuczahnyč. Wón bė drje hiſcheže žiwuy, ale wumrje ſa poſ ho-
džiny, dokež beſche jemu delny žiwot zyle wottorchnjeny a čžerjewa
roſtorhane won wiſachu.

* Jedyn młody čžlowjeſ w Hagenje, kotrehož teho dla nje-
bėchu do wojaſow wſali, dokež beſche jenicžki ſežiwer ſwojeje ſtareje
maczerje, bu po dwėmaj lėtomaj tola hiſcheže do wojaſow wſaty,
dokež beſche wyſchnoſeč ſhoniſa, ſo ſo wón njebė zyke lėto wo
ſwoju macž ſtaſal, ale beſche jej nuſu čžerpicž daſ, taſ ſo beſche
wona pola druhih ludži podpjeru a pomoz pytačž dyrbjaſa.

* Hajnik Gocht w Lėſtej (pola Kamjeſza) mėjeſche wóndano
to rėdke ſbože, na revieru rycžerkubka Bėſeje jeneho džiwjeho fun-
droſa ſaſčelicž. Wón wažeſche 120 puntow a beſche ſo drje ſe
ſuſhodnyh prufſkich wulkih lėſow do Sakskeje ſabėžal.

* A jenemu ſórmanej w Strieſenje pola Draždžan, kotryž
mėble woſy, wóndano jena žónſka, kiž ſo Žaſelowa i Lubanja
mjenowaſche, pŕŕchidže a praji jemu, ſo by ſe ſwojim mėblowym woſom
i nej do Budyſchjina jėſ a wot tam fóru mėblow do Strieſena
pŕŕchewjeſk. Wobaj tež do Budyſchjina pŕŕchijėdžeſchaj a pŕŕchod hoſ-
čeŕeŕom „i polmėſazej“ wotſtupiwſchaj. Taſ mjenowana Žaſelowa
ſórmanej tam jedyn dom w mėſcze pomjenowa, hđžež by wón po
te mėble pŕŕchijėč mėſ, wona ſama paſ woteſdže, prajizy, ſo čže
ſebi hjes tym někotre wėžy wobſtaſačž. Ale jaſo ſóрман k temu
pomjenowanemu domej pŕŕchijėdže, tam nihtó ničžo wo mėblach
njewjedžiſche. Wón bė po tajkim ſjebany a beſche tu žónſtu darmo
do Budyſchjina dowjeſk. Tola je ſo radžiko, tu jebaſnižu hiſcheže

w Budyſchjine doſahnyč a to pŕŕchi tej ſkladnoſcži, ſo bė wona
jeneho druheho mėbloweho ſórmána w mėſcze naryčžala, ſo by i
nej do Lubija po mėble jėſ. Kaž je ſo potom potaſala, je ſpom-
njena Žaſelowa hižom někotry krócž jebanja a kranjenja dla w
jaſtwje ſebžala a ſu ju tež tón krócž do jaſtwa wotwjedli.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Kaſke ſmėchi tola druhdy kwaſy pŕŕchijėſu
a to mjenuizy ptacži kwaſ!

Mots Tunka. Kaſke ſmėchi dha to bėchu a ſwotkal dha
je njeſeſch?

H. D. Nó, i Mateje Kurjany. Tam wſchaf hólczėž na kuzy
ſtejo pytny, ſo tam jedyn ſmorczeſche, kaž jėž w pŕonychach. A
teho ſmorcžata muž na karje wjeſeſche, a tón k hólzej rjektuy: ſchto
taſ jow hladaſch? A hólz wotmolwi: ja čžu widžecž, kaſteho
ſornika wjeſecze.

M. T. A kaſki beſche to ſornik?

H. D. Hm, to drje ſornik njebeſche, ale bė tajki, kiž ma
prawo ſorniki tſelecž.

M. T. Hlaj, hdyž tajteho i karu wokoſo woža, teho ſo tola
nihdy a na nihdy žana ſwėrina bojecž njetrejeba.

H. D. Prawje maſch, mój Hanſo.

Cyrkwinske powjeſće.

Wėrowani:

Pėtrowſka žyrkej: Korla Auguſt Winkler, džėlaczeſ, i Hanžy Blažiž.
Michaliſka žyrkej: Korla Auguſt Schebel, džėlaczeſ na Židowje, i
Hanu Erneſtinu Krawzež i Ketliž.

Kſchczeni:

Pėtrowſka žyrkej: Hermann Jan Wylem, Jana Kónza, domownika, ſ.
Michaliſka žyrkej: Erniſt Bohuwer, Jana Nowaka, wobhdlerja w
ſrubjelczizach, ſ. — Maria Helena, Michala Barſka, wobhdlerja pod hřodom, dž.
— Hermann Pawol, Korle Auguſta Muli, mlynſkeho džėlaczerja na Židowje, ſ.
— Emma Januy, Bohuweru ſchuſtera, thėzerja a murjerja na Židowje, dž.

Smrjeczi:

Džeſi 26. februara: Michal Tokuſ, wobhdler, 45 l. 7 m. — 4. mėrža:
Pawol, Handrija Kopta, wobhdlerja, ſ., 9 m. 8 d. — 6., Chryſtiana Karo-
lina, njebo Ernſta Wylema Klingſta, kublerja w Jeſchizach, wudowa na Ži-
dowje, 51 l.

Čzah i po železnicy.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Wotjėd ſe Šhorjelza	1 ₄₀	3 ₀	5 ₂₀	7 ₅₆	11 ₁₅	2 ₄₅	5 ₁₆	7 ₁₄		
Lubija	2 ₉	3 ₃₇	6 ₉	8 ₄₂	12 ₆	3 ₃₆	5 ₅₃	8 ₄		
Budyſchjina	2 ₃₉	4 ₅	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	6 ₂₅	8 ₄₀		
Biſkopiz			ipėſchny čzah	1 ₂₅	7 ₁₅	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₅	6 ₅₀	9 ₁₀
Kadeberga			—	5 ₀	7 ₅₀	10 ₂₅	1 ₅₀	5 ₂₀	7 ₂₀	9 ₅₀
Pŕŕchijėd do Draždžan	3 ₄₈	5 ₃₀	8 ₂₂	10 ₅₅	2 ₁₉	5 ₄₅	7 ₅₀	10 ₁₈		

S Draždžan do Šhorjelza.

Wotjėd i Draždžan	6 ₂₀	9 ₂₀	12 ₁₀	3 ₄₀	5 ₀	7 ₅₇	11 ₁₅	12 ₂₇
Kadeberga	6 ₅₅	9 ₅₅	12 ₄₀	4 ₁₅	5 ₃₅	8 ₃₀	11 ₄₅	ip.čž
Biſkopiz	7 ₃₀	10 ₃₀	1 ₂₀	4 ₅₀	6 ₁₅	9 ₅	12 ₂₀	—
Budyſchjina	8 ₁₀	11 ₁₀	2 ₀	5 ₂₅	6 ₅₅	9 ₄₅	12 ₅₅	1 ₅₄
Lubija	8 ₅₈	11 ₅₁	2 ₄₄	6 ₇	7 ₃₅	10 ₃₀	1 ₃₅	2 ₁₈
Pŕŕchijėd do Šhorjelza	9 ₃₉	12 ₃₁	3 ₁₉	6 ₄₈	8 ₁₆	11 ₁₁	2 ₁₁	2 ₄₇

Tucžne ličžy woſnamėnja čžaſ wot wječor 6 hodž. hačž rano 5 hodž. 59 m.

Telegrafiski bureau w ſadnym twarjenju poſta na ho-
hatej haſy je kóždy džėn wotewrjeny wot rano 8 hačž wječor 9
hodžinow.

Drjewowa aukzia.

Srjedu, 21. mërza t. l., dopoldnja wot 9 hodzinow budže šo w hofczenju w **Gusz** wëtroslemtowe drjewa atd., w hufcžanškim knježim lëšu nastajane, jako

18	Rm.	twjerdnych	šcžëpov
35	"	mjehtich	
54	"	twjerdnych	klipow,
457	"	mjehtich	
0,6	stotnijow	twjerdnych	walcžkow,
30,4	"	mjehtich	
13	twjerdnych	dotghich	hromadow,
47	mjehtich	"	"

We wotdželenjach:
štafa, wulka luža, šlëborna luža, šwërinarnja, kupjele a w hufcžanškim parku.

pod wumënjelijom nařadženja a pod wumënjelijami, prjedy wořjewjonimymi, na pšcëřadžowanje pšcëdawacž.

Kupowarju šu pšcëprowšeni, šebi drjewa prjedy wobhladač a šo teho dla na hólnika w hólniškim domje pola **Guski** wobrocžicž abo šo tež hnydom na pomjenowane lëšowe wotdželenja podacž.

Grabinške Schall-Riaucourške hajniške šarjadowanje w Gusz.
Hugo Opelt.

Wšcëdnje nowopaleny

twarški a rôlny kalk

poruča

kalkpaleńja

H. W. Siebörger & herbj
w **Gummersdoršje** pola **Šhorjelza**.

Špibele a špibelowe škkleńzy, posłocžane a politurowe lejšty,

kaž tež woknowu a šahrodnu škkleńzu, pëtnje toczemu, prařowanu a ordinarnu dutu škkleńzu; šidrolith, kaž tež bële a deforirowane porcelanowe a steingutowe twory poruča w najwjetšim wubjerku a štaja w jenotliwym, kaž w žylych partijach pšchi šprawnym požluženju najtunišce placzišny.

Rudolph Wilhelm,

na šerbškej hařy čzo. 20.

We wudawarni „Serb. Nowin“ móža šo šašo dostacž:

Gustav Adolf, abo wumož nař wot šieho! — 75 np.

Bonifazius, abo pšchiuńdž t nam tvoje kraleštw. — 20 np.

Čzorny kôř a drořna. Druhi šber. — 10 np.

Čzorny kôř a drořna. Tšecži šber. — 10 np.

Šahrodka kwëtkojta. — 10 np.

Druha wjetřcha šahrodka kwëtkojta. — 10 np.

Šórcžate, katate a palate čimjetn, wořny a šchersčenje. Prënja wobrada. — 10 np.

Lužičan, lëtniki 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875 a 1876, kôždn 150 np.

Drjewowa aukzia.

Wutoru 20. mërza t. l. budže šo na šupjanškim revieru

180	Rm.	huchich	hójnowych	šcžëpov,
100	"	"	"	pjeritow,
72,6	stotnijow	"	"	walcžkow a
56	wolšchowych	a	brëřowych	šbytkowych
			hromadow	

pod wumënjelijami, prjedy wořjewjonimymi, na pšcëřadžowanje pšcëdawacž.

Šhromadžišna rano w 9 hodzinach w jatšebjanškej kórcžnje.

W **Jatšjebju**, 14. mërza 1877.

G. Zettwič.

Pšcëdawanje drjewa.

W mojim drjewnišcžu t prawizy pola **Maluščki** hodžinu ša **Łëškej** pšchi muřakowškej drořny šteja na pšcëdawani:

šcžëpny,	štoř	po 15	markach,
pjeriti,	"	5	"
kopa walcžkow	po 5	"	"

w šahrodže pola **Maluščki**, šcžëpny, štoř po 12 markach.

Placzenje šo na **Walaka** stanje.

Drjewowa aukzia

w **Dubrawzy** pola **Barta**.

Srjedu, 20. mërza, rano w 9 hodžinach budže šo něhdže 50 dotghich hromadow twjerdneho drjewa a wulka džëlba dubow t bëlenju ša hotowe pjenjeřny na pšcëřadžowanje pšcëdawacž. Šhromadžišna w **Seifertež** žyhelnicži tam.

W nařadže **F. A. Reichela** w **Budyřčinje** šu wuščle jako najlëpšce a najrjenšce

šerbške modlerške knihi,

kiz šo wořebje jako

šelenoštwórtkome, kwasne, narododžejške a hodowne dary

pšchihodža, dotelž šu šchazy, kotrež ani mole a šeršaw nježeru:

Dr. Mertena Luthera

Domjaza postilla

trajnje do deřkow a kože šwjafana ša 12 mf.

Jana Arndta

Paradiř-Sarodka

šwjaf. do kože 4 mf., do papy 3 mf.

Korle Hajriřha Bogatškeho

Šchaz-Nařcžezit

šwjaf. do kože ša šankom 3½ mf., do papy 3 mf.

Nikodemušowe kniži

abo Powestwo wo žiwjenju **Iesom** **Khryřta** šwj. 1 mf., šcšite 75 np.

Dostacž pola **F. A. Reichela** w **Budyřčinje**.

We wudawarni **Serb. Nowin** je ša 1 marku dostacž: **Šswjaty pošt.**

Khryřtušowe, we wšcëch dnjach poštneho čzařa t šherluščemi, wopomnjenjemi a modlitwami šwjecžene. Wot **M. Domuščki**, šararja w **Mořaczjach**.

We wudawarni **Serb. Nowin** je ša 20 np. dostacž: **Iesuz šo klapa wo durje wutrobow.**

Prëdowanje 2. njeđzëlu adventa 1876 w **Draždžanach** w šchiznej žyrkwi džeržane, t pšchidatymi powjescžemi wo prënič 25 lëtach šerbškich ew. këmščenjow w **Draždžanach**, wudate wot **Jurja Jakuba**, duchowneho w **Njeřwacžidle**.

Wot najwjetřcžeje wařnošcže ša

wocži kôždeho. **Dr. Whitowa**

wodžicžka wot **Traugotta Ehrhardta** w **Großbreitenbachu** w **Thüringškej** je wot lëta 1822 šwëtořkowna. Štapanja

a šlacon po 1 marku pošcžele mi **budyška hrodowšta** a **rałcžanška haptyka**.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarńia platu, manufakturowych tworow a schijaznych maschinow.

Mojim cześćzenym wotebjerarjam w měsce a na wśach i tutym najpodwolnischo k nawjedzenju dawam, so bym ja moje pschedawanie w budze pschi radnej kbeži na tudomnych wicznych dnjach (řobotu) řastajil a prořchu, mje pschi potrebye w mojich khlamach

23 na řerbskej hařy 23

wopytać.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarńia platu, manufakturowych tworow a schijaznych maschinow.

A dobroćiwemu wobkedźbowanju

poruczam cześćzenym hospořam něřcho jara wužitne, mjenujzy

řchatowe róle,

jara malo ruma trjebaze.

Jena tajka róla je we wudawarńi Serb. Nowin widjeć, a je tež w řodźiju w mojim wobhdlenju řtajuje jena dźekawa a k wobhladanju wustajena.

W řodźiju w februaru 1877.

J. G. Richter,
maschinytwarjet.

Gummithran

A. Schlütera w Hali a. S.

je tón wot publiky hiřom pichipóřnaty najlěpschi řředt, i kotrymž řo řchtórnje řtupnje, konjazy grat a wojowe kože niz jenož mjehke a řhibicziwe, ale tež wutrajnje wodunjeřpřechuřejate řčinja.

Š zřla gummithran kožu na wřhitte waiřnje pschi dlěřim djerženju řdjerži. Wleřha po 30 a 60 np. řaž tež po 1 marfu 20 np.

W Budyřchinje řon pschedawa **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowskej hařy czo. 338.

Pschedawanie twarřeho drjewja.

Wřchě družiny řuchich twarřkich a twřerřkich deskow, řpalirowych, řřěřchnych a řěpjerřkich řatow, řřěřchnu papu, řřěřčne řchypjeny, řahrodne řerdki, řerdže, řaž tež drjewna k hrjadam a řóřtam wřhitkich tořřtořczow a dořhoreřczow porucza po najtuniřkich placziřnach

drjewo pschedawarńia
Aug. Zimmermann, czeřpliski miřchtr
w Budyřchinje na hospitalskej hařy 713.

Drjewowa aukzia.

Na njeřwacziřkim revieru budza řo na pschěřadźowanje pschedawacž pón-dźelu 19. mērza dopořdnja wot 9 hodzinow w drjewniřchcu pschi řchfow-řjenczo = drjewowym hajniřchcu 19e: „31 řtohow řhójnowych řchěřepow, 42 řtohow pjeńkow, 120 řhójnowych řbyt-kowych hromadow, 80 řušchizowych hromadow“; řřjedu 21. mērza dopořdnja wot 9 hodzinow w řwērinarńi 29a „51 řiřezodrjewowych hromadow“, wot 2 hodzinow pschi wětrnitowej horje 35h „31 řiřezodrjewowych hromadow“.

Pschedawanře wuměnjena řo pschedapocžatkow aukzije wořjewja.

Wyschřchi hajnik
F. Schulza.

Aukzia.

Mjedźelu, 18. mērza popořdnju budza řo dla pschedacža forcziřny w Delńej řinje tam wřchelake wěcy na pschěřadźowanje pschedawacž.
J. Rádo.

Na j l e p s c h e

řhójnowe řymjo

je na pschedań. řdže? to je řhonicž we wudawarńi Serb. Nowin.

W Bukeřach je jena řhěža je řadowej řahrodu a ř polom pschēměnjena dla na pschedań. Wřcho dalsře je řhonicž pola **R. Wagnera** tam.

Jena dwajřchořowa mařivna řhěža je řadowej a řolotowej řahrodu je hnydom na pschedań. řdže? to je řhonicž we wudawarńi Serb. Nowin.

W Nowych Bóřchizach je řhěža czo. 15 je řadowej řahrodu pschēměnjena dla je řwobodneje ruři na pschedań.

Řorla Czeř.

Mostowahi

derje twarřene tunjo porucza

Wilh. Benad, gratofomar
na jerjowej hařy 274.

Wřhitte řem řluchaze porjedženja, řaž tež porjedženje řchijaznych maschinow wón najlěpje wobřtara.

Šsucha bruniza

wřchěř družinow je hiřchjeře dořtać na řren-řelez podřopřach we **Wulřej Dubrawje.** Tež je tam běř pěř tunjo k dořtaćzu.

Wofjewjenje.

Pjelńjenje mlodeho piwa k rócžnemu czařu jutrow řměje řo w **Roperřach řobotu 24., wutoru 27. a řřjedu 28. mērza.**

Š. Šmidt.

Měschczanska haptyka w Budyschinje.

Słowne torhoszczo. **Max Schünemann.**

Eswinjazy polver, paczjit 30 np.

Schwajzariski młotowy a wuzittkowy polver, paczjit 50 np.

Skłotowy polver sa konje, paczjit 50 np.

Butrowy polver, paczjit 50 np.

Sarybowanje sa konje, i najlepších tinkturow a najblylsichich efenzow dżelane, wot wjele stronow jako wošebje derje skutkowaze a hojaze khywalene, punt po 1 marzy.

J. A. Böhme, rěšbař

w Budyschinje na swontnej lawstkej hašy 788
porucza so k wudželanju

rowownych pomnikow

i pěstowza a marmora.

Sprawne poškuzenje a tunje płaczišny.

NB. Skład hotownych pomnikow.

Fabrika pschedeszcznikow

M. Schmidt

268 na jerjowej hašy 268

porucza swoj wulki wubjerł klóncznikow a pschedeszcznikow wschěch družinow k dobrocziwemu wobkedžbowanju po najtunišich płaczišnach.

Porjedženje a poczechnjenje noschěnych pschedeszcznikow so tunjo a spěšchnje wobstara.

Julius Lange
w Budyschinje
i napšhecza noweje měschczanskeje schule
porucza
swjeršane kofchle,
nózne kofchle,
dželaršice kofchle,
schemijeth,
thornarje,
manjšeth,
schlipin a
thrawath
po tunich twjerdych płaczišnach.

Butrowy pólver

k šujetanje do butrobaba sczinjeny, pschisporja niž jenož butru, ale ju tež wošebje klóbnu czini. — Ma jón jenož na pschedań

Heinr. Jul. Lindka
na hrodowstkej hašy 338.

Saptyka w Kafeczach.

Młotowy, wobžerny a wuzittkowy pólver, pt. po 80 np. a 1 m.,

šalkowy pólver sa konje, wobžerny pólver sa šwinje,

butrowy pólver k ruczišchemu butrowanju,

Mayerowy bróštšrop, fenchlowy mēd psche kašchel a dybarwoščz,

Dr. Whitowu wodziejczku sa woczi, Dr. Netschowe brunoweje sarybowanje,

Glöcknerstu, Mohrenthalstu, žitawstu a draždžansku žalbu,

Dr. Romersshausenowu efenzu sa woczi, emšte pastille, balsam psche wosabjenje, wiczowu watu, najlepši šredk psche rheumatizmuš, taflizu sa 50 np.,

šmrekojehlinowu wolij, ludžazy šredk psche rheumatizmuš a wicz, bleschu sa 50 np.,

königseeste lékařstwa, homöopathiske lékařstwa,

koncentrirowany nervowy balsam, jenož prawdžiwu w najlepšej dobrocze a po najtunišich płaczišnach

porucza **R. Bredemann.**

Sa knjesow ratarjow a konjewobkedžerjow.

Zeniczi skład

wošebje trajnych a wodunjepschepuschczatnych konjaznych krywadlow (dekow)

ma **Julius Hartmann Sohn**
na mjašowym torhoszczo.

Tobak w rołkach

czenki, počzenki, prašowany, Portorico a Barinas porucza najlepje a najtunišcho **Th. Grumbt,** na swontnej lawstkej hašy.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne sažadžowanie subow, operazije subowe, plombirowanje, czizečenje, sahnacze subhobenja atd., w Budyschinje, na smutškej lawstkej hašy 120 pola k. pjetarja Klingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodžinow.

S tutym poruczam mój skład jaquetow we wulkim wubjerku a po najnowšim wašchnju sa konfirmadow wot 1 tl. 15 nřl. a drožšcho, k dobrocziwemu wobkedžbowanju.

Jan Jurij Bahu.

Na žitnej hašy 52.
w domje knjeseja pšchepuža
Korla Noacka.

Rětnje jaquety

w zyle nowych pšchekrašnych muštrach,
šamšny fabrikat, kaž tež po měrje
poruča jara tunjo
H. Kayser
W khlamach šo šerbšti ryczi. na žitnej hašy 52.

Wulku džělbu dobrych nowych muštraw **kattuna**, šchěrokeho
poruča, stary lohčž po 25 np.,
S. Šahjer
na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubiščeža něšto zyle nowe,
kattun a battist
poruča
H. Kayser
na žitnej hašy 52.

Sa konfirmandki

poručamj

jaki, jaquety, talma atd.

po najtunišchich placzišnach.

Heinrich Preu & Co.

W khlamach šo šerbšti ryczi

S tutym poručam šwój šklad čzornych tka-
ninow š lůštra, alpacca, kašchemira atd. w
bohathym wubjerku po jara tunich placzišnach.

Jan Jurij Pahn.

Budniška parna pječarňa

poruča šwój khlěb wošebneje dobroščeje po šlědowaznych placzišnach:

4	puntowišta	pokruta	No. 0	46	np.
6	=	=	=	69	=
4	=	=	=	40	=
6	=	=	=	60	=

Pšchedawarňa je jenož w mojich domje na hospitališkej hašy No. 716
a w mojich pódlanškich khlamach na jerjowej hašy No. 139 (w domje knjeseja
Grühnera).

Wobštaranja do domu šo kóždy čzaš špěšchnje stanu.

E. R. Lehmann.

Pšchedawanje požlejščezoweho pjerja.

E. Richter š Mišchna

poruča š hermanškej džělbu rjaneho procha-
próšneho niederlandškeho drjeneho pjerja a
mošča, kaž tež džělbu hotowych požlejščezow
po tunich placzišnach.

Steji na kotołnej hašy čzo. 111.

Wšchě družiny šerbškich a němškich
špěwarškich knihi, pětnje šwjasaňnych,
ma na pšchedaň

G. Rämšch, knihowjasaň
na kotołnej hašy 105.

We Lušy je dwajšchošowa khlěža
čzo. 29 š rjaněj šahrodu pšcheměnenja
dla na pšchedaň a móže položza kupnych
pijenješ na njej stejo woštačž. Wšcho
dalšče je pola rychtarja Henki tam
šhonicž.

Wšchitke družiny

kanapejom, stolžow, tapetow a rouleauxow

w wulkim wubjerku poruča najtunišcho
Julius Siebeck, tazezierar
pšched šchuleškim wrotami š napscheczja
Weigangež kamjenjoczšičezetnje.

Šwó do džěla

a 80 centnarjow woflepjow je na pšchedaň
w **Radworju** čzo. 19.

Šslowki.

Šermanš kobotu šmēju ja wulku džělbu
turkowskich šlowkow šady wulkeje zyrkwoje pšchi
nutšhodže do tachantštwaw

poruča jara tunjo
na pšchedaň. Špóšnacž na firmje.
Gultich.

Reichskanzlei-tintu

módroczornu a š pjera derje bježazu
we wulkich bleschach
po 15, 25, 40 np.

poruča **Heinr. Jul. Lineka**
na hrodowškej hašy 338.

Šofomobila na pšchedaň.

Šena 10konjohylna šofomobila na koležach
a š dwójnym cylindrom steji na pšchedaň
we Wulfej Dubrawje čzo. 7.

Rožowanu štwjelžowu abo njetrjenu len,

kaž tež wutrijenu len kupuje po kóždej džěl-
bje mehanika džělöpšchadownja w **Šajnizach.**

Šerbškich Nowin

čzo. 8. 1877

šo w jich wudawarňi šašo kupuje.

Šedyn mlódy Ššerb, kotryž ma doščž
wědomnošče š wopytanju pšchekupščeje
šchule, móže jutry jako **wuczomniš**
pola podpškaneho šastupiczž.

C. A. Siems, firma:
J. G. Klingšt Nachfolger.

Ša moje kolonialtworowe a cigarrowe
khlamny pytam ja š jutram jeneho **wuczom-
nita.** **Moritž Wörba.**

Bukiczanske ratarške towarštwow

póndželu 19. měrza popoždnuju w 4
hodžinach.

Pšchednoschť knjeseja **Dr. Šünka.**

Boršchiske ratarške towarštwow,
wutoru, 20. měrza, wječor w 6 hodžinach.
Rošdželenje šymjenja. Pšchednoschť jeneho
šobustawa: Nawjedowanje š jahubjenju
polnych myšchi. **Pšchednyda.**

Hana Šolćic,
Ernst Falz, rentmištr,

poručataj šo jako šlubjenaj.
W **Lipinach a Łazu**, 16. měrca 1877.

Štvořtlěta předplata
we wudawařni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čisto pláči 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedač, pláči so
wot ryněka jeno 10 np

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 12.

Sobotu, 24. měřca

1877.

Knawjedženju.

Čzi ģami čzeřeženi wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotsiž dźeđđa ja nje na druge štwóřtlěto 1877 do přědka pláčiez, njech nětko 80 np. we wudawařni „Serbskich Nowinow“ wotědadža. Čzi, kotsiž ģebi „Serbske Nowiny“ pščeř póřt pščinjeřež dawaja, njech tola njeapominja, ģebi je tam bórřy škařacz. Na štwóřtlěto šapláčzi řo řa „Serbske Nowiny“ na řakřich a pruřřich póřtáč, řaž tež w druřich krajach němřřeho řhěžorřtwia 1 marka a ř pšči- njeřenjom do domu 1 marka 15 np. Redakřija.

Dobrowolne pšchedawanje.

Na namjet ģerbow njebo **Gändrija Šancidera** w Droždžiju budže řo ř jeho řawořtajeřřtwu řřušchaza maľojahrodniřka řiwnořež čžo. 24 wopalneho katařtra a řolium 16 grunřřich řniři řa Droždžij ř 3 hektarami 75,4 arami = ř 6 akrami 235 □metrami ležomnořežow a ře 175,17 dawřřřini jenořežemi napoľožena, njeđřiwajo na dawři a wobčežnořež wjeřnogrychřřy na 8205 markow = wotřchazowana

3. ģaperleje 1877 dopoľdnja w 11 ģođřinach

w řamej řiwnořežzi w Droždžiju dobrowolnje na pšcheřadžowanje pšchedawacz.

Pod pokafowanjom na wuměřřiti, na řudniřřim měřeže tudy a w forěřnije w Droždžiju wupowěřřnjene, wopiřanije ležomnořeže a pšchedawanřře wuměňjenja wopřichjaze, řo na řupowanje řumřřłeni pšchepřodřunja, na řpominjenym dnju w pořřajenej ģođřinije na Šneiderez řiwnořež w Droždžiju pščiněč, řo ř řadženju pšchipowjedřiez, řwoju pláčženjakmanořež dopokafacz a dalřche wotčřakacz.

Džeň po tutym pšchedawanju budža řo 2 řruwe, 2 řřwini, wřřitřřon ģořpodarřři inventar a řřty mobiljar dopoľdnja wot 8 ģođřin w řpominjenej maľojahrodniřřej řiwnořežzi řa ģotowe pjenjeřy na pšcheřadžowanje pšchedawacz.

W Budřřřinje, 7. měřza 1877.

Řralowřři řudniřři ģant.

Michler.

Šempl.

Š burřřeho řiwjenja.

Moje dźečezaje lěta.

Řa řo wo wřřy Njerofomje narodžič, w jenyum lěče, řiž řo njeliczeřře po Řhryřřtuřřu. Mój nan bē řarřři řřn jeneho bura, řiž dořeč wulři dwóř wobřeđeřře a wřře njebo ģiřčezje řřtyřřoch ģoľzow a řři ģoľzy mějeřře. Džēđ a wowřa bēřčřtaj wořřobje řřa- reho twjeřdeho wadžunja, wobaj řřtyřřirořřřataj, řpřozniwaj rano řahe a wječřor pođže. Wón bē miřřtr na poli a w řrōđři. Přeniřře wōđžēľowajřře ř wulřej piľnořežzu, ale po řřarym wadžunju: řpōľoji řo radřřo ř zentnarjom trawy, řaž řama rořežřře, dořelž njetrjebařře řa nju řřumjenja řupowacz, ģač ř řřjomi zentnarřemi řřteje trawy, řa řotruž budžřře řupowanje řřumjenja niřřne byřřo. Š řrōđže čzeňniřře daň řa dōľžne kapitale. Řorrijēře kōžde lēto něřřto, ale wužřiwajřře ř temu radřřo řito ř řubje, ģač řo budžřře wjazy bērnow řadžak, ģač jeho nan. Doma řřřřadžēře a řarō- wajřře wowřa, a wřřo dyrbjeřře řo pšched njeř tulečž, ģaj řam džēđ. Wona wřřo řama warjeřře řa ľud a řa řřwinije, wōřřtara řařřrodu a řadžřřečža po mōžnořežzi řama a pšchedžřře pōđla řřēbje. Pjenjeřy mějeřřtaj w řřamorje, a wowřa mějeřře řřainje řař wjele prawa na nje, řaž džēđ. Dopominam řo řiřčezje jara derje, řo ja, ģako raš džēđ rořřorjeny ř jeneho řermana řa domoj pščinēđže, mačž-wowřu w nozy řřanyčž, džēđowe řřolowy wjacz a

pjenjeřy řečiez wıđžach a ju bōřezēč řřušchach: „řon pař je řenje řıdworıř, řa to byřřumy řřwıno mēľi, řřtož je wōn pšchepıř; nō jurtře pař čžu jemu řřwoje mēňjenje prařız.“ Wo prawōđže, bēřčřtaj na druři džēň rano dēje ģač řerwak řřamoj wo řřtwje. Mıchřo njewjedžřře, wo čžo bēřčřtaj jednaloj, ale džēđ řenje wjaz řař wjeřēny domoj njepřřınēđže.

Wobaj mōžēřřtaj čřřřčezane čřřřacz, a wōřēbje džēđ čřřřře czařto wōřřje ře „Šřazřřečřřıřa“ a „Wēřneho Řřřeřečřřıřanřřwa“; piřacz a piřane čřřřacz njemōžēřřtaj, tež njemōžēřřtaj ř řečřřami řečřiez; tola čřřıřeře džēđ pēřne burřře pječž, a řřabyň řēřniř, řřadyň pšchedženak, ģač řunje řř pořřłenřři wōřēbje pšcheřřepani, njemōžachy wowřu řřebacz. Řeřo dla řo wobaj wo wučēnje pšchewjele nje- řřarřřčřřaj; řřdž mōžēřře jene wot džēčři jenož něřřak čřřřacz a pačerje řpēwacz, dha mēňeřřčřtaj, řo je dořeč wuřřřıřne. Řenož najmōđřřıři řřn, řiž rad njedžēřřeře a tola ľudıřřř bēřře, mō- řēře řrochru piřacz a řečřiez. Mój nan řřařře řo wote wřřēř naj- bōľe řanjerōđřene džēčřo byčž. Wón mōžēřře džēđej najřřažo w džēľe pomřacz a bu řeřo dla ř najmōđřřıřich ľēť ģako wotročř wu- řřıřy, řaž jeho czařto řřorčezč řřušchach. Šřōť piřowacz, ř řřm a druřım wıřowacz, woracz a řřečž wōřřtara džēđ řam, ale pšči kōžđym řřrubym a čzeřřım džēľe dyrbjeřře mōj nan pēňı byčž, a řřtož druřy bratřřa čřřınečř nočřřyřřu, to pščinēđže na njeřo, a řřdž řo njeradžı abo řřepřa, dha wón řřwary dořta. Řařo pšřřřad

powjedafche nam druhdy, hdyž bějše ſo drjewo pſchi hubjenym wjedrje puſchczecź měto, dha bē wón dyrbjat přeni a poſleni pōdla bycz, pſchi wotwjesejnu pak bēchu potom jeho bratſja byli. Dopotamam ſo hiſchcže jara derje, ſo woni pſchi dompſchiuōdženju ſ wjetſcha ſtejecź njemožachu, bēchu pjeni kaž ſykawy. Na to džēd ženje njeſwarjeſche; njeindžiſche wſchaf wo jeho pjenjeſn, a wón dzerjeſche ſa prawo, ſo pſchi tajſch ſkladnoſczach kōždy taſ wjele ſ ſebi bjerje kaž jenož mōže, haj ja wěrju, ſo by ſo jim wuſmjaſ, hdy bychu hinaſ hacź doſpołnje pjeni domoj pſchiſchli.

Mōžemy ſebi pſchi tajſim wotczehnjenu a tajſch wobſtejenſtwach mojeho nana lōhko pſchedſtajicź. Bē dobry džēlaczē, kotremuž pak dyrbjjeſche ſo kaſacz; bē hruby, ale niź bjeſ czucziwoſcže; njeryczjeſche wjele; jenož w hñewje, kiž pak rēdko wudyrri, njemōžeſche mjelczecź, ale njemdrjeſche ſatrafchnje. Mēnju, ſo je ſazpicze pſcheczimo ſebi czuſ, ſo pak ſ tym troſchtowaſ, ſo jeho džēd na jeho pilne džēlanje niħdy njeſabudže. S zħla njebē ſwuczenu myſlicź, ani na pſchichod, dawafche wēzam hič, kaž džēchu, a bjerjeſche je, kaž pſchiuōdžechu. Taſ teź ſ žonje pſchiuōdže, wēcže kaž wjele druhich, njewjedžo po prawym, kaſ, a teź ſebi zħle ſ wētoſcžu žanu nježadaſche. Mōjemu džēdej a wozny ſo pjecza žēntwa njeje prawje ſpodobacz czħħa; niź ſo byſchtej njerad widžaſoj, ſo ſo nan ženi, ſ jēdži mējeſchtaj doſcź na doſcź, ale ženje niź doſcź ruſ ſ džēku, jenož woſboba ſo jimaj njeſpodobafche. Mōja macź bē džōwka jeneho khlamarja, bē, kaž prajachu, rjana byħa, w hoſpodarjenju a na poli njeje ničžo czimika, ale khlamy wothladowaħa, a na kawzy pſched nimi ſydaħa, czinjo kaž by ſchika abo ſchtrykowaħa, ſchtož pak jenož hubjenje doſcź mōžeſche. Nichtō njemōžeſche ſapſchijecź, kaſ ſtaj mōj nan a wona w hromadže pſchijchtoj; ale pino, palenz, reje, nōž — lōſcht wuſkutkuj a njeſapſchijomne wēzy. Džēdej a wozny mējeſche wona pſchējara ſħladžene wloſhy, pimupleſche jimaj pſchējara po waſchnju khlamarſkich holzow, bjeſ kotrymiz je pak hewaſ teź doſcź pēknych džēczi. Mochzħſchtaj ju do kħēze mycz, ale njemandželſke ſynowe džēcžo teź nochzħſchtaj. Tcho dla nuſowafchtaj ſ žēntwje, ſ kotrejž pak ani nan ani macź taſ ſ połueje wutrobny njemējeſchtaj, kaž ſebi czaſto wumjetowafchtaj, hdyž jimaj nuſa wutrobu a jayſ wotewri. Pjenjeſn ſ kwaſej khlamaſ da, džēd a wōwka daſchtaj krawzam do domu pſchiuōcz, daſchtaj ſynej kwaſnu draſtu ſeħhicź, ale hacź mējeſche pjenjeſ, wo to ſo njeſtarafchtaj, a pjenjeſn žadacz ſo lōhko jich džēczi njeſwajichu. Druhdy drje nēotre ſlēborne ſ lptoka po pſchedaczu ſtoczczja abo ſa wobſtaranu ſōru doſtachu, abo ſebi hewaſ nēſchto wuſhykowaħu, ale to wſchaf daloko njedobahafche. Mōje czety ſebi, na pſchikad, ſtajnje ſkōrcziczkū kħlēba a nēotre ſuſchēnſki ſobu bjerichu, hdyž na hermanſ džēchu, ſo njebyħu hłodu wumrjeje, hdyž tam njebudžicze nichtō ja nje płaczik.

Zeſe czety buħu wſchitke hiſchcže hubjenſche hoſpoſy, dħžli moja macź, hacź runje ſo moja wōwka wuħwalicź njemōžeſche, kaſ je do džēla pſchahafche. Haj, džēlacź a pſchafcz mōžachu ſatrafchnje, teź mjecź, kħēžu a ſtwn rjedzicź, ale w hoſpodarjenju ničžo njenawuħnyħu, to wōwka wjcho ſama wobſtara a ſo hnydom roſnjendri, hdyž jena wot jeju holzow w kuchni pſchēbywaſche. Ĥacz ſo wone myħachu? na to nichtō njekeďžbowafche, a hdyž ſebi wjazny hacź jedyn kōcz ſa tydžen hłowu hładžachu, dha wōwka ſ pjaſcžu hrožeſche. Bēſche pola nich kaž w hołbjenju; pſchetož wōwka bē wuwōkana a jeje kħwalenje czinjeſche, ſo ſebi ludžo myſlachu, ſchto wē kaſke džiwiſchcza je ſe ſwojich džōwkwow wotczahnyħa Wſchē tħi ſo burſkim ſynam wudachu, ale buħu najnjerōſomniſche

a najnjerodniſche žony a pſchi wſchēm lutowanju a hramnoſcženju najdřōžicze hoſpoſy, dofelž ničžo hōdne njemožachu wumjeſc.

(Wotraczowanje.)

Swētne podawki.

Nēmſke kħēžorſtvo. Kral Albert a kralowa Karola ſtaj ſo wutoru wjeczor do Barlina podaloj, ſo byſchtaj nēmſtemu kħēžorej ſ jeho woſbōmdžebatemu narodnemu dnju ſbože pſchaloj. Kħēžor a kħēžorka, kaž teź pruſki kōnprynz a druhy prynzjoje jeju na dwōrniſchcžu w Barlinje witachu a ſo potom ſ nimaj na kralowſki hřōd wjeſechu. Wōnaj ſo haħle ſobotu w nozy do Draždžan wrōczitaj. Prynz Jurij je ſo ſrjedu do Barlina podaſ.

W Draždžanach je tōn kruč mēſta, hdyž ſu nowe wobſchērne kaſerny natwarjene, mjeno „Albertiſke mēſto (Albertſtadt)“ doſtaſ.

W Leppersdorfje pola Kadeberga jedyn wotrocź wjeczor petrolejum ſ jeneje wulkeje bleſche do mjenſcheje lijeſche a jedyn muž jemu ſ temu ſmēczeſche. Pſchi tym ſo gaſ, ſ bleſche ſtupazy, ſapali a ſ nim teź petrolejum, kotryž roſbuhny a teho wotroczka czežto wopali.

W Lipſku bēchu pſched nēotrym czaſom jedyn koſſer kranjli, w kotrymž bēſche ſa 75,000 markow ſkotnyh rjeczaſow a druhich drohich wēzow. Nētko ſu paducha wuſblēdžili a nimale wſchitke wēzy, kotryž bēſche kranjli, pſchi nim a pſchi jeho pſcheczēlſtwe namali. Wuſblēdžet je 1500 markow myħa doſtaſ.

W Glauchawje je wōndano tōjſchto tamniſchich rjemjeſniſkich wuczōmnikow ſhromadžijnū wotdžeržaħo. Žedyn wojnarſki wuczōmnik bē jich hromadu powoħaſ a woni mēnjachu, ſo dale taſ wōſtacz njeſmē, kaž nētko je, ſo dyrbjalo ſo pak taſke pſchēmējenje bōrny ſtacz, ſ najmjenſcha prjedy, hacź jich do wojerſkeje ſuknje tyħu; pſchetož potom by poſdže byħo.

W Barlina piħaja, ſo je ſo tam 80. narodny džen nēmſkeho kħēžora jara woſbebnje ſwjeczik. Wſchē ſobuſtawow ſaſkeje kralowſkeje ſwōjōn bē tam ruſſa kħēžorka a jedyn ruſki prynz ſ ſbožopſchecžu pſchijēſ, wūrtembergſki a bajerſki kral bēſchtaj teź prynzow poſtaloj, teho runja teź awſtriſki kħēžor, a mjenſchi nēmizy wječchojo bēchu ſ wjetſcha ſami pſchijēli. Woſbeje je ſo w Barlinje to ſpodobalo, ſo je teź pſchedbħda franzowſkeje republiki, marſchal Maſ-Mahon, hrabju Abzaku poſtaſ, ſo by tōn w jeho mjenje kħēžorej Wħylemej ſbožo pſchaſ.

Kaž w Barlinje, taſ je ſo teź ſ wjetſcha po wſchēch Nēmizach we wſchēch mēſtach a wjetſchich wſbach na to abo druge waſchnje kħēžorowy narodny džen ſwjeczik.

Miniſter nēmſkeho wōjniſkeho kōdžſtwa, knjeſ Stoſch, je ſe ſkuzby ſtuſik, dofelž je wječch Wiſmarſ nēotre porokowaze ſłowa w napohladanju na njeho wuprajik, kaž ſmy to hižom powjedali. Kħēžor nochzħyſche jeho puſchczicź, tola Stoſch njeda ſo ſmērōwacz a je Barlin wopuſchczik.

W rajchſtagu je ſo 21. mērza přeni raſ wo to hloſowaħo, hacź ma ſo najwyſchich nēmſki ſud pak do Barlina pak do Lipſa poħozicź. W tutym přēnim wothloſowanju ſo wjetſchina ſa Lipſ wupraji, pſchetož ſa Lipſ bēſche 213 a ſa Barlin jenož 142 hloſow. Ze-li ſo budža ſapōħlanzy w poſlenim wothloſowanju teź taſ hloſowacz, dha Lipſ ſpomnjeny ſud doſtanje.

Awſtria. Braſiſki kħēžor a jeho knjeni mandželſka ſtaj do Wina pſchijētoj a tam nēhdže dwē njeđželi wōſtanjetaj.

W Awſtriji mērej taſ prawje njewērja, pſchetož we wōjſku

šo wšchelake pšchihoty czinja, kotrež na to pokasuja, šo chze awštriske knježerstwo šwoje wojerske naležnosceje w tajkim porjadku mečz, kaž šo to šluscha, hdyž šnadž něhdže we šušodstwie wójna wudyri.

Jendželska. Ruski general Sgnatjew, dotalny pšpšanz ruskeho kžžora w Konstantinoplu, bšchje hišchje šaridženu šrjedu w Londonje, hdyž bšchje š Parisa pšchijš, šo by š jendželskim ministerstwom turkowskich naležnosczew dla radu štkadowaš. Tute muražowanja šu jara wažne, pšchetož wot nidy, kaž wšchelake nowiny mšnja, wotwišuje, hacž wójna bjes Rušowskej a Turkowskej wudyri. Sgnatjew je mjenujzy pišmo wot ruskeho kžžora pšchijš, we kotrymž je wot njeho pjecža rošestajane, kaš dhrbjeli europižy wulkowoznarjo štkowacž, šo by šo hrošbue pšchijšczowanje turkowskich kšchecžijanow škšncžike. Podrobnišche wulkadowanje tutoho pišma paš hišchje wosjwjene njeje a duž šo nětko hišchje prajicž nje mže, šcho po prawym w nim šteji. — Tola pomjedaja jendželske nowiny, šo hišchje w tutym tydženu jendželske ministerstwo šwoje mšjenje w nastupanju tuteho pišma wupraji.

Bjes tym š Sgnatjewom w Londonje došč čžecžownje wobthadžea a wšdanu bš Sgnatjewa a jeho mandželstu kralowa Viktorija š šebi pšchepošyka.

Rušowska. Kžžor je pšchikaš, šo maja šo ša džewjecž nowych armeekorpsow mužštwa pod broš powolacž. — Staršchi šyn wjelikeho knjaja (prynža) Wladimira je wumrjel.

Serbija. Mšr, š turkowskim šultanom wujednany, je wot šerbskeho wječha Milana ša dobry špšnaty. — Čžornohšrški wječh š Turkami hišchje mšr ščiniš njeje, dofelž jemu čži te kručni kraja dacž nočžedža, kotrež chze wšn mečz.

Turkowska. W Bošniji a Herzegowinje počinjaja tamnišchi kšchecžijenjo š nowa š Turkami wojowacž a šu šo hižom šašo dwšjzy š nimi bili.

Šultan je turkowski šejm wotewriš a pšchi tym rycž čžitacž daš, w kotrež šwojim poddanam wulke šlubjenja čžini.

Sprawna wšrna lubošč.

(Na žadanje jeneho pšchecžela š b—šjeje wošady.)

Sprawna wšrna lubošč je
Jara žadna na šwšče, —
Š nikomu nětk njemžžich hičž
A šo jemu dowšricž.

Čžesčli nětk hičž š šušodej
Abu š druhom' pšchecželč,
Tam čže rjenje witaja,
Wlyšl je paš hinascha.

Čžesč paš š někom' druhom' hičž
Šwoju nušu wuškoržicž,
Na tebje tam poščhaja,
Ale čži ju popšcheja.

Nětk dla šwojoh' mužitka
Šso tu š tobu štowarišcha,
Je paš kšnz š tym wušitkom,
Šankaja čži bšrhš dom.

Šaj, hdyž šo čži derje dže,
Pšchecželow tu na došč je,
Hdyž paš nuša pšchikhadža,
Dha šo š wjetšcha šdaluja.

Tšn je pšchecžel wo prawdži,
Šiž, hdyž uščtšn w nušu težj,
Šemu š trošchtej, š radže je,
Šeho š nušy wucžehnje.

Ale ale tajkich je
Jara mašo na šwšče,
Aš, kaš tajzy řšdzy šu
Nětk na šwšče š namšauja.

Tola, šprawna wutroba,
Ja wšm jenoh' pšchecžela,
Šiž tam horka w njeju je,
Tšn čži šwšrnny wštanje.

Š lubošču š njom' možesh hičž,
Šemu wšchitko wuškoržicž;
Wšn čže, — hdyž čži nuša je, —
Wššče š njeje wutorhnje.

Tež, hdyž šboža pošne dny
Wot Boha ty dostaš šy,
Wšn šo šobu šraduje,
Hdyž šo tebi derje dže.

Šnajesh, luba wutroba,
Tutoh' dobroh' pšchecžela?
To knjes Šesuš · Šhrvštuš je:
Čžesčž budž jom' do wščžnosceje.

Wštr Mšnš.

Ze Serbow.

Š Budyščina. Šaridženy tydženi buchu na tudomnym krajnoštawškim šeminaru štušche abiturientur pruhowanja došncžene. Wššomnacžo dotalni šeminaristjo přenjeje kššy dozpicchu š wobštacžom tych šamych kandidaturu wucžerstwa. W nastupanju wšdomošczow došta jedyn I., jedyn II., wošmjo doštachu III. a wošmjo IV. censuru; w hudžbje paš doby šebi jedyn I., šedmjo mšjachu III., pjecžo IV. a jedyn došta V. censuru. Ščtyrjo šo mušikalnemu pruhowanju njepoščžišnychu, dofelž bšchu šo ša čžah šwojeho pšchewyanja na šeminaru wot hudžby dišpenšrowacž dali. Mšes tutymi 18 abiturientami bšchu ščtyrjo Šserbja: k. Šchoška š Tradowa, k. Ščütza š Klukšcha, k. Woršh š Wšrka a k. Domajšh š Komorowa pola Klukšcha. k. Šchoška doštanje wucžerstke šastojšštwa w Šodžiju, k. Ščüga w Račlowje, k. Woršh w Klukšchu a k. Domajšh we Wššlinku. F.

Š Bukęž. Našche tudonne šerbske towarštwa mšjeshje hacž dotal w tutym ščže dwš pošedženi š. wulkoh řšžka a 7. mšřa. W přemiu pošedženu džeržeshje k. Šchoška š Budyščina jara šajimazy pšchednošh wo panšlowjanštwe (Panšlawismus). Wšn wulkadowašche najprjšdzy, šcho je panšlowjanštwa, mjenujzy šjednocženje wšchšh Ššlowjanow š nekajšemu žykemu, kotrež šjednocženje mže tak derje politiške kaž tež literarne byčž. Šchož najprjšdzy politiške panšlowjanštwa nastupa, dha šo wo tutym wjele wopacžneho mšnenja a to wošebje pola Němžow namaka. Němžy podkladuja tutemu šlowu najbšle šbžšt Ššlowjanow pšchecžiwu nim a wššwobodženje wot jich knještwa, wošebje tam, hdyž tež my kužišzy Šserbjo, Ššlowjenjo pod němškim knježerstwom šteja. To paš je žyle wopacžne mšnenje; tak šu na pšchiklad Šserbjo w šbžšarškich ščtach 1848 a 1849 š šwojemu, hacž runje němšemu knještwu, šwšrnje štali a nejšbu šo na žane wašhne na šbžku a njemšje wšdžšlili a to je tež wot šakšeho knježerstwa šjawnje pšchipšnate.

W Awštriji w tutych ščtach teho runja Ššlowjenjo ša knježerstwo pšchecžiwu šbžšarškim Madžaram wojowachu a tak šu tež w pošlenjej franžowskej wšnje Polazy a Šserbjo rycžerstzy a mušzy še šwojimi němšimi towaršchemi šjednocženi ša čžesčž a nahladnoščž Němčžiny šobu wojowali; wjele wot nidy špa w žušej šemi šujertne

spanje a šu se šwojej krowju „Bangermanismus“ podpjerali. Wyhuli pak tež Šklowjenjo šo politišzy ſjednoczyć chzyl, bychu šo jenož wo to prózowali a to czinili, ſchtož je šo pola druhich ludow hižom ſtało a ſchtož šu te šame dozpili. Wſchitke wojny, kotrež šu šo w poſlenszym czaſu wjedle, šo jenož wjetſheho političkeho ſjednoczenja dla wjedlichu a woni šu šebi to šamo tež wuwowowali; teho runja je šo tež Italiſta, kotraž bėſhe prjedy do wſchelatich dželow dželena, w nowiſhim czaſu politišzy ſjednoczyła. Nam Šklowjanam njeby šo teho dla na žane waſchnje poroſowacz dyr- bjało, chzemy my to šame wotpohladanje mēcž, kotrež pak tola nimamy. Šklowo „panſlowjanſtvo“ nima po tajkim pola Šklowjanow tu šamu myſl, kotruž Němcy ſ nim ſjednocza, wjele bóle poczahuje šo na ſlowjanſku literaturu a w tym ſamym wotpohla- danju ſmy, dyrbinny a chzemy „panſlowjenjo“ bycz.

My Šklowjenjo ſmy wſchaf bratſja a šo džeczi jeneje maczerje czujemy. Ruſojo, Polazy, Čzechjojo, Rhrowatojo, južni a kužni Eſerbjo šo w hromadze kaž jedyn lud wobhladaja, duchomny ſwjaſt jich ſjednocza, maju beš šobu ſobuczucze, duchomne wutwory, czaſopisny, knihi šebi pſchipoſczeleja a jedyn ložny rycž drugeho nauknje; wſchafo šu ſlowjanſke rycze po prawym jenož narycze; tak šebi na pſchiklad Ruſa a Eſerb roſhmyetaj, lėpje hiſchcže, hač južny a ſwymerny Němž. My Šklowjenjo mamy dželbranje na prózowanjach wſchėch ſlowjanſkich bratrow, pſchajemy jim dohycze w jich wojnach a dobre radženje jich prjódſwacžow. To je lite- rarny „panſlowjanſtvo“ a w tutym wotpohladanju ſmy a chzemy tež dale panſlowjenjo bycz; wſchafo je to pola Němžow runje tež tak; pſchetož tych ſamych niž jenož literarny, ale tež hiſchcže poli- tiſki ſwjaſt ſjednoczuje. Schtož nětko naſ kužiſkich Eſerbow nastupa, dha my na žane waſchnje njechamy politišzy panſlowjenjo bycz: to reka pſchecziwo Němžam abo pſchecziwo naſchemu knježerſtwu poſtanyč a šo k jenemu wulkemu ſlowjanſkemu móžnarſtwu pſchi- dželicž, ale literarni wſchopſlowjenjo chzemy tež my bycz. Na kajke waſchnje pak chzemy to dozpicž?

Wuczeni Eſerbjo dyrbyja druge ſlowjanſke rycze wuknycz, šo je ſlowjanſkej literaturu ſemacz a jako ſobuſtawy do ſlowjanſkich towarſtwow ſaſtupicz; wſchitzy Eſerbjo pak dyrbjeli šebi ſwoju maczeru rycž ſtajnje wyſoko wažicz, ju ſdzeržecz a porjedžowacz pytacž, tak derje w zyrſwi, ſchuli kaž tež pſches czitanje czaſopisow. Woſebje pak dyrbjalo šo wot Eſerbow tež ſerbſke piſmowitwo podpjeracz a to pſches ſwėrne czitanje Nowinow a Lužicžana. No- winy wſchaf šu tón ſerbſki czaſopis. kiž kóždy tydžen ſerbſkemu ludej doſahazu roſpramu wo ſwėtnych podawkach, woſebje pak wo podawkach we ſerbſkej Lužicy podawa, nam wele ſajimazeho ſobudželi a pſches rjane ſpėwy ſwjebeli. Lužicžan podawa pak powuczaze, hiſtoriſke a pſchirodoſpytne naſtawki, pak ſabawja pſches ſajimawe powjedancžka. W kóždym ſerbſkim domje dyrbjal šo Lužicžan a tež Nowiny namafacz a kóždy dyrbjal jeju roſpſchė- jezeracz pytacž, ale pak tež kóždy, kiž ſ pjerom wobthadycz wė, do njeju piſacz. Eſerbjo pak dyrbjeli tež šo ſwėru na ſerbſkich to- warſtwach wobdželicz a jako ſobuſtawy do tych ſamych ſaſtupicz, woſebje do „Macžicy“. To wſchitko ma šo czinicž a hdyž ſchto w tym „panſlowjanſtvo“ widži, dha chzemy w tutej myſli radže „panſlowjenjo“ bycz. — Wo ſlėnczenju pſchednoſhka šo k. Scholcže wot mėſtapſchedſhydy w unjenje towarſtwa wutrobny džak ſa joh o tak ſajimawy a wuſtojny pſchednoſhč wupraji a towarſtvo šo žyle tym wuprajnym myſlam a mėnjenjam pſchifaſkny. Dleſhči czaſ hiſchcže ſobuſtawy w pėtnjej ſabawje ſawoſtachu. Roſpramu wo drugim poſedženju towarſtwa pſchichėdnje. W—r.

*Š Se Stróžihcžza. Schtwórtk rano džen 15. mėrza bu na tudonnych ležonnoſcžach njedalofo ſw. kſchija jedyn wuhnje- mjeczer uorowy namafany. Wón bėſhe džen prjedy pſched wje- cžorom ſ naſchjeje wſhy ſchoł a do Šsulichež hieč chzyl, njeje pak tam doſchoł, ale na puczju ſwoju ſmjereč namafal. Najſterje je jeho Boža rucžka ſajala. Šo pak wón njeje hnydom wumrjet, bė ſ teho widycz, jo bėſhe ſemja wokolo njeho cžorna, hdyž je ſnadž šo w ſmjertnym ſtyſku walał. Wón bėſhe w Ħernhucže rodženy a w Budyhchinje ženjeny, tola pak, kaž ſtyhchimy, džeczi njeſawoſtaji.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanſ Depla. Njewėſch, hdyž tón brodukupowal je, wo kotrymž wėndano powjedacžje?

Mots Tunka. Tón je doparał.

H. D. Dha drje je brody pſches mėru droho kupowal?

M. T. Nė, to niž, ale „leinkof“ a picže bė pſches mėru drohe.

H. D. Schto dha tón pachol nětko czini?

M. T. Wón hołbje-tujawki kupuje.

H. D. Dha drje nětko lėpje pėndže?

M. T. Najſterje; — prėnju tujawku je ſa 6 markow kupil a ju domoj pſchinjeſt. Tam jej ſlecycz da, ale ani tujawki, ani 6 markow wjaz njewuhlada, hdyž tež ſprėzuje ſa tym hladaſche. Aw, aw!

H. D. Lecž, lecž, lecž! — Hdžez ty lėtka polecziſch, tam ja k lėtu poczahnju, — do loſta!

M. T. Schto dha noweho?

H. D. Ħm, ja wėndano butru prawje ſbožomnje pſchedach na jeneho muža a to na drohy ſ Delan do mėſta.

M. T. Je dha czi ju derje ſaplacžik?

H. D. Š placžimny bėch wſchaf ſ pokojom, ale najhėrſche bė, jo wón haſle po czaſu placži, a ſudobje dyrbiſch jemu tež požežicz.

M. T. Njewotcžehnje potom nicžo a woteda-li wſcho w prawym czaſu?

H. D. Nė, wón nicžo njewotcžehnje, ale šebi radſcho ſ np. na palenz wuproſhy. Ale moju rjanu czeėwjemu ſchnėrku, ſ kotrež bėſhe korbiſ pſches wėczko pſchewjaſany, tu drje je wón najſterje ſwojej žonje džewjecž kėcz wokolo hłowy ſwajał, ſo jemu njeby cžėka.

M. T. Kak dha wón wonhlada, ſo bych jeho ſnał, hdyž jeho trjehju.

H. D. Ty trjebaſch šo jenož na drohu ſtupicz a bėrſhy tu Ħbudža a šo praſheja, hač nicžo na pſchedań nimaſch. Ša pak ži njeradžu, ſ tajkim wifowacz, ſ kotrehož huby czi ſliny bješ woczji lėtaja.

M. T. Dha drje tola žid njeje, pſchetož žid pſches brodu plunycz njemőže.

H. D. Nė, žid drje njeje; wón je ſ kuntwory, Ħrėni mužik, trochu poſhmurjenje hlada, kėtro proſcže bėži a mėžku ma na prawym wuchu wiſajajo.

Telegraſki bureau w ſadnym twarjenju poſta na bo- hatej haſhy je kóždy džen wotewrjeny wot rano 8 hač wjecžor 9 hodžinow.

Placziina żitow a produktow w Budyshcinje

17. mërza 1877.

	Na wifach		Na burshy	
	wot hacz mf. np., mf. np.	mf. np.	wot hacz mf. np., mf. np.	mf. np.
Żitowy dowoż: 2406 mëchow.				
Pšchënz 50 kilogramm	11	11 91	11	11 91
Rožka	9 81	10 12	9 97	10 12
Jeczmiën	8 11	8 69	8 11	8 69
Wowoš	7 80	8 10	7 70	8 —
Gróch				
Wofa				
Raps				
Jahty	12			
Hejdušyfa	16	25		
Bërny	2	23 250		
Butra 1	2	50 2 70		
Škyno 50	5	5 50		
Štoma 1200 pt.	37	39		

Kórz pšchënz po 170 punt.: 18 marow 71 up. (6 fl. 7 nšl. 1 np.) hacz 20 mf. 24 np. (6 fl. 22 nšl. 4 np.) — Kórz rožki po 160 puntach: 15 mf. 69 np. (5 fl. 6 nšl. 9 np.) hacz 16 m. 19 np. (5 fl. 12 nšl. — np.) — Kórz jeczmiënja po 140 puntach: 11 mf. 35 np. (3 fl. 23 nšl. 5 np.) hacz 12 mf. 16 np. (4 fl. 1 nšl. 6 np.) — Kórz wowoša po 100 puntach: 2 fl. 18 nšl. hacz 2 fl. 20 nšl. — np.; gróch: — fl. — nšl. — np. hacz — fl. — nšl. — np.; wofa: — fl. — nšl. — np.; jahty: 4 fl. — nšl.; hejdušyfa trupn: 5 fl. 22 nšl. 5 np.; bërny: 22 nšl. 3 np. hacz 25 nšl. — np.; butra: — fl. 25 nšl. hacz — fl. 27 nšl.; škyno po 100 puntach: 2 fl. 20 nšl. — np. hacz 2 fl. 25 nšl. — np.; štoma (1200 pt.) 12 fl. 10 nšl. hacz 13 fl. 10 nšl.

Čzahi po železnizh.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Wotčejd je Šhorjelza	1 40	3 20	5 20	7 56	11 15	2 45	5 16	7 16
Lubija	2 39	3 37	6 9	8 42	12 6	3 36	5 63	8 4
Budyshcina	2 39	4 5	6 45	9 15	12 40	4 10	6 25	8 40
Wifowiz	—	—	—	4 25	7 15	9 50	1 15	4 45
Kadeberga	—	—	—	5 0	7 50	10 25	1 50	5 20
Wichijed do Draždžan	3 48	5 30	8 22	10 55	2 19	5 45	7 50	10 18

Se Draždžan do Šhorjelza.

Wotčejd j Draždžan	6 20	9 20	12 10	3 40	5 0	7 57	11 15	12 27
Kadeberga	6 55	9 55	12 40	4 15	5 35	8 30	11 45	ip. čž
Wifowiz	7 30	10 30	1 20	4 50	6 15	9 5	12 20	—
Budyshcina	8 10	11 10	2 0	5 25	6 55	9 45	12 55	1 84
Lubija	8 58	11 51	2 44	6 7	7 35	10 30	1 35	2 18
Wichijed do Šhorjelza	9 39	12 31	3 19	6 48	8 16	11 11	2 11	2 47

Tučnje licžby wošnamënja čžah wot wječor 6 hodž. hacz rano 5 hodž. 59 m.

Čzahi hornokuzišteje železnizh:

Kohlfurt	5 30	10 10	4 30	Šokolza	10 24	4 10	8 10
Šorta	6 22	10 46	5 5	Rufow	10 42	4 31	8 40
Wiffa	6 33	10 55	5 13	Wifow	10 55	4 47	9 09
Wifow	6 49	11 7	5 24	Wüdenberg	11 15	5 10	9 2
Wuiejd	7 25	11 27	5 44	Ruchland	5 45	11 35	5 28
Kaš	7 44	11 39	5 55	Wyšofci Rufow	6 4	11 48	5 44
Wojerezy	8 10	12 5	6 13	Wojerezy	6 31	12 6	6 10
Wyšofci Rufow	8 40	12 23	6 31	Kaš	6 53	—	6 28
Ruchland	9 15	12 35	6 43	Wuiejd	7 16	12 32	6 42
Wüdenberg	9 29	12 48	6 56	Wifow	7 44	—	7 5
Wifow	9 48	1 6	7 14	Wiffa	8 3	12 59	7 19
Rufow	10 2	1 19	7 27	Šorta	8 20	1 7	7 28

Wifow je Elsterwerda, Rufow je Liebenwerda a Šokolza je Falkenberg.

℞ prjódčstajazym

wužywam

poručam knjesam ratarjam šwój šklad

šhumšchtnych hnójnych šrëdčow

pod rukowanjom dobroščeje.

Rajtunišche placzišny stajejo, šawëščam šprawne poškuženje a pšchispominam, šo wščitke, pola mje kupjene hnójne šrëdki pod kontrolu špytanšteje stazije w Pomorezach steja.

W. Mattheis w Budyshcinje.

Barbarnja a čžiščežernja

Wilhelm Kelling

w Budyshcinje

poruča ℞ prjódčstajazemu nalëtnemu čžabej najnowšche barby a muštry ℞ pšche-barbjenju draštnych a möblowych tkaninow.

Drjewowa aukzia. Drjewowa aukzia.

Póndželu 26. mërza t. l. dopoldnja wot 1 11 hodžin budže šo w pšchic-čžanski revieru nëšdže 64 lišezodrjewowych dołhich hromadow, bjes kotrymiž je tóšščno drjewjanzoweho drjewa ša hotowe pjenëšy šjawnje na pšchešadžowanje pšchedawacž. — Šchromadžina w korečmje w Pšchicwëczjach.

Weißbach, hajnik.

Pošleni džen jutrow 3. haperleje dopoldnju w 3 hodžinach budže šo džëlba brëšowych dołhich hromadow na Pšulez kuble w Kachlowje pšchi delanski mjesach na pšchešadžowanje pšchedawacž.

August Nowak.

Drjewowa aukzia.

Pšchichodnu wutoru 25. mërza dopoldnju w 3 hodžinach budže šo na šrëščžanski ležomnoščach nëšdže 30 dołhich hromadow na pšchešadžowanje pšchedawacž. Šchromadžina pola podpřizaneho.

Michal Döcka w Šrëščinje.

Plukzia.

Džen 3. haperleje t. l. rano wot 9 hodžin budža šo na knježim dworje w Mortkowje pola Łasa ša hotowe pjenëšy na pšchešadžowanje pšchedawacž:

2 rolnaj wošaj, 3 pluh, 1 radlo, 1 plëžaze pluh (jëž), 4 brónje, 2 křmarzej, 1 bërnowa (deplowa) ššchida, 1 wëžaza mašchina, 1 čžiščžaza mašchina, 1 šykanjowa mašchina, 1 mały rëšaf, 2 bërnowaj kaščežej, 4 žujenške rjeblišna, 1 kara, 1 kaščežowa kara, kaščeže ša pizu a warjenje, 2 konjej (čžornaj walachaj), kopane šłanje, hródžne wëžy, ššchidy, 2 křomotaj, 1 butrobaš, hnój, škynowe a hnójne widly atd.

We wudawačni „Serb. Nowin“ móža šo šašo dostacž:

Gustav Adolf, abo wumož naš wot škeho! — 75 np.

Bonifazins, abo pšchidžž ℞ nam tvoje kraleštwow. — 20 np.

Čžorny kóš a dróšna. Druhi šber. — 10 np.

Wulke wupšchedawanje

mužazych a žonjazych ššhorni, kaž tež wobucža ša konfirmandy: a ma šo wščitko hacž do póndžele pšchidžž dopoldnju wupšchedacž.

N. Ascher

na jeryowej hašy čžo. 266.

℞ narodnemu dnju **Emi R.** ž najwutrobnišche šbožo pšcheje

přimikštajet **Č. W.**

Šhójnowe škynjo

ma na pšchedaň Jan Knobloch w Škamjonej pola Mašeho Wjëlkowa.

S tutym poruczam mój skład jaquetow we wulkim wubjerku a po najnowszym waschnju sa konfirmadow wot 1 tl. 15 nřl. a drořscho, k dobrocziwemu wobkedźbowanju.

Jan Jurij Bahn.

Wulke wupshedawanje

w Budyschinje

w bazaru na mjařowym torhoszczu czo. 40.

Go pschikasni

maja řo řlědowaze twory rucze wupshedacj:

dźelba modrych schórzuchow po 75 np.,

dźelba czornych tkaninow řa konfirmadow po 40 np. a drořscho,

dźelba lůstra po 30 np. a drořscho,

dźelba piřanych drařtowych tkaninow po kůdzej jenoř něřaf řpodobnej placziřnje,

dźelba wapřa, řporeho řtořřa k řpodnim řuknjam po 30 hacř 35 np.

R. Eisenhardt

ř Drařdźan,

w Budyschinje na mjařowym torhoszczu czo. 40.

Julius Lange

w Budyschinje

ř napschecza noweje měřschczanskeje řchule

porucza

řwjerske kochle,

nůzne kochle,

dźelarike kochle,

řchemiřetj,

řhornarij,

manřchetj,

řchlipř a

řhrawath

po tunich twjerdych placziřnach.

W Bukezach je jena **řhěza** ře řadowej řahrodu a ř polom pschēmēnjenja dla na pschedař. Wřcho dalsche je řhonicř pola R. Wagnera tam.

řena **řhěza** na dwēmaj řchořomaj ř poleni a řiku je na pschedař. Wona řo teř řa kůdbehō řjemjeřnika hōdži a je dalsche řhonicř we wudawarņi Serb. Rowin.

Na jleřsche

řhōjuowe řymjo

je na pschedař. Gdže? to je honicř we wudawarņi Serb. Rowin.

řsucha bruniza

wřchěch družinow je hiřcže dořtacř na řrenzeleř podkoptach we Wulkej Dubrawje. Teř je tam bēř pēř tunjo k dořtaczu.

Wřchitte družiny

kanapejow, řtolzow, řapetow a rouleauxow

we wulkim wubjerku porucza najtuniřcho

Julius Siebeck, tapezierat

řsched řchuleřřkimi wrotami ř napschecza Weigangeř kamjenjocziřcžeřnje.

řschedawanje

pořleřcžewoweho pjerja.

E. Richter ř Wiřchna

porucza k hermankej dźelbu řjaneho prochaprōřneho niederlandřkeho drjeneho pjerja a mořřka, kař teř dźelbu hotowych pořleřcžeřow po tunich placziřnach.

řteji na fotoķnej hařy czo. 111.

Na řitnej hařy 52.
w domje řnjeřa přchepuřa
Korla Noacka.

Řětnje jaquety

w zyle nowych pschetrařnych muřtrach, řamřny fabrikat, kař teř po mēře

porucza jara tunjo

W řhlamach řo řerbřki ryeři.

H. Kayser

na řitnej hařy 52.

Wulku dźelbu dobrych nowych muřtrow **kattuna,** řschērokeho porucza, řtary kōhč po 25 np.,

S. Kařer

na řitnej hařy 52.

Řidźane a řhibetowe rubiřcžeřa nēřchto zyle nowe,

kattun a battiřt

porucza

H. Kayser

na řitnej hařy 52.

Řodpřřana porucza řwōj řklad řhumřchtunř kwēķtow, wobřteřazy ř řjanych řkōbukowych wonjeřřkow, ranřow, kōřřrow, řrudnych wjerbow, Bořich matrow, řarowazyř wēnzow atd. w najwjeřřim wubjerku. Wō dobrocziwe wobkedźbowanje prořy

Anna Lehmanneř

na řitnyř wřřach pōdla pōřřřowarņje.

řerbřki řo ryeři!

řa teř pletwa ř wuczeřbanřch wōřow dźelam a wuczeřbane wōřy kupuju.

Cobak w roľkach

czeři, pōlczeři, prařowany, řortorico a řarinas porucza najleřje a najtuniřcho

Th. Grumbt,

na řwontkej lawřkej hařy.

Schpihela a schpihelowe schkleuzn,
poskloczane a politurowe lejsty,

każ tež **woknowu a sabrodnu schkleuzn,** pětunje toczemu, prażowanu a ordinarnu **dnutu schkleuzn;** **šidrolith,** kaž tež bèle a deforirowane **porcelanowe a steingutowe tworn** porucza w najwjětšim wu- bjerku a staja w jenotliwym, kaž w zylych partijach pšichi sprawnym poźluženju najtunišce placzišny.

Rudolph Wilhelm,

na herbskej haży czo. 20.

Ca

knesow ratarjow a konjewobšedzerjow.

Jeniczi sftlad

wošebje trajnych a wodunjepšchepuščzatnych
konjaznych krywadlow (dekow)

ma

Julius Hartmann Sohn

na mjašowym torhoščežu.

Fabrika pschedeščežnikow

M. Schmidt

268 na jerjowej haży 268

porucza šwój wulki wubjerki šlónčežnikow a psche- deščežnikow wšchěch družinow k dobročiwemu wobšedžbomanju po najtunišich placzišnach.

Porjedženje a poczechnjenje noščenych pschedeščežnikow šo tunjo a špěšchuje wobstara.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarinja platu, manufakturownych
tworow a šchijaznych mašchinow.

Mojim čezščennym wotebšerarjam w měsce a na wšach s tutym najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, šo šym ja moje pschedawanje w budže pšichi radnej kšěži na tudomnych wicžnych dnjach (šobotu) šastajil a prošcu, nje pšichi potrjebje w mojich kšlamach

23 na herbskej haży 23

wopytač.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarinja platu, manufakturownych
tworow a šchijaznych mašchinow.

Kšěža czo. 31 w Małych Deb- Ńezach, s truchom pola, je se šwobodnje ruki na wšchedań a móže šo wšcho dalšce pola wobšedzerja šhonicž.

Łokomobila na pšchedań.

Jena 10konjošylna łokomobila na kolešach a s dwójnym cylindrom šteji na pšchedań we Wulkej Dubrawje czo. 7.

Šedyn hiščeže zyle dobry **plonwós** je tunjo na pšchedań pola Jana Rabowšeho w Kokoawš.

Wošjewjenje.

Šteljenje młodeho piwa k rócžnemu czašu jutrow šnje šo w Koperžach šobotu 24., wutoru 27. a šrejedu 28. mērza.

E. Schmidt.

Ešwětošlawnu P. Šneifelownu

woššowu tinkturu,

s lěkarškeje strony wšchěm woššocžerpjaznym jako měsce wěrnio štučkowazu naležnje poru- cžemu, hđžež žadny drugi šredk njeponaha, ma štajnje na pšchedań **S. J. Šinka** w Budyščinje w bleschach po 1, 2 a 3 markach.

W nakladze **J. M. Reichela** w Budy- ščinje šu wušchle jako najlěpšce a najrjeišce

šerbite modlerške knihi,

kiž šo wošebje jako

selenoštwórtkowe, kważne, narododžejške
a hodowne dary

pšchihodža, dofelž šu šchazny, kotrež ani mole a šerjau nježeru:

Dr. Mertena Luthera

Domjaza poštila

trajnje do deškow a kože šwjajana ša 12 mf.

Jana Arndta

Waradiž-Sarodka

šwjaj. do kože 4 mf., do papy 3 mf.

Šiorle Šajnricha Bogakškeho

Šchaz-Šaščežik

šwjaj. do kože se šankom 3 1/2 mf., do papy 3 mf.

Nikodemušowe knižki

abo Powěštwu wo žiwjenju Ješom Khrnšta šwj. 1 mf., šeschite 75 np.

Dostač pola **J. M. Reichela** w Budy- ščinje.

We wudawarni Šerb. Nowinow je ša 1 marku dostač: **Ešwjaty pošt.**

Khrnštufowe čezpjenje, we wšchěch dnjach pošneho czaša s kšerluscheni, wopomnjenjemi a modlitwami šwjecžene. Wot **M. Domasški,** šararja w Košaczach.

We wudawarni Šerb. Nowin je ša 20 np. dostač: **Ješuf šo kłapa wo durje wutrobow.** Šredowanje 2. njeđzeli adventa 1876 w Draždžanach w kšchžnej žyrkwi dzeržane, s pšchidatymi powjescžemi wo přemich 25 lětach šerbškich ev. kemschenjow w Draždžanach, wudate wot **Jurja Jakuba,** duchowneho w Něštwacžidle.

Generalna zhromadźizna

towařstwa Maćicy Serbskeje

srjedu po jutracu 4. haperleje popoldnju w 2 hodzinomaj w Thiermanec restauraciji w Budyšinje.

Džeński porjad: Lětne rozprawy. Wobzanknjenja wo stajenych namjetach.

Pšchedbježne wošewjenje.

Mojim čješćenym tudomnym a wonkowskim wotebjerarjam najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, jo ja wot 1. haperleje swoje mufowe, pizowe a žitne khlamny se žitnych wikow na schuliske hrjebje do domu, Tschellez herbam njedaloko Preiřerez korečny, na rózku žitnych wikow ležazeje, kluščazeho pšchedpołożu a prošcu, mi dowěrjenje, hač dootal spožezene, tež dale spožezicž chycz.

Najpodwolnišcho

August Salka.

G. Joachim, Atelier

sa njebolojne sařadźowanje subow, operazije jubowe, plombirowanje, czisćenje, jahnacze jubnolenja atd., w Budyšinje, na jnutškej lawkej hařy 120 pola k. pjeřarja Klingsta. K ryczam wot 9 do 6 hodzinow.

Khlamařnja czo. 45 w **Bořezach** i pítowym a paleńzowym schentom, kař tež i pjeřarnju, je wot 1. julija t. l. k wotnaju. Wšcho dalšche je šhonicž pola wobšedźerja.

Dla pšcheměnjenja khlamow pšchedawam ja swój klad

židźanych a stoffowych

MÉCOW

po zyle tunich płacziřnach.

Heinrich Langa

na bohatej hařy.

Kóslaze kóžki

kupuje, kař pšchego, po najwyschich płacziřnach **Heinrich Langa**

na bohatej hařy

a pšchi šerbstej katholicstej zhrkwi.

Kóslaze kóžki

po najwyschich płacziřnach kupuje a wšchitke družiny hrubych kóžow derje a tunjo wuharuje **G. Mauda**

na garbarstej hařy 426.

Wschitke družiny

pólnych, kucznych, jahrodných a kweřkowných šymjenjow, kař tež rigaste, pernauste a schlesynske šymjenitne lane šymjo porucza k dobrocziwemu wobšedźowanju šymjopšchedawatnja **Robert Binnera** w Rakeřach.

Kořowanu štwjelzowu abo njetrjenu len,

kař tež wutrjenu len kupuje po kóždej dźelbje mechanista dźelkopředawarja w Hajniřach.

Wóřny

po 3 markach k

konjewulosowanju,

i hódnyimi dobyczemi bohacze wuhotowanemu a 31. meje t. l. w Quedlinburgu wotdźeržownemu porucza

Th. Jäger

w Budyšinje na swonkej lawskej hařy 690.

Lužičan čo. 3 je wušol.

Preča fararjam a wučerjam k narodnemu dnju wot šulskich a paćerskich dźeći. Wot H. Jordana. — Boži wječor. Spisal Wjeleměr. (Pokračowanje.) — Čertowa hra. Wot J. Barta. — Šesć delnjolužiskich přisłowow. Wot H. Jordana. — Z Budyšina a Lužicy.

Lipa Serbska čo. 3 je wušla a móžu

ju abonentujo we wudawarňi Serb. Nowin dostać. — Wopriječce: Wótěincam. Spěw wot Wjeleměra. — Itlas na kulenju we Wućkecach. Spisal Pěskowski. — Přelči spěw. Wot Wjeleměra. — Hurra Słowjanam. Wot Holana. — Serbski spěw. — Lubka lilija. — Na serbsku Lužicu. — Wobrazy za serbske spěwy. — Směški. — Nawěštki.

Wotewrjenje pšchedawarņije.

W tychle dnjach šym ja w domje knješa kóžtarškeho miřchtra Trullera na schuleřstej hařy 357 pšchedawarņiu

warjenjow, wiktualijow, drjew a wuhla

wotewrić a prošcu teho dla najpodwolnišcho, šo pšchi potrebje na mnje wobroczić a lubju ja sprawnie a spěšajne poškuženje.

Paul Hauenstein.

Pšcheměnjenje wobydlenja.

Wot 29. měřa t. l. bydlu ja na tash-barķu pola k. samkarškeho miřchtra Nierthha po 1 škodze. **Franz, agent.**

Jedyn šreńf

móže hnydom do kluščy šćupicž na knjeřim dworje we Wutolčizach.

Jedyn młodny Šerb, kotryž ma došč wědomnosće k wopytanju pšchekupškeje schule, móže jutry jako **wucžomnik** pola podpřaneho šćupicž.

C. A. Siems, firma:

J. G. Klingst Nachfolger.

Sa moje koloniastworowe a spirituosowe khlamny pytam k jutram młodeho čłowjeka, šyna sprawných šarschich, jako **wucžomnik**. **Richard Müller**

na bohatej hařy.

Pola pšchistajazeje žony **Heinoldoweje** w Budyšinje pytaja šo jena pińcniřa, pšćoncza, młokowa holza, domske dźowki, kař tež jedyn nježenjenu gradźelaj, wulky wotroczy a šreńkojo.

Pšchistojna a sprawna holza se wšy, we starobje wot 15—17 lět, kotraž ma lósch, hójcam poškužecž, šo ja jenu restauraciju w Budyšinje pyta. Šdže? to je šhonicž we wudawarňi Šerb. Nowin.

Sańdženu šobotu bu wot někoho, kiž je šnaty, w khlamach knješa H. Kaysera na žitnej hařy, jedyn zušy pšchedawarņiř (Regenschirm) šobu wšaty. Njech jón we wudawarňi Šerb. Nowinow woteda.

Wóřenje boženje

mojej čješćenej njebo čječze

Hanje Pöschkowej

w **Bušerizach** pola Budyšćina

we hłubokim šrudženju pošwjećene

wot

Ernsta Liebsche,

w tu kwiwlu w Rieřy.

Ach, Tvoje dny šo hižo dopjelnicu, Šmjerć je Čže šahe wot nař dźelika, Šdnž wo Tebe tež wšchitny žakofščichu, Čže žana žakofšč njeje wrocziła.

Šaj, šrudnosć je nař šapšćimnyla, Šo i najchob' pšchecželstwa šy idalena, Šo šy šo hižom pominyła A njeřby wjazy wot nař widžena.

Ty šy wšchaf něř tam pšchěšadžena, Šdžež njeje bolosć, njeřbu starosće, Ty pšchewywař tam šwjećelena, Šdžež njeje horjo, njeřbu žakofče.

Duž špi něř čžicho w khlódnym rowje, Šačž junu šo tež nam čžař pšchibliži, Šo wšchitkich nař po Wóřim šłowje Šsmjerć šbožna w Wóřim raju šjenoci.

Worjedjenje.

W 10. čžile na štronje 80 njeřmě šćač „knježemu wotroczeř“, ale dnrbi reřač: knježemu hetmanej.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždě čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 13.

Sobotu, 31. měřca

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či žami čzesčeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža ja nje na druhe šchtwořtletu 1877 do přědka płaczič, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedažja. Či, kotřiž žebi „Serbske Nowiny“ psches póst pschinjesč dawaja, njech tola njesapomnja, žebi je tam bóršy škařacž. Na šchtwořtletu šaplaczi žo ja „Serbske Nowiny“ na šařskich a prušskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho křezorštwa 1 marka a š pschinjesenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakcija.

Dobrowolne pschedawanje.

Na namjet herbow njebo Šandrija Schneidera w Droždžiju budže žo k jeho sawostajeništwa škusčaza mařosahrodniřta žiwnošč čjo. 24 wopalneho katařtra a folium 16 gruntřkich knihi ja Droždžij š 3 hektarami 75,4 arami = š 6 akrami 235 □metrami ležomnoščow a se 175,17 dawřskimi jenoščemi napořožena, njeđžiwajo na dawki a wobčežnoščje wjeřnogrěčtřž na 8205 marřow — wotřčazowana

3. haperleje 1877 dopoldnja w 11 hodžinach

w řamej žiwnoščje w Droždžiju dobrowolnje na pscheřadžowanje pschedawacž.

Pod pokasowanjom na wuwěřki, na řudniřkim měščje tudy a w korečnje w Droždžiju wupowěřnjene, wopiřanje ležomnoščje a pschedawanřte wuměnjena wopřihjaze, žo na kupowanje řmřřleni pschepřošduja, na řpomnjnym dnju w postajenej hodžinje na Schneiderež žiwnošč w Droždžiju pschicž, žo k řadženju pschipowjedžicž, řwoju płaczenjatkmanošč dopokařacž a dalřche wotčřařacž.

Džeň po tutym pschedawanju budža žo 2 krowje, 2 řwini, wřchitřon hospodarřki inventar a žyly mobiljar dopořdnja wot 8 hodžin w řpomnjenej mařosahrodniřkej žiwnoščje ja hotowe pjenjeř na pscheřadžowanje pschedawacž.

W Budyřčinje, 7. měřca 1877.

Kralowřki řudniřki hamt.

Michler.

Šempl.

S burřkeho žiwjenja.

(Potracžowanje.)

Muž starřcheje čžety žo wot doma wotwucži, da žo do picža a wa řař w pjanosčje hubjny řonz. Muž druheje wumřje se řrudoby, jako junu wřřo řaktadžene mjařo dla njeđořahazeho řelenja a řuščenja wot čžerwi řežrane wohlada. Třečja wumřje k řbožu hižom w přěnič njeđželacž, dořelž we řkrupej hordosčje, řo by mjenujžy pokafařa, řařa řtrowa žona tola je, hnydom na druhim dnju š čželedžu řiřale běřny a řyđt jěđžiče. Wjetřčina luđži to wřřo řapřihjecž njemožeřche; ja pař řym wot teho čžařa řem čžařto nařřoniř, řo nařřkawniřche žoniřke řwoje đžowki nařřubjenscho wotčřahuja, runje teho dla, dořelž chzedža řame řkawnne byčž a niečo đžowřkam wotajicž nochzedža, je jenož jako đžěćacžerki wuži- waja, ale ženje k temu njenawođžuja, řař ma řo rořomnje hoř- podaricž.

Moja macž w ořta po řajtřim pola řwojich starřkich doma, a nau tež pola řwojich; pschetož đžěđ by jeho njeřad řhubiř, a nanej do mřřli njeřičiřuđže, něřčto řam řapocžecž. Mřřdu wřřař wón pschězy hiřčče žanu njeđořtaware, a dycbjeřche pořđžiřcho čžařto wot mojeje macžerje poroř řkřičecž, řař mařo je řa nju a řa đžěći kupowař a řo je w řřoč lěćach jenož dwóžy š njeř na piwje pobyř. Wřřo, řařtož đžěđ a wowa čžinjeřčtaj, běřche, řo řwojeř pschichodnej đžówzy řóžby řař, hbyž bě w njeđželacž, něřčto řmřjetany pořřacu.

n a čžož pař je wowa kupowarej řmřjetany řóžby řróčž řkoržita, hbyž jemu njemožeřche řwucženu měřu dacž. Moja macž mějeřche hižom řři đžěći, jako jeje nan wumřje a řo křařnošč miny. Jeje nan bě přjedy řchew abo kraw byř, njewěm řo wjažy dopomnicž řčto; a bě řebi řjane pjenjeř řařřužiř. Dha jemu čžert hořart- noščje do žiwota řaje, haniboware řo pěřchi řhodžicž, kupi řebi burřki wóř, potom plonwóř a řtónčnje kucžu. Jeho řhěžta bě jemu řčpatna, natwari řebi wulki řjany dom; žona a đžěći řo tež řhordžichu, hanibowachu řo đžěćacž, čžyřchu wřřo nařřjenscho měčž. Žona čžyřche wjažy byčž, hacž burřke žony, čžyřche nař- lěpřcha žoniřka w žyřej wřřy byčž, a to je droha wěž na wřřach. Đžěći pyřachu w pschnoščje a wulžpčžinjenju wřře druhe đžěći pschetrjedicž. Řóžby řjeriřche š pokladnižy (řařř) pjenjeř, řař řo jemu řpodořare, porjadne knihiwjedženje njebě, inventura řo žana nječžinjeřche. Tař bu hotowyř pjenjeř pschězy mjenje, řaležanyř a řaženyř tworoř běchu tu žyře hromady, š teho řřěđowacu pschibjerače wulřoščje, hbyž mějeřche řo něřčto płaczič. Něřk wote- bjerare ře dowěřjenje, twory dycbjachu řo droho kupowacž, a jako řtónčnje řhlamař, nařřerje š potajeneje třřnoščje, řiž jeho w po- řřeňřchim čžařu do picža pschewobrocži, wumřje, dha bě jara mařo wřře wotřalo, a hbyž bě wřjedy wřře dořčž a hordosčž wulřa, tam bě něřtko nuřa a řubjenřtwa.

Něřtko budžiče prawy čžař byř, hbyž budžiče hiřčče mój

nan něšto f wužitkom sapoczecź a swoju postróženu a sfludženu žonu f dźele a hospodarjenju pschuwczicź móhł; ale wón by w tym myšlicź dyrbjal, a to bě jemu tak wohidne, kaž hdy by jemu něšto woheń pod nób dźeržal. Wón njewjedźišče po tajkim nicžo dale sapoczecź, hacź žonu a dźeczi f šebi wjacź, a to wón tež hagle pošlieni džen cžinjješče, hdžez měješče šo dom rumowacź. Bě jemu wohidne, šo dźěda a wowtku wo próšnu stwicźku na krowarni prashecź, wonaj jemu tež šłowa njepopschješchtaj a schtó wě, schtó by šo stalo, hdyž njeby mój dźed f nanom konje do kowarnje wjesć dyrbjal. Šo do tonjanym dźele wupišchtaj w forcźmje sčtlenźu piva a potom hišćeje jemu, dokelž šo dźědej pivo jara dobre bycź sdašče. Šiwó bě jimaj wutrobu a tež hubu wotewrilo. Njeběchtaj šo dołho tak lubo měloj; schtó je najpriedy wo stwicźžny rycźecź pocźal, njeměm, ale hdyž domoj pschindžeschtaj, bě wěz sřa = domana. Na drubi džen sacžahny moja macź do noweho bydlenja, a hacź runje bě na šymach, dha bě tola dźed konja dowoľil, šo by šo jeje cžapor pschuwješt. Wěšo šo dwoje hospodarstwo njewjedžješče, f temu mój nan pjenješ njeměješče, moja macź a my dźeczi dyrbjachmy do domišćich f jědži kłodžicź. Kať bě mojej maczeri pschi tym wokoło wutrobny, móže šebi kóždy myšlicź a teho runja tež, kaje woczi druhy na nju cžinjachy. Šdyž bě hišćeje bohata, bě dwaj, tš krocź pola dźědez w najwjětškej pyšče pobyla. Manowi bratšja a šotry bčhu šplóšchwoje a sawištne f boka na nju hladali, wona drje tež njebě najpschecźelnišča f nimi byla, a nichtó wot nich njepschindže do sadneje stwicźki, hdžez bě wowka kšofej donješka, tak cžasto hacź tež jich woľachy, a žane njebě ženje w jich kšlamach nicžo kupilo.

Móže šebi kóžde myšlicź, kať ji jeje něcžišče nješbože pschječachy; stajnje mējachy f njej někajše sadžeranje pschi jědži a pschi dźele. Džed a wowka njeběchtaj po šwojim wašchnju f njej hrofnaj, ale šo njemóžeschtaj šdžeržecź, wošebje wowka niž, jej kóždy wotomil prajicź: „to budže šo tebi nješwucžene sđacź“; na cžož f wjetšča wukładowanje šlědowasche, šo šo lěpje cžinicź njehodži, cžje=li cžłowješt f cžejcžu wostacź. Šo prawdže bčschtej mojej maczeri jědž a dźelo jara nješwucženej. Čhysche šo ji štoro wutroba pušnycź, hdyž njemóžješče wjazy po šwojej woli w kuchinje jědž hotowacź; hdyž měješčtej křopimufi a hubjenje warjeny kať rano kšofej šastupicź; hdyž šo husto kšofej pijesche, wot kotreho ž wona nicžo njedosta; a ženje njemóžješče bėrny a mlóto na dobo bješ roškidanja jěscź, wošebje jaťo pytny, šo na nju kėžbujja a šo ji šmėja. Na krowarni šo derje njehodžješče, něšto wošebje waricź, bčhu kur widželi, hdy by šo tam tepilo. Ale nusa cžłowješa wunamkážeho cžini. Š šymje šo někotryžkuliz kšofej pschi tepjenju štwy nawari, f cžemuž šo mlóto pschetrjeba, kotrež macź ša dźeczi dostowasche, a w lěcže je wona, kať praja, w półnozy stawala, šo by ša džen něšto pschihotowala, w nadžiji, šo w tym cžasju nichtó tepjenje njepytne. Šjenješ maczeri dołho njepobrachowasche; bě šebi doma něšto na štronu scžinika a posdžiščo wšchelaki njewušchny plunder pschedaťa.

Ššchi pólnym dźele njeńdžišče f njej lěpje; móžješče je lědom wutracź; pschi wščej próžy dźelasche wona stajnje mjenje a hubjeiščo, hacź druhy; cžim bóle šo pocžješče, cžim bóle widžješče druhich na šo pohladowacź a šo ji šmjecź. Škóždy džen dyrbjješče šlyšhecź: „to je něšto druhe hacź pschēd kšlamami šyđacź a bledžicź.“ Moja macź po prawym šteje wutrobny njeběšče a hdy by šo f njej f lubošcžu a scžerpnošcžu wobkšhadžalo, dha by rošonna došcž byla, šo po wobštejenštwach šłožowacź, a by f njeje na kóždy pad lěpšča hošpoša nastala, hacź jeje cžety do hromady bčhu; pschetož

wona bě wjele mudrišča, hacź te. Na tajke wašchnje pať kať f njej wobkšhadžachy, šhubi wona lóšcht, bu šastobjena, njepřozowasche šo wjazy schtó lěpje scžinicź, ale jeje jayšť šo tež hibacź pocža, a bu tať wótry a řěšny, šo druhy štoncžnje rad lubje mjelcžachy. Š temu wšchemu mój nan maťo abo nicžo njeprajješče, njebě šebi ženje wěšty, f šim měješče po prawym džeržecź. Šo dnjo šo šwojeje žony pschi dźele hanibowasche, pschi jědži hněwasche wona jeho, a wón šebi přjóđkwa, ji w nozy w kožu tať prawje šwoje mēnjenje prajicź, f cžemuž pať ženje njepschindže. Wjecžor w kožu pocža potou žona šforžicź a šwaricź na sadžerjenje jeho šwójbnych, a stajješče wščo do tajkeho šwětka, šo šebi nan křucže přjóđť wa, to niž dleje cžerpicź; ale hnydom na druhi džen še šarschimaj, f bratrami a šotrami tať prawje porycžecź: f temu pať tež šasby ženje njepschindže. Tať rucže hacź bu wo dnjo, džeržješče wón we wutrobje šašo še šwojimi šwójbnymi, a wjecžor abo w nozy potom šašo še šwojej žonu. Šo džěšče tať dołho, hacź šo njedželiču.

Šako bě moja macź něhdže lěto w tych wobštejenštwach byla, šo ja narodžich. Něť drje budže šo někotryžkuliz dživacź, f wotkal šym to wščo wjedžicź móhł, schtóž šym hacź dotal powjedal, hdyž tola nješšym póbła byl? Šenož pocžakážeje a wščo šhonicže! Ale wěcže nichtó šo dživacź njebudže, šo moja macź pschi tajkim mjeršazym žiwjenju w njedželach štrašchnje ššhori, tať šo mje ani cžěšćicź ani wotšladacź njemóžješče. (Pocžacžowanje.)

Šwětne podawki.

Němske kšěžorstwo. Šral Albert a šralowa Šarola štaj šo w nozy wot šandženeje šoboty f njedželi f Šarlina do Draždžan wrócžikoj. Šonaj bčschtaj šobotu wjecžor w 11 hodžinach f Šarlina wotjětoj a njedželu rano w 1 hodžinje do Draždžan pschijědžeschtaj.

Š Šrafowje pola Šinsbórka štaj Šöhmez mandželštaj ščěscž-džekat lěť ženjenaj. Dokelž štaj kšudaj, je jimaj šral Albert f jeju dejmantowemu kšwašej 50 markow darik, schtóž bě ša nješju wulke wješele, pschetož wonaj drje hišćeje ženje teťko pjenješ na dobo mětoj nješštaj.

Do Šipška je šo 24. mēřza 106. infanterieregiment (přnyza Šurjowy regiment mjenowaný) pschěšydlil a tam wostanje. Šón bu wot měšćcžanošty Dr. Šeorgi-ja a wot měšćcžanšteje deputazije, kiž bčšče f nim pschišćka, pschecželnje witaný.

Na šipšcžanškim uniwersitecže je šapocžatť kollegijow lětuščeho lětmjeho pokłeta ua 16. šaperleje postajeny.

Š Šarlina pišaja, šo je kšěžor pschi šwojecženju šwojeho wššombžekateho narodneho dnja še wšchelakich štronow křafne dary dostal. Němsžy wjerchojo šu jemu wulki rjany wobraš dali, na kotrymž je přjóđštajene, kať jeho w Šersaillesu ša němškeho kšěžora wumołaja. Šutón wobraš, w kotrymž je pschēs što cžłowjekow w jich cžěłnej wulkošczi wotmolowaných, je tať wulki, šo ša njón w tych pschēbytkach, hdžez kšěžor bydlil, nihdže došcž měštna njebě. Duž bu do tať mjenowaneje rycžeršteje šale kšěžorškeho hřodu pschēnješeny a tam kšěžorej pschepodatý.

Kšěžor je ša wščē wopofasma lubošcže a pocžescžowanja, na runje našpounjenym šwojedženju dostate, pėšny šjawny džal wuprajil. Šminister wojerškeho kóžštwu, šněš general Štošć, bčšče, kať šmy tydžanja powjedali, šwoje šastojništwo šłožil, dokelž bě wjetč Šišmarť na rajchštagu na njeho šwarik. Ale kšěžor tajke wustupjenje še škužby ša dobre špóšnal njeje, ale je pschikasať, šo ma general Štošć dale w škužbje wostacź.

Němske křěžorstwo ma po pošlenim ludliczenju, 1. decembra 1875 wotbđeržanym, něhdže psches 42 millionow wobydlerjow.

Vicžba tajkich studentow, kotřiž na ewangelske duchownstwo studuja, je w nowšchim čašu sašo wotewsała. W lětnim poklěcže 1875 běšče jich na wšěch němskich univerzitetach 1637, w šlědo-wazym symfism poklěcže 1875/76 pak jenož 1565.

W Hornjej Schlesynskej tyfus (hłowjaza chorosć) šlě sathadza a šu tam na njón w 74 wšach ludži thori.

Schtož prajchenje nastupa, hač ma najwysšichsi němski šud pak w Lipsku pak w Barlinje šwoje město dostacž, dha je šo na němskim rajchštagu wulka wjetšcina ša to wuprajila, šo ma tam pschiciz. Wón tam tež teho dla š wěstosćzu pschicidže, ale hdy? to hišće wěste njeje, dofelž šu š temu wulke pschihoty trjeba; pschetož tutón šud budže psches 200 šudnikow, pišarjow, šlužobnikow atd. wopšhijecž.

Na rajchštagu bu wóndano wojjewjene, šo je šo š franzow-skeho wojnskeho šarunanja hišće 33 millionow markow (11 mil-lionow toler) nasběrało a šo maja šo tele pjenješy bjes němske kraje po wulkosći jich wobydlerštwu rosdželicž.

Awstria. Ruški póšlanž w Konstantinoplu, general Ignatjew je š Londona do Wina pschijel a hnydom š kanzlerjom Andra-schijom rošryczowanje mēl, jako běšče prjedy ruskeho póšlanža we Winje, knjefa Nowikowa, wopytał. Potom běšče wón tež pola němskeho, franzowskeho a italskeho póšlanža a pošdžichjo jeho tur-kowski póšlanž na wiškim dworje, Alekso-pašcha, wopyta a po tutym tež šerbški šastojnik Zukicž. — Wutoru běšče š šwojej knjenju mandželškej wot kanzlerja Andraschija na wobjed pscheproscheny, a šrjedu mějeske audijenzu pola křěžora a běšče na tym šamym dnju tež na hosćinje na křěžorstkim dworje. — Nasajtra čahyšče Win wopuschćizicž a šo psches Barlin do Petersburga wrócizicž.

Ignatjew je, kaž šmy hižom w prjedawšich pišmach našchich nowin powjedali, w pošlenschim čašu š ministrami wulkich euro-piškich wjetchow Turkowskeje dla rošryczowanja mēl a bē jim rose-stajal, na kajke wašchnje by šo šatraschne podcžišćezowanje a psche-šćezehanje turkowskich křešćezijanow škónczicž hodžiko. Wšchizy mini-strjo bēchu njenje, bole jeho mēnjenja, jenož jendželšy niz. Tucž mēnjachu, šo drje je to wšcho pěčne došć, šchtož Ignatjew tur-kowskich křešćezijanow dla radži, ale šo turkowski sultan po tajkej radže čzinicž njebudže, je-li ruški křěžor prjedy šwoje wójšto š ru-munskich wjesow domoj njepowola a je na mērmu nobu njepostaji; — a šo woni teho dla w nastupanju Turkowskeje dale jednacž njemoža.

Žendželške ministerštwo šteji, kaž je snate, na turkowskej štronje a jemu bēšče teho dla jara njespodobne, šo bē Ignatjew do Londona pschijel a tam wumēnjenja wukladowašče, pod kajkimi by šo tur-kowskim křešćezijanam na mērnym pucžu pomhacž hodžiko. Duž jendželšy ministrio, šo bychu Ignatjewa šterje lēpje wotbyli, přenju lēpšchu wurycž naložichu. Wona je po šdacžu hšupa došć; pschetož njepošluschne dšćezjo, kotrež na žane napominanja pošluchacž nochze, šo najbole podcžišnje, hdyž jemu kij pokajash, a njepošluschny šty Turka šo š lēpšchemu wobkřadzenju še šwojimi křešćezijanskiimi poddanami pokhilicž njeda, hdyž jeho š temu š wójškom a š fano-nami njenušujesh.

A hdyž je tajka wurycž hšupa, dha je tež wyschje teho ša Rušowštu došć čšćezranjaze. Ani jene ani druhe šebi ruški křěžor lubicž njeda a hdy by šebi tež wón to lubicž dał, dha jemu ruški lud a ruske wójšto to njepšhšwoli, ale jeho š wójnje š Turkowskej čžeri; pschetož tał wjele tola kóždy rošym, šo Turka

křešćezijana prjedy pschescžehacž njepšchestanje, hačž budže š mjecžom š temu nusowanj. — Nowiny wšchitkich krajow teho dla mēnja, šo drje wójna bjes Rušowškej a Turkowskej njebudže wjaz došho na šo čžatakž dacž.

Rušowska. Še wšchelaticž štronow šo psiche, šo čže Persijska tež wójnu š Turkowskej šapocžecž, tał bóršy hačž wójna bjes Ru-šowškej a Turkowskej wudry. Persijski šchach šo nadžija, šo křuch kraja šašo dobudže, kotryž šu Turkojo něhdy Persijskej wšali. — Woženje pschekupškich tworow je na někotrych ruskich železnizach šašo na něotre dny šastajene, dofelž maja šo po nich wojazy wšhycž.

Turkowska. Š mērom bjes Turkowskej a Čžornej šoru drje nicžo njebudže, dofelž sultan na žane wašchnje do žadanjow čžorno-hórškeho wjetcha šwolicž nochze. — W Konstantinoplu pocžinaja dale a bole njemēni byčž a žadaja, šo by sultan wupošasaneho beziera Midhata, kiž w tu šhwiłu w Štaliji pscheywma, šašo domoj powolał a jemu šašo jeho prjedawšče šastojnstwo dał. — Turkowski šejm je drje wotewrjeny, ale wo jeho štukowanju hišće nicžo šhšchecž njeje. Šapóšlanžy šo boja, wērnosć rycčecž.

Štóržba a trošht šhudcho.

Šhudemu je wēcznje šyma, —

Šdy šo šhudy wuhřeje?

Šhudoba njej' čžicha, nēma,

W šrudnych ščžewšach přēduje;

Šhudoba čžah žiwjenja

Wjele štyšnych nozow ma.

Šhudy wšchak wot šbóžnoh' španja

Wjele prajicž njemóže,

Šhudemu wot šažnoh' ranja

Štarosć, nuša blisťo je;

Šhudy tu čžah žiwjenja

Wjele hšodu čžerpicž ma.

Šhudoh' nichťo kēžbu nima,

Šady jeho njewidža,

Wjele na njeho šo hrima,

Šdyž hdy škowcžto wot šo da;

Šhudoba čžah žiwjenja

Šhodžicž dyrbi štulena.

Ššwētnu křašnosć jenož š dala

Šhudy lēdom wužywa,

Wēdy šama na šo wala,

Šapomni šo šhudoba;

Šhudy tu čžah žiwjenja

W šdrjenej drašće šhodžicž ma.

Ša tym móže šhudy hladacž,

Šchtož tu drušy njerodža;

Šchtoha čžesh šej wjazy žadacž?

Šhycž dže škowcžto šhudoba!

Šóždy wē, čžah žiwjenja

Šhudy wjele čžerpicž ma.

Šhudy derje prajicž móže:

„Našch pucž tu je škalojty

Wušyte šu nam ša róže

Šchčžernje, wóšty, šłowozny;

Šhudy tu čžah žiwjenja

Wjele kwētkow njeschčžipa.“

Alle pak najlēpje šhoni

Šhudy Wože dobroty;

Wjele džatnych šyšow roni,

Š njeby ščžele modlitwy;

Šhudy wšchak čžah žiwjenja

Boha ša pschecžela ma.

Šsam našch šbožnik pšchindže dele
Na semju ſem w ſhudobje,
Čzerpiš je tu nuſy wjele,
Š ſhudymy bē w pšheczeſtwje;
Haj, wón je čzaſ žiwjenja
Šhudym byl ſa troſchtarja.

Šhudy ſčzerpnje ſwój ſchiz noſy,
We Boſy ſo troſchtuje,
Sa tych, kiž joſ' čziſčca, proſy
A ſa ſbóžne ſkónčzenje;
W njebju lepſchob' žiwjenja
Bo ſmjerčzi ſo nadžija.

Derje tebi ſobuželny,
Hdyž tu pšacže ſhudoba,
Derje tebi, kiž by ſmilny,
Hdyž tu widžiſch Lazara;
Bóh čze tu čzaſ žiwjenja
A tam po ſmjerčzi rad ma.

J. S.

Ze Serbow.

Š Budyſčina. Tudomnu ratarſku ſchulu je w ſandženym poſlěcže 57 ratarjow wopytowaſo a wona wobſtejeſche ſ dweju klaſow, w kotrymajž 11 wučerjow wučjeſche. — Wjedro mamy nimale nalětno, ſ najmjenſcha je drje ſo tymaj hólzomaj, kiž ſo w tychle dnjach w tudomnej režy bliſto hrodžiſčta kupajčta, tajſe ſdacž dyrbaſo, hewaſ njebudžiſčta tola do wody ſalěſtoj. — Na pucžu ſady tudomneje hojeſnje bu 25. mērza rano čžeo njeſnateho čžlowjeka namaſane. Poſdžiſcho je ſo wuſlědžito, ſo bē to čžeo wěſteho Turja Woiſnikta, kotryž w gmejnskej kſeži w Kamjenej pola Raſež bydleſche. Wón je najſterje pjany byl, panyſ a wuſnyſ, ſo je jeho potom Boža rucžka ſajaſa.

Š Huſki. W tudomnym dubowym hacže bu pjatſ 23. mērza jedyn ſtary muž morowy namaſany. Wē to 71lětny Henſel ſ Jaſonžy, kiž ſ warjenjom wikowaſche. Wón je ſo najſterje ſe ſunyſkeje ſččežži do hata dele ſunyſ a tam ſwoju ſmjerčž namaſaſ, dolež jemu njebē ničtón k pomozy pšchiſchol.

Š Lětonja. W nozy wot pōndžele k wutorje ſu ſo domſke, hrodž, brōžen a kólnja tudomneho forczmarja Hofmanna wotpalite. Wohen je w kólni wudyril, ſčto paſ je na tym wina bylo, njeje ſnate.

Š Dobraſchež. Šsrjedu 27. mērza wječor w 9 hodžinach tudy na burſkim kuble, delnjohórcžanſtemu knjeiſtwu ſluſchazym, wohen wuindže a žyly dwór, wobſtejazy ſ domſkič, wumjenka a hrodže, do procha a popjeſa pšchewobrocži. Teho runja buchu twarjenja ſuſodneho žiwnoſčerja wot wóhnja ſapopanjene a ſo tež žyle wotpalichu. Na knježim kuble bydlachu ſčtyri džekacžerſke ſwójby, kotrež ſu nimale wſchitku domjazu nadobu ſhubili a jenej ſwójby je ſo 7 koſow, 10 kur a něčto huſ ſpaliſo.

Š Raſež. Womčerjeje Jaſubej Womčerjeje a Handrijeje Bamboreje, hetmanej Janej Womčerjeje, a ſtražniſkej Ernſteje Pohlfeldej a rybaſkej Bohuměrej Gollmereje, kotřiž hižom 67, 54, 47, 38 a 39 lět w ſlužbje tudomneho knjeiſtwa ſteja, je wot kralowſkeho miniſterſtwa ſnutſkomnych naležnoſčow wulka ſlěborna medailla ſ napiſomom „ſa dohólětnu ſwěſnu ſlužbu“ pšchiſwolena a kōždemu jena wot k. hamſkeho hetmana pšchepodata.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanſ Depla. Hdyž ma něčtón doſke wloſy, to wſčat je druhdy tež duſčne.

Mots Tunka. Ach, ty drje Simſona mēnjelſch?!

Š. D. Nē teho ja njemēnju, ale jeneho młodženca ja mēnju, kotryž ſwoju lubu ſ rejow domoj do Šſajenžy wjedžeſche a wonaj na dompucžu do hnojizy panyſčtaj. Š wulke mu ſbožu paſ ſo ta holecžka ſa jeho doſke wloſy poſſny a ju wón ſ nimi wucžahny, taſ ſo ſo tola tepika njeje.

M. T. Šm, wjele ſboža! Ale derje drje wonjaſa njeje.

M. T. Ja tež tajku wonjazu wēž wēm.

Š. D. Powjedaj!

M. T. Haj, jedyn njehaubity ženjeny muž bēſche na jedyn knježi dwór ſalěſt, ale tamniſche čžeſne a pōczime holzy ſo ſ pjaſčemi taſ ſylnje do njeho dachu, ſo dyrbjeſche zoſacž a pſchi tym do hnojizy ſalěſe a čžim dale lēſeſche, čžim hluſbcho bē. A jaſo bēſche ſ nuſu a horjom wulěſt, wulki poſ na njeho pšchindže.

Š. D. Wj, aj, to je hubjene wofſchewjenje bylo. Ale ſčto dha jeho žona praji?

M. T. Ta na njeho čžataſche, a hdyž wón pšchindže, juha wot njeho bēžeſche.

Š. D. Njeje dha jeho naſwarika?

M. T. Wón je drje ſo wulkaſ, kaž loni, jaſo bēchu jemu holzy mēžu wſaſe.

Š. D. Hdže dha ſy byl, ſo taſ ſaſe domoj dželſch?

M. T. Ja bēch w mēſcže.

Š. D. Ščto bē tam noweho?

M. T. Tam wſčat ſebi na žitnych wikach wo tym butrowym wikowanju pomjedachu, ſo je jedyn duzy khanu po 22 nſl. pšchedaſ.

Š. D. A ſčto dha wo tej ſchnōrzy prajachu?

M. T. Nō, ſo je ju ſaſo doſtaſ, dolež bēſche ſčtemplowanu a butra paſ jara krōtka.

Š. D. Wj, aj, aj!

Do knihownje Maćicy Serbskeje dari:

1) R. prof. Dr. Braune w Rhocžebuſu: Programm hōcže-buſſche gymnaſija 1877. — 2) R. ſaraſ Hōrnik w Budyſchinje: a) Čechoslovan. Prostonárodní kalendár zábravný a poučný na rok 1874; b) Krótke ſtawizny Noweje Krupki. Zetajal J. Zrout. — 3) R. ſaraſ Jencž w Paſowje: Khērluſe, ſpěwane při ſwje-dzenskim kemſenju 800-lětn. jubileja Hodžiſkeje cyrkwe. — 4) R. kantor Jōrdan w Popojach: a) Feſtrede am Sāngerfeſte zu Gronau d. 2. Juli 1876, gehalten von Dr. Sauerwein; b) Delnjokuziſti wólbny liſt na Šserbow, wólbnu Dr. Šchachta naſtupazy. — 5) R. wučer Kral na Šſokolžy: Jenu mađariſku bibliju. — 6) R. kantor Liſčka w Hodžiju: a) Š ſtawisnam Hodžija a hodžiſkeje woſady; b) Zur Geſchichte deſ Ortes und der Parochie Gōda bei Baugen. — 7) R. ſaraſ em. Rychtaſ w Budyſchinje: a) Krōtka nauka o wierze i koſciele; b) Wendiſche Grammatica von G. Matthäi. 1721; c) Tōn maſy Katechiſmus Lutherowy, 1786; d) Njebo duch. Seilerja krōtka Powjeſž wot ſchēſčžijanskeje Žyrſkwe, 1818. — 8) R. redaktor ſomthur Šmoleſ w Budyſchinje: a) Serbſke Nowiny na lěto 1876; b) Lužičan na lěto 1876. — 9) R. redaktor Štachējew w Moſkwoje: Riwa čjo. 1—6. — 10) Tomariſtvo ŠS. Cyrilla a Methoda w Budyſchinje: Katholiſki Bōſol na lěto 1876. — 11) Lužiſke predaſke tow. w Lipſku: Jahresbericht der Lauſitzer Prediger-Gesellschaft zu Leipzig, 2. Mittheilung v. 10. Decbr. 1875 biž 1876. — 12) Saſklad hrabjow Oſſoliſkič we Lwowje: Kodeks Dyplomatyczny klasztoru Tynieckiego. — 13) Tomariſtvo ſa wumjeſtvo a ſtarožitnoſcže w Ulmje: Korrespondenzblatt des Vereins für Kunst und Alterthum in Ulm und Oberschwaben, No. 1—12, 1876. — 14) Podpiſany knihownik: Ščtyri lětno roſprawy budyſkič wučerjow.

Š. A. Fiedleſ,
knihownik M. S.

Wulke wupshedawanje

w Budyšinje

w bazaru na mjašowym torhosćežu č. 40.

Pro pschikasni

maja šo šlédowaze twory rucže wupshedacj:

dželba modrych schórzuhow po 75 np.,

dželba czornych tkaninow ja konfirmadow po 40 np.
a drožšo,

dželba lústra po 30 np. a drožšo,

dželba pišanych draštowych tkaninow po kóždej jenož
někak spodobnej placšiny,

dželba wapsa, sporeho štoffa k spodnim šufnijam po
30 hač 35 np.

R. Eisenhardt

š Draždjan,

w Budyšinje na mjašowym torhosćežu č. 40.

! Šhěža na pschedań!

Šhěža č. 5 w Lejnje pola Budestez,
š rjanej šadowej šahrodu a w dobrym rjedže,
je na pschedań

Wšo dalsche je šhonicž pola podpšaneho
wobšedžerja. **Michał Döta.**

Wšchenajecže.

Moja hatle š nowa šjadowana **šowar-
nja** je hnydom k motnajecžu. Wšo dalsche
je šhonicž pola podpšaneje wobšedžerki.

W Lipicžu, 23. měrza 1877.

M. šwudowjena Bilzowa.

Aufzia.

Pšichodnu wutoru 3. haperleje popoždnu
w 1 hodzinje budže šo w **Delnjej Šinje**
č. 15 wšchitón inventar a pschi tym jedyn
dobry wóz, pšubi, radlo, šyfanjowe rěfaki,
dwě kamjentnej forcže, wotnošena tšěšna
šłoma, hródžny hnoj, šłomjana tšěcha na
bróžni a wšchelake druge wězy ša hotowe
pjenjesh na pschešadžowanje pschedawacž.

Drjewowa aufzia.

Tšeczi džen jutrow, 3. haperleje, w 9
hodžinach budže šo pola podpšaneho w
Coronzy stare brěšowe drjewo w hromadach
kaž tež pėntowe lošy a jechebirna na psche-
šadžowanje pschedawacž. **Jan Wötscha.**

Jedyn šrěbz, lěto stary, je we Wa-
jizach č. 10 na pschedań.

Jedyn hišcže zyle dobry **plonwós** je
tunjo na pschedań pola Jana Rabowšeho
w Kowasch.

Derje twarjene

Džeczaze wofn

wšchěch družinow a wulkošcžow šu stajnje
dostacž w džeczazowšowej fabrizy **M. Stein-
bacha** w Kettlicach pola Lubija.

Rožowany štwjelzowy abo njetrijeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kóždej džěl-
bje mechaniska džekopschadownja w **Šajnizach.**

We wudawarni „Serb. Nowin“ móža šo
šabo dostacž:

Gustav Adolf, abo wumož naš wot šleho! —
75 np.

Bonifazius, abo pschindž k nam tvoje krale-
štwó. — 20 np.

Czorny kóš a drošna. Druhi šbér. — 10 np.

Czorny kóš a drošna. Tšeczi šbér. — 10 np.

Šahrodka kwětkojta. — 10 np.

Druha wjetšcha šahrodka kwětkojta. — 10 np.

Bórczate, kalate a palate čzmjety, wofny a

šcheršjenje. Přěnja wobrada. — 10 np.

Luzičan, lětniki 1870, 1871, 1872, 1873,

1874, 1875 a 1876, kóždy 150 np.

Ša

knjesow ratarjow a konjewobšedžerjow.

Jenicžki šklad

wóšebje trajnych a wodunjepšchepuschčatnych
konjaznych krywadłow (dekow)

ma **Julius Hartmann Sohn**
na mjašowym torhosćežu.

Barbarnja a čzišcžernja

Wilhelm Kelling

w Budyšinje

porucža k přjódštėjazemu nalětnemu čzašej najnowšche barby a mustry k psche-
barbjenju draštnych a möblowych tkaninow.

š přjódštėjazym

wužywam

porucžam knjesam ratarjam šwój šklad

čhumšchtnych hnojnych šrědkow

pod rukowanjom dobrošcže.

Maštunische placšiny stajejo, šawěšcžam šprawne poškuzenje a pschispominam, šo
wšchitke, pola mje kupjene hnojne šrědki pod kontrolu špytanšcže stajijo w **Pomorzach** šteja.

W. Mattheis w Budyšinje.

Mużia.

Wutoru jako 3. dzień jutrow popołdnu wot 2 godzinow budze so w domje wojskeho rychtarja w Nješwacžidle: jedyn hospodariski wós, pluh, radlo, bróny, krymar, jena šyfanjowa mašchina, hiščeje nimale nowa, jena butrowa mašchina, suchowý šud, 3 krowjaze kromoty s kozanymi bokami a wišelaka hospodariska a domjaza nadoba na pschešadžowanie pschedawacz.

W Nješwacžidle, 23. mërza 1877.
J. Kuhn.

Drjewowa aukzia.

Štrjedu 5. haperleje budza so na kupjanškim reviru wošoło 60 suchich šylnych kšójnowych doškich hromadov ja hotowe pjenjesh na pschešadžowanie pschedawacz. Šchromadžišua w 10 hodinach na prjedawšchim ščeženčanskim pucžu pola holeczeho hata.

Šrabinška Einsiedelška inspekžia
w Minakale, 27. mërza 1877.

Žerdže wot 3 hačž 6 zolow toštoježe šu pola podpškaneho na pschedaš.

Jan Dušla we Wyškofej pod Čžornobohom.

Kšójnowe šymjo

ma na pschedaš **Jan Knobloch** w Kamjonej pola Mateho Wjelkova.

Wšhitke družiny

pšlnych, lucžnych, šahrodnych a kwětkowych šymjenjow, kaž tež rigaste, pernauske a šchlesynske šymjeitne lane šymjo porucža k dobrocžiwemu wobkedžbowanju šymjopschedawarňja **Robert Winaera** w Kakežach.

Dla pscheměnenja kšlamow pschedawam ja šwój šklad

židžanych a stoffowych měcow

po žyle tunich płacžišnach.
Heinrich Langa
na bohatej hašy.

Julius Lange

w Budniščinje

s napšhecža noweje měščežanskeje šhule

porucža
šwjetskane koshle,
nóžne koshle,
dželarške koshle,
šchemišety,
šhornarje,
manšcheti,
šchlipšy a
šhrawaty

po tunich twjerdyh płacžišnach.

Na žitnej hašy 52.
w domje tujeja pschetupža
Korla Noacka.

Łětnje jaquety

w žyle nowych pschekrašnych muštrach, šamšny fabrikat, kaž tež po měrje
porucža jara tunjo
H. Kayser
na žitnej hašy 52.

Wulku džělbu dobrych nowych muštraw **kattuna**, šchěrokeho
porucža, štary lohečž po 25 np.,
S. Rahjer
na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubiščeža něšto žyle nowe,
porucža
kattun a battist
H. Kayser
na žitnej hašy 52.

Šchpihele a šchpihelowe šchkleńžy, posłocžane a politurowe lejšty,

kaž tež woknowu a šahrodnu šchkleńžu, pětnje toczemu, prašowanu a ordinarnu dutu šchkleńžu; **šidrolith**, kaž tež běle a deforirowane **porcelanowe a šteingutowe tworow** porucža w najwjetšchim wubjerku a staja w jenotliwym, kaž w žylnych partijach pšchi šprawnym požluženju najtunišche płacžišny.

Rudolph Wilhelm,

na šerbškej hašy čž. 20.

Tobak w rołkach

čžeitki, polčžeitki, prašowane, Portorico a Barinas porucža najlepje a najtunišcho

Th. Grumbt,

na šwontnej lawškej hašy.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarňja platu, manufakturowych tworow a šchijaznych mašchinow.

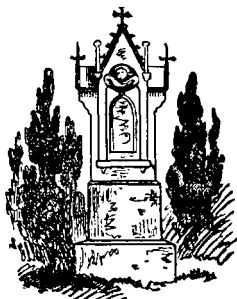
Mojim čžeščěnym wotebjerarjam w měšče a na wšach s tutym najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, so šym ja moje pschedawanje w budže pšchi radnej kžěži na tudomnych wiečnych dnjach (šobotu) šastajit a prošču, mje pšchi potrebjje w mojich kšlamach

23 na šerbškej hašy 23

wopytačž.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarňja platu, manufakturowych tworow a šchijaznych mašchinow.

F. A. Böhme, rěsbar

w Budyšinje na swontnej lawstej hašy 788
poruča šo k wudželanju

rowownd pomnikow

z pěkowza a marmora.

Sprawne posluženje a tunje płacizny.

NB. Sklad hotownd pomnikow.

Powšchittomna assekuranza w Triesće

(Assicurazioni Generali.)

Sakozena w lěće 1831.

Rukowazy fond towarstwa wopshija po bilanzu wot 31. decembra 1875:
pšchittomne wobstatki:

Saktadny kapital:	schěbnakow	4,200,000.	—
Reserwy w hotownd pjenjśach:	"	16,247,417.	20.
prämijach a dani pr. 1876:	"	11,110,581.	98.

Dale:

W pšdnishich lětach dostajomne prämije: " 10,996,680. 05.

Stowne summy kapitala a rezervow
šu na ležomnosće **pubilarischn** napoložene.

W lěće 1875 bu 14904 škodowanjow se snamjenitej summu wot
6 millionow 646 tŕhaz 603 schěbnakow 97 krajzarjow

saplaczennd.

Wot wobstatka towarstwa bu z zŕka ta wulzŕhna summa wot

110 millionow 651 tŕhaz 039 schěbnakow 54 krajzarjow

sa saplaczenje škodowanjow wudatnd.

Powšchittomna assekuranza sawěscuje:

- psche **wohnjowu škodu**: tworny, mobilije, žnjenske sarady a t. d., kaž tež, jeli to krajne sakony dowoleja, twarjenja wschěch družinow;
- poskicuje sawěsczenja na žiwjenje cłowjekow na jara wschelake waschnje sa nastunishce twjerde prämije a polizy w nčmskich pjenjśach wustaja.

A kóždemu wufasanju a k wobstaranju sawěsczenjow poručataj šo agentojo:

hamtski škotołětar **Ernst Walther** w Budyšinje.
Adolf Baumert w Kamjenju.

Wyškoczeszczena knjeni Ringelhardtowa!

S wutrobnej dŕakownosće Wam k nawjedzenju dawam, šo šym psches Waschu (**Glöcknerstu žalbu***) wobej šwojeje nohy, na kotrymajž mējach sahorienje kofczo-kože a kotrejž chyzchu mi wschelati krocž amputirowacž, šebi šdžeržat; ja bych teho dla **bjes** Wascheje žalby jako hubjeny bėdnjat žiwny był abo sa moju šwójbu zyle wjazzy njebył.

Wo dwělětněj hubjenošći móžu ja, Bohu tŕhaz krocž dŕat, šašo dŕelacž, czehož dla dyrbju Waschu žalbu jako **špodziwnje skutowazu** mjenowacž a mam sa šwoju pschiskušnosć, ju wschudje porucicž.

Se wschēm poczesczowanjom

Dypau p. Frankenthala w Bajerstej, 26. novembra 1876.

Wasch dŕakowny
Adam Schantz.

Prjódštejaze podpismo tudomneho murjerja Adama Schanza jako praw-
dŕiwe wobšwėdčam.

Dypau, 26. novembra 1876.

Wěšcžanošta
A. Schmitt.

(L. S.)

*) Prandŕiwa (**M. RINGELHARDT**) a salitanstej na schachtlicžtach se schtemplom martu je dostacž po 25 a 50 np. w budyškimaj haptŕkomaj, kaž tež w haptŕkach w Bisfopizach, Kate-
zach, Scherachowje, Hirschfeldže, Djernacizach, Wostrowzu, Herrnhucže, Neugers-
dorfje, Großschönawje, Nowosalzu, Seifhenersdorfje a w fabrizh **W. Ringelhardt**
w Gohlizu pola Lipska, Eisenbahnstr. 18. — Knizki s wopisnami šu we wschittich
haptŕkach wupožene.

Wostowahi

derje twarjene tunjo poruča

Wilh. Benad, gratofowac
na jerjowej hašy 274.

Wschitte šem škuschaže porjedzenja,
kaž tež porjedzenje schiznych maschinow wón
najlěpje wobstara.

Kóslaze kóžki

kupuje, kaž pschezo, po najwyschich
płaciznach **Heinrich Langa**

na bohatej hašy

a pschi šerbstej katholicstej žyrkwi.

Kóslaze kóžki

po najwyschich płaciznach kupuje a wschitte
družiny hrubnd kóžow derje a tunjo wuha-
ruje **G. Nauda**

na garbarstej hašy 426.

Hollandiski

mlokowny škotopólver.

Tónle s najwoběbnishich korjenjow a selow
dŕelany a se starodawndch cŕašow dopokasany
pólver, po jenej abo po dwėmaj kŕizomaj
wschėdnje krumam abo wozam na přenju
pizu našpnyeny, pschisporja wobžernosć,
płodži wjele mloka a wotwobroczi jeho wo-
tŕhjenje.

Dostacž

w wěšcžanskej haptzy w Budyšinje.
Max Schünemann.

Dr. med. Engelhardtowy za- heylinkislikowy wiény spiritus

a wicowa wata jako jenicžy hójazy
šrėdł po najnowšim wunamafanju, psche
wicz, rheumatismuš, nervowu ška-
bošć, stawny a hłowubolenje.

Stowny sklad sa Budyšin a Lužicu w
wěšcžanskej haptzy knjeja **Maxa**
Schünemanna na hłowndym torhošcžu.

1 blescha sa 75 np. — 3 bl. sa 2 m.

1 pacžit „ 60 „ — 3 p. sa 1 m. 50 np.

Šlŕhšne njedostatki,

hłuchosć wěscze a dospotnje sahaji, jeli
njeje pschinarodžena,

F. Kattepoel w „Ahaus, Westfalen.“

Dinklerowe hójenje

k wotštronjenju šhornd a njeciznd wut-
kow w cŕele (kŕ šu na šhorosčach wina).

Sa budu šobotu **7. haperleje** w ho-
šczenju k „bėlemu konje“ wo istnje cŕo. 5
rano wot 9 hacž popoldnju do 5 hodŕin k
rŕežam, a hoju wocibolenje, hłowubolenje,
pihi a wuhry, cŕerpjenje w žoldku (wro-
czenje), kóžokhorosće (lišhaw), njemóž,
rheumatismy, tajne šhorosče psches wot-
štronjenje šhornd a njeciznd nutkow w cŕele.

Fr. Ph. Dinkler

w Drazdžanach, Jacobsgasse 5, I.,
naturšti lětar.

Condiscipulis quondam Budissinis S.

Dla wuwjedzenja wobskanjenja, pschi schulskim poswjeczenju a 340letnym jubileju tudomneho gymnastija w lécze 1867 wot discipulis quondam Budissinis, tehdom tudy pschitomnych sczinjeneho, ma so dzen

1. meje 1877

fwjedzensta skhadzowanka prjedawskich schulerjow wotdzerzecz a domoleja febi teho dla podpiskani, fwojich knjesow kommitonow k tej pscheczelnje pscheproschecz.

Schwjedzensti porjad: Schulski aktus w 10 hodzinach, prjedy shromadzisna w tudomnej societecze, fwjedzensta hofczina w 1 hodzinje tam, wjeczorna sabawa w Lanez hotelu i dobom bobu sa wuczerjow, schulerjow, podpjerarjow a pscheczelow gymnastija i jich fwojbnymi. Pschipowjedzenja k fwjedzenstej hofczinie abo k wjeczornej sabawje njedy so najposdzischo hacz do **20. haperleje t. l.** pola knjesa rycznika **Jacoba** wotepadza.

Pschiwobroczenja sa Stipendium discipulorum quondam Budissinorum, jako wostawaze dopomnjenje na pietetu starych schulerjow sa wuczbne mesto jich mladoscze w nadziji sakozene, so so tonle wustaw wot sledowazych schulerstich generacijow psches dalsche dary luboscze a dzakownoscze wutwari, so koczy czaš wot tudomneje **mischczansteje kašn**, kaš tež wot rycznika **Jacoba** pschijimaja, tež budze poshlešchi k fwjedzenzej wustawstwu knihu k nawjedzenju, kaš tež sa darudawarjow k samorucznemu sapisanju jich darow hotowu dzerzecz. Wustaw so 1867 i Hartmannstej stipendijej ratu wot 1500 markow se 7148 m. 63 np. sakoži a je wot teho czaša jenož wo 150 m., wot njemjeno-waneho darjenych, pschirostl. - Dan je so hacz dotal i 2200 markami na 37 schulerjow po 60 m. po wustajenju rozdzelita.

W Budyšinje, 20. mërza 1877.

Dir. nalutowarnje em. **Domsch.** Dr. med. **Friedlein.** Rycznik **Jacob.**
Pschekupz **R. Klemm.** Wotryšny ašesor **Supper.** Dr. phil. **Drexler.**
Diatonus **Weska.** Profesor **Kanig.** Prawisniški kandidat **Schrig.**

Generalna zhromadzizna towarstwa Maćicy Serbskeje

srjedu po jutrach 4. haperleje popoldnju w 2 hodzinomaj w Thiermannec restauraciji w Budyšinje.

Dzeński porjad: Lětne rozprawy. Wobzanknjenja wo stajenych namjetach.

Předsyda.

G. Joachim, Atelier ja njebolosne sakhadzowanje zubow, operazije zubowe, plombirowanje, czijezenje, sagnacze zubhobenja atd., w Budyšinje, na snutsknej lawstkej hašy 120 pola k. pjekarja **Klingsta.** K ryczam wot 9 do 6 hodzinow.

Pschedbježne wosjewjenje.

Mojim czeseczenym tudomnym a wonkowskim wotebjerarjam najpodwolnischo k nawjedzenju dawam, so ja wot 1. haperleje fwoje **nutowe, pizowe a žitne khlamy** se žitnych wikow na schulste hrjebje do domu, **Tschellez** herbam njedaloko **Preihercz** koczmy, na rózku žitnych wikow ležazeje, khluchazeho pschepołożu a proschu, mi dowěrjenje, hacz dotal sročzene, tež dale sročzczicz chyzcz.

Najpodwolnischo

August Salka.

Schtrympotworowe khlamy

A. Lommascha

na žitnej hašy pódla želejpschedawarnje knjesa **Fischer**a poruczeja fwoj derje sradowanany sklad barwjanych schtrympow, sofow, dzjećazych schtrympow, kholowow a jakow, kaš tež wolmjanych a barwjanych wuschiwanskich zwjernow a lubi pschi snatej dobrej tworje najtunische pšaczisnu

F. A. Lommasch.

Rošn

po 3 markach k

konjewulosowanju,

i hódnyimi dohyczemi bohacze wuhotowanemu a 31. meje t. l. w Quedlinburgu wotdzerzomnemu porucza

Th. Jäger

w Budyšinje na swonknej lawstkej hašy 690.

Khlamařnja czo. 45 w **Boschezach** i pıwownym a palenżownym schenkom, kaš tež i pjekacnju, je wot 1. julija t. l. k wotnajerju. Wšcho dalsche je shonicz pola wobšedzerja.

Czeseczenym Sserbam w Bucezach a wokolnosczı so najpodwolnischo poruczam k shotowanju **rowownych woblozenjom** (stary lohcz po 5 markach), **wodomowom** a wšchickich druhich **sankarskich dzelow** po najtunischich pšaczisnach.
K. Wagner,
šantar.

Wosjewjenje.

Czeseczenym wobhdlerjam **Nješwaczidla** a wokolnosczı i tutym najpodwolnischo k nawjedzenju dawam, so šym w **Scholtziz** koczmy

rjemjenjeřstwo

sakožil. S dobom poruczam so k wudzelanju wšchickich, do tuteho rjemjeřla khluchazych wozow a budu so stajnje prözowacz, kóždemu, kiž so na mnje wobroczi, špeshnje a tunjo poskuzicz.

W **Nješwaczidle**, 24. mërza 1877.

S poczesczowanjom

Ewald Stöltzel.

Pschemenjenje wobhdlenja.

Moje wobhdjenje je nětko psched schulerstimi wrotami czo. 451, po 1 skhodze, pola knjesa samkaršeho mischtra **Niertha (delka je koczma).**

Franz, agent.

Zena šylna a pilna **dżowka** pyta so na knjezi dwór w **Zadjaneczach.**

Serbska studowaca mladosc zmjeje swoju nalětnu skhadzowanuku **druhi džen jutrow** w **Kulowje.** Zhromadzenje připołdnu w 12 hodzinach na „pincy“. Wječor **kommers.** Wšıtcy mlodzi Serbja a přeceljo mlodeho Serbstwa so na skhadzowanuku z tutym přecelnje přeproseja.
Muka.

Towarstwo czeschnych wuškuženych wofatow smjeje w **Worschizach** druhi džen jutrow

shromadzisnu.

Předsyda.

Druhi fwjeczen jutrow

budze so, da-li **Wöh**, w **Božim** domje w **Bucezach**

špewanje

wotdzerzecz. Pschednoschowacz budza so muste, dzjećaze a mšchane špewny. Sapoczatk 1/23 hodzin. Wunošak je sa byrglowy fond postajeny. Zubowarjo špewa so k wopytej lubošnje pscheproschujaja.
Satnik.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde čisło plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 14.

Sobotu, 7. haperleje

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Čzi šami čzešezemi wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedza ša nje na druge šchtwórtlěto 1877 do přédka placizjež, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadza. Čzi, kotřiž šebi „Serbske Nowiny“ pšches póšt pšchinjesjež dawaja, njech tola njesapomnja, šebi je tam bóršy štafacz. Na šchtwórtlěto šaplaczi šo ša „Serbske Nowiny“ na šaškich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho šhěžorstwa 1 marka a š pšchinješenzjom do domu 1 marka 15 np.

Redacziya.

Wobšadzić je

tječe statne město pšchi šchuli w **Budeštezach**. Kollator kralowške ministerštwó kultura a šjawneho wučerjštwó w Draždžanach. Tuto město dawa pódbla darmotneho wobydlenja a něhdže žadowneho štarobneho pšchidawka šhromadny lětny došhod wot 1122 m. (840 m. širum, 210 m. paršchonški pšchidawš, 72 m. ša wučzbu we wudokonjazzej šchuli). Tež wučerjowa žona wučzbu w žonjazych rucznych dželach š měštosczju dostanje.

Samotwjenja maja šo hačž do 20. haperleje na podpškaneho štačž.

W Budyšchinje 29. mērza 1877.

Kralowški wotrješny šchulški inspektor.

Dr. Wild.

Wučerške města.

Wobšadzić mataj šo 3. a 4. wučerške město w **Bukezach**. Wyšče bydlenja se šahrodu matej tute došhody: **3. město 1235 M.**, jako 870 M. širum, 230 M. pšchikóhi a 135 M. ša 2. klašju wudokonjazee šchule; **4. město 1065 M.**, jako 840 M. širum, 90 M. pšchikóhi a 135 M. ša 3. klašju wudokonjazee šchule. Wučerjo, šerbškeje rycze móžni, kiž chzyl šo šamokwicz, njech šo bóršy wobrocza na š. šchulškeho radžiczela Grüllicha w Lubiju.

W Bukezach, 4. haperleje 1877.

Schulške prjódštejerštwó.

Pšcheradny mšda.

(Powjedancžo š Wošnje.)

Tošta čzma pšchikrywawšche šošowšku runinu, tak mjenowane „šošowe polo“, pohrebniščezjo šerbškeje šwobody, hdžez bjesbožny Wuš Brankowicz, šwojich bratrow a šwoju wěru pšcheradžiwšchi, šerbški lud do njepšcheměrneho horja štorczji.

Šzame njebjęša bęchu šo šawalite do čzorneho mróczna, wětr žalošnje wujęše, šemja rzeše wot čzežkeho hrimanja, kotrehož blyški š šhwilemi čzěmnu nóz roššwětlowachu.

Tak hušto hačž blyški čzorne mróczjele pšchetoržechu, šo jęšdny pokafa, čzěrjo š Nowemu Bazarej, kotrehož wěže (tórny) bęchu š daloka widžez. Š nowa šo šablyštny a š nowa šo jęšdny pokafa, š rošpleczenym čzermjenym turbanom na hłowje a krawymaj rukomaj šo twjerdže džeržo šwojeho konja, kiž jeho jachšo lědom nješe; ale wótre wotrohi jeho nušuja, šo šwoje pošlenje možny napina, bješ tym šo šo jęšdny štrachoczjwje wohladuje, kaž by šo njepšhecžela, ša nim čzěrjazešo, bojaš.

Škóncznje dozpě š wrotam Noweho Bazara a dumpajo do toštych deškow šawoła: „Aga Djura, wotczjń šwojemu knješej!“

Wrota šo hnydom wotewriču a wojazy se šwězami wuštipiču, šo šhubošo šhilejo pšched jęšdny.

„Allah¹⁾ wobšwěcz tвое wobliczo a czjń mje hóbneho, nowo-bazarštemu pašchi poškužicz!“ tak poštrowi jeho aga Djura, wyšch pandurow. Tola woczji pošbęhnywšchi nastrožany na boš štoczi: tón wali šo pod jęšdny na šemju a někotry krócz pošopnywšchi š měrom ležo wošta. Š wulkej prózu wuwlecze šo tamny pod čzežkim konjom a se štrachom widža pandurojo šwojeho knješa pšched šobu w roštorhanej krawej drafcze a bješ bronje. Čzežzy dychajo poruczji pašcha škužobnikam wrota šawrjecž. Tola pandurojo jemu njerošwymjachu, hačž wón přenješo š nich hradnywšchi wo wrota nješchmórnny, šo šebi tón ranu do hłowy šrašy. Nětko hnadnemu knješej rošwymiču a ša wofomitnjenje bęchu wrota šawrjene.

„Šoj!“ šawoła pašcha; „Aga! džj a šawoľaj mi mojich radžiczelow, tež mušti²⁾ njech te mni pšchindže; potom pak štražuj mi šwěrnje město, šo naš njebychu tež tudy šhrobli hajdukojo napadnyli!“

Tu pšchibliži šo aga, ruzy na wutrobu šchizowawšchi, a pošhladny na nješo, kaž by šo chzyl wo něšchtó prašhecž. Pašcha

¹⁾ „Allah“ šo po turtowšku „Bóh“ mjenuje; „turban“ šebi mohamedanarjo na hłowu štajeja, a „pandurojo“ šu wojazy, pódbla pak tež škužobnyž wyšchichich turtowškich šašojnikow. „Aga“ mjenuje šo „wyšch abo ofšizier.“

²⁾ „Mušti“ řeka turtowški duchowny.

temu frošymi; pschetož sblědnymšchi so wobroczi, so njebychu widzeli, kať jemu woczi bylsujetej. Tola so sašo smuziwšchi rjekny: „Alga, cziń, kať bym czi pschitafat!“

Tutón wotěndže, so by pschitafnju dopjelniť.

Na to wobroczi so pascha ł swojemu konjej a se subami kšhipjo džěšče: „Ha, teź ty, droha Amhara, dyrbjěšče tutych žadlawych pšow dla swoje žiwjenje woprowacź, ty sława otoman-³⁾skeho³⁾ kžějorstwa. Szam profeta Mohamed njebudzišče so hani-bowať, na tebi do paradisa jěchacź. Szizom tšeczi raš by mi žiwjenje sđeržata.“ — „D hdy budziš tola dženša smjerczi nje-wucžěnyť, hdy budziš tola teź nje morili, hdyž su mi moje najlubšče franysi! D Emira, moja dżowka Emira!“ sawoła sruđnje a pľakajo, swoje wobliczo ł rukomaj sakryjo — „cžeho dla dyr-bjěšče runje ty skóštnikam do ruki panycz!?“

Jeho woczi wohen šapacštej a wón ł pjaščjomaj wořoko so pjerjěšče, so so pandurojo nastrojěni do najšadnišchego kucziťa kćozachu.

„Sa šam smjerczi wucžěnyť, bješ tym so moji tawaršchojo mušzy wojowajo sławnu smjercź wumrjěchu. Tola niź teho dla, so bych jenož žiwj byť, wumoži mje ty, Amhara, ł njepscšecźěłšich rukow, ně! niź jeno teho dla, ale so bych so wjećziť nad skóštnikami, so bych jim ł kšopatej měru šapćacziť, ščtož su nade mnu a nad mojimi ludźimi šćucziť. — Haj, Allah budź mi se šwědkom mo-jeho šłuba! Prjedy njebam měra, doniź njeje pošłeni ł nich swoje žiwjenje na kóšću⁴⁾ skóncziť!“ A pschitupiwšchi ł konjej pokra-cžowasče: „Teź na tebie, Amhara, wumožniža šlawneho nowo-bazarškeho knjěša, njed špominaja wščitzy poddanjo; twoja wopušć budź bajraf⁵⁾ mojim šwěrnym rjekam⁶⁾ a napominaj mje na mój dženšnišchi křuty šlub!“ A tuto prajiwšchi wuhřabny pan-durej mjecź, ł kotřymž konjej wopušć wotcža, a džěšče potom do swojeho hrodu.

Ugojo šhromadzišchu so wořoko pašchowego hrodu a ł nim so teź mušći a wjele ludu pschiwda. Kať ł blyštom bě so powjěcź roššćerika, so je pascha, na ranje se swojej dżowku a ł někotřymi wojeršći wysčłkami wujěchawšchi, — so je su tutón hordy a hruby pašcha šam wróćziť a to w krawej draščje, bješ brónje.

Ščto je so štaťo?

Pšchězy nowe cžrjědy ł hrodej pschitšadžachu. Wětr bě bješ tym woczišnyť, ł ranju so hižom serja šjewjachu a ludžo njeběchu hišćě pschězo ničžo wěšćeho šhonili.

Tu roššćeri so nahle powjěcź: Mladenowi hajdukojo⁷⁾ su pašchn nadpanty, wořakow šabili; pašchomu dżowku, rjanu Emiru, su wotwjedli, jeno pašcha šam je wucžěnyť! Ha, tajke wonje-cžěšćenje dyrbjja šebi Turkojo wot kšchěščizjanow lubicź dacź. Šišćě njewjedža, kať bychu so wjećziť, tola wořaka, so maja so wščitzy kšchěščizjenjo šabicź.

Tu pschileczi nahle ł pašchowego hrodu derwiš⁸⁾. Łapy, na nim wišaze, jeho cžěko lědom šawodžewaja, tola mošłeminojo⁹⁾ ł pocžěščowanjam pschěd nim na boť šćupaja a wšćho je wotjelłko.

³⁾ „Otmanski“ je tať wjele kať „turkowski“. — ⁴⁾ Turkojo kšchěščizjanow teź na to wašćnje kónzija, so jich ł drjewjanym kóšom wot delta horje pschě-kola a potom šol do semje staja. Tajzy, kiž na tym kole teža, su drubdy hišćě dwaj, tšiči dny živi. — ⁵⁾ „Bajraf“ je turkowski šłowo sa „kšorhoj“. — ⁶⁾ W turkowski wójšću je konjaza wopušć cžěšće šnamjo. Pschěd wyšćo-kimi generalemi so tšiči konjaze wopušće na žerđach nošča. — ⁷⁾ „Hajdukojo“ su kšchěščizjenjo, kiž su pschěd Turkami do hor cžěćacź dyrbjěli a wot tam Turkow nadpaduja. — ⁸⁾ „Derwiš“ mjenuje so rjad turkowski šłenišćow, kiž po krajju wořoko cžahaja a wudawaja, so ł cžahom bóšći duch do nich sa-jědže. — ⁹⁾ Turkojo so teź takle mjenuja.

Derwiš pať wali so do najwjetšćej cžišććenizy, mjeta so po sem, so wšćho piťoze, škóncziť kať šwěřjo po šćtyřoch kašy. Kať so nad tym pobožni Turkojo džiwaja! Sawěšćje je do njeho bóšći duch šajěť a Allah jemu swoju hnadu špožćzi.

„Allah je móžny!“ wořaka ł kćždeho rožka.

Potom derwiš stany a so trochu wudychawšchi ł dyřawym kšošćom rjekny: „Šćawrojo mjetachu ł šłótom do šwjateho profetu Mohameda. Se semje budže wohen šapacź, wšćho žiwe wutupjějo, njechamy-li ł křewju bješbožnyť kšchěščizjanow wonjěcžěšćenje sašo šarunacź. Sa mnu! — sa mnu!“ A ł wotmachom cžěřjěšče do pobocžneje hašy, dokeľž wjedzišče, so tam někóški kšchěščizjenjo bydla. Ludžo wořaka a justajo sa nim běža. Rošnjembrjeni so do kžěžow waleja, a doľho njetraje, dha šchěđžiweho šćarza sa nohi won psch-i-wleku, so wobohi ł šłowu do kamjenjow prašća. „Šću šchřšćě, šćmil so nade mnu!“ wón žaľošćzi, ale tamni šćěřizy do njeho bija, a derwiš ł dyřawym kšošćom wořa: „Mořćje jecho! mořćje jecho!“ Kžěžu dale torhaja so wo žonu, kotraž so ł lěweť ruku sa wudwjerna džerzi, ł prawej pať male džěćatko ł wutrobje kćozci, so by je pschěd njeřičěćelemi wobruťa. W kžěži nutšća wojuje hišćě jeje mandžěłšči se škóštnikami — tola wšćho podarmo: šćarž, muž, žona a džěćo dyrbjja žaľostneje smjercze wumrjěcź. Wjěšele justajo cžěřja potom mordarjo sa derwišćom, kiž stajuje wořajo „Mořćje jecho! mořćje jecho!“ dale křwata. —

Bješ tym so so to na hašach šća, pašcha w swojim hrodže šedjěšče, radu šćkadujo, kať by swoju dżowku wumohł a hajdušćow pokšostat. Doľho rošmyšłowašče, hać pošłedť pokšoczi a ł pja-šćju hrožo sawoła: „Šahubicź čhu wšćěch kšchěščizjanow wot brjo-how Driny a Morawy hać ł wyšćim balkanski horam. A hišćě tón šamny džěť wotpokšła pošćow ł swojim begam¹⁰⁾, so bychu so pola njeho šhromadžili a šwój wojeršći lud šobu pschiwjedli.

¹⁰⁾ Turkowski rječěšćublerjo abo „begajo“ maja pschitšćušćošć se swo-jimi wobronjenymi ludźimi na wojnu cžahnyć, hdyž to šultan abo tón abo druhi jeho pašćow pschitafa.

(Potracžowanje.)

Swěćne podawki.

Šćmske kžějorstwo. Š Draždžan pišaja, so je tam druhi džěť jutrow tamnišchi wysčšchi měšććjanosta Šfotenhauer njejabzy wumrjěť.

W pschitomnošći křala Alberta, kať teź prynza Šurja a jeho knjenje mandžěłšćje bu pošłěšćejju prynž šyn Wjedřich August 26. měřza w šćulšćich wědomnošćach pruhowaný. Dr. Šřiggen pruhowašče jeho w šćawišćach, Dr. Šakub (rodženy w Budyšćinje) we šćacžanskej ryczi a hauptman Šřischer w mathematizy.

Šakšće krajne želešizy su loni něšćto pšćes 57 millionew marćow (šřiwnow) wunjěšće.

Š Barłina pišaja, so je so prynžěšćyna Šharłotta, najšćarscha knjěžna dżowka pruskeho křónprynza, se šakšćomeinigišćim herbšćim prynžom Wernhardom I. šaperleje šlubika. Wona je nimale 17 lěť šćara, jeje nawoženja je pať 26 lěť šćary a je wysčť w garde-fűselier-regimencze.

Rajnowšća barłinska nowinka je ta, so je wjěć Wismarť kžěžora wo pušććenje se šćužby prošnyť. W swojej prošćtwje wón na to pokášuje, so swojeje křepje šćrowošćje dla wjazy w šćužbe wostacź njemóže, a so čhje teho dla hnydom Barłin wopušććicź a so na swoje šćubšo Wozžyn podacź. Kžěžorej je Wismarť po-

rucził, so by do teho czaſa, hdžež budže nowy kanzler wustwoſeny, miniſtrej Kamphauſenej kanzlerske džeła a pſchedſydyſtvo w prusim miniſterſtvoje, džeła miniſterſtwa ſwonkowynyh naležnoſežow paſ miniſtrej Bülowej pſchepodał. Sa pſchichodneho kanzlerja nemiſteho kžežorſtwa mohł ſo nemiſti pōſtlanž we Winje, hrabja Stolberg, abo nemiſti pōſtlanž w Pariſu wječch Hohenlohe poſtajič.

Hacž kžežor Wiſmarka wo prawdže ſe ſkuzby puſchcži, nije hiſchcže ſnate, ale tał wjele barliſke nowiny piſajaja, ſo je Wiſmarka na dlěſchi czaſ wote wſcheho džeła wotwajaſał. S tym pał Wiſmark ſ pokojom nijeje, ale ſ mozu na to cziſchcži, ſo by jeho kžežor penſionirował.

Hacž je wječch Wiſmark wo prawdže tał khorowaty, ſo ſwoje ſaſtojniſtvo dlěhe ſaſtačž njemōže, abo hacž je ſa ſto wſał, ſo kžežor miniſtra wōjniſteho kōdžſtwa, generala Stoſcha, ſe ſkuzby puſchcžił nijeje, kaž ſebi to Wiſmark žadaſche, njehodži ſo prajicž. Tola wſchac je mōžno, ſo jeho ſtaroba cziſchcži, pſchetož wōn je ſaſndzeneje prěnjeje haprleje 62 lět był — a k temu je dže wjele cžělnych a duchownych mozow trjeba, hdžž dyrbi jedyn jenički cžłowjeł najwažniſche naležnoſeže tał wulkeho kraja, kaž to nemiſte kžežorſtvo je, ſe ſwojim roſomom a je ſwojej ruku hjeſ poroka ſrjadowacž.

Wōjniſke kōdže to je droha wěž a k dopokaſunu teho čžemny tudy najpomnicž, ſchto něfotre nemiſte wōjniſke kōdže khoſchtuja. Twařba kōdže „kral Wylem“ khoſchtuje nimale 11 millionow marſkow, kōdž „krónprynž“ nimale 7 millionow, kōdž „Pruiſka“ pſcheš 5 millionow atd. atd. Tał wjele jenož jich twařba khoſchtuje a nijeje k temu licžene, ſchto kanony a druge kōdžne potrjebnoſeže płačaja.

Awſtria. W cžěſkich rudnych horach je wulka niſa, dokelž tam ludžo žaneho džeła nimaja. Dužž dyrbi jich kraj podpjeracž, tola ſu tež ſmilne wutrobny dary ſa nich ſtkadowali.

Se Semlina piſajaja, ſo je ſo pjatnacže božniſkich ſwōjbow ſe Sserbije do ſwojeho kraja wrōcziło, dokelž běſche turkowiſki ſultan woſjewisł, ſo je wſchitkich Wožnjakow wobhnadžił, kiž běchu do ſuſhodnych krajow wucžěfali. Ale jich dowěra na turkowiſke ſlubjenje bu hubjenje ſaplacžena: Turkojo ſu wſchitke ſobuſtawy tutych ſwōjbow ſkōuzowali.

Jendžełſka. Jendžełſke miniſterſtvo je ſkōncžnje protokolł, turkowiſke naležnoſeže naſtupazy a wot generala Zgnatjewa do Londona pſchinjeſeny, hjeſ dalſchich wuměnenjow podpifało. Sčto w tutym protokolłu ſteji, drje hałle dženſa ſhonimy.

Ruſowſka. Ruſke nowiny drje nětajku ſpokojnoſež ſ tym poſtaſajaja, ſo je jendžełſke miniſterſtvo tōn protokolł podpifało, kotryž běſche Zgnatjew do Londona pſchinjeſł. Ale do praweho mēra w Ruſowſkej nochzedža wēricž, prajizy, ſo turkowiſki ſultan to cžinicž njebudže a njemōže, ſchtož ſo w tym protokolłu wot njeho žada, mjenujžy, ſo by ſwoje krajne naležnoſeže tał do rjadu ſtajił, ſo bychu w Turkowiſkej tež kcheſcžijenjo hjeſ ſtrachja ſwojeho žiwjenja a wobſedžeſtwa pſchewywasč mohli. Dužž tež ruſke wōjſko pod brōnju ſtejo woſtanie a ſo prjedy njeroſendže, hacž budže w Turkowiſkej wſcho w dobrym porjadku.

Hdžž pał wōjſko pod brōnju ſteji, to wjele pjenjeſ khoſchtuje. Tajte wudawki pał ruſke knježeſtvo dolho podarmo cžinicž nochže, a njebudže tež teho dla dolho na dopjelnenje tyčž žadanjow cžacž, kotrež ſu w protokolłu na Turkowiſku ſcžinili, ale Turkam ſwojich wojakow na ſchiju poſežele.

Ruſowſka njemōže wjaž zoſacž, hdžž je hacž dotal hižom tał daloko ſchła, ſo je wulke wōjſko pod brōn powołała: to wſchac krajna cžeſež njepſchipuſchcži. — Sda ſo, ſo ſu to tež w Konſtantinoplju

pytnili; pſchetož turkowiſki ſultan woſebiteho pōſtlanža do Petersburga poſežele, ſo by tōn tam ſ ruſkim knježeſtвом jednał.

Turkowiſka. Wēr ſ Čžornej Ğoru hiſchcže hotowy nijeje, tola pocžimajaja turkowiſke nowiny, kotrež prjedy hordže na Čžornu Ğoru hlabacžy, nētfo k mērej radžicž.

Šchryſtuſowe horjeſtarče.

Jeſuſ, moja nadžija,
Sbožniko, kiž ſ rowa wuſndže,
Nētł mōj duch tu wētoſež ma,
So tež moje cžělo pōndže
Junu ſ rowa ſwojeho,
Wſchekraſnjeny Sbožniko!

Haj, nētł wērju ſawēſeže,
Hdžž ty ſ twojoh' rowa wuſndže,
So to nijeje njemōžne,
So tež moje cžělo pōndže
Junu na tym ſudnym dnju
S rowa k wēcžnom' žiwjenju.

Njebojmy ſo pſched rowom,
Row ſu durje k Wožom' raju,
Hdžež tam junu ſ Šchryſtuſom
Wuſwoleni ſbožnoſež maju,
Kiž ſu tudy na ſwēcži
Po tym wuſkim pučžu ſchli.

Pſched rowom ſo njebojče,
Row je ſchcžežta k Wožom' raju,
Wſcheš row naſch pučž k njebju dže,
Hdžež te ſprōžne duſche maju
Po tym cžabnym cžerpenju
Wēcžnu ſbožnoſež we njebju.

Junu naſche cžělo tej
Wſchekraſnjene ſ rowa wuſndže
A tam horje k Jeſuſej
A ſwojom' Wumōžnikej pōndže,
Kiž tež — hdžž ſtuł doſonja —
Džeſche k Wōtzej do njebja.

Duſcha! jow pſcheš nadžiju
S Šchryſtuſom ſy ſjednocžena,
Junu pał tam we njebju
S nim tež budžeſch wſchekraſnjena;
Sčtož we wērje tudy maſch,
To tam poſnje wužiwaſch.

Haj, ja wēſeže wērju to:
Hdžž tōn czaſ je dopjelnjeny —
Wſchekraſnjeny Sbožniko —
So tež pōndu wſchekraſnjeny
A tebi ſ hnady do njebja;
To je moja nadžija.

Pētr Mōnt.

Ze Serbow.

S Budyſchina. Saſndženu ſrjedbu popoſdnju djeržeſche towaſtvo Macžizy Serbſkeje ſwoju lētſchu porjadnu generalnu ſhromadžiſnu. Wona běſche derje wopytana a běchu wuradžowanja žiwe a wuſtojne, tał ſo ſtułki, ſ nich wuſhadžaje, Sserbſtvo w ſwojim cžaſu wēſeže dobry wužitł pſchinjeſu. Podrobnu roſprawu ſa tydžeſi damy.

— Mōdži ratarjo, kotřiž ſu ſaſndženy tydžeſi budyſku ratarſku ſchulu wopuſchcžili, ſu pſched ſwojim wotkodom 165 marſkow nawdali, ſ kotrychž danje maja ſo khubſchi ſchulerjo ſpomnjeneje

šhule s knihemi fastaracz. Ratariske wotřejsne towarstwo je k temu hishcze 80 markow pschiwdało, kotrez bëchu jeho šobustawy 28. mërza pschi sskadnosci pošedjenja wubjerka nahromadzili.

— (R. B.) Na katholicim wuczerškim seminaru je k. Gról-musz, rodženy s Radworja, po khwalobnje wobstatym statnym pruhowanju sa drugeho wyschšeho wuczerja pomjenowany.

Š Bukež. Druha šhromadžisna naschego tudomneho šerbškeho towarstwa wotdžerža šo 7. mërza a bëchu šo wysche šobustawow tež nekotfi hoščo šobu seščli. Knjes wuczer Wagner s Bukež džeržesche pschednosčt wo stawisnach Ružizy wot najstaršich čžašow hacž do hušitskeje wójny.

Krótkke wopšhijecze jeho pschednosčtka pak bëšche tuto: W najstarschich čžašach w šchtwórtym a pjatym lëtstottu bydlachu we Ružizy nekotre nëmške ludy, kotřiz pak pošdžischo do Štaliskej a Šchpaniskej wotcežezechu. W kónzu 5. a šapoczatku 6. lëtstotka pak pschiczežezechu Šskowjenjo wot ranja a to najšterje se šrjedžnjeje Wsisteje, dokelž šlëdy škowjaniske rycze hacž do Šndissteje pokasuja. Woni šašhydlichu šo w Šornjeje a Delnjeje Ružizy, w žylym nëtčischim šakškim kralestwje, w naranšich Brušach a došahachu k wječzoru hacž do řeki Saale; tež wscha krajina wokoło naranšeho morja (Ostsee) bëšche wot nich wobšhynjena, a tam stejesche tež na kupi Rügenje wulki tempel jich šłowneho pschiboha Šswjatowita. Woni džëlachu šo do nekotrych splahow; tak bydlachu w Šornjeje Ružizy Wileženjo, w Delnjeje Ružizy pak Ružiczenjo a wot tutych pošlënich, kotřiz bëchu šwoje mjeno wot tamnišich bahnow, hatow, wódnisčezow a kužow dostali, šo potom žylymu krajeje mjeno Ružiza dosta.

Jako Šskowjenjo do nascheje Ružizy pschiczežezechu, mješesche wona žyle hinajšchi napohlad, hacž w naschim čžašu. Wšchón kraj pokrymasche wulkotny lëš a njebëšche ničžo wobdžëlane; tola bóršy po tym, hacž bëchu Šskowjenjo šem počzahnyli, bu hinak. Wileženjo a Ružiczenjo, tuczi stari wótzwoje naschego šerbškeho luda, bëchu, kaž wschitke škowjaniske splahi, jara špróznivi a džëlawi. Wot nich je šo wjele městow a wšow šakožiko na pschitkad Šipš (lipa), Draždžany, atd. Woni kublachu šfót, džëlachu rolu, tež namakamy pola nich pčžolárstwo a šhorništvo (Bergbau), dale kta-jachu pšlat, tworjachu šól, a wušnamjenichu šo psches darniwosčž, hošpodliwosčž a pschecželniwosčž.

Šchtož nëtš naboženštvo naschich wótzow nastupa, da bëchu woni, kaž wschitke ludy tamnišchego čžaša, pohanjo. Woni mējachu dweju šłowneju pschibohow, jeneho bëleho a jeneho čžorneho; přënschemu pschipšowachu wschitko dobre, pošlënjemu wschitko šte. Šóbla čžesčezachu tež hishcze druhich bohow a druge bohowki, n. psch. Radhoščža, Žiwu, bohowku žiwjenja a pšódniwosčž, Šutroboha, boha ranja atd.; tež namaka šo pola nich wysche tutych wjetšich wjele mješich domjazych, pólnych, lëšnych, wodomych bohow a bohowkow, jako pschipóknizy, wódni mužwoje atd. Wjetšim boham twarjachu woltarje a woprowachu jim na nich, (tola pak niz čžłowjekow) a prošachu dobrych bohow wo pschiwobroczenje wschego dobrego a štych wo wotwobroczenje šleho.

(Pštracžowanje.)

Š Wórkow pišche „žafšnit“: Ludy šwadžisčtaj šo 22. mërza tošaz Kalž (Kalz) a jeho žona, kotruž wón pschi tym w šahnëwanju s řëniškim nožom do brjucha kšó. Jako šašo k rošymej pschidžje, čžyšche ranu wobalicž, ale to bëšche podarmo, žona žižom mřesche. W šadwëlowanju wsá wón buščkej a šo hnydom šatšeli. Š matych džëčži pšaka wo šwojeju staršej. — W trjebeškim kšynje toškasche wóndano jedyn bur s Matiwiož jahšy; pschi tym

jenemu kolešu tak blisko pschidžje, šo jeho to tak čžezto wobšchodžji, šo šo wón wutrawi a na rukomaj šwojeho šhyna wumrije.

Macžerna rycž.

Macžernu rycž lubuju;
Š wutrobu šo wušnaju;
Ja šym Ššerb a čžu tež wostacž
Wërný Ššerb hacž do šmjercze,
Ššwërný rycži macžerje. —
Wšohł čžesčž, kubla ša nju dostacž:
Ša čžesčž, kubla njeđam ju;
Macžernu rycž lubuju.

Macžernu rycž lubuju,
Pšcheradžicž ju njemožu.
Bych šo modlił w žusej rycži, —
Bych-li wutrobu šej šhrëł,
Kunje wschego doščž tu mël?!
Šanbowal bych šo na šwëčži,
Njemohł prajicž s wutrobu:
Macžernu rycž lubuju;

Macžernu rycž lubuju,
Wona šhrëje wutrobu.
Šchłowrončžta najrjenšche špëwy
Njemohłe mje šwješelicž,
Mje tež nihdy wšchewicž
Ššerbškich hoščžtow wješke šmëwy,
Šdnyž ja nješmël prajicž tu
Macžernu rycž lubuju.

Macžernu rycž lubuju,
Ššlëžy njech mi s pucža du.
Ššotobikej budu prajicž:
Špëwaj žunje šherluščhe
W rycži lubej macžerje;
Ššlëžy čžzedža mëru štaicž,
Ja pak pschëžwo špëwacž čžu:
Macžernu rycž lubuju.

Macžernu rycž lubuju,
Wo druhu ja njerodžu.
Šchto mi pomha šłowo Wože,
W žusej rycži wucžene
Njenamka šo k wutrobje,
Ženož šchžeruje da ša róže:
Macžernu rycž rošymju,
Macžernu rycž lubuju.

Macžernu rycž lubuju,
Khwalicž a ju čžesčžicž čžu.
Ššym ja nëhdže w žylym kraju,
A tam šerbžy njerycža,
Dha mje boli wutroba,
W Wožemje tam bóršy praju,
Pštam šerbšku Ružizu:
Macžernu rycž lubuju.

Macžernu rycž lubuju;
Wëčžnje šmëju w pomjatku
Lube šynti, miše šłowa
Najšubscheje macžerje,
Šdnyž šo šo mnu modlesche.
Pšches žiwjenje hacž do rowa
Pščëžwo pschi tym wostanu:
Macžernu rycž lubuju.

Macžernu rycž lubuju;
Luby wótcze, žohnuj ju!

Eserbfsku rycz, kiž wótzam dari
 A hacž na naš šdzeržat šy,
 Daj, so my ju cžeščizny,
 A so wschitzny — młodži, stari
 So mnu praja s radoszczu:
 Macžernu rycz lubuju.

W. S. 18¹/₃ 77.

Sau Hajusa.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Nicžo noweho, Motfo?

Mots Tunka. Šm, ja runje nicžo njewëm, hacž sčtož šebi wóndano dwaj snataj wo jenyum mnžu w Kolschijnje powjedaschtaj.

H. D. Sčto dha to bė?

M. T. Nő, jedyn teju dweju powjedasche, so ma tón muž konja, s kotrymž do męsta jęšdži a so tež sa teho abo drugeho to a druge šobu bjerje, ale so je potom tak sašlepjeny, so to, sčtož je sa někoho šobu wsak, jemu šamemu šluchša a potom s tym po męšcje wofolo cžaha.

H. D. Ma dha pętneho konja?

M. T. Šm, tón drje tak jara pętny bycz njemože, kaž taj snataj powjedaschtaj; pschetož wonaj męnjęsčtaj, so tehdy, hdyž staj wonaj a jena stara žona s nim domoj jęcz chyztoj, dha je šebi w męšcje hišcže jeneho konja pschipožczil, so pak je jedyn tón tak mačo cžahnył, kaž druhi, — a so šu teho dla wschitzny s wosa šlęcz durbjeli.

H. D. Dha budžichu tola šępschi byli, hdy budžichu s póstom jęli.

M. T. Haj, to ja tež praju.

M. T. Aj aj, tak móže šo tola druhdy šchęšnacželętnęj holecžny stacz!

H. D. Sčto dha męnišch?

M. T. Žena tajša holecžka wschak wóndano sa jenyum hólzom šlędžęšche, ale jako to jeje hospodar pętny, wón prut wsak a ję — a ju s nim naschwiša.

H. D. Aw jaw tola! ale t cžomu je tak nješanbicžima.

M. T. Ale wobstajnoscz tež druhdy dobudže.

H. D. Kajša wobstajnoscz?

M. T. Nő, holecža wobstajnoscz. Šlaj w Kopschizach je jena holža, kotraž bė jeneho rowžynjanškeho hólža do šwojeje wutroby šanknyło, ale wón woprędka wo nju njerodžęšche; potom jemu wona list pišasche, tola wón list prjecž cžišny. A hdyž pak jeje wutrobu wot šo wotwobrocžicž njemože, dha chze šebi ju nětko wsacz.

H. D. A može bycz, so s nęj runje derje trjęchi, hdyž ma jęho wona tak jara lubo.

H. D. A njewęsch dha hišcže něšcto noweho?

M. T. W Kulezach stare žony na młodych hólzow fleštaja

H. D. Ach mjelcz, to je stara węž!

M. T. A jena žona ma šyna w zusbje, kotremuž durbj pjenjęšy šlacz — a tón potom jeje kroschi s hólzami pschęczini.

H. D. Došč, došč! Tajkich kassaczinjerjow tež hižom šnajemy.

M. T. A někotryžtuliz nawoženja pónbželu pomyšli, šobotu do męsta pojędu, so bych domjazu nadobu nakupil, ale pjatl je wscho rósno a s krasom nicžo njeje.

H. D. To pak je njelubosna węž!

M. T. Haj, a wošebje tehdy, hdyž je s holzu hižom wjele pjenjęš pscherejwak, staršchim dónžu kibaleho kafu dał a wysche teho šwinjo šaręšak.

H. D. Brr, njebožatko!

Cyrkwinske powjesće.

Šchiczeni:

Pętrowska žyrkej: Jana Meta, Jana Wicžasa, męšcžana a ležomnosczera, dč.

Michalska žyrkej: Jurij Arthur, Jana Augusta Mišganga, kublerja w Šsmolizach, š. — Maria Martha, n. dč. na Židowje. — Maria Hedwiga, n. dč. w Nabdžanezach. — Ernst Richard, Germana Sachš, džęlacžerja w Šornjei Kinje, š. — Pawol Korla Richard, Korle Bohuwęra Wicžęša, kublerja w Pšchischęzach, š. — Alma Hedwiga, Korle Wjedricha Wylema Młricha, šchęža pod hrodom, dč. — Ernst Bohuwęr, n. dč. w Bręšowje. — Gustav Arthur, Gustawa Germana Dähnera, tšcherja pod hrodom, š. — Ernst German, Jana Korle Bohuwęra Scholty, wobhdlerja w Bręšowje, š. — Augusta Jana, Bohuškława Germana Kšchžana, cžęšle na Židowje, dč. — Maria Augusta, n. dč. na Židowje. — Maria Martha, Jana Erišta Seilerja, wobhdlerja pod hrodom, dč. — Emilia Bertha, Jana Augusta Šanera, wobhdlerja na Židowje, dč.

Katholiska žyrkej: Kamilla Ženny, Michala Šorjęnta, murjerja, dč. — Michal, Jana Lešchawh, wobhdlerja, š. — Korla Jakub, Michala Ledžbora, tšęžtarja w Dalizach, š.

Šemręczi:

Džęi 7. męrza: Šanža, Korle Jurka, wobhdlerja na Židowje, dč., 18 l. — 8., Šandrij Duczman, wobhdler pod hrodom, 64 l. 6 m. — 9., Jana Wicžęta, Pętra Augusta Wicžęša, džęlacžerja, dč., 2 l. 14 d. — 10., Šanža rođ. Wicžęš, njebo Jana Bębrača, wulfošahrodnika w Šnęwšęzach, wudowa, 64 l. 9 m. — 11., Jana Augusta, Jana Walžarja, męšcžana a ležomnosczera, dč., 16 l. 1 m. 21 d. — Gustav Pawol, n. š. na Židowje, 3 m. 11 d. — 13., Wjagštaw, n. š. w Bobolžach, 1 l. 3 m. — 14., Jana Thęrešja, Jana Augusta Mętracha, tšęžerja na Židowje, dč., 1 l. 14 d. — 16., Korla August Šcholta, tšęžer a pjetajšti mištr pod hrodom, 59 l. 6 m. — 19., Šandrij, Jana Kerka, tšęžerja a murjerja na Židowje, š., 5 l. 4 m. — 20., Maria Martha, Korle Augusta Wenzela, tšęžerja a wóški na Židowje, dč., 4 l. 2 m. 2 d. — Maria njebo Šandrija Mętascha, tšęžtarja w Rakojdach, wudowa w Žęitęzach, 72 l. 5 m. 11 d. — 21., Korla Hendrich Adolf Kretschel, žimnosczę a šchęwž we Wulkim Wjęłtowje, 46 l. 5 m.

Telegrafiski bureau w šadnym twarjenu póstta na bohatej hašy je kőždy džęi wotewrjenu wot rano 8 hacž wjęczor 9 hodžinow.

Čžahi po železnizh.

Se Šhorjęlža do Draždžan.

Wotjęšb se Šhorjęlža	1 ⁴⁰	3 ⁰	5 ²⁰	7 ⁵⁶	11 ¹⁵	2 ⁴⁵	5 ¹⁶	7 ¹⁶
Lubija	2 ⁹	3 ³⁷	6 ⁹	8 ⁴²	12 ⁶	3 ³⁶	5 ⁵³	8 ⁴
Bubhščina	2 ³⁹	4 ⁵	6 ⁴⁵	9 ¹⁵	12 ⁴⁰	4 ¹⁰	6 ²⁵	8 ⁴⁰
Wiskopiz	—	—	4 ²⁵	7 ¹⁶	9 ⁵⁰	1 ¹⁵	4 ⁴⁵	6 ⁵⁰
Radeberga	—	—	5 ⁰	7 ⁵⁰	10 ²⁵	1 ⁵⁰	5 ²⁰	7 ²⁰
Wšchijęšb do Draždžan	—	—	3 ⁴⁸	5 ³⁰	8 ²²	10 ⁵⁵	2 ¹⁹	5 ⁴⁵
								7 ⁶⁰

Š Draždžan do Šhorjęlža.

Wotjęšb s Draždžan	6 ²⁰	9 ²⁰	12 ¹⁰	3 ⁴⁰	5 ⁰	7 ⁵⁷	11 ¹⁵	12 ²⁷
Radeberga	6 ⁵⁵	9 ⁵⁵	12 ⁴⁰	4 ¹⁵	5 ³⁵	8 ³⁰	11 ⁴⁵	šp. cž
Wiskopiz	7 ³⁰	10 ³⁰	1 ²⁰	4 ⁵⁰	6 ¹⁵	9 ⁵	12 ²⁰	—
Bubhščina	8 ¹⁰	11 ¹⁰	2 ⁰	5 ²⁵	6 ⁵⁵	9 ⁴⁵	12 ⁵⁵	1 ³⁴
Lubija	8 ⁵⁸	11 ⁵¹	2 ⁴⁴	6 ⁷	7 ³⁵	10 ³⁰	1 ³⁵	2 ¹⁸
Wšchijęšb do Šhorjęlža	9 ³⁹	12 ³¹	3 ¹⁹	6 ⁴⁸	8 ¹⁶	11 ¹¹	2 ¹¹	2 ⁴⁷

Lucžne licžby wosnamęnja cžah wot wjęczor 6 hodž. hacž rano 5 hodž. 59 m.

Čžahi hornoluzišteje železnizh:

Košfurt	5 ³⁰	10 ¹⁰	4 ³⁰	Ššokolža	10 ²⁴	4 ¹⁰	8 ¹⁰
Šorfa	6 ²²	10 ⁴⁶	5 ⁵	Rufow	10 ⁴²	4 ³¹	8 ⁴⁰
Wišta	6 ³³	10 ⁵⁵	5 ¹³	Witow	10 ⁵⁵	4 ⁴⁷	9 ⁰⁹
Witow	6 ⁴⁹	11 ⁷	5 ²⁴	Wüdenberg	11 ¹⁵	5 ¹⁰	9 ²
Wujęšb	7 ²⁵	11 ²⁷	5 ⁴⁴	Ruhland	5 ⁴⁵	11 ³⁶	5 ²⁸
Kas	7 ⁴⁴	11 ³⁹	5 ⁵⁵	Wšhšofi Bufow	6 ⁴	11 ⁴⁸	5 ⁴⁴
Wojerežny	8 ¹⁰	12 ⁵	6 ¹³	Wojerežny	6 ³¹	12 ⁶	6 ¹⁰
Wšhšofi Bufow	8 ⁴⁰	12 ³³	6 ³¹	Kas	6 ⁵³	—	6 ²⁸
Ruhland	9 ¹⁵	12 ³⁵	6 ⁴³	Wujęšb	7 ¹⁶	12 ³²	6 ⁴²
Wüdenberg	9 ²⁹	12 ⁴⁸	6 ⁵⁶	Witow	7 ⁴⁴	—	7 ⁵
Witow	9 ⁴⁸	1 ⁸	7 ¹⁴	Wišta	8 ³	12 ⁵⁹	7 ¹⁹
Rufow	10 ²	1 ¹⁹	7 ²⁷	Šorfa	8 ²⁰	1 ⁷	7 ²⁸

Witow je Ešterwerda, Rufow je Siebenwerda a Ššokolža je Falkenberg.

Sedyn hiščeje zyle dobry **plonwós** je tunjo na pschedań pola Jana Rabowsteho w Kofwasth.

! Ržeža na pschedań!

Ržeža czo. 5 w Lejnje pola Budestez, f rjanej hadowej sáhrodu a w dobrym rjedze, je na pschedań.

Wšcho dalsche je shtonicz pola podpisaneho wobšedzerja. **Michal Dófa.**

So bych swój wulki skład trochu wurumował, pschedawam nětko wšcho po poniženych placzišnach.

W Budyschinje na žitnej hašy 52. **Hermann Rachlitz,** klempanarški mišchr.

Pola knježeho sáhroduika w Delnjej Rinje su měšacžne róže, ephen, kopjenate rostliny a w hornjach stejaze kwěty, kaž tež palmowe hałosy na pschedań.

Wošy

po 3 markach f

konjewulosowanju,

f hódnyimi dobhčžemi bohacže wuhotowanemu a 31. meje t. l. w Quedlinburgu wotdžeržomnemu porucža

Th. Jäger

w Budyschinje na swonknej lawstkej hašy 690.

Róslaze kožki

kupuje, kaž pschezo, po najwyschschich placzišnach **Heinrich Langa**

na bohatej hašy a pschi šerbstkej katholicstkej zyrkwi.

Róslaze kožki

po najwyschschich placzišnach kupuje a wschitke družiny hrubnych kožow derje a tunjo wuharuje **G. Randa**

na garbarstkej hašy 426.

Měščežanska haptyka w Budyschinje.

Stowne torhoschczo. **Max Schünemann.**

Haptykarka Otto Schimmela **wložowy balsam,** porucženy psche wupadanje wložow a f pohylnjenju kože na hlownje.

Koncent. nervypohylnjazyh balsam, blescha 50 np.

Universalny ranoplestr, erla 20 np.

Wohrentalski ranoplestr, schachtlicžka 15 np.

Wajerski bróstkłodozotor, tafl. 25 np.

Aromatiska wiczna wota a sarybowanje, 50 np. 75 np.

Königowy kadžeński pólver, bl. 50 np.

R prjódštejazym

wužywam

porucžam knjesam ratarjam swój skład

thumschtnych hnójnych šrědkow

pod rukowanjom dobroščje.

Najtunišche placzišny stajejo, sawěščam sprawne poštuženje a pschispominam, so wschitke, pola nje kupjene hnójne šrědki pod kontrolu spytanšteje stazije w Pomorezach steja.

W. Mattheis w Budyschinje.

Ca

knjesow ratarjow a konjewobšedzerjow.

Ženicžki skład

wošebje trajnych a wodunjepschepuschczatnych konjaznych krywadłow (dekow)

ma **Julius Hartmann Sohn**

na mjašowym torhoschczo.

Łětnje jaquety w zyle nowych pschetrážnych mustrach,

šamšny fabrikat, kaž tež po měrje

H. Kayser

na žitnej hašy 52.

porucža jara tunjo

W khlamach šo šerbstkej ryczi.

Wulku džělbú dobrych nowych muštrow **kattuna,** šchěroškeho porucža, stary łohcz po 25 np.,

S. Kayser

na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubiščeža něščto zyle nowe,

kattun a battist

H. Kayser

na žitnej hašy 52.

porucža

Na žitnej hašy 52. w domje knjeja pschetráža **Korla Noacka.**

Wodpišana porucža swój skład **thumschtnych kwětkow,** wobštejazy f rjanyh kłobukowych wonjeshčtow, rankow, koisürów, sruđnych wjerbow, Wožich matrow, žarowazyh wěnzow atd. w najwjetšim wubjerku. Wo dobrocžiwne wobšedžbowanje prošy

Anna Lehmann

na žitnych wifach póđla póštowańnje.

Šerbstki šo ryczi!

Za tež pletwa f wučěžanych wložow džělam a wučěžane wložy kupuju.

Dla pscheměnenja khlamow pschedawam ja swój skład

židžanych a stoffowych měcow

po zyle tunich placzišnach.

Heinrich Langa

na bohatej hašy.

Derje twarjene

džěczaze wošy

wšchěch družinow a wulkoščow šu stajnje dostacž w džěczazowosowej fabrycy **A. Steinbacha** w Ketzlichach pola Lubija.

Wschitke družiny

pólnych, lucžnych, sáhrodných a kwětkowych šymjenjow, kaž tež rigaste, pernauste a schlesynske šymjeitne lane šymjo porucža f dobrocžiwemu wobšedžbowanju šymjopschedawarńja **Robert Binnera** w Kalezach.

Schtrimpotworowe khlamny

A. Lommascha

na žitnej hašy póđla želejopschedawarńje knjeja Fischeera porucžaja swój derje sřjadowany skład bawmjanyh schtrimpow, šokow, džěczazyh schtrimpow, kholowow a jakow, kaž tež wolmjanyh a bawmjanyh wuschimanskich zwjernow a lubi pschi snatej dobrej tworje najtunišche placzišny

F. A. Lommasch.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawaćnia platu, manufakturowych tworow a schijazych maschinow.

Mojim cześczenym wotebjerarjam w mješće a na wšach s tutym najpodwolnićšo k nawjedženju dawam, so bym ja moje pschedawanje w budže pschi radnej kbeži na tudomnych wiecznych dnjach (šrobotu) fastajil a prošču, mje pschi potrebjse w mojich khlamach

23 na herbskej hašy 23

wopytać.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawaćnia platu, manufakturowych tworow a schijazych maschinow.

Barbarnja a čiščećernja

Wilhelm Kelling

w Budyščinje

poručja k prjódštejazemu nalětnemu čaškej najnowšče barby a mustry k pschebarbjenju draštnych a möblowych tkaninow.

G. Joachim, Atelier

sa njebolosue sažadžowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, čišćenje, sahnacze subholenja atd., w Budyščinje, na snuškuej lawstej hašy 120 pola k. pjekarja Klingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodžinow.

W. Encifelowa

wložowa tinktura,

wot najwuwołanskich lěkarjow (**pschirunaj wopisna**) nanajlepše poručjena, dopósnaty najlepšči, jeli niž jenicžki, wo prawdže sprawnij šredk, so by šo niž jenož wupadanje wložow sadžewalo, ale tež njelicžomne, polizajšy wobtwjerdžene pady to wobšwědča, dołholětnie plěchaczitwo wotštroniko. Ma jenož na pschedań **Heinr. Jul. Lincka** w Budyščinje, w flakonach po 1, 2 a 3 markach.

Nujej **Dr. Ehrhardtej**. So Wascha **Dr. Whitowa wodžicžka**, kotruž bym šebi hižom loni wjazy kročž pošlacž dał, **našlejšče dopočasmo** wo šwojej hožazci možy dawa a je tudy tsi wošobny zyle wot wocžibolenja **wumohla**, Wam rad po prawdže wobšwědča w Ahlersbachu, 11. haprleje 1875. **Rüffer**, wšchčanofsta. Dale: **Moje wocžibolenje je šo jara pomjenšchilo** a wot wocžow hołcžki, wo kotrejž Wam pišach, je jene hižom **sako dobre**. W Sontopu, 4. haprleje 1875. **Juliana Lehmannowa**.

Wot najwjetscheje wažnosće ja **wocži kóždeho**. Prawdžiw a wodžicžka wot **Trangotta Ehrhardta** w Großbreitenbachu w Thuringiskej je wot leta 1822 šwětošlawna. Stasanja a flacon po 1 marku pošcžele mi **budyšta hrodowšta a raleczanšta hapthka**.

Schulsku tintu

módročjornu, s pjera bježazu, liter po 40 np., 1/2 litra 25 np. pschedawa **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowškej hašy 338.

Molžowy gummilaf,

njepšchetrejcheny šredk, wšchu kožu mjehku a wodunjepšchepušchczatu ščinicz, kaž tež jej najrjeńšči blyšchcz šhotowacz, pschedawa jenož prawdžiwu w bleschach po 60 np. **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowškej hašy.

Ssmjercz! Ssmjercz!

Schwobjazy pólver, pacžit 1 1/2 a 3/4 m. **Szonwjaza tinktura**, bl. po 50 np. Štutkowanje rukowane. Štkad ma **Heinr. Jul. Lincka**.

Zak lubowane, šhlne kbežorowe cigarry,

100 šctuk 3 m. 75 np., 25 šct. 95 np., 1 šct. 4 np., ma štajnje na pschedań **Heinr. Jul. Lincka**.

Würzburgske runklizowe šymjo

w snatej dobrej tworje poručja **Carl Noack** na žitnej hašy.

Mošowanu štwjelzowy abo njetrjenu len,

kaž tež wutrjenu len kupuje po kóždej dželbje mehanika džěłopšchadownja w **Sajnižach**.

Kóšlaze kóžki

kupuje **W. Trepera**, knihiwjašac w Budyščinje na šchulerškej hašy.

Wošjewjenje.

Cześczenym wobydlerjam **Mješkwa-čžidla** a wokolnosće s tutym najpodwolnićšo k nawjedženju dawam, so bym w **Schołcžiz korežmje**

rjemjenještvo

sažožil. S dobom poručzam šo k wudžělanju wšchitkich, do tuteho rjemješka škusczaznych wěžow a budu šo štajnje prózowacz, kóždemu, kiž šo na mnje wobroczi, špěschnje a tunjo poškuzičž.

W **Mješkwačžidle**, 24. mērža 1877. S počěscžowanjom **Ewald Stöltzel**.

Wot džemšuischeho dnja bydlu na rózowej hašy čžo. 625, šchtož mojim cześczenym wotebjerarjam a wšchēm druhim k dobrocziwemu nawjedženju dawam. — S dobom poručzam šwój wulki štkad mužazhch, žonjazhch a džěczazhch štifletow, gummijowhch štupnijow a wšchitkich, do mojeho rjemješka škusczaznych tworow. — Pschedawanje ma šo jenož w mojich khlamach pschi bohatty tórmje a šo teho dla wjazy w domje k. pschekupža **Schanza** nještanje.

C. F. Ranisch.

Bišeproschenje.

Šesdina generalna šhromadžina towarštwa šnutaškomneho mišionštwa w budyškim krajškim hetmanštwje budže šo, da-li Wóh,

srjedu, 25. haperleje 1877,

popołdnju w 2 hodzinomaj

w auli gymnastija, dobrocziwje k temu posticzenej, w Budyščinje wotdžerjeć. Šo wjednanju šlédowazeho dženškeho porjada budže knjes duchownych Keller dobrocziwje pschednošć džerjeć wo rošpšćěčzeranju knihow š wošebitym džiwanjom na ludowe knihomnje a kolportażu.

Šsobuštawy towarštwa, kaž tež pschedželjo šnutaškomneho mišionštwa šo na to najpodwolnišćo pscheproschuja.

š Metich, pschedšyda.

Dženški porjad:

- 1) Wotewrjaža rycž.
- 2) Rošprawa a šlicžbowanje.
- 3) Wurađžowanje budžeta.

Šchieferowe, papowe a drjewozementowe kryče

ja čžescženym twaržam najpodwolnišćo poručžam a lubju pschi najtunišćich płacžišnach dobre džěło a dołholětnu garantiju. Pruhi pola mje k wobhladanju leža, hdžěž šo tež šerbšy rycži.

W Budyščinje, rózowa haša 613, II.

G. Schlaga, ščěhikryječ.

Bišepoloženje thlamow.

Mojim čžescženym tudomnym a wonkowskim wotěbjeraržam š tutym najpodwolnišćo k nawjedženju dawam, šo moje žitowe, pižowe a mukowe thlamy wjazy w domje knjesa G. W. Bitzki na žitnych wikach njejšu, ale šo na škulšćich hrjebjach w domje, Tschellez herbam šluschazym, a njedalofo Preiřerez forczmy (rožk žitnych wikow) ležazym namataja.

Ja prošču, šo by šo mi dowěrjenje, hač dotal spožčene, tež dale spožčowalo.

Š počžescžowanjom

August Halka.

Šaptyka w šakežach.

Wužitkowy, wobžerny a młotowy pólver, šakšowy pólver, šwinjazy wobžerny pólver, reštituzionški fluid wotkrjěšneho štololėkarja knjesa Dr. Kocha, Dr. Maranderowy balsam ša wocži, Dr. Whitowu wodžicžku ša wocži, Dr. Kronenbergerowu wodžicžku ša wocži, Dr. Mayerowy bróštyrop, feuchlomeđ, draždžanški, hamburgški, žitawški, mohrenthalški, lampertški a glöcknerški žalbu, Dr. Metšchowe šarybowanje psche brunawu, wicžowu wotu, nervowy balsam poručža w šnatej dobrošći po najtunišćich płacžišnach

R. Bredemann.

Butrowy pólver

k šmjetanje do butrobáša ščžinjeny, pschišporja niž jenož butru, ale ju tež wošebje škódnju čžini. — Ma jón jenož na psche

Šeint. Jul. Lindka
na hrodowšćej hašy 338.

R dobrocziwemu

wobšedžbowanju.

Čžescženym wobydleržam Klukšča a wofolnošće š tutym najpodwolnišćo k nawjedženju dawam, šo šym šo tudny jako **wojnar** šašhdlił a wšćě do mojeho rjemješća šluschaze tworj džělam. Duž prošču šo pschi potrebje na mnje wobrocžicž, a lubju šprawne pošluženje a tunje płacžišny.

W Klukšču, 3 haperleje 1877.

Gustav Schwarzka.

Tež móže jedyn hólčez pola mje hnydom do wucžby štupicž.

Špěšchnu blejchu

š podrobny m wukładowanjom tež w tutym lėcže po šnamjenicže tunišćich płacžišnach pnrucžam a rukuju ša dobru, šprawnu tvorju.

R. Bredemann.

Šróšlata a kóšlaze kožki

kupuje po najwjšćich płacžišnach

A. Trepera

rukajžowa fabrika w šakežach.

Kupne, pschenajenišće a wotnaješće kontrakt, dołžne a šastawne pišma, cešionšće lišćiny, proštwy, bagatelškoržbne wězy wobštara najtunišćo

agent Šopšlansky, na rešnišćej hašy š napšćhecža wjašbowych hětkow.

Ma Ššokolžy čžo. 3 je jena štwa a tomora k pschenajecžu.

Pscheměnenje wobydlenja.

Moje wobydłecže je nětko pschedškulcšćimi wrotami čžo. 451, po 1 šthodže, pola knjesa šamtaršćeho mišćetra Miertha (delta je forczma).
Franz, agent.

Jena džěłacžeršćka familia šo na rycžeršćubšćo Lutobčž pyta. Wona wobydłenje a rolu k bernam darmo doštanje.

Jena ródna holža ša kušćen a domšće džěło šo k prenjemu junijej abo julijej pyta wot knjenje **Auguste Kayserowej** na žitnej hašy.

Štataršćke towaršćtvo w Małym Wjelkowje

wutoru, 10. haperleje, wječžor w 6 hodžinach. Pschedšyda.

Džiwocžanšće šerbšće ev. luth. mišionšće towaršćtvo šmeje jutšje popołdnju w šćoch šhromadžišnu. **Pětr Młont.**

W Wichowžu štaj knjesaj dwaj, Jedyn tón je bohaty, Druhi pak je thudy.

R tamnom' bofej k Wuješdej

Je ta čžorna wišata,

Wona thromom' pschinosča.

R tamnom' bofej k Rumbórtej

Je ta došha nošata,

Je tom' mužej šlubjena,

Psches to jara bohata.

R tamnom bofej k Šhorjelzej

Je ta štara wišata

A ta młoda nošata,

Šotraž w rjaných šuknjach thodži,

Riž tež jara tunje šu.

R tamnom' bofej k Wójrezam

Je ta šucha hubata,

Wona wo to njerodži,

Ma šadł šebi pomáša

A šej šuknju wottšćašče

A šo wšćitkim wušměje.

Unserm Collegen

Bruno Voigt

herzlichen DANK für die erfreuliche Spende!

A. H. E. K. O. R. R. T. E. W.

Štvořtlětna předplata
we wudawarňi 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarňi, Serb.
Nowin'na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 15.

Sobotu, 14. haperleje

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Čzi šami čzešzeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiz chzedža sa nje na druhe šchtwořtlěto 1877 do přědka płaczič, njech nětko 80 np. we wudawarňi „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Čzi, kotřiz šebi „Serbske Nowiny“ psches póšt pschinješć dawaja, njech tola nješapomnja, šebi je tam bóršy štasacž. Na šchtwořtlěto šaplaczi šo ša „Serbske Nowiny“ na šakřich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho křezorřtwa 1 marka a š pschinješzenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakcija.

S buršteho žiwjenja.

(Pótracžowanje.)

Wowka njebudžiške ženje pschidała, babu šawołač; mēnjesche, šo je dwójzy wuschitnišcha hač tajka žona. Wona mojej maczeri w čzežkich hodžinach šwērnje š pomozy stejesche, a pschinješke mje šbožomnje na šwētkošć dnja, kotřez ja pjecža š pschemērnym škřeczenjom wuhladach. Widžo škabošč mojeje maczerje wša nje wowka hnydom š šebi, štaji šorb, w kotrymž ležach, š křachlam w šwojej štwē a mējesche mje niz jenož jako džěčžo, ale wopokafowasche mi tež wjazy lubošče hač přjedy šwojim wošnim džěčžom w hromadže. W přēnich dnjach mojeho žiwjenja mēnjachu, šo wumru. Dobra wowka je drje mje najšterje hnydom wot šapocžatka š lutym tučžnym dobrym milokom napojala, kiž mój žoldř šnješł njeje. Šak dołho hač bēch w džědowym domje, mējach štajnje wošebity nopašřł pschi jēdži, do kotřehož wowka š wulkich šudobjow, ša tyč druhich na šlidže postajenych, najšpšche wotčžerpa. Moja šhorowatošč čzinješche jej wulki štrach, šo wóšł ja do škčženžy wumrjeć; pschetož to budžiču dha na tym wina byli, hdyž bych psches šajke šomdženje šbožnošč šhubiřł. Wšchitzy w domje mēnjachu, šo šjes škčženžy žana šbožnošč móžna njeje; pschi tym pał tola do šmilneho, dobročiweho Woša, do wótza w njebješach wēřjachu. Ale w našchim domje bē wšchaf tež šak, kaž w štach druhich, wēřjachu jara wjele, ale dwoje njecžinjachu: najpřjódzy šo njepraschachu, šwotkal to maja, šchtož wēřjachu, hač ma w Ššwjatym Pišmje šwój podložł, abo hač je pschisčł, šo njewēš, š šajkeje štrony, kaž mole do wołmy. Šak šo šta, šo do Šesufkeweho čžerpjenja a š nješuspicza runje šak šwjerdže wēřjachu, kaž do něšajkeho šekžaneho šustarštwu, a tež teho jako jenaf nje-wēřjazeho šatamachu, kiž nad škšescžijanskej wērnosčju, a teho, kiž nad škupym šajkami a šubjennym šustarštwam š dwēlowasche. Š druhemu to, šchtož še wšchēch wēšrow šem wēřjachu, ženje w hromadu nješestajachu, nješchepytachu ženje, hač šo tež w hromadu hodži. Šak wēřjachu do Wožeje wšchehomozy a tola tež, šo móže štara žona škotej nacžinicž, a šwobodni murjerjo ludži moricž, hdyž š ješku do šucžka šakaja. Džěd móžesche, hdyž lehnycž džěšche, jara štroštnje „Wóšče našč“, a „wodaj nam našche winy, jako my wodawamy našchim winikam“ špēwacž a hnydom po tym wowzy prajicž: „ja šo tola nabžijam, šo šimbakež šakubej hiščeže něhdy

pschidžže, je-li je šprawy Wóš w njebješach; tón wjedrowy šhelma je pał mi džēšša šakzy žyly šručy šrojha wotworał, šo mēšniřł wšchón nahi a šchitwy šteji.“

Šo mējach šo hnydom škčžicž, w tym bēchu po šajkim wšchitzy jeneje myšle, tež, šo mēšestaj džěd a wuj šmotraj, a wowka šmotra byčž. Wo mojim mjenje pał wulka šwada našta. Moja macž budžiške rad šhorde mjeno mēša, a Šryž šo š derje špodobasche, šnana bē přjedawšči luby šak šekaf. Džěd a wowka nočzyšchaj ničžo wo nim wjedžecž, wone bē šimaj pschēnješžke; wonaj wobštejeschaj na mjenje Šhryštian, prajizy šo je to mjeno, kiž w žiwjenju a šmjerčzi něšchto płaczi. Wšchēm š špobjowanju mējesche w tym padže mój nan šwoje šamšne mēnjenje; wón šacžišny wobej namjetowanej mjenje a wobštejesche na tym, šo mējach Šeremiaš šekacž. Pschicžiny ša to mój nan ženje njemožesche prajicž, po šajkim tež šudy niz, čžim šrucžišcho pał šo na šwoje mēnjenje šepjerasche. Šo šym w šwojim žiwjenju štajnje widžak, šo ludžo šajkeje šžekanosče abo wjele bóle njeshžekanosče, kaž mój nan, čžim šwojemyšlnišcho na šwojej woli wobštwachu, čžim mjenje ša šnu prajicž wjedžachu. Šak bē šeho moje šakošne škřecženje, kiž pschi šwojim šakupje do šwēta čzinjach, pał něšajke njewojaš-njomne pschedčžucže mojeho šrudneho dónita, na šrudne šhēřlusche Šeremiaša dopomnił a šeho š tutemu mjenu nawabite. Najpřjedy šo moja macž podwoli, došelž Šeremiaš tola wošebnišcho škincžesche hač Šhryštian a šoždy prošchēřšči hólž šak nješekasche; potom šo tež džěd a wowka špokojišchaj, došelž bē Šeremiaš mjeno šibliškeho prošety, a wonaj žaneho Šeremiaša njeshajeschaj, kiž bē pschi šarje a rejach přēni, kaž drje móžesche něšajki Šryž byčž, kotřehož šnajachu.

Šraja, šo je šatraschne šrimało, jako mje š křčženju wješechu. Šola mi ničžo nješchodžesche, ale wjele bóle šerje tyjesche, šjes tym šo wēšče něšotrežkuliz džěčžo pschi pschesahim wješenju š křčženžy šhorje. Najškeřšcho bēšche špēšchne šchajšenje a štokanje woša mojemu šoldkej tučžne šulošo pschetacž pomhało, abo wón bē šo bóle na nje šwucžil; š jenym šłowom, ja wuštwiřł. Šo pał šo šole wuštworjenje šaturškim pschicžinam njepřichipšowasche, móže šebi šoždy lóško myšlicž. Šē přēni šrocž, šo bē džěd pschi křčženžy jeneho wnuka (džěčžidžěšča) pschitomny, a to šeho mjehšeho ščžini, bóle dobročiwišcho hač rošomnišcho šakupi wón ma-

czeri wśhelake křtósčćenja. To řo rořymi, řo ji te lěpje řlodźachu, hačž tón lěkarřki njerjad, ale jeje wuřtrowjenje njepřichřporjachu. Dźiwuje je, řo ludźo ženje njemóža ani na prawym měřće ani w prawym czařu pař rořomni pař dobrocziwi byčž; pař řu přche-rořomni, pař přchedobrocziwi, ř wjetřcha pař njeřřu ani to jene, ani to druhe.

Běch po tajřim jara lubowane dźěčžo a teho dla, rořymi řo, teř tucžne dźěčžo, přchetož lubořčž řo pola jara wjele ludźi, kiž njeřřu naruřli, hđže maja dobrocziwi, hđže rořomni byčž, w tym wopokařuje, řo dźěčži ř tak mnohimi a dobrými jědźemi napjelnjeja, kaž jenož do huby dže; na to, řchto ř tajřkeho czińjenja nařtanie, woni ani njepomnyřla. Přeřdy řo wowka ř tym horďžeřche, řo w lěčže řwoje kařniřchcža a řniřchcža, w řymje řwoje řwinje a řu-đžele pořařowařche a řhwalicž řřyřchęřche; něřko mějach řo ja pořa-řowacž a řhwalicž w lěčže a řymje. řchtož něřchto wot wowři chžyřche, trjebařche jenož řo mnu prawje řjenje czińicž, potom mó-řęřche řebi dopjelńjenja řwojeje proštwy wěřty byčž. Wřchudžom řo řo mnu wokořo bęřtlowařche, w řuchni, w řahrodže, a hđyž přchęđžiřche, hibařche jena noha koleřto, druha koleřtu. Džęđ mě-řęřche mje řkoro runje tak lubo, hačž runje bę jemu ř wopřeđka moje řchřčęńjenje w nozy wohidne byřo. řako řo po czařu rořwidh a řnutřkomne řiwjenje přchęř řnamjeřchta a řynti wošjewjach, dha džęđ ženje ř pola abo wuřhoda domoj njepřichřndže, řo njeby naj-řrjódzy na mnje pohladař. Wowka wobřrucžęřche ř pořnym přche-řwęđcęńjom, řo njeje žane ani tak cžeřte, ani tak řudre a pęřne džęčžo na řwęčže, kaž jeje Mijařch (tak bę řebi wona mjenujzy moje mjeno řeremiař přchřřóřřhřřa); prařęřche, řo móžu hižom pačęřje řpęwacž, jařo bęch lędom poř lęta řary, dořelž druřdy přchřpadńje ručžzy hromadu řthřnyřh.

Řo tym wřchęm by řebi cžłowjeř myřřlicž móřł, řo řym řo druřim domjazyřm cziř njelubřři řčžiniř, cziř lubřřcho mje džęđ a wowka mějęřchtaj, přchetož ř wjetřcha móžęřch hewař pyřnyčž, řo teřdy, hđyž něřchto ř jenyřm cžłowjeřom abo jenyřm řkocžęčjom ř wořebitej lubořčžu wobřhadža, druřy teho cžłowjeřa abo tole řkocžo hiđža a w potajnym přchęřčžęhaja. To řo wřchaj teř lořko wuřkla-řowacž hodži, přchetož wjetřchina ludži ma jenož wěřtu męřu lubořčže; hđyž po tajřim jeni přchewjele dořtawaju, dha řa řyřh druřich přche-řmařo wřřche wošřtanie, a woni řo přchřřóřřcheni cžiřa. Teř maja cžařto pod worakařořčžu jeneho domjazeřo, njeřh je to džęčžo abo řocžřa, wřchřřy cžęřpicž a njelubořčže wuřřacž; to dořru řrej nje-čžini, a cži, kiž maja wřřhu wolu, dyrřbja to wotpocžucžicž, hačž runje ničžo řa to njemóža, řo maja wřřhu wolu, ale řo řu druřy na tym wina. ř žyřa je cžłowjeř ř řawiřčži přchřřhřileny, a hđyž je něřchto lubowany, dha jeho mnořy hižom teho dla hiđža, hđyž teř jim hewař ženje ničžo na pučž řkadř njeje. řarash dže řain Abela ře řawiřčže, hačž runje Abel ničžo řa to njemóžęřche, řo řo řainowy wopor Bohu njepřodobařche. Pola nař pař tak njebę.

(Pořracžowanje.)

Swęřne podawki.

Řęmřke khęřorřřwo. Dořelž je řřóřny mór tak derje w řařřkej, kaž teř w řruřřkej hižom přchęđ něřkorej řhwiřu žyře řařřař, dha řmęđža řo řermanki a řřóřne wiři řařřo wřchudže džęřčęčž a řmę řo řřóř, řkoryž je hewař tajřemu móřej lořko podčžiřřjenny, řařřo hję řabžęřwa po řraju honicž a přchędawacž.

W měřřazu řeptembřu ma řo 27 řapořřłanzow do druřęje řomory wuřwolicž a to teř řařřu řornju řužiřu w nařřupanju něřkoryřh wolńnyřh wokřęřęřow potřęčęi.

řarřđžemu pónđželu w pjařej hodžinye rano w dražđžanřřim řřaryřm měřřče řyřny wřřęř a řřimot a póbła teř wořęřwowańje řařřyřchachu. Duř bę wěřte, řo je řo něřařte njeřbože řřařo a pořařa řo teř potom, řo bęchu přchi řym řchřřyřo cžłowjeřojo řiwjenje řhubiři. Mjenujzy na řchřžinej hařřy cžo. 19 w domje řorcžmarja Męřřnera byđleřche wěřty řteinmüller, řkoryž wóhńjořřrojne węzy (Feuerwerks-körper) džęřařche a je dařoko a řchęřoko rořpřchędawařche. Wón pař je hewař doma njeđžęřařche, ale mějęřche řwoju džęřařnyřu něřđže druřdže. Wón chžyřche pař řpomńjene ranje řóřřchto řajřch węzow do řipřta přchewjeřčž a dořelž mějęřche wotpohladanjje, jara řaře wotjęčž, dha je řajře řřařřchne přchęđmjety wjęčřor do řwojeho wo- byđlenja wřař, hđžęž řu řo něřař řapaliře a ř wuřķej možu roř- buchnyřke. řajře rořbuchńjenje je horyř džęř Męřřnerež řhęže na řřuchy rořřařyřko a rořmjetařo, ř dořom pař teř w řuřřodnyřh do- řmach wotřna rořřbřko a durje wurařřlo; přchetož te řapalene wóhńjo- řřrojne węzy ř wotřnami na wřchę řoki won lęřachu. řako bęchu ludžo ř pomozzy přchřbęžęři, buchń najpřjódzy pařaže rořpadanki hařřhene a přchi řym teř jena žona přchęđ bolořnej řmjerčžu wo- barnowana. Wó řřřwoje řteinmüllera namařachu řuteřo přchi wotřnje moweho lęžo. Wón njebę hiřchčže řwobřęany a bę jara wopaleny. Męřřner bę ře řwojey řwóřbu řiwny wošřař a bęřche, hačž runje bęchu wotřna a durje wurařžene, ře řwojimi hiřchčže czařa dořčž cžęřnyřł. Męřřnerež řřužobnu džowřu pař řřřęđža žęhłazyřh řřjadow řpalenu namařachu a bu jeje řprařžene cžęřo w jenyřm řorbje dele přchřnjęřene. řewař řřaj teř wěřty řndreas, kiž w řhęčřim pořřhodže byđleřche a řrantnerež řřužobna džowřa ři- wjenje řhubiřoj. řewař buřřchřaj dwař cžłowjeřaj lořko wobřřchřo- đženař; druřy wobhyđlerjo rořbuchńjeneřo domu řu pař řřřwi a řřrowi wuřčęřłi.

Řral Albert chže řwojeje řřrowořčže dla teř lęřřa něřkore nje- đžeře w řchwajzarřkej přchębywacž a řo řař najřřęřje w řapocžatřu měřřaza juniřa poda.

Direktorium albertřřkeřo řowařřřwa dawa w Dražđžanach wřchę- laře wobřchęřne řwarjenje řa wotřhadanjje řhoryřh a bęđnyřh řwaricž. Ř řemu je pař wjele pjenjeř řřřeba a budže teřo dla ř dořwolnořčžu wřřhřnořčže řotterija řřjadowana, w řkorežž pař dořbyřki ř pjenjeř njewobřřęja, ale móža řo jenož wřchelake řwory a řabrikaty dořbyčž. řřęřni dořbyřł budže 30,000 marřow (10,000 řł.) hóřny, druřhi 20,000 atđ. a budže ř žyřa 20,000 dořbyřłow, hjęř nimi 8330 po 5 marřach. Řóždy lořř budže 5 marřow řhoshřřowacž.

řBarřina piřřaja, řo řhęřor wjęřřha řřřmarřa ře řřužby puřchęčřit njeje a řo chže teř řřřmarř dale řřužicž a něřřře naležňořčže dale wodžicž, řola je řebi řhwiřu wotpocžřřřka wupřořřyřł a řa budže hačž do měřřaza auguřřta řracž. Wón budže hjęř řym na řwojich řubłach w řřomorřřkej a řauenburgřřkej přchębywacž. W řnutřřkomnyřh nalež- nořčžach něřřřkeřo řhęřorřřřwa budže jeho hjęř řym řanzłęřřki přchęđ- řřřřa řořmann řařřupowacž, w řwonřownyřh minifřer řřřlow a w prufřřim minifřerřřwje minifřer řamphausen. řhęřor je řebi wu- męřł, řo řmę teř w řutyřm czařřu řřřmarřa řóždy řař wo řadu řřadačž, hđyž řo jemu to nuřne řda.

W řuřřřch nowinařh wo řym, řo chže řřřmarř ře řřužby řřupicž, runje řař wjele řyčřachu, kaž w něřřřřch, a wořebje řřanzowřřke wěřte řpodobanjje na řym pořařowachu, řo řřřmarřowa džęřawořčž řóńž wošřmje. Ale nowřřřa powjeřčž je něřł řole řpodobanjje řařřo řahnařa.

Řęmřřkemu řařřřřřagej, řkoryž w řu řhwiřu řařřo w řarřřine wurađžuje, je řřřmarř teř ř nawjęđženju dař, řo řo na jeho wu-

radzowanjach wobdźelicy njemože, a je knjesow Hofmanna a Bülowa jako teju pomjerował, kotražj mataj jeho w rajchštagu fastupowacj.

Awstria. W Čzechach mějach w sadženyh dnjach pak sašo saposłanzow do čěškeho šejma wuswolěc a to sta šo w tych krajinach, hdžez jenož Čzechoj abo tola s wjetšcha Čzechoj bydla. Čzi pak kóždy ras tajkich mužow wuswola, kiž do šejma njeńdu, prajizy, šo žadny prawy Čzech tak dohdo do čěškeho šejma fastupicj njemože, doniž čěške kralestwo šwoje stare prawa sašo njedostanje. Saposłanzy šo po prawym na tři lěta wuswolēja, ale dofelj saposłanzy čěškeje narodnosće ženje na šejm njeńdu, dha knježecstwo kóžde lěto nowe wolby wupishe a čěški lud w kóždym lěcže s nowa wuswoli, ale stajnje starych saposłanzow — a tak ta wěz hižom wjele lět dže. Bjes Čzechami šu drje někotři, kiž šo Młodoczechoj mjenuja, a tuczi, hdnyž šo wuswola, do šejma du, ale lěta bu jenož jedyn jeniczi tajki wuswoleny.

Ruřowska. Wšhelake nowiny powjedaja, šo je ruski khezor turkowskemu sultanej džen postajik, hacž do kotrehož dyrbi tón wotmolwjenje na to dacž, hacž chze požadanja dopjelnicž, kotrež šu w londoniskim protokollu wuprajene. Postajeny džen je pjecža džen 13. haperleje a dyrbi šo teho dla w tychle dnjach pokasacž, hacž ruski khezor sultanej wójnu bórny abo hakle něšto posdžišcho pschijewjedži.

Sena wot tych přěnschich wězow, kotruž šebi ruski khezor žada, je ta, šo by sultan s čornohórskim wječhom mēr scžinik. K temu pak žane prawe wuhlady nješbu, dofelj šebi čornohórski wječ wotstupjenje někotrych kručow kraja a turkowske twjerdžišny Miřchicža žada. Do teho pak ani sultan ani turkowski šejm swolicž nochze.

W Ruřowskej hišcže pschjezo sa kšesczijanskich Estowjanow, s Turkowskeje do Awstrie, Serbije a na Čjornu Ğoru roščžekanych, pjenjesh šhromadžuja a je jenož jenicže petersburgske šlowjanste towarštwo w přěnich tšjoch měřbazach tuteho lěta 142,000 rublow nahromadžiło. (Rubel je něhže tejsko, kaž toleč.)

Turkowska. Sastupjerjo europiskich wulkomóznarjow šu sultanej londonski protokoll pschepodali, turkowske ministerstwo pak hišcže žane wotmolwjenje dačo njeje a je lohko móžno, šo sultan radšcho wójnu sapocznije, hacž šo žadanjam wulkomóznarjow podčijišnje.

Ze Serbow.

Š Budyřčina. Šsrjedu tydženja popoldnju wotdžerža šo w tudomnej Thiermannez restauraziji generalna šhromadžiřna towarštwa Macžizy Serbskeje. Tuto towarštwo je šwoje wotpohladanje na to škožilo, šerbški lud s wužitnymi knihemi fastaracž a je teho dla hacž dotal wšhelake knihi wudačo, kotrež pěkne powjedancžka, rořwuczenje w šadowniřtwje a šahrodniřtwje, wukładowanje wo štworjenjach, ša ratarštwo wužitnych a šchódnych, wopřchijeja. Šewak je tež wšhelake špěwy a kšěrłushe čziřcžecž dačo, teho runja tež šchulřke knihi, wulki šerbški šłownik, w kotrymž je kóžde šerbške šłowo s němiskim pschegožkom wopřchijate, a wyshe teho šo wot Macžizy kóždolětnje dwaj šechiwřaj tak mjenowaneho „Čžařopiřa“ wudataj, w kotrymž šu najbole wucžene nastawki wotčziřcžane. A šchó nješnaje protyku „Přchedženat“, kotruž tež Macžiza wudawa?!

Pjenjesh k wudawanju tajkich šerbških knihi šo na to waschnje nardadža, šo kóždy šobustaw Macžizy kóžde lěto 4 hriwny (marki) abo 1 tl. 10 nřl. da. Ša to pak wón tež te knihi, kiž šu šo w tym lěcže wudaše, na kotrež je wón macžicžny pschinoschł šaplacžik,

darmo dostanje. Ze knihi, kiž wyshe wostanu, šo ša doščj tunju placžišnu pschedadža.

Na tajke waschnje je šo wot lěta 1846/47, hdžez bu Macžiza šašojena, psches 170,000 tajkich knihi a kniřkow bjes Šerbami rořpschescžerako a wyshe teho s lěta 1854, hdžez šo „Přchedženat“ wudawacž pocža, psches 150,000 wotčziřcžow tuteje protyki.

To šu wěcže krařne płodny, kotrež je Macžiza hacž dotal k lěpřchemu Šerbštwa pschijewřša, ale tute płodny bychu hišcže wjele krařniřche byč mohle, hdy bychu tež naški čzeřcženi šerbřny ratarjo a rjemjeřuizy bole jako šobustawy do Macžizy fastupowali. Lětnje 4 hriwny na tajke dobre wotpohladanje wadžicž, to drje tak čzeřko ša nich byč njemože. Šdnyž to scžinja, po čžařu pěknu ličbu duřchnych knihi do domu dostanu a herak šebi hišcže tu křwalbu šařkuža, šo šu podpjerarjo šerbškeho piřmowřtwu. A tajka křwalba njeje jenož na někotry čžař, ale wostanje tež pschichodnje, pschetož mjeno kóždeho macžicžneho šobustawa šo w „Čžařopiřu“ wotčziřcžej a tak moža je potom džecži a džecžidžecži po dořhim čžařu čžitacž a šo pschi tym na šwojich přjedomnikow dopomnicž.

A wyshe teho kóždy macžicžny šobustaw rjenje čziřcžany diplom dostanje, kotryž budže tak pschijnje šhotowjeny, šo može šo jako wobraš wo řitwje na scžěnu pořšnyč.

Duž bychmy tym Šerbam, kiž mjenje abo bole wo Šerbštwo rodža, s wutrobu radžili, šo bychu tola lětnje 4 marki na podpjeranje šerbškeho knihowřtwu wadžili a tak šebi šami křwalbu šařkužili a Šerbštwu wěřny wužitk posčicžili. Macžiza Šerbřka njeje jenož towarštwo ša piřmawucženyh knježich, ale wona je řjenočzeřštwo, do kotrehož šwě kóždy poňolětny Šerb a kóžda šerbřka knjeni a čžeřna hospořa fastupicž.

Šchóž chze do Macžizy fastupicž, trjeba šwoje mjeno redaktorej Šerbřich Nowin, jako macžicžnemu pschedydže, wošjewicž a 1 tl. 10 nřl. pola pokładnika Macžizy, knjeřa pschekupža Mörby na mjařowym torhoshcžju, šaplacžicž, na čžo po někotrym čžařu šwój diplom dostanje.

Šłóncžnje chzemy hišcže pschijpomnicž, šo je towarštwo Macžizy Šerbřkeje niž jenož wot šakřkeho, ale tež wot pruskeho knježecřtwu ša dobre řpóřnate a wyschnořtnje wobtwjerdžene.

Lětuřcha macžicžna generalna šhromadžiřna, na kotruž běšhe šo 30 šobustawow šechło, šo po powitanju pschitomnych wot pschedydny wotewri a bu najprjódny powšchitkomna lětna rořprawa wot macžicžneho měřtopřchedšydy, k. šararja Ğórnika, čžitana. Wot njeho šo to teho dla sta, dofelj macžicžny piřmawjedžer, k. šapłan Łuřčanski, hižom wot 7. januara t. l. w Prařy jako nakřwilny přařes tamniřkeho šerbškeho šeminara pschedywa.

Š tuteje rořprawy nawjedžichny, šo pschedydřstwo a wubjerk Macžizy w tu křwilu se šłědowaznych šobustawow wobřtawa. W pschedydřřtwje šu: k. redaktor Šmoleč, pschedydya; šarar Ğórnik, měřtopřchedšyda; pschekupž Mörba, pokładnik; wyschšchi šeminarřki wučer Žiedler, knihownik a měřcžjanřki wučer Šapler, kniřřkładnik. Měřto piřmawjedžerja hacž na dalřhe po škoopřaziji k. šapłan Šóla fastupuje. We wubjerku šu knježa: šarar Šmiřch w Ğodžiju, šarar Šencž w Šalowje, šarar Ducžman w Šadworju a twařki miřchtr Wendler w Budyřchinje.

Přchedšyđřstwo je šo w běhu macžicžneho lěta pjecž křóčž šhromadžiło, a to dwójny s wubjerkom. Wudaše šu šo: šechiwř 52 a 53 Časopisa a protyka „Přchedženat“. Wřazny šo w tutym čžařu njeje čziřcžecž hodžiło, ša to pak je nadžiřa, šo macžicžne šobustawy lěřa wjetřchu ličbu knihi dostanu.

Jako nowe řobustawy řu w bĕhu lĕta řastupili: řk. mĕřch-
 czanřki wućeř Naplet w Budyščinje, řarať Kubiza we Wjeleczninje,
 wućeř Zencź w Draždžanach, řtudent řanowřki ř Budyščina,
 řatholřka Bjeřada w řařenřy, řr. phil. Sauerwein w řanover-
 řkej, wućeř Keřler w řoblizach, řandidat řuchownřtw a Bĕrnich
 ře řchczenřy, řtudent řjoch w řipřku, řprivatny wućeř řchořka
 w Budyščinje, wućeř řarbat w řowej Wřy a řtudent řřchwřzan
 ře řcźijez; řewat pak teź nĕřotři, we wukraju bŕdłazy řnjeźa jako
 wurjadne řobustawy řastupichu. (Pocracźowanje.)

řBudyščina. řDo řtudomneho řrajnořtawřřeho řeminara
 řbu ře řpocźatřom noweho řschulřřkeho řlĕta ř26 řmĕdźenřow přchwřjatŕch,
 a to ř1 řdo řIV., ř3 řdo řV. a ř22 řdo řVI. řklařřy. řWjes nimi řfu ř5
 řřerbo: řMitawř řWulřkeho řDaźina, řKnjeř ř Budyščina,
 řFrenzcl ř Njeřwacźidła, řKabowřki ř řomorcz a řGola ř řro-
 řdźiřcźa. řByřl cĕtuř wobřteji w řtu řkwilu ře ř131 řseminariřtaw, ř
 řmjes řkotrŕmiź je ř34 řřerbow. řF.

řBudyščina. řW řtudomnej řhojeřni je řřo ř9. řhaperleje
 řweřřy řSachřa ř řamjentnyř Wobřrameź wobwĕřnyř. řWĕn bĕřche
 řhewat we wokřeřnej řkudźiřkej řkĕźi na řřidowje, bĕřche pak řřo
 řhiźom řtam w mĕřzu řam řřonřowacź řchŕř a řřo řnoźom řdo
 řbrjucha řkoř, cźehoź dla bĕřu jeho řdo řhojeřnje přchwřjewřři.

řBudeřtez. řWeřřy řJan řAugust řSauer, řkiź je w řĀichonř-
 řzach řrodźeny, je pjećza řhiźom řchĕřcz lĕť w budyškej wokolnořczi
 řkranyř a pakolcźil, njeřřu jeho pak řjenje popanĕcź mohli. řTo pak
 je řřo řřoncznje řžandarnej řMartinej řradźiko, řkotrŕř je jeho ř9.
 řhaperleje řdořahnyř.

řBukez. (Pocracźowanje.) řW řapocźatřu ř11. řlĕřtotka na-
 řřtachu wĕjny hjeř řPolakami a řNĕmřami, řkotreź řřo wŕřebje w
 řRuźiřy wjedźichu a w řkotrŕchź řbu řBudyščin wjazy řkrĕcź pak wot
 řNĕmřow pak wot řPolakow řdobnyř. ř1018 řřo mĕř řcźini, w řkotrŕmiź
 řnĕmřři řkĕźřor řBjedriř řII. řřornju řRuźiřu řpĕłřtemu wĕjwodźe řWole-
 řřkawej, řkotrŕř bĕřche řhacź ř Wiřchnu řdobhczetřřy přchwřcħahnyř, wot-
 řřtupi; řdelnja řRuźiřa wŕřta hřřcze přchi nĕmřřim řkĕźřorřtwe. řřornja
 řRuźiřa pak řdořho pod řpĕłřřim řknjeřřtwom njebĕřche, přchetoź w
 řlĕcze ř1032 řdyrbjeřche řřo řařřo wot řPolakow nĕmřřtemu řkĕźřorej
 řKonradej wotřtupicź a wŕřta nĕř hacź řdo řlĕta ř1076 pod řNĕmřami.
 řNĕmřři řkĕźřor řBjedriř řIV. řpoda řu pak w řlĕcze ř1076 cźĕřřtemu
 wĕjwodźe řWracźiřřkawej, řdoleřź bĕřche řřo řjemu řtĕn w jeho wřche-
 řlaciř wĕjnach řřainje řřwĕřny a řpomozny wopokafař. řDlĕřci cźař,
 řhacź řdo řlĕta ř1244 řřuřřeřche řřornja řRuźiřa ř cźĕřřtemu řkraleřtwu,
 w řtutŕm řlĕcze pak přchińdźe ř Brandenburřřkej. řĀĕřřta řkralowřta
 řpřnyřkĕřyna řBeatřiz wŕřeni řřo ř brandenburřřřim řmarřhrabju a
 řdoleřź pjenjeřy njebĕřchu, na řjich řmĕřto řřornju řRuźiřu řřobu řdořta,
 řtola řjenoź najpřjĕdźy řtak řdořho, řhacź řmŕřachu řřo řpořdźiřřo pje-
 řnjeřy wupřacźicź. řTute pjenjeřy řřo pak wot cźĕřřkeho řkrala řjenje
 řnjerwupřacźichu a řteho dla wŕřta teź řřornja řRuźiřa řpola řBran-
 řdenburřřkeje (abo řBramborřkeje), řtola řř tym wumĕnjenřom, řřo řdyřbi,
 řjeli řBrandenburřřřy wĕjwodny wotemru, řRuźiřa řařřo řĀĕřřkej
 řpřchwřpanecź. řTo řřta řřo pak ř1319 a řduź w řtutŕm řlĕcze řřornja
 řRuźiřa řařřo řĀĕřřkej přchińdźe; řpola řkotrehoź řraja je nĕř řpřchcz
 ř300 řlĕť, řhacź řdo řlĕta ř1635 řbyřa, řhacź řpotom ř řSařřkej přchińdźe.

řDelnja řRuźiřa njeje přchczřo ř řřornnej řřjednocźena řbyřa, ale ř
 řdźĕla pod řdruřim řknjeřřtwom řřtala. řNĕmřři řkĕźřor řLothar řdari
 řju ř1136 řmiřchnjanřřtemu řmarřhrabji řKonradej ř řWettin a řwona
 řwŕřta řhacź řdo řlĕta ř1303 řpola řWiřchna. řW řtutŕm řlĕcze pak
 řpřchczba řu řmiřchnjanřřki řmarřhrabja řDiezmanř, řdoleřź bĕřche řjenjeř
 řpotřibny, řbrandenburřřřtemu wĕjwodźe; řtola w řlĕcze ř1334 řbu řařřo
 řwot řtuteho cźĕřřtemu řkralej řřanej řIV. řpřchczdata, řkotrŕř nĕř wobej

řRuźiřy, (přchetoź řhornju wobřczdzřřche wĕn řhiźom teź, řkaź je řřpomnřene,
 řwot řlĕta ř1319 řřem), pod řřwĕj řceptar řřienocźi a řřtej teź wobej
 řRuźiřy řřienocźenej řhacź řdo řlĕta ř1635 přchi cźĕřřřim řkraleřtwje wŕ-
 řřtalej. řřpomnřeny cźĕřřki řkral řJan — wŕřebje teź jeho řřyn řřorřa
 — řbĕřřtaji řdobraj řknjeźerej a řřtarařřtaji řřo řřwĕru řa řlĕpřche
 řRuźiřy.

řLucziř. (B. řN.) řřŕndźelu řnozy w řdruřej řhodźinje je
 řtudy wŕřeń wudŕriř a řtwarjenja řpjećow wobřczzenřřtwom řdo řproħa
 a řpopjeřa přchwobrocźiř. řWotpalite řřu řřo řmjenujřy řtwarjenja
 řřahrodniřa řřerolda, řkublerja řĀiřlerja, řkublerja řřjeħa, řkublerja
 řMicźerja a řkublerja řřrawza. řWŕřeń je w řřjeħcz břŕŕi ni wu-
 řdyřiř, njeje pak řřnate, na řkajře wawřhnje je wuřřchoř.

řŘorřymja. řřŕndźelu wjecźor wŕřořlo ř9 řhodźinow je řřo
 w řdomřřkiř řtudomneho řkublerja řřchcźĕpana nĕřat řpalićź pŕczĕto,
 řtola řbu wŕřeń řhiźom přchi řpocźatřu řřboźomnje řpoduřřeny.

řŘoweje řuki. řW řnozy wot ř2. řř3. řhaperleje je řřo w
 řtudomnej řřezy řřařřtrowje řřařřři miřřtr a řherz řřopjeř ř řWojereź
 řtepiř. řWĕn je řřo najřřterje pŕ cźmje řařřkudźil a přchi řř tym řdo řrĕři
 řpanŕř.

řŘĕkeje řWody. řTudy je řřo řeleny řřchwĕřřki řtechniřři
 řdireřtař řařřcheje řřkleńczĕřne, řřmjenom řLang, řřam řařřĕliř.

řŘedźborez. řřřredu řpřchcz jutrami, ř28. řmĕřza, řpadźe
 řnajmĕřřiř pŕřbralĕtny řřnyř řtudomneho řherbřřkeho řryķhtarja řřrořřy
 we wŕřkomitřnenju, w řkotrŕmiź njerwobřczbowany řpo řdworje wŕřořlo
 řbĕřařche, řdo řhnŕjizowewe řdźery. řřako jeho řbŕřřy řpotom řpřtachu
 a teź řnadenĕdźechu, bĕřche řhiźom řmowny. řřutrownicźku řbu jeho
 řcźĕřo pod řpowschřřtomnyřm řdźĕłbracźom w řřornim řWuřejdźe řřowane.

P ř i l o p k.

* řřmĕřta řřhriřtianije řpiřaja, řřo je řřo řańdźeny řtydźeni na
 řjenej řkupje řnedaloko řNaleřunda wulke njeřřoźo řřtalo. řřjenej
 řkĕźři, w řkotrejř řřo řpo řjenym řřkŕodźe řřchula řdźerźeřche, wudŕri
 řwŕřeń, wŕřo řkotrŕmiź wućeř ĕařře řřhoni, jako řřkŕĕd, ř řschulřkej řřtwei
 řwjedźazy, řhiźom w řpĕłmjenjach řřtejeřche. řřchĕřnacze řdźeczi řřo
 řřpali a wućeř je řřebi řnohu řřtamař.

* řřLincolna řpiřaja, řřo je řtam řWilliam řřarke, řkotrŕř je
 řw řjanuaru w řřaglewoodu řjeneho řlĕřneho řřaźnikŕa řařařř, řř
 řřmjerczi wotřkudźeny.

* řřŘis-Zomboru w řWuherřkej wudŕri řańdźeny řtydźeni přchi
 řwulřim wĕřřitu řřařřny wŕřeń. řřwaji cźłowjeřaji a ř74 řtwarjenřow
 řřo řpaliřu.

* řřřollanřkej řpiřaja, řřo je řbřřř wŕřndano řdo řjeneho řmřyna
 řdyřiř, řdźeź řrunje řmřnyř ře řřwŕřej řřonu a řřczełdźu přchi wjecźeri
 řřczĕřche. řřwĕn řbu řřreħeny a na řmĕřcze řmowny wŕřta.

* řřWŕřndano řdźĕřche řdźowřka řjeneho řbura w řřranřheimje řdo
 řmjařoweje řkomory řpo řpořřenju řdobru řkŕřbařřu řańdźeneho řlĕta.
 řřako řchŕřřche řtule řkŕřbařř, řkotrŕř na řjenej řřerdźi wřřařche, řřnoźom
 řwotrĕřnyřcź, řpoczĕ řřo řta řhibacz a řřo w řnej nĕřřřto řřchřŕowawřche.
 řřa řdźowřka řřo řařřtrŕřena řdo řřřtwy wřŕŕczi a řtam wupŕowjeřba, řřchtoź
 řbĕ w řkomorje řpřtŕnyřa. řřchřitzy řřo řtam řpodařu a přchi řbłiźřřim
 řpřchepřtanju řnamařa wřřo, řřo řbĕřu řmřřche řhŕřka přchi řpŕiřřchadłe
 řtuteje řkŕřbařřy — a řbĕ řto řrunje řwulřa řkŕřbařřa — řdźeru wuźřraře,
 řpjenjenje řřezraře a řřebi řpotom w řnej řhnĕřdo řnatwarķe. řřtej
 řpřŕřnej řkŕřbařřy řnamařadju pak ř5 řřtawe a ř4 řmĕdwe řmřřche.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Shtëž na swjateho Matija mlóczy, so wo-
pije, a hdyž rejwa, dha panje.

Mots Tunka. Ale shtëž móže jenož tajtele bledžicž.

S. D. To žane blady njejsu, ale to je stuf.

M. T. Ale tajti?

S. D. Nó Fischepantez wotrocžt je na spomnjenym dnju
mlóczyt a potom dwaj dnjaj sa sobu pik, tseczi džen pak na ker-
muschu schof. Tam pak žana s nim nochzysche rejwacz hiež a
jato so tola jena swazi, wón taž móznje panj, so desku rostraj.

— Njeje to dopokasany stuf?

M. T. Haj wschat haj. Ale aw jaw jaw tola!

Cyrkwinske powjesće.

Wkrowani:

Pétrowska žyrkej: Jan Chrystian Mjetan, wobhdler, s Janu Chrystianu
Hartsteinez.

Michalska žyrkej: Josef Korla Franz Sichel, wobhdler na Židowje,
s Karolinu Ernestinu Thomazež tam. — Adolf Wylem Korla Langa, krawc w
Budyshinje, s Janu Karolinu Nachlizež na Židowje. — Jan Franz Emil Mros,
wobhdler w Budyshinje, s Janu Amaltju Paasež pod hrodom. — Jan Moriz
Brühl, tysceřski mištr w Budyshinje, s Janu Augustu Schraderež s Hornjeje
Kinj. — Korla Chrystof Emil Hillmann, mlynski dželowjedzet w Budyshinje,
s Marju Augustu Thiemez s podhroda. — Ernst August Schmidt, wobhdler na
Židowje, s Paulinu Herminu Schmidtež s podhroda.

Rščiceni:

Pétrowska žyrkej: Ernst Herman, žana Hofra, dželaczerja, š. — Jan,

žana Scholty, wósti, š. — Ernst Richard, Michala Ernsta Beera, rjemjenječ-
steho mištra, š.

Michalska žyrkej: Maria Augusta, Korle Augusta Kucžki, dželaczerja
na Židowje, dž. — Wjedrich Richard, žana Bohuwera Kriegela, listnowořerja
w Matym Bjełkowje, š. — Albert Ota, Ernsta Alberta Krenza, klobufarja pod
hrodom, š. — Emma Ottilia, žana Augusta Kjecžki, kflamarja w Dobruschi,
dž. — Maria Theresia, žana Augusta Sandrita, kublerja w Estonej Borscheži,
dž. — Gustav Adolf, Michala Augusta Budowiza, kžezarja a pohoncza we
Wulfim Bjełkowje, š. — Jan Ernst, žana Wjedricha Fraela, wobhdlerja w
Zeifezach, š. — Gustav Herman, žana Bohuwera Garbarja, jahrodniča w
Radžanezach, š.

Katholiska žyrkej: Michal Benno, Miklawšča Müllerera, kublerja w
Estonej Borscheži, š.

Semrjeciji:

Džen 23. mērza: Ernst Bohuwēr, žana Nowata, wobhdlerja w Hrubjel-
czjach, š., 1 m. — 24., Jan August, n. š. w Gownojowje, 4 l. 3 m. 9 d. —
Maria rož. Schewzež, njebo žana Mječza, kžezarja na Židowje, wudowa,
75 l. 4 m. 22 d. — 25., Jurij Wojšnik s Kamjeneje pola Rafež, 73 l. — 27.,
Emma Franziska, njebo žana Szytory, mješczjana a ležomnošcerja, sawostajena
dž., 22 l. 9 m. — Jan Korla, žana Kubanje, jahrodniča w Nowych Čžichoi-
zach, š., 18 l. 10 m. 27 d. — 31., Maria rož. Nowatež, njebo žana Bohu-
wera Hafschi, wobhdlerja na Židowje, wudowa, 72 l. 5 m. — 1. haperleje:
Maria Madlena rož. Thunigež, njebo žana Bohuwera Wicžasa, prjedawšeho
kublerja-wumjenkarja w Banezach, mandželka, 71 l. 9 m. — Maria Madlena,
njebo žana Wjeršča, žimnošcerja w Brēmjenju, sawostajena wudowa, wo-
hdlerka w Budyshinje, 78 l. — 3., Maria Madlena rož. Penzigež, njebo
Korle Augusta Baldewega, mješczjana a wobhdlerja mješczjanisteho kubla, sa-
wostajena wudowa, 60 l. 6 m. — Korle Hermana Kubišča, pjelarja a kžezarja
na Židowje, mormorocžent š.

Telegrafiski bureau w sadnym twarjenju pósta na bo-
hatej hašy je kóždy džen wotewrjenu wot rano 7 hacž wječor 9
hodžinow.

Drjewowa aukzia.

Póndželu, 16. haperleje t. l., dopoldnja wot 9 hodžinow budže so w hosceženju
w Husžy

s drjewniščezja a wot buschizow we wotdželenju dubowe kečki a nowy kečchow pschi
husczansko-nowomješczjanstkej drošy:

2	Rm.	twjerdych šchczepow	} No. 9—43,
100	=	khójnowych	
44	=	=	} No. 1—33,
25,2	stotnjow	walcžkow, No. 16—78;	

s drjewniščezja we wotdželenju wowečetniške kečki pola Brěšynki:

181	Rm.	khójnowych šchczepow, No. 3—63,
69	=	=
29,7	stotnjow	walcžkow,

se ščrenjolešoweho drjewniščezja „tórnowe jamy“ pschi husczansko-mjedžojstkim puczju:

17	Rm.	twjerdych šchczepow,
28,4	stotnjow	twjerdych walcžkow;

s niskolěšoweho drjewniščezja pschi rycžetkuble Družkezach:

18,6	stotnjow	twjerdych nabitych walcžkow
------	----------	-----------------------------

pod wuměnenjom našadženja a pod wuměnenjenimi, prjedy wošewjomnymi, na psche-
šadžowanje pschedawacz.

Kupzy šu prošeni, šebi drjewna prjedy wobhladacz a šo teho dla na lěšnika w
lěšowym domje pola Huski wobrocžicž abo šo tež bjes dalscheho do našpomnjenych drjew-
niščezjow podacz.

Grabinste Schall-Miaucourste hajnište sarjadnistwo w Husžy.

Hugo Opelt.

J. A. Böhme, rěšbar

w Budyshinje na swontnej lawstkej hašy 788
porucza šo k wudželanju

rowowych pomnikow

s pěstowza a marmora.

Sprawne pošluženje a tunje płacžisny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

Pschepoloženje khlamow.

Moje korbone a wošowe khlamy, kotrež
bčchu hacž dotal na hospitalstkej hašy cžo. 20,
šu jutry do kžezje knješa kowarja Beyera
na hospitalstkej hašy pschepoložene. Wo prawje
pilny wopyt prošy

wud. Schilling.

Shrop

ff. Kandis punt po 16 np.

w žylym tunišcho porucza

Gustav Poser.

Kžezja cžo. 4 w Nowej Wšy pola
Mješwaczidla s jara rjaney šadowej a holo-
tovej jahrodu, s šjomimi wobhdleńskimi stwami,
šo jara hodžaza sa rjemješnika (handwercarja),
s 5 kórzami pola, je se šwobodnje ruki na
pschedati.

Ernst Thomas.

Ržane a pscheńčne woflepje

we wjetschich a mjenšchich dželbach šo šašo
kupuja. Wot koho? to je šhonicž we wu-
dawařni Serb. Nowin.

Dinklerowe hojenje

k wotštronjenju khorých a nječistých wut-
kow w cžele (kž šu na khorosczach wina).

Ša budu šobotu 21. haperleje w ho-
sceženju k „bčemu konje“ wo istwoje cžo. 5
rano wot 9 hacž popoldnju do 5 hodžin k
ryczam, a hoju wocžibolenje, šlowubolenje,
pishi a wuhry, cžerpjenje w žoldku (wro-
czenje), kóžokhorosče (šischawy), njemóz,
rheumatismy, tajne khorosče psches wot-
štronjenje khorých a nječistých wutkow w cžele.

Fr. Ph. Dinkler

w Dražďanach, Jacobsgasse 5, I.,
naturski lěčar.

Na žitnej hašy 52.
w domje knjeja přichytupa
Korla Noacka.

Čětnje jaquety w zyle nowych pschekrašnych mustrach,

porucza jara tunjo

W khlamach šo šerbski ryczi.

H. Kayser

na žitnej hašy 52.

Wulku džělbu dobrych nowych muštrow **kattuna**, ¼schěrokeho
porucza, stary lohcž po 25 np.,

S. Kahler

na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubiščeža něšto zyle nowe,
kattun a battist

porucza

H. Kayser

na žitnej hašy 52.

Sa

knjesow ratarjow a konjewobšedžerjow.

Zenicžki skład

**wošebje trajnych a wodunjepschepuschčatnych
konjaznych krynadłow (dekow)**

ma

Julius Hartmann Sohn

na mjašowym torhosčezju.

℞ prjódštėjazym

wužywam

porucžam knjesam ratarjam šwój skład

khumschtnych hnojnych šrědkow

pod rukowanjom dobroščje.

Rajtunišče płacžisny stajejo, šawěščjam šprawne pošluženje a pschispominam, šo
wšchitke, pola mje kupjene hnojne šrědki pod kontrolu špytanskeje stazije w Bomorezach steja.

W. Mattheis w Budyščinje.

Reinhold Hartmann jun.,

**pschedawačnja platu, manufakturowych
tworow a šchijaznych maščinow.**

Mojim čzeščzenym wotebšerarjam w měsčje a na wšach
š tutym najpodwolnišcho š nawšedženju dawam, šo šym
ja moše pschedawanje w budže pschi radnej kbeži na tu-
domnych wicžnych dujach (šobotu) šastajil a prošču, mje
pschi potrebjje w mojich khlamach

23 na šerbskej hašy 23

wopytačž.

Reinhold Hartmann jun.,

**pschedawačnja platu, manufakturowych
tworow a šchijaznych maščinow.**

Dla pscheměnenja khlamow pschedawam
ja šwój skład

**židžanych a stoffowych
měcow**

po zyle tunich płacžisnach.

Heinrich Langa

na bohatej hašy.

Šo bñch šwój wulki šklad trochu
murumował, pschedawam nětko wšcho
po poniženych płacžisnach.

W Budyščinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,

klempnačski mišchtr.

Šchtrjampotworowe khlamny

A. Lommašča

na žitnej hašy pódla želejopschedawačnje
knjeja Šiščera porucžaja šwój derje šrjado-
wany šklad bawmjanych šchtrjampow, šokow,
džěczaznych šchtrjampow, kholowow a jakow,
kaž tež wofmjanych a bawmjanych wusch-
manskich zwiernow a lubi pschi šnatej dobrej
tworje najtunišche płacžisny

F. A. Lommašča.

Derje twarjene

Džěczaze wošy

wšchěch družinow a wulkoščjow šu štajnje
dostacž w džěczazowosowej fabrizy **A. Stein-
bacha** w Ketlicach pola Lubija.

Würzburgske

runklizowe šymjo

w šnatej dobrej tworje porucza

Carl Noack

na žitnej hašy.

Pola knježeho šahrodnika w Del-
nej Kinje šu měšacžne rōže, ephew,
šopjenate rostliny a w hornazach štejaze
kwěty, kaž tež palmowe hašošy na pschedač.

**Rožowany štwjelzowny abo
njetrjenny len,**

kaž tež wutrjenny len kupuje po kōždej džěl-
bje mehaniska džělšchadownja w Šajnizach.

Kóšlaze kōžki

kupuje

W. Trepera, knižiwjašat
w Budyščinje na šchulerškej hašy.

Kóšlaze kōžki

po najwšchšchich płacžisnach kupuje a wšchitke
družiny hrubnych kōžow derje a tunjo wuha-
ruje

G. Naucka

na garbarškej hašy 426.

Róslaze kożki

kupuje, kaź pschezo, po najwyschschich płacziśnach
Heinrich Langa
 na bohatej haſy
 a pschi berbskej katholickej zyrkwi.

Rupne, pschenajeniſte a wotnajeniſte kon-
 trakty, dołżne a ſaſtawne piſma, ceſionſte
 liſcziny, proſtwny, bagatelſkórżbne węży wob-
 ſtara najtuniſcho

agent **Sioplansky**, na reſniſtej haſy
 ſ napschecza mjaſowych heřkow.

G. Joachim, Atelier ſa njebolosne ſaſadżowanje ſubow,
 operazije ſubowe, plombirowanje,
 czuſcezenie, ſahnacze ſubhohlenja atd., w Budyſchinje, na ſnutſknej law-
 ſkej haſy 120 pola ł. pjekarja **Klingſta**. R ryczam wot 9 do 6 hodzinow.

Mleſchczanska haptyka w Budyſchinje.

Słowne torhoſchczo. **Max Schünemann.**

Eſwinjazy polver, paczjit 30 np.

Schwajzarſki młotowy a wužitkowy polver, paczjit 50 np.

Koltkowy polver ſa konje, paczjit 50 np.

Butrowy polver, paczjit 50 np.

Sarybowanje ſa konje, ſ najlepszich tinkturow a najblyniſchich eſenzow
 bżelane, wot wjele ſtronow jako woſebje derje ſtuffowaze a hojaze thwa-
 lene, punt po 1 marzy.

Wot wjele lét ſławnje ſnata
prawdziwa Ringelhardt-
Glöcknerſka žalba je ſchemptom

(M. RINGELHARDT)

a ſati-
 tanſkej
 marke

na ſchachtliczřach, je pruhowana a poruczana psche: koſcożoć, rak, karbunkel,
 ſaſy, liſchawn, ſtonoplaw, woſabjenje a wopalenie, ſahorjenje, ſ zřła psche wſchē
 ſwonkne bolazc, žoldkobol, kurjaze woka, wicz, drjenje atd. atd. a je doſtać
 w ſchachtliczřach po 25 a 50 np. w budyſkomaj haptykoma, kaź teź w hap-
 tykach w Biſkopizach, Rakezach, Schērachowje, Hirschfeldze, Bjernaczizach, Woſtrowzu,
 Herrnhuće, Neugersdorfje, Großſchönawje, Nowoſalzu, Seiſhemersdorfje a w
 fabrizy **M. Ringelhardt** w Gohlizu pola Lipſka, Eiſenbahnſtr. 18.

Knizki ſ wopiſmami ſu we wſchitkich haptykach wupołżene.

Łekarſke wopiſmo włoſowej tinkturje.

Bo dokładnym wēdomnoſtnym pruhowanju hornjeje tinktury dyrbu ja pschypōſnacze,
 kotreź je ſo jej wot łekarjow a konjumentow doſtało, zyle ſa prawo ſpōſnacź, a wēru
 ja, ſo je ſ tutym wubjernym włoſowym hrēdkom problem roſwjafany, hubjeny włoſowyy
 ſroſt ſ nowa pokylnicz, **haź plēchaczſtwa wotſtronicz**, jeli thocholki zyle wotemrjeło njejſu.
 Wi njeje žadny włoſowyy hrēdk ſnaty, w kotrymž ſu tak dobre a ſtuffowaze wulki w tak
 bohatej merje ſjenoczene, kaź w teje tinkturje, a mōžu tu ſam u niź jeno jako wjele do-
 konjazy, ſpomōžny, pschi tym zyle njeſchōbny hrēdk psche wſchitte czerpjenja włoſow a
 hłowjazeje kože, ale teź jako zyle woſebny a ſpodobny hrēdk ł ſdzerzeniu a porjenſchenju
 włoſoweho ſroſta najlepje poruczicź, ſchtož ſo tudy po pschikluſchnoſczi a prawdze ſtawa.
 Dr. **Soſ. Müller**, medizinalſki radźiczel w Barlinje. — Seniczi ſklad teje tinktury ma
 w Budyſchinje **Heinr. Jul. Linck**, w bleſchach po 1, 2 a 3 martach.

Pschepołoženje thlamow.

Mojim czuſczonym tudomnym a wonkowſkim wotebjerarjam ſ tutym naj-
 podwolniſcho ł nawjedzenju dawam, ſo moje žitowe, piżowe a mukowe
 thlamy wjazy w domje knjeſa **C. W. Biſki** na žitnych wikach njejſu, ale
 ſo na ſchulſkich hrjebjach w domje, **Techellez** herbam ſluſchazym, a nje-
 doſto **Preiſerez** łoczmy (roźk žitnych wikow) leżazym namakaja.

Ja proſchu, ſo by ſo mi dowērenje, hać dotal ſpożczene, teź dale ſpo-
 czowało.

ſ poczeſczowanjom

August Halka.

W Dobraſchczach pola Delnjeje
 Górki je maſiwna thēža czo. 14, kotraž
 ſo ſa kōžde rjemjeſtło (handwerk) hodži,
 ſe ſolotowej a ſadowej ſahrodu na
 pschedań.

ſ Słuchne nje-doſtatki, ſ
hluchoſcz wēſcze a doſpołnje ſahoji, jeli
 njeje pschinarođżena,
F. Kattepoel w „Mhaus, Weſtſalen.“

Saptyka w Rakezach.

Wužitkowy, wobżerny a młotowy
 pōlver, ſaſowyy pōlver, ſwinjazy wob-
 żerny pōlver, reſtituzionſki fluid wo-
 trjeſneho ſtolotekarja knjeſa **Dr. Kocha**,
Dr. Maranderowyy baſam ſa woczi, **Dr.**
Whitowu wozdżiczk ſa woczi, **Dr. Kro-**
nenbergerowu wozdżiczk ſa woczi, **Dr.**
Manerowyy brōſtſyrop, ſenclomēd, dra-
 džansku, hamburgſku, žitawſku, mohren-
 thalſku, lampertſku a glōcknerſku žalbu,
Dr. Netſchowe ſarybowanje psche bru-
 nawu, wiczowu wotu, nervowyy baſam
 poruczaj w ſnatej dobroſczi po najtu-
 niſchich płacziśnach

R. Bredemann.

Spēſchnu blejchu

ſ podrobnyym wukładowanjom teź w tu-
 tym lēcze po ſnamjenicze tuniſchich pł-
 acziśnach poruczam a rukuju ſa dobru,
 ſprawnu tvorou.

R. Bredemann.

Róſlata a róſlaze kożki

kupuje po najwyschschich płacziśnach

A. Trepera

rukajzowa fabrika w Rakezach.

Wot dženſniſchego dnja bydlu na
 róžowej haſy czo. 625, ſchtož mojim
 czuſczonym wotebjerarjam a wſchēm dru-
 him ł dobrocziwemu nawjedzenju dawam.
 — ſ dobrom poruczam ſwoj wulki ſklad
mużazhch, žonjazhch a dżeczazhch
ſtiſletow, gumniſowhch ſtupnjow
 a wſchitkich, do mojego rjemjeſtla ſlu-
 ſchaznych tworow. — Pschedawanje ma
 ſo jenož w mojih thlamach pschi bo-
 hatym tōrmje a ſo teho dla wjazy w
 domje ł pschekupza **Schanza** njeſtanje.

C. F. Ranisch.

Psches 2000 ſahojenhch.
Wopiſtwa ſahoji hnydom ſ wjedze-
 njom abo bjeſ wjedzenia piczta, tak
 ſo je jemu picze zyle wohidne.
F. Grone in Mhaus, Weſtſalen.

Krajnoſtawſki bank.

Wukupowanie lużyckich 4½ % ſaſtawnych liſtów naſtupaje.

Rónz tuteho lěta pari naſadpłaczomne lużyſke 4½ % ſaſtawne liſty ſo wot podpisaſaneho banka abo jeje filiale na ſchulſkej haſy w Draždžanach, ſ bėžazej kručhodanju a pſchi prāſentaziji do lōnza meje t. l. ſ ¼ % woſebitym ſarunanjom, hižom nětko ſ hotowymi pjenjeſami wukupuja.

W Budyſchinje, 11. haperleje 1877.

Krajnoſtawſki bank ſakſkeje Hornjeje Lužicy w Budyſchinje.
Chrig. Dudardt.

Wulki ſklad

fahlkoža } wurēs
konjaza koža } walfowana a njewalfowana,
čželaza koža }
kaž tež pōduſtje we wurēſu

poruczeja po poniženych płacziſnach

kožowe khlamy

Julius Eiffler

pſchi mjaſowych hētkač čzo. 35 w domje k „nēmſkej halli“.

Lejſtów

doſtachu nowe poſylki a poruczeja je po poniženych płacziſnach

kožowe khlamy

Julius Eiffler

35 pſchi mjaſowych hētkač 35.

Wſchi potrebieje

**kalka wſchitkich družinow, kaž tež
hnójnych ſrēdkow,
kamjenteho wubla a brunizy**

ſwoje ſklady najlěpje porucza

H. Grieshammer,

ſe ſkladom na dwōrniſchežu ſ napſchecza ſtareje kublotubje.

A ſminjenju ſmyſkow ſ tutym k na-
wjedzenju dawam, ſo je knjes

Otto Büttner,

hač do nowſcheho čzaſa w mojich ko-
žowych khlamach w Budyſchinje
dželazy, 1. haperleje t. l. tak derje ſ
tutych khlamow, kaž tež ſ zyla ſ mojeje
ſlužby puſchczeny.

Richard Lindau

w Chorjelzu

kožowe khlamy en gros.

Žiwnoſeč čzo. 21 w Bėczizach je
hnydom na pſchedaſi a je wſcho dalſche
tam ſhonicž.

Plajnowſche

we wſchitkich družinach **Klobukow** a **mėzow**
porucza po najtuniſchich płacziſnach

R. Tworoger

na mjaſowym torhoſchežu
ſ napſchecza radneje kſeže.

W Banezach je kſežniſka **žiwnoſeč**
čzo. 4, 2 akraj 269 □ prutow pola a luči
wopſchijaza a ſ 49 dawſkimi jenofežemi na-
položena, ale bjeſ wumjeſta, hnydom ſe ſwo-
bodneje ruſi na pſchedaſi.

Wrowje, pyr, kalmuſ a druge wu-
žitne forjenje a jela kupuje we wſchėch džel-
bach po wyſokich płacziſnach

haptka w Kafezach.

Jena ſchijaza maſchina ſa krawzow a jena
ſa žony ſtej dla ſaſtačza khlamow na pſchedaſi
na ſwontomnej lawſkej haſy čzo. 795.

Na Škokolzy čzo. 3 je jena ſtwa a
komora k pſchenajeczu.

Jena **dželaczeſka familia** ſo na
ryczekubto Lutobcz pyta. Wona wobnydenje
a rolu k bėrnam darmo doſtanje.

Pyta ſo

wot jeneho budyſkeho knjeſtwa, kotrež žanych
dželci nima, pſchi dobrej ſdže k Janej teho
lěta jena

holza,

niz jara młoda, kotraž dyrbi w kuchni zyle
naſhonjena byčz a tež hewal wſcho druhe
domjaze dželto ſwolntwoje wobſtačaz.

Jenož tajke, kiž maja dobre wopſkma,
ſmėdža ſo ſamokwjecž.

Dalſche je ſhonicž we wudawaſni Serb.
Nowin.

Jeneho kmaneho **krawſkeho** pomožnika
pyta ſa dobru ſdu

M. Schneider w Kafezach.

Sedym **tyſčerski** može pola podpisaſaneho
hnydom do dželta ſtupicž.

Šymant w Droždžiju.

Bukicžanſke ſerbſke towaſtvo

ſmėje 18. haperleje pohedjenje.

Džeſiſki porjad: 1. Protokoll a regi-
ſtranda. 2. Wſchėdnost k. wučerja Wag-
nera: Lużyſke ſtawſny w napohladže na
huſiſtſtu a 30lětnu wójnu. 3. Sabawa.

Wſchėdkynda.

„LIPY SERBSKEJE“

čzo. 4 je wuſlo a moža je wotebjerarjo we wu-
dawaſni „Serbskich Nowin“ doſtač. — Wopſi-
ječe: Praſica a hromadnik. (Ze zapiskow Ser-
bowki 1846—47.) Wot Wjacſlawka. — Itlaſ na
kulenju we Wučkecach. Spisal Pėskowski. (Po-
kračowanje.) — Mój poklad. Wot Wjelemėra.
— Za křižerje. (Jutrowne powjedanėko wot
Pėskowskeho.) — Wobrazy ze žiwjenja. — Zla
zwada. — Znatemu baſnikej. Njeznaty baſnik.
— Naſ njebo džel. — Rajtar a holečo. — Wje-
đorny ſpėw. — Jurij a Handrij. — Šerſenje.
(Připiski wot J. Barta.) — Nawėſtki.

Tež ſu hiſće přenje 3 čisla „Lipy Serbskeje“
doſtač, je-li chce hiſće nėchtōn na nju abonni-
rowač.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čisło plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 16.

Sobotu, 21. haperleje

1877.

Krajnostawski bank.

Wufupowanje lužiskich 4½ % sastawnych listow nastupaze.

Kónz tuteho lěta pari nasadplacowome lužiske 4½ % sastawne listy šo wot podpizaneho banka abo jeje filiale na schulskej hasy w Draždžanach, s běžazej kručodanju a pschi přäsentaziji do kónza meje t. l. s ½ % wošebitym šarunanjom, hižom nětko s hotowymi pjenjesami wufupuja.

W Budyschinje, 11. haperleje 1877.

Krajnostawski bank sakskeje Hornjeje Łužicy w Budyschinje.
Chrig. Durdardt.

P s c h e r a d h m s d a.

(Powjebancžo s Wošnitje.)

Pokračowanje z č. 14.

Šašnje šwěczi šlónzo na wyšoki Balkan. S najwyššicheho wjeršcha posběhuje šo čornny dypf, kiž šo w powětrje pomaku dele puščeja, šo možešć nětko wulkeho worjeła (hodlerja) špósnacž. Potom wobroczi šo k Nowemu Bazarej, šo by šebi tam wšchědnu zyrodu pytał. Bješ škałami bliskich hor leži hłuboki, s travu bo- hacze porošczeny doł, šrijedž kotrehož šo pluskotaze małe rěčzi šhromadzeja a potom do rěki, „Šynliza“ pomjenowaneje, šjenocžene dale běža.

Wošnjašam šu tute škalishčeja jako domowina rubjazeho wjelka snate, Turkojo pak maja je ša bydlishečo čzerta a wšchěch čzornych duchow. Ale hajdukojo do teho njewěrjachu, hdyž šebi tute hory ša wobhydjenje wušwolichu a woni, šo bychu wjelka hižom s nasdala wottrašchili, škały pschi jenicžkim šahodže s byčzej krmju pomasachu. — Tu nětko namakašć jich šhromadženych; šu kručze, šhlynje šrosčzeni mužojo a wótreho pohladnjenja. —

Hajduk, šlowjanski šchescžijan, pschimashe ša brónju, jako bě jemu Turka wobšedženštwó wšať, šcžeže šo do hor, šo by šebi wot Turkow žiwjenšku potrebu, psched šwojimi bratami pak čzescž a šhwalbu dohnył. S bolosnej wutrobu wón pluh a brónu wopuščezi a wša šfélbu a mjecž do rukow, šo by wojował s Turkami ša šwjaty šchiz a ša šwojich podežishčezanych bratrow.

Tajzy šu tež čzi, kotřiz tu nětko na tramje w měrje leža. Widžishć tam do kola wokoło džery, pak do škały wurubane, pak šhame wot šebje nastate, a wone hajdukam a jich šwojbam ša wobhydjenja šluža. Druhe pak šu šhowanki ša wšchědnu potrebu, šo brónje a wězy, Turkam w bitwje wotdobyte.

W jenej tajkele škałobje-prošnježy bydli nětko Emira, šwojeje rjanoscže dla wuwolana džowka nowobazarškeho pašče. Widžishć ju runje wonka na trawniku šedžazu; pschetož, hacž runje šo psched hajdukami bojeshe, njemóžeshe tola w šymnej, wuškej šhowanzy wutracž; tež ju jasne šlónčžo po nóžnym wichoru wabjeshe, šo

čzerstweho powětra nasrěbacž a tať wutrobu, je šrudobu wobčeženu, woložicž. Hajdukojo njeběchu s žyla tať hrubi ludžo, kaž bě šebi to wo nich myšlila. Běchu jej drje woczi šawjafali a ju šem pschi- wjedli, tola nětko dachu ji wšchu móžnu šwobodu; žadyn wot nich šo k njej ani njepšchibliži. Žony a džowki pak poškušowachu ji, kaž lubemu hošczej; njedžiwajo na to, šo je jata, pytachu ju šawjekelicž, tať šo šo jej šdashe, jako by doma bješ šwojimi njewolnizami (šchflovinami) była, kotrymž běchu hajdukojo šwobodu dali.

S hustyw šchlewjerjom šawodžeta, psches kotrež jeno jeje wótrej čzornej woczi šyboleschtej, šedžeshe tu wona s pošhilenej hłowu. Šod šchlewjerjom s ruku na pušotazu wutrobu škocžeshe, pytajo, ju šmėrowacž a tať žaťošč psched hajdukami potajicž, wobebje pak psched mlódzenzom, kotryž njedaloko wot njeje štejeshe, kaž by ju štražował (wachował), štajnje na nju hładajo. Šaž husto pak Emira woczi k njemu pošbėže, šo wón wotwobroczi a šo po rjanym mlódnym woblicžu šacžerweni.

„Šemu je mje a mojeho hubjenštwá žel,“ praji pschi šebi Emira, „tola džowka móžnoho Ali-Džmana njeshmě šwoju ból pošafacž“, a pschi tym hłowu hordže pošbėže. „Šacž je tež mój nan žiwu?“ džeshe potom šrudnje a šo šašo pošhili, bolosčiznje šdychujo. — Wboha! ty widžeshe wojašow w bitwje bješ hajdukami k šemi padacž; ty widžeshe, šo šo twój nan hišcže šhroble wobarashe, ale šchto šmėšć šebi druhe myšlicž, hacž to, šo je tež wón pod wótrymi mjecžemi hajdukow panył. A kajki kónz to s tobu wosmje?!

Tu jena jejnych přjedawšchich njewolnizow k njej pschistupi a šo k jeje noham pošhnywšchi ju ša ruku pschimny a rjekny: „Čžeho dla šu tať šrudna, Emira? Ty wšchat šy lubošna a mašć dobrocžiwu wutrobu, šchtož je hajdukam derje snate; teho dla njetrjebasch šo žaneje njeluboscže bojecž. Šudž špokojna, šo bychmy šo tež my dostateje šwobody pošnje šwjekelicž moše.

„Allah je šwoje woblicžo wote mnje wotwobrocžil,“ wotmolwi Emira, „kať možešć žadacž, šo bych šo tať šawjekelika, kaž přjedy

w jahrodach swojeho harema,*) — ja, kotraž bym nětko služob-
niza swojich poddanow?!”

Šilža — tak rěkašče ta druha, někotre lěta starscha holža —
wiješče s hłowu, džješče pak: „To je ryčz twojeho nana, wostaj
šo jeje, tudy w horach je njewušchna, hdžež šam wěštit zunje k
šwobodže duje, kotruž wschał wasche njewolnizy wužiwacž nje-
šmėdža.“

Emira šo postroži a pohladawšchi na holčžo, pschi njej še-
džaze, šrudnje šawola: „Allah kerim (Boh je wulki)! Tež moja
luba pschecželniža je šo wote mnje wotwobrocžila a dopomnja mje
na moje njewolnistwo!“ — a wutorhnywšchi s jeje rufi šwoju
rukū, s njej woblicžžo pschitry a pkašasche. (Pokracžowanje.)

*) Ša rem je to wotdželenje turkowskeho wobhydlenja, hdžež žonške bydla.

W Budyščinje, šrjedu 18. haperleje.

Wšhelaske nowiny powjedaja, šo ruski kšěžor Alexander dženska
wjeczor s Petersburga do Riščinjewu pojedže, hdžež je hłowna
kwartira ruskeho na wójnu pschihotowaneho wójska. S nim šo
tam pjecža tež general Šgnatjew poda, kiž běšče hacž do nowšcheho
cžascha ruski póšlanž w Konstantinoplu.

Dale nowiny powjedaja, šo je nětcžišchi šastupjer ruskeho
póšlanža w Konstantinoplu, knjes Šjelidow, porucžnosčž dostał, je
wschěni, k tamnišchemu póšlanštwu škuschaznyu šastojnikami a lu-
džimi jutje šchtwórtk 19. haperleje Konstantinopel wopušchecžicž.
Štemu je tam ruska parokóbdž póšlana a ma Šjelidow na njej
s Turkowskeje wotjēcž.

Štónčnje je šo w Barlinje wujednało, šo by šastupjer něm-
škeho kšěžorstwa w Konstantinoplu tych ruskich pschekupžow a rje-
nješnikow, kiž šwojich naležnosčžow dla Konstantinopel wopušchecžicž
njemóža, pod šwoje wobarnowanje wšał.

To šu wscho šnamjenja, kotrež na wójnu bjes Rušami a
Turkami pokasuja. Ruški kšěžor drje pak přjedy hacž bližšchu
póndželu do Riščinjewu njepšchijėdže, dokelž chže na pucžu na
khwilu tu a tam šastacž a wotdželenja wójska wobhladowacž, a po
tajkim najškerje hagle ša tydžen šhonimy, hacž je wot tam Turkam
wójnu pschipowjedžit. Wjemnyžy někotre nowiny wudawaja, šo ma
šo to w Riščinjewje štacž.

Bjes tym šu šo ruske, pod brónju stejaze armeekorpsy hibacž
poczeli a pschezo bliže k rumunškim mjesam cžahnu, na jich dotalne
mėštna pak druhe wójsko pschicžehnje. S Rumunškej je najškerje
wscho wucžinjene, šchtož je ša tón cžasž trjeba, hdyž Rušojšo psches
Rumunšku cžahnu, pschetož tónle kraj bjes Rušowskej a Turkow-
skej leži.

Hdyž šu Rušojšo Rumunšku pschecžahnyli, pschindu na přeni
wulki šadžewł a tón je rěka Donawa, kotraž pola tamnišchich
Ššłowjanow Dunaj, němški pak Donau rěka. Wona ma naj-
bole štajnje psches žyke lěto wjele wody, ale w nalėcžu hišchže we
wjetskėj mjerje, tak šo je jeje woda w haperleji a meji na 10
kchčži wyschšcha, dychli w juliju. Wona tež w haperleji a meji
daloko psches šwoje brjohi štupa. Duž to, jeli šo Rušojšo hižom
nětko wójnu šapocznu, ša nich žana lohka wěž njebudže, hdyž chže-
dža psches Donawu pschecž, hdžež jim torhaze žolny twarjenje
moštow jara wobcžezne cžinja a powodjenje pschistup k šamej rězy
jara šadžewa. A wysche teho mamy wopomnicž, šo budža Tur-
kojo se wschey mozu na tych kšelėcž, kiž budža móšt twaricž, kaž
tež na tych, kotřiz, hdyž je štónčnje natwarjenu, psches njón na
turkowski boš Donawy pocžahnu.

A turkowski boš Donawy je wschudže tam, hdžež mohł šo s
rumunškeho boša pschekhod psches rėku štacž mohł, s twjerdžijnami
a šchanžami derje wobarnowanu a s wulkimi kanonami a s woja-
kami šylnje wobšadžene. Budže to po tajkim šatraschnje cžěžki
pschekhod psches Donawu, hdyž ma šo pod kulemi turkowskich
baterijow štacž. A hdyž tež šo Rušojšo napošledk někał psches
rėku pschedrėja, dha jich na turkowskim brjohu wójsko, dawno k bit-
wje hotowe, wotčžafuje. Hdyž pak tež Rušojšo tele turkowske
wójska wot Donawy wotčžišchcžža, dha maja potom tamnišche, w
nalėcžu njepšchelėšne pucže pschewinyčž a šo pschi tym štajnje psche-
cžiwu Turkam, jich se wschěch štronow nadpadowaznyu, wobaracž.
Šsu-li pak tež to wscho pschětrali, dha maja šo psches balkanške
hory pschetlocžicž, psches kotrež jenož s wjetscha wuske pucže wjedu.
A te šu wot Turkow po móžnosčži šaracžene a s hórškim kanonami
wobarnowane.

Duž tale wójna ša Rušowšku lohka njebudže a wona budže
wjele, jara wjele ludži wopromacž dychbjeć, šo by móž Turkow
šlemika a turkowskim kšchecžijanam s pschecžehauja a wschelkeho
druheho hubjenštwu wupomhata.

A pschi wschēm tym Šendželška a Awštria šradžu na turkow-
skej štronje štejitej a budžetej Rušam tajnje šchfodžicž pytacž, hdžež
a kał budžetej to jenož móž.

Swětne podawki.

Němske kšěžorstwo. S Draždžan pišaja, šo je kral Albert
w tychle dnjach horu Dybin pola Žitawy wopytacž chžyl, šo pak
je to dla nětcžišcheho wjedra hacž na lėpschi cžasž wotštorcžit.

Na narodnym dnju krala Alberta, kiž budže pschichodnu pón-
dželu, 23. haperleje, budže w Draždžanach wulka wojerška parada
wotdžeržana. — W tych šchulach, w kotrychž budža tutón šwjedžen
na tajke abo hinajke waschnje šwojecžicž, šo na tymle dnju žana
šchulška wucžba wotdžeržecž njetrjeba.

W Draždžanach je šakške hłowne towarštwu ša šnutžškomne miši-
onštwu 17. haperleje šwoju generalnu šhromadžijnu wotdžeržalo a
pschi tym te a druhe ša žiwjenje dželacžerjow wažne wěžy wuru-
džowale. — Wjeczor přjedy běšche šhromadžijna towarštwu ša roz-
pschecžeranje kšchecžijanskich knihi, a šo ta šama w ewangelškej
dwórškej žyrkwi wotdžerža.

Na Lubijško-žitawškej železnizy je wjedžer jeneje lokomotivy s
tutej pschipošdnju 16. haperleje do jeneho stejazeho cžascha tak šylnje
prašnył, šo bu šydom pucžowarjow wobšchfodženyh, tola šu rany,
kotrež šu dostali, wschitke lohke.

Kral Albert a kralowa Karola štaj šo 16. haperleje na šwój
lėtny hrodžit w Strehlenje pola Draždžan pschekhydlihoj.

W Grínhainje šu šo 13. haperleje domiške krawca Langi a
blacharnika Šchreyera wotpalike. Šo by šo žyrkej a šchula, kaž tež
druhe, šady njeju stejaze twarjenja psched wohnjom wobarnowale,
dychbješche šo jena kšěžža podtorhacž. Pschi tym pak šo to nješbože šta,
šo šo jena murja šašypny a jeneho cžłowjeka štraschnje wobšchfodži.

Wěšty knjes Wilde běšche hižom psched někotrym cžasžom draž-
džanskim šmilnyu wustawam 150,000 hriwnow daril a je nětk
15,000 hriwnow k lėpschemu tajkich wustajit, kiž s kšostarňjom
(Strafanstalten) pschindu, a 90,000 hriwnow k podpjeranju wo-
kšudženyh draždžanskich pschekupžow a jich šwójšow.

Němski kšěžor je wobšankjenje, šo ma najwyschšchi němški
šud w Lipsku šwoje šchdlišchcžžo dostacž, wobtwjerdžit a to w
šastojnikach nowinach wošjewit.

Wjecz Bismark je so hagle 16. haperleje na swoje kubka w Lauenburgskej podať. — Na jeho pišmo, w kotrymž wón khěžora wo to prosheshe, so by jeho se služby puščezil, je tón napisał „ženje!“ Duž dyrbi Bismark dale w služby wutracz, tola smě sebi ju polóžicž, kaž sam chze, a so jemu teho dla, kaž hižom tchženja naspomnichny, tjo ministrio jako fastupjerjo we wěstych naležnoszczach k pomozu stajeni.

Generalny polny marschal Wrangel je 13. haperleje swój tšiadzewjecždžebaty (93.) narodny džen swjeczil.

Brasilski khěžor w tychle dnjach se swojej knjenju mandželstej w Barlinje pschewywashe a je so wot tam do Parisa podať.

So so khěžor lěša do Ešasa poda, je nětko s wěstoszczu postajene, a so tam teho dla k jeho powitanju wulke pschihoty czinja. — General Voigts-Rhetz je 14. haperleje we Wiesbadenje wumrjel. Wón w pošlenjej wójnje 10. armeekorps kommandirowashe. — Präšident Buttkammer w Mekyu je sa wyschšeho prešidenta Schlesynskeje pomjenowany, dokelž je dotalny prešident, hrabja Arnim, swoje fastojnistwo sožil. — Barlinski zyrkwinski sud je swjeczazeho biskopa Janišewsteho w Posnanju (Posen) teho dla wotšadził, dokelž je tak mjenowane mejste sakony někať pschstupil.

Na rajchstagu bu w tychle dnjach bjes druhim wo naležnoszczu, džekaczerjow, rjemješnišich pomoznikow a wuczomnikow nastupaze, wuradzowane. Pšichi tutej sškadnoszczu buchn tež wšchelake namjety, kotrež sozjaldemokratyžy smyšleni sapošlanzy stajachu, sa dobre spoznate.

Awstria. W tutym kraju poczina so w nowšich czášu jena strona rošwivacz, kotrež so buštawy so teho mēnjenja, so drje by dobre bylo, hdy by awstrijske knježerstwo swoju dotalnu, Turkow podpjerazu politiku wostajilo a radšcho Bosniju wobšadžilo a s Awstriju sjenocžilo, dokelž wšchaf rošpanjenje Turkowsteje so tola wjazy sahacizč njeda. — Druha strona a to so Madžarjo we Wuherstej pať czim lubošnišcho s Turkami czini a jich dla awstrijske knježerstwo k wójnje s Rušowstej naschczuwacz pyta. Turkowstemu sultanej so tajka madžarska lubošnoscz jara lubi a wón je teho dla na wuherste ministerstwo wšchelake drohe knihi, kotrež so Turkojo w swojim czášu we Wuherstej rubili, s wošebitej deputaziju wotpošlak.

K 40lětnemu wojerstemu jubileju awstrijskeho arzhwójwodny Albrechta je ruski khěžor wjercha Meščezerskeho pošlak, so by jubilej w jeho mjenje sbožo pschaf; němiski khěžor je w tajkim wotpohladanju tež jeneho generala do Wina pošlak.

Gričijska. Tež gričiske knježerstwo so na wójnu hotuje a chze hacž do 15. meje wójsko wot 60,000 muži pod brónju stejo mēcz. Někotre bataillonny so na gričisko-turkowske mjesy pošlane, dokelž so tam Turkojo tež tójšcho wojakow pošlali.

Rumunška. Ruskej fastojnikaj Wilte a Mocčanow staj do Rumunsteje pschijěloj, so byschtaj se fastupjerjemi rumunšich železnizow wšchitko wujednať, sčtož by dla pschewjesenja džělby ruskeho wójska trjeba bylo. — Rumunski wječch Korla chze so do Rišchinjewa podacz, so by tam ruskeho khěžora postrowil.

Rušowska. Ruškojo derje wjedža, so je w nalětnym czášu wójna pscheczowo Turkam jara czežka wěz, ale woni mēnja tola tež, so je ruske wójsko tak derje pschihotowane, so budže wšchitke sadžewki pschewinycz mōž. Najskerje ruske wójsko, kotrež w Afiji steji, najprěnišchi nadpad na Turkow scžini.

Trnkowska. Wyschšchi generalojo so s Konstantinopla hižom k swojim armeekorpsam wotjěli a sultan so pječa bóršy k wójsku poda. — Tak mjenowane Dardanele blifko Konstantinopla so pslynje

wobtwjerdžuja. — Wójnske lóžje so tež nimale wšchitke do rjadu stajene, so móža do Czorneho Morja wotjěcz a tamnišche ruske pschimórške města bombardirowacz, tola so so tele w pošlenšich czášu tak wobtwjerdžile, so drje so jim žana wulka škoda njestanje.

W Bosnijskej so Turkojo sašo s kšcheczijanami bija a bēchu 12. haperleje a šlědowazy dny blifko Topole wšchelake bitwicziť. — Blifko Utešča je so tež wjele kšcheczijanow pscheczowo Turkam s brónju w ruzy šhromadžilo.

Ze Serbow.

S Budyšcina. (Generalna šhromadžisna towaštwa Maczizy Serbskeje. — Pofraczowanie.) — Wo pomšchitkomnej lětnej rošprawje, wot k. fararja Górnika datej a w czěsle 15. Serb. Rowin wotczizščezanej, postanu pokladnik towaštwa, k. pschepuz Mjerwa (Mörba) a wšchitke doškody a wudawki towaštwa drobne rošestaja. Wón ščoncžnje pokafa, so je wšchitkich doškodow bylo 1723 markow a 51 np., wudawkow pať jenož 1612 markow a 97 np., tak so je 110 markow a 54 markow šbytku w pokladnizy wostalo. S tutym šbytkom a s druhimi pjenjefami nětko maczicžne samóženje 412 m. 54 np. wopšhija.

Knjes farar Šmišch potom šhromadžisnu na to kēžbnu scžini, so je se wšcheho šlicžbowanja, wot k. pokladnika dateho, šjawnje widžicž, so je k. Mjerwa swoje pokladnistwo derje wjedť. Wón namjetowashe teho dla, so by so jemu džakna šława dostała, k czemuž šhromadžisna pschihlošowashe.

Na to knihownik towaštwa, k. wyschšchi wuczěť Fiedler, rošprawu wo maczicžnej knihowni da, s kotrež spoznachny, so je so tuta w bēhu lěta wo 70 knihi pschisporika. Sa to, so je k. knihownik knihownju do rjadu stajil a džiwajo na wšchu, hewaf knihownje dla nałoženu prózu, so tež k. Fiedlerzej wot šhromadžennyh džakna šława dosta, kaž tež teho runja maczicžnemu knihiškladnikaj, k. mēščezanskemu wuczěrzej Kaplerzej, dokelž s jeho rošprawu nashonichny, so je maczicžny knihišklad w dobrej ruzy a pod šwěrnym dohladowanjom.

Pošlenju rošprawu w mjenje wubjerka, kiž ma džěla wšchitkich maczicžnych fastojnikow pschehladacz a rošbudžicž, k. farar Šencž dawashe. Wón podrobne rošestaja, sčto je džěla a prózy trjeba bylo, so bychu so maczicžne naležnosczje tak šrjadowale, kaž sebi to jeje nowe wustawki žadaja, so pať je nětko wšcho tak do rjadu šestajane, so može šhromadžisna s tym žyle s pokojom bycz. Tež w nastupanju maczicžneho domu, na kotryž pať Macziza ani pje-nježka dacž njetrjeba, dokelž šarjadowat tuteho domu, k. Smoleť, wšchón pjenježny njedostatk placzi, so so wobštejenja tak polěpschite, so so doškody a wudawki nimale rune. — Knjeszej Šenczej so teho dla, dokelž bēšche wón wošebje prózu nowošrjadowanja a pschehladowanja na so wšaf a šhwalobnje dokonaj, džakna šława wot šhromadžennyh wupraji. (Ščoncženje pschichodnje.)

S Budyšcina. Šsobotu 14. haperleje wječor w šedmej hodžinje tji prošne lowrije pod mostom budyško-nowošalskeje dróhi s kolije wuskoczichu a buchu s džěla rošražene. Duž njemožachu czaji, kiž potom pschijědžechu, pod mostom pschjěcz, ale puczowarjo dyrbiachu pschod mostom wustupicž a hacž na dwórnišchczo pēšchi hicž. Ludžom so žana škoda stała njeje. (B. N.)

S Bukež. (Pofraczowanie.) Rjemješnistwo a wiki so pod knještjom czěšeho krala Korle IV. jako kužiškeho maršhrabje podpjerachu, dróhi a pucze budu twarjene a městam wšchelake prawa pschiswolene; wošebje starashe so kral Korla tež wo dobry porjad

a mēr w kraju a wustupowasche teho dla kruzce pschecziwo paducham a rubjeznikam. W horach a lěbach Łužicy khowasche so w tamnišchich czašach wjele rubjeznikow a woni běchu šebi tež na někotrych horach twjerde hrody natwarili: tak posběhowachu so na Koršymju, Landskrónje, a Dybinje tajke rubjezne hrody. Rubjeznizy nadpadowachu wošebje pschekupzow na dróhach, wšachu jim jich twory a pschekupzow jimachu, wjedzichu jich na šwoje hrody, czifnychu jich jow do hlubokich jastwow, a dđeržachu jich tak dołho jatych, hač so napošledk i wjele pjenjesami wuplaczichu.

Čžěfki kral Korla czechnišche šam i wóštkom na tutyh rubjeznikow a wutupi tojšcho rubjeznich hrodow, bjes nimi tež Dybin, kotryž po horzjum wojowanju dobu, wšchitzy rubjeznizy, kotřiž so popadžechu, buchu na měšcze morjeni, najbóle wobjesčeni. Dofelž rubjeznizy najbóle měšcžanstemu wítowanju šchodžachu, da wotpusčeczi Korla lužiskim městam, so móžachu šami tež pschecziwo rubjeznikam wojowacž a rubjeznitwo podušecž. W lěcže 1346 šjednoczichu so lužiske města Budyšchin, Kamjenž, Lubij, Žitawa, Šhorjelž a Luban, šezimichu tak mjenowany měšcžanski swjast a wuhotowachu wóštko, kotrež pschecziwo rubjeznikam wojowasche a najprjódžy koršymški rubjeznj hrod w lěcže 1350 dobu, pošdžišcho pak tež tón na Landskrónje.

Mjenowane šchěcž města běchu hižom w tamnych czašach najwjetšche lužiske města; najstaršche wot nich je Budyšchin. Hižom w lěcže 807 buchu něotre khěže na městnje nětcžišcheho Budyšchina natwarjene a bě to přeni šapoczatk města a wot lěta 958 so Budyšchin město mjenuje. 997 bu tam, hdžez nětk wulka zyrkej steji, kšapakka šakožena, i kotrejež 1074 zyrkwicžka a 1207 psches dališche pschitwarjowanje cyrkwej nasta, kotraž bu japoschtošej Šětrej pošwječžena. Mjeno Lubij so přeni krocž 1259 jako město mjenuje, Šhorjelž pschindže 1231 jako město prjódk, tola wobštejesche jow hižom wot lěta 1126 wješ Šhorjelž. Luban so 1180 jako město mjenuje, a Kamjenž w špoczatku 13. lěstotka. Najmłódsche lužiske město je Žitawa, kotraž je 1255 wot čžěšeho krala Dtokara šakožene.

(Potracžowanje.)

Šhodžija. Našch nowy wucžer, knjez Š. Šchołta, rodženy w Tradowje, je so wóndano k nam pschěšydlił a bu w pschitomosčzi šchulškeho prjódkšterštwia wot lokalneho šchulškeho inspektarja, knješa fararja Šmishča, do šwojeho šastojnstwa šwjedžeńšzy šapokasany. — Šjatk 13. haperleje šwjecžesche tudomny knjez šantor Šiščka šjecžadwazycžilětny jubilej šwojeho tudomneho šastojnstwa, jako bēšche hižom psched jědnacžimi lětami šwój 25lětny wucžerški jubilej šwjedžeńšzy wobeschot. Džecži našeje šchule je wón we wšchem nastupanju na wyšoku štopjeń šdžetanosčje pošbēhnył, kaž je to tež wyschnosč i wošebithym počšecžowanjom pschipošnała. Duž tež žadny džiw njebēšche, so jemu wošadni a knježa k tutemu dnju najwutrobnišche šbožopšchecža a drohe dary pschinyšechu.

ŠRadworja. (R. Š.) Njedželu do poštnic mějesche tudomna katholicka šwjedada šakoženiški šwjedžeń. Mjez tym zo bu popošdnju wot 4—6 hodžin wólbna žhromadžizna wotdđeržana, žhromadžichu so wokolo 7. hodžiny šobustawy a hošcžo, a přeni krocž tež lěšča mandželške a šotry šobustawow k šerbškej wjecžeri w šwjednej šali pola Šórnichec, tak zo bu štwa a hišcže jena pošblanska štwa napjelnjena. Šdnyž běchu so pschitomni, kotrychž bēšche něhdže 70, za blido zeshdali, dđeržesche k. pschedšyda šarar Ducžman powitanšku ryčž. Ššchi wjecžeri knježesche wješoky duch, a šerbški špew a pschipitki pod žynkami harmonia powšchitkowne zawješelenjo dawachu. Wulke wješelo a wjele žorta pschihotowa tež šwjedna lote-

rija, wot kotrejež bu žbyłk, kiž pschez 20 markow wucžinjesche, k ponowjenju wopomnika šararja Šakdy poštajeny. Šhromadžiznow bē so w šwjednym lěcže dđeržalo 9, kiž buchu z cyla wot 235 šobustawow a 26 hošcži wopytane. Ššchednosčkow dđeržesche 1) k. šarar Ducžman 5, a to wo šwjecženju bškopow a wo štamiznach Šadworja hač do nětcžišchoho cžasa; 2) k. wucžer Šral 2, a to wo žiwjenju pošlenjoho kathy. Šhurwješča Šurija Šrodatoho, a wo žiwjenju přenjoho luth. Šhurwješča Šendriča a wo zawjedženju lutherškeje wery w našchim kraju. Wšche toho poda pschedšyda rozprawu wo wobštejenjach pschichodneje cyrkweje w Čžornecach abo Šacžonju a kóždy krocž tež pschehlad najwážnišchich podawkow cžasa, a pišmawjedžer Šral rozprawu wo powitanju bškopow we katholickim kašinje we Dřeždžanach, a rozprawu wo wopytanju šakoženišchoho šwjedženja Šufowškeje šwjedny. Kr.

ŠLejna pola Šwojerež. (Č. Čh.) Tudy šmy pak 12. haperleje šašo wulke nješbože mēli. Mjenunžy jako tudomny bur Šahórka na špomnjenym dnju wokolo 9 hodžin se šwojimi ludžimi pschi wjecžeri šedžesche, je žadlawy škóštnik na jeho dworje woheń šakožik, tak so so wšchē jeho twarjenja, kaž tež twarjenja bura Šylowa, šahrodnika ŠMichała a šublerja Ducžmana wotpalichu a škóncžnje bu tež hrodž šowarškeho mišchtra Šiški wot wohnja wutupjena. Šurej Šahoržy šu so špalike 1 był, 1 kruwa, 1 cželo, 1 šylne šwinjo, 2 wowzy a wšcha šjerina. Ducžman bēšche šwoje šubko hałke psched někotrymi njedželemi kupil a njebēšche twarjenje hišcže šawšecžik, duž wón žane šarunanje i wopalneje kašy nješdostanje. — Wot lěta 1858 je to hižom šchtyrnaty woheń w Šejnje a bu wjetšchi džel tych šamnyh wot štych ludži šakoženy.

Šdubrawškich štronow šu Šerb. Now. psched blēšchim cžakošom pišake: „Šda so, jako by duchomna nusa čžyła i našchich štronow do lubych Ššerbow nuš čžahnyčž.“ Šo bēšche prajene we nastupanju wuprósdnjenja šarškeju městow w Šhošmje a Šadšchowje, kotrež štej so psched lětom i jenym šerbškim duchomnym wobšadžilej. Nětk šnano pomjenowana nusa bóršy druhu krocžel šakrocži. Šlětnjanska šara je wot špoczatka t. l. po minjenju k. šararja Šowaka njewobšadžena, a dofelž wona k tym něšcho lěpschim šarškim městam škusčja, dža bēšche tamna wošyročžena wulka šerbška wošada teje dobreje nadžije, so budža so tak derje i šrusšese kaž se šakšonsške šerbškeje hornjeje Łužicy něotři duchomni abo kandidatošy wo nje próžowacž. Šajka nadžija je so pak tak malo dopjelniła, so so ša te přenje 3 měšazy wakanzy ani jedyn duchomny na klětnjanšku šaru šamokwił njeje. Duž je tamne cyrkwine zastupjeńštwow jeneho k. duchomneho našeje wokolnosčje pošyko, so by do Šlětnoho jako šarar pschidncž čžył; a tón to šjecža tež čže.

Šajke to pschemēnjenje ša mačo lēt! Šako psched šchtyrjomi lětami w Šbjelštu, hdžez šara mjenje došhodow ma, dužli w Šlětnom, nowoho duchomneho pytachu, šu na žnjach 1873 hišcže šjjo knježa duchomni, šerbšzy a němszy, pruhu předowali, — a w lěcže 1877 dšrbja so na lěpschu šaru duchomni hałke pytačž. Šo šchšecžijanšzy šmyšlenym a rošomnje rošmyšlenym wošadam a wošadnym wjele k šarošcžiwemu wopomnjenju dawa. Šcho je wina tajšeho njedostatka a šcho so mohło k jeho pomjenščenju a škóncžnemu wotwobrocženju wošebje tež se štrony šerbškich wošadnych štačž? to čžemy, dali Šóh, pschi škladnosčzi druhich podobnych a njelubošnych powješcžow wukładowacž. Ščžšchrb.

Reinhold Hartmann jun.,

**pschedawarńia platu, manufakturowych
tworow a schijaznych maschinow.**

Mojim częśczenym wotebjerarjam w měsce a na wsach
s tutym najpodwolnischo k nawjedzenju dawam, so bym
ja moje pschedawanie w budze pschi radnej khezji na tu-
domnych wicznych dnjach (sobotu) fastajil a proschu, mje
pschi potrebye w mojich khlamach

23 na herbskej hašy 23

wopytač.

Reinhold Hartmann jun.,

**pschedawarńia platu, manufakturowych
tworow a schijaznych maschinow.**

Na žitnej hašy 52.
w domje knjeja pschetupža
Korla Noacka.

Žetnje jaquety w zyle nowych pschekrašnych mustrach,
samšny fabrikat, kaž tež po mērje

poručja jara tunjo
W khlamach so herbski ryczi. **H. Kayser**
na žitnej hašy 52.

Wulku dželbu dobrych nowych mustrów **kattuna**, ¼scherokeho
poručja, stary lohč po 25 up., **S. Kahler**
na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubiščeža něšto zyle nowe,
kattun a battist
poručja **H. Kayser**
na žitnej hašy 52.

Ca

knjesow ratarjow a konjewobšedzerjow.

Genički sklad

**wošebje trajnych a wodunjepschepuschčatnych
konjaznych krywadłow (dekow)**

ma **Julius Hartmann Sohn**
na mjašowym torboščežu.

Wulki sklad

fahlkoža }
konjaza koža } wurčš
čzelaza koža } waltowana a njewaltowana,
kaž tež pódušče we wurčšu

poručjeja po poniženych placzišnych

kožowe khlamny

Julius Eiffler

pschi mjašowych hětkach čjo. 35 w domje k „němstej halli“.

Žiwonošč čjo. 21 w Běčžizach je
hnydom na pschedań a je wscho dalsche
tam ihonič.

W Dobrascheczach pola Delnjeje
Górki je mašiwna khezja čjo. 14, kotraž
so ja kóžde rjemješko (handwerk) hodži,
je kolotowej a šadowej šahrodu na
pschedań.

So bych šwój wulki sklad trochu
wurumował, pschedawam nětko wscho
po poniženych placzišnych.

W Budžinje na žitnej hašy 52.
Hermann Rachlitz,
klempnaški mištr.

Moskowahi

derje twarjene tunjo poručja
Wilh. Benad, gratokował
na jerjowej hašy 274.

Wschitke kem škušchaze porjedzenja,
kaž tež porjedzenje schijaznych maschinow wón
najlepše wobštara.

Sklad časnikow J. G. Schneidera

134 na smutškej lawiskej hašy 134.

Psches nowostjadowanje mojich khlamow,
kaž tež psches najtunishe a najsprawnišhe
nakupowanja móžu ja w kóždej družinje časni-
nikow (segerjow) najrjeišchi wubjerl poskicizč.

Regulateury w 60 mustrach po 8 tl. a
drožšcho, ša hońtwjerjow tež w khezjach
s jelenjorohišnow.

Čženšče časnikwi s drjewjanymi a porzela-
nowymi woblicženim, bėrtlkhodžinki bijo,
datumpokasuju, kaž tež 8 dnjow duže,
po 1 tl. a drožšcho.

Wobkufocčasnikwi a wocjinwerczerje po
2 1/2 tl. a dr.

Šlēborne a mjedžowe cylindrowe a an-
trowe časnikwi po 6 1/2 tl. a dr., pschi
pschimadle nacžahnyčž.

Šlēborne cylindrowe časnikwi po 4 1/2 tl. a dr.

Šlēborne a nowešlēborne wrjeczeno-časni-
niki po 1 1/2 tl. a dr.

Šlote mužaze časnikwi po 14 tl. a dr.

Šlote žonjaze časnikwi po 10 2/3 tl. a dr.

Wendule a šchtužy, po 3 1/2 tl. hačž 50 tl.

Šudžbne hrajadla, stolžy, tyški, lajerki,
melodiony, cigarostawki, albumy, šchite
kafščežiki po 1 1/2 tl. a dr.

Móžne časnikwi po 4 tl. a dr.

Rufaze časnikwi wschěch družinow po 3 2/3 tl.
a dr.

Budžate časnikwi w 6 družinach po 1 1/2 tl. a dr.

Prandžinow šlote rjecžastki, poskocžane rje-
čžastki, medaillon, klucžiki.

Ženož šwėru wotčehnjene časnikwi
ja po špodžinwe tunich placzišnych a pod
dopokasanim rukowanjom pschedawam.

Tež ja kupowarjej čžičežane ruko-
waze pišma s mojim podpisom a časni-
kowym čžiškom dam.

Lejstow

dostachu nowe pošytki a poručēja je po poniženych placzišnach

kožowe khlamy

Julius Eiffler

35 pschi mjašowych hětkach 35.

Pšichi potrjebje

kalka wšchitkich družinow, kaž tež

hnójnych šrědkow,

kamjentebo wubla a brunizy

šwoje šklady najlepje poručja

H. Grieshammer,

še škladom na dwórnišćezju s napšćeczja stareje tublotubje.

Šizom wjele lět šlawnje snata **Ringelhardt-Glöcknerška žalba***) se šchtempom: **(M. RINGELHARDT)** a šakitanškej na šchachtliczkach je marku pruhowana a poručja šo psche: kosczožer, rak, karbunkel, šalsy, lišchawn, škonoplaw, wosabjenje a wopalenie, šahorjenje, s žyła psche wšchě šwonkne bolaze, žolkoboloseže, kurjaze woka, wicz, drjenje atd. atd. Šo by šo prawa dostała, žadaj šebi **Ringelhardt-Glöckneršku žalbu**, wo kotrejež wo šebnej hojazej mozy šu wopišma, kaž je žana druha žalba pokasacž njemóže, we wšchitkich **haptychach** wupožožene.

Wučžahi s nich pokaza, šo šu n. psch. Carl Häudler w Rögližu p. Schfeudiga a Hale wot kosczožera, Königowa w Schfeudigu wot štrajšćueje šaczeklišny na kolenje, G. F. Neubert w Šafłowje p. Košweina wot šahorjenja koscžokóžki, Wilh. Müller w Rödewarje wot drjenja (wješnogrychtizy wobšwědcžene), Heindr. Kersta mafa džowka w Hohenossigu p. Deliščha wot wopalenja, W. Fischera maky šyn w Lindenawje wot šakšow, Hempelowa w Schfeudigu wot lišchawy, kžěžer Lehmano w Knüppelsdorje p. Danneje wot škonoplawa, wobšedžerja zyhelniceže Schuberta džowka w Scheibe p. Seidenberga w Šchlef. wot šamowolneho kłazanja, Gust. Drese w Lipsku, Schletterpl. 12, II wot hámorrhoidalškich šukow, Fr. Franke w Schfeudigu wot wosabjenych šlawow, Aug. Hahn, pschekupž w Glauchawje wot žoldkchoroseže atd. atd. dospołne šahojenje psches nałożowanje mojeje žalby dostali. — Fabrika **M. Ringelhardt** w Gohlisu p. Lipska, Eisenbahnstr. 18.

*) Prawdžiwja k dostacžju w šchachtliczkach po 25 a 50 np. w budyškimaj haptychowaj, kaž tež w haptychach w Bistopizach, Rakezach, Šchěrachowje, Širšchfeldže, Bjernacžizach, Wostrowžu, Šerrnhuceže, Neugersdorje, Groššchönawje, Nowošalzu a Šeifhemersdorje.

G. Joachim, Atelier ja njebolosne šašjadžowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, cžišćenje, šahnacže šubnolenja atd., w Budyščinje, na šnutškej lawškej hašny 120 pola f. pjekarja Klingsta. R rječam wot 9 do 6 hodžinow.

Dr. med. Engelhardtowy šacilcylinkislikowy wičny spiritus a wičowa wata jako jenicžy hojazy šrědk po najnowišchim wunamašanju, psche wicz, rheumatismuš, nervowu šlabosečž, šlawy a hłowubolenje.

Šłowny šklad ša Budyščin a Lužizju w **měšćecžanškej haptychu** knješa **Mara Schünemanna** na hłownym torhošćezju.
1 bleščja ša 75 np. — 3 bl. ša 2 m.
1 pakčiz „ 60 „ — 3 p. ša 1 m. 50 np.

 Shrop

ff. Kandis punt po 16 np.
w žylym tunišcho poručja
Gustav Poser.

Kožowanj štwjelzowj abo njetrjenj len,

kaž tež wutryjenj len kupuje po kóždej džěbje mechaniska džětopšhadownja w Šajnicach.

Róslaze kožki

kupuje, kaž pschjezo, po najwjšchšchich placzišnach

Heinrich Langa

na bohatej hašny

a pschi šerbškej katholicškej žyrkwi.

Wrowje, pyč, kalmuš a druge wužitne korjenje a šela kupuje we wšchěch džělbach po wjšchitkich placzišnach

haptycha w Rakezach.

Najnowišche

we wšchitkich družinach **Kobukow** a **mězow** poručja po najtunišchich placzišnach

R. Tworoger

na mjašowym torhošćezju

s napšćeczja radneje kžěže.

Dla pscheměnenja khlamow pschedawam ja šwój šklad

židžanych a stoffowych

měcow

po žyle tunich placzišnach.

Heinrich Langa

na bohatej hašny.

Derje twarjene

džěcžaze wošny

wšchěch družinow a wulkosežow šu štajnje dostacž w džěcžazowosowej fabrizy **M. Steinbacha** w Retlizach pola Lubija.

Haptycha w Rakezach.

Wužitkowj, wobžernj a młokowj pólber, šakšowj pólber, šwinjazy wobžernj pólber, restituzionški fluid wotkrješneho štololekarja knješa Dr. Kocha, Dr. Maranderowj balsam ša woczji, Dr. Whitowu wodžicžku ša woczji, Dr. Kronenbergerowu wodžicžku ša woczji, Dr. Mayerowj bróštyšrop, feuchloměd, draždžanštu, hamburgštu, žitawštu, mohrenthalštu, lampertštu a glöcknerštu žalbu, Dr. Retšchowe šarybowanje psche brunawu, wiczowu wotu, nervowj balsam poručja w šnatej dobrošćezji po najtunišchich placzišnach

R. Bredemann.

Špěšchnu blejchu

s podrobnyj wulkadowanjom tež w tutym lěcže po šnamjeniceže tunišchich placzišnach poručjam a rukuju ša dobru, šprawnu tvorju.

R. Bredemann.

Warnowanie.

Podpisanemu je so wjazny króć t nawjedzenju dało, so jedyn hawširac po Łužicy mydło pod mojej firmu pschedawa. Dokelž ja dla pschedawanja mojich fabrikatow zenje hawširarjow nienaložam, warnuju s tutym mojich czešczenych wotebjerarjow a s dobom pschispomynam, so šym wscho nušne pschihotował, so so njeby moje mjeno dale šle wužiwało.

H. Lehmann, mydłar
na horncežerskej a na žitnej hašy.

Wulki wubjerk

modreho czišczenja stary kóhcz 29, 40 a 43 np., fattuny, pifeje, stary kóhcz wot 23 np. a dróžšho, nowošće w drasczaznych tkaninach porucža po najtunišchich twjerdnych płaczišnach

M. G. Freyberg na bohatej hašy czo. 62.

W khlamach so šerbiski ryži.

Max v. Hornoff

na horncežerskej hašy s napschecza „Münchener Hof.“
Wšahě so špěchuje,
porjedzenja spravuje a tunjo wobštaraja.
cžajnikow (segerjow)

Max v. Hornoff.

Gogolinški a šhorjelški kalf, kaž tež dobre šahčeny t wielbowanju porucža

S. Grieshammerow šklad
na budyškim dwórnišcžu.

Würzburgske

runklizowe šymjo

w šnatej dobrej tworje porucža
Carl Noack
na žitnej hašy.

Psches 2000 sahojentch.

W opikštwu sahoji hnydom s wjedženjom abo bješ wjedženja picžta, tak so je jemu picže zyle wobidne.

F. Gronc in **Mhaus**, Westfalen.

Šwětostlawnu **P. Kneifelowu**

wložowu tinkturu,

s šefarškeje štrony wschém wložocžerpjazym jako wěšće wěrnó štukowazu naležnje porucženu, hđžež žadyn druhi šredt njepomha, ma štajnje na pschedaš **S. J. Lindu** w Budyščinje w bleskach po 1, 2 a 3 markach.

Kóšlaze kóžki

po najwjšichšich płaczišnach kupuje a wschitke družiny hrubych kóžow derje a tunjo wuharuje

G. Naucka
na garbarskej hašy 426.

Pola knježeho šahrodnika w Delnjej Šinje šu měšacžne róže, ephen, kópienate rostliny a w hornzach štejaze šwěty, kaž tež palmowe hašofy na pschedaš.

Wulke wupšhedawanje na mjašowym torhošcžu 41.

Wyšokaje staroby dla čžu ja se šwojimi khlamami šastacž a porucžam teho dla šwój šklad wotmjanych a pokwotmjanych draštwowych tkaninow wschěch barbow, fattuny 3/4 šchěroke a njepušcžate, płat, gardiny a rubišcžca, kaž tež wschelake druge tworje po jara tunich płaczišnach.

Soberški
na mjašowym torhošcžu 41.

Lamane nudle, pt. po 25 np.,
maccaroni šlam, pt. po 30 np.
turk. šlowki, pt. po 30 np.,
turk. šhmaderunks pt. po 36 np.
porucža

S. Kulisch
na mjašowym torhošcžu.

Prima amer. šwinjazny šchmaž,
Prima amer. tucžno šuschene
porucža

S. Kulisch.

Balenz

w šnatej dobrej tworje porucža knjesam šašopšhedawarjam a ratarjam po najtunišchich płaczišnach

Wd. Rämšch na šerbiskej hašy.

Šara rjana šahrodnika žiwnošcž czo. 15 na šorje pola šhróšcžiz, 25 kórzow wulka, s wjetšcha pschěncžna rola, a s došahazym drjewom, bješ hospody a wumjenka, je se wschém inventarom se šwobodnje ruti na pschedaš. Měhdže 2 hacž 3000 tolet kupnych pjenješ móže na nej štejo wostacž.

7 mladych huš a jena kosa šu na pschedaš pola Sicbarja w Šrubjelcžizach.

5 kop ržanyh woklepi

je na pschedaš czo. 2 w Šchekazach.

Cž. 13 letušchich „Šerbškich Nowin“ šo w jich wudawarni šašo kupuja.

Do Rudeje šo jedyn wowcžerski t přenjenu julijej pyta.

Cžěšcženym Šserbam t nawjedzenju dawam, šo ja, da-li Bóh, pónđželu 23. haperleje s wulkim wubjerkom **plawow do Šakcz** na hermanš pschijědu, a cžinju tež na to kěžbne, šo móže šo tam kaž tež herwat kóždu šobotu w domje t. pschekupža **Šr. Šrauna** na bohatej hašy w Budyščinje s napschecža pósta pola uje ša pschedženo hotowy płat s cžišteho rucžneho pschedžena pscheměncž.

Jan Pjech s Wjelecžina.

Wot dženšnišeho dnja bydlu na róžowej hašy czo. 625, šchtož mojim cžěšcženym wotebjerarjam a wschém družim t dobrocžiwemu nawjedzenju dawam.

— S dobom porucžam šwój wulki šklad **mužazhch, žonjazhch a džěcžazhch štifletow, gummijowch štupujow** a wschitkich, do mojeho rjemješla šluschaznych tworow. — Pschedawanje ma šo jenož w mojich khlamach pschi bohathym tórmje a šo teho dla wjazny w domje t. pschekupža **Schanza** nještanje.

C. F. Ranisch.

Pyta šo

wot jeneho budyškeho knještwa, kotrež žanych džěcži nima, pschi dobrej šdže t Šauej teho šeta jena

šolza,

niz jara młoda, kotraž dyrbi w kuchni zyle nashonjena byčž a tež herwat wscho druge domjaze džělo šwolninoje wobštaracž.

Šenož tajše, kiž maja dobre wopišma, šmėdža šo šamotkwjećž.

Dalsche je šhonicž we wudawarni Šerb. Nowin.

Šena pschistožna, pschecželniva **šestončža** šo pyta
na drjewowych wilach 510, po 1 ššhodže.

Šedyn šólčezž, šyn šsprawnych štaršchich, móže pola podpisaneho hnydom jako **wučomnik** šastupjećž.

W Budyščinje. **Aug. Bötšchit**,
šchewški mišchtr.

Šena 14—16 šlet štara šolža šo t pomozny hospošy pyta. Wšcho dalsche je šhonicž pola **Rud. Škwalda** na šerbiskej hašy.

Š sminjenu šmyštkow s tutym t nawjedzenju dawam, šo je knjes

Otto Büttner,

hacž do nowšeho cžaha w mojich **kóžowch khlamach** w Budyščinje džělazny, 1. haperleje t. l. tak derje s tutych khlamow, kaž tež s žyła s mojeje šlužby pušcženy.

Richard Lindau
w Šhorjelcu
kóžowe khlamy en gros.

Štvořtěltna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždě číslu plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy číslu
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 17.

Sobotu, 28. haperleje

1877.

Krajnostawski bank.

Wosjewjenje, nalutowarniske įkladki nastupaze.

Š tutym k štatnemu nawjedženju dawamy, so je šo sa wščitke nowe nutšplacženja abo pšchiplacženja, kotrež šo tudh abo pšchi filiali krajnostawškeho banka w Draždžanach do nalutowarnje štanu, pšchi 12měšacžnym wupowjedženju dań wot nětk hačž na dalsche na

Dwaj a pol wote šta

poštajita.

W Budyščinje, 20. haperleje 1877.

**Direktorij krajnostawškeho banka kralowskeho sakskeho
Hornjoluziskeho markhrabinstwa.**

Chrig.

Duckardt.

Š burškeho žiwjenja.

(Potražowanje.)

Miž jeno, so mje wščitzy lubowachu, ale ja běch i džela pšchi-
cžina, so šo cži jeni tež hješ šobu bóle lubowachu, a tym druhim
běch čžasto wotwjedžeć džedowych a wozwynych šwarow. Běch jara
pšhecželne džecžo, wežipne, prašchach šo wjele, a wščitzy wobtha-
džachu teho dla rad so mnu. Nanowi bratšja běchu hewak naj-
mjenje pšhecželni ludžo a njedachu ani sa kroschiť, tak nušnje hačž
bychu jón trjebali, žane dobre šłowo, mi pať šo įpjeczić njemó-
žachu. Njepšchińdže jim do myšli, džedej a wozzy k lubošči so
mnu rjenje cžinicž; k temu běchu woni šašakli. Woni i žyła nje-
běchu šwuczeni někomu luboščž pokasacž abo něšchto k lubošči cžinicž.
W našchim domje njebē waschne šo hadrowacž, ale dobre šłowa
džē šo tež njedawachu. Džed a womka bēšchaj i wonkne šurowaj,
lubowaschaj drje šwoje džecži, ale njemēšchaj ani khwile ani
šchita jim šwoju luboščž pokasacž. Tak běchu moji wujojo a cžety
wščitzy wofišnyli, a hdy budžišche šo hodžito, i kšaklych woblicžow
kšako cžahnyć, dha njebudžichmy ženje žane kšako kupowacž trje-
bali. Na mnje pať šo hžjom i daloka šmējachu, kóždny cžyšche
mje mēčž, a kohož ja sa nohu pšchimnych, tón mje na ramjo wša
a mje do hródže ke konjom a kruwam nješesche.

Womka šo čžasto temu džiwasche, so běchu pšhecžiwu mi tať
pšhecželni; wona njewjedžesche, so ma po prawym kóždny cžłowjeť
luboščž we wutrobje, byrnje šo tež twjerda kaž škala byčž šdať;
šo wo prawdže mnošy ludžo luboščž pokasacž njemóža, wškebje
teho dla niz, dofelž bē šo w mčodošči do šady kčocžika. Nichtó
pať njemóže luboščž do wonkšesče ščahnyć a ju k šjewjenju wu-
wabicž, tak derje kaž małe njewinowate džecžo.

Moje cžety šmēdžachu šo druhdy so mnu šakowdžicž, sa to

doštowach pšchego wot nich wšchē šušchenki, kiž běchu jim wot her-
maufow wysche wostate. Najšbožomnišchi buchu pšchese mnje mój
bratr a mojej šotšje. Šacž dotal nješmēdžachu nihdže byčž, wšchu-
džom běchu na pucžu, pšchi blidže, w domje a wokoło doma. Wšcho
na nje šwarjesche: bē hđže šchto rostamane, běchu wone štamale;
šchto šhubene, běchu wone šawleke, šchto rosteptane, běchu wone
tam hraťe. Wšcho škoržesche, so šo štajnje wokoło nohow šchma-
taja a tola k ničemu wuschne nješbu; a kať wjele pšchi tym hošchom,
štokow, plištom šydasche, njemóže nichtó dolicžicž. Wššo woni na
tajke waschne najšpšchi njebuchu, a dofelž běchu tola wšcho nje-
krafne ščžinicž dyrbjate, dha wone tež cžinjachu šchtož móžachu; a
dofelž je nichtó njelubowasche, tež wone nišoho njelubowachu. Mój
nan je tať maťo šakitowasche, kaž moja macž. Njewidžesche rad,
hdyž běchu jich dla njelubošnosče, a mēnjesche teho dla štajnje, so
šu džecži wina; bijesche a šwarjesche drje je rēdko, ale dobre šłowa
jim runje tať maťo dawasche. Mjoja macž šo čžasto po nich horje-
bjerjesche, tola niz i woprampdžiweho dželbracža a šobuželniwosče,
ale i tróžka, a dofelž cžerpicž nochžyšche, so šo jim roškasuje, dofelž
běchu jeje džecži. Pšchi tym bē jim wona pať wšcho mjenje, hačž
dobra, luboščžiwu macž, k temu bē jeje šebicžiwosčž pšchewulka;
dželachu jej pšchemaťo, a cžinjachu jej pšchemjele džela, a hdyž
wona ženje w prawym cžaju k dželju njepšchińdže, dha dyrbjachu
štajnje džecži na tym wina byčž. Šsu jara wjele tajšich ludži,
kiž šwoje pšchikšuchnosče dopjelnicž nochžedža, a winu toho ženje
w šebi njepytaja, ale w druhich, a jim to potom wuplacžuja.
Džecži běchu štajnje hubjenje šdrasčene. Womka bjerišche kóžde
lěto dwóžy krawžow a šchewžow, a w našymje šchwalečju na štwu,
a tať mój bratr a šotšje na dračesče a šupnjach tež šwój džel do-
stawachu. Žich štaru draštu pať womka nochžyšche wuplatačž dacž,
prajizy, so móže to macž wobštaracž, wona hewak wjele njecžini,

a jeje kufť ſchicža teſ čžerta hódne njeje. Macž doſtawafche teſ woľnu k ſymfkim ſchtrympam ſa muſa a džeczi; ale móžefche ſo ſ wěſtoſcžu na to ſpuſchczecz, ſo tele ſchtrympy woľno hód hiſchcže hotowe njebėchu, a ſo džeczi pať ſ módrymi nohami woľno bėhadu, pať jim trundle koňſchich ſchtrympow ſe ſtupnjow won wiſbachu. Džėd a wowka njemóžefchtaj ſo potom ſdžeržecz, ſo ſa ſchtrympami praſchecz a jej klubu rycžecz, a kóždy krócž, hdyž macž ſwojeho kómdženja dla abo ſo radſcho ſebi nowy ſchwjecz na ſtarcu ſuťnju ſchijefche, hacž ſa ſwoje džeczi plataſche, poróť doſta, namata wona pſchicžimu, džeczi bicž.

ſo mėrie kaž dorofczich, pſchemėnichu ſo pocžahi mojego bratra a ſotrow k domjazym. Džeczi ſo pſcheczy k džeczom czechnjene cžuja, dofelž w nich nahon leži, ſo ſobudželicž, ſo pſchifanknycz; tať wiſbach ja ſ cžėkom a duſchu na ſwojim bratru a ſotromaj. Cžim rėdſcho móžach ſ wopředka k nimaj pſchicž, cžim bóle ſo tale lubofcz woſhlyni, cžim ſbožomniſchi bėch, móžach-li ſo raſ hodžinku ſ nini ſbratſchicž. Bratr a ſotſje pſchicžechu mjenujzy, ſ wuwofczom jėdženja, rėdfo do domſkich, njemėjachu je tam rad, a wone pſchicžechu njerad, dofelž mējachu ſtajnje pať puťi pať ſwary wotežafowacz. Tať rucže hacž ja jene wohladach, njeſpo= kójich ſo, doniž bė pſchi mni, a tať doľho hacž bė pola mje, nje= ſmėdžifche jemu nihto ničo cžinicž. Wſcho, ſchtož mējach, kóždy dobry kufť, džėlich ja ſ nini. Džėd ſo druhydy wowzy ſmėjeſche jeje ſlabofcže dla pſchecžimo mi, a tola wón ſam ſhlyniſchi njebė. Na ľubi bė hromada ſuſcheneho ſadu: jabľufow, kruſchwow, wiſchnjow, ſľowfow bėchu tam wſchė kaſchcže poľne; na ľubju pſchicž bė moja najwjeticha radoſcz, pſchetož kóždy krócž wſchė ſaťi napjelnjene dele pſchicžefech. Nėtko bėſche jara ſmėſchna wėž, ſo wowka, hdyž chyhſche na ľubju hicž, mėra njemėjeſche, doniž ja to njepytnych, abo, hdyž wo iſtwė njebėch, ſ ľubnym klucžom w zplėj kžėzi woľno bė= haſche, doniž mje namata a ja ľubiny klucž wuhladnych. ſa ſo ji hnydom ſa ſchórzuch poſhnych a chyhch ſobu. Wona pať potom ſtajnje tať cžinjefche, kať by mje ſobu wſacz nochyľa, ſwarjeſche mje, ſo chyľ wſcho widžecz, ſchtož widžecz njeſmėdžich; hrožefche, ſo mje pola džėda wobſtorži, kiž ſ wjeſcha nėhdže ſ jeneje hródže ſo ſmėjo, teje hrje pſchicžadowaſche. Skóncžnje mi dowoli ſobu hicž, ale wobkručefche ſ wěſtoſcžu, ſo mi ani próſchka njeda, a kóž teho wſcheho bė kóždy krócž, ſo ſ poľnymi ſaľami a pod wulkej toľkanzu ſ wowku dele pſchicžech. S dohnyťami khwatach potom k bratrjej a k ſotromaj, džėlach ſ nini ſwėrneje a cžinjach pſches to teſ jich ſbožomnych, kiž ženje k tajkim kraſnoſczam pſchicžefche njebėchu. Teho dla mje lubowachu, a mējachu wſchė wulku ſtarofcz wo mnje, a hdyž nėſcho na poli abo w ľėfu namaťachu, wo cžim mėnjachu, ſo mje ſwjeľeli, dha mi to teſ wěſcže ſobu pſchicžefechu. Tať ſo mój bratr a ſotſje ſ domjazymi bóle ſpſcheczeliſchu, buchú džėdej a wowzy lubſche, a ſ teho ſľėdowaſche ſaſy, ſo buchú wone wjele poľkufchniſche, ſadžeržachú ſo ľėpje a ſo ſwojeho žiwjenja tať prawje ſwjeľeliſchu, dofelž ſmėdžachú wſchudžom bycz, hjeſ teho, ſo bychu ſo na boť ſtorkaťe, abo ſo jim ſ puťami hroſyľo. Haj ſamo moja macž mėjeſche wot lubofcže druhych pſchecžimo mi wužitt, mējachú ju bóle jaťo ſynowu žonu, a hladachu na to, ſo ji na nuſnym njebrachowaſche. Mėnju drje, ſo mi ſawidžefche, hacž runje mje k ſebi wabicž pytaſche, najſterje, ſo by ſo mje wuwopraſchowaťa, ſchto w domſkich cžinja a woſebje ſchto wo nej rycža. ſa mējach ju teſ lubo, tola njebėch radny pſchi nej wo iſtwje, bė mi tam pſchecžėľno. Macž bė, ſchtož ſo ſ hordnymi holczťami ľóhfo a cžafťo ſtanje, ſo ſnjerodniťa, w ſtwicžzy wona woľna njemotewrjeſche, ſo by ſo powėtr polėpſchit, njeſrumowa ju ženje, wona ſama bė pať

njerofomnje wupyſchena, pať klunta, přėniſche pſcheczo rėdſcho, po= ſleuſche kóždy džėn.

Móžefche ſebi kóždy myſlicž, kať ſbožomnje ſo mi na taťje waſchnje přėnje dny žiwjenja minychu! Wėch ſrjedžina wulkeho hoſpodaſťwa, a niž jenož žohnowane džeczo ale teſ žohnowanje ſa druhych, pſchetož wote mnje wuhhadžefche lubofcz do wſchėch, a wje= ſelny dónt ſdaſche ſo mi poſtajeny bycz. Ale Wóh luby knjeſ w njebjeſach bė hinať wobſanknyť. (Poſtracžowanje.)

Swėtne podawki.

Nėmſke kňėžorſtvo. Narodny džėn krala Alberta je ſo po wſchej Saťſkej pod wulkim džėľbranjom wobhydlerjom ſwjećik. W mėſťach bėchu khorhoje wupoſhjnene a tam, hđžez wójſko ſteji, buchú parady wotdžeržane. W Draždžanach mėjeſche ſo woſebje pėľna parada a bėchu tam teho dla teſ ſ nėtotnych druhych mėſťow wot= džėľenja wójſka pomofane. Ğewaf bėchu ſo w mėſťach teſ wſchelazy knježa k ſhromadnym hoſežinam ſeſchli, pſchi kotnychž ſo kralej ſľawa wunjeſe, a we wyſchich, kať teſ w nižichich ſchulach mējachú ſo ſwjedžėnſte ſpėwy a rycže, w kotnychž ſo na krala a wótzny kraj ſpominaſche.

W Lubiju bu wóndano na tamniſchim dwórnifchcžu džėlacžet Fiedler wot jeneho woſa pſchecžėdženy a pſches to tať ſtraſchnje wobſchťodženy, ſo dyrhjeſche naſajtra wumrjecž.

W Lėwaľdže je 20. haperleje we wulkej bróžni tamniſchego knježeho dwora rano w druhej hodžinje woheť wudhyť a ju ſe wſchej ſľomu, ſe ſynom a njewomľocženyu žitom, kiž hiſchcže w nej bėſche, do procha a popjela pſchewobrocžik.

Se Šchėrachowa piſaja, ſo je ſo tamniſchi derjeſaſľužbny hamťman knjeſ Seyfert penſionirowacz dať, ſo drje pať tam hiſchcže tať doľho woſťanje, doniž budže wucžinjene, hacž tam hamť hiſchcže dlėhe woſťanje a teho dla noweho hamťmana doſťanje. Tamniſchi referendar Altenſtadt je do Leisniga pſchecžadženy.

W Draždžanach je poſťſki poľelnik Storand nėhdže 1900 mar= kow poſťſkich pjenjeſ woſaf a ſ nimi cžeknyť. Na jeho popanjenje je 150 m. mnta ſtajnych.

W Runnersdorfje nad Eigenom 22. haperleje wjecžor w dže= ſatej hodžinje w bróžni ľublerja a gmejnſťeho přjėdſťejerja Giſlera woheť wunďže a ſu ſo tuta bróžėn, kať teſ dwė kolni a koňjemž wotpalife.

W Brėſy (Wieſa) pola Kamjeňza je 23. haperleje tamniſchi wucžet, k. Abraham Ğóhna, ſwój 50lėtny ſaſťojnſťi jubilej ſwjećik a je jemu kral Albert w pſchipoſnacžu jeho doľheje ſwėrneje ſľužby albrecťſki kſchiz ſpožčit.

W Draždžanach bu 24. haperleje na mėſťo ſemrjeteho wyſch= ſchego mėſchcžanoſťy (Bürgermeiſter) Ğfotenhauera doľalny druhi mėſťa Dr. Stübel wuſwoleny.

W ľėfu bliſko Šchwepnig je ſo 18. haperleje nėhdže 900 kwadratnych metrow ſľanja ſpaliťo a toľſchto 20lėtnych kłójnow wopalifo.

Š Barľina piſaja, ſo je ſo nėmſki kňėžor 20. haperleje do Wiesbadena podať, ſo by tamniſche kupjele nėtotre dny wužitaf. Wot tam 28. haperleje do Karlsruha pojędže, ſwotkal ſo najſterje do Ğſaſa poda. Wón 5. meje ſe Straſburga do Mėka wotjędže a ſo 10. meje do Barľina wróćzi.

Prufki kónprynž a jeho knjeni mandžefka ſtaj wóndano ſwo= jeho přynza=ſhyna Ğeinricha do Riela pſchicžewjeľoj, ſo byſchťaj jeho tam na jenu nėmſku wojerſťu kóž pſchicžewjeľoj, hđžez ma kóžniſťwo

bliže jesnacž. Na swojim puczu wonaj do Hamburga pschij edžeschtaj, hđžež šu jimaj wulke pocžesčowanje wopokasali.

Dotalny němski póbłanz w Petersburgu, wjerch Reuß, budže najskerje do Konstantinopla pošłany, so by tam naležnojcze němškeho kžěžorstwa šastupował.

Wjerch Bismark šo pjecza hižom kúnz haperleje do Rířingena poda, so by tamniške kupjele wopytował.

Awstria. Kžěžor Franz Josef je polneho marschala Degenfelda do Riřinjinewa pošłat, so by tam tutón ruskeho kžěžora w jeho mjenje postromil.

Pschi škladnoščzi 40létneho wojskeho jubileja aržywójwody Albrechta bė wjele awstriřkich generalow we Winje štro madžennyh a je šo tam pjecza tehdy rada škladowała, kak by šo awstriřke knježerstwo w czasu rusko-turkowskeje wójny ša dđeržecž mělo. Šchtó je šo wobšantnyło, njeje snate.

Jendželjska. Jendželjske ministerstwo je knjesa Laharda jako noweho póbłanza do Konstantinopla pošłalo a tón je tam pjecza Turkam prajit, so jim Jendželczenjo wójnszy pomhacž njebudža. Wščelake jendželjske nowiny pař wudawaja, so ma šo Konstantinopel prijedy wot jendželjskeho wójsta wobšadžicž, hacž Ruřam do ruki panje, a so chžedža Jendželczenjo špomnjene město potom w šwojej mozy wobšhowacž.

Ruřowska. Kžěžor Alexander je 23. haperleje k šwoje mu wójstu pschijel a tam našajtra wójnski manifest wudał, w kotrymž bjes druhim praji: Našchi šwėrni poddanjo wjedža, kak jara My stajnje na podendženjach kšesčezijanow, wot Turkow podežiščezowanjch, džel hjerjemy. Našche požadanje, jich wobštejenja polėpschicž, je tež žadanje žykeho ruskeho ludu. Rubło a krej našchich poddanow je nam stajnje droha była a šmy šo My ša czas našcheho knježenja stajnje prózowali, so bychu šo Ruřowskej dobroty mėra šdžeržale. Duž šmy šo My hižom dvě lėcze prózowali, so bychmy turkowskim kšesčezijanam na mėrnym pucžu pomhali. To šu tež druhy europiszy wjerchojo s nami czinili, ale turkowske knježerstwo nochze w šwojej hordosčzi žane žadanje, k lėpschemu jeje kšesčezijanskich poddanow wuprajene, dopjelnicž. Sacžucze šdobnoščze, sacžucze našcheho šamšneho dostojnstwa nusuje Naš nėtko, s brónju pschecžiwno Turkowskej wustupicž. Najškubščo pschėšwėdcženi wot šprawnoščze našcheje wėzy a šo we wschėj ponižnosčzi Božej miłosčzi a pomozhy dowėrjo, našchim šwėrnym poddanam k nawjedženju dawamy, so je to wofomiknjenje pschischło, w kotrymž chžemy šamostatnje štutkowacž, hđžež to ša nusne džeržimy a šebi to czesčž Ruřowskeje žada. Ša našche kšrobke wójsta džensza wo Bože žohnowanje prošcho, jim s tutym pschifasnju dawamy, turkowske mješy pschecrocžicž. Alexander.

Šhryštufowe horjestacze.

(Saposdžene.)

Victoria! Dženš horje stany
Knjes Jesuř s rowa šwojeho,
Kiž wumrjet bė na šwoje rany
Na czichi pjat — mój Šbóžniko;
Duž wješle džens wscho šaspėwa:
„Šhryřt stanų je, victoria!”

A žóniše, kiž pod kšhizom bėchu
Tam na tej horje Golgatha,
Te rano jara šahe džėchu
Wščak k rowej, hđų šo šařwita;
Sich lubosčž k rowu czėrjesche,
Hđžež Jesuř we nim ležesche.

Te šame žařbowacž joh' džėchu
Tón prėni dženi po šabaczi
A duzy starosčziwe bėchu,
Šchtó jim tón kamjeni wotwali.
A hlaj, o krasne wješle!
Tón kamjeni wotwaleny je.

A do rowa hđų pohladaja,
Tam Jesuř we nim nješesche;
Duž šašo nowu šrudnosčž maja,
So jeho nėchtón franų je.
„Nė!” praji jandžel wješle,
„Knjes Jesuř horjestanų je.”

A hđų šo wone wobrocžicu,
Dha Jesuř pschi nich štejesche,
A wone šebi pomhšlichu,
So šahrodnik tón šamy je:
Duž wone jeho praščejja,
Hđže je wón donješł Jesuřa.

A nim džesche Jesuř: „njedótajcze
Šso tola nėtko hiščezje mje,
Nė! džicze pař a powjedajcze
Tym bratram, šchtóž šcže widžike,
A wošebje to prajcze tej
Tom' wuczomnikej Šėtyrej.”

To, šchtóž tym žónskim tehdy — hlajcze —
To kajo Jesuř džens tež nam:
„Ach, džicze nėtk a powjedajcze
To mojim bratram — pohanam,
Kiž wote mnje — jich Šbóžnika
Wščak hiščezje nicžo njewjedža.”

A tajkich bratrow njeje mašo,
Tych wjele millionow je,
A njej' šcžezje jim šo powjedato,
So Šhryřtuř tež jich Šbóžnik je
A šo wón tež ša pohanow
Še czėrpil, stanų, k njeju šchol.

To bė ta wėczna wótzna rada,
So Šhryřtuř pschidžze do šwėta,
To je ta wulka lubosčž, hnada,
So wón šo ša naš moricž da,
Tež horje stany, k njeju špi
Ša naš a tež lud pohanški.

Duž Bohu k czesčzi šaspėwajmy,
Wudž jeho mjeno kšwalene!
Tež Wumožnikej kšwalbu dajmy,
Kiž s rowa horje stanų je,
Haj, s džakom njech wscho šaspėwa:
„Šhryřt stanų je, victoria!”

Pėtr Młónk.

Ze Serbow.

Š Budyschina. (Generalna šhromadžisna towarřstwa Ma-
czizy Serbskeje. — Štónčenje.) Šo rošprawach šo namjety
štajachu a wuradžowachu. Najprjedy staji k. šarař Mróřak s
Budeřtež tón namjet, so by šo kolporteur najal, kiž by knihi, wot
Maczizy wudate, po wschėch Šserbach rošpschewawał. Tutón na-
mjet, kaž tež namjet k. študenta Šanowskeho, so by šo kóžba
maczicžna kniha wobščėrnje rošpominała a kniřka wudała, hđžež
je wotpohladanje Maczizy wužoene, bu pschijatny a wubjerfej k
wuřonanju porucženy. Teho runja buchju pschijate: namjet k. wu-
czėrja Šórdana s Popojž na wosjewjenje, so šmė šo šerbška pro-
tyka nėtko, hđų je jeje šhtempel španų, tež bjes šchtrařy w Šruskej

měč, namjet pschěbny, so bychu šo maczicne knihi do budysteje hojernje herbstim khorym k czitanju darile; uamjet k. fararja Mró-
faka i Malešez, so by šo wošebite pscheproschenje k fastupjenju do Maczizy rošpschěczerako a šo šobustawam rjany diplom dał; namjet k. wučerja Bartka i Nošaciz, so by šo mały katechiz-
mus wudał, a k. wučerja Wagnera i Bukez, so bychu šo k tu-
temu katechizmušej tež trěbne khěrluschaze schuczi pschidale, a
šwěciznje bu tež namjet k. wučerja Bartka pschijaty, so bychu šo
bibliste stawisny i nowa czijščezale, dolež šu dotalne štoro roše-
brane. Wobšanknjene bu tež, so maja šo tute stawisny a katechiz-
muš hakle potom wudacž, hdyž je krajne konsistorstwo wopšchijecze
tuteju knihow twjerdže postajiko.

Hewak šo jedyn šobustaw prashěche, hacž budže šo herbsti
spěwnik, wot k. wyšchšeho wučerja Fiedlerja sriadowany, bórny
czijščezecž, na czož šo wotmolwi, so šo to najšerje lěšba stanje.

Knješ student Muka rycěšche potom wo tym, so bychu šo
njebo Seilerjowe pěšnje šterje a lěpje wudale, a wošewi šwoju
hotowoscž, k temu bješ Šerbami pjenješy šhromadžowacž, prajizy,
so je na pošlenjej šhadžowanzy herbstjeje studowazeje mlodošcže w
Kulowje k temu 11 hriwnow nahromadžik. Na namjet k. fararja
Dr. Kalicha i Hornjeho Wuješda šo tež škadowanje bješ šhroma-
dženymi šta a bu 34 hriwnow nawdatych. Wobej šumnje šo k.
fararjej Šornikej pschepodašchej, kiž je tele pjenješy do naluto-
wańnje dał.

Šwěciznje pschispominamy, so wot k. prašěša Kusczanške ho
šlědowazy, herbsty telegrafirowany telegram dostachny: „Maczizy
Serbstej šława a wšchitkim jeje šwěrnym, dženša šhromadženy
šobustawam wutrobny postrow!“ — a na pošledku bu hiščezje
wot šobustawa Š. Šajnzny pošłany a potom w Serbstich No-
winach wotezjiščezany špěw „Macžerna rycž“ šjawnje czitany. Wo-
bėmaj ff. šobustawomaj šo wutrobna šława dosta.

— Kandidat duchownstwa, k. Mättig jun., je sa wyšchšeho
wučerja na tudomnej realnej šhuli postajeny. — Pschichodnu wu-
toru 1. meje jako na dnju 350lětneho jubileja tudomneho gym-
nastija jeho prjedawšchi šhulerjo tudy šwjedženšku šhadžowanšu
wotdžerža. Šacž dotal je šo jich k temu něhdže 100 pschipo-
wjedžiko.

Š Budyščina. (K. P.) Šo wozjewjenju konsistorija budže
tudy šwjatkownu pōndželu dōpołdnja firmowanjo. Kaž hewak
šhychimny, poždže hnadny k. biskop něotre njedžele pozdžišcho do
wošadow dreždžanškeje diocesy a po žnjach budže w serbstich wosa-
dach i. firmowanjo wudželeč.

Š Wotrowa. (K. P.) Na přenim po jutrach so pschi-
hodžacym dnju smy w našchey cyrkwi šwjatocžne rekwiem měli za
njeboh profesora Žrouta z Krupki. Kemsche bėchu wot wosadnych
nadobnje wopytane, wosebje wot tajkich, kotřiž do Krupki khodža
a potajkim zemrjetoho w joho šo woprowacej lubošči derje žnali šu.

„Žašnik“ pišche

i khocžebusa, so je taminšchi herbsti k. farar Bronišch sa
duchowneho do Werbna powołany.

Wójnske powjeseče.

Petersburg, 24. haprleje. Šastupjeť ruskeho pošłanza w
Konstantinoplu, knješ Melidow, je wčžera se wšchěmi šwojimi
ludžimi wot tam wotjeť. Ruškojo, hiščezje w Turkowškej pschě-
bywazy, šu pod šakitanje prusskich a i džela tež italskich konsulow

štajeni. — Turkowški pošłanz w Petersburgu je šo se šwojimi
ludžimi wot tam 25. haprleje na dompuč pošłak.

Bukurešt (w Rumunškej), 24. haprleje. Turkowški wulki
wezier je na rumunškeho wječcha napominanje pošłak, so by ru-
munšte wójško Rušam napschěcžimo pošłak. Rumunški wječch je
pať wotmolwił, so šo to njeħodži. Wón je šo tež šarjeť, rumunšte
wójško i turkowškim šjenocžicž. (Mjenunžy Rumunška po prawym
hiščezje pod knjejštwom turkowškeho sultana šteji.) —

Galaz (w Rumunškej), 24. haprleje. Dženša na ranje je
50,000 muži ruskeho wójška rumunšte mješy po šchtyrjoch mostach,
pschěš řěku Prut wjedžazych, pschecrocžiko. Dale je 50,000 muži
i wotolnošcže ruskeho měšta Tatarbunara do Rumunškeje pschecro-
cžiko a k Galazu marschiruje.

Galaz, 24. haprleje. Pjecž ruskich divisijow je 40 kanonami
šo k měštam Šmail, Kilia a Wilkow (na delnej Denawje nje-
daloko czorneho morja ležacym) czehuje.

Bukurešt, 24. haprleje. Armeekorps ruskeho generala Kriid-
nera je želešnizu wot Barbašcha do Kalafata wobšadžiko. (Rumunšte
měšto Kalafat leži i napschěcža turkowškeje twjerdžišny Widin pschi
Donawje.)

Šahy (w Rumunškej), 24. haprleje. Želešniza i Kischinjewa
hacž šew je Rušam zyle do ruki data, wot Šašow hacž do Do-
nawy budža ju pať ruszy a rumunžy šastojnižy šarjadowacž. —
Najšerje tšji ruske armeekorpsy a 8 regimentow kosaťow blisko Keni-
Šmaila pschěš Donawu pōndu. (Šo Rumunškej jenož jena želeš-
niza wjedže a to wot Šašow pschěš Galaz, Brailu, Šlojeschti,
Bukurešt, Krajowu hacž do bliskoscže herbstich a wuherskich mješow.
Duž budža šo po tutej želešnizy drje jenož kanony, munizija a žy-
roba wošcž móž, ruske wójško šamo dyrbi pať po kraju mar-
schirowacž.)

Petersburg, 24. haprleje. Šhěžorowy wójnski manifest šu
tudy i wulkim špodobanjom pschijeli. We wšchěch žyrkwjach bu
potom Woža šlužba wotdžeržana.

Š Moskwy, 25. haprleje. Šo wozjewjenju khěžoroweho mani-
festa je tudomna mēšchczanška rada 1000 kōžow sa ranjenych wo-
jaťow a 1 million rublow sa jich wothladanje pschiswolika. —
Dženša popołdnju mēšesche šo šwjedženška Woža šlužba we wšchěch
žyrkwjach, kotrež bėchu i nutrnyimi kemscheryemi pschepjelnjene.

Kischinjew, 25. Ruszy wojazy šu do Šašow, Leowy a Ga-
laza pschicžahnyli; wōst želešnizy blisko Barbašcha je wot nich wob-
šadženy. Keni je wot ruskeje infanterije wobšadženy.

P ř i l o p k.

* Knješ šudniški hamtman Šenfert w Šchěrachowje je rycčeski
šchizž přenjeje šłazy šašlužbneho rjada (ordena) dostať. — Na jeho
měšto pjecža dotalny ašchor Šchensler i Šchemniza pschidže.

* W Połcžnizy 26. haprleje rano woheň wudyri a šo domšte
poprijanzarja Š. Šubnika a šchemzow Šonaballa a Šocha wotpalichu.

* Žendželste ministerstwo je wšchitkich offizierow, kiž bėchu na
khwilu se šlužby pušchženi, šašo k wójšku powoťalo. Wone chze
tōjšchto wójnskich kōdžow do bliskoscže Konstantinopla pošłacž.

* Š Wolešchnizy w Šchleschynškej pišaja, so šu tam i Pačžowa
trojniki k rekrutirowanju pschischli a buchu tuczi tšjo bratsija tež
wšchizy sa kmanych špōšnaczi. Woni šu do 1. šchleschynškeho hušar-
škeho regimenta No. 4 šastupili. Wšchizy tšjo šu na šo jara
podobni.

Placzišna žitow a produktow w Budyschinje
21. haprjeje 1877.

	Na wifach	Na bursy	
		wot mf. up.	hacž mf. up.
Žitowy domoš: 3609 mýchow.			
Pščenja 50 kilogramm	11 61 12 80	12 50 13 10	
Rožka = =	10 12 10 63	10 12 10 63	
Teczinjeri = =	8 33 8 84	8 33 8 84	
Wowš = =	7 80 8 —	7 80 8 —	
Gróch = =			
Wofa = =			
Raps = =			
Zahny = =	12 — — —		
Šejbuscha = =	16 25 — —		
Běrnj = =	2 23 2 50		
Butra 1 = =	2 70 2 90		
Sěyno 50 = =	4 50 5 —		
Sěłoma 1200 pt.	37 — 39 —		

Telegrafiski bureau w sadnym twarjenju póšta na bo-
hatej hašy je kóždy dženj wotewrjeny wot rano 7 hacž wječor 9
hodžinow.

Cžahi po železnizy.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Wotjěd se Šhorjelza	1 40	3 0	5 20	7 56	11 15	2 45	5 16	7 16
Lubija	2 9	3 37	6 9	8 42	12 6	3 36	5 53	8 4
Budyschina	2 39	4 5	6 46	9 15	12 40	4 10	6 25	8 40
Bištopiz	—	—	—	—	—	—	—	—
Nadeberga	—	—	—	—	—	—	—	—
Wšchjěd do Draždžan	3 48	5 30	8 22	10 55	2 19	5 45	7 50	10 18

S Draždžan do Šhorjelza.

Wotjěd i Draždžan	6 20	9 20	12 10	3 40	5 0	7 57	11 15	12 27
Nadeberga	6 55	9 55	12 40	4 15	5 35	8 30	11 45	ip. cž
Bištopiz	7 30	10 30	1 20	4 50	6 15	9 5	12 20	—
Budyschina	8 10	11 10	2 0	5 25	6 55	9 45	12 55	1 34
Lubija	8 58	11 51	2 44	6 7	7 35	10 30	1 35	2 18
Wšchjěd do Šhorjelza	9 38	12 31	3 19	6 48	8 16	11 11	2 11	2 47

Tucžne licžby wošnaměnja cžah wot wječor 6 hodž. hacž rano 5 hodž. 59 m.

Šerjedu, 9. meje, šo lětusche přenje

škótna wiki
w Minakale

wotdžerža.

Drjewowa aukcija.

Na nješwacziškim rewiru budže šo 7. meje
dopoldnja wot 9 hodžinow we Lomšy,
wotdžělenje 32^h, na lětuschim drjewnišcěju
63 brěšowych dołhich bromadow,
wot 11 hodžinow pšchi kocžowškim hacže, wot-
džělenje 28°, na lětuschim drjewnišcěju
27 kšójnowych kłozow a wužitkotruchow
19 = štohow šcěžěpow,
34 = = pjentow,
84 = hačosowych a wulěšowanškich
hromadow

na pšcěšadžowanje pšcědawacž.
Šhromadžišna dopoldnja 1/2 hodžinow we
Lomšy na šcěžěžy i nješwaczišća do Lischeje
Šornj.

Pšcědawanške wuměnenja šo pšcěd sa-
pocžatkow aukcije wošjewja.

Wšchšchj hajnik
F. Šchulza.

Železniske ščěny

wšchitkich dołhosčow k twarbam porucžataj
Gebr. Joachimsthal
w škotym jehnjecžu.

Šhrop

ff. Randiš punt po 16 np.
w žyłym tunišcho porucža
Gustav Poser.

Palenz

we wšchitkich družinach porucža hoscenzarjam
a šašopšcědawarjam w dobrej tworje po
najtunišchich placzišnach
destillazja Hermana Kunacka
w Budyschinje na bohatej hašy.

Eilenburgske kattuny

najnowšche muštry, starj loheč 25 np., porucža wulku džělbu
Reinhold Hartmann jun.
w Budyschinje, 23 na šerbstej hašy 23.

➔ K walporsškemu hermankej w Zarcze w šredžnym ryntku, na firmje
šnajomny.

Palenz

w snatej dobrej tworje porucža knjesam šašo-
pšcědawarjam a ratarjam po najtunišchich
placzišnach

Wd. Rāmsch na šerbstej hašy.

Najnowšche

we wšchitkich družinach kłobukow a mčow
porucža po najtunišchich placzišnach

R. Tworoger

na mjašowym torhosčěju
i napšcěčža radneje kšěže.

Kóslaze kóžki

kupuje, kaž pšcězo, po najwšchšchich
placzišnach

Heinrich Langa

na bohatej hašy
a pšchi šerbstej katolskej žyrtni.

Kóslaze kóžki

po najwšchšchich placzišnach kupuje a wšchitke
družiny hrubnych kóžow derje a tunjo wuha-
ruje

G. Rauda

na garbarskej hašy 426.

W ó i k

kupuje

myndlaćnja

Roberta Adama

na šwončomnej lawškej hašy cžo. 691.

**Kóžowanj štwjelzowj abo
njetrjenj len,**

kaž tež wutrjenj len kupuje po kóždej džěl-
bje mechaništa džěłopšcědawnjka w Šajnišach.

W Bónjeczach je kšěžništa žiw-
nosč cžo. 4, 2 akraj 269 □ prutow
pola a kufi wopšchijaza a i 49 daw-
škim jenosčemi napołożena, ale bjes
wumjenka, hnydom se šwobodneje ruki
na pšcědań.

5 kóčžow pčžołow je na pšcědań
pola kowarja w Walešczechach.

Na pšcěnajecže.

Žena žiwnosč i realnej prawišnu kšla-
marjenja a i 10 akrami 29 □ prutami šaš-
rody, kufi a pola w Šdžerju je dale na
pšcěnajecže abo tež na pšcědań a ma šo
na Žana t. l. se stejazy mi žnjemi horjewšacž.
Wšcho dalšche je pola nětčžišcěho najenka
tam šhonicž.

Wotewrjenje kšlamow.

Dokelž šym w domje rěšnišcěho mišchtra
Kmocha na jerjowej hašy
**wiktualne, warjenjowe a kolonial-
tworowe kšlamy**

šaložik, porucžam šo ja cžěžčěnym Ššerbam
Budyschina a wokolnosčě i tunjej a dobrej
tworu. Tež je pola mje dobre pivo w
blešchach k dostacžu.

Jan Šaltschmidt na jerjowej hašy.

Wsihi potrebjie
kalka wschittich družinow, kaž tež
hnójnych šrědkow,
kamjentebo wubla a brunizy

šwoje sklady najlěpje poručaja

H. Grieshammer,

se skladow na dwórniščeju i napschecza stareje kubłotubje.

Sa
knjesow ratarjow a konjewobšedzerjow.

Zeniczi sklad
wošebje trajnych a wodunjepschepuschczatnych
konjaznych krywadłow (dekow)

ma
Julius Hartmann Sohn
na mjašowym torhoschczju.

Wulki sklad

fahltože } wurēs
konjazeje kože } waltowana a njewaltowana,
czelazeje kože }
kaž tež pōdušče we wurēsju

poručaja po poniženych płaczišnach

kožowe khlamy
Julius Eiffler

pšchi mjašowych hětkach czo. 35 w domje k „němskej halli“.

Rětnje jaquety w zyle nowych pšchetrašnych muštrach,
šamšny fabrikat, kaž tež po měrje

poručaja jara tunjo
W khlamach šo šerbski ryczi. na žitnej hašy 52.

Wulku dželbu dobrych nowych muštraw **kattuna**, 6/4 šchěrofeho
poručaja, stary lohež po 25 np.,

H. Kayser
na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubiščeža něšto zyle nowe,
kattun a battišt

poručaja
H. Kayser
na žitnej hašy 52.

Na žitnej hašy 52.
w domje šinjeja pšchetupaja
Korla Noacka.

Wot wjele lět šlawnje snata
prawdziwa Ringelhardt-
Glöcknersta žalba se šchemplom
na schachtlicžkach, je pruhowana a poručajena pšche: kosežojer, rak, karbunkel,
salsy, lišhaw, šlonoplaw, wosabjenje a wopalenie, šahorjenje, i zyha pšche wschě
šwonkne bolaze, žoldkobil, kurjaze woka, wicz, drjenje atd. atd. a je dostacž
w schachtlicžkach po 25 a 50 np. w budyškomaž haptychomaž, kaž tež w hap-
tykach w Bistopizach, Katežach, Schěrachowje, Širichfeldze, Wjernačizach, Woštrawu,
Herrnhucze, Neugersdorfje, Groššchönawje, Nowosajzu, Seifhennersdorfje a w
fabrizy **W. Ringelhardt** w Gohlizu pola Lipsta, Eisenbahnstr. 18.
Šnižki i wopisimami šu we wschittich haptych wupožene.

(M. RINGELHARDT)

a šafi-
tanskej
marku

Wulke wupšchedawanje
na mjašowym torhoschczju 41.

Wyšokaje staroby dla chzu ja se šwojimi
khlamami šastacž a poručam teho dla šwój
sklad wołnjanych a pošwołnjanych drašto-
wych tkaninow wschěch barbow, kattuny 6/4
šchěrofe a njepuschczate, płat, gardiny a ru-
biščeža, kaž tež wschelake drube twory po
jara tunich płaczišnach.

Soberški
na mjašowym torhoschczju 41.

Šo bych šwój wulki sklad trochu
wurumował, pšchedawam nětko wscho
po poniženych płaczišnach.

W Budyščinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,
klemnaczi mišchr.

Drjewowa aukzia
na šdzerjanskim reviru.

Wližichu pōndželu, jako 30. haprleje t. l.,
budže šo

3,50 stotujow twjerdych walcžkow,
9,30 = mjehkich =
pšchi 1/4 napłaczenja kupnych pjenješ na
pšchěšadžowanje pšchedawacž.

Dalsche wuměnenja šo pšched šapoczatkow
aukzije wosjewja.

Šchromadžišna rano w 9 hodzinach w
forcznje w Šdzerju.

Šdzerjanski hajniški dom 24. haprleje 1877.
G. Wetrenz.

Drjewopšchedawanje.

Wjes Dobroschizami a Lischej Šorn budže
šo pšchichodny

pjatt, jako 4. meje 1877,
rano wot 9 hodzinow něhdže 40 kłostrow
kšójnowych šchěžepow a 80 kop kšójnowych
7/4 lohežowškich walcžkow na pšchěšadžowanje
pšchedawacž.

Šchromadžišna w drjewniščeju.
Müller.

Dla pšcheměnenja khlamow pšchedawam
ja šwój sklad

židžanych a stoffowych
měcow

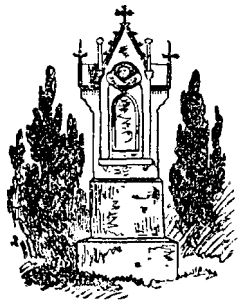
po zyle tunich płaczišnach.

Heinrich Langa
na bohatej hašy.

Wšchitke družiny
kanapejow, stolow, tapetow
a rouleauxow

we wulkim wubjerku poručaja najtunišcho
Julius Siebeck, tapezierat
pšched šchuleškim wrotami i napschecza Wei-
gangež kamjenjoczišchěženje.

Wšchitke porjedzenja šo špěšchuje
a tunjo wobštaraja.

J. A. Böhme, rěsbař

w Budyschinje na swontkej lawstkej haŝy 788
porucza ŝo k wudźělanju

rowownych pomnikow

ŝ pěškowza a marmora.

Sprawne poskluženje a tunje płaczišny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

G. Joachim, Atelier ŝa njebolosne ŝaŝadźowanje ŝubow, operazije ŝubowe, plombirowanje, czizceženje, ŝahnacze ŝubhbolenja atd., w Budyschinje, na ŝnucsknej lawstkej haŝy 120 pola ł. pjeŝarja Klingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodźinow.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarńja płatu, manufakturowych tworow a ŝchijaznych maŝchinow.

Mojim częsczenym wotebjerarjam w měsce a na wŝach ŝ tutym najpodwolniŝcho ł nawjedženju dawam, ŝo ŝym ja moje pschedawanje w budze pschi radnej kbeži na tudomnych wiecznych dnjach (ŝobotu) ŝastajil a proŝchu, mje pschi potrebjje w mojich khlamach

23 na ŝerbskej haŝy 23

wopytać.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarńja płatu, manufakturowych tworow a ŝchijaznych maŝchinow.

Budyska parna pjeŝarńja

porucza ŝwój khlěb woŝebneje dobroŝce po ŝlědowazyh płacziŝnach:

4	puntowŝka	potruta	No.	0	48	up.
6	=	=	=	=	72	=
4	=	=	=	I	42	=
6	=	=	=	=	63	=

Pschedawarńja je jenož w mojim domje na hospitalstkej haŝy No. 716 a w mojich pódłanskich khlamach na jerjowej haŝy No. 139 (w domje knjeŝa Grünnera).

➔ Sa punt dobreje rozki ŝo punt khlěba wuměni. ➔

E. R. Lehmann.

Max v. Hornoff

na hornejstkej haŝy ŝ napschecja „Mündner Hof.“
Wŝchě
porjedženja
czahnikow (segerjow)

ŝo ŝpěŝuje,
sprawnje a tunjo
wobŝtaraja.

Max v. Hornoff.

Bletwa

ŝ wuczeŝanych wloŝow, kaŝ teŝ wŝchitke wloŝowe wudźěłki dźěła trajnje a tunjo
Antonia Rößler
na žitnych wikach w domje knjeŝa pschekupza Gliena.

B. Kneifelowa wloŝowa tinktura,

wot najwuwołanskich lěkarjow (pschirunaj wopisna) nanaŝlěpje poruczena, dopóŝnaty najlěpschi, jeli niŝ jeniczi, wo prawdže sprawny ŝrědt, ŝo by ŝo niŝ jenož wupadanje wloŝow ŝadźěwało, ale teŝ njelěczomne, polizajŝny wobtwjerdžene pady to wobŝwědcza, dołholětne plěchaczŝtowo wotŝtronilo. Ma jenož na pschedan **Seinr. Jul. Lindka** w Budyschinje, w ŝlafonach po 1, 2 a 3 markach.

== Słyschne njedostatki, ==
hluchosć měsce a dospołnje ŝahoji, jeli niŝe pschinarodžena,

F. Kattepoel w „Alhaus, Westfalen.“

➔ **Pisces 2000 ŝahojnych.** ➔

Wopisstwo ŝahoji hnydom ŝ wjedženjom abo hjes wjedženja piczta, tak ŝo je jemu picze zyle wobidne.

F. Grone in **Alhaus, Westfalen.**

Dinklerowe hojenje

k wotŝtronjenju khornych a njeczistych wutkow w czele (ŝiŝ ŝu na khoroszczach wina).

ŝa budu **ŝobotu 5. meje** w Budyschinje w hoŝceženju ł „bēlemu konjei“ wo iŝtwje czo. 5 rano wot 9 hač popoŝnju do 5 hodźin ł ryczam, a hoju woczibolenje, ŝlowubolenje, pihi a wuhry, czerpjenje w ŝoldku (wroczenje), koŝokhorosce (ŝiŝhaw), njemóz, rheumatismy, tajne khorosce psches wotŝtronjenje khornych a njeczistych wuttow w czele.

Fr. Ph. Dinkler

w Draŝdžanach, **Jacobsgasse 5, I.**,
naturŝti lěkar.

Sollandŝki mlokowy ŝkotopólver.

Tónle ŝ najwoŝebniŝchich korjenjow a ŝelow dźěłany a ŝe starodawnych czaŝow dopoŝasany pólver, po jonej abo po dwěmaj ŝizomaj wŝchědnje kruwam abo wowzam na přenju pizu naŝypnjeny, pschisporja wobžernoŝć, plodži wjele mlofa a wotwobroczi jeho wofŝnjenje.

Dostacž

w měsčczanskej haptizy w Budyschinje.
Max Schünemann.

Glacejowe, plokajnotoŝowe a zwjernowe rukajŝy wŝchěch barbow a wulkoszczow, **pschedtoŝchitki, manschety, ŝchlipŝy** ŝ pjerom, ł pschispijenju abo wjaŝanju (teŝ po metrowej dołhoŝci), wŝcho dobra, czerstwa a modernŝta twora, najtuniŝcho porucza

Karl Vogel

na ŝnucskomnej lawstkej haŝy.

➔ **Koŝda rukajza ŝo po požadanju wobuje.**

Něhdže 20 centnarjow dobrego **ŝyna** je na pschedan a je wŝcho dalsche ŝhonicž pola hoŝceženjarja **Santa** w Mucŝowje.

Magdeburgske Krupobicze sawěsczaze towarstwo,

powustawski fakladny kapital: džewjeć millionow marfow,
hač dotal wudate 4,501,500 marf — np.
referwny a nalutowany fondś pschi kónzu lěta 1876 356,781 „ 97 „

po tajkim nětko disponibelny rukowazy fondś: 4,858,281 marf 97 np.,
sawěsczuje semske wuplody wšchěch družinow psche krupobitne škłodowanje po twjerdych
prámijach. Doplacžowanja ho nještanu. Sarunaze sumny ho najposdžišo w běhu
měšaza po tym hač šu twjerdže postajene polne wuplacžuja.

Sawěsczenja móža ho jenolětnje abo wjazylětnje abo dalebčžaze na njewěsty
čžaš, i kóždolětnym wupowjedženjom wobšanknyč. Seli ho ho na ščěscž lět sawěsczi, da ho
prámijowy rabatt wot pjecj procentow, kotryž po kóždym krupošwobodnym lěcže wo
jedyn procent pschiroscže.

Szloma móže ho po dobroscaczu, pschi tunim prámijowym pschidawku, se sa-
wěsczenja wusanknyč.

Pschi i najmjěšcha ščěscžlětnym sawěsczenju ho prámija hač do 31. oktobra
sawěscženiškeho lěta wotdženi.

Pschi swojim tšiadwazecžilětnym wobštejenju je towarstwo 770,107 sawěscženjom
wobšanknyło a 28,849,247 marfow sarunanja placžilo. Sawěscžaza summa w lěcže 1876
wucžini 123,975,466 marfow.

Podpiskani agentojo požadanja wo sawěsczenja rad horjewosmu, a wšchě
dalshe wukasanja dadža.

S. Meisel, wyschki agent w Budyščinje,
Franz Zimmermann w Biskopizach,
Paul Graf jun. w Lubiju,
Richard Klinck w Bjernacžizach,
Joh. Fr. Wenzel we Wulkim Schönawje.

Gustav Virus w Kamjenju,
Ed. Kohnmann w Lubiju,
Ferdinand Bedt w Scherachowje,
Friedr. Nob. Noack w Nowosalzu,
Friedr. Nob. Noack w Nowosalzu. (3890)

Kólnjanskje Krupobicze sawěsczaze towarstwo.

S a k o ž e n e w l ě c ž e 1 8 5 3 .

Dospołnje wudaty fakladny kapital: Džewjeć millionow
marfow. Referwny kapital: 978,653 marfow 67 np.

Towarstwo porucža ho k pschijeczu sawěscženjom psche krupobitne škłodowanja na
semske wuplody a wotnowe škllenju **po twjerdych prámijach bjes kóždcho do-
placžowanja**; wone je šwoje štkufowanje najdospołnišcho pschesrjadowało a je jemu
móžno, knjesam ratarjam niž jenož jara wšchelate, ale tež wošebje spodobne posticženja čžinič.
Podpiskani šu hotowi, sawěsczenja horje bracž a na požadanje rad dalshe wukasa-
nja dadža.

W Budyščinje w haperleji 1877.

W. Jacob,

kaž tež knježa:

C. W. Müller w Berthelsdorffe pola Herrnhuta,
Robert Bitterlich w Ebersbachu pola Lubija,
Julius Stodhaus w Kamjenju,
Eduard Förster w Kalezach,
Mor. Woldem. Sennig w Lubiju,
H. W. Förster w Horkbinje pola Nowosalza a
Ernst Domich w Žitawje. (3787)

Warnowanje.

Podpiskanemu je ho wjazny krócz k nawjedženju dało, so jedyn hawširac
po Lužizy mydło pod mojej firmu pschedawa. Dokelž ja dla pschedawanja
mojich fabrikatow ženje hawširacjow njenaložam, warnuju i tutym mojich čžes-
čžennych wotebjeracjow a i dobom pschispominam, so šwym wšcho nušne pschi-
hotował, so ho njeby moje mjeno dale šle wužiwalo.

H. Lehmann, mydlač
na horncežiskej a na žitnej hašy.

Shrop

jara šłódku a derje šłóžazy, punt po 20 np.
porucža **Hermann Kunaek.**

15 šchtuk wulkich žudow

bješ niwi jedyn k juški ho hódžazy pscheda
mydlačnja **Robert Adama.**

Mišionska hodžina w Hnaschazach.

Džiwocžanske šerbite ev. luth. mišionske
towarstwo šmeje — dali Bóh — **šchtwórtk,**
10. meje, jako na šwjedžen Šhryštuboweho
k njejustpicža, w domje knjesa kublerja **Žady**
w Hnaschazach mišionsku hodžinu.

Teho dla ho i tutym wšchitzy pschecželjo
a pschecželnižy mišionskwa, wošebje pak
wšchitke šobustawy našcheho towarstwa lubje
prošča, ho tam po nychporje — popołdnju
w tšjoch — bohacže nutsnamafacž.

Pětr Klónk.

Theater

w hoscženju w Pancžizach.

Njedzeli, 29. haperleje: **Genovefa**, čžis-
nobra w 5 aktach. Na pošledk „Genovefa
na paradnym ložu“.

Nowe pschjedstajenje wutoru, šchtwórtk,
pjatk atd.

Sapocžatk 1/2 9 hodžin.

Wo pramje wulki wopyt prošy

A. Gruhl, wobšedžer theatra.

Do Queenslanda

w Australiji

wobštara sapocžatk junija ratarjow a nje-
ženjene šlužobne holzy po 33 markach —
rjemješnikow po tunich pašadžisčich wumě-
njenjach

C. A. Mathei

w Hamburgu.

Jena hróžna džowka, kotraž móže derje
dejicž, ho hnydom sa wyšoku šdu pyta na
knježim dworje w Brěšynje; tež móže tam
jedyn wolazy wotročč šlužbu dostacž.

A šminjenju smyškow i tutym k na-
wjedženju dawam, so je knjes

Otto Büttner,

hač do nowscheho čžaša w mojich ko-
žowych khlamach w Budyščinje
džělazy, 1. haperleje t. l. tak derje i
tutych khlamow, kaž tež i žyła i mojeje
šlužby pušchženy.

Richard Lindau

w Šhorjelzu
kožowe khlamy en gros.

Lužičan č. 4 je wušol.

Wopriječe: Hinitosć. — Boži wječor. Spisał
Wjeleměr. (Pokračowanje.) — Što wšo sokoł wu-
hlada. Wot W. — Krawski a šesć pryncesnow.
(Bajka z ludu.) Podawa J. B. Š. — K stawiznam
mórskeho hada. (Niwa.) — Tři dołojcenožyske
huličowanja. Z ludowych hust napisał E. Muka.
— Šibacy. (Bajka z ludu.) Wot M. R. — List
na redaktora. — Dorunanka k hróněku, Lužičan
1876, č. 9 str. 137. Wot D.

Štvořtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čís. o plaći 3 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 18.

Sobotu, 5. meje

1877.

Krajnošlawski bank.

Wosjewjenje, nalutowarniske skladki nastupaze.

Š tutym k šlawnemu nawjedženju dawamy, so je šo ša wschitke nowe nutsplacženja abo pschiplacženja, kotrež šo tudh abo pschi filiali krajnošlawšeho banka w Draždžanach do nalutowarnje stanu, pschi 12měšacžnym wupowjedženju dań wot nětk hacž na dalsche na

tyř a pol wote šta

postajika.

W Budyšchinje, 20. haperleje 1877.

**Direktorij krajnošlawšeho banka kralowskeho sakskeho
Hornjotuziskeho markhrabinstwa.**

Chrig.

Duckardt.

Pscherady mřda.

(Powjedancžto š Wořnije.)

(Potracžowanje.)

Młody hajduk, kotryž bě našdala pschihladowař, šo pschibliži. Šilža pak, na njeho njeleđžubujo, pany psched Emiru na kolena a š placžitym hłošom sawoła: „Ně, ně, Šilža cži šwěrna wostanje, luba Emira; — ščtož prajach, dyrbjesche cže jenož směrowacž.“

Emira wobja šwoju šwěrnú šlužobnizu a rjekny, šo k njej luboščiwje pokhiliwšchi: „Ša cži wěrju, luba Šilža! Njebych wschaf taf jara wo šhubjeuu šwobodu žakosčizka, njeby-li dopomnjenje na nješbožomneho nana nje rudžiko, — ach, wobohi! sawěšcže leži nětko morwy na bitwišcžuju bješ šwojimi rjekami*) a wo jeho cžěto torhaja šo balkanske jatšebje — Allah! Allah! šdychowasche wo cžěžkej šrudobje.

„Tvoj nan, krařna knjeřna“, džesche młodžěnz, nětko bliže pschistupiwšchi, „njeje morwy!“

„Šdže je? — ščto je šo š nim štało?“ prašchesche šo rucže Emira. Pschi tym šwojej wocži k młodžěnzkej posbže, tola šo ša cžerwjeniwšchi jej šašo wotwobrocži.

„Ščtož wěm, je wón hišcže šwobodny“, wotmołwi młodžěnz, „a je-li je jeho kón do bježanja trochu špěšchny, možesche hišcže psched křowanjom šlónčzka Nowy Bazar dořahnyčž.“

Emirinej wocži šo š radosčuju šařwěčzišcžtej a lubošnje na młodžěnz šhladujo wona rjekny: „To je mi wješeka powjescž; pschēju cži, šo by ty miłosčž namafaf psched Allahowym woblicžom.“

„Ša wěrju do šesom škřyřta a njerodžu wo twojeho Allaha! Šdych je jenož křepka křwje mojeho šbóžnika šo ša moje hřěchi pschelafa, ja Božu hnadu dořtanu.“

*) „Njek“ to je stare šerbšte šlowo a řeka po němřtu „šelb“.

Emira drje tutym šlowam njerošny, cžujesche pak tola, šo je jeho šranika, hacž runje to jeje wotpohladanje nješesche. Šaj wona šo trochu postřoži a špušcžiwšchi wocži praji kaž pschi šebi: „Ščto je mi še šwědkom, šo šy wěrnosčž rycžaf?“

„Ša šam“, wotmołwi hajduk trochu njeršazy, „hdyž twojeho nana panyčž widžich, šadžich jeho na konja a domjedžech wobēju š bitwišcžuju. Dořaha cži to, šo ty njebyla na wěrnosčž dwełowała? Hajduk šebi ženje kžecž njedowoli!“

„Ty šy to ščiniť?!“ sawoła Emira radostnje postanymšchi. Š njewotpokafaj mój džaf. Njekš tebje ša to žohnuje twój Bóh, ja pak čžu našcheho profetu prošnyčž wo jeho pomoznu proštwu, šo by Allah tebi hnadny byl a křesčcijanskemu rjekej to šarunał. Ty šy dobročiwny. Emira na tebje ženje nješabudže!“

„Alexijo!“ sawoła šo tu na drugej štronje a młodžěnz šo wotřali, špořnawšchi hłóř šwojeho nana.

„Šilža, moja Šilža!“ sawoła Emira, šo k šwojej šlužobnizu wobrocžejo, pošna radosče; „tuton młodžěnz je jandžel, poškany wot profety, taf dobročiwny, řjany“ — tu womjelkny a šo sawobali do tokřteho šchlewjerja, šo njeby pokafafa, taf jara je šo jeje woblicžou šačerwjeniko.

Šilža šměřkotořy š měrom šedžo wosta. Tu wuřtupi jej myřlicžka: „Šsnadž pschestupi Emira na křesčcijansku wěru. Šeje wutroba da šo wodžicž. Čžu šo šwazicž, ša njebjeka duřču dobyčž, a dyrbjafa ša to tež šwobodu woprowacž!“

„Ty mjelcžišč, Šilža?“ džesche Emira dale. „Čžeho dla mjelcžišč, cžeho dla njewotmołwjesč?“

„Na cžo dyrbjafa wotmołwjecž, droha knjeřna?“ prašchesche šo Šilža.

„Mimafš dha cžucža? Njekšy dha škřšchafa, šo je mój nan hišcže žiwny? — Š taf pěkny je tola tonle młodžěnz.“

„Gdzieś wjedziesz, gdzie wón je?” woprasza ło Śiła; „je to Alexij Mladenowicz; holczi spiewaja hijom wo nim jako wo khrobtym rjeku.”

„Wón tajku khwalbu wescze saskuzi!” pschiklowawashe Emira. „D, czeho dla njeweri do profety Mohameda?! Alexij! kak rjane je to mjeno; czeho dla je wón kheseczijan?” praji trudnje.

„Czeho dla je wón kheseczijan?” wotmolwi Śiła; „dofelz do Boha weri, do najswjeczijeje Trojicy n najswoboznisheje knjezny Marje. D! hdy by ty nashu weru snaka, by ło ty wescze falschneho profety wostajita a k kheseczijanstwu pschistupita; by snadz neshdy s Alexijom sbozomna byla!”

Na to powjedashe jej wo skutkach, kotrejz be miody hajduł hijom wuwjedł, njefabu pak tez, hdzez beshe jej mozno, neshcto wo kheseczijanstwoje saplesz. Emira poskuchashe, kaz male dzeczjo na woznyne bajki.

Bjes tym beshe ło Alexij k swojemu nanej pschiblizik, kotryz we wysokej travje w khlobku mozneje skaty na lewu ruku seprjety lezeshe; beshe muz hlynich stawow a tshutneho pohladnjenja. Hacz runje beshe nawjedowat hajdułow, ło tola wot nich po drascze njerofesnawashe, jenoz jeho broń be trochu wošebnischa. Hdnyz ło jeho hyn pschiblizowashe, posbeze ło wón, pas wołoko žiwota twjerdsho sczeze a pohlada njemdrje na njeho, kaz by jeho chyz s woczomaj pschekocz.

„Kajke hłuposcze czinisch tam se žonssimi?” dzeshe kruzje.

„Nano” —

„Mjelcz! hyn wscho widzak; njefkuschy ło sa hajduka, na sawjedne žonste shladowacz. Twój bratr ło wo niczo druhe, hacz wo broń njestara; tak je prawje! — Bjerz ło na tedzbu psched tutej pohanku; so tebye zenje wjaz s nej ryczecz njewuhladam! Czepla tola — kulka s mojeje tselby by tezi tebi hłowu rosrashka! — Schto seze sbebi w hromadze powjedali?”

Alexij wupowjeda jemu wscho, jenoz to samjelcza, so beshe paschi k czeknjenju dopomhał. —

Stary muz wjerczeshe sbebi smekotajo brodu a hdnyz be Alexij dopowjedał, rjekny wón: „Mó, to holczo ma dobru mysl; hdy by ło tola na kheseczijanstwo wobrocziła.”

„Hdyz pak by, nano?” sawoła mkodzeńz.

„Schto to tebye stara?” saborbota nan; „ale wona to njesczini: kajki je korjen, tajki tezi wuforjen! na to spominaj. Dzi radsho na wuhlad — masch dzě dobrej woczji — a hladaj, hacz Glawacz a Szerawiza hishceze njendzetaj; wonaj dawataj dołho na ło czakacz.”

Bjes tym dachu stražnizy (wajchtarjo) s najwyschsheho wjetshka snamjo a hnydom stany Mladen. „Ssu tu hijom! Dzi k swojej maczeri, njech wona sa jate žonste jedze njelutuje, so ło njेत्रebamy hanibowacz, jako bychmy stupi hoscegenzarjo byli.

(Potraczowanje.)

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. Zeho majestocz kral Albert je knjesa Radezkeho-Mikulicza sa noweho ruskeho konsula w Lipsku pschipsnał. — Kral Albert je na swojim narodnym dnju sedmjoch na Königssteinje jatny wobhnadžik. Tajka hnada je ło tezi schtyrom we Waldheimje jatny dostala. Sedyn wot nich budzische tam hishceze 22 lět hedzez dyrbjal. — Kralowa Karola je 300 markow do Altenberga sa tamnichich khudnych poskala. — W tutych dnjach je psches Draždžany tójshcto wothladowarkow khornyh wojakow do Wina jeko, so bychu ło wot tam k ruskeemu wójšku podale. — Wóndano je

po dlěshej khoroszi dotalny přeni radzicel w ministerstwoje kultuša a sjawneho wuczenstwa, Dr. Jeller, w Draždžanach wumrjel.

Kralowste sarjadnistwo saskich krajnych železnizow je ruskeemu knjezerstwu tójshcto starych, na boł stajenyh, potom pak rucze wuporjedžanyh lokomotiwow sa dobry pjenes wotstupiko. Muske knjezerstwo je tezi tójshcto nowych lokomotiwow w Chemnizu skafalo.

Němski khěžor je 1. meje popotdnju pschi rjanyh wjedrje do Strašburga pschijel a pod swonjenjom swonow a tselenjom kanonow do mēsta nutschahnył. Wjele ludzi be ło na hachach shromadžiko a khěžora se šlawuwolanjom witashe. Nasajtra wón psychnu paradu wotdzerža.

Generalny polny marschal Manteuffel je 1. meje swój 50lětny wojerški jubilej swjeczil. Ofizierjo a sastojnizy, kiž w czašu francowsthe wojny pod nim šlužachu, su jemu rjanu wasu darili, na kotrejz je wobraš hrodu mēsta Nancy, hdzez mējeshe Manteuffel tehdy swoju hłownu kwartiru.

Němski khěžor je němskeho pōšlanza, w Konstantinoplu, barona Werthera, se šlužby puschczil a jemu rjad czorneho hoderca spozczil. Džiwne je, so je baron Werther tym knjezerstwam, k kotrymž beshe pōšlany, wójnu pschinješł. Tak je ło 1866 w Awstriji a 1870 w Parisu stalo, hdzez be wón tehdy pōšlany, a nětko ma turkowski sultan tezi wójnu.

W Mēžu bechu 26. haprleje fastupjerjo mēsta shromadženi a staji fastupjer mēschczanosty (Bürgermeister) tón namjet, so by ło wot mēsta 4000 markow sa wudawki pschi prjódštėjazum wopytanju němskeho khěžora dašo. Ale fastupjerjo mēsta tele pjenesny pschiswolili njeshu. (Wobnydlerjo Mēža su s wjetshca francowstheje narodnosce, teho runja tezi fastupjerjo mēsta, tak so žadny džiw nijeje, hdnyz pscheczimo němskeemu khěžorej lubosni njeshu.)

Awstria. Dofelz chje němski khěžor noweho pōšlanza, a to wjercha Keuša, do Konstantinopla pōšlacz, dha je awstrijske knjezerstwo wobšanknylo, so tam tezi swojeho pōšlanza pōsczele. Ale hacz tam wjerch Keuš pōndže, je w nowshim czašu počalo njewēste bycz. Mjemuzny Rušoj, kotkiž w Turkowskej pschebhwaja, bychu ło tam pod wobarnowanje němskeho pōšlanza stajili. To pak turkowske knjezerstwo pschidacz nochze, ale žada, so dyrbja ło woni jemu pōdczišnycz, hewal jich sa 11 dnjow s kraja wucžeri. Tajke sakhadjenje turkowskeho knjezerstwa pak ło w Barlinje njelubi a wjerch Keuš teho dla lohko doscz doma wostanje.

Do Beshcha (wuherskeho hłowneho mēsta) su s Konstantinopla někotki studentjo pschishli, so bychu s tajkim wopytom Madžarjam jich pscheczelnoscž sarunali, kotruž tuczki Turkam na wschě waschne pokafaju. Madžarszy studentjo bechu, kaz wemy, psched někotrym czašom turkowskeemu generalej Kerim-paschi czešny njecz do Konstantinopla pschinješli a to sa to, so be wón Szerbow šik. — (Madžarjo Sšlowjanow hidža, dofelz ło psched nimi boja, a teho dla Turkow lubuja. Ale Turkam tajka luboscz najškerje niczo pomhacz njebudže a Madžarjam turkowska pscheczelnoscž tezi žadny wužitk njepshinješe.)

Kak budže ło Awstria pschi rusko-turkowskej wójnje sadžerzecz, hishceze pschezo jasnje nijeje. Wona drje swoje wójško na wójšku nohu staja, ale so by je pscheczimo Rušowskej naložicz chyzka, to je tola czežko k wěrje podobne, dofelz awstrijske knjezerstwo derje wē, so to němski khěžor njeby czerpil.

Franzowska. Mništer-pschedšyda je w šejnje sjawnje prajil, so budže ło francowsthe knjezerstwo w rusko-turkowskej wójnje zyle neutralnje dzerzecz, to rēka, so wone ani Rušam ani Turkam

pomhać njebudže. — To hodži ƚo derje wëricz, pšchetoz Fran-
zowŏjo ƚebi ruske pšheczelstwo, ƚa kotrymž se wschej mozu ƚoja,
je pať hacz dotal hiŝcze popanyli njejsu, na žane waŝcnyje ŝaŝyćz
nochzedža.

Jendzelska. Tež jendzelske ministerstwo je woŝjewiŝo, ƚo budže
ƚo w rusko-turkowŝkej wójnje neutralne dzeržecz. Hacž runje je
tuto woŝjewjenje ŝ mjenami jendzelskich ministrow podpřiŝane, dha
ŝwët do twjerdoŝcze a trajnoŝcze tajŝeho ŝlubjenja jara maŝo wëri.
Wjele wjazy ludžo mënja, ƚo bychu wschať Jendzeczlenjo najradŝeho
Turkam pomhali, hdy by ƚo to jenož nekaf hodžiko. To pať ƚo
teho dla njehodži, dokeľž je drje Jendzelska se ŝwojimi wójnŝkimi
łódzemi na morju ŝylna, se ŝwojim małym wójŝkom pať na kraju
ŝlaba. Žadym druhi europiŝki wjeťcų pať ŝwoje wójŝko Jendzel-
czanam ł luboŝcži do wójnny njepowjedže a duž dyrbja wschať tať
nekaf ŝ mërom ŝedžecz.

Gričhiŝka. W tutym kraju žadanje po wójnje pšhecziwo
Turkam dale a bole pšhibjera a njemoža woŝebje wojazy do-
czafacz, ƚo bychu na Turkow czahnyli. Ministerstwo je teho dla
wyschichim offizieram pšchitaŝalo, ƚa tym hladacz, ƚo bychu ƚo
wojazy ŝ mërom ŝadžerželi. — Jendzelske ministerstwo se wschej
mozu na to czichczi, ƚo by gričhiŝke knježetstwo wot wójnny ŝ Tur-
kami wotdžeržalo a je teho dla pjatnacze wójnŝkich łódzow do kor-
ŝuŝteho pšchitawa poŝtało. Ale ludžo mënja, ƚo ƚo Gričhojo nje-
budža wot wójnny wotdžeržecz dacž, tať bórŝy hacž Ruŝojo prënju
bitwu dobudža.

Ruŝowŝka. So je kžëzor Alexander Turkam wójnny pšchipo-
wjedžik, to je po wschej Ruŝowŝkej wulke ŝpodobanje namaťalo. —
Po pšchitadže Moŝkwy, kotrež mëŝto je ƚa wotŝladanje ranjenych
a khorych 1 million rublow pšchitowliŝo, je tež mëŝto Petersburg
ƚa tule naležnoŝcz poldra miliona rublow wustajiko a mjenŝche mëŝta
ŝu po 50,000 a mjenje rublow ŝkladowake. Njemjeŝniŝte jednoty
(innontki) w Moŝkwe ŝu 50,000 rublow daťe, a ruŝki kžëzor se ŝwojej
ŝwójbu 100,000 rublow. Ğewaf je ƚo na towarŝtowo, kotrež je tule
wëž do ruŝki wŝaťo, wot jenotliwych ludži ƚa jedyn jenicžki džen na
83,000 rublow nawdaťo. — Mëŝta lutherŝka woŝada w Peters-
burga je 50 łozow ƚa ranjenych wojakow wuhotowaka a Ğewaf wob-
ŝanŝka, ƚo łóždy mëŝaz ƚa žyŝy czaf wójnny 10,000 rublow da.

Kžëzor Alexander ƚo najŝterje w tyčhle dnjach wot wobhla-
dowanja wójŝta do Moŝkwy poda.

Waŝnja ŝ luda.

W pšcenižy ŝtara pozpula
Wë ŝej ludžel nawila,
ŝchla je ŝ pšchajnym toľŝkom
ŝabawicž ƚo Žurtezom.

Žurlez małym powjeda
Džiwonu waŝnju pozpula,
Wot barow, ƚo roŝymy,
Kať ŝu proŝo reŝali.

Proŝatko ŝej lupiču
Na majowŝkim Ğermanku,
Do mëcha je tyčnychu,
Liptota ƚo wopiču.

Wjeczor ŝwójba barowŝta
Polna kocžoh' mjerŝanja
ŝowtowajo, ŝpëwajo
Domoj njeŝe proŝatko.

Proŝo pať ƚo roŝnjemdri,
Ğarowafche we mëŝci,
Nëkať ŝ mëcha wuŝcoci,
Čžëkaŝche pšched barami.

Čdyž to bary pyčnychu,
Wŝchë ƚo ƚa nim pučczajchu,
Proŝo w ŝtraŝche we keťcač
Wuŝhowa ƚo w korjenjach.

Nëtko rada droha je,
ŝchto do korjen' polëŝe?
Starų praji ł młodemu:
„Wëž do Właja po liŝtku.“

Młody dže a ŝawëcže
ŝchwiniža ŝ liŝtku pšchijwedže
Wobaj jara wuŝchitaj,
Proŝo ŝ korjen' czahaŝčtaj.

Tola ŝtara žyŝu nóz
Napinaŝčtaj ŝwoju móz,
Prjedy hacž to proŝatko
Wuczahnyŝčtaj na ŝwëtko.

ŝchwinz a liŝčta ŝ barami
ŝsu nëk proŝo Ğudžili,
Dokelž we nim pyčnychu
Republiŝtku myŝlicžku.

A Ğes wscheho kómdjenja
Wbohe ł Ğmjercezi wotŝudža.
Starų bar nječ reŝnik je,
We radže wë prajene.

Ranje wë — bar wali ƚo
ŝ wulkim nožom na proŝo
A je wokol polodnja
Lëdy nekaf ŝtónžowa.

Liŝčta krej je wjercaťa,
ŝchwinz pod wopuŝ pohraba,
Młody bar a barowki
Pať ŝu kucheŝi twarili.

Parili ŝu, warili,
Džëłali ŝu kolbaŝti,
ŝstabe, kipe, lahodne,
Wëde, ŝuche, Ğejduŝchne.

Do wulkeho kotola
Kolbaŝti wŝchë ŝmjetaja,
Kopu ŝchczëpow kžójnomyč
Leži pod nim palazyč.

A hdyž bëchu warjene,
Młoda Warŝka pšchicžeže
ŝ wulkej ŝchidu wokatej
R parjazemu kotolej.

Čžahała je ŝ wokatej
Ženu kolbaŝ po druhej,
Młody bar wot najdala
ŝsilenjo jeno pözera.

ŝaŝihany butrobaŝ
Warili ŝu dolhi czaf,
Potom mjaŝo proŝeczja
Pëtnje do njoh' ŝladžaja.

Butrobaŝta ŝtara dno
Pšchitry lëdy proŝatko,
Starų polny wjeŝela
Wokol' njecho porejwa.

Na wjeczor ŝej pšcheproŝcha
Wjeŝta, dobroŝ' ŝuŝhoda,
Mjaŝo warja, kmutaja,
Kolbaŝ do ƚo tyčaja.

Čdyž pať ranje ŝaŝwita,
Wë tež kónž toŝ' wjeŝela
War a jeha pšheczeljo
ŝchlapali ŝu proŝatko.

A kať mëni pozpula,
Barų lëto wot lëta
Čžinja tajke Ğtupoŝcže,
Njejsu nihdy mudriŝche.

Ža tež praju: barojo
A jich dobri pšheczeljo
W Ğłowach maja, ŝda ƚo mi,
Žara maťo Ğejduŝčki. * *

Ze Serbow.

ŝ Budyŝčina. Žeho majeŝtoŝcz kral Albert je knjeŝej
krajŝtemu Ğetmanej ŝ Deuŝt kónthurŝki kŝchiz druheje kłafy ŝaŝku-
bneho rjadu ŝpožeczik. — Po wobŝantnjenju budyŝkeho krajŝkeho
Ğetmanŝtwa budže ƚo 30. meje w ŝali krajnoŝtawŝkeho ŝeminara w
Budyŝchinje konŝerenzja wŝchittich ewangelŝkich duchownych ŝaŝŝeje
Ğornjeje Ružizy wotdžeržecz. Dženŝki porjad: 1) woterwjazja rycž
knjeŝa žyrkwineho radžicžela lizenziata ŝchmidta; 2) Marczin Luther
a Žgnaz ŝ Loyla wot pastora primarija Nietŝchela ŝe Žitawy;
3) ŝchto móže ƚo ł pšchŝporjenju a wužitnemu ŝradowanju kate-
chŝmuŝowych roŝrucžowanjow ŝtacz? wot ŝararja Dr. Müllera ŝ
Rumwaŝda; 4) namjetų ŝe ŝhromadžŝny; 5) wobŝantkaza modlitwa
a kžëluŝč.

— ŝwjedžen, kotryž prjedawŝchi ŝchulerjo budyŝkeho gym-
naŝija ł wopomnjenju jeha 350lëtneho wobŝtačža wutoru 1. meje
ŝwjeczachu, je ƚo jara derje radžik a my najŝterje ƚa tydžen roŝ-
prawu wo tym pšchinjeŝemų.

— Dokelž je ƚo pšchetwarjenje tať mjenowaneje „wartehalle“
na tudomnym dwórnŝchczu ŝapoczalo, dha nëtko czahi pŝchi na-
khwilnej, bole ł ranju ležazej „wartehalli“ ŝaŝtawaja a maja tam
pučowarjo ŝ woŝow wuŝtupowacz a do woŝow ŝtupacz.

— Wóŝporŝny mëŝchczenjo ŝu pŝchi ŝwjedženŝkej Ğoŝcinje kralej
Albertej ł jeha narodnemu dnju telegraŝiŝny ŝbožo pŝcheli, na czož
je jin wón telegraŝiŝny ŝe ŝlëdowazyymi ŝłowami wotmolwiť: „Wóŝ-
porŝkim mëŝchczanam najwutrobničji džak ƚa pšheczelniwe ŝbožo-
pšhecze.“
Albert.

§* **Se Stróžiščja.** Shtomiki pschi drohach a puczach nařadžane, je wěšče rjana a duřchna wěz, pschetož wone dawaja w lěcže, hdnž řu wjetřche, wo dnjo puczowarjei řhłódf, w řymje pař w nozų pschi wějeizach pokafuja czěr, řo řo niřtón řabřudžičz nje móže. Šsu-li řadowe řhtomy, dawaja huřto dobry wunořřř na řadže, pschetož řad řo na tutųch řhtomach huřto bóle radži, haćz w řahrodach, a napořřleď dawaja wužitkowe a palne drjewo. Tola pschi wřřēm tym řu řudžo, dořčz nje duřchni, řiz je řonzuja a řamaja. Tař řu teź psched něřotrym czafařom tudomnemu řublerjei řnjeřej Žyžej 11 řłowczinom žųle řeřlamowali. (Haćz řo tola nje hařbuja, tajų njebolařo! Řed.)

§* **Š Nje řwacžidka.** Nařř dotalny řawniř, řnje ř wřřřřchi hařniř Šchořka, je psched něřotrymi nje dželemi řwoje řařtojnřtowo řřožiř a je na jeho męřto pschekupž řnje ř E. Krausa tudy jařo řawniř pořtajeny.

§ **Dubrawki.** W nozų ř 30. hařleje řu řo tudomnemu řiwnořčereje Řřřidřlej domřte, brožeň, hřódf a řolnja wotpalife. Woheň je w brožni wuřřoř, tola njeje řnate, na řajře wařřnje je řo to řtařo.

§ **Wóřporka.** Řnje ř J. D. E. Seyfert, haćz dotal pořřři řarjadowař w Łauenřtejnje, je jařo řajři řem pschęřadže.

§ **Řetliž.** Tudy 23. hařleje wjećřor w dže wjatej hodžinje w brožni řhęžniřa a řhuřejoweho wobřtararja Šteudnera woheň wudųri a tu řamu, řaž teź dom řhřleřnerja Weisų do prořha a popjeřa pschewobrocži.

§ **Łejna pola Łubija.** Popořdnju 12. hařleje je řo tudomny mřyn wotpalif. Wón bę ře řłomu řryty a teho dla woheň řpęřřnje wořořo řo hřabařche; tola je wobředžęř Wagnęř płomjenjam něřřto domjazeje nadoby wutorhnyčz mořř.

§ **Řorřymja.** W nozų wot wutory ř řriedže męřachny tudy řrařřny woheň. Mjenųžų teħby bę řo w brožni tyřčęřja Wařdy palicž palicž pocžalo a bęřu řo wřřche tuteje brožnje teź jeha domřte a drjewjeňz wotpalife. Dale pař buřu teź do prořha a popjeřa pschewobrocžene domřte řhęžęřjow Ğeřų, Borrmana, Křala, Ğčarta a Ščęřza, řaž teź žųly dwóř mřyniřa-wobřędęřja Ğrieřų. Řař je woheň wuřřoř, njeje řnate.

§ **Řłętnoho.** Řaž řmy jařo węřtořčz řhoniři, je řnje ř duřchownų Ğeňko w Ğóřnižų jařo nowų řarař ř nam powořany.

§ **Pola.** Na pořřlenim budųřřim provinziálnym řejnje řařřteje Ğorņeje Łužizų řu nařři gmejnjų řapořřanzų řařo na to prawo nařřich gmejnow džeřželi, řo by řo džeřba dořhodow ř jich řhromadneho, w řrajnořřawřřim řanku řtejazeřo řamožęřja gmejnám řamym po dawřřřich jenořčęřch ř wužitnemu nařožowanju řawořřajřka. Haćz dotal dawařřche řrajnořřawřři řirektorij tele dořhody, řomuž řhųřřčę, a tař řo řta, řo węřte gmejny wjele řęř ř žųřa ničžo nje dořřčęřu, druhe pař řařo wjazy.

§ **Sara dži wacž pař řo dųřbjařny,** řo jedyň buřři řapořřanz na druhe řtronu řtupi a řa njų řurowe rųčže džeřžęřche, tař řo řo nimale wřřřitų buřřų řapořřanzų na njeřo rořřřobichu a řo wulžųřčnje na njeřo hņęwachu.

„Řařniř“ piřche

§ **Se Žųłowa.** Řjedžeřu Ğubilate bęřche 25 řęř, řo je řo nařř duřchownų, řnje řarař řank w Deřčnje, do nařčęje wōřady pschęřhđliř, jařo bęřche prjedų duřchownų w Łutolu byř. Žųłořřka gmejna, řwjeřelena, řo je jej Wóh řón řnje je je dobreho řeřřřřteřo přędarja tař dořřo řdžeřčař, pořřa řwojich žųřřwjeňžow, řiz řnjeřej řarařjei

na tutųm dnju w mjenje gmejny řbožo pschęřčęřu a jemu dwaj řřłębornaj řwęcžniřaj darichu.

§ **Werbna.** Řnje řarař Wroniř w Řhocžebusu je powořanje řa duřchowneho do Werbna wotpokafaj, řaž je to teź řizom prjedų ř. řarař Teřčnař w Řiedže a ř. řarař Řořha we Węřtořchownje tař řęřniř.

§ **Řiznja.** Łęřřa 9. hařleje hřajřčęřu džečzi na wřřřořich haćęęnjach bliřto tař mjenowanųch hařmow. Řřři tym řo řta, řo řo jedyň pořřčęřalętnų hóřčřř tamniřčęřo hařarja ř haćęęnjow bele řuli a do řřubofęje wody paň. Te druhe džečzi wo pomoz wóřčęřu. Tola prjedų haćz něřřtón ř pomozų pschidže, řřoćzi hařarjowy wulři pořř, řiz bęřche pschidładowař, do wody, płowařche řa tym wobohim džeččęřom, hřabny je a pschidjeře je řiwe ř wody won.

Wójnřte powjeřčę.

§ **Řukareřř** (w Rumunřej), 3. meje. Wořořo 10 hodžinow dopořdnja řo džeňřa pola Braile řřęłenje hjeř řuffřimi batterijami a řřjomi řurřowřřimi monitorami řapocžę. Řurřořo, řo pschidłęžowajo, męřto Brailu bombardirowachu, buřu pař wořořo pschidłęžowani, psched ru řowřřimi řanonami řořačz. Řař wjele wobhdlerjow je morjennyč a řař wjele řwarjennyč řpalennyč, njeje hřiřčęře řnate.

§ **Braila** je rumunřte, na brjohu řęři Donawy ležaze męřto. Monitory řęřaja řelejne wójnřte řódfę.

§ **Řonřantinopel,** 1. meje. Ğobart pařčha je řo řem wřóřžř, jařo bę řo jemu radžiřo, wójnřtu parolódf „Nethymos“ ře řrařřčęřo řřęłęňja řuffřich řanonow wumóž.

§ **Ğobart** pařčha je řommandeur řurřowřřteřo wójnřte řódfřtwa (Flottų) a hewař řodžęň Ğęđžęłčęřan, řotřųž je řizom psched blęřčim czafařom ř dowolenjom řęđžęłčęřteřo řnježęřřtwa a řurřowřřęje řkuřby řtupif a řurřowřřte wójnřte řódfę do dobreho řjadu řtajif. Š žųřa maja Řurřořo wjele wjaz wójnřřřich řódfęřow, haćz Řuřřořo, na czimž je wōřębję to wina, řo řuffře řnježęřřtowo po řřymřej wójnje řanyč wójnřřřich řódfęřow na czornym morju męčz nje řmjedžiřche. Duž maja Řurřořo w tu řhwilu czorne morjo ře řwojimi wójnřřřimi řódfęřimi w řwojęj moży.

§ **Řařřřřřř řronow** piřaja Řuřřořo: Na dnju 24. hařleje nařři (ruřų) wojazy bliřto męřta Alexandropola pod řommandom řenerala Łoriř-Mełikowa řurřowřřte mjeřų pschęřčęřichu a to w dwęřmaj wotdžełęňjomaj, wot řotrejuž řęwe haćz do Mulla-Muřřa, prawe pař haćz do Wařč-Ščuragena pschidłęžę. Řawalleria bęřche w přęđtu a řořařořo męřčęřu mařu řitwicžřu ř řurřřřimi řęřđnyimi, řotřřiz pschi tym něřotřųch řudži řhubichu; na nařčęj řtronje bu jedyň řón ranjenny. Řřři řenej druhej řitwicžřų bu nam jedyň řořař morjenny, nje pschęčęřęřo pař 4 muži řhubichu. Na tutųm přęřnim wójnřřřim dnju řmy 7 ořřřizęřow a 100 wojakow jatųch wřali.

§ **Nařajřra** dwę kolonnje nařřich wojakow nadpřad na Řurřow řęřřniřu a jena, řotřųž řeneral Deņibeřow wjedžeřčę, dobu řurřowřřte řarařowe řęřwo bliřto Muchaftera. Mų męřčęřny na tutųm dnju něřđže 30 morwųch a ranjennyč.

§ **Ğiřřis** (w ařřřtej Řuřřowřřej) 1. meje. Řařo awantgarđa nařřčęřo (ruřřteřo) řawřařteřo wójřta wčžęřa rano psched Wařajid pschidłęžę, řurřowřřte 1700 muži řųřne wotdžełęňje tole męřto wopuřčęři a řo do aladařřich hóř řęčęřę. Řuřřořo męřto a řitadellu (mařu řwjeřđžřřnu) wobřadžichu.

§ **Řuffře wójřto** řo řurřowřřteřu męřtu a řwjeřđžřřnje Řarř (w ařřřtej Řurřowřřej) bliřa a ma řóřřčęřo řajřřich řanonow řobu, řotrež

šo k woblehujenju twerdzijnow trjebaja. Duž drje woni najsterje tež Karš woblehnu. Ružojo šu tole město hižom w předawšich wójnach někotry króć dobyli, najpošledy je šo to w lécze 1855 stało. — Nětcziški turkowi kommandant je tam Mulkhtar pašcha, kiž loni w Herzegowinje kommandirowaše hdžez paš šebi runje wulku khwalbu sašlužil njeje.

P ř i l o p k.

* S Wiesbadena pišaja, šo bu tam 20. haperleje jedyn wojaš pscheyara wulkeje hšuposče dla š wojerstwa wustorcženy.

* W Amerizy je jedyn muž nowe kholowy ša hólzow wu-namakał. Kholowy maja koprowe sadki, želesne kolena a wodu-njepschepuščjate šaki, do kotrychž može jedyn wšcho možne tykacž.

* W bliskosčji Lipška bu psched krótkim čjašom jena čzorna liščka tšelena a bu kožuch teje šameje š 340 hriwnami šapčacženy.

* W konstantinoplu wudyrli 15. haperleje wulki woheń a je šo 500 kžezow wotpalilo.

* Psched někotrymi dnjami wumrje w Laurahęcze (w Schlesynskej) tamniški najstarschi muž, hemjer Glennš w 108. lécze šwojeho žiwjenja. Wjele lět hižom žiwješe šo wot maleje pensije w jara hubjonych wobštejnoscžach.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Šcho dha jenož nětko w karečjanškej hamtskej kžěži budže.

Mots Tunka. Tam budže padawa khorosčž hोजना.

H. D. Šm, to bychu mohli přjedy šapocžecž.

M. T. Čžeho dla?

H. D. Nó, ja šym jich tam psched někotrymi lětami wjele potrjehil, kiž wot tam š padawej khorosčžu domoj čžehnjechu, tak šo šo na wšchěch pucžach walachu.

M. T. Ale budža dha tam winifanskich wobhdlerjow tež horje braczž?

H. D. Čžeho dla niž, je-li šo tam tajkich macže.

M. T. To šo wě. Jedyn pohoncž hašle njedawno na što krocžel pucža tšj króć š woša do hlubokého blóta padže.

H. D. Aw, jaw tola!

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska žyrkej: Hjedrich Gustav Hänfel, hautboist, š Claru Franzišku Mayez. — Jan August Dubšty, čžěšla, š Marju Scholtcžiz.

Michalska žyrkej: Ernst Herman Šbena, pješt, š Ernestinu Emiliu Burckhardtž na Židowje. — August Kóška, pohoncž w papjerniku w Dobruščji, š Marju Kublez.

Katholiska žyrkej: Michal Róšča, dželacžer w papjerniku w Džěžni-čezach, š Marju Schentez š Matych Bobolž.

Aščcženi:

Pětrowska žyrkej: Jan Max, Šandrija Lauka, dželacžerja a wobhdlerja, š. — Ernst Curt Žurij, Adolfa Žuliuša Ernsta Lehmana, wobhdneho mēščcžana a rēšnišeho miščtra, š. — Lena Augusta, Šandrija Pšički, šahrodnika, dž.

Michalska žyrkej: Lena Martha, n. dž. na Židowje. — Šana Augusta, Šana Wehnera, dželacžerja a wobhdlerja na Židowje, dž. — Marja Helena Augusta, Korle Hjedricha Ernsta Šakela, kowarišeho miščtra a šahrodnika w Libochowje, dž. — Marja Emma, Šana Augusta Bartšcha, dželacžerja a wobhdlerja na Židowje, dž. — Šana Marja, Šana Šcholty, kžěžtarja w Delnjeje Kinje, dž. — Emma Martha, Šana Ženki, kžěžerja pod hrodom, dž. — Arno Ernst, Šandriča Ernsta Šerolda, dželacžerja a wobhdlerja na Židowje, š. — Amalia Augusta, Šana Siederta, wobhdlerja w Kšelinje, dž. — Korla Ernst,

Korle Ernsta Rážy, wotrocžka w Břesowje, š. — Ernst August, Šana Bohu-wěra Brody, šahrodnika w Bobolžach, š. — Augusta Emilia Wilhelmína, Bohuwěra Šmidta, dželacžerja a wobhdlerja w Libochowje, dž. — Emma Louisa, Gustava Theodora Šubišcha, tyščerja a wobhdlerja na Židowje, dž. — Šana Marja, Šana Štrümpy, kžěžerja a dželacžerja na Židowje, dž. — Emma Martha, Korle Augusta Miščki, dželacžerja a wobhdlerja na Židowje, dž. — Martha Augusta, Korle Bohuwěra Wackera, naješka w Bórtu, dž. — Marja Madlena, Šana Bohuwěra Kócha, kžěžerjo a murjerja na Židowje, dž. — Ernst Bohuwěr, Mattheja Michalka, šahrodnika w Delnjeje Kinje, š. — Morich Pawol, Augusta Dürliča, šahrodnika w Žeitičezach, š.

Katholiska žyrkej: Marja, Korle Šakuba Roberta Pietšcha, šastojnika w jastwje w Budyščinje, dž.

Semrjerčji:

Dženi 20. haperleje: Ernst Albert, Šana Žentšcha, dželacžerja a wobhdlerja na Židowje, š., 3 m. — 14., Jan Ernst, Šana Korle Ernsta Güngela, palerja w Šródu, š., 10 m. — 15., Marja Bertha, Korle Šendriča Duffšmanna, kžěžtarja a dželacžerja w Matym Wjellowje, dž., 9 d. — 16., Šandrij Weyer, dželacžer w Dobrosčezach, 43 l. 10 m. — 20., Emma Marja, Pětra Šneidera, kuzježo štužobnika a wobhdlerja na Židowje, dž., 11 m. 20 d. — Žurij Kšpšler, dželacžer še Šeščehowa, 77 l. — 25., Madlena Reinič, wobhdleška w Lubježu, 5 l. 6 m. — Emma Marja, Šandrija Mužifa, pohoncžka a wobhdlerja na Židowje, dž., 5 m. — Žurij, Michala Pšekarja, wobhdlerja na Židowje, š., 5 m. — 16., Gertruda rodz. Šjarščez, njebo Kšefata w Bělčezach, 84 l.

Wlaczisna žitow a produktow w Budyščinje 28. haperleje 1877.

Žitowy dowos: 3801 měchow.	Na wifach		Na buršy	
	wot mf. np.	hačž mf. np.	wot mf. np.	hačž mf. np.
Pšičenža 50 kilogramm	12 50	13 81	13 39	14 29
Kožka = =	10 69	10 89	10 60	10 89
Seczmjen = =	8 33	8 99	8 33	9 60
Wowš = =	7 90	8 40	7 90	8 40
Šróch = =	—	—	—	—
Wofa = =	—	—	—	—
Raps = =	—	—	—	—
Šahly = =	12	—	—	—
Šejbusčka = =	16 25	—	—	—
Wěrnj = =	2 23	2 50	—	—
Butra 1 = =	2 60	2 90	—	—
Ššyno 50 = =	4	4 50	—	—
Ššloma 1200 pt.	36 50	38 50	—	—

Kórz pšičenžy po 170 punt.: 21 markow 25 np. (7 tl. 2 nšl. 5 np.) hačž 23 mf. 47 np. (7 tl. 24 nšl. 7 np.) — Kórz rožki po 160 puntach: 17 mf. 10 np. (5 tl. 21 nšl. — np.) hačž 17 m. 42 np. (5 tl. 24 nšl. 2 np.) — Kórz ječzmjenja po 140 puntach: 11 mf. 66 np. (3 tl. 26 nšl. 6 np.) hačž 12 mf. 58 np. (4 tl. 5 nšl. 8 np.) — Kórz, wowša po 100 puntach: 2 tl. 19 nšl. hačž 2 tl. 24 nšl. — np.; hróch: — tl. — nšl. — np. hačž — tl. — nšl. — np.; wofa: — tl. — nšl. — np.; jahly: 4 tl. — nšl.; hejduščne krupy: 5 tl. 12 nšl. 5 np.; bėrnj: 22 nšl. 3 np. hačž 25 nšl. — np.; butra: — tl. 26 nšl. hačž — tl. 29 nšl.; ššyno po 100 puntach: 1 tl. 10 nšl. — np. hačž 1 tl. 15 nšl. — np.; ššloma (1200 pt.) 12 tl. 5 nšl. hačž 12 tl. 25 nšl.

Čžahi po železnizh.

Se Šhorjelža do Draždžan.

Wotjěš se Šhorjelža	1 ⁴⁰	3 ⁰	5 ³⁰	7 ⁵⁶	11 ¹⁵	2 ⁴⁵	5 ¹⁶	7 ¹⁸
Lubija	2 ⁰	3 ³⁷	6 ⁰	8 ⁴²	12 ⁶	3 ³⁶	5 ⁵³	8 ⁴
Budyščina	2 ³⁹	4 ⁵	6 ⁴⁵	9 ¹⁵	12 ⁴⁰	4 ¹⁰	6 ²⁵	8 ⁴⁰
Wšpěchny čžah	—	4 ²⁵	7 ¹⁵	9 ⁵⁰	1 ¹⁵	4 ⁴⁵	6 ⁵⁰	9 ¹⁰
Kadeberga	—	5 ⁰	7 ⁵⁰	10 ²⁵	1 ⁵⁰	5 ²⁰	7 ²⁰	9 ⁵⁰
Wšchijěš do Draždžan	3 ⁴⁸	5 ³⁰	8 ²²	10 ⁵⁵	2 ¹⁹	5 ⁴⁵	7 ⁵⁰	10 ¹⁸

Š Draždžan do Šhorjelža.

Wotjěš š Draždžan	6 ²⁰	9 ²⁰	12 ¹⁰	3 ⁴⁰	5 ⁰	7 ⁶⁷	11 ¹⁵	12 ²⁷
Kadeberga	6 ⁵⁵	9 ⁵⁵	12 ⁴⁰	4 ¹⁵	5 ³⁵	8 ³⁰	11 ⁴⁵	šp. čž.
Wškopiz	7 ³⁰	10 ³⁰	1 ²⁰	4 ⁵⁰	6 ¹⁵	9 ⁵	12 ²⁰	—
Budyščina	8 ¹⁰	11 ¹⁰	2 ⁰	5 ²⁵	6 ⁵⁵	9 ⁴⁵	12 ⁵⁵	1 ⁸⁴
Lubija	8 ⁵⁸	11 ⁵¹	2 ⁴⁴	6 ⁷	7 ³⁵	10 ³⁰	1 ³⁵	2 ¹⁸
Wšchijěš do Šhorjelža	9 ³⁹	12 ³¹	3 ¹⁹	6 ⁴⁸	8 ¹⁸	11 ¹¹	2 ¹¹	2 ⁴⁷

Tucžne kicžby wošnaměnja čžah wot wječor 6 hodž. hačž rano 5 hodž. 59 m.

Na žitnej hašy 52.
w domje knješa pšchetupža
Korla Noacka.

Lětnje jaquety w zyle nowych pšchekrašnych mustrach,
šamšny fabrikat, kaž tež po měrje
porucža jara tunjo
H. Kayser
W khlamach šo šerbski ryczi. na žitnej hašy 52.

Wulku džělbu dobrych nowych mustrow **kattuna**, ¼ ščěrokeho
porucža, stary loheč po 25 np.,
S. Kayser
na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubiščeža něšto zyle nowe,
kattun a battist
porucža
H. Kayser
na žitnej hašy 52.

Drjewowa aukcija.

Na nješwacziłskim rewiru budže šo 7. meje
dopołdnja wot 9 hodžinow we Łomšy,
wotdželenje 32^a, na lětušim drjewniščežu
63 brěšowych dołhich hromadow,
wot 11 hodžinow pšchi kocžowškim hacže, wot-
dželenje 28°, na lětušim drjewniščežu
27 kłójnowych kłozow a wužitkotruchow
19 = stohow ščežepow,
34 = pjenkow,
84 = hačowowych a wulěšowanškich
hromadow

na pšchěbadžowanje pšchedawacž.
Šchromadžišna dopołdnja ¼ 9 hodžinow we
Łomšy na ščežęžy s nješwacziłka do Lischeje
Gory.

Pšchedawanšte wuměnenja šo pšched sa-
pocžatkow aukcije wošjewja.

Wyššišči hajnik
J. Šauka.

Wulke wupšchedawanje na mjašowym torhoščežu 41.

Wyššoteje staroby dla chzu ja se šwojimi
khlamami šastacž a porucžam teho dla šwój
šklad wołnjanych a połwołnjanych drasto-
wych tkaninow wšchěch barbow, kattuny ¼
ščěroke a njeupšchěžate, płat, gardiny a ru-
biščeža, kaž tež wšchelate druhe twory po
jara tunich płacžišnach. **Soberiški**
na mjašowym torhoščežu 41.

Dla pšcheměnenja khlamow pšchedawam
ja šwój šklad

židžanych a stoffowych měcow

po zyle tunich płacžišnach.
Heinrich Langa
na bohatej hašy.

Glaccjowe, płotajnočojowe a
zwjernowe rukajzy wšchěch bar-
bow a wulkofčozow, pšchedkošchliti,
manschety, šchlipsy s pjerom, k
pšchipnjenju abo wjasanju (tež po
metrowej dołhoščeži), wšcho dobra,
čžerstwa a modernška twora, naj-
tunišcho porucža

Karl Vogel

na smutškonnej lawškej hašy.

Rožba rukajza šo po požadanju
wobuje.

Kočowann štwjelzowny abo njetrijeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kóždej džěl-
bje mechaniška džěltopřhadownja w **Najnižach.**

Kóšlaze kožki

po najwysšichich płacžišnach kupuje a wšchitke
družiny hrubnych kožow derje a tunjo wuha-
ruje

G. Nauda

na garbaškej hašy 426.

Eilenburgske kattuny

najnowšche mustry, stary loheč 25 np., porucža wulku džělbu

Reinhold Hartmann jun.

w Budyščinje, 23 na šerbskej hašy 23.

So bych šwój wulki šklad trochu
wurumował, pšchedawam nětko wšcho
po poniženych płacžišnach.

W Budyščinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,
klempraštki mišchr.

Balenz

w snatej dobrej tworje porucža knjesam šašo-
pšchedawarjam a ratarjam po najtunišchich
płacžišnach

Wd. Namiš na šerbskej hašy.

Balenz

we wšchitkich družinach porucža hoščenjarjam
a šašopšchedawarjam w dobrej tworje po
najtunišchich płacžišnach

deštilazja **Hermana Kunacka**
w Budyščinje na bohatej hašy.

Najnowšche

we wšchitkich družinach **kłobukow** a **mězow**
porucža po najtunišchich płacžišnach

R. Tworoger

na mjašowym torhoščežu
s napschecža radneje kžeže.

Reinhold Hartmann jun.,

pšchedawařnja platu, manufakturowych tworow a šchijaznych mašchinow.

Mojim čžesčženym wotebjerarjam w měsče a na wšach
s tutym najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, šo šym
ja moje pšchedawanje w budže pšchi radnej kžeži na tu-
domnych wicžnych dnjach (šobotu) šastajit a prošču, mje
pšchi potrebjje w mojich khlamach

23 na šerbskej hašy 23

wopytačž.

Reinhold Hartmann jun.,

pšchedawařnja platu, manufakturowych tworow a šchijaznych mašchinow.

Budyska parna pječarnja

porucza swój khléb wošebneje dobroscje po šlédowazyh płaczišnjach:

4	puntowśka	pokruta	No. 0	48	np.
6	=	=	=	72	=
4	=	=	=	I	42 =
6	=	=	=	=	63 =.

Wšchedawarńja je jenož w mojim domje na hospitalśkej haŝy No. 716 a w mojih pòblanśkich khlamach na Jerjowej haŝy No. 139 (w domje knjesa Grüñnera).

☞ Sa punt dobreje rozki šo punt khléba wuměni. ☞

E. R. Lehmann.

Skótny pólver s čzerstwyh selow. Korneuburgski skótny pólver. Pólver psche kólku. Pólver psche pripotawu prošatow. Lochwizski balsam. Zischankowy saksowy pólver
porucza hrodowska haptyka w Budyschinje.

G. Joachim, Atelier sa njeholosne saŝadźowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, cziszczenje, sahnacze subholenja atd., w Budyschinje, na smutśknej lawśkej haŝy 120 pola ł. pječarja Klingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodzinow.

Měhđže 20 centnarjow dobreho křyna je na pschedań a je wscho dalsche šhonicž pola hoscezarja Sanka w Mucjowje.

Wščitke družiny kanapejow, stolow, tapetow a rouleauxow

w wulkim wubjerku porucza najtuniścho **Julius Siebeck**, tapezierać psched schuleśkimi wrotami s napshecza Weingangež kamjenjocziśheczenje.

☞ Wščitke porjedzenja šo spěšahnje a tunjo wobstaraja.

Aromatisku wicžnu watu: 50 np. a 80 np., fenchomjedowy ekstrakt: bleschu 50 np., běhny bróštyrop: bl. 75 np., schmrětojechlinowy aether: bl. 30 np., sulzbergiśke slušbowe křepki: bl. 56 np., schwablowe mydło, šmofomydło, glycerinomydło atd.
porucza hrodowska haptyka w Budyschinje.

☞ Wšches 2000 sahojenhch. ☞

Wopikstwo sahoji hnydom s wjedženjom abo bjes wjedženja picžka, tak šo je jemu picže žyle wohidne.

F. Grone in Ahans, Westfalen.

Wot najwjetśheje wažnoscje ja **woczi kóždeho.** Prawdžiw a wozdziejka wot Traugotta Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thüringśkej je wot lěta 1822 šwětošlawna. Škasanja a flacon po 1 marku póscjele mi budyska hrodowska a rakcajska haptyka.

Měšcžanska haptyka w Budyschinje.

Šlowne torhošecžo. **Max Schünemann.**
Šaptyčarja Otto Schimmela wlošowoy balsam, poruczeny psche wupadanje wlošow a ł pošylnjenju kože na hłowje.
Koncent. nervypokřylnjazyh balsam, blescha 50 np.
Universalny ranoplestr, erla 20 np.
Wohrenthalśki ranoplestr, schachtliczka 15 np.
Bajerski bróštkłodozokor, tafl. 25 np.
Aromatiska wicžna wota a sarybowanje, 50 np. 75 np.
Königowy kadžeński pólver, bl. 50 np.

Max v. Hornoff

na horncejskej haŝy s napshecza „Münchener Hof.“
Wšche šo spěšahnje, porjedzenja šrawnje a tunjo czajnikow (segerjow) wobstaraja.

Max v. Hornoff.

Knjesej **Tr. Ehrhardtej.** Dłěhe hacž 3 njedzele bolosne wozdziejčenje mějo wobrocžich šo ł Dr. Whitowej wozdziejcy, jako běchu wšche druhe naložene šredki bjes wuzitka wostale. Hewal jara njewěrjazy do tajkich šredkow, kotrež šo hujšo loškowěrjazej publiky w křwalobnyh rycžach poruczeja, mějach malo nadžije, — ale ja šym lěpsche nashonil. Šizom po 5—6 křócžnym naloženju saska palaza bolosčej mozejju sahorženju wozow a potom bě moje wozdžibolenje ja 6 dnjow dospołnje wotštronjene. To prawdy dla. Hämmingen, 31. meje 1875. Radžiny pišać Rößler.

Syrop

jara šlódki a derje šlódžazy, punt po 20 np. porucza **Hermann Kunack.**

Železniske ščěny

wščitkich došhoscežow ł twarbam porucžataj **Gebr. Joachimsthal** w škotym jehnjecžu.

☞ Syrop ☞

ff. Kandis punt po 16 np. w žylym tuniścho porucza **Gustav Poser.**

Kóslaze kožki

kupuje, kaž pschezo, po najwyschšich płaczišnjach **Heinrich Langa** na bohatej haŝy a pschi šerbśkej katolśkej žyrtwi.

Wletwa

s wlošow trajne a tunje džěla a wlošy po wyšokej płaczišnje kupuje brodutrhać **R. Paul** na garbarśkej haŝy 419.

Pschedawanje inventara a skotu.

Na přjedawśkej Čjechez sahodniśkej žiwnošci na Horje budža šo wutoru jako 8. meje 1877 rano wot 9 hodzinow 2 křuwje, 1 šykanjowa mašchina, 1 hospodarski wóš, wšchelaki rolny a hospodarski grat, 6 kop škomy, 8 centnarjow křyna a džělba palneho drjewa sa hotowe pjenjesy na pschešadźowanje pschedawacž. **Müller.**

W Bónjezach je křěžniśka žiwnošć czo. 4, 2 akraj 269 □prutow pola a kufi wopšchijaza a s 49 dawčskimi jenosčemi napoložena, ale bjes wumjeńka, hnydom se šwobodneje ruki na pschedań.

Žena šuproschna ranža je w Nowej Ščeczeny czo. 5 (pola Łasa) na pschedań.

Wotewrjenje khlamow.

Dokelž šym w domje rešniśkeho mišćtra Rmocha na Jerjowej haŝy **wirtualne, warjenjowe a kolonial-tworowe khlamh** jažožil, porucžam šo ja czeščenym Šerbam Budyschina a wokolnošcje s tunjej a dobrej tworow. Tež je pola mje dobre pivo w bleschach ł dostacžu.

Jan Raltschmidt na Jerjowej haŝy.

Serbska prědařska hłowna konferenca
 póndželu, 7. meje,
 rano 1/2 10 w hosćeńcu złotoho slónca w Budyšinje.
Předsydstwo.

Pšchepoloženje fhlamow.

Cześczenym Eserbam Budyšcina a wołnošće dowolaŕi šebi, najpodwołnišcho ŕ nawjedženju dacž, so šym šwoju

knihwjasarńju ŕ galanterietworowymi fhlamami
 ŕ fotolneje hašy na **bohatsu hašy czo. 83** do domu knjesa pšchepuzza Hauptmanna pšchepoložit.

Dowěru a pšcheczelniwošč, mi hač dotal spožcženu prošcu mi tež w mojim nowym pšcheybytku wobkřowacz chžecž a budu ja temu kóždy czaš ŕ dobrym džekom a špěšnym pošluženjom došč cžinič wjedžecž.

W Budyšcinje, 4. meje 1877.

Gustav Rämisch,
 knihwjasar.

Jaquety w trifocže, šomocže a w židže,

wulka a pšchiležaza fačona wot 2 tol. = 6 markow a drožšcho.

3/4 šchěroki **kattun** barbunjepuschcžaty wot 18 np.,

3/4 šchěroki **pikej** " 35 "

wołnjane draštowe tkaniny " 35 "

porucža w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn
 pódla hłowneje štraže.

Germann a šfótne wiki w Suczinje

njesměja šo 22. meje, ale šo hačle 18. junija wotdžerža.

Esriedu, 9. meje, šo lětusche přenje

šfótne wiki w Minakale

wotdžerža.

Mišionska hodžina w Hnaschezach.

Džiwocžanske šerbške ev. luth. mišionške towarštwó směje — dali Bóh — **šchtwórtk, 10. meje,** jako na šwjedžeň Šhryštufoweho ŕ njebyšpicža, w domje knjesa kublerja Bládu w Hnaschezach mišionšku hodžinu.

Leho dla šo ŕ tutym wšchitzy pšcheczeljo a pšcheczelnižy mišionštwa, wošebje pať wšchitke šobuštawy našeho towarštwa lubje prošca, šo tam po nyschporje — popoždny w tšoch — bohacže nutšnamafacz.

Pětr Alónk.

W Zenkežach

njedželu, 6. meje, **reje,** na kotrež pšchepošcuje **Rostof.**

Pčolarske towarštwó

w **delnym dole Sprowje** směje na Bože špěcže, šchtwórtk 10. meje popoždny 3. hodžin w Thiermanez restauraziji w Budyšcinje **šhromadžinju.**

Dženiški porjad: šfasanje a wulošowanje italskich matkow; wušwolenje noweho direktorija. **Wšchědštwó.**

Signirtintu

ŕ zejchowanju měchow, wošowych pšachtow, listow atd. kaž tež ŕ cžornjenju kože **blesku po 30 np.**

ma jenož **Seinr. Jul. Lindka** na hrodowškej hašy 338.

Pšchedawanje

měcow a pelcowych tworow je nětko na žitnych wikach 606/605 pšchi šerbškej katholicškej žyřkwi **H. Langa.**

W ó š f

kupuje **mydlarńja Roberta Adama** na šwonkomnej lawškej hašy czo. 691.

Schulsku tintu

módrocžornu, ŕ pjera běžazu, liter po 40 np., 1/2 litra 25 np. pšchedawa **Seinr. Jul. Lindka** na hrodowškej hašy 338.

Butrowy pólber

ŕ šmjatanje do butrobaša šcžinjemy, pšchisporja niž jenož butru, ale ju tež wošebje šfódnju cžini. — Ma jón jenož na pšchedaň **Seinr. Jul. Lindka** na hrodowškej hašy 338.

Cigarry

wot czo. 25 pšchedawam nětko 100 šchtuf po 1 m. 60 np. **Heinrich Lindner.**

Wšewudawatni „Serb. Nowin“ móža šo šašo doštacž:

Gustav Adolf, abo wumož naš wot šeho! — 75 np.

Sahrodka kwětkojta. — 10 np.

Druha wjetšcha sahrodka kwětkojta. — 10 np.

Bórcžate, kalate a palate cžmjekny, wošy a šchershjenje. Přěnja wobrada. — 10 np.

Lužičan, lětniki 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875 a 1876, kóždy 150 np.

Do Queenslanda

w Awstraliji

wobštara šapoczatt junija ratarjow a nježenjene šlužobne holzy po 33 markach —, rjemješnikow po tunich pašažirškich wuměnjach

C. A. Mathei
 w Hamburgu.

2 dobrej kuchinškej holzy, jena šfótna hošpoša, jena mlókowa holza, hróžne kaž tež štwinske hošpošy pštaja šo pšchi dobrej šdži pšchěš pšchistajazu žonu

Seinoldowu w Budyšcinje.

Šo dlěškej šhorošči wumrje 3. meje 1877 popoždny w 4 hodžinach w staršchisťkim domje we Wajizach našch lubowany šyn, bratr a šwať, knjes šudniški assessor emeritus

Germann Ferdinand Wehla.

Šhowanje směje šo póndželu popoždny w 3 hodžinach.

Štubofšrudženi šawoštajeni.

Wot redakcije.

Dopis „z Jaseńcy“ budže za tydžeň wotčičgany.

W hebrejškej ryčži řěta njedžela echad, póndžela ženi, wutora želischi, šřjeda rebii, šchtwórtk chamischi, pjatt šchischi, šbota šchabath.

Štvořtlětna předplata
we wudawarňi 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarňi, Serb.
Nowin'na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 19.

Sobotu, 12. meje

1877.

Krajnostawski bank.

Wukupowanje lužiskich 4½ % fastawnych listow nastupaze.

Kónz tuteho lěta pari nasadplacjomne lužište 4½ % fastawne listy šo wot podpizaneho banka abo jeje filiale na schulstej hašy w Dražďanach, s běžazej kruchodanju a pschi přäsentaziji do kónza meje t. l. s ½ % wošebitym šarunanjom, hižom nětko s hotowymi pjenjesami wukupuja.

W Budyščinje, 11. haperleje 1877.

Krajnostawski bank sakskeje Hornjeje Łužizy w Budyščinje.
Chrig. Dudardt.

S bursteho žiwjenja.

Pomjedancžto se wšy.

(Pofracžowanje.)

Kak nan džěcžo wobšudžja.

Tak běch pjate lěto pschecročič, jako ras njedzeli wopyt dostachmy, schtož bě w našim domje žadna wěž. Na wosyčtju pschijědžičtaj wulki tołsty bur, a wulka šakadžita holza s njepeřnym woblicžom, matymaj woczomaj a žadkawymaj rukomaj. Zeje pycha šwědcžesche wo bohastwje, ale bě šebi ju tak šwoblekaťa, kaž hdy budžiče jej kruwať s komornizu byl (tak šo moja macž wupraji); jeje žyke waschnje mějesche wotečiččž hordosče a wulžycžinjenja. Młódschi šyn wotgratowa konja, kotryž mějesche poš zentnarja čježti kšomot. Džěd a wotka postrowiščtaj hošči s widžomnej radoščžu, na mojich druhich wujow a čžety štukowasche paš šjewjenje tutych ludži, kaž hdyž šadko hołbi kraholza wuhladne, woni rošbuchnychu do wšchěch ščtyrjoch wěrow. Šhwilku bě hiščče paš jene paš druge šady w jenym kucže, abo ša pschihilenyymi durjemi widžecž; bóršy paš šo wščitžy šhubichu a ničtšo šo wjazžy do wječžora njepokafa, haj dwaj wujej běščtaj haľe na ranje šašy widžecž. Hoščžo šo do šadnje stwy wjedžichu, kiž ma w burstich domach wulku wažnosčž. Wotka šo bóršy šašy do kucžnje wróčži, jako bě še ščóřžuchom běke wumyťe šawki wutřěľa, ja paš, rošymy šo, jej pschi šukni wišajoz džěch s njej šobu.

Wotka chžyče po rjadu poškužecž, najprjódžy s kšofejom a s žaktu, potom še wšchěm, ščtož je waschnje. Duž bě wjele čžinicž: kšofej mějesche šo palicž, mlěcž, po žakty, po pivo hičž, šmjetana šo wotwaricž, mjašo wobštaracž, šuščenki myčž, a wošebje šyľny woheň šo šadžěfacž a šđeržecž. Wona bě čžiča žónšťa, ale džěšacž nohow a dwazecžiči ruk tola tež njemějesche, wona teho dla woľasche: Šanka, Marka, Madlenka, potom Šana, Marja, Madlena! ale ničtšo šo njewołowa; wona woľasche: Šanko, Šětko, Šandriko, Kašchprko, a šašy, Šano, Šětrje, Šandrijo, Kašchpro! ale ničtšo nješchidžze. Mōžesche šebi kōždy myšlicž, tak šo dobra wotka

rošněwa, haj šam ja puť dostach, na čžož paš dyrbjach mjelčecž a wšcho dyrbjesche šo špěšnje čžinicž, njechžyše wona s haľbu wobštacž, psched čžimž by šo ji sežnyčž chžyľo. Mjedžiwajoz na dostaty puť troščtowach ja wotku, ji wobkručžo, šo chžy ja s bratrom a še šotromaj jej tak derje, haj lěpje pomhacž, hacž čži drusy; a tak šo tež šta. My wohe ščtyri džěcžatka pomhachmy s justanjom a radoščžu tu jědž pschihotowacž, kiž naš do puščžiny, do hubjenštwja šahna! Šhatta džěšče po žakty, mjesche šuščenki, Šurk džěšče po pivo, Šanka kšofej palešče, mlějesche, warjesche, a wščitžy džěľachmy wozžy k džakej, wošebje ja, kiž ša wóhňjom hladach a ji rěľľ džeržach, jako pošcž a šušchene mjašo wotřěšowasche. Kšofej bě bóršy hotowy, a, hdyž bě šo přjedy rjany rub wupšchětrěľ, na šľido donješeny, s šamora še ščľeňčžanyymi durjemi budhu rōžate ščalki wšate, próch še ščóřžuchom wutřeny, ščalki nalate. Ščto šo pschi kšofejju dale šta, njewěm, dyrbjach won k šwojemu woňnej, hđžž mi wotka njesabu mōj džěľ pschinjecž.

Šato bě wotka hiščče ras šmjetanowy hornyľ dopjelniľa, pschetož wona dženska kšofej jara běly čžinjesche, a jako běščtaj hošččaj šwojej ščalžy powrocžičoj a holza wobkručžiča: šo by šo puľnyčž dyrbjala, chžyľ-li hiščče wjazžy kšofejja picž, wjedžiče džěd hoščči won, šo by jimaj wšchě krahnosče pokafaľ. Šětr, naj- młódschi šyn, džěšče něťotre krocžele ša nimi, ale s rycženjom pola njeho prawje njeňdžiče, a duž wón w konjemžu pschi konju woľta, konjazž grat s tajkej kěđžbnosčžu wobhľadujoz, kaž hdy by chžyľ šedkaštwu wutnyčž. Šdyž po šččžěpkč drjewa kšodžach, widžach džěda, tak wón porňjo burej krocžesche pschěš haj a pola, widžach holžu ša nimaj hičž, njemyšľach šebi ničžoz druge, hacž šo džěd teho dla hošččej wotka woľoko wodži, šo by wotka, kiž šo žaľošnje počžesche, wšchě jědže dohotowacž wóhľa. Džěd čžasto štejo woľta, čžičny s rukomaj, potom bur tež s rukomaj čžičny, a holžu, kaž šo mi šďasche, tež rycžecž šaštyšchowach.

Wjes tym bě jědž hotowa, pivo a dobry pašenz na šľido festajane, Šětr dyrbjesche hoščči woľacž hičž, a woni ščóncžnje pschidž-

džechu, tať pomalku hačž možno, so šebí tola ničto njeby myšlicž chyzł, jaťo bychu žadoščž sa jědžu abo picžom měli. Mój bratr a šotije, dostachu kóždy kuřt zaťty a buchú prjecž pošłani; ja šmėdžach s wovku do įstwy, do kotrejž bėchmy skóncznje doščli, jaťo bė wovka wjele króčž prajicž dyrbjaja: „nó, dha tola džicže; nó, dha tola džicže; njeđajcže šo tola tať nuřowacž, šopa wustudnje.“ Čžař šwojeho žiwjenja šym maťo wėžow widžat, kiž šo mi tať spodžiwnje řdachú, kaž tale jědž a řchtož šo pšchi njej řta. Bėch řwucženy, šo šo hewat pšchi jědži wjele njerycžesche; kóždy jědžiřche bjes pšchėtorhņjenja sa šobu, pať bėrny, pať kať, doniž bė řty; potom wutřė hubu s rukawom a řžizu s rubom, řepřė šo s kóhčjomaj na blido, wotčakujó, doniž budža či drušy s jědžu hotowi, potom poštanųchmy řhromadnje, wuřpėwachmy paczerje, a kóždy džėřche šwoju řtronu. Tu a tam hiřchcže džėd něťoho wuřtwari abo řtoržesche na hubjene čžařy atd. abo wovka jenemu s džėcži prajesche: nimařch dha hiřchcže dořčž? Mėnju, šo by něťo řastacž móhťo.“

(Pofłracžowanje.)

Swėtne podawki.

Nėmske khėžorstwo. Kral Albert je šo 4. meje do Lipska podať, šo by tamniřchi mařchinowy hermanť wobhladowať. Wón šo tón řamy džen řařo do Draždžan wróćzi. S nim bėchu tež uinistray Moskiz-Wallwiž a Rónneriz.

Nėmsťeho khėžora šu w Strařburgu jara pšchecželniwje witali, wjele pšchecželnišcho, hačž bėřche šo řchťo nadžat. Se wřchjeje wokolnoščje bėchu burja se šwojimi pėťnyimi žonami a holecžkami w najrjeńřšej pšche khėžora dla do Strařburga pšhiřeli a jemu wřchudže, hđžėž do įch blisťosče pšhiřidže, řylnje řławu woľachu. Nėmřki khėžor je tež teho dla jara řpokořeny se Strařburga wujėť. S nim bėchu tam tež pruffi křouprynž, polny marřchal Moltka a wjele druhįch wořebnych knježich.

Do Mėga je nėmřki khėžor njeđzelu, 5. meje, popoľdnju, pšhiřėť a bu wot lubu, kiž jehó na dwórnisčcžu wotčakowasche, s wulfej horliwosčcžu witalny. Saťo wón do mėřta jědžiřche, tam jemu k čžesčzi s kanonami řšėľachu. Mėřto bėřche bohacže wupųřchene a bė šo to wořebje wot Nėmžow, tam byđlaznych, a wot tamniřchego nėmřťeho wójřta do řkutka řtajiťo a bėchu tuczi k tajťemu wupųřchėnju pjecža pšchėř 24,000 markow nahromadžili. — Mařajtra je khėžor gravelottřke, rezonwiřřke a řaint-privatřke bitwiřchcža wopųtať. Wjecžor šo k čžesčzi khėžora řjany řaľlowy čžah řjadoma a bėřche tež mėřto illuminirowane, wořebje bėřche tamniřcha wulka žyrťej abo řathedrala řjenje pošwėcžena a bu s njeje pėťny wóhņjořtroj (feuerwerk) wotpaleny.

Wutoru rano w 4 hodžinach pocža šo řšėcha našpomnjeneje wulkeje žyrťwje palicž a je šo tež žyle řpalita, žyrťej řama bu tež nutřka wobřchťodžena. Řhėžor tež bórny k wohņju pšhiřidže; kať pať je wohėń wuřchot, njeje wėřte; tola je lohťo možno, šo šu čži, kiž na žyrťwi wjecžor prjedny wóhņjořtroj wotpalidchu a ju illuminirowachú, něřchťo pšchėhľadali.

Tón řamy džen je khėžor wulku paradu wotđžeržat a mėřřke wobtwjerđžjenja (forty) wobhladowať. Šřjėdu šo wón do Diedenřofena poda a s tamniřchim wójřkom paradu wotđžerža a popoľdnju řařo mėřřke wobtwjerđžjenja wobhladowasche.

Řranzowřki pošłanz, marquis de Gontaut-Biron, je do Mėga pšhiřėť, šo by khėžora w mjenje Mať-Mahona, pšchėđřyđy řranzowřkeje republiki pošłrowiť.

Awřtria. Aržywójwoda Albrecht w tu řhwilu po tųch

awřtriřchį krajinach pučžuje, kiž šu najblisžiče k Turkowřkej, a awřtriřke wójřto, tam řtejaže, wobhladowje. W tųchle dnjach bėřche wón tež w Sařřejbe (Agramje), hłownym mėřcže řhrowatřkeje a šu jehó tamniřchi mėřchcženjo pšchecželniwje witali. Woni to wořebje teho dla čžinjachú, dokėľ řėka, šo wón po šwojim mėńjenju w nėćčziřchej ruřto-turkowřkej wójnje na ruřkej įtronje řteji.

Jendželřka. Čžař runje je jendželřke ministerřtvo wóndano wořjewiřo, šo pšchi ruřto-turkowřkej wójnje žyle neutralne wořtanje, to řėka, šo ani Ruřam ani Turřam pošhacž nočžje, dha šu drje to jenož hoľe prošne rycže byľe. Wone đawa mjenujžy něťo niž jenož wřchė jendželřke wójnřke kóđže na wójnřke wařchņje wuhotowacž, ale řtaja tež něřchťo jendželřřeho wójřta na wójnřku nohu, tať šo to wonhľada, jaťo by na něťajku wójnju myřliřo.

Ruřowska. Řhėžor Alexander je šo wot wobhladowanja wójřta pšchėř Moskřu do Řetersburga wróćziť. Wřchudžom jehó najpšchecželnišcho a nawutrobniřcho witačhu. To pať šo jenož wořebje teho dla řta, dokėľ je wón Turřam wójnju pšchipořjedžil.

Ze Serbow.

S Budyřčina. K pocžėřčžowanju njebo knjeřa ařeřora Š. Š. Wehľe, kiž je w šwojim čžařu towarřtvo Maćizy Serbřkeje šobu řaľožit a potom tež řhwilu maćizčny pošładniť a dľėřchi čžař wubjertowniť a dohľadowať řtarožitnořtneje řbėřki byť, je řastupėřřtvo Maćizy na jehó řaľchčž wulku palmowu řaľořu s bėľožidžanej řekľu pošłalo, na kotruz bėřche řľėdowazų řekť wotčziřchcžany:

K wopomajėnju na swėrneho Serba

wysokočesčeneho knjeza

Hermannna Ferd. Wehľu,

sudniřkeho assessora emer. w Budyřinje,

horliwego wóćinca,

sobuzalođerja a wubjerkownika

towarřtwa

Maćicy Serbřkeje,

poswjeća na dnju Jeho khowanja

7. meje 1877

předsyđřtvo a wubjerk M. S.:

Smoleř. Hórnik. Mjerwa. Róla. Fiedleř. Kapleř.

Imiř. Jenč. Dučman. Wendleř.

Što jasne zwoňy zynki řelne zwoňja
A zrudnu powjesć njesu do Serbow?
Što tyřne duře wobřtupuja row,
A komu bohaće so sylzy řonja? —

Ach, po wřšėch Serbach z pořtroženjom žhonja
A řelenje so jima wutrobow,
Zo zaso jedyň z wėřnych wóćincow
Šwoj časny běh tak zahe hižom skonja.

Duž dobru nóc tež đžakni Serbjo praju
Či za wřo, řtož jim bėře, wóćinco!
A Tebje w dořrym wopomnjėću maju.

Njech stawy we rowje tež prochnu, tľaju,
Wřak z wėry žbóžna wėřřosć swėci so,
Zo wiđžimy so zaso w Božim řaju!

Ma řhowanju, kotřėž šo na buřičanřřkim nowym pošřejbnisčcžu řta, bėřche tež pšchėđřyđa pošmenowaneho towarřtwa pšchitowny.

— Sařđženu póndželu wjecžor je šo tudowny řudniřki řađžicžel Dr. Ščřřober řam řaľřėľiť. Wón bė řaľle křóťki čžař na tudowny řudniřtwe a řđa šo, šo šu jenož čžėřke myřle na jehó

šmjerczi wina, dokelž bšche wón hewaf w dobrych wobštejenjach a po šwojich lětach tež hižom dosčz wyškože sastojnstwo dostał.

§ **Bolborz.** Pjatk, 4. meje, jeniczi šyn kublerja f. Schmole w Leschawje na frudne wašchnje šwoju šmjercz namafa. Wón bě šebi f wjerboweje wittki piščečakku wudželał a jako potom na njej pištašče, šatycčka f njeje wulecza a šo jemu tał štrašchnje do šhije šuny, šo dyrbeješe wón ša lědy pjecz minutow wumrjecz.

§ **Wóšporka.** W bróžni, kotraž f tudomnej měščečzanškej pinzy škuscha, šańdženu njeđzela w jědnatej hodzinje woheń wudyri, kotryž bu pał, dokelž jón hnydom pytnychu, hižom w prawym čašbu poduščeny, tał šo šo dale žana šchłoda štała njeje, hač šo bu jedyn zelt, kiž bě tam ššhowany, trochu wobšchłodženy. Woheń je najškerje šakoženy a to pjecz a teho dla, šo budžišče šo špomnjeny zelt špalil.

§ **Šetliž.** Našch nowowušwoleny diafonuš, knjez kandidat Šandrik (rodženy w Šubšchizach), šwoje šastojnstwo tudy ša tši njeđzele nastupi. Wón bšche hač dotal wyšchšchi wučer na měščečzanškej šchuli w Lubiju.

§ **Se Subrnicižki.** Šchtwórtk, 3. meje, pšchipołdnju bšche w tudomnych knježich brunizowych podkopačch hewer Šorla August Šěťš f Šhołma bješ tał mjenowany jěđžagy štolz panył a bu na měšče do šmjercze šatkóženy. Wón bě 46 lět štary a šawoštaji wudowu a tóššcho šyrotow.

§ **Šošłowa.** Ššrjedu, 2. meje, popołdnju je šo w tudomnym knježim, rafecžanškemu knježštwu škusčazym lěšu palicz pocžalo a je šo šlanje na kručnu, něhđže 30 arow wopšchijazym špaliko, wyšče teho šu šo šhójny, tam štejaze, f džela wopalike. Dokelž bšche pomoz bóřny na měšče, bu woheń po krotkim čašbu poduščeny a šo teho dla žana wjetšcha šchłoda štała njeje.

§ **Šornjeje Šukožny.** Dokelž šo tudomny wulki, pšches rěku Lubatu wjeđžagy móšt porjedža, dha šo po nim hač na dalšče f čježkimi wofami jěđžicz nješmě a šu tajše wofy na pucz pšches Šuczinu a Šart pošašane.

§ **Šašeniča, 23. hapyřla.** (R. Š.) Narodny dženi Šoho Maještočže našchoho lubowanoho krala je tež našče kašino jara šwjaštočnje šwjeczišo. Š tomu šoncej da towařštwu dom, w kotrymž kašino šo žhromadžuje, rjenje wobšwětlicz, tał, zo wšchitko w pšomjenjach bšchčezšče. Wošebje do woczow padašče a šo we wšchelakich barbach pokazowašče transparent ze šakškim woponom a kralowškej křonu a šerbškim wopišmom: „Albert, šakši kral.“ Wjac šhorhojow, mjez nimi tež šakša, kotruž bě towařštwu f tomule šwjeđženju wudželacz dało, zmahowachu šo z wyšolich wotnow a wozjewowachu tež dalšchim wšam žadnu šwjaštočnošč. 1/29 wotewri šo towařštwu, a pšchedšyda džeržesche šwjeđženštu rycz. Wón špomni, z kaškej žadoščzju je něhdy šakši lud narod Šoho Maještočže woczakowal a z kaškej wješoščzju jón potom šwjecził; kał je mlody pšync w tyčch wšchelakich nawučach pilnje šo rozwuczowal a šebi tež prócu dawal, šerbšku rycz nawučnyč. Dale powjedawše, kał je Šoho Maještočž wosebje we wojeřštwje šo wudošpoňjowal, a tohodla we wójniškich lětach 1849, 1866, 1870 a 1871 šebi čješč a šhwalbu wuštojnoho nawjedowarja zaškužil. Šdyž bě w lěcže 1873 kral Šan wumrjel, nastupi kral Albert knjeřštwu a je hiščeže z krutej ruku wjeđže f žbožu šwojoho šakštoho ludu. Na pošled wunješe pšchedšyda ššikřocznu šlawu na lubowanoho krala, kotrež tež čyła žhromadžžna z radoščzju pšchihłofowašče, a wješoše tšelenjo roznoščesche na wšchě štrony wótcziške zmyšlenjo jašeničzanškoho kašina.

M. N.

§ **Šnjebjelczic.** (R. Š.) Tšecza njeđzela po jutrach bě za našchu wofadu dženi radoščže a wješoščže: wot čzaša, hdyž bu njeboh Mahrec knjez wušwjecženy (1788), bě f. Šurij Nowaf zašy přeni, kiž hafo wofadne džěcžo Bohu wopor přenjeje Wožeje mišče pšchinješe. Hižom šobotu pšched wječžorom pokazowašče žiwjenjo, kiž we naščej hewaf čžichej wšy nafta, na to, zo ma šo něčšto wurjadne šwjeczič. Njeđzela rano čžehnjeseche proceššion po poštajenym rjeđže f wobhyhlenju nowowušwjecženoho knjeza na tudomnu šchulu; bu wjeđženy wot knjeza Can. šcholaštituša Š. Šchołty, kotryž šwjaštočnošč ze šwojej pšchitomonščzju pozběhny a wofadu zwješeli. Ze wšchěmi šhorhojemi, z šhěrlušchom z pošawnami pšchewođženy a pšchi wješočym tšelenju bu nowy duchowny knjez do Wožoho domu domjeđženy. Šyrkej bě z wofadnymi a z cuzymi pobožnymi pšchepjeljena. Šako předarja bě šebi f. Nowaf tudomnoho kašłana f. Šubafšcha wuzwolil, kiž wo šłowach Lušafcha 19, 10., „zo je šyn Woži pšchihšchot, zo by pytal a žbožne čžinił, šchtož bě žhubjene“, ryczšesche a pšchitomnym rozestaji, zo je měšchnik f wofadnym pošłany, kaž Šhryštus. Wón dyrbi šwojomu ludej byč 1. wučer, 2. pašnyč, 3. šřednik bjez Bohom a ludom pšchěz wobnowjenjo nještrawnoho wopora Wožeje mišče. Šo přėdowanju pšchitšupi šo f Wožomu woštarjej. Knjez šcholaštituš Šchołta bšche nowomu měšchnikš hako paranyms, kašłan Šubafšch diafon, nowowušwjecženy f. Šönšch ze Seitendorfa šubdiafon. Šo wušpėwanju šhěrlušcha: „Veni sancte“ započza šo Woži wopor, kotryž bu ze špėwom wofady a z 8 pošawnami pšchewođžany. Š wobzantšnenju žanjeje knjez primiciant džakowne: „Te deum“ a dawawše nowoměšchniše požohnowanjo. Pšchepřošcheni hoščžo podachu šo f kwasnomu wješelu, kotrež bě na šušodnym Nowafce kuble pšchihotowane. Šopołdnju po nyšchporje dawawše tež f. Šönšch nowoměšchniše požohnowanjo.

P ř i l o p k.

§ **H Pšched někotrym čzašom měšesche pčžořarške hłowne towařštwu** wurjadnu šhromadžišnu w Dražžanach, pšchi kotrež bě šo něhđže 50 wofobow se wšchitkich štronow šesčho. Wěchu pak to pšchedšydy šakšich 77 pčžořarškich towařštwow a jich šastupjerjo. Knješ duchowny Šada f Šarta měšesche pšchedšyđštwu a f. wučer Šuczžin f Šemiz pišanje wobštaradž. Wobšantšene bu, šo by šo jeho maještočži kralej Albertej protektorat nad hłownym towařštwom pšchepodał; šo bychu šo pčžořarške towařštwu pšchi wulkej krajnej ratarškej wuštajenžy w Šöbelnje wobdžělilke a šo bychu do wofkrješnych šwjaštow šupilke, kaž je šo to hižom we Šužizach a pola Dražžan štało. Pšchi tutej wěžy ryczšesche f. duchowny Šauppa f Šückeršdorfa wo tym, kał móhko šo to najšepje štačž a kał maja šo towařštwu pšchi tym a pšchecžiwu hłownemu towařštwu šađžeržecz. — Šednanja trajachu na 5 hodžinow.

* Š **Šeufalza pišaja**, šo je tam jedyn 20 lět štary žid, šchewški wotrocžt, f mjenom Julius Šwarz f Šetrikowa w Šuřowškej f šchšezžijanškej lutherškej žyřtwi pšchěšupil a šo bu 30. hapyřleje wot šararja Šrunwalda šchčženy.

* Š **ŠDražžanach pany 2. meje** jedyn tšechitryjer f tšechi jeneje, dwaj pošthodaj wyškošeje tšěže na jedyn mały pšchitwart, pšcherašy jeho tšechu a wali šo potom do dwora. Špodžiwne je, šo šebi pšchi tym žaneje šchłody ščžinił njeje a šo žyše f měrom domoj džěšče.

* Š **ŠDražžanach padže 3. meje** jedyn čžěšla, kotryž pšchi twarbjew noweho mošta džělafše, do Šöbja a dyrbeješe šo tepicz,

dokelž płowacz njemóžešče a bórsy pomoz wot swojich towaršchow njedosta. Wón samostaji žonu se schtyrjomi džecžimi.

* W jenej barbarni w Chemnizy bu piatk jedyn dželaczér njekedžbliwosče dla wot jeneho toka hrabnjeny a s tajkej mozu wo seženu czjbnjenu, so morwy ł semi padže.

* W tym samym měsče hrajšachtej dvě dželczi na tórnie radneje kžeže pschi wotewrjenych wofnach, jedyn dvě léče stary hólz na hašy dele padže, a tam na měsče swoju smjercz namaka.

* W Mittelheimu pola Wiesbadena 5. meje parokotol jeneje chemišeje fabriki roslecza. Tši paršchony buchy saražene a pjecžo cžežko ranjeni.

* S Münchena pišaja, so šo njedželu 6. meje hoščo na jenyum kvašy wadžachu a buschtaj pschi tym dwaj mužaj saktótaj.

* W Münchenu steješče psched něotrymi dnjami hrabja Seyffel d'Alig psched šudnistwom, dokelž bčchu w mlóku, kotrež wón w měsče pschedawacz dawasče, kžetro jara wjele wody namakali. Najprjedy wón praji, so šu jeho škušobnizy bjes jeho kašanja wodu do mlóka mēšcheli, naposled pať dyrbješče pschidacz, so je to šam cziniš, dokelž je, kaž wón rjetny, mlóto pscheyara tuczne bylo. Wón dyrbješče 120 marlow schtrašy dacž.

Šhromadny žyrkwiny fonds (wupraj: fong), to je: šhromadne žyrkwine samóženje.

Nascha krajna lutherška žyrkej w Sakskej nima žaneho šhromadneho samóženja, s kotrehož by šo wschelatim šhromadnym žyrkwiny nšam a potrebnosčam wotpomhacz móško. Lutherška žyrkej w něotrych druhich krajach je w tym nastupanju wjele šbožomnišcha. Tak ma lutherška žyrkej w malej Meklenburškej nimale 4,000,000 *ℳ* (schtyri milijony hriwnow) žyrkwineho fonga. Niz mjeniški žyrkwiny fong wobšedzi lutherška žyrkej w malej Brunšchwigkej, a jara bohaty žyrkwiny fong ma lutherška žyrkej w Šanoverškej. Dyrbi nascha luba lutherška žyrkej w naschej lubej Sakskej ł swojej wulkej schkodbže dale žyrkwineho fonga parowacz? Sa šwojich tradazych wěrybratrow, kotšiz w krajinach abo tež we wofadach drugeje wěry pschewy maju, my s dobrym prawom a se šmilnosču kóždžicže lěto šmilne dary škladujemy do pokladnizy Gustav-Abolffšeho šjenocženstwa, kotrež tajkim naschim kšudym, žyrkwineho natwarjenja parowazy wěrybratram wšchudžom po dalosim, šče-rokim šwěcže žyrkwicžki twari a s duchomnymi šastaruje. Pschi tym čžemy tež šwěru wostacz a tež dale tamnych wěrybratrow podšperacz. Ale tu rěka, jene czinicž a drugeho šo njewostajicž! To druge, cžehož šo tu nimamy wostajicž, je pať to, so šwojej woczji, šwoju wutrobu, šwoju ruku njefankamy psched wěrymi potrebnosčemi a psched wschelatej nšy šrjedž nascheje krajneje lutherškeje žyrkwije.

Šenož na dvě pomozy potrebliwěj wofadže budž tu dženska pokasane. Šlauchaska wofada ma 24,000 lutherških wobydlerjow ale jenož 900 žyrkwinych městnow. Šamnišchemu šararjej šo wutroba šama, hdyž dyrbi pschezo a pschezo czjrodby ludži wotpošacz, kiž bychu radži žyrkwine městno mēli. Šiščeže šrudnišcho steji s Meeraniškej wofadu, kotraž ma tež hacž 24,000 lutherških wobydlerjow a jenož 800 žyrkwinych městnow! Ščto s tajkeho njedostatka nastawa? Šdyž šu ludžo ščěšč, abo šydom, abo wofšom njedžel ša šobu podarmo špytali šo do žyrkwije nuts pschecžiščezčezč, dha lóško potom to wjaz njepošpytuja, wostawaju šdalenj wot wscheho žyrkwineho žiwjenja a šapaduja po něčjim do hotoweho póhanstwa! Šdyž je nascha kšescžijanska pschjškušnosč, so šo psches morjo ł wbošim póhanam předarjo Wožeho šłowa seželu,

kiž byčmy jim s jich šrudneho póhanstwa do šboža Šesufšoweje žyrkwije pomhali, dha by tola pschi tym pschecžiwu šwědomnju bylo, hdy byčmy s měrou a njefšmilni pschšladowali, hdyž šo domach, w naschim wótznym kraju psches žyrkwine tradanje šrudne póhanstwo šakoži a šakorjeni. Duž dyrbi nascha lutherška žyrkej šwój šhromadny žyrkwiny fong mēcz! Ale s wotkal jón bracz? Wo tym je šo hižom wjazy krocž na naschim krajnym šejnje a pschi kóždej šynodže ryczalo a jednalo. A šo by dlěhe pschi hošych šłowach njewostało, dha pocža na pošlenjej šynodže nasch šynodalny šapóšlanž ł šarať Šmišch s Šodžija bjes šwojimi šobu-šynodalnymi dobrowólne pschinoschki ša šhromadny žyrkwiny fong šberacz, a ša něotre dny mēješče 1831 *ℳ* šhromadže, kotrež krajnemu konsistorštwu jako přeni šakož žyrkwineho fonga pschepoda. Šo tutym požohnowanym šapoczatku s wjele štronow luboščiwě dary šo škladowachu, tak šo je nětko wot ša šdženeho novembra šem tón fong hižom na 4272 *ℳ* narostł. Ale pornjo tej wschelakej žyrkwinej nšy nascheho wótzneho kraja je hiščeže wjele, wjele wjazy trjeba. Duž čžyť Wóš dacž, so by ta žyrkwina kollekta, kiž budže šo šwjatki pschi wschěch lutherških žyrkwjach nascheho wótzneho kraja ša tón žyrkwiny fong nascheje kšudeje lutherškeje žyrkwije škladowacz, wšchudžom prawje bohacže šo škladowala! Šaj, to daj Wóš!

Wójnšte powješče.

W tyhle dnjach šo ani na europiškim ani na asiatskim wojowniščžu ničžo tajke štało njeje, ščtož by wofšebje wážne bylo. Ruškeho wójška je drje s kóždym dnjom wjaz w Rumunškej a wone batterije na brjohu Donawy štaja a tež s škwilemi na turkowske wójnšte kóžže, po Donawje jěšdžaze, tšela. Turkojo tež hušto došč tšeleja, ale wo tym, hdyže Rušojšo psches Donawu póšdu, pschezo hiščeže ničžo widžecz a šlyšecz njeje. To pať, kať šo tajki štraschny pschetohod psches ščěroku rěku Donawu radži, je ša Rušow jara wážna wěž.

Ma asiatskim wojowniščžu je drje to ša Rušow jara wužitny podamť, so šu twjerde město Wajazid s loškej prozu wobšadžili, ale přjedy hacž nješbu Šuktar-pašchu šbili abo Karš abo Erzerum došli, tam Turkojo pschěhrali nješbu. Kraj je tam jara horaty a pucže šu hubjene, duž je maršchitrowanje cžežke; ale pschi wschěch šadžewšch Rušojšo rucže došč do přěbka czahnu a šda šo, so tam Turkow pschewinu.

S Galaza, 9. meje. Wčžera popošdnju tšeleščaj dwaj turkowskaj monitoraj, podšperanaj wot turkowskich batterijow na brjohu Donawy, šylnje na ruške batterije w Braili, kotrež tež móžnje wotmolwjachu. Tšelenje trajesče tši hodžiny. Město na žane wasch- nje šškodowalo njeje.

Bukarescht (w Rumunškej), 8. meje. Dokelž turkowske wójnšte kóžže a batterije tež na tajke rumunške města a wšy tšeleja a je šapaleja, hdyž ani rušy ani rumunšy wjazy njesteja, dha rumunški wječch Turkam wóžnu pschpowjedži a šo ša šamostatneho, wot turkowskeho šultana žyle njewotwišneho krala wupraji. Pošlenišče šo najšterje hižom šobotu 12. meje stanje. Wóžowanje bjes Turkami a Rumunami je šo hižom šapoczalo.

Šiflis (w Šiškej), 9. meje. Šene ruške wotdželenje je turkowske město Ragisman wobšadžilo. Wobydlerjo tuteho města a jeho wokolnosče šu šo Rušam podčžišli. Psched Karšom bēšče 8. meje mala bitwicžka. Rušojšo mējachu něotrych ranjenych, Turkojo pať tójščto mornyčh.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Džiwije tola, wšchě tułowczanste holzy su na ranje tak czerstwe a spěšne, a jenož jena ta wěczuje sywa. Za chytł jenož wjedźecź, czeho dla?

Mots Tunka. To jenož ƚo hetmana praszej; tón dyrbi to wjedźecź.

M. T. Za pał jenu holzu snaju, kiž je tak lěnja, ƚo ƚo radšo doma wala, hač ƚo by na ƚužbu czahnyła a ƚebi něšto ƚa ƚužita. A ludžom tež na džěto njeidže.

S. D. S cžim dha ƚo žimi?

M. T. Zeje ƚydomdže ƚatletny nan dyrbi na džěto ƚhodźicź.

S. D. A ƚšto dha wona bješ tym cžini?

M. T. S wofnom na ludži bjata.

Drjewowa aukzia.

Palne drjewa na lěšowych rewierach, t raleczanstemu knjeistwu ƚułowczajnych w tutym lěcže nasbite, budža ƚo na ƚlědowazyh dnjach a lěšowych městnoszczach na pschedowanje pschedawacz.

Srjedu, 23. meje t. l., rano wot 8 hodžin,
na košłowski rewiru pschi dobrošczajnskim puczju,

26 stohow ƚhójnowych ƚchcžepow,

79¹/₂ stoha " pjenkow,

34,75 stotnjow " walcžkow;

dopołdnja, w 11 hodžinach, na jitkowski rewiru na wopuschi

22 stohow ƚhójnowych ƚchcžepow,

50 " pjenkow,

27,25 " stotnjow " walcžkow;

šchtwórtk, 24. meje t. l., rano wot 8 hodžin,

na jitkowski rewiru pschi ščěrokih dolach

23¹/₂ stoha ƚhójnowych ƚchcžepow,

60³/₄ " " pjenkow,

23,50 stotnjow " walcžkow;

dopołdnja wot 10 hodžin pschi wječnym hacze

9 stohow ƚhójnowych ƚchcžepow,

33 " pjenkow,

16,41 stotnjow " walcžkow,

4,70 " twjerbyh walcžkow;

popołdnju wot 1 hodžiny na trupinžanski rewiru pschi konjecžanski puczju

37,00 stotnjow brěšowych a wolschowych walcžkow;

pjatk, 25. meje t. l., rano wot 8 hodžin

na jenišczajnskim rewirje pschi kščižnym kamjenju

28 stohow ƚhójnowych ƚchcžepow,

184 " pjenkow,

27,00 stotnjow " walcžkow;

dopołdnja wot 11 hodžin na nowowješčajnskim rewiru pschi gersdorfske a palnym hacze

1 stoh ƚhójnowych ƚchcžepow,

3¹/₄ stoha " pjenkow,

83,00 stotnjow ƚhójnowych walcžkow;

šrjedu, 30. meje t. l., rano wot 8 hodžin,

na ščecžajnskim rewiru pschi kamjenčajnskim starym hacze

33¹/₂ stoha ƚhójnowych ƚchcžepow,

221 stohow " pjenkow,

105,00 stotnjow " walcžkow.

Wuměnenja ƚo psched sapoczatkow aukzijow wošewja.

W Raleczach, 9. meje 1877.

M. Pelz, wyschski hajnik.

Kedžbu!

Najlěpsche nowe piwowe droždže ƚu wot wutoru, 15. meje, pola Ewald a Branna na ƚłownym torhošcžju na pschedań.

Pjelnenje młodeho piwa stanje ƚo wutoru 15. meje rano w 4 hodžinach

A. Kriegel

w Trjebjenžach.

Tež je tam jedyn nimale hišcže nowy jenopšcžny roščtny wóš na pschedań.

Nowe piwowe droždže

wošebneje dobrošcže porucža t ƚwjatym dnjam

Rämsch

na šerbstej hašy (pitny tunnel).

Por dobryh johndorfskich mlynkich kamjenjow, 14 zolow wyšokich a 1/4 zolow dolhich, kaž tež hišcže druhe mlynste kamjenje ƚu w Droždžiju w hornim mlynje na pschedań.

Suche droždže,

po kotrychž ƚo jara derje hiša, porucža t prjódłstajnym ƚwjatym dnjam po najtunišchich placžisnach

F. G. Oswald, pjetarški miščtr na hrodowskej hašy cžo. 164.

Wolschowe, wišchnjowe a jablonjowe wužitkowe drjewa, kaž tež wolschowe pjenki, teho runja žit (Thon), hlinu a žoltny šahrodny šchcžert pschedawa

J. Wittig w Scžijezach.

NB. Wošleńšchi ƚo tež na žadanje domoj pschijese.

Palenz.

Wšhitke družiny jednorých liqueurow, cžištyh a ordinarnych palenzow, pschedawaja ƚo w cžwizach a bleschach pschjezo po najtunišchich placžisnach.

Kolonialtworowe a spirituosowe kšlamy
Karl Noack
na žitnej hašy.

Wowšnu a jecžnu ƚłomu

pschedawa

Schuster na Židowie.

Rabenauske plectene stoly,

po fabrikškich placžisnach pschedawa wot dženšnišcžeho dnja kóždu ƚobotu.

Moritz Jäppelt

w Budyščinje

na hoščiz hašy cžo. 618,

w dworje t. Melby.

Rošle, šchemičny, ƚhornarje, manšcethy, šchlipsy a ƚhrawaty
porucža najtunišcho
Julius Lange
na lawškich hrjebjach.

Butrowy pólber

t ƚmjetanje do butrobaka scžinjony, pschisporja niž jenož butru, ale ju tež wošebje ƚlědnu cžini. — Ma jón jenož na pschedań

Seinr. Jul. Lindka
na hrodowskej hašy 338.

Jaquety w trifocze, romocze a w židze,

wulka a pschiležaza façona wot 2 tol. = 6 markow a drožšcho.
3/4 šcherofti kattun barbunjepuschczaty wot 18 np.,
3/4 šcherofti pitcj " 35 "
wolmjane draštowe tkaniny " 35 "
porucza w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

póbla hłowneje straže.

Ca knjesow ratarjow a konjewobšedžerjow.

Jeniczi sklad

wošebje trajnych a wodunjepšchepuschczatnych konjaznych krywadłow (dekow)

ma **Julius Hartmann Sohn**
na mjašowym torhošcžu.

Na žitnej hašy 52.
w domje trjeja pschepuža
Korla Noacka.

Četnje jaquety w zyle nowych pschekrašnych mustrach,
šamšny fabrikat, kaž tež po měrje

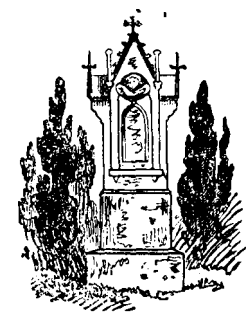
porucza jara tunjo **H. Kayser**
W khlamach šo šerbški ryczi. na žitnej hašy 52.

Wulku dželbu dobrych nowych muštrow **kattuna**, 3/4 šcheroftcho
porucza, stary lohcž po 25 np., **S. Kahser**
na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubišcža něščto zyle nowe,
kattun a battist
porucza **H. Kayser**
na žitnej hašy 52.

Eilenburgske kattuny
najnowše muštry, stary lohcž 25 np., porucza wulku dželbu

Reinhold Hartmann jun.
w Budyščinje, 23 na šerbškej hašy 23.

F. A. Böhme, rěšbar

w Budyščinje na swontnej lawškej hašy 788
porucza šo k wudželanju

rowownych pomnikow

š pěstowza a marmora.

Sprawne pošluženje a tunje placzišny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

Najnowše

weschitkich družinach **Klobukow** a mčzow
porucza po najtunišchich placzišnach

R. Tworoger

na mjašowym torhošcžu
š napschcža radneje kšeže.

Wschitke družiny

**kanapejow, stolzow, tapetow
a rouleauxow**

w wulkim wubjerku porucza najtunišcho

Julius Siebeck, tapezierat

psched schulerštimi wrotami š napschcža Wei-
gangež kamjenjoczišcžernje.

Wschitke porjedženja šo pschdnje
a tunjo wobštaraja.

Šo bych šwój wulki sklad trochu
wurumował, pschedawam nětko wscho
po poniženych placzišnach.

W Budyščinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,
klempnatški mišchr.

Moskowahi

berje twarjene tunjo porucza

Wilh. Benad, gratokowat
na jerjowej hašy 274.

Wschitke šem šluščaze porjedženja,
kaž tež porjedženje schjaznych mašchinow wón
najšepje wobštaraja.

Max v. Hornoff

na hornčerškej hašy š napschcža „Alindner Hof.“

Wschitke porjedženja
cžaknitow (segerjow) šo špěšnje,
šprawnje a tunjo
wobštaraja.

Max v. Hornoff.

Želesniske schěny

wschitkich dołhošcžow k twarbam poruczataj
Gebr. Joachimsthal
w škotym jehnjecžu.

Wletwa

š wložow trajne a tunje džela a wložy po
wšykoj placzišnje kupuje

brodutruchar **R. Paul**
na garbarškej hašy 419.

Kóslaze kóžki

po najwšyščich placzišnach kupuje a wschitke
družiny hrubnych kóžow berje a tunjo wuha-
ruje

G. Rauda
na garbarškej hašy 426.

**Štožowanj štwjelzowy abo
njetrjeny len,**

kaž tež wutreny len kupuje po kóždej džel-
bje mehaniska dželopschadownja w Šajnižach.

Měschczanska haptyka w Budyschinje.

Słowne torhoszczę. **Max Schünemann.**

Świnjazy polver, paczif 30 np.

Schwajzariski młokowy a wuzittowy polver, paczif 50 np.

Kolkowy polver sa konje, paczif 50 np.

Butrowy polver, paczif 50 np.

Sarybotwanje sa konje, s najlepších tinkturow a najšylniszych ešenow dželane, wot wjele stronow jako wošebje derje skutowaze a hojaze khwalene, punt po 1 marzy.

Budyska parna pjefarnja

porucza swój khleb wošebnje dobroscze po šlédowazyh placzišnach:

4puntowša pokruta No. 0 48 np.

6 = = = = 72 =

4 = = = = I 42 =

6 = = = = 63 =

Pschedawarńja je jenož w mojim domje na hospitalskej hašy No. 716 a w mojih pòdlanski khlamach na jerjowej hašy No. 139 (w domje knjesa Grünera).

➔ Sa punt dobreje rozki šo punt khleba wuměni. ➔

E. R. Lehmann.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarńja platu, manufakturowych tworow a schjaznych maschinow.

Mojim czeszenym wotebjerarjam w měsce a na wšach s tutym najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, šo šym ja moje pschedawanje w budže pschi radnej khěži na tudomnych wicznych dnjach (šobotu) šastajit a prošcu, nje pschi potrebjje w mojih khlamach

23 na šerbskej hašy 23

wopytač.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarńja platu, manufakturowych tworow a schjaznych maschinow.

Pschepoloženje khlamow.

Czeszenym Šerbam Budyschina a wokolnošče dowolam šebi, najpodwolnišcho k nawjedženju dacž, šo šym šwoju

knihiwjasarńju s galanterietworowymi khlamami

s fotokneje hašy na bohatu hašy czo. 83 do domu knjesa pschetupza Hauptmanna pschepoložit.

Dowěru a pschecelniwosč, mi hacž dotal spožčenu prošcu mi tež w mojim notwym pschebntku wobkhowač chycž a budu ja temu kóždy czaš s dobrym dželom a špěšnym pošluženjom došč cžimicž wjedžecž.

W Budyschinje, 4. meje 1877.

Gustav Rämisch,
knihiwjasar.

Syrop

jara šlòdki a derje šlòdžazy, punt po 20 np.
porucza **Hermann Kunack.**

Palenz

w wšchitkich družinach porucza hošeznarjam a šašopschedawarjam w dobrej tworje po najtunišchich placzišnach

destillazja **Hermana Kunacka**
w Budyschinje na bohatej hašy.

Palenz

w snatej dobrej tworje porucza knjesam šašopschedawarjam a ratarjam po najtunišchich placzišnach

Wd. Rämisch na šerbskej hašy.

Hollandski młokowy pólver.

Tutón, se starodawnych czašow dopokafany, s najlepšich selow a korjenjow pschihotowany pólver, po jenej abo po dwėmaj kžizomaj wšchėdnje kruwom abo wolam na prenju pizu našypnany, pschisporja wobžernosč, šlòdži wjele młoka a šadžewa jeho wofkšnjenje. Paczif placzi 40 np. a je k dostacžu w hrodowskej haptzy w Budyschinje.

Dičowa concezcionirowana daloko wuwolana špodžiw- nje hojaza žalba,

totraž je šo najbòle kóždy raz jako dobra wopokasała, porucza šo w žerdkach po 30 np. a po 12 np.

wot **hrodowskeje haptyki.**

Šwětòšlawnu **P. Kneifelowu**

wložowu tinkturu,

s škarškeje strony wšchėm wložocžerpjazym jako wěšče wěrnò štutkowazu naležnje porucženu, hdžėž žadny drugi šrėd k njeponha, ma šajnje na pschedaš **G. J. Lindu** w Budyschinje w šlėchach po 1, 2 a 3 markach.

Ššlyšchne njedostatki,

hludhosč wěšče a dospòtaje šahoji, jeli njeje pschinaròdžena,

F. Kattepoel w „Uhaus, Westfalen.“

Wšes 2000 šahojentch.

W opišiwu šahoji hnydom s wjedženjom abo bjes wjedženja picžta, tat šo je jemu picže žyle wobidne.

F. Grone in Uhaus, Westfalen.

Do Queenslanda

w Awstraliji

wobstara šapocžatł junija ratarjow a nježenjene škužobne holzy po 33 markach — rjemješnikow po tunich pašajiršich wumėnjenjach

C. A. Mathei
w Hamburgu.

Sermanf a stótné wifí w Suczinje

njesměja šo 22. meje, ale šo halke 18. junija wotdžerža.

G. Joachim, Atelier ja njebolosne sažadžowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, człeczenje, sahnacze subybolenja atd., w Budyschinje, na smutknej lawstkej hašy 120 pola ł. pjekarja Kellingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodžinow.

Pschedawanje twarskeho drjewna.

Wschë družiny suchich twarskich a tyscherkich deskow, spalirowych, tsěschnych a lěpjerskich łatow, tsěschnu papu, tsěschne schpjeny, sabrodne žerdki, žerdže, kaž tež drjewna ł hrjadam a kóslam wschittkich tołstoscžow a dołhosćžow porucža po naj-tunischich placžisnach drjewopschedawarnja

Aug. Zimmermann,

czěšliski mischtr

w Budyschinje na hospitalstkej hašy 713.

R priódkstėjazym šwójatym dnjam porucžamy naše

pscheńczne muki

w najlěpschej pjeczenjaskhmanosczi w jenotliwym pschedawanju po najtunischich placžisnach.

Pschedawarnja je w mlynje.

Wulki khumšchtyn mlyn w Budyschinje.

Zabrika pschedeschcznikow

M. Schmidt

268 na jerjowej hašy 268

porucža šwój wulki wubjert kłóncznikow a pschedeschcznikow wschěch družinow ł dobrocziwemu wobkedžbowanju po najtunischich placžisnach.

Porjedženje a pocžehnjenje noschennyh pschedeschcznikow šo tunjo a spěschnje wobstara.

Wosjewjenje.

Czesczenym Szerbam Wósporka a wokolnosćze najpodwolnischo ł nawjedzenju dawam, šo šym na budyskej hašy czo. 43 rešnistwo sałožil.

Wo dobrocziwu wopytowanje proscho podpiskiše šo pod šlubjenjom najšprawnischeho pošlužjenja ł pocžescžowanjom

H. Pöthig, rešnik.

We Wósporku, 9. meje 1877.

Pschedawanje

měcow a pelcowych tworow je nětko na žitnych wikach ^{608/605} pschi šerbskej katholickej žyrkwi.

H. Langa.

Dinklerowe hojenje

k wotstronjenju khornych a njeczistnych wutkow w czěle (kiž šu na khoroscžach wina).

Za budu **řobotu 19. meje** w Budyschinje w hoscženju ł „bėlemu konjei“ wo jstwoje czo. 5 rano wot 9 hacž popołdnju do 5 hodžin ł rycžam, a hoju woczibolenje, šlowubolenje, pihi a wuhry, czerpjenje w žoldku (wróczenje), kojokhoroscze (lišhawy), njemóz, rheumatizmy, tajne khoroscze piches wotstronjenje khornych a njeczistnych wutfow w czěle.

Fr. Ph. Dinkler

w Draždžanach, Jacobsgasse 5, I., naturški lěkar.

Ředžbu!

Sutšje, njedželu tołbafy wutulenje w Rubšchizach.

Sa moje materialnotworowe khlamy, šjenocžene ł destillaziju pytam ja jeneho, šerbškeje rycže mőzneho wuczomnika, kiž mőže bórny fastupicz.

Hermann Kunack.

Za pytam ł 1. julija abo 1. septembra šylnu, niž jara mřodu **holzu**, kotraž wobštaranje schatow rošumi a ma poškilnosć ł warjenju.

W Budyschinje, 5. meje 1877.

Mary se Salza.

Tajše, kiž maja dobre wopiřma, mőža šo pola wudowy Šyřforineje, wysche pschepřža Grumbta na swontnej lawstkej hašy byblazeje, samořiwicz.

Šólzy, kotřiz šchule wopytuja, kaž tež holzy, kiž chžedža šchicže abo hewaf něščto nawuknycz, namakaja tunju žyřobu a wobšdlenje. Wšcho dalsche je šhonicž na šchuleřskej hašy 21, po 1 šhodže.

Jedyn **pschedeschcznik** bu na pučžu wot Wjeschiz ł Šowrřezam namakany a je pola Žanařha w Wjeschizach šašo dostacz.

Džaf.

Sa te wschelake wopokasma luboscže a pscheczelniwoscže pschi minjenju našcheho lubeho šyna, bratra a šwata, emeritirowaneho šubniskeho assessora, knjeřa

Ferdinanda Hermannu Wehle,

kaž tež ša bohate wupřschenje kaschcža a ša wjelelicžne pschewodženje praja wschittim ł tutym šwój najnaležnischi a najwutrobnischi džaf

hlubokosrudženi šawostajeni.

Pscheczalam a snatym ł tutym ł nawjedzenju dawamoj, šo je po Wožej njewušlědnej radže 4. meje wječor w 7 hodžinach naju jeniczki šyn

Jan Ernst Bohuwěr,

8 lět, 7 měřazow stary, po křótkim šmjertnym bėdženju wumřjel.

S dobom tym šwěrnym šuřšobam, kotřiz naju šyne w jeho žalošnym štyřku ł pomozu šhwatachu; dale tež wschittim, kiž naju w naju hlubokej řudobje psches najpscheczelnische džělbranje trořchtowacz pytaču a kaschcz našcheho tař rucže minjeneho džěščža ł tař bohatej pychu wobdachu a šo na šhowanju wobdžěllichu; woškebje pak tež knjeřej řararjej Žmischkej a knjeřej diakonej Woigtej ša jeju trořchtapolne rycže, kaž tež knjeřej wucžerjej Šubizy w Wolboržach a šobušchulerjam našcheho lubeho njebo šyna šwój najwutrobnischi džaf prajimoj.

W Leschawje, 9. meje 1877.

Hlubokosrudženaj řarščej

Jan Šmolaj,

Šanža Šmolajna rodž. Žanařsch.

Štvořitělna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němских póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 20.

Sobotu, 19. meje

1877.

Prerady mřda.

(Powjedancžo ř wořnije.)

(Potracžowanje.)

Glawač a Ščerawiza běštaj se řwójimi hajdukami pšchisčtoj a řo ř druhimi, kiž hižom w dole pšchewyachu, bórřy ř wobjedowanju řa blido seřydařtaj. Bóle řady ředžachu Alexij, jeho bratr Jurij a Igor, Glawačowyy řyn. Ğač řunje běchu mřodženyy wřhelateho wařnjaja, běchu tola řtajnje w dobrej pšchewnořčiji bjes řobu řivi. Ğako běchu řo najědli, powjedachu řebi wo nóznej bitwje ř Turkami. Napořledku řpomnichu teř na Ğmiru. „Wona je řjana“, džeřche Jurij a Alexij jeje řjanoreč řak wuřwoli, řo Igor řawořa: „Ř tajke krařne Ğořčo dyrbjalo něřdy něřakřemu Ğkupemu Turzy řkřšchecž? To řo řawěřčje njeřtanjje, řak dořho Ğač řudu řa řivny!“

Řeho pšcheczelej řo řemu řmějeřtaj, ale wón praji, řo Ğže Ğmiru řesnacž a jeje pšchihilnořč řdobycž řpyřacž. Wot něř řhřadowařche tam, Ğdžež řónřke běchu a wuřhřada teř Turkowku. Potom wjazy njeřčjeřche a tam řamřřlenyy ředžišche.

Štónčnjje wjedžiczerjo hajdukow pořtanyčhu a řič řudžo teř řak řčřinichu. Stary Mladen řako Ğospodař do přěřka řtupiwřchi džeřche wóřřje: „Bratřja, je hižom dawno, řo řo řu wjazy w Ğromadže widželi njeřřmy, a řčřto wě, řdy řo w řutej řhomanzy řařo řeřđjemyy. Wařne wězy na nař čřakaja, čžeřož dla řym wař řem powořař a džakuju řo, řo řeže řem pšchisčli.“

„Džak řa řwójmu doměru!“ wořachu wřchitzy.

„Duž řha pšchihotuježe řarany; mam řu řoiřčřto wuherřteho wina, řotrež řym řrinopolřkim Turkam woteřnař. Wřřčak je řim řič řrořeta Mořamed wino picž řakarař; mořli řo ři po řajřim džakowač, řo řym řič pšchěř řajřim Ğřěřom řwarnowař.“

Wjeřboke řmjecze bě se wřčěč řtron řkřřchecž. Mladen pař řhřodžo řoko wořoko wřčěm wino naliwařche. Potom pař řjeřny: „Lubi bratřja, wino praweho muřa řawjeřeli a jeho ř řlawnyym řtuffam pohnuje. Řeho dla praji: wupiježe řoždyy Ğač do řna, piježe na řlawu řwjeřdeho bratrowřtwa. Tuřon řwjařř nječ wopřchimnje wřčěč řkřščejjanow wot řrjohow řěři Šarowy Ğač ř wuřřokemu Balkanej, a nječ řim řpořčři řylnořčje, řo řyčhu turkowske pšchecžehanje wotwobrocžili. Šřlawu nařřemu bratrowřtwa!“

— „Řiwio!“ řawuřřachu hajdukojo a řo řako bratřja wobjachu.

„Řa řžu řiřčje řas řarany napjeřnicž!“ Mladen wjeřele řawořa, a řako bě to řejiniř, Glawača a Ščerawizu řa řuku pšchimny a praji: „Ř něřko piježe na řbože řlawneho hajdukřtwa!“

Wřchitzy wupičhu a ř čřapřami (mězami) mjetajo čžeřne řtuffi hajdukow řhwalachu; tola Mladen řivny a wřchitzy womjeřřnyčhu.

„Bratřja!“ wón ř nowa džeřche; „ředžbuježe řwěru na řo, řčřtož řam praji. — Řoždyy řnaje řadřawe řtuffi Ali-Đřmana,

nowobazarřteho pařche. Wř wřchitzy řhoničmy jeho řuroworeč, doniž řtónčnjje řwobobne řivjenje njewuřwoličmy, řo řyčmy wojowali řa wěru a řwobobu, wěčřni njeřpřchecželjo řelřteho pšrořety. Řak a řdže řo dořonjachmy, řoždyy řam wě, a řeho dla dže řijachmy na řlawu hajdukřtwa. Ale čřim bóle nařčha čžeřč pšchibjerařche, čřim wjazy mějachu nařčři bratřja čžeřpjecž, řotřiž njeběchu řak řbořwoni, řo řyčhu řo mořli do řor řčřahnyčž.“

„Řawěřčje, řak je!“ wřchitzy pšchihřowowachu.

Mladen powjedajeřche potom wřchitke řhwalbne řtuffi hajdukow a pšchěřđje napořledku na wčerawřřchu řitwu, Ğdžež řu pařčowwa džowřa řata, niž pař pařčha, kiž bě na džiwne wařnjne čžeřnyř.

„Ř to běřche řerje, řo je čžeřnyř; pšchetož řdyž řudžičmy jeho mořili, njeřyčmy niřoho měři, ř kotřymž řyčmy dla wuřwupjenja jeho džowři jednacž mořli“, džeřche Glawač.

„Ğaj, řawěřčje!“ pšchitřaji Ščerawiza, „noweho pařčhu řyčhu řebi Rowobazarčenijo bórřy wuřwoliři a tuřon njeřy ničžo řa řo řak, řdy řyčmy řemu Đřmanowu řlowu pšchihřowřali.“

Řa řo řjeřny Mladen: „Řa ř Glawačom a Ščerawizu řym jenož mořny, je-ři wy ř nami řwěrnje džeřčicze.“

„Wř řudžemy řtajnje ř wami a řa wař!“ wořachu hajdukojo jenořhřořnje. „Đerje řak! řo řo ři lubi!“ džeřche Mladen; „řola pořřtuchaježe, řčřtož řam praji. Pořčelmy řha něřotřnyč ř nař ř pařči, řo řyčhu ř nim wuměnjjenja wujednali, pod kotřymž řy řo řemu jeho džowřa řařo řomoj wroćicž mořřa. — Řajpředy dyrbi nam wřčě wobředžeřiřtwa, řotrež je nam a nařřim bratřam w řuninje wřřak, řařo řacž.“

„Đerje řak!“ wořachu wřchitzy.

Ř druhemu dyrbi nam na řwój řoran (turkowsku řibliju) — řřubicž, řo nočže řkřščejjanow pšchecžehacž řacž a řo je nařčha wójna ř nim řtónčřena. Wř řo potom do řwójich wobuřđenjow wroćimyy a tam řwójeho džeřřa řhřadajmy. Ščje ř řym ř pořřom?“

Wřchitzy mjelčžachu. „Ščřto řmě Turkam wěricž?“ praji ředyy hajduk. „Mařč prawi, Mořlenko!“ džeřche Mladen, „teř řa njewěřju turkowsřemu řřubjenju. Řola řwaji-ři řo Turka, nař ř uowa wobčezowacž, řha mořžemy řo řoždyy čřař do řor řčřahnyčž. Ř bjes řym řwójich wěřybratřow pšchecžiwno Turkam řařorimyy. „Řiwio!“ wuřřachu hajdukojo; „řo bě mudre řlowo — řaj řak řejimyy!“

Řa řo řo řestupačhu, řo řyčhu řo wotpóřřkany wuřwoliři, kotřnyčž řyčhu ř nowobazarřřemu pařči řednanja dla pořřali. Mějeřčtaji řo řwaj wjedžiczerjeř a řwaj hajdukaji wuřwolicž. Wuřwolicu řo Glawač a Ščerawiza, Jurij a Igor. Pořřleřřči pař řhřladuju na měřto, Ğdžež bě Ğmiru najpředy widžak, praji: „Bratřja, ři je řo wuřřa čžeřč řřala; njeřřym pař řuteje čžeřčje řhřobny a řeho dla njeřožu pořřelřtwa na řo wřacž; wřřak řo řa

njejšym wobdzělil na bitwoje a njemóžu tež teho dla s pašču jednacž. Alexij je šobu wojował, duž šo tež Alexij najlěpje hodži.

To šo wšchēm lubješče a Alexij bu na jeho město ša wotpóšłanza wušwoleny. (Potracžowanje.)

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. Š Draždžan pišaja, šo Rušojó tam bydlazy hjes šobu pjenješy škladuja, šo bychu je w šwojim cžafšu š lepšchemu ranjenych a šhorych wojakow š ruskemu wóštku pošłali. Tež šu šo Němžy, w Rušowškej rodženi a w tu šhwilu w Draždžanach pschebwazy na tajškim škladowanju wobdzělili. — Wyšče teho je direktorij džaždžanskeho diakonišynskeho domu š temu šwoju dowolnosčž daš, šo šmėdža te draždžanske diakonišy, kotrež w tutym cžafšu w Rušowškej pschebwaja, jako wothšadowarki do ruskich wojerškich lazarethow šastupicž.

W Bistopizach je w tyčhle dnjach 17 cžłowjekow na trichiny ššhorjeko, kotřiž šu wot mjaša jeneho šwinjecža jėdli, kotrež bė tam řėšnik Klėgšich šarėšal. Šeho řėšniški pomoznik je na tule šhorosčž wumrjek, teho runja tež wuczomnik, dokelž bėšchtaj wobaj šyre mjašo š tuteho šwinjecža jėdłoj. Řėšnik šam tež šhorý leži a tež škužobna holza; wobaj bėšchtaj jenož kufš kóšbašy woptašoj. To šwinjo bė wón wot jeneho bistopskeho pjekarja kupit a njebė ša tym hladaš, hacž ma trichiny, dokelž šo jemu štrowe byčž šdaseče. Ša njeho je tež w tym nastupanju hubjenje, dokelž pola njeho ničtón mjašo nješupuje. Wšchitzy bistopszy řėšnižy šu paš šebi hnydom mikroštopy (drobnowidny) kupili, š kotrymiž nětko kóždeho šarėšaneho šwinjecža mjašo pschepytuja, přjedy hacž je pschėdawaja.

Šral Albert a šralowa Karola šo 31. meje do Magaza w Šchwajzarškej podataj, šo byšchtaj tamnišče kupjele někotry cžafš wužišoj. Wonaž tam najšterje hacž do šapocžatka julija wostanjetaj.

Šruski křónprynz je šakšemu drušemu regimentej hušarow No. 19, kotrehož cžestny oberšt wón je, šwój rjenje molowany wobraš darik.

Němski khěžor je šo 10. meje se šwojeho pucžowanja po Ššfašu a Šothringškej šašo do Šarlina wróčžil. Wón je tamnišchim wobydlerjam w nowinach šjawnje šwój džak wuprajil ša wšču pschecželniwosčž, kotruž šu jemu pschi jeho wopytu wopokajali.

Wječš Neufš, němski pošłanz pschi turkowskim šultanje, je 12. meje w Triesčze do kóžže štupit a nětko najšterje hižom w Šonstantinoplu pschėbwa, jeho knjeni mandželška je š nim šobu pschijėka. Wón tam w domje ruského pošłanza pschėbwa a je tež šastupjenje ruskich poddanow, w Turkowskej pschėbwaych, na šo wšak. Šultan to šwopřėdka pschėwdacž nochžyšče, je paš tu wėž tola škónčžnje pschšwolil.

Ruski pošłanz na šralowskim jendželškim dworje, hrajba Ššwalow, je w tyčhle dnjach na šwojim pucžu š Šondona do Šetersšburga wječša Šismarka wopytal a mješče tež pola němskeho khěžora audijenzu.

Wječš Šismark šo, je-li dobre a cžopke wjedro wudžerži, bóršy do Šišingena poda, šo by tamnišče kupjele wužil.

Auštria. Madžarjo šu jara njemđri, šo šu Ššhrowatojo aržywójwodu (prynza) Albrečhta taš pschecželnje witali a wjele bóle jich hiščče to mjerša, šo je šo pschėd nim dwójzy tón ruski špėw špėwał, kotryž šo hewaš jenož š cžješči ruského khěžora abo ruského krajša piška abo špėwa. Na wuherškim šemje šo teho dla jedyň madžarski šapóšłanz ministřstwo prašješče ščto wone wo tutej

naležnosčži wė a hacž wone tajše cžinjenje šštrašy hóbne njespóšnaje. Minister Šišu w šwojim wotmolwjenju tež wulki hřėw poškašowasče a pschi tym, šo by wážnosčž wėžy pomješškil, rjekny, šo to š žyła žadny ruski špėw byš njeje, kotryž je šo piškaš ale šo šu jón jenož někotři ludžo ša tajši džerželi.

Madžarjo šu džitny nasđaty lud. Ššchėd někotrym cžafšom je tóšščto mkodych Madžarow do Šonstantinopla jėto a tam Šerim-pašči š madžarskeje štrony rjany mjecž jako cžestny đar pschėpodašo a šu pschi tym wjele wo wulkim pschecželštwje bjes Madžarami a Turkami rycželi. Na to šu wšchelazy Turčojó do šłowneho wuherškeho města Šeschta pschijėli a tam se šobu jara rjenje cžinicz dali a je šo pschi tym na wšče wóžne wasčnje na Rušow šwariko a šu niz jenož mkodži, ale tež štari wošebni Madžarjo tutym Turkam hošđowali, jako bychu Turčojó najlěpschi, najšmanschi a najwucženišchi lud na šwėčže byli. Še žanyň šłowom šo na to njepomni, šo šu Madžarjo ššješčžijenjo a šo je teho dla jich pschšššnosčž, šo po ššješčžijanach horje bracž. Řė, wjele wjazy šo Turkam, kiž šu wote wšcheho šapocžatka ššješčžijanow na wšče wasčnje pschėščehali a je hiščče pschėščehaja, kiž šu w šandženych cžafšach Wuherštu, dokelž bėšče wot ššješčžijanow wobydlena, wjele lét wupuščželi a jeje wobydlerjom pschėščehali, we wuherškim šłownym wėšče wšča wóžna cžješčž wopokajowasče — a to wščo jenož teho dla, dokelž šo Madžarjo pschėd Rušowškej boja a ju teho dla hiđža. To paš woni wošebje teho dla cžinja, dokelž je we Wuherškej wjazy Ššłowjanow, džyli Madžarow a tučži šu teho dla w štrašče, šo mohli něhdy šwoju móž w krajju šhubicž a to cžim wėščžičšo, hđž šnadž najwjetšchi a najmóžnišchi lud, mjenužy Rušojó, Ššłowjanam pomša. A něčžišča rusšo-turkowska wójna drje tola tež dale ničžo njeje, hacž šo Rušojó ššješčžijanškim Ššłowjanam w Turkowskej š pomozny cžahnu. A je-li šo jim radži, šo Turkow pobija, dša tam Ššłowjenjo móž dobudu a to šo Madžaram njeby lubiko. A teho dla woni š Turkami taš rjenje cžinja a Rušow taš psche wšču mėru hiđža.

Šranzowska. Minister Šules Šimon je se škužby štupicž džrbjal. Wón mjenužy poštjenja, kotrež bėchu šo pschi wuradžowanjach š Maš-Mahonom, pschėššydu republiki, a š drušimi ministrami wobšankli, njedžeržesče, ale wot nich pschi šejmškich jednanjach husto wotštupi. Na to je šo škónčžnje Maš-Mahon rošmjeršal a Šimonej njelubosny list piškaš, taš šo bė tón cžješče dla nusowany, šwoje šastojnstwo škožicž. — Šnowy minister budže najšterje š republikansžy šmyšleneje štrony šranzowskeho šejma wšaty.

Šendželška. Šendželške ministřstwo je offizierow wupošłalo, kiž maja w Šegiptowškej měštnosčž wunamafacž, hđž by šo wulke wojerške lėhwo šakozicž dalo. Dokelž mjenužy Šegiptowška pod wyšššchim knješštwom turkowskeho šultana šteji a je egiptowški měštokral tutemu něščto wóššta š pomozny pošłak, dša mohlo šo štačž, šo bychu ruske wójnše kóžže pschijėle a taš mjenowany šuezšš kanal wobšadžiše. Šo šuezšškim kanalu paš maja Šendželčženjo šwój najbližšchi pucž do šwojich indiškich krajow a duž čžedža, je-li trjeba wóššto do Šegiptowškej pošłacž, kotrež by špomnjeny kanal pschėd ruskimi kóžžemi wobarnowacž mėšo.

Rušowska. General Čžernajew je šo šašo do Rušowškej wróčžil a š nowa do wóššta štupil. Wón pječa š temu wóššku pschšidže, kotrež w Aušškej pschecžiwio Turkam wujuje.

Rušojó wjele pjenjes ša ranjenych a šhorych wojakow škladuja, tola šo to tež wot ludži drušjeje narodnosčže štawa. Taš je němska

evangelska wošada w Moskwoje k temu 10,000 rublow dała a němše towarstwo 50,000 rublow.

Radosc nalčna.

Sallinczje, spěwy sadowanja,
 Eso sběhncze k njejbu sdychnjenja;
 Tam bydli tón Knjes zohnowanja,
 Ach, modl so k njemu, wutroba!
 Čłowjeł so džakny pokasuje,
 Hdyž jemu dar so posticzuje
 Wot ruki sobuczłowjeka;
 Kač wjele wjetšchi džak so słuscha,
 Čži podacž temu, luba duscha,
 Kiž wschědnje dary wudžela.

Sčto je, hdyž rano wotuczimy
 To šwětko? dar Joh' luboscze;
 S čzimž kóždy džěn so nasycimy,
 Njej' to dar Božej miłoscze?
 Haj, wschitko to, sčtož wobšedžimy,
 S čzimž wschědnj khlěb šej šaklužimy,
 Nam Boža luboscž wudžela,
 A hdyž tež našch hrěch Žeho frani,
 Lud njewěrnj Joh' bójstwo hani:
 Wón tola wschitkich lubo ma.

Hlaj, Boža luboscž wopokaže
 Eso krašnje nětk we pschirodži;
 Sčtož w šymje morwy bě a ipasche,
 Wón k žiwjenju šaš wubudži.
 Na młódnjch honach posbėhajuj,
 Eso žita, sčtomj šacžewaju;
 Naš Bože šlónčžo wohrjewu.
 Po čžabu, hlaj! so wofšewimy
 Na šrašch płodach; wješelimy
 Eso k žnjam, kiž Boža luboscž da.

Doscž njeje pač, so šacžuwamj,
 So Bóh tón Knjes naš lubo ma:
 My lubowacž tež Žeho mamj,
 Žom' špodobna je modlitwa.
 Kaž kóžde štwjelzo kapku rošy,
 Nětk štworiczelej k džakej nošy,
 A psches rošy so wofšewja:
 Tak ma tež čłowjeł pschibližowacž
 Eso k Bohu, s nim so rošryčowacž;
 Hlaj, modlitwa nam šylnoscž da.

My, Knježe! radoscž šacžuwamj,
 Hdyž nětk na pola štušimy;
 My psches wěru tu wěstoscž mamj,
 So jenož Ty nam podal šy:
 So šymjo, kotrež roššywamj,
 Čži k zohnowanju porucžamj,
 Že šeščo a je šelene.
 Ty dale čžyš wšcho wobarnowacž,
 Wšcho šdžerčecž, hnadnje požohnowacž:
 Dha šmějemy žně bohate.

Daj, Knježe! so šo šelenimy,
 Tež my k tym žnjam tej' wěčnoscze;
 Nam pomhaj, so Čže nješhubimy,
 Hdyž hrěchow dla nam štyštkno je.
 Hdyž šemški běh našch k kónzej khwata,
 Wdže čžělu móż a šrowoscž wsata,
 Doscž, hdyž ta duscha Žebje ma:
 Šynk pošleni, kiž se rta wuńdže,
 Hdyž s čžeta won ta duscha pónđže,
 Nječ nutna je modlitwa.

S. P.

Ze Serbow.

S Budyščina. Džen do Božeho špicža je šlónčnje čžopliške wjedro šastupiko. Wone so s hrimanjom pschpowjedži a mējachmy wošebje na špomnjenym šwjatym dnju šylne njewjedro, pschi šotrymž so jara štyštasche a hrimasche a w někotrych štronach tež desčecž šylnje džěšche. Štyš je tehdy pjećža do hrodu w Minakale dyrš, tola nješmny mohli wo tym ničžo wěšte šhonicž. — Šsadome ščtomj rjenje kčžėja a šu hižom někotre družiny wučžěše. Šda so, so jim pošdnje mrošy ničžo wadžiše nješbu. Šětnje je, so štaj so Šankraž a Šerwaz, kotraž husto docž mjeršnjenje pschinesčetaj, lěšča (12. a 13. meje) tak miłosčimje šadžerčžoaj, a je-li so Šurban, kiž rostlinam tež druždy s mrošom hrošy, pjatk (25. meje) tež tak miłosčimje nimo dže, dha budžemy so lěšča šašo šadu nadžijecž móż.

— W tutych dnjach je tudy 20 ludži s ewangelskeje žyrkwoje wustupiko a k tak mjenowanej japoštokškej gmejnje pschistupiko. Šsobustawy tuteje gmejny so tež Šrwingianarjo mjenuja.

— Čžitarjom „Šserbskich Nowin“ dowolamj šebi na pscheměnenja wschelakich čžahow šakško-šchlesynskeje želešnyž kėžbnjch čžinicž, mjenujžy wot 15. meje lěčny jěšdnj plan do šlužby štuš, s tym pschšpomnjenjom, so je jedyn nowy čžah pschifantšjeny, kotryž wot Šhorjelca wječor 10 hodžin 30 min. wotjědže a do budyškeho dwórniščeža 11 hodž. 52 min. pschijědže a dale njejědže. (Šladaj čžahi želešnyž w džėnšnišchim čžišle.)

S Kufowa. Tudy je so 9. meje bėtnar Šėtr Šenner, 52lět šary, s pistolišu šatšėlił. Wón šawostaji dwě džěšči a man- dželštu, wot kotrejež bėšče pač wot blida a kóža džěšeny.

P ř i l o p k.

* Do Draždžan pschindže wóndanjo jedyn list na pošt, so by so na jeneho wojaka wotedač, kotryž tam pschi infanteriji šteji. Wón mějěšche tajšule džitwmu adrešu: k wotedacžu pola infanterije w nowym měšče, wón je pola Radeberga rodženy a je wuknjentj čžěšla, wón čžyšche šobotu na nowe torhoshčežo pschicž.

* S Šotsdama pišaja, so je so tam wulke nješbože štašo. W nožy 8. meje wrócžachu so 3 wojeršy wyschžy na jnym čžoknje do Šotsdama. Njedaloko Šabelšberga, hđžěž ma rěla Šavela wulku ščėrošoscž, šwrócži wěšitowj štok tón čžokm. Šacž runje po pomozu wołachu, dha tola hašle ludžo pomoz pschinesčechu, hdyž bėchu so dwaj wyschčaj a wobšedžet čžokma tepili.

* W Šassawje je poštski šastojnik Šellermann s Šördlinga s 20,000 markami čžeknył.

* S Šiesbadena pišaja, so šu tam 4. meje přenje šraše wišchnje pschedawali.

* Žedyn Šew-Šorkški telegramm pschinesče 5. meje powjescž, so šu arzšškopej města Šuito w pošodniškej Americy se štrchšni- nom, do wina naměšchany, šawdali.

* W Šegrzu (jenej wšy w pruskkej Šólštej) šu rubježnyžy 12. meje jeneho šorcžmašča, jeho žonu a džěšči šlónžowali.

* W Šomotawje jědžichu 4 młóđži knjesojy w jnym wobšchodžnym čžoknje na alamskim jěšoru. Hdyž bėchu hač do šřjedža jěšora pschijėli, počža so woda do čžokma pošolicž a ša šrotki čžah bė čžokm tak pošny wody, so šo podnuri, a došelž bė woda hšuboka, so wschitžy šatepichu.

* Na amerikanškej parolódži „Šaniami“ pošny šo blisšo wu- liwa rěki Šrfanšas šotoł, tak so kóž na wjele šrachow rošlecža. Na kóžki bė wošošo 250 čžłowjekow, wot kotrychž je psches 150 žiwjenje šhubiko.

Wójnske powjeseće.

Niczo runje wulzy wazneho njeje šo sanđzeny tydžen ani na europiskim, ani na asiskim wojownišćežu stało. W Afiji bėchu małe bitwiczi pola Karfa, Batuma, Kalona atd.; ale žana s wojowazyh stronow pschi tym niczo dobyła njeje.

Pschi Donawje w Rumunstej na harje a tšelenju s jeneho brjoha na druhi njeopbrachuje, ale hać žu Rušojo Donawu pšechrocžili, to drje s Konstantinopla pišaja, tola nam šo tať prawje wėricž nochje, dofelž Rušojo mjelca.

Rumunski wjerch Korla je sultanej wójnu pšchipowjedžil a jeho wojazy po tajkim na Turkow tšeleja.

Turkowske wójnske kódzje na Donawje, na kotrejž Turkojo wulku waznosć kładžechu, njejsu šo sa nich wuzitne wopofašale, ale šu wjele wjazy škodowale. Haj, rjanu a drohu želešnu kódz Lufi-Delil šu jim Rušojo do cžišta sfašyli. Mjenujzy 12. meje pšchijedže pjecz turkowskich wójnskich kódzow do bliškoscje Braile, na kotrejž Rušojo bóršy s granatami tšelecž pocžachu. Žena šapali polberowu komoru špomnjeneje kódzje, tať šo ta na małe kuski rošlecza. Nėhđže 200 ludži, kiž na njej bėchu, šu žiwjenje šhubili. Druhe kódzje cžetnychu. „Lufi-Delil“ rėka „radosć šwėta“, bėšče w Žendželskej twarjena a kšoštuje psches 1 million tolet.

S Petersburga pišaja, šo je pjecz turkowskich wójnskich kódzow Sukum bombardowalo a šo je město škodowalo. Turkojo na brjoh wustupichu, buchu pať wotraženi a wjele morwyh na brjohu ležazyh wostajichu.

Cyrkwinske powjesće.

Wėrowani:

Pėtrowska žyrkej: Korla Mättig, dželacžet, s Madlenu Wowczerjež. Michalska žyrkej: Jan Michal Kahoda, fabricki dželacžet na Židowje, s Hanu Theresiju Harez tam. — Josef Rychtať, krawž w Budyščinje, s Mariju Augustu Kamščež na Židowje.

Katholiska žyrkej: Jan August Dollmann, dželacžet, s Mariju Wrodžiz w Budyščinje. — Wojczech Pampuch, dželacžet na želešnyh, s Hanžu Madlenu Wiczafez s Budyščina.

Ašcjenj:

Pėtrowska žyrkej: Hana Amalia, Handrija Kubizy, pohoncza, dž.

— Ernst Richard, Jana Janascha, murjerja, š. — Marja Helena, Bjedricha Augusta Pietschki, pohoncza, dž. — Ernst Bernhard, Ernsta Rohacza, cžėšle, š. Michalska žyrkej: Marja Martha, Wylema Germana Wenera, wobydlerja pod hrodom, dž. — German Bruno, Khrystiana Bjedricha Weigela, wobydlerja pod hrodom, š. — Jan Max, n. š. w Grubjelcžizach. — Jan August a Hana Augusta, Ernsta Bohuwera Bötfiga, fabrickeho dželacžerja w Džėžnikach, dwójniški por. — Korla August, n. š. w Hnėwkežach. — Marja Augusta, Jana Bėrki, cžėšle w Erščinje, dž. — Hana Emilia Šilžbjeta, Bjedricha Wylema Pietschmanna, cžėšle na Židowje, dž. — Marja Augusta, n. dž. w Ženkežach.

Katholiska žyrkej: Max Jurij, Handrija Lugwiga Gudh, kublerja w Hornjej Rinje, š.

Šemrječji:

Džen 2. meje: Hana rođjena Kaspracz, njebo Jana Bergera, žiwnošcerja w Bolborzach, šawostajena wudowa, 60 l. 2 m. — Jan Rychtať, pohoncž, 34 l. 9 m. — 5., Hana rođjena Herknercz, njebo Jana Augusta Libšez, šadpšchedawarja, šawostajena wudowa, 77 l. 7 m. 21 d. — Helena Drešlercz s Delnjeje Šėrki, 50 l. — 7., Žda Magda Rebeta Gertruda, n. dž. na Židowje, 5 m. 4 d. — 8., Ernst Richard, Michala Ernsta Beera, wobšydneho mēččezana a rjemjenjerškoho mišćtra, š., 2 m. — Helena Amalia, Pėtra Teremiaša, wobydlerja na Židowje, dž., 6 m. 5 d.

Čžah i po želešnyh.

Še Šhorjelca do Draždžan.

Wotjėd se Šhorjelca	1 ₄₀	3 ₀	4 ₅₀	7 ₅₆	10 ₃₈	2 ₄₅	4 ₅₀	7 ₄₃	10 ₃₅
Lubija	2 ₉	3 ₂₇	5 ₃₆	8 ₄₃	11 ₂₉	3 ₃₆	5 ₃₄	8 ₂₉	11 ₂₀
Budyščina	2 ₃₈	4 ₅	6 ₁₃	9 ₁₅	12 ₅	4 ₁₀	6 ₁₁	9 ₆	11 ₅₂
Wištopiz	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Madeburga	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pšchijėd do Draždžan	3 ₄₇	5 ₂₉	7 ₅₀	10 ₅₄	1 ₃₈	5 ₄₈	7 ₅₀	10 ₄₂	—

S Draždžan do Šhorjelca.

Wotjėd i Draždžan	6 ₁₆	9 ₂₀	12 ₁₀	2 ₅₆	5 ₀	8 ₀	11 ₁₅	12 ₂₇	—
Madeburga	6 ₅₀	9 ₅₅	12 ₄₀	3 ₃₀	5 ₃₂	8 ₃₄	11 ₅₂	sp. cžah	—
Wištopiz	7 ₂₅	10 ₃₀	12 ₀	4 ₃	6 ₁₂	9 ₁₁	12 ₂₇	—	—
Budyščina	8 ₁	11 ₈	15 ₉	4 ₃₆	6 ₄₈	9 ₄₇	1 ₀	1 ₄₈	—
Lubija	8 ₄₇	11 ₄₈	2 ₄₁	5 ₁₅	7 ₂₈	10 ₃₂	1 ₃₇	2 ₁₇	—
Pšchijėd do Šhorjelca	9 ₂₈	12 ₂₈	3 ₁₆	5 ₅₆	8 ₉	11 ₁₃	2 ₁₂	2 ₄₈	—

Tucžne licžby wošnamėnja cžah wot wječžor 6 hodž. haćž rano 5 hodž. 59 m.

Telegrafiski bureau w šadnym twarjenju pošta na bohatej hašy je kóždy džen wotewrjeny wot rano 7 haćž wječžor 9 hodžinow.

Wucžerške město

pschi šchuli w Sarycžu, w kotrejž ma šo wucžba w nėmskej a šerbskej rycži podawacz, šo 9. julija t. l. wupróšdni.

Wona pošćicza wysche darmotneho wobhdlenja a šahrody lėtnje

900 markow twjerdeje šdy,

72 = ša wucžbu we wudokonjazej šchuli,

90 = ša tepjenje, cžišćenje a pošwėcženje šchulškeje stwy.

Tež je škladnosć data, psches privatne wucženje dobre pódlanške došhody dozpicz.

Čžesczeni knježa, kiž wo tuto město rođža, cžyli šwoje šamotwjenja na kral. šakš. šchulškeho inspektora, knješa Dr. Wilda, abo na podpizaneho pšchedšydu šarycžanškeho šchulškeho prjódšćejeršćtwa tať rucže haćž možno wotedacz.

W Sarycžu, 18. meje 1877.

Wiedler, pšchedšyda.

Mój bohacze šradowany šklad židžanah bantow, štulpow, šhor-narjow, klepow, blondow, šwėršćinah košćlow, šchlipšow a šhrawatow porucžam cžescženym Šerbam Budyščina a wokolnošće.

Wysche teho pšchedawam ja po najtunišćich płacžišćinach: portemounaje, cigarowe taschki, cigarowe trubki, notizknižki, wschitte družiny rohowah a gumnišćinowah cžėžakow, manšćettow a šhornarjowah knefelow, kaž tež wulke dželšby druhich podobnych wėzow.

S počescžowanjom

Moritz Höniger,

29 na šerbskej hašy 29.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 22. meje, dopođnja w 9 hodžinach budža šo na kobjelnjanškim rewiru šchcžėpy, piėnki a nasbite drjewo na pšchedadžowanje pšchedawacz. Šhromadžišna je w komorowškej korečunje. Pupođnju w 4 hodžinach je tež aukzia na lemischowškim rewiru a je k temu šhromadžišna w lemischowškej korečunje.

Nowak a Graf.

Šranzowske karnikle ma na pšchedať Otto Rámisch na garbačškej hašy cžo. 424.

Aukzia wužitkoweho drjewa.

Wjatt, 25. meje t. l., dopokdnja wot 10 hodžin budže šo w hoscženju w **Susz** wot drjewnišcēja we wotdželenju „nowy ketchow“ pschi huskonowoměšcžanskej dróšy:
 592 kójnowych kłozow wšchelakeje tołstoscže a 3,4, 4,0 a 4,5 metrow dołhoscže,
 175 šmwrčowych žerdži 8—14 centimetrow tołstoscže a 8—12 metrow dołhoscže;
 wot drjewnišcēja we wotdželenju womežerške kerki pola Brěšynki:
 90 kójnowych kłozow wšchelakeje tołstoscže a 3,4, 4,0 4,5 metrow dołhoscže,
 25 šmwrčowych žerdži 11—14 centimetrow tołstoscže a 8—11 metrow dołhoscže;
 wot drjewnišcēja w mjedžojstkim knježim lěšu pschi trjehowisko-mjedžojstkim pucžu:
 489 mjehčich kłozow wšchelakeje tołstoscže a 3,4, 4,0 a 4,5 metrow dołhoscže,
 435 šmwrčowych žerdži 8—14 centimetrow tołstoscže a 7—13 metrow dołhoscže,
 25 „ „ płotoryhelow, 13 a 14 centimetrow tołstych, 4,0 a 4,5 metrow dołhich,
 250 „ „ šchtomowych kolifow, 3,4 metrow dołhich,
 pod wuměnjennom našadženja a pod druhimi, prjedy wošjewjomnymi wuměnjenjemi po dželbach na pschěšadžowanje pschědawacž.

Rupowarjo šu proščeni, šebi tute wužitkowe drjewa prjedy wobhladacž a šo teho dla na lěšniša w lěšowym domje w Mjedžojšu a w lěšowym domje w Susz wobrocžicž abo šo bješ dalschego do mjenowaných drjewnišcžow podacž.

Srabniške Schall-Miaucourške hajniške sarjadnistwo w Susz.
 Hugo Dpelt.

Reinhold Hartmann jun.,
pschědawarňa platu, manufakturowych
tworow a šchijazych maščinow.

Mojim česčenyjm wotebjerarjam w měsčje a na wšach s tutym najpodwolnišcho k namjedženju dawam, šo šym ja moje pschědawanje w budže pschi radnej kbeži na tudomnych wicžnych dnjach (šobotu) fastajil a prošču, mje pschi potrebjje w mojich khlamach

23 na šerbskej hašy 23

wopytacž.

Reinhold Hartmann jun.,
pschědawarňa platu, manufakturowych
tworow a šchijazych maščinow.

Sakske
woheńsawěscžaze towarstwo.

Š tutym k šjawnemu namjedženju dawamy, šo je
knješ C. A. Wehla, pschekupž
 w Budyščinje

jemu **agenturu** našchego towarstwa wot naš pschepodatu dostał.
 W Šchemnižu, 14. meje 1877.

Direkzia.
Poste. Immenkamp.

Džiwažo na prjódštejaze wošjewjenje šo ja k wobstaranju sawěscženzjow najšepje porucžam.
 W Budyščinje, 14. meje 1877.
 (V. 891. a.) **C. A. Wehla, na mjašowym torhoscžju.**

Saquety w trifocze, bonocze a w židže,

wulka a pschitežoga šagona wot 2 toł. = 6 marčow a brožščo.
 6/4 ščěrofi kattan barbumjeupščogaty wot 18 up, 35 " "
 6/4 ščěrofi pifeł " 35 " "
wotmjane draštrowe tkaniny
 porucža w wulkim wubjerču

Jan Jurij Pahn
 pódla kłowneje štraže.

Spěšchnu blejchu

š podrobnym wukładowanjom tež w tutym lěcže po šnamjenicže tunišchich płacžisnach porucžam a rukuju ša dobru, šprawnu tvorou.

Sapthka w Rakezach.
R. Bredemann.

Šošy.

Wulku dželbu dobrych franžowskich, jendželstich, štajermarškich a wuběraných košow pschědawa, šo by je wurumowal po najtunišchich płacžisnach

želešotworowe khlamh
Ewald Braun.

Do Queenslanda
 w Awštraliji

wobštara šapocžatk junija ratarjow a nježenjene šlužobne holžy po 33 marčach — rjemješnikow po tunich pašajirškich wuměnjenjach

C. A. Mathei
 w Hamburgu.

Drjewowe aukzije.

Balne drjewa na lěbowych rewierach, ł **rałeczanskiemu** knjeistwu skusichazych w tutnym lěcże nasbitye, budža ło na błędowaznych dnjach a lěbowych městnoszczach na pschegadżowanje pschedawacż:

Szrjedu, 23. meje t. l., rano wot 8 hodżin
na koshłowskiu rewiru pschi dołroszczanskiu puczju:

26 stohow kłójnowych schczępow,
79¹/₂ stoha " pjenkow,
34,75 stotnjow " walcżtow;

dopoldnja, w 11 hodżinach, na jirkowskiu rewiru na wopuści:

22 stohow kłójnowych schczępow,
50 " " pjenkow,
27,25 stotnjow " walcżtow;

šhtwórtk, 24. meje t. l., rano wot 8 hodżin
na jirkowskiu rewiru pschi sčėrokiš dołach:

23¹/₂ stoha kłójnowych schczępow,
60³/₄ " " pjenkow,
23,50 stotnjow " walcżtow;

dopoldnja wot 10 hodżin pschi wjeżnym hacze:

9 stohow kłójnowych schczępow,
33 " " pjenkow,
16,41 stotnjow " walcżtow,
4,70 " twjerdych walcżtow;

popoldnju wot 1 hodżiny na trupinajnskim rewiru pschi konjecżanskiu puczju:

37,00 stotnjow brėfowych a wolšchowych walcżtow;

pjatk, 25. meje t. l., rano wot 8 hodżin
na jeńšcheczanskiu rewirje pschi kšchiznym kamjenju:

28 stohow kłójnowych schczępow,
184 " " pjenkow,
27,00 stotnjow " walcżtow;

dopoldnja wot 11 hodżin na nowojeczanskiu rewiru pschi gersdorfsje a palnym hacze:

1 stoh kłójnowych schczępow,
3¹/₄ stoha " pjenkow,
83,00 stotnjow kłójnowych walcżtow;

szrjedu, 30. meje t. l., rano wot 8 hodżin
na schczęncżanskiu rewiru pschi kamjenčanskiu starym hacze:

33¹/₂ stoha kłójnowych schczępow,
221 stohow " pjenkow,
105,00 stotnjow " walcżtow.

Wumėnjenja ło psched sapoczatkow aukzijow wošjewja.

W Rałeczach, 9. meje 1877.

R. Belz, wyschšchi hajnik.

Pschedawanje twarsteho drjewa.

Wschė družiny šuchich twarstkich a tyschėrskich deskow, spalirowych, tšėschnych a lėpjėrskich łatow, tšėschnu papu, tšėschne schpjėny, sahrodne žerdki, žerdże, każ tež drjewna ł hrjadam a kóškam wschitkich tołstoszczow a dołhoszczow porucža po najtunišchich placżisnach

drjewopschedawarnja

Aug. Zimmermann,

czėšłisłki mischtr

w Budyschinje na hospitalskej hašy 713.

Škótny pólver ł czerstwyh selow. Korneuburgski škótny pólver.

Pólver psche kólku. Pólver psche pripotawu prošatow.

Łockwišłski balsam. Zischantowy salsowy pólver

porucža

hrodowska haptyka w Budyschinje.

Palenz.

Wschitke družiny jednoroch liqueurow, cżistych a ordinarnych palenzow, pschedawaja ło w cżwizach a bleskach pschėzo po najtunišchich placżisnach.

Soloniałtworowe a spirituosowe kšlamy

Karl Noack

na žitnej hašy.

Palenz

w snatej dobrej tworje porucža knjesam sašo-pschedawarjam a ratarjam po najtunišchich placżisnach

Ad. Rāmisch na šerbstej hašy.

Shrop

jara kłódky a derje kłódżazy, punt po 20 np. porucža

Hermann Kunack.

Ssuche droždże,

po kotrychż ło jara derje hiba, porucža ł prjódłstėjaznym šwjatym dnjam po najtunišchich placżisnach

F. G. Oswald, pjekarški mischtr
na hrodowskej hašy cżo. 164.

Belesniske schėny

wschitkich dołhoszczow ł twarbam porucżataj

Gebr. Joachimsthal

w škótnym jėhnjėcżu.

Najnowšche

weschitkich družinach kłobukow a mėżow porucža po najtunišchich placżisnach

R. Tworoger

na mjašowym torhoszczėju
ł napschecža radneje kłėże.

**Roškle, schemiseth,
khornarje, manscheth,
schlipsh a khrawath**

porucža najtunišcho

Julius Lange

na ławškich hrjėbjach.

Wschitke družiny
**kanapejow, stolow, tapetow
a ronleankow**

wewulkim wubjerku porucža najtunišcho

Julius Siebeck, tapezierar

psched schuleřskimi wrotami ł napschecža Weigangėž kamjenjoczėschczėrnje.

Wschitke porjedjenja ło špėschnje a tunjo wobštaraja.

Wsches 2000 sahojėnych.

Wopisłtwo sahoji hnydom ł wjedźėnjom abo bjes wjedźėnja picżka, tat ło je jemu picże žyle wobidne.

F. Grone in Uhaus, Westfalen.

Pšchepoloženje khlamow.

Czeleženym Szerbam Budyščina a wokolnoščje dowolam šebi, najpodwoluišcho k namjedženju dacz, so šym šwoju

knihiwjašarnju i galanterietworowymi khlamami

i fotokneje hašy na **bohatsu hašy czo. 83** do domu knjesa pšchetupza Hauptmanna pšchepoložit.

Dowěru a pšcheczelniwosć, mi hacž dotal spožczenu prošcu ni tež w mojim notwym pšcheytku wobthowacz chžycž a budu ja temu kōždy cžaf i dobrym džetom a spěšnym poškuzenjom doščj cžinicž wjedžecž.

W Budyščinje, 4. meje 1877.

Gustav Rämisch,
knihiwjašar.

Aukzia šlanja a walcžkow.

Wutoru, 22. meje, budže šo we **Dulkež Dubrawje** czo. 7 něhdže 50 lošow lěšoweho šlanja, 15 kop kšojnowych walcžkow, kaž tež džělba kšojnowych šchžepow a pjenšow na pšchepadžowanje pšchedawacz. — Šhroma-džišna popoždnu w dwěmaj hodžinomaj w Trenzlež korcžnje tam. **J. Trenzlež.**

Wutoru, 22. meje, jako tšecži šwjaty džej, budža šo pola Strozje w Dubinje džělba wulkeho twjerdeho nabiteho drjewa a w hlinjanštej šholi w lěušchim drjewnišchczu žyke pšchihotowane šchžepy, kliple, pjenki a walcžki pod šnatyni wumenjenjemi na pšchepadžowanje pšchedawacz.

W Malešchczach, 12. meje 1877.

Sachša, wyschšchi hajnik.

Fabrika pšchedeščcznikow

M. Schmidt

268 na jerjowej hašy 268

porucža šwój wulki wubjert **kłoncžnikow** a **pšchedeščcznikow** wschěch družinow k dobro-

čžiwemu wobkędžowanju po najtunišchich placžišnach. — **Porjedženje a po-**
cžehnjenje noschěnych pšchedeščcznikow šo tunjo a spěšnje wobstara.

Wletwa

i wlošow trajne a tunje džěta a wlošy po wyškolej placžišnje kupuje

brodutruchar **R. Paul**
na garbarškej hašy 419.

Sa knjesow ratarjow a konjewobšedžerjow.

Jenicžki šklad

wošebje trajnych a wodunjepšchepuschczatnych konjaznych krywadłow (dekow)

ma **Julius Hartmann Sohn**
na mjašowym torhoschczu.

Glacjowe, płowajnošowowe a zwiernowe rufajzy wschěch barbow a wulšoscžow, **pšchedkoshliti, manschety, schlipsy** i pjerom, k pšchihpjenju abo wjasanju (tež po metrowej doškoscž), wscho dobra, cžerštwa a moderništa twora, najtunišcho porucža

Karl Vogel

na šmuckomnej lawškej hašy.

Rōžda rufajza šo po požadanju wobuje.

So bych šwój wulki šklad trochu wurumowal, pšchedawam nětko wscho po poniženych placžišnach.

W Budyščinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,
klempnatški mišchtr.

Dr. med. Engelhardtowy salicylinkislikowy wičny spiritus a wičowa wata jako jenicžy hojazy šredk po najnowšchim wunamafanju, pšchewicž, rheumatikmuš, nervowu šlabosć, stawy- a hłowubolenje.

Šlowny šklad sa Budyščin a Ružizu w **měšchczanškej hapthzy** knjesa **Waza Schünemanna** na hłownym torhoschczu.

1 blescha ša 75 np. — 3 bl. ša 2 m.
1 pacžit „ 60 „ — 3 p. ša 1 m. 50 np.

Rožowany štwjelzowy abo njetrjenny len,

kaž tež wutrijenny len kupuje po kōždej džěl- bje mechaništa džělopschadownja w **Sajnižach.**

Rōždu džělbu trjeneho a njetrjeneho **lenu** kupuje po najwyschšchij placžišnje

W. Bäcker w Rašchowje.

Šsobotu w hoščenzu k škotej hwěšdže w Budyščinje.

Šižom wjele lět šlawuje šnata **Ringelhardt-Glōčnerška žalba*** se šchtemplom: **(M. RINGELHARDT)** a šakitanškej na schachtlicžkach je rucža šo pšche: koscžožer, rak, karbunkel, salsy, liščawn, šlonopław, wosabjenje a wopalenje, šahorjenje, i žyła pšche wschj šwonkne bolaze, žolkoboloscž, kurjaze woka, wicž, drjenje atd. atd. So by šo prawa dostala, žadaj šebi **Ringelhardt-Glōčneršku žalbu**, wo kotrežej wošebnej hojazej mozy šu wopišma, kaž je žana druha žalba pokasacz njemože, we wschittich **hapthkach** wupožene.

Wuczahi i nich pokaza, šo šu n. pšch. Carl Händler w Rōglitzu p. Schteudiza a Hale wot koscžožera, Rōnigowa w Schteudizu wot štraščneje šaczeklišny na kolenje, G. F. Neubert w Hašlowje p. Rošweina wot šahorjenja koscžokōžki, Wilh. Müller w Rōderawje wot drjenja (wjeknogrychšy wobšwědžene), Heine. Kersta mala džowka w Hohenossigu p. Delišcha wot wopalenja, W. Fišera mali šyn w Lindenawje wot šakšow, Hempelowa w Schteudizu wot liščawn, kšžer Lehmano w Rniuppelsdorje p. Danneje wot škonopława, wobšedžerja zyhelnicže Schuberta džowka w Scheibe p. Seidenberga w Schles. wot šamowolneho klazanja, Gušt. Drese w Lipsku, Schletterpl. 12, II wot hāmorrhoidalskich šukow, Fr. Franke w Schteudizu wot wosabjenych stawow, Aug. Šahn, pšchetupz w Glauchawje wot žoldkothorosće atd. atd. dospołne šahojenje pšches nałożowanje mojeje žalby dostali. — Fabrika **M. Ringelhardt** w Gohlitzu p. Lipska, Eisenbahnstr. 18.

*) Prawdžywa k dostaczu w schachtlicžkach po 25 a 50 np. w budyščimaj hapthkomaj, kaž tež w hapthkach w Biskopizach, Raščach, Šchērachowje, Giršchfeldže, Wjernacžizach, Wōstrowzu, Herrnhucže, Neugersdorje, Grošschōnawje, Nowosalzu a Seihenmersdorje.

Fabrikowy skład schizaznych maschinow

„Clemens Müller w Draždżanach“

Nowe! Flora, Nowe!

po 45 markach.

Doppelsteppstichowe ruczne maschiny, porucza

Eduard Hartmann,
na smutskomnej lawiskej hašy.

Na žitnej hašy 52.
w domje knjesa přichetupža
Korla Noacka.

Četnje jaquety w zyle nowych pschekrašnych muštrach,
hamšny fabrikat, kaž tež po měrje
porucza jara tunjo
H. Kayser
W khlamach šo šerbški rycži. na žitnej hašy 52.

Wulku dželbu dobrych nowych muštraw **kattuna**, $\frac{1}{4}$ ščerokeho
porucza, stary lohčž po 25 np.,
S. Kahser
na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubischeža něšto zyle nowe,
kattun a battist
porucza
H. Kayser
na žitnej hašy 52.

Jedyn hišćče nowy **džeczazn wos** a jenu
s nohomaj teptanu **maschinu k schiczu**
ma na pschedań **August Rämisch,**
na garbarškej hašy 424.

Dwě wulkej schizazej maschinje, tři **krawske**
prašy, jedyn wulki koffer a dwaj dybsacznaj
časnikaj šu na pschedań na swontomnej
lawiskej hašy čzo. 795 w khlamach.

Bal
póndželn, 21. meje, w hoščenzu w **Drož-**
džiju. **Smoch.**

Bucičanske šerbške towarštwó

Iměje tšeczi džej šwjatkow, wutoru, 22. meje,
popołdnju w 5 hodžinach šwoje pošedjenje.
Džeński porjad: 1) Registrańda.
2) Pschednoschł: Wo šerbških kralach, wot
E. Kerka. 3) Sabawa.

Dwě wobydleni sa dželaczerjow, kotrejž
móžetej šo hnydom wobczahnyčž, stej na psche-
najecze we Wulkej Dubrawje čzo. 7.

Jenu sprawnu stwinstku **holzu**, kotraž wa-
rjenje a blotowanje derje rošumi, pnta pschi
dobrej šdže k přenjemu julijej
knjeni **Reinhardtowa**
w koperniku.

Ša pytam k 1. julija abo 1. septembra
šylnu, niž jara młodu **holzu**, kotraž wob-
štaranje šchatow rošumi a ma pokhilnosčž k
warjenju.

W Budyščinje, 5. meje 1877.
Mary je Salza.

Tajše, kiž maja dobre wopišma, móža šo
pola wudowy Šykorineje, wyšče pschekupža
Grumbta na swontnej lawiskej hašy bydlažaje,
šamołwicž.

Jena kmána hródbna džowka a něotre
štwinstke a kuchinske holzy šo pschi dobrej
šdže pytaja pola pschistajazej žony
Heinoldoweje w Budyščinje.

W tak mjenowanych brěšnykach pola Šole-
šchowa šu šo šańdženy tyždej I widky a
1 šlanjowa motyka šhubite. Sprawnu na-
makar čyžyl je pola gmejnskeho přjódbšterjerja
w Šoleschowje wotedačž.

Herrmann Holland
w Budyščinje, na Hošchiz hašy (Goschwitz),
porucza šwój dospołny šradowany wulki

winowy šklad,

wino-grosso-pschedawarńje

Coqui & Weber w Draždżanach

po en gros-placžisnach po preištourancze bjes pschidnyrenja špesow.

Budyška parna pjefarńja

porucza šwój khlěb wošebneje dobrošće po šlědowaznych placžisnach:

4	puntowšta	pokruta	No. 0	48	np.
6	=	=	=	72	=
4	=	=	=	42	=
6	=	=	=	63	=

Pschedawarńja je jenož w mojim domje na hospitalškej hašy No. 716
a w mojih pódlanskich khlamach na jerjowej hašy No. 139 (w domje knjesa
Grügnera).

Ša punt dobreje rozki šo punt khlěba wuměni.

E. R. Lehmann.

G. Joachim, Atelier ša njebolosne šašadžowanje šubow,
operazije šubowe, plombirowanje,
czizšćenje, šahnacze šubnolenja atd., w Budyščinje, na smutškej law-
iskej hašy 120 pola k. pjefarja Klingsta. Š rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Štvořtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynecka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 21.

Sobotu, 26. meje

1877.

Wučerške město

pschi schuli w Saryczu, w kotrejž ma šo wučzba w němškej a šerbškej rycži podawacž, šo 9. julija t. l. wupróšdni.

Wona pošlicža wyshe darmotneho wobydlenja a jahrody lětnje

900 marcow twjerbeje šdy,

72 = ša wučzbu we wudoknjazej schuli,

90 = ša tepjenje, čžišćenje a poškwěćenje schulškeje štwy.

Tež je škladnosć data, přičes privatne wučzenje dobre pódlanške došhody dozpicž.

Čžejćeni knježa, kiž wo tuto měšto rodža, čžyšli šwoje šamokwjjenja na kral. šakš. schulškeho inspektora, knješa Dr. Šilda, abo na podpřišaneho pschedšydu šaryczanškeho schulškeho přjódštejerštwja tak rucže hacž móžno wotedać.

W Saryczu, 18. meje 1877.

Šiedler, pschedšyda.

Š burškeho žiwjenja.

Powjedancžto je wšy.

(Pofracžowanje.)

Ša wóndano na to špominach, kaš džiwnje je šo mi to šdašo, šo džěd a wowka se šwojomaj hošćomaj tejšto powjedaschtaj, hdyž šo hewat pschi našchich wšchědných wobjedach štoro žane šłowo nje-
pifny. Kaš wjele hinaš bě tudy! Wowka šchłě wokošo podawasche, haj mjašo hošćom šama na taler šladžesche, jako bychu čži žanych rukow njeměli; wona prajesche pošpochi: dha wšmicže šebi tola, dha jěšće tola! Potom šo šašo šamolwjesche, šo jim ničžo dobre pschedštajicž njemóže, a šo bychu tola ša lubo wšacž čžyšli š tym, šchtož jim poda, a potom šašo wołasche: „Pětrje nalimaj tola šchłerizy a pij na štrowošć!“ Šacž runje bě wšcho jara dobre, dha tola bur a jeho džowka tak jědžišchtaj, kaš by jimaj jědž na-
pschecžiwna była, wonaj š widlicžkami na talerju wokošo šchtapaschtaj, kaš hdy byšchtaj pluwcy na nim měšoj, a tola šhwaleschtaj wowku a jeje jědž; š picžom runje tak čžinjeschtaj, jenož bur šo druhdy pošabu a šhětro šylnje šřěbny.

Pschi tym wšchěm šo wjele rycžesche a šhwalesche, nješpóšnach štoro džěda wjazy šhwaležy dla, kiž wo šwojom šamóženju a wo šwojich džěčoch čžinjesche. Šo wowka měra njemějesche, doniž bě holzy wšcho pošakaša, šchtož mějesche platu, drašty, pošleschčow atd. nakladžene, bě mi mjenje špodžiwne. Š drugeje štrony šhwaleschtaj šo tež bur a jeho džowka, tak husto hacž móžeschtaj pucž š rycžam namakacž. Bur powjedasche, kaš wjele wowša konjom dawa, kaš wjele womjeschka kruwom, kaš wjele kop žita je lěška domoj šhowat, a wo wupožčených pjenjesach dawasche wjazy hacž jedyn šróč šłowcžšo padnyč. Džowka powjedasche, kaš šaše rano štawa, ša kaš wjele šwini a ša kaš wjele ludži wari, kaš wjele napschědže atd. Rycženje šdasche jeju šhódněju čžinicž; čžim dlěhe jědžišchtaj a pijeschtaj, čžim špěšchnišcho šo šchłerizy a talerje prošnjachu. Šaj, jako šo čžinicž počža a wo dompucžu rycžesche, njemóžesche Pětr wjazy š nalimawjom došhwatacž, šo wowka do štracha pschišdže, hacž njeje pschemašo piwa a palenža wobštaraka, a pomakku š nušowanjom šastawasche; ale wonej njenušowanaj šjerišchtaj. Šdasche šo nětko, jako by jimaj wšcheho žel byšo, šchtož byšchtaj wysche

wostajicž dyrbjajoj. Ša tam šedžach žyle do špodžiwanja ponu-
rjeny, běch dawno šyty, a njemóžach šo škóncžnje šdžeržecž prajicž:
„Wowka, mi šo šda, šo bychu nětko šastacž móšli!“ Šědom do-
prajich, dha mējach přěnju plištu w šwojom žiwjenju na lizo, nje-
wjedžo po prawym, šchto běch šawinowaš, a buch se jštwy won
tyknjeny. Šajke wobšhadženje šo mnu mje šhłubošo šrudži, ja hórko
plakach, doniž bě Pětr šapšahnyš, hošćo šo pošběhnyli, šo do
wosa šěšydali po wulkimi džakowanjami a šamokwjjenjami š woběju
štron. Pětr dyrbjesche šobu hicž, dokelž bě štrašdnje ša teho pschěš
lěš jěč, šchtož jón nješnajesche; Pětr džěšche a šo tón wjecžor wjazy
njewróčži. Šě šrudny wjecžor doma pola naš, ničžo hacž wšchudže
šwarjenje a bórčjenje. Šoščžekani šynojo a džowki šo šašo
pošawowachu a buch šatrašnje wuššwarjeni, a hdyž šo nje-
budžišche pschewjele štomdženeho džěka nakhwatacž měšo, tak šo
ani wowka čžaša š bicžu njemějesche, ani džowki čžaša, šo bychu
šo bicž daše, dha budžišche wona wěšće jenu po drugej šhrabnyła
a hódnje pschetschášla. Pschi wšchěm tym šawtowanju ja šrudny
wušnych a wotzucžich šakle na druhi džěš rano, jako mje wowka
še štarej lubošću wubudži a ja kaš hewat džědej do šoža šmedžach.
(Pofracžowanje.)

Wójniške powjesčže.

Šchtož wojowanje Rušow a Turkow w Afiji nastupa, je šo
tam šašdženu njedželu wjetšcha wójniška džělawošć šapočžala.

Šajprjedy mamy na to špomnicž, šo je pječž turkowskich
wójniškich šóžow pschěd ruske, na brjohu čžorneho morja ležaze
měšto Suchum-kale pschijěšo a je bombardirowašo. Š dokelž tole
měšto na žane waschne wobtwjerdžene njeje a tam tež jenož 1200
muži ruskeho wójiška štejesche, kotřiz žanych kanonow njemějachu,
dha bě ša Turkow loška wěž, Suchum-kale šapalicž a po mulfej
džělbje šanicžicž. Turkojo šu tam tójšchto wójiška wuššadžili a
wysche teho tež někotre šta Čžerkešow, šo bychu tucži wobhdlerjom
tamnišcheje wofolnošće š šběžku pschecžiwno Rušam nawabili. Wje-
nužy lud, kiž tam byšli, je š wjetšcha čžerkeškeje narodnošće a
wohamedanškeje (turkowskeje) wěry a šu Rušojno nimale 50 lět
wojowali, přjedy hacž šu Čžerkešow a druhich narodow w tamni-

ſchich kawkafſkich horach pſchewinyli. Czerteſkam ſo pod ruſkim knjeiſtwom njeľubjeſche a je ſo jich teho dla wjele do Turkowſteje pſcheczahnyto, hdyż ſu runje tajzy paduſchi a rubjeżnizy, kaſz prjedy na Kawkaſu. Tajkich turkowſkich Czerteſow je ſultan nětko do Kawkaſa poſkłał, ſo bychu tam, kaſz ſmy hiżom prajili, ſwojich bratrow po narodnoſeji a wěrje na Ruſow ſchczuwali. A to je ſo jim tež wo prawdže ſ jenyh kawkafkim ſplahom radžiło, ale Ruſojo ſu ſbježarjow taſ ſbili, ſo ſo nětko žadny wjazy njeſtwėri pſcheczjwo Ruſkam poſtancę, woſebje dokeľ ſu tam tež wobhydlerjo, kotřiž Ruſkam pomhaja. Duž to ſa tutnych žadny ſtrach njeje, hdyž ſultan někotre ſta Czerteſow do Kawkaſa poſežele.

A ſo ſu Turkojo Suchum-kale ſtaſyli a knadž tež wobſadžili, to tež žaneje waſnoſeje nima, dokeľ tuto mjeſto wobtwjerdžene njeje. W prjedawſchich ruſko-turkowſkich wojnach Ruſojo w tymle mjeſci ani jeneho wojaka njewoſtajiču. Taſ je ſo 1828 a 1854 ſtało. A hdyž je ſo to tehdy bjeſ ſchodowanja ſtač mohło, dha drje tež nětko ſa Ruſow žana ſchoda njenawtanje, hdyž ſu Turkojo Suchum-kale wobſadžili.

„Woſch w kale je lėpje, hač žane mjaſo“, praji ſerbiſke pſchikłowo, a „Suchum-kale dobyty je tola lėpje, hač žadny dobytk“ mjenja Turkojo a naduwaja ſo, ſo je jim tola hubjene hneſdo do ruſi panyto. Njech ſebi tajku woſch ſłodžec dajza, hdyž žaneho mjaſa nimaja, to rėka: njech ſo tajteje ſchpatnoſeje hordža, hdyž žaneje waſnoſeje dozpili njeſu. Duž je wo prawdže ſmjeſchne, ſchtož je taſ mjenowany ſchejch-ul-iſlam (turkowſki wyſchich mjeſchni) w Konſtantinopolu ſejhrał, won je mjenujzy ſultanej teho dla, dokeľ ſu jeho ludžo Suchum-kale dobyli, pſchimjeno „dobyčejſki“ ſpožęti. Suchum-kale ma pjecza jenož 250 wobhydlerjow.

Turkowſke wojnſke łodze ſu tež na wſchelake druge mjeſtaſchka na mórſkim brjohu ležaze, ſelake a wobhydlerjam, kiž ſu tam ſ wjeſchja mohamedanſteje wėry ſchodow naciznili. K tym mjeſtam, kotrež ſu wot Ruſow wobhydlene, hiſchće pſchijęte njeſu a hdyž pſchijędu, dha budza drje tam mało doſonjecz mōz, dokeľ ſu tele mjeſta ſ czeſkimi, daloko ſelazyimi kanonami ſaſtarane a we tym kruchu morja, kiž je bliſko brjoha, pod wodu taſ mjenowany torpedy płowaja, t. j. tajke maſchiny, kotrež łōzdu łōdž, kotraž do nich praſnje, na małe kuſki roſraza.

Œa to ſu Ruſojo něſchto hōdne doſonjeli, turkowſtu, w Afiji ležazu twjerdžjnu Ardaħan dobywſchi. Wona wobknježi waſnu drohu, kotraž ſ turkowſkeho wobtwjerdženoho, bliſko czerneho morja ležazeho mjeſta Batuma do kraja wjedže. Turkojo ſu Ardaħan w poſleńſchijimaj dwėmaj lėtomaj ſ nowa wobtwjerdžili a tež ſ kanonami noweho waſchnja wobronili. Najprjōdzy ſo ruſki general Dewel k Ardaħanej bližeſche, ale dokeľ žanych czeſkich kanonow ſobu njemjeſche, dha njemožeſche nicžo ſapocęcę, dha jemu wyſchich kommandant ruſkeho w Afiji ſkufowazeho wōjſka, general Woris-Melikow generala Heimana ſ jeho wojakami a ſ czeſkimi kanonami k pomozy poſla. Tute czeſke batterie buchy w nozy k 16. meje poſtajene a pocžachu rano tuteho dnja na dwė, pſched ſamej twjerdžjnu natwarjenej wobtwjerdženi ſelēcę. Dołho njetrajeſche a turkowſke kanony bėchu ſtažene. Duž Ruſojo ſchōrmowachu a tež wobej wobtwjerdženi dobychu. Woni w nimaj 9 kanonow a wjele wojnſkeje potreby atd. namaſachu.

Najajtra rano woni potom ſe wſchej mozu do twjerdžjny a do murjow, ju wobdawazych, ſ kanonami ſelachu. Žako bėchu doſeč wulke kruchi murjow wot kanonowych kulow ſpowalane, bu popōdnju w 6 hodžinach k ſchōrmowanju trubjene a ſchtyri regimenty pjeſchkow a wotdželenje ſapeurow ſo na njeſcheczelow walichu.

Tužji tajki nadpad wutracę njemožachu a teho dla czeſkachu, wſcho ſtejo a ležo woſtajſchi. Ruſka kawallerija, ſ wonka twjerdžjny ſteja, ſa nimi taſ dołho czeſjeſche, hač ſo njebė zyle ſaczmiko.

Ruſkam je tam 82 kanonow, bjeſ nimi tōjſchto nowych ſ kanonylijejnje ſnateho Kruppa w Œenje do ruſi panyto, potom tež wjele zyrobny a wojnſkeje potreby, kaſz tež wſchė zelty a wſchelake ſmachy 14 turkowſkich bataillonow. Tež bu něſchto Turkow ſajatyh, bjeſ nimi tež jedyn paſcha. Ruſojo ſhubichu něhdže poľſceža ſta ranjenych a morwonych, Turkojo pať woſoło 800 morwonych ležo woſtajichu.

Wo tajkim maja Ruſojo nětko w aſiſtej Turkowſkej hiżom dwė twjerdžjnyje w ſwojej ruzy, mjenujzy Bajazit (Bajasiid) a Ardaħan. Dołho drje tracę njebudže a woni na Karſ a Erzerum (Erzerum) pocžahnu, ſo bychu teje wulke a waſnej twjerdžjnyje dobywali. Njich dobyčje ſo jim drje tež radži, pſchetož w lėcze 1828 a 1854 ſu jej tež dobyli. Ħewat w aſiſtej Turkowſkej žane druge waſne twjerdžjny wjazy njeſu.

Na europiſkim wojowniſchczu ſo hiſchće nicžo woſebje waſne ſtało njeje, hač runje ſu te ruſke armeekorpy, kotrež maja pſches rėku Donawu do Turkowſteje pſchecročięz, wſchitke do Rumunſteje pſchiczahnyte.

Ruſki kſežor, teho runja tež wjeſki knjaſ naſlėdnik (krōnprinz) 2. junija ſ Peterſburga k wōjſku, w Rumunſkej ſtejazemu pojeđzetaj, a mjenja teho dla ludžo, ſo drje tehdy Ruſojo pod jeju woczōmaj pſches Donawu pōndu. Druhy pať wudawaja, ſo ſo jenož teho dla do Rumunſteje podataj, ſo byſchtaj ſa tym hladałoj, hač je pſchi ruſkim wōjſku wſcho w dobrym porjadku.

Swėtne podawki.

Ruſke kſežorſtvo. Ħoſczenzarjo a reſtaurateurjo jara ſtorža, ſo je ſwojatti a zyly ſwojatkowny tydžeń tať hubjene a hymne wjedro byto. Woni ſu pſches to wjele ſchodowali a to woſebje cji, kiž maja ſ wonka mjeſtow na horach abo ſamotnych mjeſtnoſečach korečmy abo reſtaurazije; pſchetož woni bėchu wjele zyrobny naku-pili, ſebi pincznikow najeli atd. Ale dokeľ ſtoro žadny hōcę nje-pſchidžę, dha pincznizy nicžo cžimicę njemėjachu, dhrbjachy pať tola ſwoju ſdu doſtačę, a zyroba, ſa drohi pjenjeſ kupjena, ležo woſta. Někotryžkuliz najek taťteje korečmy je hewat ſwojatti, hdyž bė rjane wjedro, tejo ſaſkužik, ſo mōžeſche pjenjeſ ſa wotnajecę korečmy na zyke lėto ſapłacęcę. Tež jeleſnizy ſu wjele ſchodowali. Tať je ſo, na pſchikad, na czeſtim dwōrniſchczu w Draždžanach lėtusche ſwojatti ſa 20,000 markow mjenje billetow pſchedało, hač loni tōn ſamy ſwojeden.

Brnz Waſa, nan kraloweje Karole, kotryž bėſche pſched někotrym czaſom do Draždžan pſchijęł, je tam czeſko ſhorik.

Œ twjerdžjny Rōnigſteina ſu wōndano tſjo jeczi czeſki, buchy pať bōrſy ſaſo w mjeſtaſchku Wehlenje doſahneni.

W Dippoldiſwaldže je ſo 21. meje tamniſchi Ħippež mlyn wotpalil a je ſo pſchi tym najſterje tež Ħippow 13lėtny hōlcęz ſpalil, dokeľ je prjecę.

W Lottengrīnu pola Delſnizy ſu rubjeżnizy korečmarja a rėſnika Ludwiga a jeho žonu ſkōnzowali a něhdže 2000 markow pjenjeſ ſobu wſali. Woni bėchu tež woheń ſaſožili, ale tōn bė ſam ſaſo haſnył, tola bėſchtej wobej czele hiżom trochu wopalenej.

Œ Unterwieſenthala w ſaſkich rudnych horach piſajaja, ſo je tam ſwojatocznicę ſnėh ſchōł.

Na univerzitecze w Lipsku je w tu chwilu 3032 studentow a wot nich studuja 116 na duchownstwo, 276 na prawisnistwo, 99 na lekarnistwo a 339 filosofiske wedomnosce.

Awstria. S Wina piskaja, so je tam 21. meje 128 Rusow pschijelo, kotriz bechu s Turkowseje wupokasani.

Turkojo su na awstrisku lodz „Klotilda“, kotraz po Donawje jedzesche, tselesche a ju potom spaliti.

Se wschelach czeskich mestow su Rusam dzakne adrepy sa to wosjewili, dokelz su woni Turkam wojnu pschipowjedzili. — W Prasy je tamnische gymnastije 14 gymnastastow wopuschcziko a so na pucz k ruskemu wojtku podalo.

Franzowska. Pschedskyda franzowskeje republiki, marschal MakMahon, je wjetschi dzel swojich ministrow wotbadzil a hizom sašo nowych postajit. Sewak je won tez po zlym kraju wjele krajnych sastojnikow a meschczanostow se sluzby pusheczi. Won je prensche, kaz wschelake nowiny menja, teho dla czini, so by bole katholszy smyslene a na stronje bonapartistow stejaze ministerstwo met, a tych sastojnikow je teho dla wotbadzil, so by na jich mesta tajkich stajit, kiz bychu pschi prjodkstejaznych sejmstich nowowolbach sa wuswolenje krutych katholikow a dobrych bonapartistow (pschimidkarjow Napoleonoweje swobjy) stutowali.

Nemskim politikarjam so nowe franzowske ministerstwo a snadz tez nowy franzowski sejm lubicz njebudzetaj, hdyz staj napoleonszy smyslenaj; pschetoz jeli mlody pryz Napoleon na franzowski thron pschindze, dha budze drje lubjerad s Nemzami wojnu sapoczecz, so by so Franzowsam spodobneho sczini, dokelz czi sabycz njemozja, so su Elsaß a Lothringstu na Nemzow shubili. Rozdy nowy franzowski kral abo khezor teho dla spyta, hacz tutaj krajeje njeby sašo dohycz mohi.

Marschal MakMahon je bamzej Piusej schtyri listy drohich darow k jeho meschniskim jubileju, kotryz bamz we tychle dnjach swjeczi, poslat.

Italia. Se wschach krajow, hdzez katholikojo bydla, su deputazije do Roma pschischli, so bychu bamzej Piusej k jeho 50letnemu meschniskemu jubileju dary a sbozopschecza pschinjebli. S nemskimi putnikami beschtaj tez hrabja Stolberg s Wortlez pola Kamjenza a jeho mandzelska pschischloj. Bamz k nemskim putnikam rycz dzerzesche, w kotrejz bjes druhim praji, so maja Nemzy w tu chwilu swojeho Attilu. — Attila besche w starych czasach kral Hunow, kotryz je tehdy se swojim rubjeznym ludom wschelake kraje do czista wupuschzil a jich wobhdlerjow po wulkej dzelbje wutupil. Roho bamz pod mjenom „Attila“ meni, moze sebi rozdy lohko myslicz.

Rumunska. Rumunski wjetch Korla je turkowskemu sultanej wojnu pschipowjedzil a pschi tym wosjewil, so wjazy pod sultanowym wyschschim knjejtjom bycz nochze. Won je so po tajkim sa samostatneho, njewotwisneho wjetcha proklamirowal. Rumunste wojtko najbole w tej krajnje steji, kotraz s Awstriju mjesuje, a Rumunujo su tez hizom se swojeho mesta Kalafata psches Donawu na turkowsku twjerdziju Widin tseli.

Grihiska. Ministerstwo je 14,000 wojakow na turkowske mjesy poslato a tam hischecze 12,000 posczele. Najsterje Grihajo s Turkami wojnu sapocznu, tak borzy hacz Rusajo Donawu pschecrocza.

G l o d.

Hlod ton bydli s khudobu
S wjetscha w jenyum domje tu,
Dokelz, hdzez je khudoba,
Hlod tez s wjetscha bydlo ma.

Haj wschat, hlod ma najbole
W khudej hecze byhlenje,
Hdzez su hrody — bohastwa,
Tam pak hlodu njesnaja.

Bodla hrodom — bohastwa,
Won tez druhdy bydlo ma,
Blisko krajnich hozczinow
Husto hlod tez czepja jow.

Bohu dzak! netk bjes nami
Mako su hlod sejnali,
Dokelz jara dolho my
Dobre czasy meli smy.

Tola, schtoz tu pomni net
Schtyri a schescz dzekat let,
Ton we s wojny powjedacz,
Kak je hlod tu wuknyl snacz.

Tola s nowa nasdala
Hlod je pschischol do kraja,
Duz wschat tola khwatajmy,
Hlodnym ludjom k pomozh.

Haj, kiz wy tu na swecze
S kublom zohnowani scze,
Wobarajecze hlodej k nam,
Wschat je Jezus prajit kam:

Ton pak, kiz pschi bohastwi
Sprawnych khudych sapomni,
Kadscho swoje bohastwa
W hrechnych loschtach rozmjeta,

Tajki lud, czi skostnizy
Stacz tam budza k lewizy,
Hdyz nasch Sboznik Jezus tu
Pschindze junu k sudzenju.

Tehdy won k nim prajicz chze:
„Dzicze prjecz netk wote mnje!
Ja was, kotrychz njesnaju,
K satamanstwu wotbudzu.“

„Hdyz bech hlodny bjes wami,
Njeiscze jescz mi dawali,
A hdyz chyzsche so mi picz,
Najradicho mje chyzschecze bicz.“

„Hdyz hym ja tu khory byl,
Njeiskym zanej' drafty met,
Dha scze w swojej skupoczi
Wote mnje a na bof schli.“

„Duz tez netk na sudnym dnju,
Ja was zanos' njesnaju,
Dzicze netk do hele tam
K waschim wecznyim czwilerjam!

Ty pak, luby Sbozniko,
Rad nami chyz' kmilicz so,
So my bychmy po hnadzi
Niz do hele, — k njeju schli.

Petr Mont.

Ze Serbow.

S Budyshina. My smy tu jara hrosne, descheczikoje swjatkki meli a tez po swjatkach je khetro khlodno bylo. Dzenza, pjatk, hdzez to pisamy, je trochu lepje a njeje nam Hurban žaneje schody

nacziník. Thermometer f wjetřcha jenož na 5 gradow čzoploty potafowafche.

— Towarstwo fantorow a organistow budyšneho krajfěšo hetmanstwa mějšche 16. meje pod pschedšhdstwom f. fantora Kozora f Keltiz tudy fwoju naletnu šhromadžšnu; nashmka budže w Žitawje wotbžeržana.

— Tudy je šo wóndano wěšty Clauß, 33 lét stary, w czežskich myšlach wobwěšnył. Wón samostaji wudowu a jene džězo.

* S Rhanez pola Hodbjia. Pjatk, 18. meje, nash derje šafšlužbny wučer, f. Wujanz, šhori a hižom přeni džei šwjatkow wumrje. Wón je tudy 37 lét f wulkej pilnosčju škufkowaf, nashu mřodobšč f Bohu wodžil a ju we wšchitkich škulškich wědomnosčjach derje rošwucžowaf. Přjedy běšche 4 léta wučer w Budestezach. Njebow f. Wujanz je tež w šerbškim pišmowštwje džělawy byl a knižki „Njedžela“ a „Rščizne wójny“ špišaf. Tež ta wot Macžizy wudata kniha „Najlěpšchi pschedželjo ratarštwaw. Wot Dr. Šlogera“ bu najpřjódzy wot njeho pschěložena, potom pak wot f. wučerjy Koftoka pschěžěłana a f čžišččženju pschihotowana.

S Hrodžiščczja. Tudomny duchowny, f. Ebert, je 23. meje dopydnja po džěščacžnjedželškej czežkej šhorosčzi wumrjeł. Wón je hakle 45 lét stary. Šeho pohřeb směje šo jutšje (njedželu) 1/24 hodžinom popoždnu.

S Wosporka. Pšched někotrymi njedželemi běchu woheń, we brožni tudomneje měščezanškeje pinzy wudyrjeny, šbožomnje podušyli. Šandženu wutoru, 22. meje, rano w 3 hodžinach šašo woheń we Wielerez hródzji, f hródzji nashpomnjeneje pinzy pschistorfazej, wudyrj a ju, kaž tež domške wudowy Zimmermannoweje do procha a popjela pschewobroczi. Wobšedžerjy měščezanškeje pinzy, M. Ačermanna, šu do jastwa wotwjedli, dokelž šo na njeho tuřa, šo je wobaj wohnjej šakožil.

S Brěšez. Šchtwórť rano, 24. meje, šu šo tudy Rščiz= žančez domške, bróžen a hródzj wotpalife.

S Šěžowa. Wotrocžl Bohuwěr Gierth, kotryž hižom wjele lét na tudomnych Lorenzech kuble šluži, je wot ministerštwaw šlébornu medaillu f nashišmom „ša dořholětne šwěrne šlužby“ dořtaf.

Š* S Luha. Šsrjedu popoždnu, džei 9. meje, mějachmy tudy šylne hrimanje f krupami a f dešččjom. Krupy taf huřto džěchu, šo šo wšchitko bělešche, kaž by najbóle šněš šchow. Šišččze nash= tra pschipoždnu tam a šem kopicžki ležachu, hčžžž běšche je woda w hromadu šplawifa, tola šchody žaneje wulkeje naczińike njefš, šhifa na šchtomowych řčženjach, pschetož krupy njeběchu wulke a po= tom, dokelž wětr njeduješche, bóle runje dele padachu.

S Kinajšta. Džei 14. meje rano wumjeńkarja Čžirmu tudy w jeho štwje morweho namařachu. Štwa běšche pořna řura a bě šo tón wumjeńkar najřterje wot njeho řaduřyl.

„Zařnik“ pišche:

S Zaforki pola Drjowka, šo je šo tam 18. meje popoždnu Makóńzez dwór wotpalif.

Še Stareho řščadowa. Šako tudomny ryřaf Šchořta 9. meje še šwojej džowezicžku f Libina domoj džěšche, jecho njewje= dro dořčahny a pšchi hrimanju jecho blyř řarasu. řa holčžka bě jenož pohřuschena a po řhwili řašo f řebi pschihńže.

Mojej řijalcy.

(22./V. 77.)

Ja tysac kwětkow znaju
We Božej zahrodže;
'Nož k jenej luboš hajuj,
Ju tľoču k wutrobje.

Što chce mi rőza krasna,
Kiž rani z černjemi?
Što lilija mi jasna,
Kiž wónje nješkiči?

Kiž w potajnosči kčěje
Tu něžnu řijalku
A poniznje so směje,
Tu jenož lubuju.
Ty, holčo, wóčko jasne,
Šy moja řijalka,
A Tvoja, ličko krasne,
Je moja wutroba.

Š.

P ř i l o p k.

* ři lét stara džowezicžka džěłacžerjy Zimmermanna w Bőřche, kotraž na koliji hrajkafche, bu wot jeneho čžaha hrabnjena, jej řlowa rořkčočžena a jena noha wotrořnjena.

* W Šótingu bu wóndano jena wudowa f ščtyřilětnemu zuchthawšej wotřudžena, dokelž bě šwojej řkužobnej holzy 56 marřow wot řdy wotčžahnyřa.

* S Bayreutha piřaja, šo šaj šo 15. meje seconde-lieutenant baron Ebnar a jena mřoda knježna f jenym revolverom řatšělikoj. Wone šo pomjeda, šo je šo ta řolza řamowólne žiwjenje wřala.

* S Wudapeřčta piřaja, šo je wulki řad še řwěřazej řahrody cžeknył. Něřti praja, šo je řranjenn, něřti pak, šo šo w jenym bliřkim řěřku řhowa.

* řena mřoda řolza w řalermje w řtalškej, f mjenom řosalia Verne je 20. meje jejneho přjedawšcheho njěšwěrneho ľubeho, kotryž bě jej řlubif, šo čže šo f njej ženicž, řatšěliřa.

* řola Čoswiga na řreyřřkim řeviru šu w tychle dnjach řaj= nikojo něřotre řiřččze džěry wuhřebali, w kotrychž 14 mřode řiřčki namařachu. Wřšřčšche řeho namařachu w řych džěřach ři řažřane řorniki.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

řetrowska žyrkej: řorla Auguřt Wilhelm Wiesold, měščezan a pje= řařřki miřčtr, f řanu řarju Auguřtu řanřez. — řau Auguřt řanga, řohončž, f řanu řhřřřřianu řowafez.

řatholicřka žyrkej: řořef řchořt, džěłacžer w řajnizach, f řariu řhomafez, džěłacžerku tam.

Řřččceni:

řetrowska žyrkej: řuriř řawoł, řana Wicžafa, džěłacžerjy a wo= řhdlerja, ř.

řichalřka žyrkej: řorla Bjedřich řiřard, řorle řoberřa řubanka, řčewřa pod řrodow, ř. — řarja Auguřta, řana řorle Břara, řublerja w Čžemjerezach, dž. — řau Auguřt, řandrija řiřčala Wollmanna, džěłacžerja a wobhdlerja w Delněj řinje, ř. — řarja Ernestina, řana řčřňfelřa, řa= řhrodnik w řulřim Břelřowje, dž.

řatholicřka žyrkej: řranziřka řana, řořefa řtrejčžla, džěłacžerja w Džěžnikězach, dž. — řau řawoł, řorle řazki, najeńša w Čžornych řošřizach, ř. — řikřawř Bemo, řiřčala řiřhřřa, řublerja w řalizach, ř. — řana řheřla, řiřčala řenežki, poližajřřeho řařtojnika, dž.

řemřcžczi:

Džei 10. meje: řuriř řArthur, řana Auguřta řiřřganga, řublerja w řšmoliřach, ř., 3 m. 7 d. — 11., řana řrdmutha řiřčez, njebow řadama řřingřa, měščezana a ratarja, 72 l. 8 m. — 13., řaulina Wilhelmina, řorle řohuwěra řetařčha, džěłacžerja a wobhdlerja pod řrodow, dž., 1 l. 3. m. — 16., řoriř řeiřfert, řhežer a wobhdler na řidowje, 46 l. 4 m. 16 d. — řarja řarřha, řandrija řušřřka, řhežerja a džěłacžerja na řidowje, dž., 1 l. 7 m. 1 d.

Placzišna žitow a produktow w Budyschinje
19. meje 1877.

	Na wifach		Na bursh	
	wot mf. np.	hacž mf. np.	wot mf. np.	hacž mf. np.
Žitowy domož: 3834 męchow.				
Pščenja 50 kilogramm	12 95	13 99	12 95	13 69
Roža = =	10 44	10 63	10 12	10 44
Seczmjen = =	8 33	9 6	8 33	9 6
Wowš = =	7 80	8 52	7 80	8 25
Gróch = =				
Wofa = =				
Raps = =				
Zahň = =	12			
Hejdušča = =	16 25			
Běrnj = =	2 23	2 50		
Butra 1 = =	2 40	2 60		
Šyno 50 = =	4	4 50		
Škoma 1200 pt.	37	38 50		

Čahy po železnizh.

Se Chorjelza do Draždjan.

Wotjěd se Chorjelza	1 40	3 0	4 50	7 56	10 38	2 45	4 50	7 43	10 35
Lubija	2 9	3 37	5 36	8 42	11 29	3 36	5 34	8 29	11 20
Budyschina	2 38	4 5	6 13	9 15	12 6	4 10	6 11	9 6	11 52
Wiftopiž			4 30	6 47	9 50	12 37	4 44	6 42	9 38
Radeberga			5 0	7 22	10 26	1 13	5 20	7 18	10 14
Pšchijěd do Draždjan	3 47	5 29	7 60	10 54	1 38	5 48	7 60	10 42	

Se Draždjan do Chorjelza.

Wotjěd i Draždjan	6 16	9 20	12 10	2 56	5 0	8 0	11 15	12 27	
Radeberga	6 50	9 55	12 40	3 30	5 32	8 34	11 52	sp. čjaš	
Wiftopiž	7 25	10 30	1 20	4 3	6 12	9 11	12 27		
Budyschina	8 1	11 8	1 59	4 36	6 48	9 47	1 0	1 48	
Lubija	8 47	11 48	2 41	5 15	7 28	10 32	1 37	2 17	
Pšchijěd do Chorjelza	9 28	12 28	3 16	5 56	8 9	11 13	2 12	2 48	

Tučnje licžby wošnaměnja čžaš wot wječor 6 hodž. hacž rano 5 hodž. 59 m.

Telegrafiski bureau w sadnym twarjenju pošta na bohatej hašy je kóždy džen wotewrjeny wot rano 7 hacž wječor 9 hodžinow.

Aukzia šlanja na lupjanskim revieru.

Štrjedu, 30. meje t. l., budža šo
50 lošow kopanoho šlanja
7 brěsownych dołhih hromadow,
15 □metrow kšojnowych čžškow

ša hotowe pjenjěšy na pšchěbadžowanje pšchedawacž. Šapocžatk 1/2 10 hodžinow pola škaty šady wětrnika.

W Minakale, 24. meje 1877.

Šrabinjka Šinšedelška inspekzia.

Pšchedawanje twaršeho drjewja.

Wšchě družiny šuchich twarškich a tyschěrškich deskow, spalirownych, tšěšchnych a lěpjerškich latow, tšěšchnu papu, tšěšchne šchpjeny, šahrodne žerdki, žerdže, kaž tež drjewna k hrijadam a kóšlam wšchitkich tołstosčow a dołhosčow porucža po naj-tunišchich placzišnach

drjewopšchedawarnja

Aug. Zimmermann,

čžěšliski mištr

w Budyschinje na hospitalškej hašy 713.

F. A. Böhme, rěšbar

w Budyschinje na swontnej lawškej hašy 788

porucža šo k wudžělanju

rowownych pomnikow

i pškowza a marmora.

Sprawne pošluženje a tunje placzišny.

NB. Šklad hotownych pomnikow.

Aukzia jehujatow.

Wližichu wutoru, 29. meje, popoždnuj wot 2 hodžinow budže šo na knježim dworje w Štlinje něhdže 100 jendželskich, 3 męšazy šaryh, jehujatow po porach na pšchěbadžowanje pšchedawacž.

Porucženja na nje podpřany rad horje-bjerje a je tež do Budyschina wobštara.

S. Meisel.

Dobry kšofej,

„ zofor,

„ amerik. šchmalz,

dobru čžěšku butru,

dobre jerje,

„ palenzy

porucža najtunišcho

G. A. Dietrich

i napschecža theatra.

Šedyn hišchecze nowy **džeczazny wós** a jemu š noshomaj teptanu **maščinu k šchicžu** ma na pšchedaň **August Rämisch,**

na garbarškej hašy 424.

Dwě wulkej šchizajej maščinje, tji krawške **prahy**, jedyn wulki **koffer** a dwaj **dušlacznaj čžahnikaj** šu na pšchedaň na swontomnej lawškej hašy čžo. 795 w šhlamach.

W Pšchicwěžizach je šahrodniška žiwnošč čžo. 32 i 15 kórzami ležomnoščow se šwobodneje ruki na pšchedaň a je wšcho dalšche pola wobšedžerja šhomicž.

Šedyn plecženy čželazy **wós**, tež ša buršcheho muža pšchihódnny, je na pšchedaň w **Bronju** čžo. 1.

Kóždu džělbu trjeneho a njetrjeneho **lenu** kupuje po najwšchšchjej placzišnje

W. Bäder w Raschowje.

Šsobotu w hoščeriznu k štokej hwešdže w Budyschinje.

Franzowske karnikle ma na pšchedaň **Otto Rämisch** na garbarškej hašy čžo. 424.

Wo P. Kneifelowej wložowej tinkturje.

Lutón se wšchěm prawom powšchitkomne wobkedžowanje wubudžazy wložypłodžazy šredk, kotryž je pšches šwoje wubjernje pošhlnjaze, žiwjaze a šhorowatošč hłowineje kóže wotštronjaze wutli wo prawdže špodžiwuje škuttowazy, nima se wšchěmi šnatymi, najbóle na wobšchudženju wotpočowaznymi šredkami žanu jenajtošč, kaž i žyła woliye, balsamy a pomady, pšchi wšchěch reklamach **ženje** wložypłodžaze byčž njemoža. Wot lětarjow (njedž **šo wopřizna čžitaja**) nanajlěpje porucžena šadžewa hornja, abšolutnje njěščódnna tinktura niž jenož hnydom wupadowanje wložkow, ale tež došpotni plěchacžoj šu, kaž je polizajšy wobšwědčene, pšches nju šwoje pošne wložy šašo dostali. W Budyschinje ma ju jenož na pšchedaň: **Šeintr. Jul. Lindka** w bleschach po 1, 2 a 3 mf.

Rowščitkomna assekuranza w Triesće.

(Assicurazioni Generali.)

Sałożena w lécze 1831.

Rukowazn fond towarstwa wopšchija po bilanzu wot 31. decembra 1875: pščitomne wobstatti:

Sakladny kapital:	šchěšnakow	4,200,000. —
Reserwy w { hotowych pjenjesach:	"	16,247,417. 20.
{ prämijach a dani pr. 1876:	"	11,110,581. 98.

Dale:
W pošduišchich lětach dostajomne prämije: " 10,996,680. 05.

Stowne summy kapitala a rezervow su na ležomnosće pupilarizny napoložene.

W lécze 1875 bu 14904 škodowanjow se šnamjenitej summu wot 6 millionow 646 tyszaz 603 šchěšnakow 97 krajzarjow

sapłaczenych.

Wot wobstacza towarstwa bu s zyla ta wulzyschna summa wot

110 millionow 651 tyszaz 039 šchěšnakow 54 krajzarjow

sa sapłaczenje škodowanjow wudatych.

Rowščitkomna assekuranza sawěšćuje:

- psche wobnjowu škodu: tworny, mobilije, žnjeńske sarady a t. d., kaž tež, jeli to krajne sakony dowolaja, twarjenja wschěch družinow;
- posćicuje sawěšćenja na žiwjenje człowjekow na jara wšelake waschnje sa najtnišče twjerde prämije a polizy w němskich pjenjesach wustaja.

Š kóždemu wufasanju a k wobstaranju sawěšćenjow poruczataj šo agentojo:

hamtski štololčkar Ernst Walther w Budyšchinje.
Adolf Baumert w Kamjenzu.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawańnja platu, manufakturowych tworow a schijaznych maschinow.

Mojim czesczenym wotebjerarjam w měsće a na wsach s tutym najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, šo šym ja moje pschedawanje w budže pschi radnej kbeži na tudomnych wicznych dnjach (šobotu) fastajil a proschu, mje pschi potrebje w mojich khlamach

23 na šerbškej hašy 23

wopytač.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawańnja platu, manufakturowych tworow a schijaznych maschinow.

Mój bohacze sriadowany šklad židžanah bantow, stulpow, thornarjow, kleprow, blondow, šwjeršchnych koschlow, schlipow a thrawatow poruczam czesczenym Šserbam Budyšchina a wokolnosće.

Wyshe teho pschedawam ja po najtunišchich placzišnach: portemonnaje, cigarowe tasčki, cigarowe trubki, notizknižki, wschitte družiny rohowych a gumimijownych czešakow, manschettow a thornarjowych knefelow, kaž tež wulke dželby druhich podobnych wězow.

Š poczesczowanjom

Moritz Höniger,

29 na šerbškej hašy 29.

Šo bych šwój wulki šklad trochu wurumował, pschedawam nětko wscho po ponizenyh placzišnach.

W Budyšchinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,

klemptačski mišchtr.

Glacejowe, pšofajnosčowe a zwiernowe rukajzy wschěch barbow a wulkosčow, **pschedofajliki, manschety, schlipy** s pjerom, k pschipnjenju abo wjasanju (tež po metrowej dothosći), wscho dobra, czerštw a modernsta twor a, najtunišcho porucza

Karl Vogel

na šnucškomnej lawškej hašy.

Škóžda rukajza šo po požadaniju wobuje.

Roschle, schemisety, thornarje, manschety, schlipy a thrawaty porucza najtunišcho

Julius Lange

na lawškich hrjebjach.

Wschitte družiny kanapejow, stolow, tapetow a rouleauxow

w wulkim wubjerku porucza najtunišcho

Julius Siebeck, tapezierat

psched schulečstini wrotami s napschecza Weigangez kamjenjoczišchczernje.

Wschitte porjedzenja šo špěschnje a tunjo wobstaraja.

Palenz.

Wschitte družiny jednorah liqueurow, czistych a ordinarnych palenzow, pschedawaja šo w czwizach a bleschach pschezo po najtunišchich placzišnach.

Kolonialtworowe a spirituosowe khlamy

Karl Noack

na žitnej hašy.

Palenz

w snatej dobrej tworje porucza knjesam šašopšchedawarjam a ratarjam po najtunišchich placzišnach

Wd. Rämšah na šerbškej hašy.

Palenz

w wschittich družinach porucza hoszczenzarjam a šašopšchedawarjam w dobrej tworje po najtunišchich placzišnach

destillazia Hermana Kunacka

w Budyšchinje na bohatej hašy.

Shrop

jara šłódkli a derje šłódzazy, punt po 20 np. porucza **Hermann Kunack.**

Fabrikowny skład schijaznych maschinow

„Clemens Müller w Draždžanach“

Nowe! Flora, Nowe!

po 45 markach.

Doppelsteppstichowe rucžne maschinny

porucža

Eduard Hartmann,
na snutskomnej lawstej hažy.

Jaqueth w trifocze, romocze a w židže,

wulfa a pschiležaza fačona wot 2 tol. = 6 markow a drožščo.

3/4 schërofi kattun barbunjepuschčaty wot 18 np.,

3/4 schërofi pifej " 35 "

wolmjane draštowe tkaniny " 35 "

porucža w wulfim wubjerku

Jan Jurij Pahn

póbla hłowneje straže.

Na žitnej hažy 52.
w domje knjeja pschërupža
Korla Noacka.

Łëtnje jaqueth w zyle nowych pschëtražnych mustrach, šamžny fabrikat, kaž tež po mërje

porucža jara tunjo

 W khlamach šo šerbški ryczi.

H. Kayser

na žitnej hažy 52.

Wulku džëlbu dobrych nowych muštrow **kattuna**, 3/4schërokeho porucža, stary lohcz po 25 np.,

S. Rahjer

na žitnej hažy 52.

Židžane a thibetowe rubischeža něščto zyle nowe, kattun a battist

porucža

H. Kayser

na žitnej hažy 52.

Herrmann Holland

w Budyščinje, na Gošchiz hažy (Gošchwiz),

porucža šmój dospołny srjadowany wulki

winowoy skład,

 skład

wino-grosso-pschedawarņje

Coqui & Weber w Draždžanach

po en gros-placžisnach po preiskourancze bješ pschidhrjenja špesow.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne sažadžowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, czisčenje, sahnacze subhbolenja atd., w Budyščinje, na snutsknej lawstej hažy 120 pola k. pjekarja Klingsta. R rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Rabenaufte
plecžene stoly,

po fabrikskich placžisnach pschedawa wot dženšnišchego dnja kóždu šobotu.

Moritz Jäppelt

w Budyščinje

na hošchiz hažy čžo. 698,
w dworje k. Melby.

Šošny.

Wulku džëlbu dobrych franžowskich, jendželskich, štajermarkskich a wubëraných košow pschedawa, šo by je wurumowal po najtunišchich placžisnach

želešotworowe khlamny
Ewald Braun.

Spěšchnu blejchnu

š podrobnym wukładowanjom tež w tu- tym lëcže po snamjenicže tunišchich pla- czisnach porucžam a rukuju ša dobru, šprawnu tvorou.

Šapthta w Rakežach.

R. Bredemann.

== Šklyščne njedostatki, ==

hluchošč wëščže a dospołnje sahoji, jeli njeje pschinarodžena,

F. Kattepoel w „Ahaus, Westfalen.“

Do Queenslanda

w Awstraliji

wobštara šapocžat junija ratarjom a nje- ženjene škužobne holžy po 33 markach —, rjemješnikow po tunich pašażirskich wumë- njenjach

C. A. Mathei

w Hamburgu.

Słowna i hromadziśna pożczernje a lutowarnje sa Bart a wokoluosc

(sapiśane towarstwo)

njedzelu, 3. junija t. l., popołdnu w 5 godzinach
w sali Dietriches restaurazije.

Dzeński porjad:

- 1) Pšchedpołożenje sličźbowanja na lęto 1876 a jeho sa dobre spóśnacze.
- 2) Wobśanknjenje wo nakoženju czysteho dobytku a wulkosczi rośdźelomneho wunosčka.
- 3) Wufwołenje direktorija a dweju wubjernikow, kotřiz po statutach wustupicz maju.
- 4) Namjet na pšchedladanje a pšchemęnjenje někotrych paragrafow w statutach, kotřez ńo s noweho cziszcęcź maja.

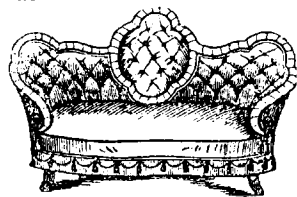
W Barcze, 22. meje 1877.

Direktorij:
Wiedemann.

G. A. Dietrich winowe khlamy

s napšhecza theatra

poruczeja po jenotliwym kaž tež w zylým najtuniścho Muscat Lunel, wšchelake bęke a czerwjene wina, Malaga, portwino, Madeira, Sherry a tež rum, arak, cognac.

Kanapeje jara pěkne a tunje

sa 18 markow a wjazy, teho runja
matrazny sa 18 markow a wjazy najpodwolnischo po-

ruczam. — Tęho runja tež wščitke tapezierske dźęla doma a druhdže berje a spęśchnje wobstaram.

F. R. Matthis, tapezierač
na Goshiz hańy (Goschwitz) 742, po 1 sth.

Sa knjesow ratarjow a konjewobędzerjow.

Zeniczi sklad

wobębje trajnych a wodunjepšchepuschczatnych
konjaznych krywadłow (dekow)

ma Julius Hartmann Sohn
na mjaśowym torhoszczu.

Fabrika pšchedeschcznikow

M. Schmidt

268 na jerjowej hańy 268

porucza swoj wulk wubjert kłoncznikow a pšchedeschcznikow wšchęch družinow k dobro-
cziwemu wobędźbowanju po najtuniśchich placiznach. — Porjedzenje a po-
częhjenje noschęnych pšchedeschcznikow ńo tunjo a spęśchnje wobstara.

Shęza cz. 20 w Ssmocęzizach,
s 3 kórzami 6 prutami pola a kufi, je 46
dawksimi jenoscęzemi napołożena, je hnydom
na pšchedań. Wšcho dalšche je pola wob-
będzerja tam sħonicz.

Roźowany stwjelzowy abo njetrijeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kóźdej dźęł-
bje mechaniska dźęłopšchadorenja w Sajnizach.

Wosjewjenje.

Dziwoczanste herbste ev. luth. mišionste to-
warstwo smęje jutšje popołdnu, jako na swoje-
džen swojateje Trojizy, swoju lętnu kłownu
šhromadziśnu, na kotřez budze swoj woshom
a dwazpy lętny sałoženiski džen swjećicz.
A dofelz ma ńo w tutej šhromadziśnje, kaž
kóźde lęto, nowe wufwołenje sastojuśtwa, kaž
tež sličźbowanje doħhodow a wudawkow stacz,
dha ńo s tutym wščitke sħobustawy towarstwa
lubje proscha, ńo jutšje po nysħporje popo-
dnu w tšoch tudy we sħuli bohacze nys-
namafacz a hnydom pšchi nysstupjenju swoje
wufwołenske liščizki wotędac.

Pętr Alónk.

Buciczanste ratariske towarstwo

krjedu, 30. meje, popołdnu w
5 godzinach.

Pšchedšyda.

Sa moje materialnotworowe khlamy,
šjenocęzene s destillaziju pytam ja jeneho,
herbsteke rycze mőzneho wuczomnika,
kiž mőže bóršy sastupicz.

Hermann Kunack.

Sa pytam k 1. julija abo 1. septembra
šylnu, niž jara młodu holzu, kotraž wob-
staranje sħatow rošmi a ma poħilnoscz k
warjenju.

W Budyščinje, 5. meje 1877.

Marj je Salza.

Tajke, kiž maja dobre wopisħma, mőza ńo
pola wudowy Sšyħorineje, wysħe pšchępuzja
Grumbta na swontnej lawstęj hańy byblazęje,
samolwic.

Jeneho krawisħeho pnta
N. Blant
w Goshizju.

Dinklerowe hojenje

k wotštronjenju kħorny a njeczisħny wut-
kow w częle (kiž ńu na kħoroszczach wina).

Sa budu sħobotu 2. junija w Budyščinje
w hošcęzi k „bęlemu konje“ wo istwje cz. 5
rano wot 9 hacz popołdnu do 5 hodzim k
ryczam, a hoju woczibolenje, kłowubolenje,
piħi a wuhry, czerpjenje w zoldku (wro-
cjenje), kőzokħorosczę (lisħawy), njemőz,
rheumatismy, tajne kħorosczę pšchę wot-
štronjenje kħorny a njeczisħnych wutkow w częle.

Fr. Ph. Dinkler

w Draždžanach, Jacobsgasse 5, I,
naturski lękar.

Porucjenje. Njeh tola wšchizy, kiž maja wot
wšchelacych kħoroćjow czerpicz, na to kędźbuję, hdyž
knjes naturski lękar Dinkler s Draždžan do
Budyšćina piħinidže, hdyž wón w hošcęzi w bęłym
konju pšchębny. Po mojim pšchęwędęzenju ńo
piħes jeho wasħnje wšchitke sħłobne a kħore wutki
s kłownje wotštronja a tőn potom węšcę wotħori.
Prof. Alex. Geyer, kral. sħkfi sudniħi tolmacz w
Draždžanach, Humboldtstr. 3, II.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čisto plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin'na róžku zwonke-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedač, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 22.

Sobotu, 2. junija

1877.

Wosjewjenje.

Město organisty a kantora pschi tudomnej zyrkwi a přenjeho wučerja na našej schuli šo 1. augusta abo něšto mašo po-
džišcho wupróšdni. Nascha schula wopšchija w tu khwilu jenož 187 džěczi, we tšjóch klašach, do kotrychž rošwucžowanja šo dwaj
wučerjej džělita. Ša zyrkwineho wučerja mamy tu rjane wobudjenje a š zyrkwineho a schulšeho sastojsťwa š najmjeńšchemu 1400
markow dothodow ša lěto, š kotrymž hišće njej šu pschilicžene kralowski pschidawot něhdže žadomneje starobneje pschilohi a pjenjeh š
tepenju. Zyrkwine a schulške patronatsťwo mataj knjesaj rycžerkublerjej *Reisig* nad Delnim a *Reddelien* nad Hornim Šbjelškom.
Tutaj, kaž tež podpišany samošwjenja horjewošmu.

W Šbjelštu, 30. meje 1877.

B. Kruschwiza, farař.

Wučerške město

pschi schuli w Sarhyczu, w kotrejž ma šo wučžba w němskej a šerbstej rycži podawacž, šo 9. julija t. l. wupróšdni.

Wona pošćicža wšyche darmotneho wobudjenja a šahrody lětnje

900 markow twjerdeje šdy,

72 = ša wučžbu we wudokonzajej schuli,

90 = ša tepjenje, čžišćenje a poškwěćenje schulškeje štwy.

Tež je škladnosč data, psches privatne wučjenje dobre póblanske dothody dozpicž.

Čžěscženi knježa, kiž wo tuto město rodža, čžyli šwoje samošwjenja na kral. šakst. schulšeho inspektora, knjesa Dr. *Wilda*,
abo na podpišaneho pschedšydu šarhycžanskeho schulšeho přjódšćejestwa tak rucže hacž možno wotedač.

W Sarhyczu, 18. meje 1877.

Fiedler, pschedšyda.

Š buršteho žiwjenja.

Powjedancžto se wšy.

(Potracžowanje.)

Wšcho bě rano hišće kaž špłóšchane; hdžěž šo pohlada, ty-
fachu nětotš hłowy w hromadu a šchufotachu bješ šobu. Měnjach,
šo na wučerawšche šwaru šforža, hacž škóncžnje wot maczerje prawdu
šhonich. Wona mje na boš wabješche, šo by šo mje wuwopraščala,
ššto bě šo wo ištweje čžiniko, ššto bě šo rycžako, ššto šo jědko,
kaš běchu na šo hladali atd. Pschi tym šhonich, ššto běščaj
hoščeje bytoj: běščaj bytoj bohatty bur Ženjedošč š *Njedošhita* a
jeho džowka, š kotrejž wěješche šo wuj *Pětr* ženicž. Nětk macž
pocža hawtowacž a tajkich a hinajkich mjenowacž najprjedy bura
a jeho džowku, patom džědez. Wot přěiščejewu wjedžješche wona wjele
šatrašnych kusťow wo jeje nahramnosčži a horbosčži a wo njero-
šomje, š tymaj š wjetšcha šjenocženym powjedacž. Wona powjedášche
š žylej wěštosčju, šo bur šwojim wotrocžkam knesťe š drašty kradnje;
a wo jeho žonje a džowzy, šo hdžž pschedžetej, štajnje na šamej
kóšchli šydatej, šo njebyščaj šuknje wotšchudrowaloj, a šo bėrnjaze
kusťi na wótko na škónžo kladžetej, šo byščtej je šhrěke a drjewo
lutowaloj. „Džědezy pak tež ničžo lěpšaji njejšu“, prajješche wona,
hewaf šebi njebychu tajkeho škupeho ščzerba do kšěže žadali, ale
jim je wšcho jene, koho šebi jich šynojo ša žony bjeru a byrnje
čžertowa wowka byla, jeno šo ma škote rohi a šlěbornu wopušč“
atd. atd.

(Potracžowanje.)

Wójnšte powjescže.

Dženša šobotu 2. junija šo ruški kšězor *Alexander* š ruškim
krónprynzom (wjelikim knajom našlědnikom) š wójštu, w Rumunškej
štejazemu, poda a je možno, šo je nětko wšcho tak hotowe, šo Ru-
šojjo na nowy tydžěň psches *Donawu* póndu. Šo pak to žana
lohta wěž njebudže, to može šebi kóždy myšlicž; pschetož w tych
měštnach, hdžěž šo *Donawa* pschetrocžicž hodži, je wona wšchudže
pschězo hišće š najmjeńšcha piatnacže štow (1500) krocžel ščěroka.
A psches tak ščěroku rěku móšť pošožicž, to je hižom wažena wěž,
hdžž to ničtón nješadžewa. Rušojjo šmėja pak šadžěwťow doščž.
Přěni šadžěwť je rěka šama, pschetož wona je w tu khwilu jara
torhaza, dokelž je jeje woda wjele wjetšcha, dyžli hewaf. Druhi
šadžěwť šu Turkojo na druhim brjohu *Donawy*; pschetož tak bóršy
hacž čži wuhladaja, hdže čžedža Rušojjo psches *Donawu* hičž, dha
š wojakami a kanonami pschicžahnu a šo lohto doščž š tajkim šyl-
nym štėlenjom do nich dadža, šo budže čžěžto móšť twaricž. Těcži
šadžěwť šu turkowske wójnšte kóžže, po *Donawje* jěšdžaze, kotrež
moža Rušam se šwojimi wulkimi kanonami tež wulku ščřodou
nacžinicž.

Š teho wšcheho je widžecž, šo je pschetrocženje *Donawy* jara
čžěžta wěž; tola šo nadžijamy, šo šo wone Rušam radži, kaž je
šo jim wšchaf tež w přjedawšchich wójnach radžiko. Woni tam,
hdžěž móšť psches *Donawu* pošoža, najšferje tejtjo baloko štėlaznyh
kanonow štaja, šo š nimi Turkow, na druhim brjohu štejaznyh, š
čžėkanju nusuja. A ščtož turkowske wójnšte kóžže nastupa, dha
šo drje tych tež někaf wobruja, tak šo wulka woda *Donawy* jato

najmjeńšchi sadžewf wysche wostanje. Za šo pať pschewinycž hodži, dofelž šu Rušojno na to hižo doščj pschprawjeni.

Šo šo Rušojno psched straschnymi turkowskimi želefnymi wójnskimi lodžemi, kiž „monitory“ rěkaja, mačo boja, je se šlědowazeho pschiklada widžecž. Dženša tydženja, 26. meje, šo jedyn turkowski monitor a to najmjeńšchi, kotryž Turkojo na Donawje maja, blisťko Braile potaša. Dwaj rusťkaj móršťkaj ofšizieraj, mjenujzj Dubašow a Šešťatow, kotryž z torpedami wobšhadžecž wěšťaj, šo s jenyum torpedom do cžokna šynyšťtaj a k temu monitorej jědžesťtaj. Šimaj šo tež, hacž runje Turkojo na njeju tšělachu, dospołnje radži, šwój torpedo k turkowskej lóđži tať wustojnje pschicžiničj, šo ju tón bóršy na małe kusťki rošrašy a wšchitzy Turkojo, kiž na njej běchu, w jenyum jenicžkim wotomiknjenju šwoje žiwjenje šhubichu. Tola šu jich pjecža tjšoch hišćecze žiwnych s wody wucžahnyli. Rusťkaj wysťkaj se žiwjenjom wotěndžesťtaj, hacž runje šo jeju cžokm pschi šamym powroczi, jako monitor „do lošta džěšće“ pschetož rěka psches to wjele wjetšće žokmy bijesće, hacž pschi najšylnišćim wětrje. Ša tu lóđž pať, kotruž staj wonaj šfashťoj, je šultan w šwojim cžasju pjecža pođdra milliona toleť šapťaczičj dyrbjať. Duž je to wysťce cžłowjekow, kiž šu pschi rošbuchnjenju tuteho monitora žiwjenje šhubili, tež wulka pjenježna šchfoda ša Turkow. A šchťož je najšhóršće, woni šu nadžiju, kotruž běchu na šwojich donawšćich monitorow šťajili, něťko wšchu šhubili, pschetož tamón tydžěi je rusťki lieutenant Samojko do jeneho monitora granatu tšělit, kotraž je tam polver šapalika, tať šo je wot teho monitora na drobne kusťki rošleczať a šo je pschi tym něhdže 200 Turkow, kiž na nim běchu, žiwjenje šhubičo. A šańdženy tydžěi šu jim šašo jedyn monitor wot Rušow šťajeny. Duž žadyn džiw njeje, šo šo s tymi druhimi na Donawje wjazj jara won njewaža. To pať budže Rušam wěšće k šěpschemu, hdyž budža móšť psches Donawu twaricž.

Turkojo hušto doščj se šwojeho brjoha na rumunski brjoh s kanonami tšěleja a Rušojno, kať tež Rumunojno jim s tajkim tšělenjom wotmolwjeja; tola šo mačo šchfody psches to šťawa. Wón-dano rumunski wjeťch Korla měšto Kalafat, pschi Donawje ležaze, wopyta, šo by wotdžělenie šwojeho wójšťa, tam šťejazeho, wobhľadomať. Pschi tej šťadnosćzi tam Rumunojno s cžěšćimi kanonami na turkowsku twjerdžišnu Widin, na druhim brjohu ležazu, šhwilu tšělachu a s tym w njej něťotre domy šapalichu. Turkojo jim wotmolwjachu, ale žaneje šchfody njenacžiničju.

Pschišpomnicž hišćecze čženty, šo běchu na tym monitorje, kiž šańdženu šobotu rošlecza, šchťyri wulke kanony.

Rušojno šu wjele maľnych cžokmow do Rumunšćeje šobu pschijwješći, a ludžo, kotřiz je widžachu, njemjedžachu, k čžemu maja šklučicž. Něťko je pať to šjawne. Woni mjenujzj s jich pomožu torpedy do rěki pušćeczeja. Ludžo, kiž na nich šu, kóždy krocž dwaj torpedaj s brjoha šobu wosmu a jej tam do wody pušćecza, hdyž maja to po pschitafni šejiničj. Tať do druhdy žyťy džěi traje, šo je wulki kruč Donawy s nimi poľny. Woni šu na kruč želeša, na dnje rěki ležaze, pschijwafane, tať šo wotplowacž njemóža, a šu to kulojte šudobja, něhdže $\frac{3}{4}$ lohcžja doľhe a něšćto psches poľ lohcžja šchěroťe, kotrež šu s dynamitom a s druhimi rošbuchaznymi šrěďkami pjelnjene. Šdyž něťajťa lóđž do nich prašnje, dha woni rošlecza, a tež tu lóđž, kiž do nich prašny, na małe kusťki rošražja. Woni šu w režy tať pschicžinjene, šo je hišćecze něšćto lohcžji wody wysťce nich, a šu teho dla cžěšćo widžecž. Turkojo šo teho dla něťko boja, se šwojimi lóđžemi po Donawje jědžicž, s naj-

mjeńšcha šo tam nješwaža, hdyž šu Rušojno, kať je Turkam snate, torpedy šťadli.

Šewaf šu Rušojno tež tajke torpedy do Donawy pušćeczeja, wot kotrychž grotj hacž na brjoh došahaja. Psches to je jim móžnosć data, šo w tym padže, hdyž žana lóđž do blisťkosćze tajkeho torpeda pschijědže, tónle torpedo s pomožu grotu s elektrisťkim wohnjom šapala, tať šo tón rošleczi a blisťko jědžazu lóđž rošrašy.

Rumunšće wójšćo je 40,000 muži šyľne a šťeji w tym kručju kraja, kotryž Maťa Walachija rěka a s Awštrisťkej mjěšuje.

W Wošnijni a Šerzegowinje šo šchěscžijenjo pschecžiwno Turkam šašo hibacž pocžinaja. Woni šu šebi wěšteho Despotowicžja jako najmwyšćšćeho nawjedowarja wušwolili.

Čžornohóršći wjeťch Nikita je se šwojimi ludžimi šašo k wójnje hotowy, čžje pať se šapocžatkom wojowanja tať doľho cžakacž, hacž šu Rušojno Donawu pschecrocžili. — Ššerbja tež hišćecze s měrom šedža, ale budža drje jenož tať doľho měr džeržecž, hacž to Rušojno žadaja. — Š Wošharšćeje je cžěšćo, něťajťu wěštofcž šhonicž, dofelž tam wjele turkowskeho wójšťa šťeji.

W ašisťkej Turkowskej Rušojno pschězo dale potracžuja a je tam hižom tešto kraja w jich ruch, kotryž něhdže 400 kwadratnych mil wopšhija, to rěka, hdyž šu prjedy twjerdžišnje Rars a Erzerum došyli. Rars šu woni hižom wobšehnyli a šo w tamnišćej wokolnosćzi wšchědnje wojuje. Muľtar-pašcha, kotryž tam kommandirowafće, Rars s džěľbu wójšťa prjedy wopušćeczi, jako šo Rušojno bližachu a je šo na pučž k Erzerumej podať. Š žyťa šo šda, šo wón w turkowskej Armeniji, kať tamnišći kraja rěka, wójnu runje tať hubjenje, je-li niž hubjenšćo wjedže, hacž ju loni w Wošnijni wjedžesťce.

Turkowske wójnske lóđže hišćecze pschězo na kawťasťe, k Rušowšćej šklušćaze měšťasťka a wšy tšěleja, kotrež na brjohu cžorneho morja leža. Wone tam tež Čžerťešow na brjoh wušadžeja, šo bychu cži tamnišćich Mošamedanarjow k revoluziji pschecžiwno jich rusťkemu knjejšćtwu nawabili. Rušojno pať to ša wažnu wěž njedžerža, tola šu něťotre wotdžělanja wójšťa na nich pošťali.

Swěťne podawki.

Němske khěžoršćwo. Rušzy pobbdanjo, kotřiz we Draždžanach byďla, šu hižom psches 50,000 markow ša ranjenych a šchorych rusťkich wojakow nawdali a čžjedža na wojownišćeczo tež lazareth, s 200 ložow wobšťejaze, pošťacž. — Šewaf šu te šašće towaršćwa, kotrež šo w cžasju wójny ša ranjenych a šchorych wojakow šťaraja, tež wobšantke, tajkim wojakam woběju wojowazěju wójšćow pomoz pošćicžicž. Kralowa Karola je k temu hižom 300 markow darika.

Š prynžom Waša, kotryž běšće we Draždžanach cžěšćo šchorit, šo šašo pošěpschuje. Wón je, kať hižom tydženja našpomnicžny, nan šašćeje kraloweje.

Šwangelšća žyrťwinstka konferenzja budže šo lěťša 12. a 13. junija w Mišćynu wotdžeržecž.

Kral Albert je šo šwojeje šćrowosćce dla šańdženy šchťwóřť do Ragaza w Šchwajzaršćej podať, a kralowa Karola tam potom tež ša nim pojědže, tať bóršy hacž jeje knjes nan šwotšhori. — Prynž Bjedrich Auguť, kotryž je něťko 12 lěť šťary, je ša šekonde-lieutnanta w leibgrenadier-regimencze pomjenowany.

Š Warľina pišćaja, šo hišćecze s wěštofcžu pošťajene njeje, hdy šo němski khěžor do Ęmša poda, šo by tamnišće kupjele wužiwaf. Khěžor je pschijwolik, šo šmėdža lieutenant prynž Battenberg,

(wuj ruskeho křezora), major Vignit, major Guillaume a major hrabja Wedel do ruskeje hlowneje kwartiry podacž. — Sdruž ruski křezor k wójšku pojedže, šo tam tež němstki wojerstki počnomožnik w Petersburgu, general Werder, s nim poda.

Ruski pópšanz w Barlinje, baron Ubrik, mějesche 26. meje pola němstkeho křezora audijenzu a je šo nasajtra do Petersburga podal. Wón mějesche tam najšterje wažnu powjescž psčinjescž.

Wjeterč Bismarck je šo do Ríšingena podal, šo by někotry czaš tamnišče kupjele wužiwał. Wón tam něhdže ščěsč njedžel wostanje.

Awstria. W Čzechach škoro žane město a žana wjetšča wješ njeje, s kotrychž njebychu měšecžanzu a wješni fastuperjo adrešy w nowinach wotčizščež dali, w kotrychž Rušow šjawnje sa to křwala, šo šu na Turkow cžahnyli. We wšchelach zyrkwjadž šo šjawne modlitwy šwjedženšy wotdžeržachu, šo by Bóh Rušam dobyče nad Turkami spožčžik.

Franzowska. Ššchedšyda republiki, maršchal Mak-Mahon, je w nowinach wošjewik, šo wón na žanu wójnu ani njemyšli, ale šo je dotalne franzowške ministerstwo jenož teho dla wotšadžik, dokelž tuto njeje doščž krute pschecžiwu tajkim ludžom byto, kotšiz mogli Franzowšku šašo do njeměra storčžicž.

Jendželska. Jedyn jendželski minister wóndano rjetny, šo jendželskemu knježerstwu ani do myšle njepščińdže, šo by Turkam s bronju w ruzy pomhašo, ale šo Jendželska šwoje wójnstke kóžže a šwoje wójstko teho dla w dobrym pschihotu džerži, šo by šebi, hdyž Turkowšta, wot Rušow pschewinjena, rošpadnje, tón truch wot njeje wšafa, kotryž šo sa Jendželsku najšepje hodži.

Turkowska. Wobydlerjo Konstantinopla šu šo teho dla na sultana a jeho ministrow roššobili, dokelž turkowšy generalojo wójnu taš hanibnje wjedu. W Konstantinoplu mēnja, šo šu ministro na tajkej hubjenošči wina, dokelž šu tajkich hubjenych ludži ša generalow postajili. Woni tam teho dla psched hród sultana s hromadami pschicžahnychu a s hawtowanjom wotšadjenje něčžiščich ministrow žadachu. Tež čžychu mēčž, šo by šo prjedawšči minister Midhat šašo domoj powołaš a s nowa ša wyschšeho ministra postajik. Sultan je drje njeměrnitow s wojakami rošehnacž daš a wobleženošč nad Konstantinoplom wošjewik, pschi tym paš šo taš wobojaš, šo je šo na ašiatstwu štronu Konstantinopla pschepšydlik.

Šo paš tajke šbžžarstwo turkowške naležnošče njepolěpschi, ale jim wjele wjazy šchtodži, móže šebi kóždy myšlicž.

Ze Serbow.

Budyščina. (R. B.) B kóncom přenjošo poklěta žoži wyšokodostojny k. kanonikus šcholastikus k. Šchołta direktorstwo tachantškeje škole. Nadžija je, zo budže joho nastupnik jedyn z tachantškich duchownych. Ššched dwēmaj njedželomaj je młody duchowny, k. Nowak, na njewěšty czaš do Budyščina hašo pomocnik pschischoš.

Bukež. Wutoru 29. meje w nožy wudyri w jenej se škomu krytej kólni hoščenža „k škotemu klucžej“ woheń a šo s tutej kólnju tež pódla stejaza brožen wotpalil. Kaš je woheń nastal, njeje snate, tola šebi ludžo myšla, šo je jón někajki škóšnik šažožik.

Břesčez. Tudy šu šo 23. meje rano w škecžej hodžinje Ršchizankež domške, hródž a brožen wotpalile. Kaš je woheń wušchoš, je njefnate. — (Šo tym ma šo powjescž, thdženja „s Břesčez“ w „Serbskich Nowinach“ wotčizščežana, porjedžicž. Red.)

Se Šdžerje. Šsrjedu popošdnju, džēń 23. meje, mějachny tudy žadny a pschny pohrjeb. Našch pimarški mišchtr k. Franz Schröter, 28 lēt štary, běšče mjenužy šobotu psched šwjatkami wumrjel a bu na horka špomnjenyh dnju na šwjedženške waschnje na kluskhanške pohrjebniščežo křwony. Schröter bu w franzowškej wójnje pola Nowarta ranjeny a njeje šo, kaž wjele druhich, kiž šu we wójnje byli, wot teho cžafa žaneje štajneje štrowošče prawje wjazy šwjekelicž móhš. Wón běšče šobustaw wulkošdubrawiškeho towarštwa cžeknje wuškuženych wojakow a běchu teho dla cži šami tež na pschewodjenje pschisšli. Kaš lubowany je Schröter byš, wot teho dawasche tež to šwēdcjenje, šo běchu, hačž běšče runje doščž njelubosne wjedro, někotš jeho wójnšy towaršchojo pschisšli, jemu tu pošlenju cžesčž wopokasacž, šamo jeho prjedawšči hauptman k. s Zanthier běšče šawrjenžowy wēnz pópšak. Wotproščenje džeržesche k. faraš Kanig s Kluskha. Šemrjetu bu wot šobustawow špomnjeneho towarštwa s pschewodom wojerškeje hubžby k rowu nješeny. Pola rowa džeržesche k. diafonus Urban a pschedšyda horka pomjenowaneho towarštwa hnujatu rycž a cžeknje wuškuženi wozazy dawachu na to šemrjetemu cžeknu šalbu, to řeka, woni šti křočž wysche rowa ššeliču.

Schröter šawostanje wēčže wšchitkim w dobrym wopoumjenju.

S Rhanež pola Šodžija. Našch njebo k. wučer Šandriš Wujanž, kiž je tudy wot lēta 1842 šwēru štkowaš, bu 24. meje křwony. Najprjōžy k. faraš Dr. Kalich, kiž je něhdže psched 20 lētami njebočžicžkeho šchuler byš, jemu džakne šłowa prajesche, po cžimž k. diafonus Woigt s Šodžija psched domom wotproščenje džeržesche. Šako běchu šo někotre wjetšče šchulške džecži s palmošwymi hašofami, kaž tež wšchelazy k. wučerjo a teho runja tež šobustawy šchulškeho prjōdštejerštwa psched cžekowy wōš šestupali, šo pschewodžerški cžah na pučž do Šodžija poda. Ššched Šodžijom tamnišči k. faraš Šmisch se šchulu a špēwanškim towarštwom napšchecžiwu pschindže a na kēchowje cželnu rycž džeržesche, w kotrejž bjes druhim tež na křwalobne štkowanje njebo k. Wujanža špominašche. Šotom hodžijške špēwanške towarštwo dwē pohrjebnej ariji wušpēwa. (W. R.)

W Šrodžiščezju, njedželu, 23. meje. Našch wutrobnje lubowany a wyšoko cžesčženy paštyš, knjes duchowny Šbert, je domoj schoš, jako bē šwoje žiwjenje pschinješš jenož na 45 lēt a 18 dnjow, a tón cžaf šwojeho šwjateho džēla bjes nami a nad nami na 10 lēt. Šańdženu šrjedu, 23. meje, dopošdnja k na pōš jēdnacžich je jeho dušča domoj šchla, džēšča popošdnju k na pōš šchtrjoch paš bē jeho pschewodjenje, hđžēž je tež jeho morwe cžēto domoj šchto do šwojeje šparneje komorki. Njepodobna šhla luda běšče šo niž jenož s naščeje, ale tež se wšchitkich šušodnych a s džēla tež s dališchich wošadow šschla, šo by jemu tu pošlenju cžesčž a luboščž wopokasala. Bjes nej bē tež 18 knjesow duchownych, kaž tež wjele knježich widžecž. Wšchitžy w šhromadžišnje cžujachu: wošebny džēlacžer w Božej winizy leži w tym kaščezju psched nami. Šo kuschim špēwanju džeržesche najprjēdy nošacžanški knjes duchowny Domaschka šerbske wotproščenje po Šebr. 13, 7. „Špominaječe na waschich wučerjow, kiž wam Bože šłowo šu powjedali, a kēžbujče na wušhod jich šadžerženja a cžičče po jich wērje!“ Šako bē wón s tymi šłowami wobšantnyš:

Nětko šwony šwońče rjenje,
Š šwońče paštrjei
Kiž wot naš wotšal cžeknje,
Taš kaž je žadal šej!

Knješ Jezuš, našča hłowa,
Tón swojich wotrocźtow
Po spróznym dźele hłowa
Do swojich njebješow.

Czelej jeho — Halleluja —
To tónz wšchich wězow je.
Kiz i jeho krowu ho smuja,
Dom dźeja i tyschnofče.

bu saspěwane, kašćej sbehnjeny a czał czehnjesche na kječchow k rowej. Tu buch u sašo něotre shtucźki wuspěwane, na to dźeržesche njeboćcizkeho pschichodny nan, k. superintendent Ehlers i Dignizy, němstu rycž pola rowa, bartski knjes duchomny Rada spěwafche kollektu a žohnowanje nošaczanski knjes duchomny Doma sčka prajesche tu hišćeje němstich shtucźkow a knjes duchomny Fröhlich i Draždžan wobstantny teho runja i něotrymi němstimi słowami. Na to poda ho jich wot žpleho pschewodžerstwa tak wele do našeho Božeho domu, hacž móžesche jich tón wopščijecž. Po wuspěwanju něotrych shtucźkow dźeržesche knjes duchomny Marcžka i Wosporta jako spowjedny wótz němstu woštarnu rycž po słowach: „Knježe, něk pušćejšich ty twojeho wotrocžka po twojim słowje směrom.“ Wščezzo bóle bu wošadže psched wocži stajene, sčto je měša a sčto je šhubiša. Kluschanški knjes farar Kanig wobstantny i wutrobnej modlitwu a bartski knjes duchomny Rada shromadžisnu požohnowa, kotraž ho nětko, i dźakowanjom sa wščitko, sčtož bě škusčata a dóstata, na wšch bofi rosenđže našch lubowany knjes duchomny Ebert pač, hacž tež je nam wšaty, we našchich wutrobach woštanie hacž do našeho kónza.

My pschistajamy, so bě njebohi rodženy Němž, ale Němž, kiz je našch šerbski lud a i nim našchu šerbsku rycž Khrystuša dla tak wutrobnje lubo měš, so je tule rycž bórtu i wulkej šwěrneje prózu namušknył a tak swoje žiwjenje w šlužbje našeho luda woprowač sa cžož ho jemu do rowa dźakujemy. Na jeho šwěrnju lubosčž šerbskeje rycže a šerbskeho luda budžemy teho dla stajnje i dźakomnosčžu spominacž.

S Žěžowa. Póndželu, 28. meje, po polnožy hu ho tudy domste a pódlanste twarjenja kublerja A. Scholtz wotpalile a je ho pschi tym Scholtze tež tójšchto papjerjanych pjenjes spalilo.

S Mužakowa. Tudy bu 28. meje k. rytmištr i Götž nad Němcžom sa sapóšłanza do pruskeho šejma wušwoleny. Wón dźerži ho k konservativnej stronje a dosta 156 hłošow, nationalliberalny kandidat, k. wotrješnosudniški radžicžel Wätghe, pač jenož 74 hłošow.

P ř i l o p k.

* W jonym hacže pola Freiberga je ho přeni šwjaty džen šwjatow jena 13 lět stara holža tepila, kotraž bě hižom 6 dnjow prjedy i bojošče psched schtrafu wot doma cžetnyła.

* S Balerma w Italskej pišaja, so hu tam rubježnizy jeneho 15 lět stareho hólza njedalofo měšta rubili. Starškej teho hólza staj jara bohataj a budžetaj žiwjenje šwojeho šyna i wulkim pjenjesom wufupicž dyrđjecž.

* Muša je štopcžtami ho pola Barliua sašy sapocžina. Na Genshagškich a Ludwigsfeldškich polach, hđžej buch hižom w prjedawšchich lětach štopcžtaze hnešda namakane, hu ho štopcžki sašy pokašali.

* Šdže hu wščitke awstriske šlěborne sčěšnafi wostali? Zač by ho něotryžkuli wobhydler Awstrije praschecž mohł. We něm-

štim kžěžorstwe žane wjazy njesku a w Awstriskej hu hišćeje pschěz, kač prjedy, papjerjane sčěšnafi. Po powjesčzi jeneho wulkeho němsteho bankiera buch awstriske šlěborne sčěšnafi tehdy, hdyž ho w němstich kžěžorstwe sašasachu, wot jendželsteje wyschnosčže snakupowane, a placži nětko kóždy sčěšnač w britiskej Štěstkej dwaj šillingaj.

* W Siziliskej štocžichu wóndano tšjo k cžadžiwjenškemu jastwu wotšudženi rubježnizy, kotřiz ho po železnizy do jastwa wjesechu, i wosa, so buch cžetnyli, ale sčtyrjo wjazy to pytnychu, sa nimi štocžichu a tych rubježnikow tež, dokež běchu ho pschi cžetnjenju i wosa wobšchodžili, sašy popadžechu.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Něotra žona tola ani wo dnjo ani w nožy mēra nima.

Mots Tunka. Šlej wščač, ale kajtu dha mēnišch?

H. D. Šm, ja mēnju tu bjes Wubšchynom a Katezami, kotraž ho wo dnjo stajnje se šwojim mužom wadži a w nožy bošy sa druhimi knježimi paše.

M. T. Ně nó, so šebi jenož bēkej nožy njesašymni.

M. T. Někotry muž je tež hruby kač hepel a nje-pschistojneho waschnja, so dyrđjal ho hanibowacž.

H. D. Sčto dha je ho pač stalo?

M. T. Za bēch psched něotrym cžachom we wosporcžanskej wofolnosčzi a tam ja dživnu wēžtu sašusach.

H. D. A kajta ta kē?

M. T. Šlaj, jedyn wumjenkar a jeho mandželka bēščajt šwojeho pschichodneho šyna na to kēžbneho ščžinitoj, sčto mataj po prawym wot njeho dostacž. Tón pač ho tak hruby wopokafa, so šwoju pschichodnu macž i njehornymi słowami i brožnje wustorka a pschichodnemu namej kšamu hnožnizy do wocžow liny.

H. D. Ši a hašba tola na tajkeho njebolata!

H. D. „Prjecž krosčto, polecžł dže!“ tak hewak rēšasche, ale nětko rēša „prjecž holnikēž, pschetoj hajnikēž dže!“

M. T. Šdže dha hu to stare słowo takle pschewobrocžili?

H. D. Gm, tam delka w holi, hdžež holzy tať rycza, hdyž fe mšči pščinu.

H. D. Nětotremužkuliz młodemu hólzej šo tola t ženitwoje šchlachcziej nohze.

M. T. Kajteho dha mašč nawoženju? Šwotkal je a je pėtnje bohaty?

H. D. D haj, wón je se žibka a ma tfi tawšynty, ale holzy pšched nim čžefaja.

M. T. To by něščto byfo. Ma dha rjany stup?

H. D. Gm, čžumpa šo, kaž stara wjerba.

M. T. A je darniwoy?

H. D. D haj, ale wjazy na žanu holzu njerwaži, hačž sa kroschit čžisteho.

M. T. Ze dha wojak byl?

H. D. Haj pola lžizateje gardy.

M. T. Ach tať — dha šo njedžiwam, šo holzy wo njeho njerodža.

Wlaczišna žitow a produktow w Budyščinje

26. meje 1877.

Žitowy dowoš: 3866 měchow.	Na wifač		Na buršy	
	wot mf. np.	hačž mf. np.	wot mf. np.	hačž mf. np.
Ščhenža 50 kilogramm	11 97	13 84	12 95	13 69
Rožka = =	10 38	10 63	10 12	10 63
Jeczmenj = =	8 33	8 69	8 33	8 69
Wowš = =	7 60	8 —	7 60	8 —
Gróh = =	—	—	—	—
Wofa = =	—	—	—	—
Mapš = =	—	—	—	—
Jahty = =	12 —	—	—	—
Hejduška = =	16 25	—	—	—
Bėrny = =	2 23	2 50	—	—
Butra 1 = =	2 30	2 50	—	—
Šzyno 50 = =	3 80	4 50	—	—
Ššfoma 1200 pt.	37 —	38 50	—	—

Rórz pščenzy po 170 punt.: 20 markow 34 np. (6 tl. 3 nšl. 4 np.) hačž 23 mf. 52 np. (7 tl. 25 nšl. 2 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 16 mf. 60 np. (5 tl. 16 nšl. — np.) hačž 16 m. 99 np. (5 tl. 19 nšl. 9 np.) — Rórz jeczmenja po 140 puntach: 11 mf. 66 np. (3 tl. 26 nšl. 6 np.) hačž 12 mf. 16 np. (4 tl. 1 nšl. 6 np.) — Rórz wowša po 100 puntach: 2 tl. 16 nšl. hačž 2 tl. 20 nšl. — np.; hróh: — tl. — nšl. — np. hačž — tl. — nšl. — np.; wofa: — tl. — nšl. — np.; jahty: 4 tl. — nšl.; hejdušne krupy: 5 tl. 12 nšl. 5 np.; bėrny: 22 nšl. 3 np. hačž 25 nšl. — np.; butra: — tl. 23 nšl. hačž — tl. 25 nšl.; šzyno po 100 puntach: 1 tl. 8 nšl. — np. hačž 1 tl. 15 nšl. — np.; ššfoma (1200 pt.) 12 tl. 10 nšl. hačž 12 tl. 25 nšl.

Cyrkwinske powjesće.

Wėrowani:

Pėtrowška zyrkej: Ernst Gustav Adolf Sibcha, dželacžer, i Augustu Wilhelminu Wagnerez.

Michałška zyrkej: August Rudolf Voigt, samkar a wobhdler na židowje, i Theresiju Hedwigu Mechenbergez i Nadeberga. — Gandrij Malchať, dželacžer a wobhdler pod hrodom, i Janu Lenu Klinez i Kwacziž. — Korla August Nāša, hospodaršiki pomoznik w Brėšowje, i Janu Křhřtianu Wicžafsz tam. — Pėtr Khežor, dželacžer a wobhdler na židowje, i Gertrudu rođženej Šhurtez šwudowjencej Wenzelowej tam.

Křćeni:

Pėtrowška zyrkej: Richard Ota, Mateja Lupacža, dželacžerja a wobhdlerja, š.

Katholška zyrkej: Lena Emmy, Korle Wilhelma Peholda, čžėšle a wobhdlerja na židowje, dž. — Jan Ernst, Michala Augusta Wicžafsa, šahrodnička w Ĥrubocžizach, š. — Jan Moriz Richard, Gustawa Marza Kaplerja, druhcho wucžerja na židowje, š.

Katholška zyrkej: Jana Kamilla, Bjedriča Elsnera, šchwiza pod hrodom, dž. — Jan Mikawšich, Pėtra Augusta Schneidera, dželacžerja w Čžornych Rožkizach, dž. — Bertha, Jana Stumpfa, dželacžerja w Hajnizach, dž.

Zemrjeći:

Džen 18. meje: Marja Ernstina, Jana Šhönselda, šahrodnička we Wulkim Welfowje, dž, 8 d. — 19., Jana Klementina Fiedlerjowa, njebo Adolfa Moriza Thiemy, něhbusčeho fararja w Barcže, 61 l. — 20., Jana Marja, Korle Bjedriča Augusta Klecži, dželacžerja na želešnižy a wobhdlerja, dž., 3 m. 14 d. — Jana Křhřstina, Gandrija Šölca, wobhdlerja w Ĥněwšezach, dž., 1 m. 22 d. — 21., August Richard, Jurja Augusta Šchidela, dželacžerja a wobhdlerja, š. 3 l. 4 m.

Čžahy po želešnižh.

Se Šhorjelza do Draždžan.

	140	30	450	756	1038	245	450	743	1035
Wotjėd se Šhorjelza	29	337	536	842	1129	336	534	829	1120
Lubija	238	45	613	915	126	410	611	96	1152
Budyščina	—	338	647	950	1237	444	642	938	1345
Wiskopiz	—	30	722	1025	113	520	718	1014	—
Nadeberga	347	529	750	1054	138	548	750	1042	—
Wotjėd do Draždžan	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Š Draždžan do Šhorjelza.

	616	920	1210	256	50	80	1115	1227	—
Wotjėd i Draždžan	650	955	1240	330	532	834	1152	1345	—
Nadeberga	725	1030	120	43	612	911	1227	—	—
Wiskopiz	81	118	159	436	648	947	10	148	—
Budyščina	847	1148	241	515	728	1032	137	217	—
Lubija	928	1228	316	556	89	1113	212	248	—
Wotjėd do Šhorjelza	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Zučne licžby wošnamėnja čžaš wot wječžor 6 hodž. hačž rano 5 hodž. 59 m.

Telegrafiski bureau w šadnym twarjenju pošta na bohatej hašy je kóždy džen wotewrjeny wot rano 7 hačž wječžor 9 hodžinow.

Sa knjesow ratarjow a konjewobšedžerjow.

Ženicžki šklad wošebje trajnych a wodunjepschepuschčatnych konjaznych křnwadłow (dekow)

ma **Julius Hartmann Sohn** na mjašowym torbošcžu.

Molžowyy gummilaf, njepschetrjeheny šredť, wšchu kožu mjehťu a wodunjepschepuschčatu ščinicž, kaž tež jej najrjeńšči blyšcž šhotowacž, pšchedawa jenož prawdžinowy w bleschach po 60 np. **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowškej hašy.

Šsmjercž! Šsmjercž! Šchwobjazy póšver, pačžit 1 1/2 a 3/4 m. Ščzonwjazaz tinktura, bl. po 50 np. Škutkowanje rukowane. Šklad ma **Heinr. Jul. Lincka.**

Fabrikowny sklad schizajnych maschinow

„Clemens Müller w Drażdżanach“

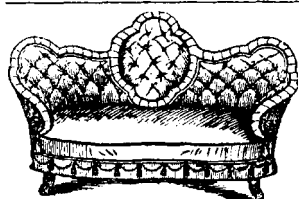
Nowe! Flora, Nowe!

po 45 markach.

Doppelstieppstichowe ruczne maschin

porucza

Eduard Hartmann,
na snutskomnej lawstej haŝy.

Kanapeje, jara pěkne a tunje,

sa 18 markow a wjazy, teho runja matrazny sa 18 markow a wjazy najpodwolnischy porucjam. — Teho runja tež wschitke tapzierske džela doma a drubdže berje a spěschnje wobstaram.

Franz Matthis, tapezierar
na Goschiz haŝy (Goschwitz) 742, po 1 sth.

Jaquety w trifocze, homocze a w židze,

wulka a pschilezaja facona wot 2 tol. = 6 markow a drožscho.

6/4 scheroki kattun barbunijepuschczaty wot 18 np.,

6/4 scheroki pilej " 35 "

wolnijane draštowe tkaniny " 35 "

porucza w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

po bla hlowneje straze.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarnja platu, manufakturowych tworow a schizajnych maschinow.

Mojim czesczenym wotebjerarjam w mescze a na wsach s tutym najpodwolnischy f nawjedzenju dawam, so bym ja moje pschedawanje w budze pschi radnej kbezi na tudomnych wiecznych dnjach (šobotu) sastajit a proschu, mje pschi potrebjje w mojich khlamach

23 na šerbskeje haŝy 23

wopytač.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarnja platu, manufakturowych tworow a schizajnych maschinow.

Moskowi

berje twarjene tunjo porucza

Wilh. Benad, gratofowar
na jeryowej haŝy 274.

Wschitke sem kłuschaze porjedzenja, kaž tež porjedzenje schizajnych maschinow wón najlěpje wobstara.

Wschitke družiny kanapejow, stolow, tapetow a rouleauxow

w wulkim wubjerku porucza najtunišcho

Julius Siebeck, tapezierar
psched schulerstimi wrotami s napschecza Weingangez kamjenjoczischczernje.

Wschitke porjedzenja šo spěschnje a tunjo wobstaraja.

So bych šwój wulki sklad trochu wurumowal, pschedawam nětko wscho po poniženych placzišnach.

W Budyšchinje na žitnej haŝy 52.

Hermann Rachlitz,
klempnarstki mišchr.

Palenz

w wschitkich družinach porucza hoszczenzarjam a sašopschedawarjam w dobrej tworje po najtunišchich placzišnach

destillazja Hermana Kunacka
w Budyšchinje na bohatej haŝy.

Palenz

w snatej dobrej tworje porucza knjesam sašopschedawarjam a ratarjam po najtunišchich placzišnach

Ed. Rämisch na šerbskeje haŝy.

J. M. Hornoff

na hornoczestkeje haŝy s napschecza „Münchener Hof.“

Wsche porjedzenja czažnitow (segerjow) šo spěschnje, šprawnje a tunjo wobstaraja.

Na žitnej hašy 52.
w domje knješa pšchetupža
Korla Noacka.

Łetnje jaquety w zyle nowych pšchetrafnych muſtrach,
kamšny fabrikat, kaſ tež po měrje
porucža jara tunjo **H. Kayser**
w Khlamach ſo ſerbſki ryczi. na žitnej hašy 52.

Wulku dželbu dobrych nowych muſtrow **kattuna**, ſchěroſkeho
porucža, ſtary łohczj po 25 np.,
S. Kayser
na žitnej hašy 52.

Židžane a thibetowe rubiſcheža něšto zyle nowe,
kattun a battiſt
porucža **H. Kayser**
na žitnej hašy 52.

G. Joachim, Atelier ſa njebolosne ſaſadžowanje ſubow,
operazije ſubowe, plombirowanje,
cziszcenje, ſahnacze ſubhboljenja atd., w Budyſchinje, na ſnutſtnej law-
ſkej hašy 120 pola ł. pjekarja Klingſta. R rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Rhěža czo. 20 w Ssmochežizach,
ſ 3 kóržami 6 □ prutami pola a łuki, ſe 46
dawſſimi jenofczemi napołożena, je hnydom
na pšchedań. Wſcho dalsche je pola wob-
ſedžerja tam ſhonicž.

Drjewowa aukzia na kupjanskim reviru.

Ssrijedu, 7. junija, budže ſo
10 □ m. brěſowych ſchěžepow a
32,00 ſtotnijow brěſowych walcžkow
ſa hotowe pjenjeſy na pšchěadžowanje pšche-
dawacz. — Sšromadžiſna 1/2 10 hodžinow
dopołnja w hucžinje ſabny kupjanského knje-
žeſeho dwora.

Srabinská Einſiedelſka inſpekzia
w Minakale, 31. meje 1877.

Bruniza a brunizowe bazy

ſuſa ſo na pšchedań w Hornym Měrkwje.
G. L. Müller.

Shrop

jara kłódky a derje kłódzazy, punt po 20 np.
porucža **Hermann Kunack.**

Rožowany ſtwjelzowy abo njetrjeny len,

kaſ tež wnutrjeny len kupuje po kóždej džěl-
bje mehanikſta džělopschadownja w Hajnizach.

Kóždu džělbu trjeného a njetrjeného **lenu**
kupuje po najwyſſchſej płacžinje

W. Bäcker w Raſchowje.

Sšobotu w hoſcžeinu ł ſtotej hwěſdže w
Budyſchinje.

Sšwětoſławnu B. Kneifelowu wlořowu tinkturu,

ſ lěkarſkeje ſtrony wſchěm wlořoczerpjazhym
jako wěſcže wěrnó ſtukowazu naležnje poru-
czenu, hđež žadym druhi ſrědk njeponma,
ma ſtajnje na pšchedań **S. J. Lindu** w
Budyſchinje w bleſchach po 1, 2 a 3 marfach.

Aromatiſku wicžnu watu: 50 np. a 80 np.,
fenchlomjedowy extract: bleſchu 50 np.,
běly bróſtſhrop: bl. 75 np.,
ſchmrětojeħlinowyy aether: bl. 30 np.,
ſulzbergſke fluřowe křepki: bl. 56 np.,
ſchwablrowe mydlo, ģmokolomydlo, glycerino-
mydlo atd.
porucža **ħrodowska ģaptyħka**
w Budyſchinje.

Wot najmjeſcžeje wažnoſcže ģa
woczi kóždeho. Prawdžiwa
Dr. Whitowa
wodžicžka wot Traugotta Ehrhardta
w Grořbreitenbachu w Thuringſkej je
wot lěta 1822 ſwětoſławna. Skaſanja
a ſlacon po 1 marku poſcžeje mi **budyſka**
ħrodowska a raķežanſka ģaptyħka.

Wyſſoczeſzczena knjeni **Ringelhardtowa!**
S wutrobnej džakownoſcžu Wam ł nawjedženju dawam, ſo ģym pšches Waſchu
Głódnertu žalbu*) wobej ſwojej noſy, na kotrymajž mějach ſaborjenje koſczo-
kože a kotrežž chyzchu mi wſchelaki křócz amputirowacz, ſebi ſdžeržal; ja bych teho
dla **bjes** Waſcheje žalby jako ģubjeny bėdnjak žiwyy byl abo ſa moju ſwójbu zyle
wjazy njebył.
Wo dwělětnej ģubjenoſcži móžu ja, Bohu tyřaz křócz džak, ſařo džělacz,
cžeħož dla dyrbyju Waſchu žalbu jako **ſpodžiwnje ſtukowazu** mjenowacz a
mam ſa ſwoju pšchibłuchnoſcžu, ju wſchudže porucžicž.
Se wſchěm počžeſczowanjom
D p p a u p. Frankenthala w Bajerſkej, 26. novembra 1876.
Waſch džakowny
Adam Schantz.
Brijódkſtejaze podpřiřmo tudomneho murjerja **Adama Schanza** jako praw-
džiwe wobħwědcžam.
D p p a u, 26. novembra 1876. **Měſcžežanoſta**
A. Schmitt.
(L. S.)

*) Prawdžiwa **(M. RINGELHARDT)** a ſatitanſkej ~~W~~ na ſchachtlicžkach
ſe ſchtemplom ~~W~~ marku ~~W~~ je doſtač po 25
a 50 np. w budyſkim a ģaptyħowym, kaſ tež w ģaptyħach w Biſtopizach, Raķe-
zach, Sšerachowje, ģirſchfeldže, ģernacžizach, Woſtrowzu, ģerrnhucže, Neugers-
dorſje, Grořſchönawje, Nowoſalzu, Seiřhemersdorſje a w fabrizy **W. Ringelhardt**
w ģohlizu pola Lipka, Eiſenbahnſtr. 18. — Knizki ſ wopiřmami ſu we wſchitkich
ģaptyħach wupołożene.

Ģlowna ſšromadžiſna

počžernje a ģutowarnje **ſa Bart a wokoluoſcž**

(ģapiřane towarſtwo)

njedzelu, 3. junija ł. l., popołdnu w 5 hodžinach
w ſali Dietrichęz reſtaurazije.

Dženſki porjad:

- 1) Pšchedpołożenje ſlicžbowanja na lěto 1876 a jeho ſa dobre ſpójnacže.
- 2) Wobſanknjenje wo nakoženju czuſteho dobytka a wulkoſcži roſdželomneho wunoſchta.
- 3) Wuſwolenje direktorija a dweju wubjernikow, kotřiž po ſtatutach wuſkupicž maju.
- 4) Namjet na pšchěhladanje a pšcheměnjenje někotrych paragrafow w ſtatutach, kotrež ſo
ſ noweho czuſcžecž maja.

W Barcže, 22. meje 1877.

Direktorij:
Wiedemann.

Serbam w Hornjej a Delnjej Lužicy.

Kommissija literarnego a ryčnického towarstwa „Slavia“ za zběranje pěsni, bajkow, powjesćow, přisłowow, prajidlow, powšitkownych a wosebje prawiznickich wašnjow postaji sebi, zo budže runje mjenowane basniske płody nic jeno w Čechach na Morawje, w Šlezskej a Slowakskej, ale tež we woběmaj Lužicomaj napisować a wudawać.

Duž wobroća so k serbskemu narodu we Lužicy, zo by ju w tutym prócowanju wšomóžnje podpjerał; přede wšěm pak prosy kommissija česćenych wótčincow a serbske študentstwo, zo by w časopisach a na swoju ruku na jeje a zawěsće tež na swój wuspěch k temu skutkowało.

Mějo hižo pomoc wot Wašich študowacych w Praze slubjenu, nadźija so kommissija, zo njebudže tež druhdze wotpokazana, a zo tak zhrmadnje z prjedy mjenowanych krajin pomalu wšo zeběra, štož so dotal hišće njeje wudało. Při pisanju zběrkow, prosymy, zo bychy zběraćeljo wšitko jasnje a zrozumliwje woznamjenili, sami ničeho njepridawajo a ryč z basniskimi wurazami njewupyšejo, ale zo bychy nam wšitko prosće a jednorje tak podali, kaž jim to lud powjeda.

Pěsnje, podkěrłuški, přisłowa a prajidla njech so nam pósćelu w prostej ryči njezdziwajo na grammatiku; bajki, powjesće, wašnja njech so pisaja w pismownej ryči, tola tak, zo bychy so zakhowałe te same słowa, teho runja tež wažne sady w prostej ryči; přetož wěmy, zo ludowe basnistwo bjez swójeho zdrasćenja wjele zhubjuje na lohkosći, běžitosći a cunjosći.

Dale prosymy, zo bychy so dla lěpšeho přehlada w archivje pěsnje, bajki a z cyla kóžda družina wosebje pisała.

Štóž móže čěski, temu bychmy darmo pósćali čisćany nawod za tajke zběranje, štož pak našeje ryče mócný njeje, njech so w běhu šulskeho lěta (wot 15. oktobra hač do 15. julija) w serbskej ryči na kommissiju wobroći, kotraž jemu na kóžde přašenje najpřećelnišo wotmołwi. Adresa je: Kommissie pro sbrání písní atd. (odbor lit. ř. spolku „Slavie“). Ferd. třída, číslo 60—II. v Praze.

W Praze, džen 14. meje 1877.

Francišk Hnilička,
t. č. předsyda.

Coelestin Fryč,
t. č. pismawjedžeř.

Přowodźišnowu štoru

kupuje po najwysšich płaciznach

Otto Engert

drogowe khlamy na suutskej lawškej hašy.

G. A. Dietrich winowe khlamy

š napschecza theatra

poruczeja po jenotliwym kaž tež w zlym najtunišcho **Muscate Lunel**, wšchelaťe běte a czerwjene wina, **Malaga**, portwino, **Madeira**, **Sherry** a tež **rum**, **arak**, **cognac**.

Glacejowe, pšokajnotožowe a zwiernowe rukajzy wšchěch barbow a wulkosćow, **wšchedošliti, manschety, šchlipy** š pjerom, š pšchypnjenju abo wjasanju (tež po metrowej dołhosći), wšcho dobra, czerstwata a modernšta twora, najtunišcho porucza

Karl Vogel

na suutštomnej lawškej hašy.

Kóžda rukajza šo po požadanju wobuje.

Wobšnu a jecnu khlomu

ma na pšchedaň

Schuster na Židowje.

Šenu š nohomaj teptanu Š maschinu k šchiczu

ma na pšchedaň **August Rämisch,**
na garbarškej hašy 424.

Šranzowske karnikle ma na pšchedaň **Otto Rämisch** na garbarškej hašy čjo. 424.

Do Queenslanda

w Awstraliji

wobstara šapocžatk junija ratarjow a nježenjene škužobne holzy po 33 markach — rjemješnikow po tunich pašaziršich wuměnenjach

C. A. Mathei
w Hamburgu.

Knjesej Fr. Ehrhardtej. Doteľ ma mój šyn nětko šašo wocžibolenje a **Wascha** tak rjana **Dr. Whitowa wodžicjka** jemu hižom dwóžy pomohšče, **Waš** prošcu (**Štasanje**). **Rügenwalde**, 29. jun. 1875. **Carl Ficht**, bėtnaršfi mišchtr. Dale: Doteľ šym **Waschu** **Dr. Whitowu wodžicjku** hižom w **Bad-Emšu** trjebať a ša jara hojazu špšmať, prošcu **Waš** (**Štasanje**). **Groß-Gladenbach**, 19. jun. 1875. **Nicol Wilhelm**, czašnikar. Dale: Doteľ je **Wascha** wodžicjka hač dotal **dobru šlužbu** činiła, prošcu mi jeje bšřy šašo pošćać. **Loncžnik**, 10. jun. 1875. **A. Gonfior**.

Šedžbu!

Šutje, njeđzeli, **kolbašnywufulenje** we **Wadezach**. **Ziehla**.

Šedžbu!

Šutje njeđzeli **kolbašnywufulenje** w **Droždžiju**. **Kmoch**.

Š tutym dowolam šebi wšjewicž, šo je mój na nětkoty czaš šastajene **palenzowy šhenk** w mojim **destillazionskim** welbje šašy wotewrjeny.

Teho runja poruczam ja wšchitke družiny **palenzow** w cžiwizach a bleschach po najtunišich płaciznach.

Th. Grumbt

na šwontkownej lawškej hašy.

Šedym młody, šylny cžlowjek móže bšřy město jako **wuczomnik** dostać w **bělošćorčanskim** młunje.

Ša moje **materialnotworowe** khlamy, šjenocžene š **destillaziju** pytam ja jeneho, šerbskeje rycze móžneho **wuczomnika**, kiž móže bšřy šastupicž.

Hermann Kunack.

Na rycžekuble w **Delnjej Rinje** šo jedyn wuštojnny **gradžćkar** hnydom pyta.

Póndzeli, 28. meje, rano w 4 hodžinach wumje naš **lubowany nan**, přichodny nan, **džed** a bratr, **knjez archidiakon**

Hermann Kröhna we **Wojerecach** na zajeće **Božeje ručki**. To najpodwolnišo k **nawjedženju** dawaja

hlubokozrudženi zawostajeni w **Draždzanach**, **Lübenu** a **Melisu**.

Tym, kotřiž na njebo **křišowskeho k. fararja** a **superintendentu** **Soltu** hišće w **lubosći** špominaja, wozjewam, zo je šo jeho **mandželska**, moja **wowka**, **knjeni Friederika**, **rodž. Gülerec** z **Krjebje**, **zwudowjena Solćina** w **Křišowje**, po dlěšim **chorowanju** a **čezkich čerpjenjach** wčera **čiše minyla**, hdyž běše swoje 81. **lěto** na zemi **nimale wukhodžila**.

W **Hbjelsku**, 29. meje 1877.

J. B. Krušwica, **farar**.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstaeh
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 23.

Sobotu, 9. junija

1877.

Wuřudženja.

Wot budyſkeho wotrjeſneho řuda bu dźělaczeř Jan Šchada f Rhařowa, bydlaſy w Šczijezach, 16. meje f 1 lětu a 3 njedzelam jaſtwa wotrudženy, dokeľž běſche 1) na budyſkej lawſkej hařy wajafej Šchołcze brěmjeshko ſmachow franýř; 2) na budyſko-wojerowſkim ſchuřeju pſchekupzej Kühnertej f jeho wosa koffer f tworami wotrěſaľ a 3) pola rěniſkeho miſchtra Kencza w Budyſchajnje tojſchto howjaſeho mjařa a tućzna franýř.

Džeń přjedy bu wot teho řameho řuda tudomny póſtſki liſty- noſcheř Julius Hermann Trebiř f 3 lětam a 4 měřazam řhoſtařnje wotrudženy, dokeľž běſche wſchelafe, jemu f wobſtaranju pſchepodate liſty, wotewriľ a f nich pjenjeřy wſaľ a je do řwojeho wužitka naľožil.

Dale 18. meje wotrocźta Korlu Augusta Šchaku f Lipicza f 1 lětu a 3 njedzelam jaſtwa wotrudžichu, dokeľž běſche 10. februara t. l. ryczeřkublerzej Gieřnerej w Boranezach 7 řur a w nořy 10. měřza t. l. wobředźerzej herbfich gręřtaw Praře w Kamjenej ře ſanknjeneje hróďze teho runja 6 řur franýř. Wón je hiřom dwóřy franjenja dla wotrudženy a bu teho dla jeho ſchtrafa powyřchena.

Tón řamy džeń wotrudžichu dźělaczerja H. F. E. Kronu f Zaſořy f wofomněřacznemu jaſtwu, dokeľž běſche patorřizu řonſcheho lěta ſchachtmiſchtra H. Siebera w Zaſořy czeřto ranil. Tam běřhu tehdy wjeřzor reje a Krona, kotrehoř běſche Sieber přjedy f dźěľa puſchczil, pocza řo tam f pořleńſchim hadrowacź, dokeľž jeho tón řařo do dźěľa wſacź nočyřyſche. Wſchi tym bě Krona taľ njemdry, řo f piareřu hrořeſche a ře ſubami řchpješche. Zaľo Sieber potom do dwora dźeřche, řo Krona ſtrabřu řa nim poda a jeho wot řady f jenej piwnej řchleńzu taľ řadlawje do hłowy dyři, řo mějeſche tutón 4 centimetrow wulku ranu. A jaľo chyřyſche řo pſched Kronu wobaracź, dha jeho Krona do ranjenja řko a czeřny. Krawy a řmjercźblědy řo Sieber do jſtwy wróći, řwotkal jeho hnydom dwaj pſcheczelej f ľekarzej Hellnerej domje- džeřchaj, kotryř jemu jeho rany řwobala. Krona bu teř hiřczeře f temu wotrudženy, řo ma řa ľekarſke řhořty a ſtařenu draſtu Sieberej 45 řarkow řarunanja řapľacźicź.

Wot budyſkeho pſchifařneho řuda bu 23. meje wobředźeř řa- hrođniſkeje řiwnoſcze Ernſt Šchuſter w Brěřhnyje wopacźneje pſchi- řahi dla f řilětnej řhoſtařni wotrudženy. Wón bě mjenuřy wot dźělaczeřki Hany Doržanoweje na budyřkim řudniřkim hamcze teho dla wobřkorženy, dokeľž jej 36 toleř, kotreř bě jemu wona pořczila, njebě řapľacźil. Ř dopokařnu, řo je jej wón tele pjenjeřy winojty, bě wona jedyń, wot Šchuſtera podpifařny „wechſel“ přjođkpoľožila. Na prařchenje, hacź je podpifařmo wot njeho abo po jeho poruczenju wot nětoho druheho řa njeho podpifařane, wón přeřeſche a teř po- tom to f pſchifařahu wobtwjerdži. Duř jeho Doržanowa na wo-

pacźnu pſchifařahu wobſtorži a hacź runje Šchuſter teř w hłownym řudniřkim jednanju kručze přeřeſche, dha pſchifařni tola to pſche- řiwědczenje dohřchu, řo je winowaty, taľ řo bu wón f horka na- řpomunjenej řchtraře wotrudženy.

Wot pſchifařneho řuda bu po dwaďdžeřkim řudniřkim jednanju wumjeńkaľ Jurij Šaring f Wořlinka f 15 lětam řhoſtařnje wot- řudženy a to dla řtónřowanja řwojeju dweju dźomkow a dla nu- řowaneje njepóřcziwoczeře. Jednanje řta řo pſchi řanknjenyř durjach, czeřhoř dla řo wo teř wěřy wjařy powjeđacź njehodži.

Dale bu wot teho řameho řuda 28. meje teho runja w tajnym jednanju 23lětny řkaľaľ G. T. Müřa f Reichenawa pola Rińſ- bórka teho dla f 4 lětam a 1 měřazej řhoſtařnje wotrudženy, dokeľž běſche jenej hólzy wotrudžahaľ, řo je f njeř hólza pľodžil. Po- řbđiřcho řo poľařa, řo bě taľe pſchifařa wopacźna, a Müřa bu řařudženy.

Řewal bu w tajnym jednanju pſchifařneho řuda 30. meje wotrocźľ H. F. Lohřa f Lüderſdorfa f jenemu lětu a řchtyřjom měřazam jaſtwa a dźělaczeř J. E. Šchneider f Čřiřowa f dže- wječzměřacznemu jaſtwu wotrudženy, wotrocźľ Jan Korla Řehorľ f řitra paľ řa řwobodneho wuprajeny.

Řtónčnje bu hornceřſki W. E. A. Grütner f Kamjeńza 1. junija wot budyſkeho wotrjeſneho řuda f řydomněřacznemu jaſtwu wotrudženy, dokeľž bě jenemu řwojich řobutowarřchow 24 řarkow franýř.

Wójnſte powjeřcze.

Šřjedu tydženja je turkowſke řnježerřtvo do wſcheho řwěta powjeřcź roſeřklaľo, řo je turkowſke wójſto Ruřam twjerdžiřnu Ra- řdahan řařo wotdobřlo a w Konſtantinoplu teho dla Turkojo w řwojich wſcheřjach (zyřkwjach) dźaťnu Wořu řkuzřbu tajřeho dohycza dla dźeržachu.

My haľle tajtu powjeřcź w Serbfich Nowinach wotczřiřczeľi njeřřny, dokeľž dyřbjeſche řebi kóřdy, kiř je wójnſkich naleřnoſcřow jenoř trochu řwědomy, f dohřym prawom prařicź, řo je taľe powjeřcź f wěře njepodobna. A wona běſche teř wo prawdže řeřžana, pſchetoz tón tydžeń to řamo turkowſke miniſterſtvo wſřewujuje, řo je Ra- řdahan hiřczeře w ruřkej ruřy.

A my řebi myřlimy, řo Ruřojo tutu twjerdžiřnu řenje wjař f ruři njedabřa, to reľa, teř potom niř, hdyř budže wójna řtónčžena. Mjenuřy řař řo řda, budřa Turkojo w teľe wójnje taľ pobiczi, řo budřa řebi wot řwojeho pſchewinjerja wſcho lubicź dacź dyřbječ, řchtoř budže wot niř řadacź. Přeńſche, řchtoř řebi tón řada, kotryř je we wójnje dohřľ, je to, řo byřhu řo jemu jeho wójnſke řhořty řarunale. Tyř paľ řmeře Ruřowſka taľ wjeľe, řo je Turkowſka njebudže řapľacźicź móř, taľ řo řebi ruřki řheřzor řruř aſiařſkeje

Turkowskeje wojsnje a to tón kruč wot ruskich mjelow a wot czorneho morja hacž do Karsa.

S tym bħchu tež Zendzelczenjo lohko dosčž s pokojom byli, pschetož na tajke waščnje by jich tamnišchi pucž do Indije do ruskeje ruki njepanył. Tola njeje tónle pucž nětko wjazy tak wažny, kaž prjedy, dokelž je sa Zendzelczanow pucž psches suezski kanal wjele kmanschi a we wschellkim nastupanju tež krotišchi.

Alle cžeho dla nočnje hebi ruski kħžor kruč europiskeje Turkowskeje wjacž, hdyž je Turku sbit? Najprjódny teho dla, dokelž je prajil, so wójnu jenož dla wumožjenja tamnišchich kħšecžijanow wjedže, a k druhemu teho dla, dokelž budže najlěpje wschēm sawistnikam bjes europiskimi wulkomóznarjami ruka swjasana, hdyž Bolharjo a tež Sserbja w Herzegowinje, Wošniji, Starej Sserbiji atd. šwoju šamostatnosčž dostanu. A Gričiska njech hebi te krajiny wojsnje, w kotrychž Gričojjo bydla. Sa Rušowstu by tež wobcžežne bylo, tele kraje pod šwojim knjejtowom džeržecž, dokelž Rumunška bjes Rušowstaj a turkowskimi krajiny europiskeje Turkowskeje leži. A hdyž tež Bolharjo a Sserbja na tajke waščnje k Rušowstaj šlushecž njebudža, dha budža tola stajnje s Rušowstaj džeržecž, dokelž budža pschi potrebje jenož pola Rušow pschecželnosčž a pomoz namafacž móž.

Tola, to šu mēnjenja, kiž móža šo hagle potom do skutkow pschewobrocžicž, hdyž šo wójna sa Rušow tak šbožomnje stonczi, kaž je šo šapocžaka. My šo po tym, kaž šu šo hacž dotal pokazali, twjerdže nadžijamy, so woni dobudu.

Schtož wojowanje w asiskej Turkowskej nastupa, dha Rušojjo spšechnje do přědka cžahnu a Turkow, hdyž jim něhdže do pucža pschindu, kóždy ras hódnje šbija. Woni šu šylnu turkowsku twjerdžijnu Kars kóto wokoło woblehnyli a Muktar-pascha, kotryž je wyschšchi roškafowar nade wschēm, w Asiskej wojowazym turkowskim wójskom, psched nimi k twjerdžijnje Erzerum cžěka. Wlisko wšy Begli-Achmet (bjes Karsom a Erzerumom) druha ruska kawallerie-divisija s jnym regimentom pšchfow a schěšnacžimi kanonami turkowsku kawalleriju dosčžahny, kotruž Muša-pascha kommandirowasche a kotraž s wjetšcha s Czerkšow wobstejesche. Woni ju bóršy s tšjoch štronow nadpanychu a tak šbichu, so pjecža jenož něšto psches 200 jěšnych cžekny. Pschi tym Rušojjo dvě kanonje a wjele wójskeje potreby dobychu. Muktar-pascha teho dla kħštje dale zofasche, Rušojjo pak šu šoganiške horn pschecžozili a hižom jenož schěčž hodžinow wot Erzeruma steja.

W Karsu maja Turkojo mašo žyrobny a tam turkowszy wojazy hižom jenož položju dženiške žyrobny dostawaja, tak so drje šo tam njebudža dołho džeržecž móž. Tola dobyčje Karsa lohke njeje, dokelž je tuta twjerdžijnja w nowšchim cžasju derje wobtwjerdžena a s kanonami jara bohacže wuhotowana.

Wulke desčče a s nich nastate wulke wody šu ruske wójsko, w Rumunškej stejaze, w jeho skutkowanju šandženy tydžen jara šadžewale; pschetož wojazy móžachu jenož jara pomaku marschirowacž a to wobstejenje, so wschitke rěki se šwojich brjohow šupichu, pofracžowanje wójska něotre dny žyle šadžerža. Najbole bē pak Donawa na wodže pschibyla, tak so Rušojjo ani na to pomyšlicž njemóžachu, so bychu ju pschecžozili. Tola je woda 6. junija špadowacž pocžaka.

Ruski kħžor Alexander je šo hagle 3. junija rano na pucž do Rumunškeje podał a s nim wysche kónprynza (wjelikeho knjasa našlědnika) a wjele druhich wošebnych wojerškich knježich tež kancler wjetř Gorcžafow se šwojej kanzliju, s cžehož je widžecž,

šo čže ruski kħžor niž jenož wójnu wjesčž, ale pódla tež politiske naležnosčje wobstarane mēčž.

A šo je šo ruski kħžor k wójsku podał, šo we wschelach nowinych s tym jeho wobšantnjenjom wulkaduje, šo čže wójnu se wschej mozu wjesčž. Wón je pjecža prajil: „Ša šym sa mēr a jeho šdžerženje se wschej mozu tak dołho džělat a štukowat, hacž je mi to jenož někał móžno bylo; hdyž pak je nětko wójna wudyrila, dha čžu ju tež se wschej mozu wjesčž, šo by šterje a lěpje štonczena byla a šo tak te njespodobnosčje, kotraž ma kóžda wójna, po móžnosčži pschikrotišchili.“

Bjes tym pak ruske batterije s tuteho brjoha na turkowske, na tamnym brjohu stejaze batterije tšeleja, a Turkojo jim pilnje wotmolwjeja, ale na žanej štronje žadny wažny dobytk abo žane wulke šchfodowanje widžecž njeje. Tež rumunške batterije druhdy šylnje s Kalafata do turkowskeje twjerdžijnje Widina tšeleja, tola tež tudy s teho nicžo wošebneho nastalo njeje. Wažniške wēžy móža šo hagle stacž, hdyž je woda Donawy tak daloko špadnyla, šo budža Rušojjo tutu rěku tak někał pschecžozicž móž. Hacž šo to hižo šrjedž junija — po tajkim na nomy tydžen — stanje, dyrbimy wotčžafacž, šo pak šo tak bóršy, hacž jenož móžno, něšto tajke stanje, je lohko wēricž, pschetož hewat kħžor Alexander njeby Rušowstu wopuschczil a šo k wójsku podał.

Turkowski monitor (železna kóž), kotruž staj ruskej lieutenantaj Dubašow a Schestafow s torpedami rošbuchnyloj, rěkasche „Chiwš-Rachman.“ Na nim bēšche něhdže 250 muži a pjecž wulkich kanonow. Wón bē se želesom wobbity, kiž bē w šrjedžinje pošpiata zola a na přenschim kónzu kóžde tšy zole tołste. S žyla šu schtyri male kóžde pschi škaženju tuteho monitora štukowale, dvě, na kotrymajš špomnjenaj wyschšaj šwoju schtuku wuwjedžeschtaj, a dvě, kotrejuž ludžo sa tym hladachu, šo bychu jimaj k pomozu pschischli, hdy byschtaj šnadž někałje nješbože mētoj. Wobaj wyschšaj dostaschtaj wot ruskeho kħžora rjad (orden) šwjateho Šurja, schtož je najwošebnišchi ruski wojerški rjad, a rumunski wyschš Maržestfo, kotryž je tež šobu byl, a něotšy drusy, kiž šu šobu byli, tež rjady dostachu.

Schtož Sserbiju nastupa, dha ta hišče mēr džerži, ale to drje šo bóršy pschemēni, tak bóršy hacž Rušojjo Donawu pschecžozča. W Belgradže šo teho dla wójske pschihoty cžinja. — Hacž wjetř Milan do Rumunškeje pojědže, šo by tam ruskeho kħžora postrowil, njeje hišče wēšte; wón drje tam najškerje jenož jeneho ministra poščele.

Sultan je 30,000 muži pschecžiwno Cžornohórzam pošlak, kaž konstantinopelske nowiny pišaja. Šo by jich tak wjele bylo, je cžěško wēricž, a dyrbajšo jich tež wo prawdže teško byčž, dha budže jich wot Cžornohórzow cžim wjazy šaraženych. Wojowanje bjes Cžornohórzami a Turkami je šo 5. junija blisko Maljata šapocžaka. Turkojo bychu hacž do Rušowšajafa nasad cžerjeni a šu tutón džēni s najmjenšcha 500 muži šhubili.

Ršchecžijenjo w Wošniji a Herzegowinje šu tež šašo něotre bitwicžki s Turkami mēli a šu tucži w tychle dnjach tóšchto ludži blisko Livna šhubili.

Swětne podawki.

Ršmske kħžorstwo. Pschi njewjedrje, kotrež pjatk 1. junija wjecžor w džewjatej hodžinje psches Lauterbach pola Štokpnja cžeh-nješche, bħšł do dwora žiwnosčerja Šancža dyrri, tam šapali a wschitke twarjenja tuteje, kaž tež šušodneje Winklerjež žiwnosčje do procha a popjela pschewobrocži. Šancžej je šo wysche šošpodarškeho gratu a domjazeje nadobny tež škót špalił.

Ś wotkhorowanjom prynza Wafa je hiżom taś daloko, so móże kóždy dzei nětotre hodžiny s wonka kóža pschebhwacž.

Sakška wojerška intendantura je sa 22,000 markow trjenjom, poškleszczomych zychow a kóžomych rubow skasała a to pola tajkich fabrikantow, kiž pola tkalczow wysche Budyschina dżelacz dawaja, taś so smēja tuczi nětotry czaś wěste dżelo.

Musztrowanje mužstwom 1) k wojerškej škuzbje kmanych, 2) k taś mjenowanej ersagreserwy I. a II. klaszy postajenych, 3) na dišpoziciju pušchczenych wojakow a 4) wot fastupjenja wotpokasanych jenolětnych dobrowolnikow smēja so 19. junija w Bisfopizach a 20., 21. a 22. junija w Budyschinje a to we wobemaj městomaj na tšeleńni.

Teho majestoscž kral Albert je prěnjeho junija do Nagaga w Schwajzarškej pschijěl a tam w hosczenižu „Willenhoff“ wotstupił, hdžež ma šwoju kwartiru.

Druhi bataillon 6. sakškeho infanterie-regimenta Nr. 105, kiž hacž dotal w Schlettstadtu stejescze, je w nowšchim czašu do Strašburga pschepołożeny.

Žandarm Surij Weiskner w Galschtrowje je dla šwojeje dohwołneje šwěrnej škuzby powšchitkomne czešne snamjo dostał.

Němški kžězor, pruski krónprynz a pruski prynz Albrecht šu se šwojim wošebnym a psychnym pschewodžěnistwom 5. junija do Siegniza pschijěli, hdžež buchju jara pscheczelnje witani. Město bē jara rjenje wupyschene. Woni bēchu tam teho dla pschijěli, dokelž chžychu na jubileju, kotryž regiment kralowskich grenadierow (Königs-Grenadier-Regiment) No. 7, w Siegnizu stejazy, w tych dnjach šwjeczescze, pschitomni bncž.

Sa tych offizierow němškeho generalneho staba, kiž šu wot kžězora dowolnoscz dostali, so šmėdža so w ruskim generalstabe na wójnje wobdžělíč, šu wojazy šerbškeje narodnosczje wubrani. Čži šo s nimi na wójnu podadža, dokelž spomnjeni offizierowo ruskmu rycž njerošymja a budža jim teho dla Šserbja k pomozu, dokelž stej šerbška a ruska rycž jara na šebje špodobnej. Naschi Šserbja móža so tež s połodnišchimi Šserbami a s Boskarami sryczecž, hdžž je ruske wójško psches Donawu pschecrocžiko. — (Tak barlinške nowiny pišaja, a hodži so tež tajkej powjesczi wěricž. Duž prošymy, so by šo nam k nawjedženju dało, kať czi Šserbja rētaja a šwotkal šu, kotrychž šu horka naspomnjeni wyschzy k ruskemu wójšku šobu wšali.)

Němški kanzler wječch Bismark w Rissingenu pschebhwya a je tam nětotrych šwojich wyschichich sastojušnikow k šebi pschincž dał, so by s nimi dželak. S teho je widžecž, so šu krajne naležnosczje w tu šhwilu tajke, so Bismarkej njedowola, žyle prošny kłodžicž.

Nětotre němške želešne wójnske kódze šu po porucznosczzi kžězora šańdženy tydženi wotjēle, so bychu šo do bliskosczje tajkich turkowskich městow podale, hdžež bjes tamnišchimi wobhydlerjemi tež poddanjo němškeho kžězora bydla. Tute kódze šu k jich šakitanju psched nadpadami Turkow wupóšłane.

Awstria. W awstriškim kžězorstwoje nimale dwaj millionaj Rumunow bydli a to s wjetšcha w Šsedmihródškej a w Banacže, kotrejž krajnje pod roškafowanjom wuherskeho (madžarskeho) ministerstwa stejitej. Dokelž Madžarjo sa ranjenych a khorych turkowskich wojakow pjenjesh skladyja, chžychu wuherszy Rumunojo tež sa rumunškich, pscheczivo Turkam wojowazych wojakow pjenjesh šhromadžowacz. To pak je jim wuherske ministerstwo kžěšje rucze šakasało, a jako šo Rumunojo na to wobczěžowachu, prajizy, so dže je Madžaram dowolene, sa Turkow pjenjesh šhromadžowacz,

dha žane druge wotmolwjenje njedostachu, hacž so bu jim s nowa hišcže kruzšicho šakasane, šo na šhromadžowanju pjenjesh sa rumunškich wojakow wobdžělíč. Njespokojnoscz bjes wuherskimi Rumunami je teho dla jara wulka.

Ruskowska. Kžězor Alexander bēšche prjedy šwojeho wotjēšda k wójšku šwojich póšłanzow, kotrychž w Berlinje, Londonje a Winje ma, k šebi do Petersburga powołał. Tuczki šu šo nětko šašo na šwoje města wrócžili a najšterje na němške, jendželške a awstriške knježerstwo wukladowanje wotekali, kať chze ruski kžězor dale pscheczivo Turkam štutkowacz a kať šo po škóncženej wójnje šadžeržecž.

Grichiska. Nowe grichiske ministerstwo je šo sa wójnu pscheczivo Turkam wuprajžo a dawo teho dla k temu wulke pschichoty cžinicž.

Turkowska. W Konstantinoplu šu kať na hlomu šraženi, dokelž wšchėdnje hubjenšche powjescže wo šwojim wójšku dostawaja. Žedyn druhemu winu dawo, žadyn pak njewē lēpje cžinicž. A dokelž šo sultan Abdul-Hamid boji, so mohła pod tajkimi hubjenymi wobštejenjemi revoluzija pscheczivo njemu wudyríč, dha wón pschczo hišcže na asiatskej štronje Konstantinopla bydli.

Lětny džen šwjercže njebo šubeje mandželškeje † 9. junija.

~~~~~

Dženš s nowa šašo šašwita
Tón šrudny džen — o maczeška —
Šdžež ty psched wóšom lětami
Šzo psches šwjercž wot mje wotdžěli.

Duž s nowa dženša w šrudobje
Twój luby row na kēchowe
Ma šwjertnym dnju ja wopytam
A šrudne šylšy popšlam.

Tež lēška šobu žaruju
Ša mojob' luby' wnuka tu,
Kiž — Bohu žel — je wumrjet tej
Šam daloko we Bajerškej.

Šaj Meje jed'n a dwazytoš',
To druhi džen tych šwjatkow jo,
Wón daloko we Remnacže
Ma tyfus-khoroscz wumrjet je.

Šdžž lětow pjecz a dwazyčži
Bē dofonjał tu na šemi,
Dha po pjeczdnjowej khorosczzi
Wón psches šwjercž tón šwēt wopuschcži.

Ša pschewodžach se šrudobu
Šoh' na kēchow we Wirbenzu,
Šdžež ewangelska wošadka
Šsrijedž podjanskich šo namaka.

Dha spi tež ty, mój wnuko, spi,
Šať ja — twój džėd — we šrudobi
Tež dženš czi šobu pschewołam:
Spi derje, luby wnuko, tam.

Pětr Mlónk.

Pšchispomnjenje. „Wnuť“ je to šamo, šchtož němške „Enkel“.

Ze Serbow.

§ Budyschina. Wóndano šo w jenej bliskej restauraciji to njesbože sta, šo bu wot jeneje wulkeje czumpakny, na kotrejž bęšče tojščo džęczy, šynej feldwebela B., kotryž bę šo sady na czumpaku powješnył, noha rosražena.

— Esyn jeneho tudomneho czašnikarja je š altana, dwaj poskhdaj wyšokoho, dele panył a šebi pschi tym ruku skamał.

§ Kettiz. Našch nowy diaconuš, t. kandidat duchownstwa Handrik, rodženy w Rubschizach, budže jutše njedželu 10. junija do šwojeho sastojnstwa sapokasany.

§ Kotez. Našch wučer a fantor t. Michalk da šo emeritowacz a ma šo jeho město bórny šašo wobšadzić. Eži, kiž wo nje rodža, maja šwoje samotwjenja hacž do 20. junija t. l. na t. šchulškeho radžicžela Grüllicha w Lubiju wotedarč. Našche šchulške město ma 1621 markow lętnych dohodom, do kotrychž je 72 markow jako šaplata ša wučzbu we wudokonjazej schuli licženyh. Tola doštanje wučer hišcže 432 m. ša wjazhohožiny, ale to jenož hacž do jutrow 1878, a jeho mandželška móže šebi lętnje 44 m. ša wučzenje žonjaznych rucžnych džętkow šašlužicž.

§ Plušnikęz. Šańdženu póndželu, 4. junija, popođnju je šo tudomna gmejnška kęža wotpalika. Kał je wohen wušchoł, njeje srate.

§ E Žarkow. Pschi wotnoščenju jeneje stareje brožnje, ryczer tubku šušchazeje je šańdženu póndželu, 4. junija, popođnju w 4 hodžinach kęžeži hetman tudy a kęžer w Ežornjowje Handrij Lowka, rodženy w Lejnje pola Butez, na šrudne wašchnje šwoju šmjercž namakał. Lowka mjenujzy pschi wottorhanju na jenej kače šedžešče, kotraž šo rosłama. Šches to wón tał njesbožomnje dele padny, šo dyrbjęšče ša 4 hodžiny wumrjeć. Wón šawoštaji wudowu a dwę holžy.

P ř i l o p k.

* W nozy 30. meje bu w Budyschinje jedyn cigarypschedawał, jako chžyšče šo do šwojeho, na nowořalžskej dróšy ležazeho doma podacz, wot dweju cžęškej dželaczerjow, kotraž na tudomnym dwórnišcžęz dželataj, nadpadnjeny a jemu hłowa š nožom ranjena. Taj škóštnikaj bušhtaj hnydom wot polizaje popadnjenaj a do jastwa wotwjedženaj.

* W Oberwieřenthalu bę 29. meje wulke krupowe njewjedro, pschi cžimž krupy we wulkosčži hołbjaznych jejow dele padachu. Pošdžišcho bę wulka mřha.

* Š Bosnanja pišaja, šo je 27. meje Bože njewjedro w Wřeřčenje řřjedža Božeje mišče do žyrkwoje dyrko; 80 cžlowjekow je t njesbožu pschichko, šchescžo wostachu hnydom morni a drusy bęchu jara cžežto ranjeni. Jenemu wučerjej bušchtej ramjeni rosraženej a hłowa šo jemu žyle rostkocži.

* Š Lercara w Italskej pišaja: Někotři škóštnizy chžychu šo nad wyschšchim polizajškim inspektarjom, kotryž je šo w šwojim sastojnštwje pschego jara křuty pokasał, wjecžicž. Tehodla woni jeho kęžu podrychu a ju, hdyž polizajški inspektar se šwojej žonu a dwęmaj džęčjomaj we kožu ležešče, š polberom rosčuchnychu. Na tutón rosčuch wotucži žhle měřtacžto a š wulkim próžowanjom polizije a řušodow šo radži, inspektarja se šwojej šwójbu š pło= mjenjow žiwych wučžahnyč.

* Darj, kotrej je bamž Bius IX. t šwojemu 50lętnemu biskopškemu jubileju se wšcheho šwęta doštal, šu w dwanaczoch wulkich šalacy bamžoweho hrodu, „watikan“ mjenowaneho, wustajene. Šsu

to najbóle měřnište pschnosčę a draščęnja, kač tež wupřščenja wołtarja a šchož je hewał t Božej šlužby trjeba. Wot darow, kiž šu tam š krajow, do němřkeho kęžorřtwa šušchaznych wustajene, štej dwę wulkej šali napjelnjenej.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanš Depla. Š lubosčę nastanje hnęw a š hnęwa nastanu pufi.

Mots Tunka. Baj wšchał tola, š lubosčę móže jenož tola šašo lubosčę nastacž!

Š. D. Ně, w Karezach je to hinał.

M. T. Ale cžeho dla dha?

Š. D. Ně, tam je holža, kiž ma lubęho, kiž je wojak w Draždžanach. A w Bramboru je mřodženz, kiž je šo do teje holcži šalubował, a ša njej kašy. To pak je tón wojak šhonit a šo na to tał rosčhjewat, prajizy: „Šdyž ja šhonju, šo tón mřodženz šašo ša njej polęše, dha wón žačošne pufi doštanje.

M. T. Šm hm, haj tał pufi nastanu. Něłt ja rosčmju.

M. T. Nicžo noweho, Šanšo?

Š. D. O haj, nowy špęw šym wot škarjow šušchał, jako wóndano nimo jeneje škaty džęch. Woni takle špęwachu:

Tu w škale jedyn plumpašče

A na škarjow šwarješče,

Šo jedyn na njoh' prajit je,

Šo cžerpatu wón rosšit je.

Wón potom jara wołasče,

Šchož mišhtrej šo uelubješče.

Woni potom hišcže špęwachu, šo jenož 7 pjenjeřkow na hodžinu doštacž ma,

A šo je prjedy wajchtał był

A prošcerjom nje! czerpicž chžył,

A dokelž je jim korby brał

Nje! dlęhe wajchtał šawoštak,

Šo dyrbi křodžicž do škaty

A tam šo pschahacz do kary.

M. T. Šm, džiwny špęw to!

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michalkša žyrkej: Korla August Probst, mjenowany Rabowski, džęlaczer a wobhdler, š Šanu Šhrystianu Mřhnez w Šajdowje. — Šan Korla Šęna, kęžer na Židowje, š Marju Šottijez, njebo Šalki w Delnjej Kinje wudowu.

Křęeni:

Šętrowska žyrkej: Selma Amalia, Korle Augusta Šęnti, kamjenjerubarja, dž.

Michalkša žyrkej: Martha Klara a Ota Pawoł, Pawoła Šermannu Mřertena, murjerja a wobhdlerja pod hřodom, dwójnikaj. — Selma Šulba, Šjedriča Šilhelma Beuchelta, džęlaczerja a wobhdlerja pod hřodom, dž. — Šana Augusta Ernestina, Šandrija Klawiška, džęlaczerja a wobhdlerja w Małym Šjellowje, dž.

Katholřka žyrkej: Ernst August, Ernesta Augusta Šchottij, murjerja tudy, š.

Zemrjeći:

Džen 24. meje: Korla Robert Šęncž, korbęř na Židowje, 60 l. — Ota Pawoł, Pawoła Šermannu Mřertena, murjerja a wobhdlerja pod hřodom, dwójn. š., 23 hodžinow. — 26., Richard Arno, Šana Ernesta Šobrata, měřcžana a wojnarja, š. 6 l. 3 m. — Emil Max, Ernesta Bohuwęra Emilia Kunatha, tyšerja a wobhdlerja na Židowje, š., 10 m. 17 d. — 29., Šurij Moriz, Šana Ernesta Šobanje, měřcžana a řęniřkeho miřtra, š., 6 m. 9 d. — Šurij Kurt, Korle Eduarda Špicęža, džęlaczerja a wobhdlerja pod hřodom, š., 5 m. 23 d. — 30., Šandrij Šobał, grařki miřtr a wobhdler w Delnjej Kinje, 61 l. 10 m. 9 d.

Placizna žitow a produktow w Budyschinje 2. junija 1877.

	Na wikach		Na burzy	
	wot mf. np.	hacž mf. np.	wot mf. np.	hacž mf. np.
Žitowy domos: 3819 mýchow.				
Pščenja 50 kilogramm	11 61	13 69	12 80	13 69
Rožta " "	10 38	10 57	10 12	10 60
Seczmjen " "	8 33	8 69	8 33	8 69
Wowš " "	7 90	8 20	7 60	8 —
Gróch " "				
Wofa " "				
Kapš " "				
Sahš " "				
Sejbuschka " "	12 —			
Berny " "	16 25			
Butra 1 " "	2 23	2 50		
Szyno 50 " "	1 80	2 20		
Szłoma 1200 pt.	3 80	4 —		
	36 50	38 —		

Telegrafiski bureau w sadnym twarjenju pósta na bohatej hašy je kóždy džen wotewrjeny wot rano 7 hacž wječor 9 hodžinom.

Čzahi hornofuzišteje železnizh:

Wotjěd i Kofhsurta	4	1 45	4 45	Wotjěd se Szofolzj	10 46	2 45	6 45
Sórti	4 55	2 16	5 40	Rufowa	11 15	3 8	7 25
Rišteje	5 15	2 25	5 57	Wifowa	11 34	3 24	7 55
Wifowa	5 35	2 37	6 16	Mückenberga	12 6	3 49	8 35
Wuješda	6 20	2 59	6 55	Ruhlanda	12 32	4 20	9 15
Kafa	6 40	3 11	7 14	Wyšofo Rufowa	12 52	4 35	9 40
Wojerez	7 10	3 30	7 40	Wojerez	5 20	1 21	4 54
Wyšofo Rufowa	7 40	3 50	8 11	Kafa	5 49	1 44	5 11
Ruhlanda	8 20	4 5	9 10	Wuješda	6 20	2 7	5 25
Mückenberga	8 45	4 19	9 33	Wifowa	7	2 37	5 44
Wifowa	9 25	4 38	10 10	Rišteje	7 30	2 56	5 58
Rufowa	9 50	4 52	10 32	Sórti	8	3 10	6 8
Wchijěd do Szofolzj	10 15	5 10	11	Wchijěd do Kofhsurta	9	3 55	6 40

Wifow je Eifterwerda, Rufow je Liebenwerda a Szofolza je Falkenberg.

Muzia trawny.

Wjatt, 22. junija 1877, dopoldnja w 8 hodžinach budže šo trawa k žynu na lukach, k nješwaczilskemu majorat-skemu knjeistwu klušchazyh, na pschepadžowanje pschedawacz.

Wuměnjenja šo psched sapoczatkow aukzije wošjewja.

Šhromadžisna pschi parkowym mošeje w Nješwaczidle.

W Nješwaczidle, 7. junija 1877.
Grabinski lěžowj a rentski hant.
Bretschneider, rentmischtr.

Drjewowa aukzia na drobjaniskim revieru.

Wutoru, 12. junija, budže šo w drjewnišcju pschi wošiniskim hacze

120 Km. kójnowych šcžěpow a 59 stotnjow kójnowych walcžtow, w drjewnišcju pschi „nowych lukach“ po dobrošdacju tež něščto duboweho šcžěpoweho, kulečkoweho a repuchoweho drjewja a schmrětowych walcžtow ša hotowe pjenješy na pschepadžowanje pschedawacz.

Šhromadžisna dopoldnja w 9 hodžinach w **Drobach.**

W Minakale, 6. junija 1877.
Grabinska Einsiedelska inspekzia.

Lithografowane wistne khartki
(100 šhtuk 1 martu a dróžičo)
wobštara rucze

Arthur Scholza, knihibupž
w Hoščiz hašy 700.

Spodžiwne wěščzenja na lěto 1877 a 1878

wowečerja Thomasa (němsti) ma ša 10 np. na pschedani
Arthur Scholza, knihibupž.

Muzia šlanja na kupjanskim reviru.

Schtwórtk, 14. junija t. l., budže šo něhdže 40 lošow rjaneho kopaneho šlanja w „džělenych kójnach“ ša hotowe pjenješy na pschepadžowanje pschedawacz.

Šhromadžisna dopoldnja 1/2 10 hodžin pschi drjewnišcju w „džělenych kójnach.“

W Minakale, 6. junija 1877.

Grabinska Einsiedelska inspekzia.

Muzia trawny.

Četuschy žynowj wužitk na sprejowych lukach rječerkublow Školbiza a **Schčenzy,** we wojerowiskim wokrješju ležazeju a k radečanskiemu knjeistwu klušchazeju budže šo na šlědowazyhaj dnjomaj rano wot 8 hodžin na pschepadžowanje pschedawacz:

póndželu, 18. junija t. l., w Školbizu, šapoczatk na hrodowskej kuzy;

wutoru, 19. junija t. l., w **Schčenzy,** šapoczatk na mlyniskej kuzy.

W Kakezach, 9. junija 1877.

R. Pelz, wyschšchi hajnik.

Pschedawanje žiwnošče.

Sahrodništa žiwnošc čzo. 1 we Wulkim Pschesdrěnju pola Budyschyna budže šo póndželu, 18. junija, dopoldnja wot 11—12 hodžinow se šwobodneje ruki pschedawacz. Ležomnošče wobšteta š 12 kórzow pola a 4 kórzow luki. Wuměnjenja budža psched termiju wošjewjene. **Wobšedžer.**

Četuschy žynowj wužitk

na něhdže 8 kórzach sprejowych lukach pschi něwšeczanskich mjesach budže šo

šrijedu, 13. junija t. l.,
popoldnju w 3 hodžinach

na šamych lukach pod wuměnjenjemi, přjedy wošjewjomnymi na pschepadžowanje pschedawacz.

Šhromadžisna w forczmje w Něwšeczach.

Agent Franz w Budyschinje.

Drjewowa aukcja.

Wutoru, 12. junija t. l., dopoikdnja w 9 hodzinach budze so na dubjanskim rewieru

100 bršowych muzikowych kruchow,
5,5 Rm. bukowych knizow,
106 = kšojnowych schčepow I. družiny,
22 = wólšowych a bršowych korjenjow,
30 stotnijow twjerdných walcžkow a
6 = kšojnowych wulešowanškich walcžkow

na pschekadźowanje pschedawacž.

W Barcže, 5. junija 1877.

Wiedemann, wyschšchi hajnik.

Skorkalk a Schwablowny kizlik k spěšchnej blejsche

porucža po najtunišchich placžisnach

Otto Engert
w Budyschinje

na smutškomnej lawškej hašy cz. 122.

Pschedawanje deskow.

Wšchi wyschšchim hajniktwje we Łasju steji 61 kop zyle krutych 9 kohečow došchich deskow na pschedań, bjes nimi

1 kopa	$\frac{6}{4}$ zolowškich	po 50 tl.
30 kop	$\frac{5}{4}$	= 32 =
20 =	1	= 16 =
10 =	$\frac{3}{4}$	= 10 =

Samotwjenja maja so wotedacž pola knjesa wyschšcheho hajnika Wenzela tam.

Müller.

Jaquety w trifocže, komocže a w židže,

wulka a pschiležaza fačona wot 2 tol. = 6 markow a drožšcho.

$\frac{6}{4}$ ščeroški kattun barbunjepuschčaty wot 18 np.,

$\frac{6}{4}$ ščeroški pitej " 35 "

wolunijane draštowe tkaniny " 35 "

porucža w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

póbla hlowneje straže.

Psowodžisnowu štoru

kupuje po najwyschšchich placžisnach

Otto Engert

drogowe khlamy na smutškomnej lawškej hašy.

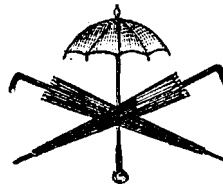
Fabrika pschedeschčnikow

M. Schmidt

268 na jerjowej hašy 268

porucža swój wulki wubjerť kłónczunikow a pschedeschčnikow wšchěch družinow k dobro-

czitwemu wobkedźbowanju po najtunišchich placžisnach. —

Porjedženje a po-

G. Joachim, Atelier ja njebolosne sažadźowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, cziježenje, sahnacže subnolenja atd., w Budyschinje, na smutškomnej lawškej hašy 120 pola k. pjekarja Klingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodzinow.

Pschedawanje škotu a inventara.

W prjedawškej Rokliž žiwnošči w Nješwacžidle budža so pschichodny šhtwórk, 14. junija 1877, rano wot 9 hodzinow 1 kón, 4 krumy, 3 cželata, 1 mlócžaza mašchina, 1 wějaz mašchina, 1 hylanjowa mašchina, 3 wošy se železnymi wólkami, kaž tež wšchelaki ratařski a hospodarški grat na pschekadźowanje pschedawacž. Müller.

Prjedawšcha Rokliž žiwnošć czo. 20 w Nješwacžidle, wobstejaza se 17 kórzow dobrehu pola, kuki a kerkow, s mašynnymi twarjenjama na najlěpšim měsčje ležo, so šhtwórk, 14. junija t. l., pschipoikdnju wot 12 hodzinow pscheda, k cžomuž chzyli so tam kupžy šhromadžicž. Wobkedžer.

Jena rucžna rola je na pschedań. Hódže? je šhonicž we wudawarńi „Serb. Nowin.“

Jedyn džecžazy wós je tunjo na pschedań na žitnej hašy pola pjekarja Pahlischa.

Jenu s nohomaj teptanu Masšinu k šhicžu

ma na pschedań August Nämisch, na garbarškej hašy 424.

Franzowske karnikle ma na pschedań Otto Nämisch na garbarškej hašy czo. 424.

Wowžnu a jecžnu kłomu

ma na pschedań Šušter na Židowje.

J. M. Hornoff

na hornčerskej hašy s napschecja „Münchner Hof.“

Wšče so spěšanje,

porjedženja

czajnikow (segerjow) spravnje a tunjo wobitaraja.

Dinklerowe hojenje

k wotštronjenju khornych a nječiznych wutkow w cžele (kiz so na khorosčach wina).

Za budu hobotu, 16. junija, w Budyschinje w hoscženju k „békemu konje“ wo jstwe czo. 5 rano wot 9 hacž popoikdnju do 5 hodžin k rycžam, a hoju woczibolenje, kłowubolenje, pihi a wuhry, czerpjenje w žoldku (wroczenje), kóžokhorosče (kšhawu), njemóz, rheimatizmy, tajne khorosče psches wotštronjenje khornych a nječiznych wutkow w cžele.

Fr. Ph. Dinkler

w Draždžanach, Jacobsstraße 5, I., naturški lékař.

Porucženje. Nječ tola wšchitžy, kiz maja wot wšchelaticž khorosčow czerpicž, na to ledžbujaja, hdyž knjes naturški lékař Dinkler s Draždžan do Budyschiny pschitidže, hódže wón w hoscženju w békem konju pschewywa. Po mojim pschewwedenju so psches jeho wšchitžnje wšchitke šchódne a khorow wutki s cžlowjefa wotštronja a tón potom wěšče wotšhori. Prof. Alex. Geier, kral. sakski sudnik tolmacz w Draždžanach, Humboldtstr. 3, II.

**Wschitte družiny
kanapejow, stolzow, tapetow
a rouleauxow**

we wulkim wubjerku porucza najtunišeho

Julius Siebeck, tapezierar
pšched schuleckimi wrotami s napschecza Wei-
gangez kamjenjoczišchczernje.

Wschitte porjedzenja šo špěschnje
a tunjo wobstaraja.

So bych šwój wulki šklad trochu
wurumował, pšchedawam nětko wscho
po poniženych placzišnach.

W Budyšchinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,
klempnałski mišchtr.

**Rozkowany stwjelzowy abo
njetrjeny len,**

kaž tež wutreny len kupuje po kóždej džěl-
bje mechaniska džělopszadownja w **Sajnišach**.

Kóždu džělbu trieneho a njetrjeneho lenu
kupuje po najwysšichkej placzišnje

W. Bäcker w Raschowje.

Škobotu w hosceženju k štotej hwěšdže w
Budyšchinje.

Syrop

jara šłódky a derje šłódzazy, punt po 20 np.
porucza **Hermann Kunack**.

Palenz

we wschittkich družinach porucza hosceženjarjam
a šabopšchedawarjam w dobrej tworje po
najtunišich placzišnach

destillazija Hermana Kunacka
w Budyšchinje na bohatej hašy.

Palenz

w šnatej dobrej tworje porucza knjesam šabo-
pšchedawarjam a ratarjam po najtunišich
placzišnach

Ad. Rämisch na šerbskej hašy.

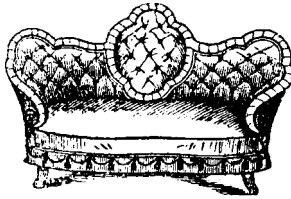
B. Kneifelowa

wložowa tinktura,

wot najwuwolanskich šekarjow (**pschirunaj
wopřizna**) nanajšpěje poruczena, dopóšnaty
najšpěšchi, jeli niž jemččki, wo prawdže sprawa-
ny šredt, šo by šo niž jenož wupadanje
wložow šadžeowało, ale tež njeliczomne, poli-
zajšy wobtwjeržene pady to wobšwědčza,
doholětnje plěchaczstwo wotštroniko. Ma jenož
na pšchedan **Heinr. Jul. Linda** w Budy-
šchinje, w šlafonach po 1, 2 a 3 markach.

Slyšchne njedostatki,
hluchoslyš wěšče a došpołnje šahoji, jeli
njeje pschinarobžena,

F. Kattepoel w „Alhauš, Westfalen.“

Kanapeje, jara pěkne a tunje,

ša 18 markow a wjazy, teho runja
matrazy ša 18 markow a wjazy najpodwolnišeho po-
ruczam. — Těho runja tež wschitte tapeziercke džěla doma a druhdže derje a
špěschnje wobstaram.

Franz Matthis, tapezierar

na Šojchiz hašy (Šojchwitz) 742, po 1 šth.

Reinhold Hartmann jun.,

**pšchedawarnja platu, manufakturowych
tworow a šchijaznych maschinow.**

Mojim čěšćenym wotebjerarjam w měsčce a na wsach
s tutym najpodwolnišeho k nawjedženju dawam, šo šym
ja moje pšchedawanje w budže pschi radnej kbeži na tu-
domnych wječnych dnjach (šobotu) šastajil a prošchu, mje
pschi potrebjje w mojich šklamach

23 na šerbskej hašy 23

wopytacž.

Reinhold Hartmann jun.,

**pšchedawarnja platu, manufakturowych
tworow a šchijaznych maschinow.**

Serbam w Hornjej a Delnjej Lužicy.

Kommissija literarneho a ryčniskeho towarstwa „Slavia“ za zběranje pěšni,
bajkow, powjesćow, prajidlow, powšitkownych a wosebje prawizniskich
wašnjow postaji sebi, zo budže runje mjenowane basniske plody nic jeno w Čechach
na Morawje, w Slezskej a Šlowakskej, ale tež we woběmaj Lužicomaj napisować a
wudawać.

Duž wobroču so k serbskemu narodu we Lužicy, zo by ju w tutym prócowanju
wšomóžnje podpjerał; přede wšěm pak prosy kommissija čěšćenych wótčincow a
serbske šudentstwo, zo by w časopisach a na swoju ruku na jeje a zawěšće tež na
swoj wuspěch k temu skutkowało.

Mějo hižo pomoc wot Wašich študowacych w Prahy slubjenu, nadžija so kom-
missija, zo njebudže tež druhdže wotpokazana, a zo tak zhromadnje z prjedy mjeno-
wanych krajow pomału wšo zeběra, štož so dotal hišće njeje wudalo. Při pisanju
zběrkow, prosymy, zo bychu zběraćeljo wšitko jasnje a zrozumliwje woznamjenili,
sami něčeho njepřidawajo a ryč z basniskimi wurazami njewupyšjejo, ale zo bychu
nam wšitko prošče a jednorje tak podali, kaž jim to lud powjeda.

Pěšnje, podkěrluški, přisłowa a prajidla njech so nam pošćelu w prostej ryči
njedziwajo na grammatiku; bajki, powjesće, wašnja njech so pisaja w pismownej ryči,
tola tak, zo bychu so zakhowałe te same słowa, teho runja tež wažne sady w prostej
ryči; přetož wěmy, zo ludowe basnistwo bjez swjeho zdrasćenja wjele zhubuje na
lohkosći, běžitosći a cunjosći.

Dale prosymy, zo bychu so dla lěpšeho přehlada w archivje pěšnje, bajki a z
cyla kóžda družina wosebje pisała.

Štóz móže čěški, temu bychmy darmo pošćelali čišćany nawod za tajke zběranje,
štož pak našeje ryče mócný njeje, njech so w běhu šulskeho lěta (wot 15. oktobra
hač do 15. julija) w serbskej ryči na kommissiju wobroču, kotraž jemu na kóžde pra-
šenje najpředělnišo wotmolwi. Adresa je: Kommissie pro sbírání písní atd. (odbor
lit. ř. spolku „Slavie“). Ferd. trída, čislo 60—II. v Praze.

W Prahy, džen 14. meje 1877.

Frančíšk Hnilička,
t. č. předsyda.

Coelestin Fryč,
t. č. pismawjedžeř.

Maćica Serbska.

Na léto 1876 su dale swój létny přinošk (4 hriwny) slédowace sobustawy towarstwa Maćicy Serbskeje zaplaćili a to: k. ryčer-kublerški najeńk Wjeńk w Zdzerju; k. farař Hermann we Wotrowje; k. ryčer-kubler Parčewski nad Grabjanowom; k. měščanski wučer Kapler w Budyšinje; k. seminarski wyšši wučer Fiedler w Budyšinje; k. farař Mrózak w Budestecach; k. gmejnski prjódkstejer Młynk w Zaryču; k. farař Sykora w Smilnej; k. farař Dučman w Radworju; k. musejny kustos Patera w Prazy; k. wučer Rostok w Drječinje; k. wučer Wagner w Bukecach. (Pokračowanje.)

Přispomjenje. Prjedawše přinoški so w „Časopisu“ kwittuja.

Kedźbu!

Sutšje, njeđzelu, **kolbaskuwukulenje** w Koporzach.

Schmidt, piwařski mištr.

Sutšje, njeđzelu, 10. junija, budže **kolbaskuwukulenje** w Małej Šhóznicy.

Kedźbu!

Sutšje, njeđzelu, **kolbaskuwukulenje** w Rubšchizach. Garbar.

Wuřiczanjske

ratarške towarstwo

šmjeje pónđzelu, 11. junija, popołdnju **wukšod** do Pomorez.

Šchromadźišna na dwórnišćeju w Pomorezach. Wobhladować budža šo špytowanske pola a młotowe přichiprawy.

Wo bohate wobdźelenje prošy **pschedšynda.**

Dwě holzy móžetej dobre bydenje a jedž dostacž pschi Mičlawšćowych wrotach čjo. 303, po 2 šhod.

Ša moje materialnotworowe šhlamy, šjenocžene š destillaziju pytam ja jeneho, šerbšteje rycze móžneho **wuczomnika**, kiž móže bóršy fastupicz.

Hermann Kunack.

Šedyn **šreńk** šo pyta, kotryž móže hnydom do šlužby štupicz. Šdže? je šhonicž we wudawarni Serb. Nowin.

Šedyn młody, šylny čłowjek móže bóršy město jako **wuczomnik** dostacž w šelošórcžanskim mlynje.

Wudawanje khěrľušchow a špěwom,

wot **Pětra Młónka** špiřanych,

budže po někotrych njeđzelach šašo pofracžowacž. Šmoler jez knihičiřšćežnja, w kotrejž šo čžiřćeža, měšće dlešchi čjaš tešo nymeho džela, kotrejž dymbješće do wěšeho dnja hotowe bycz, šo dymbješće wšće druge džela na boš stajicž, kotrejž šo jenož nekaf wotštorcžicž dachu. Nětko pak tež š jich wobštaranju šašo šhwile dostanjemy.

Wudawarnja „Serbskich Nowin.“

Šena bukškinowa šuknja (halbroč) je wóndano w Małych Debšezach namafana a je tam čjo. 28 šašo š dostacž.

Lužičan čo. 5

hakle za tydžen wuńdže a potom tež bórzy čo. 6.

Na létny džej

nahšteje šmjercze

Šandrija Bodlinka

š Bukež;

wumrije 12. junija 1876.

Najmjetschu bolofčej čłowjek čzuje
We ranach, kiž šmjercž nabila.
Najmóžnišcho wutrobu hnuje
Kónž nahšy šwěrnob' pschecžela:
Kiž šdaleny wot wšćitkich tu
Ššmjercž namka w wofomiknjenju.

Ach, tajku bolofčej, luby nano!
My š noweho džejš čzujemy;
Šdžej psched létom, hlaj, bė to ranjo,
Šdžej strowi my šo — dželachmy:
Drje žadyn na to njemyšlo,
Šo Wam ta šmjercž tak blisťo jo.

Šo horžym dnju, kaž tehdom bėšće,
Na wječor nasta njewjedro;
A dokelž šwjatof blisťo bėšće,
Wy podasćeje na dompuč šo:
Tam, — wot wšćech lubnych šdaleny,
Wot blyřta — bušćeje morjeny. —

To bė nam štyř — kiž se šłowami
Tu wopiřacž šo njeđodzi.
Tu šjawnje rycžesće Wóh š nami
A wofasće naš š pofuczi. —
Ščtož tu bjes hnučža šawofa,
Drje husto šyřšow njeřłaka.

Na tamny džej my špominamy
Džejš š nowa š wjele šyřšami;
Nam džejš je kaž šo wuhladamy,
Kať š domej Wy šće šhwatali;
Šaš widžimy, kať do domu
Woš morweho nuts njeřechu.

Te šyřšy, kiž něť pscheliwamy,
Wóh po wěre nam šetřeje;
Šdžej junu, (ach, to prošycž mamy),
Wón šbožnu šmjercž nam pošćeje;
Tam po šyřšach a šrudobi
Bycz čzemy š wami wjeřeli.

Tu šhwilku, kiž šmy hiřćeje živi,
Šso čzemy š šmjercži hotowacž:
Wóh pošyřłi naš, šo w prawej wěri
Š tym móžemy šo troščtowacž:
Šo, kohož Wóh šnjes lubo ma,
Wón powuczi a pošhofa. š. p.

Š wopomnjenju

na šrudnu šmjercž

njebo **Ernsta,**

Šana Šmole w Šeschawje jenicžšeho šyna.

Tajka šrudnosčej wo prawdži
Dokhi čjaš tu byla njeje,
Kaťuš pjatť pjeć njeđželi
Psched wječorom ščtwórtob' meje
Šmolež dom we Šeschawi
Njenadžuzaj potrjechi.

Šeń'čži šyn tón wjeřele,
Kať w tym čzaju wachnje bėšće,
Pšichćaktu šej dželacše,
Šdžej pak wón š njej piřćacž čzysće,
Dha tón klož, kiž w předu je,
Ššo jom' šuže do šćije.

Tať ša bėřłit hodžim
Kiž bė předy strowy, čžily, —
Wěču tež jom' š pomogy,
Njebė hužom wjazaj žiwy;
Nan, hdyž domoj woróczi šo,
Njenamka joh' žiweho.

Tať bu, luby šynto! ty
Šrudnej šmjercže štyřšniweje
Nahle wot naš wofany,
Kať to ničto šyřšćak njeje; —
Šaj šmjercž, kaťkaž bėšće tu,
Nje' šćeje byla š šyřšćenju.

Wóšom lét šćěšćej měřazow
Wón tych štaršćich radofčej bėšće,
Dha pschēs Wóžich jandželow
Pšchewodženy š njebjū džěšće,
Šdžej něť Wóži jandžel je,
Duž šo štaršći njerudžče.

Š njebjā wón wam pšchiwofa:
Luby nano! luba macžė!
Wo mnje abo moje dla
Wy šo rudžicž njetřebacžej;
Ja šej na tu šemju š wam
Nihdy wjazaj nježadam.

W město mojich towaršchow,
Kotrychž mějach na tym šwěczi,
Ššyřš Wóžich jandželow
A tež wšćitke Wóže džěczi,
Ššo tu šo mnu towaršća,
Šo mnu, Wošoh' Ernšćelka.

Duž šo dale njerudžče,
Luby nano, kotry, macžė,
„Ščtož Wóh čžini, dobre je“;
Šdžej wy na njoh' špominacžej,
Dha šo š tutym troščtujcžej,
Šo wón Wóži jandžel je.

Pšchēs šrudžbu do wjeřela!
To je pučž tych Wóžich džěczi,
Šdžej šo junu dořonja
Tež waj' bėh tu na tym šwěczi,
Dha wy špóřnacž budžecžej:
Wóh wšćo derje čžiniť je.

Duž dha špi něť, Ernšćelko!
Čžišće w twojim šhłódnym rowje,
Šacž to ranje šwita šo,
Šdžej Wóh tež po šwojim šłowje
Tebe š roma wubudži
A naš šašo šjednoczi.

Šedyn pšchecžel

pschēs Pětra Młónka.

Štvořtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 24.

Sobotu, 16. junija

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Čiž hami čješćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža sa nje na třecze šchtwořtlěto 1877 do předka placiciz, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotepadža. Čiž, kotřiž šebi „Serbske Nowiny“ pšches póst pščinješć dawaja, njech tola njesapomnja, šebi je tam bórny ščasacž. Na šchtwořtlěto šaplaczi šo ša „Serbske Nowiny“ na šakšich a pruškich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho šěžorštwa 1 marka a š pščinješćenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakcija.

Ščherad h m ĩ d a.

(Powjedancžto š Bošnije.)

(Pořracžowanje.)

Šašnje šwěćzi šlónzo nad Nowym Bazarom a Košowškej runinu. W měščze a w jeho wokołnoščzi je wulka hara. Konjaze wopušće pjerchotaja w powěštje a wokoło nich šmahuja šo barbojte šhorhoje Bošniškich begow. Tuczš běchu šo šwojemu knješej pošłuchajo šhromadžšli, šo bychu rjanu Emiru wušwobodžšli, ščješćžianow ša jich šhróšłošć pošhotali a šapušćžšli wšchón kraj wot Nowo-Bazarškich murjow hacž š wyššokim horam. W šlónzu blyškotachu šo pošłočžane a šlěborne ščšity a brónje, kaž husto pščinah jěšdny na ryčšlym konju. Tu a tam jěchachu čžrjódž šo wješelo na krawne bitwy; pšchetož Bošnjian lubuje wójnu a wošebje tu, hđžž móže taš prawje wbohich ščješćžianow čžwilowacž.

Tu šakšincžš hšłš Muzžina š wyššokeje wěže, napominajo lud š pacžerjam. Wščšitžy padnu šo pobožnje modlo na šwoje kolena. Njeběchu hšščžze dospěwali, dha — ščto to? — wobrocžšchu šo wščšitžy š pošdnju na drohu, wjedžazu wot Wucžštrina — šónž běšče š modlenjom. Tam na drošy jěchaja ščštrjo jěšdni hajdukojo, kiž šo bješ bojoščze a se šazpěwanjom na Turkow šhla-đujo bliža.

„Šaj, to šu šgjaurojo“, wołachu begojo, „pščinšdu šnadž, šo bychu naš wušmėli.“ „Ženje njecham rjanošće Paradisa wohladacž!“ džesche je šubami ščšipjo Ali Wadajčž, Šworniškeho pašče šyn, „jeli hajdukam šo šašo do jich lěhwa wróćicž dam. Ša mnu!“ pščinwoła šwojim wojakam a pušččzi šo hajdukam napščecžzo.

„Nječžwilucžze konje“ wołachu jim hajdukojo š nasdala. „Wšy chžemy š Nowo-Bazarškim pašču jednacž.“

„Njewonječžješćžuj mjeno šwojeho knješja, bješbožny njewóšniko! Ššhšchju-li raš mjeno š twojich njecžššštych hubow, rošččepu čži šawěščze šłowu, byrnješ šapóššlanz byl.“ Šso pošmėwštjuo hšladachu hajdukojo na njeho. Na to džesche Ščšerawiza: „Pašcha wšščaf šo nješby tebi ša tajku šlužbu džafowal: my šmy wěščzi se žiwjenjom jeho džowki Emiry. Praj, hđže jeho nadenđžemy? Š tobu nimamy nicž wucžšnicž.“

„Ščžšhuj mojeho knješja!“ džesche roščšobjenu Wadajčž a šo wobrocžšiwšči jěchššče napšjet. Šajdukojo čžehnjechu pomatu ša

nim. Š pošhmurjenych woblecžow renegatow w lěhwe móžachu špóšnacž, kaš by šo jim šesčšlo, nješby Šmirine žiwjenje ša nich rukowalo.

„Šlej njewóšnikow!“ pščinwoła jedyn druhemu na hajdukow pošafujo; „ani brónje njewotpołoža a njepadnu pšched prawowėriwymy na woblicžo — ščto je to hdy widžaf?“ „A kaš hordže wokoło šo hšadaja!“ škobješče šo drugi.

„Allah je móžny a Mohamed je jeho profeta“, džesche šašo šččzi; „ja jich šnajui, šu šhróšli mužojo.“

„Ale ščto dha rycžššch, Pašwan“, šnapščecžšwi jedyn š pódlaštejazych; „kaš dha móže tajkile njewóšnik šhróšli byčž?“

„A tola je wěrno“, praji Pašwan, „wšy jich hšžom šnajecžze: Šlawacžza, Ščšerawizu a Mladenicžow.“

Renegatojo woštachu šo džiwajo š měrom. Šhróšłošć Turka čžješćzi, a to tež na šwojim njepščecželu, a mužojo, kotřychž mjena běchu nětko ššhšcheli, běchu čžješćeni wot ščješćžianow, a Turkojo šo pšched nimi bojachu. Šlawacž! — Šlawacž! — Ščšerawiza! — Mladenowicž! wołachu nětko po žšlym lěhwe a kóždy pštasche mužow wohladacž, kotřychž dla bě husto rašššče pacžerje pódššchšil, šo by jeho Allah pšched nimi wobarnowal, hdyž hdy pšches polo jěchššče.

„To je šónle Šlawacž, kotřž njedawno Škopješkemu pašči džješacž pandurow šabi!“ šawoła jedyn.

„A to je Ščšerawiza!“ džachu drušy; „kaš dha čžekny wón tehdom Trawniškemu wěššrej.“

„Čžafajecžze, ja běch pódla!“ džesche Pašwan. „Powjedaj nam!“ wołachu wščšitžy.

„Aj, wšy tola wěščze, šo bě Ščšerawiza wššchudže, šo pašchojo štoro šadwėlowachu; tež njeshmėdžesche šo žadyn š prawowėriwych wonka widžecž dacž, bješ teho, šo nješby kulow hajdukow powoptaf!“

„Žadlawy pššht to!“ wołachu do hromady; „hdy by šo tola šam š kulku šadajš!“

„Tola to šo jemu njedyrbješče štačž“, džesche Pašwan dale; „wón drje je mudry, tola mudroščž wėriwych je pornjo jemu, kaš šlón pornjo mušče, a nješje šnadž Trawniški wěššir pošny mudroščze? Tola š šrótkla! Trawniški wěššir wotpóššla na pučžu š Škopješej karawanu š dobrými pšodami — hšhšh! Wšššče štražowazych wojakow šedžesche w kóždym korbje na wjelbludach pandur — myššlu, běchu to drohe tworj! hšhšh!“

„Allah je możny a Mohamed je jeho profeta“, wješelachu ńo mnohy; „niczo njepšchetrejchi mudrosć wěrnych!“

„A Scherawiza da ńo lepicź, kaž ńo to kšesceńijanam pšchibskufcha. Běchu jědnaczo, kotřiz nań nadpadnychu. Njėdźiwachu pať ńo maľo, hdyž nahle na sto pandurow, kaž se semje wurosczechu. Scherawiza widžo, ńo je pšchěhrať, pšchitafa ńwojim czeńnyč, ńam pať ńo da sajecź, tola prjedy hišćeje šchtyrjoch i nań sabiwšchi.“

„Cžeho dla njějšeje jeho hnydom do czařtkow frubali?“ prašchachu ńo tamni.

„Dowjedźechmy jeho do Trawniķa, ńo bychu wšchitzy wěrivi jeho na schibjenzy wiřacź widželi. — Tola křóbtly wón je, byrnjeź był kšesceńijan. — Wjedźechu jeho hižom na schibjenzu — wšchitzy hižom wystachu — dha škoczi tónle žadlawy pšyť do přědka k wěfirej a storže jeho i konja a bě škocziwšchi na teho prjecź, prjedy hač ńo dohladačmy.“

„Schkoda, ńo je gjaur!“ prajachu mnohy, šhladijo řa hajduřkami, kiž runje do měřta jěchachu. (Potracžowanje.)

Pšchispomnjenje. Renegat ńo tajti mjenuje, kiž je wot ńwojeje wěry wotřupil. Štón je elefant a wjelblud je kšameel.

Swětne podawki.

Němske khěžorřwo. Šchtož našymře manöwry 12. (ařřkeho) armeekorpsa nastupa, dha budža lěřba jenož divizionře manöwry wotbžeržane a to wot přenjeje infanteriedivizionje bjes Birnu a Dippoldiswaldom a wot drugeje divizionje bjes Chemnitzom, Glauchawom a Lößnitzom. Manöwry budža 10 dnjow tracź a to wot 4. hač do 14. septembra. W Draždžanach wostanje 3. bataillon 2. grenadierregimenta. Wobaj grenadierregimentaj budžetaj wot 21. hač do 3. septembra pola Draždžan, wot 6. hač do 14. septembra pola Dippoldiswalda manöwrirowacź. Druha divizion, kotraž i regimenta 102 w Žitawje a 103 w Budyšchinje wobřteji, řněje řwoje exerzirowanja a manöwry w budyškej wokolnořeći a to teź wot 21. augusta hač do 14. septembra. Wot kawalerije budže přěnja brigada k přěnej infanterie-divizionji a druga brigada k drugej pšchidžělena a tať budže teź i artilleriju a i pionnierami. Šsobotu, 15. septembra řo wojazy řašo do řwojich garnizonow wróća a řo na tutym dnju te mužřtwa, kiž řu ři lěta wuřřužite, i wójřta puřćeća a do rezervy pšchěřabža.

Ruřojo, w Draždžanach bydlazy, řu teřto pjenjeř nawdali, řo řu řhětro wulki cžah wořow kupili a k ruskemu wójřku pšhřali, řo bychu řo na niť ranjeni a řhori ruřzy wojazy wořli. Tajřich wořow je jědnacze a řu tať twarjene, řo ranjeni abo řhory, kiž řo na jěnym tajřim wořu wjeře, maľo wobcžeńnořeći cžuje. Kóždy wóř ma cžerwjěny řchiz na běřym polu a dořaha řa 10 ranjěnych. Ruřinřki wóř, kotřiz je řo tutemu cžahěj pšchifanřnyť, je tať twarjěny, řo móže řo w nim w dwěmaj hodžinomaj řa 100 ludži jědže nawaricź. Přjedy hač woř i Draždžan wotjědžechu, je tamniřchi ruřki duchowny řnjeř Rořanow pořwjećzi. Wotřladowarjo a wotřladowarřki ranjěnych a řhorych, kiž řobu jědžechu, mějachu běku bindu i cžerwjěnym řchizom wokoľo ruřki řwajananu a lěřať, kotřiz řobu jědžěře, řěķa Kunza. Ša te woř řu draždžanřzy Ruřojo i najmjěńřcha 50,000 marřow řapľacžili.

W Ğornim Rumwalđže řu řo 11. junija řnježe broźnje a hróđže, kotřez běchu se řřkomy řryte, wotřalike. Žena dźowķa i hróđže, hižom w řřomjenjach řtejazej, řruwy puřćeřeře, a je řo pšchi tym řrařchuje wotřalika.

W Lipsku je tamniřchi měřćećan Ž. Ž. Berger wřchelakim miľořećiwym wuřtawam (Anstalten) 39,000 marřow wotřafať.

W Lipsku je pať řašo jena dźowķa pšchěř to wo žiwjenje pšchishķla, řo petrolejum i blesķe na drjěwo liny, kotřez řo po jeje řdacžu derje dořeć njepaleře. Pšchi tym blesķa rořlecža a palazy petrolejum, kiž na wřche boři lěřaře, jeju drařtu do řřomjenjom řtaji, tať řo řo ta bórřy žyķa paleře.

W Unterwiesenthalu bu 6. junija wěřty Reißig, kotřiz bě tam njewjedra dla do Kunzež domu řařtupil, wot břyřķa řaražěny. Řři Kunzež džěćzi, kiž póđla njeho řtejachu, je břyřķ pohřřuřķil.

W Rinsbóřtu řu řo 6. junija rano w řřećej hodžinje domřře žiwnořećerja Ettricha wotřalike. Rařařra rano w tym cžahu po- cža řo tam pola žiwnořećerja Driesmarķa palicź a řo jemu dwě twarjeni a žiwnořećerjei Ğuhrej řři wotřalichu.

W Niederfriedersdorfje je řo wóndano na tamniřkej řeleřnizy 17lětny řchewřki wucžomnik Weber i Rowořalža na řchěny lěhnyť a řebi řřowu wotjěć dať.

Š Barlina piřaja, řo je řo řhěžor i Liegnitza trochu dħbawy do Barlina wróćil, dořeľž běře řo tam něķať řařymnik. Dħba- wocź je pať řašo řařķa a je wón 14. junija do Ğmřa wujěť, hđžež něhđže hač do 7. julija wostanje, řwotķal řo na kupu Mainau a potom řřjedy julija do gařteinsķich kupjel poda.

Šřud řa žyřķwinsķe naležnořeće w Barlinje je limburgřkeho biřkopa Dr. Bluma wotřabžil, dořeľž řo tón tať mjenowanym mejřřim řařonom podcžibnyč nočže.

Řeřensķi wjelwójwoda (Grořherzog) Ludwig je 13. junija 71 lěť řtary wumřjeť. Dořeľž žanych džěćzi nima, jeho wuj Ludwig na jeho měřto řtupi.

Njebocžicķa prusķa přynzeřřyna Rořlowa je řwojemu regi- mentej a wřchelakim miľořećiwym wuřtawam 300,000 marřow wot- řafať, kotřez ma jeje řawořtajěny mandžěřřki, přynž Rořla, bórřy wupľacžicź.

Wjěć Bismarķ w Řiřingenu pšchěbřwa a jemu tamniřķe kupjele jara derje řtja.

Auřtria. Řhěžor je řo do Řřķla podať a řhěžorķa w řchle dnjach do Mnichowa pojeđže.

W cžěřřich žyřķwjach řo hišćeje pšchězo k temu Wože řřužby wotbžeržuja, w kotřichž řo řjawnje řa to modla, řo by Wóh Ruřřam dohycze nad Ğurķami řpožćil. A cžěřře nowiny wofřewjuja kóždy džěň žyķy řynť adřěřow i cžěřřich měřřow a wřow, w kotřichž je Ruřřam džat a řřwalba wuprajěna, dořeľž řu pšchecžiwu Ğurķam na wójnu cžahnyli.

Franzowřka. Republikanřzy řmyřřlena řřona je i pšchěřřydu republiky, to je i marřchalom Rať-Mahonom, jara njěřřokojna, pšchetož se wřchěho, řchtož wón cžini, je widžecź, řo by wón repu- bliku najradřķo řahnať.

Ruřowřka. Řhěžor je nowu rekrutironřku wot 218,000 mužři wupřřať. Š teho je widžecź, řo cžze wón řwoje wójřto tať po- wjěřřicź, řo řněje wřchudže, hđžež budže wořařow řřjeba, teřto ludži, řo budža dořahacź.

Šerřbija. Šerřřki wjěć Milan řo w řchle dnjach do Bļojěřķti (w Rumunřkej) poda, řo by tam ruřřkeho řhěžora pořřowil.

Ğurķowřka. Na Ğurķowřřkim řejmje wóndano jara na to řřo- řachu, řo pjenjeř k wójnumjedženju tať jara pobračuju a Ğurķam ničřtón žanych požćicź nočže.

Mały ptaczek.

Nětk, ptaczko, czałaj! nětko mam
Cze zple w fwojej mozy,
Szytych nětko w kłětych dyrbych sam
Bycz wo dnjo a tež w nozy,
„Ach luby hólczu, praj mi dżę:
Schtu cżinik dha fym tebi
So fo mnu sathadżesz tak sčę,
So popadże mje hebi?“

Ja fym wšcał knjes, ty wotrocżt fny:
Wšchę swěrjata, cżi praju,
Tu cżlowjekam wšchę žiwe dnj
A mi tež fkużicz maju.
„To, luby hólczu, njerwěrju,
To dopokaż mi kručę!“
Dżerż mēr, dżerż mēr! pať wopjeku
A feschlapam cze rucze.

Hólz nóżkowasche spěschnje dom, —
Tam panył je se f křoda,
Ptaczł slecza f křęze f wješelom
Wšcho rady hólzaj woda;
Křz nětko ležo fwarjesche:
Sšym pod nořom wšchón krawy,
Hdyž ptaczko sařy smęju cze,
Dha pšchebiju cżi stawy.

Ssej ptaczatko pať fipoli
A f zunim hłofom spęwa:
„So, njedocżinko, cżetnych cżi,
Drje tebe wěscze hnęwa.
Duż jenoż hebi prajicz daj:
Hdyž nimasch žanoh' mjařa,
Dha rózany hej njedżęłaj
Ty ženje prjedy cżařa.“

S. S.

Ze Serbow.

Ś Budyřcina. Zutřje, jako 3. njedzelu po fwjatej Trojicy (17. junija), budže řo w draždżanřkej křchiznej zyrkwi řerbřta Woža řkuzba řa ewangelskich Śserbow w Draždżanach a wotłnořczi dżerżecz. Spowjedż smęje ř. farať Z miřch f Ğodżija, přędowanje pať ř. farať Kubiřa f Wjelecżina. Kemřchenje řo dopořdnja w jędnacżich hodżinach řapocżnje a po řemřchach budża w bydlenju ponjenowaneju knjesow duchowneju wřchelate dobre, rjane řerbřře kniři ř dostacżu.

— Ğiřom tamón tydžen męjachny jara cżople dnj, tak řo bę řandżenu řobotu popořdnju 26 gradow cżopłoty po Celsijowym cżopłomęru abo 21 po Reaumurowym, njedzelu 28 po C. abo 22 po R., pordżelu 29 po C. abo 23 po R., a wutoru cżopłomęr nimale tež tak wyřoko řtejesche. Pšched wjeczorom a w nozy bęchu w dalschich řtronach njerjedra a najřkerje tež deřchcze, tudy pať deřchcż jenoż poprořchi, wętr řo tež f dołřeho wjeczora wobrocżi, tak řo cżopłomęr (thermometer) řrjedu rano řiřom na 19 gradow po C. abo 15 po R. a pořdżiřcho na tutym dnju hacż do 15 gradow po C. abo 12 gradow po R. řpany, řchtwórtř pocża cżopłota řařo pšchibjeracż. — Sřyna a dżeczele w tu řhwilu křařnje řteja a jara bohate řně lubja, kař je wjele lęť řa řobu męli njeřřny. Wřchitře drużiny wřchelaticż žitow tež móżnje pšchibjeraja a rořka je f wjetřcha wřchudřom jara wyřoka a je rjane křofy nadobřka, tak řo řmęmy lęťka tež dobre řitne řně wotečafowacż.

Ś Kętliz. Sřrjedu, 6. junija, je řo našch nowy diaconuř, knjes Ğandriř, hacż dotal wyřchřhi wucżęť přchi lubiřřkej męřchcżanřkej řchuli, ř nam pšchęřhdliř, řo by našche řiřom někotry cżař

wupřodnjene diaconatřtvo nastupil. Wón bu na jednore, ale dořtojne wřchnje powitany. Najpřjodży jeho přchi wulfotnych cżęřnych wrotach, pola diaconatřřeho dwora natwarjennyh, knjes farať Kęncż se řłowami twjerdeho dowęřenja a najlęřřęje nadżije pořtrowi.

Na to knjes rycżęřtubler f Ğeldreich nad Węlwizami, w mjenje zřřęho řchulřřeho přjodřřtejerřřtwa a wřchitřich gmejnskich přjodřřtejerřřow wořadny noweho duchowneho na pšchęčelniwe wřchnje witařche.

Potom wotmolwi nowy knjes diaconuř f hnutym hłofom, kať jara jeho to řwjeřeluje, řo je řo do tařřęje řtrony Kuziřy wřocżil, kotraž je řo jemu dla jeje lubořnyh wobrařow w Wořęj řtwórbje luba a drořa řęřiniřa, řo móże řo nětko řařhdlicz do tych rjaných Kętliz, kotřę řu jemu se řwojeju wyřkottwarjeneju zyrřtwju řiřom cżařto pęřnje napschęčżimo řiwale, a řo wón nětko to powołanje nastupi, kotřemuz je řwoje řiřwenje pořřwječżicz wobřantnyř.

Druřu njedzelu po řwjatej Trojicy, jako 10. junija, řta řo jeho ordinazija přchęř knjeřa zyrřwinskiřeho radżicżela Schmidta f Budyřcina. Rano we 8 hodżinach dżęřę pod řwonjenjom řwonow a pod řynkami hudyřby dołhi cżař bęřowobleřannyh, f węnzami wupřchennyh mlodnyh řolřow do Wořęho domu a tudy řo přchęd wořadu, jara bohacze řhromadżeneju, ordinazija řta, kotřuz knjes zyrřwinski radżicżel f wařnyimi a duřchu pořbęřowaznyimi řłowami wufona.

Potom pořtupi knjes Ğandriř kłętku a přędowasche po řłowach 121. psalma: „Ğłaj, wajchtař Ğraelski njeřpi a njedřęma“, wulfadowajo, řo řwojeju wořadže řaneho druřęho Wořa přchipowjedacż nochze, dýřli řiřweho Wořa řchęřęčżijanřtwa, kotřuz ř cżłowjeřtww rycżi: přchęř móżny hłof řwojeje wřchęwomozny, přchęř wařny hłof řwojeje prawdořcze a přchęř miřy hłof řwojeje lubořcze.

Po nęmřřich řemřchach řo řerbřřa Woža řkuzba wotdżerża, na kotřęř bu našch nowy diaconuř přchęř knjeřa farařja Kęncża wořadže pšchedřtajeny, po cżimż wón f rjanym řerbřřim přędowanjom křařny řwjedżęň řřoncżi. — Njedch tónle dżęň se řwojimi pęřnyimi hnučżemi mlodemu duchownemu řa dobre řnamjo řkuzi, njedch pať tež wořadu na to dopomnja, řo řo duchowny přchęř to najlęřę cżęřczi, hdyř wona lubo ma męřto Wořęho domu a pšchębntř, hdyřę jęho cżęřcż bydli.

Ś Kořarnje. Tudy řo 12. junija rano domřře dżęłacżęřja Augusta Rycżęřja wotpalichu. Kať je wohęň wuřchol, njeje řnate.

Ś Njebjelcżiz. Tudy je řo 11. junija jena řkuzbna dżowka, rođżena we Wętrowje, na ľubi řwojeho řořpodarja řama wobwęřnyřa. Cżęřę myřle řu ju ř temu nawabile.

Ś Klukřcha. Jara řo wjeřelimy, řo je hłowna řerbřřa přędařřka konferenza wobřantka, řwój lęťuřchi miřionřři řwjedżęň pola nař na Marije domachpřytanje, druři dżęň julija, řwjecżicz. Śserbřře řemřchenje řo, da-li Wóh, popořdnju w dwęmaj řapocżne a nęmřře wotłolo řchřřřoch; řerbřře přędowanje je ř. archidiaconuř Ğuda f Lubija a nęmřře ř. farať Kubiřa f Wjelecżina pšchęčelniwe na řo wřať. Wřchitřy pšchęčęłjo a pšchęčęłniřy řwjateho miřionřřtwa budża nam wutrobniwe witanu, a Wóh, luby řnjes řpořcż bohate řohnowanje!

Ś Kařka. Řalbicżanřři řatholřři řařino je 21. meje řamżęj Ğiuřęj ř jęho pjećdżęřkatłętnemu biřkopřřtemu jubileju řbořopřchęřazny telegramu póřřkať a nařařtra wot řardinala Ğimeoni řlędowaze telegrařřře wotmolwjenje dořtať: „Wřchřřhi biřkop wupřaja řobuřřawam řa přchipóřřłane řbořopřchęčża najwjetřřhi dżať a wudżęłajim lubořęčżiwřcho řwoje japořchřřořřę pořohnowanje.“

A narodnemu dnju lubeho nana.
15. junija 1877.

Schto reča to, hdyž hłošy rjane
Tam dženška rjenje satlincza?
A tšerl'sche budža saspěwane,
Džak Bohu dawa wutroba:
To schěsč a hydromdžehaty
Se narodny džen nanowy!

Haj, luby nano, dženška steju
Pšched Wami s džaknej wutrobu;
Ja sbožo, derjehicze pšcheju
Wam radoščiwje s luboseču:
Njeh Wóh tón Knjes Waš zohnuje
A Waš tu dale schkituje.

Ja s wutrobu chzu Boha proščycž,
We pokuschnosčzi k njemu stacz,
A jeho stajnje w myšlach noščycž,
Chzu s zyčym hłoškom saspěwacz:
„Sdžerž nana mi pšchi žiwjenju,
Toh' wobdat tež se strowosčzu!“

Wy ženje nješčje sapomnili
Tu wudželenu dobrotu,
Tón muški pucž sčje pšchekhodžili
Pšches wšhelki kšchiz a srudobu,
Wóh tež Waš sapišaných ma
Do knihow teho žiwjenja.

Schtož Wóh Wam póškla je na šwěczi,
Wšcho sčjepliwje sčje snješli tu
Njeh Wam nětk jašna hwěšda šwěczi
We Wašchim sbytknym žiwjenju.
To sarunacz Wam po hnadži,
Wóh budže w wěcznej sbóžnosčzi.

O, so by Wašch czaš wotmērjenty
Wam hiščcže dołho, dołho trač,
A tež Wašch wječžor wujaknjenty
Wam trudne czašy sabycž dač.
Pšches srudobu do wješela
Njeh dže tež Wašch pucž do njebja.

A hdyž so junu, luby nano,
Wašch běh tu zyle dokonja,
Haj, hdyž po krótkim czašu knano
Waš Wóh s toh' šwěta wotwoła:
Njeh cžicha šmjercž Waš domjedže
Tam horje dom, hdyžž Jesuš je.

A napošledt cže prošču, Wóžo!
Ach njekladž nana lubeho
Na dołhe, cžežke chore šožo,
A hdyž joh' czaš je minyl šo,
Njeh šmjercž joh' cžišče pšchewodža
Tam horje domoj do njebja.

Haj, hdyž tu našče šmjertne spanje,
Šso, luby nano, dokonja
A tamne krašne šbóžne ranje
Na šudnym dnju nam šašwita,
Tehd' nicžo do wšchej wěcznosčje
Naš šbóžnych dželicz njebudže!

Ed. Wobjeda.

Wójnške powjescže.

Ruškojo reku Donawu hiščcže pšchecročili nješbu a njeje tež
fnate, hdyže a hdy šo to stanje. Wjes tym Ruškojo a Turkojo s

jeneho brjoha na druhi na šo tšeleja, wošebje pola Ruschczuka
(turfowskeje twjerdžijn), tola s tym ani tu ani tam nicžo njedo-
bhwaja. Ruškojo s napschecža Ruschczuka pilnje batterije twarja a
šo na wobemaj bočomaj města Džurdžewa wupšchěščeraja. Woni
šu tež kupu Mokani wobšadžili.

Schtož čžornohórške wojownišcže nastupa, dha Turkojo wu-
dawaja, šo šu Čžornohorjenje 4. junija pola Kerstaza jara wjele
ludži šhubili. Wjes tym šo s čžornohórškeje strony powjeda, šo
šu Turkojo tehdy wokoło 3000 muži šhubili. Turkofski general
Sulejman, kiž tam kommandiruje, šam praji, šo měješče tam 170
morných a 346 ranjených. Turkojo tež powjedaja, šo šo pola
Spuža a Podgorizy stajnje wojuje a w bliskosčzi Kolaschina šu
woni někotre čžornohórške paštwiščcža a hěty wobšadžili.

S ašiatškeho wojownišcže hiščcže žane wošebje wažne po-
wjescže pšchicšte nješbu. Twjerdžijna Kars je wot Rušow se
wšchěch stronow woblehujena. — Muhtar-pašcha, kommandeur tur-
kofškeho wójšta w Afiji, šteji njedaloko Erzeruma pola Sewina a
tam Rušow wotčakuje. — Prawe kšhidlo ruskeho wójšta je Ar-
danucz wobšadžilo, kotrež šrijedž Arđahana a Batuma leži. Lě-
wemu kšhidlu, kotrež general Terguškow kommandiruje, je šo
wjele Kurdow, pó dlu bajazetško-erzerumškeje droži bydlažnych, pod-
cžiško, haj, tójščto Kurdow je do ruskeho wójšta šastupilo.

S Odešy, schtož je wulke ruske město pšchi čžornym morju,
pišaja: Parofódž „Konstantin“, kotraž šo hačž pjecz mil pšched
Sulinu pšchibliži, wuhlada tam tši ruske monitory (se želesom
wobbite lódže) a šchtyri małe lódže s torpedami na nje pókla.
Ale Turkojo běchu tolo wokoło šwojich monitorow čžolmy wustajili
a je s rječašami tač bjes šobu šwjašali, tač šo Ruškojo, kotliž
w nožy tele rječašy njewidžachu, se šwojimi torpedami do
nich štorcžichu, tač šo torpedy rošbuchnychu a turkofškim moni-
toram žaneje schodny njenacžimichu. Tute počačahu potom bórny
šylnje na Rušow tšeleč a šda šo, šo šu cži pšchi tym jenu
maču lódž šhubili.

S Turn-Severina pišaja, šo šu w tamniščich stronach, wot
rumunškeho wójšta wobšadžených, turkofšy wojazy někotre nožy
ša šobu na čžolmach pšches Donawu pšchijeli a tam tójščto
howjašeho štotu rubili a wotehnali. Rumunšy wojazy počačahu
teho dla wótrišcho wokoło šebje hladacz, hačž běchu to dotal cžinili.
A w nožy 4. junija woni wuhladachu, šo šo kšetro wjele čžolmow,
s Turkami wobšadžaných, blisko Šlaza rumunškemu brjohu bliži.
Rumunšy dachu šo jim hačž na 300 metrov pšchibližicz a potom
šylnje na nich tšelachu. Dwaj čžolmaj šo nuriščtaj a te druhe
kšětije ruče cželachu.

S Tiflisa, hdyžž běchu tójščto turkofšich jatych pšchiwjedli,
je jedyn turkofski offizier praji: „Wy nješmy wětili, šo Ruškojo
s jatymi tač pšchecželniwje wobšadžeja; wjele wjazy běchmy pšche-
šwědcženi, šo naš wšchitlich šwojbesheja a šesatšeleja. Tola woni
nam nješbu žaneje kšchiwdy cžinili, ale šu nam draštu dali a naš
wšchědnje tač našpčžili, tač šo nam to wjele měšazow dostało
njeje.“ — Wjes 100 jatymi turkofšimi offizierami móžachu lědom
džešacžo cžitacz a pišacz. Šo powjedanju turkofšich wojašow je
jič žiwjenje jara hubjene a pšchi tym jič tež hiščcže offizierojo
wobšchudža. Haj tež w Rušowškej běchu někotši tajny wšchazy špy-
tali, pienješy wojašam pšchekšchiwicz, cži pač to Rušam wuštoržichu,
tač šo nětko jecži wojazy pienješnu podpjeru wot Rušow runy pucž
do ruki doštanu.

P ř i l o p k.

* W Budyschinje padže 7. junija popoždnu 9 lět stara džowka wikowarki Mitrachowej i jeneje dečki do rěki Sprewoje, wona bu pať wot jeneho muža, kotryž runje nimo džěšče, hacž runje i wulkej prózu, hišcěže žiwa i wody sašo wucžehnjena.

* 8. junija pschińdže 21 lět stary murjer Jan Raf i Arjebje pschi twarbjje na Saschiz hašy w Budyschinje psches to k njesbožu, so i jeneje hrjady padnywšchi šebi jenu nohu škama. Wón bu do budyskeje měšcžanskeje hojernje donješenj.

* Wulke njesbože je šo wóndano w Siegfriedsdorfu stafo. Žona jeneho wojnarja chžysche dopoždnuja wodu se studnje cžěrpacž. Pschi tym šo jej wódna kšana wušuže a do studnje pany. Jedyn muž, kotryž chžysche kšanu se studnje wunjescž, na studnjazej žerdži dele lěšesche, ale wjazh horje njepschińdže. Nětko jedyn druhi dele lěšesche, ale tež tón delka wosta, a tak šo tež i tšecžim mužom sta. Nětko bu jenemu mužej powrjestwo wokoło cžěla swjasane a wón do studnje dele pušcženy. Tón pať bórsh po pomoz wołasche, a bu hnydom ale hižom pošmorwy se studnje wucžehnjeny. Čži tšjo drusy pať, kotřiž buchu pošdžišcho wucžehnjeni, běchu šo se studnjazymi gafami sadušyli.

* Pola Lükena bu 28. meje džělacžer Just i Tollwiga šarazeny namatany. Najprjedy prajachu, so je jeho jedyn podwyschť i weisenseldskeje podwyschfowskeje schule morik, tola nětko je šo pokasalo, so je to jedyn füsilier i mjenom Eber byk. Wón je šo teho skutka wušnať, tola praji, so je jeho Just najprjedy nadpadnyk.

* W Behlowizach pola Melnika w Čzechach je jedyn šyn šwojeho nana, kotryž jeho jara bijesche, do ruki kušnyk. Ruka hnydom šacžěšasche, pošdžišcho šo tež šyma pschida a tón 46 lět stary kruty muž dyrbjesche pschichodny džei wumrjecž.

* Franzowste šowiny pišaja, so je jedyn bur pola Seilhaca we wotkreju Corréze, jako na jenym polu ryjesche, wulki kožany měch se škotyni pjenjesami wšcho w hromadže 12,000 frankow namakať. Wuryte pjenjesh šu i cžaska krala Franza I. a maja na boku kralowški wopon i nawišnom: Franciscus, Francorum Rex, regnat, imperat et vincit, to rěka: Franz, kral Franzosow, knježi, roškasuje a dobywa.

* Wobhdlerjo w Bufareschtu (w Rumunškej), kotřiž maja wulke wješeke na nimocžahazym ruškim wójsku, mějachu wóndano džiwny wid. Jedyn husarški regiment bu wot jeneje młodeje ruskeje knježny wjedženy, kotraž bě w husarškej uniformje a na jara krašnym tonju jěchasche. Ta knježna je, kaž pošdžišcho šhonicu, džowka wjěčha Demidowa, kotryž kóžde lěto wjele pjenjes na tutón regiment waži. Žani drusy rušowszy jěšdni nimaja tajke rjane tonje, kaž tutón regiment; tonje šu i žyła wulke a krute a wščitke jeneje barby.

Hans Depla a Mots Tunka.

Mots Tunka. Šwjatki ke mšchi hič a šwjatki drjemo franječ, praj wšchať, hodži šo to?

Hans Depla. Ně, kranjenje šo ženje njehodži a wjele mjenje hišcěže na šwjatym dnju. Ale šchtó dha je tak cžiniť?

M. T. Jedyn bohatty muž, křž šo tež ša jara pobožneho wudawa, a tola je wón na špomnjenym dnju drjemo i rěki cžahať a je potom se šwojim hólžom na karje i plachtu šawodžene domoj wješt.

Š. D. Šfej štobane tola.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska žyrkej: Korla Gustav Unger, džělacžer i šanu Theresu Klemmtež.

Michalska žyrkej: August Mikusch, džělacžer a wobhdler pod hrodom, i šanu Pepigez se Židowa.

Křćeni:

Pětrowska žyrkej: Hermann Richard, Korle Augusta Šenny, tyšcěšeho mištra, š.

Michalska žyrkej: Wjedrich Emil, Ernsta Augusta Klingsta, šudnisteho šastojnita na Židowje, š. — šana Marja, šandrija Lorenšcha, wobhdlerja w Deluwej šinje, dž. — šilma Emma, Wjedricha Wilhelma Žuliuska Miknečta, murjerja a wobhdlerja pod hrodom, dž. — šana Ernestina, šana Nowata, kžěžtarja w Šeńkežach, dž.

Zemrjeći:

Džeń 3. junija: Pětr Šwibš, wobhdler na Židowje, 78 l. 11 d. — 4. Jurij, Měrcžina Hartmanna, najeńta w Něwšezach, dwój. š. — Wjedrich Oskar, šurja Micžki, měšcžana a cigarydžětarja, š., 1 hodžin.

**Sermank a škótne wiki
w Šucžinje
póndželu, 18. junija.**

Wój bohacžje šrjadowany škad

madopolamow, kretonnow, kattunow a módreho cžišcěža,

najlěpsche džěto a barbu njepušcěžate porucžam, dofelž šym wošebje tunjo nutskupowať, po najtunišchid a twjerdnjch płacžišnach.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

en gros

en detail.

G. Joachim, Atelier ša njebolosne šadžadžowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, cžišcěženje, šahnacžje šubnbojenja atd., w Budyschinje, na šnutšknej lawškej hašy 120 pola k. pjekarja Šlingsta. Š rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Butrowy pólver

k šmjetanje do butrobaša šcžinjeny, pschšporja niž jenož butru, ale ju tež wošebje škódnju cžini. — Ma jón jenož na pschšdań

Šeńr. Jul. Lindt
na hrodowškej hašy 338.

Wščitke družiny

kanapejow, stolžow, tapetow a rouleauxow

we wulkim wubjerku porucžam najtunišcho

Julius Siebeck, tapezierať

psched šchuleškim wrotami i napschecža Weingangež kamjenjocžišcěžernje.

Wščitke porjedženja šo špěšchnje a tunjo wobštaraja.

Šenu i nohomaj teptanu

Š maschinu k šchicžu

ma na pschedań

August Rämisch,
na garbaškej hašy 424.

Pschedawanje žiwnoščje.

Sahrodniška žiwnoščj czo. 1 we Wulkim Pschesdrěnju pola Budyschjina budže šo pónđzělu, 18. junija, dopołdnja wot 11—12 hodžinow se šiwobodnje ruki pschedawacz. Ležomnoščje wobsteja s 12 kórzow pola a 4 kórzow łuki. Wuměnjjenja budža psched termiju wošjewjene.

Wobšedžer.

Mufzia trawny.

Lětuschi šhnowy wužitk na sprejowych łukach ryczetkublow Kolbiza a Schczenzy, we wojerowškim wokrješu ležazeju a k rafečanskemu knjejštwu šluschazeju budže šo na šledowazymaj dnjomaj rano wot 8 hodžin na pschešadžowanje pschedawacz:

pónđzělu, 18. junija t. l., w Kolbizu,

šapoczatk na hrodowškej łuzy;

wutoru, 19. junija t. l., w Schczenzy,

šapoczatk na mlynškej łuzy.

W Rakezach, 9. junija 1877.

R. Pelz, wyschšchi hajnik.

Jaquethy w trifocze, žomocze a w židže,

wulka a pschiležaza fažona wot 2 tol. = 6 markow a drožičho.

3/4 šchěroki kattun barbunjepuschčaty wot 18 np.,

3/4 šchěroki pifej " 35 "

wolmjane draštowe tlaniny " 35 "

poruča w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

póbla hłowneje straže.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarńja platu, manufakturowych tworow a schijaznych maschinow.

Mojim čšeczenym wotebjerarjam w měšče a na wsach s tutym najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, šo šym ja moje pschedawanje w budže pschi radnej kbeži na tudomnych wicžnych dnjach (šobotu) šastajit a prošcu, mje pschi potrebjše w mojich khlamach

23 na šerbskej hašy 23

wopytač.

Reinhold Hartmann jun.,

pschedawarńja platu, manufakturowych tworow a schijaznych maschinow.

Psowodžisnowu štoru

kupuje po najwyschšich płacžišnach

Otto Engert

drogowe khlamy na šnutskej lawškej hašy.

Mufzia trawny.

Pónđzělu, 18. junija, dopołdnja w 11 hodžinach budže šo na sprejowych łukach přeđawšeho Scholcžiz kubla 7 w Šatšjobju šhno na 10 kórzach ležomnoščje po parzellach na pschešadžowanje pschedawacz.

Müller.

Mufzia trawny.

Pjatk, 22. junija 1877, dopołdnja w 8 hodžinach budže šo trawa k šhnu na łukach, k nješwacžištemu majoratštemu knjejštwu šluschaznych, na pschešadžowanje pschedawacz.

Wuměnjjenja šo psched šapoczatkow aukzije wošjewja.

Šhromadžišna pschi parkowym moščeje w Nješwacžidle.

W Nješwacžidle, 7. junija 1877. Šrabinški lěšoway a rentški hamt.

Bretschneider, rentmišchr.

Žena rucžna rola je na pschedań. Šdže? je šhonicž we wudawarńi „Serb. Nowin.“

Šo bych šwój wulki šklad trochu wurumowal, pschedawam nětko wscho po poniženych płacžišnach.

W Budyschjinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,

klemnaški mišchr.

Šhrop

jara šłódky a derje šłódzazy, punt po 20 np. poruča Hermann Kunack.

Palenz

we wschitkich družinach poruča hoščenjarjam a šahopšchedawarjam w dobrej tworje po najtunišchich płacžišnach

dešillazja Hermana Kunacka

w Budyschjinje na bohatej hašy.

Palenz

w snatej dobrej tworje poruča knješam šahopšchedawarjam a ratarjam po najtunišchich płacžišnach

Wd. Rämšch na šerbskej hašy.

Kořowany štwjelzoway abo njetrjeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kóždej dželbje mehaniska dželopšchadowńja w Šajnižach.

Kóždu dželbu trjeneho a njetreneho lenu kupuje po najwyschšej płacžišnje

W. Bäcker w Raschowje.

Ššobotu w hoščenju k štoej hwěšdže w Budyschjinje.

Wěšćezanska haptyka w Budyschinje
kupuje
mrowje a sporusch
po najwyschich placzishnach.

Klorkalk a Schwablowny Kizlik
 k spěschnej blejsche
porucza po najtunichich placzishnach
Otto Engert
w Budyschinje
na smutskomnej lawstej hašy č. 122.

Tara palneho drjewa na dubjanskim revieru.

1 Am. kójnowych schčěpow I. družiny	7 m. — np.
1 " " " " II. " "	5 " — "
1 " " " pjenkow	4 = 50 =
1 " " " schmrěkowych "	3 = 50 =
1 " " " wolšchowych "	1 = 50 =
1 stotnja kójnowych walcztow I. družiny	12 = — =
1 " " " " II. " "	6 = — =
1 " " " " brěšowych "	10 = — =

W Barcze, 5. junija 1877.

Wiedemann, wyschich hajnik.

Čezčenyjm Szerbam Budyschjina a wokolnoscze poruczam s tutym swój berje wuhotowany sklad

filzowych a židžaných klobukow,

po najnowschim wašchju džekanych, k dobročiwemu wobkedžowanju.

Teho runja stare klobuki k płokanju, barbjenju a modernirowanju horje bjeru a je kóždemu pschi spěschnym a sprawnym pošluženju po najtunichich placzishnach poruczam.

W Budyschinje na kotołskej hašy
w piwarniskej restauraciji.

Wilhelm Langa,
klobučar.

Serbam w Hornjej a Delnej Lužicy.

Kommissija literarneho a ryčniskeho towarstwa „Slavia“ za zběranje pěsni, bajkow, powjesćow, přisłowow, prajidłow, powšitkownych a wosebje prawizniskich wašnjow postaji sebi, zo budže runje mjenowane basniske płody nic jeno w Čechach na Morawje, w Slezskej a Słowakskej, ale tež we woběmaj Lužicomaj napisować a wudawać.

Duž wobroća so k serbskemu narodu we Lužicy, zo by ju w tutym prócowanju wšomóžaje podpjerał; přede wšěm pak prosy kommissija česćenych wótčincow a serbske študentstwo, zo by w časopisach a na swoju ruku na jeje a zawěsće tež na swój wuspěch k temu skutkowało.

Mějo hižo pomoc wot Wašich študowacych w Prahy slubjenu, nadzija so kommissija, zo njebudže tež druhdže wotpokazana, a zo tak zhromadnje z přjedy mjenowanych krajín pomalu wšo zezběra, štož so dotal hišće njeje wudało. Při pisanju zběrkow, prosymy, zo bychy zběraćeljo wšitko jasne a zrozumliwje woznamjenili, sami ničeho njepridawajo a ryč z basniskimi wurazami njewupyšajo, ale zo bychy nam wšitko prosće a jednorje tak podali, kaž jim to luď powjeda.

Pěsnje, podkěrłuški, přisłowa a prajidla njech so nam posćelu w prostej ryči njeđiwajo na grammatiku; bajki, powjesće, wašnja njech so pisaja w pismownej ryči, tola tak, zo bychy so zakhowale te same słowa, teho runja tež wažne sady w prostej ryči; přetož wěmy, zo ludowe basnistwo bjez swojeho zdrasćenja wjele zhubjuje na lohkosći, běžitosći a cunjosći.

Dale prosymy, zo bychy so dla lěpšeho přehlada w archivje pěsnje, bajki a z cyla kóžda družina wosebje pisala.

Štóž móže čěski, temu bychmy darmo posćali čisćany nawod za tajke zběranje, štož pak našeje ryče mócný njeje, njech so w běhu šulskeho lěta (wot 15. oktobra hač do 15. julija) w serbskej ryči na kommissiju wobroći, kotraž jemu na kóžde prašenje najpřećelnišo wotmołwi. Adressa je: Kommissie pro sbrání písní atd. (odbor lit. ř. spolku „Slavie“). Ferd. třída, číslo 60—II. v Praze.

W Prahy, džen 14. meje 1877.

Francišk Hnilička,
t. č. předsyda.

Coelestin Fryč,
t. č. pismawjedźer.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjeryu a čyšće płodžazy

čyšty palenz,

ja s tutym knjejam
dobrych palenzow
našponiam a po najtunichich placzishnach
porucžajo
ratarjam a šafopšchedawarjam
přchedawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych wířach.

Sena **korczmarška žiwnošć** bliško Budyschjina, s 18 kórzami ležomnošćom, je se swobodnje rući na přchedań. Hđže? to je šhonicž we wudawarni „Serb. Now.“

Sedyn **džěczazny wós** je tunjo na pschedań na žitnej hašy pola pječarja **Palkiška**.

Mufzja trawy.

Sutšje, njeđzelu, 17. junija, budže šo **hyno** na něwšpeczanškej gmejnskej kuzy na pschedawacž. Na kupjenje smyšleni džypli šo popođnju w 4 hodžinach pschi kuzy šhromadžicž.

Wjedzelu, 17. junija, popođnju w 4 hodžinach budže šo trawa na gmejnskej kuzy na Bělej Horje pschedawacž. Šhromadžishna je w korczmje. **San Pawliř.**

J. M. Hornoff

na hornčěškej hašy s napschěza „Münchner Hof.“
Wířčě šo spěšahnje,
porjedzenja šprawnje a tunjo
čžaknikow (segerjow) wobštaraja.

Lithografowane wířtne křartki

(100 šćtuf 1 marfu a dróžšicho)

wobštara ručje

Arthur Scholza, knižnikuz
w Hoščiz hašy 700.

W nętczich hubjennych czařach bym w nęcotnych fabrikach

draštne tkaniny

w najnowŝich muŝtrach a w dobrej tworje bje-woŝeho bracha jara tunjo kupi, a poru-
czam tehodla mój wulzuŝnje ŝjadowany ŝkad po woŝebje tunich płaćiznach. Płaćizny
ku pŝe woŝu męru tunje, ale twjerde.

M. G. Freyberg
na bohatej haŝy 62.

Wudawanje khęrluŝchow a ŝpęwom,

wot Pętra Młónka ŝpiřanyh,

budje po nęcotnych njeđzelach ŝaŝo potraczowacz. Smolerjec knihicziŝcęrnja, w kotrež
ŝo cziŝcęza, męjeŝe dlęŝci czař tejtto nuŝneho djeła, kotrež dyrbjeŝe do weŝteho dnja
hotome bycz, ŝo dyrbjeŝe wŝe druhe djeła na woť ŝajicę, kotrež ŝo jenož nękať wot-
ŝtorczić dachu. Nętko pať tež k jich wobŝtaranju ŝaŝo khwile doŝtanjemy.

Wudawarnja „Serbskich Nowin.“

= Słyŝcne njeđoŝtati, =
hluchocę węŝcę a doŝpolnje ŝahoji, jeli
njeje pŝchinarođena,

F. Kattapoel w „Hauŝ, Weŝfalen.“

40. Tunja ŝtyrcytka. 40.

ŝlaŝki kattu, njepuŝcęaty, 20 a
25 np.,
trjeuŝcęa 12 np.,
rubuŝka na hłowu 35 np.,
najlępŝe jakonettowe rubuŝcęa na
hłowu 40 np.,
płatowe dybŝacęne rubuŝka po kóždej
jenož nękať ŝpodobnej płaćiznje,
lüŝter, 5/4 ŝčeroťi, 25 a 30 np.,
džęczaje dybŝacęne rubuŝka, 1/2 du-
zenta 50 np.,
draŝtotkaniny po płaćiznach, ŝnamje-
nicze poniženych,
hotowe ŝčorzuŝki ŝa džęci 30 np.,
hotowe ŝčorzuŝi ŝa žonŝte 40 a
50 np. w

Bazaru

na mjařowhm torhoŝcęu
čo. 40.

Głacejowc, płotajnožowc a
zwjernowc rukajzy wŝchęch bar-
bow a wulfoŝcęow, pŝchędoŝliťi,
manŝetny, ŝlipŝy ŝ pierom, k
pŝchipnjenju abo wjařanju (tež po
metrowej dołhoŝcęi), wŝcho dobra,
čzerŝtwa a modernŝta twora, naj-
tuniŝcho poručeza

Karl Vogel

na ŝnutŝtomnej lawŝkej haŝy.

Róžda rukajza ŝo po požadanju
wobuje.

Maćica Serbska.

Na lęto 1877 su dale ŝwój lętny přinoŝk
(4 hriwny) ŝlędowace ŝobuŝtawy towařtwa
Maćicy Serbskeje zapłaćili a to: k. A.
Parčewski w Póznanju, k. ryčerkuľeř
J. Parčewski nad Grabjanowom, serb-
ski kaŝino w Jaŝeńcy, k. faraň Garbař
w Kotecach, k. Dr. Sauerwein w Ron-
telnje pola Hannovera, k. wučeř Kessler
w Koblicach, k. wučeř Jordan w Po-
pojcah, k. faraň Kubica w Wjelećinje.
(Pokračowanje.)

M. Mjerwa,

pokladnik Maćicy Serbskeje.

Přispomnjenje. Prjedawŝe přinoŝki ŝo w
„Časopisu“ kwittuja.

Miŝionŝka hodžina we Wulkim Wjelkowje.

Džimocęanŝte kerbŝte ev. luth. miŝionŝte
towařtwa ŝmęje — dali Bóh — jutje ŝa
tydžęń, 24. junija, jaťo na 4. njeđzeli po
ŝwjatej Trojizy, miŝionŝtu hodžinu w ŝuli
we Wulkim Wjelkowje. Teho dla ŝo wŝchę
pŝchęčeljo a pŝchęčelnizy miŝionŝtwa, wo-
ŝebje ŝobuŝtawy towařtwa, wutrobnje pŝchę-
proŝhujaja, ŝo na pomjenowanym dnju po-
poľdnju w tjoch tam nutŝnamatać.

Pętr Młónk.

Ředžbu!

Jutje, njeđzeli, kolbařnywukulenje
w Šowrječah. Freund.

Ředžbu!

Jutje, njeđzeli, wukulenje kolbařow a
ŝwinjazpř pľezow w Račlowje.

P. Doka.

Kamjenjerubarjo móža djeťo do-
ŝtać w ŝtale poľa
Wuriz. Dichte, ŝtařarŝki miŝtr.

Wucęomniťa abo tajkeho, kotrež je
haťle pŝchęd fróťkim wuruľnyľ, pľta
kowařŝki miŝtr w Maľeŝcęach.

Dwę holzy móžetej dobre bydlenje
a jedž doŝtać pŝchi Mě-
kławŝkowskych wrotach čo. 303, po 2 ŝhod.

10 markow myta

doŝtane tón kamřny, kiž mi Jana ŝneidera
w Štrózi dla jeho ŝaŝknych a ŝelhařnych
ryčzi, ŝ kotrymž ŝo wokoľo honi a kotrež je
pŝchęčiwmo mi ryčzať, tať dopoľaŝać móže,
ŝo byh ja ŝudniřzy pŝchęčiwmo njemu ŝatro-
čzić móhľ.

J. Klimand w Štrózi.

Ja kóždeho, kotrež je mi nęŝchto wi-
nojty, warnuju, ŝo njeby na niťoho dru-
heho ŝaplacęiľ, hač jenož na muje abo
na moju mandželŝku.

W Raķečah, 13. junija.

Gustav Säuferlich,

ŝfotokupz.

Džakprajenje.

Ča wopoľařma luboŝcęe, mi 25. meje
pŝchi mojim pŝchębydlenju do ŝchęčęny, wo-
jeromŝteho wotřeřa, wopoľařane, ŝo ja nu-
čęny čuju, wŝchitkim tym, kotřiz ŝu pom-
hali, tutón djeń mi k dnju radoŝcęe pŝchih-
towacz, ŝwój najwutrobnišchi džak wuprajicę.
— Najpřjođy džakuju ŝo knjeŝej wučerjeje
Wirničej w Štrózi, kiž mje na ŝchęčę-
čanŝkich mjesach je ŝkulŝtej mlodoŝcęu a
ŝ woľadu pod ŝpęwanjom witaŝe a mje w
mjenje ŝhromadžiny poŝtrowi. Dale džakuju
ŝo čęŝcęenemu wjeřnemu a ŝkulŝtemu přjođ-
ŝtejerŝtwa, kač tež žyčej ŝkulŝtej gmejnje ŝa
tu prozu, kotraž je ŝo na ŝtajeńe čęřnyh
wrotow, na nařadjenje mlodoŝk břeřpčętw
a na wupřyŝenje wučerjnje, ŝkulŝteje ŝtwy
a wobhydlenja naľožika.

Bóh luby knjeŝ chyzľ to wŝchitkim boha-
cęe ŝarunacz!

W Šchęčęny w juniju 1877.

W. Reimann,
wučeř.

Lipy Serbskeje

čo. 5 je wuľo a móža je wotebjerarjo we wu-
dawařni „Serbskich Nowinow“ doŝtać. — Wo-
přijeće: Powoľanje. Wot Arnoŝta Muki. —
Bratrowskemu narodu Serbskemu w Hornjej a
Delnej Lužicy. Wot Muki. — Serbski lóđznik.
Wot Mitočana. — Škorcy. (Ze Serbowki.) —
Jęzdeho newjeŝta. Wot Jana Krala. — Pře-
klepany Hans abo horjo wučeřja. Wot Šunow-
ŝkeho. — Přečelŝtwa. Wot Mitočana. — Škludne
připiski. Wot Serbskeho Archilochusa. — Šłowa
njeznateho mudreho. (Hawľiček-Pjech.) — Na-
węŝnik. — Domizna. Do hudžby zetaľal wučeř
Brauner w Šunowje, pęniľ J. Škala. — Lęčny
wječor. Do hudžby zetaľal Kocor a pęniľ H.
Seileř. — Štyri róže. Do hudžby zetaľal a pę-
niľ H. Seileř. — Męŝačka holča. Do hudžby ze-
taľal Kocor a pęniľ H. Seileř.

Wot redakcije.

Rnjeŝej žandarmeje C. Hennigeje w Dobenneu-
firchenu. My „Serb. Nowiny“ kóžny pľatf popoľdnju
wot tudy přečę ŝeľemny; jeli je teho dla ŝobotu
njeđoŝtanjecęe, chyzľi to Waľchej pōŝiŝei expędiziji
k wjedženju dacę a ŝebi wot njeje ručizne wobřta-
ranje žabacz.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čisło plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni „Serb.
Nowin“ naróžku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 25.

Sobotu, 23. junija

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Čzi šami čzesčeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža sa nje na třecze štwórtlěto 1877 do předka placzic, njed nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Čzi, kotřiž šebi „Serbske Nowiny“ přches póšt pschinjesč dawaja, njed tola njesapomnja, šebi je tam bóršy štafacz. Na štwórtlěto šaplaczi šo sa „Serbske Nowiny“ na šakšich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho křezorštwa 1 marka a š pschinjesenjom do domu 1 marka 15 np. Redakcija.

Swětne podawki.

Němske křezorštvo. Drazdžanske nowiny pišaja, šo kral Albert ragatške kupjele (w Schwajzarškej) š dobrym wužitkom wužiwa. Dopolnija wón te džěla wobštara, kotrej jemu ministerstwo š wu-
konjenju poščeje, a popoldnju šo, je-li přches měru horzo njeje, we wokolnošči wukhadžuje abo na wosu něhdže wujědže. — Do-
kelž je prynz Wafa, knjes-nan kraloweje Karole, šašo nimale zyle wotkhorik, dža šo mona nětko tež do Ragaža š swojemu wyšo-
kemu mandželštemu poba. — Prynz Jurij je wóndano w Darm-
stadtu pobyt, šo by šo na pohrjebje semrjeteho hešenšeho wjelwój-
wodu Ludwiga wobdžělik.

Šakški šejm šo tež w tutym lěče hašle w měšazu oktobru šapocznuje, dokelž je ministerstwo teho mēnjenja, šo je najšepje, hdyž šejmšy šapóštanzy šwoje wuradžowanja hašle po žnjach ša-
pocznu. Přjedy paš ma šo 27 nowych šapóštanžow do drugeje komory wušwolicz a w přenjeje komorje šu tež někotre města wu-
próšnjene. Měšto šastupjerja Budyščina, Kamjenža atd. w drugeje komorje šakšeho šejma je tež wupróšnjene, dokelž šo dotalny ša-
póštanž, knjes wodobtwarški inspektor š Wagner do Braunschweiga pschepšydl. Wón je ša profěšora na tamnišchu polytechništu šchulu powolašy.

Kral Albert je wotpalenym w Kłoschwizu 200 markow darik a kralowa Karola je jim 100 markow póšlaša.

W Großröhrsdorfje je šo 16. junija w drugeje hodzinje na ranje gmejnska křěža a Nitšchěz dom wotpalik. Pšchi wurumowanju šmachow štej šo dvě žonje křětro šylnje wopalik.

W Kamjentych Wobbramezach je 15. junija dwělětny Kauferez hólž do rěčzi, nimo domšich běžazeje, panyš a šo tam tepik.

Š Kamjenža pišaja, šo je 11. junija rano w přenjeje hodzinje blyš do Wurfhardtez restaurazije w Großröhrsdorfje dyrik, šo paš šapalik njeje. Našajtra šo š blyškom jena brožen, š rycžeršublu w Šchworkowje šušchaza wotpali a pschipošdnju teho šameho dnja šo to tež š twarženjemi kublerja Žaholda w Quosdorfje šta. Dale wobšchodži jedyn blyš kólnju Leomez zyhelicze w Gottsch-
dorfje a jedyn drugi dyri pschipošdnju na poš jeneje hodzinje do Nitšchěz domšich w Kóštach, hdyž 13lětnu Nitšchěz džowtu a jenu šofu šarash.

Š Barlina pišaja, šo je šo němski křezor piatš tydzenja, 15. junija, do Čemša podaš a šo je tam pšchi dobrej štrowošči žiwu.

W Barlinje bēšche předař Šošbach, jašo w tamniškej jakubškej zyrkwi předomawšche, prajiš, šo šu w bibliji šmolki a blydy a šo je Šesufšowe žiwjenje, kaž je šchtyrjo ščenikojo powjedaja, še wšchela-
štimi powjesczami a bajkami wobrubjene; dale wón rjekny, šo je Šesufš drje wěrnny čžlowjet byš, ale niž Šoh. Šašo to někotři kemscheryjo šakšychachu, poštanšchu a zyrkej š čžicha wopušchčžichu. Šošbach potom to duchownške měšto dosta. — Na wokrjěšnej šynodže, kotraž šo něšchto pošdžišcho w Barlinje wotdžerža, předař Kóhda tón namjet štaji, šo dyrbi barlińska wokrjěšna šynoda šwoju njespošojnošcz nad tym wuprajicz, šo šu tamnišchi kemscheryjo pšchi Šošbachowym předomanju zyrkej wopušchčžili. A wo prawdže! tutón namjet bu po došhim jednanju ša dobry špóšnaty. Pšchi tym paš tež na šwětlo pschidžje, šo bē šo přjedy pšchi wuradžo-
wanjach měšchczanškich šastupjerjom to žadanje wuprajiko, šo bychu šo našpomnjeni kemscheryjo wobškoržili a wotšchtrašowali, dokelž šu pschēs wopušchčženje zyrkwje druhim kemscheryjam š pohóršchkej byli. Škóncznje paš tola wot tajšeho wobškorženja wotšladachu a tu wěž jenož wokrjěšnej šynodže wosjewichu. Džiwno je w Barlinje! čzi, kiž tam kšchesczžijansku wěru na kručji torhaja, tam duchownške města doštanu, a tyč, kotrymž šo tajše roštorhane kšchesczžijansštwó nje-
lubi, bychu najradšcho wotšchtrašowali abo jim š najmjenšcha šwoju njespošojnošcz wupraja.

Dale je špomnjena wokrjěšna šynoda wobšankša, šo njeje trjeba, šapóšchotške wěrumušnacze w zyrkwjach přjódčžitacz, kaž je to w pruskkej unirowanej zyrkwi wašchnje a tež po prawym pschitašane.

Tajšele a tež hišchče druge na nje podobne wězy šu pschēd-
šydu pruského provinzialneho konsistorštwá, Dr. Šegela, taš šrudžike, šo wón wjazy w krajnej šlužbje wostacz nochžyšche a šo teho dla na křezora š proštwu wobroczi, šo by jeho še šlužby pušchčžik. Dr. Šegel bē š tajšej proštwje šnadž teho dla čžim bóle pošhileny, do-
kelž štaj minister kulšyša Dr. Šalk a pschēdšyda pruskēje wšchšchēje zyrkwineje rady Dr. Šerrmann we wšchelakich zyrkwinskich nalež-
nošczach pjeczja hinascheho šmyšlenja, hačž wón.

Krótko po barlińškej wokrjěšnej šynodže bēšche elberfeldšta šy-
noda šhromadžišnu mēša a pšchi tutej škadnošči křezorej šlědo-
wazy telegramm póšlaša: „Elberfeldšta wokrjěšna šynoda, kotrež

řobustawy wřchě k japoschtolřkemu wěruwuřnacřu twjerdže steja a jenoř na řakladže reformatorřkich wuřnacřow wuradřuju, wuprořchuje řa Wařchu řhěřorřtu řkalowřku majeřtořč w najpořorniškej poniřnorořči Wořu bohatu řnadu.“ Na to je řhěřor řnydom ře řlědowazyř telegrammōm wotmolwił: „Řa wuprajam elberfeldřteř řnydže řwōj wěrnj dřak řa jeje řłowa, řař teř řa wōřjewjenje twjerdžeřtačřa na japoschtolřkim wěruwuřnacřu, wōřjewjenje, řotreř je, Wořu řel, něřto wuprajicř nuřne. Wilhelm.“

Wřchelake nowiny mēnjachu, řo je tajře řhěřorowe wotmolwjenje dobre řnamjo řa řegela. A to wone teř bēřche; přchetoř řhěřor je jemu řlědowaze piřmo pōřřal: „Na přchēřřydu konřřtorija brandenburgřteře provinzy řegela w Bařlinje. Na Wařchu pōřřtwu řa Wařm řlědowaze k wjedřenju dawam: řako řa po wudacřu generalnořnydodalnyř wuřtawřow přchēřřyđřtwō generalneje řnydohy přchijach, řym řo ja ř tymi řłowami:

„Přchēde wřchitřim je na tym leřane, řo zyrřej na „přawym řakladže, na řakladže japoschtolřkeho wěruwuřnacřa stejo wōřtanje; řa steju na tutym řakladže, „na wěřje, na řotruř řym řřchēřeny a konřřmirowany, „a nicřo njemōže mje k temu řnucř, řo byř wot njeje „wotřtupiř; je-li řo přchēřřiwō temu ryeři, dha to řōřdy „čřař wotpořařu“

řjawnje a řwěrnje k japoschtolřkim wěruwuřnacřu wuřnal, na řotreř řym niř jenoř řa, ale teř přjedomniřy a přchijřřuřchazy Mořeho domu řřchēřeny a konřřmaziju dořtali. W tym čřařu, w řotrymř, řař řo to přchēd řōřřim řta, w jenej k ewangeliřteř zyrřkwi řřluřchazej řnydodalneř řhromadřřimje řłowneho mēřta (Bařlina) řnamjenja njewěřy a wěruřařřchowanja hačř k namjetej na wotřtro-njenje japoschtolřkeho wěruwuřnacřa pořbēřnyřhu, njemořu řa řařto-jniřow, řotreřchř twjerde dđerřenje na řrutej wěřje je řnate, ře řřluřby puřchēřicř, dořelř byř řewat w myřřlach Mořeho luda mēřchēřu přchihotowat. řeho dla ja Wařchu pōřřtwu wo puřchēřenje ře řřluřby wotpořařuju. Přchi tym ja wotčřařowanje wuprajam, řo Wřy to dowěřjenje, řotreř řym Wařm ř tutym pořtajenjom wopōřařař, přchēř řwěrne wobředřřbowanje řakonow, wote Mnje řa ewangeliřtu zyrřkej dathy, dopřelnječř budřecře atd. — W Bařlinje, 12. junija 1877.

Wilhelm.“

Něřotři ludřo mēnjachu, řo čřze řhěřor ř tajřim wotmolwjenjom ř dobom teř ministra řalka a přchēřřydu wřřchřřchje zyrřkwineje rady Dr. řerrmanna k wuřtupjenju ře řřluřby nuřowacř. Ale to njeje řhěřorowe wotpohladanje byřo, řchtoř je ř piřma, na ministra řalka a Dr. řerrmanna wot njeho pōřřlaneho widřicř, w řotrymř je napōřředku přajene: „Wot Wař, ministra řultuřřa atd. a teř wot Wař, přchēřřydy ewangeliřteře wřřchřřchje zyrřkwineje rady tuto k namjedřenju dawajo, teho runja wotčřařuju, řo budřecře Wřy na tole pořtajenje niř jenoř pořřluřchacř, ale Mi teř w tutym, řa nařchu ewangeliřtu zyrřkej řa řtrařřnyřm čřařu řylnje k po-mozy řtačř.“

(Ředaktor „Serbskich Nowin“ je tule naleřnořč řochu wobřchēřniřřo rořpiřař, dořelř řu jeho wřřchēřazy čřitarjo wo to pōřřyli.)

Přjedy hačř je řhěřor do Ćmřa wotřel, je wōn ministřow wokořo řo řhromadřil a jim wōřjewiř, řo jemu nēčřřřchje podřorřchowaze přozowanja w zyrřkwinřkich naleřnořčach wulku řtarorořč čřinja, a je jich napominař, řo byřhu tajřim přozowanjam po mōřnořči napřchēčřiwō řtupali a je njeřřřłōdne řčřinili.

Řhěřorřka a přřřti řrōnprnyř řtaj 20. junija do Ćmřa přchijēřoj, řo byřřtaj řhěřorā wopřtaloj. Řrōnprnyř řo pař řōř řamj dřen řařo do Bařlina wōčři a řhěřorřka do Řoblenza wotjēdže.

Franzowska. Přchēřřyda řranzowřteře republiři, marřřal Mař-Mařon, najřřerje w tyřhle dnjach druřu řomorū rořpuřchēři a nowe wolby wupřřche, řotreř pař řo hařle řa řř mēřřazy řtanu. Wōn řapōřřkanořw druřeře řomorj teho dla domoj pōřčzele, dořelř řu jemu jara republiřaniřy řnyřřeni, řchtoř dyrřbjař po nařřim mē-njenju, po přawym tola řōřdy řranzowřa byčř, dořelř je w tu řhwilu řobuřtaw řranzowřteře republiři.

Řačř runje řo řranzowřojo na řwōjim řejmjje huřto wōtrje wadřa, dha řu tola řōřdy řrōčř jeneho a teho řameho mēnjenja, řdyř ministřjo pjenjeř řa wōřřko řadaja; přchetoř řōřdy řranzowřa na to myřřli, řo by řranzowřka řterje a řēpje ř řmēřami wōjmu řapōčřecř a řo nad nimi wječřicř mořřa. řa řu wōndanjo 209 millionow řranřow jenohřōřnje řa wōerřtwō přchřřwōlili.

Rumunřka. Ruřřti řhěřor w tu řhwilu w rumunřřim mēřče řlojeřřti přchēřyřma. Wōndanjo je řerřřti wjeřč Milan k njemu na wopřtanje přchijel a ř nim teř řerřřti ministř řiřřicř, řotreř mējeřche dlēřchi čřař rořryčřowanje ř ruřřim řanzlerjom Ćorčřařkowom. Ruřřti řhěřor wochže, řař řo řda, řo byřhu řo řerřřja nēřkole na wōjnje wobdřelili.

Turkowřka. ř Konřřantinopla piřaja, řo tam bjeř ludom wulka nuřa řnjeři. — řurřkowi řejm je wobřařřnyř, řo maja řrajni řařtojniřy řchřwōřřy dřel řwōjeje řdy k řēpřchemu wōřřka wotřtupicř. Ćři pař nēřto njewjedřa, řař byřhu to řčřinili, dořelř řiřom poř řēta řaneje řdy dořtali njeřřu.

Dowěra.

Mōj wōř, řiř wřřche řwēřřow je,
Řiř řnjeři tam wot wēčřnořčje,
řōn — řōn teř řtajnje přchi mni je
A řwěru na mnje ředřřuje.

Wřchē řřworjenja wōn nařhēčřa,
řu na řřēřche teř wrobela;
řeř mje dla řemju wudebi
Řař ř řwēřřami řař ř rōřemi.

Wōn řaji přchu přchirody
A řařtara mje wōřřowřřy,
Wōn w řhororořčach mje wuřřrowja,
Mi w řtrařřořčach je řepjera.

Mi wōřř teř ř řłowy njepanje,
řo njebyřo řom' widomne;
Byř ja teř nēřdže řřchowanj,
Wōn widři mi do wutrobj.

Wōn mje teř řiřom řnajēřche,
řdyř řiřchēčje njebēř na řwēčře;
We jehō ruřy řym ja tu
A wōn je Wōh: řchto wjazy řřu?!

D wōčře mōj, řař dořř řy!
řaj, řo čři njeřřym řpječřiwj,
Ćřiň jandřelam mje runječřa
A wřmi mje nēřdy do njeřja.

S. S.

Wōjniřte powjēřje.

Dořelř ma řēřa řonawa přchēřo řiřchēčje jara wulku wodu, řař řo je řa řiřchēčje pječř řohčři wjeřřřa, hačř nařřmu, dha dře budřa řuřojo ř přchēřřocřenjom řiřchēčje řhwilu čřařačř dyrřbječř. Na europiřřim wōjowniřchēřu řo teho dla bjeř řuřami a řurřami nicřo wāřne řtařo njeje. Na ařiatřřim njeje wjeře řinař byřo, přchetoř řdžeř tam řuřojo na řurřow řřchēřja, dha pořřēřřchi řpēřchne je řořaja a je teho dla řa řuřow w tu řhwilu wobřehņjenje řurřow-

steje twjerdzijny Karša najvažnišča wěz. Woni šu Karš koto wotkoto wobdali a jón s wóškom batterijow bombardiruja. Turkojo šu 15. junija wupad s twjerdzijny sczinili, buchu pak tak šbiczi, so mějachu 200 mornych a 250 ranjennych.

We wojowanjach bjes Čornohórzami a Turkami pak ta pak tamna strona trochu dobywa a šda šo, so je šo Turkam radžiło, twjerdzijnu Mišicž s žyrbu saštaracž.

Ze Serbow.

§ Budyščina. Létušča druha kerbšta Boža šlužba sa ewangelišć Sserbow w Draždžanach a wokolnošći je šo tam šanidžemu njeđzeli w draždžanskej škizijnej žyrtwi wotdžeržala. Přědowanje mějesche knjes farat Kubiza s Wjelecžina, spowjednu rycž pak knjes farat Zmisch s Šodžija a špěwanje wobštara knjes kantor Šjekar s Budyščina. Spowjednych ludži běšče 320, mjenujžy 148 mušćich a 172 žónšćich.

— Létušča diöcesanšta šhromadžijna budyšćeho diöcesanšćeho wotrješa budže wutoru, 17. julija, w šali noweje měšćezanšćej šchule w Budyščinje wotdžeržana a šo s modlitwu a rycžu pschedyby (š. žyrtwinsteho radžicžela Schmidta) w 10 hodžinach dopokdnja šapocžnje. Potom farat Kauffer s Šolbina šhromadny wotbras škuttowanja wšćittich žyrtwinstich přjódšćejestwow budyšćeho diöcesanšćeho wotrješa da a w nastupanju šwjeczenja čžicheho pjatka namjet štaji. Ša to budžetaj š. farat Węžka pschi mišćakšćej žyrtwi w Budyščinje a farat Jungšänel s Wernarjež wo wobšantnjenjach a postajenjach šwojich žyrtwinstich přjódšćejestwow rošprawu dawacž.

— Dotalny němšći njeđželšći přědar a wučer na kathy. šeminaru, knjes duchowny Dienst, je ša noweho širketora tachantšćej šchule postajeny a budže 2. julija do šwojeho šastojnstwa šapokasany.

— Wjedro šuny tež tón tydženi jara čžopke měli a hacž runje šrjedu popokdnju njewjedro pschicžezje, dha jenož šo tak poprošći. Šjatk, 22. junija, dešćez někotry krocž hicž pošpytowa, ale popokdnju do dweju hodžinow, hđžez tele rycžki pišćachmy, hišćezje pleštr namacžak njeběšče.

— Šačo mějesche na tudomnej hornčezšćej hašy 19. junija na wuhnju jeneho doma murjeršći Wylem Gruhl s Rosdez něšćto porjedžecž, šo wón pschehlada a dele padže. Pschi tym je šo s nutšća tak wobšćodžič, šo šu jeho do hojeńje donjesčž dyrbjeli.

— Šrjedu, 20. junija, rano wokoło 8 hodžinow wobydlerjo kšezje čžo. 769 c., na tudomnej dwórnišćezowej dróšy ležazeje pytnychu, šo šo na kubi pali. Woheń budžičše šo, hbyž budžichu jón bóršy njepytnyli, kšétje rošćerik, tak bu pak wot wobydlerjow doma rucže podušćeny. Šo pschepyttowanju, kaš je nastal, šo šda, šo je šačozeny. — Pschi njewjedryje, kotrež tón šamny džen popokdnju pschēs Budyščin čžehnjēšče, šo někotre rašy šylnje šahrima a je blyšć do jeneho duba, blyšćo šwonšćownych bohathych wrotow pod našypami (pod walom) štejazeho dyrišć a jemu wot horka hacž dele kručž šćory wotrašyšć a na nim hewašć tež šćřćodu nacžinišć.

— Wozazy přěnjeho bataillonu infanterieregimenta No. 103, kotřičž hewašć w tudomnej měšćezanšćej kašerni ležachy, šo dženšća dopokdnja w 11 hodžinach do noweje kašerny, pschēd městom pschi budyšćo-lubišćim šchupšćej po porucžnošći ministeršćwa wójny wot twaršćeho mišćtra Š. Wendlera natwarjēneje, pschēšyšćla. Druhi bataillon, pola měšćezanow w kwartirje ležazy, šo tam ša někotre dny poda. — Šćezki bataillon teho šameho regimenta, kotryž hacž dotal w Kamjeńzu štejesche, šo pschichodnu šobotu, 30. junija, do

Budyšćina pschēšyšćla a budyšću měšćezanšću kašernu wobčezhnye. Kamjeńczeno tutón bataillon njerad pušćezja, ale dyrbja šebi jeho wotšalenje lubicž dacž, dokelž je wot najwyšćšćeho němšćeho wojeršćeho rošćafowarja to prawidlo ša dobre špōšćate, šo dyrbja žyše regimenty w jenym a tym šamym měšćezje šćacž.

§ Šucžiny. Šrjedu, 20. junija, popokdnju wokoło 9 hodžinow blyšć do jeneho, něhđže 20 krocžel wot žyrtwje šdaleneho a pschi kēčchowej muri štejazeho topoša dyri. Tutón je na ranšćej štronje wobēleny a rošćezpenny. Blyšć je šo najšćerje džēlišć, dokelž je na jenym druhim njedaloko štejazym topošu šadřjena šumha widžecž.

§* § Nješćwacžidka. Pschēs Bože hnadne šwarnowanje bu šanidženy tydženi pola naš nješćbože wotwobrocžene, kotrež móžēšče lōhšćo došćž někotrych džēšćaczerjow potrejedicž. Tudomny kowar, mišćtr Währ, čžyšće mjenujžy jene šwojich twarjenjow podmurjowacž a pschi tej šćladnošći tež wušbēhnyčž dacž. Pschi tutym šbēhanju bēchu pak šo džēšćaczerjo někaš pschēšćladi, twarjenje šjēdže a šypny šo do šhromady. Špomnjeni džēšćaczerjo pak tola čžakaš došćž pytnychu, šo twarjenje jēdže, duž wučezšćnychu. Šedyn bēšče do pinžy šćocžil a duž nišćtón š nješćbožu pschishćoš njeje.

§ Šupoje. Njeđzeli, 17. junija, pschipošćdnju w přěnej hodžinje pocžja šo w tudomnym lēšću palicž a je woheń šćlanje a 20lētne kšójny na pjecžich atrach ležomnošćezje šahubil. Šenož s wulkej próžu šo radži, dalšće rošćšćerjenje šćomjenjow šastajicž. Šašć je woheń wušćošć, njeje šćate.

§ Šermanez. Dokelž bē šo našć wučer, š. Šaromir Šórliza, woženil a po wērowanju, kotrež bē šo w šćzarowšćim Božim domje šćalo, a po kwašću, kiž bēšče šo w koblicžanšćim hajnišćim domje wotdžeržal, šwoju mlōdu knjeni mandželšću 13. junija šem do šwojeho domu pschiwjēšćž mějesche, bēchmy wobšantli, wobeju pschēčelniwje powitacž. My jimaj teho dla šćhtyrjoch jēšćnych, wot kotrychž mějesche přeni kšorhoj w ruzy, napschēčžiwō pošćachmy, kotřičž jeju bjes Wjyšćokaj a Ščezērižu šććachy a wot tam pschēd nimaj jēchachy. Pschi rjanych čžēšćnych wrotach, wot wyšćozanšćej gmejny pschi tamnišćej žyhelniczi natwarjenych, šwjēbēnišći čžah na mlōdeju mandželšćej čžakašće. Mlōde holžy, kaž tež šćhulēšći mējachy wēnzny na hšćowje a šćhulēšćo kšorhojčći w ruzy.

Knjes wučer Šnobloch s Ššomjow mlōdeju mandželšćej pschēčelniwje postrowi, jačo bēchu šćhulšće džēčzi, kotrež wón nawjedowawšće, jenu ariju pod pschēwodom hudyžby wušpēwawē. Šermanezanšće mlōde holžy na to wobēmaj mandželšćimaj wēnzaj pschēpodachy a jačo bē šo š. Šórliza ša postrowjenje podžakowal, mandželšćej w mjenje dorosčēneje mlōdosčezje čžēšćlišći polier Engel witašće. Šačo bēchu šćhulšće džēčzi šašćo jenu ariju wušpēwali, šo čžah pod šynšćami hudyžby dale poda. W Šermanezach blyšćo hošćezēža bēchu pēšćne čžēšćne wrota a pschi šćhuli hišćezje jene natwarjene, wot kotrychž bēšče šćčezēžka hacž do wučerńje s mlōdny mi bēšćami wobšćadžana. Šačo bēšće čžah hacž pschēd šćhulu pschishćošć a kwašćarjo s wošow wušćupili, přjódšćejēšć Šenda mlōdeju mandželšćej w mjenje hermanezanšćej a wyšćozanšćej gmejny na wutrobne wawšćnje witašće, na čžož šo š. Šórliza hermanezanšćo wyšćozanšćej šćhulšćej gmejny, dorosčēnej mlōdosčezji a šćhulšćim džēčžom ša wšćhu wopokasany čžēšćž a lubošćž w šwojim a šwojeje mandželšćej mjenje najlubošćnišćo džakowawšće. — Potom dorosčēni jedyń kšērlušć a šćhulšće džēčzi ariju wušpēwawšću. Šošćēnišće buchu w šćhulšćej šćwē s žaktami a piwom wofšćewjēne, šćhtož bēšćtaj knjesaj šćhulšćaj přjódšćejerjej na šo wšćalōj, a dorosčēnym šo w Šermanezach a Wjyšćokaj reje a piwo dostachy.

Š Bukojny pola Hucziuny. Dofelž je porjedjenje tudomneho mosta sfoncžene, može šo po nim šako tak jěšdžić, kaž je šo to hewaf prjedy štafo.

Š Drěwzow. Šchtwórtk, 14. junija, dopoždnja šu šo tudomneho bura Šhūzhy domšte, hródž a bróžen wotpalite. Kaf je wohen wušchoł, njeje snate; tola na jeneho wotrocžka tukaja, šo je šakozik, a šu jeho teho dla do pšchepytanja wšali.

Š Krehje. Prjedawšchi ullersdorffski najeník a nětcžišchi ōfonomški inspektar klam-gallastich kublow w Čzechach, knješ Gūhler, kiž je šo tudy narodžik, běšče wóndano na wopytanje šem pšchijěf. Pšchi tutej škladnošczi běšče wón do tudomneho hamorskeho abo čorneho hata šchoł a šo tam kupał, mějesche pať to nješbože, šo šo šatepi. Wón je nimale 77 lét stare a bu jeho čžělo do Nisseje khowane.

Š Mužakowa. Zyhlekrjjer Šchołta a murjet Žěšerka, wobaj š Mostow, šo wóndano pšched pšchibažnym šudom w Šhorjelzu šudžeshtaj, dofelž šo jimaj wina dawafche, šo je jedyn wopacžnje pšchibašaf, druhi pať k tajkej pšchibašy wabik. Wobaj bušhtaj ša njewinowateju wuprajenaj.

P ř i l o p k.

* Džen 13. junija běchu wobhydlerjo Bifšopiz we wulkim strasche, dofelž jedyn štaženy poš po hašach běhašche, kotrehož pať po dołhim prózowanju šatšělichu. Wón je tež hiščeže druhe pšy štušaf, kotrež buch, kaž šo rošmi, teho runja šatšěleni.

* We Wurzenje šatepišhtaj šo pšchi kupanju w režy Muldže 10. junija 2 džělaczerjej š Čzech; jeju čžěle bušhtej pola Šchmólna a pola Paušiga š wody wucžehnjenej. Tón šamy džěn wumrješhtaj tam dwaj druhaj džělaczerjej wot pšchesměrneje horzoty.

* W Panigšchu pola Taucha rošrašy wutoru wječžor kubler Šchróter, jedyn šty picžf, w domje šwojeje pšchichodneje maczerje we wulkej njemdrošczi wořna. Wón šebi pšchi tym wulku žiku praweje ruki roščěšny a šo wukrowawi. Šdyž lěkar k njemu pšchitdže, bě Šchróter hižom čžělo.

* W Oštroniku w Hornjej Šchlešynskej mějachu pšched někotrymi dnjami jenu krowu šarěšacž. Pšchi wobhladanju mjaša pytnychu, šo mějesche wona jedyn jara wulki jěrčeni. Pšchi wotčzinjenju jěrčenja namařachu w nim jedyn 8½ puntow čžěžti, twjerdy jěrčenjowy kamjen. Zyhly thory jěrčeni waži 10 puntow, štrowy pať jenož 1½ punta. Jěrčenjowy kamjen je porědkošcže dla do barlinskeho anatomiskeho mušeya poššany. Mjašo krowy bě štrowe a k jědži kmane.

* Š Lešna (w Bošnanskej = Bošenskej) pišaja: w reišenskim lěšu šu pšched tydženjom škopčži do młodych kšojnow we wulkich čžerjódach pšchishli, my móžemy prajicž po miliardach, pšchetož šemja je wot tych mužawulkich štworjenčžtow žyle čžorna. Škopčži šu šo hižom hačž na pšchimješowaze pola měštačžka Doborowa roščěrjeli a móže šo lohfo wot nich polam žyke wokolnošcže wulka šškoda nacžinicž, hačž runje šu ludžo hnydom pščerowy ršli a wšhitke wšy wokolnošcže tón njerjad po móžnošczi wutupicž phtaja.

* Dwaj hólžaj jeneho korežmarja w Šaranshefju šo pšched někotrymi dnjami tať šwadžišhtaj, šo tón jedyn, kotryž haťle bě lědom 14 lét štary, šwojeho mjenskeho bratra š nožom šakfo. Šako wón widžesche, šo je jeho bratr morowy, pšcherěša šebi š tym šamym nožom šhiju.

* Š Ameriki pišaja, šo bu čžah po želešnyžy š Mexiki do Wera-Cruza w nožy 10. junija wot rubježnikow nadpadnjeny a šo

bu wot nich 30,000 dollarow rubjennyč, kotrež šo do Europy poššiacž dyrbjachu.

* Kaž š Zemešwara pišaja, wudyri 6. junija w knježich kólnjach w Adony, hdžej runje 70 hušarškich konjow štejesche, wohen a roščeri šo tať špěšnje, šo šo 33 konjow w pšomjenjach špali. Šškoda, kotraž pšches to wojerštemu ararej nařta, wucžini 15,000 šchěšnakow.

* Kažte remješnikstwo tola nětotši ludžo maja! Šak štaj šaršdženu šrjedu dwaj mužej, a kaž šo šda, džělaczerzej š dwórniščež, do jeneje korežny, njedaloko Wudyšchina ležazej šo podašoj, štaj šebi kobašu, kšlěb a něotre karancžti piwa dačž dašoj, na pošled pať hiščeže šebi jedyn karancžf žadašoj a štaj, tať dohfo hačž hoščezar w pinžy běšče, čžeknyšoj. Šačž dotal hiščeže jeju došahnyli nješbu, teho dla kědžbnošcž pšched tajšimi wošobnyšmi hoščemi.

* Njedaloko Louisvilla w Amerižy bu jedyn franžowski džělaczer wot tšjoch škóšnikow nadpadnjeny, šwojich pjenjes wurubjeny a potom na čžertowšte wašhnyje ša šchěny želešnyžy pšchiwjašany. Ničtón jeho wołanje nješkyšesche, ša dwě hodžiny šo jedyn čžah pšchibliži a jemu wobej nošy wotřěšny. Šano teho wboheho čžłowjeka pošmormeho namařachu, ša poš hodžiny bě pšches šmjercž wot šwojich bološčow wumoženy. 1000 dollarow šu temu šlubjene, kotryž tych nješolakow pošadneje.

* Najbole lubowaných morškich rybow, nam šnatych, mjenužyž jerjow, šu, kaž še Šottšfeje pišaju, lěša jara wjele našojili. Šuta powješčž je jara šwješelaza, dofelž je runje w nětcžiškim drohim čžahu jerej tuni a štrowy dortk k kšlěbej abo k bėřnam.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Šdyž čžesč šebi žonu bracž, dha čže hižom namožanju mjenuja.

Mots Tunka. Šm, ja šebi myšlu, kať štrasčne to w nětcžiškim čžahu je, do šwěta hičž a ša šebje hošpodarštu, šwěřnu a w Bošy žiwu žonu namařacž. Šo njeje tať, kaž na kermušču hičž. Ša hašach a drohach je kóžda šybolaty jandžel a čži wocži tať šakšepi, šo prjedy k žanemu dohladanju nješchitdžesč, hačž hdyž ju hižo maš.

Š. D. Dha je kóždemu radžicž, tola na to kědžbowacž, š kajškeho domu hólža je a šhto je nawulka.

M. T. Haj haj, pravje masč, je-li doma bjeswoczi mjeta, njebudže dale na žanej drugej njezmanosczi pobrachowacž.

M. T. Njewěšč dha nicžo noweho f hole?

S. D. Sm, njebych runje wjele wjedžil. Tola něščto móžu czi powjedacž. Šlaj, tón butropschekupž na drósy f Delan*) do města, tón šebi jenož njedzelu šwoju czapku počnje bole runje stajecž, džekawe dny pač hiščecze pschi starej módze woštanje.

M. T. A ščto dale?

S. D. Wón tež w Serbskich Nowinach ludži schtrěje, dokelž ma khwile došč, pschetož jeho rjemješto w jeho kabinetku, kaž tež na škótnych wikach khětro wustawacž pocžina. Duž wón schulste džěczi f palenzom troščtuje, ale f tym wuměnenjom, so bychu jeho sa to wulzyschnje cžesčžili. Tola te šu jeho wobschudžite.

M. T. Na kajke waschnje dha?

S. D. Wone šo jemu sa to šmějachu.

M. T. Aw jaw jaw!

*) Delany nješu wješ, kotraž tač rěša, ale tač mjenuje šo kraj niže Budyšćina. Redaktor.

M. T. Šdyž ma wotrocžič schwalcžu sa lubtu, to je jara wužitna wěž.

S. D. Kač dha to?

M. T. Nó, hdyž ma jeje luby rósdrjene kholowu, dha wona do konjemža pschidže a je šapkata. Njeje to duschnje?

S. D. Haj wschaf haj; ale hiščecze duschnišcho by byto, hdy by kholowu domoj wsčala a je doma šapkatała, dha šebi ludžo njebychu hubu torhali.

M. T. Prawje masč!

S. D. Rajžžž kmóšja, tajke kšecžisna, abo, kajkich kmóšrow prošča, tajke jědže nošča.

M. T. Ale praj wschaf, ščto pač mēnišč?

S. D. Nó w Šorjanach běchu jeneho pjaneho a jeneho stareho muža, f tymaj pač žyle młodu holecžku sa kmóšrow wuprošyli.

M. T. To tola nicžo njewadžil!

S. D. Wadži abo njewadži — tač wjele je pač wěšte, šo dyrbješče knježna-kmóšćička pschi hičž, a jědž kmóštram tež nješkodješče. A hdyž po tajkim njejědžachu, dha jim tež nicžo šobu domoj njedachu.

M. T. Haj, ščto móže jim pomhacž, hdyž šebi šami nje-pomhaja.

S. D. O Namikač, o Namikač,
Ščto we tebi šym wuhladač,
Tam wjazy khodžicž njechadža,
Tam młode holžy jěchaja
Na konjach, kaž husaroyo,
So temu kóždy džima šo.

M. T. To šo poškta, je dha pač to tež wěcže wěrnno?

S. D. Šlaj, njedawno mój pucž tón mje
Psches tutu wješku wjedžješče;
Šdyž do wšy ja tam šastupju,
Dha wschelfku haru šašyšču,
Tež tu a tam wschaf běhaja
A f woknami won kufaja,
Won se wšy f hatej wulkemu
Najbóle wschitny hladachu;

Tež ja tam šastach, wuhladačž,
Ščto mohlo šo wschaf tola štačž,
A tež to dołho njetraje,
Dha šlyšču konjow teptanje,
A hnydom tež ja wuhladač
Pschiščž młode holžy na konjach.

M. T. Ale kač šo tuczi jěšni ludžom špodobachu? — wěcže šu šo tola kóždemu lubili.

S. D. Ně, tač njebě. Šačž runje holecžki twjerdže šedžachu, šo to tola jara štraščne byčž šdašče, tač šo bě něšotrym tajšeje kšrobloščje dla rošom štejo woštač.

M. T. Dha bych tutym holecžkam radžil, šo bychu šo tajkeho jěchanja woštajili.

S. D. To drusy tež mēnjachu, ale tač dołho hačž budža w tutej horzocze konje kupane, šo holecžki teho najšterje njewoštaja.

M. T. Tač to je — kóždy šwoje lubuje.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska žyrkej: Gustav Adolf Renner, murječ tudy, f Ernestinu Augustu Wojnarječ.

Křěeni:

Pětrowska žyrkej: Gustav, Šjedriča Augusta Wobsta, torhščecžneho pomocnika, š., — Martha Marja, Michala Měta, šchwiza a wobydlerja, dž.

Michalska žyrkej: Jan Mar, Šjedriča Korle Šchretera, dželaczerja a wobydlerja na Šidowje, š., — Gustav Richard, Jana Krawža, mjenowaneho Šneidera, korežmarja-najeniča w Čžichoiščach, š., — Šjedrič Wšplen, Jana Bohuměra Šjenišča, wobšedžerja korežmarškeje ležomnoščje w Nowych Bobolžach, š., — Šana Marja, Jana Augusta Šcholtzy, wulkofahrodnika w Mačšezach, dž., — Mar Alwin, Augusta Šensela, kžěžarja w Drěšowje, š.,

Katholiska žyrkej: Šilomena, Šranza Kopsch, želešćiczerja w hajnikžantkej fabrizy, dž.

Zemrjeta:

Džěn 9. junija: Marja, Šatuba Wjeitki, žyrkwinskeho šwónka, dwójništa dž., 6 m. 14 d.

Wščasna žitow a produktow w Budyšćinje 16. junija 1877.

Žitowy dowos: 4000 měchow.	Na wikach		Na buršy	
	wot mf. np.	hačž mf. np.	wot mf. np.	hačž mf. np.
Pschenža 50 kilogramm	11 91	13 69	12 80	13 84
Rožka = = ...	10 12	10 44	10 12	10 28
Seczmjeri = = ...	8 33	8 69	8 33	8 69
Wowš = = ...	7 40	8 —	7 40	8 —
Hróč = = ...				
Wofa = = ...				
Kaps = = ...				
Šahly = = ...	12	—	—	—
Šejduščka = = ...	16 25	—	—	—
Běrný = = ...	2 23	2 50	—	—
Butra 1 = = ...	2	2 50	—	—
Ššyno 50 = = ...	3 50	4 —	—	—
Šštoma 1200 pt.	30	35	—	—

Kóž pschenžy po 170 punt.: 20 markow 24 np. (6 tl. 22 nšl. 4 np.) hačž 23 mf. 27 np. (7 tl. 22 nšl. 7 np.) — Kóž rožki po 160 puntach: 16 mf. 19 np. (5 tl. 11 nšl. 9 np.) hačž 16 m. 70 np. (5 tl. 17 nšl. 6 np.) — Kóž seczmjerja po 140 puntach: 11 mf. 66 np. (3 tl. 26 nšl. 6 np.) hačž 12 mf. 16 np. (4 tl. 1 nšl. 6 np.) — Kóž wowša po 100 puntach: 2 tl. 14 nšl. hačž 2 tl. 20 nšl. — np.; hróč: — tl. — nšl. — np. hačž — tl. — nšl. — np.; wofa: — tl. — nšl. — np.; šahly: 4 tl. — nšl.; šejduščne trupy: 5 tl. 12 nšl. 5 np.; běrný: 22 nšl. 3 np. hačž 25 nšl. — np.; butra: — tl. 20 nšl. hačž — tl. 25 nšl.; ššyno po 100 puntach: 1 tl. 5 nšl. — np. hačž 1 tl. 10 nšl. — np.; šštoma (1200 pt.) 10 tl. — nšl. hačž 11 tl. 20 nšl.

Czahi po železnizh.

Se Chorjelza do Draždjan.												
Wotjěš se Chorjelza	1 ₄₀	3 ₀	4 ₅₀	7 ₅₆	10 ₃₈	2 ₄₅	4 ₅₀	7 ₄₃	10 ₃₅			
Lubija	2 ₉	3 ₃₇	5 ₃₆	8 ₄₂	11 ₂₉	3 ₃₆	5 ₃₄	8 ₂₉	11 ₂₀			
Budyščina	2 ₃₈	4 ₅	6 ₁₃	9 ₁₅	12 ₆	4 ₁₀	6 ₁₁	9 ₆	11 ₅₂			
Wiskopiz	4 ₃₀	6 ₄₇	9 ₅₀	12 ₃₇	4 ₄₄	6 ₄₂	9 ₃₈	12 ₃₁	15 ₂₇			
Arnsdorfa	—	4 ₅₁	7 ₁₁	10 ₁₅	1 ₂	5 ₉	7 ₇	10 ₃	—			
Kadeberga	—	5 ₀	7 ₂₂	10 ₂₅	1 ₁₃	5 ₂₀	7 ₁₈	10 ₁₄	—			
Wschijěš do Draždjan	3 ₄₇	5 ₂₉	7 ₅₀	10 ₅₄	1 ₃₈	5 ₄₈	7 ₅₀	10 ₄₂	—			
Se Draždjan do Chorjelza.												
Wotjěš s Draždjan	6 ₁₆	9 ₂₀	12 ₁₀	2 ₅₆	5 ₀	8 ₀	11 ₁₅	12 ₂₇	—			
Kadeberga	6 ₅₀	9 ₅₅	12 ₄₀	3 ₃₀	5 ₃₂	8 ₃₄	11 ₅₂	12 ₂₇	—			
Arnsdorfa	7 ₀	10 ₇	12 ₅₆	3 ₄₁	5 ₄₆	8 ₄₆	12 ₄	—	—			
Wiskopiz	7 ₂₆	10 ₃₀	1 ₂₀	4 ₃	6 ₁₂	9 ₁₁	12 ₂₇	—	—			
Budyščina	8 ₁	11 ₈	1 ₅₉	4 ₃₆	6 ₄₈	9 ₄₇	1 ₀	1 ₄₈	—			
Lubija	8 ₄₇	11 ₄₈	2 ₄₁	5 ₁₅	7 ₂₈	10 ₃₂	1 ₃₇	2 ₁₇	—			
Wschijěš do Chorjelza	9 ₂₈	12 ₂₈	3 ₁₆	5 ₅₆	8 ₉	11 ₁₃	2 ₁₂	2 ₄₈	—			

Czahi hornotuzišteje železnizh:

Wotjěš s Kohnfurta	4	1 ₄₅	4 ₄₅	Wotjěš se Šsofolzhy	10 ₄₆	2 ₄₅	6 ₄₅
Šorki	4 ₅₅	2 ₁₆	5 ₄₀	Kufowa	11 ₁₅	3 ₈	7 ₂₅
Mišteje	5 ₁₅	2 ₂₅	5 ₅₇	Witowa	11 ₃₄	3 ₂₄	7 ₅₅
Witowa	5 ₃₅	2 ₃₇	6 ₁₆	Müdenberga	12 ₆	3 ₄₉	8 ₃₅
Wuješda	6 ₂₀	2 ₅₉	6 ₅₅	Kublanda	12 ₃₂	4 ₂₀	9 ₁₅
Kafa	6 ₄₀	3 ₁₁	7 ₁₄	Wjyžofo Wufowa	12 ₅₂	4 ₃₅	9 ₄₀
Wojerež	7 ₁₀	3 ₃₀	7 ₄₀	Wojerež	5 ₂₀	1 ₂₁	4 ₅₄
Wjyžofo Wufowa	7 ₄₀	3 ₆₀	8 ₁₁	Kafa	5 ₄₉	1 ₄₄	5 ₁₁
Kublanda	8 ₂₀	4 ₅	9 ₁₀	Wuješda	6 ₂₀	2 ₇	5 ₂₅
Müdenberga	8 ₄₅	4 ₁₉	9 ₃₃	Witowa	7 ₂₀	2 ₃₇	5 ₄₄
Witowa	9 ₃₅	4 ₃₈	10 ₁₀	Mišteje	7 ₃₀	2 ₅₆	5 ₅₈
Kufowa	9 ₅₀	4 ₅₂	10 ₃₂	Šorki	8	3 ₁₀	6 ₃
Wschijěš do Šsofolzhy	10 ₁₅	5 ₁₀	11	Wschijěš do Kohnfurta	9	3 ₅₅	6 ₄₀

Witow je Elsterwerda, Kufow je Liebenwerda a Šsofolza je Falkenberg.

Zučne liczby wošnamjenja čjaš wot wječor 6 hodž. hačž rano 5 hodž. 59 m. Čižby džen wotworenj wot rano 7 hačž wječor 9 hodžinow.

Syrop

jara škódki a derje škódžazy, punt po 20 np. porucža **Hermann Kunack.**

Diekowa concezionirowana daloko wuwolana spodžiw-nje hojaza žalba,

kotraž je šo najbóle kóždy ras jako dobra wopotašala, porucža šo w žerdach po 30 np. a po 12 np. wot hrodowšteje haptyki.

Wšches 2000 sahopench. Wopikstwo sahoji hnydom s wjedženjom abo bjes wjedženja picžka, tak šo je jemu picže zple wohidne. **F. Grone in Ahaus, Westfalen.**

== Sliščne njedostatki, == hluchošč wěšče a dospoknje sahoji, jeli njeje pschinarodžena, **F. Kattepoel w „Ahaus, Westfalen.“**

Kóždu džělbu trjeneho a njetrjeneho lenu kupuje po najwyschšej płaczisnje **W. Bäcker w Raschowje.** Šsobotu w hoščenzu k stotej hwěšdže w Budyščinje.

Kořowanj stwjelzowny abo njetrjeny len, kaž tež wutreny len kupuje po kóždej džělbje mehaniška džěłopschadownja w **Sajnizach.**

Ssmjercz! Ssmjercz! Schwobjazy póšver, patczit 1 1/2 a 3/4 m. Šzonwjaza tinktura, bl. po 50 np. Štutkowanje rukowane. Šklad ma **Heinr. Jul. Lincka.**

Školzowny gummilaf, njepschetrecheny šredč, wšchu kožu mjehku a wodobnjepschepuschczatu šczinicz, kaž tež jej najrjeišči blyščez šhotowacz, pschewawa jenož prawdžiwny w bleschach po 60 np. **Heinr. Jul. Lincka** na hrodowštej hašy.

Wo P. Kneifelowej wložowej tinkturje.

Čžeščeny knjez Kneifelo! Pšches nałożowanje wložypłodžazeje tinktury, wot Waš wunamakaneje, beč hižom ša 14 dnjow, kaž Wam tehdy pišach, do najwjetšteje nadžije pschepadženy, moje psched 5 lětami nimale zple šhubjene wložy šašo dostacz a Wam netko po 4 lětach s rudosčju wobšmėdčzam a po prawdže, šo šym psches tutu wubjernu tinkturu moje dospokne wložy šašo dostač. Tak je šo wona tu tež pschi druhich ludžoch dopotašala, kiž šo kaž ja šbožomni čjuja, šo šu šwoje wložy šašo dostali. Wašch najpodwolnišči **F. Noblitz,** polizajski sergeant. W Kalawje 9. decembra 1876. W Budyščinje ma ju jenož na pschedač **Heinr. Jul. Lincka** w bleschach po 1, 2 a 3 mč.

Wot mjele lět šlawnje snata **prawdžiwja Ringelhardt-Glöcknerška žalba** je šchemplom **(M. RINGELHARDT)** a šafitanstej marcu

na šchachtlicžach, je pruhowana a porucžena psche: kosčozet, rak, karbunkel, šafny, lišhawu, šlonoplaw, wosabjenje a wopalenje, šahorjenje, s zpla psche wšche šwonkne bolaze, žoldkoból, kurjaze woka, wicz, drjenje atd. atd. a je dostacz w šchachtlicžach po 25 a 50 np. w budyškomaj haptychomaj, kaž tež w haptychach w Wiskopizach, Katežach, Šchėrachowje, Šwirchšeldže, Bjernaczizach, Wostrowzu, Herrnhucze, Neugeršdorffe, Groššchönawje, Nowojalzu, Šeifhenersdorffe a w fabrizy **W. Ringelhardt** w Gohlizu pola Lipsta, Eifenbahnstr. 18. Šnižki s wopisimami šu we wšchitkich haptychach wupožzene.

Měšczanska haptyka w Budyščinje kupuje **mrowje a šporuschk** po najwyschšich płaczisnach.

Škladnoštna kup. 5/4 **šchėrofi čzišczėzany barchent,** zple čžežku a barbunjepuschczazu tworcu, porucža, tak daloko hačž šwadny šklad došaha, **stary kobež po 28 np.** **Julius Hartmann Sohn** na rózku mjašoweho torhoščezja.

G. Joachim, Atelier ša njebolosne šažadžowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, čziščenje, šahnacze šubhollenja atd., w Budyščinje, na smutzškej lawškej hašy 120 pola k. pšefarja Klingsta. Š ryczam wot 9 do 6 hodžinow.

Klorkalk a Schwablony Kizlik

porucza po najtunišchich placzišnach

Otto Engert
w Budyščinje

na smutskomnej lawstej hašy čj. 122.

Mój bohacze sradowany sklad

madopolamow, kretonnow, kattunow a módreho
cziszcza,

najlépšche džěto a barbu njepuszczate poruczam, dokelž šym wošebje tunjo nuz-
kupował, po najtunišchich a twjerdyh placzišnach.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

en gros

& en detail.

W nětczišchich hubjnych czašach šym w nětotrych fabrikach

w najnowšchich mustrach a w dobrej tworje bje-wšcheho bracha jara tunjo kupi, a poru-
czam tehobla mój wulzyschnje sradowany sklad po wošebje tunich placzišnach. Placzišny
ku psche wšchu měru tunje, ale twjerde.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

Jaquety w trifocze, žomocze a w židže,

wulfa a pschiležaza fažona wot 2 tol. = 6 markow a drožšcho.

3/4 ščěroki kattun barbunjepuszczaty wot 18 np.,

3/4 ščěroki pitej " 35 "

wolmjane draštowe tkaniny " 35 "

porucza w wulnim wubjerku

Jan Jurij Pahn

póbla hłowneje straže.

Čžěščeznym Šserbam Budyščina a wokołnosčeje poruczam s tutym šwój
derje wuhotowany sklad

filzownych a židžaných klobukow,

po najnowšchim waschnju džělaných, k dobročiwemu wobkedžbowanju.

Těho runja stare klobuki k płokanju, barbjenju a modernišrowanju horje-
bjeru a je kóždemu pschi spēšchnym a šprawnym pošluženju po najtunišchich
placzišnach poruczam.

W Budyščinje na kotołskej hašy
w piwarniskej restauraziji.

Wilhelm Langa,
klobukar.

Mój hižom dawno jako wubjerny a czisče škodžazy

czisty palenz,

kaž tež wščitke družiny dobrých palenzow ja s tutym knjesam
ratarjam a šašopschedawarjam poruczejo naspominam a po najtunišchich pla-
czišnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych wikač.

So bych šwój wulki sklad trochu
wurumował, pschedawam nětko wšcho
po ponižených placzišnach.

W Budyščinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,
klempnascki miščtr.

Moskowi

derje twarjene tunjo porucza

Wilh. Benad, gratokował
na jěrjowej hašy 274.

Wščitke šem škušchaze porjedženja,
kaž tež porjedženje šchjaznych maščinow wón
najlépše wobštara.

40. Tunja štyrcytk. 40.

Ššascki kattun, njepuszczaty, 20 a
25 np.,

trjenšcža 12 np.,

rubiška na hłowu 35 np.,

najlépšche jakonettowe rubišcža na
hłowu 40 np.,

platowe dybsacžne rubiška po kóždej
jenož nětak špodobnej placzišnje,

lüster, 3/4 ščěroki, 25 a 30 np.,

džěcžaze dybsacžne rubiška, 1/2 du-
ženta 50 np.,

draštokkaniny po placzišnach, šnamje-
nicže ponižených,

šotowe ščórzušcki ša džěcži 30 np.,

šotowe ščórzuški ša žónšte 40 a
50 np. w

Bazaru

na njažowym torhošcžju

č. 40.

Lithografowane wšitne khartki

(100 ščtuł 1 marku a drožšcho)

wobštara rucže

Arthur Šholza, kniškupž
w Šoščiz hašy 700.

Balenz

w šnatej dobrej tworje porucza knjesam šašo-
pschedawarjam a ratarjam po najtunišchich
placzišnach

Ad. Rämšch na šerbskej hašy.

Balenz

wě wščitkich družinach porucza hoščešnarjam
a šašopschedawarjam w dobrej tworje po
najtunišchich placzišnach

destillazja **Hermana Kunacka**
w Budyščinje na bohatej hašy.

Lëtuschy

mišioniski šwjedžen

budže po wobfantnjenju šerbsteje předarsteje konferency, da-li Bóh, na Marje domapytanje, jako **drugi džen julija**, tudy šwjeczeny. Šerbste kemščenje šo popoŕdnju w dwěmaj šapocznje a němste wokoło štyrjoch; šerbste přédowanje je knjes archidiafon **Guda** i Lubija a němste knjes farač **Šubiza** i Wjelecžina dđeržecž pšecželnje polubit.

Wšče pšecželjo a pšecželnižy šw. mišionstwa budža nam wutrobneje witani a Bóh luby knjes spožčž šwoje bohate žohnowanje.

W **Rušču**, 18. junija 1877.

Kanig, farač.

Zyhelnicza w Mješchizach.

Mojim čžesczenym wotějerarjam i nawjedženju dawam, šo šu šašo nowe zyhle snateje dobrošče i dostaczu.

Š. Tischer.

Mužia šlanja

na šđerjanskim revieru.

Póndželu, 25. meje t. L., budže šo něhdže 250 hromadow lěšoweho šlanja ša hotowe pjenješy na pšechadžowanje pšchedawacž.

Šhromadžisna rano w 9 hodžinach pšchi hajniškim domje.

Hajniški dom w Šđerju, 15. junija 1877.

G. Petrenz.

Čžesczenym Ššerbam Budyščina a wokołnošče i tutym i dobročžiwemu nawjedženju dawam, šo šym ja na **garbarškej hašy čžo. 421**

Kaščežowy magazin

wotewrik. Wšchi wulkim wobjerku šprawne a tunje pošluženje lubjo, mój šklad pšchi potrejbje najlěpje porucžam.

Hermann Schmidt,
tyščeški miščtr.

Germania - tinta.

Šnydom čžorna i pjera běžaza, dawam tale tinta jara móžnu, trajazu kopiju. — W šlechach po 70, 40 a 25 np. pšchedawam ju **Šeintr. Šul. Šinda.**

Šitowesa, šprawny rjanostny šřědk pšche pihi a nječžistu kožu. Šlescha 3 m. a 1³/₄ m. rukowanje. — **Šoorhof-Šeest**, brodu = a wlošy tworjaza tinktura, płodži tež ludžom, hiščeže młodym, šylnu brodu. Šlescha 1¹/₂ m. a 80 np. — **Šěmski wlošyšarbjazy šřědk**, hnydom brunje a čžornje wobarbi. Wušpěch rukowanj. Carton 3 m. — **Dr. Richterowe elektro-motorške šhijne wobwjaski**, šo by džěčžom šubny lóžo pšchisšče. Ščhtuka 1 m. — **Orientalška wlošyšacžerjaza pasta**, rukowanje, šacžeri ša 10 minutow koždy wlošf bješ bološče a ščhodowanja kože. Carton 2 m. — **Dr. Šeydrichowa wodžicžka ša wocži wotštroni jědmjazej, čžerwjenej, šylšowatej, šahorjenej wocži.** Šlescha 1¹/₂ m. a 75 np.

To wšcho ma na pšchedań

Šeintr. Šul. Šinda.

Šuczno-šwěcžazu wicšy
w šlachowych šchachtlicžkach po 6, 8, 12 a 15 np.,

glycerin-šwěcžazu wicšy
w drjewjanych šchachtlicžkach po 4 a 8 np.,
gutta-percha-wicšy
w drjewjanych šchachtlicžkach po 8 a 12 np. porucžam **Šeintr. Šul. Šinda.**

Mužia.

Šutšje, njedželu, 24. junija, popoŕdnju w 3 hodžinach budža šo w **Katarjezach** čžo. 7b wšchelake wězy přječžěhnjenja dla na pšchedadžowanje pšchedawacž.

Šuka na pšchedań.

Moja pola delnjohórcžanského šchubjeja njedaloko **Šřěynki** ležaza šuka, 1 afr 173 □ prutow wulka a i 23 dawškim jenoščžemi napoložena, je hnydom se štejazej tratow abo bješ njeje na pšchedań. Wšcho dalšče je pola **korčžmarja** w **Šřěynžy** šhonicž.

Wobšedžer **Š. Mačacž**
w **Drobach.**

Šena korčžmarška žiwnoščež blišto Budyščina, i 18 kórzami ležomnoščžow, je se šwobodneje ruki na pšchedań. Šdže? to je šhonicž we wudawarni „Serb. Now.“

W **Rakojbach** pola **Barta** je šhěža čžo. 37 i polom a i wulkej šahrodu na pšchedań. Wšcho dalšče je pola wobšedžerja tam šhonicž.

W **Ššchwočžizach** je šahrodniška žiwnoščež čžo. 32 i 15 kórzami ležomnoščžow se šwobodneje ruki na pšchedań. Wšcho dalšče je pola wobšedžerja tam šhonicž.

Šedžbu!

Šutšje, njedželu, **košbašywu** kulenje w **Buščach.** **Mittag.**

Šedžbu!

Šutšje, njedželu, **košbašywu** kulenje w **Šplóštu.** **Scholla.**

Šedžbu!

Šutšje, njedželu, 24. junija, **košbašywu** kulenje w **Kašchowje.**

Dinklerowe

naturške hojenje.

Š wotštronjenju šhorých a ščłódných, w čžele tčžazyč, wutkow (kiž šu na šhoroščžach wina), budu ja **šobotu, 30. junija**, w Budyščinje w hoščenju i „bšemu konje“, rano wot 8 hačž popoŕdnju do 5 hodžim i rycžam. Ša hoju wocžibolenje, šlowubolenje, pihi a wuhry, čžerpjenje w žoldku (wroczenje), **kožohorošče (liščawy)**, njemóž, **rheumatismy**, šajne šhorošče, šalšy, šhijju-, **šrost-a šhribjetbolenje**, šymne nohi, wicž a **drjenje** pšches wotštronjenje šhorých, w čžele tčžazyč wutkow.

Fr. Ph. Dinkler

w **Dražđžanach**, **Jacobsgasse 5, I.**,
naturški lěkar.

Šena polška knježna, kotrež štaj wobaj štarščeji wumrjeloj, pyta horjewšacžje w šwójšje jeneho ewangelšeho duchowneho, hđžž byčju ju jako do šamilije škusčazu džerželi. Wona je wščeho domjazejo džela šwědoma a by šo próžowala, šo tej šwójšje na wšche waščnje wužitna wopokasacž. Šda šo žana nježaba. Dobročžiwje adrešy njecž šo pod **V. N. 62** na „**Annoncen-Bureau von Haafenstein & Bogler in Leipzig**“ poščžetu.

Wucžomniša abo tajšeho, kotryž je hašle pšched krotkim wuwuknyš, pyta **Kowarški miščtr** w **Mašesčžach.**

1 pštoncža, 1 knješki pohoncž, 3 wolažy, hřóđžne kaž tež kuchniške hožy šo pytaja pola pšchistajazeje žony **Šeinoldoweje** w Budyščinje.

Lužičan čžo. 5

je wušol.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo płáci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 woteđač, płáci so
wot ryncčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 26.

Sobotu, 30. junija

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či žami čješćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža ša nje na třecze šćwtórtlěto 1877 do přědka płacjicž, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotebadža. Či, kotřiž žebi „Serbske Nowiny“ psches póšt pschinjesčž dawaja, njech tola njefapomnja, žebi je tam bórny šćasacž. Na šćwtórtlěto šapłacž žo ša „Serbske Nowiny“ na šćfšćich a prusšćich póstach, kaž tež w drubich krajach němskeho kžěžorstwa 1 marka a š pschinjesenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakcija.

Swětné podawki.

Němske kžěžorstwo. Kralowa Karola je žo 25. junija š Draždžan do Nagaza (w Schwajzaršćej), hžjež kral Albert pschě-
bywa, na pucž podała. Wona je tam tež šbožomnje pschijěta a štaj wobaj najajtra wot tam do Engadina wotjěloj.

W Draždžanach je nowy rjany wobraz widžecž, kotryž krala Alberta še šwojim šćělzom kžěžnikom pschědštawja. Kral je na hoitwje a chze runje na jeneho jelenja šćělicž. Špomnjeny kžěžnik je, je-li žo njemolimy, we Łazu rodženy.

W Šćěndorfje pola Kamjeńža je 17. junija w nožy pola žiwnošćerja Žiclera woheń wudyril a jeho domšće, bróžnju a wumjeńk do procha a popjěta pschewobrocžil.

Němski kžěžor hšće w Ćmfu pschěbywa a š jeho šćrowošću derje šćej. — Wjěč Wismarč žo najšćerje bórny š Ršingena do Barlina wrócžil, dofelž je jeho wódné lěčowanje tam šćóncžene.

Ša potreby němskeho kžěžorstwa, wošěbje dla twarjenja wschě-
laticž nowych železnizow je požćžonka wot 42 millionow markow wupšćana. Šacž dotal šu na tule požćžonku hžžom 400 millionow mk. podpšćane, po tajšćim nimale šći krócž wjaz, hacž žo trjeba.

Š tym, šo je pschěbšćyda franžowskeje republiki, maršćal Mat-Mahon, franžowsku druhu komoru rospušććil, w Barlinje tak prawje šćofojni nješću. Woni tam mēnja, šo šćnadž Mat-Mahon mlodemu Napoleonej franžowski thron pschihotuje, abo jenuemu prynzej přjedawšćich franžowskich kralowskich šćwójbow; — woboje pač by ša němske kžěžorstwo nješćodobne byto, dofelž by nowy franžowski kžěžor abo kral najšćerje š Nēmžami wójnu šapocžat a jim Ćšaf abo Lothringšću wotehnačž pptał. — (W tajšćim nastu-
panju žebi myšćimy, šo wsćat Franžowšćo š Nēmžami wójnu bješ pomoznika šapocžecž njemóža. A pomoznika woni njedostanu; pschetož Rušćojo budža pschězo š Nēmžami džeržecž a Awšćia Franžowšćam pomhačž njemóže, dofelž to Rušćowšća nješćhida. Duž žo žaneje franžowšćo-němskeje wójny bojecž njetrjebamy. Red.)

Awšćia. Awšćiřće kžěžerstwo žo tež na to hotuje, šo by kručž Turkowšćej došćahnyto, hžžyž ta pod rušćimi šćorkami rošć-
panje. Š najmjenšća wsćelate awšćiřće nowiny pišćaja, šo šćaj dwaj awšćiřćaj armeekorpsaj hžžom šć temu pschihotowanaj, šo byšćtaj Wošćniju a Šerzegowinu wobšćadžiloj, hžžyž šć temu psch-

ćajnja š Wina pschihžžje. Rošćašćowarjej nad tutym awšćiřćim wójšćom budžetaj generalej Rodicž a Molinarj, kotrajž wobaj šćo-
wjansku (južnowšćerbšćku) rycž derje rošćumitaj a wasćhnja tamniřćich Šćłowjanow derje šćajetaj.

Žendželska. Najwysćšći kommandeur rušćeho južneho wójšća, wjeliki knjas Mikławšć, je jendželskeho pošćomoznika, oberšća Wel-
lesleja, jara njelubošćuje pschijaj, jako je tón šć njemu pschijěł. Na tajšćej njelubošćošći je pač to mēnjenje w rušćim wójšću wina, šo Žendželcženjo, tam pschěbywazy, Turkam pschěradžuju, na čož žo rušće wójšćo pschěćiwo Turkam hotuje. Welleslej je tuteje nje-
šćodobnošće dla na jendželske ministeršćtvo w Londonje pišćat a jendželski minister je tu wěž šćašo rušćemu pošćlanzu na kralowšćim jendželskim dworje, hrabi Šćuwalowej, šć wjedženju dač, kotryž je šćlubil, šo tele šććropawošće pola rušćeho kžěžora šćladkuje.

Žendželske ministeršćtvo je pjećža hžžom postajilo, šćajšćich woja-
ćow do Ćgiptowšćej pošćežele, šo byčhu tam tućžil šćezšći kanal wob-
šćadžili, hžžyž šćnadž rušće wójšćo dale do Turkowšćej šććrocžil. Wjenujžy Žendželska chze žebi Ćgiptowšću wsćacž, hžžyž Turkowšća rošćpadnje; pschetož pschěš Ćgiptowšću a tamniřći šćezšći kanal maja Žendželcženjo najšćróšći pucž do jendželskeje Indišćej.

Žendželske ministeršćtvo budže w tyčhle dnjach wójniřćich kžóšćow dla jendželski šćejm wo pschihwoljenje dweju millionow punt šćerlinšćow (nēhžžje 13 millionow toleř) žćadacž.

Rušćowska. Kžěžor Alexander najšćerje tež dlēhe pschihotuje eurowpiřćim, pschěćiwo Turkam wojowazny wójšću wošćanje a šćnadž pošćđijšćo tež do Turkowšćej pschěćrocžil. — Šćerbšći wjěč Milan je šo šćašo do Belgrada wrócžil, jako bēšće rušćeho kžěžora w Rumaniřćej wopptał. Šćto šćaj tam w hromadže wucžinišćoj, njeje šćate, tola je to wēšće, šo je wjěč Milan po šćwojim wró-
cženju pschihotaj dač, šo ma nětko kžždy šćerbšći ofšćier pschih wójšću byčž a šo šćmē wójšćo jenož najdlēhe na tyđžej wopušććicž.

Rušće nowiny šćawēšćuju, šo šću konšćantinopelšće powjēšće, jako byčhu Rušćojo w nowšćim čašću w ašćiatšćej Turkowšćej pschě-
hrawali, žyle šććharne.

Ša rušće wójšćo je nětko runje tajšći pošći wójšću wošćadowany, kaž jón Nēmžy w pošćleńšćej němsko-franžowšćej wójnje wējachu. Wšćyšće teho žo tež w šćamym wójšću nowiny wudawaja pod na-
piřćimom „Wētušććij wojennyj liřćtoř (to je: Wēćžazy wójniřći liřćtoř)“,

w kotrymž wot generalstaba wošjewjeja: wójniške powjescze wo bitwach, šapišy panjenych a ranjenych a w kotrymž lazarecže pošleńšči leža; šapišy tych wojakow, kiž su šo wušnamjenili atd.

Spokojušč.

Šchtó honicz chyzł ša kublami,
Wšah šym ja špokoju,
Šdnyž luby Bóh da štrowošč mi,
Dha šym ja wješbošy
A špewam š dzaknej wutrobu
Tu moju wšchědnu modlitwu.

Šaj, někotry je bohatty,
Ma kubla, pjenješy,
A pšchi tym pokny wobušy
Nješ' ženje wješbely,
Še wašchnje štoržby na šo wšak,
By pšchezo wšchěho wjazy braš.

Šwět jemu je doš žakofče —
Mi rjana šahrodka,
Došč wješbela tak wšchelake
Nam wšchitkim podawa,
Tež šame bruczki, ptaczatka
Tu žiwjenja šo wješbela.

A š lubošču knam wupyšcha
Ššo žyła pšchiroda,
A ptaczki š bliška, š daloka
Nam rjenje špewaja
Pšchi džele šchawronczk špewa tu
A školobit, hdyž čžišche špu.

Šdnyž Bože škónčžo horje dže
A jemju poškocža,
Šdnyž wšcho najrjenšcho šakčžje
A polo klošy ma,
Dha pomyšlu, tu pšchu wšchu
Še štworiš Bóh čži š wješbelu.

Tak šhwalu Boža, čžescžu joh',
Nam šhroblošč wšyšoku
A myšlu: wón je luby Bóh,
Nam čžini dobrotu;
Duž byčž džu štajnje džakowny,
Dla jeho hnady wješbošy.

I. Š.

Ze Serbow.

Š Budyšchina. Druhi bataillon infanterie-regimenta No. 103 je šo šchtwórtk, 28. junija, pšchipošdnju 1/21 hodžin do noweje kašerny pšchěšydli. — Tšecži bataillon infanterie-regimenta No. 103, kotryž hacž dotal w Kamjenizu štejesche, šo dženska šem pšchěšydli, šo by w naščej starej kašernje kwartiru wšak. Šeho offizieroj doštachu wot měšta Kamjenza rjany blidowy šervice (šudobje pšchi jědži) jako šnamjo pšcheczelniwosče kamjenškich měšchčanow š jich dotalnemu wóššku, a wojakam buchu w pošlenich dnjach bale a šwjedženške hoščiny wuhotowane.

— Šutšje, njedželu, 1. julija, šapocznje šo našče wulke měšchczanške tšelenje a traje, kaž druhe lěta, do pšchichodneje njedžele.

— Pščny deščezit mějachny drje wutoru rano wot 1 hacž do 7. hodžiny a tak tež šrjedu wječzor; tola by hišchče pščnišcho byšo, hdy bychmy jeho bóršy wjazy dostali.

Š* Š Wutoščiz. Našcha wješka, kiž tak čžišche a mernje w malej plódněj dolinje leži, šdalena wot pomšchitkonneho šwětneho wobšhoda, to je: wot krajnych dróhow a železnizow, běšche raš tola a to pjatk, 15. junija, šwoju jenaštosč wotpoložika a šebi

wěšty šwjedženški napohlad dała, pšchetož wěnzny buchu plečzene, pletwa wite a čžefne wrota twarjene. Běchu pak to pšchihoty š powitanju młodeje mandželške najčeho rycžerkublerja knješa Dr. Šermanna, kiž po kwapšnym pučžowanju na špomnjenym dnju ju šebi š nam domoj do Wutoščiz pšchiwješe. Džewjećžo jěšdni, š šhorhoju, běchu jimaj hacž š Janezam napšcheczimo jěchali, hdyž młodeju mandželškeju kubler knjes Šuršch š Wanež š wutrobnymi šłowami poštrowi.

Wješ Šašłowom a Wutoščizami běchu prěnje čžefne wrota, natwarjene wot gmejny, pšchi kotrychž běchu šo šestupali: mužoj šo šewojimi žonami š Wutoščiz a š Wanež, młodži hólzy a młode hólzy w šwojich narodnych, to je: bělo-licžkatchy kšapiczkach, podjanške běchu pak jako družki šwoblekane, kaž tež knjes wučžer Babik š džěčžimi šaryczanške šule. Tu nětko knjes Babik w mjenje wutoščžanškeho gmejniškeho prjódštjejerja młodeju mandželškeju wutrobnje powita a dvě młodej hólczžy, mjenujžy Šelena Šjetšchkez š Wutoščiz a Šhryštijana Šanakež š Wanež, jimaj wěnz a wonješčto š pšchihódnymi šłowami pšchepodašchaj. Wo wšy štejachu druhe čžefne wrota, twarjene wot dwórslich džělačžerjow, pola kotrychž knješa a knjeni džělačžer Šnauš š Wanež š krótkimi šłowami witašche. Škónčžnje pšchěd hrodom tšecže čžefne wrota štejachu, hdyž młodymaj mandželštimaj dwórski inšpektar, knjes Nička, šbože pšchějesche.

Wšchitžy, kiž běchu šo na šwjedženškim čžahu wobdžělili, doštachu jědž a picž, tež běšche ša to štarane, šo bychu čži, kotrymž hišchče čžoplo došč njeběšche, pšches rejwanje šo wohrjecž móhli. Wječzor běšche parš š wšchelafimi pišanymi lampami rjenje pošwětleny a tež wóhnyštroj (Šeuwerwerk) wotpaleny.

Wokoło 1 hodžiny bu wješelo škónčženy. Knjes wučžer Babik džeržesche hišchče šerbštu rycž, knjes Dr. Šermann šo ša lubošč, jemu w tak bohatej měrje wopofašanu, wutrobnje pošžatowa, šchtucžka šhěrlušcha: „Njech Bohu džakuje“ bu wušpewana a š modlitwu šw. wóženašcha žyly šwjedženš wobšankujeny.

Lubiko je šo wěšče kóždemu a Wutoščženjo budža hišchče doškho špominacz na tutón wješely šwjedženš.

Š Šhróščžic, 19. junija. Džens běšche w naščej šarškej čyrkwi žadne wěrowanje. Wěšchniš, kiž wěrowašche, běšche rožženy Šerb a dlěšchi čžas duchowny a předaš w Šerbach. Nawoženja a njewješta běšchaj šerbškej džěščži a štajnje w Šerbach žiwaj. Tola pak džeržesche šo wěrowanška rycž a wěrowanje ž čyła w němškej rycži, šchtož šo našchim Šerbam jara džiwno ždašche. Šaj, někotři mēnjachu, žo to, kaž pšchi wotpožoženju mandželškeho šluba šo šta, hdyž šo praješche: „Šch N. N. nehme mir dich zc.“ korrektnje němšti njeje.

Še Špal. Šjatk, 15. junija, wječzor 1/211 hodžinow šu šo tudy twarjenja kublerjow Maršchki a Ducžmana wotpalike. Pšchi tym šu šo Maršchju 1 kruwa, 1 ranza a 10 pošžatow špalike. Šak je woheš wušchoš, njeje šmate.

Š Šoršymja. Š tudomnej rěžy bu 21. junija čžělo jeneho hólza namašane, w kotrymž Šlětneho šyna žiwnoščerja Šibšche w Šlowym Šchěrachowje špóšnachu. Tutón hólczžez běšche šo hižom 10. februara t. l. njedalošo Šlbrichčez mšyna w Šlowym Šhemberktu tepik a njemóžachu jeho čžělo hacž dotal namašacz.

„Šašnit“ pišche:

Š Dešchyna. Šóndželu pošpošdnju w 2 hodžinomaj budže tudy Boža škužba ša šnutškwone mišionštwó wotdžeržana a šo na nju pšcheczěljo a njepšcheczěljo (!) Božeho kraleštwá pšchepoščuja.

© Luboraja. Tudy so 5. junija dwaj hólzaj pschi kupanju tepischtaj. Múdschi wot njeju salése w hacze do hłubokeje džery a so tam nurjesche; jeho bratr, tu straschnoscz wuhladawski, chzysche jeho wuczahnycz, wosta pak tež tejazy. Na wołanje druhich ludzi pschiběža macz, ale wona njemózesche pomhacž a psched jeje woczomaj so wobej džěczi tepischtej. Zako jeju wuczahnychu, bęschtaj hižom morwaj. — Njesbože je czim wjetšche, dokelž staj so tymaj starschimaj hižom psched něfotrymi lětami dwaj hólzaj pschi kupanju tepikoj. Sswoje džěczi dyrbjesche jich nan tak srudnje shubicz a zusyhd je wón sam tsi se smjertneje strachoty wumohl, dweju dorosceneju hólzow s wody a jene holcžo s pęska, wot kotrehož bu fashypnjene.

© Grabina. Tudy bęšche 5. junija wohen a so pschi tym jedyn hólz spali.

Wójujše powjesce.

Stóncznje su Rušojo rětu Donawu pschecrocžili, hacž runje wshelate nowiny powjedacz njesastawachu, so so dla wulkeje wody, kotruž Donawa ma, hišcže pschecroczenje scžinicž njehodži.

W nozy wot sanđzeneho schtwórtka (21. junija) k pjatkej je so džešacz kompagnijow 18. infanterie-divisije pola Galaza na czołmach psches Donawu pschewjesko. Zako bęchu wojazy wustupili, czehnjechu na Budjaf, hdžez so sashatte wojowanje s Turkami, tam stejazy, šapocža. Luczi, a to něhdže 4000 pęschow a 300 jęšdných s dwēmaj kanonami — bęchu po tajim hylnišchi, dylži Rušojo, ale czi njezofachu, ale Turkow s Budjafa wuhnachu. Turkojo so do Macžina sczežechu, dokelž pak tón niže leži, hacž Budjaf, a móža wot tam Rušojo do Macžina s lohkosczu tšelecž, dha jón Turkojo wopuschczichu.

Bjes tym bęšche móst kruč dale horje pola Braille psches Donawu hotowy. Wón na czołmach, s kótizami (ankrami) k dnje rěki pschicžinjnych, wotpoczjuje a je tak schéroki, so móže po nim 6 muži pornjo šebi maršchitowacz. Zola so tehdy hišcže pschekhod po nim stacz njemózesche, dokelž je brjoh rěki powodženy a ma so se šucheho kraja hacž na móst dróha natwaricž. © Konstantinopla pišaja, so su Rušojo pola Karahacža blisko Hirsowj psches Donawu schli.

Šsobotu, 23. junija, so kommandeur 14. armeekorpsa, general Zimmermann, s jenyh regimentow infanterije na czołmach s Braille do Macžina pschewjeske a jón wobšadži. Turkojo su teho dla tež dwę wotwjerdženej měscze Šfalczu a Tulczu wopuschczili, dokelž so tam dale džeržecž njemóža, je-li so jich Rušojo nadpanu. Po tajim je zyly delny džěl Donawy wot Turkow wopuschčeny a jenož pschi jeje wulinwe do morja steji něšcto turkowskich monitorow (želešnych wójuškich kóžow).

Rušojo su pschi dobyczu turkowskeho brjoha a městaschka Budjafa uęhdže 140 morwyh a ranjnych shubili. Nětko je jim zyła Dobrudža wotewrjena, pschetož Hirsowa hodži so lohko dobycz, je-li so tam Turkojo Rušow docžakaja. Dobrudža mjenuje so tón kruč kraja, kotryž něhdže s Ruschczuka dele hacž do czorneho morja s Donawu a k ranju s Czornym Morjom, k počodnju a s džela k wječzoru pak s Wolharstej mjesuje. Turkojo budža najsterje hacž do želešizy, kotraž wot Czorneje Wody, pschi Donawy ležazeje, hacž do Ruštendža pschi Czornym Morju wjedže, zofacz a so pschi tamnišchich starých trajanškich našypach a wotwjerdženjach stajicž.

© pschekhodomaj blisko Braille a Karahacža pak hišcže sa Rušow doscz dobyte njeje, pschetož woni dyrbjaja tež dale horka

Donawu pschecž, so bęchu twjerdžisny na turkowskim brjohu ležaze pak wobeschli, pak tak woblehnyli, so njebychu Turkojo hłowne ruske wójsko, kotrež ma so na Wolharstku a dale psches balkanske hory na Konstantinopel wobrocžicž, w jeho štutkowanju wot šab a s boka wobšchodžicž mohle.

Dobrudža je krajina něhdže 18 mil dolha a bjes Czornej Wodu a Ruštendžom jenož 6 mil schéroka. Wona je počna tonidlow, nima skoro žanyh puczow, strowa woda k picžu tež pobrachuje a drjewo tam tež žane njeje. Dobrudža je tež malo wobhydlena a jako njestrowy kraj snata. Duž tam Rušojo měscze jenož teko ludzi wostaja, hacž je nušnje trjeba a směny teho dla wericž, so směje so hłowny pschekhod psches Donawu najsterje tam, hdžez rěka Mluta do tuteje rěki pada.

Wulke turkowske, na brjohu Donawy ležaze, twjerdžisny su Ruschczuk, Silistria a Schumla a njeдалоkо wot nich leži pschi Czornym Morju wulka turkowska twjerdžisna Warna. Tyhke twjerdžisnow maja so Rušojo smynycz pytacz a woni teho dla po Dobrudži bjes nimi njepoczahnu, ale radšcho wysche nich Donawu tež pschecrocža.

Ruski rjasanski regiment No. 69 je tón regiment, sa kotrehož czešneho obersta je ruski kžezor w lěcže 1869 němškeho generalneho polneho maršchala Moltku pomjenowal. Tutón regiment je wóndano najprěnschi byl, kiž je Donawu pschecrocžil. Duž je ruski kžezor Alexander šledowazy telegramm maršchalej Moltkej pošlacž dak: „Plojesti, 24. junija 1877. Po najwyschšim pschitasanju mojeho knjesa a kžezora mam ja sam k nawjedženju dacž, so je Wafsch rjasanski infanterie-regiment to sbože měl, sa wčerawšchim jako přenje wotdželenje ruskeho wójska na turkowski brjoh wustupicž a po khwalobnym wojowanju sa šwoje mužstwa přenje wotdželenje šwjatojurjowskeho rjadu šafkužicž. Grabja Adlerberg, generalny adjutant ruskeho kžezora.“

(Pšchispomnjenje redakcije. Šwjatojursti rjad abo orden ma w rustim wójsku něhdže tu šamu wažnoscz, kaž rjad želešneho kchžza w němstim wójsku.)

© Braille pišaja: Pjatk, 22. junija, rano puschczichu so Rušojo psches Donawu a pschewjeske so najprjódzy 6000 muži s 8 kanonami. Woni na turkowskim brjohu přědnje straže (Worposten) šajachu a potom turkowske stejnišcža shtórmowachu, je dobychu a s nimi tež jenu turkowsku batteriju. Wojowanje trajesche rano wot tšeczeje hodžiny hacž do jednacžich hodžin dopočdnja.

© Plojest pišaja: Pjatk, 22. junija, wječzor kžezor Alexander Plojesti wopuschczi a 23. junija popočdnju do Braille pschijedže, s wotkal šodo Galaza wjesesche. Tam so hnydom s dwórnishcža do wojerškeho hospitala poda, hdžez bęchu wojazy, kotšiz bęchu džel přjedy po pschekhodže psches Donawu we wojowanju s Turkami ranjeni. Kžezor s nimi miškosczijwe ryczesche a pschepoda lieutenantej Elsnerej, pschi rjasanskim regimentcže stejazemu, šwjatojursti rjad, dokelž bęšche špomnjeny lieutenant jedyn wot tych přěnich byl, kotšiz bęchu na turkowski brjoh wustupili.

© Petersburga pišaja: W nozy k 22. junija bu s bataillonow rjasanskeho a s bataillonow rjasanskeho regimenta na czołmach psches Donawu pschewjesených. Rjasanske kompagnije, kotrež najprjedy na brjoh wustupichu, bęchu wot Turkow se šylnym tšelenjom witane, ruszy wojazy njedachu so pak šatraschicž, ale Turkow khróble nadpanychu a jich wotehnachu. Najpródzy lieutenantaj Elsner a Šukow na turkowski brjoh wustupischtaj. Dokelž ruszy wojazy žanyh kanonow a žanyh jęšdných šobu njemějachu, dyrbjachu na turkowsku kawalleriju s bajonetami hič, jako bęchu jim pak jenu kanonu pschi-

wjesli a s njej tšelecž pocžachu, Turkojo zofachu. Rušojno mjachu mormych: šydom offizierow a 41 wojakow; ranjenych: dweju offizierow a 88 wojakow. — General Zimmermann je 23. junija s borodinskiim regimentom Donawu pschecrocžil a Macžin wobšadžil. Turkojo běchu wschitzu roščěžekali a tamnišči tšescžijeno Rušam psched wrota s duchownstwom a zyrkwinskim chorhojemi napschecžiwu pschicžehnjachu a jich tam witachu.

Bjes tym, so je wo wulkich turkowskich wójnskich lóžach mało widžecž a šlyšecž, dvě malej ruskej wójnskej lóžki po cžornym morju šhróble wołoko jěšdžitej a Turkam šchodu cžinitej. Tak je ruska parolódž „Konstantin“ 4 turkowske pschekupste lóžje šahubita, jako bě prjedy ludži, tiž na nich běchu, na turkowski brjóh wušadžiła, a ruska parolódž „Wladimir“ je turkowsku lóž „Ustan Bachwi“ jatw wšaka a ju s jeje wobšadku, 16 muži šylnaj, do Dbešy pschijeska. — Tež powjeda šo, so je jena ruska torpedowa parolódž dvě turkowskej lóžki šnicžila.

S rumunškeho města Buřareshta telegrafiruja 26. junija: Šacž do wčerawšeho dnja je psches 28,000 muži ruskeho wójsta pola Braile a Galaza pschecrocžilo. Rušojno šu wčeraj tež Širšowu wobšadžili a to, kaž šo šda, bjes wojowanja, dokelž běchu Turkojo zofali. Širšowa leži wot Braile něhdže 7 mil bole horje. Do Widina rumunške, na brjóhu Donawy šakožene, batterije bomby mjetaja a ruske batterije Rušecžuf bombardiruja. We wobemaj turkowskimaj twjerdžinomaj je šo psches to hižom tojščo twarjenjow wotpalilo. — S Rušecžuka Turkojo 24. junija na rumunške město Giorgewo (cžitaj: Džordžewo) šylnje tšelachu.

S Konstantinopla pišaja, šo šu Turkojo Rušow pola Batuma šbili, šo šu Rušojno mašu twjerdžinu Bajazet šašo wopušecžicž dyrbjeli a šo je Muhtar-pašcha ruske wójsto pola Delibaby šbil. — Na tychle konstantinopelskich powjescžach njemóže wjele mērneho bycž, dokelž wšak Rušojno w asiatskej Turkowskej pschezo dale a bole do přědka cžahnu a šo hižom k Erzerumej bližicž pocžinaja. Přeršizny kupcy, tam bydlažy, šu teho dla tule twjerdžinu wopušecžili a šo do šwojeho wótzneho kraja wrócžili.

Na Čžornohóřow je sultan wójsto wot 50,000 muži póškal, šchtož je tejšo, šo budža šo Čžornohóřy lědom dowobaračž móž, a je strach, šo jim Turkojo do kraja panu. Wojowanje traje hižom 9 dnjow ša šobu a je s wobeju bokow wjele ludži panjšo, na turkowskim s najmjeńšcha jedyn krócž wjaz, hacž na cžornohóřskim. Turkowske šchodowanja móža šnadž k temu pomhacž, šo dyrbjaja Turkojo wojowacž pschecstacž.

Škóncžnje je šo šbože na cžornohóřsku stromu wobrocžilo, pschetož šanidženu šrjedu šu Čžornohóřy Turkow še šwojeho kraja won wubili, tak šo šu cži hacž pod murje turkowskeho města Boggorizy zofali a šu wot tam hacž do Spuža šwoje lěhwa štajili. Bjes Planinizu a Spužom, to rěča na cžornohóřskej semi žadyn Turka wjazy njesteji. Turkojo šu w tychle pšplenich wojowanjach s najmjeńšcha 10,000 ludži šhubili, pschetož jich dwaj nawjedowarzej Sulejman-pašcha a Ali Saib myšleschtaj, šo je šwojim wulkim wójskom cžornohóřski kraj dobudžetaj a wonaj teho dla šwojich ludži njelutowašchtaj, w myšli, šo budže škóncžnje tola dobytš na jeju stronje, — ale wonaj bušchtaj škóncžnje tak šbitaj, šo dyrbjeschtaj zofacž.

A šchtož turkowske powjescže s asiatskeho wojownišecža nastupa, dha šu te s wjetšcha selhane, pschetož Turkojo šu drje tam s Rušami wojowali, ale nješku jich tam nihdže šbili.

Turkowska twjerdžina Rars šo Rušam hišecže poddaka njeje a šu tam tucži džewjecž nowych batterijow še 36 cžežkimi kanonami postajili.

P ř i l o p k.

* Bjes Aachenom a Rólnom mjachu 24. junija na ranje lohke šemjerženje, kotrej je někotrehožkultž do stracha štajilo.

* S Leobena pišaja, šo je tam jedyn dwělětny hólčez bjes tym do rěki panjš a šo šatepiš, jako jeho pštoncža s jenej druhej holzu bajesche a na njeho njekedžbowasche. Šako wona pštny, šchtož bě šo s tym hólzom štašo, wona tež do rěki škocži, s kotrejž hacle wjecžor jeje morme cžešo wucžahnjachu.

* W Strašburgu je 13. junija šylnje njewjedro s trupami wjele šchody nacžinito. Wjele wuhnjow bu powalenyh, woda po hašy kaž w rěčach bježesche, blyš do někotryh domow duri a pječoch džělaczerjow wobšchodži.

* W Šornkatenu pola Rudwigsłusta je šo 21. junija šatrasčne njefbože štašo. Tam je šo mjenujžy tehdy jedyn dom wotpalil, pšči cžimž je šo tšmacže cžłowjekow špalilo.

* W magazinu kurašierow, w Deušu stejazyh, šrjedu tydženja wjecžor woheń wudyri, kotryž po krótkim cžasu šylnje pšchibjerasche. Šako woheń tež konjemzam še šapalenjom hrožesche, konjow s wulkej prózu s konjemzow wuhnaču. Pšči tym šo jich tojščo špłoscha a pjatnacže, kaž njemdre, k rězy Ršheinej cžerjachu. Wot tyh, kotrej do rěki škocžichu, bu jene džěcžo šobu torhjnene a šo tam tepi. Šacž dotal šu pječ mormych koni s Ršheina wucžahnyli, dwaj bšchtaj na železnizu trječikišoj a po njej dale bježaj, hacž bšche jedyn cžah pšchijel a jeju pschjel a moril.

* Njedalošo Šannovra šu 12. junija šatrasčne trupobicže mēli. Šrupy abo wjele wjaze kručji lodu běchu tak wulke, šo móžesche jich mužaza pjačž lědom tš džeržecž. Našajtra žane špěwanje a cžitotanje ptacžkow šlyšecž njebē, dokelž běchu s wjetšcha wšch šabite, haj, hušy na pastwišcžu a kury na dworach šu tež po wulkej džělbje žiwjenje šhubile. Žita šu wšchitke hacž do korjenja šražene a wofnam šchleizy wubite.

* Ššobotu, 23. junija, bušchtej w Gosdorfu dwaj hólzaj, jedyn 14, druhi 13 lēt štary, do jastwa wotwjedženaj, dokelž na njeju tukaja, šo štaj džěpacžnowarške pjenježi lašoj a wudawašoj. Jedyn tamnišči rěšnik bě jedyn tajki pjenjež ša wopacžny špóšal a to hnydom šudnistrow wosjewil.

* S Ratoriwž w Šchlesyńskej pišaja: Pšched někotrymi dnjami bu w bliško ležazym lěšu jedyn muž na mrowišcžu ležazy namaštanj. Wón bě šo w pjanosčži tam lehnš, šo by šo wušpaš. Wulke lěšne mrowje šo bóršy na pjaneho dachu a roščrachu jemu bjeswocžo a jasyš na žadlawe wašchnje. Šo došhim cžasu namaštachu ludžo, kotřiž psches lěš džěchu, woboheho cžłowjeka a donješechu jeho domoj, hdžej wón bóršy we wulkich bolosčach wumrje.

* Na šhětro džiwne wašchnje je wóndanjo Wože njewjedro w Rasselu škutkowašo. Wlyš mjenujžy jenemu džělaczerzej do dybšaka duri, džěšche potom psches tutón, kotryž šnadž džěřku mējesche, po nošy dele a wottorže šchtrympu a pódusch. Džělacžer na to něotre hodžiny nicžo njeshlyšesche, je nětko paš šašo žyle štrowy.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Me Motšo, šchto dha šy psched dwemaj njedželomaj tajkele njewěrnosče powjedat; njewěšch dha, šo dyrbi cžłowjek wšchitko k lěpšchemu wobrocžicž?

Mots Lunka. Nó, ja bym powjedak, sčtož bym powjedacž klyščak.

S. D. Dha dyrbi tón, kiž je czi tu wěz powjedak, jara se-kharny bycz. Tajki cžlowjeł njemóže wjele šwědomnja mēcž. Sreča šo tež njeboji a pyta šo wobohacžicž, njech je s prawym abo njeprawym.

M. T. Šm.

S. D. A sčtož po korcžmach njełhodži, tam njebraje a šo njewopije, tón tež tajkich korcžmarjow pscheczel njeje, kiž na tym šwoju warbu pytaja a hracž dowola, byrnjež na najwjetschim šwjatym dnju bylo, jeno šo pschi tym warbujaja. A tajki tež tych pscheczel njeje, kiž w korcžmach šydaja a tam šwoje krosčki do-nješu, kiž bychu wschaf druhdy k druhemu jara nusnje trjebali, a doštanje ša to wschelte wudma.

M. T. Šaj wschaf, ša kajmiz kerkom jedyn šam šyda, tam rady tež druheho pyta.

S. D. Praj wschaf, Motoso, cžeho dla mjeczowski wotrocž pschi wachowanju sčatom pša mēcž nočžyše, jako jeho horjenja pschewjedže?

M. T. Šm, to dyrbiš šo džowki praschecž, šnadž ta wě, cžeho dla jeho njeje mēcž chžyl.

S. D. Druhe praschenje! Praj wschaf, cžeho dla jedyn mlodžiski bur druhim ludžom wjeczor sčradžu do jstwy kufa?

M. T. Šm, wón šnadž myšli, šo tam drjewo wuhlada, kotrež je něchtón druhi kranj.

S. D. Tšecže praschenje! Praj wschaf, k cžemu je sčtanda?
M. T. Nó, k temu, šo bychu studnjazu wodu do njeje leli.
S. D. Šm, jako na jenej wšy kóštopiwo pijachu, běšče šo jenemu cžlowjecžkej zyle hinał sešdało, ale woni jeho došahnychu.
M. T. A sčtoha s nim sčžinichu?
S. D. Woni jemu sčšornje wufuchu a jeho w sčštrypach domoj pošlachu.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska žyrkej: Korla August Neumann, džělacžer na dwórnišcžu a wobhdler, s Helenu, džělenej Rowakowej rodž. Špšnez.

Katholiska žyrkej: Michal Ernst Bart, pohoncž tudy, s Marju Mielež se Šštoneje Borščcže.

Křěeni:

Pětrowska žyrkej: Augusta Bertha, Jana Bohumila Kulki, krawža a wobhdlerja, dž. — Marja Madlena, Jana Augusta Kobanje, džělacžerja a wobhdlerja, dž. — Jurij Pawol, Jana Milišča, měrjeršeho pomoznika, š.

Michalška žyrkej: Mag Richard, njemandž. š. na Židowje. — Jan Ernst, njemandž. š. na Židowje. — Helena Augusta, Jurja Šchottu, wulkošahrodnika w Šownjowje, dž. — Amalija Martha a Zda Selma, Korle Šempela, džělacžerja a wobhdlerja pod hrodom, dwojniškej dž. — Ernst Richard, Jana Bohumera Šchottu, žiwnošcžerja w Šžichonžach, š.

Katholiska žyrkej: Jana Marja, Korle Augusta Laraša, šražnika a wobhdlerja, dž.

Zemrjeći:

Džeń 14. junija: Augusta Jana, Jana Hajnka, měšcžana a šewišeho miščtra, dž., 1 m. 5 d. — 16., Madlena študowjena Žanichowa, wobhdlerka tudy, 81 l. 6 m. — 17., Jana Helena, Jana Augusta Wojnarja, džělacžerja a wobhdlerja na Židowje, dž., 5 m. 3 d. — Jan Šartig, fabrikški džělacžer we Wulkiš Debšezach, 70 l. 9 m. — 19., Jana Zda, Guštawa Adolfa Lorenza, cžěle a wobhdlerja na Židowje, 1 l. 20 d.

Wosjewjenje.

Nětko móžu s wěštosčžu wosjewicž, šo šo město našeho přenjeho wuczerja a organisty 15. augusta t. l. wuprosni. Wobšadjenje ma tón ras šobupatron k. rycžetkubler Reddelien nad Šornim Šbjelškom. Tón šamy, kaž tež žyrkwina rada chže nowopowolanemu wofaziju na to spožcžicž, šo směje wón 1500 markow lětnych dołhodow, ke kotrymž hódnošcž rjaneho wobhdlenja hišcže njeje pschilicžena.

W Šbjelšku, 19. junija 1877.

B. Krušwiza, farač.

Drjewowa aukzia na Kupjanskim revieru.

Wutoru, 3. julija t. l., dopołdnja 1/2 10 hodžin budže šo

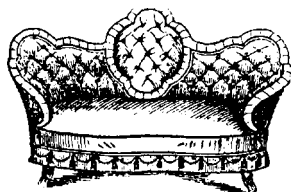
- 10 dubow wužitkowe drjewo, wot 17—39 centimetrov tołštosče a 1,5—5 metrov dołhosče,
- 1,5 Km. dubowych šcžepow,
- 17 " " kulecžtow,
- 28 " " repuchow,
- 7 twjerdych dołhič hromadow,
- 5 hromadow twjerdych pjeńkow

ša hotowe pjenješ na pschěšadžowanje pschedawacž.

Šchromadžišna w hucžinje ša knježim dworom.

W Minakale, 28. junija 1877.

Šrabinska Šinšiedelška inspežia.

Kanapeje, jara pěkne a tunje,

matrazny ša 18 markow a wjazy, teho runja ša 18 markow a wjazy najpodwolnišho porucžam. — Teho runja tež wschitke tapežierske džěla doma a druhdže derje a pschěšnje wobštaram.

Franz Matthis, tapežierač

na Šošiz hajš (Šošwiz) 742, po 1 šh.

Carl Noack

w Budžščinje na žitnej hajš porucža

prawdžiwje **bordeaurške** wino, bleschu po 100, 125, 150 a 200 np.,
rheinske wino (cžištu tworcu), bleschu po 90, 100, 120, 150 np., pschi 12 bleschach tunišho.

Dale:

wšchitke družiny **ordinarškich** a **šlódkich palenzow**, najlěpschi **kifalowy šprit** w bleschach po fabrikškich placžinach,
rajs, punt po 16, 18, 20, 24 a 30 np.,
kandiššrop, jara šlódki, punt po 20 np.,
šokorowy šrop, jara šlódki, punt po 36 a 40 np.,
petroleum, punt po 18 np.,
najlěpschi nowy jědžny **wolij**, punt po 120 np.,
cigarry we wulkim wubjerku, 100 šchtuf wot 150 np.,
krapy, šoft, hróč, bunn, gries atd. jara tunjo,
najlěpsche nowe **jerje**, šchtufu po 10—12 np.,
šofor w kehelach a mlěty, po 48, 50, 52, 54, 56 np., jara kědžšlivošcže hódny.

Germania - tinta.

Šnydom cžorna s pjera běžaza, dawa tale tinta jara móžnu, trajazu kopiju. — W bleschach po 70, 40 a 25 np. pschedawa ju

Šeintr. Šul. Šinda.

Rowščitkomna affeuranza w Triesče.

(Assicurazioni Generali.)

Šaložena w lécze 1831.

Rukowazy fond towarstwa wopšchija po bilanzu wot 31. decembra 1875:

pšhitomne wobstatki:	
Sakladny kapital:	šchěbnakow 4,200,000. —
Referwy w { hotowych pienjesach:	" 16,247,417. 20.
{ prámijach a dani pr. 1876:	" 11,110,581. 98.

Dale:

W pšdnishich létach dostajomne prámije: " **10,996,680.** 05.

Šlowne summy kapitala a rezervow šu na ležomnosče pupilarizy napoložene.

W lécze 1875 bu 14904 škodowanow se snamjenitej summu wot

6 millionow 646 tškaz 603 šchěbnakow 97 krajzarjow

šapšćenych.

Wot wobštačza towarstwa bu š zyła ta wulzyschna summa wot

110 millionow 651 tškaz 039 šchěbnakow 54 krajzarjow

ša šapšćenje škodowanow wudatych.

Rowščitkomna affeuranza šawěšćuje:

- pšče **wohnjowu škodu:** tworny, mobilije, žnjenske šarady a t. d., kaž tež, jeli to krajne šakony dowoleja, twarjenja wšchěch družinow;
- posšćuje šawěšćenja na žiwjenje člowjekow na jara wšhelake waschnje ša najtunišče twjerde prámije a polizy w němskich pienjesach wustaja.

Š kóždemu wufasanju a š wobštaranju šawěšćenjow poručataj šo agentojo:

šamtski škololčkar **Ernst Walther** w Budyschinje.
Adolf Baumert w Šamjenžu.

Mój bohacze šradowaný šklad

madopolamow, fretomow, kattunow a módreho
čzišćeža,

en gros

najlěpše džělo a barbu njepušćežate poručam, dokelž šym wošebje tunjo nutš-
kupowal, po **najtunišchich a twjerdyh** placzišnach.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

W nětežishich hubjnych čzašach šym w něotrych šabrikach

draštne tkaniny

w najnowšich muštrach a w dobrej tworje bje-wšcheho bracha jara tunjo kupiš, a poru-
čzam tehodla mój wulzyschnje šradowaný šklad po wošebje tunich placzišnach. Placzišny
šy pšče wšchu měru tunje, ale twjerde.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

Zyhelnicza w Mješchizach.

Mojim čzješćenym wotebjerarjam š nawjedženju dawam, šo šu šašo
nowe zyhle snateje dobrošće š dostaczu.

H. Tischer.

Čzješćenym Šserbam Budyschina a wokolnosče š tntym š dobročiwemu
nawjedženju dawam, šo šym ja na **garbariškej hašy čzo. 421**

Kašćezowy magazin

wotewrit. Pšči wulkim wubjerku šprawne a tunje pošženje lubjo, mój šklad
pšči potrebje najlěpje poručam.

Hermann Schmidt,
tšcherški mišchr.

40. Tunja štyrcytka. 40.

Ššakki kattun, njepušćežaty, 20 a
25 np.,
trjenšćeža 12 np.,
rubiščka na hlowu 35 np.,
najlěpše jakonettowe rubišćeža na
hlowu 40 np.,
plátowe dyšćacne rubiščka po kóždej
jenož něak špodobnej placzišnje,
šušter, ⁵/₄ ščerofti, 25 a 30 np.,
džěćaze dyšćacne rubiščka, ¹/₂ du-
zenta 50 np.,
draštokaniny po placzišnach, šnamje-
nicze poniženych,
šotowe ščórzuščki ša džěći 30 np.,
šotowe ščórzušči ša žonšte 40 a
50 np. w

Bazaru

na mjažowym torhošćežu
čzo. 40.

Šo bych šmój wulki šklad trochu
murumowal, pšchedawam nětko wšcho
po poniženych placzišnach.

W Budyschinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,
šlemptaški mišchr.

Šhrop

jara šłódky a derje šłódžazy, punt po 20 np.
poruča **Hermann Kunack.**

Palenz

w wšchitkich družinach poruča šošćenjarjam
a šašopšchedawarjam w dobrej tworje po
najtunišchich placzišnach

deštilazja **Hermana Kunacka**
w Budyschinje na bohatej hašy.

Hollandški mlókowy pólver.

Tutón, še štarodawnych čzašow dopoša-
šany, š najlěpšich šelow a šorjenjow pšči-
šotowaný pólver, po jenej abo po dwěmaj
šžizomaj wšchědnje šruwom abo wošam na
šrenju pižu našypant, pšchisporja wobžernošć,
šłódky wjele mlóka a šabžewa jeho wofiš-
njenje. Pašćit placzi 40 np. a je š dostaczu
w hrodowskej hašty w Budyschinje.

W šakojdach pola Barta je šhěža čzo. 37
š polom a š wulkej šahrodu na pšchedaš.
Wšcho dalšče je pola wobšedžerja tam
šhonicž.

Šena šorcžmarška žiwnošć bli-
ško Budyschina, š 18 šórzami ležomnosčow,
je še šwobodneje rufti na pšchedaš. Šdže?
to je šhonicž we wudawarni „Serb. Now.“

G. Joachim, Atelier fa njebolosne sařadźowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, czyszczenie, sahnacze subybolenja atd., w Budyšinje, na smutstnej law-
skej hařy 120 pola f. pjekarja Klingsta. R ryzam wot 9 do 6 hodzinow.

Wěšćezanska haptnka w Budyšinje

kupuje

mrowje a sporuščk

po najwyschich placiznach.

Skladnostna kup.

5/4 schërofi czyszcžany barchent,

zyle czeřku a barbunjepuščezazu tworů, porucža, tak daloko hač řnadny řklad dořaha,

stary łobč po 28 np.

Julius Hartmann Sohn

na rōžku mjařoweho torhoščezaj.

Jaquety w trifocze, řomocze a w řidže,

wulka a pšchiležaza řačona wot 2 tof. = 6 marfow a drožřcho.

6/4 schërofi kattun barbunjepuščezaty wot 18 np.,

6/4 schërofi pitej " 35 "

wolmjane drařtowe tkaniny " 35 "

porucža w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

pōbla hłowneje straže.

Palenz!

Mōj hiřom dawno jako wubjerny a cziszcze řkłodžazy

czisty palenz,

kař teř wřchitke družiny dobrnych palenzow ja ř tutyh knjesam ratarjam a řařopřchedawarjam porucžejo naspominam a po najtunisichich pla-
czisnach pšchedawam.

Ernst Glien,

destillazija

na řitnych wikach.

Aukzia.

Řa řym wotnyřlenny, řtejaze řito na mojim burřkim kuble czo. 10 we Wjeřelu po parzellach

pōndželu, 9. julija,

dopořdnja w 10 hodžinach

na pšchëřadźowanje pšchedawacž.

Gottfried Winkler.

Řořowaný řtwjelzowý abo njetrjenny len,

kař teř wutrjenny len kupuje po kōždej džel-
bje mehaniska dželopřchadownja w Sajniřach.

Řōžbu dželbu trjeneho a njetrjeneho lenu kupuje po najwyschich placiznje

W. Bäder w Rařchowje.

Řsobotu w hořceniřu ř řkotej hwěřdže w Budyšinje.

Wozjewjenje.

W Nydej pola Łasa budža řo 10. julija t. l., dopořdnja w 10 hodžinach, jene jeno-
řchobne domřte, ř hlinjaneho řchtyřowanja, ř wottorhanju na pšchëřadźowanje pšchedawacž. — Šchromadźisna pšchi nřdžanskim hajniřkim domje.

Řnjeřstwo w Bělým Řhořm zu, 27. ju-
nija 1877.

Drjewowa aukzia.

Na njeřwacziřkim majoratskim rewieru, we wotdželenju 16g, 17e a 3a budže řo pōndželu, 9. julija, dopořdnja wot 9 hodžin řhōjnowe drjewo a to: „91 stohow jadroj-
teho pjenkowneho drjewo, 106 hařofowych hro-
madow a 28 wulčëřowanřich hromadow“ na pšchëřadźowanje pšchedawacž.

Šchromadźisna 1/2 9 hodžinow na puczu, ř Njeřwacziřka do Ğermanez wjedžazyh, we wotdželenju 16g.

Šsrjedu, 11. julija, dopořdnja wot 9 ho-
džin budže řo dubowe drjewo a to: „24 wuřitkowych řrucow, 3 stohi wuřitkowneho
drjewo, 24 stohow řchcëřow, 34 stohow ře-
puchow a 32 jenotliwych pjenkow“ na pšchë-
řadźowanje pšchedawacž.

Šchromadźisna dopořdnja 1/2 9 hodžin pšchi
domje wyschšcheho hajnika w Njeřwacziřle,
hdžež řo pšchedawanje řapocžnje, pokracžo-
wanje w hlinjanых jamach, w řwëřinarni
29a, we koutřzy 32h. — Pšchedawanske wu-
mënjnja řo pšchë řapocžatkow aukzije wo-
řjewja.

W y ř ch ř ch i hajnik
F. Šchulza.

Wot najwjetřchje wařnosčje řa
woczi kōždeho. Prawdžywa
Dr. Whitowa
wodžicžka wot Traugotta Ehrhardta
w Grořbreitenbachu w Thuringřkej je
wot lëta 1822 řwëtořřkawna. Štařanja
a řlacow po 1 marfu pōščzele mi **budyřta**
hrodowřka a rařczanska haptnka.

Pletwa

ř woprrawdžitnych czistnych cžłowjecziřch
wlořow, 1 łobč dolhe, po 3 m. 50 np.
hač do 9 marfow nanajlëpje porucža

Friedrich Böhma,

brodutruchar,

ř napschecza stareje řaserny a pšchi
radnej řheži.

Pola Wenzelz w Bronju p. Radworja
je **ranza** na pšchedař. Ša 4 njedzele řmëje
přořata.

Řilioneřa, řprawny řjanostny řrëđt pšche
při a nječřiřtu kōžu. Wleřha 3 m. a 1 3/4 m.
řukowanje. — **Zoorhof-Geest,** brodu = a
wlořy tworjaza tinktura, płodži teř ludžom,
hiřcže młodym, řylmu brodu. Wleřha
1 1/2 m. a 80 np. — **Řëmřki wlořyřarřjazy**
řrëđk, hnydom brunje a cžornje wobarbi.
Wuřpëch řukowanj. Carton 3 m. — Dr.
Řichterowe elektro-motorřke řhijne wob-
wjaski, řo by dželcžom řuby lōžo pšchisčle.
Šchtařa 1 m. — **Orientalřka wlořyřacžë-**
řjaza pasta, řukowanje, řacžeri řa 10 minu-
tow kōždy wlořit bjes bolosčje a řchřodowa-
nja kōže. Carton 2 m. — Dr. **Řeydrichowa**
wodžicžka řa woczi wotřtroni jedmjazej, czer-
wjenej, řylřowatej, řahorjenej woczi. Wleřha
1 1/2 m. a 75 np.

To wřcho ma na pšchedař

Heinr. Jul. Linda.

Śetushi miŝionski ŝwjedzeń

budże po wobŝantnieniu ŝerbskeje pŝedarŝkeje konferency, da-li Bóh, na Marje domapytanje, jaŝo **drugi dzeń julija**, tudy ŝwjedżeny. Śerbske kemschenje ŝo popoŝdnju w dwémaj ŝapocżnje a némŝte wokoło ŝtyrjoch; ŝerbske pŝedomanje je knjes archidiafon **Guda** ŝ Lubija a némŝte knjes faraŝ **Subiza** ŝ Wjeleczina dżerżecz pŝhecżelnje polubif.

Wŝcě pŝhecżeljo a pŝhecżelnizy ŝw. miŝionŝwa budża nam wutrobnje witani a Bóh luby knjes ŝpożcz ŝwoje bohate żohnowanie.

W R Luŝcu, 18. junija 1877.

Kanig, faraŝ.

Wot 1. julija je naju

kożowa pŝhefupniza na ŝhulerŝkej haŝy 355.

Mój budżemoj ŝo pŝozowacz, ŝo ŝtajnje ŝprawnu a dobru tworę po tunich pŝaczisnach pŝhedawamoj a pŝoŝymoj teho dla wo dobroczynje wobŝedżbowanje.

Büttner & Stolle na ŝhulerŝkej haŝy 355.

W domje knjeŝa pŝhefupza Moacza na żitnej haŝy 52

poruczam

ŝteppowane krywadla (Steppdecken) męŝto poŝleszczow po 7 markach a dróżŝcho, ŝa ŝhorch w lęczu jara ŝpodobne;

dżelbu ŝomotowych jacquetow wŝchelaticz barbow a maja ŝo njeżdżelu tunjo pŝhedacz;

jacquety po męrze ŝo w krótkim czaŝu tunjo a derje pŝchistejaze ŝeŝhija; ŝ do-
bom poruczam ŝwój wulki ŝkad hotowych jacquetow (żaketow) wŝcěch barbow a tŝaninow jara tunjo;

fattuny po 20 np. a dróżŝcho ŝtary ŝhocż, **piŝeje**, **perŝale**, pŝatowy drill ŝa ŝho-
lowy, turnŝte ŝukna ŝcěŝcz wŝchelaticz barbow;

rubiszczęza tŝibetowe, fattunowe, żidżane a wolkjane w zŝle nowych muŝtrach;

tŝaniny ŝa ŝoża ¼ ŝcěroke, cżerwjene a bęke, ŝtary ŝhocż po 25 np. a dróżŝcho,
bęke w piŝeju, damaŝtu a ŝmuhatym pŝlatu.

H. Kayser, na żitnej haŝy 52.

Drjewowa aukzia na hatkowŝkim revieru.

Śrjedę, 4. julija t.l., budże ŝo w dżeleńzu
25 dubow wużiŝkowe drjewo wot 16—73 cen-
timetrow toŝtoŝcze a 3,5—8 metrow doŝ-
hoŝcze,

30,5 Rm. dubowych ŝeczępów,

31 " toŝtych kuleczkow,

46,5 " dubowych repuchow

ŝa hotowe pjenieŝy na pŝheŝadżowanie pŝhe-
dawacz.

Śapocżatf dopoŝdnja w 10 hodżinach.

W M inakale, 28. junija 1877.

Śrabinŝta Einŝiedelŝta inŝpekzia.

Tuczno-ŝwęcżazu wicŝŝu

w blachowych ŝchachtliczkach po 6, 8, 12
a 15 np.,

glycerin-ŝwęcżazu wicŝŝu

w drjewjanych ŝchachtliczkach po 4 a 8 np.,

gutta-percha-wicŝŝu

w drjewjanych ŝchachtliczkach po 8 a 12 np.
poruczam

Śeintr. Żul. Lindę.

Kanzlei-tinta,

módroczorna ŝ pjera bężaza,
bleŝcha po 12, 20, 30, 50 np.

Schulska tinta,

1 liter 40 np., ½ litra 25 np.

1 ŝampanska bleŝcha po 50 np.

poła

Śeintr. Żul. Lindę

na hrodowŝkej haŝy 338.

Pŝtaja ŝo

ŝtrowe ŝerbske a némŝte **dóŝti**, wożenjani
hetmanjo, rólni pohonczojo a hrodżne dżowki.
Ś dobrymi wopiszmami ŝastarani móża ŝo
pŝchipowjedżić

w Budyŝinje na ŝwontnej lawŝkej haŝy

cżo. 755 po jenyum ŝchodże

w ŝluzbudopokaŝowazym bureauwje

Żoh. ŝwudowjena **Keinŝtückowa**.

Żedyn mlody, ŝylny cżlowjeŝ, kotryż cżze
pjeŝarŝtowo naruknycz, móże pod dobrymi
wumęnenjami do ŝluzby ŝtupicz poła

F. E. Oswald, pjeŝarŝteho miŝchtra
na hrodowŝkej haŝy.

Zena zŝle ŝprawna **holza** ŝo ŝa jenu
ŝtarschu faraŝku ŝwójbu w bliŝkoŝczi Noweho
Męŝta pola Stoŝpnja (Neuŝtadt bei Stoŝpen)
pyta a móża ŝo tajŝe ŝamoŝwjeć ŝacz do
ŝrjedy pŝchipoŝdnja pola

Ś. Kayŝera,
na żitnej haŝy 52.

10 markow myta

njech ŝebi Ż. Klimand w Śtrożi pętnje w
ŝafu ŝchowa a njech jeno docżaka, kaŝ a ŝcho
ŝudniŝtowo w tej węzy wuŝudzi. Wón njech
mje na pokoj woŝtaji, hewaŝ móże ŝo jemu
loho ŝtacż, ŝo drugi krócz pŝhecżiwo njemu
ŝudniŝy ŝakrocżicz dam.

Żan Śchneider w Śtrożi.

ŝchowoducżinjaze ŝlowa, wote mnje 6. ju-
nija pŝhecżiwo knjeŝej piwarŝtemu miŝchtrej
Louis Hornj w Śŝlepom wuprajene, ja
ŝ tutym naŝad bjeru; pŝchetoż ja bęch taŝ
pjanj, ŝo njewjedżach, ŝcho cżinjach.

W Śŝlepom, 25. junija 1877.

Żurij Dainz, bur.

Knjeŝej **Żr. Śhrhardtej**. Ża dyrbju
pŝchipoŝnacż, ŝo je mje Waŝcha Dr. **Żhitowa**
wodżiczka w ŝaridżenym lęczje hnydom ŝa 4
hač 5 dnjom wot mojeho **woczibolenja** wu-
moŝla a praju Wam **wutrobnj dżak** ŝa
tajŝe **dobre ŝtuffowanie**. Kimbach, 12. junija
1875. Śeintr. Śeŝner I. — Dale: Wo ŝtuffo-
wanju **hojitoŝcze** Waŝcheje Dr. **Żhitoweje**
wodżiczki pŝheŝwędczeny, pŝoŝchu (ŝtaŝanje).
Herŝdorf, 26. julija 1875. Ż. Żuchhäuŝer.
— Dale: Ża ŝam mam naŝhonjenje, ŝo je
Waŝcha Dr. **Żhitowa wodżiczka wo prawdže**
ŝwětolaŝna a jara **dobru ŝluzbu** cżini.
Wandhagen, 15. julija 1875. Ernŝt Lau.
— Dale: Wam **wjele tyŝaz krócz dżakujo**
ŝa ŝpodżiwnu **hożazu** moż Waŝcheje Dr.
Żhitoweje wodżiczki. Żurich, 30. julija
1875. Śeintr. Wolfenberger.

Dżak.

Ś tutym praju w mojim a mojeje man-
dżelŝteje mjenje najluboŝniŝki dżak ŝa wŝchu
wopokaŝanu cżeŝcz a luboŝcz, kotraž je ŝo
namaj na tym dnju doŝtała, jaŝo moju lubu
żonu do Hermanez pŝchiwjedżech. Ża dża-
kju ŝo najpŝjódzy wŝchitkim tym, kiż ŝu
wŝcho taŝ pętnje pŝchihotowali a ŝradowali,
dale cżeŝczenym gmejnŝkim a ŝhulŝkim pŝjód-
ŝtejerjam a ŝarŝkim mużam, każ też doro-
ŝcżenej młodżinje a ŝhulerŝkim dżeczom, ŝlōncz-
nje pak zŝyŝej hermanezanŝto-wŝhocżanŝkej
ŝhulŝkej gmejnje a wŝchitkim tym, kiż ŝu ŝ
radżenju tuteho ŝwjedżenia neŝat pomozni byli.

Bóh luby knjes cżyŝł to kōżdemu bohaczje
ŝarunacz.

W Hermanezach, 24. junija 1877.

Żaromir Hōrliza, wuczeŝ.

Żako ŝlubjenaj ŝo poruczataj:

Marja Petrikez ŝ Ćzemjeriz
p. Maleho Wjeŝkowa,

Hermann Schmidt w Drażdżanach.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo płáci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, płáci so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 27.

Sobotu, 7. julija

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či žami čješćeni wotehjerarjo „Serbskich Nowinow“, kótiž chzedža sa nje na tječe šćtwórtlěto 1877 do přěbka płacćicž, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotepadža. Či, kótiž žebi „Serbske Nowiny“ psches póst pschijnješć dawaja, njech tola njesapomnja, žebi je tam bóršy šćafacž. Na šćtwórtlěto šćapłacći šćo sa „Serbske Nowiny“ na šćfšćich a prušćich póstach, žaž tež w druhich krajach němšćeho žćěžoršćwa 1 marķa a šć pschijnješćenjom do domu 1 marķa 15 np.

Redakćija.

Swětne podawki.

Němske khěžoršćwo. W Lipšću je tamnišće žyrkwine přjódšćejšćešćwo wobšćankšćo, šćo ma šćo na šćhletteršćim torhosćežću nowa žyrķej natwaricž. Twarbne khóšćy šću na 900,000 marķow woblicžene.

Dotalny žubnišći hantman Vertel w Kamjenžću je šćo pensionirowacž dať a je žubnišći hantman Meusel šć Kinsbórka na jeho měšćo pschischof.

Měšćto Draždžany je wóndano wot wěšćeho Lippmanna 30,000 marķow a wot wěšćeje Frankoweje 15,000 m. dostaťo a to šća khudnych a khornych, žaž tež šća šćyroty.

W Mišćhnu je šćo 26. junija wječžor Žinķez parny řesaf, haťke psched řšćjomi lětami natwarjeny, žaž tež póbła šćejaza twaršćka tysćhćinja wotpalika. Dofelž šćo wjele drjewa palešće, bě šća druge twarjenje wulki šćrach šćapalenja, tola bu to psches řwěrne hašćhenje wotwobrocžene.

W Žitawje mějachu wot 28. haćž do 30. junija řobustawy šćafšćeho hajnišćeho towaršććwa řwoju lětnu řhromadžćinu a bě šćo tam něhdž 200 hajnikow řesćšćo.

Řóndželu, 2. julija, je šćo w Rathewaldžće Mittagēž kubřo šć blyšćom wotpaliko. To řawo řta šćo tón řamny džen šć Gerstenbergerēž kubřom w Taurje a w Göppersdorfje bu tehdy jena řkuzobna holza wot blyšćka řaradžena.

W Grořšćhirnje šću šćo 2. julija rano domšće řewjerja Maja wotpaliko a džen přjedy je šćo w řězy Muldžće pola Glauchawa řufelniř Männel šć Krimmicžawa pschi řupanju řepil.

W Tannenbergu je 2. julija blyšć do tamnišćeho hošćežćenja dyřil a wřćhelaku řćhřodu w twarjenju nacžiniř, tež dželacžerja Becka šć Lauenhaina, kiž delka wó řšćwoje ředžesće, řarasyř, hošćežćenjarja a jeho mandželšću pať pohlyšćil.

Němski khěžor najšćerje jenož haćž do 8. julija w Emsu wostanje a wot tam na něťotre dny do Roblenza pojēdžće, hđžēž khěžorķa w tu řhwilu pschēbywa. Šćřjedž julija řo khěžor do Gasteina poda. — Wjēřch Biřmarķ je řo řónž řanđženeho tydženja do Barlina wróćil. Řeho řćrowošćēž je dobra, tola chže wón, hđžēž je řhwilu na řwojim pomoršćim kubře Warzinje pobřil, pořđžićho hřšćečće řupjele w Gasteinje wopytacž. W Barlinje je jeho bóršy

ruřšći a italski póbřanz wopytať, tež běšće prušći řrónpřynž dlěšći čžaf pola njeho.

Řhěžor je řć twarbjće noweje ewangelsķo-luthersķeje žyrķwoje na řupje Rorderney 50,000 marķow daril.

Řšćhi jubileju, kóťrňž řo wóndano řć wopomnjćežću šćolěťneho wobřćacžća řať mjenowaneho řraloweho grenadier-regimenta (Königs-Grenadier-Regiment) w Šćhćečćinje džeržesće, běšće tež prušći řrónpřynž pschitomny. Wón pschi řwjedžeršćej hošćinje w mjenje khěžora řławu na regiment wunjeře.

Něťotre barlinšće nowiny wudawaja, šćo budžće w němšćim khěžoršććwoje pschedawanje řoni do žyřch krajow řafasane a to wobjeje teho dla, dofelž je řo w póbřeniřćim čžafu řať jara wjele řoni do wukraja pschedaťo, šćo pocžinaja řa ľudži, w němšćich krajach byđlaznych, jara drohe być.

Dofelž je wobjeje w Šćhlesynšćej řajřćich mlodžēžćow pschēžo mjenje, kiž na duchownšćwo řćuduja, je šć pschisćwolenjom řćhlesynšćeho řonřistoršććwa postajene, šćo ma šćo we wřćchēch ewangelsķich žyrķwojach Šćhlesynšćeje lěťřa řollekta řhromadžćowacž, šć řćotrejež wunoshća bychu řajžy řymnasiařćojo, kiž chzedža na duchownšćwo řćudowacž, řjenježću pōpřjeru dostaťi.

Či němžy offizieroj, kóťřiž w ruřšćej řłownej řwartirje pschēbywaja, řu do Barlina piřali, šćo řu řiř Ruřojjo jara pschēčel-niwje pschijeli. Žaťo řo pola ruřšćeho khěžora přjódřćajćich, řiř tón na wobjed pschēprořy a woni ř nim řa jeny m blidom wobje-domachu. Dofelž běchu do Řćumunšćeje bjes řoni pschijeli, chžychu řebi tam řonje řupicž. Tola tam řanych řinanych řnenamalakchu a běchu tež řubjene řonje jara drohe. Duž řo něťotři řutyh wřćřćow do Kronšćadta w Šćedmiřórřćej pōdachu, hđžēž bě řim móžno, řo řć dobrými řonjemi wobřćaracž.

Awřćtria. Šćo řu Ruřojjo na Turķow čžahnyřli, šćo bychu řiř, je-li móžno, řerje a řēpje řć Europišćeje wuhnali, to awřćřćkemu řnježeršććwo pschi jeho njeřćhēčćelnošćći pschēčćiwo Šćłowjanam wulku řćarowēž čžini; pschetož wone do přěbka čžuje, šćo niž jenož ruřžy, ale tež wřćhřity druy Šćłowjenjo wulku móž dostanu, řať bóršy haćž budžća Turķojjo pschewinjeni. Awřćřćke řnježeršććwo tež derje čžuje, šćo budžća potom, hđžēž řu turķowřy Šćłowjenjo wot turķowšćeho řpřćaha wumōženi, tež awřćřćy řa wumōžēnjom awřćřćko-němsķeje a awřćřćko-madžarsķeje pschēmozny řadacž. W

awstrijskich Szłowjanow je nimale 20 millionow ludži a by teho dla straschna wěz była, jim jich žadanja šapowjedzić.

Dla tajšeje nješpheczejlniwošće pshecziwo Szłowjanstwu a dla bojošće psched nim je šo tež stało, so Awstria Wošnju a Herzegowinu do šwojeho wobšedženštwu wšala njeje, jako móžesche tutaj krajej tamo léto dostacž. Wona je njewja, dofelž awstrijszy Němzy, wošebje pač Madžarjo, wołachu, so by šo dže i tym awstrijske Szłowjanstwo pschisporiko a powjetschiko. A to, so bychu Šerbja, Čornohora, Wošnja a Herzegowina šamostatnošč dostale, to awstrijske knježerstwo tež nochyšche; pschetož wone šebi myšli, so budža šo potom awstrijszy Šłowjenjo i tamnišchimi šamostatnymi šjenocžicž chžycž.

Duž žadny džiw njeje, so šebi awstrijske knježerstwo žadašche, so by w Turkowškej wšcho pschi starym woštało a so wone Turkow na wšchě móžne wašchnje podpjerasche. Ale tajše žadanje šo dopjelnilo njeje a wšcha podpjera njeje ničžo pomhala — a šo awstrijskemu knježerstwu džecž pocžina, so drje budža Turkajo tola šnadž bórny i Europy wubicži. A šcho ma šo potom i Wošnju a Herzegowinu stacž. Najmudrišcho by bylo, hdy byšchtej šo se Šerbiju a Čornohoru šjenocžikej. Šaj, najmudrišcho by drje to bylo, hdy bychu jenož tam Šłowjenjo njebydlili a šłowjanšku Šerbiju a Čornohoru tak móžnu nješcžinili, so bychu šo awstrijszy Šłowjenjo lohko došč k nimaj čehnjeni čžuli.

Duž pocžinaja nětko němske a madžarske nowiny wo tym pišacž a němszy a madžarszy šapóšlanzy na šejmach wo tym rycžecž, šcho by lépe bylo: hačž Wošnji a Herzegowinje šo se Šerbiju a Čornohoru šjenocžicž dacž, abo špounnjenej krajinje do awstrijskeho wobšedženštwu wšacž. A i tajšeho pišanja a rycženja je škóncžnje šjawnje widžecž, so chze jej Awstria nětko póžtrjecž, tak šchropawy hačž tež jemu tajki dórt budže.

Wona je teho dla w šušobštwje Wošnje a Herzegowiny wóštko postajila a rešasche hižom wóndano, so tam tuto pschecrocžiči. To pač šo stało njeje.

Duž chze šnadž awstrijske knježerstwo škladnišchi čžaš wotčžafacž. Ale my šo bojimy, so je škladny čžaš hižom pschecžafalo — a so budže šebi dychbjeć lubicž dacž, šcho šo i Wošnju a Herzegowinu bjes jeho wole stanje.

Jendželška. Jendželške ministerstwo je wóškom wójnškich monitorow do blisfosčje Konstantinopla póštkalo, tola pač niž teho dla, so by i nimi Turkam pomhacž chžylo, kaž to jendželške nowiny powjedaja. Mjenujzy Jendželška chze pjecža Egiptowšku ša šebje wšacž a šo i tej špokojicž, hdyž Rušoj Turkowškej kónž šcžinja.

Rušowska. Tak bórny hačž bē do Rušowškeje powjesčž pschischa, so je ruške wóštko Donawu i nowa pschecrocžilo, šu w Moskwoje, Petersburgu a druhich ruških městach šchorhoje na domach wupowěšcheli a džafne Bože škušby wotdžerželi. Wobhydlerjo Rušowškeje šu jara šwješeleni, so je šo pschecrocženje Donawy i tak mačymi woporami radžilo.

Š Moskwy pišaja, so budže šnaty Dr. Stroušberg, kotremuž bēchu tam jebanštwu dla prozeš šcžinili, bórny domoj pušchcženy. W tym prozešu bē wón mjenujzy k wuhnanju i Rušowškeje wotšbudženy a tajše wotšbudženje šo jemu jara lubjesche. Ale dofelž mějesche wón wšchelake wobšedženštwu w Rušowškej a bē póbdla tola bankróť, dha jeho po tamnišchich šakonjach prjedy i kraja pušchcžicž njemóžachu, hačž bēchu tele wobšedženštwu tym, kotrymž bē wón pjenješny winojtn, šudnišzy pschiprajene.

Špokojnošč.

(Na žadanje.)

Nječ je moja šhěžka maša,
Wšchaf šym we nej wješokly;
Špokojnošč mi we nej dawa
Měr a radošč wutrobny.
Lubošč bydli w mojej hēcže,
Kóžicžki mi podawa,
Wohacžkojo na tym šwěcže!
Wašche hrody njerodžu.

Šašnje šwěcži Bože škóncžko
Do šhěžki mi mašuschkej',
Štacžt tu špěwa šwoje hróncžko
Kunje kaž psched hrodom šej.
We šahrodže tež mi kčžija
Kjane kwětki, róžicžki,
Štrome wobšecža šo šmēja
Wšchezo i napšchecžywa mi.

Tam hdžej nješpokojni žněja
Čžernje, wóšty, škomonzy,
Špokojnym tam wěcžje kčžija
Kwětki, róže, — šbožne dny —
Tón wšchaf šbožomny je tudy,
Kiž ma kubla, pjenješny,
Ale šbožnišchi je šhudny,
Kiž je i mačym špokojny.

Někotry tón nišdy nima
Tudy šwětnych kubkow došč,
Šusto ša šrědkami pschima,
Kiž móža po šmjerčži bošč;
Špokojny pač ša tym hlada,
Šchož Wóh jemu i hnady da,
Ššwětnych kubkow njepožada,
Ša nimi šo njetorča.

Knježe Božo, džaf budž tebi
Ša wšchě tvoje dobrotny,
Šaštkužit je nješšym šebi,
Wjele na mni čžinil šy.
Ty šy tež tu šhěžku twarič,
We kotrejž tač čžičke špy,
Šsprawnu mandželšku mi daril,
Kiž tač šwěrnje lubuju.

Š lubošcžu mje wona čžehnje
Šorzo k šwojej wutrobje,
Ššwojej módrej wóčžzy rjenje
Še mni horje pošbēhnje.
Šórtlechko pač ššebrojafnje
Nimo šhěžki pluštože,
Měšacžt šwěcži namaž krašnje;
Božo! tač mohš šabyčž čže!?

A tu džecžo džecžo tuja,
Mke špěwy šanošcha,
Wutrobny šo na tym hnuja,
Ššylša šylsu wokošcha.
Knježe Božo! kajša radošč!
Kiž maja čže w wutrobje,
Tym ty nabašch wšchego na došč,
Mašch nad nimi wješele.

Lēdy na ranje džej šwita,
Ššlyšchu pčacžkow špěwanje,
Mandželška mje i kóža wita
A mje kóšchi wutrobnje,

Do sahradki won mje wjedze
A džęcžattam tam pod lipu,
Wosnje kudželku a pschędže
Najmjenišchemu koschliczku.

Szama lubosć je, hdyž ryczi
Džęcžattam wot Sbožnika.
Božo! fak šu człowste džęczi
Sbožni tež bjes bohatstwa.
Njecz je moja kžęža mała,
Doseć mam wscheho bohatstwa,
Hdyž Bóh wschędny kžlęb mi dawo
A je duscha spokojna.

I. S.

Ze Serbow.

§ Budyščina. Nasche wulke męschczanske tšelenje, kotrež šo jutšje skónczi, bęsche sańdženu njedželu jara wopytane, dokelž bę wjedro rjane, hacž runje kžętro horže a proščne. W přenjej tarceži je s kralom tyšcherški mišchr Kubiza a s maršchalom řęšbař Pjetščka, w druhej tarceži pak s kralom rycžnik Dr. Šöckner a s maršchalom twarški mišchr Mörbicz.

— Šo dołhim horžym a šuchim wjedrje šmy sańdženu pón-
dželu sašo rjany deschčž dostali a tón, kotruž šlędowazu nóz mę-
jachmy, bęsche hišchcže bohatšchi. Šchtwórť pschipońdnju je šo tež
pęknje pošchto, tak šo budža žita a rostliny nětko s nowa pęknje
pschibymwacž móž.

— Sańdženu šobotu pschipońdnju w přenjej hodžinje tšeczi
bataillon nascheho regimenta No. 103, hacž dotal w Kamjenžu ste-
jazy, šem pschicęže, šo by nětko tudy w starej kasernje kwartiru
męł. Męschczanošta a šastupjerjo męšta, kaž tež někotři kralowsžy
šastojnižy, kaž tež wjele offizierow a wojařow druheju dweju tudy
štejazaju bataillonow bęchu šo tšecžemu napschecžimo podali, šo bychu
jón powitali.

Se Židowa. Dwe tudy bydlazej šotšje, mjenujžy wudowa
Šana Kubaschowa, rodžena Kubizež, a wudowa Marja No-
wakowa, rodžena Kubizež, hižom dołhi cžas w tudomnym přjedy
Šišcherez papjerniku džęlatej a to jena 50 lęt, druha pak 48 lęt.
Džiwajo na to 27. junija budyški męschczanošta, knjes Löhr, a
męschczanski pišać, k. Lindner, do papjernika pschiridžęščaj a šo
w papjerniku kšwilu s džęłom šasta; pschetož přjódštęjerjo papjer-
nika, kaž tež direktarjo, wyschšchi a nižšchi šastojnižy, teho runja
wschę džęłaczerjo a džęłaczerki šo tam w jenej wulkej šali šhroma-
džichu. Žako bę šo to štało, wobroczi šo k. męschczanošta Löhr
s pęknymi šłowami najpřjódžy na horřach pomjenowanej jubilaržy-
džęłaczeržy a wuprajwišchi jimaj pschipońnacže jeju dołhołętneho, s
pilnosćžu a šwěrnosćžu wobštaraneho džęła, kžždej wot njeju w
mjenje kralowskeho ministerštwu wulku šlębornu medaillu „sa šwēr-
nosć w džęle“ s dohom s diplomom, k njej šluschazym, pschepoda,
prajžy, šo kralowske ministerštwu niž jeno wysške šašlužby, ale tež
cžiche štuffowanje šwěrneho džęłaczerja cžęsczi a wukhwaluje.

Šotom rjekny wón šhromadženym džęłaczerjam a džęłaczerkam,
šo bychu šebi na pocžęscženymaj jubilarřomaj pschiklad wsali a
kžžby a kžžda na tym męscže, na kotrež je Bóh jich postajiť, šwęru
a pilnje štuffowali a šo w tym wot wopacžnych wucžbow molicž
njedali. Wón skónczi šwoju rycž s šifřocžnej šlawu na krala
Alberta, kotrež wšchitžy pschitomni pschihšobowachu. — Na to
přjódštęjeřštwu papjernika hłuboko hnutyymaj jubilarřomaj s wu-
trobnymi šłowami šbožo pschęješche, jimaj ša jeju šwěrnosćž šo
džakowasche a kžždemu hódny pjeněžny dar pschepoda. Šotom

jimaj hišchcže pschędšyda dohladowazeje radny, kaž tež šastojnižy a
šobudžęłaczerjo cžęscžaze šbožopschecža prajachu. Še wscheho je pak
widžecž, šo je tež hišchcže w nětcžišchim cžasju wjele šprawnych a
šwęrných džęłaczerjow a džęłaczerřow — a to wošębeje w naschej
šerbskej Łužicy.

§ Bělčęž. Pšchi šylnym njewjedrje, kotrež tudy pónđželu
pschipońdnju męjachmy, je tu bšyř do jeneho topoła dycř a jón
wobšchodžil.

§ Žęžowa. Šutoru, 26. junija, pocža šo na jenym tu-
domnym kuble w komorje jeneho podrožnika palicž, tola woheń
bóřy pytnychu a šadušychu, šo šo dalšcha šchřoda štała njeje.

§ Němskich Pařiz. Šutoru, 26. junija, je šo tudy jedyn
14lętny hólčęž w hacže tepil, do kotrehož bęsche po trawu šchol.
Dokelž męješche padazu khorosćž, je jecho ta najšferje w hacže nad-
paryža a tak jecho šmjercž šawinowala.

„Šařnik“ pišche:

§ Bóřkow. Šutoru, 19. junija, šo tudy šchřyri dwory
wotpalichu. Šowjeda šo, šo šu woheń džęczi je šapalkami
(šchřychowančžkami) šamišchřili.

§ Njabožkojž. Šjatt, 22. junija, dycři tudy bšyř do je-
neho twarjenja, kotrež šo wotpali. Tež je šřót šobu kónž wšal.

Wójuške powjescže.

Šo rozprawach, kotrež buchu s asiatskeho wojomnišcęža tak
derje wot Ruřow kaž tež wot Turkow w pošlęšchim cžasju wosje-
wjene, šu drje tam w sańdžených dnjach nadpady a bitwy byle,
kotrež pak njeřbu žanej štronje wjele wužitka pschinješle. Tola je
to węšte, šo Ruřojo dale do přęđta pokrocžili njeřbu, ale s wjęšcha
hišchcže wschudže tam steja, hdyž tydženja štejachu. Šaj, woni šu
w tym nastupanju šchřodowali, šo šu njepschecželow do męšta Wa-
jazeta pušchcžicž dycřjeli; pschetož hacž runjež maja Ruřojo twjer-
džišnu Wajazet w šwojej ruzy, dha je to ša nich tola njelubosne,
hdyž ma njepschecžel męšto, pschi njej ležaze, w šwojej možy.

Twjerdžišnu Šars Ruřojo tež hišchcže dobyli njeřbu a nje-
hodži šo tež prajicž, hdy šo to štanje. Šrowschi telegramm, kžž je
wot tam wot ruřkeho wyschšcheho kommandeura 4. julija wotpó-
šłany, řęka takle: Šóřšchto dobrowolnikow, hjes kotrymž bęchu artil-
lerištojo, infanterištojo, tšęžy a šřjo offizierojo, wčžera na jenu
turkowřku batteriju nadpad šęžinichu a w njej řř kanony ššasychu.
Šacž runje Turkojo na naschich wojařow šylnje tšęłachu, dha bęchu
na naschej štronje tola jenož šchřyřjo mowři, 22 lořko ranjených
wojařow a jedyn ranjeny offizier.

Dale pišaja 4. julija s ruřkeje štrony: Šowjescž, wot Turkow
wosjwjena, šo woni Šarskej k pomozy cžahnu a šo šu Ruřojo
teho dla wot woblehņjenja Šarsa wotštupicž a žofacž dycřjeli, njeje
węrna.

Šdyž šo po tajkim prajicž njehodži, šo šu Ruřojo sańdženy
tydžen s asisřej Turkowřkej žane dobytki šęžinili, dha móžemy na
to pošacž, šo je šo jim ša to w Šuropje w pošlęšchich dnjach
cžim lępje radžito. Woni šu mjenujžy šašo s jeneho druheho męšta,
kžž pschi Donawje dale horje leži, tule řęku pschęcrocžili. Šo je
šo 27. junija na to waschņje štało, šo šo Ruřojo na cžolmach
blisřo Šimnižy s rumunřkeho brjoša Donawy na turkowřki brjoh
pschewjesechu. Turkojo jich wotpohladanje bóřy pytnychu a teho
dla šylnje s kanonami hacž na rumunřki brjoh tšęłachu a šóřšchto
ludži ranichu a morichu. Ale džiwņje doseć bęsche, šo šu pschi
pschęthodže Ruřow na řęžy jenož jedyn jenicžki cžolm třęchili.

Na tutym bēšče 40 muži, dwaj wyščaj a dvě kanonje. Turkowsta kula tutón czoim na něotre kručy rošrašy, tať so šo wón se wšchēm, šchtož na nim bēšče, ponuri. — A jako přeni Rušoj na turkowstki brjoh wustupowachu, dha je tež něotrezkuljž žiwjenje šhubil, pšchetož tam wulke wotdželenje pšchfow steješče a jich se šwójich tšēlow s kulkami strašchnje witašče a kanony wjetšče kule do nich mjetachu. Tola Rušoj so pšches to moliczj njedachu, ale džēchu s bajonetom na nješcheczelow, a dołho njetraješče, dha jich wotehnachu. Rušoj so tutón džēn něhdže 1200 mowych a ranjenych šhubili.

Na spomnjentym dnju je pola Simnizy wokoło 25,000 Rušow Donawu pšchecrocžiko, a šu czołmy žyly džēn tam a šem jēdžili. Potom je šo tam tež móst pšches rēku natwaril, po kotrymž nětko hižom žyly tydžēn wójsto do Turkowščeje cžehnje a to do Wolharščeje, hdžež šu Turkojo loni tať žalošnje sathadželi.

S napschecža Simnizy leži turkowstke město Siftowa. W nim a w jeho wokolnošczi bēchu šo Turkojo pšchecziwo Rušam stajili a chžychu jim wobaracz, dale krocžicz. Ale jich próza bē podarmo, pšchetož Turkojo dyrbjachu bōrhy cžēfacž. Pšchi wojowanju w Siftowje wohen wudyri a šo kruč města wotpali.

Bjes tymi offizierami ruskeho wójsta, kotřiz Donawu najprjedy pšchecrocžichu, bēšče tež pryz-šyn wyšchšeho kommandeura, wjelikeho knjasa Miklawšcha, bratra kžēzora Alexandra. Popołdnju 28. junija šo kžēzor tež pšches Donawu na turkowstki brjoh poda. Wón šebi najprjodžy te městnošcze wobhlada, hdžež bē šo wojowačo, a bu wot wójsta wšchudže se šlawu- a hurawoľanjom witanu. Žako bē woľanje woczichlo, šo wón wojakam sa jich křobkle wojowanje džakowasche a potom do Siftowy jēchasche. Tam jeho wolharške duchownstwy a wolharšzy wobhydlerjo s wulkej radošcžu witachu a žōnšte pšched nim rōže a druge kwētki sczelechu. Wón šo runy pucž do žyrkwyje poda a da w njej džaknu Božu šlužbu wotdžeržecz.

Wšchelake němške powjesčze powjedaja, šo šu Rušoj tež hižom město Arnowo (pišaja tež Tarnowo abo Tarnowa) wobšadžili. To by jara wažna wēž była, ale my njemōžemy temu prjedy wēricž, hacž tajku powjesč w ruskich nominach njecžitamy. Mōžno wšchaf je, šo tam Rušoj hižom šu, dofelž jena druha powjesč powjeda, šo šu šo pšched mostom, kiž pšches rēku Jantru mjedže, s Turkami bili. Nad rēku Jantru mjenujzy Arnowo leži. Arnowo bēšče něhdy hlowne město prjedawšeho wolharškeho kraleštwu.

Šo mošcze, kotřiz je bjes Simnizu a Siftowom natwarjeny, šu hacž do 3. julija hižom tš ruske armeekorpy pšchēšchi.

Sandženu njedželu špytachu ruszy wojazy, kiž bēchu se schtyrjomi czołmami pšchijēli, jedny turkowstki monitor, blisťo Mikopolisa na Donawje stejazy, s torpedami rošbuchnyč. Ale to šo nje radži, dofelž šo monitorowy kapitan torpedam wuščifnje wumicž wjedžišče. Ruski offizier, kotřez te schtyri czołmy kommandowasche, škōncžnje s pistoliju do turkowstkeho kapitana tšēli a jeho frani.

Pšches to, šo šu Rušoj Donawu pšchecrocžili, je 6 wulkich turkowstkich monitorow a 16 drjewjanych łōdžow s 78 kanonami a s mužstwami, něhdže 400 ludži šylnymi, woblehnyjenych a njemōža Donawu wopušchecžicz.

Rumunške wójsto chže Donawu pola Gruje pšchecrocžicz a šo k temu hižom třebne pšchihoty cžinja.

Bombardirowanje bjes (turkowstkim) Ruščcžukom a (rumunškim) Džordžewom hiščcže dale traje a je šo wot teho hižom wjele twarjenjom we wobēmaj městomaj spaliko. Druhe buchu wot kulow

tať roščēlane, šo šo šachypnychu. Tež bu wot kulow tōjšchto cžłowjekow ranjenych a šabitych.

Schtož Čzornohoru nastupa, dha šo wot teho cžaša, hdžež šu Čzornohorjenjo Turkow se šwójeho kraja wubili, tuczi ani hibnyli nješbu, ale s wjetšcha wokoło albanškeho města Spuža steja. Turkojo šu w pošlenšchich čzornohorškich wojowanjach žalošnje šchodowali a něotre bataillonu šu hacž do pošlenjeho muža wutupjene.

Ruski kžēzor je proklamaziju na Wolharow a Turkow, w Wolharškej bydlazy, wosjewil, w kotřez wón bjes druhim praji, šo je pšchischoł, wolharškich kšchēscžijanow wot pšchēscžehanja wumōž, šo šo pak tež tamnišchi Turkojo pšched žanym wobšchfodženjom bojecž njetřebaja, je-li šo šo cžišče a mērnje šadžerža.

P ř i l o p k.

* Přenjeho julija bu na horje Bastaji w šaksonškej Schwajzarškej jedyn pucžowac s Barlina wot klyška šaradženy. Ženemu druhemu pucžowarjej bušchtej pšchi tym wobej nošy wobšchfodženej.

* S Mittweidy pišaja: Pošdže wjeczor, 24. junija, bu na pucžu s Kriebsteina do Šōšchena, jena holža, kotraž s jenej drugej towaršchku s džēcžazym wosom, w kotrymž džēcžo ležēšče, do Kriebsteina jēdžēšče, wot jeneho nješnateho muža se šlowami: „pijenjesh jow!“ sa šchiju hrabnjena a na jeje wobaranje s nožom do křribjeta kłōta. Wobēmaj holžomaj je šo radžiko, wostajšchi wosa cžēknyč. Bōrhy na to šu ludžo s Šōšchena wōs s džēscžom nadeschli a domoj pšchiwjēli. Rubježnik je, kaž šo šda, pšchi bliženju mužow s wokolnošcze cžēknyč.

* 30. junija namaka wo wšy Šahlassany pola Strehlana hōlcēžz jeneho kublerja pšchi pšchetwarjenju kžēze dwaj kōhcžej spody šchpundowanja šarau se štarymi šlēbornymi pjenjeshami. Pjenjeshy s žyła 2½ kilogramma waža, šu w lētach 1625—1680 bite a maja hiščcže žyly derje šnajomne napišmo: „Hildesheimške mēščcžanske pjenjeshy.“

* S Elberfelda pišaja, šo bu tam 21. junija jene džēcžo, kotřez bē wot šwójich štaršchich na něotre hodžiny šamo wostajene, wot jeneje kōčki šaduschene. Šdžž wjetšcha džowka domoj pšchidžže, namaka šwójeho bratsika morweho w kožu ležo, na jeho woblicžu jena mlōda kōčka ležēšče, kotraž bē se šwójim cžēkom noš a hubu džēcža tať pšchitryla, šo dyrbješče tōn hōlcēžz šo šaduschēž.

* S Hamburga pišaja, šo šu tam wopacžne piecžmarkowstke pjenjeshy s hamburgškim šchtemplom pytnyli. Hacž runje šu jara derje džēkane, šu tola na tym pšchi wōtrym pruhowanju šefnacž, šo šo jich mjedž mjēšcho pšchima.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanš Depla. Ach na tu lubu šalschnošcž a nješwērnoscž!
Mots Tunka. Šdže dha pak to?

Š. D. Mō bjes hōlcžkami-towaršchkami; pšchetož wōndano, jako bēšče w šaleschanskim wokřejšu mlōdžina šwjedžen mēla, jena holža s Mōrka drugej powjedasche, šo je šo jej radžiko, jenej holžy hōlža wotwjesčž.

M. T. To pak njeje pēknje wot tajšeho štworjēncžka!
Š. D. To ja tež praju.

Cyrkwinske powjesće.

Wērowani:

Šērowstka žyrkej: Šan Bohuwēr Klingst, cžēšliski na Židowje, s Emiliju Augustu Šolantež.

Křēeni:

Šērowstka žyrkej: Šan Franz Siegismund, Šana Šanuschka, šahrodniča a kžēzera, š.

Michałska zyrkej: Hedwiga Frieda, Jana Bohumera Mužika, cigarr-
dželarja a wobydlerja na Židowje, dž. — Korla Moriz Ota, Vjedriča Lu-
gusta Moriza Wicžaja, czešle a wobydlerja pod hrodom, ř. — Emma Amalia,
Korle Augusta Seichi, kowarja-najeńta w Gzihoňach, dž. — Korla August,
Sandrija Zjelta, wobydlerja a dželaczerja w Delnjeji kinje, ř.
Katholiska zyrkej: Marita Helena, Ernsta Huga Kubizy, džiwinu-
kupca tudy, dž.

Zemrjeći:

Džeń 22. junija: Hermann Wilhelm Grimm, privatier, 56 l. 4 m. 23 d.
— Marja, njebo Petra Kofle, žitowiczerja w Skóntezach, jawostajena dž.,
63 l. 7 m. — Jana Amalia, Augusta Wojnarja, dželaczerja na Skótolzy, dž.,
1 l. 1 m. — Jana Selma, Jana Augusta Hantušča, kšezzerja a murjerja pod
hrodom, dž., 5 l. 7 m. 12 d.

Czahi po železnizh.

Sc Šhorjelca do Draždjan.

Wotjěd se Šhorjelca	1 ₄₀	3 ₀	4 ₅₀	7 ₅₀	10 ₃₈	2 ₄₅	4 ₅₀	7 ₄₈	10 ₃₅
Lubija	2 ₉	3 ₃₇	5 ₃₆	8 ₄₂	11 ₂₉	3 ₃₆	5 ₃₄	8 ₂₉	11 ₂₀
Budyšcina	2 ₃₈	4 ₅	6 ₁₃	9 ₁₅	12 ₆	4 ₁₀	6 ₁₁	9 ₃	11 ₅₂
Wiskopiz	spěšny	čjaš	4 ₃₀	6 ₄₇	9 ₅₀	12 ₃₇	4 ₄₄	6 ₄₂	9 ₃₈
Urnšdorfca	—	4 ₅₁	7 ₁₁	10 ₁₅	1 ₂	5 ₉	7 ₇	10 ₃	—
Hadeberga	—	5 ₀	7 ₂₂	10 ₂₅	1 ₁₃	5 ₂₀	7 ₁₈	10 ₁₄	—
Wšchjěd do Draždjan	3 ₄₇	5 ₂₉	7 ₅₀	10 ₅₄	1 ₃₈	5 ₄₈	7 ₅₀	10 ₄₂	—

Sc Draždjan do Šhorjelca.

Wotjěd s Draždjan	6 ₁₈	9 ₂₀	12 ₁₀	2 ₅₆	5 ₀	8 ₀	11 ₁₅	12 ₂₇	—
Hadeberga	6 ₅₀	9 ₅₅	12 ₄₀	3 ₃₀	5 ₃₂	8 ₃₄	11 ₅₂	sp. čjaš	—
Urnšdorfca	7 ₀	10 ₇	12 ₅₈	3 ₄₁	5 ₄₆	8 ₄₆	12 ₄	—	—
Wiskopiz	7 ₂₅	10 ₃₀	12 ₀	4 ₃	6 ₁₂	9 ₁₁	12 ₂₇	—	—
Budyšcina	8 ₁	11 ₈	1 ₅₉	4 ₃₆	6 ₄₈	9 ₄₇	1 ₀	1 ₄₈	—
Lubija	8 ₄₇	11 ₄₈	2 ₄₁	5 ₁₅	7 ₂₈	10 ₃₂	1 ₃₇	2 ₁₇	—
Wšchjěd do Šhorjelca	9 ₂₈	12 ₂₈	3 ₁₆	5 ₅₆	8 ₉	11 ₁₃	2 ₁₂	2 ₄₈	—

Tučžne licžby wojnamjenja čjaš wot wječor 6 hodž. hacž rano 5 hodž. 59 m.

Placzišna žitow a produktow w Budyšcinje 30. junija 1877.

Žitowy domos: 3672 mýchow.	Na wifach		Na buršy	
	wot mř. np.	hacž mř. np.	wot mř. np.	hacž mř. np.
Wšchenža 50 kilogramm	12 20	13 99		
Rožka = = ...	10 44	10 63		
Seczmjenj = = ...	8 33	8 69		
Wowš = = ...	7 90	8 30		
Hróch = = ...				
Wofa = = ...				
Kapš = = ...				
Jahly = = ...	12			
Hejduščka = = ...	16 25			
Běrný = = ...	2 23	2 50		
Butra 1 = = ...	2 30	2 50		
Šyno 50 = = ...	3 50	4 20		
Štoma 1200 pt.	24	30		

Kórz pšchenzy po 170 punt.: 20 marow 57 np. (6 tl. 25 nřl. 7 np.)
hacž 23 mř. 78 np. (7 tl. 27 nřl. 8 np.) — Kórz rožki po 160 puntach: 16 mř.
70 np. (5 tl. 17 nřl. — np.) hacž 16 mř. 70 np. (5 tl. 17 nřl. 6 np.) —
Kórz seczmjenja po 140 puntach: 11 mř. 66 np. (3 tl. 26 nřl. 6 np.) hacž
12 mř. 16 np. (4 tl. 1 nřl. 6 np.) — Kórz wowša po 100 puntach: 2 tl.
14 nřl. hacž 2 tl. 20 nřl. — np.; hróch: — tl. — nřl. — np. hacž — tl. —
nřl. — np.; wofa: — tl. — nřl. — np.; jahly: 4 tl. — nřl.; hejduščne kupy:
5 tl. 12 nřl. 5 np.; běrný: 22 nřl. 3 np. hacž 25 nřl. — np.; butra: — tl.
23 nřl. hacž — tl. 25 nřl.; šyno po 100 puntach: 1 tl. 5 nřl. — np. hacž
1 tl. 12 nřl. — np.; štoma (1200 pt.) 8 tl. — nřl. hacž 10 tl. — nřl.

A wužiwcej

poručam hróch, wofu, hejduščku, rěpowe šymjo, schlesnyřki kolodžij, wřcho w
najlěpřichej tworje ř dobrocziwemu wobkedžbowanju.

Karl Preiřer na žitnych wifach w Budyšcinje.

Bližřchu

řrjednu, 11. julija,

budža řkótnu wiki w Minakale.

Jene rjane kubko w blisťořči Budyšcina, něhdže ř 30 kórzami areala, dobrej ležom-
nořču, rjanymi mařřivnymi twarženjemi a hješ wumjenřta, je hnydom tunjo na pšchedań.
Wřcho dalřche je řhonicž pola kniřitkupza
Meichela přchi hłownej straži w Budyšcinje.

Wofy na pšchedań.

Nowe a řrjebane korbwofy, teho runja
tež woknate wofy řteja pola podpřřbaneho
tunjo na pšchedań.

Cimburek, wofhtwarjeř
na hornczerřkej hařy.

Aukzia wowzow.

Na ryczerřkuble w Hornim Šbjelřtu
pola Wofporka budže řo
póndželu, 16. julija,
dopořdnja wot 10 hodžin

něhdže 100 řhtuř jěhnjatow, southdownsko-
rambouilletřkeho řplaha, w měrzu rodženych,
we wotdželenjach po 5 řhtuřach řa hotowe
pjenjeřy na pšchěřadžowanje pšchedawacž.

Tež řteji tam na tutny dnju 1 south-
downřki a 1 rambouilletřki wužitkowy boran
na pšchedań.

Řnjeřřtowo.

Wotewrjenje pšchedawarņje.

Najpodwolniřcho podpřřany poruča ř tutym czeřczenym Šerbam Budy-
řcina a wokolnořče řwoju, w hotelu ř „Münchener Hof“ (ř mnichowřkemu
dworej) na hornczerřkej hařy w Budyšcinje nowořkóžemu

**pšchedawarņju muki, wolija a wřchěch
družinow pizy.**

Řa budu řo řtajnje prózowacž, řo řebi ř dobrej tworu řaž tež je řpraw-
nym pořřluženjom přchi wřchomóžno tunich placziřnuach dowěrjenje wřchudžom
dobudu a tež řdzeržu.

W Madžanežach, 30. junija 1877.

Š poczeřcžowanjom

Ernst Pfuhl.

Aukzia.

Wutoru, 10. julija, budže řo žito, na
polach přjedawřkeho Šholcziř kubka w
Zatřjobju řtejaže na pšchěřadžowanje pšche-
dawacž.

Šapocžatř dopořdnja w 10 hodžinach a
řhromadžiřna w korežinje w Zatřjobju.

Müller.

Wofřewjenje.

W Nydej pola Łafa budža řo 10. julija
t. l., dopořdnja w 10 hodžinach, jene jeno-
řchořne domřte, ř hlinjaneho řchtyřkowanja, ř
wottorřhanju na pšchěřadžowanje pšchedawacž.
— Šhromadžiřna přchi nydžaniřkim hajniřkim
domje.

Řnjeřřtowo w Bělym Řholmzu, 27. ju-
nija 1877.

Jaquety w trifocze, romocze a w židze,

wulka a pschiležaza fačona wot 2 tol. = 6 markow a dróžšcho.
 $\frac{3}{4}$ schëroki kattun barbunjepuschczaty wot 18 np.,
 $\frac{3}{4}$ schëroki pifej " 35 "
wolmjane draštowe tkaniny " 35 "

porucza w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

póbla hłowneje straze.

W domje knjesa pschefupza Noacka na žitnej hašy 52

poruczam

steppowane frywadla (Steppdecken) město po hleszczow po 7 markach a dróžšcho, sa khornych w lëczu jara spodobne;

dželbu romotowych jacquetow wschelafich barbow a maja šo njedzelu tunjo pschedacž;

jacquety po mërje šo w krótkim czašu tunjo a derje pschistejaze sešhija; i dobom poruczam šwój wulki skład hotowych jacquetow (žaketow) wschëch barbow a tkaninow jara tunjo;

kattuny po 20 np. a dróžšcho stary kochč, pifeje, perkale, płatowy drill sa kholowy, turnske fukna schëšč wschelafich barbow;

rubisčezja thibetowe, kattunowe, židžane a wolmjane w žyle nowych mustrach;

tkaniny sa loža $\frac{3}{4}$ schëroke, czerwjene a běle, stary kochč po 25 np. a dróžšcho, běle w pifeju, damastu a šmuhatym płatu.

H. Kayser,

na žitnej hašy 52.

Mój bohacze srijadowany skład

madopolamow, kretonnow, kattunow a módreho czišczaja,

en gros

najlëpsche džëlo a barbu njepuschczate poruczam, dofelž šym wošëbje tunjo nutš-fupował, po **najtunifich a twjerdnich** płaczišnach.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

W nëtczišich hubjennych czašach šym w nëtotrych fabrikach

draštne tkaniny

w najnowšich mustrach a w dobrej tworje bje-wšeho bracha jara tunjo kupiž, a poruczam tehobla mój wulžyšchnje srijadowany skład po wošëbje tunich płaczišnach. Płaczišny šu psche wschu mëru tunje, ale twjerde.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

Skladnoštna kup.

$\frac{5}{4}$ schëroki czišczany barchent,

žyle czežku a barbunjepuschczazu tworju, porucza, tał daloko hacž šnadny skład došaha,

stary kochč po 28 np.

Julius Hartmann Sohn

na rózku mjašoweho torhošczaja.

Carl Noack

w Budyšchinje na žitnej hašy
porucza

prawdžiwje **bordeauršte wino**, bleschu po 100, 125, 150 a 200 np.,
rheinske wino (cžištu tworju), bleschu po 90, 100, 120, 150 np., pschi 12 bleschach tunišcho.

Dale:

wšchitfe družiny **ordinarškich a šlódkich palenzow**,

najlëpschi **fišalowy sprit** w bleschach po fabrikšich płaczišnach,

raisš, punt po 16, 18, 20, 24 a 30 np.,
kandisšhrop, jara šlódki, punt po 20 np.,
žokorowy šhrop, jara šlódki, punt po 36 a 40 np.,

petroleum, punt po 18 np.,
 najlëpschi nowy jedžny **wolij**, punt po 120 np.,

cigarry we wulkim wubjerku, 100 šchtuf wot 150 np.,

krupy, šoki, hróč, bunn, gries atd. jara tunjo,

najlëpsche nowe **jerje**, šchtufu po 10—12 np.,
žokor w lehelach a mlëty, po 48, 50, 52, 54, 56 np., jara ledžbliwosčje hódny.

Drjewowa aukzia.

Na **nješwaczištim** majoratškim rewieru, we wotdželenju 16g, 17e a 3a budže šo

póndželu, 9. julija, dopoždnja wot 9 hodžin kšójnowe drjewo a to: „91 stohow jadroj-teho pjenškoweho drjewo, 106 hašofowych hromadow a 28 wulšërowanškich hromadow“ na pschëšadžowanje pschedawacž.

Šhromadžišna $\frac{1}{2}$ 9 hodžinow na pucžu, i Nješwacžidla do Šermanez wjedžazym, we wotdželenju 16g.

Ssrijedu, 11. julija, dopoždnja wot 9 hodžin budže šo dubowe drjewo a to: „24 wužitkowych kručow, 3 stohi wužitkoweho drjewo, 24 stohow ščëžëpow, 34 stohow repuchow a 32 jenotliwych pjenšow“ na pschëšadžowanje pschedawacž.

Šhromadžišna dopoždnja $\frac{1}{2}$ 9 hodžin pschi domje wšchšcheho hajnika w Nješwacžidle, hdžëž šo pschedawanje šapocznije, potracžowanje w hlinjanych jamach, w šwërinatni 29a, we kómlžy 32h. — Pschedawanšte wumënjena šo psched šapoczatkow aukzije wošjewja.

W šchšchi hajnik **F. Schulza.**

Aukzia.

Ša šym wotnyšlenny, **štejaze žito** na mojim burškim kuble cžo. 10 we Wješëlu po parzellach

póndželu, 9. julija, dopoždnja w 10 hodžinach na pschëšadžowanje pschedawacž.

Gottfried Winkler.

Šluchojëž wëšče a došpoknje šahoji, jeli njeje pschinarodžena,

F. Kattepoel w „Alhaus, Westfalen.“

Muzia rožki a wowša.

Wošebje rjenje stejaze ržane a wowšne žně na tudomnych měščezan-
skich polach No. 235 a 236, pola Hornjeje Kiny a Pšichich ez, 12 kórzow
ležomnošće, budža šo

wutoru, 10. julija, dopoždija w 9 hodzinach
na šamych polach pšes podpisaneho pod wuměnjenjemi, prijedy wošewjomnymi,
na pšehadżowanje pšedawacz.

Šhromadżisna w restauraziji k jasnému wuhladej (Seitern Blic).

W Budyschinje, 4. julija 1877.

Franz, agent.

Palenz!

Mój hižom dawno jačo wubjeru a čišće škodžazu

čisty palenz,

kaž tež wšhitke družiny dobrnych palenzow ja s tutym knješam
ratarjam a šašopschadawarjam poruczejo naspominam a po najtunišchich pla-
čiznach pšedawam.

Ernst Glien,

destillazija
na žitnych wikach.

Skótny pólver s čerštwych selow. Korneuburgski skótny pólver.

Pólver psche kólfu. Pólver psche pripotawu prošatow.

Lochwizski balsam. Žišchankowy šalsowy pólver

porucza

hrodowska haptyka w Budyschinje.

Čješčenym Šserbam Budyschina a wokolnošće s tutym k dobročiwemu
nawjedženju dawam, šo šym ja na **garbarškej hašy čzo. 421**

Kašchczowy magazin

wotewrič. Pšchi wulkim wubjerku šprawne a tunje poškuzenje lubjo, mój šklad
pšchi potrebje najlěpje porucžam.

Hermann Schmidt,
tyscherški mišchtr.

G. Joachim, Atelier ša njebolosne šašadżowanje šubow,
operazije šubowe, plombirowanje,
čzišćenje, šahnacze šubhboljenja atd., w Budyschinje, na šnatsknej latw-
skej hašy 120 pola k. pšekarja Šlingsta. Š rycžam wot 9 do 6 hodzinow.

Wot 1. julija je naju

Kožowa pšchekupniza

na šchuleškej hašy 355.

Mój budžemoj šo prózowacz, šo štajnje šprawnu a dobru tworú po tunich pla-
čiznach pšedawam a prošymoj teho dla wo dobročiwu wobkedżowanje.

Büttner & Stolle

na šchuleškej hašy 355.

**Kožowany štwjelzowy abo
njetrjenny len,**

kaž tež wutryenny len kupuje po kóždej džěl-
bje mešaniška džělošchadownja w Šajniczach.

Kóždu džělbu trjeneho a njetrjeneho **lenu**
kupuje po najwšichšchich placžiznje

W. Bäcker w Kašchowje.

Škobotu w hoščeřižu k štolej hwěšdže w
Budyschinje.

Pletwa

s woprawdžitnych čžištych čłowjecžich
wóšow, 1 kóhež dołhe, po 3 m. 50 np.
hač do 9 markow nanajlěpje porucža

Friedrich Böhma,

brodutruchač,

s napšcheczja stareje kašerny a pšchi
radnej kžěži.

Šo bych šwój wulki šklad trochu
wurumowal, pšchadawam nětko wšcho
po poniženych placžiznach.

W Budyschinje na žitnej hašy 52.

Hermann Rachlitz,

klempnaški mišchtr.

Nowobity **Iany wolij** je w
nadžanczanškej mufupšchadawarjni
na hornčezškej hašy w „mnichowškim
dworje“ na pšchedač.

„Lužičan.“

Časopis za zabawu a powučenje.

Zamolwity wudawar: J. E. Smoler.

Wukhadža kóždu druhu sobotu měsaca. — Pla-
čizna cyłolětnje 1 marku 50 np.

Tuton čžašopiš tež w lěcže 1877 kaž dotal
wukhadža, a je to hižom jeho wóšomnaty
lětnik. Čžašopiš pak, kiž wóšomnacze lět
dołho wukhadža, dyrbi tola wo prawdže dobrny
bucž. A šchtóž Lužičan do rukow wojnje,
móže šo na měšće wo tym pšchewědčicž.
Pohladajemy jenož do šańdženeho lětnika a
do přenjeho poklěta 1877! Wšchelazy knježa
šu do njeho pišali. Tam namakašch w kóž-
dym čžišle nastawki we wjašanej rycži (abo
w šchtucžkach) a tež w pšchey rycži. Tam
šu towaršchne, wješeke, šbožopšchewje
špěwy lubošće, žarowanške špěwy, powješće
s ludu, bajki, bašnicžki, špomnjenki na stare
čžašy, powjedancžka, powješće s žuškich krajow,
wopišanja pučżowanjow do druhich krajnow,
wopišanja s pšchirody (natury), wažne lišty,
wšchelake žortne kuski atd. atd. W kóždym
čžišle šo nam pod napišmom „Z Budysina
a Lužicy“ powjeda, šchto je w Šserbach
nowe, a pod napišmom „Šlowjanski roz-
hlad“ šhonimy, šchto je šo wažneho w druhich
Ššlowjanach štało. Š jenyum šłowom:
šchtóž Lužičan čžita, temu šo lubi.

Lužičan dyrbjal šo po prawym w kóždym
šerbskim domje pódla „Serbskich Nowin“
namakač. A wina teho, šo temu tak njeje,
jenož w tym leži, šo wšchelazy Lužičan nje-
šnaja. Šchtóž pak je jon jene lěto šobu-
džeržal, tón wjazny bjes njeho bucž njemóže.
Wšchako tež je Lužičan našch jenicžki čžašo-
piš, kiž mamy „ša šabawu a powučenje“,
hdyž tudy wo „Casopisu Mačicy Serbskeje“
ryczecž nječamy, kiž je bóle ša nucženyh.

A pšchi wšchém tym je Lužičan žyly tuni:
75 np. na pol lěta; jednore čžišla placža
jenož 13 np. Duž njech šebi kóždy, kiž
rady něšchto šabawne a powucžaze
čžita, špěšchnje we wudawarjni „Serb.
Nowin“ Lužičan škaša. Wón móže to
na poklěta abo na žyly lěto ščžinicž.

Próstwa!

Lubi Serbja! Serbska študowaca mladosć je wobzankla, so po móžnosći za dospołny wudawk spěwow našeho najslawnišeho serbskeho pěsnjerja, njebo knjeza fararja **Handrija Seilerja**, starać. K temu wotpohladej chce mjez Serbami přez swoje sobustawy dobrowólne dary zběrać a darjene pjenjezy, zo njebychu so rozdrjebile, ale swěru přibjerale, do Budyskeje nalutowarnje na dań dawać. — Nalutowarske knihi změja napismo: „Fonds za wudaće H. Seilerjowych spisow“ a je k. farar **Hórnik** w Budyšinje dobroćiwje khowanje tych samych do rukow wzal.

Tola prjedy hač dosć pjenjow w hromadze nimamy, njemóžemy z wudawkom spěwow započec! Duž prosu w mjenje serbskich študentow wšěch serbskich wótčincow a swěrných Serbow, kiž maja žadosć po zhrmadnej zběrcy krasnych Seilerjowych pěsni, zo bych, wopokazajo, zo wjedza sebi svojich slawnych a zaslužbných krajanow wažić a česćić, nas po móžnosći w našim předewzaću přez bohate pjenjezne dary podpjerali a je do Budyšina pak na k. fararja **Hórnika**, pak na redakciju „Serbskich Nowin“ slali. Wšě přinoški so hnydom w „Serbskich Nowinach“ z džakom kwituja.

W Lipsku, 1. julija 1877.

Arnošt Muka, stud. fil.

Wutrobny džak

wšěm pšheczelam a dobroczelam sa lubošć, hmiłnosć a pomoz, namaj we wóhnyowej nusy wopokasaju.

Nětk s wutrobu mój džakomnej
Pšchede wšichkich stupimoj,
Kiž w jara wulkej nusy tu
Tak t pomozu nam stali su.

Sdnyž naš we lěcže janždenym
Na tym duju dwajadwazetym
A wošmeho toh' měšaza
Potrjechi nusa wóhnyowa.

To běšče jara frudny čjaš,
Kiž dnrbjěše wšach trječič naš,
Sdnyž pola naš we hušodstwi
Tam džěcžo woheń jamištri.

Wšče rano wješte stawachmy
A na džělo tež křwatachmy,
Dha w popołniškej to hodžinje
Wšcho „t woheń!“ tu wolajše.

Ach, to je frudny woheń był,
Kaž dołho njeje widžič był,
Kiž jenož sa bértil hodžinki
Pol wšy do procha wobroczi.

Kaž tehdom domoj pšchindžěchmój,
Sdnyž wobrocjeć šo pytačmój,
Tak jara hač tež běhachmój,
Tu tola prósnaj štejachmój.

A tak šo hšchěče starachmój,
Sdnyž šo čjaš bližič widžachmój,
So Bóh se šwojom šlubjenjom
Naš wobdaricž čže s džěcžatkom.

Kaš wješelachmój šo na to,
Kaš starachmój šo tež sa to,
So wšcho, ščtož t temu trěbne je,
Wě wšchitto hižom hotowe.

Wšče jawcžki, žyšči, pjeluschti,
Wšče kóšlicžki a šhapički,
To namaj wšcho, o frudoba!
Tón hrosny woheń špóžera.

Sdnyž nětko wobrocjeć šo chychmój,
Sdnyž mój tak wurubjenaj běchmój;
Šaj wšchitto to, ščtož mějachmój,
Wě jenož to, w čzimž štejachmój.

Ščto šebi prajicž dnrbjachmój,
Sdnyž do pšchichoba myšličmój,
Šacž: Ščtož šo Bóhu dowěri,
Bóh teho nihdy njepušcži.

Wón daš je ludžom do myšli,
So šu šo nad namaj hmiłiti;
Duž jemu budž najprjodžy džak,
So šastaraš je naju tak.

Budž džak tež potom **Ramschekom**,
Kiž namaj ščicžichu šwój dom,
So we jich nowym twarjenju
Mój namatačmój hospodu.

Tež našchom' wječnom' rychtarje
Mój wutrobny džak prajimej,
Kiž je šo po namaj horjebraš,
Wšcho namaj derje wobštaraj.

My dale džak hmy winoježi
Tež njekwacžistkom' hrabiji,
Kiž wšchaj po šuatej hmiłnosći
Naš bohacže tež wobdari.

Budž džak tež wšchittim Žittowštim
A **Katežanštim**, **Trupjanštim**,
Tež w **Rižej** **Wšy** tym pola naš,
Kiž staraš šo šu sa naš.

Budž džak nětk wšchittim w hromadži
We dalokosći, blisfosći,
A kóždom' njedž je, ščtož wón čže,
Kiž lubošć potašaj nam je.

Kaž hižom prjedy špomnichmój,
Ščto docžakadž mój mějachmój:
Bóh namaj po šwojej hmiłnosći
Našymu šhuka wobradži.

To jara wulke wješele
Sa naju tehdy byto je,
Tež nětko je šhuf namaj trošit,
Sdnyž tšchaj naju wobčeznosć.

Tež wšchittim tym, kiž tehdy šu
Prjódštali namaj s lubošću,
Budž wutrobny džak prajeny
Sa wšče te wulke dobroty.

Sdnyž hodowny čjaš blisfo je,
Je wšchubžom wjele radosče:
Tež tehdy Bóh kuješ namaj je
Wobradžit wulke wješele.

Mój tehdy s jeho pomozu
Mějachmój šhěžu štwarjenju,
A tak tež s wulkim wješelom
Mój čehnjachmój do njeje dom.

A dale bliže t nalěcžu
Šsmój natwariloj bróžnicžku,
So Bóže plody s wješelom
Mój šhorowamój do njeje dom.

Wšchom, kiž namaj pšchi twarjenju
Šso bližili šu s pomozu,
Tym wšchom mój džakujemój šo:
Bóh čhajt jim šarumadž to wšcho.

Čži, hmiłny Bóžo, na njeju,
Šso džakujemój s wutrobu,
So šu na naju špemiual
A namaj s nusy wupomhaj.

A nětko wšchittim w hromadže
Šso džakujemój wutrobne;
Wšče wšimicže tón džak s lubošću
Wot naju podpšhanaju.

Jurij Klimant a mandželka w Rižej Wšy,
pšchěš **Čenu Pawlitez** w Žittu.

! Šběža na pšchedań!

Šběža čzo. 5 w **Lejnje** pola **Budestez**,
s rjanej šadowej šahrodu a w dobrym rjedže,
je na pšchedań.

Wšcho dalšče je šhonicž pola podpšhaneho
wobšedžerja. **Michal Dóka**.

Žiwnosć na pšchedań.

Žena žiwnosć s 63 kórzami ležomnosćow,
s rjanymi žnjemi a rjanymi fertami, bješ
wumjenka a hospodu, je sa tunju, ale twjerdu
placžijnu wot 8400 markow na pšchedań.

Wšcho dalšče je pola podpšhaneho šhonicž.
A. Heydan w **Šsmochčžizach**.

Dinklerowe naturške bojenje.

A wotštronjenju khornych a ščtódnych, w čěle
težaznych, wutkow (kiž šu na khorosćach wina),
budu ja **hobotu**, **14. julija**, w Budyšinje
w hofčeznu t „bčemu konjei“, rano wot 8
hač popołdnju do 5 hodžin t rycžam. Za
hoju **wocžibolenje**, **šlomubolenje**, **pishi a**
wušry, **čzerpjenje w žoldku (wrocjenje)**,
kožokhorosče (liščawy), **njemož**, **rheuma-**
tisny, **tajne khorosče**, **sassy**, **šhiju-**, **bróšt-**
a kšribjetbolenje, **šymne nohi**, **wicž a**
drjenje pšchěš wotštronjenje khornych, w čěle
težaznych wutkow.

Fr. Ph. Dinkler

w **Draždžanach**, **Jacobsgasse 5, I.**,
naturški lěkar.

Šserbska holza, kotraž šo sa **štwinsku**
holzu hodži, wot šwěru kšchěčžianškich šprawa-
nych staršich, kaž tež tajta **domska holza**,
može t **1. oktobra t. l.** dobru šlužbu na
rycžerkubale **Saroczju** dostacž.

Kiž wo tajku šlužbu rodži, ma šo šama
prjódštajicž. **L. Fiedler**.

Žedyn młody, šylny čžłowjek, kotrnž čže
piekarštwu nawuknyč, može pod dobrymi
wumienjenjami do šlužby štupicž pola

F. E. Oswalda, piekarškeho mišchtra
na hrodowškej hašy.

Wuprajene wina dawanje pšchěžiwu knjež-
nje **Šel. Šymangež** šo jako njewerne nasad
bjerje, s dobom šo pšchěd dalšchim rospšchě-
ščžeranjemom frucže warnuje.

W **Šbjelštu**. **Schmidt**.

„Lužičan“ čo. 5 a 6 je wušł.

Wopriječje ča. 5: Pilnosć je nuzna. Spěw
H. J. Popojskeho. — **Jakub Mlynk**. Powjedančko
wot R. — **Moja hwězda**. Wot **K. Havlička**; pře-
ložil P. — W serbskim kraju. Z francowskeje
ryče přeložil **J. Pječ**. — **Boži wječor**. (Po-
kračowanje.) Špisaš **Wjeleměr**. — Z Budyšina
a Lužicy. — **Serbam hornjeje a delnjeje Lužicy**.

Wopriječje ča. 6: Versus memorialis **K. Hav-**
lička; přeložil P. — W serbskim kraju. (Po-
kračowanje.) Přeložil z wukładowanjom **J. Pječ**.
— **Hebrejske slowo „ab“**. Zdžělil **H. Jórdan**. —
Jakub Mlynk. (Pokračowanje.) Powjedančko
wot R. — **Někotre pokazki mocy mjerzajaceje**
wody a pospyty z wodu. Wot b.

Štvořtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 28.

Sobotu, 14. julija

1877.

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. Kral Albert je šo s knjenju kralowej w tychle dnjach se swojeho pućowanja do Sakskeje wróćił.

W Draždžanach směja wuhnjerto němskeho khěžorstwa 23. a 24. julija swoju hłownu shromadźisnu.

W Sohländze nad Sprewju šu šo w nozy k 7. julija domske, hródže, kolnje a bróžnje kublerja F. G. Richtera wotpalife. — Těho runja šu šo 4. julija wječor w Nowej Wopakej domske, hródž a bróžen konjeršarja A. Thoniga wotpalife. — Dale je sańdžemu pónđzelu blýsk do brožnje kublerja Höhny w Ober-Kuppersdorffe dyril a ju do procha a popjeła pšchemobrocził.

Pšchi wottorchowanju jeneho domu w Lipsku šu wónđano khětro wobšchěrnú summu starých pjenješ (wot lěta 1691 a staršich) namakali, kotrež s dukatow, spezijarjow a dwójnych schěšnacow wobstejachu. Těho runja šu tam w pinzy jeneje druheje khěže džělbú starých awstrijskich šlěborných pjenješ wufopali.

W Brandišu džěšče hewjeř Brödel 5. julija do jeneho stareho šchachta a padže tam wot dušateho powětra do wody. Šakle po někotrych hodžinach jeho čžěko won wuczahnychu.

Š Zöbstadta pišaja, šo je tam wónđano jedyn 11lětny hólz se swojeje maczerju na šberanje holanskich jahodow do lěša schoř. Šako tam khwilu běšchaj, macž kšchil hólza šaklyšcha a k njemu khwatašche. Šena smijiza bě jeho do nohi kušnyša a macž mōžješče swojeho šyna jenož s wulkej prózu domoj pšchiwješč. Šoha bě bjes tym jara šacžekta a pšchi čžastym wróćenju bě hólz tak šymny, šo jeho khwilu ša morweho džeržachu. Šacž se žiwjenjom woteńđže, je hišchče njerwěšte.

Š Barlina pišaja, šo je nowy turtowski póšłanz Sadullah-bej tamnu šrjedu audienzu pola khěžora měř, šo by šwoje pišma pšchepodař; khěžor pak je jeho žyle s krótkim wotbyř a njeje jeho tež k wobjedu pšcheprošyl, kaž je to hewak pšchi nowých póšłanzach waschnje. Šajka nješpodobnošč je šo jemu najšferje teho dla doštała, dokelž je pjećza někař do tych hrošnosčow šaměšchany, kotrež Turkojo w šwojim čžastym pšchecžiwu Wolharam wobjeńđžechu.

Š Krajne kašy šu porucžnosč dostale, šo stare šnowošlěbornaki, kotrež doštanu, wjazy wudawacž nješmēdža, ale šo maja je na bližich khěžorstki póšt wotedač, hđžež ša nje nowe pjenješ doštanu. Š teho je widžecž, šo nětko tež tutu družinu starých pjenješ nutschahnu a šo drje potom škónčnje tež rjad na žyle tolerje pšchindže.

Šene barlinske nowiny pišaja, šo je w nastupanju barlinsko-draždžanskeje železnicy wujednawazy šud w Lübecku wušbudžil, šo ma po dotalných pišmach a wopišmach pruske knježestwo to prawo, pomjenowanu železnicy žyle do swojeho šamšneho šarjadowanja (Verwaltung) wšacž. Šacž je tale pomješč wěrna, drje šo bōřy pokaže.

Pšchedawanje koni do žuřch krajow je pšchěš wufas wot 9. julija šakafane; jenož kanžlet wječř Wišmarť šmē wufšacže domolicž. — Wječř Wišmarť je šo se šwojeje šwōjbu šańdžemu šobotu na šwoje pomorske kubřo Warzin podař a tam pjećza něhdže šchěšč njedžel wostanje. Šón je šo s kibingskich kupjel niz jenož strowschi, ale tež tošchi wróćil; pšchetož jako bě tam pšchijěl, wadžeshe 219 puntow, pšchēd wotjěšdom pak 230 puntow.

Š Barlinje chžedža wjedžecž, šo je šnaty Dr. Štrousberg škónčnje s Rušowškeje wupošafany a šo je jemu jeho šwōjba teho dla hacž na mjesh napschecžiwu jěta.

Němski khěžor je katholickej žyrkwi w Šmsu k jeje wutwarjenju 9000 markow a k jeje nowym šwonam 2000 kilow mjedže s do- bytych šanzowskich fanonow daril.

Awštria. Dokelž šo němski khěžor po někotrym čžastu do Šasteina (w Awštriji) poda, šo by tamnišche kupjele wužiwak, jeho najšferje awštriski khěžor wopyta. Šrónprynž Šudolf šo tež na tutym wopytu wobdžěli.

Ša puću k ruffemu wōjřu je heřenski prynž Alexander wónđano awštriskeho khěžora we Winje wopytař. Dokelž je ruffa khěžorka tež heřenska prynžeshyna a prynž Alexander hewak s němskim a awštriskim khěžorom w pšchecželštwje a s nimaj derje šnaty, dha šu winške nowiny nětko to wěšchčenje wunješke, šo budže pak wón, pak tak wjenowany battenberški prynž s pšchichodnym bolšarskim kralom.

Š Čzechach šo w přjedawšich lětach narodny a tež s dobom šmjertny džěř čžěškeho duchowneho a profesora Šana Šuša, kotryž bu, kaž je šnate, w šwojim čžastu w Kofstnizu na šchčěpowzu špaleny, na wšchelate waschnje šwjecžeshe a njeje awštriske knježestwo w nowšich čžastu ničžo pšchecžiwu tajkemu šwjecženju měř. Šle lěšha, hđžež šo w šamej Prahy, kaž tež w druhich městach wulke pšchihoty k Šušowemu šwjedženjej čžinjachu, je jón wysch- nosč šakafala.

Šanzowska. Dokelž maja šo po někotrym čžastu šapōšłanzu do druheje komory šanzowskeho šejma wušwolecž, dha něčžišche ministerštw šebi wulku prózu dawa, šo by wječřina nowo- wušwolonych šapōšłanzow s tajkich mužow wobštała, kiž s ministerštwom džerža. Š šo by ministerštw šwoju mōž pšchi wolbach šebi k lěpšchemu wopošafacž mohřo, wone hižom nětko wšchěch tajkich šastojnikow wotšadžuje, kiž šu šwěřni republikanarjo, a tajkich ludži na jich měřto šadža, wo kotrychž ma wěřošč, šo budža wušwolenje tajkich mužow na wšche waschnje podpjeracž, kotrychž chže ministerštw wušwolonych mēčž.

Šendželška. Wšchelate nowiny mēnja, šo póšłanje jendželšich wōjřškich šōđow do pšchitawa „Beřika“ njedaloko Konštantinopla ničžo druhe na šebi nima, hacž šo chže jendželške ministerštw s tajkim škutřom poraženym duch turtowskeho šultana a jeho ministřom

Šesťava bjes toni.

trochu pošylnič. Mjenujzj ta wěz taŕ wonhlada, jako bychu Ťendželčenjo Konstantinoplej k pomozj pšchincz chyzli, hdyž Ťnadž RuŤojo w Ťwojim czaŤu pšched njón pšchiczahnu.

RuŤowska. Š DbeŤy, wulkeho pšchetupŤkeho, na brjohu czor-neho morja ležazeho měŤta piŤajaja, Ťo Ťo tam w Ťapoczatkju julija džeŤeacj turkowskich monitorow na morju bližeŤe, ale Ťo do bliŤkocze Ťwěrite njeŤŤu, dofelž Ťo najŤkerje pšched torpedami, do morja bliŤko DbeŤy Ťkladženymi, bojachu a wyŤhe teho tež pšched ŤhrobŤtymi ruŤŤimi morjakami, koŤiž Ť torpedowymi czoŤnikami turkowske monitory nadpaduja. Tajke nadpadj paŤ Ťo tež kóždy krócj njeradža, kaž je to pšched někoŤtymi njedželemi ruŤŤi mórŤŤi lieutenant RuŤŤečjin Ťhonik; pšchetož prjedy hacj mőžeŤe wón Ť torpedom monitor roŤbuchnyčj, jemu monitorowe kanony jeho czoŤnik roŤŤe = lichu, a wón dyrbjeŤe hiŤečje wjeŤoŤy byčj, Ťo jeho Turkojo Ť wo dny wuczahnychu. Wón Ťo w tu Ťhwilu w Konstantinoplu jaty dđeržj.

Kaž DbeŤa, taŤ Ťu tež czorνομórŤke nabrěžne měŤta NikoŤajew, SebaŤopol, Rercž, Liwadia, Ťalta Ť torpedami, hewaŤ paŤ tež Ť wobtwjerdženjemi a cžežŤimi dalokotŤelaznymi kanonami wobwarno = wane. Duž Ťo jim Turkojo Ťe Ťwojimi wuwolanymi monitorami njebliža, ale jenož na hubjene maŤe, na brjohu morja ležaze wjeŤŤi ŤŤeŤaja a tam twarjenja Ťapaluja. Turkowski admiral abo najwyschŤi roŤŤafowaŤ nad turkowskimi wőjnŤkimi kóžjemi je w Ťwojim czaŤu prajik, Ťo budže džeŤ po pšchpowjedženju wőjny w Ťhěžorowym kožu w Liwadiji Ťpacj, ale hacj do dženŤniŤkeho dnja, hdyž je wőjna něhdže hižom ŤchtwóŤlěto pšchpowjedžena, wón Ťwoje wu = prajenje do Ťkutka Ťajik njeje a Ťo Ť boŤa wŤchěch ruŤŤich wob = twjerdženych měŤtow dđeržj.

RuŤŤe knježerŤtwo je wőjnŤŤich potrjebnocjow dla ŤaŤo pož = czoŤku wot 200 millionow rublow w RuŤowŤkej Ťamej wupiŤaŤo a je hižom něko widžecj, Ťo Ťo tele pjenjeŤ narwadža.

Kaž ruŤŤe nowiny piŤajaja, Ťtaj wojakaj, kiž pŤchi pŤchekhodže ruŤŤeho wőjŤka bliŤko Macjina jako prěnej na turkowskij brjoh wu = Ťtupišchtaj, lieutenantaj ŠŤuŤŤow a ŠŤsner wot diwiŤije generala Žukowa bykoj. ŠŤsner bu pŤchi tym ranjeny a woběmaj je ruŤŤi Ťhěžor Ťwjatojurskij Ťchiz Ťpočezik, Ťchtož ma w ruŤŤim wőjŤku tu Ťamu wažnoŤc, kaž železny Ťchiz w němŤŤim. ŠŤuŤŤow je prawo = Ťlawny (grichŤŤkatholŤŤi), ŠŤsner paŤ lutherskij ŤhěŤečjijan; poŤleŤ = Ťkeho prjedomnižy Ťu Ťo mjenujzj pšched dawnyimi lětami Ť Měmžow do RuŤowŤeje pŤchěŤydlili. Wobaj Ťtaj tež Ť ruŤŤeho luda Ťjawnne pŤchpowŤnacža doŤtaŤoj, jako Ťkote Ťchizje, Ťkoczane a Ť drohimi Ťamje = njemi wuŤadžane medaillonj, Ťkote czaŤniki, Ťlěborne a Ťkote Ťwje = cžata atd. a moŤkowskij pŤchetupž TuŤajew je jimaj 5000 rublow Ťlěbora pőŤlaŤ.

Serbia drje Ťo na ruŤŤoturkowskej wőjnje njewobdželi, kaž Ťo w tu Ťhwilu Ťda; pŤchetož wjerch Milan je pŤched ŤerbŤŤej ŤkupŤečjimu (Ťejmom) prajik, Ťo Ťebi to ruŤŤi Ťhěžor nježada, Ťo paŤ Ťo pŤchi mērcžinjenju na Šerbiju njeŤabudže.

GrichŤŤka. Ša Grichow, kiž w Turkowskej a to w Epiru, ŤheŤaliji a Macedoniji bydla, je hubjeny czaŤ pŤchŤchoŤ; pŤchetož turkowska wyŤchnoŤc dawŤi Ťtajnje powyŤcha a je taŤ Ťurowje w hromadu honi, Ťo dyrbja Grichojo wulku nuŤu czerpicj, a Ťchtož jim někaŤ wyŤhe woŤtanje, to jim huŤto doŤcž ŠerkeŤojo Ťebjeru. Duž turkowszj Grichojo Ť hromadami do ŤuŤodneho grichŤŤkeho kraŤeŤwa cžeŤajaja. To paŤ ŤaŤo grichŤŤkemu knježerŤtwo wulku wobcžežnoŤcž cžini, dofelž dyrbi tych wobohich ludžj žiwicj.

Wjes tym paŤ Ťo grichŤŤke wőjŤko do rjadu Ťajaja a Ťda Ťo, Ťo grichŤŤkij kraŤ Turkam wőjnu pŤchpowjedžj, taŤ bōrŤy hacj Ťu Ru = Ťojo wjeŤŤchu bitwu w BoŤharskej dobyli.

Tam na droŤy wojrowskej
W jenej wjeŤzj delaniŤej
Staru maju ŤyŤawu
W murjowanym twarjenju,
Šo, hdyž něhdže woheŤ je,
MōŤŤi ječj na haŤenje.

Tola je Ťo ŤdaŤo mi,
Hdyž hdže woheŤ wudyrj,
Šo tam koŤjow nimaju
Do ŤyŤawy Ť pŤchahanju,
Ale bje-wŤchoh' komdženja
Ludžj do njeŤ' pŤchahaja.

TaŤ Ťo wōndy ŤatraŤhne
W jenej wjeŤzj paleŤe;
Ludžo Ť bliŤka, Ť daloka
Na pomoz tam Ťhwataja,
NěkoŤŤi paŤ bēžachu
Do wŤy nuŤŤ po ŤyŤawu.

Konje paŤ tam njebēču
Nihdže žane Ť doŤtačju,
Dofelž huadni Ťnježa tu
HiŤeče w kožach Ťmorcžachu,
TaŤ Ťo tamni dyrbjaču
ŠŤami cžahnyčj ŤyŤawu.

Na droŤu we nōžnej cžmi
Še wŤy bēču pŤchijeli;
Dofelž hižom Ťpōžni Ťu,
WōŤomik tam ŤaŤachu,
Jena dobra wutroba
Tu Ťo Ťpōžnych wopraŤcha:

„BratŤja lubi, najlubŤŤi!
Š wotkaŤ dha Ťeje pŤchijeli?
Abu je Ťnadž waŤhne tu,
Šo jow ludžj pŤchahaju?
Abu Ťeje je ŤchlowiŤtwa
Turkowskeho Ťultana?“

Nicjo — nicjo, najlubŤŤi!
WŤy Ťmy ludžo Ťwobodni,
PruŤŤoh' kraja pōddanjo,
Dobri Ťwěrnj Šerbojo;
Mjech Ťmy runje pōddanjo,
NjeŤŤmy nihdy Ťchlowojo.

W naŤhej wjeŤzj wŤchŤto je
Na ŤbēžarŤtwo Ťožene;
Tōn chje jow, tōn druhi tam,
Škōncžnje njewē žadyn Ťam,
Šchto ma cžiničj a Ťchto chje,
Šsameho Ťo njeŤmaj.

Šlē Ťa teho pōhōncža,
Kiž Ť tym wjeŤŤom jeŤdžicj ma,
Kižud njem' hōbno pōŤaŤaj,
Š knutu do koŤjow ma pracj,
HewaŤ wujēcj njemōže
Š biōta, luže na Ťuche.

WŤy wŤchaj Ťami widžicje,
Šo tu wŤchŤto pŤŤi dže, —
Wulka je paŤ haniōba
Ša tajkeho ŤhěŤečjana,
Kiž tu bratŤej we nuŤy
Njepohwata Ť pomozj.

ŠapŤaha nam njedachu,
To nam Ťrani wutrobu,
TaŤ Ťo Ťami pŤchahachmy
Do teŤ' cžežŤej' ŤyŤawu —
Tola, bratŤja, Ťhwatajmy,
Šo pŤchuidženy Ť pomozj.

„Čžakaj, cžrjōbka ŤhěŤečjanŤa!“
Praji dobra wutroba.
„WŤmieče mojoj' Ťonika
WjeŤeče Ť wōhneje je ŤŤoka
Staru cžežŤu ŤyŤawu,
Šo byla by Ť wužŤŤu.

Wch, Ťo ludžo Ťtajnje tu
W njejednocže žiwj Ťu!
Njewěm, na cžo pōŤŤahaju,
Hdyž we Wōžim domje Ťu:
Ke niŤchi Ťhōdžicj, wērcje mi,
ŠŤamo Ťbōžne nječjini.

Ja paŤ Ťo něŤ nadžijam,
Šo, hdyž ŤaŤo pŤchidnu Ť wam,
WjeŤŤŤi pōrjadŤ Ťwērcje
WŤy pŤchi waŤchej ŤyŤawje,
JeŤli niž, dha napŤŤchu
Na waŤ uowu pēžničju.“

Vranibor.

Ze Serbow.

Š BudyŤŤina. WŤy Ťmy tudy a w bližŤkej wōŤlnoŤcžj hacj do wutory jara rjane a tež doŤho trajaze deŤečje mēli, taŤ Ťo Ťu Ťo trawjenja a polne pŤody ŤaŤo žhle Ťhrabale a porjedžile. NěkoŤre hodžiny wot BudyŤŤina njeŤŤu tu a tam hiŤečje doŤcž deŤečža doŤtali, bjes tym, Ťo Ťebi my tudy hižom ŤarōŤcž cžiničj pōczachmy, Ťo moŤla moŤrota žnjam Ťchōdžicj, dofelž je na džeŤ Ťydom Ťpanžow deŤečj ŤchoŤ a Ťo potom po Ťarjoch prajenjach rad Ťydom njedžel Ťa Ťobu kōždy džeŤ deŤečjuje.

— Dofelž je něko pŤchetwarjenje tudomneho ŤhěžorŤkeho pōŤta doŤonjane, Ťo wot 12. julija ŤaŤo w delnim ŤchoŤu Ťkutkuje. NuŤŤ = Ťhōd je Ť wrotami Ť wječorju w ŤuŤbodŤtwoje Ť. pŤchetupža Lehmanna.

Š Džiwocžiz. Šandžemu pōndželu, 9. julija, ŤwječjeŤe Ťo tudy rjany a wažny ŤwjedžeŤ. Na pomjenowanym dnju bēŤe mjenujzj runje pječj a dwazyczi lēt, Ťo cžeŤe doŤtojnny knjeŤ wuczeŤ Helm tudy Ťwoje wuczeŤŤe ŤaŤojniŤtwo naŤtupi. Šako bēču Ťo hužom džeŤ prjedy wŤchelaŤe pŤchŤhoty, jako wupyŤchenje ŤchulŤŤeje Ťtwy atd., Ťiale, Ťhromadžichu Ťo pōndželu doŤoŤdnja we wōŤmich hodžinach, powitani wot koŤlatora a pŤchedŤydy tudom = neho ŤchulŤkeho prjōdŤŤerŤŤwa, knjeŤa ryczerŤublerja ŠŤsnera w WŤakej WōrŤečzi, w jeho bydlenju: knjeŤ loŤalny ŤchulŤŤi inŤpektat ŤaraŤ ŽniŤŤŤ Ť Ťodžija, knježa wuczerjo hodžijŤeje wōŤady, ŤchulŤzj prjōdŤŤerŤerjo, gmejnizj ŤaŤtupjerjo a wulka dželba ŤarŤŤich tudom = neho ŤchulŤkeho wōŤrjeŤa a cžeŤnichu w doŤŤim cžahu, koŤrež ŤchulŤŤe

džeczi wobeju klawow se swojej rjanej khorhoju wotewridnu, do schulskeje stwy tudomneje schule.

Tam t. farať Smiřki knješa wuczerja jako jubilara i nemskej a serbskej ryczi, wutrobu hnujatej, strowjesce a pschi tym na wulku hnadu Božu a požohnowane stutkowanie w šaridženych 25 lětach jeho wuczerstwa spominašce, jeho pať tež na šrudne podeniženja (wotemrjecze lubeje mandželsteje) trošchtnje dopomnjesce, wošebje jemu tež t. jeho dalischemu požohnowanemu stutkowanju Božu hnadnu pomoz pschejesce a so by — je-li Boža wola — po šašo dokonjanych 25 lětach šwój 50lětny šloty šastojniški jubilej strowy a wješkoty šwjeczicž mohł. Potom šo wot njeho dary lubošcže, t. dopomnjenju na tutón 25lětny jubilej nawdate, pschepodachu, mjenujzy rjany wobraš (šhulska štwa štareho czaša i wuczerjom a džeczi), kaž tež škwětkowe blido se žadnymi rōžemi. Dale wustupi t. wuczer Ŕubiza i Wolborz a pschepoda jubilaraj w pschihōdnej ryczi rjany šloty pjeršchceń jako dar lubošcže wuczeriškeho šjednocženštwu. Napošledť wustupi tež přeni šhuler 1. klawy, August Mlōnk i Džiwocziž, a pschepoda t. jubilaraj w mjenje wšhittkich šhulskich džeczi tež jedyn dar lubošcže se šlědowazym šbožopšchecžom:

Kať wažny džei, knješ wuczerjo!
Tón džehniški džei ša Waš jo,
Tež ša naš džeczi šhuleršte,
Kaž hišcže ženje njebēšce.

Dženš je lēt pjecž a dwazhyczi,
So do hanta šče šstupili,
Tať dołho Boža dobrota
Se Waš tu hnadnje wodžita.

Duž wšmicže horje i lubošcžu
Tón hnadny dar, kiž nětko tu
Ša i lubošcžu a rady Waš
Tež w mjenje druhič pschepodam.

Bōh špožčž Waš tola po hnadži,
So ša lēt pjecž a dwazhyczi
Wš hišcže mohli šwjeczicž tej
Wašch poštalětny jubilej.

Tež druhe wšhelake rjane a bohate dary i bliska a i daloka buchu t. jubilaraj darjene a pschipošklane. Wješ tymi wšhelakimi wēnzami a pletwami w šhulstkej štwē ležesce tež jedyn wēnz na pulcže t. wuczerja, w kotrymž bēchu tele serbske šchtuczi:

Dha witaže, knješ wuczerjo,
Do tutej rjanej štwy,
Kiž šhuleri a šhulerjo
Tať wupšhili šu.

Dženš krašny džei Waš šašwita,
Džei teje radošcže,
Dženš, dženi je krašna pōndžela,
Kaž hišcže njebēšce.

Dženš je lēt pjecž a dwazhyczi
So hužom minyle,
So přeni křocž we tutej štwi
Tu džeczi wuczeršcže.

Duž i horzym džatom wješeli
Dženš Bōha šhwalicže,
Šhtož wón lēt pjecž a dwazhyczi
Nad Wašmi cžinił je.

Ač, so by dženi tež šamohla
Wycž tudy bjes nami
Ta Wašca njebo mandželšta;
Ač! ta pať w rowje špi.

Bōh dai, so mohli šwjeczicž tej
Wški šbožu — štrowošczi
Wašch poštalětny jubilej:
To špožčž Bōh po hnadži.

Šo bohatej hošcžinje, wot t. jubilara wuhotowanej, hđžež šo horka použenowani i jēdžu a picžom woššewichu a dołhi czaš wješeli w hromadže bēchu, šo jedyn po druhim wot t. jubilara dželesce, i tym wutrobnym šbožopšchecžom: so by Bōh luby knješ jeho se šwojej bōjškej hnadu wodžicž a jeho pschi dobrej strowošczi šdžeržecž chžyl; so by jemu hišcže dołho te jehnjatka Šhryštušowe na dobrej paštwe Bōžeho šwjateho šłowa pašcž dať a jeho junu jako šwērneho a dobreho paštyrja bjes dołheje a cžežje khorošcže do šwojeho njebješkeho raja horjewošcž a jemu i hnadu wēčžnu šbožnošcž špožcžicž chžyl.

Š Wōšporťa. Tudy je 5. julija pschipošdnju bšyř do jeneje niškeje kruschwiny, w šahrodže cžēšliskeho mišchtra Žiescha štejažeje, dyrił. Šenej holzy, kiž tam bēšce, je wón nošy a ruzy wobšchodžil.

Š Kōkwašy. Špošdnju 5. julija je dwělětny šynť tudomneho želešnicžneho wothladowarja Augusta Grafa na želešnicy wo žiwjenje pschishoť. Wón ša šwojim nanom bēžesce, kiž mējesce

na želešnicy cžinicž a bu wot lošomotivy pschējēdženy, hacž runje šebi jeje wjedžer wšchu mōžnu prošu dawasce, so by ju přejdy šastajil.

Š Makšez. Ššchi njejedrje, kotrež tudy 5. julija pschipošdnju mējadu, bšyř blisko domškich našcheho ryčhtarja Škala do šemje dyri, njeje pať dale žaneje šchody nacžinił. Šedyn hōlcžez, kiž nimo šahrody džēšce, bu pohušcheny, ale bōřy šašo štany; a tšjom Škariž wo štwje pschēbwyazym džecžom šo tež dale ničžo štało njeje.

Š Wřšowa. Mōst, kotryž psches želešnicy njeđaloť našcheje wšy wjedže, pocža wot někotreho czaša šem tajti bycž, so cžahi tam niž hinať, hacž jenož pomału jēdžechu. Nětko je wón i wulšimi rošhtami wobdaty a tať i podpjerami wuhotowanj, so wo nižon žadyn štrach wjažy bycž njemōže.

Wōjniške powješcže.

Na ašiatškim wojownišcžju ša Rušow w nowiškim czašu hubjenje šteji; pschetož na nich je tam se wšchēč štronow teško nje-pschecželškich šyřow pschicžahnył, so šu i wješcha zošacž dyrbjeli. Wošebje je jim to šchodžilo, so je jich, wšcže powješcheneho turkowskeho wōjška, tež něhđže 80,000 džiwich, rubježnych škurdown nadparył, kotšiz na šwojich špēšchnych šonjach Rušow nje-pschēštwajzy pschimachu a, hđyž šo Rušojy na nich wobrocžichu, drje kōždy křocž twochnyčhu, ale Rušam hnydom šašo na šhiju lēšechu, tať so cži žanu žyrodu wjažy došacž njemōžachu. General Tergušašow chžyšce šo teho dla se šwojim škoršom šašo na rušku šemju wřocžicž; to šamo je drje tež general Ošlobžijo se šwojim wotdželenjom šcžinicž pytať. Škorš generala Šeimana, kotryž mējesce woblēhjenje turkowske twjerdžiny Šarša a šnadž tež Erzeruma podpjeracž, je šo t. pošnožy wot Šarša t. Mazrje šcžahnył. A je-li šo je wērno, so tam tež oberš Šomarow t. njemu pschicžehnje, kotryž hacž doťal Šardahan wobšadženy džeržesce, dha by to tať wjele rētať, so šu Rušojy Šardahan wopušcžili. Šacž budže šo pod tajšimi wobštejenjami Šars dale woblēhnyčž a Wajazet dale šdžeržecž mōž, šo jara prašcha. Ruške wōjšto njeje w Ašiji šyřne došcž, kaž to hižom wōndano prajachny.

Šacž runje jedyn powješcžam, i Šonštantinopla do šwēta rošpōšklany, ženje pošnje wērnicž njemōže, dokelž je i wješcha pošojza šelžana, dha mōže šnadž tola tōn křocž wērno bycž, šhtož wot tam pišaja, mjenujzy, so je kommandeur turkowskeho wōjška, Muštarpašcha, do blisťošcže Šarša pschicžahnył a šo tam i wojašami, hacž doťal w Šaršu štejažymi, šjenocžil. Duž drje tola hinať bycž njemōže, hacž so šu Rušojy wot woblēhjenja tuteje twjerdžiny wotšstupili a šwoju štronu šhli.

Nowšce telegramny tole powjedaja: Š ašiatškeho wojownišcžja i Ošuma 9. julija: Wulke cžrjōdy Abchashow, kotšiz na Rušow pschicžahnyčhu, buchu i wulšim jich šchodowanjom wotraženi.

Š Petersburga pišaja: Žako bē general Šoris-Melikow powješcž doštať, so Muštarpašcha se wšhittkim šwojim wōjškom na Šars maršchiruje, wón wot woblēženja Šarša wotpušcžzi a šwojich ludži bjes Šhadžwalijom a Šaimom poštaji.

Š Londona pišaja, so je Ššmailpašcha wokolnošcže twjerdžiny Wajazeta wobšadžil.

Š teho wšcheho je wiđecž, so wōjniške naležnošcže ša Rušow na ašiatškim wojownišcžju hubjenje došcž šteja. To je tež ruški wojerški ministar špōšnať a teho dla tōjšchto noweho wōjška a došnych offizierow t. wōjšku, na ašiatškim wojownišcžju štejazemu, pošštať.

Dale pišaja s Peteršburga: Jako běšče general Doris-Melikow šhonil, so nimale wšchitke wójska Muktar-pašče na Kars maršchiruja, šasta wón Kars bombardowacž, póšla swoje kanony do Kurukdary a Alexandropola (w asiskej Rušowskej) a swoju kawaleriju pola Chadji-walija a swojich pěščkow pola Saima hromadu sezahnu. Wójsko generala Tergušašowa na swojim maršchu wobarnowanje někotrych tawšynt kšeseczijanow na šo wša, kotřiž běchu pschod hrosnoscžemi bašchibozukow a kurdow s alafschertškeje doliny wucžekli. Psches to bu tole wójsko na swojim pucžu jara šadžeržane, tak so móžesche turkowska infanterieja šadnje ruske wotdželenje nadpanyčž. Po jeje wotraženju czehnjesche Tergušašow s Zgdhyrej, hdžez 5. julija pschicžahny, a maršchitomasche 8. julija na Bajazet.

Naपोषled s Peteršburga 12. julija pišaja: Tudy šmy šledowazu depeschu s Tifliša (w asiskej Rušowskej) dženska dostali: Ruske wójsko, 23 dnjow w Bajazecze woblehnyene, bu wot wojakow generala Tergušašowa wumožene, kotřiž 30,000 Turkow, kiž běchu tule twjerdžišnu woblehnyli, dospoňnje šbichu a jim 4 kanony a 80 jatych wšachu. Bajazet je nimale wutupjeny.

Tak šmy ščoncžnje tola hiščeže jemu dobru powjescž s asiatškeho wojowniščezja dostali a čžemy šo teho dla nadžijecž, so šo tam wójske šbože šašo bóle na rusku stronu wobrocži.

Na europiškim wojowniščezju hacž dotal ša Rušow wšcho jara derje steji a jim je šo tam hacž dotal wšchitko derje radžiko. Wone šo šda, so radšcho pomaku pocracžuja, ale ša to wšcho nišne derje pschihotuja, tak so moža šo potom dobyčza nadžecž. Tak šu woni, kaž je hagle nětko dospoňnje špósnacž, pschelhod psches Donawu bjez Simnizu a Sistowom jara derje pschihotowali a teho dla tež derje wumjedli, a nětko šo tež se wšchej ledžbnosčju s bitwje s Kerim-pašchu hotuje, kaž tež s woblehnyenju twjerdžišnow na turkowskim brjohu Donawy ležazyh. Pschi tajkej wobhladnimosčju pak woni tež kóždu dobru škladnosčž wužicž wjedža, hdžž šo jim šficži. Tak šu woni runje dženk tydženja (7. julija) wažne bolharške, něhdže 10 mil wot Sistowy ležaze a wot Turkow wobšadžene město Tirnowo bjez wulkeje próžy dobyli. General Gurko pschijěcha mjenujžy pschod tole město s položju šchwadrony gardydragunarjow, s dwěmaj šotnjomaj donškich kosakow a se ščěšnatej jěšdnej batteriju. Tirnowo běšče něhdže 6000 turkowskich wojakow wobšadžiko, kiž běchu tež s artilleriju derje wuhotowani. Po krótkim wojowanju Turkojo město wopuščezčichu a s Dšman-bazaru zofachu. Kšeseczijanšy wobhđlerjo ruskim wojakam s njewuprajnej radoščju napschecžiwu pschindžechu a s nimi w hromadže hnydom džaknu Božu šlužbu wotdžeržachu.

General Gurko je tam Turkam tež jich želty wšal, pod šotrymž woni pschebhwajaja, hdžž šu s wonka městow a wšow, teho runja je jemu tež wjele patronowych kaschczikow a wšchelakich wojerskich šmachow do ruki panyšo.

Hagle ša dwaj dnjej wotdželenje ruskich pěščkow a pěšcheje artillerije do Tirnowa pschicžezje a je wobšadži, Gurko pak se swojimi jěšdnymi dale czehnjesche. Mjenujžy ruske hłowne wójsko je šoko wšokolo na wšche boki s jěšdnymi wobdate, kiž štajnje ša njepšchecželom šlědža a pschi tym tež Rušow pschod njepšchecželškim pschepadnjenjom wobarnuja.

Po nowšchich powjescžach šu cži rusžy jěšdni, kiž šu Tirnowo ruskim pěščkam a pěšchej artilleriji šamostajili, potom dale ležaze wšy a městaschka Nowošelo, Selwi, Drenowu a Slatarizu wobšadžili a wot tam ša Turkami, wšchudže zofazyymi, cžerjachu.

Wšchelake nowiny powjedaja, so čžze tež rumunške wójsko pola

Kalafata Donawu pschecrocžicž. Rumunški wjerch Korla je se šwojej mandželškej teho dla do tuteho města pschijěš.

Bjez wojakami, kotřiž se Simnizu Donawu pschecrocžichu, běšče tež pruski major Siginš, kiž s dowolnosčju němskeho kšezžora w ruskim wójsku pschebhwajaja.

Wo tym ruskim wójsku, kotrejž w Dobrudži steji, ničžo wažne štyšchecž njeje. Bjez Simnizu a Sistowu maja Rušojó nětko ščtyri mosty.

Turkojo, kiž w pošlejšchim cžasju pschecžiwu Čžornohorzam wojowachu, šu wot tam wotčahnyli a jena džělba pjecža s Abdrianoplej, druha pak na grichiske mjesty czehnje. Turkojo šu šo po ščoncženju přjedawšcheho měra šti njedžele s Čžornohorzami a to džewjecž dnjow špochi ša šobu bili, a hewak běchu s nimi 19 wjetšchich a mjensčich bitwow. Kaž awštriske nowiny powjedaja, maja Čžornohorjenjo 991 mormych a 2175 ranjenych, to je do hromady 3166 muži. Woni šu Turkam wotdobyli 21 šchorjow, 4 kanony, 13,720 šlintow, něhdže 1000 koni atd. — Turkojo mjěachu 10,700 mormych a 17,500 ranjenych, to je do hromady 28,000 muži. S teho je widžecž, tak derje šu šo Čžornohorjenjo wobarali a šajku šchodnu šu Turkam nacžinili. — Moskowske šłowjanške towarštwó je Čžornohoržanam 50,000 rublow póšlalo, to šamo je šo tež wot petersburgškeho šłowjanškeho towarštwá štalo.

Hewak je s asiatškeho wojowniščezja hiščeže tale depescha pschijěšča: Wjetšche cžerjóbny Abchášow Rušow pschi režy Ghilirgi nadpanychu, buchu pak s wulkim šchodowanjom wotraženi. — Turkojo pola wobtwjerdženja „Nikolaj“ s ščdžow na brjoh wustupichu, ale šotry šašo zofachu, jako šo tawnišcha ruska rešerwa bližesche.

P ř i l o p k.

* W Šipku pany 4. julija na jenyum twarje na eberhardškej hašy 15 lět štary šlempnarški wuczomnik Pawol Šermann Šubner s Wojerez s jeneho wofna, ščtyri šchody wyšoko, na hašu dele, a dosta pschi tym tajke rany na hłowje a na jenej nošy, so někotre hodžiny pošdžičcho w hojěrni, hdžžž běchu jeho donjěšli, wumrije.

* W Meeranu čžyšche wóndano žona jeneho škalza petrolejowu lampu wuhafšnyčž; wona do žylindra duny, hnydom lampa rošbuchny a žónška bu kšětro jara w hjeswoczju a na rukomaj ranjena. Psches ducže do žylindra je šnadž šchřicžka hubjenje wobřěšaneho šužola do wolija panyša. Teho dla ledžblimosčž.

* W Šbingu je šo 7. julija rentier Šryšch, přjedawšchi pschekupž, špalik. Šryšch, kotryž běšče nježenjeny, bě šebi s trubku tobaka šufnju šažehliš, na to w šeznjenju na ščpundowanje panyš a bu hagle wot jeneje holžy, kotraž čžyšche jemu wjecžer pschinjescž, namafany, jako šo hižom žyła šštwá palešche.

* W Warlinje bu pschod krótkim cžasjom jenemu twarškemu mišchtrej 3000 žyšlow franjenych. Ščtó šu padušchi byli, hiščeže njewjedža, jenož tak wjele šu wušlědžili, so šu žyšle na ščtyrjoch wofach wotwješene.

S Šróbka pišaja: Pschi njewjedrje, kotrejž wóndano psches našche město czehnjesche, je štyšš do kšěže cžěšliškeho mišchtra Šchondoršfa w Šeinrichšfeldže dnyš, jena ščěščž lět štara hólczka bu pschi tym šaradžena a dwě drugej džěšcži bušchtej cžěžto ranjenej.

* W Friedbergu položi wóndano jena žona šwoje džěcžo na šožo, so by wo wšy šhwatajo něšchto wobšaraka. W tym cžasju jejny muž kšětro pjany domoj pschindže, lehny šo na to šamo šožo, hdžžž džěcžo ležesche, a šatšócži tak šwojeho šynka.

* W Błogawie je 7. julija hwojba jeneho pschekupza, se bydom parichonow wobstejaza, na jéd ishorika. Někotři šebi myšla, so je šo to pšes to stako, so je šo wołojowa hladkoscj wot wódných fhanow wotdrebila a s wodu potom do jédže pschischa.

* W jenej sahrodže w Kólnu steji kruschwina, kotraž je tšizeži lét kóžde léto štyri krócj kčžeta. W nětčyšich czašu wona t druhemu rasej w poknym kčenju steji. Přenje kruschwje nješbu tak štódy štóžaze, kaž druge a to teho dla, dokelž w czašu srawjenja přenich pšodow cžopkota došej wulka njeje. Kčžew kónza julija a augusta teho runja kruschwje dama, kotrež pať njesrake wostanu. Pošlenje njesrake kruschwje hiščeže kóždy ras na hašach wišaja, hdyž hižom šu dawno nashuske wětry šchtomej wšchě lišče wottschašli.

* S Hamburga pišaja: Wóndano je šo tudy jena stara kšěža powalita, w kotrež 26 cžłowjekow bydlesche, wot kotrychž šu pschi tym njesbožu tšjo žiwjenje šhubili.

* S Pšecha pišaja: 6. julija wudyri w gmejnje Basco wulki wohen; žyła wješ se schulu a žyrkwju je šo wotpalita. Někotre džěči, kotrež běchu wot šwojich staršich, na polach džělazych, doma wostajene, šu šo pschi tym spalite.

* Pšched krótkim czašom mějesche jedyn želešolijer w Pilsenje kwaš s jenej mlodej holzu. Žato kwašaršiki cžah po wěrowanju s žyrkwje wončehnjescje, wustkóži přjedawšcha lubka nawoženje s pschihladowarjow, wobpschimny šwojeho nješwěrneho lubeho a — wotkufny jemu nóš. Město kwašaršike hošcžiny dyrbjesche nětko mlody mandželski lékaršku pomoz pytač.

* W Londonje je pšched krótkim czašom jedyn šchotški wowežer s mjenom Neil McCallum we wyškej starobje wot 108 lét wumrjet.

M. T. Nješbu dha ša to něšto druge kupili?

Š. D. O haj, 75 kofbašow, ale te je jim něchtón na dom-pucžu kranyk.

M. T. Ww jaw tola!

Š. D. A na kwašu běchu pschihladowarjo tak štódni, šo kwašarjam jědz, moht rjez, s blida bjerjedu.

M. T. Že dha w tej wšy tajka wulka nusa?

Š. D. Ně, to niz; ale někotři šu tak štupi, šo bychu šwojeje cželedži najradšcho šchischi warili, hdy by šo to jenož hodžilo.

M. T. Wrrrr!

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowiška žyrkej: August Bohudar Ferdinand Selbing, krawiški wotročel, s Hanu Maru Michaltez. — Ernst Julius Peschel, žyhdželať w Bławewigu pola Draždžan, s Hanu Luisu Schügeltez.

Křćeni:

Pětrowiška žyrkej: Alma Lisbeth, Jana Wilhelma Weški, měščežana a mawišeho mištra, dž. — Marja Martha, Jana Ernsta Damža, maščinj-wjedžerja a wobhdlerja, dž.

Michalška žyrkej: Hermann August, Korle Augusta Nowaka, kopernikarja w Dobrušchi, š. — Jan Ernst, Handrija Mitanje, wobhdlerja w Šněw-šezach, š. — Marž Robert, Michala Kšěžnita, kšěžerja a džělaczerja pod hrodom, š. — Wjedriš August, Handrija Sodana, džělaczerja a wobhdlerja na Židowje, š. — Ernst August, Korle Augusta Weinerta, džělaczerja a wobhdlerja w Šrubocžizach, š. — Jana Augusta, Handrija Šajejcha, fabrikšeho džělaczerja a wobhdlerja na Židowje, dž. — Marž Jurij, Ernsta Augusta Schmidta, fabrikšeho džělaczerja a wobhdlerja pod hrodom, š.

Katoliška žyrkej: Korla Pomhajbóh, Jožefa Cimburka, měščežana a šedtarja, š.

Zemrjeći:

Džen 28. junija: Jan Mišan s Pšowjow, na Židowje, 49 l. 1 m. — Jan Schubert, kšěžer na Židowje, 64 l. 3 m. — Š., Madlena Wicžasz s Šodžija, na Židowje bydłaza, 81 l. 1 m. 2 d. — Madlena Wobštez, wobhdlerka gmejnšteje kšěže w Wulkim Wjelkowje, 80 l. 6 m.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Druhdy šo pschi holanskich kwašach tola džiwne wěžki stanu.

Mots Tunka. Šchto dha pať mašch?

Š. D. Ně, to šu tam w jenej wšy ša kwaš šedmjo jeneho byka rěšali.

M. T. Šm, to drje je jim mjašo došahašo?

Š. D. To njewěm; pschetož woni šu wot njeho w Šródku ša 16 toleť pschedalí.

Włacžina žitow a produktow w Budyščinje 7. julija 1877.

Žitowy dowož: 3488 měchow.	Na wikach		Na buršy	
	wot mř. np.	hač mř. np.	wot mř. np.	hač mř. np.
Pščeniza 50 kilogramu	12	50	13	99
Kožka = = ...	10	11	10	50
Šeczmjení = = ...	8	33	8	69
Wowš = = ...	7	90	8	—
Šróch = = ...	—	—	—	—
Wofa = = ...	—	—	—	—
Kapš = = ...	—	—	—	—
Šahly = = ...	12	—	—	—
Šejdušcha = = ...	16	25	—	—
Běrný = = ...	2	23	2	50
Butra 1 = = ...	1	90	2	30
Šsyno 50 = = ...	3	20	4	—
Šštoma 1200 pt.	24	—	30	—

Kórz pščenizy po 170 punt.: 20 maršow 57 np. (6 tl. 25 nřl. 7 np.) hač 23 mř. 78 np. (7 tl. 27 nřl. 8 np.) — Kórz rožki po 160 puntach: 16 mř. 17 np. (5 tl. 1 nřl. 7 np.) hač 17 m. 20 np. (5 tl. 17 nřl. — np.) — Kórz jeczmjenja po 140 puntach: 11 mř. 66 np. (3 tl. 26 nřl. 6 np.) hač 12 mř. 16 np. (4 tl. 1 nřl. 6 np.) — Kórz wowša po 100 puntach: 2 tl. 14 nřl. hač 2 tl. 20 nřl. — np.; hroč: — tl. — nřl. — np. hač — tl. — nřl. — np.; wofa: — tl. — nřl. — np.; jahly: 4 tl. — nřl.; šejduščne truppy: 5 tl. 12 nřl. 5 np.; běrný: 22 nřl. 3 np. hač 25 nřl. — np.; butra: — tl. 23 nřl. hač — tl. 25 nřl.; šsyno po 100 puntach: 1 tl. 5 nřl. — np. hač 1 tl. 12 nřl. — np.; štoma (1200 pt.) 8 tl. — nřl. hač 10 tl. — nřl.

Czahi po železnizh.

Se Šhorjelca do Draždjan.										
Wotjěd se Šhorjelca	1 ⁴⁰	3 ⁰	4 ⁵⁰	7 ⁵⁶	10 ³⁸	2 ⁴⁵	4 ⁵⁰	7 ⁴³	10 ³⁵	—
Lubija	2 ⁹	3 ³⁷	5 ³⁶	8 ⁴²	11 ²⁹	3 ³⁶	5 ³⁴	8 ²⁹	11 ²⁰	—
Budyščina	2 ³⁸	4 ⁵	6 ¹³	9 ¹⁵	12 ⁶	4 ¹⁰	6 ¹¹	9 ⁶	11 ⁵²	—
Wiskopiz	—	—	4 ³⁰	6 ⁴⁷	9 ⁵⁰	12 ³⁷	4 ⁴⁴	6 ⁴²	9 ³⁸	Wiskopiz
Arnsdorfa	—	—	4 ⁵¹	7 ¹¹	10 ¹⁵	1 ²	5 ⁹	7 ¹⁰	10 ³	—
Nadeberga	—	—	5 ⁰	7 ²²	10 ²⁵	1 ¹³	5 ²⁰	7 ¹⁸	10 ¹⁴	—
Wschijěd do Draždjan	3 ⁴⁷	5 ²⁹	7 ⁵⁰	10 ⁵⁴	1 ³⁸	5 ⁴⁸	7 ⁵⁰	10 ⁴²	—	—

Se Draždjan do Šhorjelca.										
Wotjěd s Draždjan	6 ¹⁶	9 ²⁰	12 ¹⁰	2 ⁵⁸	5 ⁰	8 ⁰	11 ¹⁵	12 ²⁷	—	—
Nadeberga	6 ⁵⁰	9 ⁵⁵	12 ⁴⁰	3 ³⁰	5 ³²	8 ³⁴	11 ⁵²	sp. cjaš	—	—
Arnsdorfa	7 ⁰	10 ⁷	12 ⁵⁶	3 ⁴¹	5 ⁴⁶	8 ⁴⁶	12 ⁴	—	—	—
Wiskopiz	7 ²⁶	10 ³⁰	1 ²⁰	4 ³	6 ¹²	9 ¹¹	12 ²⁷	—	—	—
Budyščina	8 ¹	11 ⁸	1 ⁵⁹	4 ³⁶	6 ⁴⁸	9 ⁴⁷	1 ⁰	1 ⁴⁸	—	—
Lubija	8 ⁴⁷	11 ⁴⁸	2 ⁴¹	5 ¹⁵	7 ²⁸	10 ³²	1 ³⁷	2 ¹⁷	—	—
Wschijěd do Šhorjelca	9 ²⁸	12 ²⁸	3 ¹⁶	5 ⁵⁶	8 ⁹	11 ¹³	2 ¹²	2 ⁴⁸	—	—

Zučne licžby wošnamjenja czaš wot wječor 6 hodž. hač rano 5 hodž. 59 m. kóždy džen wotewrjenu wot rano 7 hač wječor 9 hodžinom.

Czahi hornolužišće železnizh:

Wotjěd s Kofsurta	4	1 ⁴⁵	4 ⁴⁵	Wotjěd se Šsofolž	10 ⁴⁶	2 ⁴⁵	6 ⁴⁵
Šótki	4 ⁵⁵	2 ¹⁶	5 ⁴⁰	Rufowa	11 ¹⁵	3 ⁸	7 ²⁵
Misteje	5 ¹⁵	2 ⁵	5 ⁵⁷	Witowa	11 ³⁴	3 ²⁴	7 ⁵⁵
Mifowa	5 ³⁵	2 ³⁷	6 ¹⁶	Müdenberga	12 ⁶	3 ⁴⁹	8 ³⁵
Wuješda	6 ²⁰	2 ⁵⁹	6 ⁵⁵	Ruhlanda	12 ³²	4 ²⁰	9 ¹⁵
Kaja	6 ⁴⁰	3 ¹¹	7 ¹⁴	Wužpoto Rufowa	12 ⁵²	4 ³⁵	9 ⁴⁰
Wojerez	7 ¹⁰	3 ³⁰	7 ⁴⁰	Wojerez	5 ²⁰	1 ²¹	4 ⁵⁴
Wužpoto Rufowa	7 ⁴⁰	3 ⁵⁰	8 ¹¹	Kaja	5 ⁴⁹	1 ⁴⁴	5 ¹¹
Ruhlanda	8 ²⁰	4 ⁵	9 ¹⁰	Wuješda	6 ²⁰	2 ⁷	5 ²⁵
Müdenberga	8 ⁴⁵	4 ¹⁹	9 ³⁸	Mifowa	7 ⁷	2 ³⁷	5 ⁴⁴
Witowa	9 ²⁵	4 ³⁸	10 ¹⁰	Misteje	7 ³⁰	2 ⁵⁶	5 ⁵⁸
Rufowa	9 ⁵⁰	4 ⁵²	10 ³²	Šótki	8	3 ¹⁰	6 ⁸
Wschijěd do Šsofolž	10 ¹⁵	5 ¹⁰	11	Wschijěd do Kofsurta	9	3 ⁵⁵	6 ⁴⁰

Witow je Elsterwerda, Rufow je Liebenwerda a Šsofolza je Falkenberg.

Telegrafiski bureau w sadnym twarjenju pósta na bohatej hašy je kóždy džen wotewrjenu wot rano 7 hač wječor 9 hodžinom.

Kožane fale

w najwjetšim wubjerku poručēja
kožowe khlamy
Büttner & Stolle
na šulerškej hašy.

Spódna a horna koža

jara dobra pola
Büttner & Stolle
na šulerškej hašy.

Carl Noack

w Budyščinje na žitnej hašy
poručja
prawdžiwje **bordeauršće wino**, bleschu po
100, 125, 150 a 200 np.,
rheinišće wino (čžištu twor), bleschu po
90, 100, 120, 150 np., pschi 12 bleschach
tunišcho.
Dale:
wščitke družiny **ordinarškich** a **šlódkich**
palenzow,
najlěpschi **fišalowy spirit** w bleschach po
fabriškich płaczišnach,
rajs, punt po 16, 18, 20, 24 a 30 np.,
kandisšyrop, jara šlódki, punt po 20 np.,
zokorowy šyrop, jara šlódki, punt po 36
a 40 np.,
petroleum, punt po 18 np.,
najlěpschi nowy jědžny **wolij**, punt po
120 np.,
cigarri we wulkim wubjerku, 100 ščituk
wot 150 np.,
krupn, **kofi**, **hróh**, **buny**, **gries** atd.
jara tunjo,
najlěpsche nowe **jerje**, ščituku po 10—12 np.,
zokor w kehelach a mlěty, po 48, 50, 52,
54, 56 np., jara kežbliwosće hódny.

Butrowy pólver

š smjetanje do butrobaka sežinjenu, pschi-
šporja niž jenož butru, ale ju tež wošebje
šlódnu čžini. — Ma jón jenož na psche-
dan
Seinr. Zul. Linka
na hrodowskej hašy 338.

W Bónjezjach je kheža czo. 14 s dwěmaj
kórzomaj pola se šwobodnje ruki na pschedań.

Jene rjane kubto w blisfosczi Budyščina,
něhdže s 30 kórzami areala, dobrej ležom-
nosću, rjanymi mašivnymi twarjenjemi a
bješ wunjenka, je hnydom tunjo na pschedań.
Wšcho dalsche je šhonicž pola kniškupza
Reichela pschi hłownej straži w Budyščinje.

Ma Hornim Židowje je kheža czo. 79
s rjanej šadowej sahrodu na pschedań.
Wšcho dalsche je pola wobšedzerja tam
šhonicž.

Aukzia wowzow.

Ma rycžerkuble w Hornim Šbielstu
pola Wosporka budže šo
póndželu, 16. julija,
dopoldnja wot 10 hodžin

něhdže 100 ščituk jehnjatow, southdownsko-
rambouiletskeho splaha, w mierz u rodženyh,
we wotžělenjach po 5 ščitukach sa hotowe
pienjesh na pschěšadžowanje pschedawacž.
Tež steji tam na tutym dnju 1 south-
downski a 1 rambouiletski wužitkowy boran
na pschedań.
Senještwo.

Jena kheža s prawom šchenkowanja je
pschěšydenja dla hnydom na pschedań.

Dalsche je šhonicž pola agenta **Stoplauského**
w Budyščinje.

Bergamentnu papjeru

š sawjashanju hornkow, w kotrychž je butra,
štuzeny šad atd. poručja

Seinr. Zul. Linka,
na hrodowskej hašy 338.

Pletwa

s woprawdžitnych čžištyh čžłowjeczich
wložow, 1 kóheč dolhe, po 3 m. 50 np.
hač do 9 markow nanajlěpje poručja

Friedrich Böhma,
brodutruchar,
s napschecža stareje kaserny a pschi
radnej kheži.

So byh šwój wulki šklad trochu
wurumowal, pschedawam nětko wšcho
po poniženyh płaczišnach.

W Budyščinje na žitnej hašy 52.
Hermann Rachlitz,
klempnarški mišchtr.

Palenz!

Wój hižom dawno jako wubjerny a čžisće šlódžazy

čžisty palenz,

kaž tež wščitke družiny **dobryh palenzow** ja s tutym knješam
ratarjam a šašopschedawarjam poručjejo našpominam a po najtuniškich płac-
zišnach pschedawam.

Ernst Glien,
destillazia
na žitnych wikach.

Škótny pólver s čžerstwyh selow. Šorneuburgski škótny pólver.
Pólver psche kólfu. Pólver psche pripotawu prošatow.
Łockwitzski balsam. Žišchankowy šalsowy pólver
poručja hrodowska haptyka w Budyščinje.

✎ wuſhywej ✎

porucžam **hróch, wofu, hejduſchku, rěpowe ſymjo, ſchleſyufki kolodžij,** wſcho w najlěpſchej tworje, k dobrocziwemu wobkedžbowanju.

Karl Preiſer na žitnych wifach w Budyſchinje.

Wſchedawanje trawy.

Sutſje, njeđželu, 15. julija, popođnju w 5 hodžinach budže ſo na 10 kórzach ležomnoſcže ſtejaze žito w **Bohowje** na pſchebađžowanje pſchedawacž. Šchromadžijna je w kórcžnje tam. **Jan Šroichk.**

Roſžowany ſtwjelžowy abo njetrjeny len,

kaž tež wutrjeny len kupuje po kóždej dželbje mehaniſka dželopſchadornja w **Sajnižach.**

„Lužičan.“

Časopis za zabawu a powučenje.

Zamolwity wudawař: **J. E. Smoler.**

Wukhadža kóždu druhu sobotu mėsaca. — Plaćizna cyłolětnje 1 marku 50 np.

Lutón čaſopis tež w lěcže 1877 kaž dotal wukhadža, a je to hižom jeho wóſſomnaty lětnik. Čaſopis pak, kiž wóſſomnacže lět dołho wukhadža, dyrbi tola wo prawdže dobry bycž. A ſchtóž Lužičan do rukow woſmje, móže ſo na mėsčje wo tym pſcheſwědčicž. Pohladajmy jenož do ſańdženeho lětnika a do přenjeho poſlěta 1877! Wſchelazy knježa ſu do njeho piſali. Tam namakaſch w kóždym čžiſle naſtawki we wjaſanej ryczi (abo w ſchtucžkach) a tež w pėſčej ryczi. Tam ſu towarſchne, wjeſe, ſbožopſchejaze ſpěwy, powjeſcže ſ ludu, bajki, baſnićki, ſpomnjeſki na ſtare čaſy, powjedancžka, powjeſcže ſ zuſych krajow, wopiſanja pucžowanjom do druhich krajow, wopiſanja ſ pſchirody (natury), wažne liſty, wſchelaſe žortne kuſki atd. atd. W kóždym čžiſle ſo nam pod napiſmow „Z Budyſina a Lužicy“ powjeda, ſchto je w Šerbach nowe, a pod napiſmow „Słowjanski rozhlad“ ſhonimy, ſchto je ſo wažneho w druhich Šłowjanach ſtało. Š jonym ſłowom: ſchtóž Lužičan čžita, temu ſo lubi.

Lužičan dyrbjał ſo po prawym w kóždym ſerbskim domje pódla „Serbskich Nowin“ namakač. A wina teho, ſo temu tať njeje, jenož w tym leži, ſo wſchelažy Lužičan ujeſnaja. Šchtóž pak je jón jene lěto ſobudžeržal, tón wjažy bjeſ njeho bycž njemóže. Wſchalo tež je Lužičan naſch jenicžki čaſopis, kiž mamy „ſa ſabawu a powučenje“, hdyž tudy wo „Casopisu Maćicy Serbskeje“ rycžecž njechamy, kiž je bóle ſa wučenyh.

A pſchi wſchēm tym je Lužičan žyłe tuni: 75 np. na poł lěta; jednore čžiſla płaća jenož 13 np. Duž njech ſebi kóždy, kiž rady nėſchto ſabawne a powučaze čžita, ſpėſchnje we wudawařni „Serb. Nowin“ Lužičan ſfaſa. Wón móže to na poſlěta abo na žyłe lěto ſčžinić.

Mój bohacže ſrjadowany ſklad

madopolamow, kretonnow, kattunow a módreho
čžiſcžeza,

najlěpſche dželto a barbu njepuſchcžate porucžam, dokelž ſym woſebje tunjo nutſkupował, po **najtuniſchich a twjerdyh** płaćžiſnach.

M. G. Freyberg
na bohatej haſy 62.

en gros & en detail.

W nětežichich hubjenych čžaſkach ſym w někotryh fabrikach

✎ draſtne tkaniny ✎

w najnowſchich muſtrach a w dobrej tworje bje-wſcheho bracha jara tunjo kupiť, a porucžam tehodla mój wulžyſchne ſrjadowany ſklad po woſebje tunich płaćžiſnach. Płaćžiſny ſu pſche wſchu měru tunje, ale twjerde.

M. G. Freyberg

na bohatej haſy 62.

Jaquety w trifocže, žomocže a w židže,

wulka a pſchiležaza fačona wot 2 tol. = 6 markow a dróžſcho.

⁶/₄ ſchěroki **kattun** barbunjepuſchcžaty wot 18 np.,

⁶/₄ ſchěroki **pikej** " 35 "

wolmjane draſtowe tkaniny " 35 "

porucža w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

pódla hłowneje ſtraže.

Sklad čžaſnikow

wot

J. G. Schneidera

na ſnutſkomnej lawſkej haſy, pódla tórma.

Wulki wubjerť wſchěch družinow čžaſnikow (ſegerjow) po najtuniſchich płaćžiſnach.

Jenož derje wotežehnjene čžaſniki ſo pod twjerdyh rukowanjom pſchedawaja.

Š dobom porucžam prawdžiwne ſlěborne rjecžaſki, prawdžiwne talmiſkocžane rjecžaſki a poſtrocžane rjecžaſki we wulkim wubjerku, teho runja prawdžiwne ſłote rjecžaſki, medaillonny a klucžiki.

Šewat pſchispominam, ſo ſym ſerbskeje rycže móžny.

G. Joachim, Atelier ſa njeboloſne ſažadžowanje ſubow, operazije ſubowe, plombirowanje, čžiſcženje, ſahnacže ſubhboljenja atd., w Budyſchinje, na ſnutſknej lawſkej haſy 120 pola k. pjekarja Šlingſta. Š rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Bo jara tunich plačzišnych pschedawamoj wulku džěsbu lětnich wězow:

polwolmjane drastne tkaniny, starj loheč wot 25 np.,
piqué a madapolam w rjaných mustrach, starj loheč wot 35 np.,
kattun, ¼ schěrofe, loheč wot 20 np.,
židžane a wolmjane rubiščeža, kattun a jakoneth.

W Budyšinje na bohatej hažy 66.

Heinrich Preu & Co.

W našich khlamach šo šerbšy ryczi.

Próstwa!

Lubi Serbja! Serbska študowaca młodosc je wobzankla, so po móžnosći za dospołny wudawk spěwow našeho najslawnišeho serbskeho pěsnjerja, njebo knjeza fararja Handrija Seilerja, starać. K temu wotphladej chce mjez Serbami přez swoje sobustawy dobrowólne dary zběrać a darjene pjenjezy, zo njebychu so rozdrjebile, ale swěru přibjerale, do Budyškeje nalutowarnje na dań dawać. — Nalutowańske knihi změja napismo: „Fonds za wudaće H. Seilerjowych spisow“ a je k. farań Hórnik w Budyšinje dobroćiwje khowanje tych samych do rukow wzał.

Tola prjedy hač dosć pjenjez w hromadže nimamy, njemóžemy z wudawkom spěwow započec! Duž prošu w mjenje serbskich študentow wšěch serbskich wótěncow a swěrných Serbow, kiž maja žadosć po zhromadnej zběrcy krasnych Seilerjowych pěsni, zo bychu, wopokazajo, zo wjedža sebi swoich slawnych a zaslužbnych krajanow wažić a česćić, nas po móžnosći w našim předewzaću přez bohate pjenježne dary podpjerali a je do Budyšina pak na k. fararja Hórnik, pak na redakciju „Serbskich Nowin“ slali. Wšě přinoški so hnydom w „Serbskich Nowinach“ z džakom kwituju.

W Lipsku, 1. julija 1877.

Arnošt Muka, stud. fil.

Cigarry.

Dla pschepožjenja mojeje cigarrorneje fabriki pschedawam cigarry wubjerka a stareje fórmny po jara ponížnych plačzišnych.

Wubjerkowe 25 shtut sa 35 np. a brožšcho, šo derje turjaze.

Ernst Künzel

na šerbštej hažy, čžo. 7, po 1 shtodže.

Babbi-owu jědapróšnu muchowodu,

6l. po 16 np., dosta čjerštwu

Heinr. Jul. Lincka,
na hrodowštej hažy 338.

Signirtintu

č zejchowanju měchow, wosowych płachtow, kistow atd. kaž tež č zornjenju kože

bleschu po 30 np.

ma jenož

Heinr. Jul. Lincka
na hrodowštej hažy 338.

Šnójne šrědky.

Peru-guano,
ammoniak=superfosfat,
stuzenu kofczomuku,
tofczenu kofczomuku,
superfosfat,
baferguano=fosfat

č tutym najtunišcho poručam a maja moji wotebjerarjo to prawo, šo moža šebi hnojne šrědky, wote mje kupjene, darmo na špytowanskej staziji w Borezjach pschepytacž dacz.

M. Lorenz

pschi budyškim dwórniščežu.

Šnójne šrědky móža šo wot něč tež w mojim domje na Hašchiz hažy (Goschwiß) 703 b pódla hamtskeho hetmanštwu dostacž.

Jutšje, njeđzělu, kolbafšywufulenje we Wuježku. Ruska, piwarški mištr.

Ša moje kolonialtworowe khlamy pytam jeneho šerbštej rycze móžneho

wučězomnika.

Hermann Kunnack.

Jedyn šylny hólčez móže jako mlynški a pjeťarški wučězomnik šastupicž w bělohorskim mlynje pola Wóšporka.

Šerbska hólza, kotraž šo ša šwinski hólzu hodži, wot šwěru kšesćizjanskich sprawnych staršich, kaž tež tajta domška hólza, móže č 1. oktobra t. l. dobru šlužbu na rycěžkuble Sarycžu dostacž.

Kiž wo tajtu šlužbu rodži, ma šo šama přjódštajicž. L. Fiedler.

Jedyn psyk, mały shtuz, č marku a pranzom je šo w Ketzlach šaběžal. Tón šam, kotremuž je šo pschidač, njech jón ša dobre myto na knježim dworje w Barče woteda.

Jedyn pschedesčiznik (Regenschirm) bu šobotu, 7. julija, pschěd šwontownymi lamštimi wrotami na ławzy namaťany a je šašo dostacž pola Wehliz w Małych Debčezach.

Šarěženu šobotu, 7. julija, bu na pucžu wot Budyšina hač č półvermagazinej na delnjohórczanskim šusšesju jedyn zylindrowy čašnik (Cylinderuhr) šhubjeny. Šprawy namaťat njech jón we wudawańni „Serb. Nowin“ ša dobre myto woteda.

Wšchěm šnatym a pschěželam najpodwolnišcho č nawjedženju dawamy, šo je 12. julija 1877 rano w 3 hodžinach Wóh tón Knješ

Handrija Augusta Gruhla

w Małesčezach po krotkej šhorosčiji čizšče domoj do wěcznosče pschěšadži.

Šeho šmjerne čžěto budže jutšje, njeđzělu, 15. julija, popođbnju w 3 hodžinach šhowane. Šrudna sawostajena macž a šotry.

Štwórtlétna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čisto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 29.

Sobotu, 21. julija

1877.

W u p r ó š d n j e n e

je druhe statne wučeršće město pschi schuli w **Katezad**. Kollator: najwyšššcha schulsta wyschnosć. Dohody wobsteja wysche starobneho pschidawka f 840 markow fixa, 36 m. ša jenu wjazyhodžinu, 45 m. ša wučzbu we wudokonjazej schuli a 90 m. bydlenšich pjenješ. Samotwjjenja wo tuto město maja šo hač do 10. augusta na podpisaneho wobstaracz.

W Budyščinje, 18. julija 1877.

Kralowški wokrješny schulski inspektor.

Dr. **Wild.**

Swětné podawki.

Němske kježorstwo. W Draždžanach bu „sakška wustajeńza wupłodow wumještwa, wědomnosće a industrije ša młodžinu postajenych“, 15. julija wot ministra kultuša Dr. Gerbera w pschitomnosći wjele wošebnych knježich wotewrjena. Wotpohladanje wustajeńzy je, starschim a wučerjam wschomóžno dospólny a rošwuczazy pschegrad teho dacž, tajke šu šřědki, kotrež maja duchownym a čžělnym potrebam młodžiny škužicz. Tež móže kóždy na tutej wustajeńzy pschirunacz, hačž šu pomocne wězy, pschi wotčehnjenu a rošwucženju młodžiny naložowane, tež wo prawdže k temu dosčž kmane, abo hačž šu jene lěpsche, byžli druhe.

Kral Albert a jeho wyššota knjeni mandželška, kralowa Karola, nětko na šwojim lětnim hrodže w Pirnje pschěbywataj.

Infanterieregiment No. 102 směje šwoje nashymške regimentške šwuczowanja wot 17. hačž do 24. augusta pola Žitawy a infanterieregiment No. 103 wot 22. hačž do 27. augusta pola Budyščina, wobaj w hromadže pať šwoje brigadške šwuczowanja wot 28. augusta hačž do 1. septembra w budyškej wofolnosći.

Tak mjenowane detašementške šwuczowanja směje 2. infanteriebrigada No. 46 (to je: infanterieregiment No. 101 a 102) wot 6. hačž 8. septembra na lěwym brjohu Kobja pola Pirny a to f brigadyštabom 23. a 24. kawaleriebrigady, f 1. regimentom hulanow No. 17 a f přėnim polnym wotdžělenjom 2. polneho artillerieregimenta No. 28. — Divisionške manöwry směje infanteriebrigada No. 46 wot 10. hačž do 15. septembra bješ Pirnu a Dippoldiswaldom a to f 45. infanteriebrigadu (f regimentomaj No. 100 a 101, a kaž tež f 1. bataillonom tsělzow), a 16. šo wojazy šašo na dompučž do šwojich garnisonow podadža.

Tak mjenowane sakške albertške towarstwo, kotrež šo we wójnje ša ranjenych a šhornych wojakow stara, w měrnym čžašu pať kšudnych šhornych podpjera abo wothladacz dawa, budže lětsa k lěpschemu šwojeho škutkowanja lotteriju wotdžeržecz a směje šo čžehnjenu wot 3. hačž 15. decembra w Draždžanach. Lošow, kiž šmėdža šo po wschěch Němzach pschėdawacz, budže 200,000 a dobytkow 20,000; kóždy lóš płaczi pať 5 markow. Šłowny dobytk je 30,000 markow hódny a šo ša 24,000 markow w hotowych pjenješach wumėni, je-li šo jón tón mēcž nochze, kotryž je jón dobył. Druhe wjetšche dobytki šu 20,000 mł., 10,000 mł., 5000 mł., 3000 atd. hódne.

Kral Albert je wučerzej Schönherrej w Boberšhawje šaškužbny kšichž špožčič.

Dženša, 21. julija, šo w Sakškej šudniške ferije abo prošdniny šapoczinaja a hačž do kónza augusta traja. W tutym čžašu šo na šudach jenož tak mjenowane nusne wězy wobstaraja.

Wumještkarzej Šnaukej w Małych Drebnizach pola Biskopiz je něchtón nalutowařnišku knižku kranyl, do kotrezej běšche 6000 mł. šapibanych. Žako Šnauť pytny, šo je wobkranjeny, kšwatašche wón do Budyščina, ale šhoni tam na nalutowařni, šo je šebi paduch hižom 3000 mł. na te knižki wupřacžicz dał. Wot toho šu kranjene, njeje hiščje wušlėdžene.

W Serbskim Šohlandže šu šo 13. julija domške a nowo-natwarjena brožeň šahrodniška Šraela wotpalike. — Teho runja šu šo 7. julija wječor w jėdnotej hodžinje domške tkalza Adama we Walddorfje wotpalike.

W Ebersbachu šu pschėd krotkim čžašom šchtyri ludžo na trichiny ššhorjeli. Woni běchu šyre, njewarjene košbaški jėdli.

W Šolbinje běšche šo čžėšla M. C. Adler wóndano wjetował, šo tamniški hat pschėptowa. Žako pať bė hačž do połožy hata pšował, žaneje mozy wjazy njemėjšche a šo se šłowami „nimo je!“ pschėd woczomaj pschihladowarjom, kiž jemu pomhačž njemóžachu, nurješche. Šdyž jeho potom, jako běchu f čžokmom tam pschijėli, hđž bė šo nurik, f wody wuczahnychu, běšche hižom morwy a njemóžachu jeho šašo wožiwicz. Wón bė 34 lėt stary a šawostaji wudowu a 4 džėczji.

Š Barlina pišaja, šo je šo pruski kónprynž se šwojej knjenju mandželškej a šwojimi džėczimi do Ostenda podať, šo by tamniške mórške kupjele wužič. — Němski kžėzor na kupje Mainawje pschėbywalsche a je wón stajnje pschi dobrej štrowosćzi. Wón šo 16. julija wot tam do gasteinškich kupjel (w Awstriji) poda a šo něhdže 10. augusta do Barlina wróczji. W septemburu čže šo w blisťosćzi řeki Rheina na manöwrač 7. a 8. armeekorpsa wobdžėlicž.

Wot dweju noweju němskeju wójnškej kóžow doštanje jena mjeno „Sakška (Sachsen)“ a druha „Bajerška (Bayern)“. Budžetej to dwė je želesom wobbitej fregacze.

Šyđženja pišachmy, šo je pschėdawanje koni do zupnych krajow šakafane, šo pať ma kanzler Bismarck poknomóž, tajke pschėdawanje we wěštych padach dowolicž. Šižom nětko je widžecz, šo f tej ša-

kašnju tak slě mēnjene njeje, pšchetoz konje, kotrež t wojerstw u fmane njejsu, smēdža so pšches nēmste mješy pšchedawacž, kaž shtonjenje wuczi. S teho pak je spōnacž, so wjetč Bismark swēru sa tym hlada, so by wōjsku konje njepobrachowali, hdy by so sнадž wōjn-
ska mobilisazija stacž dyrbjala.

Awstria. Awstriske knježerstwo je pjecza stajnje na to hotowe, so by sferje a lēpje do naležnosćow, Turkowstu nastupacych, skutkowajzy sastupilo. Najprjedy rēlasche, so ma so s awstriskeje strony nēscho stacž a so dyrbja awstrizy wojazy Bosniju a Herzegowinu wobšadzić, tak bōrny hacž Rušoj o rēku Donawu pšchecroča. Ale hižom je so tōjšcho cžaša minyło, so Rušoj na tamnej stronje Donawy steja, a tola njeje so hišcže ani jedyn awstriski wojač w Bosniji abo Herzegowinje pokasač. — Potom wschelate awstriske nowiny wudawachu, so so s awstriskeje strony s najmjeišča tehdy nēscho stanje, hdyž su Rušoj pšches balkanske hory pšcheschli. Ale nimale tydžer je so hižom minył, so Rušoj s džela hižom w Rumeliji, to rēka, w tej krajiny steja, w kotrež Konstantinopol leži, a tola njeje so teho dla hišcže žadyn awstriski wojač hibnył.

Awstriske knježerstwo a wošebje wuherste ministerstwo by wschač radlubje nēscho pšchecziwo Rušam cžiniło, a tež t temu pak wjetč e pak mjeišče pšchihoty cžini, ale hdyž ma so pšchihot sčoncžnje do skutka wobroczić, dha pak so ničo njeistanje. A cžeho dla niž? Teho dla, dokelž w Awstriji pjenjes t wōjnje nimaja a so tež boja so by jim sнадž Bismark wōjsko do Cžech pōstač a italske wōjsko do Dalmazije pšchischto, hdy by awstriski kžezor Rušam jich dželo w Turkowstej skahčž chžył.

A wysche teho dyrbi awstriski kžezor tola tež wopomnicž, so ma na 20 millionow Sšlowjanow w swojim kžezorstwje, kotřiž wschitzy — kžiba s wuwacžom Polakow — sa dobycže ruskeje brōnje so modla a bychu jara sa sčowali, hdy bychu teho dla marschitowacž dyrbjeli, so by so Rušam sčłoda stala.

Druhe nowiny powjedaja, so chžetej Awstria a Jendželska swjast pšchecziwo Rušowstej sčžinicž, hdyž tež niž wōjny dla, dha tola teho dla, so chžetej potom, hdyž ma so mēr wobšantnyčž, pšchecziwo Rušowstej rycžecž a dželacž. Ale to wschač su tež hoče blady; pšchetoz pšchede wschitkim so prashča, hacž budže šebi Rušowsta komu do swojeho mērcžinjenja rycžecž dacž, a hdy by tež druhich wjetčow radu pšchipuschčžila, dha budža wēcže nēmste a italske a sнадž tež franzowste knježerstwo na ruskej stronje stejecž

Duž šebi myšlimy, so budže drje awstriske knježerstwo wjele rycžecž, ale malo cžinicž.

Jendželska. Wschelate jendželske nowiny powjedaja, so ma jendželske ministerstwo to wotpohladanje, Konstantinopol wobšadzić, hdyž Rušoj Turkow tak sbija, so dyrbja so cži pōbdacž. Spomnjene nowiny pak tež pšchistajaja, so Jendželcženjo potom Konstantinopol ani Rušam ani Turkam njewudadža, ale so jōn tak dolho w swojej ruzy wobšhowaja, hacž budže kongreš europiskich wjetčow postajicž, sčto ma so s tutym wāžnym mēstom stacž.

To je lohko mōžno, so ma jendželske ministerstwo tajke wotpohladanje, ale hacž so jemu to radži, sčtož šebi žada, to je tola jara njemēste. So wone na nēscho tajke mēri, hodži so wēricž, pšchetoz t jendželskim wōjnskim kōdžam, kotrež hižom njedaloko Konstantinopla stejachu, je jich tam w nowšchim cžašu sašo nēscho pšchijēto.

Italia. Italske nowiny powjedaja, so so italske ministerstwo na to hotuje, tak mjenowany albanesiski brjōh adriatskeho morja

a wošebje pšchistaw (Šafen) mēsta Antirvari wobšadzić, hdyž Rušoj Turkow tak poraža, so turkowste kžezorstwo rospanje.

Rušoj krej a pjenjes na to waža, so bychu kšchecžijanow wot turkowsteho pšchaha wumohli, a pšchi tym hišcže žaneho šłowa prajili njejsu, sčto chžedža sa to mēč. A Stalszy, kiž ani kroschit pjenjes ani kapku krwē na to wāžili njejsu, chžedža křuch Turkowsteje lapnyč, a Jendželcženjo, kiž so sa lēpsche turkowskich kšchecžijanow na žane wachnje starali njejsu, ale su jim wjele wjazy sčłodžili, bychu nēt sa to Konstantinopol wšali.

Ale to drje so najkřerje tola njeistanje. Wone je hižom hānibnje došč, hdyž chže Jendželska Egiptowstu do swojeho wobšedženstwa wšacž; ale njech šebi ju wōjnje, dokelž chže ju tannemu, wot Turkowsteje wotwišnemu, mēstokralej, tak rjež, wotkupicž.

Franzowska. W tutym kraju so w tu kšwilu mulke pšchihoty na nowowolby šapōšłanzow druheje komory cžinja. Pšchetoz po tym, kaž wolby wupanu, so stanje, so drje Franzowska hišcže republika wostanje, ale mōže so tež stacž, so so do kralestwa abo kžezorstwa pšchewobroczi.

Rušowska. Ruski lud, kotryž bēsche s wōjskom a wošebje s nawjedowarjemi ruskeho wōjska, w asiatskej Turkowstej wojowazeho, počač jara njespokojny byčž, je so nētlo sašo smērowač, dokelž je powjesčž pšchischla, so su so tam Rušoj sašo pšchecziwo Turkam stajili. Tola staj general Kravcženko a Boris-Melikow wotšadženaj. — Turkojo, kotřiž bēchu twjerdžišnu Bajazet, wot Rušow woblehnyli, su wot ruskeho generala Tergušaowa wotbiczi a Kardahan maja Rušoj tež hišcže w swojej ruzy, so woni po tajkim žanu twjerdžišnu sšubili njejsu, ale su jenož wot woblehnenja Karša wotšupicž dyrbjeli.

Na žně.

Wōšbēhi dha so moja dusča!
Wšcho, sčtož wuhladach, to šłučka
Wohu knjejeje wjeršcnemu.
Wola, šahrody a luki
Da pak Wōh do twojej ruti,
Spōsnaj Wōžu dobrotu!

Wē tež ty to šymjo wōšnył
A s tej nadžiju so wōšnył,
Wot jernow dom plōdy bracž;
Tola by wšcho kōnž cži wšalo,
Šhnilo, šwjadło, wupadato,
Nodžnył Wōh cži wjedro dacž.

Nētlo, hdyž so blido křyje,
Hdyž so w žylym kraju žnjeje,
Džezž so kōša namala:
Ze tež cžaš na Wōha špomnicž,
„Dar je jeho“, šej wopomnicž,
Niž domšhowacž bjes džata.

Lēpje hacž nan na tym šwēczi
Wobšlara šej lube džēczi,
Wē Wōh wschitkich šejwicz.
Duž mam dowērenje t njemu,
Chžu cžesčž wschitku datacž jemu,
Šorzy džat jom' wosščēricž.

Žel tež je mi hrosnoh' šłuda,
Dokelž wschēdnje wjele luda
Tvoje wjedro mištruje.
Ty, kiž kōžde šłowo šhischisch,
Wōžo, šlych a dobřych šhycžisch,
Placžisch dobre jim sa šle.

W pšchishłowach tež Salomona (3, 9 a 10)
Šjewisch šjawnje, kač so kšowa,
Tak so brōžnje polne su:
„Wōha cžesčž wot twojoh' kubia
Wot wšchch prēnicžtoro“ su šłowa,
Kotrež wērne wostanu.

Ze Serbow.

Ś Budyſchina. Śańdzenu wutoru popoſdnju w dworje tudomneje leżomnoſcze czo. 688 nětotre džęczy pſchi hromadže drjewnow, ſpediteurej Grafej ſluſchazych, hrajachu a bjes nimi tež jeho 2lętny ſynt. Žaſo jene wjetſche džęczo na te drjewna ſalęſe, ſo by ſa ſpomnjeneho hólčęta jene kopjeno ſ worjeſchiny wuſchęcipnyło, ſo jene drjewno na poſleńſchego wali a je ſaraſy.

— Na ſhromadžisnje budyſteho diöceſańſteho wotrijeſa, kotraž ſo ſańdzenu wutoru 17. julija w ſali noweje meſchęzanſteje ſchule w Budyſchinje pod pſchedſybdſtwom t. zyrkwineho radžicęzela Šchmidta wotdzerža, bęchu wſchitke zyrkwinske prjödſtejerſtwa ſaſtupjene. Žaſo beſche t. zyrkwiny radžicęzeli ſhromadžisnu ſ modlitwu wotewrit a ſo jena khęrluſchowa ſchtuęza wuſpęwala, dzeržeſche wón rjannu, wutrobu hnujazu rycę. Potom ſhromadženi knjeſej krajskemu hetmanej ſ Weuſt ſa to, ſo bę wón tež na ſhromadžisnu pſchicęhoł, ſwój džak na to waſchnje ſpõſnacę dachu, ſo wot ſwojich ſtolow poſtanychu. Na to dawaſche t. farať Kauffeſer jara ſajimawu roſprawu wo dotalnym ſkutkowanju zyrkwinskich prjödſtejerjow a po nim rycęſche t. Maſhn, duchowny pſchi khoſtarni we Waldheimje wotym, ſo bychu ſo zyrkwine prjödſtejerſtwa tež wo tych ſtarať, kottij po wotbyczu ſwojeje ſchtraſy ſ khoſtarnje domoj pſchidnu, a jim w tym pomozni byke, ſo bychu jim džęlo wobſtaracę pytať a jich tať wot noweje nuſy a wot nowych pſcheſtupjenjow wotdzeržať. W tutej naležnoſcęi bu wobſantujene, ſo bychu wſchę jenotliwe zyrkwinske prjödſtejerſtwa tu węz do wuradžowanja wſaťe, po cęimž chęze diöceſańſki wubjerť tu węz do ruki wſacę a ſo na towařtwa, ſo ſa domojpuſchęzenych khoſtanęow ſtaraťe, dalſchego ſkutkowanja dla wobrocęicę. — Dolełž bę ſo bjes tym cęaſ minyť, njemõžęſche t. farať Weęta ſwoju roſprawu wo ſkutkowanju prjödſtejerſtwa miſchakſeje zyrkwije w Budyſchinje, tež na dženſkim porjadku ſtejazu, dzeržęcę a ſmeje ju haťke na pſchichodnej diöceſańſtej ſhromadžisnje.

— Naſch ſerbski krajan, knjeſ Wudowjeńž ſ Wekeje Ğory, nětko profeſor na gymnafiju ruſkeho meſta Woſogdy, je na nělotry cęaſ na wopytanje ſem pſchijęť, a druhi prjedawſchi naſch ſerbski krajan, knjeſ Ğanſki, je ſa profeſora na waſilewſkim oſtrowje w Petersburgu pomjenowany.

— Łužisťe ratarſke wotrijeſne towařtwa da 20. auguſta t. l. pruhowane pluhow w Biſkopizach wotdzeržęcę a buđža tam tajke pluhu pruhowane, kotrež towarjo abo ſnadž tež tajžy poſcęetu, kiž ſ pluhami wifuja.

— Budyſki ſedlarſki miſchtr Šchmauę je 14. julija ſwój 60lętny meſchęzanſki jubilej ſwjećik, pſchi cęimž jemu wyſche druhich pſchęcęelow a ſnatych tež knjeſ meſchęzanofſta Võhr a pſchedſyda meſchęzanſkich ſaſtupjerjow, knjeſ banquier Reinhardt, ſbože pſchęjeſchaj. Mluziſťe ſpęwanſke towařtwa, kotrehož najſtarſchi ſobuſtaw wón je, jemu ſaſtanicęto ſpęwafche.

— Dotalny wyſchſchi wučęeť na realnej ſchuli w Annabergu, knjeſ E. W. Mättig (rodženy we Wujeſdže pola Ketlic), je jaťo tajki na realnu ſchulu w Döbelnje powoľany a tam w tutych dnjach ſwoje meſto naſtupi.

Ś Ğornjeje Ğorki. Tudy je ſo 11. julija popoſdnju papjerniſki džęlacęeť G. Ğneuf w cęęžlich myſlach wobwęſnyť. Wón bę 32 lęť ſtary a ſawoſtaji dwę džęſcęi.

Śe Śkõneje Worſchęze. Na tudomnych leżomnoſcęach bu 13. julija popoſdnju jedyn něhdže 40 lęť ſtary cęłowjeť wobwęſnjeny namaľany. Po jeho draſcęe ſdaſche ſo proſchęeť bycę.

Ś Ğokowa. Tudy padže 9. julija jedyn 1lętny hólčęz do jeneje hrębje a ſo w njeje ſatepi.

Ś Klufſcha. Po węſtych powjeſcęach je naſch diafonuf, knjeſ Urban, ſa ſararja w Raudentranzu pola Eibenſtoťa deſignirowany a je tež tajke pomolanje pſchijaj.

Ś Pluſnikęz. W nozy wot 12. t 13. julija je ſo na tudomnych leżomnoſcęach ſajma, naſchemu knjeiſtwu ſluſchaza a něhdže 1800 centnarjow ſlomy wopſchijaza, wotpalita. Dolełž ſama a wot pucęow ſdalena bjes Pluſnikęzami a Budyſchintom ſtejeſche, njeje ſnate, kať je ſo ſapalita.

Śe Saręcęa. Naſch dotalny ſchulſki wikaſ, knjeſ Ğ. Wabiť, bu pjatť 13. julija wot knjeſa wotrijeſneho ſchulſteho inſpektarja Dr. Wilda ſa naſchego ſtatneho wučęerja ſwjedęenięy do ſwojeho ſaſtojſtwa ſapokaľany.

Ś Lipicęa. Pjatť, 13. julija, dolođnja w broźni tudomneho žiwnoſcęerja Ğana Thomaſa woheń wudyri a wyſche njeje tež domſte a hrõđž do procha a popjeťa pſchewobrocęi. Kať je woheń wuſchoł, njeje ſnate.

Ğijalka — lubęcęzka.

Šcho kwęťka mi pomha
We ſuſhodſtwje tam,
Ğdyž nimam ju doma
We ſahrodže ſam!
Ğaj, kwęťka tať rjana,
Ta wurudži mje,
Wõm, doma wſchaf žana
Mi njeſatęęe.

Ğaj, kwęťka tať miła,
D ſijalka ty!
Njech ſwęť ſo tež dęiwa,
So luba mi ſy,
So radoſę ſy moja
W ſpanju mój hõn
So lubõnoſcę twõja
Ma we mni ſwój trõn.

Ty cęiſha a merna
W jednora ſy,
Kaž ſprawna, tať ſwęrna
Šy jenięęy ty.
Ğacę wot tebe runje
Šym ſdaleny ja,
Njech węſſicęki žurje
Čęe woloſchęja.

Ğdžež žõrleſchõ ſchucęi,
Tam popoſthacę dęi,
To ſpõſnacę cęe wucęi,
Kať luba ſy mi;
Njech rõža cęi praji:
Je ſawęcęene,
Wõn lubõcę cęi Ğaji,
Wõn ſwęrnõ cęi je.

Šnadž ſahwita junu
Ta hodžinka mi,
So mjelęzo ſo ſunu
Do ſahrody cęi,
Čęe woſmu na ruży,
Čęe woloſchuju
W poſtranu duży
Čęi wutrobicętu.

Bõn rudžit ja węſęe
Wiaž njebhč ſo tu,
Wych ſpęwal na meſęe
Tať ſ wjeſetofęu:
Šym w ſahrodže pobyt
We ſuſhodſtwje tam,
Šeje ſijalku dobyť —
Nęť wjeſele mam.

Brandibor.

Wõjniſťe powjeſcęe.

„Ruſojo ſteja 15 mil wot Adrianopla a 45 mil wot Konſtantinopla, to je 5 dnjow marſchirowanja wot drugeho a 15 dnjow marſchirowanja wot pręnjeho hłowneho meſta turkowskeho kęęorſtwa. Šchtož je w ſwojim cęaſu (1827) ruſki general Dibicę haťke po dwęlętnym wojowanju doſahnyť, to je wot něcęiſchego ruſkeho wõjſta hižom ſa tſi meſžazy dozpite.“ Tať piſajaja jene winſťe nowiny wot 18. julija a je wſcho węrnõ, ſchtož praja, pſchetož Ruſojo ſu 13. a 14. julija balkanſke hory po tať mjenowanej ſchiptowſteje wuſcęinje pſchęecęozili a hižom w rumeliſtej plõninje ſteja.

Druha wažna węz, kotraž je ſo t lępſchemu ruſkeho wõjſta ſtaťa, je ta, ſo ſu wõndano turkowsku, na brjõhu Donawy ležazu twjerdžisnu Nikopoli dobyli. To je ſamo na ſebi wažne, ale pať tež pſchęe to hiſchęze wažniſche, ſo

maja Ruškojo nětko hižom nimale schěsč mil turkowskeho brjoha rěki Donawy w swojej mozy, tak so jim Turkojo nětko na žane waschnje mostytwarjenje, marschirowanje a woženje psches Donawu sadžewacž njemóža.

W nastupanju twjerdžišny Nikopolis wšchelafe nowiny pišaja: Džewjaty ruski armeekorps, wot generala Krüdenera kommandirowany, 15. julija wječor na Turkow, s wonka twjerdžišny postajenyh, nadpad sežini a jich k temu nufowasche, so dyrbjachu do twjerdžišny zofacž. Ruškojo potom 16. julija rano Nikopolis kolo wokoło woblehnychu, a dołho njetrajese, dha so Turkojo na hnadu a njehnadu poddachu. Ruškojo šu tam dweju paschow a 6000 muži wójska jatyh wšali, tež šu jim tam 40 kanonow, dwaj monitoraj (železnej wójnškej kóždi), wjele wójnškeje potreby a tójšcho zyroby do ruki panyke.

W Petersburgu je tuteho podawka dla wot ruskeho generalneho staba 16. julija posdže šlědowazy telegramm dostaty: „Šo šurowym wojowanju, kotrej šo 15. julija rano w 4 hodžinach sapocža a hacž do nozy trajese, je šo Nikopolis bjes wuměnjenjow 16. julija rano poddal. Naschi wojazy šo s najwjetschej wutrobotoscju bijachu a jene wobtwjerdjenje po druhim dobychu. Dvaj paschi a 6000 wojašow nam do ruki panychu atd.“

W Dobrudzi šu šo Ruškojo tež hibacž pocželi a hižom k tak mjenowanemu trajanskemu našypej pschicžahnyli. Turkojo tam wšchudžom pschod nimi czěkaja a šu tež spomnjene wobtwjerdjenje bjes wšcheho wobaranja wopušcžjili, tak so móžachu je Ruškojo bjes sadžewka wobšadžicž.

Psches balkanske hory wjedu někotre wuske pucze a mjenuje šo jedyn wot nich schipkowska wuscžina. Wot Tirnowa hacž do Gabrowy je dobry schušej, tam paš wón fastanje, a jenož hubjeny wuski pucžik, něhdže 6 hodžinow dołhi, do Kasanlyka wjedže. S tuteho měšta potom šašo dobry schušej do Adrianopela a dale do Konstantinopla wjedže a je to po prawym najkrótschi pucž s Bolharsteje do turkowskeho hłowneho měšta.

Šewak šu tež hišcžje tji druge pucze psches balkanske hory, kotrej tak wuske njejšu, kaž schipkowska wuscžina a je Ruškojo drje tež bóršy do swojeje ruki dostanu, so bychu po nich kanony wošcž móhli.

Schož pschekhód balkanskich hor po schipowskej wuscžinje nastupa, dha telegrafirowachu s Tirnowa 15. julija: „Prjednje wotdželenja ruskeho wójska šu 13. julija wječor w 6 hodžinach Balkan pscheschli a njeje šo pschi tym ani jedyn krócž wutšlěko. Šopoldnju 14. julija general Gurko Rhanšioj wobšadži, hžjež 300 turkowskich wojašow stejachu, kotřiž paš, jako Ruškojo na nich nadpad sežimichu, hnydom czěkachu a to k ranju na wješ Konaro.

Wschitke bolharste wšy a města, s kotrychž šu turkowszy wojazy wustupili, šo wot jich wobnylerjow wopušcžjeja, kotřiž se šwojimi smachami a se šwojim škotom k twjerdžišnje Schumla czěkaja, tak so je tamniška dróha wšcha s nimi napjelnjena. — S Tirnowa paš pišaja, šo šu šo tamniški Turkojo šašo wrócžili, jako bėchu proklamaziju ruskeho kžžžora czitali, w kotrejž wón praji, šo budže kóždy Turka, kž šo podežišnje, w nastupanju žiwjenja a wobšedžestwa šwėru wobarnowany. Turkojo teho dla šwoje mošcheje wotewrichu a džaknu Božu šlužbu ša ruskeho kžžžora wotdžeržachu.

S Konstantinopla telegrafiruja 16. julija: Wšpomnacze ruskich bataillonow, wot Bolharow wjedzenych, je po schipkowskej wuscžinje Balkan pschecročiko a Ženi-Sagra wobšadžiko. (Ženi-Sagra je městachko, s kotrohož železniza do Adrianopla a dale do Konstantinopla wjedže. Duž je direktor rumelskich železnizow do Adrianopla pschijel a dawa wšchě wošy, mašchiny atd. do Konstantinopla a wokolnosče wotwojesč, šo bychu Rušam do ruki njepanyli.) — Turkojo šo nato hotuja, Rušow, kž Balkan pschecročichu, sferje a lėpje nadpanycž, ale w tu khwilu hišcžje žaneho wójska nimaja, kotrej bychu pschecžiwu nim pššlacž móhli, a posdžišcho budža Ruškojo hižom tak šylni, šo Turkojo pschecžiwu nim wustupicž njemóža. W Konstantinoplu je wšcho w najwjetschim strasche.

Madžarski general Rlapfa, kž w turkowskej šlužbe stejese a hišcžje stej, turkowske naležnosče derje šnaje. Duž móžemy jeho šłowam w nastupanju Turkowske trochu wėricž. Wón paš je wóndano rozprawnikaj kólustich nowin prajit: Mi šo šda, šo je Turkowska hižom nětko wóynu pschėhrafa. Balkan, tole najwubjernišche wobtwjerdjenje, je šhubjene a wulku bitwu bicž, k temu Turkojo wjazy dosčž mozy nimaja, a je-li šo šo na bitwu šwaža, budža šbicži. Šich wulke twjerdžišny Ruschczuk, Silistriju a Schumla, w kotrychž a blisťo kotrychž Abdul Kerim turkowske wójsko džerži, Ruškojo bóršy žyle wobeńdu a s tak šylnym wójskom woblehnu, šo móža druge šylny wójsko na Adrianopel a Konstantinopel pššlacž. A w Rumeliji budže jim Suleiman-pascha lėdy 30,000 muži napšchecžiwu stajicž móž, to rėka, hdyž šwoje wójsko rucže dosčž hromadu šwjedže. Duž budže sultan najšterje bóršy wo mēr prošycž abo šo se šwojim wójskom do Asije pschėhđlicž dyrbcječž, šo by wot tam s Rušami wóynu wjedł. — To je mēnjenje generala Rlapfi.

Ruškojo šu tež Šamboli wobšadžili a s tym schušej, kž do Adrianopla wjedže, do swojeje ruki dostali. Abdul Kerim nětko s Rumelije žaneje zyroby wjaz dostacž njemóže. — Reuf-pascha šo s Rušami w Rumeliji bje. — Ruschczuk je wot Rušow woblehnyeny a woni pola Nikopolisa nowy most psches Donawu twarja. — Čžorna Woda a Rüstendže je w jich ruzy.

P ř i l o p k.

* S Budyšchina. Šchtwórtk, 19. julija, šo hosčėnžarjej Šanselaj s Minakata, s někotrymi ludžimi s města domoj jėdžazemu, konjej pschi schulskich wrotach špššschichtaj. Pschi tym bu

Gänselej noha wuwinjena a dželačzerjej Miklej głowa lohto ranjena a jeho hyn tež wobškodženy, Gänselowa škužobna džowka je pak čžežke a straschne rany dostała a šu ju pjecza do budyškeje hojejnje donješli.

* W Oberoderwitzu je 17. julija bšyft dwójzy dyril a to přeni krócž do domstich thěžkarja Wünsche, kotrež šo tež bóršy palachu, tola šo jenož třecha wotpali. Druhi krócž dyril wón do dwora kublerja A. Briehsa, njeje pak tam žaneje škody nacznit.

* W Leppersdorfje pola Mabeberga stej šo w nozy wot nje-džele k póněželi dvě burskej kuble a dwaj thěžkaršaj domaj wotpalikoj.

* W Dittersbachu je 17. julija pšchipokdnju bšyft do kornjemza kublerja Templa dyril a tutón, kaž tež bróžen a kólnju do procha a popjela pšchemobrocžil.

* S Voigtlanda pišaja, šo je tam w nozy 8. julija wjestschi džel bėrnow šmjeršnyk, tež w Elsteru bė pšched někotrymi dnjami tajka šyma, šo je tam w nozy mjeršnyto.

* W nozy 14. julija bu w Šchorjelzu wudowa C. w jeje wobydlenju šadajena namařana. Wobšedžet thěžje je, kaž praji, ju wofačž bšyřhař, njeje pak dale na to teđžbowař. Dofelž škónzowana wjele pjenješ wobšedžesche, šo šda, šo šu ju rubježnižy škónzowali. Ženeho čžešliskeho, na kotrehož tufaja, šu do jařtwa thknyli.

* W Zaworniku njedaloko Šchorjelza je w tutym lėče hižom dwójzy woheř wudyřil. Dofelž tuta wjeřta na horje leži, ma wona jara mařo wody a dyrbja šo tam teho dla tajkeho nješboža jara boječž. Pšched krótkim čžařom tam listy namařachu, w kotrychž nětajki škóřtnik hrožesche, šo wo wšy bóršy šařo woheř wudyři, a hacž runje teho dla burjo štraže w nozy wuřtajichu, šo tola Stöckerez brožnja a Seeligež kubřo wotpalisčtej. Šdy by šo tola radžiřo, škóřtnika popanyčž, šo by šo dalřcha šškoda nještała.

* W Nieheimje pola Hörtera we Westfalškej buchū pšchi nje-wjedrje, kotrež 7. julija pšches tutu wjeř čžešnjesche, tjšo ukodži ludžo, kotřišž bėchu deřchča dla pod jenu lipu čžeřnyli, wot Božeho njewjedra šaraženi.

* Na knježim dworje we Wessinu (w Meklenburgškej) wudyři 11. julija w nozy w 1 hodžinje we woczėřni woheř. Była woczėřnja a wokořo 1000 woczow je šo pšchi tym špaliko. Někotři šebi myřla, šo je woheř šařoženy.

* S Mnichowa (München) pišaja, šo je šo tam 11. julija jena nowatwarba powalika, pšchi čžimž buchū 4 dželačzerjo šařšypnjeni. Twarřki miřchtr je teho dla čžeřnyř.

* W Mnichowje buchū 17. julija nowobite 50-nowarje wudate. Wone maja, šo bychu šo wot 10-nowarjow lėpje rořesnali, na kóždym bokū dubowy wėnz, čžeřož dla stej thěžorřki hodlet a piřmo „50 pjenjeřkow“ wjele mjerřschej, hacž na 50-nowarjach, hacž dotal wudatych.

* We wulkim džele Šchottlandškeje šu 14. julija tajki šylny řitwł mėli, šo buchū žita jara wobškodžene a šynowe žně nimale žyle řnicžene.

* S Wina pišaja, šo w Ruřšowškej wjele lėt tař rjane žně njeřšbu byře, kaž tuto lėřo, tola njeje želeřnižam móžno, teřto žita, kaž šo pšchiwjeře, do kraja wuwješčž.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanř Depla. Nicžo lėřsche, hacž duřchna řuřo-džinka!

Mots Tunka. Šm, to wřřhař móže kóždy prajicž, ale řčto dha mėniřch?

Š. D. Nő, w jenej wjeřzy je holza, kotraž je řebi wot řwojeje řuřhodžinje šchorzuch požečřila a něřto kóždu njedželu hordže ř nim ře miřchi řhodži.

M. T. Njeje dha řebi jón řuřhodžinka řařo žadařa?

Š. D. Ach, wona drje by to čžyřla, ale dofelž je tajka dobročřiwā wutroba, dha čže wotečžafacž, hacž jón ta holza řama pšchinjeře.

M. T. Ščto dha řewař wo tej holzy praja?

Š. D. Ženicž řo čže.

M. T. Ach, to čže řo drje kóžda, ale řo by hólzow ř wofnami mits řkapařa, kaž tamna, to drje tola lohzy žana nječžini.

(Přchipóřřłane.)

Se Šserbom. Se žadořčžu řhadamy rořprawje wo Ruřřchaniřkim miřionřkim řwjedženju napřčečřiwō, řiž je řo w kóždym nastupanju tař jara wořebnje radžil. (K. rořprawnik je njenadžuřžy řapučowacž dyrbjal; duž je řo nam ř družeje řtrony rořprawa pščečřeniwje řlubila; řa tydžet ju nadžiomnje pšchinjeřemy. Redakčija.) Tež prořřny wutrobnje, řo čžyřłoj wobaj řř. řwjedženřšaj předarjej, ř. archidiafonuř Šuda ř Lubija a ř. řarař Ruřiza ř Wjelečřina, řwoje řrařne přėdowanje wotečžiččečž dacž.

Cyrkwinske powješće.

Wėrowani:

Pėřrowřka žyřkej: Šandrij Šėřta, čžeřla w Budestezach, ř Minnu Clementinu Rařliřez.

Kařoliřka žyřkej: Anton Mauder, řabriřřti dželačzer w řajnizach, ř Marju Grařez tam.

Křćeni:

Pėřrowřka žyřkej: Ořkar Kurt, řana Korle Moriza Šersdorřa, polizařřkeho řařtořnika, ř.

Miřchaliřka žyřkej: Erřřt Wjedriř August, řandrija Buřcha, dželačzerja na dworniščečžu a wobydlerja na řidowje, ř. — řanja Marřha, Gustawa Wdolřa Deuřřčera, řrawza a wobydlerja w Dobruřřchi, dž. — řana Marja Marřha, njemandž. dž. na řidowje. — řana řheresia, Augusta Mėřřcha, řiwnořčzerja-najeřika w Delnej řinje, dž. — řan řuriř, řėřta Wöřuwėřa řänřela, řhežerja a wóřřti na řidowje, ř.

Kařoliřka žyřkej: řawol Korla, řosefa Augusta Englera, wučzerja tudy, ř.

Zemřeči:

Džet 5. julija: řřeta řana Marja, Korle Wylema Watwiza, dželačzerja a wobydlerja, dž., 11 m. 9 d. — řana Augusta, řandrija řajesčha, řabriřřkeho dželačzerja a wobydlerja na řidowje, dž. 18 d. — ř., řendriř August Wučzer, řhežer a murjer na řidowje, 39 l. 5 m. 14 d. — řarla August Marčřin, mėřchčžan a myřlarřki miřchtr, 75 l. 9 m. 10 d.

Wlacřina žitow a produktow w Budyščinje 14. julija 1877.

Žitowy domoř: 3763 mėchow.	Na miřach		Na bursy	
	wot mt. np.	hacž mt. np.	wot mt. np.	hacž mt. np.
Přčhenza 50 kilogramm	12 50	13 93	13 10	13 99
Rožka = = ...	10 12	10 50	10 12	10 44
řecžmjen = = ...	8 33	8 69	8 33	8 69
Wowř = = ...	7 60	8 —	7 60	8 —
řróh = = ...	—	—	—	—
Wofa = = ...	—	—	—	—
řapř = = ...	—	—	—	—
řařty = = ...	12	—	—	—
řejduřčha = = ...	16 25	—	—	—
řėrnj = = ...	2 50	3 —	—	—
Wutra 1 = = ...	2 20	2 50	—	—
řazyňo 50 = = ...	3 —	4 —	—	—
řřłoma 1200 pt.	24 —	30 —	—	—

Skladnostna kup.

5 | 4 | **schërofi cziſcheżany barchent,**
zyle czeżku a barbunjepuſcheżazu tworü, porucza, taſ daloko hačž ſnadny ſklad
doſaha,

stary ſobcz po 28 np.

Julius Hartmann Sohn
na rözku mjaſoweho torhoſcheża.

W domje knjeſa pſchefurza Noacka na žitnej haſy 52

porucžam

ſteppowane frywadla (Steppdecken) meſto poſleſheżow po 7 markach a drożſcho,
ſa khorych w lëczu jara ſpodobne;
dželbu ſomotowych jacquetow wſchelakich barbow a maja ſo njedzëlu tunjo
pſchedacz;
jacquety po mërje ſo w krótkim czaſu tunjo a derje pſchiſtejaze ſeſchija; ſ do-
bom porucžam ſwój wulki ſklad hotowych jacquetow (žafetow) wſchëch barbow
a tkaninow jara tunjo;
fattuny po 20 np. a drożſcho stary ſobcz, pifeje, perſale, pladowy drill ſa kſo-
lowy, turnſte ſutna ſchëſcz wſchelakich barbow;
rubiſcheża thibetowe, kattunowe, židžane a wolniane w zyle nowych muſtrach;
tkaniny ſa loža $\frac{6}{4}$ ſchërofe, czeřwjene a bëfe, stary khocz po 25 np. a drożſcho,
bëfe w pifeju, damaſtu a ſmuhatym platu.

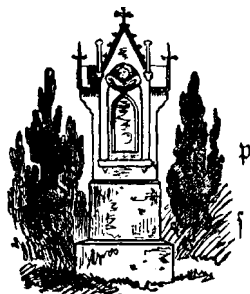
H. Kayser,
na žitnej haſy 52.

Jaquety w trifocze, ſomocze a w židže,

wulka a pſchiležaza ſazona wot 2 tol. = 6 markow a drożſcho.
 $\frac{6}{4}$ ſchërofi kattun barbunjepuſchežaty wot 18 np.,
 $\frac{6}{4}$ ſchërofi pifej " 35 "
wolniane draſtowe tkaniny " 35 "

porucza w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn
póbla hlowneje ſtraže.

J. A. Böhme, reſbar

w Budyſchinje na ſwonknej lawſtej haſy 788
porucza ſo k wudžëlanju

rowownych pomnikow

ſ pëſtowza a marmora.

Spravne poſkluženje a tunje płačžiſny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

Moſtowahi

derje twarjene tunjo porucza

Wilh. Benad, gratokowat
na jerjowej haſy 274.

Wſchitke ſem ſluſchaze porjedženja,
kaž tež porjedženje ſchijazyh maſchinow wón
najlëpe wobſtara.

Cigarry.

Dla pſchepołożenja mojeje cigarroweje fa-
briki pſchedawam cigarry wubjerka a ſtareje
fórmny po jara poníženyh płačžiſnach.

Wubjerkowe 25 ſhtuk ſa 35 np. a drożſcho,
ſo derje kurjaze.

Ernst Künzel
na ſerbſtej haſy, czo. 7, po 1 ſhodže.

Snójne řredki.

Peru-guano,
ammoniak=ſuperfoſfat,
ſtuženü koſczomuku,
tolczënu koſczomuku,
ſuperfoſfat,
baterguano=foſfat

ſ tutym najtuniſcho porucžam a maja
moji wotebjerarjo to prawo, ſo moža
ſebi hnójne řredki, wote mnje kupjene,
darmo na ſpytowanſkej ſtažiji w Po-
morezach pſchepntacz dacž.

M. Lorenz

pſchi budyſkim dwórniſchežu.

Snójne řredki móža ſo wot nëtk
tež w mojim domje na Gaſchiz haſy
(Goſchwiß) 703b póbla hamtiſkeho hetman-
ſtwa doſtačž.

Falenz

w wſchitkich družinach porucza hoſczenjarjam
a ſaſopſchedawarjam w dobrej tworje po
najtuniſchich płačžiſnach
deſtillazja Hermana Kunacka
w Budyſchinje na bohatej haſy.

Syrop

jara ſlódki a derje ſlódžazy, punt po 20 np.
porucza **Hermann Kunack.**

== Słyſchne njedostatki, ==
hluchoſcz wëſcže a doſpołnje ſahoji, jeli
njeje pſchinarodžena,
F. Kattepoel w „Haus, Weſfalen.“

Dinklerowe naturſke hojenje.

ſ wotſtronjenju khorych a ſchłódných, w cžële
težazyh, wutkow (tiž ſu na khoroſežach wina),
budu ja ſobotu, 28. julija, w Budyſchinje
w hoſczenju k „bëkemu konjei“, rano wot 8
hačž popołdnju do 5 hodžin k rycžam. Ja
hoju woczibolenje, hłowubolenje, pihi a
wuhry, czeřwjene w žoldku (wrócjenje),
kožokhorosče (liſhawny), njemóz, rheuma-
tiſmy, tajne khoroſeže, ſaſny, ſchijn-, bróſt-
a khribjetbolenje, ſymne nohi, wicž a
drjenje pſches wotſtronjenje khorych, w cžële
težazyh wutkow.

ſ dobom njech ſo wſchitzy ſtarſchi, tiž ſo
wo lëpſche ſwojich džëčži ſtaraja a je pſchëd
jëtrami, ſcharlachom, woſhypižami, ſaſkami a
wumpjerami wobarnowacz chžëdža, ſ połnym
dowërenjom na unje wobrocža; pſchetož
wobwarnowacz je ložo hačž ſahojicž. Ja
ſwym ſo 25 lët prózował, ſo byh ludžom
pomozny pucz wuſlëdžik a je moje žadanje,
ſo by wón k lëpſchemu cžlowjeſtwa ſlužit.

Fr. Ph. Dinkler

w Draždžanach, Jacobsſgaſſe 5, I.,
naturſki lëkar.

G. Joachim, Atelier sa njebolojne sařadźowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, czyszczenie, sahnacze subyboljenja atd., w Budyschinje, na smutsknej lawskej hařy 120 pola ł. pjeťarja Klingsta. A ryczam wot 9 do 6 hodzinow.

Palenz!

Mój hiżom dawno jako wubjerny a czisze řlodźazy

czisty palenz,

kaź teź wschitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam a sařopschedawarjam poruczejo naspomnam a po najtunisich płaczisnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych wifach.

Mój bohacze řjadowany skład

madopolamow, kretomow, kattunow a módreho cziszcza,

najlěpsche dźeło a barbu njepuschczate poruczam, dokelž řym wořebje tunjo nutsupował, po najtunisich a twjerdných płaczisnach.

M. G. Freyberg

na bohatej hařy 62.

en gros

& en detail.

W nęcziřchich hubjenných czařach řym w někotrych fabrikach

draštne tfaniny

w najnowřichich muřtrach a w dobrej tworje bje-wřcheho brachja jara tunjo kupiř, a poruczam tehodla mój wulźuřchnje řjadowany skład po wořebje tunich płaczisnach. Płaczisny řu psche wřchu męru tunje, ale twjerde.

M. G. Freyberg

na bohatej hařy 62.

We wulkim wupřchedawanju ł „tunim khlamam“ w mjařowej hęczy 1 a 17

řu hiřcće dostacz: dźelba wulkich piřanych dyřsacznych rubiřtkow, řhtuka po 10 np., 25 np. a 30 np., duřent 11 nřł., 27½ nřł. a 32½ nřł.; kattunowe rubiřtko wokolo řhije, řhtuka po 35 np., duřent 38 nřł.; bęke dyřsaczne rubiřtko, 2 řhtuzy 25 np., duřent 12½ nřł.; židźane, thibetowe a mullowe řhawle, řhtuka po 15 np.; bęke žonjaze řchrymphy, por 35 np.; brune a módre žonjaze řchrymphy 45 np.; muřaze řoki wřchęc barbow, řchtrykowane, por 45 np.; teho runja 10,000 metrow barbunepuschczateho kattuna 2 nřł.; piřane žychi 2 nřł.; bęky płat 2 nřł.; trjenřcęza 12 np.; a wysche teho řo hiřcće wjele druhich artiklow po řmęřchnjetunich płaczisnach pschedawa

w tunich khlamach

w mjařowej hęczy czo. 1 a 17 wulke wupřchedawanje.

„Luźičan.“

Časopis za zabawu a powučenje.

Zamolwity wudawař: J. E. Smoler.

Wukhadza kōdu druho sobotu męsaca. — Płaczizna cyłolętnje 1 marku 50 np.

Tutón czařopiř teź w lęcze 1877 kaź dotal wukhadza, a je to hiżom jeho wōřomnaty lęcniř. Čzařopiř pař, kiź wōřomnacze lęc dotko wukhadza, dyřbi tola wo prawdę dobry bycž. A řhtōž Luźičan do rukow wōřmje, mōže řo na męcęze wo tym piřchewęcęcę. Pohladajmy jenož do řandženeho lęcniřa a do přenęeho pokłęta 1877! Wřchelazy knjeza řu do njeho piřali. Tam namakař w kōždym cziřle nastawki we wjařanej ryczi (abo w řhtuczkach) a teź w pęřchej ryczi. Tam řu towařřne, wjeře, řbožopschjaze řpęwy, řpęwy lubořęze, řarowanřte řpęwy, powjeřęze ř ludu, bajki, bařniczi, řpomnjenki na stare czařy, powjedanczka, powjeřęze ř žuřhy krajow, wopiřanja pucžowanjow do druhich krajnow, wopiřanja ř přchirody (natury), wagne řiřty, wřchelake řortne kufki atd. atd. W kōždym cziřle řo nam pod napiřmom „Z Budysina a Luźicy“ powjeda, řhto je w řerbach nowe, a pod napiřmom „Słowjanski rozhlad“ řhonimy, řhto je řo wagneho w druhich řsłowjanach řtało. ř jentym řłowom: řhtōž Luźičan cziřta, temu řo lubi.

Luźičan dyřbjal řo po prawym w kōždym řerbřkim domje pōdla „Serbskich Nowin“ namakač. A wina teho, řo temu tař njeje, jenož w tym leži, řo wřchelazy Luźičan njeřnaja. řhtōž pař je jón jene lęc řobudžerjal, tón wjařy bjeř njeho bycž njemōže. Wřchato teź je Luźičan najř jeničzi czařopiř, kiź mamy „řa řabawu a powučenje“, hdyž tudy wo „Časopisu Maćicy Serbskeje“ rycęcę njechamy, kiź je bōle řa wucęnych.

A přchi wřčem tym je Luźičan žyłe tuni: 75 np. na pokłęta; jednore cziřla płaczę jenož 13 np. Duž njech řebi kōždy, kiź rady nęřhto řabawne a powučęze cziřta, řpęřchnje we wudawařni „Serb. Nowin“ Luźičan řtařa. Wón mōže to na pokłęta abo na žyłe lęc řęžinič.

Aromatifiku wicęnu watu: 50 np. a 80 np., řenchlonjedowu ekstrakt: bleschu 50 np., bęky břōřřhrop: bl. 75 np., řchuręcokjeřlinowu aether: bl. 30 np., řulźbergřte řluřowe řhřpki: bl. 56 np., řchwablowe myđlo, řmōłowmyđlo, řlycerinomyđlo atd.

porucza

řrodowřta hapřhla
w Budyschinje.

A wuřhwej

poruczam **hřoch, woku, hejduřtku, řępowe řymjo, řchlesynřki řolodźij,** wřcho w najlěpschej tworje, ł dobrocziwemu wobředźbowanju.

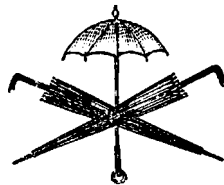
Karl Preiřer na žitnych wifach w Budyschinje.

Fabrika pschedeschcznikow M. Schmidt

268 na jerjowej haży 268

porucza swoj wulki wubjert **klóncznikow** a **pschedeschcznikow** wschých družinow t dobro-

Porjedenje a po-

cziwemu wobtedzbowanju po najtunisichich placzishnach. — **Porjedenje a po-**
czehnjjenje noschennych pschedeschcznikow ho tunjo a speshnje wobstara.

Se wjele lét sławnje snata **prawdżiwa Ringelhardtiko-Glödnersta žalba*)** se schtemplom: M. Ringelhardt a satitanskej marku na schachtliczkach je pruhowana a porucza ho psche: **kosezojer, rat, karfunktel, falsy, lischaty, klonoplaw, wopalenja a wosabjenja, kurjaze woka, sahorjenja, i zyła psche wsché swontne schkodowanja, zoldkowu boloscz, wiez a drjenje** atd. So by kóždy **prawdżiwu** dostał, njech hebi **Ringelhardtiko-Glödnerstu žalbu** žada, wo kotrejž su **naslěpsche wopisna jeje hojazeje mozy, kaž je žana druha žalba potasacz njemóže, we wschých haptykach wupoložene.**

*) Po 50 a 25 np. t dostaczu w budyskimaj haptykomaj, kaž tež w haptykach w Bistopizach, Katezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Bjernaczizach, Wóstrowzu, Herrnhucze, Neugersdorfje, Großschönawje, Nowosalzu, Seiffhennersdorfje a w fabrizy M. Ringelhardtoweje w Gohlizu pola Lipsta, Eisenbahnstr. 18.

Zena **théža** s prawom schentowanja je pscheshydenja dla hnydom na pschedań.
Dalsche je shonicz pola agenta **Koplanskeho** w Budyschinje.

Zena **théža** se sahrodu je na pschedań.
Wschó dalsche je shonicz pola t. tyscherja **Mlynka** w Saryczu Nr. 29.

W Lutobczu je pscheshydenja dla jena **théža** s polom a sahrodu na pschedań. —
Wschó dalsche je shonicz pola **A. Libsche** w Szłonej Worschczji.

**Swjerschne koschle,
nózne koschle,
dželarske koschle,
khornarje,
manschetth,
schlipsh,
khrawatn**

jara tunjo pschedawa

Julius Lange

s napscheczja noweje mészczansteje schule.

Rožowanu stwjelzowu abo njetrijenu len,
kaž tež wutrijenu len kupuje po kóždej dželbje mechaniska dželtopschadowenja w **Sajuzjach.**

Mais a maisowu schróť

dobru strowu tworju ma sašo na pschedań **A. Krüger.**

A wużnywej

porucza hróch, woku, hejduščtu a **tolij**
A. Krüger
na hornczerstkej haży 535.

Drjewowa aukzia.

Dželba dubowych pjenkow a kiplowych kłoftraw, bjes Luhom a Bohowom stejazhých, budže ho **hrjedu, 25. julija t. l.** w 2 hodzinomaj sa hotowe pjenjesy na pschedadżowanje pschedawacz.
Schromadżijna pschi gmejnstkej théžji w Arónzy.

Pschedawanje žnjow.

Na prjedawšchim Winklerjez tuble w Bjedrichczach budža ho **póndžetu, 23. julija 1877,** rano wot 9 hodzinow letuške žně, jako rožka w puppach, pscheřiza, wows a jeczmięń pak stejaze na pschedadżowanje pschedawacz.
Müller.

Pschedawanje skotu a inventara.

Na prjedawšchim Winklerjez tuble w Bjedrichczach budža ho **póndžetu, jako 30. julija 1877,** rano wot 9 hodzinow dwaj konjei, 4 krowy, 4 jałozjy, 2 koshy, 3 wužitkowe ranzy, 4 hospodariste wošy, 1 hysanijowa maschina, 1 wězajza maschina, 150 centnarjow hyna, kaž tež wšelaki rolny a hospodarstki grat na pschedadżowanje pschedawacz.
Müller.

Zene maše wobhydjenje, wobstejaze se jstwy a komorny, je na swobodnym tuble Szokolzy hnydom na pschenajeczje.

Sserbika holza, kotraž ho sa stwinski holzu hodži, wot hweru kschesczjanstkich sprawnych starščich, kaž tež tajta **domska holza,** móže t 1. oktobra t. l. dobru službu na ryczerstwe **Saryczu** dostacz.

Riž wo tajku službu rodži, ma ho šama prjódštajicz. **L. Fiedler.**

Pohonczjo, wotrocškojo, domske a hródzne dżowki móža službu dostacz psches pschistajazu žonu **Hähnelowu** na sprejskej haży (Spreegasse) 410 psched garbarskimi wrotami w Budyschinje.

Pytaja ho na lěto 1878 sa tudomnu a dalschu krajinu pschi wyšokaj šdže kmane hródzne a domste dżowki psches pschistajazu žonu **Heinoldowu** w Budyschinje.

Warnowanje.

Njewušne wużiwanje mojeho dwora k wobroczenju wosow je sakasane a ho wšchitzy, wote mnje pschi tym potrzeheni, kral. hudsiskemu hamtej w Budyschinje k wotštrasowanju po § 368 pod 9 němškeho kšostanskeho sakona wozjewja.

W Worschizach, 20. julija 1877.
J. Döring.

Winudawanje pscheczjivo **Anguscze Schlenker**ez s tutym najad bjeru.

Schmidt, schošar w Šbjelstku.

So hychu ho dalsche budy wotstroniše, dawam ja w nastupanju nawěščtka w „Serb. Nowinach“ cz. 27 t ponoschitkownemu nawjedzenju, so czelczprajenje, tam pscheczjivo knjeźnje **Symangez** wosjewjene a s mjenom **Schmidt** podpishane, wote mnje njewuščadža, ale so je to šamo po žabanju mészkeho žuda tudomny knježi schošar **Schmidt** wosjewicz mē.

W Hornim Šbjelstku, 13. julija 1877.
J. Schmidt, wuczec.

Wós, kotryž by kóždu šobotu wěšče s Delnjeho Wuješda do Budyschyna jē, by najšterje s wužitkom wobstał.

Sabatny džen nicžo druge njeje, hač šobota. Njehašč-li jo wericz, dha ho praschkej šam.

Wschēm snatym a pscheczlam we Wulkich Šdžarach a wokolnošči praju pschi swojim wotkłodže wot tam najwutrobnišche bžemje.
Jan Sajnza.

Maćica Serbska.

Časopis Maćicy Serbskeje č. 54 je runje wušol a je za česćowne sobustawy M. S. pola podpisaneho dostač.

K. A. Fiedler,
z bydlom na bohatej hasy č. 88.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 30.

Sobotu, 28. julija

1877.

Dobrowolne pschekadźowanje.

Domška ležomnošč, t sawostajenstwu Johanny Ernestiny Hoffmannoweje rodženeje Rychtarkej škušchaza, na tudomnej rěšniškej hašy cat. no. 326/196 ležaza a na 6050 marťow schazowana, wobstejaza t domšćich a sahrody, budže šo po namjecze tych, kotrychž to nastupa,

wutoru, 14. augusta 1877, dopołdnja w 10 hodžinach

na tudomnym wokřešnym šudže dobrowolnje na pschekadźowanje pschedawacž, sčtož šo t pschispomnjenjom, šo móža šo pschedawanšće wuměnjena, kaž tež taža a wopisanje ležomnošće t wuwěšćta, na tudomnej šudniškej dežy wupowěšnjeneho, nawjedžicž, t tutym šjawnje woffjewa.

W Budyšćinje, 17. julija 1877.

Kralowšći šudniški hamt we wokřešnym šudže tudy.
t Měšč.

Šchw.

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. Še šakšeho města Wurzena pišaja: Rychtkejtubletšći najejt Möller w Obernicžy mějesche thoru krowu a bě šo jeje dla tamnišeho škololětarja wo radu praschať, kotryž jemu wotwolwi, šo dyrbi tu krowu šferje a lěpje moricž a ju potom šahrjebacž. Zola Möller wšchať to nječimjese, ale pišasche školokupzej Schubertej, hacž móže ju trjebacž, pschispomniwšćhi, šo wona hižom hič njemóže, ale dyrbi šo wjesč. Schubert rycžesche potom še šwojim pschirodnym bratrom, rěšnikom Richterom, kupi špomnjenju krowu ša 24 marťow a pscheda ju Richterej ša 54 marťow, kotryž t wošom po nju pschijědže a ju t Schubertej do Wurzena dowjese, hdžez tole czejšo thore šćožo — kaž wobaj šjawnje widžitaj — šarěšataj. Wonaj wot jeje mjaša jedyn bėrtl rěšniškej Schubertej a jedyn rěšniškej Künzelej pschedataj a pjatł bė tóšćho tuteho mjaša do košbašom pschetriebane. Ale hižom njedželu rano počachu ludžo, kiž bėchu tajke košbašy jėdli, thori bycz a hacž do šrjedy bė jich něhdže 140 šthorjelo a hacž do šćhwórtka na ranje bė jich hižom šydom wumrjelo. Bėchu to t wjetšcha młodži šylni ludžo. Ššjo wot nich buchu šandženu šobotu thowani, a to tapėziraťka Zimmermannowa, 33 lět stara, macž 4 džėcži; mutupšchedawacž Wittich, młody muž, kiž je šobu na němsťo-franzowškej wójnje pobyl, a mandželšća tamnišeho škololětarja Büllfinga, 30 lět stara a hacłe lėto šbožomnje woženjena. Ššchemodžerjom bėšche niž jenož t města, ale tež t wokolnoščje jara wjele pschisćho. Tať derje Möllera, kaž tež wobegu Schubertow a Richtera šu do jastwa w Ošchagu wotwjedli, a jaťo tych pschěstupnikow na wurzenšće dwórnisćčjo pschuwjedžechu, bė tam wjele ludži šhromadženyh, kiž chžychu jich bicž. A hacž runje jich bėrzy na wšche waschnje psched nadpadami wobarnowacž pŕtachu, dha bu wošebje młodšćhi Schubert wot někotryh kamjenjom trjeheny, kotrež rošškobjeny lud mjetasche, haj, někotři ludžo jemu do wocžow pluwachu.

Dofelž je w Hornjej Šchlesyńškej t nowa šćótny mór wudyril, dha bu šandženu póndželu w Draždžanach dopołdnja pschedawanje rěšneho šćotu na tamnišćim šćótnym torhoshćčju šakasane a nješćmėdžisćche tež ničťon šćót, hižom kupjeny, wotehnacž. To šo šta,

dofelž chžyšche šo wyschnošč pschewědčicž, hacž je žane šćožo t Hornjeje Šchlesyńškej na pschedaň wuštajene; pschetoz njeshože, kotrež je šo we Wurzenje psches mjašo thoreho howjada šćaťo, bėšche krute napominanje, Draždžany a wokolnošč psched tajkej njespodobnoščju wobarnowacž. — Ššchelatim rěšnikam t wokolnych wšow, kiž bėchu teho dla, dofelž šo tam runje na žnjach wjazy howjaseho mjaša pschetrieba, wjazy šćotu nakupili, hacž hewal, bė to jara mjeršaze. Wošebje rěšnik, kiž na twjerdžisnje Šönigsteinje tamnišće wóšćto t mjašom wobštara, jara šćoržesche, prajizy, šo žaneho punta mjaša wjazy doma nima, a šo budža tam wojazy dyrbjecž nafajtra bjes mjaša žimi bycz. Duž jemu radžichu, šo by šwoje howjada a šćopy w Draždžanach šarěšacž a jich mjašo hnydom wot šćololětarja pschepytacž dať. Wón je tať šćimil a šćmėdžisćche potom, dofelž bu wšcho ša šćrome šćóšnate, še šwojim mjašom do Šönigsteina wotjėcž. Dofelž draždžanšće šćótno torhoshćčjo 21 dnjom šantnjene wostanje, dha wšchelazy šćolokupzy, kiž bėchu šebi tam šćót ša daloke, haj na tež pschi rėzy Rheimje ležaze města kupili, wjele šćokoduja, pschetoz woni dyrbjia něťo šćót tejtjo cžasja w Draždžanach t pizu šastaracž.

W tať mjenowanej šakškej Šchwajzarškej, kotraž šo wysche Draždžan t džėla po wobėmaj brjohomaj rėki Šobja hacž do Cžech wupšchescžera, a to blisťo měšćasćha Wehlena, je šo šandženu wutoru psched wjecžorom we wošmnej hodžinje tajki wulki kŕuch pėšćowza (Sandstein) wot hory do Šobja dele walil, šo je tule rėku nimale šaracžil. Duž tam něťo šćódje jėdžicž njemóža, sčtož je ša někotrehožkuliz t wulkim šakomdženjom a po tajćim t wulkim šćokodowanjom šćenocžene; pschetoz po Šobju, kaž je šćnate, šo t Cžech wjele žita, šahrodnych pšodow, brunizy, drjewa atd. hacž do Šamburga dele wošy. A to je tať dotho šadžewane, hacž kamjenje t rėki wucžahane njebudža. Na tym pať šo pilnje džėla.

Š Draždžan pišaja, šo je šo wóndano pošćladnik kraloweje Šarole šhubil a šo šu potom bóršy wušlėdžili, šo w kašy, jemu dowėrjenej, něhdže 8000 toleť pobrachuje. Pošćdžisćho šu jeho cžėto blisťo Draždžan namatali a pošasa šo, šo je šo wón tam šatšėlit.

W Drażdżanach smęje wutoru, 4. septembra, fakste hłowne bibliſke towařstwo ſwoju hłownu ſhromadźiſnu. — Śsrjedu, 5. septembra, smęje tam fakste hłowne miſionſke towařstwo ſwoju lętnu ſhromadźiſnu a tón ſamy dzeń dopoſdnja wotdzerži ſo tam drażdżanſka paſtoralna konferenca.

Męsto Drażdżany ma nętko 196,375 a ſ wójſkom, tam ſteja-
zym, 204,827 wobydlerjom.

Ś Barlina piſajaja, ſo kupjele w Gaſteinje, kotrež tam nęmſki kęžor w tu kħwilu wužiwa, jemu derje tyja. Ħacž a hdy ſo wón ſ awſtriſkim kęžorom ſetka, njeje hiſhcze węſte. (Gaſtein mjenujzy, kaž je ſnate, w Awſtriji leži.)

Ħacž dotal ſu telegraſſke linije na to waſchnje pſchihotowane, ſo ſo po grotach, kiž ſu ſ kolikam abo kołam pſchicziſnjene, telegraſiruje. Pſches wulke wętry abo tež pſches ſtych ludži je ſo paſ huſto ſtało, ſo buchſn telegraſſke koły ſpowałane a groty roſtorħane. Duž chzedža nętko telegraſy podſemſzy wjeſež a je ſo w tajkim naſtupanju hižom pęknj ſapoczatt ſtał; pſchetož ſ Barlina je podſemſka telegraſſka linija wołožena, kotraž je 80 mil dołħa a tuto męsto ſ męſtami Mainzom, Frankfurtom nad Majnom, Lipſkom, Ħalu a Kaſelom telegraſiſzy ſjenocža.

Nękotre nowiny piſajaja, ſo je nęmſki generalny poſtſki direktar tym twarſkim miſchtram, kotrymž ſu poſtſke twarby pſchepodate, to wumęnenje ſtajił, ſo woni pſchi tajkich twarbach žanyh cžęſlam a murjerjam džeło dacž njeſmędža, je-li ſo cži prjedy njedopofaſaja, ſo ſu cžęſliſtwo abo murjerſtwo porjadnje nawukli.

W Scharleju a Rađonkowje (w Ħornjej Schleſynſkej) je ſkótny mór wudyril a je tam nęſchto ſkótu na njón ſpadało. Wobej wſhy ſtej nętko wot 150 muži wójſka wobdatej a je hewał wſcho tał pſchihotowane, ſo ſo tale kħoroſež dale roſſchęrecę njemóže. Rađjerje je tam wona ſ Polſkeje ſanjeſena, dokelž tam woſebje we warſchawſkej guberniji ſlę ſakħadža.

Ś Ħbena piſajaja, ſo nęmſki kęžor 2. septembra do tuteho męſta pſchijędže, ſo by Kruppomu fabryku, hdyžę ſo, kaž je ſnate, woſebje kanony džełaja, wobhladował.

Awſtria. Wuherſki Mađar Klapka, kotryž je dołħi cžaſ w Turkowſkej pſchebhywał a nętko po porucžnoſcži turkowſkeho ſultana wokoło pučujuje, je wóndano do wuherſkeho hłowneho męſta Beſchta pſchijęł. Mađarjo ſu, kaž ſmy hižom nękótry krocž naſpómnili, jędojczy njepſchecęjelſo Eſlowjanow a dokelž ſo nęcžiſcha ruſto-turkowſka wójna woſebje turkowſkich Eſlowjanow dla wjedže, dħa Mađarjo na turkowſkej ſtronje ſteja. Duž Klapka nętko na to džeła, ſo by ſo w Beſchtu wulka ludowa ſhromadźiſna wotdzeržała, w kotrež by ſo potom ſe wſchey mozu na Ruſowſku ſwariko, Turkowſka by ſo paſ kħwalika. Ś tajkim kħwalenjom paſ by ſo, kaž ſebi Klapka myſli, to dozpicž hodžilo, ſo by ſnadž awſtriſke kņežerſtwo Turkam nękał pomħalo.

Jendźelſka. Ħacž runje hižom tojſchto jendźelſkich wójnſkich kođow bliſko Beſiki pſchebhywa, to reka, kętro bliſko Konſtantinopla, dħa chze je jendźelſke miniſterſtwo hiſhcze bliže ſ tutemu męſtu póſlacž, dokelž ſo tam Ruſojo tež pſchęzo bole bliža. Wone chze je teho dla pſches mórſku wuſcžinu, Dardanele pomjenowanu, hiſhcze bliže ſ Konſtantinoplej ſtaicę a to bliſko Gallipola, ſwotkał može ſo loħto hacž do Konſtantinopla dojčę.

Ruſowſka. Ś Petersburga piſajaja, ſo ſebi ruſke kņežerſtwo nicžo ſ teho njęſcžini, hdyž jendźelſzy wojazy Gallipoli wobħadža. Je-li paſ ſo jendźelſzy wojazy ſ turkowſkim wójſkom ſjenocža, dħa budže to druħa węž a móže ſ njej wójna ſ Jendźelſkej naſtačę.

Amerika. Pſched nękótrym cžaſom je tojſchto želeſnizow amerikankſkeje unije ſwojim ſaſtojniſkam a džełacęerjam ſdu wo 10 procentow ponižiło. To chzyħſhe tež nętko direkčija baltimorſkeje a ohioſkeje želeſnizy ſcžinicę a dachu ſebi to tež wſchitzy džełacęerjo a ſaſtojnizy lubicę, ſ wuwacęom tepjerjom a bremſarjom pſchi cžahach, na kotrychž ſo twory a węzy woža. Tęczy teho dla wſchitzy ſ džeła wuſtupichu; dokelž paſ ſo bórſy doſež ludži namaka, móžachu ſo jich męſta hnydom ſaſo wobſadžicę a cžahi wotpóſlacž. Wuſtupjeni tepjerjo a bremſarjo chzyħu to ſadžewacę, ale polizajojo jich roſehnaču. Na tym dnju, jało ſo to ſta, tepjerjo w Martinsburgu tež džeło ſkožichu. Ħim ſo tež radži, wotjędjenje cžaha ſadžewacę, ſ pomozu druħich ludži polizajow woteħnacę a 75 muži wojakow tał woblehnyč, ſo cži nicžo cžinicę njemóžachu. Duž ſo ſta, ſo bę wulki kručž želeſnizy wot cžahow, ſem pſchijewſenych, w krotkim cžaſu pſchepjelnyjny. Maſajtra rano tam ſ Waſhingtona a Baltimora pod kommandom generala Frencha 400 wojakow pſchijędžęchu. Śbęžkarjo bęchu ſo hjes tym na dwórnihcęžu wobtwjerdžili a bę ſo ſ nim wjele njeduhchneho luda pſchidało; tola bu jich nawjedował, bremſar Zebb, ſajaty. To paſ nicžo njepomħaſche, pſchetož tež w Kumberlandže a w Pittsburgu ſo Ħara ſapocža a bę ſo tam na 10,000 ſbęžkarjom nahromadžilo, kotřiz wulki kručž Pittsburga wobſadžichu. Wojazy, kiž bęchu na nich pſchicęahnyli, buchſn wotraženi, męchcęanosta bu ſaraženy a general Peaſon cęęęto ranjeny, a ſbęžkarjo na želeſnizy wjele woſow, tworow połnych, ſpałichu. Jało męjeſchtaj ſo do Kumberlanda dwaj regimentaj póſlacž, tudy ſ nowa ſbęžł wudyril a ſbęžkarjo dwórnihcęžo ſapałichu, kotrež ſo ſ wjetſcha ſpałi. Śchłoda na woſach, tworach a twarjenjach wopſchija nęhdže dwaj millionow dollarow, tež je tojſchto ludži žiwjenje ſhubilo. Nętko je tajki nękałki męř.

Ħhudy wowečęř.

Ja ſym wowečęř mlody
Ħara boħaty,
Kunjež nimam Ħrodny,
Kubla, pienjeſny.

Wulke ſtadto njeje
W mojej wowečęřni,
Ś wowzki jenicękeje
Wone wobſteji.

Wowzku w rjanym cžaſu
Wjedu do pola,
Na mjęſach ju paſu,
Ħdžež je tranwicęta.

Ħ žorleſchtu do Ħaja
Wowzku dowjedu,
Ħybicęki tam Ħraja,
Žolmja wodžicętu.

Ħdžež tam kęęje lipa,
Pod njej ſjalłi,
Tam ſej wowzka ſchcęipa
Trawne bancęiti.

Radoſtrnje na luzny
Ħkacęe wowzycęka
A mi cžini dužny
Wjele wjeſela.

Tam, hdyž ręcęka wije
Eso pches ſkalinu,
Wozka kħodži, pije
Jaſnu wodžicętu.

Potom dže a lehnje
Do kħódkta ſo tam,
A ja bręmam rjenje
Póbla njeje Ħam.

Dotelž ſo mi džije,
Kał Ħym ſbožomny:
Ħiane Ħołczo wije
Węnz mi rucęany.

So mnu ſpęwa, Ħraje
Tam na pałtwihcęžu
A mi baſti baje
Pękne ſ wjeſelu.

Zablucęka mi kħaſe
Ħjenjelicękate,
Sa mnje wowzku paſe,
Ħdžę wę kħoroħ' mje.

Ħiane ſbožne cžahy,
Trajcęe węcęnje wy!
Wozka ſkacęo ſaſny
Węři ſkaliny.

Pſchęſtocę wowzka kħroble
Doł a ſkalinu,
Ženož jene lęcęe
Mamy w žiwjenju.

D! móħt wowečęř kħudy
Wycž hjes pſchęſtačęa,
Ja bych wowzku tudy
Paſi cžaſ žiwjenja.

I. D.

Ze Serbow.

Ś Budyſchina. Po wulzy Ħorznyh cžaſu, kotryž woſebje ſańdženu njedžęlu a póndžęlu męchachny, je ſo wjedro ſrjedu tročju

wofhobodziko, dokelž wutoru popołodnju byłny deszcz fastupi a tež hacž nimale do ranja trajesche. — Rožka, kotraž je dale delka w holi hižom wscha domoj sřhowana, pocžinašche šo tudy pónđzeli — a f někotrych polow tež hižom šobotu — domoj wofhocz, tola budže drje na polach wokoło města došč ržanych puppow hiščeže na nowy tydžen widžecz.

— Telegrafistwo běšche hacž dotal w sadnjej křěži tudomneho pošta, je pač nětko do přědnjeje na bohatej hašy pschepołożene a namaka šo tam w přěnim posřhodže, f nutřhodom f wrotami pódla mydłarja M. Lehmannna.

— Sa tudomneho kraisřeho hetmana, knjesa f Beust, kiž je na někotry cžas šapucžował, knjes tajny radžiczel Edelmann hacž do jeho wróczenja wschě fastojnske džěla wobstara, a ša hamřtšeho hetmana, knjesa se Salza, knjes ašepor Kupfer.

— Žako wóndano tudomny šakitnik (Schuzmann) Šenka po zyhřelkej hašy džěšche, nadeńdže tam cžłowjeka f dwěmaj brěmjěšchtomaj. Wón jeho fastaji a wuřlědži, šo je to cžłowjek, kiž bě halle psched krótkim cžasom f walbheimskeje křostarnje puščezeny. Šotom šo wunamaka, šo bě ta drařta, kotruž w tymaj brěmjěšchtomaj mějesche, we Wurižach a Bórku franjena.

Š Wóšporka. Wobdaty wot šwojich džěcži, wnukow a prawnukow tudy šańdzenu njedželu tudomny wobudler Šeczik a jeho mandželska šwój 60lětny mandželski jubilej šwjeczěšchtaj. W mjenje žyrřwneho přjódštejěřstwa jeju f. šarač Marczka f jara rjanej rycžu postrowi a potom jimaj tež f. měščezanořta Wittig w mjenje města šbožo pschepesche.

Š Kamjenža. Knjes kandidat Krügar, w tu křwilu wysřšchi wučer na budyškim krajnořtawřkim seminaru, je šańdzenu njedželu kaž w naščej němřkej, tač tež w šerbřkej žyrřwi hóřtne přědowanje džeržaf. Žyrřwne přjódštejěřstwo je jeho potom měščezanřkej radže jařo diařona porucžiko a tuta je šo na krajne konsřistorřtowo broczjika, šo by tole f. Krügarja ša diařona pschi wulkej žyrřwi a ša přědarja pschi šerbřkej žyrřwi wobtwjeržiko.

M Se Semiz, 24. julija. Šańdzeny pjatř šwjeczěšche tudomny towarřki miřštr Šultřšch šwój 25lětny mandželski jubilaum w pschitomnoščěi někotrych šušodow a pscheczelow. Tym kamjenjerjam, kotřiz pola njeřo šwój grat džělacž dawaja, bu wot njeřo wjeřořly wjecžor w korečmje šhotowany. — Njedželu na wjecžor mějachmy tudy w šali restaurazije krasny špěwanřki konzert, kotřiz šo wschřtkim wopytarjam — na 200 — derje špodobasche a fe kotremuž běšche tež wjele Břštopczanow f nam pschřščko. Tuto špěwanje šta šo pod nawjedom f. šantora Žyble wot Šsmilnjanskeho muřteho špěwanřkeho towarřstwa. — Wiřšnje šu šo pola nař derje radžike, hacž runje šo nalěto řdasche, šo je kčzenje šmjerřnyřko. Pschi wiřšnješčezřpanju je jedyn 15lětny hólz se šchtoma panyř, tola je pschi tym šbožomnje došč woteřoš a jenož něotre wobodrjenja dořaf. Měščto štrasřniřcho wobřštkodženy bu druhi hólz f Lumiz, kotřiz bě w Mowej Šsmilnej řebi nowotwarbu wobřladował a dwaj šchořaj wyřořo dele panyř. Ale tež jeho šakita Boža wschěhomóz, šo je jenož něotre dny se šchule wostacž dyrřjač. — Bjes džěcžimi šu wofšypřizy wudyrřke a běchu w šańdzěnym tydženju w druhim wotdžělenju šchule 20 džěcži (wot 50) řhore. Tuta řhorosč njeje lěřba ška. — Šacž runje pola nař wo dnjo wschřtkě cžahi na želeřnizy hacž do jeneho (1/25 wot Draždžan) šastawaja, dha mamy tu tež pola nař a we wokořnosčěi ludži, kiž bychu rady tež w nozy f Draždžan tudy wuřstupili, hdyž šu řnadž tam pobřli. A tež tuto řadanie, kotřez šu w piřmje do Draždžan pólkali, šo jim dopřelni. Pschetož

řkalowřka direřzija želeřnizow je řlubika, šo po Michale tež w nozy šastawacž da, je-li šo ma cžah wjeřnych se Semiz a wokořnosčě řobu.

+ Š Rhanež, 23. julija. Šacž runje štaj šo dwaj měřšazaj minřkoj, jařo našč derjesařřluzřbny wučer f. Wuřanz wumřje, dha tola hiščeže řadyn nowy wuřwoleny njeje, a wobřštaraja šchulřtu wučřbu řušodni wučerjo. Wutoru je tu f. Mučřinř se Semiz, řřjedu a řobotu f. Šchořka (2.) f Ĥodžija, řchřwóřř f. Šelm f Džiwocžiz a pjatř f. Řubiza f Wolborz. Šacž dotal běchu šo řřjo wučerjo řem šamokřweli, wot kotřych řač jedyn hiščeže wolbořmanj njeběšche, druhi řařo wotpiřa a řšeczemu bu wotpiřane. — Tež druhi wučer w Ĥornim Wuřřřdže pschřńdže přecz a je jeho měřto wupřřdnjene.

Š Klusřcha. Šswjedžen Marje domapřtanja běšche ša našču klusřchanřku wofřadu rjany džěř, pschetož na nim šo lěřušči řwjedžen řwonřowneho miřšionřtwa w našchim Božim domje řwjeczěšche.

Šižom wjele cžasřa přjedy běšche wulke řibanje a pschřhotowanje řjes naščej młodosčžu a wona cžinjesche řebi wulku próžu a wjele džěla f pleczenjom rjanych pletwow a wěnzow, a džěř do miřšionřkeho řwjedženja běšche našč luby Boži dom, móřř rjež, ponowjeny: wschřtko šo selenjesche, wěnz běšche pschi wěnzju, cžěřne wrota běchu natwarjene a krasny řwěczřnik, wot wuřtořneho muža f Klusřcha wudžěřany, tam wiřšasche.

Na řwjedženju řantym řhromadži šo pod wjedženjom knjesow žyrřwinych přjódštejěřřow řřchěřczijansřa młodosčž hornřch a delnič wřow psčřipokřdnju w 1 hodžinje w Šberi, hdyž klusřchanřka młodosčž na nju wotečakowasche. W dwěmaj hodžinomaj wulki cžah f řhorhořemi psched našču řaru pschřczěže, hdyž šo jemu knježa duchowni pschřřantnychu.

Š wotřpěwanjom řřěřliřcha „Řed'n twjerdy řród zc.“ poda šo nětko wschř do Božeho doma, hdyž najpřjedy našča młodžina krasne dary ša našču žyrřkej řřadowasche a to

- 1) klusřchanřka młodosčž rjanu řhorhoř f napřřřmom „Ř miřšionřtemu řwjedženju 1877 klusřchanřka młodosčž“;
- 2) řdžarowřka młodosčž rjany piřany pschedwotřatny řepřch se šerbřřkim napřřřmom „Młodžina ze Zdžara 1877“;
- 3) řderjansřka a brěmjensjansřka młodosčž rjane wodžeczě na dupu;
- 4) liřchanřka młodosčž dwě wonjesčžy w brunych wařach (řudobjach);
- 5) wulřodubrawřka a cželchowsřka młodosčž dwě wonjesčžy (řičelej) w porželanowych řudobjach;
- 6) pokřjansřka a řřplanřka młodosčž dwě rjanej řwěczžy na wotřaf a
- 7) Řhřřřřina řřilžbjeta řřraelež se Šderje dwě řchřlicžy f wobřřatřam pschi wudžěřenju řwjateho wotřafanja.

A hdyž hižom tuta řwjata darniwosčž wutrobny hnujesche, řač wjele bóle to Boža řřluzřba řama cžinjesche, jařo šo w pschepřel-njenej žyrřwi řřěřliřch „D řwjaty Duřho, pój wschřaf f nam“ řašpěwa a řwjedžeřřki přědar, knjes archidiařonuš Ĥuda f Ĥubija, na Božim měřče Bože řřowo rycčez pocža. Wón řařoži řwoje přědowanje na řčzenje řwjateho Marřa 8, 1—9 a běšche jeho řhema: Řnjěřowe nařřczenje tyč 4000 w puřczinje — řnamjo miřšionřkeho džěla; hdyž my řladamy 1. na nuřu, kotruž namaka, 2. na pomoz, kotruž pschřinjeře a 3. na řohnowanje, kiž jo řrónuje. Šo běšche natwarjaje, wutrobu hnujaje, jadřiwe a f wulkej wuřtořnosčžu wudžěřane přědowanje.

Špopokřdnju wokoło 4 hodžin řapoczja šo němřša Boža řřluzřba a běšche knjes řarač Řubiza f Wjelecžina přědowanje pscheczěř-

nivje na šo vsak. Tého text bēšče se sczenja šwjateho Lufascha 1, 39—56 vsaty a postaji thema: Marja a Šilza prēnjej mišionsej šotije — ščto wuczitej naš na dženšnišchim šwjedzenju? Wonej wuczitej naš 1. cžeho dla mamy w mišionstwo dželač, 2. kaš mamy w mišionstwo dželač a 3. kajke žohnowanje tuto dželo pschinješe. A to bēšče pēdowanje hšaboteho ducha, konkretnje, psihologičny a praktičny šakožene, — a je naš wschitkich wubjernje natwarilo.

Do ščklíčkow je šo ša mišionstwo 155 markow nawdašo. Bohu budž džal ša tutón krašny šwjedžen! —n.

Dopiš.

M Š Biskopiz, 24. julija. Pšchi šwjedzenju naščeho Gustav=Abolššteho wustawa we Wolbramezach 18. julija buščajt ff. dušchownaj Šmišch š Šodžija a Kubiza š Wjelecžina šobu jato šapšplanzaj wušwolenaš, šo buščajt pšchi draždžanskej hšownej šhromadžišnje (14. a 15. augusta) w Šabracžizach (Ebersbach) našče towarštw šobu šastupiloj. Š dothodam (690 hriwnow), kotrež naše towarštw šašdžene leto mēšesče, je šašo hodžišta wošada najwjažy, to rēka 277 hriwnow 45 np. nawdaša. Kollekt ša tam 182 hr. wunješe a bu Šchērachowej, Wostrowzej a Seitendorfej pšchipošnata. Šupoj došta 100 hr. — Pšchi naščej wuczērni šu nētko šašo wschitke mēšta wobšadžene (a bjes wuczērjemi šu tšjo Šserbja), ale hižom dotho nimamy žaneho diafona, tež nješba šo, šo ruče jeneho doštānjemy. — Šašdženu šobotu bēšče tudy na tšelešni wulka hoščžina, pšchi kotrež šo na 70 knježich wobdželi a to teho dla, došelž je šo twarba želešnižy š Šmilnej a š Šasonžy šapocžala.

Wójnske powješčje.

Na asiatske wojowniščje šu š pošhlnjenju ruškeho wójšta dvě infanterie=divišije, dvě brigadže artilerije, jena divišia šavalerije a ščesč bataillonow kašawškich tšelžow pšchicžahnyli, a Rušoj š nowa do pēdka cžahnu. Woni šu na pucžu š Kardahana hacž pšched mēšto Olti pšchicžahnyli. Žene jich wójško steji šašo njedaloko Karša, na kotrehož drugej štronje je šo kommandant turkowskeho wójšta še šwojimi ludžimi postajil.

Ščtož europiske wojowniščje nastupa, dha je po wschitkich powješčach žyle wēšte, šo maja Rušoj wschitke pucže, kiž pščes baltanske hory wjedu, w šwojej ruzy. Wšchón šwēt šebi myšlesče, šo budža pšchi tym Rušoj wjele ludži pšchibadžicž dyrhjecž, a woni šu tež ščkodowanja mēli, ale tak maše, šo wjele na šebi nimaja. Šo šu šo š Turkami bili, je tež š teho widžecž, šo je do Šilipopela pščes 2000 ranjenyč Turkow pšchiščlo. Tuto mēšto leži paš tamnu štronu baltanskich hor a nēhđe 12 mil wot Šski=Šagrny. Turkojo tam nimale wschudže pšched Rušami cželaja, na šwojim cželanju paš ščesčžijanske wšh špala a wobhdlerjow škōžuja, je=li šo cži priedy nješbu cžekli.

Šdrianopel a Šilipopel Turkojo w tu šhwilu po mōžnosceži wobtwjerdžuja, tola šo šultan najbōle na to wójško

špusčježa, kotrež w twjerdžišnach Widinje, Ruščezuku, Šilistrije a Šhumli leži. A to je tež došč wulke wójško a šda šo, šo tola nētko, hdnž je jeho dotalny kommandeur Abdul=Šerim wotšadženy, tež berje došč štkuje.

Wjenujžy Šsman=pašcha, kiž we Widinje komandiruje, bēšče 19. julija Šlewnu wobšadžil. Tam jeho ruški general Šchilder=Šschulder nadpany, njemōžesče paš ničšo nadobhčž a Šlewna w turkowskej ruzy wošta. Rušoj mējachu 16 morwyč a 37 ranjenyč offizierow, kaž tež 1878 morwyč a ranjenyč wojakow. Tež šu Rušoj pola Šadikoja bliško Ruščezuka 280 morwyč a ranjenyč šhubili.

Ruški mōrški lieutenant Dubašow, kotryž je pšched nēkotrym cžahom jedyn turkowski monitor (želešnu wójšku šōbž) š torpedom rošbuchnył, pšchijēdže wōndano š dvěmaj kanonirškimaj cžōkmomaj a pocža na turkowski monitor, njedaloko Šilistrije na Donawje štejazy, šhlnje tšeleč, pšchi cžimž jemu lieutenant Maššimowicž še šwojej parolōdžu pomhašče. Dotho tež njetrajesče a na wjerču monitora šo palicž pocža a tōn pocža šwojich ludži na brjoh wušadžecž. Mjes tym jedyn drugi turkowski monitor š pomožy pšchijēdže a wššče teho tež jena batterija, kiž š brjoha tšelesče. Duž dyrhjadju Rušoj žofacž, nješbu paš ničšo ščkodowali.

Ruške wójško šo š Balkana š Šilipoplej bliži a je hižom Kalifer a Šarlowu wobšadžilo. Kalifer leži nēhđe 8—9 mil wot Šilipopela, na pucžu, kiž tam š Trojana abo Trawny pščes Balkan wjedže.

Š Dobrudšče je 21. julija wotdželenje wójšta, pod roškašowanjom ruškeho generala Šimmermanna štejazeho, do bliškošče turkowskeje twjerdžišny Šilistrije pšchicžahnylo. — Š teho je widžecž, šo je Čžorna Woda a Šištendže, kaž želešniža bjes tutymaj mēštomaj w ruškej ruzy.

Abdul=Šerim, kotryž hacž dotal turkowske wójško w Šokharškej a Dobrudži kommandirowašče, je wotšadženy, došelž jemu winu dawaja, šo šu dla jeho njelepošče a njeledžbnosče Rušoj tak lohšo pščes Donawu a pščes Balkan pščeneč mōhli. Wōn je do Šonstantinopla pomōštan, hdnž budže woješki šud nad nim wotdžeržany.

Na mēšto Abdul=Šerima je Mohamed=Šli postajeny a tōn je šebi pječa tdnžen cžaha wuprošhł, šo by wójnske a woješke naležnosče na europiškim wojowniščju podobnje šesnal.

Š Šonstantinopla pišaja, šo šu Turkojo ščesčžijanow w Šenišagrje a w Šalcžitu škōžowali, priedy hacž šu wot tam pšched Rušami cžekli. — Druhe nowiny šašo powjedaja, šo turkowszy ščesčžijenjo Turkow w tnyč mēštach a wšach pščesčehaja a škōžuja, kotrež šu Rušoj wobšadžili, a wudawaja turkowske a žendželske nowiny, šo šo tež Rušoj na tym wobdžela. Na to paš ruške nowiny

wotmolwjeja, so pošlenišče wěrnó njeje, ale so Ruškojé jeno tyč Turkow jimaja, kiž šu loni Wolharow kónzowali a w bolharškich městach a wšach njekasanstwo hnali.

Dale pišaja s Konstantinopla, so je Sulejman-pascha s 21,000 mužemi pašefow a s 2000 jěšdnymi do Adria-nopla pašćicahnył a tole město wobtwjerdzuje.

Čornohorjenje šu wot teho čaša, hdžež je Sulej-man-pascha s jich mjesow wuczahnył, turkowsku twjerdžisnu Mišćicž woblehnyli. Woni šu wóndano wot tyč tšjoch wobtwjerdženjow, kotrež swonka twjerdžisny leža, jene dobyli a w tyčle dnjach tež tej dwě druhej, tač so móža nětko Mišćicž se wschěch stronow bjes sadžewka wobdacž. Duž je nadžija, so tule twjerdžisnu storo do budu.

P ř i l o p k.

* W Mišćinje bu pschěd někotrymi dnjami jedyn ruski feld-webel, kotryž je k 6 lět trajazemu pschěbywanju w Sibiriskej wot-šudženy, arrestowany.

* W Dpladenje pola Elberfelda je šo 18. julija dynamitska fabrika rosbuchnyła. Pjeć džělaczerjow namaka pschi tym nje-šbožu šurjerez, ščtyrjo buchů čěžko ranjeni.

* S Egera pišaja: 21. julija bu mlynč Hašmanu w mlynškej režy na to waschnje satepjeny, so jeho žona a jedyn mlynški jeho tač dokho spody wody džeržěščaj, hačž šo sadušh. Domjazh njeměr a lubkowanje šwojeje žony s jeny mlynškim stej pschi-čzinje k tutemu štufkej bylej.

* Na pošlenim hermantu w Mühlhausenu w Čzechach bě jedyn bur derje wikowak, wón šo teho dla do jeneho hošćenža poda, so by šebi pivo a kolbaški derje škodžicž dač. Hošćenžar wjedžěšče, so jeho hošć wjele je a staji jemu teho dla ščtlu s 20 kolbašami, šhlěbom a pivom na blido. Ša hodžinu bě bur wschě kolbašy a šhlěb šjědł, a žadasche šebi hišćě jenu porziju. Tež druhe 20 kolbašy hošć s wulkim appetitom šje a chyzšče na to šašo tač wjele kolbašow mječ. Wón pač jenož 4 kolbaški dosta, dolež hošćenžar w šwojim škadu wjazy njeměšče. Bur bě s žyła 44 kolbašow a wulki džěl šhlěba šjědł a 14 karancžfow piva wupič.

* S Praha pišaja: 23. julija buchů w brunizowych podkopy-šach w Serbizu pola Čzopliz piecžo džělaczerjo šašhpnjeni, tšjo šu šo sadušhli. Šedyn wot tyč morwých sawostaji žonu se šednimi džěčžimi.

* Pola Žirła w Tyrolu bu 17. julija jedyn čžotm, w fo-trymž chyzchu šo někotš mužojó wot Eigenhofena na druhi brjóh rěki pschewješč, powróčeny, pschi čžimž šo jedyn wotročž a farar s Leutascha w žotmach tepiščaj. Dwaj druhaj duchownaj a ně-škotš burjo buchů s wulkim próžowanjom s wody wucžehnjeni.

* Jako chyzšče šo wóndano wojerški farar Ahmann s Mišy do Kochusa wukhadžecž, bu wón wot tšjoch žonow nadpadnjeny, kotrež budžichu jeho šnadž šhětro pschěbili a wurubili, hdžž njebu- džišče hišćě w prawym čžahu jedny hajnik šararjej se šwojei bronju k pomozu pschiščot. Tute žony běchu hižom dopošnja je- neho štareho muža nadpadnyte a jemu jeho pjenješy wurubile.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska žyrkej: Gandrij Mišćijan, džělacžer a wobydleč, s Marju šwudowjenej Vogelowej rodž. Frenzelez.

Michalska žyrkej: Gandrij Šetman, džělacžer tudy, s Hanu Šhryštianu Šhyczerjěz s Libochowa. — Gandrij August Probst, mlynški w Delnjej Šinje, s Johannu Šhryštianu Šcholcžiz tam.

K ř ě e n i:

Pětrowska žyrkej: Žda Selma, Žana Augusta Messerschmidta, wob- šedžerja hošćenža na Židowje, dž. — Marja Alma, Žana Šjedriča Nowaka, škužbaka a wobhdlerja, dž.

Michalska žyrkej: Ernst Ewald, Žurja Marczina Šartmana, naješka w Šněwšezach, dwójniški š. — Šjedrič Ernst, Gandrija Wuschika, šhězerja a šabrickšeho džělacžerja na Židowje, š. — Bertha Selma, Korle Bohuwěra Štrehle, wupomhazeho listynošerja a wobhdlerja pod hrodom, dž. — Ernst Pawol, Gandrija Žurza, šhězerja na Židowje, š. — Korla Šermann, Korle Augusta Ščkleniczerja, kublery w Šrěščinje, š.

Katholiska žyrkej: Marja Martha, Žana Šjeraba, murjerja tudy, dž. — Jan August, Michala Nowaka, džělacžerja na Židowje, š. — Marja Madlena, Žana Bohuwěra Šlingsta, šchwěža w Malym Šjelkowje, dž. — Pawol, Žana Augusta Bohota, brunizupičedawarja tudy, š. — Žda Šariža, Žurja Krala, korečmarja-naješka w Šněwšezach, dž.

Zemrječi:

Džen 11. julija: Žurij Pawol, Šjedriča Bernharđa Šchäfera, hošćen- žarja-naješka, š., 19. d. — 12., Šermann Emil, Korle Augusta Šješka, šhězerja a džělacžerja na Židowje, š., 6 m. mjenje 3 d. — 13., njehaty muž, wokoło 40—45 lět šary, bu w kěšach pola Šštoneje Worschče wobwěščenj namafany. — 14., Žana Wolšez, njebo Gandrija Zimmermanna, džělacžerja w Ščizjězach, sawostajena wudowa, 81 l. — Marja Šana, Šetra Šlaušča, čžěšle na Židowje, dž., 1 l. 8 m. — Korla Ernst, Gandrija Šunarja, wob- šedžerja wětrnika w Libochowje, š., 4 l. 4 m. 3 d. — 15., Jan August Šopjenz se Žicženja, 29 l. — 17., Max Šermann Ššar, Korle Pomhajboha Šrafa, wobhdlerja a špediteura, š., 1 l. 8 m.

Telegrafiski bureau w přědšownym twarjenju pošta (na bohatej hašh), po jeny m šhodže, je kóždy dženi wotewrjeny wot rano 7 hačž wječžor 9 hodžinow.

Blacžisna žitow a produktow w Budyščinje 21. julija 1877.

Žitowy domoš: 2618 mječow.	Na wikach		Na buršy	
	wot mf.	hačž np.	wot mf.	hačž np.
Šščenža 50 kilogramm	12 50	14 5	13 10	13 99
Rožka " "	10 12	10 50	10 12	10 44
Šeczmjeni " "	8 33	8 69	8 33	8 69
Wowš " "	7 50	7 90	7 50	7 90
Šróch " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Raps " "	—	—	—	—
Šahly " "	12	—	—	—
Šejbuschka " "	16 25	—	—	—
Běrnj " "	2 50	3	—	—
Butra 1 " "	2 30	2 60	—	—
Ššyno 50 " "	3	3 80	—	—
Ššłoma 1200 pt.	24	30	—	—

Č ž a h i p o ž e l e š n i ž h.

Še Šhorjelca do Dražžan.

Wotjěš se Šhorjelca	1 ⁴⁰	3 ⁰	4 ⁵⁰	7 ⁶⁶	10 ³⁸	2 ⁴⁵	4 ⁵⁰	7 ⁴³	10 ³⁵
Lubija	2 ⁹	3 ³⁷	5 ³⁶	8 ⁴²	11 ²⁹	3 ³⁶	5 ³⁴	8 ²⁹	11 ²⁰
Budyščina	2 ³⁸	4 ⁵	6 ¹⁸	9 ¹⁵	12 ⁶	4 ¹⁰	6 ¹¹	9 ⁶	11 ⁵²
Šifštopiz	—	4 ³⁰	6 ⁴⁷	9 ⁵⁰	12 ³⁷	4 ⁴⁴	6 ⁴²	9 ³⁸	pschijěš
Arnsdorja	—	4 ⁵¹	7 ¹¹	10 ¹⁵	1 ²	5 ⁹	7 ⁷	10 ³	—
Kadeberga	—	5 ⁰	7 ²²	10 ²⁵	1 ¹³	5 ²⁰	7 ¹⁸	10 ¹⁴	—
Ššchijěš do Dražžan	3 ⁴⁷	5 ²⁹	7 ⁵⁰	10 ⁵⁴	1 ³⁸	5 ⁴⁸	7 ⁵⁰	10 ⁴²	—

Š Dražžan do Šhorjelca.

Wotjěš s Dražžan	6 ¹⁶	9 ²⁰	12 ¹⁰	2 ⁵⁶	5 ⁰	8 ⁰	11 ¹⁵	12 ²⁷	—
Kadeberga	6 ⁵⁰	9 ⁵⁵	12 ⁴⁰	3 ³⁰	5 ³²	8 ³⁴	11 ⁵²	ps. čžah	—
Arnsdorja	7 ⁰	10 ⁷	12 ⁵⁶	3 ⁴¹	5 ⁴⁶	8 ⁴⁶	12 ⁴	—	—
Šifštopiz	7 ²⁵	10 ³⁰	1 ²⁰	4 ³	6 ¹²	9 ¹¹	12 ²⁷	—	—
Budyščina	8 ¹	11 ⁸	1 ⁵⁹	4 ³⁶	6 ⁴⁸	9 ⁴⁷	1 ⁰	1 ⁴⁸	—
Lubija	8 ⁴⁷	11 ⁴⁸	2 ⁴¹	5 ¹⁵	7 ²⁸	10 ³²	1 ³⁷	2 ¹⁷	—
Ššchijěš do Šhorjelca	9 ²⁸	12 ²⁸	3 ¹⁶	5 ⁶⁶	8 ⁹	11 ¹³	2 ¹²	2 ⁴⁸	—

Tužne ščžby wolnaměnja čžah wot wječžor 6 hodž. hačž rano 5 hodž. 59 m.

Wojewjenje.

Čezsčzenym Čerbam Budyščina a wokolnoscze najpodwolnischu k nawje-
dzenju dawam, so hym

kolonialowe, barbotworowe, spirituofowe a cigarowe khlamny,
dotal pod firmu **August Lehmann**
wobstejaze, do mojich rukow vsak.

Wo dobroczjive wopytowanje proscho, lubju najsprawnischu posluženje.

Č poczeščezowanjom

Na herbskej hašy. **Max Zieger.** Na herbskej hašy.

A prjódštejazemu hermantej poručžamoj šwój bohacze srjadowany sklad
wolmjanyh a polwolmjanyh draštowych tkaninow, ka-
tunow, pifejow, madapolamow, jakonetow, wolmjanyh,
židžanyh, katunowych a jakonetowych rubiščezow, jakow,
jaketow a mantlow

po wurjadnje tunich płaczišnych.

W Budyščinje na bohatej hašy 66.

Heinrich Preu & Co.

W naju khlamach so herbski ryeži.

Šdže kupimy najtunišcho?

De wulkim wupšchedawanju w mjažowych hětkach

No. 1. k tunim khlamam No. 17.

Stiflety sa žónšte wschěh wulkoscžow wot 3 m. 50 np., stiflety sa džěcži 1 m. 50 np.,
domšte stupnje we wulkim wubjerku sa mužow 17½ nšl., sa žony 15 nšl., sa hólzow a
holžy 12½ nšl., sa džěcži 7½ nšl.; šutnjane stupnje, šamšny šabritat, š kožanyh
pódušchemi sa mužow a žony 15 nšl., sa džěcži 7½ nšl., šutnjane tošle wschěh wulko-
ščžow 10 nšl., žonjaze ščtrnyh wschěh barbow, por wot 30 np., ščtrnywane mužaze
šoti, por 4½ nšl., 5000 metrow barbunjepuščžateho katuna 18 np., lüštr 30 np.,
ščawle 15 np.

Zenož we wulkim wupšchedawanju w mjažowych hětkach No. 1. k tunim khlamam No. 17.

S. Abramowitz se Šhorjelza.

Ššwój wulki šklad

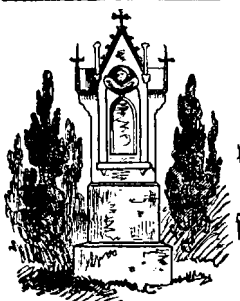
hotoweje mužazeje drašty

poručža po najtunišchich płaczišnych

H. M. Kubasch

na garbarškej hašy čžo. 432.

Škašanja po měrje šo jara ščwarnje, špěšchnje a tunjo wobštaraja.

J. A. Böhme, rěšbar

w Budyščinje na šwonknej lawškej hašy 788
poručža šo k wudželanju

rowowych pomnikow

š pěškowza a marmora.

Sprawne posluženje a tunje płaczišny.

NB. Šklad hotowych pomnikow.

Mais a maizowy šchrót

dobru strowu tworü ma šašo na pšchedaň
A. Krüger.

A wužhwej

poručža hróh, wošu, hejduščku a
kolij **A. Krüger**

na hornčezškej hašy 535.

Pšchedawanje

škotu a inventara.

Na prjedawšim Winklerjez kuble w
W jedričezach budža šo

póndželu, jako 30. julija 1877,

rano wot 9 hodžinow dwaj konje, 4 krowy,
4 jakožy, 2 košy, 3 wužitkowe ranžy, 4 ho-
špodaršče wošy, 1 šyfanjowa maščina, 1 wě-
jaza maščina, 150 centnarjow šyna, kaž tež
wščelaki rolny a hospodarški grat na pšče-
šadžowanje pšchedawacž.

Müller.

Aromatišku wicžnu watu: 50 np. a 80 np.,
fenchlomjedowy ekstrakt: blesču 50 np.,
běšy bróštyrop: bl. 75 np.,
ščmrěkojehlinowy aether: bl. 30 np.,
šulzbergšče šuščowe ščrepti: bl. 56 np.,
ščwablowe mydło, šmošomydło, glycerino-
mydło atd.

poručža

hrodowška hapthła

w Budyščinje.

Šwjerščne koščle,
nózne koščle,
dželaršče koščle,
šhornarje,
manščeth,
ščlipšy,
ščrawath
jara tunjo pšchedawa

Julius Lange

š napsčecža noweje měščžanščeje
ščule.

Rožowany štwjelzowy abo njetrijeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kóždej džěl-
bje mehaniška džěłopščadownja w Šajnižach.

Šhěža čžo. 18 w Trjebjenžach

š wulkej šahrodu
a polom, kotraž šo sa kóžde rjemješčo hodži,
je se šwobodneje ruki na pšchedaň. — Wščo
dalsče je pola wobšedžerja tam šhonicž.

W domje knjesa pschetupza Noacka na žitnej hašy 52

poručam

steppowane frywadla (Steppdecken) město pošleskčow po 7 markach a dróžšcho, sa khorych w léczu jara spodobne;

dželbu šomotowych jacquetow wschelakich barbow a maja šo njedželu tunjo pschedacž;

jacquety po mērje šo w krótkim czašu tunjo a derje pschistejaze šesčija; i dobom poručam šwój wulki šklad hotowych jacquetow (žaketow) wschěch barbow a tkaninow jara tunjo;

fattuny po 20 np. a dróžšcho stary lohcž, pifeje, perkale, plátowy drill sa kholowy, turnške šukna šchěšč wschelakich barbow;

rubisčezá thibetowe, fattunowe, židžane a wolnjane w žyle nowych mustrach;

tkaniny sa loža $\frac{6}{4}$ šchěrofe, čermjene a běže, stary lohcž po 25 np. a dróžšcho, běže w pifeju, damaštu a šmuhatym platu.

H. Kayser,

na žitnej hašy 52.

Jaquety w trifocže, šomocže a w židže,

wulka a pschiležaza šačona wot 2 tol. = 6 markow a dróžšcho.

$\frac{6}{4}$ šchěrofi fattun barbunjepuščezaty wot 18 np.,

$\frac{6}{4}$ šchěrofi pifej " 35 "

wolnjane draštowe tkaniny " 35 "

poruča w wulkim wubjertu

Jan Jurij Pahn

póbla hlowneje straže.

Skladnoštna kup.

$\frac{5}{4}$ šchěrofi čzišchězany barchent,

žyle czežtu a barbunjepuščezazu tworú, poruča, tač daloko hač šnadny šklad došaha,

stary lohcž po 28 np.

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjašoweho torhosčezá.

Mój hižom dawno jako wubjerny a čzišče šlodžazy

čzišty palenz,

kaž tež wschitte družiny dobrých palenzow ja s tutym knjesam ratarjam a šašopschedawarjam poručejo naspominam a po najtunišchich placžijnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazija

na žitnych wíkach.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne šažadžowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, čziščenje, šahnacže subhohlenja atd., w Budyščinje, na smutzkej lawškej hašy 120 pola t. pječarja Šlingsta. Š rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Cigarry.

Dla pschepožjenja mojeje cigarroweje fabriki pschedawam cigarry wubjerka a stareje fórmny po jara ponížnych placžijnach.

Wubjerkowe 25 škut sa 35 np. a dróžšcho, šo derje furjaze.

Ernst Künzel

na šerškej hašy, čžo. 7, po 1 šhodže.

Palenz

wě wschitkich družinach poruča hoščezarjam a šašopschedawarjam w dobrej tworje po najtunišchich placžijnach

destillazija **Hermana Kunacka**

w Budyščinje na bohatej hašy.

Shrop

jara šlodki a derje šlodžazy, punt po 20 np. poruča

Hermann Kunack.

Hollandski mlókowy pólver.

Zutón, je starodawných czašow dopokafany, i najlepšich šelow a forjenjow pschihotowany pólver, po jenej abo po dwemaj žizomaj wschědnje krowom abo wolam na přenju pizu našypany, pschisporja wobžernošč, šlodži wjele mlóka a šadžewa jeho wotšnjenje. Šakčizit placži 40 np. a je k dostacžu

w hrodowškej haptnyž
w Budyščinje.

Difowa concešionirowana
daloko wuwolana špodžiwije
hojaza žalba,

šotraž je šo najbóle kóždy raš jako dobra wopokafata, poruča šo w šerškach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowškej haptnyži.

Šnójne šrědki.

Peru-guano,

ammoniak=superfosfat,

štuženu koscžomuku,

šolčenu koscžomuku,

superfosfat,

šaferguano=fosfat

s tutym najtunišcho poručam a maja moji wotebjerarjo to prawo, šo moža šebi hnojne šrědki, wote mnje kupjene, darmo na špytowanškej štažiji w Šomorezach pschepytáč dačž.

M. Lorenz

pschi budyškim dwórnišchezu.

Šnójne šrědki móža šo wot nětk tež w mojim domje na Šaščiž hašy (Šošwiz) 703b póbla hamškeho hetmanštwá dostáč.

W Šutobču je pschěšydenja dla jena **thěža** s polom a šahrodu na pschedaň. — Wšcho dalšche je šhonicž pola **A. Šibšche** w Ššlonej Wosčhězi.

Prima schlesyńska kamjénne wuhlo sa mló- czate maschin

došta a porucza

H. Grieshammer

pschi budyškim dwórnišceju.

Destillazja a palenzpschedawarnja

Th. Grumbta w Budyšinje

na swontnej lawškej hašy 693

porucza wšče družiny palenza niz jenož w czwizach a bleschach ale tež hnydom k wužiwanju w khlamach.

Wupšchedawanje.

So bych tať rucze hač mǒžno rumował šym
wulku džělbu płata, meter po 45 np., łohč po 26 np.

" " " " 32 " " " 18 "

" " trjenjow, " " 21 " " " 12 "

" " kholowškich tkaninow, meter 61 np., łohč 35 np.

k wupšchedawanju stajil, dofelž tajtu tworů wjazy wješeč njecham.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy i napschecza pǒšta.

Serbska studowaca mlódość změje swoju lětušu **hlownu skhadžowanku** 11., 12. a 13. augusta w **Bukecach** pola Lubija. Wšitcy mlódzi Serbja a přeceljo serbskich studentow so na nju z tutym přecelnje přeprǒšuja.

W Lipsku, 26. julija 1877.

P. P.

Arnošt Muka,
stud. phil.

Makivna kheža

i 2 kǒrjomaj pola je se šwobodneje ruti w Bónezach na pschedań.

Jenu pǒzǒlnizy a jedyn hejdušchny mlhn ma na pschedań **Wawer** w Dołhej Borschczi pola Wolschimy.

Drjewowa aukzia

na lipiczanskim revieru.

Wutoru, 31. julija t. l., budža šo

3 Km. dubowych wužitkowych šchězǒpov,
22,5 = = palnych šchězǒpov,
1,5 = = kuleczǒw,
59,5 = = repuchow

šjawnje sa hotowe pjenješy na pschěšadžowanje pschedawacž.

Šhromadžisna pschi hajniškim domje w Lipiczu.

W Minakale, 15. julija 1877.

Grabinška Einiedelšta inspekzia.
A. Hoffmann.

W Rumšchizach pola Budyšcina budže šo **kheža** czo. 6 b i nowonawarjenej mašivnej bróžnju pǒndželu, 6. augusta, dopǒdnja w 9 hodžinach na pschěšadžowanje pschědawacž.

Kǒždu džělbu trjeneho a njetrjeneho **lenu** kupuje po najwvyššchšej płacizisnje

W. Bäder w Raschowje.

Šsobotu w hošćenizy k stotej hwěšdže w Budyšcinje.

Na moju šahrodu móža šo **kolcže** pǒzǒw stajecž. Moja kheža šama steji blisko šorbarka pschi puczu, kotryž do Duboho wjedže.

August Schäfer
we Wutrancžizach.

Kedžbu!

Jutšje, njedželu, **kolbašnywutulenje** w Šrakežach.

Šólzny se wšow, kiž w Budyšcinje njě šchulu wo-
pýtaja, doštanu wobhdjenje a žhrobu pschěš podpišaneho.
Aug. Rāmsch,
na garbarskej hašy czo. 424.

Pohoncjojo, wotrocžkojo, domške a hrodžne džowki móža šlužbu dostacž pschěš pschistajazy žonu **Šāhnelowu** na šprejškej hašy (Špreegasse) 410 pschěd garbarskimi wrotami w Budyšcinje.

Šólczęz, kotryž chce **rěšnistwo** nawuknyč, móže dobre město namakacž. Wšcho dalsche je šhonicž pod hrodom czo. 25.

Kn. E. K . . . . .

k narodnemu dnju, **29. julija,** najwutrobniše zbožǒpřeće.

H. R. S. T. W.

Jedyn špawny, derje porucženy

wowčęžski

móže hnydom město dostacž na rycžertuble **Wottwerndorf** pola Širny.

Jedyn šylny nǒzny štražnik, 2 kuchinskej holžy, kaž tež domjaze a štwinske džowki móža hnydom město dostacž pschěš pschistajazy žonu **Šeinoldowu** w Budyšcinje.

Ššlub naju džowki **Johanny** i wučęřjom knjesom **Herrmannom Junathom** w Selenej Šrabowžy pschěčjelam a šnatym jenož na tutym pucžu najpodwolnišcho k nawjedženju dawamoj.

W Łašu, 23. julija 1877.

Ed. Sāuberlich
a mandželšta.

Wutrobny džak

wščem šmilnym a pschěčęlnimym

po wǒhnju,

kiž je naš 28. jnljia 1876 potřešil.

Mǒj Božo, i džatom pschindžemy
Pschěd tvoje woblicžo
A i wješelom cze šhwalimy,
Našch luby trošhtarjo.

Wšchaf pschindže ty k nam i pomozu,
Šdžy naš tež raniš šy,
Ty wješelisch nam wutrobu,
Šdžy ju tež šrudžit šy.

A nam pschindže nusa žalǒšna
Dženš rano pschěd lětom,
Težb' špali woheń byhdjenja
Nam wo wšy šchěšnacžom.

Tež dary šo nam špalichu,
Kiž dom šy šhowacž daj,
Ty i twojej wulkej šmilnošcju
Ššy pať naš šastarať.

Wny bęchmy w wulkej žakǒšczi,
A tom' potni šhštwǒšcže:
Šdže i nami a hdže i džęčimimi?
Mǒž šo nam bližęche.

Por domečkow šhštnych wošta drje,
W tch hǒšpǒwaczu naš,
Nam pať tam sa wšchěč njebęšche.
Ač, to bę šrudny cžaf!

Duž našchi knježa Šholucęz
Naš horje bjerjedu,
Tež je Šchęčenizy a i Šermanez
Nam dachu hǒšpǒdu.

Šsu šašo druhe cžafy nęť,
Čže, Božo, šhwalimy;
Tež natwaricimy domow šhštt,
Šaj, ty nam pomšal šy.

Nęť cžujemy šo nucženi,
Džak prajicž i wutrobu
Wam wšchštim šmilnym w hromadži
Ša wašchu dobrotu.

Wšh daj wam sa to bohacže
Došč cžafnych kubow šu
A junu węcžnych šchęčędrwje
We šwojim byhdjenju.

Wny čžemy pať nęť špominacž
Na našch džęń wǒpalny
A štajnje k Bohu šhšchowacž:
Budž ty nam k pomozh!

W mjenje

wšchǒčęńskich wǒpalnych
Handrij Polan.

Stwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M. z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čisło płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni „Serb.
Nowin“ na róžku zwonke-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, płaci so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 31.

Sobotu, 4. augusta

1877.

nawjedženju.

Čži hami čječzeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedza ja nje na měřazaj **august a september 1877** do přědka płacizć, njedh nětko 54 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotebadža. Čži, kotřiž šebi „Serbske Nowiny“ psches póst pschinješć dawaja, njedh tola njefapomnja, šebi je tam bórsh stasacj. Na šchtwórtlěto šaplaczi šo ja „Serbske Nowiny“ na šakšich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho křěžorstwa 1 mf. a š pschinješenjom do domu 1 mf. 15 np.

Redakcija.

Dobrowolne pschěžadźowanje.

Domsta ležomnošč, š jawostajenštwu **Johanny Ernestiny Hoffmannoweje** rodbjeneje **Rychtarjez** škusčaza, na tudomnej řěšniškej hasy cat. no. 326/196 ležaza a na 6050 markow šchazowana, wobštejaza š domškich a šahrodh, budže šo po namjecze tych, kotrychž to nastupa,

wutoru, 14. augusta 1877, dopoldnja w 10 hodžinach

na tudomnym wokrješnym šudže dobrowolnje na pschěžadźowanje pschedawacj, šchtož šo š pschispomnjenjom, šo móža šo pschedawanske muměnenja, kaž tež taza a wopisbanje ležomnoščje š wuwěšćta, na tudomnej šudniškej dešzy wupowěšujeneho, nawjedžicj, š tutym šjawnje wosjewja.

W Budyšchinje, 17. julija 1877.

**Kralowški šudniški hamt we wokrješnym šudže tudh.
š Mešich.**

Čšhw.

Swětně podawki.

Němske křěžorstwo. Š Draždžan pišaja, šo šo nowowolby do drugeje komory šakšeho šejma šřjedž měřaza septembra t. l. štam.

Ša noweho rektora magnifikatša lipšczanskeho universiteta je profesor **Dr. Leufadt** a ša šastupjerja teho šameho universiteta w přeněj komorje šakšeho šejma profesor **Dr. Overbeck** wušwoleny.

Kral Albert je šwojeho adjutanta, majora š Ehrenstein, do **Magdeburga** pšškal, šo by tam w jeho mjenje generalej **Blumenthalej** pschi tuteho 50lětnym šlužbnym jubileju šbožo pschať.

Šańdženu wutoru w nožy je šo na horje „**Hochwald**“ pola **Žitawy** tamnišcha š drjewa twarjena šorcžnicžta wotpalika. Wohen tať rucze wokoło šo hřabasche, šo šo šorcžmarjezom a jich hoscžom š nusu poradži, š hošym žiwjenjom wucžeknyč. Wěšche tam 12 hoscži a jenemu je šo jeho šofer š pjenješami, w nim ležazhymi, špalit. Šena knjeni je šloty čašnik a šwoje šturnje psches wohen šhubika a dwaj šchulerjej štaj tam nimale wšchu šwoju draštu a pjenjesh, w nej težaze, pschisžadžikoj. Wonaž dyršjeshtaj kšětsje rucze š wšnom won čječacj a štaj šo hakte w **Žitawje** šašo š najnušniškej draštu šastaracj wohšoj.

Bróžen hoscženža „š selenemu šchtomej“, š **Šolbinej** škusčaza, je šo pšndželu popošdnju hacž do čžista wotpalika.

Šeho majestocž **kral Albert** chze šřjedž tuteho měřaza nětotre džělby lipškeho a zwitawškeho krajikeho hetmanštwu wophtacj a šo teho dla hižom wšchelake pschihoty š jeho powitanju w tamniškich městach čžinja.

Šwjašť šakšich wojerškich towaštwow je šańdženu njedželu šwoju lětušchu generalnu šhromadžšnu w **Draždžanach** wotdžeržak

a w nej bjes druhim wobsanknyť, šo š petiziju na krajny šejm wobrocizć, šo bychu přjedawšchi wojazy, kiž šu we wójnje do invalidnoščje šapanyli, tola pať bjes penšije š wójška pušchženi, něšajtu pjenješnu podpjeru dostali. W špomnjenym šwjašku běšche šónž šańdženeho lěta 289 wojerškich towaštwow š 32,166 šobustawami. Wot 1. januara hacž do šónža julija t. l. je šwjaškej š nowa 20 šakšich towaštwow še 1714 šobustawami pschisšupišo.

Š čječnemu dopomnjecžu na njebo **Dr. phil. Šahodu** (rodbzeneho Šserba), kotryž je 40 lět w **kralowškej** twarškej šchuli w **Draždžanach** wucžit, šu jeho šchulerjo šummu pjenješ nawdali, kotraž je nětko na 5,800 markow narošćka. Š jeje danje budža šo nětko šoždolětnje štipendija po 50 markach na šmanych a poštrjebnych šchulerjom špounjeneje šchule wudželecž.

Wot teje šakty, kotraž je šo wšndano blisťo **Wehlenu** do **Šobja** walika a psches to křuch řeki tať šaracžika, šo tam ani čžokny ani šódže šěšdžicž njemóžachu, je nětko tať wjele wotštronjene, šo móža tam čžokny a šódže, kiž škuboko do wody njedošahaja, šašo šěšdžicž.

Š **Šurzena** pišaja, šo wot tych, kiž běchu tam šhore křuwjaze mjašo jědli a teho dla šthorjeli, wšche pječžoch hižom šemrjetych ništo wjazy šthorit njeje, ale šo šo še wšchěmi wjele wjazy šašo špěšchnje pošlěpschuje.

W **Königshainje** šo 27. julija rano w 3 hodžinach **Šešelez** a **Šimmermannez** domške wotpalichu. Šako chžychu ludžo w **Šešelez** domškich rumowacž, tam **Šešelowu** šotru na křošnach wšřazu namakachu. Wona je najšterje šón wohen šama šakožika a šo potom wobwěšnyša.

W Schönawje (na Eigenje) je 24. julija blyst domste khezlarja Laubischa sapalil a do procha a popjela pschewobrocził.

S Barlina pišaja, so je jena nowa wójnska kódz mjeno „Bismark“ dostala.

Němski khezor hiščezje w gasteinskich kupjelach pschebywa a šo na swojim dompuczu 8. augusta s awstriskim khezorom w Ischlu trjehi.

Na jenyum polu pola Mühlheima, na kotrej bėchu bėrny šadžane, bė šo tał mjenowany koloradski bruk pschivodał. Tuton s Ameriki nětał pschivoleczeny bruk je sa bėrny jara šchłodny a je šo teho dla spomnjene polo s rešom pošhpašo a s petrolejom polako, potom pał wopaliko. Na to je šo rola sryła a tež na spomnjene wašhnye wopaliko, so by šo tónle bruk wěšezje wutupil. Ale w nowšchim czašu je šo tuton bruk sašo na jenyum pódlanstkim polu potašal a šu jeho tam tež s wohnjom wutupicz ppytali. — (W Amerizy je tónle bruk we wšhelakich krajinach wšhitke bėrny na polach do czišta škashł a šahubił.)

Němska khezorka šo se šwojeho pucžowania po Schwajzarstjej w tutych dnjach do Barlina wrócezi.

Awstria. Widhat-pascha, prjedawšči turtowski wulkowezir (minister-pschedšyda), kotrehož bėšche sultan s Turtowstjeje wupokafał, je wot njeho sašo nětał wobhnadženy. Wón je wóndano do Wina pschijel a tam s awstriskim kanzlerjom, hrabju Andrašijom jedna, kaž tež s jendželstkim poštanjom. Šo šo to po poručnosći turtowsteho ministerstwa stawa a wěšezje niz k lepšchemu ruskeho knježerstwa, to móže šebi kóždy myšlicz.

To je tež s teho widžecz, so je awstriske knježerstwo wobšankto, Andrašijej polnomóz dacz, so šmė wón šchtyri divišije mobilisirovacz, hdyž šo jemu spodoba, a šmė je w bliskosći bošniških a šerbških mjesow postajicz. Awstriske knježerstwo je na kšósty, psches to nastawaze, něhdze 25 millionow šchěšnakow wustajiko.

Jendželška. Jendželste ministerstwo czim dale, czim wjětšche wójnske pschihoty czini a to, kaž kóždy praji, Rušowstjeje dla, a je to mēnjenje roššerjene, so dže, je-li šo to jenož nětał hodži, w šjenoczeštwe s Awstriju šterje a lepje Rušowšku nadpantycz.

Rušowska. W tutym kraju k jendželstemu knježerstwu žaneho dobrego dowěrjenja nimaja a šu teho dla brjohi naraušcheho morja (Dštsee) wšhudžom šhlynje wobtwjerdžili, so bychu Jendželczenjo, hdyž šnadž se šwojimi wójnskimi kóždami pschijedu, nicžo wuskutkowacz njemóhli.

Sa to pał němski khezor, wjětch Bismark a s žyła němski lud pola Rušow w dobrej czešći steji. W Moskwe šu wobšankli, němskemu khezorej pschynu džatnu adrešu sa jeho pscheczelniwosć pošlacz, tamnišči šabrikantjo pschihotuja sa njeho krašny album a moskowske wošebne knjenje jara rjany a drohi žepich wuschiwaja, so bychu jón wjětchej Bismarkej darike.

Grihiska. Grihiste ministerstwo šo drje na wójnu hotuje, tola šda šo, so prjedy šjawnje pscheczivo Turkam njewustupi, hacz šu Rušoj wjětšchu bitwu nad tutymi dobyli.

Serbija. Serbški lud by drje šo rad na wójnje pscheczivo Turkam wobdželil, ale wjětch Milan jemu k woli njeje, dokełž ruske knježerstwo nochze, so by šo Serbija hiščezje jedyn krocž wójnskim šchodowanjam a czerpenjam podcziška; pschetož wójnske šbože je kulojte.

Esony — piščezja.

Ał byšo móžno mi,
Božemje prajicz czi,
Kiž ty wšchal w cžemnosći
Roššajnič mje.
Moju šh wutrobu
Ščžinita sa šwoju,
Šo nětko lubuju
Jenicžy cze.

Něžna ma kwětku tu
Móbrinu njebieštu,
Štócž ju na wutrobu:
Nješapomil mje!
Kwětko ta šahinje
Lubosć pał wotanje:
Moja haj šawěšezje
Nješčónczna je.

Měl ja tu šchidleschžy,
Pšhes mórste šhubiny
Šeczal byč šhwatažy
Na rucžtu czi.
Dat byč czi hubicžtu,
Špěwal byč pšhnicžtu
Pěnu czi k wješelu —
Wěrišch to mi?

Byla ty šolobit,
Byč ja twój wucžomnit,
Šaj! kóždy wofomit
Poštuchal twój.
Był ja tu wowežicžka,
Ty moja pastyčta,
D kašje wješela
Mětoj byčmoj.

Byla ty rōžicžta,
Dha byč cze trjepil ja;
Byla ty rybicžta
Ložil cze byč.
Budžich cze džeczjo šnal,
Budžich cze tolebal,
Wjele czi bašnijow bal
Lubosćiwych.

Majlubišča, wěr mi to:
Był ja tu piaczatko,
Na lipžy najrjenšcho
Byč špěwal czi.
Kad čžyl kaž mēšaczł czi
Šwěczicž do komort,
Šladacz, kał šo czi špi;
Wěr wšchal to mi!

Był ja tu hošpoška,
Šatal byč czi do kōžka
Měra a pokoja,
Wješela došez;
Był ja tu šahrodka,
Móhla ty, rōžicžta,
We mni bješ pšchēstaczja
Kčžecz a tež roicz.

Byla ty wodžicžta,
Ja mala rybicžka,
D! kał byč šbožomna
Pšchi tebi hral.
Lojicz čžyl rybak mje,
Šchowanj wot tebe
Ja byč šo do wole
Šybakel šmjal.

Šdžy budu kōžnik šam
A tebe namatam
Na morju wulkim tam
We šrachoičzi:
Čžy šebi cžofmit wšacz,
K tebi šo prōžowacz,
S nuš wšchal wupomšacz
Šawěšezje czi.

Budžech ty we nušy,
Budu czi k pomozy;
Budžech hdy šhora ty,
Lēkał šym twój.
Ššam šwoje žitwjenje
Dat byč ja sa tebe,
Dokelž tał pschēmernje
Dobraj šej šmój.

Ja tebe njepuščezju,
Ja tebe lubuju,
Dokelž tał s wutrobu
Dobra mi šh;
A mam hdy wumrjecz ja,
Šmēšech wšchal jandželka
Šwērneho štražnika
Do šmjerceze ty.

Lēta šu šbožomne,
Čžahy tał lubošne,
Šodžinki wješele,
Ššlōbte haj šu;
Doňž jenu jenicžtu
Ššwernu a lubošnu
Wobšedžu wutrobu
Na šwēczje tu.

Wranibor.

Ze Serbow.

S Budžyščina. Šandženu šrjedu mēšechje jedyn wuhnještki pomoznik to nješbože, so šo s ponoščka jeneho tšišhodny wuhšofeho domu hacz na tšēšhnu roku dele šuže. Maty rēbl, kiž tam wššasche, k temu pomšasche, so šo sa njón poššny a šo tał pschi žitwjenju šdžerža. Jemu šo dale nicžo štało njeje, hacz šo je šebi jenu ruku trochu wobodrjek. (W. N.)

Se Židowa. Ššrjedu, 1. augusta, wjeczor w jēdnatej hožinje w tudomnym hoščenzu „k brunemu jelenjej“ a to w jeho šadnim twarjenju woheń wudhri. Dokelž bēšche pomoz bōrsh k ružy, dha šo wón jenož na tuto twarjenje šwobmjesowa. Woheń šda šo šačoženy byč a štaj teho dla dwaj cžłowjekaj, na kotrejuž šo w tajškim nastupanju tufa, do jastwa wotwjedženaj.

S Kōžanta. Šchtwōrtk, 26. julija, w brōžni tudomneho khezniča a murjerja Čžēšle woheń wudhri a tu šamu kaž tež domste a hrōbž do procha a popjela pschewobroczi. Kał je woheń wušchol, njeje šnate; Čžēšla je pał wjele šchodował, dokelž se šwojim mobiljarom šawěščzeny njebēšche.

S Wjelecžina. Dženša, 4. augusta, kaž tež 7., 9. a 11. augusta wojazy budyškeho infanterie-regimenta No. 103 bješ našchej wšhu a Tucžizami šhromadne ššelenje wotdžeržuja. To šo kōždy

króć najbóle hiżom rano w 5 hodźinach sapocznije. Prěnje tajke tšelenje mješeske šo sanđženy šhtwórk.

Š Klufšha. Dofelž je móšt pšches rěku Sprewju sašo dopuporjedžany, móže šo nětko po puczu š Klufšha do Šdžara a Lichanja sašo bjes sadžewka jěšdžicž.

Š pruskeje hornjeje Łužicy. Čaš šo pšhibližuje, hdžez budżetaj mužakowšha a wojerowšha wotrješna synoda hromadže sapóštanow do provincialneje synody wušwolecž. My njewěmy, hacž šu saštupjerjo wošadow hiżom na nětko šwoje woło škožili, kotruž by jich wošady doštojnje saštupowacž móht. Rusne šo nam šda, na to pošałowacž, šo šu wošady tuteju synodow š wjetšha šerbšte. Njebý dha tež Šserb tute wošady najlěpje saštupowal? Šako šo łonske lěto w Budyščinje na šakštu krajnu synodu dwaj šapóštanaj wušwoleshtaj, doštašhtaj wjetščinu hšošow dwaj Šserbaj, ł. rycžnik Šakub š Budyščina a ł. šarač Šmišch š Šodžija, hacž runjež wjetščina wušwolowaznych wošadow šerbšha njeběšce. Tež Němžy ša tuteju knješow hšošowachu, dofelž mēnjachu, šo wonaj wobštejnoscže němškich wošadow tač derje šnajetaj, kaž kóždy Němž, wšche teho pač tež wobštejnoscže, žiwjenje a potrjebnosčže šerbškich wošadow, kotrež žadny Němž tač derje šnacž njemóže. A tač žohnowane je škutkowanje tuteju šapóštanow na krajnej synodže ša šakšte šerbšte wošady było, wo tym šu nam „Šerbske Nowiny“ w šwojim čašu pišake; my dopomnjamy jenož na wuradžowanja, kotrež nakoženje šerbškeje rycže w šerbškich škulach a wudokonjenje šerbškich študentow a kandidatow w šerbškej rycži nastupachu.

Šhtož je w Šakškej móžno było, njedyrbjało to tež w Pruskej móžno byčž? Wěšcže by šo tež bjes nami loško pobóžny, šryčžnivy, šamostatny, njewotwišny šerbški šapóštanž namakač, kotruž by na provincialnej synodže niž jenož ša najlěpšche krajneje žyrkwoje, ale tež našchich šerbškich wošadow škutkował.

Šara lubo by nam teho dla było, hdy by bóršy bjes Šserbami šnaty Šserb jako kandidata ša provincialnu synodu šo postajil, šo bychu wošebje saštupjerjo šerbškich wošadow wjedžili, košo maja wušwolicž.

Wójuške powješčže.

Š Rušowškeje šo nětko sašo bjes pšhestacža wojazy ł ruškemu wójušku, pšhed njepšhecželom štejazemu, šcžeku. Wóndano je 12. a 13. armeekorps Donawu pšhetrocžil a w tu šhwilu pšchi woblehnyjenju turkowškeje twjerdžišny Rušhcžuka šobu škutkuje, teho runja je wjetšchi džel šhtwórt- teho armeekorpsa Donawu pšheschoł a jena diviřia šedmeho armeekorpsa je šo temu pšhiřankła. Dale mješeske 11. armeekorps poručnosčž, šo š Pyrgoša a šupy Mařana pšhes Donawu podacž, tač šo je nětko wójuško, kotrež je Rušhcžuk woblehnyło, na 120,000 muži šylne a je po tajkim tač šylne, šo móže Turkow wotbicž, hdyž bychu šnadž cži pšhi- cžahnyli a jich wot woblehnyjenja Rušhcžuka wotcžiščecž cžypli. Tež je jena gardydiviřia ł Donawje pšhiřankła a w bližšich dnjach tule rěku pšhetrocži. W pošleńšchim čašu wšchědnje 18 čahow, š ruskimi wojakami wobšadžanych, pšhes brailške dwórniščcžo jěšdžesche.

To je žyle prawje, šo ruški šhěžor teško wójuška, hacž je jenož móžno, na turkowški brjoš a dale šcžele; pšhetož

cžim wjazy Rušow tam pšhecžimo Turkam wojuje, cžim škerje moža šo Turkojo pobicž. Rušojšo šu šebi najškerje tež š bitwy, kotruž 19. julija š Osman-pašchu pola Plewny mējachu a 2 kanonje, kaž tež tójšcho mormych a ranjenych šhubichu, tu wucžbu wšali, šo je lěpje, hdyž šu na wšche boki tač šylne, šo móža kóždy nadpad njepšhecžela loško wotrašcž.

Wjenujžy ruške wójuško, kotrež wot Donawy pšhes Wol- harštu a balkanšte hory hšuboško do Rumelije došaha, běšce šwojeje došhoscže dla hacž do nowšcheho čašha šhětro jara roščehnjene a teho dla tu a tam cženke a doščž šłabe. W prěńšchim čašu, hdžez běchu Turkojo dla njenadžiteho pšhetrocženja Donawy a Balkana wšchě špłóšchimi, drje tale cženkosčž a šłaboscž štraščna njeběšce, dofelž šebi tur- kowšy generalojšo Rušow nihdže nadpancž njewožičhu. Wle pošdžišcho, jako sašo šmērnišcho wołošo šebje hladacž pocžachu, tola tež wumušlichu, hdže maja Rušojšo šwoje šłaboscže. Duž žadny džiw njeje, šo šebi Osman pašcha, kommandant turkowškeje twjerdžišny Widina wotmyšli tajke ruške šłaboscže šebi ł wužitku wužicž. Wón teho dla wob- šantny, ruške wójuško runje tam, hdžez bē doščž šłabe, š wulkej možu nadpancž. A šo by šedžbnoscž ruškich gene- ralow tač prawje wot šo wotwobrocžil, bē wón w nowi- nach a hewak wošjewicž dač, šo bjes Šserbiju a ruškim wójuškom š wulkej dželbu wojakow, hacž dotal we Widinje štajazyh, do Rumelije pocžehnje a jenož mjeišchu dželbu we Widinje wostaji. Duž Rušojšo ničšo šleho wot njeho njewotcžakowachu, ale woni dyrbjachu bóršy špóřnacž, šo šu na tym jara wopač cžinili.

Osman-pašcha pšhicžezže njejabžy na Ruškich, wołošo Plewna štejazyh, a dofelž běchu tam jeno nětkotre regi- menty ruškich wojakow rozpoložene, dha wšchač dyrbjachu, hacž runje šo twjerdže wobarachu, tola napošledku zořacž. Woni běchu tu wěž drje bóršy generalej Šchilder=Šul- berej, w dobytej twjerdžišnje Nikopolisu štejazemu, wje- džecž dali, ale tón jim hake nasajtra ł pomozhy pšhicžezže. Wjenujžy wón běšce hewak hižom ł temu pšhihotowany, Nikopolis wopusčcžicž, kotruž mješeske rumuniški general Manu še šwojimi ludžimi wobšadžicž; tón pač šo tač dli- jesche, šo Šchilder=Šulder, kotruž twjerdžišnu nochžyšche njewobšadženu wostajicž, hake na druhe rano regimentam, pšhed Turkami zořazym, na pomoz pšhicžahny. To pač bē pošdže, pšhetož bjes tym běšce Osman-pašcha tež š nowa 10,000 muži wójuška ł šebi šcžahnył, tač šo Rušojšo ničšo wudobycž njemóžachu, ale dyrbjachu Plewnu w turkowškej ruzhy wostajicž.

Nětko tač derje Šchilder=Šulder, kaž tež Osman- pašcha šwoje wójuško powjetščuje a ma je prěńšchi pjećža na 25,000, pošleńšchi pač na 27,000 muži pšhiřporjene. Bjes tym šo w tu šhwilu pač š teje, pač š tamneje štrony

nadpadu činja a sda ho, so ho w bližšich dnjach tam bjes Rušami a Turkami wulka bitwa stanje. My chzemy ho nadzjiec, so Rušojo w njej dobudza.

Pšchi rekonoscjirwanju, to je: pšchi plėdzenju sa tym, hđze njepšheczeljo steja, bėšche ho wóndano ruski krónprynz (wjeliki knjas-napłėdnik) se šchpaniskim prynzom Don-Karloškom jara daloko do přėdka sważik, tať so nje-nadzujzy na šylne wotdželenje Turkow trjehi. Tuczj ho hnydom na njeho walichu, tola ho jemu radzi, jim wuczeknyč, tať so ho lėdom šmjerczi abo tola s najmjeńšcha fajeczu wuwiny.

Hórje ho turkowskemu generalej Azif-pašchi seńdže. Tón bu wot Rušow bjes Ruschczukom a Kasgradom pschepadnjeny a satšeleny. Tať ho tež s wjetšcha ludzom, kiž s nim bėchu seńdže, tola wostachu někotři žiwj a buchu wot Rušow jeczi wotwjedzeni. Azif-pašcha ma khwalbu dobrego generala a Turkojo wulku nadziju na njeho stajachu.

Sewak šu nowšche powjesče, s Konstantinopla wupóšlane, plėdowaze: Wójsko Keuf-pašche a Sulejman-pašche je ho 23. julija njedaloko Ženi-Zagry w Rumeliji sjenocžilo. Kosaťojo, kotřiž ho jemu bližachu, buchu wotehnaczi. Tež dyrbjesche jene ruske wotdželenje, kotrež ho Bisanzj (w Bolharškej) bližesche, našad stupacž.

Sendželške nowiny pišaja: Turkojo šu kšchesczjianskich wobhydlerjow města Ženi-Zagry skónzowali a jich domy a dwory wurubili. — Čzerkešojjo šu bolharške městascho Rowarnu, na brjohu čorneho morja ležaze, šapalili a tamnišchich kšchesczjijanow morili a wurubili. — Sa to šu Bolharjo, kaž s Konstantinopla pišaja, w Esfi-Zagreje dwė mošcheji (turkowskej zyrkwi) a polšta domow špalili. W Stalawizy šu woni tež wšchė mošcheje špalili, a je w nich tójšcho Turkow žiwjenje šhubilo. — Rušojo šu bjes Jam-bolijom a Filipopolom (w Rumeliji) pjecz mostow škashli, pšches kotrež železniza wjedže.

Sendželške nowiny pišaja 27. julija: Bjes Rušami a wójskom Sulejman-pašche je khėtro blisko Karabunara wulka bitwa byla. Sulejman-pašcha je 10 kanonow šhubil a k Adrianoplej zosať. Rušojo šu njedaloko Chaskoi železnizu bjes Filipopolom a Adrianoplom škashli. Woni steja tež bjes Esfi-Zagru a Tatarbumu. Woni tam twjerde lėhwo twarja.

Wjetšche bicze bjes Rušami a Turkami je ho šapocžalo, pschetož s Konstantinopla pišaja wot 31. julija: Džerman-pašcha telegrafiruje 30. julija s Plewny: Dženša rano sežinichu s šylne ruske wotdželenja nadpad na našche stejnišchcža. Wojowanje trajesche hacž do 10 hodžim wječor. Skónczuje ho njepšheczeljo do šwojeho lėhwa wrócžichu. (Turkojo šu pjecža 70,000, Rušojo pať 60,000 šylni byli.)

S Peteršburga pišaja 1. augusta: S Tirnowa ruski general Krüdener 31. julija telegrafiruje: My šmy wčžera s nowa na Plewna nadpad sežinili, nješšmy pať ničžo wudobhli, dofelž bėšche turkowske wójsko wjele wjetšche, hacž našche.

S Konstantinopla pišaja wot 2. augusta: Rušojo wutoru 31. julija pola Esfi-Zagry Keuf-pašchu nadpanychu a ho s nim 7 hodžinow bijachu, dyrbjachu ho pať skóncznje do Karaburny wrócžicž. Sulejman-pašcha je Esfi-Zagru dobhyl.

Šo tajkim ho Rušam w tychle bitwach šchlachcžilo njeje. Woni šu na europiskim wojownišchcžu hacž dotal pšches 8000 mornych a ranjenych šhubili.

Na asiškim wojownišchcžu ho ničžo wažne štalo njeje. Čžornohorjenje pšchi woblehnenju turkowskeje twjerdžišny Nikšicija šbožomnje potracžuja; pschetož s Cetinja pšches Win pišaja 2. augusta: Wčžera šu Čžornohórzy najwažnišche šwonkowne wobtwjerdženje twjerdžišny, mjenujzy fort Čžadžaburzu, se šchtóromu dobhli. S města Nikšicija wšcho do twjerdžišny čžeta, kotraž je s 12 kanonami wobronjena. Město a twjerdžišna stej šylne šabarifadirowanej.

P ř i l o p k.

* (Tunja butra.) S Koburga pišaja tamnišche nowiny, šo bu 18. julija na tamnišchim torhoschcžu poť punta butry ša 43 up. a 21. julija ša 40 up. pschedawany.

* S Aschaffenburga pišaja: Dženša rano 24. julija dyri w Babenhausenje na exerzirškej kuzy Bože njewjedro do hesenišeho regimenta dragunarjow. Sedyn muž a dwaj konjej šu morni, wokoło dwazyczi mužow je loško ranjenych.

* Wobeń, kotryž wóndano w Šamburgu w škladže firmy Gra-semanna a Stavenhagena wuiđže a pšchi kotrymž ho tworj ša 400,000 markow špalichu, je pšches njejedžbliwe wobkhadjenje se šchtrichwancžkami (šapalkami) nastal. Sedyn šlužobnik mjenujzy jene šchtrichwancžko, hacž runje bė to kručže šafasany, šapali; pšchi tym hkojčka šchtrichwancžka na wołmu šlecža a w někotrych minutach stejesche žyly wólmjany šklad w plomjenjach.

Cyrkwinske powjesće.

Wėrowani:

Pėtrowska žyrkej: Korla August Mierl, pohonež tudy, s Marju Šsmjetanež. — Bjedrich Hugo Richard Šchönfeld, pišmikištajeť w Draždžanach, s Ottiliju Klaru Lemmerez.

Michaľka žyrkej: Korla August Mėrczińk, tyscheť tudy, s Marju Šanšlez s Brėšowa.

Křćeni:

Pėtrowska žyrkej: Johanna Benigna Adelheida, Šandrija Šapacža, wobhydlerja a dželaczerja, dž. — Lena Šana, Šana Rowaka, měšchžana a krawišteho mišchtra, dž.

Michaľka žyrkej: August Max, njemandž. š. na Židowje. — Marja Martha, Šandrija Bohumėra Šlingsta, dželaczerja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Šda Theresia, Pėtra Šhžžora, dželaczerja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Šendrich Adolf, Šendricha Šhlyenta Šruhna, šejlerja a wobhydlerja pod hrodem, š.

Zemrjeći:

Džeń 20. julija: Marja Alma, Korle Bjedricha Rowaka, dželaczerja a wobhydlerja, dž., 14 d. — Korla Bohumėr Trautmann, železniki kėdžbowat na šafko-šchleskiškej statnej železnizy tudy, 66 l. 5 m. 22 d. — Ota Bernhard Wollmana, měšchžana a pschekupža, mornwyrodžene dwóin. š.

Mużaze a żonjaze stifletowe nakolenyh (schafty)

wshelafich tożowych družinow

ma stajnje na składze

kożopředawarńja

Julius Eiffler

35. pšchi mjašowych hětkach 35.

Stótny pólver s čzerstwych selow. Korneuburgski stótny pólver. Pólver psche kólfu. Pólver psche pripotawu prošatow. Lochwišski balsam. Zischankowy saksowy pólver

porucza

hrodowska haptńka w Budyščinje.

J. A. Böhme, rěšbar

w Budyščinje na swontnej lawskej hašy 788
porucza šo k wudželanju

rowownych pomnikow

s pškowza a marmora.

Sprawné posluženje a tunje płacžišny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

Wo

P. Kneifelowej wložowej tinkturje.

Tutón se wšchém prawom pomščitkomne wobkedžbowanje wubudžazy wložypłodžazy hrědt, kotryž je psches šwoje wubjernje pošlynjaze, žiwjaze a šhorowatošč hłowineje kože wotštronjaze wutki wo prawdže špodžiwnje stutkowazy, nima se wšchými snatými, najbóle na wobšchudženju wotpoczowazyymi hrědkami žanu jenajšoč, kaž s žyła woliše, balsamy a pomady, pšchi wšchých reklamacach ženje wložypłodžaze bycz njemoža. Wot lětarjom (njedn šo wopišma čitaja) nanajlěpje porucžena šadžewa hornja, abšolutnje nješchódna tinktura niž jenož hnydom wupadowanje wložow, ale tež dospołni plěchacžojó šu, kaž je polizajžy wobšwědcžene, psches nju šwoje pošne wložy šašo dostali. W Budyščinje ma ju jenož na pschedań: **Heinr. Jul. Lincka** w bleskach po 1, 2 a 3 mk.

Liebigowy kumys-extrakt.

je po najnowšich šlědstwach lěkaršich autoritetow jenicžki, wěšty diät. radikalny hrědk pšchi šhijokuchocžinje, pluzokhoroscžach (tuberkulošy, kuchocžinje, bróštokhoroscžach) žoldkowym, črjewowym, a bronchialnym katarřu (šaschel s krafami), kuchocžinje rjapa, ašhmje, šlědawje, wšchých šlaboscžach (wobšebje po čzežkich khoroscžach). Kistki po 5 šlaponach a fl. po 1 m. 50 np. exel. pakowki s wuložowanjom móža šo dostacž w: Hartungš Kumys-Instalt, Berlin W., verläng. Gen-thiner Str. 7. Gute šlakovy šu jenož prawdžiwje, šdyž maja našču firmu. Pšched wopacžnymi präparatami šo warnuje. Lěkaršta knižka wo kumyšowym lěkowanju je kóždy ras pšchipožena.

Šdžež wšče hrědki njepomšachu, njedn šo škóncžnje s kumyšom špyta, šašojenje šudže šda.

G. Joachim, Atelier ša njebološne šašadžowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, čziščenje, šahnacže šubnšolenja atd., w Budyščinje, na šnutšknjej lawskej hašy 120 pola k. pjetarja Klingšta. Š rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Wš woknje k. knihitupza Rösgera šady theatra je

koloradski bruk

w žiwěj wulkofeži widžecž.

Ša šlědawje a krwě khude:

želešo-bonbonny po 40 np.,

želešo-šokoladu po 50 np. a 2 m.,

želešo-liqueur po 75 np. a 1 m. 50 np.,

želešo-žoldkhorčki po 1 m.

wot Rob. Freiganga w Lipřtu ma na pschedań

Heinr. Jul. Lincka,
na hrodowškej hašy 338.

Tunje jerje

pěknje wulke, mandel po 50 np.
ma na pschedań

A. Rämisch
na šerbškej hašy.

Čzišty palenz,

kaž tež wšchitte družiny dobrych palenzow porucza s tutym kufesam ratarjam a šašo-pschedawarjom w dobrej tworje po najtunišich płacžišnach

A. Niemiška
na kamjentnej hašy 573.

Dinklerjowe naturške hojenje chroničich a druhich khoroscžow.

Ša podpřšany budu šobotu, 11. augusta, w Budyščinje, w hotelu k šelému šonju, rano wot 9 hačž popoščnju do 5 hodžin k rycžam. Ša hoju woczšibolenje, šlowušolenje, piši a wušry, čzerpjenje w žoldku (wrócenje), kožokhoroscže (liššawy), nje-móz, rhenmatišny, tajne khoroscže, šašy, šhiju-, bróšt- a křhibjetšolenje, šymne noši, wicz a drjenje, s žyła wšče khoroscže, kotrež psches nječzištolščje w čzele nastanu, psches wotštronjenje tutych wutkow a wobšebje psches wuczšičenje krowje.

Fr. Ph. Dinkler, naturški lěkar
w Draždžanach, Jacobsgasse 5, I.

Hollandski mlókowy pólver.

Tutón, je šarodawnych čzašow dopošašany, s najlěpšich selow a forženjom psch-hotowany pólver, po jenej abo po dwemaj šžizomaj wšchědnje krowom abo wošam na přenju pizu našypšany, pschšporja wobžernofč, šlodži wjele mlóka a šadžewa jeho wotšženje. Pšacžič płacži 40 np. a je k dostacžu

w hrodowškej haptńzy
w Budyščinje.

Dikowa concešionirowana
daloko wuwolana špodžiwnje
hojaza žašba,

kotraž je šo najbóle kóždy ras jako dobra wopošašala, porucza šo w žerdkach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowškeje haptńki.

Skladnostna kup.

5 | schèrofi cziſchežany barchent,
4 | zyle czežku a barbunjepuſchežazu tvoru, poručža, tať daloko hač žnadmý ſklad
doſaha,

ſtary loheč po 28 up.

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjažoweho torhoſcheža.

Walkowane nakoleny a pſchedſtupnje

ſ howjaſeje kože,
ſ konjazeje kože,
ſ čzelazeje kože

poručža jara tunjo

kožopſchedawarnja

Julius Eiffler

35. pſchi mjažowych hětkach 35.

Palenz!

Mój hižom dawno jaťo wubjerny a cziſčeje ſkłodžazy

cziſty palenz,

kaž tež wſchitte družiny **dobrych palenzow** ja ſ tutym knjeſam
ratarjam a ſažopſchedawarjam poručžejo naſpominam a po najtuniſchich pla-
cziſnach pſchedawam.

Ernst Glien,

deſtillazia

na žitnych wikach.

Deſtillazia a palenzpſchedawarnja

Th. Grumbta w Budyſinje

na ſwontnej lawſkej haſy 693

poručža wſchě družiny palenzu niž jenož w cziwizach a bleſchach ale tež hny-
dom ſ wužiwanju w khlamach.

Póduſchowu kožu,
vachekožu,
ſnutſkopóduſchowu kožu (Brandſohlleber),
blankokožu,
ſalkožu,
tiſh,
čzelazu kožu

poručža najtuniſcho

kožopředawarnja

Julius Eiffler

35. pſchi mjažowych hětkach 35.
w domje ſ němſkej haſi.

**Prima ſchleſynſke kamjeńtne wuhlo ſa mló-
čzate maſchiny**

doſta a poručža

H. Grieshammer

pſchi budyſkim dwórniſchežu.

Snójne hrědky.

Peru-guano,
ammonial=ſuperfoſfat,
ſtuženu koſčžomuku,
tolečženu koſčžomuku,
ſuperfoſfat,
baſerguano=foſfat

ſ tutym najtuniſcho poručžam a maja
moji wotebjerarjo to prawo, ſo moža
ſebi hnójne hrědky, wote muje kupjene,
darmo na ſpytowanſkej ſtažiji w Po-
morezach pſchepytadž dacž.

M. Lorenz

pſchi budyſkim dwórniſchežu.

Snójne hrědky moža ſo wot něťť
tež w mojim domje na Gaſchiz haſy
(Goſchwiz) 703b póbla hauſtſeho hetman-
ſtwa doſtačž.

Sluſchne njedoſtaťki,

hluchofečž wěſčeje a doſpołnje ſahoji, jeſi
njeje pſchinarodžena,

F. Kattepoel w „Mhaus, Weſtſalen.“

Wot najmjeſtſcheje wažnoſčeje ſa
woczi kóždeho. Prawdžiwa
wodžicžka wot Traugotta Ehrhardta
w Groſsbreitenbachu w Thuringſkej je
wot lěta 1822 ſwětoſławna. Staſanja
a ſlacon po 1 marku poſčejele mi **budyſka**
hrodowſka a raſeczjanſka hapthka.

Róždu džělbú trjeneho a njetrjeneho **lenu**
kupuje po najwyſſchſchěj placziſnje

W. Bäder w Raſchowje.

Šſobotu w hoſčženju ſ ſtolej hwěſdže w
Budyſchinje.

Pſchedawanje žiwnoſčeje.

Žena žiwnoſečž ſe 16 kórzami kurow a po-
low (pſcheńcžneje pódy), napołożena ſ 205
dawſkim jenoſčžemi, ſ zbyłymi žnjemi, kaž tež
domſkim a hoſpodarſkim gratom je ſe ſwo-
bodneje ruki na pſchedań. Wiſcho dalſche je
ſhonicž pola S. Dietricha w Nowych Por-
ſchizach.

Žene kmane **kowaſke měchi** (Wlaſebalg)
ſu na pſchedań w kowaſni w Manjowje pola
Delnjeho Wujeſda.

Kanža, kotraž ſměje něhdže ſa
dwě njeđželi proſkata, je na pſche-
dań w Waleſchežach pola pje-
taſkeho miſchtra Pecha.

Šſuknjane a židžane měžy
pſchedawa, ſo by bórſy ſ nimi wurumo-
wal, po zyle tunich placziſnač

H. Lange

na žitnych wikach 605.

A prjódftejazemu hermankej poruczamoj swój bohacze srjadowany skład wołmjannyh a polwołmjannyh draſtowych tkaninow, katunow, pifejow, madapolamow, jakonetow, wołmjannyh, židzannyh, katunownyh a jakonetownyh rubiſheczoj, jakow, jaketow a mantlow

po wurjadnje tunich płaczisnach.

W Budyſchinje na bohatej haſy 66.

Heinrich Preu & Co.

W naju khlamach ſo herbfki ryczi.

Wupſchedawanje.

So bych tał rucze hač možno rumował ſym

wulku dželbu płata, meter po 45 np., koheč po 26 np.

" " " " " 32 " " " 18 "

" " trjenjow, " " 21 " " " 12 "

" " kholowſkich tkaninow, meter 61 np., koheč 35 np.

ſ wupſchedawanju ſtajit, dokełž tajku tworow wjažy wjeſeč njecham.

M. G. Freyberg

na bohatej haſy ſ napschecza poſta.

Jaquety w trifocze, komocze a w židze,

wulka a pſchiležaza ſažona wot 2 tol. = 6 markow a drožſžo.

$\frac{6}{4}$ ſcheroſki kattun barbunjepuſchecžaty wot 18 np.,

$\frac{6}{4}$ ſcheroſki pifej " 35 "

wołmjane draſtowe tkaniny " 35 "

porucža w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

pođla hłowneje ſtraže.

Šdže kupimy najtuniſcho?

we wulkim wupſchedawanju w mjažownyh hětkach

No. 1. ſ tunim khlamam No. 17.

Stiflety ſa žonſke wſchěh wulkofcžow wot 3 m. 50 np., ſtiflety ſa džeczi 1 m. 50 np., domſke ſtupnje we wulkim wubjerku ſa mužow 17 $\frac{1}{2}$ nſl., ſa žony 15 nſl., ſa hólzow a hólžy 12 $\frac{1}{2}$ nſl., ſa džeczi 7 $\frac{1}{2}$ nſl.; ſutnjane ſtupnje, ſamſny fabrikat, ſ kožanyimi póduſchemi ſa mužow a žony 15 nſl., ſa džeczi 7 $\frac{1}{2}$ nſl., ſutnjane toſle wſchěh wulkofcžow 10 nſl., žonjaže ſchtrjpnj wſchěh barbow, por wot 30 np., ſchtrjfkowane mužaze ſofy, por 4 $\frac{1}{2}$ nſl., 5000 metrow barbunjepuſchecžateho katuna 18 np., lüſtr 30 np., ſhawle 15 np.

Ženož we wulkim wupſchedawanju w mjažownyh hětkach No. 1. ſ tunim khlamam No. 17.

S. Abramowitz ſe Šhorjelza.

Šwój wulki ſklad

hotoweje mužazeje draſty

porucža po najtuniſchich płaczisnach

H. M. Kubasch

na garbarſkej haſy čžo. 432.

Štaſanja po měrje ſo jara ſchwarnje, ſpěſchnje a tunjo wobſtaraja.

Šwjerichne koſchle,
nožne koſchle,
dželariſke koſchle,
khornarje,
manſcheth,
ſchlipſh,
khrawath

jara tunjo pſchedawa

Julius Lange

ſ napschecza noweje meſchecžanſteje ſchule.

Signirtintu

ſ zejchowanju mečow, wofowyh płachtow, kiſtow atd. kaž tež ſ čornjenju kože bleſchu po 30 np.

ma jenož

Heinr. Jul. Linck

na hrodowſkej haſy 338.

Kanzlei-tinta,

módročžorna ſ pjera bėžaza, bleſcha po 12, 20, 30, 50 np.

Schulſka tinta,

1 liter 40 np., $\frac{1}{2}$ litra 25 np.

1 ſchampaniſka bleſcha po 50 np.

poła

Heinr. Jul. Linck

na hrodowſkej haſy 338.

Babbi-owu jėdapróſnu muchowodu,

ſl. po 16 np., doſta čerſtwu

Heinr. Jul. Linck,

na hrodowſkej haſy 338.

Palenz

we wſchitkich družinach porucža hoſcženjarjam a ſažopschedarjam w dobrej tworje po najtuniſchich płaczisnach

deſtillazja Hermana Kunacka

w Budyſchinje na bohatej haſy.

Shrop

jara ſlódki a berje ſlódžazy, punt po 20 np. porucža **Hermann Kunack.**

Šhėža čžo. 18 w Trjebjenžach ſ wulkej ſahrodu a polom, kotraž ſo ſa kóžde rjemjeſklo hodži, je ſe ſwobodneje ruſi na pſchedan. — Wſcho dalſche je poła wobſchėžerja tam ſhonicž.

Rožowany ſtwjelzowy abo njetrjenj len,

kaž tež wutrjenj len kupuje po kóždej dželbje mehaniſta dželopschadownja w **Sajnižach.**

Ženu pežolnizu a jedyn hejduſchnj mlyn ma na pſchedan **Wawer** w Dołhej Borschėzi poła Wolschiny.

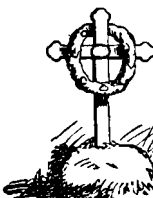
Wulki dobytk wedomnosće!

Stónčnje je šo radžito, dotal njewuhojomnu thorošć

epilepsiju — padawu — widliščeža

psches hojenje, wschostronjy dopofasane a po naturje složene, radikalnje ja zyle žiwjenje ishnacž. Wščitzy tajzy thori njedž šo s najwjetšim dowěrjenjom pod pschjipomnjenjom starobny a tracza thorošće pišnje wobrocza na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

Čzesczenym Sserbam Budyšcina a wokolnosće s tutym naj-
podwolnischo k namjedzenju dawam, so hym šo w Budyšcinje jako

➔ rěšbař (Bildhauer) ➔

a kamjenjerubař sahydlił a prjedawšce **Kobanie** rěšbařstwo na
lubijskej hašy čzo. 508e s napschecja pohrjebnischca-Guchorja na
šo wsał.

Sso k wudželanju rowomych pomnikow se wschelakeho marmora, granita a
pěškowza, k ponowjenju a porjedzenju tych šamnyh, kaž tež k wobstaranju wschitkich,
do rěšbařstwa šluschaznych dželow a jich pěkneho, dobrego a wschomžno tunjeho wu-
wjedzenja najlepše poruczejo, proschu ja, mi džela pschepodacž a hebi wěšće naležane
bucž dam, so bych hebi psches šwarne a spravne dželo dowěrjenje dobył.

S najwjetšim počesczowanjom

Oskar Wohl, rěšbař a kamjenjerubař
na lubijskej hašy čzo. 508e.

Někotre rucžne mlóczaze maschinny,

nowe a najlepšeje konstrukcije, šu mi wot jeneho maschinnytwarjerja na psche-
dań pschepodate a steja pola mje k dobrocziwemu wobhladanju.

Ewald Braun

w Budyšcinje,
pschedawarnja želešotworow.

➔ S dobom tež na snate tač jara praktiske rucžne šhjaze ma-
schinny kedsbne čzinju. **E. B.**

Wulki wubjerč

šwjetsknyjo- a spódnjokožoweho wurěsa

kaž tež nowe pšhyfki

lejštow

porucža najtunischo

kožopšchedawarnja

Julius Eiffler

35. pschi mjašowych hětkach 35.

w domje k němskej hali.

Serbska studowaca mlodosć změje swoju
lětušu **hłownu skhadžowanku** 11.,
12. a 13. augusta w **Bukecach** pola
Lubija. Wšitcy mladzi Serbja a přečeljo
serbskich studentow so na nju z tutym
prečelnje přeprošuja.

W Lipsku, 26. julija 1877.

P. P.
Arnošt Muka,
stud. fil.

Njedzeln, 5. augusta,

koncert

w **Wjenkež** hosceženju w **Šhróšćizach**,
wotdžeržany wot špewaršeho towarštwu „**Šed-**
noty“ tam. **Šo koncertje reje.** Sapoczatk
w 6 hodžinach. **Sastup 30 np.** Najpod-
wolnischo pscheproschuje

Štokel. Šjenka.

K e d ž b u !

Sutšje, njedželu, **kolbašywutulenje** w
Raschowje.

Zene małe wobhydjenje, wobštejaze se jstwy
a komory, je na swobodnym kuble **Šskolžy**
hnydom na pschenajecze.

Knješej **Šr. Šhrhardtej.** Mojeho nana
šu 1866 wot hělna w **Tübingenje** operi-
rowali a wón natožowajšce wot teho čžaša
Wasaču **Dr. Ššhitowu wodžicžku**, kotraž je
jemu stajnje wošebnu šlužbu čziniła. **Amö-**
neburg p. Šiebricha, 8. augusta 1875. **L.**
Šiller. — Dale: **Wy** chžyli mi (Ššasanje)
Wasačeje **Dr. Ššhitoweje wodžicžki** pošlacž,
dotelž je šo dospolnje dopofasala. **Wöbrach**,
4. augusta 1875. **Kampfmüller**, wuczeř. —
Dale: **Dotelž** je šo **Wasača Dr. Ššhitowa**
wodžicžka tač derje pschi mni, kaž tež pschi
mojej žonje s tajkim wošebnym **šutkow-**
anjom wopofasala, proschu (Ššasanje). **Šöken-**
dorf p. Šharanda, 14. augusta 1875. **Šischer**,
nalutowaršiski director.

Dwaj pječařstaj wučomnikaj
šo pod dobrnymi wuměnenjenimi k **Michalej**
pytataj. **Wšcho** dalsche je šhonicž pola
Ang. Pašliška, pječařšeho mišchtra
na žitnej hašy.

Zena strowa, ródna a **sprawna holza**,
kotraž je hižom šlužila, šerbski rycži, něščto
ščicž móže a swolnivoje wschě domjaze džela
wobštara, šo k 1. oktobra t. l. do jeneho
duchomšneho domu w jenyum wěšće pyta.
Šdže? to je šhonicž we wudawarňi **Serb.**
Nowin.

K 1. oktobra t. l. šo jena niz jara
mloda šlužobna holza
pyta, kotraž je w kuchni kšětro nasho-
njena a, je-li možno, s **Budyšcina** njeje.
Jenož tajke, kotrej maja dobre wopisžma,
njedž šo samolwja. **Wšcho** dalsche je šho-
nicž we wudawarňi „**Serbskich Now.**“

Šólcjež, kotryž chze **rěšništw**o na-
wufnyč, móže dobre město namašacž. **Wšcho**
dalsche je šhonicž pod hrodow čzo. 25.

➔ Do mojih kolonialnowych,
delikatežowych a winowych thla-
now pytam jeneho **wučomnika.**
Joh. Wannak
na šhuleřškej hašy.

Bruny štwinskij **poš** je šo ša-
bežal a njedž šo ša šarunanje
woteda pola wojnarja **Šiertha**
w **Šjedričezach** pola **Rafa.**

Lužičan čo. 7 je wušol.

Wopriječe: **Njeskóčne** žadanje. Špěw
wot **J. H.** — W serbskim kraju. Podawa **Jan**
Pječ. (Pokračowanje.) — **Někotre** pokazki mocy
mjerznjaceje wody. Wot **b.** — **Jakub Mlynk.**
Powjedaněko wot **N.** (Pokračowanje.) — **Boži**
wječor. Špisał **Wjeleměr.** (Pokračowanje.) —
Nowa kniha. Rozprawa wot **J. Pjecha.** — Z **Bu-**
dyšina a **Lužicy.**

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čisło plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawaf J. E. Smolef.

Čo. 32.

Sobotu, 11. augusta

1877.

Dobrowolne pschekadźowanje.

Domsta ležomnosć, t samostajenstwu **Johanny Ernestiny Hoffmannoweje** rodženeje Rychtarjež kluščaza, na tudomnej rěsniskej hašy cat. no. 326/196 ležaza a na 6050 markow schazowana, wobstejaza t domstich a sahrody, budže šo po namjećze tych, kotrychž to nastupa,

wutoru, 14. augusta 1877, dopołdnja w 10 hodźinach

na tudomnym wotkrěšnym šudže dobrowolnje na pschekadźowanje pschedawacž, sčtož šo t pschispomnjenjom, šo móža šo pschedawanske wuměnjenja, kaž tež taga a wopisanje ležomnosće t wurěšćta, na tudomnej šudniskej dežy wupowěšnjeneho, nawjedźicž, t tutym šjawnje wosjewja.

W Budyščinje, 17. julija 1877.

Kralowški šudniski hamt we wotkrěšnym šudže tudy.
i Měšč.

Schm.

Swětne podawki.

Němske křěžorstwo. S Dražďan pišaja: „Nasch wyšoki kralowški dom je hluboko šrudženy, pschetož přynz Gustav Wasa, nan kraloweje Karole, je 4. augusta wječor w 11 hodźinach na kralowškim hrodže w Pilnizach czišce wušnył. Wón běšce 11. meje t Wina na kralowški lětni hrodžit w Strehlenje na wopytanye pschijěł a tam šchorjeł. Wón šo, jako bě wotšhorjeł, 18. junija t kralowej do Pilniz pschěšydli, kotraž šo potom t kralej Albertej do Schwajzarškeje poda. Začo bě šo šašo wrócziła, počachy mozy jeje knjesa nana špěšnje wotebjeracž; sčtož wšcał šo jeho staroby dla šastajicž njehodžěšce. Wón je šo mjenujžy 9. novembra 1799 narodžil a po tajkim nimale 78 lět stary. Začo běšce jeho cžělo w pschitomnosći kralowškeje šwójby a awstriškeho aržywjowody Korle Ludwiga 7. augusta popołdnju w 6 hodźinach šwjatocžne požohnowanje wot hosterwizškeho ewangelskeho šararja dostało, šběhnychu dwanacžo podmyschtojo kašcž a donješechu jón hacž na delnjohedliški pschewoš a dale na tamnišce dwórnišcžě, šwotkal šo wone na extracžahu do Oldenburga domjese, hdžěž šu je do pohrjebnišcžěja oldenburgškich wječchow šhowali. Kral a kralowa běšctaj na šhowanju pschitomnaj.

Przynz Gustav Wasa běšce šyn přjedawšceho šchwedškeho krala Gustava IV. (šchtwórtěho). Tutón kralowasce w Schwedškej wot lěta 1792, dyrbjěšce pať, dofelž běšce pschecžiwu njemu wojeršta revoluzija wudyrča, w lěcže 1809 tutón kraj wopušcžicž a běšce najprjódžy šhwilu w Lipsku žiwny. Šeho šyn, nětko njebo- cžicžki přynz Wasa, je do awstriškeho wójška štupek a běšce hižom dlěšchi cžaf tamnišchi polny maršchal. Wón šo šwojeho prawa na šchwedški kralowški thrón ženje wotkrěšł njeje, tola njeje jemu tajke prawo ničžo pomhało, dofelž běšce šchwedški lud t franžowškim generalom Bernadottu, kotrehož běšce šebi wušwolil, špokojny a tež po jeho šnjercži jeho šwójbu na kralowškim thrónje wobšhowa. Przynz Wasa běšce šuateho šchwedškeho krala Gustava Adolfa pošleni potomnik a t nim je pošleni muški šobustaw tuteho šplaha wotemrjeł. — Na kralowškim šakškim dworje budže jeho wotemrjecža dla 12 njedžel (hacž do 28. oktobra) žarowane.

Šnješ minister t Kostiz-Wallwiz je šo 6. augusta šašo do Dražďan wrócził.

Šichi njewjedrje, kotrež 1. augusta psches Špigkunnerešdorf cžehnjěšce, bšyř do bróžnje kublerja Grošera dyri a ju se wščěmi pšblanskim twarženjami do procha a popjeka pschewobroczi.

W Mišchnu 31. julija zphlektrijer Grund t tšěchi dele padže a šo tak wobšchodži, šo dyrbjěšce po krótkim cžahu wumrjecž. — Na muldodobłškeje železnizy šastanišcžěju Golzernje mějěšce 30. julija džěfacžer Schulza po šwojim powołanju bjes dwěmaj wosomaj něšcho cžinicž a bu jemu pschi tutej škladnosći wot dweju tak mjenowaneju puferow hlowa tak štraschnje rošmjecžena, šo wón na mějěcže mormy wošta. — W kalkowych podkoptach pola Memmendorfa šo 29. julija kruč kalkoweje štały na džěfacžerja Schulzu wali a jeho na mějěcže šarash.

Šhromadne dothody němskeho křěžorstwa, to rěča dothody t žla, t palenža a piwa a teho runja, kaž tež t pósta a telegrafistwa w lětuškim druhim šchtwórtlěcže (wot 1. haperleje hacž do 30. junija) nimale 82 millionow markow wopšhijēja, to je něhdže 3 milliony wjenje, dnžli šonsche lěto w tych šamnyh tjšoch měšazach.

Generalny polny maršchal Steinmež je 4. augusta w Landeku (w Schlesynškej) wumrjeł. Wón bě šo tam wječor w jědnatej hodžinje špacž lehnyl a je tež špizy wumrjeł, pschetož Woža rucžka je jeho špizeho tak šhlynje šajala, šo wón wjazy wotucžil njeje. Šeho cžělo bu psches Wrótkław, Barlin do Potsdama domjese a tam pohrjebane. Wón je šo 27. decembra 1796 narodžil a bě po tajkim nimale 81 lět stary. Šeho wudowa je hišcžě jara mloda a je šebi ju wón hagle psched šedmimi lětami, hdžěž bě wona dwazycžilětna knježna, ša mandželštu wšaf. Wón je hižom 1813 jako šefondelieutnant pschecžiwu Franžowšam wojowal a šo bjes druhim tež na tehdomnišcžej budyškej bitnje wobdžěšil a bu pschi bitwicžy njedaloko Rakež ranjeny. Na šchleswigškej wójnje 1848 je tež džěl brač, teho runja na pruško-awstriškej 1866, hdžěž Awstriškich pola Rachođa a Škaliz šbi, a šfóncžnje tež na němsko-franžowškej.

Němski křěžor je sanědzemu hrjedu 8. augusta do Tschla pschijěl, so by tam na swojim dompuczu s Gasteina awstriskeho křěžora na něotre hodžiny wopytal. Wcžera (pjatk 10. augusta) je wón na swój lětni hród Babelsberg (njedaloko Barlina) pschijěl a budže tam se swojej wysokej knjenju mandželstej hacž do nashymskich wojerskich manděrow pschewywasč.

Austria. Wschelake winste nowiny wudawaja, so je teho dla, dokelž su Rušojo bitwu pola Plewny shubili, ruski křěžor awstriskeho wojerskeho polnomóznika Bachtolsheima k awstriskemu křěžorej póbštal, s próstwu, so by tón ruskemu wójstu dowolil, Eserbiju wobšadzić a wot tam Turkam do křibjeta panyč. To su hoče blady; pschetož awstriski křěžor w tajtim nastupanju nicžo rosčafowacž nima, a hdyž by jemu tež njelubo bylo, je-li Rušojo do Eserbije pschecroča, dha wón tola pschecziwo temu nicžo cziničž njemóže, křiba so čže so s Rušami do wójny saplesčž — a to jemu wěšče do myšlow njepščiněže.

A hdyž su tež Rušojo s plewniskeje bitwy sašo do swojeho lěhwa zofacž dyrbjeli, dha drje su ludži shubili, niz pak kraj; pschetož woni su nadpad na Plewnu, wot Turkow wobšadženu, scžinili, njejšu pak jón dohycž móhli a teho dla sašo swoje pucže schli. So su pschi tym wjele ludži shubili, to je, Bohu žel, wěrnó, — hdy by pak tež jich schčodowanje na 15,000 mowych a ranjenych wopšchinnělo, dha wschaf je to žačofnje, ale teho dla tola hiščče žyke ruske wójsto shubjene njeje, wjele mjenje ruske křěžorstwo, kotrež ma blifto 80 millionow ludži. A su dha Turkojo žanu rusku kanonu dobyli? Wo tym ničto nicžo njewě. A su woni žanych Rušow jatych wsali. To ani Turkojo šami hiščče prajili njejšu, ale to su pschidacž dyrbjeli, so su tež na 10,000 muži shubili. A hdyž móže turkowske wójsto pschi tajtej schčodže dale wobstacž, čžež dla dyrbjalo ruske na křuchi hičž, hdyž je jenož 5000 wjaz schčodowalo.

So budže tajkeho ruskeho schčodowanja dla wójna nětko šnadž dlěhe tracž, to je lohko móžno; ale so by wona tuteho jenicžkeho poraženja dla wot Rušow hižom pschěhrata byla, to móža jenož ludžo wudawacž, kiž wo wójnje nicžo njerosymja. Rušojo su swoju schčrafu dostali, dokelž njejšu dosčž kěžbni byli, a budža drje so teho dla nětko lěpje na kěžbu bracž. Najhórsche je, so budže šnadž general Gurko s Rumelije zofacž dyrbjecž, dokelž s Wolharsteje žaneje dalscheje pomozny wjazy njedostanje.

We Wuherskej Mladžarjo w swojich městach hiščče pschezo ludowe shromadžisny dzerža, w kotrychž Turkow křwala a Rušow hanja, wyšče teho pak tež swoje knježerstwo na to schčuwaja, so by Rušam wójnu pschipowjedžito. (Polazy su we Lwowje [w Galiziji] tež tajku shromadžisnu wotdžerželi.) Ale hacž dotal tajke schčuwanje hiščče nicžo pomhako njeje, wjele wjazy je winu k temu dačo, so su Křowatojo w Sahrjehje a Esłowjenzojó w swojich městach shromadžisny wotdžerželi, w kotrychž su prajili, so dyrbja so Turkojo s Europy wuhnacž a so dyrbi tež awstriske knježerstwo k temu pomozne byčž. W Čzechach so tež na tajke, Turkam njepščeczelniwe shromadžisny hotuja. Duž budže drje so awstriske knježerstwo pschod wójnu pschecziwo Rušam pětnje pacčž, dokelž móhlo hewaf lohko dosčž bjes swojimi poddanami wójnu šačožicž.

Prjedawšči ruski wulkowezir Midhat-pascha hiščče pschezo we Winje pschewywa. Wón je s awstriskim kanzlerjom, kaž tež s jendželstkim póbšanzom rosčryčowanje měč; tola njeje snate, wo czo je so jednako. So so wón hiščče do Konstantinopla tak rucže njewrócži, kaž někotři mēnjachu, je wěšte, wjele wjazy so wón

prjedy do Londona poda a njeje s žyła hiščče postajene, hdy ma domoj wotjēcž. Duž je lohko móžno, so jemu sultan žane wysoke šastojnstwo w Turkowskej njeda.

Awstriske knježerstwo je wobšanknylo, so budže něotre wotdželenja wójsta mobilisirovacž, hdyž to sa wužitne abo nusne spóšnaje. Tajke mobilisirowanje je pak droha wěž; tola pjenjesty k temu su tež hižom namatane; pschetož tak mjenowany nazionalny bank we Winje je hotowy, knježerstwu 30 millionow schčěšnatow poččicž.

Franzowska. Wot teho cžaša, jako je pschědšyda republiki, marschal Mak-Mahon, druhu komoru franzowskeho šejma rosčupšcžicž, je w Franzowskej wscho njeměrne a njespošojne. Mjenjazy Mak-Mahon je druhu komoru teho dla rosčupšcžicž, dokelž běšče w njej wjetščina bóle republikanszy smyšlena, hacž so jemu spodobasche; pschetož wón je šazrany bonapartist a čže, so by po cžašu mlody prynž Napoleon s franzowskim křěžorom byl. Duž žada nětko, so by wjetščina nowych šejmskich šapóbšanzow, kotřž maja pak so hiščče wuwolicž, tež bonapartistkeho smyšlenja byla. Ale temu su legitimištojo a orleaništojo napschecziwoni, kotřž šebi žadaja, so by jedyn prynž s prjedawšcheje franzowskeje kralowskeje familije s franzowskim kralom byl. Pschecziwo woběmaj tutymaj stonomaj pak republikanarjo škutkuja, kotřž čžedža, so by wjetščina na šejmje republikanszy smyšlena byla. Duž je w Franzowskej w tu křwilu jara njelubofne žiwjenje a tam jedyn druhemu klubu čžini.

Jendželška. Pschod někotrym cžašom so šdasche, so čže jendželste ministerstwo někat do rusko-turkowskeje wójny pschimacž, nětko pak sašo tak wonhlada, jako by tym wěžam hičž dačo, kaž šame čžedža. Prjedy běchu hižom kóžže pomjenowane, na kotrychž šmēja so wjazy pschewjescž, ale wscho je jenož w pschihotowanju wostačo a njeje so do škutka pschēmēniko. Nětk so prascha, ščto je wina na tym? Někotři mēnja to, so su Rušojo w swojim wójnstim potracžowanju šastacž dyrbjeli, drusy pak praja, so jendželste ministerstwo Turkam teho dla šjawnje pomhacž njemóže, dokelž jemu awstriske knježerstwo se swojim wójstom k pomozny pschitěčž nochze.

Rušowska. So su w tutym kraju s pošlěšchimi czinkami abo wjele wjazy njecžinkami ruskeho wójsta mako špokojni, to móže šebi kóždy myšlicž. Tola njejšu tam pschi tym tak mačomyšlni abo tak bojasni, so bychu wójnu hižom sa pschěhratu spóšnali. Wjele wjazy je to wulke wješele nacžiničo, so ma krajna wobora pod brón štipicž a so móže na tajke waschnje wscho stejaze wójsto na njepščeczelow cžahnyčž. Krajna wobora (Landwehr) pak mješy njepščecroči, ale w Rušowskej wostanje.

W Petersburgu a Moskwe drje mēnja, so je wójna hacž dotal drje bóle politišzy, dylči wojerszy wjedžena byla, to rěka, so su ju — wošebje w Europje — bóle ministřjo, dylči generalojó wjedli, — a so je so to tež ščónčnje jako schčodne wopokasalo. Ale — tak mēnja tam — to budže drje šebi nětko křěžor Alexander k wucžbje ščuzicž dacž a jeho generalojó budža tola tež wschu móž nakožecž, so bychu te wulke schčodowanje, kotrež je psches jich njekěžbnoscž nastako, nanajlěpje šarunali. K temu dyrbi pak, tak praja Rušojo, ruski lud šam najbóle pomozny byčž a to niz jenož s ludžimi, kotrychž na wójnu scžele, ale tež s pjenjěsami, bjes kotrychž so žana wójna wjesčž njemóže. Duž su wschitzy krajni, měščczanszy abo w privatnej ščuzbje stejazy šastojnizy, teho runja wschitzy duchowni, profesarjo, wyschšči a nižšči wuczerjo wobšankli, so čžedža křěžorej s najmješča jedyn procent (to je: 1 toleč wot 100) wot swojeje lětnje šdy k wójnstim křostam dacž.

taf doſho, hacž budže wójna tracž. Wjele jich je, kiž 5 procentow (5 tl. wote ſta), tójſtcho, kiž 20, 30, 40 a 50 procentow dawaja, a ſchtotž ſu ſamožiczi, ſwoju žylu ſdu wopruija. A to, ſchtotž woni dawaja, ſo porjadnje taf da, kaž ſo druge krajne dawki wotwjedu. A ſo bychu tež ſemjenjo a burja ſady nje woſtali, dha ſu tež tuczi wobſankli, kóždy měřaz pſches ſwojich ſaſtupjerjom ſwój, po kóždeho wobſedženſtwu a ſamožitofczi poſtajeny wojerſki dar do krajnych khaſow wotedacž. Duž budže ruſſemu kžezorej móžno, wójnu hjeſ wulkič poſčzonkow wjeſečž.

Wyſche teho pať ſo tež k wuhotowanju a k ſdžerženju wojerſkich lazarethow a hoſpitalow bohate dary dawaja, a ſo najwoſebniſche knjenje nje hańbuija, ranjenych wojačkow wobalecž a khornych wothladowacž.

A ſkónčnje Ruſſojo mjenja, ſo wſchaf hinať bycž njemóže, hacž ſo dyrbja wſcho na to wažicž, ſo bychu Turčow ſ Europry wuhnali abo tola jich móž žyle ſlemili, dofelž by Ruſſowſka hewaf ſ hańbu wobſtała a ſa nětotre lěta tola ſaſo nowu wójnu ſa-pocžecž dyrbjała.

Ze Serbow.

§ Budyſchjina. Po nětotrych ſkónčnych a jažnych, pſchi tym pať ſ džela doſčž khlódných dnjach, — pſchetotž my mějachmy w nozy wot njedzele k pónđzeli jenož 5 gradow čzoploty, — je ſo ſaſo woczopliło, haj, ſańđženu ſrjedju bč taf horzo, ſo mějachmy wo dnjo 28 a w nozy 16 gradow čzoploty. So nam tajta nje-wobſtajnoſcž tež wjedro pſcheměni, móžachmy ſebi po ſtarych na-ſhonjenjach myſlicž. A ſrjedju popođnju ſo tež pocža mrocžicž, tola pať ſo haťle ſchtwórť na ranje deſchčž hičž ſapocža a mč-jachmy rjany čzichy deſchčž hacž do pſchipođnja a njeje ſo žyly džení wujafniſo.

— K čzeſczi narodneho dnja kraloweje Karole bu ſańđženu njedželu rano wot wojerſkeje hudžby po měſcže reveilla wotdžer-žana. (§ Dražđžan piſajaja, ſo ſo tam kraloweje narodny džení po jeje žadanju ſ žyła ſwjecžit njeje, dofelž beſche wjecžor prjedy jeje knjeſ nan wumrjeť.)

§* § Ruha. Wóndano pola naſ jedyn wot tajteho paſma wo wſy wokoło dundaſche, kiž je temu džělu najluſbſchi, kotrež čzi-nicž njetrjeba a kiž najradſcho widži, hdyž druſy w pocže ſwojeho woblicža ſa njeho džěłaja, ſo by wón tež ſwój wſchědný khlěb mčł, mjenujzy — proſcheť. Tajtemu dundaſkej pſchi jeho próſnym wo-koło laženju lóhžy doſhe porſty naroſtu, wón potom maſa, hđžez njekmč, a pſchi tym na jeho porſtach huſto doſčž wjazy wiſajjo wo-ſtanje, hacž je ſobu wſacž domolene. Taf tež pola naſ. Tajtile njeplech bč 21. ſańđženeho měřaza do naſcheho mlyna ſalčſť a mlyn-ſtemu ſlědowaze wězy poſtranyť: wotmjany ſchawl, jedyn lětny laž, ſuknju, kholowy, ſlč, jedyn dobry laž, ſlčborny čzaſniť, rubiſchta atd.

§ Ruha. Wutoru dopođnja, džen 31. julija, bu w tudom-nyh mjeknym hacže wobhydlet gmejnſteje kžěže Jan Šhörbel, pſcheſ 60 lčť ſtary, morowy ſ wody wucžehnjeny. Wón beſche w ſpomnjenym hacže ſwoju ſmjercž pytať a ju tež tam namaťaf. Žeho čžěto bu potom do Lipſka do tamniſcheje anatomije wotwje-ſene. Šhörbel beſche něhdy wuwolany čžěplifki miſchťr, pſcheſ žadławe palenzpicže pať žyle dele pſchiſchoť, poſdžičcho wěru pſche-ſtupiť a na poſledť tajki ſrudny kónž ſa ſwoju duſchu wſaf. Wón ſawoſtaji wudowu a jenu dorofčženu džowku.

Wójniſte powjeſeče.

Tuťon krocž je čžěžto, wójniſte powjeſeče piſacž, dofelž — a to woſebje ſ europiſkeho wojowniſchcža — žane wěſte powjeſeče pſchiſchle njeſku. Pſchetotž, ſchtotž ſo dženſa ſa wažny ſtuť wu-dawaſche, to naſajtra jaťo kurjawa pſched ſkónžom wěrnofcže do nicžeho roſpłuny, a wſchitke wupowjedane wulke bitwy ſo kóždy raſ do drobnych, maľowажnych nadpadow pſchewobrocžichu. Tute wopacžne powjeſeče ſu najbóle pſcheſ to naſtaťe, ſo ſo Ruſſojo — ſchtotž budžichu hižom dawno prjedy wobkěđžbowacž dyrbjeli — něťto ſe wſchěč ſtron po móžnoſczi hromadu čžahnu. A dofelž je po tajkim jich ſtajne a ſpěſchne doprčđťahicže ſaſtaťo, dha Turčoj a jich lubi pſchecželjo ſ powjeſcžemi wo wulkič bitwach, wot tur-čowſkeho wójſka dobytých, ſo wupyſchuija, ale ſchťoda, ſo tajte wupy-ſchenja jenož rucže kónž woſnu; pſchetotž dopiſowarjo zuſtych no-winow, taf derje w turčowſkim, kaž tež w ruſkim wójſku pſchey- wazy, ſwojim nowinam ſ wjetſcha wěrnofcž piſchui, pſched kotrežž ſo potom turčowſke kžě kžěťje rucže ſhubja.

Tajkich dopiſowarjow maja we woběmaj wójſkamaj — ſ dowol- noſcžu jeju kommandeurow — niž jenož němſke nowiny, ale tež jendželſke, franžowſke, italiſke, ſchpaniſke, ſchwedſke a ameriſtanſke. A po roſpravach tyčle dopiſowarjow wěrnó njeje, ſo ſu Turčoj w plewenſkeje bitwe 2 ruſkeje kanonje dobyli a ſo ſu jich ſchťodowanja jenož ſnadne byli. So pať je ſklužba tajteho dopiſowarja druhy ſtraſchna doſčž, je hjeſ druhim ſ teho widžecž, ſo bu dopiſowaf jenyh němſkich nowin w plewenſkeje bitwe wot Turčow ſaſčeleny.

Tež ſ nowſchich powjeſcžow, kotrež ſmy we wſchelachich nomi-nach nadeſchli, ničžo druge ſpóſnacž njemóžemy, hacž ſo ſo Ruſſojo k nowej kłownej bitwe hotuja. Woni ſo teho dla do Wokharſkeje hromadu čžahnu, kaž my hižom naſpomnichny, a je tež pječža ge-neral Gurko Rumeliju wopuſchcžicž abo čžze ju wopuſchcžicž, ſo by ruſke wójſko, w Wokharſkeje ſtejaže powjetſchit. Žeho zoſanje ſ Ru-melije je jara k wobžarowanju, pſchetotž Turčoj budža po jeho wothhodže w tamniſchich kſchecžijanſkich wſbach a mětaſchach ſlč hoſpodaricž a teho dla tež tamniſchi kſchecžijenjo do balkaniſkich horow čžěťaja. Žeho dla je Gurkowe zoſanje ſa tamny kraj jara ſchťódně, ale je-li móža Ruſſojo njepſchecželow jenož na to waſch- nje ſbicž, ſo ſwoje roſpročhene wotdželenja bóle bliže hromadu ſčžahnu a potom ſo ſ wulkejo mozu do njepſchecželow dadža, dha wſchaf móže jedyn teho a drugeho ruſkeho generala wróczenje k ſwojemu kłownemu wójſku wobžarowacž, ale wone ſkónčnje tola tež ſwój dobry wužitk pſchijnjeſe.

Po tajkim budže drje tež general Zimmermann ſ džěla Do-brudžu wopuſchcžicž a ſo do Wokharſkeje ſčžahnyčž pytačž, doſčž ludži k ſaťitanju Dobrudže w nej ſawoſtajſchi. Tež hodži ſo wčricž, ſo Ruſſojo pſchethody pſcheſ balkaniſke hory žyle njewopuſchcža, ale je w ſwojej ruzy wobkhowaja, ſo bychu, hdyž ſu Turčow w Wokharſkeje ſbili, ſaſo hjeſ ſadžewka po nich čžahnyčž móhli.

Hdy Ruſſojo ſaſo pſchecžiwu Turčam, pod kommandom Oſman-paſche a Ali-paſche w Wokharſkeje ſtejažym, pocžahnu, njehodži ſo hiſchcže prajicž a to čžim mjenje, dofelž ſo tam Turčoj něťto žyle ſ měrom ſadžerža.

§ Konſtantinopla hjeſ tym žaťoſne kžě roſpſchecžeraja a powjedaja tamniſche nowiny, ſo budže general Gurko ſe ſwojim armeekorſom bóřy ſajaty a ſ nim tež dwaj ruſtaj pryzaj, kiž ſtaj pſchi Gurčowym wójſku.

So w Rumeliji na bitwicžach njepobrachuje, je lohťo móžno a dofelž wo nich žane druge powjeſeče nimamy, khibja jenož tur-

korste, dha chzemy je tudy podacž, našchim cžitarjam sawostajski, tak daloko chzedža jim wëricž.

Š Konstantinopla pišaja 7. augusta: Rušojno Rumeliju wopuščejuja a pšches šchipkowsku wuscžinu, po kotrejž najlëpschi pucž pšches balkanske hornj wjedže, do Bokharskeje zofaja.

Dale wot tam pišaja: General Gurko je wot ruskeho wójska, w Bokharskej stejazeho, pšches Turkow zyle wotrësnjeny. Turkowski general Sulejman-pascha jeho wšchëdnje nadpaduje a je Gurko pšches to kóždy džen wjele stow ludži šhubit. Hafiz-pascha je jeho š druheje strony pšchimnyš; Gurko teho dla wjazy ani cžekacž njemóže.

Š Bery, kaž kruč Konstantinopla rëka, 7. augusta takle telegrafiruja: W Rumeliji njeje žadyn Ruša wjazy widžicž, haj woni šu tež Šchipku wopuščežili a ju wjazy wobšadženu njedžerža. —

Wny šo prashamy, šhto mamy wëricž? Š Konstantinopla pišaja, šo je general Gurko hižom tak derje kaž jaty a teho dla wjazy ani cžekacž njemóže; a š teho šameho mështa telegrafiruja, šo wšchat w Rumeliji žadyn Ruša wjazy widžecž njeje.

Na asistim wojowniščeju pocžina ša Rušow šašo lëpje bycž; pšchetož jene turkowske nowiny pišaja: Turkowszy wojazy šu Suchum-Kaleh wopuščežili a tamniški czerkešy šbëžkarjo šu š nimi pšches turkowske mjesh cžahnyli. Muktar-pascha, najwyschski roškasowacž turkowskeho wójska w Afiskej, je do Konstantinopla wjedžecž daš, šo na Rušow wjazy žane nadpady cžinicž njemóže, dolež šu tucži nëtko wjele šylniški, dnžli prjedy a je šo jich wójsko jara pšchisporiko.

Š Alexandropola (šhtož je ruske mështo w Afiji) telegrafiruja 7. augusta: Wjeliki knjas (ruski prynž) Michal, roškasowacž nad ruskim, w Afiji pšhecžimo Turkam wojowazym wójskom, je šem pšchijël, teho runja tež general Mirski šem pšchindže. Wojowanje š Turkami šo w bližichich dnjach šašo šapocžnje. General Čzer-najaw, kotryž w Moskowe pšchewywa, šo jutje š našchemu wójsku na pucž poda.

Š Tiflisa (ruskeho mështa) pišaja: Wšchëdnje wot jow na železnizy wóškom cžahow š wojakami š wójsku, pod wjelikim knjasom Michalom stejazemu, wotjëdže a to hižom dwë njedželi tak traje.

Š Belgrada pišaja wot 7. augusta: Dwanacže bataillonow pšchokow, kiž w lëhwach blifto Belgrada, Kragujewza a Negotina steja, a artillerija, kotraž pšchi rëžy Timoku pšchewywa (š polnych batterijow se šchtyrzecži kanonami) šu pšchifasnju dostali, mjesh njedaloko Negotina a Sajczara wobšadžicž.

Wo tajkim šo šda, šo šo w Šerbiji tež šašo pocžinaja hibacž.

Š Gričisheje pišaja, šo tamniške knještvo w bližichim cžaku 40,000 muži wójska na turkowske mjesh pošcžele.

Wšchelake nowšche powjeseže.

Kral Albert šwoje pucžowanje po šipčžanskim a žwikawškim krajškim hetmanštwe 13. augusta šapocžnje a 18. augusta škóncži.

Še Šchildawa pola Torgawa (w Pruskej) pišaja, šo šu tam šrašchny koloradški bruk na jnym bërniščeju nadeschli. To by hižom došcž blifto byto!

Wječy Bismarck 20. augusta do Gasteina (w Awstriji) pšchijëdže, šo by tamniške kupjele šti njedžele wužiwat.

Mështo Moskwa je 3. augusta pišmo š wjele tyšazami (tawšyntami) podpíšmow na ruskeho kšëžora poškašo, w kotrymž je wuprajene, šo budže Moskwa a ruski lud tež dale se wšchej šwërnoscžju ša šwjatu wëž tuteje wójny š njemu džeržecž.

P ř i l o p k.

W. Š Budyschjina, 10. aug. Dženša rano w 7 hodžinach šebi tudy jedyn mčody cžlowješ, 19 lët stary, na rózowej hašy bydlazy, w šwojej štwicžzy pšches pšcherësnjenje šchije šwoje žiwjenje pšchikróšti. Šchto je jeho š tajkemu škutku nahšo, njeje šnate.

* Wobšedžbowacž mšynškich ležomnosčžow pola Blašpiga njedaloko Lipska bu w nožy 3. augusta w twjerdym španju wot 3 rubježnikow nadpadnjeny, kotřiž bëchu šo do jeho kšëže š gwaltom pšchekamali, a šebi nëtko wot njeho pod šnatym hroženjom „pijenjesh abo žiwjenje“ jeho pijenjesh žadachu. Nadpadnjeny pak njebë bojasny, wón hrabny pódla kóža ležazu šekeru a dhyri š njej dwëmaj rubježnikomaj š tajkej mozju na šlomu, šo wšchitzy šjjo cžeknychu.

* W Rochližu stej wóndano dwë pola šabrikanta Dohsy š wopytu pšchewywezej holžy do njedalokeho lëša hriby pytačž šchlej a pšchi tym nëkotre šyre hriby šjëdlej. Šako wonej šašo domoj pšchindžeschetj, po krotkim cžaku tak šthorischetj, šo jena bórny po wulšich žakosčžach wumrje.

* Š Šróbka w Delnich Łužizach pišaja: wutoru, 1. augusta, bu š jeneho kruča móbrego drjewa, kotrejž, po došhim pucžu š potodnišcheje Ameriki šem pšchuwjese, šo pola naš pšchi barbjenju trjeba, wot džekacžerjow jedyn hišcžje živy had wucžehnjeny. Wón je 50—60 centimetrov došhi a bu wot pšchirodospytnikow ša jara jëdojty špóšnaty.

* Dwaš buraj w Oberollendorfu pola Bonna hižom lëta došho jeneje kručšwiny dla škoržeschtaj, kotraž šrijedž jeju ležomnosčžow stejese. Pšchi jnym wulšim njewjedru dhyri wóndano bëyšš do kručšwiny a ju wot wjerščka hacž do korjenjow tak roššchcžepi, šo kóždemu burej položza na jeho polo padže.

* Š Lubanškeho wotrjëša piša „Ust.-Chr.“: Šzrijedu, 25. julija, mëjachmy w tudomnej wofolnosčži a w šhorjelskim wotrjëšu šatraschne njewjedra, kotrejž šu wjele njesboža a šchody nacžinike. W Šchwertu bëyšš na jnym knježim polu puppu šapali. Bórny na to widžachmy wulki kur w pošnožy wot Šchwerty do njebjëš šo šbëhacž. Kaž pošdžijcho šhonichmy, bë Wože njewjedro do korčžny w Steinkirchu dhyrišo, a bë w krotkim cžaku wšcho do prócha a popjela pšchemëniko, jenož š wulkej próžu šfót š hróžžow wuhnachu, wšcho, šchtož bë na wulkej kubi, po jnym šthodže a wysche, šo špali. W Šolz-kirchu dhyri bëyšš do dweju topošow pola bura Brunsch a w Lubanškim lëšu bu pšches njewjedro jedyn šchtom roššchcžepjeny, teho runja w Gieshübelu jedyn topoš, w kotrehož blifšocžži bëšchtaj dwaš hólčezaj, kotraž šbožomnje, jenož se štroženjom wotešdžeschtaj. Tež w šušodnej wšy w Neugebhardšdorfje dhyri bëyšš do jeneho šchoma. We Welfersdorfje je šo, kaž nëkotři praja, hontwješnja špalita a we Šcholzendorfje šo domške a hospodarške twarjenja šahrodnika Brenzela wotpalichu, teho runja bu w njedalokim Mühlšeisenu jena žiwnosčž do prócha a popjela pšchewobrocžena. W Regensdorfje pola Šhorjelza wotpali šo 9 ržanych pupow, kotrejž buchu runje tak wjele krocž pšches bëyšš šapalene. Tež w Šhorjelzu mëjachu pod njewjedrom cžepicž. Šši krocž je tam bëyšš dhyriš, mjenužy do wëže (tórma) žyrkwoje šwjateje Trojizy, do jeneje jablucžiny na šalamonškej hašy a do jeneje ržaneje puppy jeneho mëšcžžanskeho šahrodnika.

* W Štrašburgu namakachu pšched nëkotrymi dnjami džëlacžerjo pšchi rycžu jenu hišcžje pošnu 80-puntowšku bombu. Dwaš džëlacžerjej chžyšchtaj pošlwer š bombu wutšelicž, šo bychu móšli želešo pšchedacž. Wonaš teho dla pošlwer wudobyšchtaj a jón šapalischtaj. Wobeniš pak hacž do bombu šabëža, kotraž do wjazy hacž

30 kručow roslecza; wot dželaczerjow njebu pšči tym, Bohu džak, žadym ranjenu.

* W Frankenawje je, kaž „Erml. Now.“ pišaja, hjes kruwami a šwinjemi štaženosć wudyrila. Kaž šo šda, buchu něfotre kruwy wot jeneho štaženeho pša štušane. Šchtyri kruwy dyrbjachu šo šfónzowacž, dofelž běchu štažene (šcjetke).

* W Samerslebenu šo wóndano jedyn starý žnjenuš wobwěšny, dofelž staroby dla tak špěšnje, kaž drusy, žnjecž njemóžesche a jeho tucži teho dla kufš šchrejšachu.

* W keřincjškich lěbach we Wuherstej šu wjelki, kaž „Lemesu. Nowin.“ pišaja, w šańdženych dnjach wulku šchodu nacžinili. W štaščach wowzow hrabje Želinskeho šu 87 wowzow šfónzowali.

* Wóndano štocži we Winje jedyn dželaczer do řeki Donawy a šo w jeje žokmach šatepi. W jenyum lišcze, kotryž bě šamomor- dač na šwoju šotru pišak, wón ju horžo prošy, šo njeby wot nitka žane donawške karpny wjazy jědla. Lišt šo se šlědowazymy šłowami šoncži: „Šewak moja luba šotra, móhlo šo šfóncžnje štačž, šo hody abo w drušin cžašu šebi myšlišč, šo rybu jěšč, we wěrnosći pak twojeho lubeho bratra póžerašč, wot kotrehož šu šo ryby žiwite.“

* Š Kopenhagena pišaja: šobotu w nozy 21. julija bě wulki wětr na wjecžornym jütlandškim brjojš, kotryž jara wulku šchodu we wokolnosći Ringfjöbinga nacžini; na něfotrych pšchimórškich polach bu rozka wot žokmow žyle wottorhana; wjele šhežow je powalennyh a žito, kotrež najlěpšči wunosčt lubjesche, je žyle pobite.

* Šańdženu wutoru bu mandjšelskej ruškeho šhežorškeho prynza Wladimira na jejnym pučžowanju do Trouvilla w Franzowškej jena tascha kranjena, ž w kotrežž běchu 60,000 frankow, diamanty a wažne papjery.

* Š Konstantinopela pišaja, šo je Mladadji-pašča, kotryž šultanej š hwěšdow pšchichod wěšcžji, šultanej wóndano prajit, šo budže ruški šhežor w šrótkim cžašu jaty wšaty a 21. redjelna (2. augusta) w rjecžasch do Konstantinopela pšchimjedženy.

Cyrkwinske powjesće.

Wérowani:

Šétrowska žyrkej: Korla August Ernst Wobšt, šchewšti mišchtr, š šanu Šhryštianu Wähltez.

Michalška žyrkej: Mag Oswald Jurij Bittermann, wobhdler w Žeńtezach, š Mariju Rjekez tam.

Katholška žyrkej: Jan Wylem Frenzel, fabrikšti dželaczer w Šajni- zach, š šanu Mariju Wojnarkez tam. — Korla Vehnert, kowařški w Džěžnitezach, š Mariju šwudownej Sarintowej rođž. Šchotcžiz š Konjez.

Křóeni:

Šétrowska žyrkej: Korla Richard, Šjedriča Wylema Kellinga, měšc- czana a wobšedžerja barbańje, š. — Emil Arthur, Šlemenza Alwina Emila Siebenhünera, měšcžana a jěraškeho mišchtra, š. — Gustav Bernhard, Gustava Lohy, měšcžana a twardškeho mišchtra, š. — Jan Jurij, Šetra Lu- gusta Rjecžki, měšcžana a tšcherškeho mišchtra, š. — Franz Jan Wilibald, Korle Augusta Benedicta, šedarja, š.

Michalška žyrkej: Willy Jurij Reinhold, Maga Oswalda Roberta Jurja Bittermanna w Žeńtezach, š. — August Pawol, Korle Augusta Wjeńti, dželaczerja na dwórnišcžju a wobhdlerja na Židowje, š. — Mag Eduard, Korle Augusta Grubla, žiwnosćerja w Šštonej Worscžci, š. — Šana Erne- stina, Šandrija Šěbracha, wobhdlerja w Šřěšowje, dž. — Marija Gertruda, njemandž. dž. na Židowje.

Katholška žyrkej: Alma Martha, Šetra Šětscha, cžěšle w Mladžane- zach, dž. — Marcžin Jurij, Šafuba Lufascha, hoščenžarja-najenka tudy, š.

Zemrjeóci:

Džen 11. julija: Marija Šana, Šetra Šlawšča, cžěšle na Židowje, dž., 1 l. 8 m. — Šetr Kalich, dželaczer w Šělcžezach, 41 l. 4 m. — Franzišta, Wjazšplawa Rhyšle, dželaczerja na železnicy w Džěžnitezach, dž., 1 l. 10 m. —

15., Šana Šena, Šetra Budy, fabrikškeho dželaczerja w Džěžnitezach, dž., 7 m. — 19., Michal Šchěrat, wobhdler, 63 l. 4 m. — 26., Alma Šilžbjeta, Šana Wilhelma Węski, měšcžana a twardškeho mišchtra, dž., 1 m. 14 d. — Erne- stina, Šurja Kalkšmidta, Inježeho štužobnika na Židowje, dž., 2 m. — 27., Jan Ernst, Šandrija Šjelta, wobhdlerja w Šelnej Šinje, š., 2 l. 10 m. — August Ernst Rychtač, měšcžan a kowařški mišchtr, 63 l. 10 m. — Džen 1. augusta: Šedwiga Šrieda, Šana Bohuwěra Mužita, cigarrydželarja a wo- hdlerja na Židowje, dž., 1 m. 11 d.

(Pšchipoššane.)

Róžny thód na rubježny hród.*)

Kak jašnje wšak měšacžt tam šhadžuje mi
Šad rubježnym hrodom, hdyž wjecžor šo cžmi;
Domežt šteji tam delka mi luby a drohi,
Kiz cžini, šo wjecžor šchcže špěšnje mam nohi.

Tam w šahrodžy jeho mi šatežeta je
Ašcž rózicžka žadna! — kak mi šo tam cžje;
Duž šlósčiny a wješohy, špěšnje a bošy
Du w cžičinje nóžej we šfódninwej rošy.

Tam škapam wo durje toš' wubranoh' doma:
Štan, Šinka, póž — wotcžin, šlósž luboh' cže wóla,
Ššo pšchisťojna šhotaj, kaž štušča šo tebi,
Kaž mlodoštinu kuzjeńicžtu najlěpje šdebi.

Kak šwjatocžnje wonka je w položnej nožy
Šo horzocže dušowej a wobcžejnej próžy:
Pšchi měšacžtu, pšchi hwěžščach cžzemoj mój hiečž,
Šlaj, wutrobje budžetej pšches jene bicž.

Šdže, najlubšča, něšto dha byčhmoj mój šchój,
Šdyž w šacžucžach šbóžnyh tak pšches jene šmój:
Šod Žentarkez šipu? pod rubježny hród? —
Šraj, hdyž by šo nastajil š prjóđta naj thód?

Kak wabjaza, mlodoštna, lubošna ty,
Kaž šantšjena šahroda tola mi šy;
Kaž róža we dole, kaž lilija běla
Ššy w njewinje šwojej šo bšhčcžo pšchcž kčžeta.

Duž njeboj šo, hdyž tež cži něšto prjóđt baju,
Š cžimž póžcžiwosćž tvojju hdyž na pruhu štaju:
Tam na njebju šwěcži, šlaj, kuzjeńa**) pšchcžajna
We hwěžščach, kak bšhčcži šo špica jej krašna.

Tu hwěžčtu daj šebi pošwjecženu byčž,
Tu šechžy jow ša šwoju wodžeržu mčžž,
Ty kuzjeńištvo cžšite šei šathowaj cži:
Tak živy dženi najdrožšča wóštanješč mi.

S. Wetulius.

*) Tak řeka hora pšchi Wuježtu, kotraž se žornosčžanškej horu w hro- madže wšy.

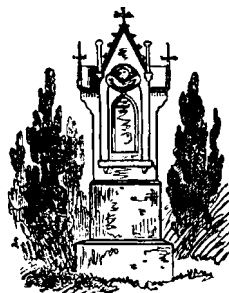
**) Tak řeka njebieške šnamjo, š něfotrych hwěšdow wobštejaze. Naj- jašnišča š nič mjenuje šo š šacžanštim šłowom špita, to je: kšóf.

Telegrafiski bureau w přědkownym twardženju póšta (na bohatej hašy), po jenyum ššhodže, je tóždy dženi wotewrieny wot rano 7 hacž wjecžor 9 hodžinow.

Blacžišna žitow a produktow w Budyščinje

4. augusta 1877.

Žitowy dowoz: 4225 měchow.	Na wifach		Na buršy	
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Šščenža 50 kilogramm	1280	1399	1280	1399
Róžka	854	918	854	918
Šecžmjeń	833	869	833	869
Wowš	750	790	750	790
Šróč	—	—	—	—
Wóta	—	—	—	—
Kapš	—	—	—	—
Šahy	1236	—	—	—
Šejbusčka	1642	—	—	—
Běrn	250	3	—	—
Wutry	230	260	—	—
Ššyno 50	3	4	—	—
Šššoma 1200 pt.	24	30	—	—

Głównym Sserbam Budyschina a wokolnoścje s tutym najpodwolnischo k nawjedzeniu dawam, so hym ho w Budyschinje jako

➔ **rěsbař (Bildhauer)** ➔

a kamjenjerubař sahydlił a prjedawšce Kobanie rěsbařstwo na lubijskej drošy czo. 508e s napshecza pohrjebnishecza-Guchorja na ho wsal.

Sso k wudželanju rowowych pomnikow se wschelakeho mar-mora, granita a pěškowza, k ponowjenju a porjedzenju tych samych, kaž tež k wob-staranju wschitkich, do rěsbařstwa hłusczazych dželow a jich pěkneho, dobrego a wscho-možno tunjeho wuwjedzenja najlěpje poruczejo, prosdu ja, mi džela pschepodacž a hebi wěsće naležane hncž dam, so bych hebi psches schwarne a sprawne dželō dowě-rjenje dobył.

S najwjetšim počesczowanjom

Oskar Wohl, rěsbař a kamjenjerubař
na lubijskej drošy czo. 508e.

Někotre ruczne mlócžaze mašiny,

nowe a najlěpsheje konstrukcije, su mi wot jeneho mašinytwarjerja na psche-dań pschepodate a steja pola mje k dobrocziwemu wobhladanju.

Ewald Braun

w Budyschinje,

pschedawatnja železotworow.

➔ S dobom tež na snate, tak jara praktiske ruczne hbjaze ma-šinyh kězbnje czinju. **E. B.**

Jaqueth w trifocze, homocze a w židže,

wulka a pschiležaza fažona wot 2 tol. = 6 markow a bróžscho.

6/4 schěroki kattun barbunjepuschczaty wot 18 np.,

6/4 schěroki pifej " 35 "

wolmjane draštowe tkaniny " 35 "

porucza w wulkim wobjerku

Jan Jurij Pahn

póbla hłowneje stráže.

Skladnostna kup.

5/4 schěroki czišeczany barchent,

zyle czežtu a barbunjepuschczazu tworū, porucza, tak daloko hačž bñadny skład dohaha,

stary łobcz po 28 np.

Julius Hartmann Sohn

na rózku mjašoweho torhoshecza.

Szwój wulki skład

hotoweje mužazeje drašty

porucza po najtunisichich placzišnach

H. M. Kubasch

na garbarškej hažy czo. 432.

Skašanja po měrje ho jara schwarnje, spěschnje a tunjo wobstaraja.

W Brěšynje pola Gucžiny je khěža czo. 43, s bróžnju, s 2 kórzomaj a 50 prutami pola abo tež hjes njeho, se hñwobodnje ruhi na pschedań.

Jurij Wota,
wobšedžer.

Khěža na pschedań.

Blisko židowczanšeho mosta, psches Spre-wju wjedžazeho, (we wožiwjenej stronje), je jena khěža, kotraž ho tež sa wješnjanow hodži, pod spodobnymi wuměnjenjemi tunjo na pschedań.

Widcho dalšce praji **G. May** na mjašowym torhosheczu czo. 40 po druhim shodže.

Sena nimale zyle nowa mlócžaza mašina, s gōpelom, tšchadłom, czišeczajej kšidū a czišeczazym mlynom, dospofna, žito lubjocžiste pschihotowaza, je teho bla, dofelž je parna mašina na jeje město pschischla, na pschedań na kuježim dworje w Boršizach.

Swjeršcne koshle,
nózne koshle,
džetaršce koshle,
thornarje,
manšchet,
schlipš,
thrawath
jara tunjo pschedawa

Julius Lange

s napshecza noweje mēšeczanskeje schule.

f. mlěty zofor,
raffinad,
melis,
kóstkojty zofor

porucza najtunischo

Max Zieger
na herbskej hažy.

Schofej, punt po 100 np., 105 np.,
110 np., 120 np., 130 np.,
140 np., 150 np.;

rajs, punt po 16 np., 18 np., 20 np.,
24 a 30 np.

porucza jako wošebje placzišny hōdny

Max Zieger
na herbskej hažy.

P. Sneifelowa

wložowa tinktura,

dopósnaty najlěpschi, je-li niž jeničski wěsće sprawnu wložu- a brodupłodžazu hředk; njech ho cžitaja škaršce wopišma a wob-šwědczenja, kaž tež wjetšce nawěšctki. Wšcho dalšce we wuložajej papjerzy. W bleschach po 1, 2 a 3 m. ma jenož na pschedań **Seinr. Jul. Lindka** w Budyschinje.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne sakadżowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, cziseżenje, sahnacze subnolenja atd., w Budyšinje, na smutkskej lawstej hašy 120 pola t. pjekarja Klingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodźinow.

Szuknjane a židžane męzy pschedawa, so by borsy s nimi wurumowal, po zyle tunich placžisnach

H. Lange
na žitnych wikach 605.

Attest

na ringelhardtsto-glöcknerstu czechnitu a hojazu žalbu.*)

Moja žona bu sanđžene lęcže na jenej nohy s košu czežtko ranjena; wšče mi porucžene žalby a plestry nicžo njepomhachu, s kóždym dnjom hórje buwafše. Duž pschinjebechu mi horejški plestr; sa tsi dny bechu sacžeklisna, horzota a bolosče prjecž, sa 14 dnjow be moja žona jašo zyle strowa. Mój syn bu w krotkim cžazu wot wosabjenja wumóženy; tak bu tež wjele smatych wot wotewrjenych bolazych na rukomaj a nohomaj sahujentych. Sa porucžam kóždemu cžerpjazemu tutón plestr t nakožowanju.

W Reifenje pola Landsberga w sakskim wojwodstwje, 1872.

Wilhelm Gschner.

*) Brawdžywa se schtemplom **(M. RINGELHARDT)** a sakittanskej marku na schachtlicžkach je dostacž po 25 a 50 np. w budyškimaj haptymaj, kaž tež w haptych w Bischofzsch, Ratzsch, Scherachowje, Hirschfeldje, Bjernaczizach, Wostrowzu, Herrnhucze, Neugersdorfje, Großschönawje, Nowojalzu, Seiffenhersdorfje a w fabrizy M. Ringelhardt w Gohlisu pola Lipsa, Eisenbahnstr. 18. — Knizki s wopisnymi su we wščitkich haptych wupožžene.

Rowschittomna assekuranza w Triescže.

(Assicurazioni Generali.)

Sakozena w lęcže 1831.

Rukowazy fond towarstwa wopschija po bilanzu wot 31. decembra 1875:

pschitomne wobstatki:

Sakladny kapital:	schěšnakow	4,200,000. —
Reserwy w hotownych pienjesach:	"	16,247,417. 20.
prämijach a dani pr. 1876:	"	11,110,581. 98.

Dale:

W pósdnishchich lętach dostajomne prämije: " 10,996,680. 05.

Glowne summy kapitala a rezervow su na ležomnosče pupilariszy napoložene.

W lęcže 1875 bu 14904 schkodowanjow se snamjenitej summu wot

6 millionow 646 thžaz 603 schěšnakow 97 krajzarjow

sapłacžentych.

Wot wobstacža towarstwa bu s zyła ta wulzyschna summa wot

110 millionow 651 thžaz 039 schěšnakow 54 krajzarjow

sa sapłacženje schkodowanjow wudatych.

Rowschittomna assekuranza sawěscžuje:

a) psche wohnjowu schkodu: tworny, mobilije, žnjejske sarady a t. d., kaž tež, jeli to krajne sakony dowoleja, twarjenja wšchěch družinow;

b) poskicžuje sawěscženja na žiwjenje cžlowjekow na jara wšchelate waschnje sa najtunishe twjerde prämije a polizy w němskich pienjesach wustaja.

R kóždemu wufasanju a t wobstaranju sawěscženjow porucžataj šo agentojo:

hamtski skotolękar Ernst Walther w Budyšinje.
Adolf Baumert w Kamjenju.

Prima schlesynske kamjentne wuhlo sa mlóczate maschiny

dosta a porucža

H. Grieshammer

pschi budyškim dwórnishcžu.

Syrop

jara šłódky a derje šłóžazy, punt po 20 np. porucža **Hermann Kunack.**

Palenz

we wščitkich družinach porucža hosčenzarjam a sakopschedawarjam w dobrej tworje po najtunisich placžisnach

destillazija Hermana Kunacka w Budyšinje na bohatej hašy.

Snójne šredki.

Peru-guano,

ammoniak-supersosfat,

stuzennu koscžomuku,

tolcžennu koscžomuku,

supersosfat,

bakerguano-fosfat

s tutym najtunischo porucžam a maja moji wotebjerarjo to prawo, šo moža šebi hnójne šredki, wote mnje kupjene, darmo na špytowanskej staziji w Bomorezach pschepytacž dacz.

M. Lorenz

pschi budyškim dwórnishcžu.

Snójne šredki móža šo wot nětt tež w mojim domje na Šašchiz hašy (Goschwig) 703 b póbla hamtskeho hetmanstwa dostacž.

Cžisty palenz,

kaž tež wšcitke družiny dobrych palenzow porucža s tutym knjesam ratarjam a šašopschedawarjom w dobrej tworje po najtunisich placžisnach

M. Niemschka

na kamjentnej hašy 573.

Sene kmane **rowarste męchi** (Blasebalg) su na pschedan w kowarni w Manjowje pola Delnjeho Wujesda.

Kóždu dželbu trjeneho a njetrijeneho **lenu** kupuje po najwyschšdej placžisnje

W. Bäcker w Raschowje.

Ssobotu w hosčenzu t stotej hwěšdže w Budyšinje.

Rožowanj stwjelzowny abo njetrijenny len,

kaž tež wutrijenny len kupuje po kóždej dželbje mechaniska džekopschadownja w Sajnizach.

Wulki dobytk wedomnosće!

Stónčnje je šo radžito, dotal njewuhojomnu thorošę

epilepsiju — padawu — widliščeža

pschęs hojenje, wšchostronžny dopokasane a po naturje stožene, radikalnje ja žyle žiwjenje sahnacę. Wšchitžy tajžy thori njedh šo s najwjetřim dowěrjenjom pod pschispomnjenjom starobu a tracęa thorošęje pišnje wobrocęa na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

Wupřchedawanje.

So bych tač rucęe hačž móžno rumował, šym
wulku džělbu plata, meter po 45 np., łohčę po 26 np.

" " " " " 32 " " " 18 "

" " trjenjom, " " 21 " " " 12 "

" " tholowstich tkaninow, meter 61 np., łohčę 35 np.

č wupřchedawanju stajil, dokełę tajku tworę wjazę wjesčę njedham.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy s napschęcęa pōsta.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a čiščęe šłodžazy

čzišty palenz,

kač tež wšchitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knješam ratarjam a šapopschedarjam porucęęe naspominam a po najtunišchich plačzišnach pschedarwam.

Ernst Glien,

destillazia

na žitnych wifach.

Destillazia a palenzpschedarwnja

Th. Grumbta w Budyšinje

na swontnej lawstęj hašy 693

porucęa wšchę družiny palenza niz jenož w čwizach a bleschach ale tež hnydom č wužiwaniu w thlamach.

Serbska studowaca mlodosć zmęęe swoju lętušu **hłownu skhadžowanku** 11., 12. a 13. augusta w **Bukecach** pola Lubija. Wšitcy mlodži Serbja a přeceljo serbskich studentow so na nju z tutym přecelnje přeprošuju.

W Lipsku, 26. julija 1877.

P. P.

Arnošt Muka,
stud. fil.

Džiwocęanske šerbste ev. luth. mišionste towarštwu šmęęe jutšę popođnju w tšjoch šhromadžišnu.

Pętr Mlōnk.

Kedžbu!

Pschichodnu njedželu **kolbaknywukule- nje.** Sapocęatł s punktom w 2 hodžinomaj. W Malej Šhōjnicęzy.

Groscha.

Kedžbu!

Jutšę, njedželu, **kolbaknywukulenje** w Boschęzach. **Winderman.**

Pschedarwanje abo pschemę- njenje.

Sedyn wętrnil s žylindrom, s franzowstimi lamjenjemi, s špišgangom, točęerjom a s domom, nowopšchitwarjenym kiz tež špękar- nju je na pschedar abo móže šo pschemęničę pschęs **G. Wana** na mjašowym torhosch- cęu čzo. 40. po jenym šthodže w Budyšinje.

Fosforpille

pschę polne męšę, stajnje čęerštwę pschihō- towane, po džělbach tunišcho, porucęa

hrodowišta hapthka
E. Menzner.

Šędnacęe kōrzow dobreho pola, č Wurižam šłuchazęho a pschi lubiščęj drošy ležazęho, je s nowa na dališčę č pschęnajecęu. — Wšcho dalšę je nashonicę pola bura **Šholty** w Węšchizach.

Mój wulki šrijadowany

cigarrowný šklad, kač tež

kurny tobak

a **šchnupowanški tobak**

najlęęęe porucęam.

Mar Zieger

na šerbstęj hašy.

Šhofej, punt po 110 a 115 np.,

raff. **zotor,** punt po 60 np.,

šłodoshrop, punt po 25 np.,

pschęcęznu šhterku, punt po 35 np.,

rajkowu šhterku, punt po 45 np.,

šuščene šłowki, punt po 30 np.,

ff. **jędžny woli,** punt po 1 m.

porucęa najtunišcho

E. Hanska

na žitnych wifach.

Tunju žyrobę a wobhdjenje s wužiwaniem pianoforta a pod pschęcęelnitwym wobthadom móže hiščęęe jedyn druhi mlōđšchi šhuler dostacę. Wšcho dalšę je šhonicę w Budyščinje na Šachiz hašy (Goschwiš) čzo. 725 po 1 šthodže.

Pytaja šo ša nętko abo na nowe lęto strowe domšte a hrodžne džowki pschi dobrej šdže wot pschistajazęęe žony **Heinoldowej** w Budyščinje.

A 1. oktobra t. l. šo jena niz jara

mloda šlužobna holza

pyta, kotraž je w kuchni kšętro nasho- njena a, je-li móžno, s Budyščina njeęe. Denož tajke, kotrež maja dobre wopišma, njedh šo samolwja. Wšcho dalšę je šhonicę w wudawatni „Serbskich Now.“

Dwaj pjekarštkaj wučomnikaj

šo pod dobrymi wumęnenjemi č Michalej pytataj. Wšcho dalšę je šhonicę pola

Aug. Walschka, pjekarštko mišchtra na žitnej hašy.

Jena **šylna holza,** kotraž šwolnitwę kōžde džęko čzini, móže hnydom abo tež pošdžišcho do šlužby štupicę pola

knjenje **Šmidtoweje** pod bōrklinom 291 w Budyščinje.

Přecelam a znatym wozjewjam z tutym najpodwolnišo, zo je 9. aug. mój luby nan

Jakub Hōrnik

w Khrōšćicach,

ze swjatymi sakramentami wobstarany, w swojim 76. lęće zemręel.

M. Hōrnik,

farař w Budyšinje.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z prinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
K óžde čisło pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, pláci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 33.

Sobotu, 18. augusta

1877.

Ruske ģurowosće.

Naschi čžitarjo, kiž druhdy tež te abo druge němske nowiny do rukow wořmu, řu řnadž wořpjet wo tak mjenowaných „ruskich ģurowosćach“ čžitali, wobendžených wot Ruřow na asiatskim a tež na řadonawřkim wojowniřćežu. Wo Ruřach řo piřche, řo podobno Turkam njewinowatých, řtaržow a dźećži čžwiluja, řo žónřte wo- njecžesćežuja, řo wřřho žiwe řabuwaja, řo pala a řmala.

Esu-li Ruřojoj tele řurowosće wo prawdže wobesćli, dħa ř tym runja tak nasch řprawy hńew řařtuřa, kař řmę Turkow řatamali, kotřiž wobohich řřesćežijanow hižom na wřřčę pięcž řtow lět přřesćežęhaja, kotřiž wořebje přřed dwęmaj lętowaj a loni Bořharow po tyřazach řesřachu a kotřiž w nētusćeř wójnje bjes- čžowjecžnosće wobendę, kajtez wopiřacž řo pjero řpjecžuje.

My, kiž w Ruřach řłowjanski a řřesćežijanski, po tajkim nam dwójžy řbratřjeny narod widžimy; my, kiž w Ruřach řivilisřrowany lud řnajemy, řtejazy pod řzeptarjom najmózniřřeho wjerčħa Europy, wulřomųřřkńeho řarja Aleksandra; my, kiž ruske wójřka, přřes Do- nawu přlowaze, ře řwójimi modlitwami a pořohńowanjami do bitwy řa řřesćežijanřtvo a Esłowjanřtvo přřewodžachmy: my tamnym rycžam wo tak mjenowaných „ruskich ģurowosćach“ tak lohžy njewerimy, kař wřřelake naschich němskich nowin a wulři dźel jich čžitarjow; my řa to, řřtož řo w tymle nastupanju po- wjedra, dopokasř řadamy, kař řmę je wo turkowřkich ģurowosćach řadali a dostali a my tak dořħo wřřčę powjescę wo „ruskich ģurowosćach“ řa hoķe řžę wudawamy, doniž je ř weryhńodnych řóřłow njedostanjemy.

Čžzemy řebi na prařřenje „Esu powjescę wo ruskich ģuro- wosćach prawdžiwe abo niž?“ prawje wotmořkwicž, dýrbimy řebi najpřjedy wěřći być, w kařtej rořměrje tudy wo „ģurowosćach“ rycžimy, a potom mamy řóřka přřepřtacž, ř kotřychž powjescę čžerpamy.

Čřtož přřiřře nastupa, — řo ruske wójřto řhromadřřna jandželow njeje, kóždy wě. Mjes Ruřami řu tak derje njedočžinki a řłóřtniřojoj, kař mjes druhimi ludami, kař bjes Němžami a řran- zowřami. Duž wo ģurowosćach, wobendžených wot njekmaných řubjektow, kař řo w kóždym wójřtu a řa wójřkami jako tak mjenow- wani maroderojoj namafaja, tudy njeryčžimę, kař w podobnym padže Němžow a řranzowřow w němsřo-řranzowřeř wójnje a druge ludy w druhich wójnach ģurowosćow dla wobřkoržowali njeřřmę. — ģdňž dźel nękařřeho wójřta w męřće abo wo wřřy ř njepřře- čželom řo bije, dħa řo řtanje, řo bjes wotpohladanja tež nje- wobronjených, haj řónřte a dźećži řobu řesřřeřeja. To ģurowosć njeje. To řo w kóždej wójnje řtanje. — ģdňž řo wobýdlerjoj wřřy abo męřta ř wojakami řjenocę a na njepřřećeřla řřeřeja; hđýž ř kóždeho wóřna kulři do njepřřećeřřkich řjadow hwiřdaja, nje- přřećeř řo do řřęže dořamja a řadžiwany jenož njewobronjených

nabendę, po namafanju řařħowaných brónjow pař wřřčęh mužřřich řłónžuje, to njeje ģurowosć. Runje tak řo w němsřo-řranzowřeř wójnje bajerřkim w Bazeilles, druhim druhdže řeřidę. — ģdňž wojak, widžoj, kař njepřřećeřel jeho ranjených a mřřejazyh towarřřow čžwiluje a řłónžuje, abo kař ranjeni njepřřećeřeloyo hiřřčę na řemi ležoj řřeřeja a kařaja, hđýž wojak tehdy pardon njedawa, ale tež njeřada, dħa to ģurowosć njeje. W němsřo-řranzowřeř wójnje řu Němžy w podobnym padže ř tak mjenowanými turkosami pořla Wörřħa a druhdže runje tak čžinili. — ģdňž pař wojazy w řřlych wotdžęlenjach řwonka bitwy a bjes teħo, řo by to řřeba było, mužři řařřeřeja abo řarubaja abo na druge wařřnje do řmjerće čžwiluja; hđýž to řamo čžinja ře řtaržami, ř dźećčimę a ře řónřkimę; hđýž pořředniřře wonećeřeřeřeja abo do njewolniřřta wotwjedę; hđýž řamozęenje a wobředženřtvo męřnyh wobýdlerjow řłónžuja; hđýž rubja a pala; hđýž ranjenym a mřřejazyh řłowu, ruřy abo nořy wotrubaja, jim hubje, nōř, wuřřy abo druge dźeře čžęřla řwotřeřuja; hđýž jim wocžę wuřřakaja abo jich na druge wařřnje do řmjerće čžwiluja: a hđýž řo to pod wocžomaj jich offiřirow, haj traž pod jich nawjedowanjom abo po jich přřitařřni řtanje: a hđýž řo tajke njecžłowjeřte řtutki ře řmjerćežu njekřostaja: haj hđýž řu tele njesřtutki traž řamotnosć, řřle wójřto řarakterisřrowaza: — **to řu ģurowosće**, wo kotřychž je tudy rycž; to řu ģurowosće, kotřez wo wjecęenje ř njeřju wořaja; to řu ģurowosće, kotřez řa- tamanje řřleħo řivilisřrowaneħo řwęta řařřuřa; to řu ģurowosće, kotřychž dla tež my hńew Woži a řařřeķe ř njebjeř wořamę na tych, kotřiž řu je wobesćli.

Ř řóřłam. Řóřka, ř kotřychž wójřte powjescę, po tajkim tež te wo ģurowosćach, wobendžených wot wojowazejoj wójřłow, dořtanjemę, řu dwoje: ja čžzu je mjenowacž offiřialne a njeoffi- zialne. Pořd offiřialne řicžu: rořpřawy wojowazejoj mōžnar- řřow; rořpřawy ruskich a turkowřkich wójřłowjedžicęerjow; roř- přawy řuřokřajnyh řapōřřłanzow, přřebymwazyh w tym řraju, hđęž bitwiřřčęřoj leži; rořpřawy a řwędecęenia tak mjenowaných wojer- řřich attasčęejow, t. r. tamnyh řuřokřajnyh offiřirow, kotřychž jed- nore řnježerřřta do wójřřeřej lęħwow pōřřłachu, řo byčħu jako njestřoniřřy wobředžębowarjoj na to řładali, řo řo bjes ludami po- wřřitřomnje pľacžaze prawo (Völkerrrecht) we wójnje njepřřećeřčęři, řo byčħu dale wo wřřčęm wařřnym, řřtož řo řtanje, řwójim řnje- žerřřam węřne a řwęřne rořpřawy pořdali a řo byčħu řłónčžnje řwójje nařħonjenja we wójřřich węřach přřisřporicž řładnosć męřli. (Tajři wojerřři attasčęej je n. pich. we řłownej řwartirje ruskeje řadonawřřeje armeje w tu řħwilu we wotřjadže řenerala řurka přřebymwazy prusři major v. Lignitř.) — Pořd njeoffiřialne řóřka řicžu dopiřřy, kotřez jednore nowiny wot řwójřich dopiřřowa- rjow (korrespondentow), we wójřřich lęħwach a na bitwiřřčęch přřebymwazyh, dořtann, kař tež řisřy jednoryh offiřirow a wojakow.

Šzame po ſebi wěryhódne pať ani offizialne ani njeoffizialne žórka njeſſu. Wěryhódne ſu jenož te žórka, kotrež njeſtronizy ſudža. Duž, ſo by naſ ničto ſtronitoſeže winičž nje-móhť, ſo pſchi roſſudženju praſchenja „Šzu powjeſeže wo ruſkich ſurowoſežach prawdžiwne abo niž?“ ruſkich žórtow dzeržečž njechamy, dolež dže ničto ſwój ſamſny ſudniť byčž njemóže. Tež dopiſny w ſłowjanſkich, Ruſkam ſympathiſkich, nowinach ſa njeſtroniske pſchi-póſnacž njechamy. Njech nam tute žórka njeſtroniske njeſſu, doniž ſa Ruſow a pſchecžiwu Turkam rycža. Kunje tať pať tež roſprawy ſ turkowſkeje ſtrony, kaž ſe ſtrony jim ſympathiſkich ma-džarſkich (wuharſkich), němſto-židowſkich a ſ wjetſcheho dželá jendželſkich a franžowſkich nowin ſa njeſtroniske ſpóſnacž njemóžemy, do-niž ſa Turkow a pſchecžiwu Ruſkam rycža.* — Zyle hi nať je, hdyž přeniſche (ruſke) žórka ſa Turkow a pſchecžiwu Ruſkam, poſledniſche (turkowſke žórka) ſa Ruſow a pſchecžiwu Turkam ſwědčža. Potom haťe ſu woboje žórka prawje wěryhódne. Šzame po ſebi (abſolutnje) wěryhódne pať ſu roſprawy njeſtronických wojeſkich attaſchejow.

Ani jedyn wojeſki attaſchej pať Ruſow ſurowoſežow winiť njeje.

Šdyž běchu w jendželſkim ſejnje wo ruſkich ſurowoſežach rycželi, dha jendželſki wojeſki attaſchej w ruſkej hłownej kwartirje wjeliteho knjaſa Miſkawſcha, poſkownik (Oberſt) Wellesley do Londona piſaſche, ſo powjeſežam wo ruſkich ſurowoſežach wěričž njemóže. Zendželčan je tudy wěſeje njeſtroniski ſudniť. A Wellesley woſebnje žaneje pſchicžiny nima, Ruſkam po hubje rycžečž. Pſchetož lědma do ruſkeje hłowneje kwartiry pſchijěchawſchi mějeſche njeſpodobnoſečž ſ tym, ſo jeho wjeliki knjaſ Miſkawſch na to waſchnje pſchijecž nočžyſche, kaž ſo to hewať tajtim ludžom doſtanje. Khežor pať je poſdžičho Wellesleyej kſchimbu ſaſo ſarunať.

„Norddeutsche Allg. Zeitung“ wóndano piſmo w ruſkej hłownej kwartirje pſchebywazeho němſkeho wojeſkeho attaſcheja majora v. Ligniz woſjewi. Tutón powjeda, ſo je ſe ſamſnymaj woczomaj wiđzał ſurowoſeže ſe ſtrony Turkow a tať ſu tať mjenowanu parlamentarſtu khorhoječtu njewužitnje trjebali. Parla-mentarſka khorhoječta je běla, traž běle rubiſchko na žerdži. Šdyž ſo parlamentarſka khorhoječta něhdže ſmahowacž pócžnje, dha je to ſnamjo, ſo čže ſo wojowazy wotdžěl poddacž abo ſo čže ſ nje-pſchecželom wo něſchto jednacž; ſa njepſchecžela je to ſnamjo, ſo na měſeje tšelečž ſaſtanje. Pſchi mjenowanej ſkladnoſeči Turkojo par-lamentarſtu khorhoječtu poſběžeču, na čžož Ruſojo (— kaž to wójniſke*prawa žada —) hnydom tšelečž ſaſtaču a ſo bjeſ ſtracha Turkam bližachu, měnjo, ſo čžebža ſo tučži poddacž. Lědma pať běchu jim trochu bliſko pſchicžili, duž Turkojo (— pſchecžiwu woſchemu wójniſtemu pravu —) morderſki woheń na nič wotew-riču. Tole major v. Ligniz wobtrucža. A čžeho dla by wón, ſprawny, njeſtroniski a njewotwiſny čžlowjeť, mjelcžať, by-li ſo ſ ruſkeje ſtrony něſchto podobneho ſtaťo?

Wjeſ tym ſo ſłowjanſke nowiny, kotrež dže ſny horjeťa tehdy ſa njeſtroniske ſpóſnali, hdyž pſchecžiwu Ruſkam ſwědčža, dotal

*) Pſchicžiwomničž tudy čžu, ſo winy nimamy, na wěroſeči ruſkich offi-zialnych roſprawow dwělowacž; pſchetož hačž dotal ſu ſo ſtajnje tež zyle njeſtronickým ſudniťam jaťo wěrne poſaſaťe, bjeſ tym ſo je turkowſke knježeſtowo woſpjet te powjeſeže, kotrež dženja roſchěreſche, juťje dementirowacž (t. r. jaťo ſelharne pſchicžiwomničž) dyrbaťo. — A ſchto tež by ruſkemu knježeſtowo khanje pomhaťo? Čžeſtne mjeno by piſeſ to ſhubiťo, a wěroſečž ſo tola přjedy abo poſdžičho wutopa. Turkojo pať čžeſtne mjeno ſhubiečž njemóžeja, dolež ſu je dawno hižom ſhubili; duž jim kža wjazny ničžo ſchtožecž njemóže.

ničžo wo ruſkich ſurowoſežach powjedate njeſſu, piſachu w poſledniſchim čžaku Turkam pſchicžilene, po tajtim w tymle padže runje tať njeſtroniske franžowſke a jendželſke nowiny wojele wo turkowſkich ſurowoſežach.

Tajke powjeſeže ſym čžitať ſ „Temps“, „Bien Public“, „France“ a druhich franžowſkich, ſ „Times“, „Daily News“, „Standard“ a druhich jendželſkich nowin. Dopiſowat barlińſkeje „National-Zeitung“, tudy doſpoſnje njeſtroniski ſwědč, pod 24. julija ſ Alexandropola piſche, tať turkowſzy wjazny w Armeniſkeje měrných kſchecžijanow powěſcheja, jich wobhedženſtowo rubja, tať žony wonje-čžeſčuju a do njewolniſtwa wotwjeduju, tať muži k kolikam pſchicžiwajuja, jich ſe ſmoľu a naſtu wobliwaja, jich potom ſapaleja atd. — Haj turkowſke knježeſtowo ſamo je ſjawnje pſchicžiwomničž, ſo čžerkeſojo a baſchibozuťo n. pſch. w Dobrudži taťle bjeſečžowjeſzy ſakhadžeja, ale je pſchicžiwomničž, ſo ničžo pſchecžiwu temu čžiničž njemóže. — Šelžane turkowſke miniſterſtowo ſwonkownych naležnoſečžow drje je hižom wjazny dužli dwazycžiči raſ ſapiſki ruſkich ſurowoſežow woſjewiťo. Šdže pať wotanu njeſtroniske ſwědčženja wo nič? Tu žane njeſſu. Haj dopiſowat „Daily News“ pod 10. auguſta ſ Běleje piſche, ſo je poſkownik Wellesley na próſtowo khežora Alexandra, kiž wobžaruje, ſo w Londonje turkowſkim kžam wěrja, do Londona wotjěť, ſo by ſwojemu knježeſtowo roſeſtajať, ſchtož je ſam wiđzał, a tať ſu powjeſeže wo ruſkich ſurowoſežach hoťe wumyſljenja. Wellesley je ſam ſ tamnymi turkowſkimi wobhydle-rijemi rycžať, kotrychž ranjených do ruſkich lazaretow pſchinjeſeču. Wboſy Wellesleyej wuſnachu, ſo to Ruſojo byli njeſſu, ale jich ſamſni ludžo, čžerkeſojo a baſchibozuťo, kotſiž ſu ſ nimi tať ſakhadželi.

Ruſkam ſurowoſeže pſchicžiwajuja, Turkojo pať je wobednu. Do-piſowat „Daily News“ w ſwojim nadrobnyh wopiſanju bitny pola Plewna piſche, ſchtož je ſam wiđzał a kſyſchať: „... Poſdžičſcho, w čžemuocze, ſo pſches bitwiſchěčžo khorpſchnoſcherjo ſrudneje družiny w podobje baſchibozukow roſpſchecžerachu, kotſiž žaneje ſmiľnoſeče njeknažachu. Tam woni ſakhadžachu, hdyž Woži měſacžki ſkhadžeſche, a ſlab (wojeſki) wójeſche wot delka pſches nóznu čžičiniu ſtonanje, wo-ſnadu-proſchenje a džiwi wuras krejelacžneho ſanatiſkeho triumfa kſyſhečž. Wěſche to wo prawdže hodžina, kotraž wěſche najhrubiſchu wutrobu ſ bolocžju napjelničž dyrbaťa . . . “ —

(Poťracžowanje.)

Swětne podawki.

Němſke khěžorſtowo. Š Draždžan piſaja, ſo je ſo kral Albert ſandženu pódželu ſ Bilniž na pucž podať, ſo by lipſki a zwikawſki wotkreſ wopytať. Wón wotjědže ſ Delnich Sedliž po želeſnizy najprijódy do Freiberga a je tutón džen tam, kaž tež w Bräunsdorfje, Dederanje, Hilbersdorfje a Lichtenwaldže wſchelake fabriki, inſtituty, twarby, dželatnje atd. wobhladowať. To ſamo ſta ſo wutoru w Frankenbergu, Sachſenburgu, Wittweidže a Kriebſteinje, Brjedu, 15. auguſta, we Waldheimje, Čžadraſu, Kolbižu, Geithainje a Rochližu; ſchwortk, 16. auguſta, w Lunzenawje, Penigu, Burgſtädu, Flöhu a na hrodže Erdmannsdorfje; pjat, 17. auguſta, w Schellenbergu, na hrodže Auguſtusbürgu, we Waldkirchenu, Čžopawje, Wolfenſteinje, Geringswaldže a Marienbergu, a ſobotu, 18. auguſta, w Marienbergu, Zöbližu, Anſprungu, Olbernhawje, Kupferhammerje, Hohenſichte a wot tam ſo kral tu ſam u ſobotu do Draždžan wroćiči.

Wolby ſapóſkžanzow drugeje komory ſakſkeho ſejma ſu wu-piſane a maja ſo 19. ſepteembra t. l. ſtačž.

W Lipsku buchu sańdženy tydžen pruhowanja tych studentow duchownstwa, kotřiž su swoje studije na uniwercitecze stoncžili, do-
konjane a bęchu so k temu sřadwazyćo pschipowjedźeli. Wschitzy
su pruhowanja derje wobstali.

W Langenchursdorfe pola Wittweiby je 10. augusta blyst
jenu 16lětnu sřuzobnu holzu, na poli dželazu, sarasyl.

Dražďanska tał mjenowana placza ľuka je tež lęřa wjele
wopytowarjow męla, hacž runje bę wjedro něotre dny dosć hu-
bjene. S ľóđzemi, kotrež wysće Dražďan po Łobju jęřbža, bu
wot 29. julija hacž do 5. augusta 135,000 ćłowjekow pschijwe-
senych.

S Barlina piřaja, so je so tam wóndano ta powjesć roš-
njeřka, so je jedyn tych offizierow pruskeho generalneho staba, kiž
su so jako pschihladowarjo k rusťemu wójsku podali, w jenej
bitwoje bjes Ruřami a Turkami panyl. Na napraschowanje, teho
dla sczinjene, je powjesć pschisćla, so su tuczi offizierojo wschitzy
strowi a czerstwi.

Na němřkim kęžorskim dworje je wóřombdženřte źelenje sa
njebo prynza Wasa postajene.

Sendźelski póřkanz na němřkim kęžorskim dworje je so wóndano
do Dražďan podal, so by sakřkej kralowej w mjenje jendźelřkeje
kraloweje Wiktorije řobuzelenje nad řmjerczi prynza Wasa wuprajil.

Hacž wjerć Wismarť do gasteinřkich kupjel pojędze, bęřche
wóndano řařo njeręřte. Nětko pať awřtriske nowiny piřaja, so niž
jenož wjerć Wismarť, ale tež jeho knjeni mandźelřka, kaž tež jeho
knjeřna džowřka a dwaj řynaj wořoko 21. augusta do Gasteina
pschijędu a tam najřterje něotre njedzele wořtanu.

Bruski kónuprynž so se řwojeje wyřkotej knjenju mandźelřkej a
se řwojomimi džęććimimi w tychle dnjach ř ostendřich kupjel do Pots-
dama wróćzi a řo 26. augusta na pucž poba, so by wójsko we
wofřejřu řchtwóřteje armeeinspekzije wobhladowal.

Čhineřiski kęžor čže nětko tež w Barlinje řwojeho řtajneho
póřkanza męćz a je sańdženy tydžen nowy čhineřiski póřkanz do
Barlina pschijęł. Wón ma tojschto ľudži řobu.

Przynęřyna řilźbjeta, druřa knjeřna džowřka pruskeho prynza
Wjedřicha Korle, je řo ř oldenburgřkim wjelwójwodu řlubika. Wona
je řo narodžika w ľęcže 1857, jeje řlubjeny pať w ľęcže 1852 a
je lieutenant a la suite pręnjeho gardydragunarskeho regimenta.

Awřtria. We Wuherřkej řo hiřčęze pschęzo řhromadřisny wot-
dzeržuja, w kotřych řu Turřojo psche wřchu męru řhwala a Ru-
řojo psche wřchu męru řanja. S dořom řo tež ľóđy křóć na
awřtriske knjeřęřtwo to řadanje řtaja, so by wone dla tych ľubof-
nych, pęřnych a cęřęcęze dořtojných turtowřkich mordarjow a wjele-
řtolęřnych pschęřęchęřarjow řchęřęćzijanřtwa Ruřam wójnu pschipo-
wjedžiko. — W Čzechach řu we wřřelakich męřtach řhromadřisny
dzeržęćz čhřyli, w kotřych męřęřche řo wo to jednacž, řchto řebi
Turřojo po prawym řařkuřa, ale wyschnořęć wotdzerženje řajřich
řhromadřisnow domolika njeje.

Ruřowska. So řu w Ruřowřkej nětko tež reřerwy po wulřim
džele pod brón řawořani, to je drje něotrejřkuliž řwójbje (familiji)
jara njęřpodobne, dořelž je wjele reřerwistow řiřom dawno wořenę-
nych a dyrřja řony a džęćzi wopuřchęććę. Ale so by teho dla
njęřpotojnořęć w kraju knjeřika, to niřdže widžęćz njeje, wjele wjazy
reřerwistoję ř węřtej wjeřęřęřęću k wójsku řhwataja, prajizy, so
wřřak čžeřbža tež ľubjerad k temu pomhacž, so by řo węćřny
njęřpschęćel řchęřęćzijanřtwa, hřořne turtowřke knjeřęřtwo, ř naj-
mjenřřa w Europje wutupiko.

Grichřka. Grichoję pocřinaja jara njęřpotojni ř tym bęćz, řo
grichřiske knjeřęřtwo wójnu pschęćziwo Turkam hiřčęze pschęzo wot-
řtoruje. Woni řu teho dla tať njęřpotojni, dořelž Turřojo tych
Grichow, kiž w Turřowřkej bydla (wořębje w řheřaliji a Ćpi-
ruřu) řaľořnje pschęřęchęja, jich kónzuja, jim řony a holzy wot-
wjedu, jim domy řpala a džęćzi a řarřow řabiwaja, je-li řo pschęd
nimi njerořęćęłaja. Duž řebi Grichoję řadaja, so by řo wójna
pschęćziwo Turkam řterje a ľępje řapocřala a bęřche řo jich wón-
dano w Ařhenje pschęd kralowřkim hřodom wjele řhromadřiko, kiž
řylnje woľachu, so by jich kral pschęćziwo Turkam póřlať.

Schewski a Krawski.

Řaj, w řarodawnym čřařu
Řa řnajach krawřkeho;
Łón pschindže te mni něřdy
Wřřchón wupřakany, bľędy,
:: So wulřy džiwach řo. ::

Řa woprajřchach joh' duřy:
Šchto přakajř, pschęćęł?
„Aľ, bratřje ľuby droři,
„Wóřł dacz mi ty řuř řmohi,
„Dřa byř čzi prajil wřřo.“

Řrudř řchewřteje tam ľęži;
Wřmi, hřdň ju potřjebalč.
„Řłaj, bratřje, to węřč dawno,
„So pschęćęł tať řprawnoř“,
„Řaž ja řym njenamřakč.“

„Duž mje to jara boli,
„So wřřitke holzy tu
„Ř wocřomaj řjenje rycza
„A řa řhřibętom řwęřa
„Sa ľóđřym řanibu.“

„So wjele wjazy řaja,
„Řacž nařhonile řu:
„Duž řalepř byř řlubu
„Łym pľizawam wřřęm řubu,
„So řleřacž řabudu.“

D krawęce, řprawna duřča,
D řbóřna myřľicřka!
Řať w męřje byřčmy byřli,
Hřdň řtajnje byřčmy męli
Dorčę řajřoh' pľęřtera.

Węř, njęřy řana řara
Wjazy byřa na řwęćę;
Wř byřčmy potoj męli,
Wřčę rőže byřu řęćęli
Řam dwójzy řjeniščę.

Dranibor.

Ze Serbow.

S Wudřřřina. Łón pschękupřki, kiž bęřche řebi tudy řań-
dženy tydžen řiwjenje wřak, řęřa Wernhard Dppelt a je něřdže
18 ľęř starý. Wón ř čřařami do cęřęřkich myřřlow řapadowařche,
hacž runje řaneje nuřy a widomneje řaroręcęze njemęřęřche. — Łu-
domny 28 ľęř starý murřęř Węćer, kotřych w řprejřkej řařy byd-
leřche, bu 11. augusta w dworje řwojeho wobřdlenja morřny na-
mařany. Wón bę řebi řity pschęřęřať a řo teho dla do řmjercęze
wutrawil.

— Sańdženy řchtwóřť rano bu w řajřwoje tudomneho kralow-
řkeho wofřejřneho řudniřtwa węřty Ć. W. Přeilřřmidt wobjęř-
njeny namařany. Wón je ř Węřřy pola řamjenza a najpóřľędy
w řęřowje bydleřche. Řęřajřkeho pschęřupjenja dla řu jeho do řud-
niřkeho pschęřytanja wřali a je řebi wón najřterje se řračřa pschęd
řchřařu řiwjenje wřak.

— S pręnim dnjom męřřaza řeptembra budže wot poľodni-
řcho-ľužisřkeje řęleřniřy budřřko-wjelećęřanřto-nowomęřčęřanřki a wje-

leczańsko-sohlandski kruč wotewrjeny. Na budyšto-nomoměšczańskim kruču su stajije w Budesteczach, Wjeleczinje a Hornjej Sasorizy a fastawy (Haltestellen) w Delnjej Sasorizy a w Ottendorffe, a bjes Wjeleczinom a Sohlandom je stajiza w Scherachowje. Zeslěmiza bjes Sasónzu a Biskopizami je šo haſke twaricž počjala.

Se Židowa. Tudy je šo 13. augusta džělaczer E. Wenzel wobwěšnył. Wón bě 41 lět stary a sawostaji 4 njewotcěhnjene džěczi.

S Malecziž. W tudomnej rězy šu 8. augusta cžěko kowarjawobšedzerja E. T. Freunda s Walow namaſali a je bóršy sahrjebali, doſelž bě hižom jara šhniko. Freund bě šo hižom 29. julija se šwojeho domu šhubil a je šo najšterje šam tepil.

S Rakojd. Do tudomneje rěczi je 13. augusta pjecžlětny, na rošomje šlaby hólczěž San August Rnježł panył a šo tam tepil.

S Zitra. Pšchi njewjedrje, kotrež tudy 10. augusta popoždnu mjějachny, bšył do jeneje, knjezej ryczerkublerzej Kanigej šluschazeje brožnje dyri a ju se wšchěmi polnymi plodami, tam w jara bohatej měrje škladženymi, do prócha a popjeła pšchewobroczi.

S Rhwacziž. Dwělětny hólczěž E. W. Wkaziž je 14. augusta do tudomneho wješneho hata panył a šo tam tepil.

S Wosporta. W tutych dnjach šu s Lubija hačž do našeho měšta telegraſſku liniju twaricž počeli a budže wona 1. septembra k wužiwanju wotewrjena.

S Wuješda pola Pomorež. Našcha nowa šhula, kotraž šo 11. junija teho lěta šapocža twaricž, bu šrjedu, 8. augusta, šbėhana. K temu bėchu šo staršchi a šhulſke džěczi na twarnišchěžu noweje šhule šhromadžili a šo najšrjėdzy khėrlusch „Mjěch Bohu džakuje“ šanješe. Na to našch knješ wuczer Šsu šchko šerbſku rycž džeržěšche, w kotrež wotpohladanja, kotrež maja šo w tutej šhuli dopjelnicž, pėtnje rošestaja, mjenujzy: 1. šo by šo jeje twar na wšchė bofi taſ radžil, šo njeby ničtón žaneho pohóršchenja namaſał, 2. šo by był woštaſ, na kotrymž šo woprjuje s wješelošcžu a 3., šo by był polo, na kotrež šo šyje s wėšter radošcžu. Wón šwoju rycž s pšchihódnej modlitwu k Bohu škónczi.

Šotom wustupi knješ twarſki mišhtr Šilian s Wosporta, pod kotrehož wjedženjom bě šo šhula twarika, a džeržěšche němſku rycž, po kotrež šo wjazyhkróczna šklawa na šhulſku gmejnu a jich šastupjerjom, na k. wuczerja, na twarſkich mišhtraw a jich pomoznikow atd. wunješe a šo šjawne šhromadne šwjedženſtvo s wuſpėwanjom khėrluſcha: „Ach woštaſ pšchi naš s hnadu“ škónczi.

Na šbėhanſku hošcžinu došta kóždy twarſki pomoznik 1 marku a šhulžy a gmejnzhy šastupjerjo, twaržy mišhtrjo, polierojo a wšchelazy se šašhulowaných gmejnow šo pola knješa šhulſkeho šrjėdštejerja Šeziga šėndžechu, hđžež bě pšchyna hošcžina, kotraž šo haſke w póšdnich hodžinach škónczi. J.

S Lubija. Na tudomnej horje je šo 9. augusta garbaſſki pomoznik A. Šchönfelder s Eibenſtocka šam šaſšėlił.

„Šašnik“ pišche:

S Popoż. Šsrjedu 1. augusta popoždnu pšchiczeže s wulkim wichořom cžorna mrocžel wšche našcheje wšy a bšył dyri do Šklaziſož brožnje. Ša šteješche hnydom žyła w plomjenju a tež jich dom, taſ šo mjeješche macž cžinicž, šo małe džěczatka won šchitny, nan paſ škót pušchěješche: hewaſ paſ nješku ničžo wutorhnyli. Šoš je šo špalil a dwė šwinjeczi šo jara wopališhčej. W brožni bu tež nowy woš polny lenu wot wohnja šanicženy.

Tež Budarjež a Endemanež domy a brožnje šo se žnjemi a s wulkej džělbu domjazeje nadobny wotpalichu.

P ř i l o p k.

* Šchwórtk 15. augusta rano je šo w budyškej starej kašernje džěpatnik (Gefreiter) Štoč s infanterie-regimenta cžo. 103 se šwojej ššělbu nješnathch pšchiczinow dla šaſšėlił.

* S Kamjeriža pišaja: W Grošbrėhršdorfu šu 9. augusta jenu křuwu šarėšali, kotruž ša žyłe štrawu džeržachu. Dwėmaj rėšnikomaj, kotraž křuwu rėšašhčej, pšchi tym paſ ruzy taſ šacžetnyšhčej, šo hišhčěže dženska ničžo džělacž njemóžetaj, a dwė kóczy, kotrež bėšhčej wot mjaša křuwy jėdłoj, štej bóršy na to šlaſhnyłoj. Wobšedžer křuwy je teho dla to mjašo hnydom sahrjebadž dał.

* W Oppachu pola Nowoſalza bu 12. augusta 71 lět stary ktałz a khėžer Wilhelm Šolzhaus s Noweho Oppacha pod wulkim pšchewodom khowany. Šolzhaus, jedyn hišhčěže žyłe šylny a štrawy muž bě šańđženu póńđželu w šwojej brožni mlóczicž pomhał. Šako chzyšche pšchi tym s pšchatrow žito na huno dele mjetadž, wuſuže šo rėbl, na kotrymž wón šteješche a Šolzhaus paže s nim na huno dele, pšchi cžimž bu wón taſ cžežko na šlowje ranjeny, šo po 30 hodžinach wumrje.

* Pšched krótkim cžašom bu w Šeifhenersdorfu jedyn 9 lět stary hólz pohrjebany, kotryž bě tydžėn šrjedy Šersdorffke ššėlenje wopytał. Doſelž paſ bě po krótkej khorošczi na šahorjenju delneho žiwota wumrjeł, bu jeho cžělo rošřėšane, pšchi cžimž šo pokaša, šo bě šydom wišhnyjomych póczškow w cžrjewach tčazyhch woštał, kotrež bėchu wina byke na šmjerčzi hólczěža. Šutón pad nam pokaže, šo ženje pšchi jėdženju wišhnyow abo šlowkow póczši šobu špóžeradž nješumjemy, pšchetož mėnjenje je hkupe a štrašhne, šo šo wišhnyje lėpje pšchetkaja, hdyž šo póczši šobu jėdža.

* Wulki lóš šchwórtkeje klašy pruškeje lotterije je hižom na přėnim dnju lošowanja s urny pšchishoł. Šłowny dobył 450,000 hriwnow je na lóš cžo. 33,171 panył a to do Šrfurta.

* Se Štargarda pišaja, šo je šo 3. augusta pola Šamnika wulka hromada lėtazyh škopčškow pokašala; rožka na jenyh šchěscž kóřow wulkim polu bu wot nič žyłe šanicžena, hačž runje bėchu ju hnydom pošyłli.

* W Šchönrodže w Póšnanſkej je pšched krótkim cžašom jena šwójba, wobštejaza s muža, se žony a tšyoch džěczi pšchėš to šwoju šmjerčž namaſala, šo je jėdojte hriby jėdla. Šėkaſka pomoz pšchepšđže pšchindže.

* Pšchi wuſbėhanju rekrutow w Pruškej prašhčěšche šo wóndano jedyn offizier jeneho rekrutu: „Šampušo, kaſka dha je to medailla, kotruž macže na šutni?“ „Šo je cžešne šnamjo, kotrež je našcha křuwa na pošłednej škótnej wuštajeizhy doštała“, wotmolwi šmėjo rekruta Šampuš.

* S Šólna pišaja: W šchwablowej a šalpeterowej šabrizy D. Šeusch, ležazeje w Mühlheimſkej holi, je 8. augusta parny kotoł rošbuchnył. Šchtyri paršhony buchu pšchi tym cžežko ranjene. Druhy džělaczerjo bėchu w cžašu tuteho nješboža runje pšchi khofejpicžu, taſ šo šo wjetšcha šchłoda nješta.

* Se Šchwibus pišaja, šo je wóndano jena wulka kotošch jenemu ššėlėtaſtaremu džělcžu wobej woczhy taſ rošdypala, šo šnadž wbohe džěcžo widjenje pšchėš to šhubi.

* Džeń 14. augusta buchu na pučžu do Šlingewalda pola Šhorjėlza wjele koloradſkich křukow a jich jeja wot šhulſkich džěczi namaſaných. Pšchepytowanje wėžywuſtojných muži šu pokašale,

so je namaľany bruk, Bohužel! pravý koloradski bruk. Pšchihotowanje k wutupjenju a k sanicženju tuteho strašneho njerjada je šo hižom stało.

* Jako chyske wóndano jena jendželsta wojersta transportna lóďž s Portsmoutha na kupu Malta wotjěčž, pšchindže jara khwatajo jedyn advokat na lóďž a dafche wojaka Burku pšched šo pšchuwjescž. Na to wón nastróženemu wojakej wošjewi, so je wot generala Burki, do kotrehož krejneho pšchedželstwa, kaž bč šo pokafašo, wón škuschesche, malicžosčž wot 840,000 hriwnow herbował. Dokelž pať žadyn cžaš k wustupej s wojerstwa njebč, dyrbjesche našch bohatty herba jako wojak do dalokeho morja wotjěčž.

* Wulke njebože je šo 10. augusta w St. Justu w Cornwallu stało. Žona jeneho hemjerja bč piecž wot šwojich šydom džěcži do koža položila a džěsche na to po dweju druheju. W tym cžašu pať, hačž wona s wonka kžěže bčsche, wudyri woheń a wščitke piecž džěcži šo spalichu.

* W Trebričžu w Čzechach bu 12. augusta wěšty Ždžarski, wyschšchi wučer hłowneje šule we Winje, na hońtwje pšches njekeďžbliwosčž jeneho offiziera satšeleny.

Wójujste powjesce.

Wo bitwach dženska žanych powjescežow dawacz nimamy, pšchetož Rušoj w šandženyh dnjach nadpadny na Turkow čžinili njejšu, khiba so šu pšchi refognosžirowanju tu a tam na nich wutšělili. Woni w tu khwilu se wšchěch bofow ludži do Boħarskeje cžahnu, so bychu šwoje wójšto tať pošyluili, so by to Turkow, hdyž k bitwje pšchindže, tež wo prawdže šbicž móhlo. Osman-pašcha a druhy nawjedowarjo turkowskeho wójšta w Boħarskej tež napadny na Rušow nječžinja, ale šwoje lěhwa po možnosčži wobtwjerdžuja, wotcžakujó, šchto pšchindže. Šchto general Gurko čžini, kiž bčsche pšches Balkan do Rumelije pšchekrocžil a plewenskeho poraženja dla potom šašo zosať, njeħodži šo s wěštosčžu prajicž, tola šda šo, so balkanske wusčžiny hišchje w šwojej ruzy džerži.

S ruskeje šchodowanškeje listy (pšchetož ruski generalstab dawa runje tajku „Berlustlistu“ čžišchječječ, kaž to němski w franzowskej wójni čžinjěsche) je widžecž, so ruske šchodowanja 20. julija pod Plewnom tať wulke byle njejšu, kaž to Turkojo prajachu, pšchetož woni wudawachu, so šu Rušojó tehdy 15,000 muži šhubili. Po spomnjenej listje mějachu tehdy Rušojó 20 morwyh a 54 ranjenyh offizierow, a morwyh a ranjenyh wojakow (pěšchfow) bč wšcho hromadže 2,771 muži. Artilleria a kawalleria ani jeneho muža šchodowala njeje.

Generalej Krüdenerej je kommando armeekorpsa wsate a general Schilder-Schuldner je do Rušowskeje pošłany, dokelž štaj wonej plewenku bitwu s njekeďžbnoščžu šhubiloj. Na město Krüdenera je general Satow postajeny. — Rušojó šu wysche Rušchježuka nowy móšť pšches Donawu natwarili, tať so maja nětko dwaj dobray mostaj w Hornjej Boħarskej.

S Afije pišaja, so šu Turkojo ruske město Suchum-Kaleh a jeho wokolnosčž wopušchčžili, jako šu tam, kaž šami praja, pšches 4000 ludži pšchihadžili. Tamnišchi mohamedansžy šběžkarjo šu s nimi wucžahnyli.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Njeměnišch, so je pětnje, hdyž khorych wophtujemy.

Mots Tunka. Šaj, to je pětny a khwalobny kšhesčžijanski pocžink.

H. D. Šm, khwalobny! Ale, hlaj, wóndano bčschtej dwě holžy s někotrymi hólžami jenu khoru holžu w Turwoczžach wophtacz pšchischčej, —

M. T. Dha drje šo ta khora nad tym wješelesche?

H. D. Šaj, s woprědka! Ale potom s čžicha Boha pšchesche, so bychu jenož šašo šwoju stromu šchli.

M. T. A čžeho dla dha to?

H. D. Nó, woni tajki ropot a tajfu haru čžěrjachu, so to njeby stromy čžłowjek wutrať, tať haťle khory.

M. T. Šaj, dha šo njeđžiwam, so jej witani njebčchu.

Cyrkwinske powjesce.

Křčeni:

Pětrowska žyrkej: Korla August, Korle Ernsta Dudy, murjerja a wobhydlerja, š. — Šana Augusta, Korle Bohuluba Drešlera, džělaczerja a wobhydlerja, dž.

Michalska žyrkej: Jan August, Šana Matčarja, kžězerja a polowohšedžerja na Židowje, š. — Ernst Wilibald, Pětra Wšlema Šchmeiša, pietarja a kžězerja pod hrodom, š. — Šana Theresia, Šana Roharka, kžěžkarja w Brěšowje, dž. — Šana Marija Sidonia, Šandrija Fřóřtarja, rentiera na Židowje, dž. — Korla August, Pětra Šarbarja, wulkosahrodnika w Žeńtezach, š. — Marija Martha, Korle Augusta Reimanna, ókonomia na Židowje, dž.

Katholiska žyrkej: Marija Franziska, Šosefa Jezule, krawca tudy, dž.

Zemrjeći:

Džen 2. augusta: Šermann Pawoť, Šana Korle Šöhnerta, wětrnikarja-wohšedžerja we Wulkim Wšjelowje, š., 6 m. — Š., August Ernst Šchöber, wobhydler w Kšelnje, 43 l. 23 d. — Š., Šandrij Šofmann, kžěžkar w Žeńtezach, 80 l. 6 m. 5 d. — Š., Jan August Kencž, čžěška na Židowje, 25 l. 2 m.

Placifna žitow a produktow w Budyschinje
11. augusta 1877.

Žitowy dowoz: 3600 mýchow.		Na wikach		Na burshy	
		wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Pščenja	50 kilogramm	10 71	12 20	10 71	11 91
Rožka	"	8 23	8 61	8 23	8 54
Seczunjen	"	8 33	8 55	8 33	8 55
Wowš	"	6 50	7 60	6 50	7 50
Hróch	"	—	—	—	—
Wofa	"	—	—	—	—
Rapš	"	—	—	—	—
Jahly	"	12 36	—	—	—
Hejbusčka	"	16 42	—	—	—
Běrnj	"	2 50	3	—	—
Butra	1	2 30	2 50	—	—
Szyno	50	3 50	4	—	—
Słoma	1200 pt.	22	28	—	—

Rórz pščenzy po 170 punt.: 18 marcow 20 np. (6 tl. 2 nřl. — np.) hacž 20 mf. 74 np. (6 tl. 27 nřl. 4 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 13 mf. 16 np. (4 tl. 11 nřl. 6 np.) hacž 13 m. 77 np. (4 tl. 17 nřl. 7 np.) — Rórz jeczmjenja po 140 puntach: 11 mf. 66 np. (3 tl. 26 nřl. 6 np.) hacž 11 mf. 97 np. (3 tl. 29 nřl. 7 np.) — Rórz wowša po 100 puntach: 2 tl. 5 nřl. hacž 2 tl. 16 nřl. — np.; hróch: — tl. — nřl. — np. hacž — tl. — nřl. — np.; wofa: — tl. — nřl. — np.; jahly: 4 tl. 3 nřl. 6 np.; hejbusčnje krupy: 5 tl. 14 nřl. 2 np.; běrnj: 25 nřl. a 1 tl.; butra: 23 nřl. hacž 25 nřl.; šyno po 100 puntach: 1 tl. 5 nřl. hacž 1 tl. 10 nřl.; słoma (1200 pt.) 7 tl. 10 nřl. hacž 9 tl. 10 nřl.

Cžahi po železnizh.

Se Šhorjelza do Draždjan.		Wotjěd se Šhorjelza	
1 40	3 0	4 50	7 56
2 9	3 37	5 36	8 42
2 38	4 5	6 13	9 15
—	—	4 30	6 47
—	—	4 51	7 11
—	—	5 0	7 22
3 47	5 29	7 50	10 54

Draždjan do Šhorjelza.		Wotjěd i Draždjan	
6 16	9 20	12 10	2 56
6 50	9 55	12 40	3 30
7 0	10 7	12 56	3 41
7 25	10 30	1 20	4 3
8 1	11 8	1 59	4 36
8 47	11 48	2 41	5 15
9 28	12 28	3 16	5 56

Cžahi hornotuzišteje železnizh:

Wotjěd i Koflsurta	4	1 45	4 45	Wotjěd se Šesolžy	10 46	2 45	6 45
Šórti	4 55	2 16	5 40	Rufowa	11 16	3 8	7 25
Rišteje	5 15	2 25	5 57	Wifowa	11 34	3 24	7 55
Rifowa	5 35	2 37	6 16	Müdenberga	12 6	3 49	8 35
Wuješda	6 20	2 59	6 55	Ruhlanda	12 32	4 20	9 15
Laja	6 40	3 11	7 14	Wyšoko Rufowa	12 52	4 35	9 40
Wojerez	7 10	3 30	7 40	Wojerez	5 20	1 21	4 54
Wyšoko Rufowa	7 40	3 50	8 11	Laja	5 49	1 44	5 11
Ruhlanda	8 20	4 5	9 10	Wuješda	6 20	2 7	5 25
Müdenberga	8 45	4 19	9 33	Rifowa	7	2 37	5 44
Wifowa	9 25	4 38	10 10	Rišteje	7 30	2 58	5 58
Rufowa	9 50	4 52	10 32	Šórti	8	3 10	6 8
Wotjěd do Šesolžy	10 15	5 10	11	Wotjěd do Koflsurta	9	3 55	6 40

Witow je Elsterwerda, Rufow je Liebenwerda a Šesolžy je Falkenberg.

Składnostna kup.

5 | 4 **schèrofi cžishecžany barchent,**
zyle cžežku a barbunjepušhecžazu tworju, porucžja, tak daloko hacž šnadny šklad došaha,

stary łohcž po 28 np.

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjašoweho torhošhecžja.

Palenz!

Mój hižom dawno jafo wubjerny a cžišcže šłodžazy

cžisty palenz,

kaž tež wščitke družiny dobrých palenzow ja i tutym knjesam ratarjam a šašopschedarjam porucžejo naspominam a po najtunišcých pla-cžijnach pšchedawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych wikach.

Fosforpille

pšče polne myšče, stajnje czerstwe pšchihotowane, po džělbach tunišcho, porucžja

hrodowiška hapthka

C. Menzner.

Šslušcne njedostatki,

hluchosč wěšcže a dospołnje sahoji, jeli njeje pšchinaroždžena,

F. Kattepoel w „Ahaus, Westfalen.“

- Šhofej, punt po 110 a 115 np.,
- raff. zokor, punt po 60 np.,
- šłodošyrow, punt po 25 np.,
- pščeněžnu šhterku, punt po 35 np.,
- rajkowu šhterku, punt po 45 np.,
- kušcenc šłowki, punt po 30 np.,
- ff. jědžny woltj, punt po 1 m.

porucžja najtunišcho

C. Hansta

na žitnych wikach.

Šnojne šrědki.

Peru-guano,
ammonial=superfosfat,
štuženu kofcžomuku,
tokcženu kofcžomuku,
superfosfat,
baferguano=fosfat

i tutym najtunišcho porucžam a maja moji wotebjerarjo to prawo, so móža šebi hnojne šrědki, wote mnje kupjene, darmo na šphtowanškej staziji w Šomorzach pšchepytacž dacž.

A. Lorenz

pšchi budyškim dwórnišcžju.

Šnojne šrědki móža šo wot nětt tež w mojim domje na Šašciz hachy (Šošcwig) 703 b pódla hamtskeho hetmanštwja doštacž.

W Břěšnje pola Šucžiny je kšěža cžo. 43, i bróžnju, i 2 kórzomaj a 50 prutami pola abo tež bješ njeho, se šwobodnje ruhi na pšchedaň.

Šurij Wota,
wobšedžet.

Rožowanj štwjelzowy abo njetrjenny len,

kaž tež wutrijenny len kupuje po kóždej džělbje mehaniška džěłopschadownja w Šajuzach.

Jaquety w trifocze, homocze a w židze,

wulka a pšchiležaza fačona wot 2 tol. = 6 markow a dróžšcho.
 $\frac{6}{4}$ ščeroči kattun barbunjepuščezaty wot 18 np.,
 $\frac{6}{4}$ ščeroči pitej " 35 "
wolnjane draštowe tkaniny " 35 "

poruča w wulkim wubjerku

Jan Jurij Pahn

póbla hłowneje straže.

Wupšchedawanje.

So bych tak rucze hač móžno rumował, bym
 wulku dželbu płata, meter po 45 np., łohcz po 26 np.
 " " " " 32 " " " 18 "
 " " trjenjow, " " 21 " " " 12 "
 " " kholowškich tkaninow, meter 61 np., łohcz 35 np.
 k wupšchedawanju štajiž, dokelž tajku tworow wjazy wjesčz njecham.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy s napschecza pósta.

Ščwój wulki šklad

hotoweje mužazeje drašty

poruča po najtunišchich płaczisnach

H. M. Kubasch

na garbarškej hašy čzo. 432.

Štafanja po měrje šo jara šchwarne, špěšchnje a tunjo wobštaraja.

Wulki dobytk wědomnošče!

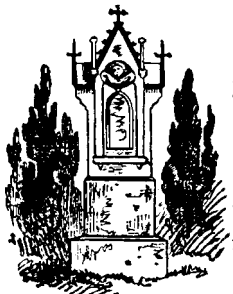
Štónčnje je šo radžito, dotal njewuhojomnu šhorošč

epilepsiju — padawu — widliščeža

pšches hopenje, wšchoštronžy dopokašane a po naturje složene, radikalnje ja žyle žiwjenje šahnacž.
 Wščitž tajž žhorc njech šo s najwještšim dowěrženjom pod pšchispomnjenjom staroby a
 tracža šhorošče pišnje wobrocža na

C. W. Telle

Berlin, Oranienstrasse 33.

Čžesčenym Šserbam Wudyščina a wokolnošče s tutym
 najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, so hym šo w Wudyščinje
 jako

rešbař (Bildhauer)

a kamjenjerubař sašydlil a prjedawšče **Kobanie** rešbařstwo
 na lubijskej dróšy čzo. 508e s napschecza pošrjebniščeža-Šuchorja
 na šo wšal.

Šso k wudželanju rowowych pomnikow se wšchelakeho mar-
 mora, granita a pškowža, k ponowjenju a porjedženju tych šamych, kaž tež k wob-
 štaranju wšchitkich, do rešbařstwa šlusčazych dželow a jich pěkneho, dobrego a wšcho-
 možno tunjeho wuwjedženja najšlepje poruczejo, prošču ja, mi džela pšchepodacž a
 šebi wěšče naležane byčž dam, so bych šebi pšches šchwarne a špravne dželo dowě-
 rjenje dobył.

Š najwještšim počžesčowanjom

Oskar Wohl, rešbař a kamjenjerubař

na lubijskej dróšy čzo. 508e.

Šklad čžašnikow J. G. Schneidera

134 na šnuckškej lawškej hašy 134.

Wšches nowoštrjadowanje mojič kšlamow,
 kaž tež pšches najtunišche a najšprawnišche
 nafupowanja móžu ja w kóždej družinje čžaš-
 nikow (šegerjow) najrejšči wubjerť pošticžičž.

Regulateury w 60 muštrach po 8 tl. a
 dróžšcho, ša šonitwjerjow tež w kšěžkach
 s jelenjorohišnow.

Ščženšte čžašniki s drjemjanymi a poržela-
 nowymi woblicžemi, bėrtiškodžinki bijo,
 datumpokašujo, kaž tež 8 dnjow duže,
 po 1 tl. a dróžšcho.

Wobšlucžčašniki a woczšiwjercžerje po
 2 $\frac{1}{2}$ tl. a dr.

Ššlėborne a mjedžowe cylindrowe a an-
 tkrowe čžašniki po 6 $\frac{1}{2}$ tl. a dr., pšchi
 pšchimadle nacžahnyčž.

Ššlėborne cylindrowe čžašniki po 4 $\frac{1}{2}$ tl. a dr.

Ššlėborne a nowėššlėborne wrjeczeno-čžaš-
 niki po 1 $\frac{1}{2}$ tl. a dr.

Šłote mužaze čžašniki po 14 tl. a dr.

Šłote žonjaze čžašniki po 10 $\frac{2}{3}$ tl. a dr.

Wendule a šchtuzy, po 3 $\frac{1}{2}$ tl. hačž 50 tl.

Šudžbne hrjadla, štolžy, tyški, lajertki,
 melodiony, cigarrošlawki, albumy, šchite
 kaščžiki po 1 $\frac{1}{2}$ tl. a dr.

Rózne čžašniki po 4 tl. a dr.

Šufaze čžašniki wšchėch družinow po 3 $\frac{2}{3}$ tl.
 a dr.

Šudžate čžašniki w 6 družinach po 1 $\frac{1}{2}$ tl. a dr.

Wrawdžiwne šłote rjeczajki, pošłoczžane rje-
 cžajki, medaillon, klucžiki.

➔ **Šenož šwėru** wotčžehnjene čžašniki
 ja po špodbžiwije tunich płaczisnach a pod
 dopokašanym rukowanjom pšchedawam.

➔ **Tež** ja šupowarjej čžišchėžane rufo-
 waze pišma s mojim podpšmmom a čžašni-
 towym čžišškom dam.

Ščwėtošlawnu **W. Ancifelowu**

wlošowu tinkturu,

s šekarškeje štronj wšchėm wlošhocžerpjazym
 jało wěšče wėrno škutkowazu naležnje poru-
 cženu, hđžėž žadyn druži šrėdt njepomha,
 ma štajnje na pšchedaň **G. J. Lindu** w
 Wudyščinje w bleschach po 1, 2 a 3 markach.

Aromatistku wičžnu watu: 50 np. a 80 np.,
 fenchłomjedowy ekstrakt: blesču 50 np.,
 bėly bróšštyrop: bl. 75 np.,
 šchmřetošehlinowy aether: bl. 30 np.,
 šulžbergfke šlušhowe škrepti: bl. 56 np.,
 šchwablowne mydło, šmokošmydło, glycerino-
 mydło atd.

poruča

šrodowišta hapthka
 w Wudyščinje.

Wlošowahi

derje twarjene tunjo poruča

Wilh. Benad, gratokowar
 na jerjowej hašy 274.

➔ **Wšchitke** šem šlusčaze porjedženja,
 kaž tež porjedženje šchijazych maščinow wón
 najšlepje wobštar.

Dželbu létnych jaquetow tunjo pschedawa, so by je wurumował.

H. Kayser
na žitnej hašy 52.

Sa šafwartironku poručža
wojerške ložowe frywadla (defi) a ložowe ruby

⁸/₄ schéroke, stary lóhež po 30 np.

H. Kayser na žitnej hašy 52.

W khlamach so šerbški ryczi. — Tunje płaczišny!

**Sa czaš, hdžež ku wojazy
na kwartirje,**

poručzam:

rjany bělony hróh punt po 24 np.,
rjane jašly " " 18 np.,
" buny " " 18 np.,
" hoczki " " 24 np.,
rjany lamany rajš " " 16—18 np.,
" arakanski rajš " " 20 np.,
rjane krupiki " " 20—24 np.,
nowe šuščene a czerstwe jerje,
žhly a mlěty zokor, jara tunjo,
palenzy,
liqueury štódké a ordinarne, w žhlym a
jenotliwym jara tunjo,
běle a czerwjene wino w bleskach po 85 np.
a drožšcho,
cigarry 100 šhtuf 17 nšl. hačž 1 tl. jara
płaczišny hódne,
kisašospřit tunjo

Carl Noack
na žitnej hašy.

**Dinklerjowe naturške hojenje
chroniškich a druhich thoroščow.**

Za podpřišany budu hobotu, 25. augusta,
w Budyščinje, w hotelu k bėlemu konju,
rano wot 9 hačž popođnju do 5 hodžin
k rycžam. Za hoju wozžibolenje, šlowu-
bolenje, pihi a wuhry, czerpjenje w žoldku
(wróčjenje), kozokhorosče (liščawy), nje-
móz, rheumatismy, tajne khorosče, salsy,
šhtiju-, bróšt- a khríbjetbolenje, šymne
noši, wicz a drjenje, s žyla wšče tho-
rosče, kotrež psches njeczistosče w czele na-
stanu, psches wotštronjenje tutih wulkow a
wošebje psches wuczisčjenje krowje.

Fr. Ph. Dinkler, naturški lėfar
w Dražžanach, Jacobšgasse 5, I.

Hoščenz „mėsto Strašburg.“

Domthowanka a balska muska
njedželu, 19. augusta.

Zeitscher w Borschizach.

Kedžbu!

Sutšje, njedželu, **kolbašnywutulenje**
we Wulkich Debšezach.

Rachlowja.

Kedžbu!

Sutšje, njedželu, **kolbašnywutulenje** w
Drožžiju. **Šmoch.**

Cžišty a derješkodžaty

kisašospřit

k nutškadženju płodow poručža najtunišcho
C. Gausla na žitnych wikach.

Saffran,

po pschihotowanju, wot knjesa **Schustera**
we Wjelecžinje wunamakanym a wote mnje
kupjenym, cžišče mlěty, kaž wšče druge
forjenje stajnje czerstwe točzene poručža
Hermann Kunack.

Mój wulki šrijadowany

cigarrowny šklad, kaž tež

kurny tobak

a šchnupowanski tobak

najlėpje poručzam.

Max Zieger

na šerbškej hašy.

f. mlěty zokor,

raffinad,

melisz,

kóštkojty zokor

poručža najtunišcho

Max Zieger

na šerbškej hašy.

Schofej, punt po 100 np., 105 np.,
110 np., 120 np., 130 np.,
140 np., 150 np.;

rajš, punt po 16 np., 18 np., 20 np.,
24 a 30 np.

poručža jačo wošebje płaczišny hódny

Max Zieger

na šerbškej hašy.

Rjane małe **kubto**, něhdže 30 kóřow wo-
pschijaze, blisfo Budyščina, s nowymi mašiv-
nymi twarženjami, bješ wumjenita, s žhle
małej rentu, je s poňnymi rjanymi žnjemi
hnydom tunjo na pschedań. Wšcho dalsche
je šhonicž pola kniškupža **J. A. Reichela**
w Budyščinje.

Schteže sa šerbške žony a
holzy, šchicže šchatow a bėlotworow, kaž
tež porjedjenje žonjazeje drašty, šo špěšnje a
tunjo wobštara w mniškej žhrtwi (Włónčš-
kirche) czo. 250, po 1 šthodže.

Ssukujane a židžane mēzy
pschedawa, so by bórny s nimi wurumo-
wał, po žyle tunich płaczišnach

H. Lange

na žitnych wikach 605.

Jedyn kmany **tyšcherški** dostanje trajaze
džežo pola podpřišaneho.

A. Setman, twarški a möblowny tyšcher
w Rubschizach.

Tunju žyrobu a wobhydjenje s wuživanjom
pianosorta a pod pschecželnwym wobšhadom
može hiščeje jedyn drugi młódkši šhulec
dostač. Wšcho dalsche je šhonicž w Budy-
ščinje na Goschiz hašy (Goschwitz) czo. 725
po 1 šthodže.

Sarjedu, 15. augusta, je šo na pučžu wot
Šsemichowa hačž na Šolzu jena konjaza dēla
šhubita a je k wotedacžu ša dobre myto pola
domownika w „połmēhazu“ w Budyščinje.

Džak.

Za wutrobne powitanje přez
bukičanske serbske towarštwo
a za přecelniwe hospodowanje,
kotrež je so nam w serbskich
domach Bukec a wokolnosće
dostało, prajimy z tutym swój
najnaležniši džak.

Serbska studowaca młodosc.

Za wšitke wopokazma přecelnskeho džěl-
braća při wotemrjeću a pohrjebje našeho
lubowaneho nana wuprajamy z tutym naj-
wutrobniši džak.

Khróšicy, Budyšin, Radwoř a Work-
lecy, 13. augusta 1877.

Haňža zwud. Hórnikowa,
rodž. Michałkec.

Michał Hórnik, } synaj.

Jakub Hórnik, }
Marija Rjelcyna, } džowcy.
Madlena Domšowa, }

Pjatk, 10. augusta, dopođnja w 11 ho-
džinach, wumrje w žiwej wěrje do swojeho
zbóžnika naša luba mandželska, mać, sotra
a přiródna džówka

Ida Mina Broskowa,

rodž. **Winklerec** z Reibersdorfa,

33 lėt stara, na hėcnu khorosć w njedželach.
Za te wopokazma lubosće a wutrobneho
křescanskeho džělbraća z blizka a z daloka
a ze strony Křišowskeje a Cytowskeje wo-
sady při pohrjebje lubeje njeboćičkeje wu-
prajeja swój najwutrobniši džak

hluboko

zrudženi zawostajeni

w Křišowje, w Bišdorfje a w Budestecach.

Štwortlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni „Serb.
Nowin“ na róžku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 34.

Sobotu, 25. augusta

1877.

➔ K nawjedženju. ➔

Čiži hami čezčezeni wotebjerarjo „**Serbskich Nowinow**“, kotřiž chzedža sa nje na měšaz **september 1877** do přěbta plaćizic, njech nětko 27 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadža.

Redakcija.

Nowa kniha.

Bo krótkim čašku nowa kniha wuńdže, w kotrejž su wšchelate natwarjaze nastawki a pětkne, wutrobu wofschewjaze a w fšchesczi-janskim duchu napišane powjedanczka wotečizicžane. Kať ta kniha reka, chzemy naschim čitarjam w jenyh s pšchichodnych čizikow „Serbskich Nowin“ prajicž, kať rjenje pať je spišana, to chzpli naschi čitarjo se šlědomazeho, s njeje wšateho powjedanczko nawjedzicž. Wone ma tajkele napišmo:

Dwě džěczi, kotrejž chzelej do njebješ.

Wšchede wšu wonka je khezka wutwarjena, na prawu ruku je mała jstwicžka. Tam pať je tať čizcho nutstach, so štyšchich, kať čzašnik dže, pšchezo tit-tať, tit-tať. Lube wječzorne šlěncžko je na tym, šwětej božnje prajicž, ale jeho miš pruhi wotpoczujza hišchže w jstwicžy na šlidže, na šhamorje, na šcženje; štoro šo šda, kať bychu šo s njeje wunamatačž njemohle. Dofelž runje Bože lube šlěncžko tať jašnje jstwicžku rošjašnja, chzemy tam mjelcžo nutš-pohladacž, šchto je nutstach widžecž.

To je lubošne wobhydlenčžo. Šcženy šu jašne, na módre wobělene, na šcženach wišaja něotre rjane wobrašy. Šón runje napschecžiwjo, o kaťki lubošny šón je! To je našch šbožnik s čer-njowej krónu na šlowje; w šwojej zylej martrarškej krašnosčzi tu jeho wuhladašch; haj, to je ta šlowa krawna šbita a pošna bolosčzow, ta šlowa, š šměchey šwita s tej krónu wot čjernjow. A hlaj, tamle na šhamorje steji Boža martra; a w kucziku steji šožo s běšym wu-pjeřkom. Kať čizcho je w tutej lubej jstwicžy. — — — Ale, šchto to bě? Njebě to kať šaštonanje? — We šožu leži šlěda žona; wona tať čzežy šaštona a šafaschlowa; na to se ššabym hšoškom šawoła: „Marja! Luba Marja!“

„Dyrbju wam po nju hičž?“ woprašča šo ššuzomna džówka, kotraž pšchi šožu šedžo šchijesche, „wona je wonka w šahrodže.“

„Šaj, luba šana, budž tať dobra, a dži po nju!“

šana džěšche do šahrody a pšchińdže bóršy s lubošnej šchěšcž-lětnej holecžku. Šchtož tej do woczow pohlada, dyrbjesche jej dobry byčž. Ša pšchiběža w škótu š macžeri, wobja ju se šwojimaj rucž-komaj a praji:

„Luba, škota mamka, ja šym čzi wot lutyh mašy hšóžicžkow, kotrejž šym šebi wotšchcžipacž šměša, wěncžk nawika: tu šón mašch;

ale ty dyrbišch šo tež nětk kufš šwojeshelicž.“ Duž rože na jeje šožo pošoži.

„Měj džat, lube džěcžo, měj džat“, praji macž a wobja šwoje džěcžo tať twjerdže, kať by w štrasche byla, šo móhlo šo jej wšacž — šdasche šo, kať by chzpla wjele wjazy prajicž, ale šlehnj šo šašo na šlowať, štykny ruzy a šchepšny mjelcžo: „Š mój luby Božo, ja njemóžu!“

„Šchto njemóžesch, luba mamka“, praji Marja, „praj mi jeno, ja chzu to čzinicž. Chzesh mēcž šchšlenžu wody ša róžicžki, ja chzu po nju hičž, ale ja bych chzyla, šo by je ty šhwilu w rukomaj poš-měša, šo by je pšchezo widžila a na nje pošuchacž mohša.“

Ale macž njewotmolwi, prošta a ššaba tam ležesche, škóžesche štykšjenej ruzy na wutrobu, kať by wutrobine ššapanje poščizicžecž chzyla. Napoššedš pšchecžizicžzachu šo šylyšy s jeje woczow a ro-njachu šo pošmať pšches španjene, šmjerčžšlěde woblicžo.

„Mama, ty ššafasch“, praji Marja wšcha naštróžana a šetrě-wašche macžeržy se šwojim rubišchkom šahodnje šylyšy; „šy na mnje šša, mama?“ praji dale, a jako macž ššlowežka njepraji, šapoczža šobu ššafacž.

„Mě, lube džěcžo, ale pošj — šana, šadž ju mi do šoža — pošj, lehnj šo š twojej mamje, ja mam čzi wjele prajicž.“

Š woblicžom, na kotrymž bě runje tať derje wješšelosčž, kať štrach widžecž, pšchińdže Marja — kať došho to tola bě, šo njebě wjazy pošla macžerje we šožu ležecž šměša — ta wobja ju s wo-běmaj rukomaj, Marja pať šo na šedžbu šjerišche, šo njebj macžerku čzishcžžala.

„Šhaj, Marja, jako ja tehšom prjecžku džěch“, praji Wernacžez macž s štyšym hšoškom, „šo bych šwojeho nana wotšhadaka, kiž bě dalošo wot naš ššhorik, dha bě ty jara šrudna. Ale ja šym šašo pšchishčla, hdyž tež šjes šwojeho nana, kať wěšch; šón je do njebješ šchok. A nětk, lube džěcžo chzu tež ja ša šwojim wutrobnyh nanš-štom hičž, — kať budže šo šón wješšelicž, hdyž š njemu pšchidnu.“

„Š mama“, šawoła Marja, „njehasch dha mje šobu wšacž? Š wšmi mje šobu!“

„Lube džěcžo, šobu čze wšacž njemóžu, ty dyrbišch tu pošla šanka wotšacž. Šo mi ššub, šo pšchezo pošla šanka wotšanješch — šhaj, šant nima žaneho čšlowjeka na šwěcže, hacž tebe; ty dyrbišch šo ša njeho ššaracž, jeho lubowacž — to mi ššub!“

Macž šwoju šestšnjenu ruku wupšchestrje, Marja šwoju rucžku do njeje pošoži. „Šaj, to ja chzu, ja tež chzu jeho pšchezo wo-ššefacž a jemu wšcho čzinicž. Ale, mama, njemóžesch dha ty naju wobjeju šobu wšacž?“

„Mě, lube džěcžo; to je došhi, čzežki pučž, kiž mam pšcheb šobu“, ššonašche Wernacžez macž a pošhada štyššna wokošo šo; duž wuhlada Božu martru, a nětk jej běšche, jako budžišche nowy trošch a nowu móž doššala.

„Mama, hdže dha chješeh hiež?“ woprašča ſo Marfa.

„Da-li Bóh, do njebja, lube džeczo.“

„A czeho dla dha njemóžeh ſanta a mje ſobu wſacz?“

„Marfa, do njebjeſ wſchaf móže jenož tón, kotrehož Bóh luby knjeſ ſam ſawoła, nihtón druhi tam nutſ njeſmė. Mje je wón ſawołał, nět bórſy po mnje pſchińdže.“

Marfa mjelcješche; kaž ſo ſdaſche, ſebi rosmyšlowaſche, ſchtož bě jej macž prajiſa. Na jene dobo praji: „Mama, budješ tam ty jara dotho?“

„Sara dotho, lube džeczo. Sa ženje wjazy njepſchińdu.“

„A ty chješeh mje tu ſamu, žyle ſamu woſtajicž?“ woprašča ſo Marja, naſtróžana a želniwa, ale macž wotmolwi ſ miſym hłoſom: „Lube džeczo, ja cze tu ſ tvojim bratſikom ſawoſtaju a njemóžu ſaſo ł wamaj pſchińcž, ale wój dyrbitaj te mni do njebjeſ pſchińcž. — Ale dži nět, ja dyrbju cžicho wotpoczynčž, ja njemóžu wjazy rycžecž.“

Šana wſa Marfu do rukow a donjeſe ju do komorki, na tamnym bofu kžěžki; to bě tež derje tał, ſo to cžinjelche, pſchetož to džeczo, kiž bě ſebi hačž dotal ſ měrom wſcho rycžecž dafo, pocža na jene dobo pſtafacz, ſo Šana njewjedžijche, ſchto ſ nim ſa= pocžecž. „Moja mama, moja najlubſcha, ſtota mamka, woſtań tu tola, njeńdž prjecž, wſmi mje ſobu“ — to běchu jeje jenicže ſłowa, kotrež pſchezo ſ pſaczom wołaſche. Šana ju w ſwojimaj rukomaj džerželche, pytaſche ju troſchtowacz, chžyſche jej to a tamne dacž, — wſcho podarmo! To džeczo na to njeledžbowaſche, pſtafaſche pſchezo bóle a dale, hačž bě na poſled ł pſtafanjom wuſnyto. Nět dželche Šana ł Warnacžowej; ta pał jej ani na jene ſłowo njewotmolwi, a Šana pſchi ſebi dželche: „Wona nět ſpi.“

Šafo Marja a ſant naſajtra wotuczijſchtaj, běſchtaj wo wjele khubſchej; wbohej dželcži! wonej žaneje maczerje wjazy njemjelcſchtaj; Bóh bě w nozy ſwojeho jandžela póſlał, ſo by tu mucžnu pučžowarču do ſwojeho njebjeſteho raja dowjedł. Wona ſo njebe dale wo nicžim praſchala, njebe nicžo wjazy žadała, bě wuſnyta, ſo by w lėpſchim žiwjenju ſaſo wotuczila. Šana bě pſchi tožu ſedžila, na khwilku bě iſtwicžku wopuſchcžila; hdyž ſo ſaſo wróczi, bě ſo Warnacžez macž minyła.

Dželcži ſwoju macž wjazy njewohladaſchtej. Šana ſo bojeſche, ſo by Marfa jara žafoſcžila; duž ſebi myſleſche, ſo je lėpje, hdyž dželcžomaj macž njepoſaſa. Na druhi džen jeju do bliſteje wſy pſchińjedže, woſtaji jeju pola jeneje burowi, kotrejž ſlubi, ſo wje= cžor ſaſo po njeju pſchińdže.

Marja chžyſche rada ſaſo ł maczeri, ſant da ſebi jabkuła a kruſchwyje ſłobdžicž, kotrež jemu dawachu. Šafo dželcži wjecžor domoj pſchińdželcſchtej, praji jimaj Šana, ſo je macž do njebjeſ ſchta. Marja beželche hnydom do iſtwy, a myſleſche, ſo tam tu blėdu macžerku ſaſo namaka. Ale tožo bě próſne. W komorje ſtejeſche dołhi, cžorny kaſchcž, — ſchto tam bě? Marja pſtafaſche a wo= laſche po maczeri: „pſchińjedžče mje ł maczeri“ — a pſchi tym džerželche ſanta ruku, kiž njewjedželche, wo cžim ſo rycži a jeno pſtafaſche, dokelž ſotſicžta tež pſtafaſche a ju potom ſe ſłowami troſchtowaſche, kotrež bě wot Šany ſtyſchaf: „Marfa, naſcha mamka je w njebjeſach.“

Warnacžowa bydleſche na pól lėta w tej małej kžěžy pſchede wſu, hdžež ſmy ju namaſali. Wona bě tał ſłaba a kħora, duž chžyſche tudy w cžopkym dole w lėcznych niėbažach ſo wuſtrowicž, jejny muž, kiž bě na dałokim pučžowanju, chžyſche po nju pſchińcž. Tał bě wona ſlužomnej džówzy, jafo ju pſchiſtaji, to powjedala. Ale jeno krotki cžaſ bě tu pobyla, jafo ſhoni, ſo je jejny man=

dželſki ſhorit; duž dyrbjeſche ſ kħwatom do mēſta. Dotho ſo njeroſmyſlowaſche, woſtaji ſwojej dželcži pola džówfi a kħwataſche do zuſeho mēſta, hdžež kħory mandželſki ležeſche, hladaſche jeho ſ njewuſtawazej prózu a ſwėrnocžju, ale po někotrych njedželach dyrbjeſche nana ſwojeju dželcžatow do rowa pofožicž. Wjele kħoriſcha, hačž bě hižom byla, wróczi ſo nět do Delan; wona njemjelcſche žanych bliſkich pſchecželow, hačž jenu cžetu, kiž bě w Žendželſkej ženjena. Šafo Warnacžowa cžujelche, ſo ſo ſ nej ł ſmjerczi bliži, piſaſche na ſwoju cžetu a proſchelche ju, ſo by ſo po jejnej ſmjerczi ſa jeju dželcži ſtarała. Nět pał cžakaſche džen wote dnja na liſt abo hačž ſnadž ſama njepſchińdže, — ale ani liſt njepſchińdže, ani cžeta. Ale kħora macž cžakaſche a mējeſche pſchezo dobru nadžiju, njemyſleſche pał, ſo je jejna ſmjercž tał bliſta, duž pſchińdže tón Knjeſ a wotwoła wbohu cžerpjetku do ſwojeho njebjeſteho kraleſtwa, hdžež wjazy cžakačž njetrjebaſche ani ſo nadžijecž, pſchetož nadžija bě ſo dopjelniſa, a cžakanja bě tónž.

(Potracžowanje.)

Ruſke ſurowoſcže.

(Škóncženje.)

Šlėdowaze woſjewjenje bu wot podpſchanych dopiſowarjom zuſotrajnych nowin 21. julija w Kaſanlytu do protokolla ſapiſane: „Wty podpſchani zuſotrajni poddani, kotrymž bu dowolene, džėla ruſteho wójska jafo ſaſtupjerjo někotrych ſ hłownych organow euro= pejskich nowin ſcžehowacz mamy ſa ſwoju pſchiſtuſchnocž, ſjawnje ſkutti ſurowoſtwa woſjewicž, kotrež ſu regularni turkowſzy wojazy, kotſiž mējachu ſchiptowſki pſchetohod (Paſ) ſaktiacž, wobechli. 17. a 18. julija buchu w mordarſkich wojowanjach, kiž mējachu ſo prjedy, hačž Turkojo ſwoje naſhy py wopuſchcžichu, wſchelate ležomnoſcže (poſižije) wot wojowazy wobeju wójskow porjadu wobſadžene a wopuſchcžene, bjeſ teho ſo by jedyn abo druhi džel cžaſa mēł, ſwojich ranjenych a morwyh ſobu wſacz. Šdyž beſche wojowanje ſkóncžene, bu wulka mnohoſcž ſawoſtajenych turkowſkich ranjenych wot lėkarjom ruſkeho wójska ſtarocžiwje leſbėranych. Ale žadyn ſ tamnyh ranjenych Ruſſow, kotſiž mējachu njeſbož, na ſlecžku padnycž, kiž bu na wokomik wot turkowſkich wojakow wobſadženy, žiwy woſtał njebeſche. Dwazycjom abo tſizycjom tnyſle njeſbožownych beſche hłowa wotrubana; wjazorym bechu wuſchi, nož a genitalije ſwotrėſowane a bróſt ſ jataganami roſtorħany. Žicž hłowy bechu do turkowſteho lėhwa donjeſli, hdžež ſu je ruſzy wojazy, po tym hačž bechu naſhy py wobſadžili, nama= tali. Wty ſmy ſe ſwojimaj woczomaj tele ſwotrėſowane hłowy a tele roſzychnowane cžėla widželi. Na někotrych ſ nich móžachmy ſ hromaduſcžehnyenych muſkulow a ſ wuwiwanyh ſtawow najſurowiſche cžwėle ſpóſnacž, kotrež ma roſzychnowanje pſchi žiwym cžėle ſa ſobu. Wty ſmy roſzychnowane cžėto, kotremuž beſche hłowa wotrubana, widželi, a kotrež hiſchcže wupſchestrjene ležeſche na noſydblo ambu= lanzy, na kotrež bechu je towaſchhojo jafo ranjenego połožili. Nje= daloko ležeſchtej, tež bjeſ hłowy, cžėle kħorych=noſcherjom, wokoło rukawa wobwjaſ „cžermjeneho kſchija“. — Šzo kručže teho džeržo, ſchtož ſmy widželi, a druhim, kotſiž ſu ſwėdtojo wojowanja ſameho byli, jo pſchewoſtajo, pſchecrocženje wójniſkeho prawa wotkryčž, kotrež ſu Turkojo wobechli, hdyž dwė parlamentariſkej kħorħowi poſbežechu a nimale w tym ſamym wofomiku na Ruſow, w mērje ſtejazych, woheń ſaſo wotewriču, pſchedefajimy roſſbudej žiwiliſtrowaneho ſwėta wſchelaſaj wobraſaj, kaſtajž ſo na dnju po bitwje někotre ſta metroſ roſbalenaj ſticželcſchtaj: Na jenej ſtronje wjazy dyžli poł ſta turkowſkich ranjenych, wothladowanych wot lėkarjom ruſkeho

wójska po prawidkach humanitu (człowjecznośćce), a na drugej stronie hromada swotřesowaných hłowow, wohidne trojeje řurowřtwa regu-
larneho turtowřteho wójska.“ Szlěduja podpřiř: C. B. Bracken-
burg, podpokownik (Oberlieutenant), wójski dopiřowat, „Times“.
Dick de Bonlay, ſpezialny dopiřowat „Monde Illuřtrė“ a „Mo-
niteur Univerřel“. H. de Lamothė, dopiřowat „Illustracion Es-
panjolo y Americana.“

To řu podawišny, kotrychž wopravdžitořč je dopokařana ře řwědčženjemi njeřtroništkimi. Hiřčče řas řo prařchani, hđže pař mařch podobne dopokařy řa tař mjenowane ruřte řurowořčče, wo kotrychž řo turtowřskemu ministrej řwonřowných naležnořčow, wo kotrychž řo turtowřřkim agentam tař wjele dđije? Tajke dopokařy tu njeřřu, ruřte řurowořčče řu jenož na papjerje. Tola tudy řo dopomnju na protokolł, kiž bu přched něřotrym čzařom ř Konřtan-
tinopla do wřřcheho řwěta telegrařirowanų, kiž bėřche wot umohich w řchumle přchėbymažųch dopiřowarjow podpřiřany a w kotrymž řo powjedatře, řo řu řo mjenowani dopiřowarjo řami wo ruřřich řurowořččach přchėřwědčžili, hđųž ř ranjenymi wobųdlerjemi rycžachu a t. d. To bėřche něřčto řa nowiny, Turtam přchi-
řhilene, to bėřche něřčto řa wřřelatiřch Nėmžow, kotřiž drje Turtam njeřomhaja, Ruřřam pař tež ničō dobreho njeřopřchėja, dořelž je Ruřřa řłowjanřke mōžnarřtwo. řdy pař bychu řebi čzeřčženi čžitarjo jenož prōžu wřačž čųyli a řwėru přchėhladačž, řčto w tamnym protokolle po prawym řteji! Tam ani ře řłowom nařpomnjene njeje, řo řu podpřiřani dopiřowarjo ruřte řurowořčče ře řamřnymaj woczōmaj wiđželi, ale jenož, řo řu wopory tař mjenowanųch ruřřich řurowořččow wiđželi, t. r. ranjenųch turtowřřich wobųdleri, kotřiž prajachu, řo řu jich Ruřřojo řranili. řčto pař mi řwědčži, řo čžile Turtōjo řhali njeřřu? A wřřche teho Turtka přchėčžiwō Ruřřam njeřtroništki řwědř njeje. Tu pař na dobo nje-
řtroništki, haj žyle njeřtroništki řwědř w teje naležnořčži wuřtupi: to je dopiřowat „Times“, kotrehož mjeno tež pod tamnym protokollom řtejeřche. Tutōn něřřo wōřjewja, řo je protokolł, ř najmjeniřchemu, řčtož jehō podpřiřmo nařtupa, wo-
pacžny. Wōn tajři protokolł řenje wiđžat, řenje podpřiřat njeje. A tōnle wopacžny protokolł je turtowřřki ministr řwonřownųch na-
ležnořčow do wřřcheho řwěta telegrařirowat! Temu řłowččō přchiriřajicž je njeřtrebawřřchi! . . . Mjenowanų dopiřowat „Times“ pař je řebi dařřchu prōžu wřař a te wopory tař mjenowanųch ruřřich řurowořččow, kotrež řo w řchumli nadeřđžechu, pųtal a řo jich wuwoprařchōwat. A řčto je wuřłėdžik? řo buchu wřřčē tele wopory we wōjowanju na hařach ranjene. řotom pař wo řurowořččach rycžecž, je řwėřřchne . . . Tutōn dopiřowat dale wōřjewja, řo je turtowřřku řłownu řwartiru wopuřčžiti, dořelž řu jemu wřřčō dopiřowanje po wėrnōřčži njeřmōžne řčžinili.

řchumliřti protokolł, jeničžki řrōd, řa kotrymž řo winicželjo Ruřřow řhōwachu a ř kotrehož řwoje wōřřjene řłoki nimale we wřřchėch europěřřich nowinach do Ruřřow řčželechu, tutōn řrōd je w powėřřje rořplunųł, a řčto njeřpřchėčželam Ruřřow wōřtanje? Ničō. . .

„řřu powjeřčče wo ruřřich řurowořččach prawđžiwē abo niž?“ Čžitar řo mnu wotmōłwi: **njeřřu prawđžiwē.**

řižom 21. řandženeho mēřaza „Times“ wēřchėčžachu, řo budža řo Turtōjo, řo bychu hařbu bořharrřich řabiřřřtrow wot řo wot-
wėłli, najřterje prōžowacž, tež Ruřřkim podobne řřutki přchiriřo-
wacž. „Ale, praja „Times“, dořal wřřchitžų europěřřų dopiřowarjo porjadř a diřziplinu ruřřich wójsřow w Bořharrřřej řhwalā.“

Wumųřłene powjeřčče, kaž te wo ruřřich řurowořččach, we wójnřřich řtawiriřnach ničō nowē njeřřu. řdy bėřčmy w nėmřřo-
řranzowřřej wójnje řławnym wōřjewjenjam řranzowřřteho řrabje řchōtorđi wėričž čųyli, dha je nėmřře wójsřo w řranzowřřej řa-
řhadžalo kaž čžriđōa rubjeřnikow.

Duž njedajmy řo ře řeřharnymi rořřrawami mōlicž, nječ je w nėmřřich nowinach čžitamy abo ř drugeje řtrony dořtanjenų! Ruřři řař je řchėřčžijaniřkim a mohamedaniřkim wobųdlerjam Tur-
kowsřteje řłubiř, řo jich pod řřwōj mōžny řakit wōřmjē. A řčtož ruřři řař řłubi, to tež wōn đzerži.

Wōřčžakajmy njebojařnje kōnž nėřuřchēje wōjny. Ruřřojo do-
budu, dořelž čųedžā dořycž.

Wōř řchėřčžijaniřow pař, kiž ma w řřłowjanach řwojich naj-
řwėrniriřchich wuřnawarjow, řpožč wuřřomųřłnemu řhėžōrej Aleřřandrej dopjelnjenje řehō horųųch přchėčžow, ruřřkemu wójsřku dořycče a ř pječžřtōwłėtneho řpřchaha wumōženym turtowřřkim řřłowjanam řohno-
wanja mēra na wėři!
J. B. ř.

W o w o l b y.

W řřařřich hornich Ruřřiřach ma řo 19. řeptembra teho łēta řchėřčž řapōřřłanžow do drugeje komory řařřteho řejma wuřřwōlicž; mjenujžų w prėnim, druhim a řřecžim mēřch čžaniřkim, a w řčřtwōř-
řym, pjatym a řchėřřym wjeřřnym wōłbnym wōřřjeřu maja řo wōłby řtačž. Rař řřerbow wōřēje 5. wjeřřny wōłbny wōřřjeř řřara, dořelž je tōn nimale wřřchitōn wot řřerbow wobųdlenų. řa tutōn wōřřjeř je budųřki řamřřki řetman ř. ře řalža hižom řa řřalowsřteho komuiriřara powjenowanų, ale řadųn kandidāt ř wu-
řwōlenju hiřččče řřawnje prjōđřřtajeny njeje.

Duž čųu řobudžiličž, řčtož řym wōndano přchi pruhowanřkim woranju, kotrež řo w řiřřopizach mējeřche, w tajřim nařtupanju řhoniř. Tam bē mjenujžų tež wjele wuřřwōlerjow ř 5. wōłbneho wōřřjeřa, kotřiž powjedachu, řo řmėjemy w tutym nařřim wōřřjeřu lořřo dořčž řřjōch kandidatow. Mjenujžų jedyn rycžēřřubler ř by rad řa řapōřřłanža wuřřwōlenų byř a řewat tež jedyn řubler, kiž je w prjedawōřřich čžāřach tutōn wōłbny wōřřjeř řařřupōwat. řotom pař řo dale wo tym rycžēřchē a řo přchi tym to mēnjenje wųpraji, řo nařři burja řenje řaneho rycžēřřublerja řa řwojehō řapōřřłanža njeřwuřřwōla — čžehō dla niž, to řebi ja wotpořřřuchacž njeřmōžach. A řčtož teho řublerja nařtupa, kotryž je w prjedawōřřich čžāřach 5. wōłbny wōřřjeř řařřupōwat, dha mēnjachu, řo đžē řo wuřřwōlerjam hižom přchėd 6 łętami lubiř njeje a řo řu dla jeneho drugeho řu-
blerja na jehō mēřto wuřřwōlili. A hđųž jehō něřřo tež w tym wō-
řřjeřu, kotryž je w pořłeniřřich łėtach řařřupōwat, wjažų njeřōđža, dha budža drje w pjatym wōřřjeřu hiřččče wjele mjenje wo njeho rođžicž.

A jařo řo ja potom woprařřach: Mō, hđųž wy ani wo rycžēř-
řublerja ani wo řublerja njeřōđžicžē, a wot njeju řaneho řa řapōřř-
łanža mēčž njeřchacžē, řohō dha řebi řa řwojehō řařřupjerja w drugej komorje wuřřerječčē? — Ra to mi wotmōłwičų: Ale kař mōžecžē řo jenož tař đživnje prařchėčž? Mų wuřřwōliřmy 19. řeptembra nařřehō dořalneho řapōřřłanža, ř. řublerja řtraucha (řeřřka) w řōdeřach, — a čųecželi wjedžecž, čžehō dla? dha čųu wam to žyle ř řrōřka wuřřōžicž. Nařř dořalny řařřupjer, řnjeř řtrauch, je řo w řwojim řejmřřkim řřutřowanju tajři wopokařat, řo mōžemy ř nim jařo řrajni wobųdlerjo, jařo řchėřčžijeniō a tež jařo řatarjo a řjemjeřnižų w połnej mērcje řpōřōjni byčž: přchetož wōn je na řejmjē lubōřčž ř wōřřnemu řraju řwėru hajit, řa dařřchē wōřřřhō-
wanje biblije w řřulach mōžnje rycžat a řo přchi wuřřadžowanju

nowych dawkow sa lěpsche ratařstwa a rjemjeřniřtwa s dobrym wu-
žitkom starał.

Drusy, kotřiž pschipořkuchowachu, mēnjachu so je to wřcho
wěrnō, a so teho dla najlěpje sčezinimy, hdyž knjesa Straucha
19. septembra s nowa sa swojeho šapōřkanza wuřwolimy.

Jedyn wuřwoleť pjateho wolbneho wotrješa.

Swětne podawki.

Němske khěžorřtwa. Kral Albert je řo wot swojeho puczo-
wanja po lipřim a zwikawřim krajřim hetmanřtwe řańdženu řo-
botu řařo do Draždžan wrōćkil. Wōn bu wřchudže jara pscheczel-
nimoje witane a je řabriti, řchule, řubniřtwa, jastwa atd. řwěru
wobhladował. We waldheimřtej dželarni je wōn dweju jateju zylje
wobhnadžil, wōřmim je dowolił, řo řmēdža řo na czař s jastwa
puřchcžicž a řřjom je řhětro dołhi czař řchrařř řpuřchcžil.

Przynz Suri j wōndano řwōjeho řyna, prynza Bjedriřha
Augusta, kiž je řa lieutenanta w přēnim gardyregimentcže pomjeno-
wany, offizieram tuteho regimenta přjōbřřtajił a wjeczōr podoffi-
zieram bał wuhotował.

Ř Barlina piřaja, řo řo pruski krōnprynz dženřa 25. augusta
na pucž do Bajerřteje poda, řo by tam něotre wotdželēnja bajer-
řteho wōjřřta wobhladował. — Wjēřch Wiřmarķ je do Barlina pschijēł
a hižom dwaj krōcž pola řhěžora na hrodže Wabelřbergu pobyl. —
Pruski řejm najřkerje kōnz oktobra w hromadu řtupi.

Řařhi cžitarjo řuadž řo hiřcže na to dopomnicž wjedža, řo
buřchtaj psched dlēřřim czařom němski a franžowski konsul w Sa-
lonikach wot Turkow řřōnzowanaj. Turkowřta wyschnořcž dyrbjesche
pschecžiwō jeju mordarjam řubniřřy řakrocžicž, dofelž ju franžow-
řte a němske knježerřtwa ř temu nuřowasche a řřōncžnje buřchtaj tež
teho řaraženja dla dwaj Turkaj wotřubženaj, niž paķ ř řujercži,
ale jenož ř piatnacže lētam jastwa. Tola nětko je pomjescž pschi-
řchla, řo je turkowřta wyschnořcž tuteju mordarjow ř jastwa puřch-
cžila a řo řtaj wonaj jako offiziraj do turkowřteho wōjřřta řa-
řtupitōj. Wjēřch Wiřmarķ je pjecža teho dla wōtry liřt do Kon-
stantinopla piřał a řebi řada, řo byřchtaj řo taj řřōřtnikaj řařo
do jastwa řabžilo.

Dale řo ř Barlina piřche, řo je turkowřti pōřkanz, Sadullah-
bej, ř Wiřmarķej piřmo wot turkowřteho knježerřtwa pschinjeřł, w
kōtrymž tuto wudawa, řo řuřōjo w Turkowřtej řakōřnje řakha-
džeja, Turkow pschescžehaja atd., ale řo je Wiřmarķ turkowřteho
pōřkanza jara nielubōřnje wotbył, prajižř, řo dyrbi jecho ř tajřimi
turkowřřimi řžemi na pokoj wōřtajičž a to řwōjemu ministerřtwu
pětnje piřacž.

Němske ministerřtwa wōjny je grichřřtemu knježerřtrow nimale
dwaj millionaj řchafepotowych patronow, w Franžowřtej řajatyřch,
pschedało. Wone řu do 125 řubow řapafowane a hižom do Grichřř-
řteje wotpōřkane.

Awřtria. Raž řo řda, pocžinaja w Čzechach tał mjenowani
mlōdocžehōjo na řjednanje ře starocžechami myřlicž. Dotalna nje-
pschējenořcž njeje paķ tež řanej řtronje řaneho wužitka pschijneřřla,
řaj twarba wulřeho cžēřteho dživadla (theatra) w Pray řocžinasche
dale a pomaxřcho hičž. Duž řu řo mlōdocžehōjo, kotřiž mējachu
tu wēž hačž dotal w ruzy, ře starocžechami řjednali a ř nič tež
mužow do theatroweho wubjerka wřali. Nětk ta wēž na mēřcže
lěpje dže, a řnadž řo tež w druřich naležnořcžach bjes tymaj cžē-
řtimaj řtronomaj řjednanje řtanje.

Franžowřka. Pschedřřyda franžowřteje republiki, marřchal
Maķ-Mahon, w tu řhwilu po kraju wokoło pucžuje a řebi pschi
tym prōzu dawa, řo by luđži ř temu nawabił, řo byřu tajřich
mužow do franžowřteho řejma wuřwolili, kiž njebyřu republikanřřy
řmyřřeni byli. Ale hačž dotal je řo řemu jecho prōza jara mało
radžiřa.

Řendželřka, Ministerřtwa je tym wōjnyřřim kōdžam, kiž w
turkowřřim, njebaloko Konstantinopla ležazym pschistawje řteja, wjele
řopacžow a druřeho gratu pōřkalo, řajřiž jedyn pschi řchanzowanju
řtreba. Duž mēnja něotre nowiny, řo řhzedža Řendželcženjo řnadž
turkowřři pschistaw (Řafen) Gallipoli wobřadžicž a řo tam wob-
twjerdžicž.

Wopomnjenje a džał.

(Řa řadanje wot Pētra Mlōnka.)

Řny dženřa řařo řwjeřelēni
Řētk Bořu džał a řhwalbu dawamy,
Řiž psched lētom tał wurudženi
Řu řnyřřnje ř njeřu řorje řladacym;
Řlaj, řřjedu lēto nařche bydlenja
Ř zylje řnē nam wōřēn řpōžera.

Řdyž pschipořnju we jenej bēřche
Řoh dwajadwazpřteho augusta,
Řha Boži wōřēn řorje dželēne
Ře hornjei wřř po Řiklez řaluba,
Ř tał řa czař wo bēřřil řodžiny
Řny dželwjeczō w plomjenju řtejacym.

Tam jedyn hōlcžez pjecž lēt řary
Řřchē řchtrichwalř bē wōřēn řakōžil,
Řdyž přjedy bēřche dořał řwarj,
Řaž njepōřřluchny bē řej řařřžil,
Řał řo je řo, — o řajřa řrudōa! —
Řny Řiklez mačž tež řobu řpalita.

Ř tał wot zylē wřř — mōj Božo! —
Řu jeno řchtrjo řtejo wōřčachu,
Řiž mējachu do wulře řbožo,
Řo řim řiř domy wōřnu wōbruchju,
Řaj ř Bože j huadny — dobrnyř cžłowjefow,
Řiž ř pomōž řim bēřu pschijchli jow.

Řał teřdy ny, ny wotpaleni
Řob hōřym njeřjom řrubnje řpafacym
Ř njemōžacym wřchitž řjeni
Řu wōbydlenje namřacž w nařchei wřř,
Řo řchtrj řwōjřby wo wřř řuřōdnej
Řam řorjewjate buřu ř myřřlu pschecželēni.

Duž dženřa ř nowa wuprajamy
Řu wřchitřim nařč džał řoržy wutrobny,
Řdyž řařo natwarjene mamy
Ře lube domy a w nič bydlimy,
Řaj, pschede wřřčēm budž, luby Božo cži
Řařč wutrobny džał tōn najřoržřchji.

Řež pōdla Bořa my nětk damy
Řej majestōřcži řwōj džał pomjny
Řa bořaty dar, kōtryž mamy
Ře řchēdnej řuku łoni pōřřany;
Řaj, luby kralo! — luba kralowa! —
Řařč džał řo ř Wařřom' řronej posbēha.

Řaj, Božo, řohnuj wřchitřich řjenje —
Ř wōřēbie tež řwōjbu řrabniřku —
Řiž wřchitž — wjažy abo mjenje —
Řař w nařchei nuřy pōdřjerali řu,
Řōř řohnuj Wařř a řwaruj tež Wařř dom
Řřched tym a wřchitřim druřim njeřbožom!

Či, kiž řo w Řižej Wřřy

22. augusta 1876 wotpalichu.

Ze Serbow.

Ř Budyřřina. Řeho kral. wyřokōřcž přynz Suri j řańdženy
řchtwōřřk popořdnju do řitarwy jēdželēne, řo by tamniřři infanterie-reg.
No. 102 wobhladował, a wčžera (pjatř) je řo wot njeřo wob-
hladowanje tudōmneho infanterieregimentu No. 103 řtało. — Wot
pōndžele, 27. augusta, hačž do 2. septembra řmēje řitawřři infan-
terieregiment w Budyřřinje a wokołnořcži řwartiru, řo by ř tudom-

nym regimentom brigadske swuczownija czinił; potom pał ƒo ł Pirnje podataj, hdzež ƒo zyła diviſija w hromadu ſczechnje. — Wot ſacznicza meſačca, kotrež je ƒo ſchtwórtk wječzor meko, njeſbny nicžo widželi, dokelž beſche njebjo pomroczene,

§ **Suſki.** Pjatk, 17. auguſta, popołdnju w 3 hodžinach bu kbeža, tudomnemu ſtražnikowej (wajchtarzej) Dietzy ƒluſchaza wot blyſka ſapalena a do procha a popjela pſchewobroczena. Dietza njemjeſche ſawjeſcene.

§ **Budeſtež.** Žafo beſche naſche tſecze wuczerſke meſto pſches poł leta wupróſdnjene było, mežachny ſtónčnje to wjekele, ſo 14. auguſta noweho wuczerja doſtachny. Bě to knjez Schrybar (Schreiber), kotryž beſche hač do tal wuczer w Hjelſtu byl.

So bychny jeho ſwjedžeńſzy powitacž móhli, bechu ƒo ſchulſke džeczi, ſwjedžeńſzy wupyſchene, ſpomnjeny džen pſched ſchulu ſhromadžili a něhdže na poł dweju hodžinow popołdnju do jich, ſ chorhojemu wuhotowaneho czaha k. tudomny lokalny ſchulſki inſpektor, wuczerjo a ſchulſzy prjodſtejerjo atd. ſaſtupichu a pod ſyntami hudžby ł Raſchowej czechnjechu, hdzež nowy k. wuczer hižom na nich czakaſche. Žafo bechu ƒo tudy wſchelake poſtrowjenja ſtake a ƒo džeczi ſ piwow wofſchewile, czah knjeſa Schrybarja do Budeſtež wjedžeſche, hdzež jeho k. wuczer Schneider w mjenje tudomneho wuczerſtwa a naſcheje ſchule wutrobnje witaſche. Potom ſchulſke džeczi zaſty, koſbaſy a piwo doſtachu a ƒo hač do wječzora ſ hrajtanjom a ſpewanjom wjeſelachu, tał ſo bě to kaž na ſchulſkim ſwjedžeńju a ƒo někotryžkuliz dorocženy ſ młodoſcžu ƒobu ſradowaſche.

Pjatk 17. auguſta bu naſch nowy knjez wuczer pſches knjeſa wotkrejſneho ſchulſkeho inſpektarja Dr. Wilda w ſwojej ſchulſkej ſtwě do ſwojeho ſaſtojnſtwa ſapokaſany, pſchi czimž knjez duchowny Mróſat pětnu, wo kſcheſczijanſkej pſcheczelnimoſczi ł wuczerſtwa ſwědčazu modlitwu dzeržeſche.

My ƒo wjeſeliny, ſo ƒmy w knjeſu Schrybarju dobreho ſerbskeho wuczerja doſtali a pſchewemy jemu Bože žohnowanje do ſaſtojnſtwa a do domu.

§ **Njebjelcziž.** Popołdnju 17. auguſta je blyſk do bróžnje tudomneho ſkotoſupza Brzyki dyril, tał ſo ƒo ta ſ domſtimi wotpali. W bróžni ƒo zyle létneſche rjane žně ſpalichu a w domſkich bjeſ druhim tež 180 toleť pjenjeſ.

§ **Wulkeho Woſyka.** Sańdžemu pónđzelu 20. auguſta je ƒo ſwudowjena žiwnoſczerka Frenzelowa ſ Lutnyez w jenej tudomnej bróžni wobněpnyła. Wona mejeſche hižom dołho czežke myſle a beſche pſched někotrymi dnjami na wopytanje ſem pſchiſchka.

§ **Delnjeho Wujeſda.** Pjatk 17. auguſta pſchipołdnju w 2 hodžinomaj je pſchi ƒurowym njewjedrje blyſk do wowčeńnje

na knježim dworje dyril a ſapalił. Rryw je ƒo wotpalił, murje pał ƒu ſtejo woſtali. Dom, w kotrymž knježi hetman a pjekač byhłitaj, bu pſched wotpalenjom wobwarnowany, hač runje jara blyſko wowčeńnje ſteji.

Wójuſte powjeſcže.

Tež tón tydžen nicžo wažne ſ wojowniſchczow powje-
dacž njemóžemy; pſchetož ſchtož je ƒo ſtało, to ƒu malicz-
koſcže. Turkojo drje, hdnyž ƒu něhdže ſ Ruſkami hromadu
trječili, taſke ſettanja ł wažnym podacžam roſduwaja, hdnyž
pał jedny tu wěž bliže wobhlada, dha wona ani najmjen-
ſcheje wažnoſcže nima. Tał wóndano do wſcheho ſwěta
trubjachu, ſo je Sulejman-paſcha wjeſ Schipku wobſadžil,
ale ſ tym wón nicžo dohł njeje, pſchetož wjeſ Schipta
nicžo na ſebi nima: tón pał, kiž ma balkaniſki pſchekhód
Schipku w ſwojej ruzy, tón ma wažne poſtawjenje. A tu-
tón pſchekhód je w ruſkej ruzy a tał derje wobtwjerdženy,
ſo jón Turkojo dohycž njemóža; hač runje ƒu jón woni
někotry krócz ſchormowali, dha buch u tola kóždy raſ ſ
wulkim ſchodowanjom wotraženi.

Wſcha Dobrudža je tež hiſcžeje w ruſkej ruzy a tam
wſchědnje wjažy ruſkeho wójſka czechnje. Teho runja do
Bołharſkeje džen wote dnja ruſke gardy pſches Donawu
czahnu. — Bjeſ Lomežu a Selwi beſche 22. auguſta ně-
kaſke tſelenje ale nicžo wažneho ſ teho naſtało njeje. De-
li ł bitwje pſchińdže, budze drje to bjeſ Plewnu, Raſgradom
a Tirnowu.

(Pſchipołſtane.)

Naſcheho ſerbskeho ſapóſtanza, knjeſa **Keřka**
(Straucha) w Rodezach, wutrobnje proſbny, ſo by wón
ſwoju ryč, dla njepſcheměnenja a ſdzerženja biblije w
ſchulach na poſlenim ſejmje w Draždžanach dzeržanu, tola
w „Serbskich Nowinach“ wotczuſchczecž dał.

W Czornjowje, 21. auguſta 1877.

S. Hečkil a wjele druhich.

Wlacziſna žitow a produktow w Budyſchinje

18. auguſta 1877.

Róř pſchěnyž po 170 punt.: 17 martow 20 np. (5 tl. 22 nſl. — np.)
hač 20 mf. 24 np. (6 tl. 20 nſl. 4 np.) — Róř roži po 160 puntach: 12 mf.
65 np. (4 tl. 6 nſl. 5 np.) hač 13 m. 42 np. (4 tl. 14 nſl. 2 np.) — Róř
ječmjenja po 140 puntach: 11 mf. 15 np. (3 tl. 21 nſl. 5 np.) hač 11 mf. 77 np.
(3 tl. 27 nſl. 7 np.) — Róř wowa po 100 puntach: 2 tl. 4 nſl. — np. hač
2 tl. 16 nſl. — np.; hróč: — tl. — nſl. — np. hač — tl. — nſl. — np.;
wofa: — tl. — nſl. — np.; jahty: 4 tl. 3 nſl. 6 np.; hejduſchne krupy: 5 tl.
24 nſl. 2 np.; bėrny: 25 nſl. hač 1 tl.; butra: 23 nſl. hač 25 nſl.; ƒyno
po 100 puntach: 1 tl. 2 nſl. hač 1 tl. 8 nſl.; ƒłoma (1200 pt.) 7 tl. 10 nſl.
hač 9 tl. 10 nſl.

Saptyka w ſtačezach.

Alokowy, wobžerny a wužitkowy polver
ſa krowy, wobžerny polver ſa ƒwinje,
ſaſowy polver ſa konje, Dr. **Gođowyy fluid**
pſche kłazanje koni, **butrowy polver** ł poló-
ženju butrudželanja, **nerwowyy baſſam** pſche
rheumatizmu, Dr. **Whitowu woczowu wo-**
džicžku po 25 np. a 1 m., wicžnu wotu,
wicžnu papjeru, jedłojehlinowyy áther, ham-
burgſtu, draždžanſtu, žitawſku, mohrenthalſtu
a glócknerſtu žaſbu, bolocžſahanjazu džecžazu
tinkuru, ſenčłoměd, broſtſol atd. porucža
po najtuniſchich plačziſnach w ſnatej do-
broſczi **R. Bredemann.**

Lucžno-ſwěcžazu wichſu
w blachowyych ſchachtlicžkach po 6, 8, 12
a 15 np.,
glycerin-ſwěcžazu wichſu
w drjewjanyh ſchachtlicžkach po 4 a 8 np.,
gutta-percha-wichſu
w drjewjanyh ſchachtlicžkach po 8 a 12 np.
porucža **Seinr. Jul. Lindka.**

Germania - tinta.
Gnydom czorna ſ pjera bežaza, dawo tałe
tinta jara móžnu, trajazu kopiju. — W ble-
ſchach po 70, 40 a 25 np. pſchedawa ju
Seinr. Jul. Lindka.

Nowe polnojerje,

kaž tež taſke **huſchene**
porucža najłepje a najtuniſcho
Max Zieger
na ſerbskej haſy.

Modleſke kniſhi, ſerbske a němſke, ſpě-
warſke kniſhi wſchěch družinow porucža
M. Weiser.

Tež ƒu kožane ſchóřzuchi ſa hólzow a hólzy
na pſchedań.

Lužičan čo. 8 je wuſol.

Mufzia trawy.

Wutoru, 4. septembra 1877, dopołdnja w 8 godzinach, budze so trawa k motawje na kufach, k majoratskemu kujejstwu w Njeßwaczidle kufchazych, na pschepadzowanje pschedawacz.

Wumënjenja so psched sapoczatkom aufzije wosjewja.

Shromadzisna pschi parkowym moszeje w Njeßwaczidle.

W Njeßwaczidle, 22. augusta 1877.

Grabiniski lëßowy a rentscki hamt.

Rentmischtr **Bretschneider.**

Czesczenym ratarjam Budyshina a wokolnoszcze s tutym kwoju **parnu fosfzomu** i 3, 3 $\frac{1}{2}$ —4% du-
kha a 23—24% rospusczëneho fosforiklita, kaz tež
wshelate **ammoniakste superfosfaty** atd. pod ru-
kowanjom wopshijecza najlëpje poruczam.

E. Altmann.

Fabrika w Ebersbachu. Sklad w Budyshinie na zitnych wikach.

Destillazia a palenzpschedawarnja

Th. Grumbta w Budyshinie

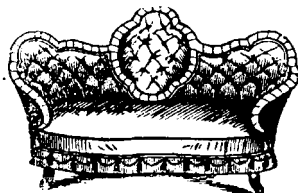
na swontnej lawstej haßy 693

porucza wshë družiny palenza niz jenoż w czwizach a bleschach ale tež hny-
dom k wuziwanju w khlamach.

Skótny pólver s czerstwyh selow. Korneuburgski skótny pólver.
Pólver psche kótku. Pólver psche pripotawu proßatow.
Lochwizski balsam. Zischankowy salsowy pólver

porucza

hrodowska haptyka w Budyshinie.

Kanapeje, jara pëkne a tunje,

matrazy sa 18 markow a wjazy, teho runja
sa 18 markow a wjazy najpodwolnischo po-

ruczam. — Tcho runja tež wshitke tapeziercke dżëla doma a druhdže derje a
spëchnje wobstaram.

Franz Matthis, tapezierar

na Goschiz haßy (Goschwiz) 742, po 1 sth.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne saßadzowanje subow,
operazije subowe, plombirowanje,
czisczenje, sabnacze subybolenja atd., w Budyshinie, na snutsknej law-
stej haßy 120 pola k. pjekarja Klingsta. R ryczam wot 9 do 6 godzinow.

Wulki dobyt k wëdomnoszcze!

Stónëznje je so radzilo, dotal njeuwohojommu khoroscz

epilepsiju — padawu — widlishecza

pschësh hojenje, wshostroniszy doposafane a po naturje stozene, radikalnje sa zylë žiwjenje sabnac.

Wshitzy tajzy khoru njech so s najwjetshim dowërenjom pod pschispomunjenjom staroby a
tracza khorosche pißnje wobrocza na

C. W. Telle

Berlin, Oranienstrasse 33.

Wój wulki sradowanj
cigarrownj sklad, kaz tež
kurny tobak
a schnupowanski tobak
najlëpje poruczam.

Max Zieger
na herbskej haßy.

f. mlëty zofor,
raffinad,
melis,
kóstkoyty zofor

porucza najtunischo

Max Zieger
na herbskej haßy.

Cigarry,

200 schtul po 12 nßl., 15 nßl., 17 nßl.,
20 nßl., 25 nßl., 1 tl., 1 tl. 10 nßl., porucza
jako woßebje placzishny hódne

Max Zieger
na herbskej haßy.

Petroleum,
ßwëczenje,
bomjel,
firniß,
fischtbran

porucza najtunischo

Max Zieger
na herbskej haßy.

Kißalospirit, winowe kißalo

porucza najtunischo

Max Zieger
na herbskej haßy.

Dikowa conceßionirwana
daloko wuwolana spodziwnje
hojaza žalba,

totraz je so najbóle kóždy ras jako dobra
woposafala, porucza so w žerdkach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowskeje haptyki.

Rozowanj stwjelzowy abo
njetrijeny len,

kaz tež wutrijeny len kupuje po kózdej dżël-
bje mehaniska dżëlopschadownja w Sajnizach

Zaflatu schklenzu sa tusherjom, schpi-
helowu schklenzu, firniß, wshelate wo-
lijojte barby, k wobarbjenju hotowe,
murjetste barby, laki atd. najtunischo
porucza

B. Hilbenz
we Wosportu.

Na kermusche

poruczam swój psched l'etom 1852 wunamafany a s kóždym l'etom bóle žadany, wote mnje sameho jenož prawdzimny fabricirowany
korjenški wolij k tykany a schtryzlepjeczenju.

Daj tutemu wolijej na pjeczny zofor, kotryž chzech pjeczwu pschidbacž, napapacz. Tónle korjenški wolij njedawa jenož tykany a schtryzlam najkrafnišče dobroš'kobzenje, ale pschisporja tež hibanje a hieže częsta. Zena schlenza sa 30 np. je na 19 1/2 litra (prjedy 3 mierzny abo hachtle) doscz a schlenza sa 50 np. k 39 litram (prjedy 6 mierzam) došahaza a maja tutón wolij na pschedań w **Budyščinje** knjeza:

**August Bartko,
Friedr. Braun,
G. A. Dietrich,
Otto Engert,
Ginzel & Ritscher,
C. Glien,**

**Th. Grumbt,
Otto Hunger,
J. G. Klingst Nachf.,
S. Kulisch,
Hermann Kunack,
C. A. Lehmann,**

**Heinr. Jul. Linda,
S. Lindner,
C. A. Mikan,
Joh. Miekner,
Moritz Mörba,
Rich. Müller,**

**A. Niemschta,
J. G. F. Niesch,
Carl Noack,
Carl Wötschta,
Gust. Poser,
Ad. Rämisch,**

J. L. Schulza, Joh. Wannad, Max Zieger na kerstej hašy, **G. A. Mager** na garbarstej hašy, **Paul Mittel** w Kettlicach, **J. Rämisch** herbja w Wosporku

a poruczam ja jich sklady częszczenym Eserbam k dobrocziwemu wobkędžbowanju.

Heinrich Müller, fabrikant w Lipsku.

NB. W nowšchim częstach so tejtó korjenškeho wolija pschedawa, kotryž pjeczwo częstje stacy, dokelž so husto schkódbne wutki k temu nakoža, duž proschu ja, so bych kupowarjom psched škodu wobarnowal, so bychu šwěru na etikettu pohladali, hacž mjeno a firma na bleschcy a etikecze stej.

Skladnostna kup.

5/4 schěroki czischezany barchent,
 zyle częzku a barbunjepušczęzazu tworů, porucža, tak daloko hacž šnadny sklady došaha,

stary lohcž po 28 np.

Julius Hartmann Sohn

na rózku mjašoweho torhošczęza.

Esamój wutki sklady

hotoweje mužazeje drašty

porucža po najtunišchich placzišnach

H. M. Kubasch

na garbarstej hašy cz. 432.

Skasanja po měrje šo jara schwarnje, špěschnje a tunjo wobstaraja.

Wupschedawanje.

So bych tak rucže hacž móžno rumowal, šym wutku džělbu płata, meter po 45 np., lohcž po 26 np.

" " " " 32 " " " 18 "

" " trjenjom, " " 21 " " " 12 "

" " kholowskich tkaninow, meter 61 np., lohcž 35 np.

k wupschedawanju stajik, dokelž tajku tworů wjazny wjescz njedam.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy s napschęzja pósta.

Nowa krupowa fabrika w Hajnizach

porucža jecznu pizu a jecznu muku w džělbach wot s najmjeńšcha 50 kilogramow po tunich placzišnach.

Szuknjane a židžane męzny pschedawa, so by bórny s nimi wurumowal, po zyle tunich placzišnach

H. Lange

na žitnych wikach 605.

Czisty palenz,

kaž tež wschitke družiny dobrych palenzow porucža s tutym knjesam ratarjam a šašopšchedawarjom w dobrej tworje po najtunišchich placzišnach

A. Niemschta

na kamjentnej hašy 573.

Palenz

w wschitkich družinach porucža hoszczęzarjam a šašopšchedawarjam w dobrej tworje po najtunišchich placzišnach

destilazja Hermana Kunacka

w Budyščinje na bohatej hašy.

Shrop

jara šlódky a derje šlódkazy, punt po 20 np. porucža **Hermann Kunack.**

Khofej, punt po 100 np., 105 np., 110 np., 120 np., 130 np., 140 np., 150 np.;

rajš, punt po 16 np., 18 np., 20 np., 24 a 30 np.

porucža jato wošębje placzišny hóbny

Max Zieger

na kerstej hašy.

Rjane male **kublo,** něhdže 30 kórzow wo-pschizaje, blisko Budyščina, s nowymi masšinymi twarjenjemi, bjes wumjeńta, s zyle malej rentu, je s počnymi rjanyimi žnjemi hnydom tunjo na pschedań. Wšcho dalsche je šhonicž pola knihkupca **J. A. Reichela** w Budyščinje.

Serbske dźiwadlo.

Serbscy studentojo su wobzanknyli podpisanemu towarštwu serbske dźiwadlo poskićić a wunošk dokhodow k pjenježnej zběrce dla čišća njebo k. far. H. Seilerjowych wudźělkow připołožić. Z jich dowolnosću přeprašujemy teho dla na tuto přenje zjawne serbske dźiwadlo tych česćenych Serbow, kotrychž serbske dźiwadlo zajima a tež tych, kotřiž so žedža za zhromadnym wudawkom wudźělkow našeho najslawnišeho basnjerja.

Hrać so budžetaj w sali k. hosćeńcarja Hauptmanna w Lejnje pola Khróscić slědowacej wjeselohře:

Susodow skórzba.

Wjeselohra w 1 jednanju. Po němskim wot J. Krala.

Wosoby:

Bosćij Puzolak, } buraj.
Hanton Zadzerak, }
Liščak, ryčnik.
Nócný stražnik.
Pólcaj.
Rymzak, běrc.

Skutk podawa so w Budyšinje.

Kak Pětr lěkari.

Wjeselohra w 1 jednanju. Po němskim wot K. A. Fiedlerja.

Wosoby:

Doktor Rymzak.
Knjeni Wićazowa.
Hanka, jejna džowka.
Pětr, služobnik, } pola Rymzaka.
Marja, hospoza, }
Kobjela.
Kudžela.
Ćumpjela.
Haptykařski wučobnik.

Město skutka:

Doktorowa študowanska a přijimanska stwa.

Njedzela, 2. septembra.

Wotewrjenje kassy w 7 hodžinach. Započatk 1/28 hodžin.

Jednota,

spěwarske towarstwo w Khróscicach.

Frankfurtška konjazowicžna lotteria

Gžehnjenje 3. oktobra t. l.

Wšchi tutej lotteriji budža šo 10 elegantnych ekipažow, do kotrychž šu 4 a 2 konjei fapšcehnjene, s pětnym gratom, dale 61 najrjeńšich jědných a wošnych konjow a wjele štow druhich płacžišny hódnych wězow wulošowacž, a přehadowam ja podpisańy

jednu zhlj lošj po 4 markach,
dwanacze zhlj lošow ja 45 markow

psches „Postnachsahme“ abo ja pschipošłane pjenješy. Šo bych wšch štašanja po žadanju dopjelnicž móhł, prošču ja, šo bych šo bóršy na mnje wotedale. Ža na to wošebje kěžbne čžinjny, šo kóžby džěłbjerjei dobytrowu listu franko a darmo do domu doštanje, wjetšje dobytki pak šo telegrafišny pschipojewdža.

Joh. Geyer in Frankfurt a. Main.
Seiltigkreuzgasse No. 9.

Muzia.

Njedzela, 26. augusta, budže šo na lufach pschi něwšecžanski puczu stejaza **wotawa** po parzellach ja hotowe pjenješy na pschěbadžowanje pschědawacž.

Sapočatk popołdnju w 4 hodžinach. Šhromadžina w Kraliz korečimje w Něwšezach.

Měšcžanska haptnyka w Budyšinje

na hłownym torhosčecžu poruča k wutupjenju polnych myšči **fosforville**, stajnje čerštwje pschihotowane, **toprobitriol**, zhlj a tolcženy.

Měšcžanska haptnyka w Budyšinje

tupuje

Sporschl a žolty wósk.

Wě wudawařni „Serbskich Nowin“ je ja 15 nr. dostacž:

Predigt

zum

Missionsfeste in der Kirche zu Klitz

Montag, am 2. Juli 1877,

als am Feste Mariä Heimsuchung.

Gehalten von

A. Kubik, Pfarrer in Wiltzhen

Der Ertrag ist für die Mission bestimmt.

Losy po 5 markach

wot albertšeho towarštwu, lošy po 1 marzy, ja čžož móža šo bjes tamšynami dobyčžow dwě njenješcžinskej wěnje dobyčž, poruča

M. Weiser
na žitnej hašy.

Šhicže ja kěrbške žony a holžy, šhicže šchator a bětoworow, kaž tež porjedženje žonjazeje drašty, šo spěšchnje a tunjo wobštara w mníškej žyrkwi (Mönchs-kirche) čžo. 250, po 1 šhodže.

Kedžbu!

Zutšje, njedzela, **kolbaskiwutulenje** we Wulkich Debšezach.

Mašlowy.

Kedžbu!

Zutšje, njedzela, **ptacže tsčelenje** s profami, nowopječeny tyfanž a ff. ležak (Sagerbier) w Nowych Poršchizach.

Heinrich Dietrich.

Wosjewjenje.

Pschidwucžinjaze šłowa, wote mnje 8. augusta pschecžiwu gmejnskemu prjódštejerjei a rychtarjei, knješej **Handrijei Löhnertei** w Madžanežach, wuprajene, ja s tutym jako njewěrne nasab bjeru.

Pod hrodom, 20. augusta 1877.

Ernst Schmidt,
murječ.

Džak.

Dokelž su wot nas za čas našeje skhadžowanki w Bukcach tež wšelacy w tamnišich němskich domach přečelniwu hospodliwosć wužiwali, dha tajkim němskim gospodarjam z tutym swój wosebity džak wuprajamy.

Serbska studowaca mlodosć.

Stwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin na róžku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 35.

Sobotu, 1. septembra

1877.

➔ K nawjedženju. ➔

Či žami čješćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“,
kotřiž chzedža sa nje na měšaz september 1877 do přědka pla-
czič, njech nětko 27 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“
wotepadža.

Redakcija.

Dwě džěczi, kotrež chzetej do njebieš.

(Pofracžowanje.)

Bo Warnacžoweje pohrjebje bě jena burowa swólniwa, džěczi
t žebi wsacž; wona wjedžišče, so na žendželsku čzetu čžachu, —
duž žebi myšlesče, so jej jeje lubošć bohacžje saplacža; lubošć t
džěcžomaj wschať ju njeczěrjesče jej horjewacž, ale nadžiija, so
dobre myto dostanje. W žwojim přjedawšim wobydlenju njemó-
žesčtej džěczi nětko dale wostacž. Bo Michale tam druha žwojba
nutšćehnišče; pjenješ běchu nimale wschě; tať běschtej džěczi žyle
khubej, a dyrbjesčtej hladacž, hacž sčto žwoju žmilnu ruku sa
nej wotewri. Nichtón wo wšy njewjedžišče, t wotkal běschtej,
nichtón, hđže čžeta bydli, so by na nju pišacž mohł — ale wona
dyrbjesčte tola bóršy po nej pschincž.

Džěczi pať lědom na čzetu pomyšlisčtej. Wonej ju ženje
nřeběschtej widžiškej; duž jimaj dale wo nju žel njebě, so džěń wote
dnja ani njepschindže, ani wot šo nicžo štyšecž njeda. — Marja
bě žyle pscheměnjena; pschezo bě pola maczerje była, nětk, hdyž ju
wjazy njemějesče, šo wo nju rubžesče, so bě wscha khorowata.
Ta žona, pola kotrež džěczi běschtej, bu džěń wote dnja njepsche-
czelniwischa, žurowischa a budžesče najradšcho widžiła, hdy byschtej
tej džěczi tu njebyšej. Najprjedy bě šo jej džako, so prawje wulki
pjenješ sa nej dostanje, — nětko mějesče starošć a strach, so
žnadž jej žyle wobkhowa! Wschudžom běschtej ji na pucžu, žama
ženje žanyh džěczi měła njebě, duž běschtej ji žusej džěczi wob-
cžežnej, a džělo, kotrež t nimaj mějesče, bě ji wohidne.

Kať bě nětko wscho hinať, hacž prjedy! Šewat busčtej džěczi
pscheczelniwje t kóža šběhnjenej a swoblekanej, nětk busčtej dyrto-
tajo w žymnej komorje ležo wostajenej; hdyž potom Žanť pocža pla-
tacž, stany Marša, swobleka šo a pytašče t wosabithmaj rucžto-
maj Žanka swoblekacž. Potom džěschtej wobje do kuchiny a běschtej
wješešej, hdyž bě džówla kuff w kropje mucžki sa nej na čžoplo
stajila. Šdyž jeju burowa wohlada, dha na njeju šwarjesče, čžeho
dla nještej sažo stanyšej, a běschtej tu ras sažo, dha bórbotasče,
so štej jej tať sahe hižom na pucžu, a so móhšej hišćeže dołho
špacž. Pscheczelniwje šłowo porědko hdy wuššyšesčtej; to hišćeže
bě najlěpšče, hdyž móžesčtej žylicžki džěń jene pschi druhim wó
ištwe šedžecž, pschetož hižom bě trochu žyma, so byschtej mohłej
wonkach hrajacž; čžopšej drascžicžki njemějesčtej žaneje, a burowej

do myšli njepschindže, jimaj něšcho čžopšej kupicž, — wschať njewje-
džišče, hacž budže jej to tež saplacžene. Druhdy pať dyrbjesčtej
tež něšcho čžinicž, buny a hróh šberacž a teho runja, ale tehdóm
jimaj burowa tajku hromadu našypa, so móžesčtej sčto wě kať
dołho čžinicž, prjedy hacž busčtej hotowej. To bě Maržy tať
prawje wostudke, duž prajesče, so to njeczini, ale nětk haťe šo jej
šlě džěšče; nětk šydaču pufi.

„D hdy bychmój tola pola naščeje lubeje, štoje mamki
byšej! D mama, čžeho dla šy naju pschi tutej šlej žonje wostajila?
Čžeho dla naju nješšy šobu do njebieš wsaka?“ Tať Marja a
Žanť piakasčtaj. Marja stejesče hušto dołho pschi wótnje, t
nobju horje hladajo. Mrócžele hušto niško džěchu, duž žebi my-
šlesče, so njebieša tola tať jara daloke byčž njemóža, hđžež nětk
jeju mama běšče. Tať pschezo sa tym myšlesče, kať by t macžeri
pschisčła.

Dženš bě runje džěń, na kotrymž šo nichtón wo njeju dale
nještarasče. Marja wša Žanka sa ruku a džěšče t nim hacž na
horu, kotraž bě njeđaloko jeju doma. Tam sa mrócželemi hladašče,
kiž khowatajo wotšal čžehniču. D, sčto by t nimi čžahnyčž mohł,
wona myšlesče, haj mrócžele běchu na nobju, hđžež bě jeju macž;
mrócžele móžesče drje widžecž, lubu macžetku pať niž! D čžeho
dla dha ju wohladacž njemóžesče! Šlaj, tamle dale won je nobjo
tať niške, došaha hacž t sčtomam dele, tam je wěšće kóž žwěta
a tam šo nobjo šapoczina. Marja hladašče a hladašče, „haj
temu hinať njeje, tam šady w lěšu je nobjo žyle, žyle niške.“

Džěczi šetšasčtej wotrocžka. „Šětrje“, praji Marja, „praj
mi wschať, tamle šady, pschi sčtomach, je tam nobjo tať niške,
so móžesč do njeho nuts?“

Šětr wuwala špodžiwany woczki. „Š, hólčžka, dha jeno tam
dži a špytaj; temu drje tať budže.“

Žanť se žymu piakasče. „Šój, Žanko, pój“, praji Marja,
„pój, chžemój domoj hičž“, a duž džěschtej domoj.

Marja šo na tym njeđiwasče, so na nju wschitžy njepsche-
czelniwje hladaču, to bě jej runje prawje, so jej do kóža hičž
kasachu — nětk móžesče sašo dale na to myšlicž, kať niške je
nobjo tam pschi tyh sčtomach, a kať je tam macž wěšće do
nobja šasčła.

„Žanko, njemyšlišč dha ty wjazy na mamku?“ woprašča
šo nětk bratšika.

„D, haj“, tón wotmolwi „pschezo w nožy, hdyž špy.“

Šyma bě wonkach a bu pschezo žymnišcho, žymnišcho tež
nutšach w kžěži. Čžim mjenje nadžiije mějesče burowa na jen-
dželsku čzetu, čžim mjenje lubošće džěcžomaj wopokasowasče; čžim
bóle bě w štrasče, so na pošledk džěczi wobkhowa, t čžim bóle
wjetsčej njelubosčžu t nimaj šakhadžesče.

Čžasž šandže, hody běchu přched burjemi. Na te šo wschitke

džeczi wjeßela. Marja móžesche ðo jeno tak něfať na hody dopomnicž. Poßlenje hody bě jeje nan daloko prjecž, macž bě jara frudna byla, ŝchtomit drje bě ðo hwěcziť, ale jako hwěßda wjeßela ðo tamne hody w Marijnej wutrobje njeŝybolachu. A tola, — jako dženska Marja widžesche, tať bě zyła wjeß i wjeßelom džělawa: tu mjecžichu a rjedžachu, so by zyły dom cžisty byť; tam noščachu tykany i pjezy: tam saßo pŝchindže žona i města i wulkim korbonm poknym rjanym wězow, a hdžež bě ðo něŝto džeczi seščto, tam jara wažnje wo tym rjecžachu, ŝchto jim tola Wože džecžo wobradži. Žaťo Marja to wŝcho widžesche, bu jej tať želnuwo wokoło wutrobje. Wo nju a wo Žanka ðo žadym cžlomjeť njeŝtarasche, doma žadym cžlomjeť na wobradženje njemyßlesche. Džeczi burowa žanyh njemješesche a dženska hórŝcho, hacž hewať, w kžězi wokoło hanjesche, pŝchetož wona bě nahramna; a duž ju kóždy kroschit mjersasche, kotryž dyrbjesche dženska wotrocžtam a džowkam dacž. Njedženje bě hacž na džensniŝchi džen wostajika, něť buščtej Marja a Žanť i jeneho kucžika do druheho honjenaj, pŝchetož wŝchudžom běščtaj na pucžu a wŝchudžom mjeschaj došč slyh ðłowow ðlyščecž. Pŝchi wŝchem tym bě ðo burowej tykanž hubjenje radžiť, wona bě něŝto pŝchhladať, a doťelž ŝrucžena njebě na to myßlicž, so je ðama na tym w winje, bu cžim bóle ŝaßobjena a praji jedyn ras po druhim: „Hdy bychu jenož radŝcho žane hody njebyťe; ja i najmjeňŝcha žanyh njetrjebam.“

„ŝchto dha tebi Wože džecžo pŝchimeje?“ wopraŝcha ðo póßelnicža, kotraž runje do doma ŝtupi, maľeho Žanka.

Tón khwilku ŝa tym pomysli, ach haj wŝchať, wón budžesche tež rady něŝto wŝať; wón ðo Marju wopraŝcha, ta jemu nicžo prajicž njemóžesche. Wože džecžo ðamo proßyčž, to džělčzi njerosymjeschtej; wot macžerje drje běščtej maľe modlitwy nawukťe, ale te jenož i hłowy prajeschtej. So matej tež ŝbóžniť, kiž jeju ŝnajesche, a wo dnjo a nozy na njeju hladasche, kiž jeju lubowasche a kóždu próŝtwu wußlychesche — wo tym wonej hiščecže nicžo njewjedžiščtej.

„ŝchto dha mi Wože džecžo wobradži?“ wopraŝcha ðo Žanť pokny nadžije burowu, kotraž runje do doma ŝastupi.

„ŝchto tebi wobradži? Kžetry kij, ty njeknicžomne hólčžisko, ty. ŝchto? ja ðo tudy cžwiluju i tymaj zushymaj džělčžomaj, dawam jimaj jělčž a picž, nimam nicžo, hacž cžwilu a mjersanje, a něťo hiščecže chzetej něŝto wot Wožeho džělčža męcž. Džitaj i waščej woßebnej cžecže, njech wamaj ta da. Ža bych chzyla, so budžech waju njeplechow ženje njewidžika. Waju macž budžishe waju mohla ðobu wŝačž, to budžesche najlěpje ŝa druhich ludži byťo. Cžintej jeno bóřy, so mi i kžěže pŝchindžetej, hewať waju hiščecže i kijom wucžerju.“

Burowa ŝapraŝny, kaž njemdra, i durjemi a bě se jŝtwy won. Džělčzi běščtej ðamej a Žanť ŝhladowasche wŝchón naŝtróžany na ŝotru. Tej pať běchu na woblicžu ŝobry widžecž. Něť ŝtaže a praji:

„Pój, Žanko, chžemój woteńčž, hewať hiščecže naju nabije.“

„Haj, pój“, praji Žanť.

„Chžemój i macžeri hicž“ praji Marja dale.

„Haj, chžemój i macžeri hicž“, wotmolwi Žanť.

„Ale ty dyrbiŝ tež prawje pěťnje běžťacž, Žanko“, praji Marja, „mama je w njebjeßach, ja ðo tam namatam. Budžesč ty hacž i lěßej běžťacž móž, hacž tamle“ — a wona pokasa jemu pŝches wólno, tať daloko, „hlaj tamle cži njebjeßa runje hacž na ŝemju doßahaja, tam poběhnjemój, tam móžemój nutš; duž ðmój pola mamki. Žow wjažy wutracž njemóžu.“

„Ža móžu cži žaľoßnje khwatnje běžecž“, praji Žanť.

„Dha pój. Chžemój ðebi rubiŝcžza na hłowu ŝwjaŝačž a potom ŝady pŝches ŝahrodu hicž, so naju ničťon njewidži, — pój jenož, Žanko, so tam pŝchindžemój, prjedy hacž počnuje cžmicžťacž. (Potracžowanje.)“

Dužka bitwa.

(Po powjedanju Mitolcha Pjetkowicža.)

Mano w hodžinje tšeczej, ðlónžo hiščecže ðo njepokasowasche nad dužťimi ŝtaťami, knjas Mikolaj (wjetč čžornohórŝki) se ŝwowejeho ŝtana (Zelt) wuńdže, w cžerwjnym, se ŝlotom wuŝchitym kabacže, i brónju ŝa paßom, w cžerwjnej cžapzy i módrym huŝtym cžecžom. Po botomaj džěchu ðylni wójwody, w kabatach a cžapľach runje tať wuŝchityh, i napohladom pokhmurjeneje wažnosče. Woni mjěchaju kŝhize, hwěßdy a medalie po zyľej hrudzi a roßmyßlowachu, ŝchto ŝapocžecž.

— Džicže i ŝwojim družinam (wotdželenjam), rjekny knjas i wójwodam. — Wly ðebi njetrjebamy doťho myßlicž: Turtojo nam ðami pokasaja, i kajťeje ŝtrony móžemy jich najlěpje pracž.

Wójwody ðo podwolnje poklonichu a ðo na ŝwoje města podachu. Knjas Mikolaj ðo i podeprjenyamaj ruťomaj na kamjeň ŝyny, cžapku do tyľa ŝunywŝchi.

— Se horzo . . . Čžěži džen mojim rjekam*) hroŝy, wón rjekny, ðo na mjerŝchi prjěßěťkiť hor wohladuju, na kotrychž hižom ðlónžo i ŝijaľkoytymi pruhami hrajesche.

— Žiwio**), knjaže Mikolo! ŝalincža ŝady njeho poŝtrow, a cžerŝtwy pachol, treŝaty a bramaty, i drohimi brónjemi, loňko a ŝpěschnje po kamjenjach ðo ŝuwajo i hory dele pŝchindže a, wobej dlóni na cžolo pokožo, ðo zyle hľuboko pokloni (ŝhili) a knjaŝej ruku pokoschi.

— ŝchto noweho? wopraŝcha ðo knjas.

— Turtojo pŝches Prjěßěťu krocža, du na tebe . . .

— Witaj . . . ŝsu dha daloko?

— Žodžinu . . .

— Dži i wójŝku, pŝchitaŝaj, so bychu kanony po woběmaj ŝtronomaj wuŝčiny naŝtajeli, ale tať, so do ŝwojich ludži njebija . . . Njech junakojo derje pojědža a njech ðo jim po ŝchľeńčžy dobreje rakije***) da . . . Kžěťje! . . .

Běsche hižom dospoľnje ranje. Módra, horža mŝha ðo nad wuŝčinu ŝmoŝchowasche; hory ðo wujaßnichu a ðo ŝablyščecžichu pod jaßnymi, palazyimi pruhami. W dužťej wuŝčinyje běchu ðo družiny čžornohórŝke roßpuŝčecžite; bórbotanje, wokanje, ropot bróni da ðo ðlyščecž. Huŝte cžrjódki wojowarjow ŝedžachu, noŝy pod ðobu: jedyn tocžesche jatagan, drugi natŝkowasche tšěľbu, rewolwer. Tam ðo i drěmanja pluŝťachu se žórlazej wodu; na druhim mješče ðo pobožnje a mjelčžo pokŝchizowachu; na tšecžim ŝwarjachu a jedžichu, i kuŝtom ŝwinjazeho abo ŝkopjazeho mjaßa wot jeneho kruha (Reis) i druhemu kžodžo. Druŝy wokoło dundachu, žortowachu a ŝaparnych a tyh, kiž běchu ðo ŝapodžili, ŝchťejachu. Druhđže zyła cžrjóda kanonu i piŝčzatyimi a kwicžatyimi koleßami tam a ŝem cžahasche. Wóbla kanony běsche ðo cžrjóda pŝchhladowarjow ŝhromadžika, totŝiž radu ŝladowachu, tať a hdže by ðo kanona najlěpje poŝtajika, wubjerachu město ŝa nju, poŝtajichu ju a ŝaßo wlecžechu ju Wóh wě hdže wyŝche na ŝkalisnu.

* Njět, junat, wicžas reka němŝki: Geld.

** Žiwio po prawym žiwil je němŝte: lebe hoch! Žyła ŝada polna tať reka: Njech by žiwil (živy byl)!

***) rakija to je palenz.

Prjenje rjady wójsta sašchumichu; bylaj hofk w horach sahowri:

— Žiwio, knjaže Nikolo! Žiwio!

Knjas jěchafche na matym ryfy foniku a, wójsto postrowjo, wótšje sawoła:

— Pomhaj nam Wóh, šwjaty Pětr a šwjaty Wašilij! . . .

— Žiwio, knjaže Nikolo! Žiwio! . . .

Sory šame, šda šo, se satorhnjenej radošču rewjachu, witajo lubuščka luda. Wóšta w rjedže po woběmaj stronamaj dróhi stajachu. Se spokoynošču šo knjas wušmėwafche, šo šradujo nad šwojimi czerstwymi pachołami, nad jich frutymi, šuwžitymi wobliczemi. Na žyłym šwėcže njeje tajše wójsto, nješbu tajžy hobrjo, njeje tajka bašniška šhróbflošč.

— Turkojo na naš du, rjekny knjas.

— Dobre, knjaže, dobre! šo rjektojo š hłowu wijo wotwołachu. Šich woczi šo sahorischtej, a horža, njedoczakana nješčėrpnoscž šo w jich wuraznych (ausdrucksvoll) wobliczach wotwobrašwafche.

— Še wšcho prawje hotowe? woprašča šo knjas. Ale jeho praščenje bu š nowa pohkuščene š wołanjami:

— Žiwio, knjaže Nikolo!

Wón nimo žykeho rjada wójsta jěchafche. Tam wójwody radu škladowachu a nětajki wukaš pišachu. Knjas šasta, šlěšy š konja, ščajny šebi cžaptu a pošchizjowa šo pobožnje. Šo jeho pšchikladže pocžachu šo šchizjowacž wójwody, ša nimi družiny. Našta cžezka, cžwėlowaza, šnjemėrjowaza cžiščina, žyke wójsto hjes šwuka šteješche a wotčžakowafche.

— Woni du, woni du! šo pol šceptajo po rjadach rošnješe. Ša jenej ščžėnu prješěškich hór, hiščcže jara wyšoko, pošafowachu šo Turkojo, kaž by ščėry had šělš po šchitwišnych dróhi, šo pšchėzo bóle a bóle roščžahowajo, na šłonzu šo bñšchcžo š woržłowej šerščėžinu šchytkow (bajonettom).

— Do přėdka, bratija! š Bohom! ša cžestny šchiz! šchitny knjas Nikolaj, a na konja štocžiwšchi jěchafche do přėdka, pšchėcžahnywšchi cžicho šo hibaze rjady šwojich wójštow.

— Do přėdka, bratija! do přėdka!

(Potracžowanje.)

Swėtne podawki.

Němske khėžorstwo. W Reichenawje dwaj Wišhoffez bratraj hižom 50 lėt jako džėlaczerzej w jenej tamniščej žyhelniczi džėlataj. Ministerstwo šnucškomnych naležnosčžow je kóždemu wot njeju teho dla wulku šlėbornu medaillu „ša šwėrnoscž w džėle“ špožcžiko a ju jimaj wóndano pšches žitawšeho hamiškeho hetmana knjesa š Žahn pšchepodacž dało.

Ministerstwo šnucškomnych naležnosčžow je mēcže žiwych koloradškich brukow a jich ješkow atd. pšchi šchtrašje wot 150 markow šafafako, dofelž mohł šo hewaf tutón bruk dale plahowacž a wulku šchłodu nacžinicž.

Kral Albert je šo na něotre dny na hrodžit Rehefeld podaf a šo tam najšferje na hoitwje wobdžėli, pšchetož w Šafškej šo džėnša 1. septembra hoitwa wotewri.

Šjatt rano je šo wón š pryzom Turjom pšches Chemniž do Geithajna podaf, šo bñšchaj tam ešferžizijam wójsta pšchitomnaj byłoj.

W Draždžanach šmėje wutoru, 4. septembra, popołdnju 1/24 hodžinow šafške hłowne biblište towarštwo šwój lėtny šwjedžen w jenej tamniščej žyrłwi, a 5. septembra tam šafške hłowne mišionšte towarštwo šwój lėtny šwjedžen wotdžerži.

W Nowym Ščėrachowje šu šo 23. augusta dopołdnja twarjenja šahrodnička Franza Šanjela a khėžkarja Rafelda wotpalite.

W Šsmorkowje 17. augusta bñšst do jeneho twarjenja komarja Šchneidera dyri, njeje paš je jara wobšchłodžil.

W Wištopizach (Wišchheim) pola Kamježa sta šo 20. augusta to nješbože, šo bu kublet Anders wot fóry žita pšchėjėdženy a pšches to taš wobšchłodženy, šo dñrbješche našajtra wumrjecž. Wón šawostaji šchėšč džėcži.

Š Barlina pišaja, šo je němste knježerstwo na turkowske mišisterstwo pišmo poškalo, w kotrymž šo na to wobcžėžuje, šo Turkojo taš mjenowanu genšstu kowenziju njedžerža. W tutej konwenziji je mjenužy wot europiškich wjerchow wucžinjene, šo we wójniškim cžafu nješpšcheczel ranjenych wojašow, kiž na bitwiščcžu leža, kónzowacž nješmjje, dale je postajene, šo šo žanemu wojerštemu lėkarzej a jeho pomoznikam žana šchitwoda štačž nješmjje, šo ma šo kóždy krajny wobhydłė kiž šo š mėrom šadžerži, na pošoj wostajicž, atd. Tutu konwenziju abo tuto wucžinjjenje šu němsti, ruski, awštriski a tehdomny šranzowški khėžor, jendželšta kralowa, italški kral a tež drusy kralojo podpíšali a šłoncžnje tež turkowski šultan prošchėšche, šo by pšchitupicž šmėł, šchtož bu jemu tež dowolene. Němski khėžor, tehdy hiščcže jenož pruški kral, je tu konwenziju š tutymi šłowami podpíšaf:

„Duž šmy tule konwenziju pšchitpšnali, wobtwjerdžili a podpíšali, kaž ju š tutym ša naš a našchich našlėdnikow pšchitpšnawamy, wobtwjerdžamy a podpíšujemy, pšchi našchim kralowškim šłowje šlubjo, šo wšchė jeje postajenja dopjelnicž damy, pšchėcžiwio škutkowycž njebudžemy a tež nješchitšwolimy, šo by šo pšchėcžiwio nje š skutkowalo.

Š tuteho podpíšma je widžecž, šo nėtčžički němški khėžor na tule konwenziju wulku wažnosčž kladže a šo šebi žada, šo by jeje postajenja kóžde wójsto džeržakto, kaž šu to europišžy wjerchwojo podpíšali. Duž je jeho to jara šamjeršako, jako je š pišmow němškich ofšizjerow a němškich konsulow, w Turkowskej pšchėbhwazych, šhoniš, šo šo turkowsžy wojazy wo genšstu konwenziju ani proščka nještaraja, teho dla ranjenych, na bitwiščcžu ležazych ruskich wojašow kónzuja, jim hłowy, nošy atd. wotrėšuja, wojerškich lėkarjow, jich pomoznikow a nošerjow ranjenych šafšėłuja, šchėščėžijanskich wobhydlerjow pšchėščėhaja a kónzuja, jich wšy wurubjeja a wutupejeja atd.

Wón je teho dla, kaž horka špomnichmy, pšchėcžiwio tajštemu šafhadženju protest šapoložil a turkowsštemu mišisterštwu šwój pošrót wuprašil a je tutón tež awštriski khėžor podpíšaf, kaž tež šranzowške a jendželške knježerstwo. Turkowski šultan je na to wotmolwił, šo postajenja genššfejje konwenzije rucže do turkowsškej rycže pšchėłozicž a potom turkowsštemu wójštu š wjedženju da, š tej pšchitafšnju, šo by šo tuto po tutych postajenjach šadžeržalo. Ale hacž dotal wo tym hiščcže nicžo widžecž njeje. Turkojo po šwojim dotalnym wašchnju dale šafhadžeja. Šo tež žadny džiw njeje. Šajkiž paštyr, tajše šadko. Šdyž paštyr šranjenja hlada, dha šruwy a woły tež na žufe pola šhodža, a hdyž šultan, kiž je konwenziju podpíšaf, jeje postajenjow šedžbu nima, dha je jeho wojazy hafle taš prawje njedžerža.

A šo paš by turkowske mišisterstwo šafhadženje šwojich wojašow nětaš šafhadkowalo, dha wone š najmjėnšcha kóždy tydžen jenu powješcž do šwėta wutubi, šo šu Rušwojo tež turkowskich jatych kónzowali, wobhydlerjow pšchėščėhali a jich domy špalili. Š wopřėdka cži lubjerad tajšim šžam wėrjachu, kotšiz Rušow šnjelcž

njemóža, jako Zendzenjo, awstrijszy a s džela tež nětotši drush Němzy atd., ale posdžišcho, jako šo tón a tamón ja šwědkami a dopokasmani prafšejshe, dha turkowske ministerstwo kóždy ras wotmolwi, so wjchať šwědkow nima, ale so je šo tola w Konstantinoplu tať powjedako. Duž šo rošomny šwět tajkim bladami nětko jenož šmėje, wošebje tež po tym, jako šu wěry hódni Zendzelczenjo, kiž Rušow tola na žane wašajnje njelubuja, wobšwědcžili, so šu rycze turkowskeho ministra lute kžě a so rušzy wojazy turkowskich ranjenych njekónzujaja, ale jich wjele wjazzy šwojim lětarjam pschinoschujaja a do šwojich hospitalow horje bjeru, a s turkowskimi wobdlerjemi pěknje wobšhadžujaja atd.

Wjěťch Bismarck je šo do gasteinskich kupjel podać a tam nětotre njedžele wostanje.

Awstria. Prjedy rěkašče, so awstriske wójsko Šserbiju wobšhadži, je-li so šo šerbski wjěťch se šwojim wójskom na wójnje wobdžěli; nětko pak je awstriske knježerstwo prajiko, so ničžo pschecziwo temu nima, hdyž Šserbja s Turkami wojujaja, jeno so to šami sežinja a niž w šjenocženstwie s ruškim wójskom.

Rušowška. Šacž rnnje ruškemu luděj lubo hycž njemóže, hdyž widži, so šo ruškemu wójsku w Turkowskej w pošlenšichim cžašu tať prawje njeschlacheži, dha wón tola pschi tym twjerdže stejo wostawa, so chze tež dale lubjerad ludži a pjenješ na to wažicž, jenož so by šo Turka porašyl a šo tať turkowskim kšchesežijanam wumóženje dostaťo. Kóždy džen w ruškich nowinach žyke stromy namaťamy, hdyž šo šapiski wošjewujaja, šchtó je pak kžěžorej k wójnunwjedženju pjenješy darik. My chzemy teho dla jenož nětotre pschickady dacž. W nowinach „Ruški Mir“ cž. 218 bjes družim steji, so kžěžorej darichu: hrabja Orłow-Damydow 12,000 rublow, hrabinka Stenboč-Zermor 50,000 rublow, wofogdšte semstwo (to je šastupještvo tamnišcheho wofrješa) 15000 r., nowowusenšte semstwo 10,000 r., moškowski pschekupž Ušacžew 1000 r., wješ Zarjew 719 r., wješ Bjatinsk 46, židži w Šjadjacžu 510 r., Kirgijowo šnutškomneje hórdu (w astrachanskaj guberniji) 10,000 r., atd.

A jako wóndano kžěžorška wufajnja wuńdže, so ma přenje wotdželenje rezervistow pod brón stupicž, dha šo tejtšo starych wojakow dobrowolnje k temu czišchčeshe, so je psches pošojžu rezervy doma wostacž mohťo. Tať pišajaja našpominjene nowiny „Ruški Mir“, so je šo s dweju džělbow města Moskwy 19. a 21. augusta 461 rezervistow stojicž měťo. Wšchitzy šu tež pschichšli, ale hišchče wjele wjazzy stromych a kmanych dobrowolnikow, tať so bychu wšchitzy rezervistowo domoj hičž mohťi. To je tež 354 rezervistow sežiniťo, 107 tyč šamych pak rjekny, so wot šwojeho prawa njepušchčaja a so chzedža teho dla pod brón stupicž.

Ze Serbow.

Š Dubrawki. Šchtwórtk, 24. augusta, pschipošdnju w domškich tudomneho kžěžnifa Šandrija Michalka woheń wudyril a je s kruwaťnju a drjewjenjom do procha a popjela pschewobroczi. Teho runja wotpalichu šo twarjenja šahrodniťa Korle Moriza Šoban je, šahrodniťa Šurja Wjeńka, kžěžťarki wudowoy Karoliny Šrošowe je a kžěžnifa Augusta Šurka. Kať je woheń wušchoť, njeye šnate; wot wotpalenych žadyn šwój mobiliat šawěšcženy njeměšche, duž šu jara wjele šchťodowali.

Wójnšte powjeseče.

Ruške wójsko je w šwojim cžašu šchiptowski, psches balkanske hory wjedžazy pschekhód wobšhadžito. Ruške hłowne wójsko steji

w tu stromu Balkana a s jeneho boťa Rušow steja Turkojo pod Dšman-pašchu, s družeho pak pod Mehemed-Šli-pašchu a s wobeju boťow na hłowne ruše wójsko nadpady cžinichu, so byšchtej je pschecrašyťoj a šo tať do jeneho wójska šjenocžitoj. To pak šo jim radžito njeje.

Duž je Sulejman-pašcha porucžnosčž dostať, so by Rušow se šchiptowskiho pschekhoda wubiť a tať k temu pomhať, so byšchťaj šo niž jenož Dšman a Mehemed-Šli, ale tež wón šam s tutymaj šjenocžicž mohť. Šeli by šo to radžito, by to ša Rušow jara štrašchne byťo a woni šo teho dla w šchiptowskim pschekhódže hižom 9 dnjom kať lawy wobaraja.

Sulejman teho dla 19. augusta s wulkej možu pschiczeže a počžinašče 21. augusta na Rušow, w šchiptowskim pschekhódže stejazyč, nadpady cžinicž. Šči jeho wotrashchju, ale našajtra wón počžaje se wšchěm gwałtom šchtórmowacž a šchtórmowashe tši dny ša šobu, rano wot 3 hodžin hačž do 10 hodžin wjecžor, pschezo nowych wuwotpočžowanych wojakow do bitwy sečželo. Ale Rušoj, hačž runje šłabi a nimale tute tši dny žyke bjes jedže a picža, Turkow wotbichu a jim hišchče dwě kanonje wšachu. Tola běchu pschi tym pošojžu ludži šhubili a budžichu najšterje cžěťacž dyrbjeli, hdy budžichu šahe doščž pomoz njedostali.

Prěni, kiž k pomozy pschidžechu, běchu tšěly (šchitkejo) a to džitwne doščž na konjach, pschetož kofakowo běchu jim šwoje konje dali, so bychu špěšchnišcho do přědka pschichšli. Ruša bě wulka, pschetož Turkojo s tšjoch stromow pschezo bliže šchtórmowachu, tšěly šo teho dla s tymi wojakami, kiž ša nimi pschithadžachu, na prawe a lěwe turkowske kšchidko walichu a tutych, kiž tajki nadpad wjazzy njewotčžawachu, šbožomnje wotbichu. Šotom šu Turkojo wšchědnje šchtórmowali, ale ničžo dohnyli njejšu a tež šnadž nětko ničžo wjazzy njedobudža. Pošlenju powjesečž mamy wot šchtwórtka, 29. augusta, kotraž powjeda, so Turkojo počžinaja s wojowanjom šastawacž, dokeť šu Rušoj s kóždydym dnjom šchylnišchi.

Rušoj šu na 10,000 mormych a ranjenych šhubili a Turkojo psches 20,000. Ruški general Dorožinski je mormy, general Dragomirov ranjeny.

Tať to jendželški offizier Forbes wopišuje.

Šserbski wjěťch je 40,000 mužij pod brón powoľak a bóršy na Turkow počžehnje, rumunške wójsko tež psches Donawu na nich dže.

P ř i l o p k.

* W Šiskopizach a wofolnosčži je 17. augusta dwoje krupobicže pošnym šfodam wulku šchťodu nacžinikó. Štyšť je do nětotrych dubow dyril a tute rošchčžepil.

* Š Altenwórtša pschi Donawje pišajaja: Šchi njewjedru 16. augusta bušchťaj na jenej kóžji, kotraž bě tam wulkeho wětra dla šastaka, dwaj kóžžniťaj wot Božeho njewjedra šaraženaj. Najdžitwnišche pschi tutej škladnosčži je, so jedyn kóžžniť, kotryž pschi njewjedrje šřjedža wobeju wot btyška šaraženeju šedžeshe, žyke njewobšchťodženy wosta.

* Š Šifowa (Šlsterwerdy) pišajaja: šańdženy pjatť mėjachny tudy wulke njewjedro. Šošpochi btyšť bišeshe, tať so wobdlerjo wšchelaticž kžěžow s wódnymi kšanami na hašu běžachu w mėnjenju, so je pola šušhoda Bože njewjedro dyrilo. Tola našche měšto bje wšcheho šchťodowanja wosta, hačž rnnje je btyšť w bližšchaj wofolnosčži do wšchelaticž šchťomow a do šemje dyril. Šo wšy Šócžy, njedaloko ležazej, btyšť pošnu bróžej žiwnosčžerja Šehmanna šapali, kotremuž je šo psches to wšcho, s cžimž je šo žyke lěto

prógowal, spaliło. W tym samym czasie bu w Prischku jedyn muž, kotryž na polu řepu hysješe, je swojej kruwu wot blyška saraženy.

* W Tranoptenu njebaloto Danziga (Gbansta) dyri 9. augusta Bože njewjedro do twarjenjow kublerja Buranda a spalichu šo pschi tym 31 konjow, 14 momow a 3 čzelata. W hródži, kotraž šo s brožnju zyle spali, běše 80 fórow džeczelskeho hyna.

* Szrjedu, 28. augusta, bě jena 20 lět stara škužobna holza w Lipsku tak njekežbliwa, šo pschi šatepenju s jeneje blachoweje bleschy petroleum na drjewo, šo hižom palaze, liny. Blescha šo rozbuchny a hnydom šo drašta holzy sapali. Sejny knjes jej khwatajo k pomozy pschińdže a podužy tež płomjenja, tola wboha holza bě hižom tak wjele wopalnych ranow dostala, šo dyrhjesche šo do hojernje donjesč dacz a šda šo, šo je jejne wustrowjenje jara czežke.

* S Elbinga pišaja: Szobotu, 25. augusta, je 8. hulanski regi-

ment we wokolnošči Marienwerdera pschi manöwru došč njesboža mek. Jedyn muž šebi nobu štama, jedyn druhi hulana paš tak njesbožomnje s konja padže, šo wschitke šledowaze schwadrony psches njeho jechachu, pschi cžimž bu tak ranjeny, šo bóršy wumreje.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowška zyrkej: Korla Heinrich Pawlik, zyrubopschedawač, s Marju Augustu Pěholbez.

Křěeni:

Michałska zyrkej: Janža Madlena, Jana Pjetški, fabrickeho dželačerja w Dobruski, dž. — Emma Theresia, Bjedriča Wrobla, dželačerja na dwórniščeju a wobhdlerja pod hrodom, dž. — Ernst August, Korle Augusta Petriča, fabrickeho dželačerja a wobhdlerja na Židowje, š. — Emilia Selma, njemandž. dž. w Nadžanezac. — Gustav August, Ernsta Wylema Schtleičerja, dželačerja w Džěžnikaczach, š. — Amalia Martha, Jana Korle Wodnera, czeške a wobhdlerja na Židowje, dž. — Pawol Moriz, Wylema Juliusa Moriza Kerna, pschetupza a wobhdlerja na Židowje, š.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne sažadžowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, cžisczenje, šahnacze subnolenja atd., w Budyschinje, na šnuzsknej lawškej hašy 120 pola k. pjekarja Šlingsta. R ryczam wot 9 do 6 hodžinow.

Cžesczenym ratarjam Budyschina a wokolnošče s tutym šwoju **parnu koscžomuku** i 3, 3¹/₂—4⁰/₁₀ dušyta a 23—24⁰/₁₀ rospuščežneho šosforizkita, kaž tež wschelate **ammoniakške šuperfosfaty** atd. pod rukowanjom wopšhijecza najlěpje porucžam.

E. Altmann.

Fabrika w Ebersbachu. Šklad w Budyschinje na žitnych wifach.

Kedžbu! Kedžbu!

Schlebjerdžak (Bandwurm) s hlownu.

Šlistnje a kuki wotstroni dospołnje, bjes stracha a bolosče po nowšchim šamšnym wašchnju (tež listnje)

Richard Mohrmann w Moženje w Sakskej.

Hižom pschi 2lětnych džeczoch bjes škody k natoženju.

Najwjazny šudži czerpi na tutu njespodobnošč a šo s wjetšcha wot šekarjow jako šledawi a krměškudži šekuza.

Wěste šnanjenja tajkich parazitow šu: wotšhad na nudle abo na tyrbšowe počži podobnych štawczkow abo hewaschich watow.

Možne šnanjenja šu: šledosč woblicza, šlaby pohlad, módre tola wokoło woczow, wotebjeranje, sažwanje, štajnje pokladženy jasyk, šlabe pschetlacze jědže, bjesappetitnošč a horzy hlób, šlěbčeje haj njemožy nacž wutrobu a po wěštych jědžach, štupanje kšubusčka hacž do šhije horje, šhlniške hromadu šběženje šlěnow w hubje, kšakosč w žoždku, žaha, hušte horjestorkanje, hlownuwjerczenje, hušte hlownubolenje, njeporjadny wutšód, šwjerbjenje šadka, kólka, rjapot a žolmjate hibanja, potom šakaze, žyzate bolosče w cžrjewach, wutrobuwicze, mešpaczne njeporjadki. Mož šredk couše, granatowy korješ, šantonin a camalu dospołnje wušanta a šo lohko bjerje.

Wjele wopšhmow može šo nawjedžic.

W Budyschinje šym ja k rycžam šobotu, 1. septembra, w hoščenju „k běkemu konjei“ dopołdnja w 9 hacž do 5 hodžinow popołdnju.

R. Mohrmann.

W Zastjobju je jena kšžza je šolotowej a šadowej šahrodu, kaž tež s někotrymi kórzami pola abo tež bjes njeho bóršy na pschenajecze a je wscho dalšche cžo. 4 tam šhonicž.

W kowačni w Malešchezach je jedyn nowy šhlny dwajpschežny wóš na pschedaš.

Jena mašivna kšžza s dwěmaj kórzomaj pola je w Bonjezac se šwobodnje ruk na pschedaš.

Wšče družiny

palenja

porucža najtunišcho **destillazija**

Max Zieger

na šerbškej hašy.

Signirtintu

k zejchowanju mechow, wosowych płachtow, listow atd. kaž tež k cžornjenju kože bleschu po 30 np.

ma jenož

Heinr. Jul. Linke

na hrodowškej hašy 338.

Kanzlišku a archiwšku tintu

1 litr 60 np., 1/2 litra 35 np.,

šhulšku tintu

1 litr 40 np., 1/2 litra 25 np.

1 šhampanška blescha je šhtlečzu 50 np.

porucža jako jara płacžišny hódne

Heinr. Jul. Linke.

Džeczom šubczkowanje polóžic

Dr. Richtera subjaze šhijne šwjasyš

1 šht. 1 ml.

ma šašo na pschedaš

Heinr. Jul. Linke.

Wot najwjetšheje wažnosče ja **woczi kóždeho.** Prawdžiw a

wodžicška wot Traugotta Ehrhardta w Großbreitenbachu w Thuringškej je wot lěta 1822 šwětošlawna. Škafanja a šlacon po 1 marku poščeje mi **budyska hrodowška a rafeczanska haptyka.**

Muzia trawy.

Wutoru, 4. septembra 1877, dopołdnja w 8 godzinach, budze 60 trawa k wotawje na kufach, k majoratskemu knjejistwu w Nješwacziidle kłusczaznych, na pschedadżowanje pschedawacz.

Wumjenjenja 60 psched sapoczatkom aukzije wosjerwa.
Schromadżisna pschi parkowym moseje w Nješwacziidle.

W Nješwacziidle, 22. augusta 1877.

Grabinski lěšowy a rentski hamt.
Rentmischtr **Bretschneider.**

Nowa krupowa fabrika w Hajnizach

porucza jecznu pizu a jecznu muku w dželbach
wot i najmjenšcha 50 kilogrammow po tunich placzišnach.

Destillazja a palenzpschedawarnja

Th. Grumbta w Budyšinje

na swontnej lamstej hašy 693

porucza wšče družiny palenza niz jenož w czwizach a bleschach ale tež hnydom k wużiwanju w khlamach.

Swój wulki skład

hotoweje mužazeje drašty

porucza po najtuniškich placzišnach

H. M. Kubasch

na garbašskej hašy čzo. 432.

Skasanja po měrje 60 jara schwarnje, špěšnje a tunjo wobstaraja.

Lěkaršće roškudjenje

wo **P. Kneifelowej**

wložowej tinkturje.

Wo dokładnym wědomnostnym pruhowanju hornjeje tinkturje dyrbju ja pschipsnacze, kotrež je 60 jej wot lěkarjow a konsumentow dostało, zyle ja prawo spóšnacž, a wěrju ja, so je i tutym wubjertnym wložowym hrědkom problem rozwjasany, hubjeny wložowy sróst i nowa pošylnič, **haž plěchacžstwo wotstronicž**, jeli k hocchołki zyle wotemrjeko njejsu. Wi njeje žadyn **wložowy hrědk snaty**, w kotrymž su tak dobre a skutkowaze wulki w tak bohatej měrje šjenocžene, kaž w tejsle tinkturje, a móžu tu hamu niz jeno jako wjele do-
konjazy, spomozny, pschi tym zyle nješklódnny hrědk psche wšchitke čzerpjenja wložow a hłowjazeje kože, ale tež jako zyle **wóšebny a spodobny hrědk** k šđerženju a porjenišenju wložoweho srósta najlepje poruczič, šchtož 60 tudy po pschipskuchnosčzi a prawdže stawa. Dr. **Joh. Müller**, medizinalski radžicel w Barlinje. — Senicžki skład tejsle tinkturje ma w Budyšinje **Seinr. Jul. Lindka**, w bleschach po 1, 2 a 3 marfach.

6 wjele lět šlawnje snata **prawdziwa Ringelhardtsko-Glöcknerška žalba***) se šchtemplom: **W. Ringelhardt** a šakitanškej martu na schachtlicžkach je pruhowana a porucza 60 psche: **kosezožer, rak, karsunkel, šalsy, lišhawny, šlonoplaw, wopalenja a wosabjenja, kurjaze wofa, šahorjenja, i zyla psche wšče swontne šchodowanja, žoldkownu wološč, wicž a drjenje atd.** So by kóždy **prawdziwu** dostał, njedž šebi **Ringelhardtsko-Glöckneršku žalbu** žada, wo kotrež su **najlejšche wopisna jeje hojazeje mozy, kaž je žana druha žalba pokasacž niemóže, we wšchých haptykach wupožene.**

*) Wo 50 a 25 np. k dostacžu w budyškimaj haptykomaj, kaž tež w haptykach w **Wistopizach, Katezach, Šcherachowje, Širšfeldže, Bjernacžizach, Wóstromzu, Šerrnhucže, Neugersdorfje, Großschönawje, Nowosalzu, Seifheunersdorfje** a w fabrizy **W. Ringelhardtowej** w Gohlisu pola Lipska, Eisenbahnstr. 18.

Trawowe aukzije.

Wotawa na sprejnych kufach ryczer-
kubla Kolbiza a Schczenzy, k rafe-
czanskiemu knjejistwu kłusczazeju, budze 60
na šledowazymaj dnjomaj rano w 8
hodzinach na pschedadżowanje pscheda-
wacz:

poúndželu, 10. septembra t. l.,

w **Kolbizu**,

šapoczatk na hrodowstej kuzy;

wutoru, 11. septembra t. l.

w **Schczenzy**,

šapoczatk na mlynškej kuzy.

W **Katezach**, 29. augusta 1877.

R. Pelz, wyschšchi hajnik.

Najlejšchi šwinjazy schmazž
porucza najtunišcho

Max Zieger

na šerbškej hašy.

Rjane maše **kublo**, něhdže 30 kórzow wo-
pschijaze, blisko Budyšcina, i nowymi mašiv-
nymi twarjenjami, bjes wumjenka, i zyle
mašej rentu, je i pošnymi rjanymi žnjemi
hnydom tunjo na pschedaš. Wšcho dalsche
je šhonicž pola knihikupca **F. A. Reichela**
w Budyšinje.

Włostowahi

derje twarjene tunjo porucza

Witth. Benad, gratotowar
na jerjowej hašy 274.

Wšchitke hem kłusczaze porjedjenja,
kaž tež porjedjenje šchijazych mašchinow wón
najlejšje wobštara.

Šslušne njedostatki,

hluchosč wěščze a dospołnje šahoji, jeli
njeje pschinarodžena,

F. Kattepoel w „**Alhaus**, Westfalen."

Dinklerjowe naturške hojenje chroniškich a druhich khorosčow.

Ša podpíšany budu šobotu, 8. septembra,
w Budyšinje, w hotelu k bėtemu konju,
rano wot 9 hacž popołdnju do 5 hodžin
k rycžam. Ša hoju **wocžibolenje, hłowu-
bolenje, piši a wuhry, čzerpjenje w žoldku
(wrocženje), kojokhorosče (lišhawny), nje-
móz, rheumatismy, tajne khorosče, šalsy,
šhiju-, bróšt- a šhribjetbolenje, šymne
noši, wicž a drjenje, i zyla wšče khor-
osče, kotrež psches njeczisťosče w čžele na-
stanu, psches wotstronjenje tutych wutkow a
wóšebje psches wucžisčjenje krowje.**

Šchtwórtk, 13. septembra, budu we Wo-
jerezach w hoščženju „k czornemu mjedž-
wjedžej" (barej) k rycžam a **piatk, 14. sep-
tembra**, pať w **Katezach** w hoščženju „k
šakštemu domej."

Fr. Ph. Dinkler, naturški lěkar
w **Dražďanach**, Jacobsgasse 5, I.

Wulki dobytk wědomnosće!

Stóněžnje je šo radžilo, dotal njewuhojomnu khorosć

epilepsiju — padawu — widliščeža

pscheš hojenje, wschostronizny dopořasane a po naturje słožene, radikalnje sa žyłe žiwjenje sahnacž. Wšitizny tajny khoru njecž šo s najwjetšim dowěrženjom pod pschispomnjenjom staroby a tracža khorosće pišnje wobrocža na

C. W. Telle

Berlin, Oranienstrasse 33.

Wupschedawanje.

So bych tač rucže hacž móžno rumowač, šym
wulku džělbu płata, meter po 45 np., łohcž po 26 np.

" " " " 32 " " 18 "

" " trjenjow, " " 21 " " 12 "

" " kholowstich tkaninow, meter 61 np., łohcž 35 np.

č wupschedawanju stajik, dokelž tajku tworcu wječž njecžam.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy s napschecža pošta.

Serbske dźiwadlo.

Serbscy studentojo su wobzanknyli podpisanemu towarštwu serbske dźiwadlo poskićić a wunošk dokhodow k pjenježnej zběrce dla čišća njebo k. far. H. Seilerjowych wudželkow připołožić. Z jich dowolnosću přeprósujemy teho dla na tuto přenje zjawne serbske dźiwadlo tych čescenyh Serbow, kotrychž serbske dźiwadlo zajima a tež tych, kotřiž so žedža za zhromadnym wudawkom wudželkow našeho najslawnišeho basnjerja.

Hrać so budžetaj w sali k. hosćeńcarja Hauptmanna w Lejnje pola Khrósćic slědowacej wjeselohře:

Susodow skórzba.

Wjeselohra w 1 jednanju. Po němskim wot J. Krala.

Wosoby:

Bosćij Puzolak, } buraj.
Hanton Zadžerak, }
Lišćak, ryčnik.
Nócnny stražnik.
Pólcaj.
Rymzak, běrc.

Skutk podawa so w Budyšinje.

Kak Pětr lěkari.

Wjeselohra w 1 jednanju. Po němskim wot K. A. Fiedlerja.

Wosoby:

Doktor Rymzak.
Knjeni Wićazowa.
Hanka, jejna džowka.
Pětr, služobnik } pola Rymzaka.
Marja, hospoza }
Kobjela.
Kudžela.
Čumpjela.
Haptykařski wučobnik.

Město skutka:

Doktorowa študowanska a přijimanska stwa.

Njedzelu, 2. septembra.

Wotewrjenje kassy w 7 hodžinach. Započatk 1/8 hodžin.

Jednota,

spěwarske towarstwo w Khrósćicach.

Měšchczanska haptyka w Budyšinje

na hłownym torhosćežu

porucža č wutupjenju polnych myšči fosforpille, stajnje čzerstwe pschihotowane, koprovitriol, žyly a tolcženy.

Haptyka w Nakezach.

Žalokowy, wobžerny a wužitkowy polver sa kruny, wobžerny polver sa šwinje, salsowny polver sa konje, Dr. Kocšowy fluid psche klazanje toni, butrowy polver č polóženju butrudželanja, nervowy balsam psche rheumatismus, Dr. Whitowu woczowu wudžicžku po 25 np. a 1 m., wicžnu wotu, wicžnu papjeru, jědłojehlinowu áther, hamburgsku, dražbžansku, žitawisku, mohrenthalsku a glóčnerisku žalbu, bolosćžahanjazu džěcžazu tinkturu, fenchloměd, bróškol atd. porucža po najtunišich placžijnach w snatej dobrocži

R. Bredemann.

Časlatu schleńzu sa tyšcherjom, schpihelowu schleńzu, firniš, wschelake woliwojte barby, č wobarbjenju hotowe, murjeřske barby, lafi atd. najtunišcho

porucža **B. Hilbenz**
we Wojportku.

Cigary,

100 štuč po 12 nšl., 15 nšl., 17 nšl., 20 nšl., 25 nšl., 1 tl., 1 tl. 10 nšl., porucža jako wošebje placžisny hóbne

Max Zieger
na šerbškej hašy.

Petroleum,
šwěcženje,
bomjel,
firniš,
fischtbran

porucža najtunišcho

Max Zieger
na šerbškej hašy.

Kiřalospirit, winowe kiřalo

porucža najtunišcho

Max Zieger
na šerbškej hašy.

Košowany štwjelzowy abo njetrjenny len,

kaž tež wutrjenny len kupuje po kóždej džěl-
bje mechaniska džělopschadownja w Hajnizach.

Měšchczanska haptyka w Budyšinje

kupuje

šporuschč a žolty wóšč.

We wudawarńi „Serbskich Nowin“ je
 ja 15 nr. dostacę:

Bredigt

zum
 Missionsfeste in der Kirche zu Alix

Montag, am 2. Juli 1877,
 als am Feste Mariä Heimsuchung.

Gehalten von
 A. Kubik, Pfarrer in Wilthen.

Der Ertrag ist für die Mission bestimmt.

Wotawa, kotraž hišćeje na mojej wot-
 najatej luzy pola Hornjeje Riny steji, je na
 pschedań. **L. Gobjan**, czešliski mištr.

Hermank a skótne wiki w Suczinje

njebudža 6. septembra, ale směja šo

1. oktobra.

Satnik, gmejnski přjódštejer.

Porschiške towarstwo czešuje wuškuzenjch wojakow

směje njeđzela, 2. septembra, w Porschizach
 šromadźisnu, na kotruž pscheproschuje
Zakka, přjódštejer.

Kredzbu!

Zutse, njeđzela, **Kobachwutulenje**
 w **Sšowrjeczach**. **Freund.**

Knjezej **Dr. Ehrhardtej**. Š wulkim
 dzakom! Za hym Waschu **Dr. Wšitowu**
 woczjowu wozdžicku hižom wjazy kročj na-
 kožik a je mi wona dobru službu wopokasala,
 duž prošću Waš (Stakanje). Mannheim,
 20. sept. 1875. Helene Vogelgefang, direktorka
 realneho gymnastija. Dale: Radlubje wob-
 šwědčam, šo je moje džěčo wot **satraschneje**
woczibolofcze psches Waschu **Dr. Wšitowu**
wozdžicku nimale wumožene a praju Wam
najwutrobnišči dzak. Landenhausen, 16.
 septembra 1875. Barbara Schad. Dale:
 Někhdže psched 2 lětomaj hym Waschu **Dr.**
Wšitowu wozdžicku nałożik a je wona
 mojej žonje a wšelakim druhim woczihornym
dobru službu czinika. Lauenburg a. E.,
 8. sept. 1875. F. Sohanfen.

Wytaja šo k nowemu lětu ja tudomnu a
 dalschu stronu skótne hospořy, wulke, domske
 a hródžne dzowki pschi wyškokej šdže psches
 pschistajazu žonu **Heinoldowu**
 w Budyščinje.

Zena ródna pilna **holza** se wšy, kotraž
 je hižom služika a kóžde džěto swolnimoje
 czini, šo k 1. oktobra t. l. do služby pyta.
 Samokwjenje ma šo stacę
na hrodowskej hašy č. 164
 w khlamach.

Tež šo tam jedyn trjebany, ale hišćeje
 dobry **toprowy totoł** lupi.

Jedyn schuleť rataršćeje schule namata
 pětne wobhydjenje š zyrobu pola **G. Rau-**
mannu, samkaršćeho mištra na šufelšćej
 hašy 676.

K narodnemu dnju

lubeju staršćeju

Jurja Beschawh a jeho mandželšćeje

w Nješwaczidle,
 džen 28. augusta 1877.

Džen narodny Wam sesthadža
 A Waju rjenje šwjećela;
 D wutroba šwal jeho.
 Wóh je we Waju žiwjenju
 Wšach stajnje pomhal š lubošću,
 Waj' wumohl wot wšoh' šleho.

Dych lětow šchěšć a šchyrzeczi
 Ze dokonjane na semu
 We potuju a měrje;
 Njeh Waju dale pschewodža
 Ta Woža wótžna dobrota
 We njehablazej wěrje.

Haj, luby nano, š lubošću
 Ja dženka š Wam šo pschibližu,
 Wam pschēju dobre šbože:
 Wóh chžyl Wam hišćeje dohšo dacę
 Dniów dobrych wjele wohladacę,
 A wuzičę štowo Wože.

Wóh luby Knjes Waš postaji
 We žiwjenju ja nana mi,
 So byč byl njeshubjenn,
 A psches Waš stajnje š lubošću
 Šnym dzeržany ja k šchěšćanstwu,
 Wot šleho wotwjedženn.

Wóh budže Wam to šarunacę,
 Šdžyž junu psched nim budža stacę
 Čži, kotřiz šo još' boja;
 A kiz po jeho šlowje šu
 Tu stajnje šchli we žiwjenju,
 Dych Wóh tež tehdy wola.

A nětko, lubej staršćej, Waš
 Šsnadž lěša docęata tón čas:
 Šwaf šleborny šo bliži.
 Wóš staj we šwjatym mandželštwi
 Dych lětow pschjadwazeczi
 Tu šhodžili po šlubi.

Njeh wutroba šo džatuje
 Tom' Knjezej, kotřiz šmilny je
 A kiz wšcho derje wozdži:
 Wóh je, kiz wšchito šapocęnje
 A tež wšcho derje wumjedže,
 Trócht do wutrobny pšodži.

Waju hyn
Jan Strawš w Čahowje.

Wutrobny dzak.

Ššo wrócziwšči wot rowa našćeje, po nimale
 ššinjedželštim czeškim czešpjenju 22. augusta rano
 1/49 hodžinow wot naš šo minjenje dobreje, lubeje
 maczerje, wudowny

Gertrudy Kahloweje,

rodženeje Melđizj š Budyšćinka,

czujemy šo nuczeni, wšchitim pschěčelam, šnatym
 a šušhodam najwutrobnišči dzak wuprajicę š wšchu
 pschěčelniwocę a lubošć, jej pschi žiwjenju wopo-
 kasanu, ja lubošćiwne dželbranje, ja kwětkowu pychu
 a ja pschewodženje k pošlenjej šwarnej komorzy.

Wošebje džatujemy šo knjezej ratarzej **Něšbarkej**
 ja wospjetowane wopuhty a wopokasane dželbranje
 pschi šhorocęi njebočizčeteje, kaž tež ja trócht polne,
 pschi šhorowanju rycęane štowa.

W **Dražďžanach**, **Blasewišu**, **Šoster-**
wišu, 30. augusta 1877.

Šrudni šawostajeni.

Palma měra na row

njebo

Marije Benadžicę

še Čahorja,

wumrje 6. julija 1877.

Dha špi nětk, luba Marija,
 Špi derje w šhlódnym rowje,
 Šacę k žiwjenju Wóh šawola
 To cęžto na kerchowje.
 Ta twoja duscha je paš šchla
 Tam horje domoj do nješja
 Š tom lubom' Šwumožničej.
 Na šchěštm dnju toš' julija
 Ty psches šmjercę wotšal džěšće,
 Šdžyž přjedh, — luba Marija —
 Tu šši dnj šhora běšće
 A we šmjerczi šo džěšće
 Wot luboš' nana — maczerje
 Dweje šotrow, — šchtrjoch bratrow.
 Ty bě tym staršćim pošlušćna,
 Šich šwěru lubowajšće,
 Šdžyž šchulski cęaš šo dokonja,
 Tež pschi nič šwofšlawajšće
 A we fabrizy džěšće,
 Šdžęž šterje troškil warby je,
 Šacę drušy ludžo dabža.

Ty špravna, šwěrna, pobóžna
 Žno wot mlodošće běšće
 A lubowajšće Ješuša:
 Duž wón tež rady chžyšće
 Čže šaje přecęž wšacę je šwěta,
 Šo by ty — jeho njewjesta
 Tam w nješju pschi nim byta.

Ty kežejšće kaž rózicęka
 Tu trótki cęaš na šwěčje,
 Šmjercę paš cęe šaje wotwola
 We woshomnatym lěčje,
 Haj, špravne dusče pobóžne
 Te, te našč šbóžnik lubuje
 A šaje wojnje k šebi.

Ty lubowajšće Woži dom
 Šon wopřtwajšće šwěru,
 Wšches špěwanje a š modlenjom
 Ššej pošhlnejšće wěru;
 Ty bě šo šwětej wotřelka,
 Kiz š kóždym žort a šměchi ma,
 Kiz njecęini wšcho šobu.

Těšt cęělny bě ty š šhěrlušča
 Ššej šama wušwolita
 A na puč horje do nješja
 Ššo š nim tež pošhlnila.
 Duž w šmjerczi wocęi šandželi
 W tej rjanej wěšte nadžiji,
 Šo š hnady šbóžna budžęšć.

Ty lubym staršćim pschiwolašć
 Š thyč nješęj nětko dele,
 A bratram, šotram prajicę dašć,
 Šo je tam šępje wjele,
 Šo wot tebe a twoje dla
 Ššo dale cudžicę njedyrbja,
 Šo je cęi jara derje.

Ty nětk na nowym kerchowu
 Tam špičy we Budeštez
 Šdžęž k cęęczi tež š polawnami —
 (Kaž nješ' to hewat pschězy),
 Čži šhěrlušča hlóš pštachu,
 Čže mlodži hólzy njeshychu
 A hólzy pschewodžachu.

Dha špi nětk derje, Marija!
 To cęžto w šhlódnym rowje
 Šacę pošhleni džęi šahwita,
 Šdžęž Wóh po šwójim šlowje
 Čže š rowa jašo wubudži
 A naš wšchěch š tobu šednoczi
 Šacę do wěcznošće. Šamen.

J. L.

(psches **P. Mlónka**.)

Stwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z prinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
K óžde čisto plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 36.

Sobotu, 8. septembra

1877.

Dwě džěsći, kotrejž dźetaj do njebjěš.

(Potracžowanje.)

Wobej džěsći křwatašchtej potom do komory, tn sawali Marja bratřika tak derje hačž móžesche, wobwali šebi rubiščo wočoło hłowy a nětk čžehnišchtej s měrom s pošlenju won, — ničtón jeju nje-
přny — a bžeschtej psches polo, pschezo dale k lěšej, kiž tam
psched nimaj ležesche. S wopředka wscho derje džěšče; kať bšchtej
tola wobej wješelej, so bšchtej tej škej žonje čžetnylej. Wješelej
bžeschtej kšetry kruč a ničtón jeju njesetka, duž tež jeju ničtón šašo
šobu domoj wsacž njemóžesche. Ale nětk poča Janť skoržicž, wón
bš hšódnj; Marfa bš na to myšlila a šebi nětotre jabłuka do šaka
tyška. Nětk bšchtej na dróhu pschisšchtej. „Hłaj, Šanko, tu mašč
jabłuka“, a duž jo psched nim do předka čžišny, a hšyž bš jo
Šanť došahnył, kuli jo šašo do předka; potom haťle šmėdžišče jo
Šanť šjěsč. Tak dha bšchtej kšetry kruč do předka pschisšchtej,
nětk pať jimaj poča šyma byčž. Šanť wošta s měrom stejo, poča
płakacž a praji, so wjazy dale njemóže. Marfa jemu špšly šetrě.
„Šeno njeplacžkaj, Šanko, nětk šmój bóršy w njebjěšach“, a duž
wočoło šo hladašche, hačž nještej skoro pola lěša. Pola lěša drje
bšchtej; tón hiščeže čžornišči wonhladašche, hačž přjedy, wot
njebjěš bš mało widžecž; njebjšo bš runje tak wyšoke, kať hewať,
a nětk šo wječžor s wozu bližesche. Marja widžesche, so tu dróha
kšchwišnu čžini, na wuštym pučžiku móžeschtej rucžiščo do lěša
pschicž, duž šo na njón poda, Šanka wjedžesche ša ruku, trošcto-
wasche jeho, powjedasche jemu, so budžetaj nětko skoro w njebjěšach,
a kať šmėjetaj šo tam dobro; kať džěšchtej pschezo dale. Nětk
poča čžmicžkacž a bu pschezo čžmowiščo, Šanť skoržesche, so je
hšódnj, so je jemu šyma a so dale njemóže. Tež Marja skoro
wjazy dale njemóžesche, ale nješmėdžesche ničžo prajicž, dyrhjesche
jeno pschezo Šanťej pschirycžowacž. „Ně, Šanko, šynycž šo nje-
šmėšch, hewať budže čžišče čžma, přjedy hačž tam dóndžemój,
ně, Šanko, budž jeno prawje duščny, pětny hšóčč, ja čžzu potom
manžy powjedacž, kať pětny šy byl.“

Ale nětk šo Marja šama naštróža, jaťo bu čžma, a ani lěš,
ani njebjšo wjazy njewidžesche. Tu a tam škyšeschtaj šwony
s blisšich wšów; te na Wožu nóz ludži wołachu a w Wožich domach
špěwachu wo Wožim džěčžu:

Wón dženša durje wotewri k tem' raju Wožemu.

Tón šerub psched nim nještaj: Čžesčž Wožu šamemu.

Tam lubemu šbožnikaj, kiž bš ša naš do šwěta pschisščoť, džatne
a křwalobne špěwy špěwachu, — ale tej wobojaj džěšče tam wonkach
na polu nješkyšeschtej a njewjedžeschtej ničžo wo tym. Šo je
tež ša njeju njebjšo wotewřene, to wěrjeschtej; teho pať, kiž bš jo
jimaj wotewřil, nješnajeschtej. Ale wón jeju šnajesche, wón bš tež
jeju pschi jeju mjenje šawoťak, wonej bšchtej jeho, a tón šwěrnj
knejš šefuš mějesche s nimaj myšle mēra; wón čžyšče jeju k nje-

bššam domjesčž, ale na hinašchim pučžu, hačž na tym, kotryž
bšchtej šebi džěšče wuštowitej.

Šłakatej, špróžnej, šmjerskej tam wobej štejeschtej, — Marja
šo hižom poča kacž — njebudžesche lěpje byťo, hšy budžeschtej
radščo pola škeje žony woštalej? Tam mějeschtej tola někaťki
kryw wysche šo, tu — Marja wočoło šo hladašche — ani hšwě-
ščička šo džensha njepokafa na šamrócženyj njebjšo. Ale tam —
hłaj, tamle šo šwěcži njedaloko šwěža, pschezo šwětlischo šo šwěcži,
to je škoro, kať by ta šwěža džěščežomaj kawała — hlej, wschě
woťna šu šwětkle.

„Šanko, hladať, hladať, tamle je šwěža, čžzemój tam doběžecž,
pój, to je blisťo, ach Šanko, hšy byčž jeno čže njesčž moťka.“

Marja štejesche pschi šwojim bratřej, šetrěwasche jemu jeho
špšly, pokasowasche jemu pschezo tu kšžy a čžehnišče jeho ša
šobu dale. Šanť tež šwětkosčž widžesche a štušasche kručže dale.
Š wulkemu šbožu pučž njebš daloti, bóršy štejeschtej pschi maťym
domje, hšžž s woťnow šwětkla šwětkosčž škhadžesche. Trochu jara
bojasna štejesche Marja pschi kšžnych durjach, duž poš šaschčowka.
Šanť wóšje šakšchicža a ša maťu křwilu buchu durje wotewřene.
Šnydom wotčžini knjeni štwine durje a šo woprašča:

„Ščtó tu je?“

„D, knjeni doťorka, dwě na pól šmjerskej džěšče“, wot-
mołwi džówka.

„Šschistuptej jenož bliže“, praji knjeni pschecželniwa a wje-
džišče jeju dó štwy, s kotrežž tajka šwětkosčž wuštadžesche.

Haj, tu bš wscho šwětkle, so móžeschtej wocži lědom šwětkosčž
wutracž. Šsrjedž štwy štejesche wulki, šeleny hodowny ščtom,
wuděbjeny s wjele šwěcžkami, zotowome kufki tam njewišachu, ale
tu a tam jandželki se šelenymi haťožkami, w bšej drašče a se što-
tymi kšchidkami, kať bychu kóždemu, kiž do štwy šastupi, wješeľu
powjesčž pschiwotacž čžyľe. Ššchi ščženje bšchu maťe byrgle, na
kotrychž jedyn muž hrajesche, wočoło njeho štejachu nětotre maťe
džěčžatka s róžojtymi ližami a wschitžy špěwachu:

Čžicha nóz, šwjata nóz!
Šschitko spi, Woža móž
Šjewi w hšóđzi šo; šefušo ty,
Budž nam wutrobne powitany,
Spi w žłobiku, spi!

Ššchepotajšo štejeschtaj Šanť a Marfa pschi durjach. Šanť bš
kať poduščeny, čžinjesche hiščeže junťróčž tať wulkej wocži, kať
hewať, Marja štykny nutrnje šwojej ruzy, — bš dha nětk tež
wščeže w njebjšo, rješiščo tam tola tež njemóžesche byčž. Ššchecžel-
niwa blěda knjeni hladašche se želniwosčžu na wobej maťej
šmjerskej šyrotžy. Nětk bš kščrlušch wuštewany, knješ pschistupi
k džěščežomaj a šo prašchesche: „Džěšče, ščtó dha wój štej a ščto
přtatej?“

„Mój chcemój do njebieš“, wotmolwi Maria, „duž smój taš daloko šchłój, so bychmój jo namakalój. Njeje wěrnó, tu šu njebieša?“ pšchistaji kaž by kufš w hrošy była.

„To chyzł Wóh spožćizć“, praji na to knjes, knjeni paš sežeže džěščzi k šebi: „Wójtej, džěščzi, wohrjejtej šo; ja chzu wamaj něščto czopke jěščz dacž a potom mi dale powjedajtej.“ A něšt jimaj rubička wotwajša, dowjedže jeju k czopłym kšachlam, da jimaj kšosej, pomasfu a tyfanž. Šank da šebi derje seššodžicž, bė jara k potjom a wěrješče, so je něšt w njebiešach. Marka njebė teho zyle wěšta, wona hladašče po khwili wokoło šo, hacž macžet njewuhlada a woprašča šo na to bojašnje, hacž tu jeje mama njeje?

„Powjedaj wščať mi wo twojej macžeri“, prošesče knjeni; Marka šo na knjeniny klin slehny a powjedasče, so je jeje macž do njebieš šchła a jej prajika, so dyrbi tam tež pšchińcž a Šanka šobu pšchuwjesčž; kaš je potom k tej stej žonje pšchischła, a so stej džěnša do njebieš chyzłój a tam chyzłój nutššancž, hdžez je njebjo taš niske, a so staj potom šem pšchischłój, — „ale smój dha mój tež něšt w njebju a smēmój tu wostacž? a hdže dha je našča mamka?“

Wšchitžy bėchju wot tuteho powjedanja hncuzi a spodzjwachu šo nad tym, šchtož bėchju šklyšcheli. „Wóh tón Knjes czi nowu macžet da“, praji knjeni k czicha, „ale něšt džitaj spinkacž, hlaj, twój bratšik je hžjom wušnył.“ Šwólniwje daschtej šo džěščzi do drugeje jštwy dowjesčž, knjeni jeju wušlėka; duž bušchtej do bėkeho kóžka položenej, Marka njechasče wot Šanka prjecž, knjeni wokošča džěščzi a šcheptny k czicha: „Wój staj njebjo pytalój, wój dyrbitaj jo tež namakacž.“ „Kiž mje šahe pytaju, namakaju mje“, praji tón Knjes; „tajšim škufča Wože kralestwo.“ — A taš něšt džěščzi ležeschtej, k mehtim wodžecžom wodžetej, k pšchibocžneje jštwy klinčachu czicho šynki špėwa hacž k nimaj, hodowny šchtom a wšchė te jan- dželki na nim jimaj pšched woczomaj sešhravachu, haj, něšt bėšchtej w nebju, — špróžnej woczji šo šańdželischtej, ale něšt mešeschtej lubošny šón, hdžez šo jimaj džijesče wo njebieškej wješelosczi a radoščzi; šchtož bėšchtej tón džěn šhonikej, to jimaj wó šnje kaž pšchekrašnjene pšched woczomaj stejesče. (Poštracžowanje.)

Dužša bitwa.

(Po powjedanju Milošča Pietkowicža.)

(Poštracžowanje.)

We šlubofim mjelczenju, k wažnej krocželu wustupichu Čžornohórzny k dužškeje wušcziny. Přeni jich rjad šo rošwi, tšělby pšched šobu pošbėnjene. Wšchėch woczji bėšchtej se žadniwym napinanjom na pódusch stakly škoženej, ša kotrejž dyrbjachu Turkojo wustupicž. Woni šo dołho njepokasachu. Šlej tu šchczerkny jednory wuššěl, módry dymczš pokasa šo ša škaťu. Šowle šu, šowle . . . Turkojo pšchibėžachu w njeporjadnej czřjódže won a roššhpachu šo na pódusch hory. Mała dalotosčž džěšesče jich wot Čžornohórzow: bješwoczža móžachu špóšnacž. Šswoje kanony bėchju Turkojo w horach wostajili, šo nadžijo, šo budža, sechze-li Allah, pšched Čžornohórzami zosacž dyrbjecž, a potom woni na šakit šwoju artilleriju wustaja. Na dobo, kaž budžišče taš šryczane było, k wobejju štron šalwa wrještny, a škufka módra a czermjena urócžel wobej wóššžy šakry. Na wokomik šo ničžo nješibašče. Šsklyšchachu šo jenož šczėnjene štony ranjenyč, kiž bėchju panyli a na štronu šalėšli wot wojowazyč rjadow. Čžornohórzny dachu druhu šalwu, a praškot a wrještot tšělbow šo k wobejju štronow šapoczža. Wołanja kommandy, štony ranjenyč, hrimot hórškeho wothłosa (echo), rėdke a hrube wuššanje cžěžkich kanonow, kiž w horach hrimasče, —

wšcho šo do njerošdžėlneho howrjenja šjenoczji, šřjedž kotrehož šo ludžo mjetachu, kaž wo šnje nohi k jeneho měšta na druge šbėhachu, paš krocžel do přėdka, paš šašo do šady štupajo, šo šakopnywšchi jedny pšches drugeho pšchestupajo, padajo a njewjedžo hdže, kaž pjeni. Wšėdži wot šahorjenja, se šapazywaj, k šrwju pobbėženywaj woczomaj, šchiju do přėdka šwinjenu kaž wjelki, njeschčėrpnje ša pšchimadka jataganow pšchimajo, šo Čžornohórzny k jenym wotmachom do přėdka kšoczachu, se štrajšnym napinanjom mozow kóždu krocžel pšchestupajo, kaž by rješť, šo bješ nimi a Turkami njewidžowna šczėna stej, kiž njedopusčćzi, šo bychju šo k nimi došahnyli. Čžřjódny Turkow k kóždym wokomikom pšchibjerachu, šo ša škalinu won mjelėchu, šo šestupachu a tšělachu do hušteje urócžele šchėreho, na módreń kura, kotraž šo pomaku po žylej dolinje rošpšchestrje. Nještojo padachu cžadžicžicho a huščicžicho. Turkojo do nich šalwu po šalwje dawachu a kšoczachu šo do přėdka. Šich šamšne wóššta, šdasče šo, jich wot šady, ša škatami, štoršachu. Wšcha pódusch hory bėšče šo k jich wóšštam špotryša, a tola šo pšchezo nowe ša škalinu won mjelėchu.

— Turkow je wjele, jara wjele! wołachu w šadwėłowanju Čžornohórzny, jednori k rjadow do přėdka khwatachu a na dróšy padachu kaž pošhczėni.

— Do přėdka! do přėdka! rošpšchescžera šo wołanje šřjedž njepšchestawazeho praškota tšělbow.

— Na šad! šakincža kommando knjaša.

Ale jeho kommando nješlyšchachu. Šchmjatanža bėšče našta a mješėnža. Šeni šo do přėdka walachu, druhy bėžachu na šad, škudžachu w rjadach wokoło, padachu na ranjenyč, mjetachu tšělby wot šo a, wuczahnywšchi ša pašom jatagany, šo škatajo na Turkow walachu. Turkojo jich njedopusčćžichu. Šaklecža, šubow šchšipjenje, šchiki džiwjeje šakšobjenoscže, štruchte štony mřejazyč, njewuššlyšchane proštwy wo pomoz, šrawe woblicža a ružy, wošřjedž hušteho kura njepšchestawazeho tšėljenja . . . Bitwa bėšče šo rošhorika, a šastacž ani ta ani druha štrona njemóžesče.

Turkojo džėchju do přėdka. Wšcho se šobu drėjo cžėřjachu Čžornohórzow do dužškeje wušcziny. Čžornohórzny njebėžachu do hór, ale runje tam, hdžez chyzchju jich Turkojo mēcž, kiž bėchju wobšantnyli, w dužškej wušczinje jich wšchėch jeneho po druhim rošrubacž. Šžjom hrimotasče po jich rjadach triumšřrowaze wołanje „Allah!“, hžjom šdasče šo jim dohycže wěšte. Woni bėžachu ša Čžornohórzami a šarėšowachu po puczju jich ranjenyč, drėjo k nich draštu, šchšórnje, pychu, bróń. Woni cžėřjachu ša nimi po dužškej wušczinje, pšchezo bliže a bliže; rėdšcho hwišdachu kulki: w powėššje šaklyšchecžichu šo jatagany. Doniž přenje rjady dohrywachu, t. r. jich doščahnywšchi Čžornohórzow rėšachu, podachu šo šadnje k dospošnym wokšewjenjom maroderštwu a wotřšowachu nošy a wušchi ranjenym, kotšřž šo bješ pomozu tam a šem walachu. Wotřšane nošy a wušchi Turkojo do šwojich bješššoncžnyč šchėřofich šholowow šhowachu, abo pšchuwajšowachu tele dohycžėřške trošje šo naduwajo k pašej. (Poštracžowanje.)

Sedanski šwjedcėń.

2. šeptembra 1877.

Franžowski lud tón radny chyzšče Tyč Němžow šebi pódčřihnyč, Duž wobronit šo šhlnje bėšče, Šich chyzšče k wóšškom porašhčž A k wuwjedženju tuteho Wė lėta dołho bronit šo.

Duž pošta šwoje wóššto našle Na mjėh kraja němšeho,

Tu njebaču jom' Nëmzhy dale
 A postrawichu strasznyje joh'
 Se swojej kšëlbu satrašchnej,
 Kaž to Franzowśa myšlil njej'.

Tón luby Bóh pať hinať chzhyšče
 Hacz nješčeczel bė wotmyšlil,
 Franzowśi lud hduž hužom bėšče
 Te nemište mjesh wobšadžit;
 Dha Nëmzhy — s'jednocieni tu
 Joh' i kšëlbu hroinje witaču.

Tať buču woni poraženi
 Najprjódzhy pola Spichowa*);
 Šchtož nichtón njeje myšlil ženi,
 To sta šo pola Sedana
 Šbžež žyle wójsto — kšěžora
 Tón nemišti lud jom' jatoť' wśa.

Duž nētť hješ wulfob' sadžewanja
 Na hłowne město čehniču,
 Šbžež wjele nozow bje-wšchob' spanja
 Tam pšched Parisom byli šu,
 Hacz napošleť, — tať snate je,
 Paris šo poddacž dyrbjeshče.

A tať tón mēr bė wobšankujeny
 A Nëmzhy šašo dostachu
 Kruch kraja, prjedy pokranjeny,
 Lothringstu a tež Elšastu
 A wšchje teho dachu jow
 Pjecž miliardny pjenjefow

Duž wšchudžom dženš we nēmškim kraju
 Tón druhi džen septembra
 Tať rjanh, wažny šwjedžen maju
 A wješele hej špewaja:
 Vivat, vivat wiktoria!
 Nëmž pobit je Franzowśarja.

Tež Ššerbjo šobu wojowachu,
 Tam s'jednocieni i Nëmzami,
 A šwoju krej tam pšchelimachu
 Tež ša naš, tón lud šerbowśki,
 Duž „šława“ šerbškim wojakam,
 Kiž šbichu tež Franzowśow tam.

Tež my džerš Bohu kšwalbu damy,
 So nješčeczel je pobity,
 So šašo mērne čžaš mamy;
 A pšchi tym Boha prošhmy:
 Wón chzhyť wšchat došho, došho dacž
 Tón štoť mēr nam wužiwacž!

Pětr Mtonť.

*) Nëmzhy pišaja: Spicheren.

Swětne podawki.

Nēmške kšěžorstwo. Šaške wojerške ministerstwo je wóndano wošjewiło, šo budža šo wumustrowane wojerške konje: wutoru, 18. septembra kaž tež šchtwórtk, 20. a šobotu 6. oktobra, w Draž-džanach (w nowoměšchczanškej kavallerie-kašernje) pšchedawacž. Tajke pšchedawanje stanje šo tež w nětotrych druhich dalšich městach.

W Nieder-Leutersdorfje wudbri 31. augusta wjecžor pošdže woheń w bróžni kublerja Š. G. Michela a tuta šo žyle wotpali, domśke a hródbž pať jenož i džela. Woheń je najšterje šažoženy.

Pšchi sedanškim šwjedženju w šaškich městach šwoje džělbranje na to wašchnje pokasachu, šo bėchu šchorhoje wupowěšnyli, hewať pať šo w škulach pšchihódbne rycže džeržachu, a šo se škulštimi džěčžimi wukhadžowanťi mējachu.

Kral a kralowa staj šo i Rehefelba šašo wróčžikoj, a pošlěnišči šo i prynžom Šurjom w tychle dnjach k wojerškim mannóvram poda.

Š Barlina pišaja, šo je hěžor 31. augusta i gardnykorpšom na tempelhoffškim polu paradu wotdžeržat a je šo našajtra na pucž podať, šo by wulkim mannóvram, w rheinškich krajinach wotdžeržomnym, pšchitomny byl. Na šwojim pucžu pšchijědže wón 2. septembra rano 1/28 hodžin na dwornišchczjo Kruppomnych fabrikow

w Špenje, hđžež bė šo wjele šastojnikow, kaž tež luda k jeho powitanju šeshčo. Najprjódzhy wón w Kruppež šahrodže kšofej pijeshče a bė potom na kemšchach w pawóškej žyrkwi; potom wobhladowašče wšchelake wotdželenja Kruppoweje fabriki a wošebje tón džěl, hđžež parny hamor, tyšaz (tawšynt) centnarjom čžežki, na wulki žehliny kruch worzela bijeshče, kaž tež kanonylijeńnju. Šopodnju wješeshče šo kšěžor na Kruppški létny hrodžik a po jenej stronje pucža bė šo na 25,000 škulškich džěčžiči šestupašo, na druhej pať wšchelake towarštwa a 7000 Kruppomnych džělaczjerjom. Wjecžor w 6 hodžinach wón wotjědže. Wjecžor kšěžor na benratški hródb pšchijědže, hđžež chzhyšče i kšěžorku něšchto dnjom bydlicž. Tam pšchijědžeshchaj tež oldenburgski a mešlenburgski wjelwójwododa. Šón-dželu, 3. septembra, kšěžor pola Golzheima (njedaloko Džěleldorf) wulkú paradu wotdžerža, tola bėšče wjedro hubjene. Našajtra bėšče wón pšchi manóvru pola Kaiseršwertha, ale wjedro tež tam krašne njebėšče. Šchtwórtk bė kšěžora město Džěleldorf na pšchynu hoščžinu pšcheprošyło a wón je ju tež wopytať.

Wjerčy Bismarť hišchče w gasteinškich kupjelach pšchebywa a i jeho štrowošczu pjecža derje doščž steji. Nětotre nowiny powjedaja šo smėje wón šhadžowanťu i awštriskim kanžlerjom hrabju Andrašchijom, pšchi čžimž najšterje turkowśke naležnosčže wošebje k rycžam pšchidbu.

Awštria. Aleťo-pašcha, turkowśki pošłanz na kšěžorškim awštriskim dworje je wotwołany a na jeho město je Ššad pašcha pošłany. Aleťo njeje pať šo do Konštantinopla wróčžik, ale na turkowśke ministerstwo list pošłat, w kotrymž praji, šo šultanej wjazy škužicž nochže, dokeľž je jeho knježitwo hubjene a jeho šastojnizy nješmani a nješnicžomni.

W Awštriji je general Uchaziuš (Wuchacz) nowu družinu kanonow wunamkať a dokeľž šo pšchi pruhowanju pokasa, šo derje tšeleja, je awštriske wójsto tajkele kanony dostało. Wóndano bušchaj we Winje dwaj pišarje, kiž w aršenalu pišaschaj, do jastwa šadženaj, dokeľž staj pjecža nēmštemu knježestwu pšcheradžikoj, kať šo tajke nowe kanony džělaja.

Franzowśka. Nėhdušchi franzowśki minister a do maršchala Mať-Mahona pšchedšyda franzowśkeje republiki, knješ Thiers, je 3. septembra wjecžor nahle wumrjel. Wón bė 81 lět štary a je jeho Woža rucžka šajata, tať šo bėšče na mēščže morwy.

Ze Šerbow.

Š Budyščina. Ššrjedu, 30. augusta, padže jedyn murjet na šwonkomnej lawškej hašy w Budyšchinje pšchi bėlenju jeneje kšže i rėbla na plestr dele. Dokeľž wulkej bološče dla wjazy štanycž njemóžeshče, dyrbjeshče šo prjecž wotnjescž.

— Našche wójsto je naš se žitawškim regimentom póndželu, 3. augusta, rano na nětotry čžaš wopušchčžiko a pjecža našajtra wjecžor do šwojich kwartirow wokoło Širny pšchicžahnyšo.

— Šaťo tudy jedyn kommis knješa pšchekupža Šamšcha w pinzy špirituš wottoczowašče, dha šo jemu tón nēkať šapali. Knješ Šamšch šo tam teho dla k pomozhy poda, pšchi čžimž pať šo sta, ša šo wobaj štrašchne wopališchaj. Nētto staj šo pať tať pdrjedžikoj, šo žadny štrach wjazy njeje.

Š Budeštez. Štulť džafomneho pšchipošnacža dženkša šobudželimy. Na našchim pohrjebnišchczju namaťataj šo rjanaj a wubjernje dželanaj pomnikaj dweju wo wšchčch Ššerbow wyšožy šaškužbneju mužow, Budešczjanškej fararjom: Michala Šrenžela a Šana Bšhmera. Šrěnišchi je šo 1706 minyť a jeho mjeno je po wšchčch Ššerbach kóždemu džěščžu snate, jenož šo kėžbliwje

do swojeho Noweho Testamenta pohlada, hčez na prěnej papjerzy steji, so je wot Michala Frenzela do herbskeje rycze pschekozeny. Wot Jana Böhmera, kotryž je 1742 wumrjel, mamy wšelake khěrluſke w našich spěwarſkich, kaž tež modlerſke knihi, hiſchcže nětſk daloko roſſchěrjene. Pomnikaj paſ bėſchtaj w bėhu czaſa jara woblēdnjkoj a piſmo na nimaj ſo hubjenje cžitache. Těho dla je zyrkwine prjódſtejerſtvo naſcheje woſhady wobſantnylo, pjenjeſy, kiž bėchu ſo ja nomu woſtarnu plachtu k dopomnjenju na 50lětny ſaſtojnſki jubilej naſcheho emeritirowaneho fararja k. Wroſki nahromadžili a wot kotrychž bėchu po ſaplaćenju teje ſameje 590 hrimnow wyſche woſtali, k wobnowjenju teju pomnikow naſožič. To je ſo nětſko ſtało a poſkicjujetaj wonaj nětſk rjany napohlad.

My nadžijamy ſo, ſo budže kóždy, ſwój narod lubowazy Šſerb pſchi pohladanju na tutaj pomnikaj i džakom ſpominacž na teju mužow, kotrejž pod nimaj ſpitaj ſmjerne ſpanje a kotrejž luboſcž k ſwojemu herbskemu narodej dyrbi tež naſchu luboſcž pschezo i nowa ſahorjecž. Taj pomnikaj ſtejetaj — to pschitajamy ja wſchitkich zuſnikow, kotſiž ſnadž psches naſchu wjeſ pschińdu a chzedža bebi jej wobhladač, na tym ſamym boſu pohrjebniſcžca, hčez pomnik Michala Budarja, dobročela Serbow k poknozy Wožeho doma ſteji. Michal Frenzel a Michal Budar ſtaj taj mužej i naſcheje woſhady, wot kotrejž hiſchcže nětſk wuhadža žohnowanje do wſchěch Šſerbow.

Š Grodžišcžca. Ša tudomneho noweho fararja je knjes farar Wroſak w Maleſchczach wuſwoleny a tež hižom designirowany.

Š Klukſcha. Na mėſto naſcheho dotalnego diakona knjeſa Urbana, kotryž naſ bórſy wopuſchcži, knjes kandidat Birnich ſe Šchcženzy pschińdze.

Š Porſchiz. Lětuški hłowny ſwjedžen budyškeho pobocžneho Guſtav-Abolſſkeho towarſtwa ſo ſrjedu 26. ſeptembra tudy wotdžerži.

Š Ketliž. Žako bė ſo psched nětſotrym czaſom w bróžni tudomneho kowarja Žünſtücka woheń ſaſožil, ale ſo ſam ſaſo ſaduſyž, 3. ſeptembra woheń w bróžni hoſcženarja Žimmermanna wudyril a ju, kaž tež pschitwarjenu hróžž do procha a popjeła pschewobrocži. Woheń je najſkerje ſaſoženy.

Š Lejna pola Khróſcžiz. Šſerbſke džiwadko, kotrejž ſo tudy ſańdženu njedželu wot herbskich ſtudentow a druhich hrajeſche, je ſo jara derje radžilo a wulke ſpodobanje namaſalo. Pschihladowarjow bėſche tejtſo pschichko, ſo mėſta njedoſahachu. Čiſty wunofčk, kiž ſo k ſbėrzy ſa cžiſchcženje k. Seilerjowych ſpėwow pschińda, wopſchija 80 hrimnow (m.)

Š Zamnoho. Šańdženy ſchtwórtk, 30. auguſta, dopoſdnja w 9 hodžinach na tudomnym knježim dworje woheń wudyril a ſo psches to jene domſke, dwė bróžni a wowcžėtnja wotpalichu. Knjeſtwwu je ſo nėhdže 200 kop rožki a 20 ſórow ſyna ſpaliſo, teho runja tež mlóčžaza maſchina, a wudoweje K h ó j c ž z y n e j e ſchtyri koſy ſwoju ſmjerč w plomjenjach namaſachu. Knježi wowcžer a rybaſ ſtaj tež nimale wſchitko ſhubiloj.

Š Wojerez. Wutoru, 28. auguſta, ſo tudy w ſali radneje khėže wokrjeſna ſynoda roſborſto-wojerowſteju wokrjeſow wotdžerža a bėſche 91 deputirtow pschitomnych. Najprjedy ſo wojerowſtoruhlandžy diocſanojo, kaž tež roſboržy-mužakowžy woſebje we woſebitymaj poſedženjomaj konſtituirowachu. Prėnſchi wuſwolichu do ſynodalneho pschedſyđſtwa k. landratha i Góž, fararja Bergana w Šdžarach, fararja Kurinka we Zaſu a pschekupža Šchi-

mana we Wojerezach. Potom bėſche ſhromadne poſedženje wſchitkich deputirtow dla wuſwoljenja ſapóſklanzow do provincialneje ſynody we Wroſkławju. Wuſwoleni buchſo jajo tajzy: k. wokrjeſny ſyſtikus Dr. Wiedner, ſuperintendent Karaſ a landrath i Góž, a jako jich namėſtnikojo: k. baron Löbenſtein nad Zaſom atd., farar Káda w Mužakowje a Dr. Šchacht.

Wójuſke powjeſcže.

Wójuſke ſbože pocžina ſo ſaſo na ruſtu ſtronu wobrocžecž. Ruſojo ſu Turkow ſe Suchum-Kale (w Aſiſtej) žyle wuhnali a wſchón abchaſiſki ruſki brjoh cžorneho morja wot nich wucžiſcžili, ſo maja nětſko ſaſo žyku Abchaſiju w ſwojej ruzy.

W ſchtož europiſke wojowniſchcžo naſtupa, dha je ſchiptowſki pschekhod tež dale w ruſkej mozy woſtal a ſu Turkojo, kaž ſo ſda, žyle wot njeho wotſtupicž dyrbjeli. Najwazniſche je paſ to, ſo ſu Ruſojo Lowacž ſaſo do ſwojeje ruki doſtali. Wjenujuzy Lowacž tak leži, ſo i njeho na wſche boſi dobre dróhi wjedu. Psches to wón Ruſam pucž do Plewny jara polóža, pschetož Plewnu dyrbjia woni dohycž, prjedy hacž móža ſaſo hódnuje do prėdka hicž. Duž ſo woni tež ſylnje na Plewnu hotuja; hewak maſchiruja pschecžiwu njei i polnožno-wjecžorneje ſtrony rumiſke diwiſije, kiž ſu bliſto Korabije Donawu pschekrocžili, Ruſojo paſ ſo i ranja a poldnja k Plewnje bliža, ſo by Oſman-paſcha do Widina abo do Sofije cžekacž dyrbjal a to cžim ſkerje, doſelž jeho potom Šſerbja wot wjecžora pschimnu.

Wojowanje wokoło Lowcža ſo na to waſchnje ſapocžinaſche, ſo Turkojo i Plewny na Ruſow pschicžezechu, ſo bychu nawjedžili, hacž bychu pucž k ſjenocženju i Ali-paſchu wudobycž móhli. Woni paſ tak njekedžbnje do prėdka džechu, ſo do tak mjenowaneho kſchizneho kanonoweho wohnja pschińdžechu. Pschi tym jich tejtſo ſpada, ſo dyrbjachu hacž k Lowcžej zoſacž. Tam paſ tojſchto wójtka k pomozy doſtachu a ſo teho dla i nowa ſtajichu. Žow paſ ſo nětſko haſle prawa bitwa ſapocža, kotraž ſo i tym ſtóncži, ſo buchſo Turkojo wot diwiſije wjetčha Žmjerjetinſkeho a wot brigadow generala Dawidowa a Dobrowolſkeho i bajonetom i Lowcža wuhnaczi. General Štobolew jich potom ſe ſwojimi jeſdnymi dale cžerjeſche, Ruſojo paſ Lowacž wobſadžichu.

Ruſojo ſu nėhdže 500 mužej ranjenych a mornych ſhubili, Turkojo paſ psches 2000.

P ř i l o p k.

* W Semizach pschińdze 29. auguſta džekacžerka Rodigowa ſe Šſmilneje do koleſow parneje mlóčžazeje maſchiny; pschi tym bu wbohej žonje jena noha žyle wottorhnjena.

* Wóndano kaſaſche w Lauenburgu jedyn ſchulſki hólčez jeneho drugeho i pierom, do alizarintiny tunknjenym, do ruki. Hólčez ſo najprjedy wo tu žyle maſu ranu njetarafche, hacž po nětſotrych dnjach ruſka khėtro jara ſacžekafche. Pschiwolaný lėtar bórſy namaſa, ſo je krej psches alizarintinu ſajėdojczena. Dwė njedželi dyrbjefche nětſko wobohi hólčez cžěžko khory ležecž, prjedy hacž bė ſaſo žyle wuſtrowjenty.

* Jedyn pschekupž w Prahy woſtaji psched nětſotrymi dnjami jenu tyžajſchėſnarſku (1000 Gulden) papjeru na bližje ſwojeje

įstwy ležo. Jato wón po někotrych minutach šo sašy wróczešče, bė papjera prjecz a to w brusche jeho pša, kotryž bė ju į blida hrabnył a spőžerał.

* W Gerje buschtaj w pošlenim tydzenju augusta pšči ma-nővrirowanju dwaj wojakaj wot Božeje ruczi fajataj, dokelž bėšče pščas mėru horžo. Jedyn bė na mėščze morny.

Hans Depla a Mots Tunka.

Mots Tunka. Kaf dha seže lėtša į hońtwu we Wašchej wofolnošczi spokojom?

Hanš Depla. Nő, spokojni šmy, hacž runje tajte wošebne hońtwy njedžeržimy, kaž šo to junu Ioni we wulfošchparowškej stronje sta.

M. T. Ale ščto dha je šo tam stało?

H. D. Šlaj, tam pjeczo mucženi hajnizy na hońtwu džėchu a jeneho fajaza wuflėdžichu, do kotrehož tež kőždy dwőjzy wutšėli a fajeczł šo wali. Dwaj pšaj, kotrejuž šobu mėjachu, jeho potom hrabnyšchtaj a k hajnikam pšchinješchtaj. Ale jako bėšchtaj jeho tam pokozikoj, dha fajaz postcozi a cžekny.

M. T. To pak je džiwonje!

H. D. Wón šo potom pod jedyn mőst šthowa, šwotkal pak jeho jedyn šchošar se žerdžu wukała, tak šo jeho dwaj jara wošebnaj hajnikaj šatšėlišchtaj.

M. T. Kajtaj wošebnaj knjesaj dha to bėšchtaj?

H. D. Nő, dwaj kralej!

M. T. Šejdyrkano tola!!

Cyrkwinke powjesėe.

Wėrowani:

Pėtrowška zyrkej: Korla Emil Richter, fabrikant a kralowški dwőrški lieferant w Draždžanach, į Žbu Paulinu Schubertez.

Michalška zyrkej: Jan August Pietasch, žiwnošczer w Šstonej Boršczi, į Hanžu Pietaschz į Czėlneho. — Jan Grėšcha, wumjenkar w Toronizach, į Marju šwudowjenej Strehlowej rodženej Ducžekz we Wurzach.

Katholška zyrkej: Josef Jurščina, fabrikški džėlaczer w Hajnizach, į Marju Kamizez, fabrikškej džėlaczerku tam.

Křceni:

Michalška zyrkej: Pawol Julius, Wylemu Šelbiga, kowarja-najeńka w Delnjej Kinje, š. — Emil Maz, Augusta Nowaka, pošoncza a wobydlerja na Židowje, š. — Gustav Adolf, Jana Bohuwėra Poldraka, wobydlerja w Žeńtezach, š. — Jan Ernst, Augusta Wiegza, wobydlerja w Žeńtezach, š. — Gustav Adolf, Jana Kofera, czėšle a wobydlerja w Delnjej Kinje, š. — Jana Marja, Jana Wjedricha Blažija, kšėžkarja w Břesowje, dž. — Alwina Lidby, n. dž. w Šnėwėzach.

Zemrjeó:

Džen 9. augusta: Ota Albert, Wjedricha Augusta Šacela, mėšcžzana a ležomnošczerwobšedžerja, š., 3 m. 21 d. — 10., Hanža Madlena, Jana Pietščki, fabrikškeho džėlaczerja a wobydlerja w Dobruščki, dž., 10 hodžinow. — 11., Korla August, njebo Michala Schmidta, murjerja a wobydlerja na Židowje, š., 9 l. — Theresia Emma, Jana Korle Jencza, wobydlerja a czėšle, dž., 10 m. 21 d. — 15., Pawol Moriz, Wylema Juliusa Moriza Kerna, pšchefupza a wobydlerja na Židowje, š., 13 d. — 16., Michal Wehla, wumjenkar w Dobruščki, 72 l. 3 m. 23 d. — 17., Ernst Pawol, Jana Augusta Mlynka, kublerja w Czėmjerizach, š., 6 m. 9 d. — 18., Jan Almert, kšėžkar w Šdžerju, 74 l., (bu wot Božeje ruczi w pėtrowškej zyrkwi fajaty). — 19., Lena, Korle Augusta Šhradera, kublerja w Hornjej Kinje, wnučta, 4 l. 3 m. 24 d. — 18., Marja Madlena, Handrija Šollanda, kšėžkarja a fabrikškeho džėlaczerja w Dobruščki, dž., 29 l. 16 d. — 20., Jan Maz, Wjedricha Korle Šchrótera, džėlaczerja a wobydlerja na Židowje, š., 2 m. 17 d.

Placziina žitow a produktow w Budyšchinje

1. septembra 1877.

Žitowy dowoš: — — mėchow.	Na wikach		Na buršy	
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Wšcėnza 50 kilogramm	10 12	11 91	10 42	11 91
Rozka = = ...	7 91	8 23	7 91	8 23
Jeczimjen = = ...	7 97	8 33	7 97	8 33
Wowš = = ...	6 40	7 —	6 40	7 —
Šróch = = ...	— —	— —	— —	— —
Wofa = = ...	— —	— —	— —	— —
Kapš = = ...	— —	— —	— —	— —
Jahly = = ...	12 36	— —	— —	— —
Šejduščka = = ...	16 42	— —	— —	— —
Bėrny = = ...	2 50	3 —	— —	— —
Butra 1 = = ...	2 50	2 80	— —	— —
Ššyno 50 = = ...	3 —	3 80	— —	— —
Šstoma 1200 pt.	22 —	27 —	— —	— —

Kőrz wšcėnzy po 170 punt.: 17 marow 20 np. (5 fl. 22 nšl. — np.) hacž 20 mf. 24 np. (6 fl. 22 nšl. 4 np.) — Kőrz rozki po 160 puntach: 12 mf. 65 np. (4 fl. 6 nšl. 5 np.) hacž 13 mf. 16 nšl. (4 fl. 11 nšl. 6 np.) — Kőrz jeczimjenja po 140 puntach: 11 mf. 15 np. (3 fl. 21 nšl. 5 np.) hacž 11 mf. 66 np. (3 fl. 26 nšl. 6 np.) — Kőrz wowša po 100 puntach: 2 fl. 4 nšl. — np. hacž 2 fl. 10 nšl. — np.; hróch: — fl. — nšl. — np. hacž — fl. — nšl. — np.; wofa: — fl. — nšl. — np.; jahly: 4 fl. 3 nšl. 6 np.; šejduščne truppy: 5 fl. 14 nšl. 2 np.; bėrny: 25 nšl. hacž 1 fl.; butra: 25 nšl. hacž 28 nšl.; ššyno po 100 puntach: 1 fl. — nšl. hacž 1 fl. 8 nšl.; šstoma (1200 pt.) 7 fl. 10 nšl. hacž 9 fl. — nšl.

Telegrafiski bureau w přėdřownym twarzenju pósta (na bohatej hašy), po jentym šthodže, je kőždy džej wotewrjeny wot rano 7 hacž wječor 9 hodžinow.

Czahi po železnizy.

Ze Šhorjelza do Draždžan.

Wotjėd se Šhorjelza	1 ₄₀	3 ₀	4 ₅₀	7 ₆₆	10 ₃₈	2 ₄₅	4 ₅₀	7 ₄₃	10 ₈₅
Lubija	2 ₉	3 ₃₇	5 ₃₆	8 ₄₂	11 ₂₉	3 ₃₆	5 ₃₄	8 ₂₉	11 ₂₀
Budyšchina	2 ₃₈	4 ₅	6 ₁₃	9 ₁₅	12 ₆	4 ₁₀	6 ₁₁	9 ₆	11 ₅₂
Wistowiz	—	4 ₃₀	6 ₄₇	9 ₅₀	12 ₃₇	4 ₄₄	6 ₄₂	9 ₃₈	wšcėnž
Arnsdorfa	—	4 ₅₁	7 ₁₁	10 ₁₅	1 ₂	5 ₉	7 ₇	10 ₃	—
Nadeberga	—	5 ₀	7 ₂₂	10 ₂₅	1 ₁₃	5 ₂₀	7 ₁₈	10 ₁₄	—
Wichijėd do Draždžan	3 ₄₇	5 ₂₉	7 ₅₀	10 ₅₄	1 ₃₈	5 ₄₈	7 ₆₀	10 ₄₂	—

Š Draždžan do Šhorjelza.

Wotjėd į Draždžan	6 ₁₈	9 ₂₀	12 ₁₀	2 ₅₆	5 ₀	8 ₀	11 ₁₅	12 ₂₇	—
Nadeberga	6 ₅₀	9 ₅₅	12 ₄₀	3 ₃₀	5 ₃₂	8 ₃₄	11 ₅₂	sp. czah	—
Arnsdorfa	7 ₀	10 ₇	12 ₅₆	3 ₄₁	5 ₄₆	8 ₄₆	12 ₄	—	—
Wistowiz	7 ₂₅	10 ₃₀	1 ₂₀	4 ₃	6 ₁₂	9 ₁₁	12 ₂₇	—	—
Budyšchina	8 ₁	11 ₈	1 ₅₉	4 ₃₆	6 ₄₈	9 ₄₇	1 ₀	1 ₄₈	—
Lubija	8 ₄₇	11 ₄₈	2 ₄₁	5 ₁₅	7 ₂₈	10 ₃₂	1 ₃₇	2 ₁₇	—
Wichijėd do Šhorjelza	9 ₂₈	12 ₂₈	3 ₁₆	5 ₅₆	8 ₉	11 ₁₃	2 ₁₂	2 ₄₈	—

Tužne licžby wosnamėnja czah wot wječor 6 hodž. hacž rano 5 hodž. 59 m.

Na železnizy bjes Budyšchinom a Wjelecžinom czahi takle jėdža:

į Budyšchina 6 h. 15 m., 12 h. 25 m., 4 h. 45 m., 9 h. 20 m.
do Wjelecžina 6 h. 42 m., 12 h. 59 m., 5 h. 10 m., 9 h. 47 m.
į Wjelecžina 8 h. 45 m., 3 h. 10 m., 7 h. 27 m., 10 h. 49 m.
do Budyšchina 9 h. 10 m., 3 h. 40 m., 7 h. 57 m., 11 h. 19 m.

Czahi hornokuzišeje železnizy:

Wotjėd į Koflsurta	4	1 ₄₅	4 ₄₅	Wotjėd se Šsokolžy	10 ₄₆	2 ₄₅	6 ₄₆
Šórfi	4 ₅₅	2 ₁₆	5 ₄₀	Rufowa	11 ₁₅	3 ₈	7 ₂₅
Rišteje	5 ₁₅	2 ₂₅	5 ₅₇	Wifowa	11 ₃₄	3 ₂₄	7 ₅₅
Mifowa	5 ₃₅	2 ₃₇	6 ₁₆	Műdenberga	12 ₆	3 ₄₉	8 ₃₅
Wufesda	6 ₂₀	2 ₅₉	6 ₅₅	Ruhlanda	12 ₃₂	4 ₂₀	9 ₁₅
Kafa	6 ₄₀	3 ₁₁	7 ₁₄	Wyšoko Wufowa	12 ₅₂	4 ₃₅	9 ₄₀
Wojerez	7 ₁₀	3 ₃₀	7 ₄₀	Wojerez	5 ₂₀	1 ₂₁	4 ₅₄
Wyšoko Wufowa	7 ₄₀	3 ₅₀	8 ₁₁	Kafa	5 ₄₉	1 ₄₄	5 ₁₁
Ruhlanda	8 ₂₀	4 ₅	9 ₁₀	Wufesda	6 ₂₀	2 ₇	5 ₂₅
Műdenberga	8 ₄₅	4 ₁₀	9 ₃₃	Mifowa	7	2 ₃₇	5 ₄₄
Wifowa	9 ₂₅	4 ₃₈	10 ₁₀	Rišteje	7 ₈₀	2 ₅₆	5 ₅₈
Rufowa	9 ₅₀	4 ₅₂	10 ₃₂	Šórfi	8	3 ₁₀	6 ₈
Wichijėd do Šsokolžy	10 ₁₅	5 ₁₀	11	Wichijėd do Koflsurta	9	3 ₅₅	6 ₄₀

Wifow je Elsterwerda, Rufow je Liebenwerda a Šsokolža je Falkenberg.

Wolbne pscheproschenje.

Dokelž ma šo w 5. wolbnym wotriješku, do kotrehož wjetšcha dželba wšow kralowskeho budyškeho šudniškeho hamta šluscha, 19. septembra t. l. jedyn šapóštanž do drugeje komory krajneho šakškeho šejma wušwolicz, dha šebi najpodwolniško dowolamy, našcheho dotalnego šastupjerja w drugej komorje:

knjesa gmejnškeho prjódšitejerja a kublerja Šandrija Straucha w Kodezach

š wušwolenju najnaležniško porucžicz.

Tuton našch dotalny šastupjer je šo w šwojim šejmškim škutkowanju tak wuštojni wopokašal, šo móžemy š nim jako krajni wobydlerjo, jako šchescžijenjo a tež jako ratarjo a rjemješnižy w polnej měrje špokojni bycz: pschetož wón je na šejmje lubošcz š wótznuemu kraju šwěru hajil, ša dalsche wobšchowanje žykeje biblije w šchulach móžnje ryczal a šo pschi wuradžowanju nowych dawkow ša lěpsche rataštwa a rjemješništwa š dobrym wužitkom prózował. Šewak je nam wón tež še wšchej hotowocžu rošprawy wo šejmškich jednanjach dawal a nam radlubje wšcho wužožował, wo čož jeho prašchachmy. Duž šmy pschepšwědczeni, šo najlěpje šezimimy, hdyž knjesa Straucha š nowa ša šwojeho šapóštanža wušwolimy.

Aug. Šchizant, kubler w Malej Štraj, pschepšyha hodžijškeho pobocžneho ratarškeho towarštwa II. Bohuwer Balten, gmejnšti prjódšitejer krajnobohajškeho Židowa. Korla Adolf Wehla, šlawnik na Židowje. Š. G. Šchmola, kubler a gm. šaršchi w Lešchawje. Š. W. Rabowski, gm. p. w Pomorezach. Š. Weißslog, kublerški inspektar tam. Šandrij Rebo, g. št. tam. Jan Šchrybat, rychtal tam. A. L. Rabowski, kubl. tam. E. G. Kittel, gm. p. w Wajizach. Š. Šchotta, r. tam. G. R. Wehla, kubl. tam. W. Š. Langa, kubl. tam. Jan Mättig, kubl. tam. Šandrij Wehla, gm. p. w Trjebjenjach. Aug. Webrach, kubl. tam. Ernst Wehla, kubl. tam. Bohuwer Šchlamač, kubl. tam. N. Walda, wyschichi hajnik w Wuježku. Jan Döta, r. tam. Korla Berghold, tšežer tam. Aug. Měrczin, gm. p. w Šowrjezach. Jan Albert, r. w Mješchizach. Š. Aug. Delanz w Wadzech. Šandrij Wehla, kubl. a gm. p. w Kuschizach. Jan Biela, wobšedžer štaty tam. Jan Albert, wulfošahrodnik w Rašlowje. Jan Ponich, wumjenkar tam. Šandrij Mišanja, gm. p. w Budyšchintu. Šatub Kral (König), kubl., gm. p. a r. w Mjšcheczach. Jan Štop, gm. p. w Kšchiwej Boršchci. Jan Pjetšcha, gm. p. w Šowonjowje. Jan Guda, kubl. a gm. p. w Kuschizach. Jan Langa, kubl. a gm. p. w Konjezach. Šandrij Šodan, gm. p. w Kustu. Šandrij Šelfa tam. Šurij Bartko tam. Šandrij Wiczáš, gm. p. w Kotezach. Pětr Mlont, gm. a žyrkwinsti p. w Džiwocžizach a šobu ša Matu Boršchcz a Praštow. Aug. Miczka, gm. št. w Džiwocžizach. Jan Kolla, šobuštaw gm. radh w Malej Boršchci. Jan Romak teho runja tam. Bjedrich Raumgart, gm. p. w Hornjej Boršchci. Šurij Urban, r. tam. Šandrij Mucžan, kubl. a gm. p. w Delanach. Pětr Wöhmar tam. Šandrij Šchotta, kubl. a gm. p. w Šašlowje. Šatub Žyž, kubl. a gm. p. w Štróžišchju. Aug. Šchizant, kubl. a hoščenžar-wobšedžer w Prěczezach. Jan Šur (Šauer), gm. p. a r. w Šušlšcheczach. Jan Šantusch, gm. p. w Radworju. Pětr Fröda, gm. p. w Delnim Šunjowje. Pětr Pjetášch, kubl. a r. tam. Šatub Šandrik, kubl., gm. p. a r. w Kamjenje. Jan Šala, drainitowazy mišchr, gm. p. a r. w Hornim Šunjowje. Šandrij Šalba, gm. p. w Wollborzach. Aug. Šur (Šauer), gm. p. w Džichorezach. Aug. Šchotta, gm. p. w Šsmochczizach. Mišchal Šolan, r. w Drjecžinje. Šandrij Mět, r. w Rašchowje. Jan Lufalch, žyrkw. p. w Wónjezach. Pětr Mětašch, šaršti muž tam. Jan Mětašch, št. m. tam. Šandrij Kowar (Šchmidt), gm. št. tam. Jan Bohuwer Ššwora, r. na Lubjenžu. Mišchal Webrach, gm. p. w Šplóštu. Šandrij Šchizant, št. m. tam. Aug. Wawrit, št. m. tam. Jan Mucžer, žyrkw. a gm. p. we Wullich Debšezach. Pětr Krušchwiza, žyrkw. a šulštki p. tam. Jan Šrejšschlag, gm. št. tam. Jan Šimon, mišnt-wobšedžer tam. Jan Bohuwer Šruhl, žiwonočžer tam. Jan Wiczáš (Šehmann) tam. Jan Lapaš, r. tam. Jan Šindner, wulfošahrodnik tam. Mišchal Šibšcha, polšent tam. Šandrij Webrach, gm. p. w Dejnje. Mišchal Šmoch, št. m. w Mašach Debšezach. Jan Aug. Šchotta, gm. p. w Lorožizach. Jan Pjetšcha, r. Jan Aug. Šchleučžer (Šlafser), gm. p. w Šrejšchinje. Jan Bohuwer Šlätta, gm. p. w Šrewowje. Jan Šoldrak, r. tam. Jan Šinkler, gm. p. w Šarkach. Šandrij Měhla, gm. št. tam. Ernst Šchizant, r. tam. Š. W. Kowar (Šchmidt), šobuštaw gm. r. tam. Jan Dub a Jan Šrož tam. Aug. Kiešling, gm. p. w Maleczizach. Ernst Šimm, gm. št. tam. Jan Šalman, šobuštaw gm. r. tam. Šandrij Šroft, mišnt-najerš tam. Š. G. Šrenzel a E. W. Ducžla tam. E. Wilhelm, Aug. Šehner, E. Šrož, Jan Šartel a Šandrij Šencž tam. Pawol Ulrich, hoščenžar-wobšedžer tam. Aug. Šencž tam. Wüššcha, gm. p. w Trušezach. Šandrij Wüššcha, gm. p. w Šrapowje. E. Šartusch, hoščenžar tam. Šandrij Šariko a Korla Šröger tam. Ernst Šottwiz, gm. p. w Šchpifalach. Šchryštof Šariko, šobuštaw gm. r. tam. Ernst Šilšberg, š. gm. r. tam. Šchryštof Šaral, š. gm. r. tam. Šurij Šolba, kubl. tam. Jan Muž, tšežer tam. Ernst Wüššcha, teho runja. Šandrij Wüššcha, kubler. Šandrij Dub, šahrodnik. Jan Šajnža, tšežer. Šandrij Šymant, hoščenžar a šhlamač. Šandrij Wüššcha, wulfošahrodnik. Jan Muž, kubl. Aug. Wöhmar, towarštki mišchr tam.

Wotawa, na něwšecžanškej gmejnškej lužy šte-
jaza, budže šo jutšje, njedželu, 9. sep-
tembra, popołdnju 1/24 hodžin na psche-
šadžowanje pschedawacž. Šchromadžišna
pschi lužy.

W Trjebjenjach pola Pomorež je kšěža
czo. 22 se šahrodu hnydom se šwobodnjeje
ruki na pschedaš abo na pschenajecže, a je
wšcho dalsche pola wobšedžerja tam šhonicž.

Wós na pschedaš.

Šedyn modernišžy a derje twarženj, 6šhd-
šaty žyle šrpty šwójbny wós ma na pschedaš
Š. Šchmauž na šamjentej hašy.

Šena kšěža je pscheměnjenja dla š 1. ok-
tobra na pschedaš abo na pschenajecže. Šdže?
to je šhonicž we wudawašni „Serb. Nowin.“

Frankfurtška konjazowiczna lotteria Ščehnjenje 3. oktobra t. l.

Pschi tutej lotteriji budža šo 10 elegantnych ekipažow, do kotrychž šu 4 a 2 konjeje
šapschehnjene, š pěknym gratom, dale 61 najrjenšchich jěšdnych a wšnych konjow a wjele
štow druhich płacžišny hódnych mězow wuloškowacž, a pschedawam ja podpíšany

**jedyn žyly loš po 4 markach,
dwanacže žyly lošow ša 45 markow**

psches „Šostnachnahme“ abo ša pschipošlane pjenješy. Šo bych wšch ššasanja po žadanju
dopjelnicž móhl, prošju ja, šo bych šo bóršy na mnje wotedale. Ša na to wošebje
šedžbne čžinju, šo kóždy dželšjerčer dobytšowu listu šrauto a darmo do domu doštanje,
wjetšche dobytški paš šo telegrafišžy pschipošjedža.

**Joh. Geyer in Frankfurt a. Main.
Heiligkreuzgasse No. 9.**

Rožowanj štwjelzowj abo njetrjenj len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kóždej džel-
bje mečaniska dželopšchadownja w Šajnižach.

Mojim čžesčženym wotebjerarjam š nawje-
dženju, šo moje kšlamy kšumsčtynch kwet-
kow wjažy w domje rešniškeho mišchtra
Domschka nješju, ale šo něšto š napšchecža
w domje š pschekupža Wannata na šerbšfej
hašy namašaja.

Wulki dobytk wëdomnosće!

Stóněžnje je šo radžilo, dotal njewuhojomnu khorosć

epilepsiju — padawu — widliščeža

pschēs hojenje, wschostronžy dopokašane a po naturje složene, radikalnje sa žyłe žiwjenje sahnacž. Wschitžy tajžy khoru njech šo s najwjetšchim dowěrženjom pod pschispominjenjom staroby a tracža khorosće pišnje wobrocža na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne sažadžowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, cziszeženje, sahnacže subnolenja atd., w Budyščinje, na snutškej lawskej hašy 120 pola ł. pjekarja Klingsta. R rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Nowa krupowa fabrika w Hajnizach

porucža jecznu pizu a jecznu muku w dželbach wot s najmjeńšcha 50 kilogrammow po tunich placžinach.

Destillazja a palenzpschedawarnja

Th. Grumbta w Budyšinje
na swontkej lawskej hašy 693

porucža wschē družiny palenza niz jenož w czwizach a bleschach ale tež hnydom ł wužiwaniu w khlamach.

Sklad czašnikow

wot

J. G. Schneidera

na snutškomnej lawskej hašy, pódla tórma.

Wulki wubjerł wschēch družinow czašnikow (segerjow) po najtunisich placžinach.

Jenož derje wotczehujene czašniki šo pod twjerdy m rutowanjom pschedawaja.

S dobom porucžam prawdžive šlëborne rjecžasłi, prawdžive talmiškozane rjecžasłi a poskozane rjecžasłi we wulkim wubjerku, teho runja prawdžive šłote rjecžasłi, medailony a klucžiki.

Šewak pschispominam, šo šym šerbškeje rycže móžny.

Kižalospřit, winowe kižalo

porucža najtunischo

Max Zieger
na šerbškej hašy.

Zašlatu šchlenžu sa tyšerjow, šchpihelowu šchlenžu, firniš, wschelake woliwojte barby, ł wobarbjenju hotowe, murješke barby, laki atd. najtunischo porucža

B. Hilbenz
we Wosportu.

Petroleum,
šwęcženje,
bomjel,
firniš,
fišchtbran

porucža najtunischo

Max Zieger
ua šerbškej hašy.

Na rycžetuble w **Zašonžy** pola Budyščina je probšheidške, hakle jedyn krocž šyte, ržane hujmo na pschedań.

Trawowe aukzije.

Wotawa na sprejnych kufach rycžetubla Kolbiza a Schęcžnzy, ł rafeczanskemu knjejštwu šluschazeju, budže šo na šlëdowazymaj dnjomaj rano w 8 hodžinach na pschēšadžowanje pschēdawacz:

póndželu, 10. septembra t. l.,

w Kolbizu,

šapoczatk na hrodowskej kuzy;

wutoru, 11. septembra t. l.,

w Schęcžnzy,

šapoczatk na mlynškej kuzy.

W Ražezach, 29. augusta 1877.

R. Pelz, wyschšchi hajnik.

Cigary,

100 šchtuk po 12 nšl., 15 nšl., 17 nšl., 20 nšl., 25 nšl., 1 tl., 1 tl. 10 nšl., porucža jako wošebje placžinny hódne

Max Zieger
na šerbškej hašy.

Shrop

jara šłódky a derje šłódkazy, punt po 20 np. porucža

Hermann Kunack.

Palenz

we wschitkich družinach porucža hoščenjarjam a šabopschedawarjam w dobrej tworje po najtunisich placžinach

destillazja Hermana Kunacka
w Budyščinje na bohatej hašy.

Hollandski mlókowy pólver.

Zutón, še starodawnych czašow dopokašany, s najlepšich selow a forženjom pschihotowany pólver, po jenej abo po dwemaj kžizomaj wschēdnje krumom abo wołam na přenju pizu našypany, pschisporja wobžernosć, płodži wjele mlóka a šadžewa jeho wofišnjenje. Pačžit placži 40 np. a je ł dostacžu

w hrodowskej hapthzy
w Budyščinje.

Šwëtošławnu **B. Anešelowu**

wložowu tinkturu,

s ščarškeje štrony wschēm wložoczerpjazym jako wšecže wërno štuškowazu naležnje porucžemu, hžžž žadny drubi šřědk njepomha, ma štajnje na pschedań **G. J. Lindu** w Budyščinje w bleschach po 1, 2 a 3 markach.

Alšchczanska haptyka w Budyščinje

na hłownym torhošchczu porucža ł wutupjenju polnych myšči **fosforvile,** štajnje czerštwie pschihotowane, **toprovitriol,** žyly a tolcženy.

Gustav-Adolffski śwjedzeń w Porschizach.

Budyſke poboczne Gustav-Adolffſke towarzſtvo chce ſwoj lětuschi lětny śwjedzeń, da-li Bóg, w porſchiſkej zyrtwi **ſrjedu, 26. ſeptembra**, wotdżerzecz. Sa ſerbfku Božu ſlužbu, kotraž ma ſo popoldnju w 2 hodžinomaj ſapoczecz, je knjeſ ſaraſ **Wetzka** w Budyſchinje předowanje dobrocziwje na ſo wſaſ, ſa němſte kemschenje, kotrež ſo w 4 hodžinach ſapocznje, je knjeſ wikaſ **Neru** w Rumwaldže předowanje pſcheczelnje ſlubit.

Podpiſany dowola ſebi ſwojich lubnych jaſtojniſkich bratrow ſ bliſka a ſ daloka, kaž tež hewaſ wſchitlich, kiž maja czopku wutrobu ſa drohu ewangeliſku zyrtej, k tutemu ſwoje- dženjej najpſcheczelnjšcho pſcheproſchecz, na wſchěch tu próſtwu pſchiſtaje, ſo bychu po ſtónčenju kóždotróczneje Božeje ſlužby ſa wotpohladanja Gustav-Adolffſkeje naležnoſće dar luboſće do ſchliczkow, teho dla pſched zyrtwiny mi durjemi wuſtajenych, dobrocziwje ſkladowacz chzpli.

Œara w Porschizach, 8. ſeptembra 1877.

Hermann Julius Trautmann,
ſaraſ.

W e wudawaſni „Serbskich Nowin“ je ſa 15 w. doſtač:

Predigt

zum

Miſſionsfeſte in der Kirche zu Klir

Montag, am 2. Juli 1877,

als am Feſte Maria Heimſuchung.

Gehalten von

A. Kubitz, Pfarrer in Wilthen.

Der Ertrag iſt für die Miſſion beſtimmt.

W Budeſtezach je kſhěza czo. 52 ſe ſa- hrodku pſcheměnjenja dla hnydom na pſchedaſ a je wſcho dalſche pola wobſedżerja tam ſhonicž.

Róže kaž tež **pletwa** ſa ſemrjetych, k kmótſjenju a kwaſam pſchezo dale dželam w Dom ſchkež domje czo. 2 na ſchulerſkeje haſy po 1 ſhodže. **Sana Žetkez.**

Moji lubi Šerbja a tež Němž!

Wone ſo k cžłowjeczej ſchodže hjeſ ludom Budyſchina a wofolnoſće powjeda: hđže namaſamy, hduž je runaſ **Schubert** wumrjet, nětko ſaſo tajteho lětaria?

Ač přjedy hač **Schubert** ſwoju hłowu k ſmjertnemu ſpanju poſoži, běſche hižom dawno ſaſo muž tudy, kotryž je hižom jara! jara! **wjele** wobſchodženym pomhaſ a chze pſchezo ſwolnivy dale pomhač.

Bydlenje tuteho runaria je w Budyſchinje **pod hrodem czo. 50.**

Sprawni ludžo móža pſchedawanje artikla, kiž ſo wſchudže derje pſchedawa, pſchi wyſo- kim dobytku na pſchedaſ doſtač. Franko- napraſchowanja maja ſo bórſy pod adreſu: **M. P. 800 poſtlagernd Carlsruhe (Baden)** poſtlačž.

Pyta ſo k 1. oktobra do meſta jena ſprawna, ſ dobrymi wopiſmami wobſtarana **hołza** ſa kuchinſte a domſte dželko. Wot toho, to je ſhonicž we wudawaſni „Serb. Nowin.“

Wotročžny a **džowki** ſo ſa dobru ſdu pytaja pſches pſchiſtajazu žonu **Grubertowu** na kotoſkeje haſy czo. 106.

Jena ródna pilna **hołza** ſe wſhy, kotraž je hižom ſlužila a kóžde dželko ſwolnivyje cžini, ſo k 1. oktobra t. l. do ſlužby pyta. Samoſtwjenje ma ſo ſtačž

na hrodowſkeje haſy czo. 164
w khlamac.

Tež ſo tam jedyn trjebany, ale hiſchče **dobry koprowy kotoł** kupi.

Na pucžu ſ **Bluſnik** hač do **Maleſch** bu ſrjedu, 5. auguſta, jedyn **pſchewoblekar** (**Ueberzieher**) namaſany. Tón ſamy je ſaſo doſtačž pola bura **Œjecžki** w **Maleſch** zach.

Š narodnemu dnju lubeje kotry **M. K.**, džen 11. **ſeptembra**, wutrobne ſbožo pſchjeje **E. K.**, bratr.

en détail, en gros.

M. G. Freyberg

na bohatej haſy 62 ſ napſcheczža poſta

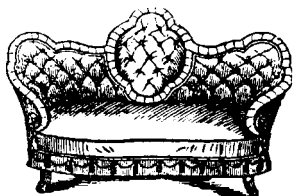
porucža ſwoj wulki ſklad nowodoſtatnych zyle wołnjanych a poł wołnjanych **draſtnych tkaninow** (**Reiderſtoffe**), ſa naſymu a ſymu ſo derje hodžazych po jara tunich, ale twjerdych **placziſnac**. Teho runja je tam lama, **barſent**, **biber**, **tkaniny k kuknjam** we wulkim wubjerku po **fabriſkich placziſnac** na pſchedaſ a tež dželbu **módreho cžiſchjenja** jara tunjo pſchedaſ, ſo bych je wurumowaſ.

M. G. Freyberg

na bohatej haſy 62 ſ napſcheczža poſta.

W khlamac ſo ſerbfſki ryczi.

en détail, en gros.

Kanapeje, jara pěkne a tunje,

matrazny ſa 18 markow a wjazy, teho runja ſa 18 markow a wjazy najpodwolniſcho porucžam. — Teho runja tež wſchitke **tapezierſke dželka** doma a druhdže derje a pſechnje wobſtaram.

Franz Matthis, tapezieraſ

na **Goſchiz haſy** (**Goſchwik**) 742, po 1 ſh.

Škótny pólver ſ czerſtiwých ſelow. **Korneuburgſki ſkótny pólver.** **Pólver pſche kólku.** **Pólver pſche pripotawu proſhatow.** **Łockwiſki baſam.** **Ziſchankowy ſaſowy pólver**
porucža **hrodowſka haptyka w Budyſchinje.**

Cžeſčenym ratarjam Budyſchina a wofolnoſće ſ tutym ſwoju **parnu koſežomuku** ſ 3, 3¹/₂—4⁰/₁₀ du- ſyka a 23—24⁰/₁₀ roſpuſchěžneho **joſforſiſlifa**, kaž tež **wſchelate amoniakſke ſuperfoſfaty** atd. pod ru- ſowanjom wopſchijecža najlěpje porucžam.

E. Altmann.

Fabrika w Ebersbachu. **Šklad w Budyſchinje na žitnych wifač.**

Měſchczanſka haptyka w Budyſchinje

kupuje

ſporuſchł a žolty wóſł.

Bergamentnu papjeru

k ſawjaſanju **hornkow**, w kotrychž je **butra**, ſtuženy **ſad** atd. porucža

Šeinr. Jul. Linka,
na **hrodowſkeje haſy 338.**

Stwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin na róžku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka, jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 37.

Sobotu, 15. septembra

1877.

Dwě džěczi, kotrejž chzetej do njebjek.

(Stónčenje.)

W druhej jstiwě pak šedžeshtaj khwilu posdžišcho, jako Jan a Marka spashaj, lékař a jeho žona a rosrucowashtaj šo bjes šobu. Wón bě knješ, wona knjeni teho doma, do kotrehož běšchtej šo šabudženej džěczi šaběžatej, khowantu pytafej a tež namakafej.

Šchtomowe šwězy běchu wuhafše, jeju džěczi běchu wschey krašnosći Božeho džěcza dobru nóz prajife a do kóža šchle, — nětk nan a macž tu šedžeshtaj a radu škladowashtaj, šchto š tymaj zushmaj džěcjomaj šapoczecž.

„Ša derje wěm“, praji doktor Nowotny, „to stej Warnacžoweje džěczi, to je ta zusa žona, kiž jow khwilu bydlešche a potom wumrje. Mój pschecžel, kiž je ju někotre rash wopytał, je mi wo tym powjedał. Wona nahle wumrje. A džěczi stej potom do Delan pschisšchkej; ja šo boju, šo stej pola Čženjerki byfej; to je čzi najhóršcha a najnahramnišcha žona, kotruž šnaju. Wšohkej džěczi, hacž-tež-to žanych blifšich pschecželow nimatej?“

„Temu šo nješda tak byčž“, praji doktorka, „šda šo, šo njeje šo ničtón wo njej starał. Ale njeje to džiwna wěž, šo tej džěczi runja k nam pschidžetej, a to runje Božu nózž?“

„Šaj, a šo stej wuschkej, šo byšchtej do njebjek pschidžetej“, praji doktor, „to šo porědko stanje w našchim čžašu. Ale ja wěm, ja šym ša džěcžo tež pschězo wěriš, šo je horizont kónž šwěta, a šo tam njebjjo hacž na šemju došaha. Šak derje to tola je, šo stej našch šchtom w dalokosći widžifej, hewał byšchtej w nozy wonkach šmjeršnyfej.“

„Šacž tež to nětk wěšče wěritej, šo stej w njebjju“, praji knjeni, „ja móžu šebi derje myšlicž, šo je šo jimaj tak šesdało, hdyž š tokšteje čžmy na jene dobo do šwětteje jstwy šastupišchtej; ale, luby mužo, praj, móžemój dha jeju šašo wot šo do šwěta wustorcžicž, njechamój špytacž, hacž jeju njebychmój ša njebjšcha wotczahnyšoj, šo byšchtej junu do nič pschisšchkej?“ Mandželška pohlada se šylšojtmaj woczomaj na mandželškeho, kaž by jeho prošyla.

„Šchto mēnišch? Mój dyrbjašoj tej džěczi tu šthowacžž? Wobej? Ša wšchón čžašž?“ — „Šaj, tak ja mēnju. Šlaj, wón je dženska šo khude džěcžo ščžinič, je k nam dele pschisšchoł, tón luby šbóžnik, a šchto bychmy byli, hdy bychmy jeho njeměli? Nětk nam wón dženska, runje džens wjecžor dwě khudej džěczi ščžele, kotrejž chzetej do njebjek — tej nimatej ani nana, ani macžerje, ani pschecželow; luby mužo, ja šo boju, šo njebych šwoje žive dny žaneho mēra wjazy mēla, hdy bychmój tej džěczi wot naš wustorcžikšoj.“

„Ale, luba žona“, praji doktor po khwili, „šy dha šebi to pschemyšlika, kaž wjele chze temu byčž, hdyž mamny dweju wjazy? Šlam drje došaha, ale my nješšmy bohacž, naju džěczi tež wot-roštu, a to budže potom chzycž něšchto wjedžecž.“

„Luby mužo, wón, tón knješ, je khudy był našche dla, nochzpli dha my tež kufš khudšchi byčž jeho dla? Šlaj, ja šym hušto na to špominaka, kał mało jemu dawamój. Ša čzi šlubju, šo chzu rad něšchto parowacž na drafcže a druhich wěžach; chzemój šo bóle š niška džeržecž, njechamój žane hoščžiny dawacž, a hdyž pschecželjo a šnacž k nam pschidžudu, chzemój radšcho něšchto mjenje na šlido nošyčž; woni tola ženje jědže a picža dla k nam njepšchidžudu, to rēka, njemēni, šo budža dyrbjecž hšód a lacžnosčž čžerpicž abo š khlēbom a butru ša ludo wšacž, ale hušto chze jedyn druheho pschitajšich wopytanjach pschetrijecžicž, — chzemój wot nětk šebi wšcho jednorischo naprawicž, dha smējemój doščž ša wobej zusej džěczi.“ A pschecželniwa žona hladašche prošcho k šwojemu mužej a wuhlada, šo bě na jeho woblicžu napišane, šo je wón runje tak šmyšlenny, kaž wona.

„Dha jeju w Božim mjenje wobkhowamój“, praji doktor. „Šdyž maju čzi dobru khwalbu, kiž šesom Šhryšta dla wšcho paruja, dha chzemój mój, kiž šo tež po nim mjenujemój, špytacž, hacž njebychmój kufš wot šwojeho dobrego žiwjenja jeho dla parowacž mó hšój.“

„Njebój šo“, praji žona, „šchtož čžlowjeł Šhryštuša dla čžini, to dobry kónž wosmje. Ša chzu špytacž, šažo štawacž, hacž je šo to nětk štało, a džěcjomaj draštu šesčicž, ja mam tu wjele štarych šmachow ležo, dha njetrjebamój ničžo noweho nakupowacž; ja chzu šebi pravje wufku prózu dawacž; potom ta wěž pōndže.“ —

„Ša chzu tež šwój džěl dacž“, praji muž, „ja wot džensnišcheho dnja wjazy kuricž njebudu; šchtož ša tobał a zigary wudawam, je khětry pjenješ; wot džensnišcheho dnja to pschestanje, to mi pak zyle lóhka wěž njebudže. Ššchetož hdyž tej džěczi wobkhowamój, dha chzemój jej tež wotczahnyčž kaž šwojej džěczi. Wšonej dyrbitej tež něšchto prawe nawušnecž, — tón hšólčžez pravje rošomny wonhlada, mi šo šda, w tym něšchto prawe tēži.“

„Ššchede wšchēm chzemój na to hladačž“, praji doktorka, „šo byšchtej pola naš namakašoj, šchtož stej pytašoj: njebjšcha. Wšo tym, kiž je pucž k njebjšcham, wo šesufu, hišchčže, kaž šo mi šda, ničžo njewěštej; njechamój na to najbóle hladačž, šo byšchtaj tutaj małaj pucžowarjej tež prawaj mēšchčžanaj w njebjšchach byšojž?“

„Šak njech je“, praji doktor, „wo to prošchmy, Wšoh daj šwoje žohnowanje.“ A wobaj mandželštaj pošlaknyšchtaj šo a porucžišchtaj šwój štuk temu, w kotrehož mjenje běšchtaj jón šapoczajšoj; a wón jeju proštwu wuššlyšcha a praji šwoje bóške haj a hamjeri k temu.

Wšónož tu hižom bě, dha štejeshtaj doktor a jeho mandželška pschēd kōžom zuseju džěcžow, kotrejž běšchtej nětk šašo wótžny dom namakafej, a šlubišchtaj, šo chzetaj jimaj nan a macž byčž, hacž jeju Wšoh junu do šwojeho njebjja njewosmje.

A jako wobaj šo khilešchtaj, šo byšchtaj šwojej nowej džěczi

wokoſchaloj, pohlada luby Bóh ſe ſwojeho njebeſkeho tróna dele a mejeſche ſwoje ſpodobanje nad nimaj.

„Tajkule Božu nóz hiſhcze ženje męła njeſkym“, praji doſtorſka, „mi je, kaſ by Bože džęczo hiſhcze zyle hinaſ t nam pſchiſcho bylo, hačz hewaſ. Za ſym taſ wjeſęla a ſbožonna, kaſ bych jo ſama w domje męła a moſęla jo pytačz a hladacž.“

„We wutrobje jo maſch“, praji doſtor. Wobaj ſebi ruſu daſchtaſ a džęschtaſ taſ dó iſtwy nuts; doſtor ſhny ſo t byrglam, jeju wutrobje beſchtej poſnej, a ſchtož wutroba ſacžwawſche, to ſpęw wuprajeſche. Wonaſ ſpęwawſchtaſ:

Wyſtaſ, ſyła wuſwolena
Twojoj' knjeſa poſbęhu!
Sraduj ſo, ty wobſbožena
Džatnje pſched nim poklatuj!

Khryſtuſ bu nam narodženy,
Jeſo ſwęto ſaſwita!
So by ſwęť byl wumóženy,
Semja ſ njebjom ſjednana.

Šchto chžyl woſtačz we ſrudnoſczi?
Štób tam klinczi jandželſti:
Čžeſcz budž Wožu w wyſkoſczi,
Męť a ſbože na ſemi.

Pſchiſpomnjenje redakzije. Kaſ je ſo potom Jankeſ a Maržy dale ſchto, kaſ ſtaſ dale žiwaj bytoj a kaſ je Čzemjerka ſlę ſkhorila a ſo ſ Janom a Marku ſjednaſa atd., to móže kóždy w knihach, wot ſerbskeho lutherſkeho knihowneho towarſtwa wudatyč, čžitacž. Wone reſaja: „Mróczel ſwędkow węrnoscze. Wažne powjeſcze ſ Božeſho kraleſtwa. **Porſta Božeſho** druhi džęł.“ Tute knihi ſu runje docžęſchane, taſ ſo ſo nětko wot knihiwjaſarjow wjaſaja a budža po tajkim bóřny t doſtačzu. Pomjedancžto: „Dwę džęſczi, kotrež chžeteſ do njebeſ“ móže ſo potom tež woſbeje doſtačz.

Duſka bitwa.

(Po powjedanju Miloſcha Pjetkowicza.)

(Stónczenje.)

Njewjenje a wucze wrótnje krowjelacžnoſcze duſku wuſcžinu napjelni a ſ tupym, kaſ podſemſkim ſtonom ſo do hór roſpuſchęzi.

— Na ſad, na ſad! woſaſche knjaſ Nikolaj, woſachu wóſwody, woſachu w hróſbje ſami rjeſojo čžornohóřžy. Krej ſo po pucžu lijeſche. Wokoło ſo walachu wotręſane hłowy, ruzy, nohi. Po nahlych ſkaliſnach ſo ranjeni wjerjeſchachu; poſlednje mozy napinajo, ſo bychu bjeſtraſchne měſto dozpęli. Turſojo do nich tſęlachu, a woni ſ nahlyny padachu, ſo roſbawajo wo kamjenje.

— Gańba na twoju hłowu, **knjaže** Nikolo! Nam njebeſche trjeba pſched Turkami zoſacž! woſachu na knjaſa mrežazy rjeſojo, kotſiž njepytnychu, ſo wón Turſow ſe ſamyſłom do ſaſtupa (Hinterhaſ) wabi, kaſ tež ſami Turſojo njepytnychu, ſo do wuſcžiny du na węſte ſahubjenje.

Woni chžychu jenož Čžornohóřžow do duſkſeje wuſcžiny ſahnacž, a knjaſ Nikolaj — Turſow do wuſcžiny wabieč. Wotpohladanje beſche jene a to ſamo. Knjaſ Nikolaj, kiž do přędka čžerjeſche, na jene dobo konja ſaſtaji, ſo krucze ſawróczi a, ſ teſatkom w powęťſje machajo, ſawoła:

— Stoſ!

Č wobeju ſtron wuſcžiny ſarjewichu kanony, pſchedrejo turſowſke rjady ſ karteczemi. Čžornohóřžy pſchińdžechu ſaſo t ſebi, ſmužichu ſo, ſtejachu.

Čžornohóřžy walichu ſo na njeſchęčęla ſ jataganami, wot ſo čžęſnywſchi tſęlby ſwoje. Turſojo buchu wot ſwojich ſamſnych ludži ſatokani. Woni njemóžachu ani do přędka ani do ſady. Do nich ſ dweju ſtron ſ karteczemi bijachu, do nich tſęlachu wot horjeſa, ſe ſkaliſnow jich reſachu pod ruſu. Sadnje rjady ſo dohęčęřžy ſa nimi dobywachu, njeſnajo, ſchto ſo přędku ſtanje. Woni bechu taſ wuſko w hromadu ſtkóčzeni, ſo ani ruſu hibnyč njemóžachu. Sena žaſoſcz hróſby a ſadwęlowanja pohluſchi powęťr, hdyž hiſhcze w ſadnich rjadach dohęčęřſke „Allah!“ ſa-klincza. Čžornohóřžy džęchu na nich, ſtupajo na hromady krawnych čžęłow, a kaſ trawu žnjejachu turſowſke hłowy, ſ jataganami ſ loſta wokoło ſo machajo, wot lęwizy t prawizy. Turſojo mjetachu tſęlby a jatagany přęcz, lęſychu jedyn pſcheſ druheho, drapachu ſo na ſkały, dawachu wſchelake ſnamjenja ſadnim rjadam, ſo bychu zoſali; ale tam pſchežo do přędka čžęſchęčachu a woſachu „Allah!“ a ſawrečhu na tajke waſchnje ſwojim wóſſkam wčhón wucžęť. Čžornohóřžy walachu ſo na nich wot horjeſa, ſe ſkatow. Čžwoje kanony woni, po tym hačz bechu khwilku tſęleli, wjazy njetrjebachu, duž je do huſteje čžrjody Turſow dele ſchwóřachu. Na ſkałach poſaſachu ſo žónſte, ſ kamjenjemi do Turſow mjetajo. Krawawe wojowanie trajęſche něotre hodžiny. Stóncžnje ſadnje turſowſke rjady pytnychu, ſo jim na tón raſ ničžo druhe wyſche njewoſtanje, hačz zoſanje do tych ſamych puſtych ſkałow, pſcheſ kotrež bechu ſo do duſkſeje wuſcžiny dobywali. Woni zoſachu. Čžornohóřžy čžęřjachu ſa nimi, a rubachu duzy po pucžu, teptajo na ſtač ſabitych čžęłow. Nětkoſi rjeſojo bechu ſo wotdžęłili a do hór khwatali, ſo bychu něhdže ſ boka paſchu ſajeli. Turſojo ſu jich na kuſti roſrubali.

Čžlónžo beſche ſo hižom ſa horami ſkhowało, hdyž bitwa wocžichny, a hory tſchepjetacž a ſtonacž ſaſtachu. Senož huſta, hobeſta mróczel ſchęro-žolkeho dhma ſo w powęťſje poſbęhowaſche, nad hromadami ſabitych čžęłow.

Kotryž Turſa je paſ ſ duſkſeje bitwy žiwny woteſchoť, budže węſcze ſwoje žiwe dny na nju ſpominačz a na ſchřodowanje, kotrež je tam turſowſke wóſſko čžęřpiko.

(Č ruſkeho pſchetožit J. B. Š.)

Jeſuſowa njewjeſta.

Ja njewjeſta ſym Jeſuſa,
Čęhm polna wjeſela,
Kaſ huſto wón mje wopyta,
Mje lubje wokoſcha:

Mi ſwoju ſwęrnocž ſlubil je,
So wopuſchęčęz mje njeſchęze;
To tež wón dđerži ſwęru.

Kaſ nawoženja wón tež mje
Čęei pſchynu ſhotuje,
Mje bełu židu woblek je,
Kiž runa ſtónzu je;
Na ſemi ſlębro jaſniſche
Čęo bóle bhſchęčęz njemóže,
Hacž tuta moja pſcha.

To reſa: wón je ſ hnadny mi
Wſchę hręchi wodał tu,
Kiž wſchaf ja tudny na ſemi
Ach! wſchędnje wobęřdu.
Dał je mi dobre ſwędomnje,
Kiž kóždy křócz mje troſchtuje,
Hdyž ludžo na mnje ſwarja.

Čchto byſa pať by njewjeſta
Wjeſ křóny ſeleneſ?

Glaj, ſ tej wón mje tež wupſchja
Č tej rjaneſ rucžaneſ;
To pať ta prawa węra je,
Kiž wobdawa mje wobſtaſnje
A njeda tež mi panęcz.

Mi dale je tež ſ ſawdawku
Dał pjerchęčęř ſlęborah,
To je: tu prawu nadžiju,

Kiž sbožo pschinješy.
 Sšo njepračha sa kubkami,
 Ssam wičeho došč je podal mi,
 So njebudu wjaz trjebacz.
 Mi postajit sa stražnika
 Se swojoh' jandžela,
 Kiž bliščezaty mječz w ruzh ma,
 S nim wičitko pobija.
 Na njeho trjebam poľasacz,
 Sdžž chžedža mi tu puchu bracz:
 Wón wičitkich wofal šhoni.
 To jeho šwjate šlowo je,
 S čžimž wón mje troščtuje,
 Sdžž nješčezel tež na mnje dže,
 Mje duzy sawječz chze:
 Dha jenož jene šlowečko joh'
 Tak pobije, so podda šo;
 Mi niem'že ničžo ščtobžičz.
 Tak do zušby mje pošlat je,
 Rať doľho, njewem ja;
 Mi šlubit pať wón tehdy je:
 Mje na kwaš powoľa,
 Sšo džeržecz durbju hotowa,
 Sdžž kwašne šynki šaklincža,
 So njebych tehdy spala.
 Duž tožba dušha na semi
 Budž jeho njewješta,
 Wón je wičitkim naš wobdari,
 Ščtož žada wutroba,
 Chže junu kwaš nam šhotowacz,
 Kiž budže do wječnosčje tracž,
 Sdžžez šmy wičhē pščetrašnjeni.

Sená P.

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. S Draždžan pišaja, so je šwudowjena knjeni kralowa Marja 11. septembra čžežto šchorjeľa a so staj teho dla kral Albert a prynz Surij, kiž bēščtaj manōvrow dla w Chemnižu, wot tam do Draždžan pschijēľoj a šo hnydom k wyštokej khorej knjeni podakoľ. Šchorošč je: šahorjenje pluzow (Lungenentzündung) a je po mēnjenju ľekarjow sa žiwjenje kraloweje Marje jara straščne. Šacz do ščtwōrtka njebē hiščezje žane polēpschenje šastupiko.

W Rynarnjach (Ringenhain) šu šo 7. septembra w nožy domške a hrōdž khěžerja Manna, kaž tež domške, hrōdž, brōžen a drjewjenž wudowy Šeinkoweje wotpalike. Woheń je w Mannez domškich wuščol.

W nožy 8. septembra je 25lětny kamjenjerubať Freudenberg š Lütersdorfa na pucžu do Kamjeniza pó čžnje pucž šmolik a do jenej štaľy panyľ, hžžez je šebi šlowu tak rošrašyl, so je najškerje na mēščje morwy byl.

W Draždžanach bu wjelbowanje noweho, psches Łobjo wjedžazeho mošta 8. septembra dokonjane.

W Wlasewižu je pať šo 7. septembra šašo jena šlužobna holza psches to šmjertnje wobščtobžika, so šo blescha, š kotrejež do wohnja, w šhadlach šo palazeho, petrolejum liješche, rošbuchny a jeje draštu šapali.

Na dōbelnštu ratařštu wustajenju je 8. septembra kral Albert pschijēľ, wičho šwēru wobhladowať a šwoje dobre špodobanje nad tym wuprajit. Wjes wiščelakimi wošebnymi knježimi, kiž š nim pschijēdžechu, bēščtaj tež ministraj Mostiž-Wallwiž a Fabrice.

S Barlina pišaja, so je pschedawanje koni š němskich krajow do Franzowškeje hiščezje pschezo kručze šakasane.

Kaž wiščelake nowiny powjedaja, šmēje wječh Wismark w tyčle dnjach w awštriskim mēščje Salzburgu, hžžez š Gasteina pschijēdže, rošryčžowanje š awštriskim kanžlerjom Andraščijom.

Bruski křónprynž, kiž je wiščelake wotdžēľenja bajerskeho wōiřka wobhladowať, je šwoju wošebnu špoľojnosč nad nimi wuprajit.

Na pschewodženju Thiersa, prjedawšcheho pschedšhdy franzowškeje republiki, staj tež hrabja Wesdehlen a hrabja Arko-Valley, přeňšchi radžiczel a druhi sekretar němskeho pošelštwu w Parisu pschitomnaj byľoj.

Němski khěžor je pschi škladnosčzi wobhladowanja Šruppowych fabrikow w Špenje pensjonškej kašy Šruppowych džēkaczerjow 1000 m. darik. Wón je hiščezje na manōvrach w rheimškej krajnje; 11. septembra bēšche pschi korpsmanōvru pola Štothbacha a nasajtra wječžor na puschnej hofčžinje, kotruž bē jemu město Šdln wuhotowaľo.

Němske knježerstwo je w tyčle dnjach šašo dwē wōjnškej kōdži k tym wōjnškim kōdžam poškalo, kotrež hižom blisťko Turkowškeje pschēbywaja. To je šo najškerje teho dla štalo, so bychu Turkam š bombardirowanjom hrosyke, je-li bychu čži š němskimi pōddanami, w turkowškich pschimōřškich městach bydlazyumi, šlē šakhadžecz chžyli. Dale maja tele kōdže pjeczja turkowške ministerštwu k temu nušowacz, so by to mordarjow němskeho konsula w Šalonikach wotščtrafowaľo; pschetož tyčle mordarjow je šalonikški turkowški gubernator š jaštwu puščezil.

Awštria. Šhěžor Franz-Josef je šo do Raščowa podal, so by šo na tamniščich wojerškich manōvrach wobdžēľil. Pschi wōbjedže 11. septembra wón šlawu na ruskeho khěžora, „šwojeho droheho pschēczela“, wunješe.

We Winje awštriski cišlitawški šhromadny šejm, „reichsrath“ mjenowany, radu škladuje a je najpřjōdžy počzał šakon wuradžowacz, kať bychu šo pschichodnje w Awštriji dawki dawacz durbjeli. Pschi tutej škladnosčzi jedyn šapōškanž dopoľasa, so pōddanjo nihdže tejšto dawkow dawacz njetřejbaja, kaž w Awštriji.

W Šitomēřizach je tamnišči biskop, M. Šahala, 75 lět štary, wumřel.

Wny tydženja po druhich nowinach powjedachmy, so staj dwaj pišarjej we Winje němskemu knježerstwu pscheradžikoľ, kať šo tak mjenowane uchazjuške kanony džēľaja. Wny bēchmy pať šlowečko „pjeczja“ pschi štajili, dokeľž šo nam ta wēž k wēřje podobna nješdasche. Nētko je šo tež wuľopaľo, so je němske knježerstwo njewinowate a je wjele wjazy italski pōškanž š tymaj pišarjomaj čžinicž mēľ.

Franzowška. Nētečishe franzowške ministerštwu je wudowje knjesa Thiersa, prjedawšcheho pschedšhdy franzowškeje republiki, wōndanjo semřjeteho, přjōdščtajiko, so chže jeje njebo muža na krajne kšōšty puschnje pohřejbacž dacž. Me knjeni Thiersowa do teho šwolika njeje, dokeľž do přēdka wjedžishe, so potom ministerštwu šapōškanžam, republikanšžy šmyšlenym, na pohřejbe džēľ bracz njeda. Šwona je teho dla Thiersa na šwoje kšōšty kšowacz dať. Šhowanje bēšche wuľotne a bēšche šo na nim tež 363 šapōškanžow franzowškeho šejma wobdžēľiko.

Ze Serbow.

S Budyščina. Šaňdženu šřjedu 11. septembra wječžor w džēkatej hodžinje šo tudy brōžen, knjeni wudowej Weišowej škuščaza a wot knjesa pōštšaltarja Šjēcha wotnajata a psched šwonkownymi lawštimi wrotami štejaza, palicz počza a šo tež potom se wiščēmi bohonymi, do njeje kšowanymi žnjemi hačž do murjow špali. Přjedy hačž šnutsšowny, w brōžni wokoľo šo žerjazy woheń tšēchu pscherašy, wón tajki kur a dym won čžerješche, so bē žyke město š mim napjelnjene, tak šo ludžo njewjedžachu, hžže šo pali, a šebi teho dla kōždy myšlesche, so je pola šušoda woheń. Ššyľawow a ludži bēšche došč k pomozhy, tola njeħodžēšche šo dale ničžo čžinicž, hačž druhe, njedaloko štejaze brōžnje psched

šapalenjom wobarnowacž, šchož šo tež radži. Hacž runje wětsi-kojte njebě, dha tola wětr, wot połdnja dujazy, wjele schkriczkow a žahnych klošow do města noschěše, tak šo bě trjeba, woſna a tšěščne wuhlada šefacžinjecž.

— Zyrkwinska kollekt, 15. n. po šw. Trojizy w ſakſkich ewangelſkich wošadach ſa twarbu kupianskeje zyrkwoje ſkladowana, je w tudomnej ſerbſkej (nichakſkej) zyrkwi 80 m. a w maſowjellowſkej 51 m. 58 np. namdała.

Se Šsmjecžkez. Rano w druhej hodzinje 5. ſeptembra je ſo hewjerſka kſhěžka tudomnych brunizowych podkopow „hewjerjowa nadžija“ ſapalika a ſo ſkóncžnje do ſchachta ſameho ſašypnyła.

Š Bukez. (B. N.) Wjecžor 2. ſeptembra je tudy wojerſke towarſtvo ſwjedžen t dopomnjecžu na ſebanſki wójniſki podawt wotdžeržalo, t cžemuž běšče tež wjele hoſeži pſchiſchjo. Rycže mējachu pſchi tutej ſkladnoſeči bješ druhim tež ff. Dr. Weška a profešor Dr. Šeiden t Pomorez, rycžetubler Šähnel nad Koprzami a wucžet Wagner t Bukez.

Š Lubija. Šchwórtk 6. ſeptembra bu na tudomnych wiſach 105 kuſkow butry wot polizije prjecž wſatych, dokelž mało wažachu. — Diöceſanſta ſhromadžina tudomneho wokrješa ſmėje ſo wutoru 9. oktobra.

Š Kamjeſza. Diöceſanſta ſhromadžina kamjeſkeho wokrješa ſmėje ſo pjatk 12. oktobra w Kamjeſzu.

Š pola. Na döbelnſkej ratarſkej wuſtajeſzy doſtaſchtaj cžešne myto: rycžetublerſki najeiſt Leſch w Rodezach pola Pomerez ſa howjada; rycžetublerſki najeiſt Mittag w Pſchicw-čžizach ſa ſwinje. Hewak doſta t. rycžetubler Šfannenſtiel, pſchedšyda kužiſkeho wokrješneho ratarſkeho towarſtwa, jaſo pſchedšyda wuſtajeſzy, ſlěbornu medaillu a knjez Brugger, direktar budyſkeje ratarſkeje ſchule a ſekretar kužiſkeho wokrješneho ratarſkeho towarſtwa ſlěborny cžeštny bječar. Zeleſolijeſnja Šötjez a Šchulze w Budyſchinje doſta cžešny diplom ſa ratarſke maſchiny.

Š Draždžan pišaja: Šchwórtk, 13. ſeptembra, wjecžor w ſedmej hodzinje je Zeje majeſtoſeč **kralow** **Marja**, wudowa po kralu Šjedrichu Auguſtu, we Wachwizach cžicho **wumrjela**. Wona běšče bajerſka prynzešyna a je ſo 27. januara 1805 narodžila, tak ſo je jeje ſtaroba 72 lět a nimale 8 m.

Wójuſke powjeſeče.

Š aſiatſkeho wojowniſchěža pſchězo hiſchěže žane wažne powjeſeče pſchiſchke njeſtu a ſo jenož na malicžke bitwicžki ſpomina, kotrež zyle žaneje wažnoſeče ſa dalſchi kšód wójuj nimaja, hdyž tež je pſchi tym neſchto ſtow cžlowjekow ſwoje žiwjenje abo tola ſwoje ſtrowe ſtawy ſhubiſo. Nicžo hubjeſche, hacž hdyž ſchwarny wojaſ w nekaſkim njeſnatym kucže pſchi nekaſkej hubjenej bitwicžzy žiwjenje ſhubi; niſchtón ſo t wyšokowaženjom na njeho njedopomina, bješ tym ſo ſo mjena tych, kiž w ſlawnej, wulkowažnej bitwje panychu, t jašnej ſhwalbu ſwěcža a dolhotrajaze wopomnjenja ſebi dobudža.

Na europiſkim wojowniſchěcžu a to w Bolharſkej ſo hižom wjele dnjow kručže, twjerdže a t wulkim krejpschecžom wojuje. Wjenujzy po dobycžu Lowcža a wokolnoſeče ſu Rušoj, t Rumu-

nami, t nimi ſjenocženymi, Turkow pſchimačž pocželi, kotſiž pod kommandom Oſman-paſche w Plewnje ſteja. Tajke wojowanje je ſo hižom pjatk 7. ſeptembra ſapocžalo a t kóždym dnjom ſu ſo Rušoj dale do přědka pſchedrěli, ale hacž do 11. ſeptembra woni Plewnu ſam u hiſchěže dobyli njeběchu, tola ſo to najſterje bórſy ſtanje. Ze-li ſo to Rušam radži, dha bychu potom t wulkim wójkom bješ wulkeho ſadžewka do Rumelije pſchecrocžicž móhli a lohko doſeč runy pucž na Udrianopol a ſkóncžnje tež na Konſtantinopol cžahnyli.

Telegrammy, kiž ſu w tajkim naſtupanju pſchiſchke, ſu ſlědomaze: Š Poradima pišaja 9. ſeptembra: Ruſke lěwe ſchidko, kotrež bě hižom 7. ſeptembra na Turkow, w Plewnje a we wobtwjerdženjach woſoko Plewny ſtejazych, ſylny nadpad ſežiniſo, je wežera wjecžor hórki t połodnju Plewny dobylo a wobſhadžilo. Šsrjedžina a prawe ſchidko ſo turkowſkim wobtwjerdženjam bližachu. Wješ Užiza je wot Rušow wobſhadžena. Dženša rano pocžachu t kanonami dale a bóle tšělecž.

Š Buſareſchta pišaja 10. ſeptembra: Ša wčzerawſchim ſo kanonirowanje na Plewnu na zykej liniji ſapocža. Dwanacže rumunſkich batterijow ſo na nim wobdžěli. Šena rumunſka brigada po horzym wojowanju tójšchto turkowſkich wobtwjerdženjom dobu. Ruſki kſhěžor 40 ordenow ſa tych rumunſkich wojaſow pššla, kiž ſu ſo najbóle wuſnamjenili.

Š Poradima, 11. ſeptembra, dwaj telegramaj powjedataj, ſo je ſo 9. a 10. bješ pſchecſtačža woſoko Plewny wojowaſo. Ša wčzerawſchim Turkojo ſylny wupad t Plewny ſežiniſchu, buchſo pak wot ruſkeho lěweho ſchidka ſašo naſad wuhnacži. Wežera wobſhadži general Škoboſew jenu hórku, t kotrež ſo derje na Plewnu a na turkowſke lěhwo tšělecž hodži.

Šo dobycžu Lowcža ſu Rušoj nehdže 2200 turkowſkich cželow pohrjebali, ranjenych Turkow pak do ſwojich hoſpitalow wotwoſyli.

Š Poradima telegrafiruja 12. ſeptembra: Šo kanonadže, kotraž wot wčzerawſcheho wjecžora hacž do 3 hodžiu dženſniſcheho popołdnja trajeſche, dobychu Rušoj tſi wobtwjerdženja t połodnju wot Plewny a wješ Orwizu, jara ſylnje wobtwjerdženu. Šim 2 khorhoji a 5 kanonow do ruſi padže.

Šzornohórzy ſu turkowſtu twjerdžinu Niſchicž dobyli.

P ř i l o p k.

* Š Budyſchinje ſu ſo tón tydžen paduſchi pola jeneho wuczerja tudomneho gymnajija nutſkamali a jeho pjecža kšětro jara wobfranyli.

* Š Wittweidže wóndano jena pjecžlětna holecžka tſi ſſhody wyšoko t woſna dele padže a to do rěcžki, kotraž nimo domu běži a mējeſche runje wjele wody. Duž ſo ta holecžka njeſaraſy, tola pak bě ſebi jenu nohu ſkamala. Žako ju t wody wucžahnychu, wona hiſchěže kruč woknoweho drjewa w ruzy džeržeſche a macžeri pkaſajo praji: „Ach mama, njebij mje, ja wſchak to njecham ſašo cžinicž!“

* Šaſdženu ſrjedu je ſo w Geiſingu (w Šakſkej) pjecž domſkich a brožnjow wotpaliko.

* Š Gaucžu je wóndano 57lětna wudowa Grahmannowa t woſa panyka, koleša pſches nju džěchu a ju tak wobſchodžichu, ſo je bórſy wumrjela.

* Dr. Štrouſberg, kotrehož ſu w Moſkwoje doſcho jateho džerželi, dokelž běšče jedyn moſkowiſki bank t nekotrymi njeſwěrnymi banſowymi ſaſtojnikiſami wo neſotre milliony tolet wujebaſ, je neſtko t Rušowſkeje wupokaſany a ſaſdženu ſrjedu do Barlina pſchijědže.

* W Parizu maja, kaž w Draždžanach, wulftu jahrodu, w kotrejž so wšchelake zúfokrajne swěrjata pokafuju. Tam nasto wóndano bitwa mješ elefantom a wjelbludom (Kameel), w kotrejž bu k spodžiwaniu přénšchi pobity. „Tobi“, młody elefant, mješesche wěstu swobodu; wón smědžišche po swojej woli wokoło kłodžic a swojich kušodow wopytowacž. S wotpohladanjom, jeneho i nich wopytacž, wón skladoscž wuži, hdyž stražnik (wajchtar) pschi nim njeběšche, a salěse bjes domolnoscže do wotdželenja wjelbluda; ale tole wopytanje mješesche sa njeho srudneho kónza. Hdyž macž wjelbluda swěrisko wuhlada, so wo swoje młode bojecž pocža, kotrejž žalosnje rewjesche; njemdra da so do młodeho elefanta a pocža jeho se swojimi schparami witacž. Bórny ležesche wobohi Tobi na semi. Hdyž stražnik pschiródže, Tobi we wulfej kuži krewje ležesche. Bóšklaču bórny po lekarja, kotryž skocžecžu přénju pomoz wopokafa. Tež macž wjelbluda běšche wjele wustala, dokelž ju elefant se swojim kłobotom (Küssel) pjerišche; wona je w bitwoje jene woko shubila.

(Pšchিপóškane.)

Se šerbškich a němškich nowinow šmy nashonili, so je nafač dotalny šapóškanc, k. gmejnski přjódkštejer a kublet Strauch w Rodezach, wot jara wjele čžesčenyh a waznyh mužow k nowemu wuśwolenju, kotrejž so bližšchu šrjedu, 19. septembra, směje, naležnje porucženy. Duž tola žadym wuśwoleč njesabudž, na špomnje-nyh dnju sa njeho na postajenym wolbnym mješcže šwój kłóš (šwoju zedliju i polnym mjenom k. Straucha a jeho wšy) wote- dacž. A hdy by so tež žadym druhi wot drugeje strony sa šapóškanc k wuśwolenju přjódkštajil, dha temu tola šwój kłóš njebadječe, a hdy by tónle muž tež najčžepnišchi byl, pschetož Wb byšcže Wafch kłóš tola jenož podarmo přecž čžišnyli; pschetož hdyž je tejšo čžesčenyh mužow k. Straucha hižom porucžilo a so njejšu hanibowali, tajke porucženje se šwojim mjenom pod- pišacž, dha njeje k wěrje podobne, so so žadym druhi, hacž k. Strauch wuśwoli.

S teho je widžecž, so k. Strauch wulke dowěrjenje w 5. wolb- nym wokrješu wužiwa. Teho dla je žyly prawje, so šu jeho tak wazni knježa k wuśwolenju porucžili. A hdyž mamy k knjesej Strauchej dowěrjenje, dha je tež prawje, so jeho šašo wuśwo- liny. A hdy by so tež šnadž něchtón druhi, kotryž so sa runje hódneho džerži, k wuśwolenju přjódkštaji, dha wostańcže tola pschi šwojim dotalnym šapóškancu, pschi knjesu Strauchu, pschetož pschi nim wěmy, šchto na nim mamy; wón je hižom nashonjeny šapóškanc, bjes tym so by druhi, kiž by so tam tež póškacž móht, hacle kaž wučžomnik wjazy lét wufnyč dyrbjač.

Šo tajkim, wuśwolerjo 5. wolbneho wokrješa, džicže bližšchu šrjedu wšchitzy a wuśwolečje knjesa Straucha sa šwojeho šapóškancu.

Někoti wuśwolerjo.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowanaj:

Pětrowska žyrkej: Franz Smarski, tšičeč, i Emma Helenu Brühlez.

Křćeni:

Pětrowska žyrkej: Jana Bertha, Šanša Kata, wóški, dž. — Dš- wald Kurt, Bjedriča Mróša, fabrikšeho dželacžerja, š. — August Hermann, Korle Augusta Boniča, wosyšumarja, š.

Michalška žyrkej: Martha Frieda, Korle Augusta Leberechta Rš- thiga, kžerja a murjerja w Štštonej Borščecži, dž. — Bjedrič Dta, Bjedriča Augusta Rdniga, kowarja na Židowje, š. — Hermann Mag, Pětra Šandriča, pošoncža na Židowje, š. — Theresia, Jana Augusta Šecžita, wobhdlerja na Ššokolzy, dž. — Moriz Oskar, Korle Adolfa Röhle, kopornika-pomoznika w Mathm Wjelkowje, š. — Augusta Theresja Martha, Bjedriča Augusta Alberta, fabrikšeho dželacžerja na Židowje, dž. — Hermann Pawol, Jana Augustina Nowata, žiwnošcžerja na Ššokolzy, š.

Zemrječi:

Džen 3. septembra: Bohuměr Ernst, Ernsta Bohuměra Šilbenža, kž- žerja a tšičeršeho mišchtra na Židowje, š., 1 l. 6 m. — Emma Martha, Augusta Mičži, wobhdlerja na Židowje, dž. 5 m.

Čžahi po železnizy.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Wotjěd se Šhorjelza	1 ⁴⁰	3 ⁰	4 ⁵⁰	7 ⁵⁶	10 ³⁸	2 ⁴⁵	4 ⁵⁰	7 ⁴³	10 ³⁵
Lubija	2 ⁹	3 ³⁷	5 ³⁶	8 ⁴²	11 ²⁹	3 ³⁶	5 ³⁴	8 ²⁹	11 ²⁰
Budyšchina	2 ³⁸	4 ⁵	6 ¹³	9 ¹⁵	12 ⁶	4 ¹⁰	6 ¹¹	9 ⁶	11 ⁵²
Wiskopiz	—	4 ³⁰	6 ⁴⁷	9 ⁵⁰	12 ³⁷	4 ⁴⁴	6 ⁴²	9 ³⁸	11 ³¹
Arnsdorfa	—	4 ⁵¹	7 ¹¹	10 ¹⁵	1 ²	5 ⁹	7 ⁷	10 ³	—
Radeberga	—	5 ⁰	7 ²²	10 ²⁵	1 ¹³	5 ²⁰	7 ¹⁸	10 ¹⁴	—
Pšchijěd do Draždžan	3 ⁴⁷	5 ²⁹	7 ⁵⁰	10 ⁵⁴	1 ³⁸	5 ⁴⁸	7 ⁵⁰	10 ⁴²	—

S Draždžan do Šhorjelza.

Wotjěd i Draždžan	6 ¹⁸	9 ²⁰	12 ¹⁰	2 ⁵⁶	5 ⁰	8 ⁰	11 ¹⁵	12 ³⁷	—
Radeberga	6 ⁵⁰	9 ⁵⁵	12 ⁴⁰	3 ³⁰	5 ³²	8 ³⁴	11 ⁵²	šp. cžah	—
Arnsdorfa	7 ⁰	10 ⁷	12 ⁵⁶	3 ⁴¹	5 ⁴⁶	8 ⁴⁶	12 ⁴	—	—
Wiskopiz	7 ²⁵	10 ³⁰	1 ²⁰	4 ³	6 ¹²	9 ¹¹	12 ²⁷	—	—
Budyšchina	8 ¹	11 ⁸	1 ⁵⁹	4 ³⁶	6 ⁴⁸	9 ⁴⁷	1 ⁰	1 ⁴⁸	—
Lubija	8 ⁴⁷	11 ⁴⁸	2 ⁴¹	5 ¹⁵	7 ²⁸	10 ³²	1 ³⁷	2 ⁴⁷	—
Pšchijěd do Šhorjelza	9 ²⁸	12 ²⁸	3 ¹⁶	5 ⁵⁶	8 ⁹	11 ¹³	2 ¹²	2 ⁴⁸	—

Zučne šicžby wosnaměnja čžah wot wječor 6 hódž. hacž rano 5 hódž. 59 m.

Na železnizy bjes Budyšchinom a Wjelcžinom čžahi takle jědža:

i Budyšchina 6 h. 15 m., 12 h. 25 m., 4 h. 45 m., 9 h. 50 m.
do Wjelcžina 6 h. 42 m., 12 h. 59 m., 5 h. 10 m., 9 h. 47 m.
i Wjelcžina 8 h. 45 m., 3 h. 10 m., 7 h. 27 m., 10 h. 49 m.
do Budyšchina 9 h. 10 m., 3 h. 40 m., 7 h. 57 m., 11 h. 19 m.

Čžahi hornokuzišteje železnizy:

Wotjěd i Kóhlfurta	4	1 ⁴⁵	4 ⁴⁵	Wotjěd se Ššokolzy	10 ⁴⁶	2 ⁴⁵	6 ⁴⁵
Šórfi	4 ⁵⁵	2 ¹⁶	5 ⁴⁰	Rufowa	11 ¹⁵	3 ⁸	7 ²⁵
Rišteje	5 ¹⁵	2 ²⁵	5 ⁵⁷	Witowa	11 ³⁴	3 ²⁴	7 ⁵⁵
Rufowa	5 ³⁵	2 ³⁷	6 ¹⁶	Wüdenberga	12 ⁶	3 ⁴⁹	8 ³⁵
Wujesda	6 ²⁰	2 ⁵⁹	6 ⁵⁵	Ruřlanda	12 ³²	4 ²⁰	9 ¹⁵
Kafa	6 ⁴⁰	3 ¹¹	7 ¹⁴	Wyšoto Wufowa	12 ⁵²	4 ³⁵	9 ⁴⁰
Wojerez	7 ¹⁰	3 ³⁰	7 ⁴⁰	Wojerez	5 ²⁰	1 ²¹	4 ⁵⁴
Wyšoto Wufowa	7 ⁴⁰	3 ⁵⁰	8 ¹¹	Kafa	5 ⁴⁹	1 ⁴⁴	5 ¹¹
Ruřlanda	8 ²⁰	4 ⁵	9 ¹⁰	Wujesda	6 ²⁰	2 ⁷	5 ²⁵
Wüdenberga	8 ⁴⁵	4 ¹⁹	9 ³³	Rufowa	7	2 ³⁷	5 ⁴⁴
Witowa	9 ²⁵	4 ³⁸	10 ¹⁰	Rišteje	7 ³⁰	2 ⁵⁶	5 ⁵⁸
Rufowa	9 ⁶⁰	4 ⁵²	10 ³²	Šórfi	8	3 ¹⁰	6 ⁸
Pšchijěd do Ššokolzy	10 ¹⁵	5 ¹⁰	11	Pšchijěd do Kóhlfurta	9	3 ⁵⁵	6 ⁴⁰

Witow je Elsterwerda, Rufow je Liebenwerda a Ššokolza je Falkenberg.

Kóžde subybolenje
šo psches Güctštödtowu
ertnu subown wodžicžku

sa jenu minutu šacžeri;
jenož prawdžiwu ma na pschedań

Seinr. Jul. Lindka
na hrodowštej hašy 338.

Šslawna
wopalnoranowa wodžicžka

wot **Thomasa w Draždžanach**
šahoji ruče tež najšórsche wopalenja
a nješmē w žanym domje pobrachowacž.
Pšchedawa ju w bl. po 80 a 125 np.

Seinr. Jul. Lindka
na hrodowštej hašy 338.

Saffran,

po pschihotowanju wot knjesa Šuštera we
Wjelcžinje wunamafanym a wote mnje
kupjenym, čžisče młěty, kaž wšchē druge
korjenje štajnje čžerstwoje tolcžene porucža

Hermann Kunack.

Šheža cžo. 44

w Woschczach je na pschedań.

6000 m. (2000 tolei) je po 4 1/2 procenta danje na dobru pranju hypoteku k 1. oktobra t. l. k wupožčenju. Hbže? to je sponicž we wudawarjni „Serb. Nowin.“

Róže kaž tež **plctwa** sa semrjetich, k tmoštjenju a kwapam pschezo dale džetam w Dom schkez domje czo. 2 na schuletskej hašy po 1 skhodže. **Sana Pétkez.**

Schtrympárske khlamh
G. A. Sommascha
na žitnej hašy czo. 50, podla železokhlamow k. Zisfiera,

poruczeja swój bohaty sklad wołmjanych schlesyńskich schtrympow a sokow, kholowow, jakow, džeczazych wołmjanych schtrympow wschých družinow, samodželanu wołmu k schtryfowanju, pětne jaky a žiwotne bindy, a lubja pschi dopósnatej dobrej tworje najtunišche płaczišny.

G. A. Sommasch.

Amerikanski mēd
punt po 64 np. porucza
Hermann Kunack.

Syrop
jara kłódky a derje kłódzazy, punt po 20 np. porucza
Hermann Kunack.

Palenz
we wschitkich družinach porucza hoščenjarjam a sapschedawarjam w dobrej tworje po najtuniškich płaczišnych
destillazja Hermana Kunacka
w Budyščinje na bohatej hašy.

Kožowany stwjelzowy abo njetrijeny len,
kaž tež wutrijeny len kupuje po kóždej džělbyje mechanista džělopschedawnija w Sajnižach.

Dinklerjowe naturške hojenje chroniškich a druhich khorosczo.
Sa podpisywany budu kobotu, 22. septembra, w Budyščinje, w hotelu k békemu konju, rano wot 9 hačž popołdnju do 5 hodžin k rycžam. Sa hoju woczibolenje, klowubolenje, piši a wuhry, czerpjenje w zoldku (wróczenie), kožokhorosce (liššawy), nje-móz, rheumatizmy, tajne khorosce, salšy, schiju-, brošt- a khrizibetbolenje, symne nosi, wicž a drjenje, i žyla wsché khorosce, kotrež psches njeczistosce w cžele nastanu, psches wotstronjenje tutih wutkow a wošebje psches wučžičenje krowje.

Fr. Ph. Dinkler, naturski lěkar w Draždžanach, Jacobsgasse 5, I.

Sprawni ludžo móža pschedawanje artifla, kiž so wschudže derje pschedawa, pschi wyškim dobytku na pschedani dostacž. Frankonapr a schowanja maja so bóršy pod adrefu: **M. P. 800 postlagernd Carlsruhe (Baden)** póšlacž.

G. Joachim, Atelier sa njebolosne sažadžowanje subow, operazije subowe, plombirowanje, cžiččenje, sahnacze subybolenja atd., w Budyščinje, na smutšknej lawškej hašy 120 pola k. pjekarja Klingsta. K rycžam wot 9 do 6 hodžinow.

Wulki dobytk wědomnosce!
Stónčnje je so radžilo, dotal njewuhojomnu khorosč
epilepsiju — padawu — widliščeža
psches hojenje, wschostronizy dopokasane a po naturje skožene, radikalnje sa žyle žiwjenje sahnacž. Wschitžy tajžy khoru njech so i najwjetšchim dowěrjenjom pod pschispmnjenjom starobu a tracža khorosče pišnje wobrocža na
C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

M. G. Freyberg
na bohatej hašy 62 i napschecža pósta
porucza swój wulki sklad nowodostatych žyle wołmjanych a pol wołmjanych draštnych tkaninow (Kleiderstoffe), sa nashumu a sumu so derje hodžazych po jara tunich, ale twjerdych płaczišnych. Tcho runja je tam lama, barchent, biber, tkaniny k huknjam we wulkim wubjertu po fabrickich płaczišnych na pschedani a tež dželbu módreho cžiččenja jara tunjo pschedani, so bych je wurumowal.
M. G. Freyberg
na bohatej hašy 62 i napschecža pósta.
W khlamach so kherbisi rycži.

Frankfurtska konjazowicžna lotteria
Sžehnjenje 3. oktobra t. l.
Pschi tutej lotteriji budža so 10 elegantnych ekipažow, do kotrychž su 4 a 2 konje sapschehnjene, i pětym gratom, dale 61 najrjeńskich jědnych a wošnych konjow a wjele stow druhich płaczišny hódnych wězow wulošowacz, a pschedawam ja podpisywany
jedyn žyly lóš po 4 markach,
dwanacze žylych lošow sa 45 markow
psches „Postnachsahme“ abo sa pschipošłane pjenjeh. So bych wsché skafanja po žadanju dopjelnicž móht, proschu ja, so bychu so bóršy na mnje wotedate. Sa na to wošebje kěžbne cžinju, so kóždy džělbyerjet dobytkowu listu franko a darmo do domu dostanje, wjetšche dobytki pať so telegrafizy pschypowjedža.
Joh. Geyer in Frankfurt a. Main.
Seiligtreuzgasse No. 9.

Prjódkstejazeho pschecžehnjenja dla šym ja něotre tworj mojeho sklada
k wupschedawanju
stajil, kotrež po spodžiwnje tunich tola twjerdych płaczišnych wupschedawam. Bjes nimi je dželba **hólčacych zymskich paletotow,** teho rnnja **woblečenjow, hoństkich jopow a šlofrokow** atd.
Tež su hižom najnowsche mustry nashmiskich a šymiskich tworow dospołnje došchle, kotrež i tuthym najlěpje porucžam
S počezčowanjom
Louis Gadt,
22. na kherbstej hašy 22.

Kožane fale,
stupnjowu-plúšchu a stupnjowe kordy,
lejšty
poruczeja we wulkim wubjertu
kožowe khlamh **Büttner & Stolle**
na schuletskej hašy.

Genoj jeničžy na schuletskej hašy.

Genoj jeničžy na schuletskej hašy.

Wolbne pscheproschenje.

Dokelž ma šo w 5. wolbnym wokrejšu, do kotrehož wjetšcha dželba wšow kralowskeho budyškeho šudniškeho hamta škuscha, 19. septembra t. l. jedyn šapóštanž do drugeje komory krajneho sakškeho šejma wušwolicz, dha šebi najpodwolnuišcho dowolamy, našcheho dotalnego šastupjerja w drugej komorje:

knjesa gmejnskeho prjódfštejerja a kublerja **Šandrija Straucha** w Rodezach

£ wušwolenju najnaležnišcho poruczičž.

Tutón našch dotalny šastupjer je šo w šwojim šejmskim štkfowanju tak wuštojnny wopokasač, šo móžemy š nim jako krajni wobnydlerjo, jako šchesczijenjo a tež jako ratarjo a rjemješnižy w polnej měrje špokojni býč: pschetož wón je na šejmje luboščž £ wótznemu kraju šwėru hajič, ša dalsche wobtkhowanje žyčjeje biblije w škulach móžnje ryczał a šo pschł wuradzowanju nowych dawkow ša lěpsche ratačštwu a rjemješništwu š dobrým wužitkom próžował. Šewal je nam wón tež se wšchaj hotowšču rosprawy wo šejmskich jednanjach dawal a nam radlubje wšcho wułożował, wo cžož jeho praščachmy. Duž šmny pschěšwėdčeni, šo najlěpje ščinimy, hdyž knjesa **Straucha** š nowa ša šwojeho šapóštanža wušwolimy.

Aug. Kšičžant, kubler w Malej Braň, pschėđšyda hodyjškeho poboczneho ratačškeho towarštwu II. Bohuwėr Balten, gmejnski prjódfštejer krajnobohodškeho židowa. Korla Udoš Wėžka, šarownik na židowje. Š. Š. Šchmola, kubler a gm. staršči w Leščawje. Š. W. Rabowšči, gm. p. w Pomorežach. Š. Weiššlog, kubleršči inspektar tam. Šandrij Rebo, g. š. tam. Jan Šchrybač, ryczał tam. M. T. Rabowšči, kubl. tam. C. Š. Kittel, gm. p. w Bajžach. Š. Šolta, r. tam. Š. R. Wehla, kubl. tam. W. Š. Langa, kubl. tam. Jan Mättig, kubl. tam. Šandrij Wehla, gm. p. w Trjebjenžach. Aug. Wėbrach, kubl. tam. Ernst Wehla, kubl. tam. Bohuwėr Šchlamač, kubl. tam. R. Walda, wšchšči hajnič w Wuježtu. Jan Dōka, r. tam. Korla Bergbold, šhėžer tam. Aug. Mėrczin, gm. p. w Šowrježach. Jan Albert, r. w Mješčizach. Š. Aug. Delanz w Wabezach. Šandrij Wehla, kubl. a gm. p. w Kuschizach. Jan Diela, wobšėđer šlacy tam. Jan Albert, wulfošahrodnik w Kachlowje. Jan Bonič, wumjenšar tam. Šandrij Mitanja, gm. p. w Budyščinu. Šakub Kral (König), kubl., gm. p. a r. w Mjščezach. Jan Štop, gm. p. w Kšičowej Borschėži. Jan Pjetšča, gm. p. w Šownjowje. Jan Guda, kubl. a gm. p. w Kuschizach. Jan Langa, kubl. a gm. p. w Konjezach. Šandrij Šodan, gm. p. w Luštu. Šandrij Šelša tam. Šurij Bartko tam. Šandrij Wiczas, gm. p. w Rotezach. Pėtr Młónt, gm. a žyčtwiški p. w Džiwocizach a šobu ša Mašu Borschėži a Praštow. Aug. Miczta, gm. š. w Džiwocizach. Jan Kofla, šobustaw gm. rady w Malej Borschėži. Jan Nowal teho runja tam. Šjedrich Baumgart, gm. p. w Šornjej Borschėži. Šurij Urban, r. tam. Šandrij Muczjan, kubl. a gm. p. w Delanach. Pėtr Wėhmač tam. Šandrij Šolta, kubl. a gm. p. w Kachlowje. Šakub Žyž, kubl. a gm. p. w Štrójščizju. Aug. Kšičžant, kubl. a hoščenžar-wobšėđer w Pčezězach. Jan Šur (Sauer), gm. p. a r. w Šsulščezach. Jan Šantuš, gm. p. w Hadworju. Pėtr Šrėda, gm. p. w Delnim Šunjowje. Pėtr Pjetáš, kubl. a r. tam. Šakub Šawrit, š. m. tam. P. a r. w Kamjenej. Jan Šala, drainirowažy miščtr, gm. p. a r. w Šornim Šunjowje. Šandrij Šalba, gm. p. w Wolboržach. Aug. Šur (Sauer), gm. p. w Džėhorězach. Aug. Šolta, gm. p. w Ššmochčizach. Mišal Šolan, r. w Drjeczinje. Šandrij Mėt, r. w Kachlowje. Jan Lukáš, žyčtw. p. w Šonjezach. Pėtr Mėtáš, staršči nuž tam. Jan Mėtáš, š. m. tam. Šandrij Kowar (Šmidt), gm. š. tam. Jan Bohuwėr Šswora, r. na Lubježu. Mišal Wėbrach, gm. p. w Šplóštu. Šandrij Kšičžant, š. m. tam. Aug. Šawrit, š. m. tam. Jan Muczėr, žyčtw. a gm. p. we Wullich Debhezach. Pėtr Krušchwiza, žyčtw. a škulki p. tam. Jan Šrejšlag, gm. š. tam. Jan Šimon, mištr-wobšėđer tam. Jan Bohuwėr Šruhl, žiwnošėžer tam. Jan Wiczas (Lehmann) tam. Jan Šarab, r. tam. Jan Šindner, wulfošahrodnik tam. Mišal Šibšča, pošlėnt tam. Šandrij Wėbrach, gm. p. w Lejnje. Mišal Kmoč, š. m. w Matych Debhezach. Jan Aug. Šolta, gm. p. w Šoronžach. Jan Pjetšča, r. Jan Aug. Ščhlencžer (Glaser), gm. p. w Šrejščinje. Jan Bohuwėr Šlatta, gm. p. w Šrešowje. Jan Šolbrat, r. tam. Jan Šinkler, gm. p. w Šarkach. Šandrij Wėhla, gm. š. tam. Ernst Kšičžant, r. tam. K. W. Kowar (Šmidt), šobustaw gm. r. tam. Jan Šub a Jan Šroš tam. Aug. Kiešling, gm. p. w Malečizach. Ernst Šimm, gm. š. tam. Jan Šalman, šobustaw gm. r. tam. Šandrij Šrošt, mištr-najnič tam. Š. Š. Šrenzel a Š. W. Ducžta tam. Š. Wilhelm, Aug. Šehner, Š. Šroš, Jan Šartel a Šandrij Šencž tam. Šawol Ullrich, hoščenžar-wobšėđer tam. Aug. Šencž tam. Wünšča, gm. p. w Trježach. Šandrij Wünšča, gm. p. w Šrapowje. Š. Šartuš, hoščenžar tam. Šandrij Šartko a Korla Šrėger tam. Ernst Šottwig, gm. p. w Ščpikalach. Šhrystof Šartko, šobustaw gm. r. tam. Ernst Šilšberg, š. gm. r. tam. Šhrystof Šarat, š. gm. r. tam. Šurij Šolba, kubl. tam. Jan Nuž, šhėžer tam. Ernst Wünšča, teho runja. Šandrij Wünšča, kubler. Šandrij Šub, jahrodnik. Jan Šajža, šhėžer. Šandrij Šyman, hoščenžar a šhlamač. Šandrij Wünšča, wulfošahrodnik. Jan Nuž, kubl. Aug. Wėhmač, šowaršči miščtr tam.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a czišče šlodžazy

czisty palenz,

taž tež wščitke družiny dobrnych palenzow ja š tutym knjesam ratarjam a šapóšchėdawarjam poruczejo našpominam a po najtunišchich pła-czišnych pschėdawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych wičach.

Destillazja a palenzpschėdawarnja

Th. Grumbta w Budyšinje

na šwontnej lawškej hašy 693

porucža wšchė družiny palenzu niz jenož w cziwizach a bleschach ale tež hnydom £ wužiwanju w šhlamach.

Wós na pschėdan.

Jedyn modernšy a berje twardny, šhėđšaty žyle křty šwójbnny wós ma na pschėdan Š. Šchmauž na kamjentej hašy.

W Trjebjenžach pola Pomorež je kšėža cžo. 22 se šahrodu hnydom se šwobodnje ruki na pschėdan abo na pschėnaječje, a je wšcho dalsche pola wobšėđerja tam šhonicž.

Aromatšku wicžu wату: 50 np. a 80 np.,
šendšlomjedowy ekstrakt: bleschu 50 np.,
bėly bróššyrop: bl. 75 np.,
šchmėšoehlinowy aether: bl. 30 np.,
šulžbergije šlušowe šhřepš: bl. 56 np.,
šchwablome mydlo, šmofomydlo, glycerino-mydlo atd.

porucža **šrodowšta haptšla**
w Budyščinje.

Na rycžerkuble w **Šakoužy** pola Budyščina je **probštėidške**, hadke jedyn křocž byte, ržane hnyžo na pschėdan.

Częścienych wuswolerjow

pjateho wolbneho wokrejsa dowolamy šebi hišcže juntrócž na to kędžbných czinicž, so bychu šrijedu, 19. septembra, tola męcže knješa gmejnšeho prjódštejerja a kublerja **Handrija Straucha** w Rodězach jako šwojeho noweho šapóštanža ša druha komoru šakšeho šejma wuswolili. Wón je, kaž móže kóždy se šerbškich a tež budyškich němškich nominow nawjedžicž, wot wulkeje šyly gmejnšich prjódštejerjow, rycharjow, gmejnšich staršich a šobustawow gmejnškeje rady, kaž tež wot zyrkwinskich a škulšich prjódštejerjow a wjele druhich częšnych mužow jako wolbny kandidat k wuswolenju porucženy, tak šo móže jeho kóždy i dobrym šwědomnjom wuswolicž. Duž częścienych wuswolerjow najpodwolnišcho prošymy, šo bychu šwój wolbny listk w prawym czašu na wolbnym męcže wotedali. Kóždy wuswolet tajki listk, i mjenom k. Straucha wupjelny, najšterje wutoru abo tež hižom prjedy do domu doštanje; šchtóž pak šnadž njeby žadyn doštal, tón wšmi kruč bękeje papjery, kaž ju škulške džęci trjebaja, a napišaj na njón tele šłowa:

Gemeindevorstand und Gutsbesitzer Andreas Strauch in Rodewitz bei Pommritz

a wotedaj tule zedliju potom tam, hdžęž maja šo wolbne listki wotedacž. A hdžž šnadž ma žadyn teho dla tež do drugeje wšy hieč, dha šebi to njech njeda wobcžežne byčž. Š jnym šłowom: Njech kóždy, kiž ma prawo wuswolecž šwoju pšchiškuschnošč czini!

Wubjerkownizy k. Strauchoweje wolby.

A šejmskej wolbje.

Koho dyrbiny ša 5. wolbny wokrejš wuswolicž? Knješa wicęžneho kublerja a štawnika

Korlu Augusta Spottku w Lętonje.

Šow nješbu žane podpíšma nusne, šchtóž pomjenowaneho šnaje, njemóže hinač, hacž jemu šwój hłóš dacž, wščitko druge je pščeš jeho parschonu a intelligenzu šnate.

Nękoti gmejnšy prjódštejerjo.

Dla pšchepodacža mojich kšlamow na mojeho bratra pšchedawam najwjetšchi džęl mojich dobrých, kmaných tworow po kupnej placzišnje a niže kupneje placzišny, po tajkim wjele tunišcho: na czož mojich częścienych wotkupowarjow kędžbných czinicž šebi dowolam.

W Kamjeńzu, w septembri 1877.

Carl Fiedler.

Soc. Lus. Sor.

Podpisane towarštwow dowola šebi, z tym swojich lubých starych knjezow a česne sobustawy, kaž tež přecelow a podpjerarjow na nazymski konvent, na **póndželu, 24. septembra, w Žitawje** postajeny, z próstwu wo prawje bohate wobdzęlenje přeprosyč.

Pręnja skhadžowanka zmęje so dopłdnja w 11 hodžinach na piwarńskej restauraciji.

Lužiske přędarške towarštwow w Lipsku.
Adolf Brüssel, t. č. senior.

Wojomas

najlępšchi k masanju želešnych wóškow
listki po 1 a 2 pt. po 25 a 50 np.
pšchedawa
Šeinz. Jul. Linka
na hrodowškej hašy 338.

Šwjeršchne }
nózne }
džęlanške }
chemišeth, }
khornarje, manšcheth, }
šchlipsch, khrath, }
cachenez, }
špódnje jaki a kholowch }
porucža najtunišcho }
Julius Lange }
na lawškich hrjebjach }
i napšchęža męchcžanškeje šchule.

Šosforpille pšche polne myšche,
koprovitriol k nacžimjenju pšchęžy,
reštituzionški šfluid k šarybowanju šonjom,
kóškowyy póšver ša šonje atd.
porucža **hrodowška hašyha.**

Korženški wolij a citronowy wolij k
pječęnju,
šymt a naliki, žyly a točžene,
šaffran točženy k barbjenju tykancow,
šodu kryštalizirowanu k pšokanju,
šłony kamjen (glaubersku šol) žyly a
točženy atd.
porucža **hrodowška hašyha.**

Mojim częścienym wotebjerarjam k
nawjedženju, šo moje kšlamy kšumšchtných
kwętkow wjazy nješbu w domje rešniškeho
mišchtra Domšchka, hdžęž jena druha žónška
róže pšchedawa, ale šo nětko i napšchęža
w domje k. pšchetupža Wannaka na šerbškej
hašy namataja, hdžęž ja nětko bydlu a dale
róže, kwętki, wonješchta a pletwa džęlam.
Wudowa Šauerka.

2 domškej holžy, 2 pšchistojnej holžy k
pškuzenju hoščow a něotre domške a hrodžne
holžy šo pytaja pščeš pšchistajazu žonu
Šeinoldowu w Budyšinje.

Ša pytam k 1. oktobrej jenu pilnu a
šprawnu škuzobnu holžu.
W Šchęrachowje.
Šnjeni Šina Pišowa.

Hrodžne džowki a jena kmana hetmantka
šo pšchi wyškošej šdže pščeš pšchistajazu žonu
Šeyerowu na rešniškej hašy czo. 320 pytaja.

Šjawnyy džak.

Šo wohnju, kotryž je 3. januara t. l. mój
dom šanicžil, je nětko mój **nowy dom** tak
daloko hotowy, šo móžu jón wobcžahnyčž.
Duž šo ja wšchitkim, kiž šu mije w mojej
nušy podpjerali a mi pšchi twarbje šory
czinili, wutrobnyje džakuju a tajke wopokášma
lubošče w dobrym wopomnjenju wobkhoram.
Wóh luby knješ njech to kóždemu bohacže
šaruna.
W Mašęchęžach, 15. septembra.
Michal Šulka.

Serbske Nowiny.

Štwortlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni „Serb.
Nowin“ naróžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 38.

Sobotu, 22. septembra

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či žami čješćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž čžedža sa nje na šchtwórtle šchtwórtlěto 1877 do předka placžicž, njedh nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Či, kotřiž žebi „Serbske Nowiny“ pschēs póst pschinješć dawaja, njedh tola nješapomnja, žebi je tam bórsh stasacž. Na šchtwórtlěto šaplaczi žo sa „Serbske Nowiny“ na šakšich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho kžěžorstwa 1 marka a š pschinješćenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakcija.

Poručenje.

W bližšich čžahu wuńdže š nakkadom lutherškeho knihowneho towarštwu druhi džěl **Porša Božeho**, š wulkej próžu a wustojnosćžu wot knjesa fararja **Syřkory** w Šsmilnej sestajany. Že žebi hižom přeni džěl, kiž je pschēd dwēmaj lětomaj wudaty, wjele pschēcželow bješ naschim šerbškim ludom dobył, dha žmy teho wěščzi, žo budže žo to tež tutemu druhemu džělej w tej šamej měrje radžicž. Wón podawa nam powucžaze a natwarjaze wěžy š Božeho kraleštwu w lubošnej a wschēm šrošhmilwej ryczi. Wly žmy pschēs wědčženi, žo tutu knižku ničtón bješ duchomneho woschewjenja a džaka sa posčicženy dar š rukow njepokoži.

Najprjedy žo nam wo naschim Šbóžniku a šwjatych japoschtošach něwtre powjeseče podawaja, kiž žu š druhich žóřtow, džžli se šwjateho pišma čžerpane a wo kotrychž nam tuto ničžo njepřaji. Wly šhonimy něščto wo Žesušowym šwontomnym napohladže, wo žiwjenju a wumrjecžžu japoschtošow, najbóle **Pětra** a **Jana**, šchtož je nam jara lube a wažne.

Šotom žo nam Šermafša, japoschtoškeho wučžomniša, Inbosne pschirunanja wo čžłowski žiwjenju posčicžuja. Włobženz, kiž do dalokého kraja pucžuje, dostawa wot šchēdžiwža, kiž žo š nim štowaršči a jeho šhwilu pschewodža, šo njebh pucža šmoliž, wšchelake rošmwucžowanja a napominanja. Njēplódnny dub, kiž pschi plódnym winowym piěntku šteji, šluži š temu, šo žo tutón na njón šepjera. Tak ma tež w čžłowski žiwjenju jedhyn druhemu pomozny byčž. Šli a dobri njehodža žo lóhžy roššnacž. Woni runaja žo šchtomam w šymškim čžahu, hžžžž liscža nimaju. Čžahne derje-šicže njeje hižom šwēdčženje ša toho prawdosčž ani čžerpienje ša toho njeprawdoscž. Žóřto wscheho pošhlyjenja ša naš je paš **Rhryštuš**, kiž je Božu winizu se šwojej krowju macžal. Čžělny lóšcht a kšchēcžijanska štróšbosčž štej kaž wjēšety a pošhmurjeny paštyr. Duchomnje derje ma žo jenož štadło pošhlyjenje. Čžerpijenja pobóžnych žu kaž woheń, kiž škoto čžičži. Šich hnada w njebjēšach njebudže jenajša, ale budže žo po plódnosczi jich wěry šložowacž. Wrota š njebjēštemu wjēšelu maja to napišmo: **Rhryštuš** je našcha prawdosčž. Našty a tužny je pucž na njebjēštu horu, ale na nej je woschewjazy ponětr.

Dale žo nam wutupjenje Žerufalema a jeho štemplu na hnujaze wašchnje wopišuje a my špóšnajemy, šo lud, kiž čžah šwo-

jeho hnadneho domapytanja škombži, do Božeho šudženja šapanje, kotrež je čžim traschnišche a šurowišche, čžim wjetšcha bē přjedy Boža hnada.

Šitane je nam, něščto wo tym romškim kžěžoru šhonicž, kiž kšchēcžijanam, kotřiž bēchu hacž dotal žakošnje pschēcžēhani byli, jenož njedowoli, šwoju wěru šjawnje wušnawacž, ale tež žam š nej pschistupi a ju sa krajnu wěru pošbēže. To bē Konstantin **Šulki** w lěče 323. Žeho wulke šašlužby wo kšchēcžijansku žyrkej žo nam na drobne rošštajeja.

Šiščče juntrócž póhanštwu wschē šwoje možy napinasche a žo pod šchitom kžěžora **Šuliana**, Konstantinoweho bratrowškeho šhna, knjēštwu mozowasche, ale bē kaž šwēža, kiž, přjedy hacž wušašnje, juntrócž hiščče šapacž počžina. Wón drje bē w klóšterje wotčžehnjeny, ale bē tam hižom potajny pschēcžel póhanštwu. Tak kžētje hacž na trón pschińdže, wušna žo š póhanštwu a phtasche jemu š mozam a š nowemu žiwjenju dopomhacž a, jako žo jemu to njeporadži, počžinasche kšchēcžijanow pschēcžēhacž. Me bórsh padže w bitwoje pschēcžiwu Šeršistim š tymi šłowami: „**Šalilejšti** (Žesuš), dha šh ty tola dobył!“ To wscho žo nam pēšnje wupowjeda.

Šak ewangelijon š Nēmžam pschińdže, to dale šhonimy. Šo-šebny, ša Bože kraleštwu a jeho wupšchēcžeranje móžnje šahorjeny Žendželčan **Šonifaziuš** abo **Šinfried** poda žo najprjedy š džiwim Šrišam pschi šewjernym morju, ale dokelž tam žane plóдне polo ša šwoje wotmyšljenje njenamaša, wróčži žo domoj a džēšche pošdžičho do Šēšenskeje a Šhuringškeje, hžžžž bē šbožomnišči a wjele kšchēcžijanskich wošadow šakóži, ša kotrychž biskopa bu na poššledk poštajeny. Šako š nowa š Šrišam čžehnišche, namasa pschēs jich ruku krawnu šmjercž w lěče 755.

Šakšow pod jich kralom **Šidufindom**, kotřiž bóle w póčnóžnych štronach němskeho kraja tehdy bydlachu, je Šorla **Šulki** podčžišnył a ša kšchēcžijansktwo dobył. Šak je žo to štało, žo nam tež powjeda. Šara šajimawe je to powjedancžto, kotrež nam pošaje, šchto je **Šidufinda** šamóšto, žo š kšchēcžijansktwu wobrocžicž. Šorla **Šulki** štarasche žo wo prawu wučžbu přēdarjow, dawasche jich we wēdomnosčžach rošmwucžowacž, šakóžowasche wučžene šchule, twarjesche žyrkwoje a wudokonesche Bože šlužby. Wón wumrje škuboko wobžarowany wot šwojeho luda w **Šachenje** w lěče 814.

Esledowazy wobras ma sa naß Eserbom teho dla wulku waźnosć, dofelž naß s Cyrillom a s Methodom, s japoschtolomaj Esłowjanow, snatych czini, kotrymajž ma so tež našcha Ružija, kotraž tola prjedy k czěskemu krajej Błuschesche, sa kšesczijanstwo džałowacž. Seju bliže sefnacž, budže wěšće wšchēm jara naležane.

Wot tych, kiž na wobnowjenju Knjesoweje zyrkwoje, kotraž bē w bēhu cžaša Bože kłowo pod kōrz stajila, dželachu, je nam Hieronymus Savonarola wopisany, kiž jako mnich dominikanskeho wotrjada w Florenzu mōznje pokutu předomasche a bu wot bamža k smjerczi wotšubženy a w lěcže 1498 spaleny.

Seho wjeseła nadžija, so so zyrkej wobnowi, njech tež wón to njewohlada, je so w Lutheru krafnje dopjelniša, s kotrehož žiwjenja so nam najwaźnišche podawki we wubjernih wobrasach do pomjatka wróczo wołaja: jeho wustupowanje pschecziwo wot-puskeje, jeho pucžowanje do Wormsa a šwědčenje tam, jeho psche-bywanje na Wartburku, jeho wróčenje do Wittenberka, jeho spróznitwe pschekožowanje stareho testamenta tam, jeho list na jeho syna Santa, jeho žarowanje wo šwoju džówku Leitu a šbōžne wumrjecze. Tute powjeseče so so nam wošebje derje spodobaje, dofelž naß žyle žiwje do tamneho wulkeho cžaša pschestaja, w kotrymž so do morneho cžela zyrkwoje nowe žiwjenje wulinasche.

(Pšichodnje dale.)

Swětne podawki.

Němske kņěžorstwo. Njeboha saksa kralowa Marja, wudowa po kralu Bjedrichu Augustu, kotraž je 13. septembra na šwojim lětnim hrodžiku we Wachwitzach pola Draždžan w starobje psches 72 lēt wumrjela, bu šobotu, 15. septembra, wo poknozy do kralow-skeho hrodu, na augustuskej hašy w Draždžanach ležazeho, psche-njeseha. Wustajenje jeje cžela sta so njedželu pschipošdnju a bēšche jara wjele ludži pschischo, ju wohladacž. Wjeczor w 7 hodžinach sta so kšowanje w katolskej dwórckej zyrkwi a bu kaschcž s cželom njeboczičkeje kraloweje pōdla kaschcža jeje mandželsteho stajeny. Kšowanje sta so se wschej, sa tajki pohrjeb přjōdkpišanej kralowskej pychu.

Seje wotemrjecža dla je na kralowskim dworje a na kralow-skich sastojnstwach šnjedželste želenje wupisane, dale ma so dwē njedželi pschipošdnju wot 12 hacž do 1 hodžiny na wschēch zyrkwojach šwonicz a hacž do šandženeje šrjedy njekmēdžachu w žytnm kraju nihdže herzy a reje byčž.

Njeboha kralowa Marja je prynza Turja sa šwojeho herbu postajila a hewak wschelake wotkasanja šczinika. Šhudži, kotrymž wjele dobroty cžinjesehe, ju jara wobžaruja.

Tež kralowa-macž Amalia bēšche w tychle dnjach štraschnje dosčž šchorjela, s jeje strowosčžu je so pak šašo hōdnje polēpschiko.

Kral Albert je dwórckemu wyschschemu předarjei, Dr. Kohl-schütterej, městpschedšydy ewangelskeho konsistorstwa, kōnthurski kšichž druheje rjadomnje šaškušbnego rjada špožczil.

W Zafonžy je 13. septembra bñst do domskich drašchlerja C. G. Schmidta dyril, njeje pak šapalik, ale je jenož žhlowanu tšechu a murje trochu wobšchodžil.

Pšchi lētuschej diocesanskej šhromadžisnje biskopškeje super-intendentury rycžesche bjes druhim k. šarač Kubiza s Wjelecžina wo tym, so ma so šnutškonne mišionstwo tež wo to staracž, so bychu sanjerodžene abo škaženju šawostajene džēczi we wukšowarnjach (Nestungshäuser) pomoz a kšesczijanste wotčehnjenje dostake. Wo tej šamej naležnosčzi rycžachu tež k. šarač Šmisch s Šodžija, Dr. Hoffmann atd.

Barlin. Na kņěžorskim dworje w Barlinje je sa njebohu sakstu kralowu-wudowu Marju šnjedželste želenje pschikasane.

Pšchi wotkryčžu pomnika, kotryž je so w tak mjenowanym Niederwaldze na brjohu řeti Rheina stajil, bē 16. septembra tež němski kņěžor a prynž Wylem, wschelazy generalojo, bjes nimi Moltke, drusy wošebni knježa a jara wjele luda. Tuton pomnik je wošebje k cžesczi dobyčžow postajeny, kotrež je němste wōjsto w pošlenich wōjnach nad njepšchecželemi dostalo. — Nasajtra bēšche kņěžor w Karlsruheu a tōn šamty džēi pšchi wulkej paradže, kotraž so pola Neumalscha se 14. armeekorpsom wotdžerža.

S dowolnosčžu kņěžora so w tychle dnjach dwanacze němskich wojerškich lēkarjow do Rumunsteje poda, so bychu tam w jenyh wulkim wojerškim lazarecže štukowali. Woni steja pod roškasowanjom Dr. Leutholda, lēkarja pšchi regimencze gardykūrasierow.

Wjēch Bismarck so najškerje kōnz tuteho mēšaza do Barlina wróczi. Gašteinske kupjele so jemu pječa derje tyle.

Awstria. Na awstriskim kņěžorskim dworje je sa njebohu sakstu kralowu-wudowu Marju 46 dnjom dwōrckej želenje pschikasane.

Teho dla, so je kņěžor Franz Josef wōndano w Kaschawje pšchi wošebnej hoščiznje šlawu na ruskeho kņěžora, „šwojeho do-breho pschecžela“, wunješt, bēšche kšwilu wulke šwarjenje bjes Ma-džarami, kōtsiž Rušowstu, kaž je snate, cžucz njemōža, dofelž je šlowjanska. Woni so teho dla w nětotrych wuherskich městach k cžesczi nomšchich turkowskich wōjnškich dobyčžow illuminērowali (mēsto rjenje pošwēcžili), so bychu šwoju škōščž pschecziwo Rušam tak prawje pokazacž mōšli. Pšchi tym pak Madžarjo njewopomnja, so so Turkojo, jako mējachu Wuhersku w šwojej ruzy, jich wōtzow kšichžowali, na wōtre kōly tykali a jich runje tak pschecžehali, kaž so s turkowskimi kšesczijanami w našchich dnjach cžimili, a bychu s Madžarami šašo tak šahadželi, hdy by Wuherska s nowa do jich mozy pschischa.

Madžarjo so tež jara na to mjeršaja, so je wjēch Bismarck w tychle dnjach s awstriskim kanžlerjom, hrabju Andrašijom, w Salzburgu šhadžowanu mēk. Woni derje wjedža, so Bismarck šwērū na ruskej štronje steji, a duž so boja, so Andrašija někať na šwoju štronu šczehnje.

Franzowska. Pšchedšyda republiki, marschal Mak-Mahon, hišcže pschezo po Franzowskej pucžuje a s wobydlerjemi městow a wšow pšchi tutej škladnosčzi rjenje cžini, so by šebi jich pschecžel-niwosčž dobył. Ale tajke cžinjenje jemu, kaž so šda, malo pomha, pschetōž ludžo wołaja najbōle „Ššlawa republizy!“ a jara ředko „Ššlawa Mak-Mahonej!“ Wōn je mjenujzy napoleonšzy šmyšlenny.

Rušowska. Kaž je s ruskich nowinow widžecž, so drje tam šrudni, so ruske wōjsto nicžo hōdne njedobrywa, a štorža tež na to, so maja tak hūbjennyh roškasowarjow, kōtsiž wojakow, kiž so tola tak derje bija, šmanje naložicž njewjedža. Tola njedawaja so Ru-šoj psches tole nashwilne njebōže šatraschicž, ale dawaja šwoje wōjnške wopory a so tež hišcže pschezo sa to šahorjeni, so by so wōjna pschecziwo Turkam cžim šylnišcho wjedka.

Ze Serbow.

S Budyščina, 21. septembra. Šandžemu šrjedu, 19. sept., so so nowi šapōštanzy na te mēsta druheje komory saksteho šejma wušwoleli, kytrež bēchu wuprōšnjene. Wly pak hišcže prajicž njemōženy, šchō je wušwoleny, dofelž kommišije, kiž maja wotedate hlošy pschelicicž, hakle jutše, šobotu, 22. septembra, dopōšdnja w 10 hodžinach w hromadu štupja, tak so drje hakle popōšdnju šho-nimy, šchō je sa šapōštanža wubrany.

W 5. wolbnym wokrješu běchu tjjo kandidatojo prjódftajeni a to f. gmejnski prjódftajej Strauch w Rodezjach, f. wiczježny kubler a stawnik Spottka w Lětonju a stoncjuje tež f. ryczerkubler Pfannenstiel w Nowej Wšy pola Gucžiny. Přenjeju dweju kandidatura běšče tež w „Serbskich Nowinach“ wošjewjena.

W 4. wokrješu běchu prjódftajeni: f. gmejnski prjódftajej Heinzl w Dołhacizach pola Lubija, f. ryczerkubler Hähnel nad Koprzami a f. kubler Lehmann w Blózanach.

W 6. wokrješu běchu prjódftajeni: f. kubler Fahnauer w Bobolzach, f. fabrikant Böhma we Wernarjezach a f. fabrikant Matthes w Schönbachu.

Sa 2. měščezanski wolbný wokrješ, do kotrehož tež Budyščin kšuscha, bě jenož jedyn kandidat f. wolbje prjódftajeny, a to f. Hildebrand, wobšedžeř šchleńczerńje w Břanym Dole.

— (Kath. P.) Knjes P. Venno Michał Kral, wot lěta 1835—1838 kooperator a wot lěta 1839 hač do 1869 administrator w Róžencze, swotkal je šo staroby dla do kšóštra Dřega w Čzechach pšchěhydli, je tam 6. septembra nimale 80 lět stary wumrjeł. Wón je šo 1. novembra 1797 w Čzemjerizach narodžif. Wón studowasche najprjódzy w Nowej Zali, potom w Dipstu a Pšasny, jako bě přjedy w Dřegu do rjadu cistercijskich mnihow zastupik. Těho šwjedzeński pohrjeb mějesche šo njedželu, 9. septembra, w spomnjonym kšóštrje a běchu tam na njón tež tjjo Šerbja pšchijěli.

— (B. M.) Šsrjedu, 12. sept., je wuhnjeř Korla Friedrich f. Wolborz, 42 lět stary, f. jeneho wofna tšeczeho poskthoda tudomneje měščezanskeje hojčerńje dele panył a šo tak wobštkodžif, šo dyrbsjesche po nětotrych hodžinach wumrjecz. Wón bě czežko tšory a je tón skutk najšferje w bludnych myšlach sežinif.

— Pšchi šerbskej Božej šlužbje, kotraž šo šarńdženu njedželu, 16. septembra, ša ewangelskich Šserbow w Draždžanach a wokołnosći w draždžanškej kšóšžnej zyrkwi wotdžerža, mějesche f. šarař Dr. Kalich f. Šornjeho Wuješda předowanje a f. šarař Mróšak f. Maleščež spowjednu rycz. Spowjednych ludži běšče 281, a to 99 muškich a 182 žónskich. Spěwanje a byrgle je f. šantor Pjeřak f. Budyščina wobštarak. — Pšchichodna tajka Boža šlužba smeje šo 2. njedželu adventa, 9. decembra t. l.

Š Noweje Šašónžy. Šchtwórtk popořdnju, džen 13. septembra, je šo tudomny kšěžeř Strauß na łubi w šwojej kšěži wobwěšnył. — Šalenzpicze je tež tudy najšferje wina tuteho nješkutka była.

Š Maleje Šubornicžki. Šsobotu, 2. septembra, je tudy wobyledka gmejnskeje kšěže, W. Širlina, w pianosći po štkhodže dele panyka, a šebi pšchi tym hłowu tak rošbifa, šo bě nětotre hodžiny posdžifcho morwa.

Wójnišće powjesće.

Na europiskim wojownišćezju, to je w Boscharškej, njejšu Rušojjo štoro nihdže žaneho praweho šboža měli. Šštož najprjódzy wojowanja wokoło Pšewny nastupa, dha tam Osman-pašcha f. wulkim turkowskim wójštom w šwojim derje wobtwjerdženym lěhwoje šteji. Na tuto lěhwo Rušojjo 7. septembra rano se šwojej polnej artileriju a tež f. dwazyčezimi czežkimi kanonami tšělecž počzachu a tak poskhtwóřta dnja dale džěłachu, hač wutoru (11. septembra) pšchipořdnju inšanteriju na nješpšhecžela póšłachu, kotraž po jara krawnym šchtóřmowanju a po wulkim štkhodowanju štkónčnje posdže wjeczor nětotre turkowske polne wobtwjerdženja a wulku, blifko wšy Šrivizy ležazu redutu dobu. Ale nětko šo

pošafa, šo bě Osman-pašcha šady tutych wobtwjerdženjom šoko wokoło Pšewny hišćeže drubi rym wobtwjerdženjom natwaricž dak.

Šsrjedu (12. septembra) Rušojjo f. tšělenjom potračowachu, jako běchu šwoje kanony do wobtwjerdžifšom, Turkam wotdobytych postajili. Turkojo se šwojimi kanonami šlabje wotmolwjachu, ša to pař Osman-pašcha šwojim pšchškam, kiž běchu hač dotal šady šwojich wobtwjerdženjom derje wobarnowani štali, na Rušow póšłi, šo bychu tym dobyte wobtwjerdženja šašo wotdobyli. Ščtyři přjedawšche turkowske šchanzy abo wobtwjerdženja běchu Rušojjo džěň přjedy do šwojeje ruki dostali, ale dwě, kotrejž běščtej na prawym kšchidle turkowskeho lěhwa, woni šrjedu šašo wotbuchu, pšchetož Turkojo f. tak wulkej mozu pšchicžahnychu, šo dyrbjachu tam Rušojjo zofacž. General Škobjelen, kotryž tam kommandirowasche, je drje piecž frutych turkowskich nadpadow wotrašyl, ale dyrbsjesche teje šchanzy tola šašo wopušćezicž, dokelž wot šwojeho šamšneho wójšta ani najmjeniščeje pomozy njedosta. Tu wulku redutu pola Šrivizy njemóžachu pař Turkojo šašo dobycž, a je wona, kaž tež jena druha mjenišcha w ruskej mozy šawoštaka.

Na šlědowazymaj dwěmaj dnjomaj, šchtwórtk, 13. a pjatk, 14. septembra, Rušojjo šašo šylnje na Turkow a jich wobtwjerdženja tšěłachu, pšchi cžimž Turkojo šlabje wotmolwjachu. Ale ša to woni pjatk wjeczor w 6 hodžinach šylnje tšělenje na gricwiczku redutu wotwřichu a čyžychu ju se šchtóřmom dobycž. Woni poskhtwóřta hodžiny, po tajkim hač do nozy, kóždy ras f. nowymi mozami šchtóřmowachu, buchju pař kóždy křócž wot Rušow wotraženi. — Šsobotu, 15. a njedželu, 16. septembra, Rušojjo dale f. kanonami na turkowske wobtwjerdženja tšěłachu, na cžož pař Turkojo jara šlabje wotmolwjachu.

Štkhodowanja, kotrejž šu Rušojjo w tšchle wojowanjach w blifšosći Pšewny měli, šu jara wulke. Šo ruskich powjesčach šu woni něhdže 300 ofšizierow a něhdže 12,500 wojašow jako ranjenych a mormych šhubili, Rumunojjo pař něhdže 60 ofšizierow a 3000 wojašow. Rumunojjo mjenujžy nětko f. Rušami šjednocženi pšchecžiwu Turkam wojuja. — Kař wjele ludži šu Turkojo šhubili, to šnate njeje.

Kaž šo šda, njejšu nawjedowarjo ruskeho wójšta došć wuštojni ludžo; to šo 11. septembra šjawnje pošafa; pšchetož hač runje běchu woni přjedy pospjata dnja se šwojimi kanonami na turkowske wobtwjerdženje tšěłeli a potom hašle inšanteriju na nje póšłali, dha bě to tola hišćeže šaše a turkowske wobtwjerdženja běchu hišćeže tak mało wobštkodžene, šo móžachu Rušojjo jenož nětotre dobycž. Š teho je widžecž, šo ruszy generalojjo móž šwojich kanonow došć nješnaja abo ju derje došć njenaložuja. Šo pař je jara wopati; pšchetož po nowškim wojerškim wašchnju maja kanony pař bitwu, pař šchtóřmowanje tak derje pšchihotowacž, šo ma potom inšanterija jenož pšchicž a džěko artilerije derje doškonjecž. Ružy generalojjo pař hišćeže pšchezo po starym wašchnju štkutuja, to reka, woni pšchštow wjele přjedy na nješpšhecžela šćeželu, hač je to prawje — a teho dla Rušojjo jara wjele ludži šhubjuja a pšchi tym, hač runje je ruski wojaš jara dobry wojaš, tola mało dobywaja.

Štkónčnje tež prawje ša tym pšchicž njemóžemy, šchtó ma najwjššche kommando nad ruskim wójštom. Ma je kšězor šam abo wjeliki-knjaš našlědnif abo rumunski wjeřč Korla hohenzollerski? Še-li je jedyn wot nich roššafowacž, dha je se wšcheho, šchtóž je šo dotal štako, šjawnje widžecž, šo došć wězy wuštojni njejšu. Še-li pař generalny štab roššafuje, dha dyrbinym tež prajicž, šo

tón swoju wěz hubjenje rosyimi. My chzemy jenož na jenu wěz spomnicž. Jako Turkojo 12. septembra te wobtwjerdženja sčtór-mowachu, kotrež běchu Rušojo džen prjedy dobyli, sčzelesche general Skobjelew wo pomoc do generalstaba, prajizy, so je sam słaby. Ale druzi sastojnik generalstaba, general Lewizki, na to wotmolwi, so ma Skobjelew ludži dočz, a žanu pomoc njepóšła, tak so Skobjelew dvě wobtwjerdženi šhubi, kaž hižom horla naspomnichny.

Po tajkim drje so lěta wójna hišće nještónči, pschetož hdyž tež ruska garda štónčnje na wojownišćežo pschicžehnje, dha ruske wójsko psches to nicžo šylnišče njebudže, hacž psched plewništimi wojowanjami běšče, dofelž je do pschithoda gardy nimale tejko ludži šhubiło, hacž garda muži wopšhija.

Tola nochzemy se wšchēm tym prajicž, so njemóhlo hinať pschicž, pschetož wójske sbože je jara kulojte a šnadž Rušam bórny s nowa wažne dybnytki spožcži.

Schtož šchipkowski pschethód w balkanskich horach nastupa, dha tam, je-li šněmy turkowskim powjeszczam wěricž, šańdženy tydženi sa Rušow tež krašnje nještejšče. Sulejman-pašcha, kotryž je šwoje wulke schodowanje sašo s tym šarunať, so je s Konstantinopla a wofolnosče na 16,000 muži noweho wójska dostať, je do Konstantinopla powjeszcz póšłať, so je horu „Šwjaty Miklawš“ dobyť. Je-li to wěrnó, by to sa tamniškich Rušow hubjenje bylo, pschetož s kanonami, na tutej horje postajenymi, móhł Sulejman žyhu wofolnoscz wobnježicž.

To ruske wójsko, kotrež hewať wjeliki knjaš našlědnik Alexander Alexandrowicz kommandirowašče, je so po nješbožownym wojowanju blisko Razelewa (6. septembra) nimale hacž s rězy šantrje scžahnyło. A hacž runje turkowski general Mehemed Ali šylnje na nje czišcži, dha šnadž tola jeho nadpady tak dolho wudžerži, hacž ruska garda s pomozy pschicžidže.

To, schtož šmy nětko powjedali, je tajki wójski pschehlad, kotryž móžemy našchim cžitarjam sa cžasť wot 7. hacž do 16. septembra dacž. Tutón pschehlad šnadž so lohko cžita, ale so cžěžko hromadu šestaja; dofelž dyrbymy wjele nowinow, hdyž wšchať je ta žyła wěz jenož po kuskach powjedana, pschestudowacž a što šrócz na šemštu šhartu pohladacž, prjedy hacž wšcho do žyšće žpleczemy.

A hacž runje nam to wjele prózy cžini, dha chzemy tola tež dale kóždy tydženi tajki pschehlad dacž, so bychu našchi cžitarjo žyše wojowanje lěpje pschewidžecž móhli.

Nowšče wójske powjesče.

W pošlěškich dnjach je so na europiskim wojownišćežu sa Rušow trochu porjedžilo, wošebje schtož šchipkowski pschethód nastupa. Wěrnó je, so šu Turkojo tamnišče najwošebnišče wobtwjerdženje, mjenujzj horu „Šwjaty Miklawš“ s wulkej mozu sčtórmonwali, ale wěrnó tež je, so šu jich Rušojo pschi tym taf šbili, so šu nješpšecželjo, hacž runje jara špěšnje cželachu, jara wjele ludži šhubili. To niž jenož ruske telegrammy powjedaja, ale tež šame turkowske powjesče, s Konstantinopla rozpóšlane, pošnje wobšwědča.

Wokoło Plewny so w tychle dnjach dale nicžo wažneho štało njeje; Rušojo na turkowske wobtwjerdženja ščeleja a Turkojo jim bóle a mjenje wotmolweja. General Skobjelew je teho dla, dofelž je taf mužnje wojowať, sa kommandeura 13. armeeškorpa pošmenowanj.

P ř i l o p k.

* Po wulkich boloszczach wurnje 6. septembra w hojejni w Biskopizach žona wobydlerja Róbiga w Šmilnej, kotraž bě tam pschi mšócžajej maščinje s nješbožu pschicžka.

* Na Dybinu je so 11. septembra nješbožo štało, kotrež je jenu tam pschehwazu jendželštu šwójbu cžěžko potrjedžilo. Zeje šyn, jedyn 17 lět šтары mšodženz, jěchajče na šonju, pany pať taf nješbožomnje s šonja, kotryž bě so šplóšchil, so bu ščětro šuch wot šonja šobu wlecženy a jemu pschi tym dwójzj noha škamana.

* W Ebersbachu pola Weithaina so nowa šhula twari. 10. septembra so šryady rošlamachu a ščtyrjo murjerjo, s žyhelemi a s šalkom dele panychu. Woni buchu wšchitzj cžěžko ranjeni.

* S Warlina pišaja, so je tam 65,000 želtow sa ruske wójsko škasanych a šněje na jich šhotowanju psches 1000 ludži něhdyž ščtyri njedžele dželacž. Teho runja je tam 16,000 porow ščtórni a 60,000 špódnich wošnijanych šakow, ščtuťa po 6 markach, sa ruskich wošakow škasanych, taf so maja tam šchewzy a škalzy ruzy poškej džela.

* S Wittenberga pišaja: Wóndano bu w bliskosczji tudomneho dwórnišcžja cžěšla Šwald morwy na koliji namašany. Šaj-prjedy šebi myšlachu, so je wón šamwólne šmjercž pytať a namaš. Psches ščarške pschepytowanje je pať so pošakašo, so bu Šwald ššonzowany a potom na špomnjene město donješeny, so by so šdało, jako budžišče wón psches cžah žitwenje šhubil.

* W Mühlhausenu bu šańdženu wutoru jena 14 lět štara šolza, kotraž w jenej tamniškej šabrizy dželajče, wot maščinj sa wlošy šrabnjena a jej wšchē wlošy s šłownej šožu wottorhjene. Nješbožomne hólčžo pošaje žadlawy napohlad a cžerpi wulke bolosče. Šaž jejne šobudželakši praja, je wona pschi džele wušnyła.

* S Baderborna pišaja: 8. septembra bu pschi wučžicženju řeczki Badery pola Neuhausu jedyn želešny ššchčžil se šlotym namašany a njedalošo wot njeho jedyn paččžil se šlotymi. Woni so hišcžje řjenje šněcžja, šu w lěcže 1745 a 1756 bite a, kaž napišmo pošaje, s džela šollandške dukaty. Šačž dotaf je so 300 tajkich šjenješow namašalo.

* Njedželu, 3. septembra, bu w Žürichu wo dnjo jedyn pošštki wóš s 39,000 šrankami w ššocže a papjerjanych šjenješach šranjeny. Schtož paducha pošanje a wšchnosczji pschepoda, doštanje wot tuteje 1000 šrankow myta.

* S Dundee w Šchottlandže pišaja, so běchu tam 5. septembra wjeřšchki šampianskich šorow se šněhom pošryte a so je tam w nozy šrucže šmjersnyło. Na glenalmóšškich šorach w Šertšchiru hižom džen prjedy šněh ležesche a w Griessu, hdyž hižom so někotre dny prjedy šněh dželšče, mějachu šańdženu nóž wulke šrupobicže. Šajšóršče pschi tym je, so šu tam žita šakle sa šči njedžele šraše.

* W nastupanju lětuškich žnjow pišaja s amerikanškej unije a to s krajiny Ohio: Tudy so s žyła dobrego cžasša w pschichodnym lěcže nadžijamy, pschetož žně šu taf dobre, kaž wjele lět nješbu byle. Turkowška pschěiža šteji 7—10 ššcžji dolha abo hišcžje tež dlěšča, s wjele kaž šłowny tošštymi šicžemi. Šěrnj, kotrychž psched ščtyrjomi njedželemi šórz pošdra a poššecžja šolerja poščelšče, poščaja nětko jenož 90 hacž 140 np. Pschěiža je so taf derje řadžila, so šo nětko pošožju tunšcho hacž prjedy pschědawa. Ššadu mamy tu w šromadach, a to najbóle řěššči a winowe šicže, so sa 10 np. žyhu šromadu doštanješč. Šanany a šakšuta šu taf tunje, so šu ludžo wješeli, hdyž šu je pschědali.

Częszczenym wobydlerjam Budyshina a wokolnosceje s tutym k nawjedzenju, so hym ja moj w tudomnym wescje niektre leta pod firmu

G. Joachim

wjedzeny atelier sa kumisztne suby a subowe operazije knjesej Paulej Strobelej pschepodał.

Sa dowerjenje, mi spozczene, so wutrobnje dzafujo, Wasz proschu, to samo dobroczijwe na mojego naslednika pschenjesz.

W Budyshinje, 22. septembra 1877.

S poczeszczowanjom

G. Joachim.

Raz s horejschego naweschtkta nawjedzicze, je knjes Joachim swój atelier na mnje wotstupit a ja dowolam sibi teho dla Sam wosjewicz, so jon ja wot dzentnischego dnja pod firmu

P. Strobel vorm. Joachim

dale wjedu.

Wedomnosceje a nashonjenja, kotrez hym w snamjenitych domach wjetschich mestow nahromadzit, budza mi k temu sluzicz, lepsche tych, kiz mi swoje dowerjenje spozczja, najstaroszczijwoscho wobkedzbowacz a hym s poczeszczowanjom a podwolnoszczu

W Budyshinje, 22. septembra 1877.

Paul Strobel.

500 symstich nadzukunftow 500.

Psches tunje nutstupowanje je mi moznoscz data, so netko s mojego spozczijwoscho wulkeho sklada, w kotrymz mam 500 symstich nadzukunftow (Ueberzieher), po basznizy tunich placzishnach pschedawam. Duż ja poruczam:

flocné nadzukunftje po 8 tol., hacz k najpěknischim,

double nadzukunftje po 5 tol. a dróżscho,

kompletne wobleczenja po 10—15 tol.,

flocné a double jaquety hizom po 4 tol.

Sólczje wobleczenja, nadzukunftje a khezorske mantle su sako w najwjetschich wubjerku po najtunischich placzishnach na skladye.

Gustav Pinthus

na hlownym torhoszczju.

Jara ważne sa kóžděho.

W wobarnowanju psched mokrymi nohami njeje žadny lepschi konserwirowany kředit sa wobuczje, hacz

gummithran Alb. Schlütera w Hali a. S.

S nim so schlorne a kozane stupnje mjehste, shibicziwe a wodunje pschepuschczate sczinja a poruczja bleichu po 30 np., kaz tež 60 np. a 1 m. 20 np.

Heinr. Jul. Lincka w Budyshinje.

(Wschipóblane.)

Podpisany mješche psches leto satraszne bolaze w nosy (kosczożer), žaneje pomozh njenamafach, hacz jenoż wot czechniteje a hojateje žalby*) knjenje M. Ringelhardtoweje w Gohlisu pola Lipska, kotruz naposledt natożowach; netko, dzakowano Bohu! hym sako we wschjej kmanosczji k kóždemu kšodzenju wuhojeny. **Tuto po prawdze wobshwědca**

Asch a Heinrichsgrün w Czechach 24. mērza 1876.

Suznopłodowy wíkovář **Jan Nowak.**

*) Prawdżywa se schtemplom M. Ringelhardt a sakitanstaj maru na schachliczjach je k dostaczju po 50 a 25 np. w budyshimaj haptylomaj, kaz tež w haptylach w Biskopizach, Kalezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Bjernaczizach, Wóstronzu, Herrnhucze, Neugersdorfje, Grohschönawje, Nowosolzu, Seiffhennersdorfje a w fabrizy w Gohlisu pola Lipska, Eisenbahnstr. 18. Attesty a sakitansta mara su we wschječ haptylach wupotożene.

Muzia inventara.

Wóndzeli, 24. septembra, rano wot 10 hodzinow budze so na žiwnosczji czo. 4. w Zeischezach pola Kalez sledowazy inventar a to:

1 bruny kón, 3 wyškoszczelne kruny, 1 sczelna jalozja a 1 wotšadzene czeło, 2 šwinjeczi, 1 šyfanjowa mašchina, 1 dezimalna waha, 2 wosaj, pluhi, radla, brónje a krymarje a druge wjazy, kaz tež něhdze 50 kop žita, něhdze 150 centnarjom dobreho šyna a hišczje stejaza wotawa na kufach, bėrny, rėpa, kał a majš na polu

sa hotowe pjenjesy na pschekadžowanje pschedawacz.

Wobšedzer.

Nowe schottste fullbrandstejerje

poruczja w zylych tunach khlamarjam po przedawšchim tunim nutstupjenju tunjo

Carl Noack.

Jerje k marinowanju, schtuku 5 np., kopu 28 nšl., syrop, punt po 20 a 40 np., kšofej wot 11—14 nšl., rajš wot 18—30 np., kaz wschje druge kuche produkty jara placzishny hódne pschedawa

J. Bohlent na garbarstkej hašy.

Saptyka w Kalezach.

Wlokowy, wobžerny a wužitkowy pólver, punt po 80 np. a 1 m., saksowyy pólver, wobžerny pólver sa šwinje, fluid, butrowyy pólver, nervowyy balsam psche hlouwobolenje a rheumatismus; schmrėtojehlinowyy ather, kšyščny woliy, bróštyrop, babyduškwoski mēd psche kachel a dybawoscz; Dr. Metšchowu sarybowantku psche brunawu; silgatina, mēšty kředit psche subybolenje; glóčnerstu, žitawstu, draždžansku a mohrenthalstu žakbu, wschitke kinsejske (kőnigseeske) lekarsstwa, koprowitriol k naczinjenju pschėzhy, poruczja w starej snatej dobroščji po najtunischich placzishnach.

R. Bredemann.

Butrowyy pólver

k šmjetanje do butrobaša sczinjeny, pschisporja niz jenoż butru, ale ju tež wobebje šlóbnu cžini. — Ma jon jenoż na pschedań

Heinr. Jul. Lincka na hrodowskej hašy 338.

Kanzlisku a archiwsku tintu

1 litr 60 np., 1/2 litra 35 np.,

škulsku tintu

1 litr 40 np., 1/2 litra 25 np.

1 šampansta bleicha se schklezju 50 np. poruczja jako jara placzishny hódne

Heinr. Jul. Lincka.

Frankfurtska konjowiczna lotteria

Gzchnjenje 3. oktobra t. l.

Přichi tutej lotteriji budža šo 10 elegantnych ekipažow, do kotrychž šu 4 a 2 konjejske fapřehnjene, s pětnym gratom, dale 61 najrjeńšich jědných a wošnych konjow a wjele štow druhich płaczišny hódnych wězow wulošowacž, a pschedawam ja podpřichany

jedyn zły lóš po 4 markach,

dwanaće zlych lošow ša 45 markow

psches „Postnachnahme“ abo ša pschipošlane pjenješ. Šo bych wšě škafanja po žadanju dopjelnicž móhl, prošču ja, šo bych šo bórty na mnje wotebate. Ža na to wošebje kězšne čzinju, šo kězšdy džělberjer dobytrowu listu franko a darmo do domu doštanje, wjetšče dobytki pať šo telegrafišny pschipošjedža.

Joh. Geyer in Frankfurt a. Main.
Heiligkreuzgasse No. 9.

Jenož jeničny na škulerskej hašy.

Kožane fale,

šupnjowu-plušču a šupnjowe kordy, lejšty

poruczeja we wulkim wubjerku
kožowe khlamy **Büttner & Stolle**
na škulerskej hašy.

Jenož jeničny na škulerskej hašy.

Destillazia a palenzpschedawarnja

Th. Grumbta w Budyšinje

na šwontnej lawškej hašy 693

porucza wšě družiny palenza niz jenož w čwizach a bleschach ale tež hnydom k wužiwaniu w khlamach.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62 s napschecža pósta

porucza šwój wulki šklad nowodostatnych zyle wołnjanych a pol wołnjanych draštnych tkaninow (Kleiderstoffe), ša našymu a šymu šo derje hodžaznych po jara tunich, ale twjerdnych płaczišnach. Zeho runja je tam lama, barchent, biber, tkaniny k huknjam we wulkim wubjerku po fabrikškich płaczišnach na pschedań a tež džělbu módreho čzišchzenja jara tunjo pschedań, šo bych je wurumował.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62 s napschecža pósta.

➔ W khlamach šo šerbity ryeži.

en détail, en gros.

en détail, en gros.

➔ Palenz! ➔

Mož hižom dawno jako wubjeru a čzišče šłodžazy

čzišty palenz,

kaž tež wšchitke družiny ➔ dobrych palenzow ➔ ja s tutym knjesam ratarjam a šašopšchedawarjam poruczejo naspominam a po najtuniškich płaczišnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazia

na žitnych wíkach.

Škótny pólver s čzerštnych selow. Korneuburgski škótny pólver. Pólver psche kólku. Pólver psche pripotawu prošatow. Lockwižski balsam. Zischankowy šaksowy pólver
porucza hrodowska haptnyka w Budyšinje.

6000 m. (2000 toleť) je po 4½ procenta danje na dobru přenju hypotheke k 1. oktobra t. l. k wupožčenju. Šdže? to je šhonicž we wudawarni „Serb. Nowin.“

W Radworju je jena šahrodniška žiwnosć s 21 kóržami ležownosćow — polow a kufow pschencžneje pódy — s mašiwnyimi twarjenjemi se šwobodneje ruki na pschedań. Wšcho dalsče wufaje **Michal Bohlent** pschi Čzornym šodlerju. Pókožza kupnych pjenješ móže štejo wostacž.

Šheža čzo. 44

w Boshchach je na pschedań.

Amerikanski měd

punt po 64 np. porucža

Germaun Kunack.

Šstawna

wopalnoranowa wodžicžka

wot **Thomasa w Draždžanach** šahoji rucže tež najšóršče wopalenja a nješmě w žanym domje pobrachowacž. Pschedawam ju w bl. po 80 a 125 np.

Šeintr. Šul. Šinka
na hrodowškej hašy 338.

Kóžde subybojenje

šo psches šudštadtowu ertu subown wodžicžku

ša jenu minutu šacžeri; jenož prawdžiwu ma na pschedań

Šeintr. Šul. Šinka
na hrodowškej hašy 338.

Saffran,

po pschihotowanju wot knjesa **Šušttera** we Wjelecžinje wunamašany a wote mnje kupjenym, čzišče mlěty, kaž wšě druge korjenje štajnje čzerštwoje tolcžene porucža

Hermann Kunack.

Moštowahi

derje twarjene tunjo porucža

Wilh. Benad, gratokował
na jeryowej hašy 274.

➔ Wšchitke šem škufchaze porjedženja, kaž tež porjedženje šchijaznych maščinow wón najšepje wobštara.

== Šlyščne njedostatki, ==

hluchosć wěšče a došpolnje šahoji, jeli njeje pschinarodžena,

F. Kattepoel w „Haus, Westfalen.“

P. Aneifelowa

wložowa tinktura,

dopóšnaty najšepšchi, je-li niz jenički wěšče šprawny wlož- a brodupłodžazy šredk; nječ šo čzitaja lětarške wopřima a wobšwědčzenja, kaž tež wjetšče nawěštki. Wšcho dalsče we wuložazej papjerzy. W bleschach po 1, 2 a 3 m. ma jenož na pschedań **Šeintr. Šul. Šinka** w Budyšinje.

Rowšitkomna affeuranza w Triesče.

(Assicurazioni Generali.)

Šafožena w lécze 1831.

Rukowazy fond towarstwa wopšdija po bilanzu wot 31. decembra 1875:
pščitomne wobstatki:

Sakladny kapital: . . . . . ščěšnakow **4,200,000. —.**
Reserwy w { hotownych pienjesach: . . . . . **16,247,417. 20.**
{ prámijach a dani pr. 1876: . . . . . **11,110,581. 98.**

Dale:

W pósdnišchich lětach dostajomne prámije: . . . . . **10,996,680. 05.**

Šlowne summy kapitala a rezervow
šu na ležomnošče pupilarizacy napoložene.

W lécze 1875 bu 14904 škodowanjow se snamjenitej summu wot
6 millionow 646 thjaz 603 ščěšnakow 97 krajzarjow

šapšćenych.

Wot wobstacza towarstwa bu š zyka ta wulzyschna summa wot

110 millionow 651 thjaz 039 ščěšnakow 54 krajzarjow

ša šapšćenje škodowanjow wudatych.

Rowšitkomna affeuranza šawěščuje:

a) pšče wohnjowu škodu: twory, mobilije, žnješke šarady a t. d., kaž tež, jeli to krajne šakony dowoleja, twarjenja wščěch družinow;

b) pošćiczuje šawěšćenja na žiwjenje čłowjekow na jara wšchelake waschnje ša najtunišče twjerde prámije a polizy w němskich pienjesach wustaja.

Š kóždemu wufasanju a š wobštaranju šawěšćenjow poruczataj šo agentojo:

šamtski škololčar **Ernst Walther** w Budyščinje.
Adolf Baumert w Šamjeńzu.

G. Joachim, Atelier ša njebološne šadžowanje šubow, operazije šubowe, plombirowanje, čziječenje, šahnacze šubholenja atd., w Budyščinje, na šnutškej lawškej hašy 120 pola š. pšekarja Šlingsta. Š ryczam wot 9 do 6 hodžinow.

Wulki dobytk wědomnošče!

Štónčnje je šo radžito, dotal njeuwšojomuu šhorošč

epilepsiju — padawu — widliščeža

pščeš hojenje, wšchostronišy dopošasane a po naturje škožene, radikalnje ša žyše žiwjenje šahnacž. Wščitzy tajzy šhor š njech šo š najwjetšim dowěrjenjom pod pščišpomujenjom šarobny a tracža šhorošče pišuje wobrocza na

C. W. Telle

Berlin, Oranienstrasse 33.

Šrjódkštejazeho pšhecžehnjenja dla šym ja něotre twory mojeho šklada
š wupšchedawanju

štajit, kotrež po špodžiwnje tunich tola twjerdych pšacžišnach wupšchedawam. Wješ nimi je džělba **hólčacych zymskich paletotow**, teho rniža **woblečenjow, hońštkich jopow a šlofrokow** atd.

Tež šu hižom najnowišče muštry našymškich a šymškich tworow dospołnje doščle, kotrež š tutym najšlepje poruczam

š pocžesčowanjom

Louis Gadt,

22. na šerbškej hašy 22.

Dla pšchepodacža mojich šklamow na mojeho bratra pšchedawam najwjetšchi džěl mojich dobrych, šmanych tworow po šupnej pšacžišnje a niže šupneje pšacžišny, po tajšim wjele tuniščo: na čož mojich čžesčženych wotkupowarjow šedžbnych čžinicž šebi dowolam.

W Šamjeńzu, w šeptemburu 1877.

Carl Fiedler.

Šchrymparške šhlamy

G. A. Lommahšcha

na žitnej hašy čzo. 50, pódla želešokšlamow š. Šiščera,

poruczaja šwój bohaty šklad wotmjanych šchlešniškich šchrympow a šokow, šholowow, šakow, džěčaznych wotmjanych šchrympow wščěch družinow, šamodželamu wotmu š šchrytowanju, pščne jaki a žiwotne šindy, a šubja pšči dopošnatej dobrej tworje najtunišče pšacžišny.

G. A. Lommahšch.

Šwjerščne }
nóžne } šošle,
dželanške }
chemišeth, }
šhornarje, manišeth, }
šchlipšh, šhrawath, }
cachenez, }
špódnje jaki a šholowh }
poruczaja najtuniščo }
Julius Lange }
na lawškich šrjebjach }
š napšhecža měšččanšteje šchule. }

Wošomas

najšlepšči š masanju želešnych wóškow
šištku po 1 a 2 pt. po 25 a 50 np.

pšchedawa

Šeinz. Šul. Šinka

na šrodowškej hašy 338.

Šosforpille pšče polne myšče,
škoprowitriol š nacžinjenju pščenizy,
šreštitužionski šuid š šaryšowanju šonjom,
šólkowy šólwer ša šonje atd.

poruczaja **šrodowška šapthka.**

Šorženški wotij a citronowy wotij š
pječženju,
šymt a naliki, žyše a točžene,
ššfran točženy š barbjenju tyšanzow,
šodu šryštalizšrowanuu š šokanju,
ššony šamjeni (šlauberšku šol) žyly a
točženy atd.

poruczaja **šrodowška šapthka.**

Šošowanu štwjelzowu abo njetrieny len,

kaž tež wutrieny len šupuje po kóždej džěl-
bje mehaništa džělšpšchadownja w **Šajnišach.**

Mojim čžesčženym wotebjerarjam š na-
wjedženju, šo moje šhlamy ššumšštnych
šwětkow wjazy **njeišu** w domje rešniššeho
mišchtra Domišchka, šdžej jena družu žónška
róže pšchedawa, ale šo nětto š napšhecža
w domje š. pšchepuzža **Wannaka** na
šchulešškej hašy

namakaja, šdžej ja nětto bydlu a dale róže,
šwětki, wonješchka a špletwa džělšam.

Wudowa Šauerka.

Gustav-Adolffski švjedžen w Porschizach.

Budyſke poboczne Gustav-Adolffske towarstwo chze swoj lětuschi lětny švjedžen, da-li Bóh, w porchiſkej zyrkwi **frjedu, 26. septembra**, wotdžerjeć. Sa herbſtu Božu službu, kotraž ma šo popoſdnju w 2 hodžinomaj ſapocjeć, je knjes farać **Wetzla** w Budyſchinje předomanje dobroćiwje na šo wſak, ſa němſte kemſhenje, kotrež šo w 4 hodžinach ſapocznje, je knjes wifar **Kern** w Rumwaldže předomanje pſcheczelnje ſlubit.

Podpišany domola šebi ſwojich lubych ſaſtojniſkich bratrow ſ bliſka a ſ dalota, kaž tež hewak wſchitkich, kiž maja czoplu wutrobu ſa drohu ewangeliſku zyrkej, k tutemu šwjedzenjej najpſcheczelnjšo pſcheproſchjeć, na wſchěch tu próſtwu pſchiſtajo, ſo bychy po ſkónčzenju kóždotróčnjeje Božjeje ſlužby ſa wotpohladanja Gustav-Adolffſkeje naležnoſće dar luboſće do ſchlicžkow, teho dla pſchěd zyrkwinymi durjemi wuſtajenych, dobroćiwje ſkladowacž chžyli.

Fara w Porschizach, 8. septembra 1877.

Hermann Julius Trautmann,
farać.

Lěšowolmjane fabrikate Lairiga.

Lěšowolmjany ſpódnju draſtu, flanelle, kóper, žiwotne a bróſtbindy atd., wſcho wubjerne wobarnowanje pſche ſaſhmunjenje; lěšowolmjany wotu (Waldwollwatte), lěšowolmjany wolij atd. ſ kóžnoweje jehliny, hižom wjele lět pſche wicž a rheumatismus tykžatróč dopoſafane, lětarſzy pruhowane, porucžene a natožowane, ma ſa Budyſchin a wotolnoſež jenož jeničžy prawdžiwne na pſchědań

Heinr. Jul. Lincka na hrodowſkej haſy 338.

Reje.

Jutſje njedželu na domthowanzy reje ſ thofejom a tyfanzami w **Gizhonjach.**
Schneider.

Pfaktſelenje ſ prótami jutſje, nje-
dželu, 23. septembra,
popoſdnju w 2 hodžinomaj w **Nowych Por-**
ſchizach.
Dietrich.

Moja **kwětkipſchědawańja** je na mja-
ſowym torhoſchcžu czjo. 151 w domje t.
Dr. Gutſa po 1 ſthodže.

Knihwjaſatka **Winklerowa.**

Wlokoſowe pletwa.

Wlokoſowe pletwa (wopuſchje) a druge tajſe
džěta šo trajaze a tunjo džětaja.

na **wyſokaj haſy 218,**
po 1 ſthodže.

Wupſchědawanje

na boć ſtajenych tworow, ſo bych je **rucze**
wurumomać, wot 22. haćž do 30. septembra,
po **najtuniſchich,** ale twjerdyh pſcažniſnach.

Pſchědawaſa šo

- džěcžaze duſchuhrejti,
- " lažti,
- " ſhapicžki,
- " měžki,
- " ſchtryſkowane pupki
- " jecžki,
- " ſchawle,
- " hłowjaze rubiſchka,
- " hłowjaze ſchawle,
- " ſchtrympicžki

a wſchelate druge.

W Budyſchinje, 20. septembra 1877.

Theodor Jäger,

na ſwontnej lawſkej haſy 690,
bliſko wudawańje „Serb. Nowin.“

Plumpa.

Jedyn zyle dobry drjewjany plumpowj
ſchendać je želeſnym plumpadkom a pſchi-
trywom, kaž tež ſ dobrej roku, incl. ſchten-
darja 7½ metra dolhi, ma tunjo na pſchědań

G. G. Leuner

na kotoſkej haſy 113.

A nowemu lětu 1878 namaka jedyn ródny,
ſtróſby **wulki wotrocž** pola podpišaneho
ſlužbu.

H. B. Möscher

w Reſchowej Porſchcži.

Šobotu, 1. septembra, ſym ja pola pſche-
kupza **Mieknarja** k jenemu korſikej pſchi-
ſchof. Lón, kiž móže šo wupotaſacž, ſo korſit
jenu ſluſchja, móže jón we wudawańni „Serb.
Nowin“ ſašo doſtać.

Pjatk, 14. septembra, wobradzi mi
moja luba žónka małego mužika.

W Draždžanach.

J. Ernst Hajna,
stereotypeur.

Žoldko- a hámorrhoidalne khorosće,

kaž tež **žoldkowidliſća, asthma, migränu, blědawu, běly ſplaw**
wotſtronju pſches moju radu a ſawěſcžuju tajtim pažijentam, hđžež ſpomnjene
ſnamjenja trijedha, pſchi 14dženiſtim nutšbranju huſto ſpodžiwnje doſpołne ſa-
hojenje. — Snamjenja hornich khorosćow ſu czuſchcženje, poľnobyčje po jědži
a picžu, mucžnoſež, ſaſparnoſež, hłowubolenje, ſlěbčje, wutrobupſpananje, krotki
dych, kiſałe horjeſtorſanje, wobczježne durwanja, njeporjadny wukhód, huſto ſchiz-
bolenje, wotkód trwě, nacžafne ſucžki ſady.

Schlebjerdzak (Bandwurm)

wotczěrju **doſpołnje ſ hłowu** bjes prjedy- a hłodohojenja w 2 hodžinomaj
bjes ſtracha a bjes bolosće a móže šo hižom pſchi 2lětnych džěcžoch natožowacž.
— (Tež liſtuje.) — Tykžazy aſteſtow ruľuja ſa ſhojenje, kaž tež ſa lohke nutš-
branje, dokeľž je tón ſrědž zyle bjes kouſo a granatomeho korjenja.

W. J. Kyling

ſ **Rótschenbrody** pola **Draždžan.**

W Budyſchinje budu jenož **njedželu, 23. septembra**, w hoſcženju
„k ſtokej hweſdže“ wo iſtwě czjo. 3 dopoſdnja wot 8 haćž do 6 hodžin popoſdnju
k rycžam.

6000 džaknych piſmow, kotrež ſahojenja wobſhwědča, mam šobu
a móže je šebi kóždy wobhladacž.

Moje wobydlenie a expedizija je wot 22. septembra t. l. w přėnim po-
ſthodže

Grůgnerez domu

na ſnutſknej lawſkej haſy, runje pódla mojeho dotalnego wobydlenia ležazeho.
Expedizija je kaž dotal dopoſdnja wot 8 haćž do 12, popoſdnju wot 2 haćž
do 6 hodžin wotewriena.

W Budyſchinje.

Advocat a notar **Emil Martini.**

Вытравшчилоха к чзйклу 38

„Serbskich Nowin“

Sobotu, 22. septembra 1877.

Wczera, 21. septembra, dosta pschi kejsmskej wolbje w 5. wolbnym wokrjezu: k. kubler **Strauch** w Kodezach **1231** hlozkow, k. ruczerkubler **Wannenstiel** w Nowej Wsh pola Sucziny **267**, k. kubler **Spottka** w Letonje **181**, k. kubler **Fahnauer** w Bobolzach **62**, a k. kubler **Wagner** w Smolizach **15** hlozkow. Po tajkim je k. **Strauch** (Kerf) s jara wulkej wjetschinnu sa sapozkianza muswoleny.

Redakzija.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotědać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 39.

Sobotu, 29. septembra

1877.

Knawjedženju.

Či žami česćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža sa nje na štwórtle štwórtlěto 1877 do přědka płaczić, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotědadža. Či, kotřiž žebi „Serbske Nowiny“ psches póst pschinyesć dawaja, njech tola njesapomnja, žebi je tam bóršy šlafacž. Na štwórtlěto šaplaczi šo sa „Serbske Nowiny“ na šakskich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho křezorstwa 1 marka a š pschinyesjenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakcija.

Pschehlada wójnskich podawkow

wot 17. hač do 23. septembra.

W Božharstěj šu tu křiwilu šti hłowne wojownišćeža: jene — k wječoru — je wočoło Plewny, druge — k ranju — wočoło rěki „Lom“, a třeće — k počodnju — w šchifkowskim pschehodže a wočoło njeho. Na wschěch tutych wojownišćežach je šo w dnjach, horka w napišnje pomjenowaných, pak šylnišcho, pak šlabišcho wojowašo, tola njeje šo ničžo wažne wudobychšo.

Wschelake winske a madžarske nowiny, haj tež nětotre jendželške pišachu, šo šu bješ rěkomaj Lomom a Santru strasčne bitwy byle a šo šu Rušojom w bitwje, kotraž je wočoło Běleje tojšćto dnjom ša šobu traša, na 12,000 muži šhubili a šo je ruski uašlědnik (frónpryng) teho dla šwoju hłownu kwartiru do Sistowy blisko mosta, psches rěku Donawu wjedžazeho, pschepoložik, šo by psches njón do Rumunije zofacž móht, je-li šo jemu Turkojo hišćeže bóle na šchiju pschidnu.

Tute, nětotre dny ša šobu wospjětowane a Turkam wulke do- bješ pschizpivate powješće tutych šfóncžnje k temu šbudžichu, šo woni 22. septembra šprawnje wosjewichu, šo drje je turkowski general Mehemed Ali 21. septembra š Rušami wojowaš, šo pak wo žanym dobyčžu ništón ničžo njemě. A Mehemed Ali je 23. sept. šam telegramm do Konstantinopla pošlaš, w kotrymž praji, šo je hubjene wjedro nětotre dny wscho wojowanje šadžewalo a šo je wón hašle 21. pječž hodžinow š Rušami wojowaš, šo pak je wóz tajke wojowanje šfóncžila.

Mehemed Ali wyshe teho powjeda, šo je se šwojimi wojašami hač do bliskosće ruskich wobtwjerdženjom pschischoš, ale šo na šmėrkach šašo wrócžik. Wo tym, šo je 22. septembra dale wojo- waš, wón ničžo njepowjeda.

Šedyn ruski telegramm wot 23. septembra praji: Wty šmy nabpad Turkow, kotryž na Čerkownu, to je: na prawe šchidlo našlědnika, ščinišchu, wotrashli a šu Turkojo pschi tym wjele šchodowali. Tež šmy Turkow, jako na šřjedžišnu (centrum) našlědnikoweho wójška pschicžezechu, po křótkim čašu našad wuhnali.

Š teho je widžecž, šo ta wulka bitwa, kotraž móhla šo po prawym pschi rěžu Santrje štačž, hačž do 23. septembra hišćeže byla njeje. Mehemed Ali hižom šchtyri njedžele na wójšto ruskeho našlědnika nadpady čžini, ale njemóže je psches Santru wuhnacž,

haj wone šo šda, šo nětko našlědnikoweho wójška twjerdšcho šteji, hačž předy. Šeho lěwe (pošnozne) šchidlo šteji pschi Donawje w bliskosći Byrgofa, nimale milu wot Ruschčžuka, centrum a prawe šchidlo pak psched banizškim Lomom a šady njeho. (Banizški Lom je poboczna rěka tak mjenowaneho čžorneho Loma.) Šo šu tam bješ tym šašo nowe wojowanja byle, je loško móžno.

Šštož wojowanje wočoło Plewny nastupa, dha tam kanoniro- wanje Rušow na turkowske wobtwjerdženja dale trajeshe. Osman- pascha, kiž w Plewnje kommandiruje, na tajke kanonirowanje se šwojimi kanonami šlabje wotmolwoja, tola mēnja Rušojom, šo wón šwoju muniziju teho dla tak lutuje, šo by potom čžim šylnišcho ššlećez móht, šdyž bychu šo Rušojom na nowe šchórmowanje šwažili Lom može pak tež byčž, šo je teho dla k tajkemu lutowanju nuso- wany, dokelž wo prawdže mašo wójnskeje potreby wobšedži.

K naležnosćam plewnškeho wojownišćeža škuscha tež, šo na turkowskeho generala Šchefet-paschu špominny. Wón je roškasowaš teho wójška, kotrež šo w Sofiji a Orhanju hromadu čžehnjeshe, šo by Osman-paschi k pomozu šchšo. Šedyn telegramm wot 22. sep- tembra powjeda š Konstantinopla, šo Šchefet-pascha jenož š hodžinow wot Plewny šteji. Ale wón šam tón šamy džen do Konstantinopla telegrafiruje a to š Orhanja, šo wón š dnjom pučža k wječoru wot Plewny šteji a šo je wjele munizije a provianta (žyrobny) ša Osman-paschu wotpošlaš a š dobom tež jenu žhlu diviziju wójška, kiž ma našpominjenu muniziju a proviant psched Rušami wobar- nowacž, a šo je tale divizija tež bitwicžku š ruskej a rumunškej kawaleriju mēla. Šo tajkim móžemy tež š tuteho wojownišćeža bóršy dalshe wójnske powješće wotčžakowacž.

W šchifkowskim pschehodže je Sulejman-pascha bombardirowanje pschecžimo ruskim wobtwjerdženjam na šwjato-milkawškej horje 21. septembra š nowa šapocžak. Wón je tam tež šchthracže čžěžkich meršarjow postajik, š kotrychž, kaž je šnate, wulke čžěžke bomby ššlejeja. Šdyž wopominny, šo je wón 17. septembra pschi šwojim nješbožomnym šchórmowanju na tutu horu š uajmjeišcha 3000 morwyh šhubil, a šo je psches šwoje, š 21. augusta šašo a šašo wospjětowane šchórmowanja wjazy hačž 20,000 muži morwyh a ranjených pschisadžik, dha šo jeho čžinjenje rošomnje wuložicž njehodži. Tak derje Mehemed Ali, kaž tež Osman-pascha hižom dokho na to wotčžakowashtaj, šo šo wón š nimaj šjednoczi. Šo

budziſche ſa njeho lohka węż była, pſchetoż balkanſte pſchetohody ſ wobeju bokow Schipki njeſu wot Ruſow wobſhadzene. Ale po tych wón marſchiorowacź nochze, ale chze runje won pſches ſchiptowski pſchetohód czahnycz. Ale hacź ſo jemu to radzi, je tola ſ kóždy m dnjom częziſcha węż.

Wo Szerbach, na taſ mjenowanej Czornej Horje bydlażych a teho dla „Czornohórzny“ pomjenowaných, dohfo nicźo powjedali njeſbny, hacź runje ſu to w polnej męrze ſaſkuzili. Czornohórzow je něſchto wjazny, hacź naſ kuſiſkich Szerbow a woni rycza rycz, kiź je na naſchu ſerbsku jara podobna. To drje hiżom naſchi czitarjo niź jenoź je „Serbskich Nowin“, ale teź ſ protyſi „Pſchedženaka“ wjedža. Woni hiżom ſ najmjeńſcha ſchtyri ſta lět ſ Turkami wójnu wjedu a njeje ženje žadyn prawy mēr bjeſ nimi a Turkami był. Woni ſo do někotrych ſplachow dźela, kotrež maja ſwojich wójwodow, kiź jim w częſu wójny roſtaſuja, wſchitžy w hromadze ſteja pod ſwojim wječchom, kiź Mikita — to je: Mikławſch — rěka. Tón je wójny wuſtojny muž a je ſo jemu pſchod někotrymi njedzelemi radziło, turkowſtu twjerdžiſnu Miſkicž dohycž.

So pať ſu Czornohórzny Miſkicž dohly, je ſa nič jara waźna węż; pſchetoż tuta turkowſka twjerdžiſna bęche hacź dotal woſebje na tym wina, ſo woni ſwoje mjeſy roſſcherciz a ſebi ani kuſt tajkeho kraja pſchidobycž njemóžachu, kiź je lępſhi, hacź jich ſtałoja njeplódna Czorna Hora. Po tajkim žadyn dživ njeje, ſo je radoſcz nad dohycžom Miſkicža bjeſ Czornohórzami wulka, pſchetoż Miſkicž je powjetſchenju jich kraja ſtajnje napſchecžiwio ſtał a njeſu jón ſa ſchtyri ſta lět do ſwojeje mozy doſtač mólhi, hacź je ſo jim to ſkóncznje lětſa radziło.

Dolež je na Czornej Horje malo zyrobny, dha je wječch Mikita turkowſkim wojaťam a wobhydlerjam Miſkicža dowolił, ſo ſu ſmęli czahnycz, hdžęž ſu chzyli, prajizy: tutnych jatyh žiwicž njemóžu a ſkónzowacž jich nochzu, kaź to Turkojo ſ ruſkimi a rumunſkimi jatyhi czinja; duž njedch czahnu, hdžęž ſami chzedža.

Po panjenju Miſkicža dohfo njetrajeſche, dha Czornohórzny teź maťu turkowſtu twjerdžiſnu Bileť dobuchu, kaź teź fortaj Moſdrje a Skoſtup w dužiſtej dolinje. Nětko chzedža wjetſchej turkowſkej twjerdžiſnje Trebinje a Stolaz woblehnycz a ſmny teje dobreje nadžije, ſo jej teź ſbožomnje dobudža.

Schtož Szerbiju naſtupa, dha drje ſo ta prjedy na wójnje njewobbžęli, hacź ſu Ruſojo Turkow prawje ſylnje ſbili. Turkojo ſebi najſterje runje tať myſla a teho dla kętro wulke wójſko na ſerbskich mjeſach w hromadu czahnu, woſebje woľoľo Eſenižny, pſchetoż tam bychu ſo Szerbja ſ Czornohórzami najlępje ſjenoczicž mólhi.

Lewizki, druhi roſtaſowac ruſkeho generalſtaba, je pola ruſkeho kęžora do njehnady panył a ſe ſwojeho męſta wotſhadzeny, dolež njeje generalej Skobjeleweje pomoz póſtať, kaź ſmny to wóndano naſpomnili.

Sędyn dopiſhowac jendželſkich nowin „Times“ piſche: „Na europiſkim wojowniſchczju njeje nihdže widžecž, ſo ſu Ruſojo nadžiju ſhubili. W ſchiptowſkim pſchetohodze ſo wobaraja, kaź to ſwět ſtoro widžat njeje, a hdnyž ſu teź ſ dźęla pſchod Plewnu pſchęhrali, dha tola tať ſbiczi njeſu, ſo bychu dyrbjęli zoſacž. Wjele wjazny ja męnju, ſo ſo ruſki wjeliki knjaſ naſlędnik w bliſkoſczi Bęteje tať derje na wulku bitwu pſchihotuje, ſo ju teź lohko doſcz dobudze; pſchetoż wſchędnje ſo ruſke, w Wołharſkej

ſtejaže, wójſko ſ wojaťami poſyluja, kiź tam ſ Ruſowſkeje pſchidhadžeja.“

Pſchispomnjenje redakcije. Tónle pſchęhlab ſmny ſrjedu, 26. ſeptembra, piſali; nowſche wójnſte powjeſcze pať dale ſady podamy.

Swętnę podawki.

Nęmſke kęžorſtvo. Na pſcheproſchenje awſtriſkeho kęžora ſtaj ſo kral Albert a kralowa Karola 22. ſeptembra do Wina podaloj. Kral ſo ſ kęžorom na hońtwach na tyrolſkich horach wobdžęli, kralowa pať to, ſchtož je po prynzu Waſu, ſwojemu nanu, na ležomnoſczach herbowała, do porjadka ſtaji. Wón je jej mjenužy we Winje wulki dom a ſ wonka Wina jene kuľo ſawoſtajil. Tuto chze wona pſchędacž, dom pať wobkhowacž.

Po tym, hacź je nětko ſaſo tſeczina ſapóſklanzow druheje komory ſaſkeho ſejma ſ nowa wuſwolena, je druha komora ſaſo doſpoľna. Mjenužy kóždy ſapóſklanz ma jako tajki ſchęcž lět ſkuzicž a po ſkónczęniu tyche ſchęcž lět, wón ſ komory wuſtupi. To pať je tať ſrjadowane, ſo kóždej dwę lęcze jena tſeczina wuſtupi, tať ſo ma ſo kóždej dwę lęcze tſeczni dźęł druheje komory ſaſo ſ nowymi abo tola ſ nowa wuſwolęnymi ſapóſklanzami wupjelnicž.

Druha komora ma 80 ſapóſklanzow a hacź dotal je 78 męſtow wobſhadzených. Wjeſ tutnymi ſapóſklanzami ſluſcha 36 ſ konſervativnej ſtronje, mjenužy: Ackermann, Barth ſ Radebeula, Barth ſe Stemma, Beeg, v. Boſe, Breitfeld, Bunde, v. Ehrenſtein, Günther, Grünler, Haberkorn, Hartwig, Heger, Heymann, Käuſſer, Kreller, Krefner, Leuterich, Mattheſ, Mehnert, v. Dehlſchlägel, Prüſer, Päßler, Querner, Richter ſ Tharanda, Richter ſ Baſelič, Sieboth, Speck, Starke ſe Schmöllna, Schmidt, Strauch, Seydel, Schumann, Uhlemann, Vodel, Werner. A poſtracžowarſkej ſtronje ſluſcheja: Streit, Dr. Schaffrath, Dr. Böhme, Büniſch, Lehmann, Schreck, Blüher, Meißner, Eysoldt, Dr. Minckwitz, Fährmann, Petri, Kiedel, Heinze, Philipp, May, Grahl, Dehmichsen, Heine, Starke ſ Mittweidny. A nazional-liberalnej ſtronje ſluſcheja: Krauſe, Häckel, Dr. Stephani, Zeuner, Roth, Benzig, Schick, Uhle I. a II., Pfeiffer, Kramer, Stauß, Körner, Leuſchner, Kirbach, Winkler. Mjęnaczi po ſtronje ſu: Scheller, Walther, Rühlert, Hildebrand.

Po tajkim je konſervativna ſtrona najſylniſcha. Dwę męſcze njeſtej hiſchcze wobſhadzenej, dolež je dotalny ſapóſklanz Ludwig haľle wóndano wuſtupil a nowa wolba hiſchcze wupiſana njeje. A Dr. Liebknecht, kotryž bu w Stollbergu ſa ſapóſklanz wuſwolęny, ſapóſklanz bycz njemóže, dolež hiſchcze dwę lęcze w Saſkej njebhdli. Wón ſluſcha ſ ſozialno-demokratſkej ſtronje, kotraž pať hiſchcze na žanym nęmſkim ſejmje ſaſtupjena njeje, pſchetož jenož na rajchſtag ſu někotſi ſozial-demokratojo jako ſapóſklanzny wuſwolęni. Duž budžiſche Dr. Liebknecht přęni ſozial-demokrat w ſaſkim ſejmje był, hdy by jeho wolba placzila. Tať pať dyrbi ſo něchtón druhi na jeho męſto wuſwolicž.

W Rumwaldze ſu ſo 18. ſeptembra rano w 5 hodžinach hróđže hoſcjenža „ſ módrej kulki“ wotpalile a je ſo pſchi tym ręſniſkej ſöhnje jene ſwinjo ſaduſhlo.

Po porucžęniu kraloweje Karole je ſo wóndano 10 Albertinow do Konſtantinopla a 5 do Rumunſkeje podalo, ſo bychu tam ranjených a khorých wojaťow wothladowale.

W Jaſonizy ſu ſo 24. ſeptembra dopoľdnja domſte, hróđž a kóľnja kralja C. Mehnerta wotpalile a w Glawchawje buſchtej 22. ſeptembra w nozy dwę kęži do procha a popjęla pſchewobroczenęj. Tſeczja kęžja, reſtauratorej Sähnichenej ſluſchaza, je ſo

f dzěła tež wotpalika. Wona bě džen prjedy dotwarjena a běchu džělaczerjo haſle wjeczor pšched wóhnyjom woteſchli.

§ **Barlina** pišaja, so je šo kžězor f mandörow w rheinskej krajiny do Baden-Badena podaſ a tam hač do šrjedy oktobra woſtanje. Potom šo haſle do Barlina wróci.

Wjecz Bismark je f Gaſteina do Barlina pšchijěſ a tam něotre dny pšchebyſ, na to paſ šo na šwoje kubſa w Lauenburgskej podaſ. Prjedy hač wotjědže, je jeho Kriſpi, pšchedšyda drugeje komory italſkeho šejma wopytaſ. Tutemu šu něotſi ſapóšlanzy němſkeho rajchſtaga w Barlinje čžěšnu hoſčzinu wuhotowali a je wón tež pola knjenje kónprynzešynny audijenzu měſ. Šchto Kriſpi po prawym w Němzach čže, to njeje ſnate. Něotſi měnja, ſo čže jenož kraj a ludži namjedžicž, druſy paſ čže dža wjedžecž, ſo ma něotre poručenja italſkeho ministra dopjelnicž.

Wěšty Löwe w Barlinje je 100,000 toleſ wotkaſaſ, ſo by šo f danje tuteho kapitála kóžde lěto 12 ſawoſtajenym a njeſaſtaranym džówſkam woſebniſchich ale wotšudženyč šwójbom 300 toleſ pjenžeje podpjeru daſo.

Na ruſkopolſke mjěſy je, kaž druge lěta pšchi tej šamej ſkladnoſcži, tójšchto wojaſow póšlanych a to teho dla, ſo paſ w ruſkej Polſkej ſašo ſkónny mór knježi a maja wojazy šwěru ſa tym hladacž, ſo by šo wot tam žadyn ſkót do Pruſſeje njeſchijewjedſ. Něotre nowiny běchu wunješle, ſo je šo tajke wobšadjenje mjěſow teho dla ſtaſo, ſo by prufke wójšto hnydom do Polſkeje pšchetrocžilo, je-li ſo bychu tam Polazy nětko revoluziju ſapocžecž čžyli, hdyž je ruſke wójšto f wjetſcha f Polſkeje do Turkowſkeje wučžahnyſo. Ale wudawanje ſpomnjenych nowinow hižom teho dla wěrne byčž njemóže, dokelž na mjěſach jenož 800 wojaſow ſteji.

Auſtria. Š wjele mađžarſkich měſtow (we Wuherſkej) šu teho dla ſbožopſchecžja turkowſtemu ſultanej a tež wſchelaſim jeho paſcham póškali, dokelž šu Rušojo pšched Wlewnu ſchřodowali. Šo šu Mađžarjo teho dla tež šwoje měſta poſwěcželi (illuminirowali), to šny hižom tydženja naſpomnili. To paſ je šo wſcho f njeſchecželſtwa ſtaſo, kotrež woni pšchecžiwio Ščłowjanam a teho dla wošebje pšchecžiwio Ruſkam maja. W jenyjm tajkim ſbožopſchecžju, na ſultana póšlanym, bě bjes druhimi tež prajene, „ſo šo turkowſki Bóh a mađžarſki Bóh wěčže jara wješelitaž, hdyž widžitaj, kaſ Rušojo we wójnje pšchecžiwio Turkam ſchřoduja a kaſ wjele jich pšchi tym šwoju šmjerčž namaſa!“ — W Raſchawje šu Mađžarjo wſchelaſim awſtriſkim offizieram, kiž njeběchu illuminirowali, wofna wubili; tola buchu čži, kiž je wubichu, poſdžičho do ſchtraſy wſacži.

Franzowſka. Dla wolbow, kotrež maja šo w bližšim čžaſu do franzowſkeho šejma ſtačž, knježi w tu křwilu wulka džělawoſcž. Republikanſka ſtrona wſchě wozny napina, ſo by wjetſchinu pšchi wolbach doſtaſa, a je teho dla wſchě wſchelaſich druhich wojewjenjow tež pišmo wotčžiſchecžecž daſa, kotrež bě njebo Thiers prijódfſtejazyč wolbow dla pšched šwojeje šmjerčžu napišal. Dokelž tajke wolbne ſkutkowanje wjele křóſtow naczini, šu republikanzy ſunyšleni pšchěš 1 million frankow f temu nawdali. Ale nimale tejkó je tež ta ſtrona nahromadžila, kotraž ſa to ſkutkuje, ſo bychu šo mužojo do šejma wuſwolili, kotſiž na ſtronje pšchedšydy Maſ-Mahona ſteja. A tale ſtrona ma hišchcže tón dobytſ, ſo jej miniſterſtwa a po tajkim tež wſchě nižſche wſchynocžje pomhaja a jej teho dla wjele pjenješ ſalutuja. — Wſchynocž republikanarjam tež hewaſ f lubu čžini; pšchetož ſnatey Gambetta, kotryž běšche Maſ-Mahona w jenej ſjawnej rycži křětro wótrje pšchimaſ, bu

teho dla f 3 měšazam jaſtwa a f 2000 frankow pjenžejeje ſchtraſy wotšudženy.

Ze Serbow.

§ **Budyſchina.** W pjatym wješnym wolbnym wokrješu, do kotrehož wjetſchi džěl budyſkeho ſudniſkeho hamta (f wurſačjom prjedawſkeho raſeczjanſkeho) ſluſcha, je wot 4172 wuſwolerjow jenož 1784 (po tajkim něhdže 42 na 100) šwóž hloš wotedaſo. Wuſwoleny bu naſch šerbſti krajan a dotalny jaſtupowaſ w drugej komorje, knješ kubleſ a gmejſki prjódfſtejeſ Strauch (Rečf) w Rodězach pola Pomorež f 1238 hloškami. Hewaſ doſtachu f. rycžerkubleſ Pfannenſtiel nad Nowej Wſu pola Šucžiny 267 hlošom, f. wicžezny kubleſ a ſtamniſ Spottka w Lětonje 174, f. kubleſ Fahnauer w Bobolzach 62, f. kubleſ Wagner w Šmoličach 15, f. kubleſ Wittig w Šcžijezach 8, f. rycžerkubleſ Hänel nad Koprzami 6, rošmjetane běchu 3 hlošy a 11 njeplacžaze.

W 6. wješnym wolbnym wokrješu bu 1031 hlošom wotedatyč, f kotryčž doſta: 755 fabrikant E. F. Mattheš w Šchönbadu, 241 fabrikant A. E. Böhma we Wernarjezach a 26 kubleſ E. Š. Fahnauer w Bobolzach. Wothlošowaſo je něhdže 22 wuſwolerjow na 100.

Dotalny jaſtupowaſ tuteho wokrješa běšche f. kubleſ E. Š. Fahnauer w Bobolzach.

W 4. wješnym wolbnym wokrješu je šo pšchi wuſwolenju ſapóšlanza drugeje komory 1181 hlošom wotedaſo a doſta 871 f. kubleſ Heinsa w Dolhacžizach a 288 f. rycžerkubleſ Hänel nad Koprzami, 22 hlošom běšche paſ na wſchelaſe wošobny rošdžělenych. Po tajkim je f. Heinsa wuſwoleny, kotryž je tutón wokrješ tež dotal jaſtupowaſ.

W druhim měšchczjanſkim wolbnym wokrješu, do kotrehož měſta Budyſchin, Kamjeiž, Gaſchtraw, Kinsbórk, Nowoſalz a Šchěrachow ſluſchaja, je šo wot 3334 wuſwolerjow jenož 569 hlošom wotedaſo, wot kotryčž je f. fabrikant a wobšedžeſ ſchleſicžěrnje Š. Hildebrand w Pišanyjm Dole 551 doſtaſ. Wón je po tajkim wuſwoleny.

W přěnim měšchczjanſkim wolbnym wokrješu, do kotrehož měſta Žitawa, Lubij, Wjernacžizy, Woſtrowž a Woſport ſluſchaja, je šo wot 3998 wuſwolerjow 520 hlošom wotedaſo, wot kotryčž f. měšchczjanoſta Haberborn w Žitawje 514 doſta a je teho dla ſa ſapóšlanza wuſwoleny.

Še wſchěch naſpomnjenych wolbow je ſpóſnacž, ſo je šo w 5. wokrješu, kotryž je ſkoro jenož wot Šerbow wobudleny, doſčž ſylnje wuſwolaſo a ſo je po tajkim f. Strauch w pšchirunanju f druhimi wuſwolenyymi ſapóšlanzami jara wjele hlošom doſtaſ. Wly paſ f teho widžimy, ſo je f. Strauch muž po Šerbow woli.

— Tudy je šo w jenyjm wobudlenju, w taſ mjenowanej unniſchej žyrkwi ležazyč, 24. ſeptembra 15lětny fabrikſki džělaczer Šadant wobwěšnyſ. Wón je to pječza ſčžiniſ, dokelž šo jemu njeje džělacž čžyſo.

— Šsobotu, 22. ſeptembra, bu prjedawſchi žiwnoſcžer Jan Šchuſter f Raſchowa tudy na Gaſchiz haſy taſ ſylnje wot Wožeje rucžki ſajaty, ſo po krótkim čžaſu wumrje. — Tón šamy džen tudomna polizija butru na butrowych wikach pšchěhladowaſche a dyrbjachu pječžo, kiž běchu małowadžazu butru na pšchedaſi pšchijnješli, ſchtraſu dacž.

— Na tudomnym dwórnichcžju ſta šo 20. ſept. wjeczor, ſo džělaczer Wjazſław Romaref f Čžech pšchi dalešwanju jeneho woſa na kóliju padže a jemu wóš hłowu roštkóčži, ſo bě wón na měšcže morny.

Š Čorneho Šodlerja. Wutoru, 25. septembra, pschindže tudy 24 lět stary hospodarški pomoznik Miklamsch Miezka wofschidlam wětrnika swojeho nana tak blisko, so bu wot tutych saraženy.

Š Klukšča. (B. N.) W naschej zyrkwi bu šandžemu nje-dželu jako 23. septembra kandidat duchownstwa, knjes Birnich se Šchczerizy, jako diakonuš šwjedžešizy šapokafany. Ordinazia šo wot nascheho knjesa šararja Šaniga pod ašistenzu š. šararja Mróšaka š Malešchez a š. šararja Šórdiny š Minakala na wutrobuhnujaze wašchnje šta, a přédowanje, kotrež potom nowy knjes duchowny na podložku Jana 3, 16 a 17 džeržesche, š naschemu wulkemu špodobanju pokafowasche, na kajte wašchnje a w czejim mjenje chze nam wón pschichodnje Wože šłowo pschipowjedacž. Wone je šo wšchitkim šemscherjam derje lubiko.

Poruczenie.

(Potraczowanje š cžišča 38.)

Dwanaty wobraš w druhim džěle **Poršta Wožeho** powjeda nam, kak je šhěrlušch: „Kak rjenje šwěczi šernicžka“ nastal a dopomina naš š dobom na tamneho bramborskeho husaru w šydomlětnej wójnje, kiž do jeneje šchlesynskeje wšy pschijěcha a šebi w Wožim domje wot wučerja š tutemu šhěrlušchej byrgłowacž da. Špěwar teho šameho, Šilip Mikolai, je tež, jako junu wulki mór knježesche, jedyn drugi šnaty šhěrlušch: „Wotzucz, tón hłóš cze woła“ wudžěkal. My nawuknjemy dale šnacž, kak je šo š nastacžom rjaneho po wustatej nusy husto špěwaneho šhěrlušcha: „Njech Bohu džakuje“ a tamneho trošča pokneho krašneho šhěrlušcha: „Ach porucz Bohu šwěru“ mělo. To šu wšcho džaka winojte pomjeseče; pschetož wěmy-li, wot koho a w kajšich wobštejenjach je tón abo tamny šhěrlušch wudžělany, my jón hnydom šěpje rošymimy a wón je nam wjele lubšchi.

Wot Woža wyšozy wobhnadženy muž a horlity džělaczéř w Knjesowej winizy bě Šafub Špenar, wot léta 1686—1691 wyjšchši dwórski předar w Draždžanach a potom propst w Šarlinje. Šeho Draždžanske štukowanje je nam na šajimawe wašchnje wopišane. Přeni lutherški mišionar pola Šamulow w Šndiše, š kotrymž pschezo hišcže mišionarow ščelemy, bě Šartrom Šigenbalk š Šólcznizy. Šchto je hjes nimi ša Wože kraleštwó cžiniš a cžěřpiš, šo nam š krotka rošestaja.

Dalšiche tši wobrašy naš š tym šnatyč cžinja, šchto mějachy Šwangelšizy pod podtkócžowanjom we Šalzburgškej a Šranzowškej wustacž. Šalzburgšizy Šwangelšizy buchš napošledk šwojeje wěry dla š wótžneho kraja wuhnacži a dostachu wot bramborskeho krala w Šitawškej kraj š šašyblenju. Tak jara hacž buchš Šwangelšizy we Šranzowškej pschescžehani, dha šo tola tam wukhowachu, haj šame Wože šlužby džeržachu, hacž runjež běchu kóžde wofomitnjenje wot šmjertneho štracha wabdacž.

(Pschichodnje dale.)

Nowšche wójnske powjeseče.

Šorni Študen, 26. septembra: Šruski generalny štab telegrafiruje: Něždže 10,000 mužy šurkowskich pschškow a artillerije, je Šofije pschšchěbšchich, šo psches našču škavalleriju pschědrěchu a do Šlewny nutš cžehnjedu.

Šonštantinopol, 26. septembra: Šdiviřija, kotruz je Šchěšket-pašcha š proviantom a muniziju ša Šosman-pašchu poškal, je po krotkim wojomanju 23. septembra do Šlewny pschšchěžahnyša. Šosman-pašcha běšče jej š Šlewny šylné wotdžělenje wójška š pomozy poškal.

Šonštantinopol, 25. septembra: Šulejman-pašcha je š wjedženju daš, šo šo po wšchej wofolnošcži šchiptowškeho pschěšhoda

š kanonami a šlintami ščěla. — Šurkowsizy wojazy, kiž šu š Šawkaša pschšchili, šu šo do wobtwjerdženjom hjes Šazarbžikom a Šofusajom (š pokdnju wot Šobrudže) šašyblili.

P ř i l o p k.

* Šakški krajny šejm šo 24. oktobra wotewri a prufki najšterje tež na tym šamym dnju.

* W Šarthawje pola Šiřkopiz bu wóndano jena 7 lět štara hólza psches to, šo šo jedyn hornyš š šhropom powali, tak wopalena, šo dyrbjesche po dwěmaj dnjomaj wumrjecž.

* 18. septembra je šebi na pohrjebnišcěžu w Šitawje řešnit Šadibšch š Šörnizka na rowje šwojeho šyna š britwiju žity roš-řešnyš. Wón bu hišcže živy do měšcžanskeje hojěrnje donješeny.

* Wulke nješbožo je šo w jenej šhředž Šimbacha a Šberšrohny ležazej pschšowej jamje štało. Tam šo 18. septembra jena pschšowa ščžena šawali a buchš psches to někotři džělaczerjo, jedyn pohoncž, jedyn stary muž a jedyn pschšowy wóš š konjami šašybnjeni. Šenemu džělaczerjej bu šłowa rošražena, pohoncž bu š rošrašnje-nym rjapom a še šlamanymaj nohomaj, ale hišcže živy namašany. Šonje běchu, jako šo wuhrjebachu, hižom morwe. Wšchitzy drush džělaczerjo buchš jenož š loška ranjeni.

* Šedyn měšinoschěr w Šrankfurtu namaka wóndano jenu še 6000 maršow pielnjenu tošču jeneho pschškupža, kotryž bě š kožu wšlowal a dosta wot njeho ša namašanje 20 np. na palenz. „Dha je wašcha wutroba tež kožana?“ prajesche wón pschškupžej a šo wotšali.

* Š Šiela pišaja: W blifšocži Šwestensea bu pschšiči něččizšchim manóvru 30 mužow 85. infanterie-regimenta do jeneje škwartiry pokoženyč. Š warženju jědže bu jim wot hošpošy wulki šoporowy štokol daty. W tutym je šnadž mjedžany šeršarw byš, pschetož bóršy po wobjedže dyrbjachu wšchitzy wojazy wrócjecž a lékat, hnydom šawolany, namaka, šo běchu šo š jědom šawdali. Šacž runje bu wošakam hnydom lékatštwó pschščizwo jědej date, dha běchu na drugi džěň tola šfinacžo tak šłabi, šo dyrbjachu šo dale wješčž.

* Š Šary pišaja: W ššardarškim wotřješku mějachy 23. septembra wulki wětr, kotryž je šhěže a winizy jara wobšchšobžič. Šola Šradiny šo 5 šódžow powali, pschšiči cžimž 17 cžłowjekow žiwjenje šhubi; 10 cžěłow šu hacž dotal š morza wučžahnyli.

* W Šamyššlawje štaj šo wóndano dwaj džělaczerjej pschšiči wučžičženju a wuporjedženju jeneje šłubokeje študnje šadušyšoj. Šwonaj běšchaj mjenuizy šabyšoj, šo šo we šłubokich študnjach husto šchšódne šłuny (gash) nahromadžēja, kotrež dyrbjja šo přjedy wuhnacž, hacž něchtón do študnje šěše.

* Šena hošcžezarška w Šberšteinburgu w Šadenskej žadyn ššamor njeměšesche, kotryž by wohnjej abo paducham doščž twjerdy byš, ale měšesche duzent šchšrympow, do kotrychž wšcho šłote, ššěboro a tež papjerjane pišješy tykašče. Šejne pošlenje wješele bě, jako wona wumrje, šebi na to myšlicž, kajte woczi budža jejni herbja pschšiči namašanju ššhowanyč pišješ čžinič. W wo pramdže to tež cžinjachu — woni wjele tyšazow šłota, ššěboro, šopora a papjerjanyč pišješ namašachu, ale ššěborne a šoporowe pišješy běchu š džěla wšchšite španjene a dyrbjachu šo teho dla na pschššadžowanje pschšedawacž, pschšiči cžimž herbja jara wjele pišješ šhubiču. Špapierjane pišješy a šupony š džěla wjazy ničžo njepšacžachu, došelž šu hižom pschšed blěšchim cžášom nutšcžehnjene.

* Š Šrlanda na wulke njewjedra, wuššupjenje wody š řešow a wobšchšobženje hišcže niž domšhowanyč žnjow, a to najbóle jecžmjjenja, ššorža. Šěřny hižom wšchšudžom šapocžinaja hnicž.

Cyrkwiſke powjeſće.

Wěrowani:

Pětrowſka zyrkej: Bjedrič Hermann Beyer, ſchrympač, ſ Hanu Kunzowej, rodž. Garbarjez. — Korla Domaſčka, knihownič, ſ Hanu Ernestinu ſwudowjenej Hejduſchowej, rodž. Gudžiz. — Korla Richard Zädel, diaconus w Hirſchfeldu, ſ Ernestinu Melaniju Voogtez. — Jan Auguſt Polan, bėtnač, ſ Marju Janafchez. — Guſtav Emil Hofer, mēſchczan a ſchewiki miſčtr, ſ Marju Kohnaczez.

Michaſka zyrkej: Jan Broda, murječ a wobhydler na Židowje, ſ Marju Auguſtu Wiczajez tam.

Katholiſka zyrkej: Korla Kohnert, fabrikki dželaczeč w Hajnižach, ſ Hanu Pužkez tam.

Křćenil:

Pětrowſka zyrkej: Hana Khrystiana, Korle Auguſta Mierla, pohoncza, dž. — Hana Ernestina Martha, Handrija Wiczaja, dželaczerja a wobhydlerja, dž. — Ota Egon, Jana Kobanje, ſahrodnika a kžezjerja, ſ. — Marja Lena, Hermann Korle Jenſi, želeſowjerczerja, dž. — Robert Rudolf, Klemenſa Oſtara Ginzela, mēſchczana a pſchekupza, ſ.

Michaſka zyrkej: Emma Martha, Bjedriča Auguſta Teiča, zigary dželarja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Max Auguſt, Jana Bjedriča Auguſta Teičerta, fabrikkeho dželaczerja a wobhydlerja na Židowje, ſ. — Ernt Hermann, njemandž. ſ. w Dobruſchi. — Moriz Richard, Ernſta Zurja Meltti, kžezjerja na Židowje, ſ. — Amalia Ernestina, Handrija Hānſela, dželaczerja na železnizy a wobhydlerja w Brėſowje, dž. — Minna Ernestina, Jana Mėta, kžezjerja a pohoncza pod hrodom, dž. — Alma Marja, Ernſta Bjedriča Hentera, faktora w pólberowej fabrizy w Eſtōnkezach, dž. — Marja Theresia, Jana Schčezpanta, knježeho pohoncza w Delnjej Kinje, dž.

Zemrječi:

Džen 28. auguſta: Hana Kadowiſkič, njebo Jana Scholty, ſahrodnika w Ežichōnizach, wudowa, 66 l. 6 m. 24 d. — Haniža Leſchawina, njebo Auguſta Herknera, wobhydlerja w Mėrkowje, wudowa we Wulkim Wjelkownje, 84 l. 3 m. 23 d. — 6. ſeptembra, Ely Madlena Bertha, Bjedriča Ernſta Schūlera, fabrikkeho dželaczerja pod hrodom, dž. 1 l. 4 m. 15 d. — Marja Emma, Jana Auguſta Bartſcha, fabrikkeho dželaczerja a wobhydlerja na Židowje, dž., 5 m. — 8., Hana Hofmanez, Jana Spėſchny, dželaczerja a wobhydlerja na Židowje, man dželſka, 54 l. 4 d. — Hana Marja, Korle Auguſta Laraſa, dželaczerja, dž., 3 m. — Surij Max, Handrija Ludwiga Gudy, kublerja w Hornje Kinje, ſ., 5 m.

— Korla Auguſt, Miſlawſcha Schuſtera (Schewza), hoſceznarja w Bėlczezach, ſ., 2 l. 8 d. — 11., Khrystijana Wilhelmina rodžena Zinkez, njebo Eduarda Heſera, ryczejkublerja nad Delnjej Kinu, wudowa, 79 l. — Linna Emilia, Handrija Ernſta Ferniſa, dželaczerja w Hornjowje, dž., 9 m. — 13., Marja Madlena, Franza Gāblera, wumjenkarja w Sajdowje, dž., 43 l. 9 m. — 15., Jan Michal Wobſt, wobhydler gmejniſke kžezje w Eſtōnej Worſchči, 70 l. — 16., Ernt Bohuwer, Korle Auguſta Kobanje, ležomnoſcerja a čžezje na Židowje, ſ., 3 l. 2 m. 14 d. — 19., Alma Marja, Ernſta Bjedriča Hentera, faktora w pólberowej fabrizy w Eſtōnkezach, dž., 8 d.

Placizna žitow a produktow w Budyſchinje

22. ſeptembra 1877.

Žitowy dowoſ: 4225 mēchow.	Na wikač		Na burſy	
	wot mř.	hačž np.	wot mř.	hačž np.
Pſcheſniza 50 kilogramm	11 19	12 38	11 16	12 20
Koźka = = ...	8 10	8 42	8 10	8 42
Teczmjen = = ...	8 55	9 6	8 33	9 6
Wowoſ = = ...	6 50	6 80	6 50	6 80
Hróč = = ...	—	—	—	—
Woſa = = ...	—	—	—	—
Kapſ = = ...	—	—	—	—
Jahly = = ...	12 36	—	—	—
Hejduſka = = ...	16 42	—	—	—
Berny = = ...	2 50	3	—	—
Butra 1 = = ...	2 22	2 40	—	—
Eſyno 50 = = ...	3 30	3 80	—	—
Eſtoma 1200 pt.	19	27	—	—

Koźz pſcheſnizy po 170 punt.: 19 marow 2 np. (6 tl. 10 nřl. 2 np.) hačž 21 mř. 4 np. (7 tl. — nřl. 4 np.) — Koźz roźki po 160 puntač: 12 mř. 96 np. (4 tl. 9 nřl. 6 np.) hačž 13 m. 37 nřl. (4 tl. 17 nřl. 7 np.) — Koźz ječzmjenja po 140 puntač: 11 mř. 97 np. (3 tl. 29 nřl. 7 np.) hačž 12 mř. 68 np. (4 tl. 6 nřl. 8 np.) — Koźz wowaſa po 100 puntač: 2 tl. 5 nřl. — np. hačž 2 tl. 8 nřl. — np.; hróč: — tl. — nřl. — np. hačž — tl. — nřl. — np.; woſa: — tl. — nřl. — np.; jahly: 4 tl. 3 nřl. 6 np.; hejduſka trupy: 5 tl. 14 nřl. 2 np.; berny: 25 nřl. hačž 1 tl.; butra: 22 nřl. hačž 24 nřl.; ſyno po 100 puntač: 1 tl. 5 nřl. hačž 1 tl. 8 nřl.; ſtoma (1200 pt.) 6 tl. 10 nřl. hačž 7 tl. — nřl.

Wozjewjenje a próſtwa.

Wſēm čeſćenym Serbam wozjewjamy z tutym, zo

„Lipa Serbska“, časopis mlodych Serbow,

wot 1. oktobra sem w swojim II. lėtniku wukhadza. Duž prosymy našich dotalnych kk. abonentow, zo bychu ji tež w nowym lėtniku swėrni wostali, wſėch druhich Serbow pak, zo bychu so z nej spřecelili a sebi ju prawje bōrzy skazali.

Naš časopis chce, kaž w zaſnizenym lėtniku, tak tež na nowo serbskemu ludu zabawjace a powučace, žortne a khutne nastawki, powjedančka, pėsnje, basnje a bajki, humoristiske wobrazy a dobre serbske kompozicije a quartetty atd. poskićowac a při tym docpėc, zo bychu so serbscy ſtudowacy mlodžencojo přeco bōle w serbskim pismowſtwje wudospōhnjeli. Duž nadžijamy so ze stron našich serbskich wōtėncow a našeho serbskeho ludu prawje sylnjeje podpjeru přez prawje mnohotny abonement a lubimy, zo so z kōždym čisłom přeco bōle za rozwiće a kčew našeje Lipy staramy.

Lipa pak njebudze so wjacy w Lipsku autografowac, ale lōžſheho čitanja dla čisćec a to w Budyſhinje w Smolerjec knihičisćerni; jeje wudawař je: Jurij Nowak, katechet na tachanstwje w Budyſhinje (Adr.: Georg Noack, Katechet am Domstift in Bautzen) a zamolwity redaktor wostanje: A. Muka w Lipsku. Wona wukhadza w nowym lėtniku w 12 čisłach, kōžde čislo wuńdze prėnjeho kōždeho mēſaca w samsnej wulkosći a wobſėrnosći kaž dotal a płaći pola wudawarja a w Smolerjec knihičisćerni 2 hriwnje; na postach, pola našich agentow a z připōslanjom do domu (pod křižnym zwjazkom) pak 2 hriw. 40 np. — Njedrybjało pak 1. čislo, kiž tōn raz zadžėwkwow dla hakle wokoło 6. oktobra wuńdze, hiſće na postach dostać być, prosymy česć. kk. abonentow naležnje, zo bychu sebi je direktnje pola wudawarja Nowaka w Budyſhinje přez pōstnu khartu skazali. Dale prosymy česć. kk. wotebjerarjow, kiž sebi Lipu přez pōst prinjesć njedadza, zo bychu abonementnu płaćiznu pak direktnje našemu wudawarjej připōslali, pak na našich agentow, přez kotrychž Lipu dostawaja, k dalſemu wobstaranju wotedali.

Naši agentojo, pola kotrychž so na „Lipu Serbsku“ abonnowac hodzi, su hač dotal:

kk. **M. Kokel (Lisak)**, kubler w Khrōsćicach. **H. Brauner**, wučer w Šunowje. **M. Delenčka**, překupc w Kukowje. **F. Kleiber**, wučer w Rōzenće. **A. Strauch**, wučer w Bukecach. **Fulk**, kubler w Miloćicach.

Skōnčnje mōže so „Lipa Serbska“ tež direktnje pola našeho wudawarja na tachantstwje a w **Smolerjec knihičisćerni** w Budyſhinje dostać.

Wudawařstwo „Lipy Serbskeje.“

Češčenym wobhydlerjam Budyschina a wokolnoscze i tutym k namjedzenju, so bym ja mój w tudomnym měsčje někotre lěta pod firmu

G. Joachim

wjedzeny atelier ja khumšchtne suby a subowe operazije knjesej Paulej Strobelej pšchepodať.

Sa dowěrjenje, mi spožczene, so wutrobnje džakujo, Waš proschu, to šamo dobro-čiwje na mojeho našlědnika pšchenjesč.

W Budyschinje, 22. septembra 1877.

S pocześcžowanjom

G. Joachim.

Raž i horejšcheho nawěštka nawjedžicze, je knjes Joachim šwój atelier na mnje wotstupil a ja dowolam šebi teho dla Wam wošjerwicz, so jón ja wot dženknišcheho dnja pod firmu

P. Strobel vorm. Joachim

dale wjedu.

Wědomnosče a nashonjenja, kotrež bym w šnamjenitych domach wjetšich městow nahromadžil, budža mi k temu škuzic, lěpšče tych, kiž mi šwoje dowěrjenje spožcža, najštarosčiwšch wobkędžbowacž a bym i pocześcžowanjom a podwolnosčju

W Budyschinje, 22. septembra 1877.

Paul Strobel.

Dla pšchepodacža mojich khlamow je pola mje nětko šprawne wupšche-dawanje a ja mojim češčenym štarym wotkupowarjam mój šklad nieder-landskich a brünnskich stoffow k škutnjam a kholowam po wšchomóžno najšunischich placžijnach najlěpje porucžam.

W Kamjenžu.

Carl Fiedler.

Siebigowy kumys-extrakt.

je po najnowšich šlědštwach lěkarškich autoritetow jencžki, wěšty diat. radikalny šrědk pšchi šchjohuchoczinje, pluzokhorosčacž (tuberkulošy, šuchoczinje, bróštokho-rosčacž) žoldkowym, čzjewowym, a bronchialnym katarřu (kašchel i kratami), šuchoczinje rjapa, asthmje, šlědawje, wšchěch šlabosčacž (wošebje po čzěžkich chorosčacž). Šistki po 5 flakonach a fl. po 1 m. 50 np. excl. pakowki i wuložowa-njom móža šo dostacž w: Hartungs Kumys-Anstalt, Berlin W., verlag. Gen-thiner Str. 7. Gute šlakony šu jenož prawdžiwje, šdyž maja našču firmu. Ššched wopacžnymi präparatami šo warnuje. Lěkaršta knižta wo kumysowym lěkowanju je kóždy ras pšchipołožena.

Šdžež wšče šrědki njepomšachu, nješ šo škónczuje i kumysom špyta, ša-šojenje budže šda.

Theodor Grohmann

na jerjowej hašy čzo. 263

šwoje

wurěšne khlamy šukna a bukskina

k dobročiwemu wobkędžbowanju najlěpje porucža.

Šslěborne pienješy, wjazy njeplacžaze, kaž tež štare šlěborne pienješy po najwšchšchich placžijnje jako šapłaczenje šjerje abo tež ja šotowe pienješy kupuje

H. Kayser
na žitnej hašy.

Sprop,

jara šlódki a derješlódžazy, punt po 16 a 18 np. porucža

Max Zieger na šerbštej hašy.

Šchtryparške khlamy

G. A. Lommašcha

na žitnej hašy čzo. 50, pódla železokhla-mow k. Žiščera,

porucžaja šwój bohaty šklad wołnjanych šchlesynškich šchtrypow a šokow, kholowow, jašow, džecžazych wołnjanych šchtrypow wšchěch družinow, šamodželanu wołnu k šchtrypowanju, pěšne jaki a žiwotne bindy, a lubja pšchi dopóšnatej dobrej tworje naj-šunische placžijny.

G. A. Lommašch.

Dikowa concešionirowana daloko wuwolana špodžiwnje hojaza žalba,

kotraž je šo najbóle kóždy ras jako dobra wopofašata, porucža šo w šerđtach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowščeje hapnyki.

Kořowany štwjelzowy abo njetrjeny len,

kaž tež wutrjeny len kupuje po kóždy džel-šje mehaniška dželopschadownja w Šajnišach.

Šwožaze,

kaž tež wšče druhe nješhotowjene kože kupuje po najwšchšchich placžijnach, tež kože derje a tunjo wuharuje

Gustav Nauda

na garbarškej hašy 426.

Wlořowe pletwa.

Wlořowe pletwa (wopušče) a druhe tajše dželka šo trajaže a tunjo dželaja

na wyšokaj hašy 218,

po 1 šhodže.

Mojim češčenym wotešjerarjam k na-wjedzenju, šo moje khlamy khumšchtnych kwětkow wjazy nješku w domje rešnišeho mišchtra Domschka, šdžež jena druha žonška róže pšchedawa, ale šo nětko i napschecža w domje k. pšchepuža Wannaka na

škulerškej hašy

namakaja, šdžež ja nětko bydlu a dale róže, kwětki, wonješchka a pletwa dželam.

Wudowa Šauerka.

Dinklerjowe naturške hojenje chroniškich a druhich chorosčow.

Ša podpřižany budu šobotu, 6. oktobra, w Budyschinje, w hotelu k šelému konju, rano wot 9 hačž popošdnju do 5 hodžin k rycžam. Ša hoju wocžibolenje, šlowu-bolenje, piši a wuhry, čzerpjenje w žoldku (wroczenje), kožokhorosče (liššawy), nje-móz, ršematizmy, tajne khorosče, šafny, šchjnu-, bróš- a kšhibjetbolenje, šymne noši, wicz a drjenje, i žpla wšče cho-rosče, kotrež pšchěš nječžištošče w čžele na-štanu, pšchěš wotštronjenje tutych wutkow a wošebje pšchěš wucžiščenje krwje.

Fr. Ph. Dinkler, naturški lěkar
w Draždžanach, Šacobsšgasse 5, I.

en détail, en gros.

M. G. Freyberg

na bohatej haŝy 62 i napshecza pósta

porucza ŝwój wulki ŝklad nowodobstnych zyle wołnianych a poł wołnianych draŝtnych tkaninow (Kleiderstoffe), ja nashmu a ŝymu ŝo derje hodžaznych po jara tunich, ale twjerdych płacziŝnach. Teho runja je tam lama, barŝent, biber, tkaniny k ŝuknijam we wulkim wubjerku po fabrickich płacziŝnach na pŝchedani a teŝ dželbu módrého cziszczenja jara tunjo pŝchedam, ŝo bych je wurumował.

M. G. Freyberg

na bohatej haŝy 62 i napshecza pósta!

W ŝhlamach ŝo ŝerbŝki ryczi.

en détail, en gros.

Wupŝhedawanje

na boł ŝtajenych tworow, ŝo bych je rucze wurumował, wot 22. hačy do 30. septembra, po najtuniŝchich, ale twjerdych płacziŝnach.

Pŝchedawaja ŝo

- džeczaze duŝchuhrejki,
- „ laŝki,
- „ ŝhapičzi,
- „ mežzi,
- „ ŝchrytkowane pupki,
- „ jeczi,
- „ ŝhawle,
- „ hłowjaze rubiŝka,
- „ hłowjaze ŝhawle,
- „ ŝchrympiczi

a wŝchelate druhe.

W Budyŝinje, 20. septembra 1877.

Theodor Jäger,

na ŝwontnej lawŝtej haŝy 690, blisťo wudawarnje „Serb. Nowin.“

Amerikanski međ

punt po 64 np. porucza

Germann Kunack.

Saffran,

po pŝchihotowanju wot knjeŝa Šuŝtera we Wjelecziŝinje wunamaŝanym a wote mnje kupjenym, czisťe mlěty, kaŝ wŝchě druhe korjenje ŝtajnje czerŝtwe tołcžene porucza

Hermann Kunack.

ŝosforpille pŝche polne myŝe, koprowitriol k nacziŝnjenju pŝchenzy, reŝtuzionŝki fluid k ŝarybowanju tonjom, kólkowyy półver ŝa konje atd.

porucza hrodowŝka hapťyka.

Šorjenŝki wolij a citronowyy wolij k pjeczenju, zymť a naliki, zyle a tołcžene, saffran tołcženy k barbjenju tyťkanow, ŝodu kryŝtaliŝtrowanu k płoťanju, hłony kamjeŝi (glauberŝtu ŝol) zylŝy a tołcženy atd.

porucza hrodowŝka hapťyka.

Hapťyka w ŝatezach.

Młokowyy, wobžernyy a wuŝitowyy półver, punt po 80 np. a 1 m., ŝaŝowyy półver, wobžernyy półver ŝa ŝwinje, fluid, butrowyy półver, nervowyy baŝam pŝche hłowubolenje a rheumatizmus; ŝchmreťojehlinowyy aether, ŝlyŝchnyy wolij, broŝtyhyrop, baŝyduŝchłowski međ pŝche kaŝhel a dybawoŝcz; Dr. ŝetŝchowu ŝarybowanťu pŝche brunawu; ŝilgatina, wěŝty ŝredk pŝche ŝubybolenje; glóćnerŝtu, žitawŝtu, draŝdžanŝtu a mohrenťhalsťu žaľbu, wŝchitke finŝejŝke (kónigŝeefke) leťarŝtwa, koprowitriol k nacziŝnjenju pŝchenzy, porucza w ŝtarej ŝnatej dobroŝczi po najtuniŝchich płacziŝnach.

R. Bredemann.

Młoja kwěťkiŝchewarňija je na mjaŝowym torhoŝcžy czo. 151 w domje k. Dr. Gutťa po 1 ŝthodje.

Knihowjaŝatka Winťlerowa.

500 ŝymŝkich nadŝuknjow 500.

Pŝches tunje nutŝkupowanje je mi móžnoŝcz data, ŝo neťto ŝ mojeho ŝpodbizitownje wulkeho ŝklada, w kotrymž mam 500 ŝymŝkich nadŝuknjow (Ueberzieher), po baŝniŝzy tunich płacziŝnach pŝchedawam. Duž ja porucžam:

floconé-nadŝuknje po 8 tol., hačy k najpěťniŝchim,

double-nadŝuknje po 5 tol. a drožŝcho,

kompletne-wobleczenja po 10—15 tol.,

floconé a double-jaquety hižom po 4 tol.

Šóleže wobleczenja, nadŝuknje a ŝhežoriŝke mantle ŝu ŝaŝo w najwjeťŝchim wubjerku po najtuniŝchich płacziŝnach na ŝkladze.

Gustav Pinthus

na hłownym torhoŝcžy.

Palenz!

Mój hižom dawno jaťo wubjernyy a czisťe ŝłodžazy

czisťy palenz,

kaŝ teŝ wŝchitke družiny dobrŝch palenzow ja ŝ tutym knjeŝam ratarjam a ŝaŝopŝchedawarjam porucžejo naŝpominam a po najtuniŝchich płacziŝnach pŝchedawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych wikach.

Destillazja a palenzpŝchedawarňija

Th. Grumbta w Budyŝinje

na ŝwontnej lawŝtej haŝy 693

porucza wŝchě družiny palenza niž jenož w czwizach a blesťach ale teŝ hnydom k wuŝitwanju w ŝhlamach.

Wulki dobyťk wědomnoŝcze!

Štóncznje je ŝo radžito, dotal njewuhojomnu ŝhoroŝcz

epilepťiju — padawu — widliŝcžea

pŝches hojenje, wŝchotroniŝzy dopoľasane a po naturje ŝtožene, radikalnje ŝa zyle žiwjenje ŝahnacž.

Wŝchitzy tajzy ŝhorť njedž ŝo ŝ najwjeťŝchim dowerjenjom pod pŝchisťpomunjenjom ŝtaroby a traczja ŝhoroŝcže piŝnje wobrocza na

C. W. Telle

Berlin, Oranienstrasse 33.

W o s j e w j e n i e .

Bliźsi smiski kursus na naszej schuli sapocznie so **póndzjelu, 22. oktobra t. l.** Samokwojenja k horjebranju njech so pola podpisanego stanu. Pšchispomina so, so so horjebranja po sapoczatku wuczby wjazy njeistanu.

W Budyšinje, 15. septembra 1877.

Direkzia ratašsteje schule.
Brugger.

Moje wobhydjenje a expeditzija je wot nětk w přenim posthodze

Grúgnerez domu

na smutsknej lawškej hašy, runje pódla mojeho dotalnego wobhydjenja ležazeho. Expeditzija je wšchědny džen dopódnja wot 8 hacž do 12, popódnju wot 2 hacž do 6 hodzin wotewrjena.

W Budyšinje, 20. septembra 1877.

Advocat a notar **Emil Martini.**

Njemjenjerške a šedlarške khlamy

E. G. Leunera

ku nětko w mojim nowonatwarjenym domje na

Schulskkej hašy,

sady noweje měščežanškeje schule.

Wo

P. Kneifelowej wložowej tinkturje.

S tutym wobšwědčam ja nižepodpisaný s radosću a džaťownosću knjesej P. Kneifelej w Draždžanach, so běch ja, kaž to wšchitzy wobhydlerjo wotřešneho města Kalawy wjedža, hižom wjele lět nimale bjes wložow na hlownje. Wšchitke móžne šredki ja nałożach, ale wšcho bě podarmo; pšchypadnje dostach tinkturu, wložy a brodu pšodžazu, wot t. P. Kneifela wunamakanu, nałożach ju nimale 2 mēšazaj šwěru po pšchilafni a wuhladach hižom w přenich njeđzelach jeje dobry wuspěch. Nětko wobšedžu k mojemu a k wšchitkich mojich smatych a pšcheczelow wješelu sašo wložy na hlownje, kiž mi lěta dolho pobrachowachu. Wšchěm tajkim cžlowjeťam porucžam tule skoro spodžiwnu tinkturu. E. Dubiel, krawski mištr. Kalawa, 5. sept. Wobtwjerđžene: (L. S.) polizajška wychnosć. J. A. Zieckte.

Tutu tinkturu ma w Budyšinje jenož na pšchedaň **Seinr. Zul. Lindka** w bleschach po 1, 2 a 3 m.

Luczno=šwěczazu wichsu

w blachowych schachtlicžkach po 6, 8, 12 a 15 np.,

glycerin=šwěczazu wichsu

w drjewjanych schachtlicžkach po 4 a 8 np.,

gutta=percha=wichsu

w drjewjanych schachtlicžkach po 8 a 12 np. porucža

Seinr. Zul. Lindka.

Glacejowe, pšofajnotožowe a zwjernowe rukajzy wšchěch barbow a wulkosćow, **pšadefošchliki, manšchety, schlipny** s pjerom, k pšchipnjenju abo wjasanju (tež po metrowej dolhošćži), wšcho dobra, cžeršitwa a moderuška twora, naj-tunišcho porucža

Karl Vogel

na smutskomnej lawškej hašy.

Kóžda rukajza so po požadanju wobuje.

Gróđžne a stwinške džowki, wotrocžki, šrenki a wolazy pytaja so pšches pšchistajazu žonu **Seinoldowu** w Budyšinje.

Wuczomnik pytanj.

Zato wuczomnik do jenyh **drogowych khlamow** so mlody cžlowjeť cžepnych staršich s nusnymi schulskimi wědomnosćemi wuhotowany a šerbškeje rycze móžny pyta. Wšcho dalsche je šhonicž we wudawaťni „Serb. Nowinow.“

K nowemu lětu 1878 namaka jedyn ródny, štróšby **wulki wotrocžk** pola podpisanego šlužbu.
H. B. Möscher
w šchjweje Borschcži.

Spominanje na wošen

w nozy wot 9. k 10. oktobra 1876
w **Bohowje.**

To běšche jara šrudna nóz,
Šdžyž wošen dobu šwoju móž
A nam tu wšchitko šahubi
A naš tež jara rošrudži.

Szo wječžor přjedy šmějachmy,
Tež wješele šej šcžinichmy,
Na nješbožo šej njemyšlo,
Kiž nam tu wšchitko šebra wšcho.

Szo w Božim mjenje lehnuchmy,
Na jeho hnadu twarjachmy,
So w nozy mēr nam pšchjeje
A w španju wšchitkich swarnuje.

Ach, wona je wšchaf nimo šchta:
Wóh je šudom naš poštofa,
Wón k pokucže naš powoła,
Na šwoju móž naš pokafa.

Šdžyž Boži wošen pytnuchmój
Dha špróznje sa tym hladachmój,
So šfót mój bychmój wumjedtoj
A pšomjenjam jón wutorchtoj.

Budžich tam dřeje šawoštaš,
Bych hubjeny tónž ja tam wšaš,
Bych w pšomjenjach šmjerčž namakaš,
Šdžyž Wóh mje njeby swarnowaš.

Šdžyž potom na so kězšbowach,
Dha so ja jara nastročach;
Šaj štrašchnje tu haj štrašchnje tu
Běch wopaleny na cžěku.

Nětk šhubich wšchitku nadžiju,
So bědny budu w žiwjenju,
Do hojernje so dowješčž dach
Šdžezž ležach w wulkich bolosćach.

Duž wołach so tam k Bohu ja,
Kaž wón to ludžom pšchilafa;
Duž hnadnje mje Wóh wuštyscha,
Mi šwoju pomoz pšchipóška.

Šaj dobri ludžo pšchindžechu,
Kiž dary mi tam nošchachu.
Ja bjerjech dary s lubosćžu
A sa nje džak Wam dacž nětk čžu.

A kšchescžijanej jenemu
Szo ja tež šwěru džakuju,
Kiž tehdy hnydom po woňnju
Še k šebi wšaš mje do domu.

Wóh šapłacžicž čžyň wšchitkim wam
A šarunacž to wulzy šam
Šow kóždom' w tutej cžafnosćži
A junu w tamnej wěcžnosćži.

Szo minył je tón šrudny cžafš,
Wóh špožcžil je mi lěpšchi šafš;
Wón je mi lěpšchi wobradžil,
Mje se štrowošcžu wobdaril.

Wšy drušy, kotrymž nješbožo
Nje' žanej šchfoby cžiniko,
Szo sa to Bohu džakujcže
A šhwalbu jemu špěwajcže.

Šaj, Božo džak cži dawamy
A s wutrobu taš prajimy:
Ach, šchto šym ja a šchto šmy my,
So, šnježe, šam naš šdžeržič ty!

Nětk na tebe so wobrocžu,
Kiž tvoju rufu mordarštu
Šsy tyňnył do toh' twarjenja
A pšchjnjest mje do nješboža:
Ach wobrocž so, ach wobrocž so,
Na šudny m. duju je pošdže wšcho.

Jan Müller
pšches
Eduarda Štala.

Co. 9 a 10

Lužičana

na nowy tyłžen wuńdže.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 40.

Sobotu, 6. oktobra

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či žami čješćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž čhzedža sa nje na šchtwórtle šchtwórtlěto 1877 do přěbta placzicž, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotebadža. Či, kotřiž žebi „Serbske Nowiny“ pschěz póšt pschinjesć dawaja, njech tola njesapomnja, žebi je tam bórsh stasacž. Na šchtwórtlěto šapćacž žo sa „Serbske Nowiny“ na šakřich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho kžěžorstwa 1 marka a š pschinjesenjom do domu 1 marka 15 np. **Redakcija.**

Přehlad wójniskich podawstow

wot 17. septembra hač do 1. oktobra.

Na ranskej stronje boħarskeho wojownišćeža žo ruske wójsko wot wjelikeho knjasa našlědnika Alexandra Alexandrowicža (ruskeho krónprynza) kommandiruje, a turtowste steji tam pod kommandom Mehemed-Allija. Tutón je, kaž žmy w žwojim čžafu naspomnili, 21. augusta přeni krócž nadpad na wójsko našlědnika Alexandra scžinił a potom po dlěšćich abo krótsćich čžafach tajke nadpady wospjetował. Dolež běšće našlědnikowo wójsko jara do doħšosće roščehnjene a wyshe teho žłabe — pschetož wone jeno dwaj armeekorpsaj wospschijeshe — dha dyrbjaču Ružojo š džěla š rěki Doma hač š rěžy Santrje zofacž. Mehemed-Alli žebi hžjom myšleshe, šo tež tam Ružow wucžeri, taž šo by žo potom š Osman-pašču, w Plewnje stejazym, šjenocžicž móħł.

Ale jeho nadžija žo njedopjelni. Mjenujžy ruski našlědnik bě bžes tym žwoje wójsko niž jeno bóle w hromadu scžahnył, ale je tež wo jedyn armeekorps powjetščil. Duž žo šta, šo bu Mehemed-Alli, jačo 21. septembra Ružow š nowa pola Cerkowny nadpamy, wot nich wotraženy a dyrbjeshe š wulkim šchodowanjom zofacž. Bžes tym běšće paž ruskeму našlědnikej hišćeje jedyn armeekorps š pomozhy pschischol, taž šo mějeshe jich nětko šchtyri pod žwojim kommandom. Šdyž paž Mehemed-Alli ruskeho našlědnika njeběšće wulžy šbicž móħł, dha bě to w tu kħwilu wjele mjenje móžno, haj, jemu móžeshe žo stacž, šo žo Ružojo do njeho daču a jeho šbichu.

Šo paž by temu wuschol, je žo Mehemed-Alli do žwojeho přjedawšćeho lěhwa scžahnył. Tam jeho Ružojo najšterje na pokoj wostaja, pschetož tuto lěhwo je wubjernje wobtwjerdžene a wyshe teho š jeneje strony wot turtowsteje twjerdžisny Ruščezuka a š drugeje wot twjerdžisny Šchumle wobarnowane. Žeho žłowne mozy steja bžes Rasgradom a Šfi-Džumu.

Šchtož wójniste škutkowanje w Plewnje a wokolnosći nastupa, dha je ta powjesć wěrna, kotruž my tydžjenja w nastupanju turtowšćeho generala Šchekt-pašče dachmy. Mjenujžy tej diviziji wot 10,000 muži, kotruž běšće wón š proviantom a muniziju wot-póšłak, šo by wona do Plewny dorasħla, je žo to w poħnej měrje radžilo. Kavalleria ruskeho generala Kryłowa, kotraž na tamnej stronje Plewny pschebnywashe, šo njeby turtowšću diviziju do Plewny

puschćizila, njeje ničžo dokonjata, dolež běšće žłaba a žaneje artillerije žobu njemějeshe. Wona dyrbjeshe teho dla zofacž a turtowšću pomoz do Plewny puschćicž. — Ša to žu Rumunšžy Turkam 80 wosow provianta (žyrobny), kotruž čhžychu čži do Plewny dowjesć, wotehnali. Š žyła žo rumunšžy wojazy wosheje derje džerža a jich nawjedowarjo tež žwoju wěž derje doščž rošymja. Woni žu žebi přjódłowski, wulku turtowšću redutu (wobtwjerdženje) dobyć, kotraž taž mjenowanej griviziskej, wot Ružow wobšadženej, reduče šchłodu čžini, a šda žo, šo ju tež bórsh dobudža. Woni mjenujžy, kaž ma žo to pschi woblehñjenju stacž, hrjebje po wójnistej wědomnosći pschezo bliže a bliže š spomnjenej turtowšćej twjerdžisnje po kšchwišnach ryja, taž šo móža žo w tutych hrjebjach Turkam bližicž a jim tucži š wělenjom wjele šchłodžicž njemóža. A hdyž budža Rumunojo bliššo doščž, dha potom scžěny turtowsteje reduty š tym powala, šo pod njej wjetšču džělbu półvera šapala.

Najšterje budža Ružojo tež taž čžinicž, pschetož kžěžor je generala Totlebensa, kiž žo na tule wěž derje wustěji, š Ružowšćej š žebi pscheb Plewnu powołał.

W Plewnje, šchtož je mačo měštaschko, a w jeho turtowšćich wobtwjerdženjach, nětko, kaž Žendželćenjo pišaja, jara hubjenje wonħłaba. Mjenujžy tam na 14,000 ranjenych a kħorych Turkow leži, kiž š wjetščha bžes wotħładanja mřěja. A hewak žo šda, šo je Plewna š nowa wot Ružow wobdata, dolež wot tam hžjom někotre dny žane telegrammy do Konstantinopla pschischke nješbu.

Ruske wójsko, wokoło Plewny stejaze, žo š kóždym dnjom pschišporja, ale w poħlešćim čžafu dale ničžo čžinišo njeje, hačž šo je žwoje lěhwo taž wobtwjerdžilo, šo Turkojo pschecžiwu nim ničžo šapocžecž njemóža. Najšterje Ružojo bórsh pocžnja na Turkow bombardirovacž, kotřiž to njebudža doħho wudžeržecž móž, dolež jara hušće w hromadže leža, pschetož tón truch kraja, kotruž je tam Osman-pašcha se žwojim wójskom wobšadžil, je jenož poħ hodžiny doħi. A je-li šo wón potom, hdyž budže jemu ruske bombardirowanje wobčežne, se žwojich wobtwjerdženjom wupady scžini, dha budže loħto doščž kóždy ras šbity, a móže žo stacž, šo budže žo Ružam, je-li šo čži šmy dla njewoteńdu, se žwojim wójskom poddacž dyrbječž.

W tu kħwilu paž ničžo na to njepoħasuje, šo byču Ružojo tamnu stranu wopuschćicž čžyli, pschetož tola wschědnje wjazy wójska

psches Donawu k nim czehnje. A so czehdza tam wostacz, je tež s teho widzicz, so poczinaja wulki a hylny železny most psches Donawu twaricz. Tuton most kshochtuje psches 1 million toler a je tak twerdze pschihotowany, so jemu lodowe schtruty, hdyž na Donawje pschiptowaja, niczo schodzicz njemozja.

W schiptowskim pschekhodze je wscho pschi starym wostało. Sulejman-pascha dawa pak bombardiruwacz, pak schtormowacz, na czož Ruškojo tež bombardiruja a schtormowazyh Turkow mužnje wotražuja. Pschi tym Sulejman-pascha wschędnje do Konstantinopla telegrafiruje, so pak je sašo zyty džen a pol nozy tšelec a schtormowacz dał, a so drje hischcže niczo dobył njeje, ale šnadž tola skoro nšchto dobudze. Pschi tym pak samjelczi, kajše hromady ludži wschędnje šhubi.

W Dobrudži, hdžež ruski general Zimmermann hižom dlšchi czaš pscheywja, poczinaja šo Ruškojo, wo kotryhž došho niczo šhšchecz njebšche, tež sašo hibacz a to teho dla, dofelž je šo tam jich wójsto w pošlenšchim czašu tež hódnje pschisporiko. Ruškojo šo tam wóndano turkowskemu pschimórškemu městu Warnje bližachu a s tym tamnišchich wobydlerjow do wulkeho stracha stajichu. Woni šo pak sašo wrócizichu, jako bšchu Turkam wulke štadio wołow wotehnali.

Čornohóršy Šsərbja šu pod roškafowanjom šwojeho wječcha Nikity šašdženy tydžen tež turkowsku twerdžišnu Goransko dobyli a je šo jim tamnišcha turkowska wobšadka (Besagung) bjese wschěch wuměnjenjow poddala. Wječch Nikita je pak jej dowolił, so može hicž, hdžež cže, a duž šu šo tamni turkowszy wojazy a s wjetšeho džela tež goranszy turkowszy wobydlerjo na pucz do turkowskeje twerdžišny Trebinje podali. Čornohóršy šu Goransko jenož jedyn džen bombardirowali. Šim tam tši kanony a 500 flintow do ruki padže.

S dobyčom Goranska je nětko žyła Šornja Šerzegowina w čornohórškich rukach. Wšchě tamnišche twerdžišny a wobtwerdženja (forty) ma wječch Nikita w šwojej mozy abo wone šu roštšlane a w rospadantach leža. Wone rěčaja: Nikšhicz, Šsrinicž, Šwir, Čžadžalža, Klacžina, Kušidški-Most, Kaschtowaz, Šreščka, Šadžina-Polana, Nosdrje, Škostup, Šsmrjekowa, Šlašowita, Šabordy, Šileč a Goransko. Wschudžom je wječch Nikita Turkam, tam šajatym, w dobrym mērje jich štronu cžahnyč dał. Šo tajškim je Šornja Šerzegowina hacž do rēki Tary Turkam wotdobyta a šmēny šo nadžijecz, so wječch Nikita jich tež bōrsh s Delnjeje Šerzegowiny wuczēri. Tamnišchey najwadžnišchey turkowskej twerdžišnje stej Trebinje a Stolaž.

Ša kommandanta w Nikšhiczju je wot wječcha Nikity wójwoda Šlamenaz postajeny, kotrehož je redaktor „Serb. Now.“ w lēčje 1867 pschi škladnosčzi moškowskeje ethnografisheje wustajenzy šesna a s nim cžasto w hromadže był.

Šwētnē podawki.

Nēmske khēžorstwo. Šral Albert a šralowa Šarola šo najšterje w tyšhle dnjach s Awštrije do Draždžan wróciztaj. Šral je šo tam na khēžorstkich hoštwach w Šyrolu wobdžēlił.

Šral Albert je wyschšchemu konsistorialnemu radžiczelej Dr. theol. Šenczej w Draždžanach ryczejški kšhizž prēnjeje rjadownje šašlužbneho rjada špožčil. Šnješ Šencž bšche prjedy žyrkwinski radžiczel w Budyšhinje.

Šarlinško-draždžanska železniza je wóndano do wobšedženštwu pruskeho kralestwa pscheshčka. Duž mējeschtaj jeje dotalnaj direktoraj wotštipicz, schtož šo pak tak ložko njehodžesche, dofelž mējeschtaj

šwoju škušbu na czaš žiwjenja wštu. Šo tajškim dyrbjesche jimaj pruske knježestwo šarunanje dacž, je-li cžyšche jeju wotbycz. Šrēnschi došta 93,000 a druhi 80,000 toler šarunanja, tak so možetaj nětko derje žiwaj byč a pschi tym niczo cžinicž njetrjebataj.

W Draždžanach je powšchittowne šafste wuczestke towarštwu w prēnich dnjach mēšaza oktobra šwoju hłownu šhromadžišnu wotdžeržalo a bšche šo na njej skoro 2000 wuczerjow wobdžēliło. Šchto šu tam wuradžili, na to hischcže pschi škladnosčzi špomniny.

S Šipška pišaja, so je nētcžišcha tak mjenowana michaška maša derje došč wupanyša, s najmjenšcha je šo wjele wjazy kupowało, dylžli na prjedawšchey, hacž runje wjele ruskich, rumunškich a turkowskich kupzow pobrachowasche.

Čzah, kotryž 2. oktobra dopoždnja s Draždžan do Šipška po železnizy jēdžesche, je njedaloko Šiešy šwrócizil. Šlišto Šangensfelda bē mjenuizy kolija psches tak mjenowanu wjertawu (Weiche) tak wobrocžena, so dyrbjesche cžah na Šangensfeldsku pobocznu koliju šajēcž, kotraž k tamnišchemu, s wodu napjelnjenemu kanalej wjedže. Šako to lokomotiwuwjedžer pytny, njemōžesche wón maščinu hižom wjazy šastajicz; wón teho dla s šepjerjom psched kanalom šbožomnje s lokomotivy štoczi, tuta pak šo s pjeczimi wšami do kanala wali, w kotryhž pak žani ludžo njebšchu. Druhe wšy pak na brjosh stej wostachu, tak so nichton wo žiwjenje pschishchol njeje. W jenyum tutnyh pošlenšchich wšow šedžesche tež minister Abeken a oberst Šummann.

Nēmski khēžor a nēmska khēžorka hischcže w Šaden-Šadenje pschi dobrej štrowosčzi pscheywataj. Šhēžorka tam 30. šeptembra šwój narodny džen šwjeczšesche a pschi tutej škladnosčzi wjele šbožošcheczow došta.

S nēmskeho wójšta šu w nowišchim czašu wschelazy offizierowo wustupili, so bychu do ruskeho wójšta šastupili, bjes nimi tež hrabja Šfeil.

W Šarlinje bšchu ša šararja pschi tamnišchey jakobnej wšadže Šarlinškeho předarja Šošbacha wušwolili, kotryž bšche prjedy šjawnje na klētzy prajil, so wón šchescžijanstwo tak wuczicz a předomacz njemōže, kaž to žyrkej a wērumušnacže žada, dofelž je to štarošwētnē waschnje, wón pak je cžlowjel nowošwētneho waschnja. Ššcheczitwo tajšemu šararjej nětoshi s jakobneje wšadby protestiruwachu a šo se šwojim protestom na Šarlinške (Šbrandenburgske) konsistorštwu wobrocžichu, kotrež je tež wušudžiko, so ma šo po jich woli štač a šo Šošbach duchowny jakobneje wšadby byč njēšmē.

Šaron Šoē, prjedy šekretar nēmskeho pošklanstwa w Šarišu, je w Šarlinškich nowinach „Reichsglocke“ wječchey Šismarkej na nēkajše waschnje šchitwdu cžinił a je nětko, jako bšche jeho Šismarck wobštoržil, k jenolētnemu jastwu wotšudženy.

Awštria. Wadžarjo šu pod nawjedowanjom prjedawšchego mađarskeho generala a nētcžišchego turkowskeho agenta Šlapki a s pomozu jendželskich pjenēs w Šsedmihródskej (Siebenbürgen) nšchto njemērnnyh ludži w hromadu šehnali a wobronili, a wjazy tajškich ludži mējesche šo jim hischcže pschidwacz. Šich wotpošhladanje bšche, do šušodneje Šrumunškeje s bronju w ruzy pscheshupicz a tamnišchu železnizu tak škasycz, so Ruškojo njebychu po njej wjazy jēdžicz mōšli. Ale prjedy hacž mōžachu šbēžlarjo nšchto šapocžecz, buchu wot wyschnosčže rošehnaczi a brōn bu jim wšata.

Šranzowska. S tuteho kraja w tu šhwiłu skoro niczo druhe k cžitanju njedostanjemy hacž jenož powjescže wo tym, kaš šo tam po žyšym kraju na wolby šapošklanzow do druheje komory fran-

zowsteho šejma hotuja. Republikanšy smyšleni praja, so woni dobudža, czi pač, kiž na štronje Bonapartistow (Napoleonistow) steja, wudawaja, so šo s wjetšcha tajzzy mužojo wuhwola, kiž šo k marschalej Mač-Mahonej dđerža. Marschal Mač-Mahon je tež Bonapartist.

Snaty Gambetta, kotrehož bėšče šud k 3 mėšazam jaštwa a k 2000 frankow pjenježneje schrafy wotšudžil, dokeł bėšče Mač-Mahona w šjawnej ryczi kėtrowótrije pschimał, je pschecziwo tajtemu wušbudženju appellirował.

Petizija hłowneje šerbsteje konferenzy a jeje pľody.

(Wot J. C. C.)

Na konschkej šakškej krajnej synodze je, kaž šmy to w šwojim czašu powjedali, hodžijiki knjes šarač Šmišch, kotryž tudomny wolbny wotrješ jako synodalny šapóšlanž fastupuje, synodze petiziju šerbsteje hłowneje konferenzy pschepodał, w kotrejž šo bješ druhim wo to prošeshe: „Krajna synoda chžyła dla lėpscheho zyrkwiwe sa to škutkowacž, šo by šo šjawnemu akademiskemu a zyrkwinskemu njedostatkej, w kotrymž Šerbjia na duchownstwo studowazy, na krajnym uniwercitecze (w Lipsku) žaneho rošwucženja w šerbškim přėdowanju njedostawaja, nětko škónčnje wotpomhało.“

Knjes šarač Šmišch tule petiziju na synodze wobšchėrnje wukładowašče a w jeje nastupanju tež wšchelazy druhy synodalni šapóšlanž rycžachu a šo po wulkej wjetšchinje sa nju wuprajachu. Tež minister kultuša, knjes š Gerber, dđeržešče dlėšchu rycž, w kotrejž najprjėdžy rošestaja, cžeho dla šo tajtemu njedostatkej hacž dotal njeje wotpomhačž hodžiko a mėnjše napošľedku: „Šewat šo mi šda, šo Šerbam, kiž šu na budyškim gymnasiu tež šerbste studije*) cžimili, runje tač jara cžěžko njebudže, šašo do šwojeje šerbsteje rycže nutschastupicž, hdyž jenož šo naležnje wo to štaraja a hdyž woni na pschiklad w rjanych dołhich uniwercitetskich prošninach (ferijach), na hospodliwoscž jeneho šerbškeho knjesa duchowneho šo šepjerajo, šo prózowacž chžedža, šwojej maczernej ryczi š nowa bliže štipicž.“

Šewat rycžešče tež konsistorialny radžicel, knjes Dr. Luthardt, prošesor bohošłowskeho (theologiskeho) šakulteta w Lipsku a mėnjše bješ druhim: „Potrzebnoscž, šo bychu šerbšy bohošłowzy (theologjo, na duchownstwo studowazy) k rošwucžowanju w šwojej ryczi na uniwercitecze škladnoscž namakali, je tač derje (bohošłowski) šakultet pschipóšnał, kaž tež ministerstwo šwoju naležnu wolu pokazalo, tajkej potrebnoscži došcž cžinicž. To šo njeje radžiko, ale potrebnoscž je kaž přjedy, tač tež hišchcže nětko wostala. — Tač dołho hacž šu wobštejenja tajke, kač tež w tu kšwilu šu, mjenujžy, šo ma šo we wėštej licžbje wošadow šerbški přėdowacž, tač dołho tež šerbškich přėdarjow trjebamy, a je drje wėšte, šo njedostatk w jich šerbškim rošwucžowanju rjad nješpodobnoscžow a šadžėwkwow tworj, kotrež pschisporjenju nabóžneho žiwjenja šchłodu cžinja. — Přjedy je šo prajiko, šo bychu šerbšy theologjo prošdniny k dostacžu šerbškeho rošwucžowanja naložicž móhli. To je myšľicžka, kotruž ja tež mėjach, tola mėnju ja, šo šo to njeby tač štało, jako bychu šebi młodži theologjo na privatne wašchnje pola teho abo tamneho jenotliwego duchowneho šwartiru wuprošyli; wjele wjazzy by šo sa cžaš prošdninow někažki praktiski kursuš šriadowacž móhł.“

*) To je: je-li šo šu šerbste hodžim, wot k. wuczerja Wehle je židowa dawane, pilnje wopytowali a wyšče teho w šerbškim towarštwje budyškim gymnasiastow pėtnje dželali. R. eb.

Tajki praktiski kursuš je šo, džakowano Bohu, hižom lėšča šriadował a wotdđeržał, kač chžemy to našchim cžesčėnym cžitarjam w pschichodnym cžisľe wobšchėrnšcho k nawjedženju dacž.

(Pofracžowanje.)

Porucženje.

(Škónčenje š cžisľa 39.)

Druhi džel **Porša Božeho** podawa nam tež wšchelake lubošne powjedancžka se žiwjenja. Šene wot nič, mjenujžy „dwė dželczi, kotrejž chžetej do njebješ“, šmy njedawno we nowinach cžitali a je šo nam to šamo wubjernje špodobało. Runje tač šajimame šu pač tež te druhe, kotrež maja te napišma: Njemolcže šo, Bóh šo njeda sa šmėch mėcž. Kač bu raš njewėrjazy wot šwojeje njewėry wuhojeny. Nėšchto sa tajkich, kotšiz njedželu wotšwjećuju. Čžesčž nana a macžet. Džecžaza lubošcž a Bože žohnowanje. Džiwony, ale dobre krašny dar. Našch šbóžnik wustrowja. Šrunwjazy hólz a jeho cžestny džen. — To šu wšcho wėrne podawki a šwėdcženja, šo je štary Bóh hišchcže žiwy a šwoju móz a blisťoscž ššym a dobrym dawa šacžuwacž. Njeh šo tola š jich pomozu šobu kóždemu, tač dołho hacž je cžaš, woczi wotewritej!

Škónčnje šo nam hišchcže něotre lubošne kwėtki š mišionšteje šahrodki pošćicžuja. Bóh wopofašuje šo tež na tyč dušchach džekawy, kotrež přjedy š wonka Božeho kraleštwja štejachu. We mišionškej šahrodzy šo podarmo njedžela, hdyž tajke rjane kwėtki we njej k cžėja.

Žyła kniha doštawa pač sa našch luby šerbški lud psches to hišchcže wyschšchu wažnoscž, šo je wo šerbowstwo wyšozny šakšluženemu knješej šararej Šmišchkej w Šodžiju k jeho konschemu 25lėtnemu šastojnštemu jubileju pošwjećena.

Kóždy šerbški dom, do kotrehož tuta kniha šwój pučž namaka, šmėje na njej wubjerne duchomne bohastwo, š kotrehož njebudže bješ dobytka cžerpacž.

— f f i .

Ze Šerbow.

Š Budyščina. Š wopytowanju tudomneje ratarškeje šchule šu šo hacž do 1. oktobra t. l. šľėdowazy młodži ratarjo pschipowjedželi: Reinhold Šrster š Šerwigšdorfa, Korla Ota Alahra š Kleinbruchi, Pawol Mač Ršchžan k š Přecžez, Eugen Theodor Šeinza š Draždžan, Šermann Emil Šennig se Schweineniža, Šgnaz Šendrich Peters š Wolbramež (w Čžechach), Korla Emil Šentschel š Warnolcžiz, Šermann Wittig š Wosporka, Korla Šermann Keč se Šchönberga, Šurij Rudolf Wielig š Draždžan, Šjedrich Šermann Wündrich š Šchdorfa, Jan Pawol Šermann š Lautschena pola Domacža, Jan Theodor Domšch š Katojb, Emil Šrster š Wejerez; Julius Šermann Šrael se Šchönbacha, Jan Wawrik š Mutnizy, Korla Vogt š Rühršdorfa, Jan Wendler š Georgšwalda (w Čžechach), Šjedrich Emil Wehner š Šelenjowa, August Ewald Mayer š Oberlichtenawa, Jan Bohuwėr Mättig š Wajiz, Mač Mač š Ebersdorfa, Šermann Bernard Šchrader š Budyščina, Woldemar Thiema š Borny pola Dšchaga, Alwin Prawožiwo Neumann š Šornjeje Wódrježy, Šurij Pječ se Šwinjarnje, Alwin Grohmann š Frankenthala, Šobert Brückner š Großrühršdorfa, Alwin Brückner š Großrühršdorfa, Šjedrich Wylem Richter š Wuhancžiz, Jan Müller š Šašėžy, Šrthur Engelhardt š Bistkopiz, Šduard Rögler se Ššwepnizy, Korla Richter š Šenneršdorfa, Šštar Döhnert š Mišchna, Pawol Šauppa š Lubija.

Tuczi nowopšchipowjedženi šchulerjo maja šobotu, 20. oktobra, k horjewšacžu do ratarškeje šchule pschicž a šo wot tuteho dnja

žane dalsche pschipowjedzenja a famokwjenja wjazy horje nje- bjeru. Duž njech žadyn, kotryž chze hišćeje ratařsku schulu wo- pytać, čaš njeřtomdž!

— Ašesor a komiřioniski radzicel na tudomnym řudniřkim hamceje k. Schluclwerder je řo po dołhej řiwérnej řkuzbje pen- sionirovacž dař a je jemu kral Albert pschi tutej řtkadnořci ry- czeřski řkhiž řařkuzbneho řjadu řpožčřil. — Sařdženu řobotu řwjećeřske řkulřki direktar Seeliger 25lětny jubilej řwójeho řtutko- wanja pschi tudomnej měřčezanřkej řchuli.

— S mičařskeje wořady. Sařdženu 18. njeđzelu po řw. Trojizy (30. septembra) řtachu řo po dopořdniřkej Božej řkuzbje wolby řa nařche řyrkwiņke řrijóđřtejeřřtvo. Sařowuřwo- leni buču řnježa: Pětr Pěřčřka, řiwnořčez a ryčřtar we Wułkim Wjelkowje; Jan Ařčřžan, řubler w Scřijezach; Pětr Wicžas, řubler w Třělanach; řandrij řokuřč, řubler w řněwřezach. No- wowuřwoleni buču řnježa: řurij řchořka, wułkořahrodniř a ryčřtar w řownjomje; Koriła Adolf Weřka, řtawniř na krajnohetmanskim řidowje; Wilhelm řořtel, řubler a gmejniřki řtarřđi na krajno- bohotřkim řidowje; řandrij Kencž, řubler na krajnobohotřkim řidowje. Woni budža jutřje 19. njeđzelu po řw. řr. řwjedžeriřzy do řwójeho řařtojniřtwa řapokařani.

S Budeřtež. řčřtwóřřk, 27. septembra, popořdnju je řo pola tudomneho řhěžerja E. G. Kieřřliča wo řřtwe palicž počřalo; tola bu wořen hižom pschi řpoczřtku poduřčeny. řenož něřđto drařty je řo řpaliřo.

S řorřčiz. Na řustav-Abolřřkim řwjedženju, kotryž řo tudy řrijedu, 26. septembra, w tudomnej bohacže wupuřčenej řyrkwi pod řylnym řžělbranjom wořady wotđzerža, đzeržeřke k. řarař Weřka ř řudyhřina řerřře a k. wifar Keri ř řumwalda němřke řředowanje. Kollękta wopřchija 191 m. 59 np. (63 řl. 25 nřl. 9 np) a bęču k tej řerřřzy řemřčerjo 117 m. 22 np., němřzy pař 74 m. 37 np. namdali. (řřnadž pořđžiřđo wobřčěrnishu rosřrawu pschi- njeřemj.)

S řetřiz. (W. N.) řóndželu, 1. oktobra, wjecřor w 10 ho- đžinje řo tudy domřke, bróžen, hróđž a kólnja wułkořahrodniřa Au- guriřa řandiga wotpalichu a je wořen, kař řebi ludžo myřřla, najřřerje řařoženy. řandigež mandželřtaj doma njebęřčřtaj, tola řo jich řkuzobna đžowřa řahe dořč na wořen dohlada a bę jej teho dla móžno, đžęci a řřót čřařa dořč pschod řlómjenjemj wobwar- nowacž. (řo je hižom řčřtwóřřty wořen, kotryž je lęřa w řetřizach řčřřodu nacřřiniř.)

Nowřche wójniřke powjeřčęje.

S Buzareřřta (w Rumunřkej) piřaja, řo řu wojazy, kotřiz maja ruřke wójřřto w Bucharřkej pořylnič, něřto wřčřřty Donawu pschecrocžili a řo w tyčhle dnjach pař pschi řęzy řanřrie ř nařřlęd- niřkownym wójřřkom, pař ř wójřřkom, pschod Plewnu řtejazyř řjednocža. Najřřerje řo tam bórřly wojowanje ře wřčej mozu ř nowa řapocřnje.

S Dobrudže piřaja: Wotđžęlenje kawallerije je řo pod kom- mandom general-adjutanta Manřeja na tu řtronu k turkowsřemu měřřařřku řatar-řařardžitej pobařo, řo by wuřřlęđžilo, hđže tam řurřojo řteja. Wliřřo řžuborg-řuřuřa řręchj wone 26. sep- tembrea na 500 Čzerķęřow a jich rořehna, bližeřke řo 27. septembra řatar-řařardžitej a tam 700 Čzerķęřow řbi, řim wjele řčřřody řa- cřřiniwřđi. řurkowsřa infanterija, ř horow wuřřhadžaza, řo ruřřkeje artillerije dla bliže njeřwaži. řařařřra řo Manřej wroćęi a na řwójim pučžu hišćęje 300 Čzerķęřow rořřbi. — řařardžit je wob- twjerđženy a wot turkowsřich a egiřřřřich wojakow wobřadženy.

S Bucharřřke piřaja: řwarz řolakow je poruczenje dořřak, tam řeleřřizu, 300 kilometrow dořřu, natwaricž. řež je jemu na- twarjenje barařow (wobřđlenjom) řa 150,000 muři porucžene, kař tež natwarjenje lazareřřow řa 15,000 wojakow.

S wojowniřčęza pschod Plewnu telegrařřruja: 1. a 2. septembra je wjelři řnjeř Mikławřđ ř rumunřkim wjeřřčom Koriłu a gene- ralom řotlebenom wřčřřite ruřke a rumunřke řřednje řtejniřčęza a batterije wobřladowal. S ruřřich a rumunřřich batterijow řo na Plewnu řřęla, řurřojo pař njeřřęleja.

S Buzareřřta piřaja 3. oktobra: W tyčhle dnjach je wjeřřke hiřbanje ruřřeho a rumunřřeho, pschod Plewnu řtejazyřho wójřřta widžęč. řa nowy tyđžen đrje řo tam wójřřke řtutkowanje ř nowa řapocřnje.

S řonřtantinopla piřaja 2. oktobra: řuřřojo wo đrjo a w nozy na Plewnu řřęleja. ře řchiptkowsřeho pschęřhoda žane nowe powjeřčęje pschřřčke njeřřu.

S řonřtantinopla piřaja: řeuf-řařřa je řa najwřřřčęřeho rořřařowarja turkowsřeho balkanřřeho wójřřta a řulejman-řařřa řa najwřřřčęřeho turkowsřeho, w Bucharřkej řtejazyřho wójřřta, pomjeno- wany. Meřemeđ-řli budže pjećza wotřadženy.

S řarajala (na ařřřim wojowniřčęžu) řu řendželřke nowiny „Daily-News“ wot řwójeho dopiřřowarja řřęđowazy telegramm dořřak: řano, 3. oktobra, řta řo ře řrony ruřřeho wójřřta po- wřčřřřřkowny nadřad na řyře wójřřko turkowsřeho generala řuřřar- řařře. řuřřow kommandirowařře general Meřikow. řřchřřřđ k řuřřarowemu řtejřčęžu, jenož wot jeneho řeničřřkeho bataillonu wobřadženy, bu wot řuřřow ř řřřch řřron nadřadnjeny a řyřy turkowsři bataillon wutupjeny. řurřojo čhyřđu řuřřow řařo wu- cžřřčęřęčę, buču pař wotřaženi. řuřřojo biwariřruja na dobytřym měřřnje. Wojowanje řo najřřerje bórřly řařo ř nowa řapocřnje.

ře řsedmiřróđřřke.

řy řmy hižom pod „řwřřřru“ na to řpomniř, řo řu w řsedmiř- hróđřkej njeměrnizy a řbęžřarjo, wot řadžarow a řendželčzanow nařčřřřkani, wójřřki čřah do řumunřřkeje řęžimicž čhyřli, a řo řo řim to radžilo njeje. (řsedmiřróđřřka řkuzřa k řuherřkej a mje- řuje ř Rumunřkej.) řo řeřřta (wuherrřřkeho hłowneho měřřta) pi- řaja 2. oktobra ř řęđdivařřarřehy (w řsedmiřróđřřkej), řo je tam nowa čęřjóđa njeměrnikow ř wojakami w hromadu prařřnyřa, a řo řu tam teho dla něřotre kompagnije póřřkane.

S řina piřaja: řudy buču wřčelazy řolazy pschęřřřřřeni, kotřiz řu tu bróř, kotřaž bu w řsedmiřróđřřkej wot wřřčřnořčęje řajata, tam póřřkani.

S řeřřta piřaja: řjenjeřy, k řupjenju bróřje řa ředmiřróđř- řřich njeměrnikow, řu ř řendželřřkeje pschřřčke, a ludžo, řiz řu tu řaru řřjadowali, řu řař đerje řadžarjo, kař tež řolazy. řjele nahladnyř ludži e teje węzy dla do řařřtwa řadženyř.

řřłowęčřto ewangelřřřeho duřřomneho wo ruřřich wojakach.

Duřřomny řalton, řiz hnyřdom řa lazareřřom, kotryž je ewangelřře towarřřtvo řarjadowalo, ř řęřřohřoda na wojowniřčęčo wotřęđę, w řwójich řřřřach powjeda, řa je řo ře wřčelakimi ludžimi a wořebje ř ruřřimi wojakami řeřřok. řař wón bjeř đruřřim piřęe „ř Unęeniřu wojaka wuhladach, kotryž đweju turkowsřęju jateju wobřřařowawřęe. řa męřach zařty ř mjařřom pólřadžene a řřřčřach jenu wojakej. řęniřo, řo mam jenož jenu zařtu, řu wón njerodžęřęe, ale mje prořčęřęe, řo byř řu řurzy dař, kotryž

běšče po jeho mēnjenju hōdnischi, dyžli wōn šam. Šdyž šo Turka, po tym hacž běšče zaktu dostał, modlicz pocza, šo wojak ł swojim towaršcam wobroczi a šceptajo rjekny: „Š mērom, mjelcžcže, Turka šo modli.“ A wščitzy womjelknychu.

„Ša mējach“, duchomny Dalton dale powjeda, „wjele knižkow duchomneho wopšchijecza, ale njedobahachu daloko, hdyž cziško tych pšchirunach, kotřiž tajše žadachu. Šele knižki šficzachu mi džitwne wołomiki, a ł kōždej krocželu mōžach šo pšchewēdēžicž wo dawno hižom mi snatej njepowalnej wērnosczi, šo šu we hłubinje dušče ruškeho naroda bohate pokłady šahowane; šo je to najdžakownišča pōda ša džešo woprawdžiteho pšhecžela luda.

Na jenej staziji železnizy bēchu mjašowe khlamy wotewrili; pšchi jenyh štejachu wojazy tambowšeho polka (regimenta) a wobhladowachu mjašne twory. „Pšče czo štejo hladacže a nicžo njekupicže?“ — „Pjenješ dosč nimamy“. — „Mōžecže cžitacž?“ — „Ša mōžu“, wotmołwi podwyščł. — „Šcho čžecže radšcho, tule knižku, kotruž wam darju, abo mjaša?“ — „Knižku, čžecže-li tał dobry byčž; wona nam wostanje, w njej mōžemy tež na wōjnje pocžitacž a šo pomodlicž; hłōd pał mōžemy še šucharjom (Zwiebač) špokojicž.“ Na druhej staziji pšchirōdžech ł wojatej, kotryž šwōj šešusčeny khlēb kušasče a wodu ł temu pijesče. — „Cžitach ty?“ šo jeho woprašach. — „Šaj.“ — „Dha mašch jowle knižku.“

Wōn pocza ju pšchēhladowacž a šabu na šwoju šwacžinu. — „Pšče czo dha šy pšchēstał jēčž?“ — „Šo, šchož šeže mi wy dali, knježe, wšchat je lēpšče, dyžli wšcha jēdž; to dže je ł ewangelija, a šo tudy wo našchim Šbōžniku powjeda.“ — Čžasto šo šta, šo wojazy te mnje pšchirōdžechu, šo bychu mi knižki šašo wrōcžili. „Mjehacže je wobthowacž? ja šym je wam darik“, jim ja rjeknych. Šad tym šo woni tał šradowachu, šo mje druhdy na šlēdowazyh stazijach pytachu a šo ł mojemu wošej czišcžachu, šo bychu šo mi šašo a pšchego šašo podžakowali.

Šo žylej Rumunškej khlwali šo porjadł a wubjerna disziplina ruškeho wōjška, cžichoscž a šwēdomitosč, ł kotrymž šwoje pšchibšuschnosče dopjelnja, šnješliwoscž a šežerpliwoscž w najcžežšich wołomikach, w kotrychž wojazy kaž offizieroj cžasto najwjetšče tradanja šnješu.“

J. B. Š.

P ř i l o p k.

* W Kaliforniji (w Amerizy) wšcho rucže dže. Wōndano bu duzy do San-Juan-Neব্যdny rano w 5 hodžinach pōštki wōš wo 3000 dollarjom wobkranjeny; w 7 hodžinach bu myto ša wušlēdženje paducha wot wyschnoscže wustajene; pšchipošdnju bu paduch došahnjeny, popošdnju w 2 hodžinomaj došta pōšt pjenješ šašo a w 5 hodžinach bu paduch wobwēšnjeny.

Wšches tunje nutškupowanje ł lipškeje mašh

mōžu ja wščitke twory wo 50 procentow, to je, wo položzu tunišcho pšchedacž, hacž šu po prawym hōdne a wotewrjam teho dla wulke

wupšchedawanje.

Zwjernowe gardiny, wołno wot 10 kōhčzi ša 3 m. 50 np.;

jenobarbna šchtrjka wołma, worchta ša 80 np., po žylym puncze hišcže tunišcho; dwēbarbna, worchta po 85 np.;

khrawath ł mehaniku, 50 np. a drožšcho; šchlipš ł wjasanju po 25 np.; židžanš bant po jara ponizenyh placžisnach, kaž tež zwjerny, franžy, šchnōry po špodžiwnje tunišk placžisnach.

Š pocžesčowanjom

Moritz Höniger

29 na šerbškej hašh 29.

Šchtrjparške khlamy

G. A. Lommakšcha

na žitnej hašh czo. 50, pōdla želešokhlamow k. Žiščera,

porucžeja šwōj bohaty šklad wołmjanyh šchlesynškich šchtrjpow a šokow, kholowow, jašow, džečžazyh wołmjanyh šchtrjpow wšchēch družinow, šamodželanu wołmu ł šchtrjpowanju, pētnē jaki a žiwotne bindy, a lubja pšchi dopōšnatej dobrej tvorje najtunišče placžisny.

G. A. Lommakšch.

Aromatisku wicžnu watu: 50 np. a 80 np.,

fenchłomjedowy ekstrakt: bleschu 50 np.,

bēty brōššyrop: bl. 75 np.,

šchmrētojehlinoowy aether: bl. 30 np.,

šulžbergške šlušowē kšrepti: bl. 56 np.,

šchwablowne mydlo, šmōłomydlo, glycerino-mydlo atd.

porucža

hrodowška haptyka

w Budyščinje.

Na šchulerškej hašh.

Kožane fale,
tošlowe šipšy,
folkožowe šbytki,
ford a plišch

we wulkim wubjerku po najtuniškich placžisnach
w k o ž o w y h k h l a m a h

Büttner & Stolle

na šchulerškej hašh.

Na šchulerškej hašh.

M. G. Freyberg

na bohatej hašh 62 ł napschecža pōšta

porucža šwōj wulki šklad nowodobatnyh žyle wołmjanyh a poš wołmjanyh draštinnyh tkaninow (Kleiderstoffe), ša našymu a šymu šo derje hodžazyh poš jara tunišk, ale twjerdnyh placžisnach. Šeho runja je tam lama, barchent, biber, tkaniny ł šuknjam we wulkim wubjerku poš šabriškich placžisnach na pšchedani a tež dželbu mōdreho czišcženja jara tunjo pšchedam, šo bych je wurumowal.

M. G. Freyberg

na bohatej hašh 62 ł napschecža pōšta.

Š khlamach šo šerbški ryczi.

en détail, en gros.

Š tuthym dowolam šebi k nawjedženju dacz, so šu wšche nowoščeje w

drastnych tkaninach, jakach, jaquetach a mantlach

ša šymu pšchifšče a porucžam je pšchi jara tunich płaczifšnych dobrocživemu wobkedžbowanju.

Jan Jurij Pahn

na torhoščežu pódla hłowneje stráže.

Šašo wošebje płaczifšny hódne porucžam:

lustra a druge draštne tkaniny, łobč po 25 np. a dróžšcho,

¼šch ěroki lama dobreje dobroščeje k jakam a šuknjam, łobč po 1 m. 25 np.,

¼šch ěroki plüšch wšchelafich barbow po 2 m. 25 np.

Jan Jurij Pahn

na torhoščežu pódla hłowneje stráže.

Šara wažne ša kóždeho.

Š wobarnowanju pšhed mołtrymi nohami njeje žadyn lepšči konserwirowazy šredł ša wobucže, hač

gummithran Alb. Schlütera w Hali a. S.

Š nim šo šakónje a kožane stupnje mjehle, šhibicžiwne a wodunješchepušchčate šezinja a porucža blesku po 30 np., taž tež 60 np. a 1 m. 20 np.

Heinr. Jul. Lineka w Budyščinje.

Theodor Grohmann

na jerjowej hažy čzo. 263

šwoje

wurěšne khlamy šukna a bukskina

k dobrocživemu wobkedžbowanju najšlepje porucža.

500 šymškich nadžuknjow 500.

Pšches tunje nutškupowanje je mi móžnošč data, šo nětko š mojego špódživnje wulkeho šklada, w kotrymž mam 500 šymškich nadžuknjow (Ueberzieher), po bašnižy tunich płaczifšnych pšhedawam. Duž ja porucžam:

floconé-nadžuknje po 8 tol., hač k najpěknišchim,

double-nadžuknje po 5 tol. a dróžšcho,

kompletne-wobleczenja po 10—15 tol.,

floconé a double-jaquety hižom po 4 tol.

Šolcže wobleczenja, nadžuknje a khezorške mantle šu šašo w najwjetšchim wobjerku po najtunišchich płaczifšnych na škladže.

Gustav Pinthus

na hłownym torhoščežu.

Dla pšchepodacza mojich khlamow je pola mje nětko špravne wupšhedawanje a ja mojim čezščeznym štarym wotkupowarjam mój šklad niederlandškich a brünnškich štošow k šuknjam a kholowam po wšchomóžno najtunišchich płaczifšnych najšlepje porucžam.

W Kamjeńžu.

Carl Fiedler.

Šo pšchifšni

šmje šo wupšhedawanje hiščeje 2 dnaj

njedželu a pódželu,

7. a 8. oktobra,

na mješčežanškej pinžy w
Wosportu.

Pšcheda šo:

džělba poklama po 20 np.,

„ wapsa, fruta tkanina ša špód-
nje šuknje po 25 np.,

„ lüštra po 25 a 30 np.,

„ ripša k draštam po 50 np.,

„ pišanych šchnóptuchow po 25
a 30 np.,

„ wulkičlama-rubiščežow, šcht.
12½ nšl.,

„ hotowych moire-šchóržuchow
po 10 hač 15 nšl.,

„ dobreho lama-šukna, ¼šchěrje,
po 12½ nšl.,

„ mužazych šchawl-rubišchtow po
50 np.,

„ bělych šchnóptuchow po 25 np.

Wolnomóžnjeny.

Wot najwjetščeje wažnoščje ja

woczi kóždeho. Prawdžiwu

wodžicžka wot Traugotta Ehrhardta

w Großbreitenbachu w Thüringškej je

wot léta 1822 šwětošlawna. Štašanja

š flacon po 1 marku poščeje mi **budyška**

hrodowška a raležanška haptyka.

Difowa concešionirowana
daloko wuwolana špódživnje
hojaza žalba,

kotraž je šo najbóle kóždy ras jako dobra
wopokafaka, porucža šo w žerdkach po 30 np.
a po 12 np.

wot **hrodowškeje haptyki.**

Dně wyškotošuproščneje **ranžy** ma na
pšchedaš **Edmund Sübler**

w Raležach.

Częścienym wobydlerjam Budyšina a wołnoścze s tutym t nawjedženju, so bym ja mój w tudomnym mješče někotre lęta pod firmu

G. Joachim

wjedzeny atelier sa khumšchtne suby a subowe operazije knjesej Paulej Strobelej pšchepodať.

Sa dowěrjenje, mi spožčene, šo wutrobnje džakujō, Waš proschu, to šamo dobroczijwje na mojeho našlędnika pšchenješč.

W Budyšinje, 22. septembra 1877.

S počžesczowanjom

G. Joachim.

Kaž s horejšcheho nawęšchtka nawjedžicze, je knjes Joachim šwój atelier na mnje wotštupil a ja dowolam šebi teho dla Wam wošjewicž, so jōn ja wot džęnšnišcheho dnja pod firmu

P. Strobel vorm. Joachim

dale mjedu.

Wędomnoścze a nashonjenja, kotrež bym w šnamjenitnych domach wjęšchich městow nahromadžil, budža mi t temu šlužicž, lępsche tych, kiž mi šwoje dowěrjenje spožčja, najštaroścziwšcho wobkędžbowacž a bym s počžesczowanjom a podwołnoścžu

W Budyšinje, 22. septembra 1877.

Paul Strobel.

Wulki dobytk wędomnoścze!

Škōncznje je šo radžiťo, dotal njewuhojomnu šhorosč

epilepsiju — padawu — widlišcheža

pšches hojenje, wšchosronžny dopořasane a po naturje škožene, radikalnje sa žyľe žiwjenje šahnacž.

Wšchtizy tajžy šhori njech šo s najwjęšchim dowěrjenjom pod pšchšpomnjenjom štaroby a tracza šhorosčje pišnje wobrocza na

C. W. Telle

Berlin, Oranienstrasse 33.

Siebigowy kumys-extrakt.

je po najnowšchich šlędstwach lękarškich autoritetow jenicžki, węšty diät. radikalny šrędk pšchi šhijošuchoczinje, pluzokšhorosczach (tuberkulošy, šuchoczinje, brōstohoroščach) žoldkowym, czrjewowym, a bronchialnym katarřhu (kašhel s kratami), šuchoczinje rjapa, asthmje, blędawje, wšchęch šlabosczach (wošebje po czežkich šhorosczach). Riřtki po 5 flakonach a fl. po 1 m. 50 np. excl. pakowki s wuložowanjom mōža šo dostacž w: Hartungs Kumys-Anstalt, Berlin W., berlång. Genthiner Str. 7. Gute flakony šu jenož prawdžiwę, šdnž maja našču firmu. Pšchęd wopacžnyimi pręparatami šo warnuje. Lękarřta knižka wo kumyřowym lękowanju je šōždy ras pšchipołožena.

Šdžęž wšchę šrędki njepomšhadu, njech šo škōnczaje s kumyřom špyta, sahojenje budže šda.

Destillazia a palenzpšchedawarnja

Th. Grumbta w Budyšinje

na šwonknej lawškej hařy 693

porucza wšchę družiny palenza niz jenož w czwizach a bleschach ale tež hnydom t wužiwanju w khlamach.

Njemjenjerřke a šedlarřke khlamy

E. G. Leunera

šu nětko w mojim nowonatwarjenym domje na

Šchulskéj hařy,

řady noweje męšchczanřkeje šhule.

Řhęža

czō. 40 w Bręřezach pola Barta, s 2 kōrzo-maj pola, je se šwobodneje ruki na pšchedaň.

Amerikanski męd

punt po 64 np. porucza

Hermann Kunack.

Saffran,

po pšchihotowanju wot knjesa Šchustera we Wjelecžinje wonamafanym a wote mnje kupjenym, częšče męty, kaž wšchę druge korjenje štajnje czerřtwje tolcžene porucza

Hermann Kunack.

Syrp,

jara šlōdki a derješlōdžazy, punt po 16 a 18 np. porucza

Max Zieger na šerbřkej hařy.

Řosforpille pšche polne myřche, koprowitriol t nacžinjenju pšchenžy, reřtituzionski šfluid t řarybowanju konjom, kōłkowy pōłver sa konje atb.

porucza hrodowřka haptyka.

Řorjenřki wolij a citronowy wolij t pjeczenju,

žymt a naliki, žyľe a tolcžene, sařfran tolcženy t barbjenju tyřanzow, řodu řyřtalifirowanu t pľokanju, řłony kamjeň (glaubersku řol) žyľy a tolcženy atb.

porucza hrodowřka haptyka.

Šslęborne pjenješy, wjazy njepłacžaze, kaž tež stare šlęborne pjenješy po najwyšchškej płacžišnje jaľo řaplacženje bjerje abo tež řa hotowe pjenješy kupuje H. Kayser na žitnej hařy.

Řořowany řtwjelzowy abo njetrjeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po šōždej džęľbje meřhaniška džęłopřhadownja w Šajniřach.

Řořaze,

kaž tež wšchę druge njęřhotowjene řoře kupuje po najwyšchšchich płacžišnach, tež řoře derje a tunjo wuharuje Gustav Manda na garbarřkej hařy 426.

Moja kwętkipřhedawarřnja je na mjařowym torhōřczęju czō. 151 w domje t. Dr. Šutha po 1 řhōdžę.

Řniřiwjařarka Winklerowa.

Mojim częścienym wotebjerarřam t nawjedženju, šo moje řhlamy řhumřchtnych kwętkow wjazy njęřku w domje reřniřcheho miřchtra Domiřcha, šdžęž jena druha žōnřka rōže pšchedawa, ale šo nětko s napřchęcza w domje t. pšchękupza Wannaka na řhuleřřkej hařy

namafaja, šdžęž ja nětko byľlu a dale rōže, kwętki, wonješchta a pletwa džęłam.

Wudowa Šauerka.

Wscheménjenje Khlamow.

Wot 1. oktobra njejsu moje khlamy a wobhydjenje wjazny na kserbstej hašy 22, ale su 63 na bohatej hašy 63.

Za proschu czeszczenych Szerbow, so bychu dowěrjenje, mi hacž dotal spojczene a wote mnje s najpodwolnischim dzakom pchijate, tež do mojeho noweho pschebytku psch-nješčy chzpli.

Najwjetschu sprawnosć a jara tunje płaczisny, sjenoczene s bohatym wubjertom budu ja tež dale šdzeržecž pntacž.

S poczesczowanjom
Louis Gadt.

Za sym moju šedlarnju na dženšnischim dnju rjemjenjerzej a šedlarzej knješej

J. T. Albertej

pschepodał a nadzijam šo, so šo jemu to šamo dowěrjenje dostanje, kotrej je šo mi sa czachu 40 lět dostało. Sa to šo wutrobnje dzakujto a mojim do-talnym wotebjerarjam a snatym Bože bohate zohnowanje pschejo, proschu tež, so bychu mi a mojej šwójbje šwoju lubosć trochu wothowali.

W Budyšinje, 1. oktobra 1877.

Friedr. Wilhelm Mizlaci, šedlarški mištr.

We wudawarni „Serb. Nowin“ je sa 15 np dostacž:

Predigt

über Num. 1, 14—16 bei dem Jahresfeste des Dresdner Hauptvereins der Gustav-Adolf-Stiftung in der Kirche zu Ebersbach am 15. August 1877, gehalten von Dr. ph. Johannes Kohlschütter, Pfarrer zu Forchheim. 2. unveränderte Auflage.

Šrjedu, 10. oktobra, šo

škótne wiki

w Minakale wotdzerža.

Mój škad mězow a pelzowych tworow je šašo w prjedawšchim pschebytku na bohatej hašy 67. H. Lange.

Czeszczenym Szerbam Budyšcina a wotol-nosće k nawjedženju, so moja drastypsche-dawarnja pola wojersteje zyrtoje wjazny njeje, ale je pschod bohatymi wrotami. J. Šolta, krawski mištr.

Wosjewjenje.

Moje khlamy zastupjenych wobštejenow dla wot bližšceje pódšle pschpoldnju hacž šrjedu do wječora šantujene wostanu.

W Budyšinje, 6. oktobra 1877.

Šeintr. Jul. Vinca.

Knješej Dr. Ehrhardtej. Dotelž sym Waschu Dr. Whitowu wodzicžku hižom wjazny krcž nalozal a je mi wona štajnje dobru šlužbu wopofašala, proschu Waš (Štapanje). Führen w Badenstaj 29. nov. 1875. Katharina Thunowa. Dale: Za dawam Waschej Dr. Whitowej wodzicžny najlěpsche wo-pišmo bjes wšchitimi šredkami, dotelž je mi wubjernje hojito. Jeggeleben p. Salzwedla 9. okt. 1875. Wih. Reikener. Dale: Dotelž je mi Wascha Dr. Whitowa wodzicžka tak dobru šlužbu wopofašala, dha proschu mi sa jeneho pschecžela, kiž je tež na woczomaj bėdny (Štapanje). Regniglarau, 23. okt. 1875. Adam Šerpich.

Jedyn młody muž s dobrymi wopisnikami, kiž je njedawno pschetupstwo domutny, delno-luzijski Szerb a hyn jeneho wuczerja, pnta šlužbu. Wón dže s nižškej šdu sa lubo wsacž. Czeszczeni pschetupzy chzpli šo wobrocžicž na t. kantora Jordana w Popozač pola Choczebusa. (Šerrn Cantor Jordan in Papiž bei Cottbus.)

Sserbska holczka je wšy, bje wot 15 hacž do 17 lět, w Budyšinje hyn dom dušchnu šlužbu dostanje. Wšcho bližšce je šhonicž we wudawarni Serb. Now.

A nowemu lětu 1878 namaka jedyn rėdny, štrėšby wulki wotrocž pola podpiskaneho šlužbu. H. B. Möscher w Kšchowej Worschczi.

Šadna kwětka.

Woskebje czeszczenej knježnicžny S..... Wi..... s lubosću woshwjećena.

Ernstina moja jenicžka,
Kaš jena šadna rėžicžka,
A lubosna mi psche wšcho šy
Šchtó šmėł dha wuschczipnyč Eže by
Haj pschekadžił hđje najradšchi
Eže do šwojeje šahrodki.

Kaš jasnje moja wutroba
S lubosću k Tebi pschewima,
Šej kőžde lėpsche šacžucže
Eži šhwjećene tu šamej je:
Šchtóž lubosć jeno šamože,
Wraš pschi mni wšchitto hotowe.

Za po Tebi šo wohladam
A k lubym horam pohladam
Psches polow hona s baloka,
Šacž by hđje widžicž njebyla;
Ach Ty tam kčžejesh w potajnym,
Wóh šahowaj Eže pschod wšchem šym.

Dha kčžej mi rjenje, rėžicžka,
Budz sprawnu, czjista, póžcziwa,
So lubosna wón wot Tebje
Wón do šwėta šo rosnjeje —
Šacž štoro w mojej šahrodži
Ty šadna kwětka kčžejesh mi.

H. Betulius.

Jena kőžana fala bu pschod nėtotrym czachom na pucžu wot Šarpcža k Šahowej namakana a je šašo dostacž pola knježeho pohoncža Štrauša we Šahowje.

Luzičan č. 9 a 10 je wušol.

Wopriječē č. 9: Wěš, što je wotrodzenc? Wot W. — W serbskim kraju. Spisal Jan Pječ. (Skőndenje.) — Jakub Mlynk. (Pokračowanje.) — Čechow adressa na Rusow. Z ruskeho přeložil Jan B. Šolta. — Tři wěncy. Južnoserbska lud. pėsn. — Z Budyšina a Lužicy.

Wopriječē č. 10: Susodow škóržba. Wjeselehra w 1 jednanju. Po němskim wot J. Krala.

Wot redakcije.

Pschpóštane špěwy a šberlucše, kotrej hacž dotal wotczjicžecž njemőžacžmy, budža pschicžodnje wotczjicžane.

Czahi po železnicy.

Še Šhorjelca do Draždjan.

Še Šhorjelca	140	30	450	756	1038	245	450	745	1055
Lubija	29	397	536	842	1129	336	534	829	1120
Budyšcina	238	45	613	915	125	410	611	96	1152
Wiftořiz	—	430	647	950	1237	444	642	938	—
Urnšdorfa	—	451	711	1015	12	59	77	103	—
Kadeberga	—	50	722	1025	13	520	718	1014	—
Do Draždjan	347	529	750	1064	138	548	750	1042	—

Še Draždjan do Šhorjelca.

Še Draždjan	616	920	1210	256	50	80	1115	1227
Kadeberga	650	956	1240	330	532	834	1152	—
Urnšdorfa	70	107	1256	341	546	846	124	—
Wiftořiz	725	1030	120	43	612	911	1227	—
Budyšcina	81	118	159	436	648	947	10	148
Lubija	847	1148	241	515	728	1132	137	217
Do Šhorjelca	928	1228	316	566	89	1213	212	248

Še Budyšina do Wjeleczina.

Wotješ s Budyšina	615	1225	445	950
Pschiješ do Wjeleczina	642	1259	510	1017

Še Wjeleczina do Budyšina.

Wotješ s Wjeleczina	845	310	727	1049
Pschiješ do Budyšina	910	340	757	1119

Placizna žitow a produktow

w Budyšinje 29. septembra 1877.

Žitowy domow:	Na wikač		Na buršy	
	wot	hacž	wot	hacž
3892 mčom.	mt.	np.	mt.	np.
Pschenža 50 kilogr.	11	19	12	26
Kořta " "	7	91	8	42
Ječmjėn " "	8	69	9	6
Wosš " "	6	40	6	80
Šróč " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Kapš " "	—	—	—	—
Zahšy " "	12	36	—	—
Šedušča " "	16	42	—	—
Bėrny " "	2	50	3	—
Butra 1 " "	2	30	2	50
Ššyno 50 " "	2	60	3	50
Ššloma 1200 pt.	19	—	27	—

Kőřz pschenžy po 170 puntacž: 19 marcow 2 np. (6 tl. 10 nšl. 2 np.) hacž 19 mt. 84 np. (6 tl. 18 nšl. 4 np.) — Kőřz rőžki po 160 puntacž: 12 mt. 65 np. (4 tl. 6 nšl. 5 np.) hacž 13 m. 37 np. (4 tl. 13 nšl. 7 np.) — Kőřz ječmjėnja po 140 puntacž: 11 mt. 97 np. (3 tl. 29 nšl. 7 np.) hacž 12 mt. 68 np. (4 tl. 6 nšl. 8 np.) — Kőřz wosška po 100 puntacž: 2 tl. 4 nšl. — np. hacž 2 tl. 8 nšl. — np. — Kőřz jahlow po 180 puntacž: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nšl. 4 np.) — Šeduščne truppy: 5 tl. 14 nšl. 2 np. — Bėrny: 25 nšl. hacž 1 tl. — Butra: 23 nšl. hacž 25 nšl. — Ššyno po 100 puntacž: 26 nšl. hacž 1 tl. 5 nšl. — Ššloma (1200 pt.) 6 tl. 10 nšl. hacž 9 tl. — nšl.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čisto plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 41.

Sobotu, 13. oktobra

1877.

W o s j e w j e n j e .

Evangelisko-lutherste farske město w Klětnom ma šo bórsy wobšadźić.

Zeho lětne dofhody wopšhijaja 3300 markow.

Čži, kiž wo nje rođža, njedž njedž samokwjenja na podpřisane patronaštwó póšćeku.

W Jamnom, 7. oktobra 1877.

Szwobodna knjeni f Edwardstein-Löwen.

Wšdchlad wójniskich podawkow

wot 17. septembra hač do 5. oktobra.

Tón króć je trjeba, šo najprjódzy na ašiste wojownišćežo pohladamy, dofelž šu tam horze bitwy byle. Wobšlenjeho septembra czechnjeshje tam ruski general Loris-Melikow f kšetro wulkim wójštom na tamnišche hłowne turkowske wójšto, kotrež pod kommandom Muhtar-pasche bjes rěkomaj Karš-Gčaj a Arpa-Gčaj w lěhwje, jara šylnje wobtwjerdženym, stejeshje. Turkowske lěwe kšidko dyrbjeshje na centrum (na přjedzimu) zofač. Nasajtra šo Rušojó f měrom šadžeržachu, 2. oktobra pak woni f nowa nadpad na turkowske lěwe kšidko ščžinichu a Turkow f jich wobtwjerdženja na horje Wulki Šagni wucžishčejachu. Tala hora leži f pokodnju dróhi, kiž f Alexandropola do Karša wjedže. F pokodnju wot Wulkeho Šagni leži hora Maky Šagni. Tutón pak Rušojó dobyč njemóžachu, dofelž běšche hišće šylnišcho wobtwjerdženy, dźžli přenschi. Šich ščłodowanje běšche jara wulke a wopšhija psches 3000 mormych a ranjenych.

Nasajtra 4. oktobra Rušojó na prawe a na lěwe turkowske kšidko nadpad ščžinichu, Turkow pak šo na ruski centrum cžishčejachu, pschi cžimž pak 3500 mormych a ranjenych šhubichu. Na tym šamym dnju pak Rušojó šašo te stejnišćeža wopušćejachu, kotrež běchu hač dotal Turkam wotdobyli. — Na druzi džen, 5. oktobra, Turkow na Rušow pschiczejechu a nimale zřty džen f nimi wojowachu, njemóžachu pak ničžo dobyč a dyrbjachu šo šašo do šwojeho lěhwa ščžahnyč, jako běchu f nowa psches 6000 mormych a ranjenych šhubili.

Šo tajkim staj Loris-Melikow a Muhtar-pascha se šwojimi ludžimi mužžzy wojowaloj; tola je kóždy wjele ludži pschibadžit a pschi tym ničžo njedobyl. Šo pak šu najhubjenišche bitwy, tak šo po prawym žaneje kšwalby njefakžža.

Wokolo Plewny je šo šubjeneho wjedra dla mašo cžinicz hodžilo, tola šu Rumunojó pschi wschej mokrocze šwoje hrjebje dale ryl, po kotrychž čžedža šo hač f turkowskim wobtwjerdženjam dobyč a te potom f pomožu póšvera rošbuchnyč. Rušojó nětko tež tajke hrjebje rija a šo w nich f turkowskim wobtwjerdženjam pschibližuja. Tola šo woni hewal šami se ščanzami derje wobtwjerdžuja, šo bychu na wschěch bokach psched Turkami wobarnowani byli. General Totleben, kotryž šo na tajke wobtwjerdženja derje wustej, kaž je to něhdy w krymskej wójnje w Sebastopolu hódnje wopokasał, tele dźžeta nětko rjaduje, a je to

tež šnamjo, šo drje Rušojó Wokharstu ša čžaš šymy njewopušćeža, ale tam w šwojich lěhwach wostanu. Wšcha garda, kotraž je w tu kšwilu tež hižom hač do Wokharsteje došča, je tam w šymstej drašče pschicžahnyša, a ša to ruske wójšto, kotrež hižom dlěšchi čžaš w Wokharstej stej, hižom dvě njedželi ša šobu po železnizy šymstu draštu woža, tak šo budže tón tydžen kóždy wojał f njej došposnje wobstarany.

Wóndano běšche na Donawje tak šylny wětr, šo šo někotre dźžele tamnišćeho mosta wottorhnychu; tola njetrajesche dołho a běšche móšt šašo do rjadu stajeny.

General Gurko, pod kotrehož wjedženjom bu šcipkowski pschekšob wot Rušow dobyty, je šo wot tam, kaž šmy to w šwojim cžaju powjedali, po gardu do Rušowsteje podał a f njej do Wokharsteje pschijel. Tam wón nětko f generalom Škobelewom gardyřawalleriju kommandiruje a šmęjetaj wobaj wošebje ša tym hladacz, šo dale žanych Turkow f proviantom a wójnstej potrebu do Plewny njepušćejitaj.

General Škobelew je tón šam, kotryž běšche se šwojimi ludžimi dvě turkowskej reduče psched Plewnom dobył, dyrbjeshje pak jej, hač runje šo na wsche wafčnje dołhi čžaš pschecžiwu Turkam wobarasche, šašo wopušćejicž, dofelž jemu general Lewizki žanu pomoz njepóšla. Šo nim šo w nastupanju jeho wojowanja na dnjomaj 11. a 12. septembra pišche: „Šo je wo prawdže dživ, šo je general Škobelew, kiž šwojich ludži stajnje šam nawjedowasche, žiwu a njeranjeny woteshol. Wšchitzy offizierojó a wojazy, kiž w jeho bliskosčzi běchu, šu wschě mormi abo tola ranjeni. General Škobelew je šam njeranjeny wostał. Duž tež wyschzy a wošebje wojazy na njeho kaž na nětajšeho špodžiwneho cžłowjeka šhladuja a šu teho męnjenja, šo jeho žana kula njetrjehi.“ Wón ma jich pošne dowęrenje a Turkow jeho tež šnaja. Šašo turkowskich jatych praschachu, hač generala Škobelewa šnaja, wotmolwichu woni, šo wón pola nich „Ak pascha“ to je: bęly general rěka, dofelž je w cžaju bitwy bęly kabat woblecženy a na bęlym konju psched šwojimi wojakami jęcha.

General Gertałow f wolodimirskeho poška (regimenta), kotrehož běšche Škobelew ša kommandanta lěweje reduoty pomjenomał, běšche Škobelewkej šłowo dał, šo reduotu Turkam njewotda, tak dołho hač šam žiwu budže. A wón je tež šwoje šłowo djerčał, pschetož jako šo Turkow ščesty raš f bajonetom w ruzy na reduotu walichu, běšche Gertałow najpošlenišchi w njej a bu f bajonetom pschekšoty, tak šo na měščze mormy ležo wosta.

Schodowanje Ruſow na ſpomnjemymaj dnjomaj najlěpje wotym ſwědeča, kaſ muſnje ſu woni wojowali. Nimale wſchitzy offizieroj generala Skobolewa ſu tehdy paſ pabli, abo buchurani. Ruſkim novinam drje ſo tajta ſmužitocſz a wójnſta wutrajnoſcz derje ſpodoba a ruſkich wojakow tam jara chwala, ale k temu tola teſz pſchitajeja: „Scho pomha nam wſchaſ ſmužitocſz a wutrajnoſcz naſchich wojakow, hdžž naſchi generaloj ſo nimaj tola nicžo kmaneho dohncž njewjedža!“

Ruſka hłowna kwartira bėſche hacž dotal wo wſy Gorni Studeń. Dofelž paſ je tam jara njeſtrowe, dha može bycz, ſo ju do Siſtowy pſchepoſoža. Ruſki kſežor ſam bėſche wóndano někotre dny na ſymizu khory, poſbdžicho je ſo paſ ſ nim ſaſo porjedžiko; tola ryča jemu, ſo by ſo na jedyn rumunſki hródbliſto Ruſczjuka pſcheſhdliſ, ale wón nochže wójſto wopuſhcžicž.

My tydženja powjedachmy, ſo je ſo Mehemed=Ali, kotryž turkowske wójſto, w ranſchej Botharſkej ſtejazie, kommandirowaſche, wot rėti Jantry ſaſo do ſwojeho prjedawſcheho derje wobtwjerdženeho lėhwa ſczahnył. Někotre dny poſbdžicho pſchindže powjeſcz, ſo je wón wotſadženy a ſo je jemu pſchitaſane, ſo ma do Konſtantinopla pſchincž.

Mehemed=Ali bėſche po prawym najwchſchich roſtaſowat nade wſchitkim turkowskim, w Botharſkej a Rumeliſkej wojowazym wójſtom. Teho dla mėjeſche wón teſz Sulejmanej paſchi roſtaſowacz, kotryž je, kaſ my wėmy, ſchiptowski pſchekhódb ſaſo a ſaſo ſchtórmowal a pſchi tym jenož wjele ludži ſhubil. Mehemed=Ali bė teho dla Sulejmanej hižom wjazy krócz pſchitaſal, ſo by Schiptku Schiptku woſtajil a ſo ſ nim na druhim puczu ſjenocžil, ſo byſchtaj potom wobaj Oſman=paſchi, w Plewnje ſtejazemu, na pomož czahnyłoj.

Tola Sulejman bė taſ njepoſtuſchny, ſo Mehemed=Alijej ani njewotmolwi, ale jeho wjele wjazy pola ſultana wobſtoržowaſche, pſchi tym na to ſpominajo, ſo wſchaſ Mehemed=Ali jadyn prawy Turka njeje, dofelž je w ſwojim cžaſu ſ kſheſczijaniſtwa k mohamedaniſkej wėrje pſcheſtupil. Mehemed=Ali je mjenujzy ſ Magdeburga a je ſo hižom w mlodych lėtach do Turkowskeje podal a tam pſcheſtupil. Sultanej ſo ſtóncznje Sulejman bóle lubjeſche, byžli Mehemed=Ali. Duž wón teho wotſadži a Sulejmana na jeho měſto poſtaji. Tutón je teſz hižom ſwoje nowe měſto naſtupil, njeje paſ hiſhcžje wójnzy wuſtupowacz poczał. Na jeho měſto pſchi ſchiptowski pſchekhdžje je Keuſ=paſcha pſchichof. Tam je pjećza wojowanje nimale zyle ſaſtało, dofelž je tam wulki ſněh padnył a ſu pucže taſ hubjene, ſo ſo nihtón po nič hibacz njemóže.

ſ Konſtantinopla piſaja, ſo Mehemed=Ali kommando pſchecziwo Czornoohórzam doſtanje a ſo budže teho dla do Moſtaria póſtłany.

Schož czornoohórſkeho wjeřcha Mitu naſtupa, dha chže wón pjećza taſ dołho ſ měrom ſedžecž a ſ tym ſpokojny bycz, ſchož je dotal dobył, hacž Szerbia Turkowskeje ſ nowa wójnu pſchipowjedži. To može ſo ſnadž bórcy ſtač, pſchetož ſ Belgrada (herbſkeho hłowneho měſta) piſaja, ſo je tam póſtłanz ruſkeho kſežora, knjeſ Perſiani, pſchijel a je herbſkim wjeřchom Milanom wujednał, ſo tón ſ nowa ſ Turkami wójnu ſapocznje. Taſ ſ najmjėniſcha wſchelaſe winſke nowiny powjedaja, teſz wyſche teho prajzy, ſo je hižom 40,000 muži herbſkeho wójſka na turkowske mjėſy póſtłanych abo ſo ſu ſ najmjėniſcha pſchitaſnju doſtali, ſo bychu tam ſchli.

Swėtne podawki.

Nėmſke khėžorſtvo. Kral Albert je ſo ſobotu, 6. oktobra, ſ Awſtrije do Draždžan wróczil a kralowa Karola je wot tam ſaridženu wutoru pſchijela. Wobaj ſtaj ſo potom na hońſki hródbil Mehefeld podaloj, ſwotkal kral do tamniſchich lėſow na hońtwu khodži. Schož ma podpikowacz, jemu tam miniſtrjo ſczeku.

Pjatk, 5. oktobra, rano w pjatej hodžinje ſu w Dippoldiswaldže a wokolnoſczi kſetro ſylne ſemjerženje ſaczuli. Roža a mőble ſo khablachu a bė ſtorc taſ ſylny, ſo ludžo, kiž hiſhcžje ſpachu, motuczichu a někoti ſu pjećza wot teho ſtorca ſ koža wulczeli. (W rudnych horach bėſchtaj dwa ſtorcaj a to jedyn runje wo poł nozy.)

Schož ſaſki ſejm naſtupa, kotryž 24. oktobra w Draždžanach w hromadu ſtupi, dha draždžaniſke nowiny powjedaja, ſo budže na nim wo powyſchenje dawkow jednane, dofelž ſu ſo krajne dołhody pomjeńſchije. Duž njebudže ſebi teſz miniſterſtvo pjenjeſy na nowe wudawki, jaſo na železnizy, wulke twarby atd. žadacz, ale budže jenož te twarby, kiž ſu hižom ſapoczate, dokonjecž pytačž.

Na ležomnoſczach wſy Zweinaundorf pola Lipſka je ſo 5. oktobra ſrjedž bėkeho dnja jena ſajma, 150 kop rožki wopſchijaza, do czjiſta ſpalika. Sapalerja paſ hnydom popadnychu a bė to 20lėtny džėtaczeł, kiž ſo bórcy wuſna, ſo je wjecženja dla ſapalik.

W Lubiju ſu ſo 2. oktobra w nozy paduſchi do Wolfež draſtowego magazina nutſkamali a na tworach a hotowych pjenjeſach Wolfež nėhdže 2000 markow ſchody nacžinili.

W mėcže Blauenje je ſo 2. oktobra popołdnju ſa krótki cžaſ 7 domſkich ſe wſchelaſimi pódlaniſtimi twarženjemi wotpaliko a je pſches to 32 najbóle khudyh ſwójbow ſwoje wobydlenje ſhubilo.

Bliſto ſokety pſchi ſaſko=bajerſkeje železnizy je ſo 4. oktobra wjeczor wulke njeſbože ſtało. Tam, hdžž ſo ſ jeneho polneho puczila pſches železnizy khodži, bėſche železniza ſaſchlahowana, dofelž mėjeſche ſ kóždeje ſtrony jedyn cžah nimo jėcz. Žako bėſche jedyn cžah nimo jėł, jena macž ſ dwėmaj džėczomaj wotſchlahowanje njewotczahny, ale puſhcži ſo pſches železnizy. W tym ſamym wokomiknjenju tón drugi cžah pſchijėdže a tej dwė džėczi, kotrejž bėſchtej runje ſrjedž kolijow, na mėcže ſajėdže, taſ ſo jeju czele roſmjecženej pſched maczerju ležechtej, kotraž paſ žiwa woſta.

ſ Barlina piſaja, ſo je ſo w Marienburgu pomnil, tam k czėſczi pruſkeho krala Wjedricha wulkeho, ſtajeny, 9. oktobra na ſwojedėniſke waſchnje wotkrył. K tutemu ſwojedženju bėſche pruſki krónprynž po porucznoſczi kſežora pſchijel.

ſ rheinſkich ſtronow, kaſ teſz ſ druhich krajnow, hdžž wino plahuja, piſaja, ſo je ſahe mjersnjenje winowe žně ſkaſyło, pſchetož wſchė kicže, kotrež hiſhcžje doſrawike njebėchu, ſu ſmjersnyke a wino, kiž wone dadža, budže mało hódne.

Nėkotre barlińke nowiny powjedaja, ſo wjeřch Biſmark ſ někotrými pruſkimi miniſtrami wjazy taſ prawje ſpokojny njeje a ſo chžedža tučzi po tajkim ſe ſkuzby ſtupicž. Žako tajzy mjenujetaj ſo miniſtraj Gulenburg a Achenbach.

Nėmſka kſežorka je k lėpſchemu wothladanju wojakow, w ruſko=turkowskeje wójnje ranjenych, 3000 markow darika.

Bo kralowski wuſaſu ma pruſki krajny ſejm 21. oktobra w Barlinje w hromadu ſtupicž. Kſežor chže jón ſam wotewričž.

Awſtria. Tydženja powjedachmy, ſo ſu mađžarizy njemėnizy je Szedmihródskeje do Rumunſkeje pſcheſtupicž chžyli, ſo bychu tam železnizy ſkaſyli a Ruſam ſchodžili, ſo paſ ſo jim to radžiko

njeje, dokelž je wyschność tu węż sahe dość wuflędźika. Nędźje wošom człowjekow je drje teho dla do pschepytanja wsatych, ale sda šo, šo na tej zyłej węży wjele byto njeje a šo Madžarjo jenož teho dla s njej tajku haru czěrjadu, šo bychu šwėtej pokasali, kať wulzy šu woni pscheczjeljo Turkow.

Franzowska. Sutnje, njeđzelu, 14. oktobra, šo wolby do fran- zowskeho šejma stanu a šo po tajkim bóršy pokaze, ščto dobudže: hacž republikanška abo mať-mahonška strona.

Boła Plewny.

Kať wyšoku smužitocž ružy wojazy pokasuja, wo tym do- pišowať franzowskich nowin „Moniteur Universel“ šlėdowaze powjeda.

Offizier s Czertessow rošfėli se šwojim revolverom ruškemu wojakej lėwe ramjo; duž wojať, jenož s pravej ruku dźėlajo, šwojeho njepšcheczela s bajonetom na semju powali. Njedźiwajo na satrašnu bolocž w ranje wša wón Czertessy tešať a papachu*) a pschi- nješe a položi tónle dobytk na město, hđžež ranjenych sawjasuja, a šo šwėto pokasuje jón towaršam. — Tudy pschinješeču ranje- neho tšėlza, kotrehož bėchu tsi kulki trjechile. Lėkať šo jeho rany dla wuwoprašuje, wojať pať wotmoťwi: „Rany dla, knježe, to hišće dale nicžo byto njeby, ale to je mjersaze, tšėlicž ani raš nješym wóhł.“

Šo hłubokim pucžu krocžo ja widžach, šo pod ščtomami mnohocž ranjenych leži. W tym šamym čašu 31. diviřija na ščtórnm nimo ranjenych šhwataše. Offizierojo jich s tešaťami strowjadu a wojazy woľachu: „Dólzy, my hižom čzemj jim sa waš saplaczič!“ A ranjeni sa wotmoťwu „hura“ woľachu. Sedym rjekowski feldwebel šo pschi napohladže šhorchowje kasanskeho polka (regimenta) s prózu posbėhny a na tešať šo sepjerajo wopo- kasa šhorchowi wójnštu czješč, potom pať bješmóžny na semju padny.

Šlėdujo ja teje diviřiju ja něščto krocžel s młodym offizierom dźėch, kotryž šebi šuknju wotpinj a mi šwój ranjenj bróšť pokasa. Wón ranu kšėšje sawjasa a šo potom s mėrom k šwojemu batail- lonej wróczi. „Tam šo takle pjeru“, wón rjekny a pokasa na hłuboki pucž, hđžež bitwa hownjese. „Ša tam dyrbjui!“

Nėťotši Turkojo, kotřiž na wobhrodženjach šwojich wobtwjer- dženjow stejachu, buchu psched naschimaj woczomaj špotfėleni. Raž pať šo jedyn s tutnych šhróbknych do hrjebje wali, šo hnydom na jeho mėsće drušy pokasachu. Ružy wojazy, ščtož je mje psches- mėrnje hnuło, smužitocž njepšcheczelow wažicž wjedža a bėchu zyłe satorhneni. „Čžile rjekoj“, rjekny jedyn artillerist k wyschkej, „bychu sawėrno georgijewške kšćizje**) šaškužili.“

Wokoło pjeczich na wječor šo generalej Škobelewej radži, drugi našyp dobyčž, k lėwizy wot našypa, kotryž bėšče wón rano wobšadžił. Prėni ščtórnm dweju ruškeju polkow (regimentow) šo njeradži. Na dobo šo general Škobelew psched polk štupi, kotryž w prėnim rjedže stejese. „Ščto to rėka, dźėczi? Poť do prėdka! Ša mnu! Šerzy do prėdka!“ wón sawoľa. Podobno wichorej šo wojazy do prėdka walichu — a we wokomiku šlecžichu na wobto- ženja wobtwjerdženja.

Do Grivizy, hđžež ja pschėhnyach, počachu ranjenych wosyčž. Młody offizier mje pscheprošy, šo bych s nim do lazaretha, towar- stwu „czerwjeneho kšćizja“ škusčazeho, wotjėchať. „Ale,“ rjekny wón, „ja dyrbjui waš prošyčž, w štoku jėchacž, pschetož ja mam

*) papacha abo papach je wyšoka tožana czapka Czertessow.

**) Georgijewski abo šwojatojuriski kšćiz ma tu šamu wažnocž w ruškim wójnštu, kaž želešny kšćiz w němškim.

nusne.“ Na zyłym, psches poť hodžiny dołhim pucžu wón powje- dacž njepšchesta, druhdy tež žortowase a k lazarethkej pschijėchawšchi šo šo mnu rošžohnowa a s konja šfėse. Ša hižom dale na to njemyšlach; hdyž pať do stana (zelta) ranjenych offizierow šastupich, k šwojemu špodživanju młodeho offiziera wušladach, kotryž na ma- trazy šedžese a čakaše, doniž šo na njeho dońdže, šo jemu kulku s nohi wuczahnu.

30. augusta bėšče do hospitala hižom wokoło 1000 ranjenych pschischlo, a wschitzy nimale k prėnej brigadže pjateje diviřije šku- schachu. We wošmich pschinješeču na nošyđdach polkownika (oberst) Šchlittera, kotryž k šebi pschijšol njebėšče wot teho wokomika, hacž bėšče kulku dostať. Professor Šilischin pschepytuje ranu a šrudnje s hłowu wije. Tu njeje žana nadžija . . .

Ženje ja nješabudu tónle šrudny wobras, šlabje wobšwėczeny s šchepjetazym šwėtkom latarnje, a krašne, smužite woblicžo pol- kownika, kiž tam bješ hibanja ležese w šwojej adjutantškej uni- formje . . .

Šowle w kucžiku leži ranjenj wojať, šhmurny a šrudny. Nėščto šo jeho woprašča, ščto jemu je? Ale wón wo šebi nicžo njepraji. „Šeneho mojeho krajana šu Bohu-žel šabili!“ wojať wotmoťwi, a mjes tym mješese wón šam dwė kulzy w ruzy šedžo, ale wo tym wón ani njepomni. W druhim stanje jedyn s ranjenych s čzašami stonase. „Pošłuchaj, bratřje“, šušod k njemu rjekny, „psche čžo dha pschėzo stonach? Ty dže šam widžišč, šo je šo mi hórje šesčlo, dylži tebi, ale ja mjelcžu, šo bych druhich nje- budžil. Šsu tu, bratřje, tajzy, kotrymž je šo hórje šesčlo, hacž mi a tebi!“ Še wschemu temu něščto pschistajicž njeje trjeba.

J. B. Š.

Ze Serbow.

Š Budyščina. Ščtwórk rano w drugej hodžinje počachu s mješczanškich wėžow ščtórnmowacž, dokelž šo stara, k „Šjom Šipam“ škusčaza bróžen paleše. Wona šo špali, kaž tež pódla stejaze stare domšte, w kotrychž k maschinytwarjer Šermis byđlese, kiž bėšče tež špomnjenu bróžen wotpaľať.

Š Žitra. Na tudomnym, knjesej s Kanig škusčazym rycer- tuble, hđžež je psched něťotrymi njeđzelemi bnyšť polnu bróžen špa- lit, je šo 7. oktobra rano w pjatej hodžinje šašo jeno se žnjeřškim žohnowanjom napjelnjena bróžen wotpaľať. (W. M.)

Š* Š Nješwaczi dka. Kaž we wschitkich ewangelsko-luther- škich wošadach nascheho wótzneho kraja, tať mješese tež w naschej wošadže po šakonskim postajenju položja žyrkwinskich prjódštjerjow wustupicž a dyrbjachu teho dla pať czi šo šašo s nowa pať na jich město drušy wušwolicž.

Wustupicž mējachu: Šroschť se Šcheshowa, Ščokta s Šuha, Šchneider s Šulkeho Ššchėšdrjenja, Šklynť se Šarycža a Šörster s Šoweje Šašonzy. Wušwoleni buchu: Šikel se Šcheshowa, Šobrak s Šuha, Šchneider s Šulkeho Ššchėšdrjenja, Šrecžmar se Šarycža a Šróška s Šoweho Šufcža. Šomje- nowani ščtyrjo nowi wušwoleni žyrkwinszy prjódštjerjo buchu šańđženu njeđzelu pschi šerbškej Šožej škusčbjje šwjedženšzy do šwo- jeho šastojnstwa šapokasani.

Wot egemtnych mješese wustupicž: rycerštublet k Šiedler nad Šaryčom a bu na jeho město wušwoleny: rycerštublet k Dr. Šermann nad Šutoľcžizami.

Wóh tón knjes špočč, šo by nasche žyrkwinske prjódštjerstwo tež dale tať w lubošczi a pschėjenošczi hromadže škutowało, kaž je šo to w šańđženych dźewjecich lėtach se žohnowanjom štało.

* S Rhanez. Wot 21. meje njemějesche nascha wuczěrnia žaneho wěsteho wuczěrja, ale bu wuczba naschich 3 wotdželenjom wot fušodnych ff. wuczěrjom wobstarana hacž do kónza septembra. Nětko pak je knjes Scholta, druhi wuczěr w Godziju, sa noweho wuczěrja wustwoleny a so, da-li Wóh, brjedu k nam pschěhydli. Wóh daj, so by pola naš dohho w strowosczi a derjehiczu s wuczěrjom bycz a w žohnowanju skutkowacz móhł, kaž. nasch prjedawšchi derjesaškušbnj wuczěr njebo knjes Wujanz.

S Krebje. Knježi sahrodnik Döring tudy je jedyn kúrbs naplahowal, kotryž 80 puntow waži a kóto wokóto 1 metr 82 centimetrov méri.

— Tudomny murjer Kopacz, kotryž bě lisczinu falschowanja dla wobforženy, bu wot šhorjelskeho pschibažneho šuda sa njewinowateho spósnaty.

S Wojerez. Wustajeńza kóblow a srěbjatow, kotraž so tudy 1. oktobra wotdžerža, běsche jara wopytana. Pschi nej bu 650 markow na czešne myta rosdželenych a bě tute pjenjesh ratařske centralne towarštwowot ministra ratařstwa wuprošyko. Do kommissije, kotrej myta pschibudži, škusachu knježa: hauptman Zahn nad Seschendorfom liegnigšeho wotřeša, hrabja Stillfried se Schlesynsteje, rytmištr baron Löbenstein nad Lasom, rytmištr hrabja Gersdorf nad Lipsu a rytmištr s Göb nad Němcžom. Myta dostachu: 1) wulkosahrodnik Wiczas w Koblizach sa kóblu se srěbjeczom 100 markow; 2) wulkosahrodnik Hansch w Dubrejku sa kóblu s dwěmaj srěbjatomaj 70 m.; 3) kubler Schibor w Parzowje sa kóblu s tšjomi srěbjatami 50 m.; 4) kubler Mětan w Małej Rydej sa šubožnu kóblu se srěbjeczom 50 m.; 5) kubler Klaus w Borščiczi sa kóblu se srěbjeczom 50 m.; 6) kubler Muntel w Lejnje sa kóblu s dwěmaj srěbjatomaj 30 m.; 7) sahrodnik Nowak w Marcze sa šubožnu kóblu s tšjomi srěbjatami 30 m.; 8) kubler Köhler w Blunju sa kóblu se srěbjeczom 20 m.; 9) kubler Rychtar w Bórtu sa kóblu se srěbjeczom 20 m.; 10) kubler Nosmij w Nachlowje sa šubožnu kóblu 20 m.; 11) kubler Szmolet w Marcze sa kóblu 20 m.; 12) tón šamy sa dwělětnu kóblu 50 m.; 13) kubler Czuschto w Židzinom sa 2lětnu kóblu 30 m.; 14) hoscženžat Friedrich we Wětenzy sa srěbjo-kóblu 20 m.; 15) kubler Galka w Lejnje sa dwělětnu srěbjo-kóblu 20 m. a 16) polenik Bjetschka w Bjedrichczach sa tšilětnu srěbjo-kóblu 20 m.

Nowsche wójnske powjeseče.

S Gornjeho Studnja, 9. oktobra: Turtojo šu móst, kiž pola Silistrije twaricz pocžachu, sašo wotwošyli. — Bola Plewny dyrbjachu Turtojo, kiž běchu 8. oktobra nadpad na Rumunow sežinili, s wulkim škodowanjom zofacz. — Wlisko Suliny je 9. oktobra wulka turkowska železna kódz (monitor) na ruski torpedo storczila a psches to na maše kuski rosbuchnyla.

P ř i l o p k.

* Naschi czitarjo so šnadž hiščče na to dopomnja, so je ruski mórski offizier Schestafow 26. meje t. l. s jonym towaršchom na jara šhoble waschnje želežnu turkowsku kódz na Donawje s torpedom rosišeli. W napohladže na to je wón wóndano stary, ale pětny dybsacžny czašnik, s wurěšnym napisomom: „R dopomnjenju na 26. meje 1877“ a šlědowazy list dostal: „Wyšokoczěleženj knježe! Němz po narodženju a lutherški wješny duchowny, ale Ruša po duschi, a teho dla psched 65 lětami (t. j. 1812 pscheczimwo Napoleonej I. Nėd.) šwoju krej sa czešč ruskeho mjena

pscheliwawšchi, šym ja w nominach „Rölnische Zeitung“ wopišanje wascheho šhwalobneho 14/26. meje dokonjaneho štuca cžital. — Sa šym šchědžimz a nimam žanych drohich wězow, jenicžke šchtož jako najdrožške wobšedžu, je stary dybsacžny czašnik, a ja domolam šebi Wam jón póšlacž jako šnamjo mojeho wyšokowazjenja Wascheje wošoby. — Njech Waš Wóh tón Knjes pschede wšchitkim nješbožom šwarnuje! Wo to šo wšchědnje modlu a budu šo modlicž hacž do šmjercze. — Wasch najpodwolnishi M. F. Z.

* W Mittweidze je 29. septembra 25 lět stara džówka šchewza Weinholda do 30. kóščow šklubokeje studnje panyka a šo tam šatepika. Wona šchaty dele bjerjesche a štupi pschi tym na pokryw studnje, s kotrymž šo pschelama a dele padže.

* Wulka czejóda huš saběža šo wóndano w Pomorskej s pola do lěša. Tam hušy jědojte hriby žerjechu a na to wšchitke šlafnychu.

* S Ober-Glogawa pišaja: Pschi manöwru pschindže 24. septembra w blifosczi Kostenthala jedyn artillerist k nješbožu. Wón s kónja padže, kanona psches njeho džěsche a jeho tač czežko wobšchodži, so wón bóršy, jako bě do glogawškeho lazaretha donješeny, tam wurje.

* S Magdeburga pišaja: Wczera chzysche jedyn wojerški jaty s wojerškich bėrtlinow czešnycz, a bėžesche, hacž runje patruilla wólasche, pschezo dale. Teho dla patruilla (wojak) na njeho tšeli. Czežžy ranjeny bu jaty do wojerškeho šchpitala donješeny.

* Jedyn młodženz chzysche wóndano w Sierku w Lothringškej šwojeho wulkeho pša šatepicz. Wón s nim teho dla do jeneho cžokma štupi a wotštorczil tutón wot brjoha. W šrjedžimje rěki wón pša, kotremuž bě kamjeń sa šchiju šwojasač, do wody cžišny. Wšohje šwěrjo šo hnydom ponuri. Dofelž pak šchtryczk, sa kotryž bě kamjeń pschijawšant, šo roštorže, dha poš bóršy sašo na wodu pschindže, hđžež šebi wulku próžu dawasche, so by sašo do cžokma šlěš. Tač cžasto pak, hacž wón šo k tutemu bližesche, młodženz jeho se žerdžu wotštorczil. Dofelž pak tuta bitwa hižom šchmórcž hodžimy trajesche, hrabny tón młody cžłowjek žerdž s wobemaj rukomaj a šo s tajšej mozu do njeho šahna, so šo pschi tym šam do wody wali. Nětko šo na jedyn ras napohlad pscheměni. Wly widžachmy, tač šo poš podnuri, šwojeho knjesa hrabny a jeho pod wulkim próžowanjom k brjohěj pschijnjeshy. R džakej sa tuto wumoženje jemu jeho knjes žiwjenje wostaji.

* (Ške šwědomnje.) Jedyn rěšnik w Speyeru, kotryž mješesche štrach psched polizajškim pschepytowanjom, dofelž kóšbašy falschomasche, cžišny wóndano w nozy 80 puntow kóšbašow do tamnišcheje młynškeje rěczki, hđžež buchju pošdžišcho, dofelž běchu sa młynškim hrabjemi wišajo wostale, namašane.

* S Baranowa w Ruskej pišaja: Šraelitiške šwojate dny běchu wóndano škoro wšchitkich šraelitiškich wobydlerjom nascheho měštacžka w šynagogje šhromadžili. Wo židowskiš waschnju žony a džěczi pschi Wožej škušnje na jenej wošebitej galeriji štejachu, kotraž šo, jako bě šwjedžen škoro k kónzej, roštama, tač so wšchitke na nej pschěbywaze paršchony dele panychu. Hacž runje pschi tutym nješbožu žadyn cžłowjek žiwjenje nješhubi, a to jenož makeje wyšokosče šynagogi dla, dha bu tola 40 wošobow bóle abo mjenje ranjenych.

* Wóndano šhubi jedyn listynoschec w Prašy pacžil s 2000 šchěšnakow. Wón by tute pjenjesh se šwojeje kawzije dyrbjal šaplacicz a cžakasche, hacž runje podarmo, dwaj dnaj na šprawnego namašarja. Tjeczi dženi jena šhuda šchwalcža k njemu pschindže a pschepoda jemu pacžil se wšchěmi pjenjesami.

* Brigham Young, mormonski profeta w Utah w Amerizy, je 2 millionaj dollarow samostajit a žaba w swojich testamjencze, so dyrba so tute pjenjeh bjes jeho 17 žonow a 65 džeczi roszdželicz.

* Strašne dželo maja kralowizy brodutrwarjo w aschantiskim kraju w Afrizy. Woni dyrba kralej kóžde tsi dny hloru a wobliczo truwacz, ale bucho a s lěweje ruku, dotelz kmedža jenož s prawizu so jeho czjela dotkacz. Pšchi kóždym truwanju stejitaj dwaj stražnikaj s nabitymi flintami pšchi nim. Wotšchmarnje brodutrwarit kralej jenož kust kože, jeho hnydom satsjela. Dotelz je wscho, sčtož kral pšchi šebi ma, šwjate, dha maja jeho poddanjo rady, hdyž na nich pluva, so bychu so s jeho šlénami žakbowali. Prawje czjisczi ludžo, tuczi Aschantojo!

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Sčto dha so tak šmětotaš, Mots?

Mots Tunka. Šm, na czož šebi myšlu, runje šmětšne njeje, dotelz šelenu babku nastupa.

Š. D. Sčto dha s tej maš?

M. T. Nó pšched někotrymi sčtwórtkami bčhu jej kńótsja 20 nšl. dali, so by zokorowe twory sa nich nafupika. Žafo bč je pšchinješka, so jim trochu mafo sdašče. Duž so posdžišcho pšachachu a šhoniču, so je jenož sa pječz nšl. kupika.

Š. D. Dha je bjes džywa, so je mafo byfo a wona šaškuži, so šo šjawnje wukhwali.

M. T. Prawje maš.

M. T. Sčto dha tak s hloru wijesch, Hans?

Š. D. Nó, to ja tež wjedžit nješym, so holza, kiž krumo dejicž njemóže, žaneho šboža na rejach nima.

M. T. Ach bledž wschaf tola!

Š. D. Šinaf njeje. Šlaj, wóndano bčhu w L. reje a tam je šebi jena tajfa holza maš porst lěweje nohi wuwalifa.

M. T. Njebožatko tola! Ale kaš dha je potom domoj pšchischia.

Š. D. Šm, wona mēješče jenož pječz minutow hačz domoj, ale dotelz jara dobri dochturjo šobu džčhu, je žyfu hodžinu trjebaša.

M. T. Swotkal dha džesch?

Š. D. Nó s Delan.

M. T. Sčto dha šy tam noweho škuschaf?

Š. D. Nó tam jene wojerške towaštowo 2. septembra wulke tšlěnje džerješče. Wone bčšče najprjódžy czjelo wutšlělecž čžyfo, ale dotelz žane wušlědžicž njemóžeschče, šwinjo kupi, tola to bč jemu šašo wjele, duž bu poškoža pšchedata a hašle ta druha poškoža wutšlěšana.

M. T. Dale!

Š. D. Po tšlěnju bč hošczina a šo kóždy se šwojej pšcheprošchenej holczku sa blido šyny. Ale dotelz šo bojachu, so by jim něchtón kruč jich pječzenje wothladacz móhš, dha durje šantnychu a žadyn šo won nješwēri, hačz runje bčšče někotremu wulka nusa a je šo teho dla jedyn jara namaczal.

M. T. Aw jaw jaw! Ale sčto dha bčšče dale?

Š. D. Čžicho, čžicho! To čžu čži sa tydženi powjedacz.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska žyrkej: Korla Bruno Rotha, podwyschł 11. kompagnije 4. infanterie-regimenta čjo. 103, s Emiliju Henriettu Marthu Feigez.

Michalska žyrkej: Jan August Brühl, džetaczef a wobydlet tudy, s Janžu Krecžmarjec s Bobolž. — Jan Korla Bjedrich Hermann Schmidt teper w mēšchczjanskaj hojěrnj w Draždžanach, s Marju šelenu Petritež w Čjemjerzjach.

Lěšowolmjane fabrikaty Lairiga.

Lěšowolmjane špódnju draštu, flanelle, šoper, žiwotne a bróšibindy atd., wscho wubjerne wobarnowanje pšče šajmjenje; lěšowolmjane wotu (Waldwollwatte), lěšowolmjane wolij atd. s kšojnoweje jehliny, hižom wjele lēt pšče wicz a rheumatismus tyžakštrócz dopořasane, lěčarskžy pruhowane, poruczene a natožowane, ma sa Budyščin a wofolmošcz jenož jenicžy prawdžime na pšchedaš

Heinr. Jul. Lincka na hrodowškej hašy 338.

Ršchježenske thapicžki tunjo pšchedawa

N. Rāmschowa

na garbarškej hašy čjo. 424.

Hollandski mlókovny pólver.

Tuton, je starodawnych czajšow dopořasany, s najlepšich šelow a korjenjow pšchihotowany pólver, po jenej abo po dwemaj kšizomaj wšchědnje krumom abo wofam na prenju pižu našypany, pšchisporja wobžernošcz, plóždi wjele mlóka a šadžewa jeho wofšnjenje. Pačžit placži 40 np. a je k dostaczju

w hrodowškej haptnyžy w Budyščinje.

Dinklerjowe naturške hojenje chroniškich a druhich thorosczow.

Ša podpřišany budu šobotu, 20. oktobra, w Budyščinje, w hotelu k bčemu tonju, rano wot 9 hačz popořdnju do 5 hodžin k ryczam. Ša hoju woczibolenje, šlowubolenje, piši a wušry, čžerpjenje w žoldku (wroczenje), kožokšhorosče (liššawy), njemóž, rheumatismy, tajne kšhorosče, šally, šchju-, bróšt- a kšhibjetbolenje, šymne nohi, wicz a drjenje, s žyfa wšchē thorosče, kotrež pšchēs njeczštošczje w czjelo naštanu, pšchēs wotštronjenje tutych wuttow a wofšebje pšchēs wuczšicženje krowje.

Fr. Ph. Dinkler, naturški lěčar w Draždžanach, Jacobšgasse 5, I.

S wjele lēt šlawnje snata **prawdžywa Ringelhardtsto-Glōdnerška žalba*)** je ščtemplom: M. Ringelhardt a šakitanškej marku na šchachtlicžkach je pruhowana a poruczja šo pšče: **košczóžer, rak, karfunkel, šally, liššawy, šlonoplaw, wopalenja a wofabjenja, kurjaze wofa, šahorjenja, s žyfa pšče wšchē šwotkne šchłodowanja, žoldkownu boloscz, wicz a drjenje atd.** So by kóždy **prawdžiwu** dostaš, njech šebi **Ringelhardtsto-Glōdneršku žalbu** žaba, wo kotrež šu **najlěpšče wopřkma jeje hojazeje možy, kaž je žana druha žalba potašacz njemóže, we wšchēch haptnyžach wupoložene.**

*) Po 50 a 25 np. k dostaczju w Budyščinaj haptnyžomaj, kaž tež w haptnyžach w Bistopizach, Katežach, Šchērachowje, Hirschfeldže, Šjernaczizach, Wóštrowžu, Herrnhucze, Neugersdorfje, Groššchōnowje, Nowořalzu, Seifhennersdorfje a w fabrizy M. Ringelhardtoweje w Gohlisu pola Lipsa, Eisenbahnstr. 18.

Signirtintu

k zejchowanju mēchow, wofowych plachtow, listow atd. kaž tež k czornjenju kože bleschu po 30 np.

ma jenož

Heinr. Jul. Lincka na hrodowškej hašy 338.

Butrowy pólver

k šmjetanje do butrobaša šczinjony, pšchisporja niž jenož butru, ale ju tež wofšebje šłódnju čžini. — Ma jón jenož na pšchedaš

Heinr. Jul. Lincka na hrodowškej hašy 338.

**Placisna žitow a produktow
w Budyšinje 6. oktobra 1877.**

Žitowy domos: 4187 mýchow.	Na wíkach		Na buršy	
	wot mf. np.	hacž mf. np.	wot mf. np.	hacž mf. np.
Pščeniza 50 kilogr.	11 19	12 50	11 31	12 5
Rožka " "	8 10	8 36	8 7	8 35
Jeczmenj " "	9 6	9 42	8 60	9 42
Wowš " "	6 50	6 90	6 50	6 90
Gróh " "	—	—	—	—
Wota " "	—	—	—	—
Raps " "	—	—	—	—
Jahly " "	12 36	—	—	—
Hejdušča " "	16 42	—	—	—
Wěrnj " "	1 67	1 95	—	—
Butra 1 " "	2 20	2 40	—	—
Šhyno 50 " "	2 50	3	—	—
Štoma 1200 pt.	18	26 50	—	—

Róžk pščenizy po 170 puntach: 19 marcow 2 np. (6 tl. 10 nřl. 2 np.) hacž 21 mf. 84 np. (7 tl. 8 nřl. 4 np.) — Róžk roži po 160 puntach: 12 mf. 96 np. (4 tl. 9 nřl. 6 np.) hacž 13 m. 37 np. (4 tl. 13 nřl. 7 np.) — Róžk jeczmenja po 140 puntach: 11 mf. 97 np. (3 tl. 29 nřl. 7 np.) hacž 13 mf. 18 np. (4 tl. 11 nřl. 8 np.) — Róžk wowša po 100 puntach: 2 tl. 5 nřl. — np. hacž 2 tl. 9 nřl. — np. — Róžk jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nřl. 4 np.) — Hejduščne frupy: 5 tl. 14 nřl. 2 np. — Wěrnj: 16 nřl. 7 np. hacž 19 nřl. 5 np. — Butra: 22 nřl. hacž 24 nřl. — Šhyno po 100 puntach: 25 nřl. hacž 1 tl. — nřl. — Štoma (1200 pt.) 6 tl. — nřl. hacž 8 tl. 25 nřl.

Ř h ě ž a

cjo. 40 w Brězeczach pola Warta, s 2 kóřo-
maj pola, je se swobodnje ruki na pšchedań.

Korjenjski wolij a citronowy wolij k
pjeczenju,
zmyt a naliki, zyle a tolcžene,
saffran tolcženy k barbjenju tykanzow,
sodu krystalisirowanu k pfołanju,
řlony kamjeni (glauberstu řol) zhyly a
tolcženy atd.
porucža **hrodowiska haptka.**

Saffran,

po pšchihotowanju wot knjesa **Schustera** we
Wjeleczinje wunamatany a wote mnje
kupjenym, cziřce mřety, kaž wřhě druge
korjenje stajnje czerstwje tolcžene porucža
Hermann Kunack.

Wlořowahi

derje twarjene tunjo porucža
Wilh. Wenad, gratokowat
na jerjowej hařy 274.
Wřhitke hem řlusřchaze porjedženja,
kaž tež porjedženje řchizajych mařchinow wón
najlěpje wobštara.

S y r o p,

jara řlódki a derjeřlódžazy, punt po 16 a
18 np. porucža
Max Zieger na řerbřtej hařy.

Šslěborne pjenjeřy, wjazy njeplacžaze, kaž
tež stare řlěborne pjenjeřy po najwřřchřej
placžisnje jako řaplacženje bjerje abo tež řa
hotowe pjenjeřy kupuje
H. Kayser
na řitnej hařy.

**Rjemjenjerřke a ředlarřke řhlamy
E. G. Leunera**

řu nětko w mojim nowonatwarjenym domje na
Schulskej hařy,
řadny noweje měřchczanřke řhule.

Palenz!

Mój řiřom dawno jako wubjerny a cziřce řlódžazy
cziřty palenz,
kaž tež wřhitke družiny **dobrych palenzow** ja ř tutym knjesam
ratarjam a řařopsřchedawarjam porucžejo naspominam a po najtuniřchich pla-
cžiřnach pšchedawam.

Ernst Glien,
destillazia
na řitnych wíkach.

Destillazia a palenzpřchedawarnja

Th. Grumbta w Budyšinje
na řwontnej lawřtej hařy 693

porucža wřhě družiny palenza niz jenož w cziřwizach a bleschach ale tež hny-
dom k wužiwanju w řhlamach.

Na řhulerřkej hařy.

Kožane fale,
tořlowe řipřy,
řolkožowe řbřtki,
ford a plüřch

we wulkim wubjerku po najtuniřchich placžiřnach
w řořowych řhlamař

Büttner & Stolle
na řhulerřkej hařy.

Na řhulerřkej hařy.

Wulki dobytk wědomnořce!

Štóncznje je řo radžiřo, dotal njeuwřojomnu řhorošć

epilepsiju — padawu — widliřchěža

přehř hřenje, wřřoštronizy dopořasane a po naturje řložene, radikalnje řa zyle řiřwenje řahnacž.
Wřhitizy tajzy řhorj njeř řo ř najwřřchřim dowřenjom pod přchřpřomjenjom řtarobny a
tracža řhorošće piřnje wobročža na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

**Šwětořlawnu P. Rneifelownu
wlořowu tinkturnu,**

ř lěkarřke řtrony wřřhem wlořocžerpjazym
jako wěřce wěrně řtutkowazu naležnje poru-
cženu, řdžež řadny drugi řřěd njepomřa,
ma stajnje na pšchedań **S. J. Lindu** w
Budyřinje w bleschach po 1, 2 a 3 marčach.

Řodpiřkany kupuje řuche plóncžkowe řrje-
wo (to je řrjewe wot řřiwich řabřuczřinow).
Šdónř řyrbi ř najmjeřřcha 12 řolow w přche-
řřtu męcž, w přřřach pař 1/4 řolow tořty
břcz. — Wobročožnje wobředžowanje přřřy
F. Gläser, mřynt-najeřt
w řlufřchu.

Řořaze,

kaž tež wřhě druge njeřhotowane řože kupuje
po najwřřchřchich placžiřnach, tež řože derje
a tunjo wuharuje
Gustav Nauda
na řarbarřtej hařy 426.

**Řořowany řtwjelzowyy abo
njetřjenyy len,**

kaž tež wutřjenyy len kupuje po řožeřej řžel-
bje meřhanisřa řželopsřhadownja w řajniřach.

W Bónjeřach je řhěžiřisřa řiřwnořcz ř jenyym abo
tež ř wjazy řóřzami pola a řuki hnyřdom k přche-
najeřczu a je wřřcho řalřke cjo. 19 tam řhonicž.

Wišes tunje nutškupowanie i lipškeje mašy

móžu ja wšitke twory wo 50 procentow, to je, wo pokojzu tunišcho pšchedacž, hacž šu po prawym hódne a wotewrjam teho dla wulke

wupšchedawanje.

Zwjernowe gardiny, wočno wot 10 lohczi sa 3 m. 50 np.;
jenobarbna šchrehtna wolna, worschea sa 80 np., po zhlým puncze hiščeže tunišcho; dwěbarbna, worschea po 85 np.;
khrawath i mehaniku, 50 np. a drožšcho; šchlipsy i wjasanju po 25 np.; židžany bant po jara ponizemych placzišnych, kaž tež zwjernih, franžy, šchnóry po špodžitwnje tunich placzišnych.
S počesčowanjom

Moritz Höniger
29 na šerbskej hašy 29.

S tutym dowolam šebi i nawjedzenju dacž, so šu wšchě nowosčeje w

drastnych tkaninach, jakach, jaquetach a mantlach

sa šymu pšchisčle a poručam je pšči jara tunich placzišnych dobrocžitwemu wobkedžowanju.

Jan Jurij Pahn
na torhosčezju pódla hłowneje straže.

Jačo wošebje placzišny hódne poručam:

Lu štre a druge draštne tkaniny, lohcž po 25 np. a drožšcho,
¼šchěroki lama dobreje dobroscže i jakam a šuknjam, lohcž po
1 m. 25 np.,
¼šchěroki plüšch wšchelakich barbow po 2 m. 25 np.

Jan Jurij Pahn
na torhosčezju pódla hłowneje straže.

Theodor Grohmann

na jerjowej hašy čzo. 263

šwoje

wurěsne khlamy šukna a bukskina

f dobrocžitwemu wobkedžowanju najšlepje poruča.

Siebigowy kumys-extrakt

je po najnowšich šlědštwach lěkarškich autoritetow jenicžki, wěšty diät. radikalny šrědk pšči šhijohucoczinje, pluzokhoroscžach (tuberkulošy, šuchoczinje, broštokhoroscžach) žoldkowym, čzrzewowym, a bronchialnym katarřhu (kašchel i kratami), šuchoczinje rjapa, ašhmje, šlědawje, wšchěš klaboscžach (wošebje po čzežkich khoroscžach). Kistki po 5 flakonach a fl. po 1 m. 50 np. excl. pakowki i wužoźowanjom móža šo dostacž w: Hartungs Kumys-Anstalt, Berlin W., verläng. Genthiner Str. 7. Gute šlakony šu jenož prawdžiwje, hdyž maja našču firmu. Pšched wopacžnyymi práparatami šo warnuje. Lěkarška knižka wo kumyšowym lěkowanju je toždy ras pšchipožena.

Šdžez wšchě šrědki njepomšachu, nješ šo škóncznuje i kumyšom špyta, ša-šojenje budže šda.

We wudawarni „Serb. Nowin“ je ša 15 np. dostacž:

Predigt

über Röm. 1, 14—16 bei dem Jahresfeste des Dresdner Hauptvereins der Gustav-Adolf-Stiftung in der Kirche zu Ebersbach am 15. August 1877, gehalten von Dr. phil. Johannes Kohlschütter, Pfarrer zu Forchheim. 2. unveränderte Auflage.

Amerikanski měd

punt po 64 np. poruča

Sermann Kunak.

Mojim čzesčenyjm wotešjerarjam i nawjedzenju, šo moje khlamy khlamshtnyš kwětkow wjazy nješku w domje rešniškeho mišchtra Domšchka, hđžež jena druha žonšta róže pšchedawa, ale šo nětko i napschecža w domje i. pšchetupža **Wannaka** na škulěrškej hašy

namafaja, hđžež ja nětko bydlu a dale róže, kwětki, wonješchka a pletwa dželam.
Wudowa Šauerka.

Čzesčenyjm Šerbam Wudychina a wotl- nosčeje i nawjedzenju, šo moja draštpšchedawarnja pola wojerškeje žyrkwoje wjazy njeje, ale je pšched bohatymi wrotami.

J. Šolta, krawški mišchtr.

Mój šklad mězow a pelzownyh tworow je šašo w přjedawšchim pšcheybtku na bošatej hašy 67.
H. Lange.

Pschemënjenje khlamow.

Wot 1. oktobra njejsu moje khlamy a wobydlenje wjazy na serbskej hašy 22, ale su

63. na bohatej hašy 63.

Ja proschu czeszczenych Szerbow, so bychu dowërenje, mi hač dotal spožczene a wote mnje s najpodwolnischim dzakom pschijate, tež do mojeho noweho pschebytka pschenjesč chypli.

Najwjetschu sprawnosč a jara tunje płaczišny, sjenoczene s bohatym wubjerkom budu ja tež dale sđerzecz pytač.

☉ poczesczowanjom

Louis Gadt.

Wicź a rheumatismus,

ich kłazanja a druhe snutšne a swontne, dotal sa njewuhojomne dzerzane thorošce.

Bëdnym kóždeho grada, kotrymž hižom dawno wjaz do myšle pschischo njeje, hišcže to abo tamne psche swoju bëdnosč nakožic, je tola hišcže jena nadžija wostała, so bychu so wot wjelelëmeho hubjenstwa wumóz móhli, njech je bëdnosč snutškna abo swonkna, njech su jenož jenotliwe abo wsche dzele czëła sajate.

Dželarjej Moehingerskich šredkow je to jara wjele prózy czinilo, doniž je so jemu radžilo, psches swoje nowe waschnje hojenja: wothadženkni (wokrumpotamy), w ich stwojerdnjenju sašo smjechčic a rosehnač, psches czož jenicžy leńk abo šucha žila sašo, kaž prjedy bë, nastanje a wotołobëhanje krowë so sašo do rjadu staji, psches czož so bëdne stawy, kiž bëchu wofschiwite a bolosče dla so hibacž njehodžachu, kaž tež thore dzele, kiž hižom žaneho czucža wjazy njemëjachu, sašo wožiwja a pošyluja. Najsafatlišcha a dołholëtna kłowjazza wicž so w jenej minucze pomjenšchi a sa 3 dny sahoji.

Tute šredki njech nihton sa tajše njedzerži, kaž je selharnizy wukhwaluja, kotrež pač su hižom nëtotremužuliz woczi wotewrili. Najšepče dopořasmo, so moje šredki tež tam, hdžez žana nadžija njebëšche, hišcže wuhojja, je to, so kóždy pomoz hižom druhi džen čuje, wscho jene, hač je natura šlabišcha abo šylnišcha. Tute šredki móža so wot šedžiwza, kaž wot džëšcža nakožic, tež hojenje temu, kiž móže hišcže džëlacž, t sadžewkei njeje, njech je bëdnosč psches šahmnjenje, panjenje, wložnu stwu, štaženy žoldt, psches wulke napinanje nerwow atd. nastala. Ja njetrjebam wjedzecz, hač je so hižom s poczenjom, ja-trothranom, petrolejom, kujanjom, wohrjewanjom a s hewajšchim lešowanjom hojiło, ja jenož wo to proschu, so by so mi bëdnosč a kač daloto je pschibyla, wopisala. Njech so listy na mnje nëmžy pišaja. Proschu wo podrobne napišanje, hdže bëdny bybli.

L. G. Moehinger w Frankfurče a. M.

Pšched natoženjom mojeho hojenja (kotrež jenož mate pjenježne wudanki czini) móže kóždy wulki rynt dzatnyh listow, mi jenož w poklëniškich njedzelach pschpóřtanah a po ich wërnošci wot wyschnosče wobkwëdženyh, pola mje nawjedžic.

☐ Słyszne njedostatti, ☐

hluchosč wëšcže a dospořnje sahoji, jeli njeje pschinarodžena,

F. Kattepoel w „Haus, Westfalen.“

Sena istwa, w prënim poskhdžja (s wuhladom na hašy), sa šulerjom t bydku so hodžaza, je hnydom t pschenajeczju.

Aug. Rämisch,

na garbarškej hašy czo. 424.

Jednu mtody muž s dobrimi wopisnami, kiž je njedawno pschewpstwo dowolny, delnotužiti Szerb a hyn jeneho wuczerja, pyta kłuzbu. Wón čže s nižškej sdu sa lubo wiač. Čzejezeni pschewpžy čžnił so wobrocžic na t. fantora **Jordan** a na w Bopojzach pola Choczëwja. (Serrn Cantor Jordan in Papiž bei Cottbus.)

Wuczomnik pytanj.

W mojich drogownych, chemikalijownych a barbotworownych khlamach, kotrež so w tychle dnjach wotewrja, mtody cžlowjel sprawnych staršich, kiž dobre schulste wëdnomosče wobšedži a je šerbiseje ryče móžny, pod spodobnymi wumënenjenjemi hnydom město do- stanje. Wscho dalšche je pola podpisaneho na žitnych witač czo. 603 šhonicž

O. Jungnickel,

haptkač.

Čandženu pëndželu je so mi cžorny poš šrenjeje wulkosče s bëšym bróštwom pschid- bač a je pola mje sa šarunanje sašo dostacž.

S. Schimberk w Kratezach.

Na šerbškim kërchowje pschi mičakškej zyrkwi je podpisanj 7. oktobra jednu portemonaite namatač.

Jan Poldrak s Brëšowa.

Lubemu nanej

Bohuwërej Gierthej

k 50. narodnemu dnu přeje wutrobnje zbože jeho syn **B. G.**

Herrn Eduard Wobeda!

Es kommen gratuliren,
Wir heute gleich zu Vieren,
Und wünschen Dir das Beste
Zu Deinem Wiegenfeste.

Bautzen, den 13. October 1877.

E. K. A. H. O. R. B. T.

Čo. 1 „Lipy Serbskeje“

je wušlo.

Pczolaške towarštwu w delnim dole Sprewje

smëje šrjedu, 17. oktobra, popořdnju w 3 hodžinach w Bulezach w restaurazije t. **Aschizanka**

schromadžisnu.

Ščtož ma něšcto wopomnjenja hódneho potasacž, tón móže tam to wustajicž. **Pšchedšhdstwo.**

Džiwoczanske šerbške ev. luth. mišionšte towarštwu smëje — da-li Böh — jutšje, njedželu, 14. oktobra, popořdnju w dwëmaj **šchromadžisnu.**

Pëtr Mlónk.

Š wotewrjenju mojewe **noweje korcžny** s **rejwanskej salu** jutšje, njedželu, 14. oktobra, na czož najpodwolnišcho psche- proschuju.

reje,

S. Hoffmann w Lëtonju.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin' naróžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 woteđać, plaći so
wot ryzčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 42.

Sobotu, 20. oktobra

1877.

W o s j e w j e n j e.

Evangelisko-lutherste farste město w Alětnom ma šo bórny wobšadźicž.

Jeho lětno dołhody wopšahijeja 3300 markow.

Čži, kiž wo nje rodža, njedh šwoje samokwjenja na podpřisane patronatstwo pósczełu.

W Samnom, 7. oktobra 1877.

Swobodna knjeni f Edwardstein-Löwen.

Wšehlad wójnškich podawkow

wot 6. hač do 17. oktobra.

My šmy tydženja na ruskeho generala Loris-Melitowa šwarili, dofelž bě se šwojimi wojakami drje pšhecziwo Turkam twjerdže wojowať a tola nicžo njewudobyl, ale 3300 muži ranjenych a morowych podarmo šhubil. Turkojo běchu pšchi tym pod Muktar-pašchu drje tež pšches 6000 muži šhubili, tola f tym njeběšche Loris-Melitowej nicžo pomhane; pšchetož wón běšche 6. oktobra pšchego šašo zofacž dyrbjat, hačž runje běchu jeho wojazy thwalobnje wojowali. Duž drje žadyn džiw njeje, so šo nam jeho zofanje njelubješche.

Alle wón je šwoje šchodowanje po nowšich powjescjach krašnje wurunať. Mjenujžy po jendželšich nowinach, kotrež běchu 14. oktobra f asisteho wojownišchcža a to f Erzeruma powjescže dostafe, bě wěšte, so je Muktar-pašcha počat pšched Rušami zofacž, dofelž běchu čži f powjescšenym wójškom pšchicžahnyli. Dale šo powjedšche, so Muktar-pašcha wšchě šwoje wojeršte mozy do wobtwjerdženeho lěhwa f połodnju twjerdžijny Karša w hromadu čžehnje.

Š Petersburga pišaja pať 16. oktobra: Wčžera mějachu našchi wulke dobyče nad Muktar-pašchu. Wjele kanonow dobytych a wjele njepšhecželow šajatyh. Turkojo šu wot drohi, kiž do Karša wjedže, wotečišchczeni.

Š Moskwy pišaja teho runja 16. oktobra: Rušojso šu wčžera (15. oktobra) rano w 9 hodžinach na Muktar-pašchu pšchicžahnyli; kawkašy grenadirojo šu horu Awlias, kotraž je, tať rjez, klucž f turkowskemu lěhwo, se šchórmowanjom dobyli. Šo dwěhodžinskim wojowanju bu Muktar-pašcha do čžista šbity a dyrbjješche čžekacž. Jeho lěhwo, wjele jatych, kanonow, tšělbow, wójnšteje potreby a žyrobny Rušam do ruki panj. Turkojo, w njeporjadku čžekajo, pytachu na pucžu do Karša abo Erzeruma wucžeknyčž a Rušojso ša nimi čžerjachu.

Šišchče podrobnišcho 17. oktobra f Petersburga pišaja: Šowšchitkomny nadpad na Muktar-pašchowe wójško šta šo 16. oktobra. Pšches dobyče hory Awlias bu jeho wójško do dweju dželow dželene; tón džel, kotryž do Karša čžekafche, bu žyle šbity, šhubi wjele morowych, tójšchto tyšaz jatych a šchtyri kanony. Šfi turkowske divižije, f kotrychž tón drugi džel wobšteješche, šteješche pšchi horje Madja-Dagh; Rušojso tutych Turkow se wšchěch stronow wobšanknychu, so dyrbjachu šo wječžor Rušam poddacž. Wjes jatymi je šydom pašchow (generalow). Šewaf bu 32 kanonow dobytych

a wulka dželba wójnšteje potreby. Muktar-pašcha je do Karša čžeknyť. Rušojso nješbu wjele ludži šhubili.

Š teho wšcheho je widžecž, so je to tšetro wulke wójško, f kotrymž Muktar-pašcha Rušow wot twjerdžisnom Karša a Erzerum wotdžeržowafche, do čžista rošbite, a so po tajkim Rušow nicžo wjazy nješadžewa, je-li šo chzedža špomnjenej twjerdžisnje woblehnyčž. Šdnyž pať šu woni f temu jenož někať šylni doščž, dha tež tutej twjerdžisnje wěšče ša krotki čžafš dobudža; pšchetož nětko na asistim wojownišchcžu žane turkowske wójško wjazy njeje, kotrež by šnadž Rušam do šhibjeta pšchicž mōhlo, hdyž Karša a Erzerum dobywaja. A wšche teho mōža woni nětko tež žyrobny bješ šadžewka f Rušowšteje dostawacž.

Šenicžke, šchtož by tam Rušam šchodžicž mōhlo, by lohko doščž hrosne wjedro byto, kotrež wšchaf w tamnišchkej horatej krajinye našymu pucže, kiž šu tať hižom hubjene doščž, druhdy f dešččžemi tať ššasy, so škoro mōžno njeje po nich jěšdžicž.

Šchtož šchiptowski pšchethód nastupa, dha mějachu tam 15. oktobra šašo rjane, jašne wjedro a běšche, kaž turkowske powjescže powjedaja, šjawnje widžecž, so šu tam Rušojso w pošlejšchim čžafu wšchelake nowe wobtwjerdženja natwarili. Tež pišche šo we wšchelakich nowinach, so je tam tójšchto Rumunow a šerbškich dobrowolnikow Rušam f pomozu pšchicžahnylo.

Šłowne šchiptowske wobtwjerdženje „Šwjaty Mikola“ šu Rušojso hišchče bóle wobtwjerdžili, tola je pať tež wšche teho tať podminirowali, so mōža je, je-li trjeba, f półverom rošbuchnyčž.

Šokolo Šlewny šo w pošlejšchich dnjach nicžo wažne štaťo njeje. Š Konstantinopla drje pišaja, so šu turkowsžy wojazy Rušam 20,000 wozow a 2000 wošow wotehnali, ale tale šža je tola tať tošta, so jej nihtón tež f najlěpšchkej próžu wěricž nje-mōže. Tať wjele je pať wěšte, so Rušojso f woblehnyenjom Šlewny dale a bóle pokračuja a so drje dołho wjazy tracž njebudže, so ju se wšchěch stronow wobdadža, je-li šo budže jim wjedro jenož někať hojicž.

Š pošlejšchim čžafu mějachu tam šylne dešččže, haj doščž wulke šliwki, tať so běšche ša wojakow jara hubjenje, hačž runje běchu šebi džery do šemje wuryli abo někaťke baraki natwarili, w kotrychž pšchewjaju. Turkojo tam teho dla mēnja, so w Wofšharštej šami nicžo pšhecziwo Rušam čžinicž njetrjebaja, ale so tyh hižom hubjene wjedro f Wofšharšteje wucžeri, dofelž je tam w

symje tajka stajna mokrota, so wonka skoro t wutraczu njeje, hdy by cżlowjek tež draſty, wobuczä a zyrobu doſcz mëk.

Ma to piſaja paſ jendželſke nowiny „Daily News“ taſle: „Maja ſo tež Ruſojo w někotrym nastupanju hubjenje, dha ſo turtowſkemu wójsku w Plewnje hiſcſcže wjele hubjenſcho dže. Pucze, po kotrychž móhl Osman-paſcha, kommandant w Plewnje, pomoz a zyrobu doſtač, ſu tu ſhwilu tajke, ſo je wſcho hibanje po nich ſtoro njemózne, a ſhorofcže w jeho wójsku ſtraſchnje pſchibjeraja. Pſchi wſchěch tych ſamych njelubofnoſcžach, kotrej dyrbyja Ruſojo taſ derje ſnjeſcz, kaſ Turkojo, maja Osman-paſchowi ludžo hubjenu jědž a hiſcſcže hubjenſchu draſtu, bjeſ tym ſo je ruſke wójsko ſ zyrobu a ſ czoplej draſtu derje faſtarane. Kaſ ſo ſda, chzedža Ruſojo Plewnu taſ twjerdže woblehnycz, ſo budže ſo Osman-paſcha hłodu dla Ruſam podbacž dyrbjecz. Tuczi mjenja, ſo ma tutón lědom hiſcſcže na dwaj měſazaj zyrobu, a czim wjazy Turkow ſnadž hiſcſcže w tyhle dnjach t njemu pſchicžehnje, czim ſterje budže zyroba ſjědžena.“

Ruſka hłowna kwartira je hiſcſcže w Gornim Studnju. Wot tam piſaja: Šſobotu, 13. oktobra, ſo něhdže 1000 muži baſchibozukow, pęſchtow a jědných, kotřiz bęchu ſ horow dele pſchicſchi, na wjeſ Moren pſchihna. Wly pſhecziwo nim ſchtyri kompagnije ſęwſkeho regimenta a dwę ſchwadronje dragunarjow poſtlačmny, kotřiz jich ſa krótki czaſ wubichu. Turkojo ſpęſchnje częſtachu a tojſcſto mormnych a ranjených ležo woſtajichu. Ruſojo męjachu jenož ſchtyrjoch ranjených.

Wo ſtutkowanju Sulejman-paſche, kiž je ſa najwysſcſcheho roſkaſowarja turtowſkeho, w Wolharſkej ſtejazeho wójska pomjenowanj, w poſleńſchim czaſu njeje ničžo ſklyſhecž bylo; jenož to ſmny czi-tali, ſo to wójsko, kotrej Ali-paſcha prjedy kommandirowaſche, pſhecziwo wójsku ruſkeho naſlědnika w hromadu cžehnje, jako by na to nadpad ſczinicz chzynł. Tola tón je ſwoje wójsko w poſleńſchim czaſu wo 20,000 muži poſhlnil a ſo na wſchěch ſtronach derje wobtwjerdžil.

Ali-paſcha, kotryž bu ſe ſwojeho kommanda wotſadžený a do Konſtantinopla powołany, tam pſchego hiſcſcže na pſchęſklychowanje cžaka.

Mjedaloko Suliny na Donawje, hđež je hižom wóndano jena wulka turtowſka želeſna wójska lódbž do jeneho ruſkeho torpeda ſtorcžiſka a teho dla na małe kuſki roſlecžala, je ſo w tyhle dnjach jenemu turtowſkemu kanonowemu czokmej tež taſ ſeſcſko. Wón tež do ruſkeho torpeda praſny a roſlecža, pſchi czimž ſo 17 kanonęrow a matroſow ſatepi. Turtowſke lódbže ſo tam teho dla dale hibnycz boja a Ruſojo móža po tajkim Sulinu w dobrym męrze bombardirowacz. Njch bombardirowanje je tam hižom wjele ſcſkody nacžiniko a ſu wobydlerjo cžęſacz dyrbjeli.

General Zimmermann, kotryž ruſke wójsko w Dobrudži kommandiruje, ſo tež dale a bóle hibacz pocžina; duž je egiptiſki prynž ſaſan wójsko Sulejman-paſche wopuſcžil a ſo do Warny wróczil, ſo by roſkaſowanje nad turtowſkim wójskom, w tamniſchej wokolnoſcži ſtejazym, na ſo wſał.

Čžornohórſki wjecz Nikita ſo w tu ſhwilu ſ męrom ſadžerži a hacž a hdy ſerbſki wjecz Milan ſaſo pſhecziwo Turkam ſtutkowacz pocžnje, wo tym tež ničžo węſte ſklyſhecž njeje.

Swętnę podawki.

Nęmske khęžorſtvo. Kral Albert je wmwczęſtemu miſchtrej Žiſcherej w Scharſenbergu powſchitkomne cžęſne ſnamjo ſpožczil.

W Reichenawje pola Žitawy je 15. oktobra rano jedyn parny

kotoł roſbuchnył a ſu pſchęſ to tſjo cżlowjekojo žiwjenje ſhubili, pjećjo buchu paſ cžęžko ranjeni. Maſchinki khęža je zyle roſzchnowana, kručchi kotoła a murje buchu daloko pſchęſ khęže ſmjetane a ſu tſčchi, 50 hacž 100 krocžel ſdalene, roſbili.

Kral Albert a kralowa Karola, kaſ tež prynž Surij a prynzeſyna Surjowa ſu ſo 13. oktobra ſ hońtſkeho hrodžiſka Rehefelda do Draždžan wróczili.

Š Barlina piſaja, ſo je ſo khęžor, kotryž w Baden-Badenje pſchębhwa, trochu ſaſymnil a ſo wón teho dla jutſje, 21. oktobra, pruſki ſejm njewotewri, ale ſo je wotewrjenje miniſtrej Kamp-hauſenej poruczil.

Miniſter ſnutſkownych naležnoſcžow, knjes ſ Eulenburg, je po žadanju prjedawſkeho pruſkeho ſejma ſa prjódſtejazy ſejm nowy męſcžęanſki porjad pſchihotował, w kotrymž je wſcho poſtajene, kaſ maja ſo męſta ſarjadowacz. Tutón nowy porjad ſo wjeczkej Wiſmarkej woſebje teho dla njelubjeſche, dokelž bychu po nim czi męſcžęjenjo, kiž najmjenje dawtow dawaja, wjele wjazy prawow doſtali, hacž dotal męjachu. Duž wón tajki porjad ſacžijny. To paſ je miniſter Eulenburg ſa ſto wſał a khęžora teho dla proſhł, ſo by jeho ſe ſklyžby puſcžil. Ale khęžor to cžinil njeje, je paſ jemu tola prajil, ſo 4 měſazaj dželacz njetrjeba, je-li ſam nochze.

— Š miniſtrom Achenbachom Wiſmark tež taſ prawje ſ pofojom njebę, tola je ta węž hižom ſaſo wurunana.

W Eplingenu (we Württembergſkej) bu 10. oktobra jedyn krawž t ſmjerči wotſudžený, dokelž bęſche ſwoje ſchtyri dželci ſtónzował. Wón na ſudže pomjedawſche, ſo je ſo ſe ſwojej žonu ſryczal, najprjedy dželci a potom ſebje ſtónzowacz, ſo bychu taſ na jene dobo wſchu nuſu wotbyli. Wón teho dla te dželci ſ jenej ſchnóru ſadaji a dwęmaj hiſcſcže wyſche teho ſe ſekeru do hłowy pierjeſche, „dokelž bę jemu ruka wot dajenja wuſtala“. Žako bęchu dželci mormwe, ſwjaja wón dwę ſadžernjeni ſa wyſcſche wótkno. Žeho žona ſo do jeneho ſadžernjenja poſhny a bę bórh mormwa, krawza ſameho paſ ſadžernjenje njewudžerža a wón dele pany. Wón paſ bę taſ wuſtał, ſo ſo wjazy ſ nowa poſhnycz njemóžeſche. Duž pſchindžechu a jeho do jaſtwa wotwjedžechu.

W Hamburku bu 13. oktobra węſty Weč pſchęſ padazu ſekeru wot žiwjenja t ſmjerči wotprawjeny. Wón bęſche pſchęd někotrym czaſom t węſtej Hegemannowej do kſlamow pſchicſchol, prajizy, ſo chze koſklu kupicz; ale jako bę ju ta pſchinjeſka, bęſche Hegemannowu hrabnył a ju ſadajil. Wón bę potom w tych kſlamach jenož něhdže 100 markow namaſał. A ſo by ſwój hroſny ſtutk ſatajil, bęſche kſlamy ſapalił, ſo bę ſo na to zly dom wotpalił, a ſu-ſhodne domy bęchu tež ſcſkody cžępili.

Auſtria. Čži, kiž ſu na pſchihotach t pſchęrocženju njemęnitow ſe Šſedmihrodſkeje do Rumunije woſebje wina, hiſcſcže wu-ſlědženi njeſu a ſda ſo, ſo jich mađžarſta wyſchnoſcz wſchał wu-ſlědžicz nochze, dokelž ſo tón hłupy kuſt na žane waſchnje radžil njeje. Wjenujzy Mađžarjo ſo rad kſhobola a myſlachu ſebi, ſo wulku kſwalbu pola Turkow a jich pſchęczelow ſaſkuža, hdyž ludži naſbęraja, kiž do Rumunſkeje pſchęrocža, ſo bychu tam želeſnizu ſkaſyli, po kotrejž Ruſojo jěſdža. Nětko paſ, hdyž ſo jim ludžo ſmęja, dha ſ Mađžarow wot tej węzy ničtón ničžo wjazy wjedžecz nochze.

Franzowſka. Wolby do franzowſkeho ſejma ſu ſo ſańdženu njedželu ſtałe a ſ tym je ſo ſaſo męr a pofoj do kraja wróczil; pſchetož w Franzowſkej njeje w tym czaſu, hdyž ſo ſapóſkany wuſwoleja, taſ cžicho, kaſ pola naſ, ale lóždy Franzowſa — ſ ma-

lym wumfacyom — ſo prózuje, ſo by ſwojeho kandidata pſheczyſch-
czał. W tu chwilkę ſtej w Franzowſkiej dwé ſylnej poliſkiſtej ſtronje:
republikanſka a monarchiſka. A prěiſſchey ſluſcheja wſchitzy, kiž ža-
neho krala abo křěžora w kraju měcz nochzedža, ale chzedža pſched-
ſydu měcz, kiž knjeiſtwo jenož na wěſte lěta doſtanie; t druhej pak
ſluſcheja czi, kotřiz bychu pak rad krala abo křěžora wſali, kotřiz
by w kraju knjeiſtwo wjedł. A hacž runje je marſchal Mat-Mahon
nětko pſchedſyda republiki, dha wón džiwnje doſcz tola t monarchi-
ſkej ſtronje ſluſcha.

Duž je tež Mat-Mahon pſched někotrym czaſom druhu komoru
franzowſkeho ſejma roſpuſchczikł, dokelž běſche jeje wulka wjetſchina
republikanſkzy ſmyſlena, pſchetož 363 ſapóſtlanow t republikanſkej
ſtronje ſluſcheſche. Mat-Mahon ſo nadžiſeſche, ſo pſchi nowych
wolbach monarchiſka ſtrona dobudže, a teho runja ſebi repu-
blikanarjo myſlachu, ſo budže w nětcziſchey nowej komorje t naj-
mjeiſcha 400 republikanſkich ſapóſtlanow. Ale ani jene ani druhe
ſo dopjelniło njeje. Mjenujzy ſańdženu njedželu je ſo jenož 320
republikanſkzy ſmyſlenych ſapóſtlanow wuſwolilo, a monarchiſtow
niž wjazzy, dylžli 210. Duž ſo žana ſtrona pſches měru nadumacz
njemóže a Mat-Mahon budže ſebi miniſterſtvo wuſwolicž dyrbjecz,
kotrež ani republikanarjam ani monarchiſtam kſchiwdu cžinicž njeſmė.
To pak budže křetro cžežka wěž.

Š teho wſcheho pak to wukhadža, ſo nětko w Franzowſkej
dobry měr woſtanie; pſchetož hdy budžichu monarchiſtojo wulku
wjetſchinu w ſejmje doſtali, dha bychu najſterje republiku ſahnacz
a krala abo křěžora w Franzowſkej poſtajič pytali, ſchtož pak by
niž jenož Franzowſtu, ale tež wſchė wokolne kraje do wulkeho nje-
mėra ſtajilo.

Ruſowſka. W Ruſowſkej bė hacž dotal něſchto pſches 9000
turkowſkich jatych a ſu woni po tajkich ruſkich měſtach roſdžėleni,
hdžež wojazy ſteja, ſo tam njebychu njekaſanſtwa hnacz mólili. —
Š aſiſkeho wojowniſchcža pječa hiſchcže 20,000 Turkow, kiž buchdu
w poſleńſchey bitwje ſajeczi, w bližſchim czaſu do Ruſowſkeje
pſchiwjedu.

Petizia hłowneje ſerbskeje konferenzy a jeje plodh.

(Potracžowanje.)

W cž. 39 „Serbskich Nowin“ je powjedane, ſo je t. farar
Zmiſch na lońſchey ſakſkej krajnej ſynodže petiziju hłowneje ſerbskeje
konferenzy pſchepodał, w kotrejž ſo bjeſ druhim wo to proſchecſche,
ſo by ſo ſjawnemu njedoſtatkej, w kotrymž Šerbjja, na duchown-
ſtvo ſtudowazy, na krajnym univerſitecže žaneho roſwuczenja w
ſerbskim přėdowanju njedoſtawaja, ſkóncžnje wotpomhało.

Dale běſche na to pokaſane, ſo bė t. miniſter t Gerber a wo-
ſebje t. Dr. Luthardt mėnił, tajkemu njedoſtatkej mólilo ſo w tu
chwilkę, hdžež w Lipſku žadyn teho wuſtojnzy ſerbski theolog njeje,
na to waſchnje wotpomhacz, hdyž by ſo ſa ſerbskich ſtudentow
duchownſtwa ſa czaſ jich próſdninow pola jeneho ſerbskeho duchow-
neho praktiſki kurſus w ſerbskej ryczi ſrjadowal.

Napoſledku bė na to ſpomnjene, ſo je ſo to lěta hižom
ſtało a ſo ſo wo tym w „Serb. Nowinach“ pſchichodnje wob-
ſchėrniſcho poryczi.

Duž chzemty tu wěž dženſa dale roſpomnicž.

Mjenujzy po tamnym ſynodžinym wuradženju je t. miniſter
t Gerber tu naležnoſcz hiſchcže dale t. fararjom Zmiſchom roſ-
pomnił a ju krajnemu konſiſtorſtwu pſchedpožikł. Na to wokoło
jutrow tuteho lěta wuſaſni wyſoſkeho miniſterſtwa kultuſa a ſjawneho
wucženiſtwa wuńdže, t kotrejž bu naprawjenje a dzerženje praktiſkeho

kurſuſa na duchownſtvo ſtudowazyh Šerbow Lipſczanſkeho uni-
verſiteta t. fararjei Zmiſchej w Ğodžiju pſchepodate. Kat je ſo
tutym praktiſkim kurſuſom měko, je widžecz t džaſneje roſprawy,
kotrež ſu wo nim ſerbskzy t. kandidaczi a ſtudentojo theologikemu
ſakultetej w Lipſku podali. Š tuteje roſprawy ſlėdowaze podajmy:

Spomnjeny kurſuſ je tón krócz ſchtyri njedžele trał. Na nim
wobdžėlichu ſo knježa: kandidat duchownſtwa Nowak t Kafež,
kandidat d. Marczin Kencž t Kettiz, ſtudent d. Jan Kencž t
Kettiz, ſtudent d. Hermann Wjazka t Barta, ſtudent d. Pawoł
Wjazka t Barta, ſtudent d. Korla Kſchizank ſe Šcžijez a ſtudent
Jan Kſchizank ſe Šcžijez. Woni wſchitzy pola t. fararja Zmiſcha
bydlachu a tež na ſarje doſpołne ſaſtaranje mējachu. Wucžba
bėſche na to waſchnje ſrjadowana, ſo jich t. farar wſchėdnje t naj-
mjeiſcha 4 hodžiny ertnje roſwucžowacſche a hewal kóždy džen
2 hodžiny na pſchėhladowanje a porjedjenje tych dželow naložo-
waſche, kotrejž bėchu woni napiſali. Wyſche teho wón tež wjele
cžaſa na to waži, ſo by t nimi w ſerbskej ryczi woſebje wo
duchownſkich a zyrkwiniſkich naležnoſczach rycze mēł a jim na tajke
waſchnje ſa jich pſchichodne powoľanje wužitne rady wudžėlał. Tež
to, ſo ſo w ſwójbje a domje t. fararja Zmiſcha ſerbski ryczi, je
wſchitkim pſchiporjenje w ſerbskej ryczi jara ſpomozkało.

Tole horka pomjenowani knježa w ſwojim, do Lipſka póſtlanym
piſmje powjedaja, pſchi tym prajizy, ſo ſo nucženi cžuja, ſwój
najnaležniſchi džał ſa to wuprajicz, ſo je wyſoſke kralowſke
miniſterſtvo kultuſa a ſjawneho wucženiſtwa ſkladnoſcz namakało,
ſo móža ſo ſerbskzy mlodži theologojo tež w ſerbsczinje tak wudo-
konjecž, kaž ſebi to jich pſchichodne ſaſtojniſtvo žada.

(Škóncženje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

Š Budyſchina. Čžeſczenyh cžitarjom „Serb. Nowin“ do-
wolamy ſebi na to kėdžbnych cžinicž, ſo ſo w dženſniſchim cžibje
ſymſki jėſdny plan, wot 15. oktobra t. l. do mozy ſtupjeny, w
kotrymž ſu někotre cžaſi pſchemėnjeny, woſjewja. — Pſchipomnjena
hódne ſpólnajemy hiſchcže to, ſo na nowej poľonſcho-kužiſkej (Budy-
ſchin-Wjelecžin-Schandawſkej) želeſnizy wot 15. oktobra ſo přėnje
ſaſtaniſchcžo w Škóncžach (Singwiž) namaka a ſo kóždy par-
ſchonſki cžaſ nětko tam ſaſtanie.

Š Budyſchina. A wopytowanju tudomneje ratarſkeje ſchule
ſu ſo pola jeje direktarja t. Bruggera dale ſlėdowazy mlodži
ratarjo pſchipowjedžili: Bruno Leuner t Wufrancžiz, Jan Šchotka
t Wotrowa, Hendrich Hauſa ſe Stachowa, Guſtaw Štöcker t Cibawa,
Jan Auguſt Bayer t Maleſchcz, Eugen Reinhold Weiſler t Koh-
nawa, Auguſt Jan Kunath t Maleſchcz, Robert Arnold t Biſ-
kopiz, Guſtaw Alwin Gocht t Cibawy, Ernſt Unath t Katojd a
Guſtaw Ferdinand Wehla t Maleſchcz.

Wot ſchulerjom lońſcheje druheje klaſy ſchėſcz a dwazeczjo do
přėnjeje klaſy ſaſtupi, tak ſo budže po tajkim 72 mlodych ratarjom
tutón kurſ wopytawacz a tak ſkladnoſcz t wudokonjenju ſwojeho
ratarſkeho powoľanja wužicz.

Š Budyſchina. Bjeſ pſchibažnymi, kotřiz ſu ſa tu-
domny lėtuſchi ſchtwórty pſchibažny ſud wuſwoleni, ſu t na-
ſcheje wokolnoſcže ſlėdowazy knježa: rycžerkublerſki najeſt L ara ſ
w Dobraſchczach, kubler a gmejſki přjódkſtejer Mütterlein
w Koblizach, rycžerkublerſki najeſt Göppel w Zaſonizy, rycžer-
kublerſki najeſt Stoſ w Maleczizach, rycžerkubler Lehmann
nad Ğownjomom, rycžerkubler Becker nad Lejnóm, pſchekupž
Klemm w Budyſchinje, pſchekupž Paſhn w Budyſchinje, fabrikſki

direktar Domsch w Dobruschi, rycerz-kubleriski najent Donath w Žiczenku a haptmatar Strauch w Budyschinje.

— 10. oktobra popoldnju bu dželaczer Jan Bohuwer Dubski f Wulkeho Wjalkowa, kotryž na fufelniskej hašy pschi kładzenju wodowych rokow w pscherowje ryjesche, wot pjerščezowje scženy šašpnyjennj, tola hnydom šašo wufopany. Dubski, kotryž bě pschi tym czežo ranjennj, bu do šwojeho wobhydlenja donješenj.

Se Židowa. Tudomny dželaczer Bohot je šo 12. oktobra, wjeczor w šedmej hodzinje w jenej hródži na hornocerškej hašy w Budyschinje wobwěšnył.

Š Grubjelicziž. Wutoru, 16. oktobra, je šo tudomna Kšichžankež stara korcžma wotpalila. Pschi munoschowanju smachow bu wojerški invalid Pětr Sieber wot palazeje tšěchi wobšchodzeny a to wošebje na woczomaj. Podrožnikam šu šo smachi f wjetšcha spalite. Woheń je pjecza w hródži wuschot.

Š Hrodžiščcža. Po pucžu f Hrodžiščcža do Delnjeho Šbjelsta šo porjedženja dla w tu khwilu wošcž njechodži a maja wošy teho dla f Hrodžiščcža psche Wulku Subrnizu jecž.

Š Budestež. Rjane wopokasmo cžescžazeho dopomnjenja je nasche zyrkwine prjódštjejtstwo f tym wošjewiło, šo je, njelutujo wudawki, romowe pomniki naschich něhduschich duchownych, kiž f cžescžu a žohnowanjom pola naš štutkowachu, na pětne waschnje wobnowicž dačo. Esu to pak njebo knjes duchowny Michal Frenzel (abo Branzel), kiž je psches to njesapomnity, šo je Šerbaum najprjedy šerbstu bibliju wobštarat; dale njebo knjes duchowny Jan Böhmar, kiž je přenje šerbstu křerluschowe tuihi wudał, a jeho šyn, knjes duchowny Jan Bohuwer Böhmar; dale njebo knjes duchowny Michal Klausner se Schenniz we Wuherstej. Tutón běšche po prawym přjedy w awstrijskim wójstu stal a w šyn-domlětněj wójnje pschi nadpadže pola Butež jako awstrijski polkownik (oberst) pschecžimo pruskemu kralej Bjedrichaj wulkemu wojowat, potom pak, jako běšche hižom 36 lět stary, hišcže na duchownstwo študowat a tudy jako farat cžescžomnje štutkowat. Šewak bušchtaj teho runja tež pomnikaj njebo knjesow duchowneju Benjamina Böhmerja a Bohumila Marlota wobnowjenaj a šu nětko wschitke tute pomniki na raišchej stronje stareho kěrchowa bliske Božeho doma postajene.

g. Nam šo šda, šo drje w zykej Łužyž něšto podobne widžecž njeje, a wopytowarjo nascheje rjaneje a wot Boha pětne wuhotowaneje krajiny njech tola njesabudža, šebi na naschim pohrjebnišcžu tónle lubošny wobras nascheje džatneje wošady wobhladacž. Tola dyrbjako hišcže ša to štarane bycž, šo bychu tele pomniki w šwojej rjanosčej njewobšchodzene woštali a by šo teho dla f temu radžicž šmělo, šo by šo wokoło tych pomnikow kmane wobhrodženje štajiko. To by je potom wobarnowalo, tak šo je džeczi njebychu wobšchodžicž a pišmiki wotšchtrabacž mohle, kaž je šo to hižom f Budarjowym pomnikom štało.

Š Wjelecžina. W tudomnym zyrkwinyym prjódštjejtstwe šu nětko šlědomazy knježa: farat Korla Ernst Kubiza, jako pschedšyda; Šandrij Šifler, gmejnski prjódštjejt we Wjelecžinje, jako naměšnik pschedšydy a pokladnik; Jan Wicžas, kubler we Wjelecžinje; Korla Rycžer, kubler w Tucžizach; Korla Rrenz, gmejnski prjódštjejt we Korlymje; Šandrij Rozor, gmejnski prjódštjejt we Wostaschczach.

P ř i l o p k.

* Šandženu njedželu we Šsmilnej w jenej štwě woheń wudyrri, pschi kotrynuž dvě džeczi, kotrejž běšchtej šamej doma, šforo žiwjenje šhubišchtej. Š šbožu pak woheń ludžo podušychu a tak džescžomaj žiwjenje šdžeržachu.

* Psched krótkim cžasom buchu w Ramjenjowje husto jeja a kury franjene, tola paduchow ženje njemóžachu došahnyč. Nětko pak je šo žandarnej Stephanej radžiko wušlědžicž, šo šu nětko hólzy padušchi byli.

* Na polu gmejnskeho prjódštjejtja Rokela we Walowach pola Lubija bu psched někotrymi dnjami běrna wufopana, kotraž 3 punty a 6½ luta wažesche. Wona bu na wustajenžy ratašskich wupkodow w Šchlesynskej ša 1 marku 50 np. wot jeneho kupža kupjena.

* Še Šhlegela pola Wostrowza pišaja: Šandženy pjatf popoldnju bě jena 8 lět stara holza se šwojimaj štaršchimaj na polo šchla, hžez bu běrnowe selo, kaž je to pschi šberanju běrnow waschnje, šapalene. Holza je šnadž, jako čžyšche šebi běrny pjež, f draštu f wóhni ju jara bliske pschischla, psches cžož šu šo tute šapalite. W štrašche bě džecžo truch wot wóhnija přjecz běžako, přjedy hačž móžesche jemu jeho macž f pomozu pschišč. Čželo woboheho džecžca bě pak hižom tak wopalene, šo dyršjesche holza na druhi džei wjeczor wumrjecž.

* Pjatk, 5. oktobra, wjeczor w 9 hodžinach woheń w hornjej štwě polkenka Bezolda we Wulkim Šhmjelowje wudyrri. Pschi tym buchu wschitke twarjenja hačž na brožen do prócha a popjela pschewobrocžene.

* Wóndano buchu w Bodenbachu na duškim dwórnišcžu tšjo mužojo w tym wotomiku popadnjeni, jako čžychu runje f franjennym šfatom cžetnyč. Pschi dalšchim pschepytowanjn bu wschelaki padušchny grat, wysche teho pak tež revolver a tšji pistoliže, wschitke nabite a f našadženymi šapalkami, namafane.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Nětko try hoštwjejt ma tola wulke šbože!

Mots Tunka. Dža powjedaj!

Š. D. Totpjanški rybał wóndano f tšělbu po hacženjach šhodžesche a tam dvě kacžy tšěli, f došom pak tež šornika, kotrehož dokló, pschi cžimž šebi ruzy krawej ščžini. Šako čžyšche tej w trawje wutřecž, pschimny na šajaza, kotrehož kšěšje f tšělbu šarasy.

M. T. Šlej wschaf tola!

Š. D. Na tym pak hišcže došcž njebě; pschetož jako teho šajaza šběhny, wuhlada, šo bě pschi nim tež dvě kurwocže šarasył.

M. T. Šchtoha je cži to powjedat?

Š. D. Wón šam.

M. T. A ty jemu to wěrišch?

Š. D. Šaj.

M. T. Ach, dža wschaf ma wulke šbože!

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Š. Pětrowška zyrkej: Jan Korla Ernst Šjefat, řěšnik, f Šanu Marju Küngelez.

Michalska zyrkej: Edmund Julius Jacobi, kralowski dawkošastojnik w Šipstu, f Berthu Šychtarjež tudy.

Křćenil:

Š. Pětrowška zyrkej: Wilhelm Adolf Richard, Korle Bjedricha Wilhelma Riečti, dželaczerja na železnizy, š. — Mag Šurij, Šandrija Mattefa, krawiškeho

miſchtra, ſ. — Klara Emilia, Pētra Pētſcha, ſkuzbaka, dż. — Martha Eliſa, Korle Pomhajboha Grafa, wuhopſchedawarja, dż. — Martha, Augusta So-

dana, pohonecza a wobhydlerja, dż. **Michałſka zyrkej:** Morik Oskar, Franza Bożidara Blümela, knježeſho pohonecza w Delnjej Kinje, ſ. — Ernt Wdolf Richard, Korle Wilhelma Schmer-dera, mlynka a wobhydlerja na Židowje, ſ. — Walter Bjedrich, njemandželſki ſ. na Židowje. — Johanna Marja, Jana Bohuſławowa Mlynka, dżelaczerja a wobhydlerja w Libochowje, dż. — Jana Emilia, Jana Augusta Wojnarja, fa-

brifkſeho dżelaczerja a wobhydlerja w Dżěžnifezjach, dż. — Emma Marja, Jana Ernſta Guſtawa Urbana, wobhydlerja w Delnjej Kinje, dż. — Zurij Richard, Franza Joſefa Augusta Stillera, ſchewza a wobhydlerja na Židowje, dż. **Katſcholtiſka zyrkej:** Jan Klemens, Jana Guſtiga, czěžſke a kžezjerja, ſ. — Paulina Erneſtina, Franza Duala, wochlowarja w Hajnizach, dż. — Martha, Jana Schpitanta, murjerja tudy, dż. — Wdalbert, Wdalberta Pampucha, dżela-

Zemrjeći:

czerja na jeleſnizy tudy, ſ. **Dzeń 19. ſeptembra:** Zurij Pegołd, dżelaczer, 61 l. 6 m. 3 d. — Selma Piłzbjeta, Jana Bohuwerowa Krawca, dżelaczerja a wobhydlerja na Židowje, dż.,

14 d. — 21., Korla Auguſt, Pētra Garbarja, wulkofahrodniſka w Zeiſkezjach, ſ., 1 m. 23 d. — 22., Jan Schuſter, dżelaczer ſ Bēlcziž, 58 l. — 24., Gandrij Robert Ernt Hennig, krawca a wobhdler na Židowje, 34 l. 9 m. 1 d. — 25., Michał Hajna, wobhdler na Židowje, 81 l. 23 d. — 26., Jana Zermiſkež, njebo Auguſta Scholtz, murjerja na Židowje, dżelena mandželſka, 49 l. 5 m. 3 d. — 26., Korla Ludwig Albert Fiedler, dżelaczer we Wyhſkojej pola Wojerez, 27 l. — 27., Walter Bjedrich, njemandželſki ſ. na Židowje, 3. d. — Dorotheja Luiſa Kuttner, njebo Auguſta Kuttnera fabrikſkeho dżelaczerja a wobhdlerja w Dobruſchi, wudowa, 57 l. 19 d. — 2. oktobra: Helena, Gandrija Kuhna, mlynſkeho dżelaczerja, dż., 10 l. 8 m. († pſchi wopytu w Delnjej Górzny.) — 3., Hermann Auguſt, Korle Auguſta Nowaka, fabrikſkeho koprowarja w Dobruſchi, ſ., 3 m. 7 d. — Korla Auguſt Njezka, czěžſka a wobhdler na Židowje, 39 l. 11 d. — 5., Ernſta Hendriha Pſuhla, herbſkeho mlynka w Na- dżanezjach, mormorobdž. dż. — 6., Martha Marja, Saſuba Lawki, dżelaczerja pod hrodom, dż., 2 m. 4 d. — 7., Jan Pawol, Pētra Gandrija, pohonecza a wobhdlerja na Židowje, ſ., 1 l. 5 m. 2 d. — 10., Jan Bohuſław Bjar, kžezjer pod hrodom, 45 l. 9 m. 9 d.

!Nowe! 64 lożowe Gretonne !Nowe!
njepuſchczate, w pſchekraſnych njepſchetrijehenyh muſtrach k pocžehnjenjam poſleſchczow porucza
ſtarj ložcz po 35 up.

Julius Hartmann Sohn

37. na rōžku mjaſoweho torhoſhcza 37.

Najwjetſchi wubjerſ

židžanyh, polžidžanyh a wolmjanyh rubiſchczow

kaž tež hłowjaznyh a ſchawlownyh rubiſchczow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rōžku mjaſoweho torhoſhcza 37.

Winki jaqueth a paletoty wſchitkich wulkofczow a tkaninow, **jaqueth** dolke a dobre gardiny 2 tl. a drōžičho; **paletoty** 3 1/4 tl. a drōžičho, kamſny fabrikat, porucza

H. Kayser na žitnej haſy 52.

Dželbu dobrych **klejdowych reſtow** porucza, ſo by je wurumowal

H. Kayser na žitnej haſy 52.

Drasta ſo po mērje derje a tunjo po najnowſchich ſchnytach ſa krōtki

H. Kayser na žitnej haſy 52.

Wulki wubjerſ rubiſchtow, lama, najnowſche **drastowe tkaniny,**

plūſche atd. porucza jako jara tunje a dobre

H. Kayser na žitnej haſy 52.

Maiſ, majſowj ſchrōt, dobru pſcheńcznu mufu, hejduſchnu mufu, lany wolij, lane tykanzy, lanu mufu, kōžde tydžen ſ nowa bite raffinirowane ſwēczenje, czornu mufu, pizogrieſ a wotruby

pſchedawa nadžanſki muſkowy ſklad
w „Münchner Hof“ w Budyſchinje.

Palenz!

Wōj hižom dawno jako wubjerny a cziježe ſkōdžazy

czisty palenz,

kaž tež wſchitke družiny **dobrych palenzow** ja ſ tutyh knjeſam ratarjam a ſaſopſchedawarjam poruczejo naſpominam a po najtuniſchich pla-

Ernst Glien,

deſtillazja

na žitnyh wifač.

W Bōnjezjach je kžěžniſka žiwnoſcz ſ jenyh abo tež ſ wjazy kōrzami pola a ſuki hnydom k pſche- najczju a je wſcho dalſche czjo. 19 tam ſhonicž.

Rouleaux a rouleaux-ſkaniny

5/4, 6/4, 7/4 a 8/4 ſchērote
ma we wulkim wubjerſku

Julius Hartmann Sohn

37 na rōžku mjaſoweho torhoſhcza.

Czornu židu

wſchitkich dobroſczow k draſtam (klejdam) po ſnaty h jara tuni h placžijnach, kaž tež

ſchērofi židžano = žomot

ložcz po **5.50**

porucza, poſleńſchi jako ženje wjaz ſo wrō- czazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn**

37 na rōžku mjaſow. torhoſhcza.

ſ. mlēty zofor,
raffinad,
melis,
rōſnyki

kaž wſchitke družiny korjenjow najtuniſcho porucza

Max Zieger na ſerbfkej haſy.

Materialtworowe khlamy

na žitnej haſy w Budyſchinje

Karl Noack

porucza:

petroleum, punt 18 **ſ,** pſchi wjazny tuniſcho, **ſwēczenje,** punt 44 **ſ,** pſchi wjazny tuniſcho, **jerje,** najlēpſche, tunu: 53—55 **ſ,**

jerje, kopu: 5 **ſ,** žitny ord. " a **ſkōdki palenz,** jara tuni, **pēkny melis,** we kehelach, pt. 48 **ſ,** **pēkne mlēty melis,** punt 48 **ſ,** pſchi wjazny tuniſcho,

rajs, punt po 16, 18, 20, 24, 30—40 **ſ,** **ſkōdki lompowy ſyrop,** punt 20 **ſ,**

cigarry, ſo derje palaze, 100 ſhtuſ **ſ** 1.70, **ſhofej,** rjana derje ſkōdžaza twora, pt. **ſ** 1.20,

1.30 a 1.40, **ſaſfran,** najlēpſchi, ſnata wjelecžanſka dobroſcz, tunjo,

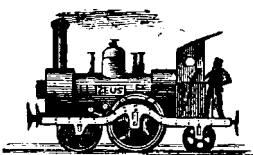
rōſnyki, korintny, mandle, korjenſki wolij jara tunjo.

Placziſna żytow a produktow
w **Budyſchinje** 13. oktobra 1877.

Żitowy domos: 3892 miedow.	Na miſach		Na burſy	
	wot	haż	wot	haż
	mf. np.	mf. np.	mf. np.	mf. np.
Wſchenza 50 tilogr.	11	12	11	12
Rożka =	8 23	8 48	8 10	8 35
Seczmien =	9 27	9 56	9 27	9 56
Wowſ =	6 60	7	6 60	7
Gróh =	—	—	—	—
Wofa =	—	—	—	—
Waps =	—	—	—	—
Jahły =	12 36	—	—	—
Sejduſcha =	16 42	—	—	—
Werny =	1 67	1 95	—	—
Butra =	2 20	2 40	—	—
Śsyno 50 =	2 80	3 50	—	—
Śsłoma 1200 pt.	18	26	—	—

Rórz pſcheny po 170 puntach: 18 mawow 71 np. (6 tl. 7 nſl. 1 np.) haż 20 mf. 48 np. (6 tl. 24 nſl. 8 np.) — Rórz rożki po 160 puntach: 13 mf. 16 np. (4 tl. 11 nſl. 6 np.) haż 13 m. 56 np. (4 tl. 15 nſl. 6 np.) — Rórz jezmienja po 140 puntach: 12 mf. 97 np. (4 tl. 9 nſl. 7 np.) haż 13 mf. 38 np. (4 tl. 13 nſl. 8 np.) — Rórz wowſa po 100 puntach: 2 tl. 6 nſl. — np. haż 2 tl. 10 nſl. — np. — Rórz jahłow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nſl. 4 np.) — Sejduſchne trupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nſl. 2 np.) — Werny: 1 m. 67 np. (16 nſl. 7 np.) haż 1 m. 95 np. (19 nſl. 5 np.) — Butra: 2 m. 20 np. (22 nſl.) haż 2 m. 40 np. (24 nſl.) — Śsyno po 100 puntach: 2 m. 80 np. (28 nſl.) haż 3 m. 50 np. (1 tl. 5 nſl.) — Śsłoma (1200 pt.): 18 m. — np. (6 tl. — nſl.) haż 26 m. — np. (8 tl. 20 nſl.)

Gzahi po żeleznicy.

Se Chorjelza do Drażdżan.

Se Chorjelza	140	30	450	755	1055	245	440	745	1035
Lubija	29	337	538	842	1148	336	524	831	1120
Budyſchina	238	47	618	924	1227	414	64	911	1152
Wiſtopiż	—	430	654	955	1258	445	635	942	—
Arnsdorf	—	451	722	1022	125	512	70	106	—
Nadeberga	—	50	735	1033	135	523	711	1017	—
Do Drażdżan	347	529	84	114	26	51	743	1045	—

Ś Drażdżan do Chorjelza.

Ś Drażdżan	630	920	1210	256	55	757	1115	1230
Nadeberga	78	955	1247	330	537	834	1152	—
Arnsdorf	722	107	1	341	551	846	124	—
Wiſtopiż	747	1030	128	43	617	911	1227	—
Budyſchina	823	118	26	436	656	948	14	150
Lubija	99	1148	248	515	738	1033	141	219
Do Chorjelza	950	1228	323	556	819	1114	216	250

Ś Budyſchina do Wjeleczina.

Wotjeſ i Budyſchina	615	1225	235	440	950
Wiſtopiż do Wjeleczina	650	15	255	524	1025

Ś Wjeleczina do Budyſchina.

Wotjeſ i Wjeleczina	844	110	310	727	1049
Wiſtopiż do Budyſchina	910	137	345	83	1116

P. Aneifelowa

wlożowa tinktura,

dopórnaty najłepſzy, je-li niż jeniczki węcze ſprawny wloży- a brodupłodzazy hredek; njech ſo czytaja lekarſte wopisyma a wob- ſwedečenja, każ tež wjeſtche naweſtctki. Wſcho dałſche we wulożazej papjerzy. W bleſchach po 1, 2 a 3 m. ma jenoż na pſchedań **Seinr. Jul. Lindka** w Budyſchinje.

Wulki dobytk wedomnoſcze!

Skónczuje je ſo radżyto, dotal njewuhojomnu ſchoroſcż

epilepſiju — padawu — widliſcheża

pſches hojenie, wiſchoſtronſzy dopoſajane a po naturje ſkożene, radikalnje ſa zyle żywienie ſahnacż. Wſchitzy tajzy ſhort njech ſo i najwjeſtſchim dowěřenjom pod pſchispomnjenjom ſtaroby a traczja ſchoroſcże piżnje wobrocza na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

Siebigowy kumys-extrakt

je po najnowſzych ſlėdſtwach lekarſkich autoritetow jeniczki, werty diat. radikalny hredek pſchi **ſchjokuchoczinje, pluzokhorocżach** (tuberkuloſy, ſuchoczinje, bróſtoſko- roſcżach) **żoldkowym, czrjewowym, a bronchialnym katarrehu** (kaſchel i kraſami), **ſuchoczinje rzapa, aſtmje, ſlėdawje, wſchėch ſlaboſcżach** (woſebje po czeżkich ſchoroſcżach). Kiſtki po 5 ſlafonach a ſl. po 1 m. 50 np. excl. paſowki i wulożoma- njom móża ſo doſtać w: **Hartungs Kumys-Anſtalt, Berlin W., verlaug. Gen- thiner Str. 7.** Gute ſlakony hu jenoż prawdziwe, hdyż maja naſſu firmu. Wſchėd wopaczynny preparatami ſo warnuje. Lekarſta kniżta wo kumyſowym lefowanju je kóży raſ pſchipołożena.

Śdzej wſchė hredek njepomhaſu, njech ſo skónczuje i kumyſom ſpyta, ſa- hojenie budje ſda.

M u ſ z i a.

Jutſje, njeđzelu, 21. oktobra, popođnju wot 2 hodżinow budża ſo pola podpisaſanego wſchelake wużitne wėzy, każ tež wſchelaki handwerſki grat na pſcheſadżowanie pſche- dawacz, jako něotre lipowy klozy, 5 dubowych rjenje pſchiprawjenych rubnych klozow, por- nowych žnjenſkich rjebliſnow, něotre dothe nowe tſeſchne rjebte, 5 mandlow walczkow, jena nowa kara, 2 kaſcheżikatej karje, jena trużna kawka, 2 fiżnej kawzy, wſchelake rućjne a ſchtomowe piły, wſchelake hėble atd.

W Trjebjeńzach, 14. oktobra 1877.

August Buſcha, czeſſla.

Drjewowa aukzia

na drobjańskim rewieru.

Śchtwórſk, 25. oktobra t. l., dopođnja w 10 hodżinach budże ſo w drjewniſcżu pſchi wſchynſkim haće

99 metrow kſojnowych ſchczėpow, 50 ſtotnijow ſuchich kſojnowych walczkow ſjawnje ſa hotowe pjenjeſy na pſcheſadżo- wanie pſchedawacz.

W Minakale, 17. oktobra 1877.

Srabinska Einſtedelſka inſpekzia.

Aromatiſtu wicżny watu: 50 np. a 80 np., ſenſchlomjedowy ekstrakt: bleſchu 50 np., bėtn bróſtſhrop: bl. 75 np., ſchmrėtojehlinoowy aether: bl. 30 np., ſulzbergſke fluſbowe kſreptki: bl. 56 np., ſchwablome mydło, ſmolomydło, glycerino- mydło atd.

poruczja

hrodowſka haptſka
w Budyſchinje.

Śorjenſki woliż a citronowy woliż i

pieczenju, **zymt a naliki, zyle a toczene, ſaffran,** toczeny, i barbjenju tyłanzow, **ſodu,** kryſtaliſirowanu, i pſofanju, **ſłony kamjeń** (glauberſku ſol) zſly a toczeny atd.

poruczja **hrodowſka haptſka.**

Saffran,

po pſchihotowanju wot knjeſa **Schuſtera** we **Wjeleczinie** wunamaſanym a wote mnje kupjenym, **czisze mlėty,** każ wſchė druge ſorjenje ſtajnje czerſtwoje toczene poruczja

Hermann Kunack.

Amerikański mėd

punt po 64 np. poruczja

Hermann Kunack.

Śoſaze,

każ tež wſchė druge njeſhotowane **koże** kupuje po najwſchychich placziſinach, tež koże derje a tunjo wuharuje

Gustav Naucka
na garbatſkej haſy 426.

Rożowany ſtwjelzowy abo njetrjeny len,

każ tež wutrjeny len kupuje po kóży dżel- bje mehaniſta dżekopſchadownja w **Sajniſach.**

Bodpisaſany kupuje ſuche **plóncżkowe drje- wo** (to je drjewo wot dżiwich jabłuczimow). Śdónt dyrbi i najmjeńſcha 12 żolow w pſche- reſku mėcz, w pſoſtach pał ¼ żolow tołſty bycz. — Wo dobroczym wobkėdżbowanje proſy **F. Gläser,** mſynk-najeńt w Klufſchu.

Pschemënjenje khlamow.

Wot 1. oktobra njesju moje khlamy a wobhydjenje wjazy na ferbstej haſy 22, ale ſu

63. na bohatej haſy 63.

Ja proſchu częſzczonych Sserbow, ſo bychu dowërjenje, mi hačz dotal ſpożcżene a wote mnje ſ najpodwolniſchim dżakom pschijate, teſz do mojeho noweho pschewytka pschenjescż chzpli.

Najwjetschu ſprawnoſcż a jara tunje płacziſny, ſjenoczene ſ bohatym wubjerkom, budu ja teſz dale ſdżerżecż pytacż.

Œ pocżeszczowanjom

Louis Gadt.

Œ tutym dowolam ſebi k nawjedżenju dacż, ſo ſu wſchĕ nowoſcże w

drastnych tkaninach, jakach, jaquetach a mantlach

ſa ſymu pschisħte a porucżam je pschi jara tunich płacziſnach dobrocżiwemu wobkedżbowanju.

Jan Jurij Pahn

na torhoſcżcu pŕdla ħlowneje ſtraſe.

Jaſo woſebje płacziſny ħŕdne porucżam:

lu ſtre a druhe draſtne tkaniny, loħcż po 25 np. a drŕſſcho,

$\frac{1}{4}$ ſchĕroki lama dobreje dobroſcże k jakam a ſuknjam, loħcż po 1 m. 25 np.,

$\frac{1}{4}$ ſchĕroki plüſch wſchelafich barbow po 2 m. 25 np.

Jan Jurij Pahn

na torhoſcżcu pŕdla ħlowneje ſtraſe.

Psches tunje nutſkupowanie ſ lipſkeje maſy

mŕžu ja wſchitke tworzy wo 50 procentow, to je, wo polożju tuniſcho pschedacż, hačz ſu po prawym ħŕdne a wotewrijam teħo dla wulke

wupſchedawanje.

Zwjernowe gardiny, woħno wot 10 loħcżi ſa 3 m. 50 np.;

jenobarbna ſchtrħna woħna, worſħta ſa 80 np., po zħłym puncze ħiſcħe tuniſcho; dwĕbarbna, worſħta po 85 np.;

ħhrawath ſ meħaniku, 50 np. a drŕſſcho; ſchlipſħ k wjaſanju po 25 np.; židżany bant po jara ponizennyħ płacziſnach, kaſz teſz zwjerny, franzh, ſħnŕrh po ſpodżiwnje tunich płacziſnach.

Œ pocżeszczowanjom

Moritz Höniger

29 na ferbstej haſy 29.

Theodor Grohmann

na jerjowej haſy cżo. 263

ſwoje

wurĕſne khlamy ſukna a bukskina

k dobrocżiwemu wobkedżbowanju najlĕpje porucżam.

Germania - tinta.

ħnydom cżorna ſ pjera bĕſſa, dawam tale tinta jara mŕznu, trajazu kopiju. — W bleſħach po 70, 40 a 25 np. pschedawam ju

Seinr. Jul. Lindm.

Difowa conceſionirowana daloko wuwolana ſpodżiwnje ħojaza Ŀalka,

ħotraſ je ſo najbŕle kŕdny ras jako dobra wopokafala, porucżam ſo w Ŀerdlach po 30 np. a po 12 np.

wot ħrodowſkeje ħapthki.

4 % njewupowjedne lužiske fastawne listy

po 3000, 1000 a 500 marlow

ku wot nětk a hač na dalšce pola podpisańcho banka a jeje filiale, na schulstej hašy w Draz-
džanach, na pschedań.

W Budyšinje, 13. oktobra 1877.

Krajnostawski bank.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

sa njebolnje sažadjenje křumšćtnych subow a plombirowanjonow
po najnowšćim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operazije: Na snutsknej lawstej hašy cž. 120, po 1 sthodže.

➔ A rycjam wšćednje dopođnja a popođnju wot 8 hač do 5 hodzin. — A hudy m darmo. ➔

Za šym moju šedlarnju na dženšnišćim dnju rjemjenjerjej a šedlarjej
knjesej

J. T. Albertej

pschepodał a nadžijam šo, šo šo jemu to šamo dowěrjenje doštanje, kotrež je
šo mi sa cžaj 40 lět doštało. Sa to šo wutrobnje džaťujo a mojim do-
talnym wotebjerarjam a snatym Bože bohate žohnowanje pschėjo, prošću tež,
šo hychu mi a mojej šwójbje šwoju lubošć trochu wothowali.

W Budyšinje, 1. oktobra 1877.

Friedr. Wilhelm Mišlaci, šedlarski mišćtr.

Na horejske pscheczelnive poruczenje knjesa šedlarskeho mišćtra Mišlaca
džiwajo, dowolam šebi najpodwolnišćo k nawjedženju dacz, šo šym moju
džělarnju na hornčerskej hašy cžo. 461 pod firmu

J. T. Albert

wotewrił. Š próšću, šo by šo dowěrjenje, mojemu prjedomniķej špožčene,
tež na mi je pschenješćo, šjenocžam ja to šlubjenje, šo budu dobre a wšćo-
možno tunje rjemjenjeršće a šedlarske džěło džělacz a mojim cžesćeznym
wopytwarjam štajnje k špokojnosći pošluzjeć.

W Budyšinje, 19. oktobra 1877.

Š pocžesćezowanjom

J. T. Albert, rjemjenjer a šedlac.

Wotewrjenje khlamow.

Cžesćeznym Šserbam Budyšina a wokolnosće dowolam šebi k tutym
k nawjedženju dacz, šo šym na dženšnišćim dnju

drogowe, chemikalijowe a barbotworowe khlamy
pod firmu

Oswald Jungnickel & Comp.

na tudomnych žitnych wikach cžo. 603 na rózku kamjenteje hašy
wotewrił.

Lute moje pschedewšacze k dobrocziwemu wobšedžbowanju porucžajo pod-
pišuju šo

š pocžesćezowanjom
Oswald Jungnickel, approb. hapykač.

W Budyšinje, 20. oktobra 1877.

Buřičanske ratařske towarštwu
póndžetu, 22. oktobra, pop. w 5 hodžinach.

Dženški porjad: Pschednosć knjesa
Dr. Wežki k Pomorež wo wobšedžbowanju
wjedra. Pschedžynda.

Ratařske towarštwu w Małym
Wjelkowje.

wutoru, 23. oktobra, wječor w 6 hodžinach
Prjódšćej.

Wosjewjenje.

Pjeljenje mlodeho piva w Roprach
šmeje šo 20., 22. a 23. oktobra.

E. Schmidt.

Š l ů š

wšćitkich barbow a wšćelackich dobrošćow,
štary kóhč M 2.20 a dróžšćo porucžajo

Julius Hartmann Sohn

37 na rózku mjašoweho torhošćca.

Na wjele žadanja

je knižka „Abendröthe“ wot Jana Leutschera
tež w šerbšćej ryczi pod napišćom:

Wječorne sera.

Wužitne knižki sa kóždy dom

wušćta. Wona je powještćena a porjedžena a placži
jenož 15 np. a je k došćaczu we wudawaćni „Serb.
Nowin“, pola k. knižkupca Rösgera a pola kniži-
wjařarja Gelby.

Lana

k jakam a šuknjam ma we wulžysćnym wu-
bjerku a jenož w dobrých dobrošćach naj-
tunišćo na pschedań

Julius Hartmann Sohn

37 na rózku mjašow. torhošćca.

Mojim cžesćeznym wotebjerarjam k na-
wjedženju, šo moje khlamy křumšćtnych
kwětkow wjazy nješću w domje rešnišćeho
mišćtra Domšćta, hđžež jena druha žónška
róže pschedawa, ale šo nětko k napschecžajo
w domje k. pschekupca Wannaka na
šhuleršćej hašy

namataja, hđžež ja nětko bydlu a dale róže,
kwětki, wonješćta a pletwa džělam.

Wudowa Šauerka.

Cžesćeznym Šserbam Budyšina a wokol-
nosće k nawjedženju, šo moja drašćypsch-
dawarnja pola wojeršćeje žyrkwoje wjazy
njeje, ale je psched bohатыmi wrotami.

J. Šholta, krawšćki mišćtr.

Mój šklad mězow a pelzownych tWo-
row je šašo w prjedawšćim pschebytku na
bohatej hašy 67.

H. Lange.

Wucžomnik.

Rmany mlody cžłowjek, kotryž cžze cžaj-
nikaršćwo (šegarnišćwo) nawuknyč, móže
pola podpisańcho pod špodobnymi wum-
njenjemi nětko abo k jutram měšćo došćacz.

J. G. Schneider, cžajnikar,
pschi lawšćkim tórmje.

Šedym krawšćki móže pola podpisańcho
hnydom džěło došćacz.

Liehnac w Šarycju.

Šprawy a šylny mlody cžłowjek doštanje
trajaze džěło w drogowych khlamach na
žitnych wikach cžo. 603 w Budyšinje.

Štvořtlětna předplata
we wudawarňi 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Koždě čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarňi, Serb.
Nowin'na rózku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 43.

Sobotu, 27. oktobra

1877.

✎ Nawjedženju. ✎

Či žami čzesćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“,
kotřiz čzedža sa nje na měřazaj **november** a **december 1877** do
předka płacizć, njedž nětko 54 š we wudawarňi „Serbskich
Nowinow“ wotedažja.

Redakcija.

Wšehľad wójnstich podawtkow

wot 18. hač do 23. oktobra.

Łon křocz wo tajkich waznych bitwach powjedacž njemóžemy,
kaž je šo to tydženja stalo, tola čzemy naspomnicž, šchtož šmy
wo wójnstich podawtkach šhonili.

My běchmy tydženja k nawjedženju dali, šo bu turtowski, na
asiatskim wojownišćezju wojowazy general Muktar-pascha 15. oktobra
wot Ruřow žalobnje šbity a jeho wójsto wot njepšćezelow pař
sajate pař rošehnate a k čželanju nufowane. Šewak běchmy tež
na to špomnili, šo je šo Muktar-pascha najšterje do twjerdžisny
Karša abo Erzeruma podał.

Šo někotrych jendželškich telegrammach je drje Muktar-pascha
do Karša pšchischoř, ale tutu twjerdžisnu šašo wopušćezil a to naj-
šterje teho dla, dořelž šo tam njeby pšćeziwu Ruřam dořho džer-
žecž móřł. Wón je šo po tych šamych telegrammach k wójstom,
kotrež hišćezje ma, na puć podał, šo by dolinu w horach Šoganky-dag
wobřadžil a tař Ruřam puć do Karša šapoložil. Hač je do
špomnjeneje doliny hižom pšchischoř, njeje hišćezje snate, a je-li šo
to stalo, dha móřlo to ša njeho hujenje dořć wupanćez, dořelž
je jeho wójsto wjele mješćezje, dňžli ruřke. Š Konstantinopla drje
piřchu, šo šu jemu wšćelate regimenty wořakow k pomozu pšćłani,
ale přjedy hač tam te pšćinđu, móže wjele čžaša šańć.

Šmail-pascha, kiž hač dotal w Afiji na ruřkich mjesach
šteješćezje, je po dořtatej powješćezji wo Muktarowym šbicju tamnu
štronu wopušćezil, šo by Muktarej k pomozu čžahnył. Ale ruřki
general Terguřasow je bórřny na njeho pšćicžahnył a jeho wot
pućez k Muktarej wotčžišćezal, šo nětko Šmail špěšćenje k twjer-
džisnje Erzerumej zořa. Terguřasow je jeho k wopředka šbiř,
tójřćto jeho ludži šajal a tež pjeć kanonow dořyl. Š drugeje
štrony ruřki general Lazarew k Erzerumej maršćiruje a běšćezje
17. oktobra hižom do Ragışmana pšćicžahnył a je po tajkim řeku
Araxes hižom dořahnył.

Ruřojo mějachu 15. oktobra w bitwje pšćeziwu Muktar-paschi
7 offizierow a 223 muři morowych a 49 offizierow a 1062 wořakow
ranjenych. To njeby wulke šćłodowanje byřlo, hdyž wopomnimy,
šo je Muktar-pascha tola w tutej bitwje jenož na 20,000 jatych
šhubil. Š Konstantinopla piřbaja, šo je wón jenož 16,000 šćłodo-
wař, dořelž te diwiřije, kiž šu Ruřam do ruři panyle, tař wjele

ludži njemějachu, kaž to hewak je. Muktar měješćezje w špomnjenej
bitwje po turtowskich powješćezach 35,000 muři, tař šo je jeho wójsto,
je-li šo bješ tym wjazny ludži šhubil njeje, něhđže 19,000 muři šylně.
To pař dořć njeje, šo by Ruřam napsćeziwu stacž móřł.

Šchtož twjerdžisnu Karš nastupa, dha jendželške nowiny po-
wjedaja, šo tam jara mařlo wójsta šteji, šo pař je k najmješćezje
10,000 muři trjeba, šo bychu ju pšćeziwu Ruřam dlěšćezje čžap
šafitali. A dořelž je ju Muktar-pascha, kaž hižom horkach
špomnichmy, wopušćezil, dha drje je lořto móřno, šo ju Ruřojo
bórřny dořudža. Woni šu tule twjerdžisnu hižom řoko wořoko
woblehnyli a k Alexandropola šu tež hižom čžezke kanony wot-
pšćłane, kotrež budža šo piřćez dořywanju Karša trjebacž.

Do Tiflisa (ruřkeho města) šu 22. oktobra přenje wotdželenje
Turtow, wóndano na asiatskim wojownišćezju jatych, pšćiwjedli a
šo to tamniřćezim wobydlerjam tař lubješćezje, šo k kanonow 100 křocz
wutřelichu.

Šchtož Plewnu nastupa, dha šo tam ničoz wazne stalo njeje.
Ruřojo a Rumunojo drje se wšćezje mozu do tamniřćezich turtowskich
wobtwjerdženjow řšćezje, ale hač dotal k tajkim řšćelenjom hišćezje
ničoz hódnego wušćłkowali nješćezje. Woni tež šo jim po hrjebjach,
kotrež ryja, dale a bóle bliža, ale to jim tež hišćezje žaneho tajkeho
wužitka pšćinješćezje, šo by rycze hódně byřlo.

Š zyřa šo řda, šo šo Ruřam a Rumunam pšćezje Plewnu
na žane wawšćuzje nješćłachćezje. Woni šu drje tam 11. oktobra re-
řutu Grivizu dořyli a wobřadžili, piřćez tym pař tójřćto ludži
šhubili a wot tam k jenej drugej redućezje hrjebje wjedli a šo tař
k njej pšćibližili. Turkojo jich piřćez tym mařlo řadžewachu, tař šo
šo řdasćezje, šo je ta ředuta wopušćezjena abo tola k pólverom pod-
minirowana a to k temu, šo bychu ju Turkojo rořřćezili, hdy bychu
njepšćezjeljo do njeje pšćisćezli. Ale ani jene ani druge šo tař
njeměješćezje, kaž je šo pořajalo, jako Rumunojo 19. oktobra, wječřor,
tule ředutu řćłormowachu. Pšćeztož jako šo do njeje drjējachu,
běšćezje wona pólna Turtow, kotřiz jich šašo won wubichu. Piřćez
tym šu Rumunojo dweju offizierow a něhđže 200 muřow mor-
wych šhubili a mějachu 20 offizierow a 707 muři ranjenych.

Ša dotalnym přenim rynchom wobtwjerdženjow šu Turkojo
w nowšćezim čžapšćezje jedym drugej rynch tajkich wobtwjerdženjow
natwarili, tař šo budže po tajkim jara čžezlo Plewnu se řćłormo-
wanjom dořyćez. Duž by drje wot Ruřow mudriřćezje byřlo, hdy
bychu ju radřćez se wšćezch štronow tař twjerdže wobdali, šo
Dřman-pascha ša řebje a řwojich ludži njeby wjazny k wona
zyřobu dořtawacž móřł. Š tajkemu wobdaczju pař Ruřojo lořto
dořć hišćezje dořć wójsta nimaja, pšćeztož Dřman-pascha pšćezjo
hišćezje bješ řadžewka do Konstantinopla telegrařiruje. Duž drje
móža jemu tež hišćezje zyřobu bješ wulřćez řadžewkow pšćiwozćez.

Kaž so sda, ma rumunski wjerč Korla najwyschšche kommando psched Plewnu.

S ruskeje hłowoneje kwartiry w Hornim Studnje pišaja: Wotdželenja nascheho (ruskeho) wójsta, pschecziwo wójstu Sulejman-pasche stejazeho, su 18. oktobra na zykej linii refognoszirowanja (wupšedowanja) czinile. Turtojo jim nihdže blisko njepšchindžechu, hačž pola Zowan-Giziftika, hdžež Turtojo s tamneje strony reki Roma hylnje na Rušow tšelachu a jim 1 wyschka a 14 muži ranich a 2 mužow morichu.

Na puczju, s Plewna do Sofije wjedžazeho, něhdže 4000 Turkow s pjeczimi kanonami a 300 Czertekow na to wotdželenje kawallerije nadpad sczinichu, kotrež oberst (pokownik) Loris blisko wšy Radomiriz kommandiruje. Woni dyrbjachu pač zofačž a so do Magale nad reku Isfer sczejechu.

S Konstantinopla pišaja, so Ruškojo Sulinu nad delnjei Donawu ležazu pschezo hiščezje hylnje bombardiruja. Woni su tam 48 domow wobščkodziłi a sčtyri zyle roštšeleli. — S Kalafata Rumunajo twjerdžišnu Widdin s nowa bombardiruja a su tam 19. oktobra jenu wulku turkowsku kasernu šapalili, kiž je so tež spalila. W Kalafacze su pač Turtojo se swojimi kanonami 18 tšěžow tšetro wobščkodziłi.

Generallieutenant M. D. Skobelew.

Mješ ruskimi generalami je Skobelew, kotrehož mjeno suw w nětuškej wójnje czasto hlyščeli. Jeho šlawy bėchu wschē nowiny pokne; a so ju wón saščuži, na to potajuje hižom to, so je wón lėdma 34 lėt stary, hižom s generallieutenantom. Tež „Serbske Nowiny“ su wospjet wo nim rycžate, duž njech je nam dowolene, tudy nadrobnišcho wo nim spomnicž.

Michal Dmitrijewič Skobelew šapocža swoju wojerstu šlužbu tač rječ s wojakom. Wobšomnacze lėt stary šastupi jako podwyschč do jeneho polka (regimenta) gardy. Posdžišcho pschestupi do Grodnjenškeho husarskeho polka, kotryž 1862—1863 we Warschawje (hłownym mječze polšteho kralestwa) stejese. W čašku polškeho sběžta wopokasa mlody Skobelew smužitoscž a wójnstu kmanoscž, kaž ju rėdko nadeńdžesch. Jeho towarščojo a offizierojo wjedžachu šebi tele šamotnosczje wubjerneho wojaka wažicž. Se škónčenjom wójny šastupi Skobelew do wójnskeje škole (do akademije generalneho šchtaba). Dokelž po swojim wustupjenju s njeje pruhowanje s wulkej škwalbu wobsta, bu hnydom jako offizier generalneho šchtaba do turkestanškeho kraja, potom na Kawkas pošlany. Wójna s Kotanzami powoła jeho sašo do Turkestana a tudy mješese wón škladnosczž, so wušnamjenicž. A to so w tač wyškolej mječje sta, so wón sa to škoty tešak s napišumom „sa smužitoscž“, a rjad šwj. Turja 3. a 4. klasy dosta. Wysche teho bu wón pokownik (oberst), posdžišcho generalmajor. Šo škónčenju wójny wobthowa 30lėtny Skobelew wyškole wojerste kommando w tamnym kraju. Šdyž pač ruski tšěžor wójnstu šchorhoj w Moskwoje pošbėhny a šwój lud pod nju powoła; hdyž ša ta myšl, kotruž ruski lud hižom loni wupraji, sa škowo so do škutka pschewobrocži; hdyž so ruske regimenty k pošdnju hibacž počžachu, so bychu krawemu pošněšazej šurowe knježštvo nad šchžjom, šnamjenjom šbóžnosczjenja wschėch ludow, wutorhnyli: tehdy škwatasche tež mlody general Skobelew s dalokeho kraja, so by tež swoje mozy a swoju krej woprowal sa wėru a wotczinu; so by swojemu tšěžorej pošlužil se swojimi wójnskimi naschonjenjami a swojej wójnskej wėdomoscžu; so by se swojimi ruskimi bratrami pschėtrač wschē nušy, cžerpjenja a štrachi šuroweje wójny.

General Skobelew je šwój šlub dopjelnik, dopjelnik kaž to lėpje njebh mošk. Wopišacž, hdže a kač je so wušnamjenik, je mi njemóžno. S jnym škwom móžu prajicž: Skobelew wopokasa so jako woprawdžity rječ (held). W telegramme wot 4. septembra wjeliki knjaš Miklawšch praji, so bu 3. septembra po 12hodžinskej bitwoje, męsto Lowcža wšate, njedžiwajo na to, so je jara derje wobarnowane po pschirodže a tež jara wobtwjerdžene, a njedžiwajo na to, so so Turtojo wuštojnje wobarachu. „S rječom dnja je general Skobelew.“

Jeho wojazy a offizierojo Skobelewa wyškole cžescžuja a w nim nęschto wysche hačž cžlowjeka widža. Woni męnja, so je Skobelew pschecziwo kulkam sažohnowan. Pschetož stajnje Skobelew w prėnich rjadach wojuje; bješstraschnje wón tam steji, hdžež so kulki šypotaja, ale žana jeho njerani. 12. septembra, w bitwoje psched Plewnu, hdžež Skobelew se šwojim šchtabom w najšatraschnišchim wohnju stejese, su wschitzy offizierojo, wschitzy wojazy, kotšiz tam stejachu, padnyli, — Skobelew šam wosta nješranjeny, zyky cžorny wot pošveroweho kura.

Dopišowat jendželškich nowin „Daily News“, kiž bęsche tam šam pošla, bitwu 12. septembra psched Plewnu wopišowajo mješ druhim šlėdowaze wo generalu Skobelewje praji:

Bitwa hworjesche wokoło redutow (našypow) a na tamnej stronie lowczinskeje drohi. Skobelew wscho derje pschihotowa. Wokoło šchtyrjoch postaji wón 20 kanonow na horach psched Plewnu. To bęsche widžecž, Skobelew chzyšche wschē mozy napinacž, so by redutu, psched nim ležazu, wšal. Reduta, na kotruž Skobelew napadowasche, bęsche dwojna reduta w šchwišnje lowczinskeje drohi blisko Plewny. Wón rošwi šwoje wójsta po horje. Šdyž Turtojo s reduty woheń na nich wotewrichu, Skobelew na tuton woheń wuštojnje a sašakle wotmošwi a šwojich ludži pod pschitryczje šestaja. Wón tač nahle s kanonow tšelēcž da, so buchu nęotre wobščkodziene. Ši hodžiny došk wón kanonam rycžecž dasche, a hdyž turkowski woheń nęschto wošłabi, mješese wón to sa prawy wokošmit, so by so na njepschecžela walił. Wón mješese šchtyri polki (regimenty) a šchtyri bataillonny tšěžow.

S nowa jeho kanony mordarški woheń wotewrichu, a pod jeho pschitryczjom poška wón dwaj pošakaj do wuškeho puczjika pschi pošuschy niškeje hórki, na kotrež bęsche reduta natwarjena. Wón jim hiščezje dwaj bataillonaj tšěžow pschida. Na to šebi najlėpsche męsto k wobšedžbowanju bitwy wubra a da woheń škónčicž a pschikafa k pschimanju. Pschimazemu wotrjadaj šakasa wón tšelēcž, a tšelbu na ramjenju, s hubžbu (musiku) a s šchorhojemi so smahowazymni tón do prėdka šahasche a šhubi so w turjawje a w kurje. Wóršy pač Skobelew wuhlada, so tale linija tšabka. Tu šamu minutu wón zyky pošk na pomoz poška. Tuton nowy wotrjad drje so dale do prėdka wali, ale s turkowskeje reduty so tajki deščecž kulkow na nich šypasche, so linija s nowa tšablasche. Skobelew stejese nješranjomny šriedž tehole deščezja kulkow. Wschitzy, kotšiz bėchu wokoło njeho byli, bėchu šabiczi abo ranjeni. Sašo wón widži, so jeho linija tšabka a pošczele na pošpjeru šwój šchtwórty a pošleni pošk. Tuta nowa žolma prėnje sašo šobu do prėdka štorže, tač so hižom so wobšrodženjam bližachu, ale mordarški šliwł kulkow so na nich lijesche. Ludžo padachu se štami a hiščezje bęsche njewęšte, hačž so jim škut radži. Linija bóle a bóle tšochowasche. Ani minuta so šhubicž njepšmedžišche, dyrbjesche-li so reduta dobyčž. Skobelew mješese jenož hiščezje dwaj bataillonaj tšěžow. Psched nich so wón štupi a cžerjesche na konju do prėdka. Wón dozpe šwoje tšochowaze wotrjady a

jeho smužitoscź wśchđch woźiwu. S radostnym wołanjom wali ƒo wojsko do přědka. Zyla reduta běšce jenoź płomjo a kur. Tešat Skobelewa běšce roslenijeny. Potom padže jeho tón. Přědki kro- czešce wón dale a ƒa nim walešce ƒo mřóczel jeho wojakow ƒ wołanjom pšes přenje a druhe wobhrodjenje, pšes wobkloženja a dobu redutu. Bajonety wuczišćichu redutu wot Turkow. Radostne hlošy wošjewjachu, ƒo je reduta wšata a ƒo je stónćnije jene ƒ wob- twjerdženjom Płewny w rukach Rušow. — Tak daloko dopišowat „Daily News.“

Je hišćeje nušne, něšcto pšchistajicź temule wopišanju, kotrež ƒwědźeji wo njepšchetrechjomnej smužitosczi generala Skobelewa?

Njed ƒo ruskim generalam storo radzi, wjećicź tamnu drohu krej, kotraž je ƒo dotal njetrjebawšchi pšchelała pšchod Płewnu dźat tajkim wobštejnoscžam, kotrež tudy rofestajecź město njeje! Hišćeje něšcto Skobelemow — a wšcho derje pónidze! J. B. Š.

Swětné podawki.

Němske křěžorstwo. Brynz Jurij je wónđano w Schlesynskej na hoitwoje pobyl, na kotruž bē jeho tam braunschweigski wójwoda pšcheprošyl. Tutón tam mjenujzj město Woleschnizu a tóšćto wšow wobšedži.

Sapóšlanzy sakšeho šejma ƒu ƒo sańđzemu šrjedu, 24. oktobra, ƒ nowa w Dřazďžanach šhromadźili. Sa pšchědšydu druheje komory bu ƒašo mēšćezanosta Haberborn se Žitawy wušwoleny a ƒa jeho naměstnikow Streit a Pfeiffer. Sa pšchědšydu přenjeje komory je kral ƒašo rycěžkublerja ƒ Zehmen nad Stauchizami pomjenowat a šejm pjatt pšchipošdnju wotewřil. A temu bēchu ƒo ƒapóšlanzy w kralowškim hrodze šhromadźili.

W sakškim šejmje smēja stónćnije tež jeneho sozjaldemokrata jako ƒapóšlanza, pšchetož w Stollbergu je rycžnik Freitag, kiž ƒo k sozjaldemokratškej stronje dźerži, ƒa ƒapóšlanza druheje komory ƒ 897 hlošami wušwoleny.

Sakšce Albertinki a Barromajerki, kiž ƒu do Rumunšjeje a tež do Konstantinopla póšlane, ƒo bychu tam ranjenych a šhornych wojakow w lazarethach hladale, ƒu wot tam pišale, ƒo ƒu ƒ tym, tak tam ƒ nimi wobkřadžeja, derje špokojom.

W Radebergu je ƒo 8. oktobra tamnišća nowa mēšćezanšta šchula pošwjećila. Wona křošćtuje něhdže 200,000 hřiwnow.

W Kamjenzu je tyšćeski Wendt pšchi rycžu jeneho wonzucha w šwojej bróžni w semi dwaj hornyčćaj se šlěbornymi pjenjesami ƒe šchěšnateho a šydownateho lētšotka namatał.

W Grošhemersdorfje je 16. oktobra jedyn tón wjećžor po cźmē tamnišćeho křěžerja G. H. Seiferta tak šylnje do delnjeho žiwota kopnył, ƒo je tón 19. oktobra wumřecź dyrbjal.

S Barlina pišaja, ƒo je ƒo křěžorej, kotruž nětko ƒašo tam pšchěbywa, w Frankfurće nad Mainom jara derje špodovalo.

Wotewřenje prusšeho šejma w Barlinje je ƒo sańđzemu nje- dźelu po křěžorowym porucženju wot ministra Kamphausena štafo. Křěžor je ministra Gulenburga, kiž je wjećšej Bismarkej to ƒa što wšat, ƒo je tón tak mjenowany, wot njeho wudželanj, mēšć- cžanški porjad ƒaczišnył a teho dla křěžora pšchěšće, ƒo by jeho ƒe šlužby pušććil, jenož 6 mēšazy wot šlužby wšwobodžil. Gulenburg je drje hižom do Schwajzaršjeje ƒapucžowat a wot tam do Štalije pojdže. Jako jeho šastupnik je minister ratačštwu, knjes Friedenthal, postajeny. — Sa pšchědšydu prusšceje druheje komory je ƒašo Wennigsen wušwoleny.

Štary polny maršchal Wrangel bēšce wónđano czežko štho- rjet, nětko je ƒo pať ƒašo ƒ nim polěpšćilo.

Awštria. Křěžorstki křonprynz budže pjećza do Šendželskeje ƒapucžowacź a tam ƒ křěžortu někotre mēšazy pšchěbywacź.

Awštriski minister finansow w tychle dnjach we winškim rajchš- racze wukładowašće, tak wjele pjenjes budže knježerstwu ƒa krajowe naležnosće w lēče 1878 trjeba. Pšchi tym wón praji, ƒo pjenjesy, ƒ dawkami namdate, došahacź njebudžeja, ale ƒo budže 40 millionow šchěšnatow pobrachowacź. Sapóšlanzam ƒo tajka powjescź mašo lubješće.

Sa želešnizu, kotruž Rušoj w Rumuniji twaricž dawaja, ƒu woni wulku dźelbu šchěnow w Awštriji kupili. Jako pať chyzchu ƒ nimi pšes wuheršce mjesy do Rumunije jecź, je madžaršta po- lizija ƒ kraja njepušćeji a dyrbjachu ležo wostacź. Šakle po šchtyrjoch dnjach je pšes mjesy pušćežichu, jako bē k temu ƒ Wina křuta pšchitajnja na madžaršce ministerštwu pšchishća.

Franzowska. Franzowski krajny šejm ƒo bóršy ƒapocžnje a budže ƒo tam mēšćeje wjele horliwych rycžow šchěšćecź, dokelž ƒo ministerštwu wina dawu, ƒo je republikanšce wolby jara podkřožo- wašo abo tola jara czežke cžinišo.

Rušowska. Dla bitwy, 15. oktobra na asiatskim wojownišćežu dobyteje, ƒu ƒo wošebje w Petersburgu a Moskwoje dźakne Bože šlužby wotdźeržate. W pošlejšćim mēšćeje jara na te tš regimenty špominachu, kotrež hižom wjele lēt w Moskwoje steja a ƒu hakle pšchěd šchěšćimi njedželemi do Afije wotmaršchrowali a tam bóršy po jich pšchidženju na tajkej šlawnej bitwoje dźel brali. Na mos- kowškim křemlu, hdžež je tóšćto žyrkwjom a křěžorstkich hřodow, bē ƒo na dnju dźakneho šwjedženja wjele luda šhromadžilo a Ak- šatow, pšchědšyda tamnišćeho šłowjanšćeho towarštwu, w šlawnej rycži bjes druhim rjetny, ƒo budže hakle potom radošć ruššeho luda došpólna, hdž budža Turkojo žyle ƒ Europy wuhnaczi.

Ze Serbow.

** S Budyšćina, 21. oktobra. Wćžera mējachu tudy wuczerjo našćeho wotřeša pšchěd k. Dr. Wildom šwoju hłownu šhromadžišnu, pšchi kotrež mēješće bjes druhim tež k. wucžer Mucžink se Semiz pšchědnošć w wucženju němšćeje rycže w šchulach a tež w šerbšćich šchulach. Wty ƒo nadžijachny, ƒo budže wón nam wjazy wot tym rycžecź, tak ma ƒo němćžina w šerbšćich šchulach wucžicź. Tola wón jenož w tutym nastupanju prajesće: „We wšchitkich šchulach maja ƒo wuczerjo ƒa to staracź, ƒo bychu dźeczi derje němšzy rycžecź a pišacź nawukke, tež te, kotrež ƒu šnadž hacž do šchěšćeho lēta doma jenož šerbšzy rycžale a šerbšzy rycžecź šchěšćate. Šo maja wuczerjo w tajkich šchulach, hdžež ƒu šerbšce a němšce dźeczi, wjele czežšće škutkowanje, hacž czi, kiž jenož w němšćich dźelajaja, je snata wēž a ƒo dyrbja tajzy wuczerjo šami najpředny derje šerbšku rycž šnacž a došpólnje nawuknycž, to ƒo šamo rošyni. Šchťož praji — tak šym to wjazy křocž šchěšćat — ƒo w tajkich šchulach, hdžež je něhdže počozja němšćich dźeczi, žaneho šerbšćeho wucžerja njetřebajaja, tón rycži tak šlepny wo barbje. Šenož tajki wucžer, kotruž je šerbšku rycž tež gra- mattikalnje hacž nanajšćepje nawuknył a šesnał, budže tež šwoje šerbšce dźeczi w najkřotšćim cžasu a najšćepje w němšćim dale pšchinjescź móž.“ — Šda ƒo nam, ƒo ma k. Mucžink w tym žyle prawje.

H.

S Subrnicžki. Tudy je ƒo 18. oktobra rano 1/25 hodžin brunizowa kólnja, kublerjej Pjetšczy šlužchaza, wotpalila. Rak je woheń našat, njeje snate.

§ Budestez. Hřizom dawno řebi tudy myřlady, kať pětne a wužitne by to bylo, hdy bychmy tudy pōstřku agenturu ř wuda-
wanjom a hromadženjom listow, nowinow atd. měli. A hač ř ru-
nje řo řa Kummald, 1 1/4 hodžiny wot nař řdaleny, wřchědnje dwōjžy
jěřdny pōst řa listy a pakety wot řhěžorřke řařy dđerželče a přes
Budestez jěřdželče, njemōžachmy tola nařche listy hinať hač ř listy-
noscherjom budyřkeho pōsta dostawacz. My běchmy w Budyřchinje
a Lipsku petirowali, ale to nicžo njepomřařche, hač řunje listy a
nowiny wořebje w řmřřkim poklěčze haťke přchěd wjecžorom do-
řtachmy, pakety pak ř zřla niz, hdyž běchu přes 1 kilo czežke.
Lěpje řo ř petiziju radži, kotruž bě nařch řnjeř řarať Mrōřa ř
runy pučř na generalneho pōřtmřřchtra Steřana w Barlinje pōřřať,
přchetož jemu a druhim, řiž běchu petiziju podpřřali, je ř. Steřan
řnyřdom wotmolwiť, řo budže w Budestezach ř 1. januara 1878
pōřřka agentura a ř temu tež telegrafřřta řtazija řřadowana.

§ Maleřchez. W tudomnyř řnjeřim lěřu 18. oktobra
řiwnořčel Duczman ř Brěřowa, kotruž bě tam po drjewo jěť,
ř wořa pany a přchi tym tať njeřbožomnje pod řoľa přchiřdže, řo
dřrbjěřche bōřřy na to wumřječz.

Nowřche wōjnyřke powjěřče.

§ Třřřřa přřaja, řo je bjeř tymi řatymi kotruřž řu tam ř
ařiatřkeho wojownřřchčza přchřwjedli, tež řōřřcho řendželčanow.

§ Cetinje (řřowneho cžornohōřřkeho měřta) přřaja: wjěřch
Řřřita je 22. oktobra wobřhlenjenje turřowřke řtwjerdžřřny řpuž
w Albaniji řapočřať.

§ Se řřřřowa přřaja: Řřřři armeekorps w Dobrudži do přěřa
dže, teho řunja tež lěwe řřřřřřdo wōjřka přchi řěžy řom řteřazeho.

§ Reuf-pařcha je ře řchřřři 22. oktobra do Řonřtatinowla tele-
grařřrowať: Řuřřōjo wczera a dženřa ř wulřimi řanonami na nař
řřělachy a my řim wotmolwřachmy. My mamy 44 ranjenyř a
7 morwyř.

§ Sulejman-pařcha řřřchčze w Řuřchčřřu přchěbřwa a jehō
wōjřřto wobřtwjerdženja w Řrařřařnje, Řabařřy a Řazelewje wobřřa-
džene dđerži.

§ Cetinja, 23. oktobra. Turřowřta řtwjerdžřřna Řodgoriza
budže tež wobřhleňjena.

§ Turřowřte wojerřke minřřřřřřwto je Meřhemed Ali-pařchi, řiž
přjedy přchi řonawje kommandirowařche, ř wjedženju dať, řo naj-
wřřřřche rořřařowanje nad tym wōjřřkom dořtanye, kotrež budže w
Řořřniři a Řerzegowinje přchěčřřwto Čžornohōřřřam wojowacz.

§ Řonřtatinowla, 24. oktobra: Řuřřōjo na Řarř řřřřřne řř-
leja. Řřmail-pařcha je 23. oktobra ře řřwōjřřm do Řeřři-
řana dorasřł a chžřřche nařajtra hač do řahara marřřřrowacz,
řo by řo ř Muřtarowym wōjřřřkom, řola řřwina řteřazřm, řjednocřřł.
Řuřřřa-pařcha w Řarřu kommandiruje.

§ Ğornjehō řřudnja, 23. oktobra. Řřnyř řeuchtenbergřři
(řřřřkeho řhěžōra wuj) by přchi řefognořčřřrowanju wot jeneje řulři
do řřowny řřchěny a morwy wořta.

P ř i l o p k.

* W řchěřachowje řo wořřřřřřwō dla, kotrež řo bjeř džečřřimi
epidemiřřy wofařahu, hač řa dařřche řchulřřta wuczřa njedđerži.

* W řřale w blřřřřchčři řelmaněř řola Řřřřřřř přchiřřdže
řařřdženy řchřwōřřł itařřři džeřlacžer řorenzetti přchi rořřřřřřanju
řamjenjom ř njeřbožu. Řelřna řerđž jemu řřowu tať rořřařy, řo
řo mořy ř njeju řuřřolachy. řorenzetti wumřje na druhi džeř
w nožy.

* Na dwōřniřchčřu w řřřawje buchř řařřdženu řřjedu rano
jenemu džeřlacžerřej na řelřřřřř přchi hromaduřřwanju wořow
woboj nořy přchěřdženej.

* § Ğōřřřřřa přřaja: Řelřřny cžah, kotruž wot řřřřa jěřđo
popořřđnju w 5 hodžinach 10 minurach řola nař řařřanje, mēřelče
řařřdženu řřjedu njedalořo nařřcheho dwōřniřchčřza džiwne njeřbožo.
Wot jeneje cžřřřōdy řřwōw, kotraž řo w blřřřřchčři řelřřřřř pāřelče,
přchřřbēžā jena řřwā, najřřeňřchā a najwřeťřchā wot wřchřřřch, na
řoliju; wōna bu řnyřdom wot mařřřřny řřabňjena a rořřřčžena.

* řřudniřřwto w řchōneču w Řoigřřandže je wōndano jehō
řorčřmarja tam ř 300 marřow řchřařy wotřřudžřřto, dořelž bē řřwōjřm
hōřčřam 87 řřdow cžorneho řřwa ř řřwōniřā řa bajerřke ř Řřřř-
berga přchěřawāť.

* W řamřandže řola Řōniřřberga řu přchěd nēřkōřřřm cžāřom
14 hōberřřch pohřřebow namařali, w kotruřž běchu řořčřřđřa, řarle,
brōnzowe řřčřāřy, řōncžři řhlebřřw a džiwne řřřřřř. řene řořčřřđřto
mēřelče 32 poknyř řřanýř řřdow, kotrež řřlěbōřny řřeňeř dđeržachy.

* Wřřřche appellazionřke řřudniřřwto w řenje je přchěd řřōřřřm
cžāřom řēřřřřkeho miřřchtra řonřtaga w Ğerje ř 100 marřami po-
řřōřřāť, dořelž bēřche wōn do 6 řentnarjom řořřařy řēřřřřřu wuřu
mēřchāť — a řo by přawje řřaný napōhřad mēřā — ř anilřnom
wobarbit.

Cyrkwinske powjěřće.

W ěrowani:

Řřřřřřřa řřřřej: Ğřřř Ğuřřř Ğdōř řamřch, řřřřřřřāť, ř řarju
Řamaliju řařōđžř.

Řřřřřřřa řřřřej: Řořřřř Ğntonewič, řřwōž w řřāřřřřāch, ř
řanu řarju řřdwiřez na řřdowje.

K ř ě n i:

Řřřřřřřa řřřřej: řarřa řřřřř, řana Ğuřřřa řřřřa, mu-
řřerja, dž. — řelma řana, řandřřa řēřři, cžēřle, dž.

Řřřřřřřa řřřřej: Ğřēřřřna řarřa, řjedřřchā řřřřřā řōřřřera,
řřwōžā a wobřđřerja pod řřdōm, dž. — Řořer Ğřwřn, řořle Řořřwēra
Řřřřřřāna, eigarrřđželarja a wobřđřerja na řřdowje, ř. — řřřřř Ğřwō,
njemāđž. ř. na řřdowje.

Řřřřřřřa řřřřej: řřā, řōřelā řelbela, řchłenžřřerarja w ře-
mižach, dž.

Z em r j e ě l:

Ğjeň 13. oktobra: řurř řenčž, džeřlacžer ř řāřřowa, 59 l. — řan
Ğuřřř řřřřř, řhěřer na řřdowje, 62 l. 7 m. 21 d. — 14., řarja řōřřna,
rořřžena řēřřāřchēž, njebo řana Řořřwēra řucžmana, řřwōžā a wobřđřerja
w řāřřm řřelřowje, wudowa, 66 l. 5 m. 11 d. — 15., řēř řřerāb, wobřđřer
w řōřnej řřřje, 73 l. 9 m.

Schpihele,

pořřřřřāne a poliřrowane řeřřř, we wulřim
wubjerku, po řōniřjenyř řřāčřřřnach najpōd-
wolniřřcho poručā

Rudolph Wilhelm

na řerbřřej řařy cžō. 20.

f. mlěty zotór,
raffinad,
melis,
róřřřřř

řāž wřchřřře družiny řorjenjom najřřřřřchō
poručā

Max Zieger na řerbřřej řařy.

Saffran,

po přchřřřřřrowanju wot řņeřā řchřřřera we
Řřelčřřřinje wunamařanym a wote mņje
řupjenym, cžřřře mlěty, řāž wřchē družje
řorjenje řřāřnje cžerřřřwje řōčžene poručā

Hermann Kunack.

Wóndźelu, 29. oktobra, ma ło dźělba najadstajennych tworow, wjetschich a mjeńschich wotstatkow (restow), rubischeżow, wobwěschkow atd. atd. po twjerdných ale wobjernje tunich placzišnych wupshedawacź.

Jan Jurij Zahn.

Wupshedawanje dla pschedacźa khlamow

wulkeje dźělby žyłe nowych a dobrych tworow tunišo, hacź ło kupjene, a to: herbste kutnje, jaki, schórzuchi a rubischeža s wotmy a žiby.

Carl Fiedler
w Kamjenju na torhoscežu.

Wosjewjenje.

S tutym ja s dobrocziwemu nawjedzenju dawam, ło ło pola mje cześka bruniza (Braunfohle) a wsche družiny kamjenteho wuhla po wschomóžno tunich placzišnych we wulkim wobjertu na pschedań.

Jan Fritscha
na Hoschiz hašy podla restaurazije.

Najnowsche jaquety a paletoty

porucźa po tunich placzišnych

Reinhold Hartmann jun.

23 na herbstej hašy 23.

Drogueriowe khlamy

Otto Engert,

na funtštomnej lawškej hašy 122,

porucźeja najtunišo prima nowy dorščowy lebertšrau, nowy malenowy juschku, najlěpschi jězny wolij, citronowy wolij, nalikowy wolij, khorwejdowy wolij, pfesser-münzowy wolij, Hoffmannowe krepki, baldrianowe krepki, kamferspiritus, arnikaspiritus, mydlošpiritus, lěpjaty bjen-tušsk, kolmasomydlo, šwašlomydlo, karbonkislík, balsam sulfur (balsam sufer), žonopowu papjeru, kaž tež wšchitke do haptykarštwja šlusážaje tworj.

Drjewowa aufzia.

Wutoru, 30. oktobra t. l., dopokdnja wot 9 hodźinow, budže ło w hosceženju w Suszy s drjewnišceža „nowy kěchow“ pschi nowoměščezanškej dróhy:

80 stohow kuchiš kłójnowych pjenkow, s drjewnišceža „wowečerstke kečki“ pola Brěhntki:

70 stohow kuchiš kłójnowych pjenkow, s drjewnišceža w mjedžojškim knježim lěšu pschi trijechowštim pucžu:

14 stohow tajkich pjenkow czo. 71 hacź 85

pod wuměnjenjom nasadźenja a pod dalšimi prjedy wosjewjomnymi wuměnjenjami na pschekadžowanje pschedawacź.

Kupowarjo ło proscheni, šebi tute pjenki prjedy wobhladacź a ło teho dla na hajnitow w hajniškim domje w Mjedžojšu a w lěšowym domje w Suszy wobroczić abo ło runy pucž do drjewnišcežow podacź.

Grabinške Šhall-Riancourske hajniške sarjadnistwo w Suszy.

Hugo Opelt.

Swjerščne. nóžne dželanšte chemišetj, khornarje, manscheth, schlipš, krawath, cachenez, špódnje jaki a kłolowy porucźa najtunišo	} kochle,

Drjewowa aufzia.

Šchtwórtk, 1. novembra t. l., budža ło na wješelanškim revieru
165 Nm. kuchiš kłójnowych šchězpow,
125 " " " pjenkow,

25 stotnjow kuchiš kłójnowych walčekow
šjawnje ša hotowe pjenšty na pschekadžo-
wanje pschedawacź.

Šapocžatk w 10 hodźinach dopokdnja nje-
daloto minakafsko-rudžanšteje dróhi.

W Minakale, 26. oktobra 1877.

Grabinška Ginstedelška inspekzia.

Žoldže

kupuje Moriz Sachmann we Wulkich Šdžarach pola Wójerez.

Podušcowu kóžu, wachu kóžu, palpodušcowu kóžu, falkožu, kipsu, czelazu kóžu,	} czornu a brunu,
lejšty, gummijowe czahy, fries, molton, drell, stupnjowe plüšche, corde,	

stupnjowe blaty s plüšcha a corde
porucźeja
kožowe khlamy **Julius Eiffler**
35 pschi mjachowych hětkach 35
w domje němskeje hale.

Dobre pošlesceža, jedyn pěšny kanapej,
kaž tež nowa a nošchena drašta a tajke wo-
buczo atd. ło tunjo na pschedań
w draštupshedawaršni E. Berger
na garbarštej hašy czo. 632.

Popjel

žyłe kuchi, s wjetscha wot drjewa, móže ło
pola podpřišaneho darmo dostacź.

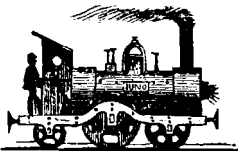
Rudolph Wilhelm
na herbstej hašy czo. 20.

Placiszna zítow a produktow
w Budyschinje 20. oktobra 1877.

Zítowny bówos: 3957 mýchow.	Na wífach		Na burszy	
	wot	hacž	wot	hacž
	mf.	np.	mf.	np.
Wščenža 50 kilogr.	11	1	12	2
Rožka " "	8	4	8	35
Jeczimjeń " "	9	6	9	42
Womš " "	6	60	7	6
Gróh " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Naps " "	—	—	—	—
Zahly " "	12	36	—	—
Hejbuschna " "	16	42	—	—
Werny " "	1	67	1	95
Wutra 1 " "	2	20	2	40
Szyno 50 " "	3	20	3	80
Szłoma 1200 pt.	18	—	24	—

Rórz pščenzy po 170 puntach: 18 marfow 71 np. (6 tl. 7 nšl. 1 np.) hacž 20 mf. 43 np. (6 tl. 24 nšl. 3 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 12 mf. 86 np. (4 tl. 8 nšl. 6 np.) hacž 13 m. 36 np. (4 tl. 13 nšl. 6 np.) — Rórz jeczimjenja po 140 puntach: 12 mf. 68 np. (4 tl. 6 nšl. 8 np.) hacž 13 mf. 18 np. (4 tl. 11 nšl. 8 np.) — Rórz womša po 100 puntach: 2 tl. 6 nšl. — np. hacž 2 tl. 10 nšl. — np. — Rórz jahłow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nšl. 4 np.) — Hejbusčne truppy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nšl. 2 np.) — Werny: 1 m. 67 np. (16 nšl. 7 np.) hacž 1 m. 95 np. (19 nšl. 5 np.) — Wutra: 2 m. 20 np. (22 nšl.) hacž 2 m. 50 np. (25 nšl.) — Szyno po 100 puntach: 3 m. 20 np. (1 tl. 2 nšl.) hacž 3 m. 80 np. (1 tl. 8 nšl.) — Szłoma (1200 pt.): 18 m. — np. (6 tl. — nšl.) hacž 24 m. — np. (8 tl. — nšl.)

Gzahi po železnizy.

Se Šhorjelža do Dražďžan.

Se Šhorjelža	140	30	450	755	1055	245	440	745	1035
Lubija	29	37	538	842	1148	336	524	831	1120
Budyschina	238	47	618	924	1227	414	64	911	1152
Wistopiz	—	430	654	955	1258	445	635	942	—
Arnsdorfa	—	451	722	1022	126	512	70	106	—
Madeberga	—	50	733	1033	136	323	711	1017	—
Do Dražďžan	347	529	84	114	26	551	743	1045	—

Š Dražďžan do Šhorjelža.

Š Dražďžan	630	920	1210	256	56	767	1115	1230
Madeberga	78	955	1247	330	537	834	1152	—
Arnsdorfa	722	107	1	341	551	846	124	—
Wistopiz	747	1030	128	43	617	911	1227	—
Budyschina	823	118	26	436	656	948	14	150
Lubija	99	1148	248	515	738	1033	141	219
Do Šhorjelža	950	1228	323	556	819	1114	216	250

Š Budyschina do Wjeleczina.

Wotješd f Budyschina	615	1225	225	440	960
Wšchijesb do Wjeleczina	650	15	255	524	1025

Š Wjeleczina do Budyschina.

Wotješd f Wjeleczina	844	110	310	727	1049
Wšchijesb do Budyschina	910	137	345	82	1116

Na wjele žadanja

je knižka „Abendröthe“ wot Jana Teutshera tež w herbstej ryczi pod napisomom:

Wjeczorne sera.

Wužitne knižki sa kóždy dom

wušča. Wona je powjetšena a porjedžena a placži jenož 15 np. a je f dostaczu we wudawańni „Serb. Nowin“, pola f knižitupža Rösgera a pola knižitwajarja Gelby.

Majš, majšowyy schróť, dobru pščenčznu mufu, hejbuschnu mufu, lany wolij, lane tykanzy, lanu mufu, kóždy tydžeń f nowa bite raffinirowane šwęczenje, czornu mufu, pizogries a wotruby

pšchedawa nadžanški mufowyy šklad
w „Münchner Hof“ w Budyschinje.

Wój hižom dawno jako wubjerny a čizeže šłodžazy
čzišty palenz,

kaž tež wšchitke družiny **dobrych palenzow** ja f tutym knjesam ratarjam a šafopšchedawarjam poruczejo naspominam a po najtunišchich placžinach pšchedawam.

Ernst Glien,

destillazia
na žitnych wífach.

Wínske jaqueth a paletoty wšchitkich wulkoščow a tkaninow, jaqueth doške a dobre gardiny 2 tl. a dróžšcho; paletoty 3 1/4 tl. a dróžšcho, šamšny fabrikat, porucža

H. Kayser na žitnej hašy 52.

Dželbu dobrych **klejdownych restow** porucža, šo by je wurumował

H. Kayser na žitnej hašy 52.

Drasta šo po měrje derje a tunjo po najnowšchich schyntach ša krótki cžaf pola mje w domje šesčije.

H. Kayser na žitnej hašy 52.

Wulki wubjert **rubiščtow, lama,** najnowšche **drastowe tkaniny,** **plüšche** atd. porucža jako jara tunje a dobre

H. Kayser na žitnej hašy 52.

!Nowe! 64 ložowe Cretonne !Nowe!

njepuščjate, w pšchetrašnych njepšchetrečenyh muštrach f pocžehnjemam pošklesčow porucža **šary lohež po 35 np.**

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjašoweho torhoščjca 37.

Najwjetschi wubjert

židžanych, polžidžanych a wolmjanych rubiščow

kaž tež **hłowjaznych a šchawlownych** rubiščow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjašoweho torhoščjca 37.

Lama

f jařam a futnjam ma we wulžyšchnym wubjertu a jenož w dobrych dobroščach najtunišcho na pšchedań

Julius Hartmann Sohn

37 na rózku mjašow. torhoščjca.

P l ü š č

wšchitkich barbow a wšchelaticz dobroščow, šary lohež **N. 2.50** a dróžšcho porucža

Julius Hartmann Sohn

37 na rózku mjašoweho torhoščjca.

Wšchšpomnjenje. W cž. 42 še placžina wopaf wotežičžana.

Čzornu židu

wšchitkich dobroščow f drastam (klejdam) po šnatych jara tunich placžinach, kaž tež

5/4 ščeroški židžano-šomot

lohež po **N. 5.50**

porucža, pošklesčji jako ženje wjaž šo wróć cžazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn**

37 na rózku mjašow. torhoščjca.

Rouleaux a rouleaux-tkaniny

5/4, 6/4, 7/4 a 8/4 ščeroke ma we wulkim wubjertu

Julius Hartmann Sohn

37 na rózku mjašoweho torhoščjca.

Amerikanski mēd

punt po 64 np. porucža

Germann Sunač.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

sa njebolosne saszadjenje kumschtnych subow a plombirowanjom po najnowszym systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operacije: **Na suntsknej lawstkej haſy cz. 120, po 1 szhodze.**

A ryczam wschednje dopoldnja a popoldnju wot 8 hacz do 5 hodzin. — A hudy m darmo.

S tutym dowolam ſebi t nawjedzeniu dacz, so ſu wsche nowosceje w

drastnych tkaninach, jakach, jaquetach a mantlach

sa slymu pschischle a poruczam je pschi jara tunich placzishnacych dobrocziwemu wobkedzbowanju.

Jan Jurij Pahn
na torhoschezu podla hlowneje straze.

Jako woshebeje placzishny hodne poruczam:

Lu stre a druhe drastne tkaniny, kocz po 25 np. a drozsho,
1/4 scheroki lama dobreje dobroscze t jakam a buknam, kocz po
1 m. 25 np.,
1/4 scheroki plusch wshelafich barbow po 2 m. 25 np.

Jan Jurij Pahn
na torhoschezu podla hlowneje straze.

Wulki dobyt看 wedomnosce!

Skoncunje je so radzito, dotal njeruhojomnu khoroscz

epilepsiju — padawu — widlisheza

psches hojenje, wshostronizy dopokasane a po naturje slozene, radikalnje sa zhe ziwjenje sahnacz. Wschitzu tajzy thori njech so s najwjetshim dowercenjom pod pschisponmenjom staroby a tracza khorosce piſnje wobrocza na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

Siebigowy kumys-extrakt

je po najnowsich sledstwach lekarstich autoritetow jeniczki, westy diat. radikalny hredk pschi schijokuchoczinje, pluzokhoroszczach (tuberkulozy, suchoczinje, brostokhoroszczach) zoldkowym, czrjewowym, a bronchialnym katarshu (kaszel s kracami), suchoczinje rjapa, asthmije, sledawje, wshesh klaboszczach (woshebeje po czezhkich khoroszczach). Ristki po 5 flakonach a fl. po 1 m. 50 np. excl. pakowki s wulozowanjom moza so dostacz w: Hartungs Kumys-Anstalt, Berlin W., verlaeng. Genthiner Str. 7. Gute flakony hu jenoj prawdziwe, hdyz maja naschu firmu. Wshed wopacznyimi praparataami so warnuje. Lekarsta knizka wo kumysowym lekowanju je kozdy ras pschipozozena.

Sdzej wsche hredki njeponhadu, njech so skonczuje s kumysom spyta, sa hojenje budze sda.

Skotny polver s czerstwyh selow. Korneuburgski skotny polver. Polver psche kolku. Polver psche pripotawu proſatow. Lockwitzski balsam. Zischankowy salsowy polver
poruczja

brodowska haptyka w Budyshinje.

Koſaze,

kaz tez wsche druhe njeſhotowjene koze kupuje po najnowsich placzishnacych, tez koze derje a tunjo wuharuje
Gustav Raucka
na garbaiskej haſy 426.

Koſzowany stwielzowy abo njetrijeny len,

kaz tez wutrijeny len kupuje po kozdej dzel- bje mechaniska dzelopschadownja w Hajnizach.

Materialtworowe khlamy

na zhitnej haſy w Budyshinje

Karl Noack

poruczja:

petroleum, punt 18 s, pschi wjazy tunischo, hweczenje, punt 44 s, pschi wjazy tunischo, ferje, najlepsche, tunu: 53—55 M, ferje, topu: 5 M, zhitny ord. a slodki palenz, jara tuni, pekny melis, we kehelach, pt. 48 s, pekne mlety melis, punt 48 s, pschi wjazy tunischo, rajh, punt po 16, 18, 20, 24, 30—40 s, slodki lompowy syrop, punt 20 s, cigary, so derje palaze, 100 schtuk M 1.70, khofer, rjana derjeslodzaga twora, pt. M 1.20, 1.30 a 1.40, safran, najlepschi, snata wjeleczansta dobroscz, tunjo, rosynki, korintshy, mandle, korzeniſki wostij jara tunjo.

Sslushne njedostatti,

hluhoscz wescze a dospoinje sahoji, jeli njeje pschinarozhena,

F. Kattepoel w „Ahaus, Westfalen.“

Mojim czesczenym wotebjerarjam t nawjedzeniu, so moje khlamy kumschtnych kwetkow wjazy njeſhu w domje resnisteho mischtra Domschka, hdzej jena druha zonisla roze pschedawa, ale so netko s napschecza w domje t pschetupza **Wannaka** na schulerstkej haſy

namakaja, hdzej ja netko bydlu a dale roze, kwetki, wonjeschka a pletwa dzelam.

Wudowa Sauerka.

Czesczenym Szerbam Budyshina a wokolnosce t nawjedzeniu, so moja drastypichedawarnja pola wojerſtkeje zyrtwije wjazy njeje, ale je psched bohatymi wrotami.

J. Scholta, krawski mischtr.

4 % njew upowjedne lužiske fastawne listy

po 3000, 1000 a 500 markow

ſu wot nětk a hač na dalše pola podpisaneho banka a jeje filiale, na ſchulſkej haſy w Draždžanach, na pſchedań.

W Budyſchinje, 13. oktobra 1877.

Krajnoſtawſki bank.

We Wukranczižach

ma ſo, da-li Bóh, na lětušim reformazionſkim ſwjedženju, ſrjedu, 31. oktobra, pſchi dopoſdnichich kemſchach, kotrej ſo w 9 hodžinach ſapocznu,

ředke poſwjeczenje dweju noweju ſwonow

pſches k. zyrkwineho radžicjela Dr. Zeffera ſ Waldenburga abo pſches k. ſuperintend. Nagela ſ Rothenburga a. D. w pſchitomnoſczi hiſchje nětotrych zuſych duchownych ſtač a budžetaj tutaj ſwonaj potom tež bórny na zyrkwiny tórm, w tutym lécze norwonatwarjeny, horjeſežehnjenaj a budže ſo k popoſdnichjej Božej ſlužbje w 2 hodžinomaj poľnoſyncznye ſ tſjóni ſwonami k Božej czeſczi a k natwarjenju woſhady ſwonicz.

Wſcheczelojo zyrkwoje a kraľeſtwa Božeho ſo na tónle ſwjedžen ſ tutym najpſcheczelnicho pſcheproſchuja.

We Wukranczižach, 24. oktobra 1877.

M. Urban, duchowny.

Sedym krawſki móže pola podpisaneho hnydom džěko doſtač.

Lieſnať w Sarnczu.

Poſhlenje pſchitwołanje k dobrej nozy

ſa

Michalom Pawlikom

ſ Meſchiz.

Dha ſpi nětk derje w křlódnym rowje, ſdžež nam wſchém hiſchje drohi ſy, A Jeſuſ ruzy džerž czi k hłowje, Kiž tež bē junu khowany. Wón twoju winu njeſeſche A wuſupi ſej droho cze.

Ty jemu bēſche poſwjeczeny

We ſwjatej hižom kſcheczenizy,

Nětk do rukow jom' poruczeny

ſlaj ſ wěcznej' hnady ſbóžny ſy,

Duž jeho ſ křwalbu poſbēhaſch

A ſo tam wěcznje derje maſch.

Twój ſmjertny pad, ach, wón nam ſrani

Tu wutrobu hač najbóle,

We ſylſach podnurjene pľawi

To wóczko a cze wopľacze.

Ta twoja ſmjercz njenadzita

ſe hľuboko naſ ſrudžika.

Ty ſy džě ſchoľ pucz wſcheho czeľa,

Bo kotrymž ſo wjaž njewróciſch,

Tu kiwaſche cze ſmjercz ſej bēla,

So dyrbiſch ſ njeju wotſal hič:

„Ja du, wſchěch Bohu poruczi,

Wje Jeſuſ ſ hnady horje wmi.“

Bóh ſbóžne ſaſywohľadanje

ſlam ſpožcizč chyzł w tej wěcznoſczi,

ſdžež žana ſmjercz a žarowanje

Tu wutrobu wjaž njeſtrani,

ſdžež my we nowej luboſczi

ſſmy pſches wěczny ſwiaſt wobwiczji.

Handrij Běřka.

Wotewrjenje křlamow.

Czeſčenym ſerbam Budyſchina a wokoľnoſcze dowoľam ſebi ſ tutym k nawjedženju dacž, ſo ſym tudy

drogowe, chemikalijowe a barbotworowe křlamy

pod firmu

Oswald Jungnickel & Comp.

na tudomnych žitnych wikach czo. 603, na rózku kamjeńteje haſy, wotewřik.

Tute moje pſchedewſacze k dobrocziwemu wobkędžowanju poruczejo pod- piſuju ſo ſ počeſczowanjom

Oswald Jungnickel, approb. ģaptykať.

W Budyſchinje, 20. oktobra 1877.

Knjeni Anna Richterowa,

žonjaza friſeurta,

w Budyſchinje na jerjowej haſy 275,

porucza ſo k džělanju wloſhowych pľetwow,

puffow a kudzerjow atd. S dobom ſwój

ſklad wloſhowych pľetwow (wopuſchow) naj-

lěpje poruczam a móžu ſa ſprawne džěko a

tunje pľacziſny rukowacz.

Ja ſym tež kóždy czaſ hotowa, njewjeſty

na wſach najrjenſcho a po nowſchej módže

friſtirowacz.

Dinklerjowe naturſke hojenje

chroniſkich a druhich křoroſczow.

Ja podpřany budu ſobotu, 3. novembra,

w Budyſchinje, w hotelu k bēlemu konju,

rano wot 9 hač popoľdnju do 5 hodžin

k rycžam. Ja hoju woczibolenje, hľowu-

holenje, piſi a wuſtry, czerpjenje w žoldku

(wróczenje), kožokřoroſcze (liſhawy), nje-

móz, rģematizmy, tajne křoroſcze, ſaſy,

ſchizy-, bróſt- a křhibjetbolenje, ſymne

noſi, wicz a drjenje, ſ žyła wiſchē křo-

roſcze, kotrej pſches nječziſtoſcze w czele na-

ſtamu, pſches wotſtronjenje tutych wuſtow a

woſebje pſches wuczřiczenje křwje.

Fr. Ph. Dinkler, naturſki lěkať

w Draždžanach, Jacobsſgaſſe 5, I.

Rowe a jara dobre brunopřiwowe drož- dže ſu doſtač w Budyſchinje na mjaſowym torhoſchcžu czo. 351.

ſóľp se wřow

doſtanu wobydlenje na garbarſkej haſy cž. 424.

Wuczomniř.

Řmany mlody cžlowjeť, kotryž chze cžaf-

nikařtſwo (ſegarniſtſwo) nawuſnyčž, móže

pola podpřaneho pod ſpodoſbnymi wume-

njenjemi nětko abo k jutram měſto doſtač.

J. G. Schneider, cžafnikat,

pſchi lawſkim tórmje.

Œzylny hólz ſprawných ſtarſchich, kotryž

chze ředlařtſwo a woſytwarjenje nawuſnyčž,

móže do wuczžby ſtupicz pola

Joſefa Cimbureka

na hornčerſkej haſy cž. 571.

Œróžne džowki, jedyn róľny pohonečž, to-

tryž ma tež knježe ſory wobſtařacz, jedyn

ſtarſchi muž ſa wolažeho, móža hnydom

ſľužbu doſtač. Dobre wopiſma nječž ſo

juſtje, njeđželu, 28. oktobra, abo tež poſdžřicho

poľaſaja

w ſľužbu dopokaſowazym büreauwje

na ſwonknej lawſkej haſy 755 po 1 ſthodže.

Maćica Serbska.

Časopis č. 55 je runje wuſoľ a wopřija: 1) Delnjoľužiske pěſnje. Zhromadžiľ E. Muka; 2) Wotrodženc. Wot J. E. Wjelana; 3) Zemrjeći ſpisowarjo hornjoľuž. evang. Serbow wot 1800—1877. Zetajaľ K. A. Jenč; 4) Nekrolog XXI. Wot K. A. Jenč. (Přispomnjenje: W ſoneće, tam wotčiſćanym, je w l. rynecu ſlowo „zwony“ wuwotařene. Spomnjeny rynec ma takle řekač: „Œto jasne zwony zynki řelne zwonja“ atd.); 5) Wozjewjenje. — Čeſownym kk. ſobuſtawam ſo ſpomnjeny Časopis křotko do hód z protyku připóſeće; toľa móža woni ſebi jón tež přjeďy ſami abo přez poſľa kóždy čas pola podpřaneho wotewač. Za nje ſobuſtawy je Časopis za 75 np. we wudawařni Serbsk. Nowin abo pola k. překupca Mjerwy doſtač.

K. A. Fiedler, knihownik M. S., z byďlom na bohatej haſy č. 88.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonko-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 44.

Sobotu, 3. novembra

1877.

Dobrowolne pschěšadźowanje.

Bo namjeće herbow njebo kublerja **Jakuba Marsški** pomjenowaneho **Kruže** w **Trupinje** maja so ležomnosće, k jeho sawostajenštwu šluschaze, jako:

a) **kublo** wopalneho katastra čjo. 11 a folium 8 gruntskich knihi sa **Trupin**,

b) **polo** čjo. 509 ležomnostnych knihi folium 88 gruntskich knihi sa **Komorow pola Rakez**
a to 13 hektarow 53,7 arow = 24 akrow 138 □prutow s 192,13 dawškimi jenosćemi, kotrež ležomnosće su njedźiwajo na dawki a wobčežnosće wješnogruchšy na 15,907 markow tajirowane,

15. novembra 1877, dopořdnja w 11 hodźinach,

na kuble šamym w **Trupinje** s dobom s jenym konjom, dženjeczimi krowami, s zykym inventarom a šaradami dobrowolnje na pschěšadźowanje pschědawacž.

Pod pokasanjom na wuwěštki, na šubniškim měsće tudy a w trupinjanstkej kórcziny wupowěšnjene, wopišanje a pschědawanske wuměnjene wopšchijaze, so na kupjenje smyšleni pschěšowaja, so na špomnjenym dnju na pomjenowanym kuble w **Trupinje** šhromadźicž, so k šadzenju pschěšowjedźicž a šwoju placzenjatmanosć dopořadacž a dalsche wotčaknucž.

Nasajtra po pschěšadźowanju budže so licžba mobilijom, jako drařta, pošlesćeja, šchaty, móble a teho runja dopořdnja wot 9 hodźin wot wješnych grychtow w **Trupinje** w sawostajenej ležomnosći sa hotowe pjenjeshy tež na pschěšadźowanje pschědawacž.

W **Budyščinje**, 17. oktobra 1877.

Kralowški šubniški hamt tam.

Michler.

Sempel.

K nawjedženju.

Či šami čješćeni wotebjerarjo „**Serbskich Nowinow**“, kotřiz čzedža sa nje na měšazaj **november a december 1877** do předka placicž, njech nětko 54 š we wudawarni „**Serbskich Nowinow**“ wotědadža.

Redakcija.

Pschěšadźowanje wojuškich podawstow

wot 24. hać do 30. oktobra.

My tydzenja pišachmy, so so **Kuřam a Rumunam** pschěš **Plewnu** na žane waschne nješlachće. Tole nasche wuprajenje dyrbinu dženš nafad wsacž, pschětož tež wokoło **Plewny** počinaja **Kuřojo** šbožomnje wojowacž.

Wjenujž woni běchu hižom pschěš někotrym čařom **Plewnu** nimale tolo wokoło woblehnyli, jenož na dołhowjeczornym boku wosta hišće křuch wotewřeny. To pak běsche runje jedyn s najwážnišćich křuchow, dolež tam jenicžka dobra dróha (šchuškej) s **Plewny** pschěš rěku **Wid** a měštasćka a měša **Gorni Dubnjak** (**Dabniš**), **Telišč**, **Drhanje**, **Sofiju**, **Filipopol** a **Udrianopol** do **Konstantinopla** wjedže. Bo tutej dróšy **Ozman-pascha**, kiž w **Plewne** kommandiruje, se wscheho turkowskeho kraja stajnje zyřobu, wojušku potrebu a ludži w polnej měrje dostawasche, a njebě teho dla próžy hódne, hdyž **Kuřojo** s tych druhich tšjoch bokow na njeho nadpady činjachu. Duž je general **Gurko** na so wsat, tež tón šchwóřty boš s turkowske ruki wudřecž a jemu je so to tež radžiko. Wjenujž 24. oktobra je wón na **Turkow** na dróšy a wokoło dróhi, s **Plewny** do **Drhanje**, **Sofije** atd. wjedžazej, s kšětro wulkim wojuškom pschěšahnył a jich po 10hodžinskej horzej bitwoje

taš šbit, so či, kiž sahe dolež čžetnyč njemóžachu, do jeho ruki padžechu. Wón w tutej bitwoje něhdže 3000 muži turkowskeje infanterije jatych ws a k temu jedyn zyk regiment kawallerije jeneho paschu (generala) a wokoło 100 offizierow. Wyšče teho wón 4 kanony, 1 khorhoj a wjele tšělbow a wojuškeje potreby, kaž tež tšjochto zyřoby dobu. Witwa měšesche so bjes **Teliščom** a **Gornim Dubnjakom** a su **Kuřojo** w nej tež tšjochto ludži šhubili, dolež dyrbjachu **Turkow** s jich wobtwjerdženjom wubicž, a je snata wěž, so tón, kiž žane wobtwjerdženje ščórmuje, pschězo wjazy ludži šhubi, hać tón, kiž s wobtwjerdženja na ščórmowazyh tšěla. **Kuřojo** su něhdže 2500 ranjennyh a mornyh wojakow šhubili a hewak 84 offizierow, bjes kotrymž je 7 mornyh. **Turkowski** general, kiž bu šajaty, mjenuje so **Telgi-pascha**.

W tutej bitwoje je **Gurko** tež turkowsku ređutu (wobtwjerdženje) w **Gornim Dubnjaku** dobył, kaž tež wobtwjerdženy móšt, po kotrymž šchuškej něhdže pol mile wot **Plewny** pschěš rěku **Wid** dže. Wobej dobyći stej wážnej, ale wón so s nimaj špokojit njeje, dolež je poiom na **Telišč** čzahnył a tež tutón k poddacžu nusował. S **Petersburga** pišaja w tajkim nastupanju: S ruskeje hłowneje kwartiry 29. oktobra telegrafiruja: Wčera je garda pod nawjedowanjom generala **Gurka** **Telišč** a jeho wobtwjerdženja woblehnyła a s 72 kanonami bombardirowała. Bo dněhodžinskim bombardirowanju je so **Ismail-Schaki-pascha**, tam kommandirowazy, nam poddak, s dobom se šwojimi wojakami, wobštejazymi se 106 offizierow a 11 bataillonow infanterije. Tež buchu tšj kanony dobyte.

Bo tajkim je nětko **Plewna** wot **Kuřow** tolo wokoło wobšantujena. Kraj, tam wot **Ozman-pasche** wobšadženy, je hišće dwě kwadratnej mili wulki, taš so je wokolnia šmuha, kotruž dyrbja **Kuřojo** wobšadženu dđeržecž, ščěć mił dołha, to

je, kaž pucź i Budyshina do Draždżan. So je tajke rosczechnjene woblezjenje dośc wobczężne, je drje wěste, ale hdyž ſu Němcy Meş a Paris k poddacju nufowali, móže ſo to Ruſam drje tež i Plewnu radzić, je-li ſo smēja jenož dośc ludźi. A na tych, kaž ſo ſda, jim pobrachowacź njebudže, dolelž ſo wſchędnje i Ruſowſkej wojazy do Bothariſteje ſcżetu.

Sulejman-paſcha budže drje ſe ſtrony Ruſchcżuka Osmanej-paſchi pomhacź chycź, ale Sulejmanowa próza budže podarmo, dolelž ruſki naſlędnik i wulkim wójskom na to kaſa, ſo by jeho poraſyl, hdyž ſo do přėdta hibacź pócżnje. — A ſe ſtrony Sofije budže ſo Scheffet-paſcha napinacź, ſo by Gurka i Telischa wu-cziſchcżak, ale to ſo drje tež njeradzi, dolelž temu mozy dośc nima. Wſchaf po powjeſcżach i Konſtantinopla ſultanej hiżom tak na ludźoch pobrachuje, ſo je pſchitaſak, wſchitkich mordarjow a druhich pſcheſtupnikow i jaſtwow puſchcżicź a jich k wójsku póſtłacź. Turkowſte wójsko ſo drje na tajke waſchnje pjecża wo 30,000 ludźi pſchiſpori, ale kajzy kraſni wojazy to budža, móže ſebi kóždy myſlicź.

Ś aſiſteho wojowniſchcża ſo wjele waźneho pomjedacź nje-hodzi. Turkojo cżėtaja k twjerdžiſnje Erzerum a Ruſojo ſa nimi cżerja. Muhtar-paſcha je Kapriſtöj njedaloſo Erzeruma wobſhadžik a na to cżaka, ſo by ſo tam Iſmail-paſcha i nim ſjednoczik, tak ſo byſhtaj potom wobaj w hromadže Ruſam pucź do Erzeruma ſa-položicź móhloj. Mjenujzy w Kapriſtöju wulki móſt pſcheſ reku Arakſes wjedže. Tuta reka je pať tam tak hluboka, ſo ſo hinať pſchetrocżicź njechodzi, hacź po naſpomnjenym moſcže. Duž dyrbitaj ruſkaj generalej Terguſatow a Heiman, kotrajž po prawym brjohu ſpomnjeneje reki ſa Iſmailom cżeritaj, prjedy kapriſtöjſki móſt dobycź, hacź móžetaj dale na Erzerum cżahnycź. Najſterje budžetaj pať Muhtar a Iſmail woſtajſchi moſta do Erzeruma cżetacź, dolelž ſo tež po lėwym brjohu Arakſesa wulke ruſke wójsko bliži, kotrež móhlo Muhtara a Iſmaila wot Erzeruma wotreſnycź, je-li ſo tam ſahe doſcź njeſczechnjetaj. — (Tudy chzemy pſchiſpomnicź, ſo je Erzerum druhe najwjetſche měſto aſiſteje Turkowſteje a ma něhdže 100,000 wobydlerjow.)

Wo twjerdžiſnje Kars (wona ma něhdže 12,000 wodbhdlerjow), kotruž ſu Ruſojo woblehnyli, w tychle dnjach nicžo noweho njeſhmjy ſklycheli, ſcżtož by pomnjecża hódne byſo. Wona leži nad reku Arakſes.

Śe ſchiptowſteho pſchetkoda tež njeſhmjy nicžo waźneho ſhonili.

Ś Konſtantinopla piſajaja, ſo je Mehemed-Alli-paſcha do Herzegowiny póſtłany, ſo by turkowſte wójsko pſchecżiwo Cżornohórzam kommandirowak. To móže wěrnó bycź, pſchetož cżornohórfki wjerch Mikita je ſo w tutych dnjach tež ſaſo k ſwojemu wójsku podak.

W Dobrudži drje ruſki general Zimmermann zyle cżicho nje-ſedži, nicžo waźne pať tež doſonjak njeje.

Śserbja ſo tež hiſchcže měrnje ſadzeržuja, teho runja tež Grichojo, hacź runje je grichiſke wójsko kětro wulke lėhwo pola Ehebena wobcżahnyſo.

Wo njedostatkach w ruſkim wójsku.

Čłowjeť zenje njedowuſnje, a njedospołnoſcżow maſch wjazy na ſebi, hacź mēniſch. Dolelž pať ſo ſterje na brachi druhich do-hladacch, dylži na ſwoje ſamſne, dha ſo cži ſtanje, ſo ſwoje ſamſne njedospołnoſcže haſke tehdy pytnjeſch, hdyž hiżom maſch wulku ſcħodu wot nich, khibo ſo cže drugi prjedy na nje dopomni.

Ruſka je ſa wuſwobodjenje kſchecżijaniſkich bratrow na wójnu cżahnyſa, w dobrym pſcheſwėdcżenju, ſo maja wojazy doſahazu

brón pſchecżiwo njeſchecżelej, ſo budu ſo wſchē potrebnocſcže wo-jatow w doſahazej mērje ſa wójskom woſycź móž; ſo je ſa khorych a ranjenych tak ſtarane, kaž ſo to lėpje ſtacź njemóže.

Ścħtož přėniſche naſtupa, dha ſo w Ruſkej w poſlėdnich lėtach wo prawdže doſcź ſtaſo njeje. Ścħtož druhe naſtupa, dha ſu po-trebnocſcže w dalokej, wot njeſchecżela ſapucſcżenej krajiny, hdžež Ruſojo wyſche ſwojich wojatow tyſazy hlóbnych a nahich wobydlerjow ſobu ſaſtaraja, tak wulke, jėdne pucže tak hubjene a že-leſnizy tak rėdke (— dotal jena jenicżka želeſniza, a to hubjena doſcź, po Rumunſkej wjedže, haj ſkóncżnje zyle ſaſtanje —), ſo žane knježerſtvo na ſwėcže w tymle naſtupanju wjazy njeby dozpečź móhlo hacź Ruſka. Ś němſko-franzowſkej abo i druhimi wójnami ſo ruſko-turkowſka mjenowaných a wjele druhich pſchicżinow dla pſchirunacź njechodzi. Ścħtož ſtrowotne ſarjadowanje, lėkowanje, wothladanje a ſaſtaranje khorych a ranjenych naſtupa, dha tajzy zuſotrajni lėkarjo, kotřiz na franzowſkich bitwiſchcżach ſobu pſche-bywachu, ſwėdcża, ſo ſo ſarjadowanje němſkich lazarethow temu runacź njemóže, ſcħtož w nėtuschej wójnje Ruſka ſwojim ranjenym a khorym ſynam ſcizja.

A tola ſu wſchudžom njedostatki, wſchudžom njedospołnoſcže. My ſmy tu a tam na to ſpomnili, a naſchi cžitarjo ſu w němſkich nowinach najſterje doſhe roſprawy wo tym cžitali; haj kóždy džen nam tajke powjeſcže pſchėd woczi pſchidnu, hdžež ſo Ruſam tajke njedostatki porokuja, hdžež jich teho dla i dżela wobžaruja, i dżela wuſmėſcha. Kať pať je na turkowſkej ſtronje? Wo Turkach w tymle naſtupanju jenož křwalobne ſklychimy. Jenož porėdſo ſo w nowinach hlóſb poſbėhnje, kiž nam woſjewja, ſo pola Turkow wſcho ſkote njeje; ſo tam i maſanoſcžu wſcho hinje; ſo je ſe ſtami njepohrjebanych cżetow powėtr tak ſanjekſchwarnjeny, ſo ſtraſchne khorocſcže ſo roſpſchecżeraja, ſo wobſy khoru a ranjeni žaneje po-mozy njenadenėdu; ſo je hlódb we wójskach cżaſto wſchėdny hóſcź atd. Ja praju, hloſy, kiž wo tym ſwėdcża, ſo poſbėhnu, ale rėdſo, a wyſche teho tajke, kiž maja mjėniſchu waźnoſcź, dolelž i bitwiſchcżow a turkowſkich wójniſkich lėhwow ſamych njeſchidnu, ale wot dopiſowarjow, kotřiz, Wóh — wė — hdže ſedža. Wo njedostatkach w ruſkim wójsku pať nam ſwėdſkojo pomjedaja, kotřiz jaťo wójnzy dopiſowarjo w ruſkich wójniſkich lėhwach pſchėbywaja. Kať je to móžno?

Ścħtož ſnaje, na kať niſkim ſchodženku kultury (— je-li ſo je dowolene, ſłowo „kultura“ tudy wonjecżecżicź —) Turkojo ſteja; ſcħtož njeporjadť we wſchėch ſjawnych wuſtajenjach turkowſteho knježerſtwa ſnaje; ſcħtož wė, kať próſdne ſu turkowſte kaſſy, a nad kaťkimi wulkotnymi pjenjeźnymi žórkami Ruſka roſkaſuje: tón ani wofomik dnėlowacź njemóže, ſo je pola Turkow w horjeka mjeno-wanym naſtupanju wjele, wjele hubjenſcho a ſrudniſcho hacź pola Ruſow. (Pſchicħobnje ſkóncżenje.)

Swėtne podawki.

Nėmſke khėžorſtvo. Ś roſprawy, kotraj je ſo ſaſtemu ſejmej w naſtupanju krajnych doſhodow a wudawkow pſchėdpołožika, je wiđecź, ſo budže we lėcže 1878 a 1879 nimale 9 millionow doſhodow mjenje, hacź je trjeba, je-li bychu ſo dawki po dotalnym waſchnju dawake. Duž budže ſo doſhódnj dawť wo tejo po-wyſchicź, ſo budže tutón njedostatť wurunany. Ś zyla budže ſo po tajkim dawacź: 1) grunſkeho dawka 7½ p. wot kóždeje dawſ-teje jenoſcže; 2) rjemjeſniſkeho a paſchoniſkeho dawka 8/10 zyleho lėtneho wunofka; 3) doſhodneho dawka 11 ſimplow; 4) reſniſki

a 5) schtemplowy danok, takz hewaf. — Duž smějemy w Sakstej na dawfakch w l. 1878—79 nimale tejtó dacz, takz hmy 1867—68 dali.

Wustajenja dobytrow sa taf mjenowanu albertstu lotteriju so najsterje w tychle dnjach w Draždžanach wotewri, lotterija sama budže pak lohko doscz w januaru czehnjena. Najwjetschi dobytł je 30,000 hriwnow (markow) hódny; potom su hichcže dobytłi sa 20,000 *M.*, sa 10,000 *M.* atb.

§ Barlina pišaja, so je maršchal Molitka 26. oktobra swój 77. narodny džen šwjeczil a so je pschi tutej skladnosci wjele sbožopšhecžow dostał. — § Choroscju 93lětneho maršchala Wrangela je sašo hórje a je mafo nadžije, so dohfo wjazy žiwj wostanje. — General Malisčewski, gouverneur invalidneho domu w Barlinje, je 26. oktobra wumrjel. Wón bē tež hižom khetró stary.

W drugej komorje pruskeho šejma so sańdženy tydžen wjele wo tym rycžesche, so minister hrabja Eulenburg 6 měšazow šwoje sastojnstwo sastacz njetrjeba a so so tež wjetč Bismark jako pschedšyda pruskeho ministerstwa w šwojim sastojnstwoje hižom dlěšchi czaš sastupowacz da. Nětotji sapóšlanzy na tajke wobštejenja khetró jara šwarjachu, tola so wsčitzy sašo, jako bēchu pschitumni ministrijo tajke naležnosče samolwjeli, taf někał smerowachu.

Pruski kónprynž je sańdženy tydžen nětotre dny w Šchlesynskej pobyl a so tam na jenej wulkej hoitwje wobdžělil.

W zyrkwi ruskeho póšlanstwa w Barlinje bu 27. oktobra žarowansta Doža škužba sa prynza Leuchtenbergškeho, psched Plewnu satčeleneho, wotdžeržana. Němski khetžor bē tež na nju pschischof.

Awstria. Madžarjo su jara njespokojni i tym, so němste khetžorstwo pschi tych postajenjach dlěhe wostacz nochze, kotrež su hacž dotal w nastupanju pschekupstwa a wikowanja bjes Awstriju a Němzami pčacžife. Wuhersta ma mjenujzy i teho šwoje najwjetsche dothody, so do Němzow wino a wschelake žita pschedawa. Te hacž dotal jenož male žlo na němstich mjesach dawachu, ale nětko so Wuheržy boja, so šnadž budže žlo powyšchene a woni psches to wjele šhubja.

Psches Wuherstu čyžchu wóndano něhdže tji sta italskich a němstich džělacžerjow do Rumunije pucžowacz, so bychu na tamnišchej nowe, wot ruskeho knježerstwa sažženej želesnizy džělali. Žako to madžarške ministerstwo šhoni, sakasa tym džělacžerjam dale hieč, a czi wbohy ludžo dyrbjachu so wrócizč. To pak su Madžarjo jenož i njespchecželstwa pschecžiwu Rušam scžinili a je i teho widžecž, so su w tajtim nastupanju nimale wówrótnili. Džiwny lud! Rušam i tym tola žaneje schfody njenacžinja, ale jenož tym džělacžerjam.

Franzowska. Dofelž so pschi wolbach do drugeje komory franzowskeho šejma sa tu stromu, kotraž i Mat-Mahonom kručje džerži, tejtó sapóšlanzow wušwoliko njeje, takz so Mat-Mahon nadžijesche, dha wón pječza nětko njewē, hacž by pschi šwojim konserwativno-monarchijskim smyšlenju dale wostaf abo so trochu k republikanskej stonje pschihilič. To pak dyrbi so bóršy pokasacz, dofelž so franzowski šejm w krotkim czašu wotewri.

Rušowska. § europiskeho wojownišcžja je ruske wóštko hacž dotal něhdže 14,000 turkowskich jatych do Rušowškeje póšlako, i ašiskeho drje tež taf wjele, taf so maja jich tam hižom khetró wjele. A w poklenskich dnjach tam sašo i najmjenscha 5000 pschindže. — Ale nješbu dha Turkojo žanych Rušow jatych wšali? taf so ludžo prascheja. W Konstantinoplu je jich pječza 44. Ale hđže dha su drusy wostali? Tych su Turkojo wschitkich skónzowali, takz so wot tam pišche.

Čžeto prynza leuchtenbergškeho, kotryž je wóndano pschi refognosčiwowanju njebaloko Plewny, wot jeneje turkowskeje kule do hlowny trjehentj, na měscze mormy wostaf, su do Petersburga pschijwjesli a tam pódla rowa jeha macžerje khowali. Wona bē šotra nětcžiskeho ruskeho khetžora a rekasche Marja.

Ze Serbow.

§ Budyščina. „Katholsti Postol“ w cž. 17, 18, 19 a 20 wobščernje powjeda, so je wyšokodostojny knjes biskop Bernert w katolstich šerbskich wošadach w septembri a oktobri šwjate firmowanje wudželaf a so su jemu wošadni pschi tutej skladnosci wschelaku cžesč wopokasowali. Wón firmowasche 23. septembra w Malbizač 132 i ralbicžanškeje a 345 i kulowškeje wošady, w Njebjelcžizač 26. septembra 51 wošadnych, w Ramjeńžu 28. septembra 65, we Wotrowje 29. septembra 61, w Khróscžizač 30. septembra 230 a w Radworju 17. oktobra 109 wošobow. Šewaf je knjes biskop hižom 23. augusta w Kłóschtrje Marijeje Šwěšdy 95 młodym ludžom firmowanje wudželil. — Dale powjeda „R. P.“, so je (katholste šerbske) towarštwó ŠS. Cyrilla a Methoda 1. septembra šwoju hlownu šhromadžisnu pod pschedšydstwom k. kanonika Kucžanka wotdžeržalo, w kotrymž dotalny pokladnik k. Zuscžanski samóženje towarštwó rospóžji. Wono wopšhija 1130 hriwnow 32 p. w nalutowarni a 188 hriwnow 32 p. na dothodach i lěta 1876, kotrež so nowemu pokladnikaj k. kapłanej Kóli pschepodachu. Tutón bēšche tež hižom je spoczatkom měšaza augusta redaktorstwo „Katholste Postla“ na so wšaf, dofelž je dotalny redaktor k. Zuscžanski jako prašes šerbskeho seminaru do Praha pschekadženy. Protyka „Strajan“ ma so tež na lěto 1878 wudacz a k. faraf Ducžman w Radworju čže na pokracsžowanju knihi „Žiwjenja Šwjatych“ dale džělacz. — Škónčnje spomina „R. P.“ na to, so je naboženška šhula, kotraž je so sa katolste džēczi dlěšchi czaš w Hajnizač džeržala, wot šwjatkow i dowolnosčju budestčanskeho šhulsteho prjodštejerštwó do Budestež (do noweje šhule) pschepóložena a so ju w tu šhwilu 25 džęczi wopytuje. (Mjenujzy w hajnicžanskej fabrizy džela wjele katolstich Čžechow a jich džęczi maja teho dla kšchescžijansku wucžbu po wašchnju katolsteje zyrkwoje dostawacz. Red.)

— Na napraschowanje my tudy wospjetujemy, so cžahi, kž po želesnizy bjes Budyšchinom a Wjelecžinom jěbđa, tež w Džěžnikesach (Singwitš) sastawaja, je-li so čže tam něčtó sastupicž abo wotštupicž.

§ Dobrusche. (B. M.) Šsobotu, 27. oktobra, wječor w 9 hodžinach, w bróžni tudomneho šwobodnosahrodnika Kamšcha woheń wuńdže a wschitke twarjenja teho šameho, takz tež pódlanškeho khetžnika Libsche wutupi.

§ Žarkow. Šsobotu, 27. oktobra, dopódnja w džewjatej hodžinje su so tudy twarjenja šahrodnika Felšy wotpalike a je jich hižom wobstarny wobšedžer wulku schfodu cžerpil. Woheń je wot dweju šušodneju hólzow samiščtrjeny.

§ Wóšporta. W tudomneje wudowny Radischoweje khetži, kotryž ma pjełaf a restaurateur Š. Loočka wotnajatu, so šobotu, 17. oktobra, wječor w šchestej hodžinje palicž pocža a so twarjenja tuteje ležomnosče hacž na delnje murje wotpalichu. Domjaza nadoba bu i wjetšcha plomjenjam wutorhņjena, teho runja tež wšče atky a mobiliar bėrkownje, w tutej khetži so namakazeje. Kamšchez a Mitaschez twarjenja bēchu tež we wulkim strasche, buchu pak tola psched sfaženjom šwarnowane.

§ Šucžiny. (B. M.) Šjatk, 26. oktobra, wječor w 10 ho-

džinach w broźni tudomneho žiwnoščerja Jana Henki woheń wudyri a hnydom tež wšče druge Henkež twarjenja sapopany a potom domste, hródž a brožen žiwnoščerja Holnika sapali, wot tam pak šo na Wicjasež domste a na brožen, hródž a kólnju žiwnoščerja Kruschwizy rossčeri. Wščitke tute twarjenja, kaž tež te domoj sšhowane žně buchju do procha a popjeła pschewobrocžene. Domjazeje nadoby je šo malo plomjenjam wutorhnyło, tola njeje w nich žadny škót kónž wšaf. Rač je woheń wuschot, njeje snate.

Š Noweho Dwora. Wutoru, 23. oktobra, popołdnju w 3 hodžinach stej šo tudy Čzemjeriz brožen a šwinjazy khlěw wotpalikoj. Ludžo na to tučaja, šo je jedyn hólczěz woheń samiščrit.

Š Delnjeho Wuješda. Ščtwórtk, 25. oktobra, wołoko pschipołdnja šta šo to nješbože, šo bu na tudomnej železnicežnej staziji schafnar Šchmidt pschi wosyšuwanju wot dweju wosow tak strachnje škócženy, šo na měsčje wumrje. Wón sawostaji mandželstu a tši džěci.

Š Mortkowje a to w tamniščich starych wowčežnjach šrijedu, 24. oktobra, rano w 4 hodžinach woheń wudyri a šu šo, tak wjele hačž je redakžija „Serb. Nowin“ šhonika, Rychtarježy forczmar Mětrach a Hanusčezy wotpalili. Rychtarježom a Mětrachej je šo pschi dalščim ščtodowanju tež tojščto prošatow, kur a huš spaliko.

P ř i l o p k.

* Š Budyščina. W tak mjenowanej mniškej žyrkwi (Mönchskirche) a to čžo. 233 bě šo ščtwórtk, 1. novembra, w jenej delnej stwě palicž počžalo a woheń hižom do hornjeje stupasche; tola bu wón bórny poduščeny. To bě jara derje, dolež by šo hewať wulkeho wěšfita dla wjele wotpalicž móhko.

* Na knježim schwošdorffkim revieru pola Kamjeziža šu wutoru, 23. oktobra, 214 puntow czežke džiwje šwinjo satšělili.

* Na rycžetuble Niederforchheimje pany šandženy tyženi jena džowka do warjazeho kótkla a šo w nim tak wopari, šo na druhi dženi we wulkich bolosčžach wumrje.

* Š Dščaja pišaja: Wčžera rano je šo 18 lět stara džowka jeneho kědžbowarja na železnicy w Wornizach wot cžaha, kotryž rano 1/26 hodžin tudy pschijědže, pschječž dała. Nješbožownej holzy bě hłowa wot cžela wotřěsnjena, tak šo je pytanu šunjercž hnydom namakafa.

* Š Lipku je wóndano 41 lět stary póštiki šastojnik Bilz s 11,000 markow czežnył. Hačž runje buchju po jeho czežnjenju

wšče dwórnisčžca hnydom wot polizajow wobšadžene, dža hiščeže šo njeje radžiko, paducha popadnyčž.

* Š Weimara pišaja: Wóndano wotedachu šudnistwu w Jenje jeneho hižom wjele ras pokšostaneho schewža noweho paduchštwia dla. Žako šebi jedyn šastojnik wopišanje tuteho paducha napišowasche, pytny wón, šo ma tutón jeho šuknju na cžele, kotryž bě jemu paduch tón šamy dženi franžy. Paduščny schewž bu šwojeho franjenja dla k 2lětnemu jaštnou wotšudženy.

* Š Breitenbachu pola Siebenlehna šu šo 15. oktobra wščitke twarjenja jeneho kubka, jena žiwnoščž a 2 kžěži wotpalike. Šchěščž lět stary hólczěz bě w bliskosčži kžěže šwojich stariščich hromadu bėrnoweho sela sapalik, šynje dujazy wěšfik cžerjesche woheń na šłomjanu tšěchu a tak nastu woheń, kotryž šo bórny rossčeri.

* Š Müöblingu pola Wina popaže wóndano bur mlodu liščtu a pschiwjasa ju ša rječžas w šwojim dworje. Liščta-macž wuššlědži po dlěščim cžafu lubowaneho šynta a pschinjěše jemu nětko kóždu nóz šakufšane hošbje, kury, kacžki, mlode šajazy atd., a to w tajkich hromadach, šo mloda liščta husto dosčž wšcho šezračž njemóžesche. Redžblinw bur šo njemako džiwasche, hdyž kóžde ranje šakufšamu pjerinu psched šwojey kžěžu ležo widžesche, a šakasche teho dla na pschinjěšerja tutych darow. Wón tež druhu nóz hižom pilneho dobročžela pytny. Wot tuteho cžafa wón mlodu liščtu kóždy wječor tak naščězi, šo šo wona kur a hošbjow, w nozy wot macžerje pschinjěšenych, wjazy njedótkny, kotrež teho dla bur rano wšče šesčera a to tak dolžo, hačž jeho müöblinke šudnistwu dla pscheshowanja a wobdželenja na paduchštwje k 14 dnjam jaštna wotšudži.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanš Depla. Šwaš — to je čži tola krašna wobrada!
Mots Tunka. Šaj wošebje tajki, kajkiž běšče wóndano w jenej delanskej wježy.

Š. D. Kajki dža tam běšče?

M. T. Mó, na pucžu špěwachu:

Šdyž tež nimam pjenježka,

Ženož, šo mam palenza!

Š. D. Dža drje jeho pschihladowarjam wjele dawachu?

M. T. Niž krepti; najšterje mēnjachu, šo je wo njón ščkoda, dolež žyly litr 14 pjenježkow kšoščtowasche.

Š. D. Me hewať běchu tola darniwi?

M. T. Š haj; jato jim banty pschecžezechu, dža nješastachu, ale dale jědžo je rostorchnychu.

Š. D. Aw jaw tola!

Drjewowa aukzia na kupjanskim revieru.

Ščtwórtk, 8. novembra t. l., budže šo

60 lošow 20lětnych kšójnowych žerdžow

šjawnje ša hotowe pjenješy na pschekadžowanje pschedawacž.

Šhromadžišna dopołdnja w 9 hodžinach na wopalnišččju pschi ščžecžanskej dróšy.

Š Minakale, 31. oktobra 1877.

Šrabinska Einstelelsta inspežia.

Šwjerščne }
nóžne }
dželanste }
chemišeth, }
kšornarje, }
mansčeth, }
šchliph, }
kšrawath, }
cachenez, }
špódnje }
jati a kšoloww }
porucža najtunišho

Julius Lange

na lawskich šrijebjach
s napsčecžca mēščžanskeje ščule.

Difowa concešionirowana daloko wuwolana špodžiwnje hojaza žalba,

kotraž je šo najbóle kóždy ras jako dobra wopokasafa, porucža šo w žerdkach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowškeje hapytki.

Šmužaza drašta šo po najnowškej móžje wot podpšaneho ščije a wščitke porjedženja a pschemēnženja šo doma a s wonka domu špěšchnje a tunjo wobštaraja.

ŠWilhelm Grahl, krawž
na šmutškonnej lawškej hašy čžo. 137,
po 2 ššhodomaj.

S tutym porucžam ja swóji bohacze srijadowany sllad najnowšich **draštnych tkaninow, paletotow, jaquetow, jakow a židžanych tworow.**

Wšes tunje nutškupowanje je mi možnosć data, placžisny wurjadnje tunjo poštajicž.

Jan Jurij Pahn
na torhosčezju pódla hłowneje straže.

Sa žónske.

S tutym najpodwolnišcho k nawjedženju dawam, so je wot 3. hač do 7. novembra w hosčezju k stotemu lawej mój sllad

wolnjaných a polwolnjaných draštowých tkaninow
na pschedań wupožony. Sprawne poškuzenje a najtunišche placžisny, cžehož dla wo dobrocžiwne wobfedžbowanje proschu.

S pocžezžowanjom
wudowa **Henrietta Lenkova**
i Glauchawa.

Mězowe a kožuchowe khlamy
Heinricha Langi
na bohatej hašy cžo. 67 porucžaja
žónske kuty
we wščitkich wulkosčazach po najtuniškich placžisnach.

Materialtworowe khlamy
na žitnej hašy w Budyschinje
Karl Noack

porucžaja:

petroleum, punt 18 š, pschi wjazy tunišcho, hłowczenje, punt 44 š, pschi wjazy tunišcho, jerje, najlěpsche, tunu: 53—55 š, jerje, kopu: 5 š, žitny ord. a hlódky palenz, jara tuni, pěknny melis, w kchelach, pt. 48 š, pěknny mlěty melis, punt 48 š, pschi wjazy tunišcho, rajš, punt po 16, 18, 20, 24, 30—40 š, hlódky kompowy syrop, punt 20 š, cigarry, šo derje palaze, 100 štuť š. 1.70, kšofej, rjana derjehlódzaza twora, pt. š. 1.20, 1.30 a 1.40, safran, najlěpschi, snata wjelecžaniska dobroscž, tunjo, rósynki, korintšy, mandle, korženški woliž jara tunjo.

Najnowšche jaquety a paletoty

porucžaja po tunich placžisnach

Reinhold Hartmann jun.

23 na kərbstej hašy 23.

Sečmjeń

kupuje

piwarńja w Budyschinje.

Ssucha bruniza (Braunfohle)
wščitkich družinow leži na pschedań na brunizowých podkoptach prjedy **Mö r b i g**, nětko pat **Julius J. Liebscher a Miersch** w Rhwacžizach.

Košaze, sajecze, karniklowe, morda-rjowe, tšhörjaze a cželaze **kože** kupuje po najwšichšich placžisnach
Heinrich Lange
na žitnych wikalach,
pschi kərbstej katholickej žyrkwi.

Košaze,
taž tež wšče druge nješhotowjene **kože** kupuje po najwšichšich placžisnach, tež **kože** derje a tunjo wuharuje **Gustav Naucka**
na garbatškej hašy 426.

Košowany stwjelzowny abo njetrijeny len,
taž tež wutrijeny len kupuje po kóždej džěl-bje mehaniska džělopschadowńja w **Sajuzach.**

Popjel

žyle buchi, i wjetšcha wot drjewa, móže šo pola podpřišaneho darmo dostacž.
Rudolph Wilhelm
na kərbstej hašy cžo. 20.

Woduschowu kožu, wachekožu, palpoduschowu kožu, falkožu, kipsy, cželazu kožu, lejšty, gumunijowe cžahi, fries, molton, drell, stupnjowe plüšche, corde, stupnjowe blaty i plüšcha a corde

porucžaja

kožowe khlamy **Julius Eiffler**
35 pschi mjašowých hětkach 35
w domje němšteje hale.

Něhdže 200 kop
2lětneho derje narosčzeneho karpjazeho kymjenja
je na pschedań na rječertuble we **Lasu. Wenzel,** wšichšchi hajnik.

Šjódn wopnt
Hermankowny nawěštk.
Mój stupnjowý sllad wobštejazy w erfurtšich a weisensfeldšich stupnjach, ma šo po hlédowaznych tunich placžisnach pschedawacž a to: žónske šchórnicežki i tkaniny a **kože** wot 4 š; pelzowe šchórnice wot 6 š; promenadowe stupnje i cžopšty podšchimkom wot 3 š 50 š; kožane tofle a stupnje wot 3 š; džěcžaze stupnje wot 50 š; domjazje stupnje ja muškich, žónske a džěcži po jara tunich placžisnach, taž tež filzowe stupnje a tofle a hišcže wjele druhich tajšich wězow.
N. Ascher.
Pschedawacńja je w kžěži knjesa Pahnna na hłownym torhosčezju.
šo saplaczi.

Nowe jerje
šhtuku po 5 np., kopu po š. 2.50 porucžaja
Hermann Kunack.

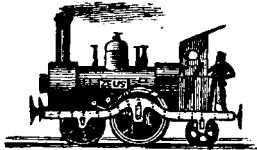
Telegrafiski bureau w p'edłownym twarzenju pošta (na bohatej hašy), po jonym iškodje, je kóždy džen wotewrjeny wot rano 8 hač wjeczor 9 hodjin.

Wlacišna žitow a produktow w Budyščinje 27. oktobra 1877.

Žitowy dowoz: 3960 m'echow.	Na wifach		Na burfy	
	wot mf. np.	hač mf. np.	wot mf. np.	hač mf. np.
Pščenja 50 kilogr.	11 1	12 2	11 1	11 91
Rožta " "	8 4	8 42	7 91	8 23
Jeczmen " "	9 6	9 42	9 6	9 42
Wowš " "	6 60	6 90	6 60	6 90
Gróh " "	—	—	—	—
Wota " "	—	—	—	—
Mapš " "	—	—	—	—
Jahty " "	12 36	—	—	—
Hejdušcha " "	16 42	—	—	—
Werny " "	1 67	1 95	—	—
Butra 1 " "	2 —	2 30	—	—
Šahno 50 " "	3 —	3 50	—	—
Štoma 1200 pt.	16 —	21 50	—	—

Rórz pščenizy po 170 puntach: 18 maršow 71 np. (6 tl. 7 nšl. 1 np.) hač 20 mf. 43 np. (6 tl. 24 nšl. 3 np.) — Rórz rožti po 160 puntach: 12 mf. 86 np. (4 tl. 8 nšl. 6 np.) hač 13 m. 47 np. (4 tl. 14 nšl. 7 np.) — Rórz jeczmenja po 140 puntach: 12 mf. 68 np. (4 tl. 6 nšl. 8 np.) hač 13 mf. 18 np. (4 tl. 11 nšl. 8 np.) — Rórz wowša po 100 puntach: 2 tl. 6 nšl. — np. hač 2 tl. 9 nšl. — np. — Rórz jahtow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nšl. 4 np.) — Hejduščne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nšl. 2 np.) — Werny: 1 m. 67 np. (16 nšl. 7 np.) hač 1 m. 95 np. (19 nšl. 5 np.) — Butra: 2 m. — np. (20 nšl.) hač 2 m. 30 np. (23 nšl.) — Šahno po 100 puntach: 3 m. — np. (1 tl. — nšl.) hač 3 m. 50 np. (1 tl. 5 nšl.) — Štoma (1200 pt.): 16 m. — np. (5 tl. 10 nšl.) hač 21 m. 50 np. (7 tl. 5 nšl.)

Gzahi po železnizy.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Se Šhorjelza	140	30	450	755	1056	246	440	745	1036
Lubija	29	37	538	842	1148	336	524	831	1120
Budyščina	288	47	618	924	1227	414	64	911	1152
Wifopiz	—	430	654	956	1258	445	635	942	—
Arnsdorfa	—	451	722	1022	125	512	70	108	—
Madeberga	—	50	733	1033	135	533	711	1017	—
Do Draždjan	347	529	84	114	26	561	743	1045	—

Š Draždjan do Šhorjelza.

Š Draždjan	630	920	1210	256	55	757	1116	1230
Madeberga	78	956	1247	330	537	834	1152	—
Arnsdorfa	722	107	1	341	561	846	124	—
Wifopiz	747	1030	128	43	617	911	1237	—
Budyščina	823	118	26	436	658	948	14	150
Lubija	90	1148	248	515	736	1033	141	219
Do Šhorjelza	950	1228	323	556	819	1114	216	250

Š Budyščina do Wjelerčina.

Wotj'ed š Budyščina	615	1225	225	440	950
W'ichj'ed do Wjelerčina	650	15	255	524	1025

Š Wjelerčina do Budyščina.

Wotj'ed š Wjelerčina	844	110	310	727	1049
W'ichj'ed do Budyščina	910	137	345	82	1116

Šw'etoflawmu W. Ansefelowu wlošowu tinkturu,

š l'ekafšteje štrony wš'edem wlošokoczerpiznym jako w'ešče w'erno štukowazu naležnje poručenu, h'džež žadyn drugi šredk njeponaha, ma štajnje na pšchedaš **G. J. Lindka** w Budyščinje w bleschach po 1, 2 a 3 maršach.

Wotewrjenje khlamow.

Čezčejnym Šserbam Budyščina a wokolnošče dowolam šebi š tutym k namjedženju dacz, šo šym tudy drogowe, chemikalijowe a barbotworowe khlamy pod firmu

Oswald Jungnickel & Comp.

na tudomnych žitnych wifach čzo. 603, na róžtu kamjenteje hašy, wotewril.

Tute moje pšchedewšacze k dobročejwemu wobk'edžbowanju poručejo podpišuju šo š poczeščowanjom

Oswald Jungnickel, approb. haptlykar.

W Budyščinje, 20. oktobra 1877.

Wulki dobytk w'edomnošče!

Škóncnje je šo radžilo, dotal njewuhojomnu šhorošč

epilepsiju — padawu — widliščeža

pšches hojenje, wšohštronzny dopořasane a po naturje šložene, radikalnje ša žyle žiwjenje šahnacž. Wš'ichizy tajzy šhori njech šo š najwješčim dom'ejšjom pod w'ichšp'omnjenjom štaroby a traczja šhorošče pišnje wobročja na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

Wicz a rheumatismus,

jid klazanja a druge šnitskne a šwontne, dotal ša njewuhojomne d'ezjane šhorošče.

W'ednym kóždeho grada, kotrymž hižom dawno wjaz do myšle pš'ichš'lo njeje, hiščeže to abo tamne pš'che šwoju b'ednošč naložicž, je tola hiščeže jena nadžija wostala, šo bychu šo wot wjelelešneho hubjenštwu wumóž móhli, njech je b'ednošč šnitskna abo šwontka, njech šu jenož jenotliwe abo wš'ed' d'zele čžela šajate.

Džekarjei **Woeßingerskiš šredkow** je to jara wjele prózy čžinito, doniž je šo jemu radžilo, pš'ches šwoje nowe wafšnje hojenje: **wotšadžeški (wokrjympotawny)**, w jid štwjerdnjenju šašo šmjechčicž a rošehnacž, pš'ches čžož jenicžy leńk abo šucha žita šašo, kaž prjedy b'e, nastanje a wokołob'ehanje k'rw'e šo šašo do rjadu štaji, pš'ches čžož šo b'edne štawny, kiž b'echu wofš'chiwite a bološče dla šo hišacz njechodžachu, kaž tež šhore d'zele, kiž hižom žaneho čžucža wjazny nje-m'ejachu, šašo wožiwja a pokylnja. Najšafaktišča a došhol'etna šlowjazza wicz šo w jenej minucze pomjerišči a ša 3 dny šahoji.

Tute šredki njech ništón ša tajke njeđerzi, kaž je šelharizy wufšwalnja, šotrež paš šu hižom nekotremužkuliz woczji wotewrili. Najl'epšče dopořasmo, šo moje šredki tež tam, h'džež žana nadžija njeb'ešče, hiščeže wuhoya, je to, šo kóždy pomóž hižom drugi džen čžuje, wš'cho jene, hač je natura šlabšča abo šylnišča. Tute šredki móža šo wot š'edžiwja, kaž wot d'zeleža naložicž, tež hojenje temu, kiž móže hiščeže d'želacz, k šadžewkei njeje, njech je b'ednošč pš'ches šahymnjenje, panjenje, wložnu štwu, štaženy žofdt, pš'ches wulke napinanje nerwow atd. nastala. Za nješrejbam wjedžecž, hač je šo hižom š poczenjom, ja-trothranom, petrolejom, kupanjom, wohrjewanjom a š hewajšchim šetowanjom hojiko, ja jenož wo to prošču, šo by šo mi b'ednošč a kaš daloko je pš'chibyla, wopišala. Njech šo listy na mnje n'emszy pišaja. Prošču wo podrobne na-pišanje, h'dže b'edny bydli.

E. G. Woeßinger w Frankfurče a. M.

Wš'ed ualoženjom mošeho hojenja (šotrež jenož mate pš'enježne wudawki čžini) móže kóždy wulki rjnt d'jalnyš listow, mi jenož w pokleńščich njeđerelach pš'ch'w'okštan-nyš a po jid w'ernošči wot w'ichšnošče wobš'wedčejnyš, pola mje namjedžicž.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

fa njebolosne sařadjenje kumschtnych ſubow a plombirowanjow po najnowſchim ſyſtemje.

Wotſtronjenje ſubynolenja, ſubowe operacije: Na ſnutſknej lawſtkej hařy cž. 120, po 1 ſthodje.

✎ S rycjam wſchědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — S hudy m darmo. ✎

Lama

Ł jakam a kufnjam ma we wulzyschym wubjerku a jenož w dobrych dobroſcžach naj-tuniſcho na pſchedan

Julius Hartmann Sohn
37 na rōžku mjařow. torhoſcžca.

Čornu židu

wſchitkich dobroſcžow Ł draſtam (klejdam) po ſnatych jara tunich placžisnach, kaž tež

⁵/₄ ſchěrofi židžano = komot
koheč po M. 5.50

porucža, poſleſchi jako ženje wjaž ſo wrōcžazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn**
37 na rōžku mjařow. torhoſcžca.

Ł ſ ſ ſ

wſchitkich barbaw a wſchelaticz dobroſcžow, ſtary koheč M. 2.50 a drōžičo porucža

Julius Hartmann Sohn
37 na rōžku mjařoweho torhoſcžca.

Rouleaux a rouleaux-ſkaniny

⁵/₄, ⁶/₄, ⁷/₄ a ⁸/₄ ſchěrofe

ma we wulkim wubjerku

Julius Hartmann Sohn
37 na rōžku mjařoweho torhoſcžca.

Schpihele,

poſtocžane a polirowane leſtjy, we wulkim wubjerku, po poniženych placžisnach najpod-wolniſcho porucža

Rudolph Wilhelm
na herbſtkej hařy cžo. 20.

f. mlěty zokor,
raffinad,
melis,
rōſynki

kaž wſchitke družiny korjenjow najtuniſcho porucža

Max Zieger na herbſtkej hařy.

Droguerijowe ſhlamb

Otto Engert,

na ſnutſtomnej lawſtkej hařy 122,

porucžaja najtuniſcho prima nowy dorſchowy ledertſhran, nowu maſenowu juſchku, naj-lepſchi jedžny wolij, citronowy wolij, naličowy wolij, khorwejdowy wolij, pfeffer-münzowy wolij, Hoffmannowe krepki, baldrianowe krepki, kamferſpiritus, ar-nikaſpiritus, mydloſpiritus, lepjaty džen-tuſchik, kolmaſomjdo, ſchwabſomjdo, kar-bolkiſlik, baſſam ſulfur (baſſam jufer), žonopowu muku, žonopowu papjeru, kaž tež wſchitke do haptykaſtwa ſluſchaze tworjy.

!Nowe! 6¼ ložowe Gretonne !Nowe!
njepuſchcžate, w pſchekrařnych njeſchetrjechnych muſtrach Ł pocžehnjem poſleſcžow porucža
ſtary koheč po 35 np.

Julius Hartmann Sohn

37. na rōžku mjařoweho torhoſcžca 37.

Najwjetſchi wubjerč

židžanych, polžidžanych a wolnjaných rubiſcžow
kaž tež **hłowjaznych a ſchawlownych** rubiſcžow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rōžku mjařoweho torhoſcžca 37.

Winiſte **jaqueth a paletoty** wſchitkich wulkocžow a tkaninow, **jaqueth** dołhe a dobre gardiny 2 tl. a drōžičo; **paletoty** 3¼ tl. a drōžičo, ſamſtny fabrikat, porucža

H. Kayser na žitnej hařy 52.

Dželbu dobrych **klejdowych reſtow** porucža, ſo by je wurumowal

H. Kayser na žitnej hařy 52.

Draſta ſo po mērje derje a tunjo po najnowſchich ſchjntach ſa krōtki cžař pola mje w domje ſeſchije.

H. Kayser na žitnej hařy 52.

Wulki wubjerč **rubiſchtow, lama**, najnowſche **draſtowe tkaniny, plüſche** atd. porucža jako jara tunje a dobre

H. Kayser na žitnej hařy 52.

Wupſchedawanje dla pſchedacža ſhlamow

wulkeje dželby zyle **nownych a dobrych** tworow **tuniſcho**, **hač ſu kupjene**, a to: herbſtke ſutnje, jaſi, ſchōrzuhi a rubiſcžca ſ wolny a židy.

Carl Fiedler
w Kamjenzu na torhoſcžcu.

Jara wažne ſa kōždeho.

A wobarnowanju pſchod mokrymi nohami njeje žadny lepſchi konſerbirowazy hrědł ſa wobucže, hač

gummithran Alb. Schlütera w Hali a. S.

S nim ſo ſchōrnje a kožane ſtupnje mjehte, ſhibicziwe a wodunjeſchepuſchcžate ſežinja a porucža blesku po 30 np., kaž tež 60 np. a 1 m. 20 np.

Heinr. Jul. Lincka w Budyſchinje.

W o p i ſ m o.

Wodpiřany tu woſjewujuje, ſo moja jenicžka džowka w ſwojim 14. lěcže na ſylnu bolocž w ſežehnach ſtoržeſche, ſchtož lětarjo „dobrowolne kłazanje“ mje-nowachu; hač runje ſym ſa pomoz pſche nje ſta toleř ſwudawał, ſo tola žadny hrědł njenamata, kiž by moju džowku wot jeje bolocže wumōhł. Wofełž ſo bolocže pſchezo pſchiſporjachu, ſpytachmy ſ M. Ringelhardtowej **Glōdnerſtkej cžeh-nitej a hojatej žalbu***, wot jeneho pſchecžela nam porucženej, kotruž bē wōn pſchi wſchelaticz cžerpjenjach ſ dobrym wupſchom nałožował, a je moja džowka nehdže po **Gmēkacžym nałožowanju** teje ſameje wot ſwojeho **Blētneho cžerpjenja** doſpołnje wuhojena, tał ſo mōžu ja tule žalbu kōždemu ſ dobrym ſwēdomnjom porucžicž. **G. A. Schubert**, žiwnoſežer a zyhel-nicžuwobſchēdžer w Scheibje pola Seidenberga w Hornjej Lužicy.

*) Prawdžywa je ſchtemplom **M. Ringelhardt** a ſaſitanſkej marku ~~728~~ na ſchachlicžkach je Ł doſtačnu po 50 a 25 np. w budyſkimaj haptytomaj, kaž tež w haptytach w Wiſtopizach, Raſežach, Schērachowje, Pirſchfeldže, Wjernacžizach, Wōſtrowzu, Herrnhucže, Neugersdorfje, Groř-ichōnawje, Nowoſału, Seihennersdorfje a w fabrijach w Gohlſu pola Lipſka, Eifenbahnſtr. 18. Atteſtjy a ſaſitanſka marja ſu we wſchěch haptytach wupołžene.

Winiſtjo ſo herbſt
cžepbitnje.

Winiſtjo ſo herbſt
cžepbitnje.

Wurjadne posedzenje hlowneje serbskeje predaarskeje konferency

stwortk, 8. novembra, rano w 1/2 10 hodzin, w sloncu w Budyšinje.

Predsydstwo.

Podypani, kotriz ratarste wohenfawescezaje towarstwo w fakskim kra-
lestwoje fastupuja, k sawescezenju pschi tutym wotznokrajnym a wshowuzitnym institucze
najpodwolnischjo pscheproschuja:

Ernst Weisa w Brunowje. **August Letar** w Koblizach. **J. Krawz**
w Spytezach. **G. Kschizank** w Bukezach. **J. L. Kschizank** w Sole-
schowje. **F. Siebig** w Ketzlichach. **A. Klingst** w Belych Koblizach.
J. G. Hornuff w Brunowje.

Czesczenym Serbam Budyshina a wotolnosce s tutym k dobrocziwemu
namjedzenju dawam, so bym ja na **garbarskej hahy czo. 421**

kaschczowy magazin

wotewrit. Pschi wulkim wubjertu spravne a tunje poskuzenje lubjo, moj
sklad pschi potrebje najlepje poruczam.

Hermann Schmidt,
tysherski mischtr.

Belzowe a mezowe khlamy

Emil Flegel

poruczeja so k dobrocziwemu wobtedzbowanju.
W Budyshinje na zitaney hahy.

Sserbska protyka „Pshedzenak“ na leto 1878

je sa 25 $\mathcal{R}$ we wudawarni „Serb. Nowin“
k dostaczu. Sa hofschedawarjo chzylj so na
k. pschekupza **M. Mörbu** na mjasowym tor-
hoscheczu wobrocizic.

Sserbske protyki ma tez na pschedan
P. Mickel w Ketzlichach.

Na wjele zadanja

je knizka „**Abendröthe**“ wot **Jana Teutschera**
tez w serbskej ryczi pod napisimom:

Wjeczorne sera.

Wuzitne knizki sa kózdy dom

wuschla. Wona je domjetschena a porjedjena a placzi
jenoz 15 np. a je k dostaczu we wudawarni „Serb.
Nowin“, pola k. knihtupza **Rösgera** a pola knihi-
wjasarja **Gelby**.

Wot najwjetscheje waznosceje sa

woczki kózdeho. - Prawdzjima
wobziczka wot **Traugotta Ehrhardta**
w **Großbreitenbachu** w **Thüringstej** je
wot leta 1822 hwetohlawna. Glasanja
a flacon po 1 marku posczele mi **budyška**
hrodowška a raleczanska haptka.

Jutnje, njedzeli, 4. novembra, kermuschne reje w Letonju.

Hoffmann.

Wosjewjenje.

Czesczenym Serbam Budyshina a wo-
tolnosce k namjedzenju dawam, so bym na
sadnjeje bohatej hahy derje wuhotowany sklad
drjewa, brunizy a kamjenteho
wubla

wotewrit a wshitke stasanja po kórzach, kaz
tez po centnarjach horjebjeru. Se slubje-
njom, so budu czesczenym wotkupowarjam
pschezo spravnje poskuzec, so ja dobrocz-
iweho wobtedzbowanja nadzijam.

Jan August Kliemand.

Knjeni Anna Richterowa,

zonjaza friseurka,

w **Budyshinje** na **jerjowej hahy 275,**
porucza so k dzelanju wlochowych pletwow,
puffow a kudzerjow itd. S dobom hwój
sklad wlochowych pletwow (wopuschow) naj-
lepje poruczam a mozu sa spravne dzelo a
tunje placzišny rukowacz.

Sa bym tez kózdy czaš hotowa, **njenjesty**
na wšach najrjenscho a po nowškej módze
frisirowacz.

W Budyshinje a to w snutzkownym mesce
je jena khezja, kiz so derje sadani, na pschedan.
Wšcho dalsche je shonicz na hrodowstej hahy
czo. 166.

Mojim czesczenym wotebjerarjam k dobro-
cziwemu namjedzenju, so ja wjazy na garbar-
stej hahy czo. 362 njejšym, ale na garbarskej
hahy czo. 489 bydlu.

Ernst Becker, krawski mischtr.

Jene dzelaczerske wobydjenje budze k no-
wemu letu prosne na knjezim dworje we
Wutolczizach.

Sa tudomnu, drazdžansku a mischnjansku
wotolnoscz so hetmanjo, wotroczy, hrenkojo,
hrodžne a khezne dzowki pytaja pola pschi-
stajazej žony **Seinoldowej** w Budyshinje.

Hrodžne dzowki, jedyn rólny pohonc, ko-
trij ma tez knjeze fory wobstaracz, jedyn
starschi muž sa wolazeho, moza hnydom
skuzbu dostacz. Dobre wopisma njech so
jutsje, njedzeli, 28. oktobra, abo tez posdzischo
pokasaja

w skuzbu dopokasowazym bureaumje
na swontnej lawstej hahy 755 po 1 shkodze.

Na kuble czo. 38 w **Woscheczach** moze jedyn
rólny pohonc, kiz ma dobre wopisma,
hnydom mesto dostacz.

Jedyn czorny wowczerski poh se žoltyimi
nohami, s rjeczasom a se schrytkom je san-
dzenu hrejdu na dwornischeczu w Budyshinje
czeknyl. Schtož pša popanje, njech jeho pola
inspektarja na dwornischeczu w Budyshinje
woteda.

Shubjenej

buschtej hrejdu tydzenja popoibnju dwě psche-
kupstej knihi s jeneho wosa. Pohonc, kotre-
muž je so to stalo, prosy wo wotedacze we
wudawarni „Serb. Now.“ sa pschihodne myto.

Letarske wopisimo!

Senoz prawdzjima **Dr. Whitowa** woczaja
wobziczka knjesa **Traug. Ehrhardta** wobsteji
najprjodny s tajlich wulkow, kotrez njemozja
zenje tutemu najnadobnischemu organej czlow-
skeho czela schodzec, ale moza so s naj-
wjetichim wuzitkom pschi chronistej ostalmiji,
pschi chronistim sahorjenju konjunktivow, pschi
hynlje jedmjatych, torpidnych a sašaktych ple-
norhejach a pschi katarhalskej ostalmiji na-
kozicz a k skuzbje stacz. Sa bym tutu wo-
czazu wobziczku wospjet pruhowat a so
dospolnje pschewwedczit a teho dla prajicz
dyrbu, so mozu ju wshitkim na woczomaj
bednym najlepje poruczic. **Dr. med. A.**
Gröhen w **Hamburgu.** (L. S.)

Maria Barthowa rodz. **Mitaschcz,**
Jurij Drekler
poruczataj so jako slubjenaj.
W **Brěšnyzy** pola **Delnjeje Dórti.**

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Co. 45.

Sobotu, 10. novembra

1877.

Dobrowolne pschěšadźowanje.

Bo namjecze herbow njebo kublerja Jakuba Marsški pomjenowaneho Kruže w Trupinje maja so ležomnosće, t jeho sawostajenistwu šluschaze, jako:

a) **kublo** wopalneho katastra czo. 11 a folium 8 gruntskich knihi sa Trupin,

b) **polo** czo. 509 ležomnostnych knihi folium 88 gruntskich knihi sa Komorow pola Kafez

a to 13 hektarow 53,7 arow = 24 akrow 138 □ prutow t 192,13 dawskimi jenoscžemi, kotrež ležomnosće su njedźiwajo na dawki a wobcžežnosće wješnogrchtšy na 15,907 marfow tagirowane,

15. novembra 1877, dopořdnja w 11 hodžinach,

na kuble šamym w Trupinje t dobom t jenym konjom, džewjecžimi krowami, t zyšym inventarom a šaradami dobrowolnje na pschěšadźowanje pschědawacž.

Wob pošasanjom na wuwěštki, na šudniškim měsće tudy 'a w trupinjanstkej korežnje wupowěšnjene, wopišanje a pschědawanske wuměnenja wopšchijaze, so na kupjenje smyšleni pschěprošchujaj, so na špomnjenym dnju na pomjenowanym kuble w Trupinje šhromadźicž, so t šadzenju pschipowjedźicž a šwoju płaczenjafmanoscž dopořacž a dalsche wotcžaknyčž.

Šafajtra po pschěšadźowanju budže so licžba mobilijow, jako drašta, pošleschcžaj, šchaty, móble a teho runja dopořdnja wot 9 hodžin wot wješnnych grychtow w Trupinje w sawostajenej ležomnosćej sa hotowe pjenjesh tež na pschěšadźowanje pschědawacž.

W Budyščinje, 17. oktobra 1877.

Kralowški šudniški hamt tam.

Michler.

Sempel.

Šchěhlad wójniškich podawkow

wot 30. oktobra hač do 6. novembra.

Turkam so přeni tydžeń novembra njelubi, dokelž su w šan-
dženych dnjach tak derje w Afiji, kaž w Europje škoro wšchědnje
puki dostawali.

S afiškého wojownišcžaj šmy šhonili — a to najbóle pschěš
jendželste nowiny, — so je Muktar-pašcha pschěd Rušami, sa nim
cžerjazny, wažne postajenje pschi Koprifčoju wopušcžicž a t Šašankale
zosał. Wójšy ruskeju generalow Tergufajowa a Šeimana
so blifko Koprifčojaj šjenocžičstěj a hnydom sa Muktar-pašču cžer-
rjesčstěj. Šimaj so radži pošlenje wotdžělenja Muktaroweho
wójška wotřěšnyčž, tak so Rušam dwaj turkowskaj bataillonaj do
rukow panjšchaj, kaž tež wjele smachow a zyrobny. Pschi Šašankale
chžyšche so Muktar se šwojimi ludžimi wobtwjerdžicž a tak
Rušam pučž t Erzerumej šapoložicž. Ale cži jemu t temu šhwile
njewostajichu, ale bčchu jemu přjedy na šchiji, hačž šebi wón to
myšlesche. Wón teho dla 30. oktobra w nožy Šašankale pschi
šylnym deschcžju wopušcžicž a so t Dewebojunej, to je, na wyschiny
t ranju wot Erzeruma šcžeže.

Wot tam je wón do Konstantinopla telegrafirował, so je jeho
postajenje tak šatraschne, so budže Rušow wěšcže wot dalschého
pořacžowanja t Erzerumej wotdžeržecž móž. — Ale tuto jeho
wěšcženje njeje so dopjelnilo, pschetož njedželu, 4. novembra, jeho
tam Tergufajow a Šeiman nadpanjšchaj a po džewjecžhodžinškim
wojowanju tak šwischaj, so dyrbjesche wón w pošnym njeporjadku
cžětacž a t nim tež wójško Šmail-pašche, kiž bčsche so krotko
přjedy t Muktarom šjenocžič. Rušam wjele ššěbow a druheje
bronje do ruki padže.

Muktar je t Dewebojuna runy pučž do Erzeruma cžehnył
a jeho wójško tam se wšchej špěšchoscžju sa nim cžerjesche. Šižom
přjedy, jako so powjesčž rošnješe, so so Rušojaj bližaj, je wjele
wobhydlerjow Erzerum wopušcžicž, tak so jich tam wjazy njebčsche,
hačž něhdže 40,000, jako tam Muktar pschicžeže. Tucži jeho
proščachu, so by tola měšto wopušcžicž a šwoju štronu cžahnył,
dokelž budžaj Rušojaj hewał Erzerum bombardirował a tam t tym
wěšcže wjele šchodny nacžinja. Ale Muktar chže Erzerum džeržecž
špytacž. Njedch pał so jenož na šedžbu wosmjaj, pschetož loško
móže so jemu štacž, so jemu Rušojaj, hdyž su w bližšich dnjach
Erzerum woblehnyli, wot tam wjazy cžeknyčž njedabžaj.

Šewał je jene ruske wotdžělenje 4. novembra do doliny řeki
Eufrata pschicžahnył a Turkam tak pučž t Batuma do Erzeruma
šapoložika. To pał je wažne, pschetož něšto je ta drošha, po kotrež
turkowske wójška, po cžornym morju pschiwjesene, do Erzeruma mar-
šchirujaj, šatřana. Dužž tež bu šchěščž bataillonow Turkow, kiž
tam 5. novembra pschicžežechu, wot Rušow nadpanjonych, tak so
so šhěšče rucže wrócžichu a t Batumej zosačhu, tojšchto morwých
a ranjonych šhubiwšchi. Rušam wjele brónje, šoni a jatych do
ruki panj.

Na europiskim wojownišcžju je so Turkam w pošlešchich
dnjach tež hubjenje doščž šchlo. Niz jenož, so su Rušojaj Plewnu
šoko wokoło twjerdže woblehnyli, so do njeje ničtón ani nutš ani
won njemóže, dha woni tež po tej drošy, kotraž t Plewny do
Šofije a wot tam dale do Konstantinopla wjedže, wšchědnje dale
a bóle do přěbka kracžaj: Woni bčchu, kaž šmy hižom tydženaj
naspomnili, 24. oktobra Gorni Dubnjat a 28. Telisch dobyli.

(Dalschi pschěhlad hladaž na štr. 356.)

Swětne podawki.

Němske kņěžorstwo. S Drazdžan pišaja, so je kralowa-macž sfhorjela. Rhorosč je pjecza tač czežka, so je mačo nadžije k temu, so by wyškola knjeni pšči žiwjenju wostała. Sslabosč s kóždym dnjom pšchibjera.

Knjes s Oriegern a Dr. Koppel, kiž staj Albertinki do Konstantinopla pšchewodžaloj, staj šo wot tam sašo wrócziłoj a džakne pišmo na saksku kralowu šobu pšchinješkoi, w kotrymž jej turtowski sultan sa to džak praji, so je wothladowarłi khoroch a ranjenych wojakow do Konstantinopla pošłaka.

Na universiteče w Lipsku studuje nětko 3115 studentow. Tak wjele jich tam hiščezje ženje byšo njeje. Nowy rektor je profesor Dr. Leufardt.

Wobej komorje sakskeho šejma stej drje nimale wschědnje pošedženja wotdžeržowaloj, tola mějachu šo k wujednanju nowych, k wuradžowanju pšchepoščenych sakonow, najbóle jenož pšchihotowaze wuradžowanja.

W Hornim Soblandže je šo 3. novembra wječor we wošmej hodžinje šhlamarkej Šippe kólnja a brožen wotpalika. — W Schlegelu šu šo 31. oktobra Standkež domške wotpalike.

We Wernarjezach šu šo 6. novembra rano w 1 hodžinje domške a brožen kłaza G. W. Müllera a domške a brožen fabrikanta G. A. Šantscha wotpalike.

S Barlina pišaja, so je šo němski kņěžor šandženy tydžen do Schlehnskeje na hońtwu podał, tola pač šo wot tam bóršy sašo wrócził.

W druhej komorje pruskeho šejma běchu někotři šapóšłanzj tón namjet stajili, so bychu šo sašo konje do zušych krajow pšchewodacž šměli, ale ministerstwo njeje k temu pšchiswoliko, prajizy, so bychu hewal konje sa wójsko pobrachowali.

Ministerstwo žada wot šejma pšchiswolenje k temu, so by nimale 127 millionow hriwnow k twarjenju železnizow, šubniškich domow atd. požezicž šmělo.

Generalny polny marschal Wrangel je pjatk, 2. novembra, wječor w džewjatej hodžinje, 93 lět stary, wumrjel a bu 6. novembra na jara šwjedženiske waschnje křowany. Na pšchewodženje běchu kņěžor, wschitzj prynzojo, ministrio, generalojo a wyškocy krajni a měščczanzjy šastojnizy, kaž tež zušy wošebni kņeža pšchisłi a běšče pšchewodžerjow tač wjele, so bě torhoschczo, pšči kotrymž Wrangel bydlesche, wot nich nimale pošne. Kņěžor šam žyly kruč sa kachczom džěšče a běšče, kaž bě šjawnje widžicž, jara hmuty.

General infanterije, baron Kanstein, je 5. novembra w Kšepelu wumrjel.

Schtož dalschu šlužbu někotrych pruskich ministrow nastupa, dha šo šda, so šnadž někotři se šlužby wustupja, s najmjeńšcha Kamphausen, minister finansow a Achenbach, minister pšchekupstwa.

Kņěžor je porucził, so dyrbi kóždy wyschł pruskeho wójska wo marschala Wrangela wošom dnjom žarowacž, offizierojo füslieregimenta No. 35, kotrehož šchef wón bě, dwanacze dnjom, offizierojo kirasierregimenta No. 3, kotrehož šchef bě wón 32 lět, šchtyrnacze dnjom a ma tónle regiment mjeno htabje Wrangela na wěczne cžabj wobšhowacž.

Awstria. Němske kņěžorstwo chze poštalenja w nastupanju žka s tworow, kiž šo s Awstrije do Němzow šczeku, hiščezje na lěto pošlěšchicž, je-li šo šebi to awstrisko-wuherške ministerstwo žada. Temu pač šo to pjecza njelubi a je teho dla loško možno, so budže žto tač derje s němskeje, kaž tež s awstriskeje strony powy-

šchene, tač šo by potom bjes wobemaj krajomoj to njelubosne žlonšte waschnje kņežiko, kažkež je pšchewodžecžimi lětami a prjedy mějachmy.

Wuherške ministerstwo, kotrež wóndano italskim a němskim džělaczerjam, kiž chychu na nowej rusko-rumunskej železnizy w Rumuniji džělacž, pšchewodžecž rumunške mjeshy hič njedasche, je wot awstriskeho kņěžora pšchisłizy dostało, so by jich tola do Rumunije pošchcziko. Ale jačo tajka pšchisłizy pšchindže, běšče šo wjetšchi džěl tutchy wobohich ludži hižom sašo domoj wrócził.

Jendželjska. Jendželjske ministerstwo pšchewo wjazj wójnškich kóžow k tym šczele, kotrež hižom njedalošo Konstantinopla w tač mjenowanym besiskim pšchisławje steja. Někotre jendželjske nowiny powjedaja, so ma roškasowat nad tutchy kóždami porucznosč, s nimi do konstantinopelskeho pšchisława abo wjele wjazj pšchewodžecž šamón Konstantinopel doječž, tač bóršy hacž budža šo šušbojo tutemu měštu pšchiblizowacž. Hacž šměja tam špomnjene kóžje Turkam pošchacz abo hacž budža jenož Jendželczanow šakitacz, kotřiž w Konstantinoplu bydla, njeje snate. S žyła je pač s teho widžecž, so jendželjske ministerstwo měni, so šušbojo Konstantinopel po krotšchim cžabju woblehnu.

Franzowska. Pšchewodžecž franzowskeje republiki, marschal Mak-Mahon, je šwoje dotalne ministerstwo se šlužby pošchczil. Wón je to teho dla cžinicž dyrbjal, došelž je wjetšchina franzowskeje druheje komory pošchcziwu tutemu ministerstwu a njeby do nicžeho šwolika, šchtož by šebi tuto žadało. Špomnjena wjetšchina wobšteji pač s mužow, kiž šu republikanzjy šmyšleni, a woni mějachu tež wjetščinu w prjedawšchch druhej komorje, kotruž je Mak-Mahon po radže šwojich dotalnych ministrow rošpošchczil a nowe wolby wupišal, došelž chychu tuczi monarchizjy šmyšleni wjetščinu mēcž. Ale nowe wolby šu sašo nowu republikansku wjetščinu pšchisłizy a — duž šu nětko dotalni ministrio šwoju šlužbu wopušczicž dyrbjeli.

Wo njedostatkach w ruskim wójsku.

(Štónczenje.)

A cžeho dla šo wo turtowskich njedostatkach tač do šwěta njetrubi, kaž wo ruskich. To je žyle jednora wěž . . . Turtowskizy wójskowjedžiczerjo dopišowarjam njedowola, so bychu něšchto pišali, šchtož Turkow wošanbi; so bychu brachi a njedostatki w turtowskich wójskach wotkryli; s jonym šłowom: so bychu wěrnosč pišali, hdyž je sa Turkow njelubosna . . .

Hižom w 34. cžišle našchich nowin šym powjedal, so je wójnški dopišowat jendželjskich nowinow „Times“ turtowsku šłowonu šwartiru wopušczil, došelž šu je mu (po jeho šamšnych šłowach) wschto dopišowanje po wěrnosčzi njemóžne šczinili. Turtowskizy wyschjy wschě listy dopišowarjow pošchczitaja a šchtož šo jim njelubi wušmužkneja abo po šwojim šłodže porjedža. Kažkiž dopišowat pač pšči wěrnosčzi wostanje, temu šo džje, kaž druhemu dopišowarjej nowinow „Times“ we wójsku Muhtar-pasche: wucžerja jeho s lěhwa. Nunje tač šendže šo wóndano dopišowarjomaj dweju ilustrowaneju nowinow (to šu nowiny s wobrašami): šipščanzkeje „Illustrirte Zeitung“ a franzowskeje „Monde Illustré“; wobej nowinje podawaschchch wobrašy turtowskich šurowosczow a šwěrstwow. —

Šušbojo pač šo wěrnosczje njeboja. Dopišowarjo w ruskich wójnškich lěhwach šmědža pišacz, šchtož chzedža. Woni maja do špolnu šwobodu. Šich pišma šo njepšchewodžaja; hacke šo cžišczane cžitaja. A byrnje jich nowiny najhóršchi njepšchewodželojo

Ruřow byle; byrnie dopiřowarjo w řwójich dopiřach řhali kař turkowszy ministrojo; byrnieř řo nad njeřbořom ruřkich wójřkow wjeřelili a jim cřerta a řelu přcheli: niřtřo jim njeřadřewa, dale řecz a na Ruřow řiakacř. Ćřitarjo to wěriř njeředředřa, ale to je wo prawdře tař.*) Sa to řwědcřa nam w ruřkich wójřkach přchewyřy dopiřowarjo Ruřam najbřle njeřřecřelřich nowin, kař „Presse“, „Deutsche Zeitung“, „N. W. Tageblatt“, jendřelřich „Daily Telegraf“, „Standard“, atd. Dlěhe hař řhtyri měřazy řiřom woni řed řwójich řřow a řanjenjom na Ruřow wuliwaja, a niřo řo jim njeřtanje.

Nětko řpřsnajecře, ř wotfel řo řelřarne powjeřcře wo njeřostatřach ruřřeho wójřka řjeru a cřeho dla wo Turřach tajře niřo piřacř njeřjedřa abo tola jenoř mařo.

„Slě je a řhřje řiřřcře budře“ je řo wokořo Bowhez mořtrow wořato. Tař teř jow. Slě je, kař nětko na Ruřow řřa, a řhřje řiřřcře budře w bėhu dořheje řymy, a wořebje, řdyř Ruřojo Turřow řa Donawu tař řpjeru, kař je řo jim to w Mařej řřiji radřiko. Ćola řlewny řo to najřterje břřřy řtanje. Rař w nařřej bařniřcřy řořa, kotruř ptacř řřcřecřo, břřcřo w řale nařlecři, řřoncřnje tola bėři, hačř jej tař wopuř wotřtuye, tař budřeja řřoncřnje teř Turřojo bėřecř dyřbjecř, — to řeřa: je-li řo řani wyřře wotřtanu, kotřiř řiřřcře bėřecř mřřa. J. B. ř.

*) To je wěrnno.

Ředatřija.

Řetizja řřowneje řerbřřeje konferenzy a jeje řřodny.

(řřoncřenje ř cř. 42.)

Ć piřma, kotreř řu řandidatojo a řtudentojo duchownřtwa, řerbřřu wučřbu na řodřiřřej řarje wuřiwawřři, na lipřki řheologičřki řakultet přřkali, dowořamy řebi řiřřcře řředowaze rořpowniř.

W nim je mjenuřzy řrajene, řo je řo přři přřeřřowanjju teř wořebje na dogmatičře wuray řřiwalo a řo je ř. řarař řmiř řwřojim přřřcharyam řerbřřu řynonyřiřu dořpřnje wuřřadowař. Ćewal mēřeřře řřdyř jene přředowanje napřřacř a řu pjećř řwřoje přjedy řwěru přřehřadane řerbřře přředowanje přřed řodřiřřej řerbřřej a ř dřřla nēmřře přřed nēmřřej wořadu dřerřeli; řewal pař teř wřřitřy po řjadu přři wobřojich Wořich řřuřřbach liturgičřku wořřarřnu řřuřřbu wobřarali, jařo bėřu řo přjedy ř temu pod nařjedowanjom ř. řararja přřihotowali.

řřtoř řerbřře řatechifřrowanje nařtupa, dřa řu pomjenowani řnjeřa ř wopřřdka we wřřelaciř řřulach řodřiřřej wořady řatechifřrowali, potom pař řu je ře řřulerjemi, řiř nimale wřřědnje po řřuli na řaru přřiřřadřachu, wotdřerřeli. Řatechřřy buřu re- cenřřrowane a w porjedřenej řormje wopřřetowane.

Wřřře teřo je ř. řarař ř nimi rořwučřowanja w řheoretičřej a přaktičřej řheologii řerbřřy dřerřař a řu woni přři tym wřřelaciř řtawy řřta na Ćalatiřkich ř gřiřiřřej řyčře do řacřanřřej přřelaciř řřili a je řerbřřy wuřřadowali. Ćewal řu woni, řřtoř řo přjedy wot ř. řararja řta, po řjadu wřřědnu domjazu pobořnořcř w jeřo řwřřbjje wotdřerřeli a je jim wřn řwřoju wobřřěrnu řniřownju ř wuřiwanjju řpřeřřil a jim teř řařtojnře dřřla duchowneho nařjedřicř dař a jim wuřřadowař, řřtoř bėře jim njeřařne.

Teř mamy na to řpowniř, řo je ř. řarař tyř řnjeřřich dwořzy do tař mjenowaneje řpřtečřanřřej duchownřřej a teř do řiřřopřřej eforalneje konferenzy řobu wřal, na kotreř pōřřelaciř buřu ř. wřřřřemu konřřitorialnemu radřicřej Dr. Ćapřřej přřodřřajeni, řiř potom ř nimi řřřdyř najpřřecřelniřřo řyčřeřře.

řřoncřnje řpownjeni řnjeřa w řwřojim piřmje přaja: „Ř wob-

řanřnenju mřřemř přajicř, my řmy pod wjedřenjom ř. řararja řmiřřa wřřědnje nimale řřyř dřři řřudowali — a řajři wuřřitř je nam to přřiřnjelřo, to pōřaře nam přřiřřowanje teřo, řajřy do řurřa řařtupičřmy a řař wuřřotowani řon wopuřřcřičřmy; to budře teř přřiřřod wučřicř, řdyř budřemř junu po Wořej woli duřřepařřy řerbřřich wořadow.“

M. —

Ze Serbow.

Ć Budyřřina. Přři dopjelnjowazyř wobach řa wotřřebnu řřromadřřnu buřu řa řapōřřtanow wuřřwoleni řnjeřa: mēřcřanřki radřicřel řeerřloř a wobřebřer řabri řeinřardř w Budyřřinje, wřřřři řajniř ř. Wawriř we Wjelecřinje, gmejniřki přřodřřejer řamřř w Miřej Wřřy, řyčřerřkubler řindner nad řoru, gmejniřki přřodřřejer řuhn w Pōřřowach, gmejniřki přřodřřejer řrenř w řorřymju, gmejniřki přřodřřejer řyřřar we Wernarjeřach, gmejniřki přřodřřejer řogel w Warcře, gmejniřki přřodřřejer řüller w Měřřowje, řrajny řyřřar řōřřel na řidowje a kubler řječ w řibonje.

— řanřđeny tyđři bu tudy jedny řuřniř řajaty, kotryř bėře w řibenje (w řřleřřniřřej) pola dragunarow řtal a wot tam řiřom w mēřřazu auguřtu deřřitrowal. — Přři cřřiřřcřenzy, kotřař řer- manřřu řobotu na řudomnym dwořniřcřřu bėře, dořelř řřyřře řara wjele ľdři wotjēcř, řu paduřři teřo a řanneřo wobřřanřli. — řōndřelu bėře jedny cřřlowje řenemu řnjeřej nađřuřřnu řranř, a řebi ju wobřelř. Ale dořřo njeřrajeře, dřa jeřo poliřija wuřřlěđi a řa tam dowjedře, řdřeř řajřy pafōřřařojo řřuřřeja.

— řudomny emeriřrowany řantor přři řatholřřej řřřtwi, řnjeř ř. Ć. Wollf, řwječřeřře řjedřelu, 4. nowembra, řwřj 50lětny wučřerřki jubilej. Wřn dořřa přři tutej řřadnořcři řbořopřřecřa ř bliřřa a ř dalōřa, wot ř. duchownyř a wučřerřow pař řřoty cřařniř ř tajřim řyčřařom a řewal wřřelaciř dary. Wječřor řo jemu ř cřeřcři řařtaničřřo wuřřewa. Wřř řpōřeř řnjeřej jubilařej řiřřcře dořřo řřowe dny!

Ć Budeřřeř. Pjatt, 2. nowembra, popořřdnju 1/25 řodřini miny řo ř tuteje cřařnořcře do řanneje wěčřnořcře we mēřje do řwřojeho řbōřniřa, kotreřōř je řřajnje ľubowal a wučřitř, wřřřokodo- řtojnř řarař emeriřř řnjeř řandrij Wřōřřa, řyčřer atd. řwo- jeje řarobř 75 lět 2 mēřřazaj 26 dnjom. Wřn bėře najpřřodřy 8 lět a to wot řeřa 1826 řarař w Mařeřeřach a je potom wot řeřa 1834 ř wuřřim řřonowanjom 40 lět tudy w řnjeřowej winizy řřřřowal a wot řeřa 1875 jařo emeriřř pola nař řyđřli. řeřo řřowanje mēřeře řo wutoru, 6. nowembra, pod boharym wobdřě- njom nařřeje wořady, wjele řařtojnřich bratřow a wjele řnaryř a přřečřelow ř bliřřa a ř dalōřa. Najpřjedy nařř ř. řarař Mrořřa ř nēmřře wotpřřeřenje přřed domom dřerřeře a ř. řarař Węřřa ř budyřřej mēřařřej wořady pōřřonowanje wuđřeli. řotom řřřřwiniřzy přřodřřejerjo cřřo do řřřwje njeřeřu a řa tam přřed wořřar řřajřřu.

Řa to dřerřeře řudomny ř. řarař Mrořřař na pōđřōřřu řeřenja řuřařřa 2, 29—30 řerbřře, ř. řarař řubiřa ř Wjelecřina pař po řeřenju řanu 15, 10 nēmřře cřřelne přředowanje. Řollektu a pō- řřonowanje ř. řarař řřeifer ř Wopakeje wotřřewa. Dopownjenje njeřo řnjeřa řararja Wřōřři w nařřej wořadře wēřcře ř wuřřim řřonowanjom wotřtanje. Mječ w mēřje wotpōčřuje.

Ć Minakala. Do nēčřřřeřeho řudomneho řřřřwiniřej přřodřřejřřtwa řřuřřeja řředowazy řnjeřa: kubler ř. řyř w Minakale, řhěřniř ř. řeňřo w Minakale, řhěřniř ř. řowotny w řatřu, kubler ř. řowal w řipicřu, kubler ř. řowal we řomřtu,

khěžnik C. C. Rito we Wješelu, ryczejtubler A. A. v. d. Planig nad Pšomjami, khěžnik M. Domaška w Pšomjach, jahrodnik J. Wanž w Drobach, jahrodnik G. A. Köhler w Khróscze, wětrnikar a rychtar H. Löhnert w Rupej, pšchefuz A. Kanig w Minakale jako pokladnik a farar J. Kordina jako pšchěbšyda.

S Hodžija. Srjedu, 7. novembra, popoždnu w 4 hodžinach je pola tudomneho schewza Schokty woheń wudyril a jeho domste a brožeń do procha a popjeła pšchewobrocził. Zemu, kaž tež braschžy Freybergej a hišćeje jenemu podrožnikaj, kotrajž wobaj pola njeho bydltaj, je šo wscha domjaza nadoba spalila. Wona njeběšće sawěšćena.

S Prodžišćeža. Našch nowy duchowny, dotalny knjes farar Mrósał w Malešezach, budže 2. njeđzelu adventa tudy do šwojeho fastojnstwa šwojedenšy sapočasny.

S Kobelnja. Wutoru popoždnu w šchtwórtej hodžinje šo pola tudomneho khěžnika Sendy hromada drjewa, blisko domstich stejaza, palicž poča a woheń tež hnydom tute domste sapopany a je s hróđu a brožnju do procha a popjeła pšchewobroczi. Hewał wotpalichu šo domste, hróđu a brožnja khěžnika Wicžasa; domste, hróđu a brožeń bura Hetmana; domste a pódlanste twarjenja kublerja Ludwiga; domste, hróđu, wumjeńt a brožeń žiwnošćerja Bjenady; domste a brožeń žiwnošćerja a gmejnskeho prjódštejerja Dubnarja, a domste, hróđu a brožeń žiwnošćerki wudowny Nettekeweje. Wščitkim šu šo domojšthowane žně spalite a tež nimale wscha domjaza a polna nadoba, dokełž běchu wobydlerjo storo wščitzy na polu, tał šo ničtón doma njebě, kiž by pšomjenjam, kiž wšchak jara spěšnje wofoło šo hrabachu, něšto wutorhnyč móhł. Khěžnikaj Wicžasej je šo šwinjo a žiwnošćerzej Bjenadže jena jakožja a šwinjo spalilo. — Woheń je Sendžiz 6lětny hólćez někał samischtrif.

S Wotrowa. Tudy njeđzelu, 4. novembra, wječor w džešatej hodžinje w brožni kublerja Pětr Nowaka (Brühla) woheń wudyril a wšchitke twarjenja tuteho kubla, kaž tež pjecz druhich kublow a khěžtarki Hany Böhnoweje do procha a popjeła pšchewobroczi. Wotpalili šu šo po tajkim twarjenja kublerja 1) Pětra Nowaka (Brühla), kotryž doma njeběšće, a staj šo jemu dwaj konjej spalikoj a s wjetšcha tež wšchón druhi stót. Wotpalil je šo 2) džěšćer Kašper, na Brühlez wumjeńtu bydlažy, dale 3) kubler Bjenšch (Wakar), kotrehož stót bu pšomjenjam wutorhnyj, tola šu šo někotre šwinje wopalite. Potom je sanicžene 4) Fahlez kublo, kotrehož wobšedžet je na Bžez kuble; dale 5) Burgmannez, 6) Kchorjez, 7) Šěblakez (Genzez) a 8) Linartež kublo. Wotpalenym je šo s wjetšcha wšchitko, šchtož w šwojich twarjenjach mējachu, do čžišta spalilo, dokełž woheń pšchi došč hylnym wěšiku jara rucže wofoło šo hrabasche.

S Wojerez. Tudy šu jeneho žoktolijerškeho pomoznika teho dla šadžili, dokełž šo jemu wina dawa, šo je wopacžne pjenješ džěkał. — W džěkarni tudomneje železnizy je mašchinowy samkar Zaulig wosowemu samkarzej Wilgenrothej pšchi wadženju s jenej šthranitej šilku tał hluboko do khríbjeta storcžil, šo buchupluza ranjene. Zaulig bu na to do jaštwa wotwjedženy. Šacž Wilgenroth pšchi žiwjenju wostanje, je njewěšte.

Wot redakzije. W nastupanju morikowškeho wóhnia šmy hišćeje šhonili, šo je šo tež Bartlikež (Prezez) žiwnošć wotpalila, a šo nima rěkačž šanušćez, kaž šmy tndženja wišali, ale šawšćez.

S Draždjan. Zeje majestocž kralowa Amalia, knjeni wudowa njebo krala Jana, je šchtwórtk, 8. novembra, wječor ^o 7 hodžin nimale 76 lět stara wumrjela.

Pšchi Zeju šmjertnym ložu běchu kral Albert a prynž Jurij a Zeju knjenje mandželstej, kaž tež tołstanski wjelwójwoda, aržymwójwoda Korla Ludwig a dwě wnucžy: tołstanskej prynžeknje. — Njebo kralowa Amalia bě bajerška prynžeknja a je šo 13. novembra 1801 narodžila, woženi šo 21. novembra 1822 s tehdomnišchim prynžom Janom, kotremuž 9 džěči porodži, wot kotrychž šu hišćeje žiwi: kral Albert, prynž Jurij a genuška wójwodka.

Pšchěhlad wójnišch podawtow.

(Potracžowanje s 1. strony.)

Šim pšchi tutej škadnošči 7000 pěščkow a pjecz šchwadronow kawallerije do ruki pany, teho runja tež 7 kanonow. Wješ jatymi staj dwaj paschi, wofoło 200 offizierow, bješ nimi tšjo šendželcženjo a jedyn Franzowša. Šako to Šcheket-pascha, kotryž w Radomirzach s 12 regimentami stejěšće, wuhlada, šo šo Rušoj na drošy s Telischa bliža, dha wón zošasche a šo do Drchanija šeže.

Radomirzy šu ša Rušow teho dla wažne, dokełž tam dobry móst pšches rěku Wid wjedže. Woni šu šo tam tež teho dla twjerdže šahnyli. — Šcheket-pascha chžyšće jich 31. oktobra wot tam šašo wucžišćez, ale wón bu pšchě Radomirzami tał wot nich šbity, šo čžěšasche šchtož móžěšće do Drchanija.

Ruški general Karzow je 2. novembra Tetewen dobył, hđžež běchu Turkojo 7 wjetšich a 30 mjeńšich wobtwjerdženjom natwarili. Wón jich s tutyh wubi a je jemu tam wjele žyrobny, patronow a stotu do ruki panylo.

Dobycže Tetewena je ša Rušow jara wažne, dokełž wot tam pucže pšches balkanske hory do Stalizy wjeddu. Šau-li pak Rušoj w Stalizy, móža woni Drchanije loško wobenčž a tež postajenja, kotrež Turkojo pšchi šchiptowškim pšchěhodže maja.

Dale šu Rušoj Turkam Džuralowo pšchi rěžy Škit wotdobyli a jim tam 100 wosow a wjele stotu wšali. — General Čzerjewin je se šwojimi tošakami wješ Pěschternu, k lěwizy droši, do Sofije wjedžazeje, wobšadžil a šo s infanteriju generala Karzewa šjenocžil. Wonaž staj Turški Šwor a Šabkonizu wobšadžikoj.

Še šchiptowškeho pšchěhoda ničžo noweho. — Karz (w Afiji) njeje šo hišćeje poddal, je pak wot Rušow wobšehnjeny.

Ani se Šerbije ani s Gričisťeje hišćeje ničžo wěšte šhšchecž njeje, šo na Turkow čzahnu. Čžornohórzny nješbu šandžene dny tež ničžo čžinili.

P ř i l o p k.

* Rowar M. W. J. Müller w Budyščinje bu šandžemu wutoru blisko ščelěnje wobwěšnyj namakany. Wón je 49 lět stary, wudowž a šawostaji 2 džěšći.

* Wšchitzy draždžanizy šu pšches tu pomješć jara nastroženi, šo je 77 lět stary rentier Pusinelli šobotu w jeho wobydlenju ščonzowany. Pusinelli, kotryž w lěče a w šmyje w ložuške kšoběšće, bě jako bohatty ale šupny muž šnatty. Najprijedy šebi my-

šlachu, so su jemu jenož papjersjane pjenjesh franyli, s kotrychž wjetšchi džel jeho samóženja wobstejesche; pschi dalschim pschepytowanju pač bu hišcže 276,000 hriwnow papjersjanych pjenjesh w jeho wobhydlenju namakanych. Mordar je s glawtom durje Rusnellijoweho wobhydlenja wotčinił, je so na to, kaž so sda, s nim czahał a jemu pschi tym s hamorom głowu rozrasyl a potom jemu schiju, woblicžo a ruzh s nožom rozstalał. Mordariste instrumenty je njedocžinł na wotkownej deszy w domje stónzowaneho ležo wotstajł. Čač dotal hišcže so njeje radžilo, mordarja wušlédžic.

* S Ameriki pišaja, so su tam po powjeszczach se wschěch stronow kraja lětusche pschencžne žně tač bohate, kaž je hišcže ženje w Amerizy měli njejsu.

Cyrkwinske powjesće.

Wérowani:

Michalska zyrkej: Jan August Bjaršč, fabricki dželacžer a wobhyder w Hornjej Rinje, s Marju Madlenu Weberez s Džezničez.

Pétrowska zyrkej: Hjedrich August Polan, pjeťar a kžezet, s Julianu Ernestinu Šennigez.

Křóeni:

Pétrowska zyrkej: Marja Wilhelmina, Jana Zatty, dželacžerja, dž.

Michalska zyrkej: Marja Hedwiga, Korle Augusta Šajčki, fabricko

dželacžerja a wobhyderja na Židowje, dž. — Jan August, Jana Augusta Dejt, wulkosahrodnika w Sajdowje, š. — Jan Ernst, Jana Gustava Šchibata, czěšle a wobhyderja pod hrodom, š. — Hermann Max, Augusta Měta, wobhyderja w Delnej Rinje, š. — Korla Arthur, Korle Pomhajboha Šeinzy, cigarrdželacžerja na Židowje, š. — Marja, Jana Korle Wicžasa, dželacžerja a wobhyderja na Židowje, dž. — Marja Sidonia, Michala Panacha, kublerja w Wofjantezach, dž. — Ernst Bohuměr, n. š. w Maskežach.

Katholiska zyrkej: Marja Gertruda, Zafuba Šchizanta, dželacžerja a wobhyderja pod hrodom, dž.

Zemrjeći:

Džen 19. oktobra: Michal Nowak, kžezet w Nowych Maskežach, 80 l. 6 m. 22 d. — 20., Khrystiana Karolina Pěšcžez, Michala Polana, fabricko dželacžerja a wobhyderja w Dobruschi, mandželsta, 55 l. 2 m. — 21., Jana Klotilda Eugeniya Subjenskich, njebo Franza Ruča, Dr. med. a kžezorsteho rusťeho dwóršťeho radžicžela w Modlinu, jawostajena wudowa, 48 l. — 24., Marja Madlena, njebo Šandrija Kjele, dželacžerja w Čelchowje, jawostajena džowka, 5 l. 9 m. — Zda Emilia, n. dž. na Židowje, 1 l. 1 m. 11 d. — Jan Šadam Klingst, wumjeňkar a dželacžer na Židowje, 57 l. 10 m. — 28., Korla Arthur, Korle Pomhajboha Šeinzy, cigarrdželacžerja na Židowje, š., 17 d. — 29., Jan, n. š. na Židowje, 3 l. 2 m. — 30., Michal Pjetšč, wumjeňkar w Wofšezach, 83 l. — Jana Zokuschez, njebo Michala Čzemjery w Brěšowje, wudowa, 65 l. 9 m. 2 d. — 31., Jana Marja, Pětra Měrcžina, fabricko dželacžerja a wobhyderja, dž., 4 l. 21 d.

Drjewowa ankzia.

Póndžeslu, 12. novembra t. l., budže so na hucžinjanstkej holi pola Děšťeje

90 Ru. kžójnowych pjenkow a 18 stotnjow kžójnowych walczkow

po jenotliwych dželbach na pschepadžowanje pschedawacz. Na kupjenje smyšleni chžyli so dopołdnja w 10 hodžinach pschi pschethodže železnizy psches budyšto-muzowstki schušej šromadžicž.

W Malešezach, 5. novembra 1877.

Sachša,
wyschšchi hajnik.

Drogowe khlamy

O. Jungnickel & Co.

w Budyšinje na žitnych wikach 603,
na rózku kamjenteje hašy,

džerža sškad nimale wschěch haptychatškich tworow a porucžaja:

šuschene sela a foruschki, pomady, wlošowome wolije, parfymy, korjenje, wolije, ešenzy, theje, vanille, kafao, šchokoladu, malenizy, provencški wolij, winowe křaso, mjašowoy ekstrakt, kondensirowane mloko, šlynogries, maizenu, džeczaze žiwjeniske kředki, Struwowe mineralne wody, kupansku šol, pastille, schwampy, toileťste, domstke a mediciniske mydla, stótna a žiwjaze polbery; anilinste, moleťste a wolijowe barby, laki, firniš, ter-pentinowoy wolij, cement, petroleum (skalny wolij)

a s žyła wschitte do drogarstwa šuschaze artikle wofebneje dobroščje po tunich placžijnach. Tež porucžaja so sškad pěčnych cigarrow.

Patent-wosomas

k masanju drjemjanych a železných wóškow w kiskach po 25 a 50 np. pschedawa

Heinr. Jnl. Lincka
na hrodowstkej hašy 338.

Reichs-kanzleitintu

czěmno módroczoruu, s pjera bježazu a njewozostujazu porucžaja w bleskach po 40, 25, 15 a 10 np.

Heinr. Jnl. Lincka
na hrodowstkej hašy 338.

Ssucha bruniza (Braunkohle)

wschitkich družinow leži na pschedań na brunizowych podkopych prjedy Wö r b i ž, nětko pač Julius J. Lieschler a Miersch w Šhwaczjizach.

Něhdže 200 kop

2lětneho derje narosčzeneho karpjazeho šymjenja

je na pschedań na rycžertuble we Łasú. Wenzel, wyschšchi hajnik.

Hrajadla

4 hacž 200 kusťow hrjazaje; s exprešiju abo hjes njeje, s mandolinu, bubonom, swóncžkami, kastagnettami, njebjestimi hšobami, harfu atd.

Hrajaze thști

2 hacž 16 kusťi hrjazaje; dale necešary, cigarrowe štejadla, šchwajzarstke kžezki, fotografijowe albumy, pišadla, rukajzowe kasčeziki, listywočezerje, kwětkowasj, cigarrowe etuije, tobako-we thști, džětblida, blesče, pivne ščklenzy, portemonneje, stolzy atd., wscho s hudžbu. Stajnje najnowšče porucžaja

J. S. Seller, Bern.

Wschě wudžěłki, hdžez moje mjeno nješteji, su žuse; porucžam direktne šfajanje, illustr. placžijnofouranty ščžeku franko.

Swjeršdne }
nózne }
dželantke }
chemiřet, }
khornarje, manscheth, }
ščlipiš, křawath, }
cachenez, }
špódnje jači a kholowh }
porucžaja najtuniřcho
Julius Lange
na lawškich hřebjach
s napřčecžaja měščezansteje šchule.

Nžana woflepna šłoma so kupuje.

Wscho dalsče je šhonicž we wudawaťni „Serbskich Nowin.“

Nžana šłoma

so kupuje. Wot koho? to je šhonicž we wudawaťni „Serb. Nowin.“

Šofaze, šajeczje, karnikłowe, morda-
kupuje po najwyschšich placžijnach

Heinrich Lange

na žitnych wikach,
pschi šerbstkej katholstkej zyrkwi.

Šofaze,

kaž tež wschě družje njeřhotowjene kože kupuje po najwyschšich placžijnach, tež kože derje a tunjo wuharuje

Gustav Naucka

na garbarstkej hašy 426.

Šofzowanj štwjelzowj abo njetrjenj len,

kaž tež wutrjenj len kupuje po kóždej džel-
bje mechanistka džěkopřchadownija w Šajnizach.

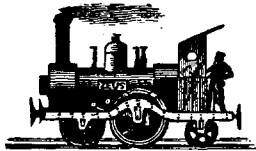
Telegrafiski bureau w przedkownym twarzeniu pósta (na bohatej haży), po jentym sfhodze, je kóždy bjeń wotworjony wot rano 8 hačz wječor 9 hodžin.

Blaczišna žitow a produktow
w **Budyščinje** 3. novembra 1877.

Žitowy dowoz:	Na wiačach				Na buršy			
	wot	hačz	wot	hačz	wot	hačz	wot	hačz
4142 mčchow.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Pščeniza 50 kilogr.	11	1	12	2	11	1	11	91
Rožla " "	7	91	8	23	7	91	8	23
Jeczmen " "	9	6	9	64	9	6	9	60
Wos " "	6	60	6	90	6	60	6	90
Gróč " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahly " "	12	36	—	—	—	—	—	—
Sejdušča " "	16	42	—	—	—	—	—	—
Běrnj " "	1	67	1	95	—	—	—	—
Wutra 1 " "	1	90	2	10	—	—	—	—
Šyho 50 " "	3	20	3	70	—	—	—	—
Štoma 1200 pt.	16	—	21	—	—	—	—	—

Rórz pščenizy po 170 puntach: 18 marow 71 np. (6 tl. 7 nřl. 1 np.) hačz 20 mf. 43 np. (6 tl. 24 nřl. 3 np.) — Rórz roži po 160 puntach: 12 mf. 65 np. (4 tl. 6 nřl. 5 np.) hačz 13 m. 16 np. (4 tl. 11 nřl. 6 np.) — Rórz jeczmenja po 140 puntach: 12 mf. 68 np. (4 tl. 6 nřl. 8 np.) hačz 13 mf. 49 np. (4 tl. 14 nřl. 9 np.) — Rórz wosy po 100 puntach: 2 tl. 6 nřl. — np. hačz 2 tl. 9 nřl. — np. — Rórz jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nřl. 4 np.) — Sejduščne trupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nřl. 2 np.) — Běrnj: 1 m. 67 np. (16 nřl. 7 np.) hačz 1 m. 95 np. (19 nřl. 5 np.) — Wutra: 1 m. 90 np. (19 nřl.) hačz 2 m. 10 np. (21 nřl.) — Šyho po 100 puntach: 3 m. 20 np. (1 tl. 2 nřl.) hačz 3 m. 70 np. (1 tl. 7 nřl.) — Štoma (1200 pt.): 16 m. — np. (5 tl. 10 nřl.) hačz 21 m. — np. (7 tl. — nřl.)

Čzahi hornjołužiskeje železnizy.

Š Kohnfurta do Šokolzj.

Wotjěšd i Kohnfurta	4	10 ₂₀	4 ₃₃
Hórki	4 ₄₁	11 ₃₀	5 ₃₀
Mišteje	4 ₅₂	11 ₅₀	5 ₄₅
Mitowa	5 ₈	12 ₂₀	6 ₅
Wušešda	5 ₄₁	12 ₅₉	6 ₅₅
Kaša	5 ₅₇	1 ₂₀	7 ₁₅
Wojerež	6 ₂₀	1 ₄₇	7 ₅₀
Wyšpoteho Wufowa	6 ₅₅	2 ₂₂	8 ₂₂
Štuhlanda	7 ₂₅	2 ₅₅	9
Müdenberga	7 ₄₄	3 ₂₀	9 ₂₁
Wifowa	8 ₁₅	4	9 ₅₅
Kufowa	8 ₃₅	4 ₂₅	10 ₁₅
Pšchijěšd do Šokolzj	9	4 ₅₀	10 ₄₀

Še Šokolzj do Kohnfurta.

Wotjěšd se Šokolzj	7 ₂₀	11	5 ₅
Kufowa	7 ₅₂	11 ₄₀	5 ₃₄
Wifowa	8 ₁₄	12 ₁₀	5 ₅₂
Müdenberga	8 ₄₆	12 ₅₁	6 ₂₃
Štuhlanda	9 ₂₅	1 ₄₅	6 ₅₅
Wyšpoteho Wufowa	10 ₇	2 ₁₇	7 ₁₈
Wojerež	5 ₃₀	10 ₄₄	2 ₅₀
Kaša	5 ₅₇	11 ₁₀	3 ₁₈
Wušešda	6 ₂₅	11 ₃₅	3 ₄₅
Mitowa	7 ₁₁	12 ₆	4 ₂₂
Mišteje	7 ₃₄	12 ₂₉	4 ₅₀
Hórki	7 ₅₅	12 ₄₁	5 ₁₆
Pšchijěšd do Kohnfurta	8 ₅₅	1 ₂₅	6 ₂₀

Bowšchittomna affekuranza w Triescze.

(Assicurazioni Generali.)

Sałożena w lěcze 1831.

Wobšahnjenje šliczbowanja na lěto 1876 dopokazuje, so ma towařstwo šlědowaze rufowaze fondšy:

pschittomne wobstatki:

Sakladny kapital:	schěšnakow	4,200,000. —
Referow w hotownych pjenjesach:	"	17,109,320. 13.
prämijach a dani pr. 1877:	"	10,886,554. 35.

Dale:
W pšdnisich lětach dostajomne prämije: " **11,216,541. 36.**

W lěcze 1876 bu 13313 šchodowanjom se šnamjenitej summu wot **5 millionow 848 thřaz 942 schěšnakow 05 krajzarjow** šapłaczenych. Pola kóždeho agenta towařstwa móže šo čziščežany šapř wšchitkich šchodowanjom dostadž.

Wot wobštačja towařstwa bu š žyła ta wulžyščna summa wot **116 millionow 499 thřaz 981 schěšnakow 59 krajzarjow** ša šapłaczenje šchodowanjom wudatych.

Bowšchittomna affekuranza šawěščejuje:

- a) psche **wohnjowu šchodu**: twory, mobilije, žnješke šarady a t. d., kaž tež, jeli to krajne šakony dowoleja, twarjenja wšchěch družinow;
- b) postičejuje šawěščenja na žiwjenje čłowjekow na jara wšchelake wafchnje ša najtuniške twjerde prämije a polizy w němskich pjenjesach wustaja.

Š kóždemu wufahnanju a š wobštaranju šawěščenjom poručja šo agent:

šamřki štololěkar **Ernst Walther** w Budyščinje.

Podpřani, kotřiz **ratarške wohenšawěščežaze towařstwo w šakřim kraještwje** šastupuja, š šawěščenju pschi tutym wóžnokrajnym a wšchowužitnym institucze najpodwolnišcho pschepoščuja:

- Ernst Weisa w Brunowje. August Šetař w Šobližach. J. Šrawj w Špytežach. Š. Škřizank w Šukežach. J. Š. Škřizank w Šolešchowje. Š. Šiebig w Šetkřizach. Š. Šlingř w Šelych Šobližach. Š. Š. Šornuff w Brunowje.

Wulki dobytk wědomnošče!

Škónčejuje je šo radžilo, dotal njewuhojomnu šhorošč

epilepsiju — padawu — widliščeža

psches hojenje, wšchostronřny dopokazane a po naturje šložene, radikalnje ša žyłe žiwjenje šahnač. Wšchitřny tajřny šhorř njech šo š najwjetřchim dowěrenjom pod pschispomnjenjom šaroby a tracza šhorošče pišnje wobrocza na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

Wědomnoščne wopřikmo wo Š. Šneifelowej wlořzowej tinkturje.

Wobpřihany je po wobšchěrnej prusy tuteje tinkturj namatř, šo je to niř jenož absolutnje njeshčłodny präparat, ale šo šu w nim najnadobnišče, najwubjer- nišče, tač derje ätheriske, balsamřy aromatiške, kaž tež vegetabiške a duchojte wutki do najžunšcheho šjenoczenia šwjedžene, a šu w tej se wšchem prawom, šlawnej tinkturje wšče te wutki wopřichjate, kotrež po mořich wobšedžowanjach a nashonjenjach, kaž po wulkich a šlawnych lěkarjow pschi wšchěch čzerpjenjach tože hlowny a wlořzow, jako: wu- padanje, šažne wošchědžiwjenje, haj šama plěchawošč, w mnořich padach, kaž šchupřny a kušchčžny š njedwělnym wušpěchom šo naložuja. Tu šamu š pschězo dalschemu rospřehštrjenju wšchem wlořzopazijentam, kaž tež wošebje tajřim, kiř chzedža šwoje wlořy wobarnowadž a wotřladadž, jako wubjerny toletny šřědč najnaležnišcho poručam, wob- twjerđžam a wobtručžam tole šwědčjenje jako dospołnje njestroniške, jenož po wě- domnoščeji a prawdže. — Dr. Šeř, wědomnoštny wěžywuštojn, kral. pruski šapřtkar I. kłařy, šudn. pschihahany chemikar. — Šenicřki šklad teje tinkturj ma w Budyščinje **Šeür. Jul. Šinka** w šlechach po 1, 2 a 3 marfach.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

ja njebolosne sašadjenje kłumsčtynych subow a plombirowanjow po najnowšchim systerne.

Wotstronjenje subyholenja, subowe operazije: Na snutštnej lawstej hašy čj. 120, po 1 sthodže.

✎ A rycjam wščeđnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hačj do 5 hodjin. — A hudy m darmo. ✎

Š tutym poručjam ja swój bohacze srijadowany sšlad najnowšchich **draštnych tkaninow, paletotow, jaquetow, jakow a židžanych tworow.**

Wščeš tunje nutškupowanje je mi možnosčj data, placzišny wurjadnje tunjo postajicž.

Jan Jurij Pahn
na torhosčezju pódla hłowneje straže.

Decemjeń

fupuje

pivarnja w Budyschinje.

Najnowsche jaquety a paletoty

poručja po tunich placzišnach

Reinhold Hartmann jun.

23 na kerbskej hašy 23.

!Nowe! 6/4 ložowe Gretonne !Nowe!

njepuščezate, w pschetrastnych njeprschetrijehenych muštrach t počehnjemjam po šleschczow poručja stary lohečj po 35 nř.

Julius Hartmann Sohn

37. na rōžku mjašoweho torhosčezja 37.

Najwjetschi wubjerf

židžanych, polžidžanych a wolmjanych rubišczow

taž tež hłowjaznych a schawlownych rubišczow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rōžku mjašoweho torhosčezja 37.

Belzowe a mēzowe khlamy

Emil Flegel

poručjeja šo t dobrocziwemu wobkedžbowanju.

W Budyschinje na žitnej hašy.

Czeščzenym Šerbam Budyschjina a wotłnosčje t tutym t dobrocziwemu nawjedženju dawam, šo šym ja na **garbarskej hašy čj. 421**

Kaschczowy magazin

wotewriř. Wšchi wulkim wubjerku spravne a tunje pošluženje lubjo, mój sšlad pschi potrebeje najšepje poručjam.

Hermann Schmidt,

tyšerřki miřtr.

Drogueriowe khlamy

Otto Engert,

na snutštnej lawstej hašy 122, poručjeja najtunišcho prima nowy dorščowy leberthran, nowy malenowu juřšku, najšepši jēđny wotij, citronowy wotij, ualiskowy wotij, kšorwejdowy wotij, pšeffermünzowy wotij, Šoffmannowe krepki, baldrianowe krepki, kamferspiritus, arnikaspiritus, mydłospiritus, šepjaty bjenfusšk, kolmasomydlo, šwabłomydlo, karbolkiřlik, balsam sulfur (balsam sufer), žonopowu muku, žonopowu papjeru, taž tež wščitke do haptykarřtwa šušchaze tworj.

Mēzowe a kožuchowe khlamy

Heinricha Langi

na bohatej hašy čj. 67 poručjeja

žonske kuty

we wščitkich wulłosczach po najtunišchich placzišnach.

Wosjewjenje.

Czeščzenym Šerbam Budyschjina a wotłnosčje t nawjedženju dawam, šo šym na šadnjej bohatej hašy derje wuhotowany sšlad **drjewa, brunizy a kamjeńteho wubla**

wotewriř a wščitke štasanja po kōřach, taž tež po centnarjach horšebjeru. Še šlubjenjom, šo budu czeščzenym wotkupowarjam pščežo spravne pošlužecž, šo ja dobrocziweho wobkedžbowanja nadžijam.

Jan August Kliemand.

Knjeni Anna Richterowa,

žonjaza friseurka,

w Budyschinje na jerjowej hašy 275, poručja šo t džekanju wlošownych pletwow, pufow a kudzerjow atd. Š dohom šwój sšlad **wlošownych pletwow** (wopušchom) najšepje poručjam a možu ša spravne džeko a tunje placzišny rukowacž.

Ša šym tež kōždy čjař hotowa, njewjeřtu na wšach najriješcho a po nowškej mōdže frifirowacž.

Mojim czeščzenym wotebjerarjam t dobrocziwemu nawjedženju, šo ja wjazj na garbarskej hašy čj. 362 njeřšym, ale na garbarskej hašy čj. 489 bydlu.

Ernst Becker, krawřki miřtr.

Dziwocjanske herbste ev. luth. towarstwo

smjeje jutje — njebdzelu, 11. novembra — w dwemaj shromadziŋnu. **Petr Mlonk.**

Dinklerjowe naturske hojenje chronistich a druhich thoroszczow.

Za podpisywany budu hobotu, 17. novembra, w Budyshinje, w hotelu t belyemu konju, rano wot 9 hacz popoldnju do 5 hodzin t ryczam. Za hoju woczibolenje, hlowubolenje, pishi a wuhry, czerpjenje w zoldku (wroczenie), kozokhoroscze (lischawy), nje-moz, rheumatismy, tajne khoroscze, sassy, schiju-, brost- a khribjetboljenje, symne nohi, wicz a drjenje, i zyfa wshé thoroszczje, kotrej psches njeczistoscze w czéle nastanu, psches wotstronjenje tutyh wuttow a wošebje psches wuczisczenie krowe.

Fr. Ph. Dinkler, naturski lekar w Draždjanach, Jacobsgasse 5, I.

Wéstu pomoz tym, kiž su na **wicz a rheumatismus** thori, posticza magnetopath **Lehmann** i Draždjan.

R ryczam hacz do hrjedy 14. novembra w Budyshinje w hoščenju t stotemu lawej wo istwoje cz. 2.

Sserbska protyka

„Pshedzenak“ na leto 1878

je sa 25 $\mathcal{F}$ we wudawarni „Serb. Nowin“ t dostaczu. Sašopschedawarjo chzyni so na t. pschekupza **M. Mörbu** na mjašowym torhošczju wobroczič.

Sserbske protyki ma tež na pschedani **P. Mickel** w Retlizach.

Moskowahi

derje twarjene tunjo porucza

Wih. Benad, gratotowar na jerjowej hašy 274.

Wschitke hem šluschaze porjedjenja, kaž tež porjedjenje schijazyh maschinow wón najlěpje wobstara.

Sapthka w Rakezach.

Mokowu, wobžerjny a wužitkowy pólber sa krowy, sašowy pólber sa konje, wobžerjny pólber sa šwinje, refituziowski fluid t. wotrejšnjeho štolotekarja **Dr. Kocha**, nerwowu balsam, wicznu watu psche rheumatismus, hlowu- a subobolenje, wěčeše stutkowazu, tašnu sa 50 $\mathcal{F}$, brostšyrop, fenchelowy mēd; **Dr. Retchowu** sarybrowawtu sa brunawu, homōopathijste a allōopathijste lekarstwo porucza w starej snatej dobrošeci po najtunišchich placzišnach

R. Bredemann.

Nowe jerje

šchtufu po 5 np., kopu po $\mathcal{M}$ 2.50 porucza **Hermann Kunack.**

Pshedeschczniki

porucza we wulkim wubjertu po najtunišchich placzišnach **R. Rincke**

na bohatej hašy 70.

Ssobotu w 2. budže na torhošczju.

W Budyshinje a to w snutstownym mēščje je jena kšēža, kiž so derje sadani, na pschedani. Wšcho dalsche je štonicž na hrodowskej hašy cz. 166.

I u s h

wšchitkich barbow a wšchelachich dobroščow, stary kōhcz $\mathcal{M}$ 2.50 a drōžšcho porucza

Julius Hartmann Sohn

37 na rōžku mjašoweho torhošczja.

Rouleaux a rouleaux-ŋkaniny

$\frac{5}{4}$, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$ a $\frac{8}{4}$ schērofe

ma we wulkim wubjertu

Julius Hartmann Sohn

37 na rōžku mjašoweho torhošczja.

Lana

t jakam a futnjam ma we wulzyschym wubjertu a jenož w dobrych dobroščach najtunišcho na pschedani

Julius Hartmann Sohn

37 na rōžku mjašow. torhošczja.

Čornu židu

wšchitkich dobroščow t draštam (klejdam) po snatych jara tunich placzišnach, kaž tež

$\frac{5}{4}$ schērofi židžano-šomot

kōhcz po $\mathcal{M}$ 5.50

porucza, pošlenschi jako ženje wjaz so wrōczazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn** 37 na rōžku mjašow. torhošczja.

Sašidženu hobotu bu jena **futnjana tutta** na puczu t šenčez do města **šhubjena**. Sprawnny namatar chzyni ju sa myto we wudawarni „Serb. Nowin“ wotebacž.

Wyškolodošojnemu tnjejej

B. A. Berganej,

fararjej we Wulkich Sđjarach

t jubileju 14. novembra 1877.

Sašlinež mi dženš jašnišcho Harfa, lyra šwjeczišcho R czesczi wulkodžarowštemu Šubilarrej- duchownemu.

Nječ dženš Wam, horžo lubowany, Džen wješla je a radoščje, Nječ džen je jašny, krašny, rjany, Kaž šwjedžen, kotryž šwjeczičje. Nječ Bohu džatnje dženša ipewa Haj i radoščju wšcha wošada, Šiž pjecz a dwazpčji lēt mēla Ša Waš sa duchow pastyrja.

Wij jom' wēnzy młodžina, Njane pletwy, wonješčka; Wón kaž pastyr i tobu thodži, Čže na dobru pastwu wōdži.

Dženš młodoscz kwētki, rōže ščjele Wam na pucz, wjeleczechy, A nawije Wam wēnžow wjele Sa Wašche prózy, šaškužby; Dženš i Wami, drohi, nješabhty, Šso jašni kōžde woblicžo, Dženš křwa i hroda, kaž tež i hēty Wam nowa lubošč napšchecžo.

Lubuj twojoh' předarja, W czesczi mēj joh' wošada! Wón je tebje wuczil šwēru Bože šlowo, czistu wēru.

Haj pjecz a dwazpčji lēt nētto We tutej Božej winyž Se žohnowanjom, Boži šwētko, Wj bēščje šwērnje džekawny. Hačž runje druhdy Wašche džeko Došč wōbcžejne a czēžte bē, Wšchaf i Božej pomozu je mēto Tu nadžiju na wēčnje žně.

Džerž kej twjerdže, wošada, Twojoh' duchow pastyrja: Wjele šludnych wuczbow w šwēcži Wuczja nētto człowške džēczi.

Kaž naležnje a stajnje šwēru Sa wošadu šo staralščje, Tat jenož pschezo czistu wēru Do šesom Khrysta wuczechy. D wošada! prošah luboh' Boha, Šo cži ta šwēža njehašnje; Wšch! jašna šwēža je nēt droha, Šdyž wjele šludnych wuczbow je.

Spožczi Wōh mi pscheczela, Šbožomna je wutroba; Šprawnny pscheczal husto rōže Wjes czernje mi našpucz mōže.

Za wutrobnje tež šbože pschēju, Knjes jubilaro, dženska Wam. Waš stajnje w wopomnjecžu smēju. — Šdže tež hdy šašo namyštam Ša pscheczela taš šwērnoh', šprawnoh', Kaž we Waš šym ja pschezo mēl?! Še minyl šo tež šwjedžen dawno, Waš šym ja tola nješabht.

Duž křincž dale jeha rycž! Daj jej, Božo, žimej byčž. Šchtōž tu namaka to jene, Njebjeha ma wotewrjene.

Ty paš, o luby Wōtčje, i hnadu Daj šeho wuczbam derje tycž, Se žohnowanjom, i dobrej radu Čhyni i nim a i šeho šwōjbu byčž; Ach šdžerž ty hiščje došhe lēta Wšchem t wēčnom' šbožu šeho tu A wšmi Joh' nēhdy i teho šwēta Do njebjeh t wēčnom' wješelu!

Jan Sajna.

Čo. 2 „Lipy Serbskeje“

je wušto.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin na rožku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 46.

Sobotu, 17. novembra

1877.

Pschehlada wójniskich podawkow

wot 6. hač do 14. novembra.

Ruškojo šo se swojimi wobtwjerdženjemi a hrjebjami pschjezo bóle k Plewnje bliža a Dsmana-paschu, tam se swojim wójskom stejazeho, pschjezo šylnišcho wobdawaja. General Skobelew je tak mjenowanu selenu hórku psched Plewnu dobył a šo tam hnydom wobtwjerdził, tak šo dyrbjachu Turkojo, jako nasajtra wječor na njeho pschiczežechu, š wulkim šchtodowanjom zosadž. Skobelew bě mjenujzy selenu hórku křětsje rucze š 80 kanonami wobšadził a šchtóromowazych Turkow š tajkim tšelenjom postrowi, šo czi dołho wutracž njemóžachu, ale šo bóršy šašo do Plewny wrócizchu.

Dale š Bukureshta pišaja, šo je Skobelew 12. novembra šašo něfotre hórki k lěwizy wot Nadišchewa wobšadził a šo tam wobtwjerdził, kaž na selenej hórzy, kiž pódla leži.

Hewaf winšte nowiny pomjedaja, šo drje šo Turkojo w Plewnje na wupad hotuja, kaž šo to Rušam šda. Najšterje tam Turkam pocžina zyřoba pobrachowadž. Psched něfotrymi dnjami š Plewny wjele njewobronjenych ludži won pschiczeže, kiž prajachu, šo je jich Dsman-pascha wuhnał, dofelž ma jenož hišcže malo zyřoby. Ale Ruškojo tych ludži njepšchepušcžizchu, dofelž móžesche byčž, šo je tajka powjesčž njewěrna a šo je Dsman-pascha tych ludži jenož teho dla š Plewny póškał, šo bychu czi Šchefket-paschi prajili, hdy chže Dsman wupad ščinicž a šo by jemu Šchefket tehdy se Sofije k pomozy pschicžahnył.

Wotdželenje ruskeho wójska, kotrež pod kommandom generala Leonowa steji, je 9. novembra město Wrazu dobyło. W tutym měsčje běšche 800 muži turkowskeje infanterije a tši sta Čžertekšow, ale Turkojo tak křětsje cžětachu, šo tam Rušam něfotre tawšynty wosow a wulke magaziny zyřoby ša ludži a konje do ruki panychu. Wrazu leži k wječoru wot Plewny a stej wobej měsčje š drohu šjednocženej, kotraž je dobra dosčž. Š Wrazu je něhdže jenož hišcže 10 mil hačž k šerbskim mjesam.

(Pschispomnjenje redaktora. We Wrazu ma redaktor dobrego šnateho, mjenujzy tamnišcheho bołharškeho biskopa, kotryž Awertij Bjetrowicž reča. Tutón běšche w jenym druhim bołharškim měsčje duchowny pschi jenej zyřkwi byl a wucžer na bołharškej wyšcškej šchuli, běšche pał psched Turkami cžětačž dyrbjal, dofelž chžychu jeho tuczi do jastwa šadžicž a šnadž škónčnje moricž. W zusbje bě Bjetrowicž do Draždžan pschischoł, š wotkal běchu jeho do Budyšchina k redaktorej póškali, pola kotrehož je psches poł lěta bydlil. Potom šu jeho bołharšy kupzy do Šerbie šobu wjali, š wotkal je šo pošdžišcho do Bołharške wrócizł a bu we Wrazu ša biskopa postajeny.)

Se strony Sulejman-pasche, kotryž ma wójsko ruskeho našlědnika (trónprynza) pschecžiwu šebi stejo, dale nicžo štyšchecž njeběšche,

hačž šo je blisko Kazeljewa a Dsman-bazara wotdželenja wójska wupóškał, šo bychu te nawjedželi, hdyže tam Ruškojo steja.

Šchefket-pascha, kotremuž je pjećza Mehemed-Šli-pascha tójšcho ludži pschiwjedł, šo tež w šańdženych dnjach hišak njeje.

W šchiptowskim pschethodže drje š cžajami Ruškojo na Turkow a Turkojo na Rušow tšeleja, ale nicžo wažneho šo pschi tym štało njeje.

General Zimmermann šo w Dobrudži pał na tu pał na tamnu štronu pušcžzi, ale to drje jenož teho dla, šo by štajnje wjedžil, hdyže Turkojo psched nim steja.

Š Konstantinopla pišaja 13. novembra, šo šo Ruškojo k Berkowzej bliža a šo je Mehemed-Šli se Sofije pschecžiwu nim wucžahnył.

Š ašiskeho wojownišcžca ruski general Šeiman 8. novembra k wjedženju dawa: Wojowanje pola Dewebojna trajesche džewjecž hodžinow. Ruškojo dobuchu 40 kanonow; 8 offizierow a psches 300 wojakow jim do ruki panychu a wyšche teho jara wjele pałtronow a tšělbow. Muktar-pascha křětsje do Erzeruma cžetny.

Wot tam je wón pjećza 9. novembra do Konstantinopla telegrafirował, šo šu Ruškojo na tutym dnju na něfotre wobtwjerdženja, psched Erzerumom ležaze, nadpad ščinili, ale šo je jich wón šašo wucžišcžcał, hačž runje běchu hižom jene wobtwjerdženje dobyli.

Ruškojo šu Rars woblehnyli, tola pał jim hišcže wulke kanony pobrachuja, š kotrymiž bychu tule twjerdžišnu móžnje bombardirowadž móhli. Woni je drje š Alexandropola bóršy doštanu.

Twjerdžišnu Batum šu Ruškojo tež woblehnyli a tam šylnje nadpady na Turkow cžinja.

Čžornohórzy šu k Antiwari pschicžahnyli a 12. novembra wobtwjerdženje Sutorman, tuto město wobknežaze, po křótkim cžajšu dobyli. Tamni wojazy, dvě kanonje, kažž tež tójšcho zyřoby a wójnške potřeby jim do ruki pany.

Najprjedy šo šdasche, šo čžornohórski wječč Mikita na albanesisku twjerdžišnu Špuž abo na Šodgorizu pocžehnje, ale na jene dobo je šo wón se swojim wójskom na zyle druhu štronu wobrocžil. Wón š nim psched Antiwarijom, na brjohu adriatskeho morja ležazym, stejesche, prjedy hačž bě šo na to žadyn Turka dohladał, a dołho tež njetrajesche, dha bě hórka špomnjene wobtwjerdženje abo fort dobył. Ma-li pał tutón fort w šwojej mozg, dha jemu město Antiwari tež bóršy do ruki panje.

Šo je šebi wječč Mikita runje Antiwari wubrał, je wošebje teho dla wažne, šo maja Čžornohórzy nětko šwobodny pučž k morju, wot kotrehož běchu hewaf se wšchěch štron wotřšnjeni, tak šo bě cžěžko brón abo zyřobu do kraja doštačž. Nětko šudže šo to lóžo cžinicž.

Swětne podawki.

Němske kņěžorstwo. Po poruczenju krala Alberta je sjawne krajne žarowanje wo njeboćizčku knjeni kralowu Amaliju jenož hač do jeje khowanja, to je, hač do 12. novembra trafo. Kral je tuto žarowanje wošebje teho dla na tajki krótki czaš — na pjec dnyow — wobmjesował, so by schodu, kotruž bychu šnadź herzy a korežmarjo psches dlěšce žarowanje měli, na najmjeńšchu měru ponižil. Krajni sastojnizy maja pač schěć njedžel žarowacž a na kralowškim dworje budže želenje 12 njedžel tracž. — Khowanje njeboćizčke knjenje kraloweje sta šo šańdženu pónđzelu wječor a bu kaschč s jeje cželom do teho wjelba katholickeje dwórškeje zyrkwoje w Draždžanach stajeny, w kotrymž cžela přjedawšich-šobustawow kralowškeje šakškeje šwójby wotpoczjuja.

Kralowka šwójba budže schěć měšazow sjawnje žarowacž. — Na pschemodzenje bčchu pschijeli: pruski krónprynz, awstriski aržwójwoda Korla Ludwig, bajerški prynz Korla Theodor, meklenburgski wjelwójwoda, wajmarški herbški wjelwójwoda, prynz Keušk a wschelazy drusy wošebni knježa.

Njebo kraloweje cželo ležesche w dwójnym kaschču, smutskomny bčsche s žyna, swontowny pač s duboweho drjewa dželany a s cžerwjonym šomotom pocžehnyeny. Wobaj w hromadže wažeschtaj šydom zentnarjow a buschtaj wot dwanacžoch kralowškich škušobnikow, tač mjenowaných „hajdukow“ do zyrkwoje nješenaj.

W Šennersdorffe pola Kamjenza měšesche wóndano dželacžer Mäge s Želenjowa pschi mlócžazej maschinje cžinicž, jako ta dželasche. Wón pač šo pschi tym tač mačo na kędžbu bjerjesche, so maschina jenu jeho nohu došahny a ju rosmjecže.

W Rochližu je šo pónđzelu rano w jenej hodžinje šydom bróžnjow wotpaliko.

Š Barlina pišaja, so je ruski kņěžor němskemu kņěžorej s htowneje kwartiry njedaloko Plewny telegramm pošlač, w kotrymž šwoje dželbranje nad šmjercžu hrabje Wrangela jako „najstaršeho wojaka pruskeho wójšta“ k wjedženju dawa a pódla wobžaruje, so njeje wot teho ruskeho regimenta, kotrehož cžebny oberst je hrabja Wrangel był, nikoho móhł na pschemodzenje pošlač, dokež džel tutón regiment tež psched Plewnu steji.

Němski kņěžor je šašo dobreje strowosče a šo teho dla na hońtwach pilnje dosč wobdželuje. Wóndano bčsche w leglinškich lěbach a na nowy tydžen šo na hońtwu do Springa poda.

Ruske kņežerstwo je 50 želesnych barakow w jenej pruskej želešolijetni šakalo. Róžda baraka dyrbi tač wulka byčž, so móže 100 wojakow derje w njej bydlicž.

Kņěžorka, kotraž w tu kwilu w Roblenu nad Rheinom pschewywa, šo kónž měšaza novembra do Barlina wróći.

Na kņěžorskim dworje w Barlinje šo wo njeboćizčku šakšku kralowu Amaliju tši njedžele žaruje.

Wo tym, so někotši ministro se škušby stupja, dokež Bismarč s nimi s pokojom njeje, barlinške nowiny hišcže pschezo ryčža, ale hač je jich ryčž wěrna, šo prajicž njechodži.

Hrabja Herrmann Arnim je k schyrjom měšazam jastwa wotšudženy, dokež je wječha Bismarka sjawnje na cžesčzi ranil.

Awstria. Džepacž lét je šo wot teho cžaja minylo, so je šo awstriske kņěžorstwo do dweju dželow dželiko, na němsko-šlowjanski a na madžarško-šlowjanski. Pošleńšči džel ma šwoje ministerstwo we htownym wuherskim měšcže Peschtu, a přeńšči pač we Winje. Nětakši wuzitk šu s tajšeho rosdželenja Awstrije jenož Němzy a Madžarjo měli, dokež móžachu nad tamnišchimi Šsko-

wjanami kņežicž a jich po móžnosčzi wuklukowacž. Nětko ma šo tajke postajenje bjes Němzami a Madžarjomi s nowa na džepacž lét wuradžicž. Dokež pač chzedža Madžarjo pschichodnje tež šwój wuherski bank mēčž, so bychu papjerjane pjenjesy wudawacž móhli, dha šapóšlanzy na rajchsrathu we Winje tač prawje do teho šwolicž nochzedža, prajizy, so šu Madžarjo hubjeni hospodarjo. Pschetož tuczi šu ša džepacž lét hižom schěć stow millionow schěšnakow napočžowali a pschezo jim pjenjesy nišdže njedošahaja. A hdy bychu papjerjane pjenjesy wudawacž šmeli, dha bychu tych měšcže tejtšo nadželali, so bychu awstriske papjerjane schěšnaki hišcže mjenje płacžili, džyli nětko, hđžež šu hižom wo pjaty džel španyli. Duž, tač někotši šapóšlanzy mēnja, by lēpje byčo, hdy by wuherska žadyn bank njedostała.

Šačž runje w Awstriji Němzy a Madžarjo šchiwje na to hladaja, so Ruškojo šašo nad Turkami dobywaja a bychu teho dla Turkam najradšeho wójšto na pomoz pošali, dha wschač šebi to tola nješwaža, dokež šo psched Bismarčom a awstriskimi Šskowjanami boja. A winšte nowiny teho dla tež hižom do předka powjedaja, so budže Awstria s měrom pschihladowacž, hdyž tež Ruškojo Plewnu dobudža.

Franzowka. Mny tydženja powjedachny, so chže dotalne franžowške ministerstwo se škušby stupicž, dokež je wjetščina šapóšlanzow druheje komory franžowškeho šejma republikanšy smyšlena a so tuczi šapóšlanzy ministram pschiswolēcž njebudža, šchtož budža cži wot krajneho šejma žadacž. Ale dotalni ministro šu šebi tu wēž hinač pschemyšlili a pschedšyžde republiki, marschalej Mač-Mahonej prajili, so chzedža špytacž hišcže dale krajnu škušbu wobstaracž. To drje pač tola derje njepóndže, šhida so pschedšyda druhu komoru rošpuschczi a psches nowowolby tajku wjetščinu w njej dostanje, kajuž ministro trjebaja.

To pač, so šo ani Mač-Mahon a jeho ministro po wjetščinje druheje komory šložowacž nochzedža, w Franžowškej wjele njeměra cžini.

Turkowska. Dokež sultanej na wojakach pobrachuje, chže wón tež tych, kotřiž hišcže w Konstantinoplu šu, k wójštu pošlač, kotrež šo wošolo Sofije w hromadu cžehnje. Na měšto wojakow dyrbja konstantinopelšy měšcženjo šwoje měšto šami wobarnowacž. Sultan je postajil, so ma šo něhđže 24,000 měšcžanow wobronicž.

W Konstantinoplu kņeži wot teho cžaja, jako šu tamnišči wobhydlerjo šhonili, so je Muhtar-pascha šbity a so šo Ruškojo pschezo dale k Sofiji cžišcžža, kšetro njeměrnny duch. Wóndano bčchu tam rano papjery, na rózkach hašow na domy nalēpjene, widžecž. Na tutych papjerach bčchu šwarjenja na sultana a jeho ministrom napišane.

Nětcžiškeho sultana šu naryčželi, so chzedža jeho wuja, kiž je psched nim sultan był, šašo ša sultana šcžinicž. Wón je jeho teho dla s jeho dotalnego wobhydlenja do jeneho twjerdeho hrodu wotwjescž dač. A dokež šo jeho škušobnizy temu pschecžinjachu, je sultan něhđže poš sta tych šamych škónžowacž dač.

Ze Serbow.

Š Budyščina. Tudy budžišche šańdženu njedželu, 11. novembra, loško štraschny woheń nastacž móhł. W jenej komorje na kubi hofcženža k šlotej krónje bčschtej šo mjenujžy psches jenu šmēžu dwē kóži někač šapalikej; cžlowjekaj pač, kotražž w tymaj kóžomaj špaschtaj, šapalenje šahe dosčž pytnyšchtaj a woheń šahapnyšchtaj. — Tón šamy džel polizaj na jeneho měšcžana trjehi, kiž našojene šněhule a rocžki domoj nješesche. Dokež pač

je sakasane, tele ptaczki kojicz, dha buchu jemu wschē wšate a na swobodu puschczene. Hacz je jich kojec hšchczje wysche teho schtrafu dacz dyrhjał, to njewēmny.

— Na budyškej ratarškej schuli je w tu khwilu 77 schulerjow, bjes kotrymiž je 51 nowosastupjenych a 26 tajkich, kotřiž su tule schulu hižom prjedy wopytowali. Wona šo, kaž je snate, jenož w symskim polšczje dđerži.

Š Barta. Do zyrkwinskeho prjodštejšeřstwa tudy škuscheja nětko tuczi knježa: lētar Š. A. König w Barcže, tyschēřski mišchr Š. A. Klemm w Barcže, kubler Š. Schkoda w Barcže, rychar a kubler Š. Miczka w Bufojnje, kubler Linał w Bufojnje, zhhelnicžu-wobšedđer Š. A. Seyfert w Dubrawzy, kubler Š. A. Pjetšcha w Subrniczy, zhhelnicžu-wobšedđer R. Š. R. ōšel w Strōži a farar Š. H. R. Rāda jako pschedšyda.

Š Porschiz. Do nětcziškeho tudomneho zyrkwineho prjodštejšeřstwa škuscheja šlėdowazy knježa: kubler Jan Mikel w Rumšchizach, kubler Jan Langa w Konjezach, kubler August Guda w Kubšchizach, kubler Pētr Wiczās w Kubšchizach, kubler Korla August Schpōtka w Lėtonju, žiwnoščer Jan Mitasch w Krafeczach, ryczerkubler A. Strube nad Krafeczami, kubler Jan Hetman w Porschizach a farar Š. Š. Trautmann jako pschedšyda.

Š Wulkich Šdžarow. Našch wyšokozščezjeny knjes farar Bergan je šandženeho 14. novembra šwōj 25lėtny šastojnški jubilej pod bohatty dželbranjom šwojeje wošady, pscheczelow a snatych š bliska a š daloka šwjeczil. My wo tym w pschichodnym czišle podrobnišchu rosprawu damy a chzemy dženš jeno špew a šłowa šobudželicz, kotrez dwē tak mjenowanej, knjesej jubilarkej pschepodatej, wotibnej tasli wopšchijatej. Tutej stej po prawym w nowym prawopišu wotczishczanej, my pał jeju wopšchijecze po nowinskim waschnju podamy, šo bychu je tež czi wužicz mōhli, kiž šnadž hišchczje šaczanske pišmo cžitacz njemōža. Prėnja tajta ma šo takle: Šswėrnemu Šserbej, wyšokodostojnemu knjesej, knjesej B. A. Berganej, derjesašlužbnemu fararjej we Wulkich Šdžarach, horliwemu šerbštemu wōtczinzej, dołholėtnemu šobustawej a wubjerownikej Maczizy Šserbskeje š Jeho pjeczadwazhczilėtnemu šastojnštemu jubileju, džen 14. novembra 1877 pschedšydstwo a wubjer M. S.: Š. G. Smoleť. M. Hōrnik. M. Rōla. M. Mjerwa. R. A. Fiedleť. Š. A. Kapleť. Š. Š. Šmišch. R. A. Jencz. Š. Duczman. B. Wendleť.

Šchto kraluje radošč dženš w šdžarowskich honach,
Šchto wėnzny šo wija a šbožownošč kczje?
Šchto wutrobny bija we džadownych hronach
A lubošč šo rjeišchi schat woblekka je?
Šchto š duchow šo pscheczja dženš wužōrluja
A š njebješam wōczka šo posbėhuja? —

Raž njebjeřki pořok Šže šwjatocznyje wita
Dženš šwjedžen, blyšchcz šlėborny wobleczeny:
Šlej, hižom šchtwōřstotetk Šže šchczedriwje šita
Bōh, kotrehōž šlužobnik šwėrnny Šy šy!
Twōj wuřny wōn hnadnje je požohnowal
A jemu najbohattyše froszczenje dał.

Duž czeřtny wėnz Tebi tež Macziza plecže,
Šo by Šže š tym pscheczom dženš postrowika:
Njech Knjesowa miłoszcz tež pschichodnje czeče
Šži do dušche, do domu, do šastojnštw!
A junu wrōcz šwjedžen, dženš šlėbornjany,
Šži šbožowny pschichod tež poszczany!

F.

Druha wotibna tasla wopšchija šlėdowaze šłowa a špew: Šswojemu lubowanemu bratrej, knjesej B. A. Berganej, duchow-

nemu we Wulkich Šdžarach, požohnowanemu duchow pastyrjej, šwėrnemu pscheczjelej, derjesašlužbnemu šobustawej šerbšteho lutherškeho knihowneho towarštw, š pjecz a dwazhczilėtnemu duchownštemu jubilejej 14. novembra 1877: M. Domascha w Nošaczizach, Š. Šmišch w Hōdziju, A. Kubiza we Wjeleczinje, Š. Wrořak w Budeřtezach, D. Wrořak w Małeschczach.

Pomhajczje špewacz mi: šhwalene mjeno budž Wože!
Dženša šo tutemu domu je dostało šbože!

Šaleluja!
Šzczeczjenja Wožeho dla
Wijczje nětk wėnzny a rōže!

Nimo šu bėžale š khwatanjom Tvoje Šzi lėta,
Šubilej dženša pał šwjeczil šwōj wutroba šhrėta.

Šchto dha šy Šy,
Šo šy tak wobhnadženy
Psched wjele ludžimi šwėta?

Pomjedaj pomjatto, dušcha a cžėło a stawy,
Kał je był š Tobn Knjes šwėrnny a mōžny a prawy!

Miłoszczjowy
Wōtczež, o pōsnaj, šo šy
Jemu šo džadowacz maty!

Wotrocžto Šesuja Šhryřtuša wulke mašč mjeno,
Mjeno a šlužbu a šastojnštw, tola niž jeno;

Wjazy šchczjen mašč,
Šnadu dženš pschipowjedasch,
Kiž je Šže šdžeržala jeno.

Wjeřele wulke wot Knjesa hlaj Tebi bu date,
Wjeřele dobre a wjeřele we Wořny šwjate:

Wořny šo dacz,
Šhryřtuša pschipowjedacz
Tvoje bē wjeřele snate.

Na Wořim mēščje šy štal a tež we Wořej mozy,
Njeřny tež lutowal štrowoščje, bycha a prōžny.

Š Tobu pał bē,
Wořada Tvoja to wē,
Woři Duch wo dnjo a w nožny.

Dženša je šbože šo dostało — hladajczje komu! —
Tutemu waschemu lubemu Wořemu domu.

Wowzy mi pař!
Šow je wōn š wjeřelom wař
Wowzu pařil cžitku a šhromu.

Štawajczje dženša a šbudžczje šo Wulke wy Šdžary!
Pōjczje a pschijnješčje š wjeřelom šwoje tež dary!

Wjeřelczje šo
Pařtjra wutrobneho
Šromadžje miłody a stary!

Pschistupczje š nanej tež mandželška wy a wy džēczi!
Kał šo tōn džen ša wař wšchitkich tak lubořnje šweczil!

Šbože wōn ma,
Šsobu tež Wam je wōn da.
Špewajczje, dōjž šcže na šwēczi!

Wotrocžto Woři, nětk prošny, stej hacz do kōnza!
We Wořej hnadže nam stej hacz do šachoda škōnza!

Šhryřtuřowy
Wōřtań šwėdł wutrobity!
Šswėdzcjenje nima njech kōnza!

Bōh pał šam wēcžny a stary a pschezo tež nowy
Šdžerž Šže nam dale a cžiń, šo šy štrowny!

Wōn budž Twōj křyw!
Žohnuj bjes nami Twōj šywo!
Šslynny šchit wysche Šzi hłowy!

D.

С Камјенџа. Нашч новы гербски прѣдач а diaconus, do-
talny wyschsci wuczec na budystim krajnostawskim seminaru, knjes
kandidat duchownstwa Rrugač, budže tudy 1. njeđzelu adventa do
šwojeho fastojnstwa sapočasny.

P ř i l o p k.

* Šdyž cze hičanje storka, dha móžesč je lohko sahnacž, hdyž
šebi wobej wuschy i porštami sadžeržišch a pschi tym šam abo i
nětoho druheho pomozu i jeneho šudobja něščto pomaku piješch.
To wěsčje pomha.

* С Khróscžiz pišaja: 5. novembra běščtaj dwaj pacholaj
na khróscžanskim reviru na hoitwoje. Zato šo pschypadnje nimo
njeju wós i kwaparjami wjesesche, chyzščtaj wonaj tutym k czeščzi
šwoju šělbu wutšeličž. Sedyn wot njeju šěli do lošta, druhi pač,
šyn knježeho hajnika we Worklezach, kotryž chyzšche tu wěž šylnišcho
wuwjesčž, šo se šwojej, se šchrótom nabitej šělbu na kwapny wós
mērjesche, wutšeli a trjechi tež wo prawdže konjej kaž tež kwaparjom
na wosu se šchrótom. Wulke šbože hiščecze je, šo ničtón czežko
ranjeny njeje.

* W Kamjenzu je šo 12. novembra na ranje wjetšche fabricke
twarjenje Wleylež šuknoweje fabricki wotpaliko.

* W Alt-Bernsdorffe je šo 13. novembra wječor dwór kublerja
Eislera wotpalik a je šo pschi tym na 500 kop žita spaliko.

* Dražďžanske šudnistwo je wóndano agenta Zurja Augusta
Kockela i Budyščina dla šwarjenja na krala k 6 měšazam jastwa
wotšudžiko.

* Kaž lipschczanske nowiny pišaja, je 10. novembra professor
Dr. Brochhaus, předač pschi tamnišchej šwjatojanskej zyrkwi, wu-
mrječ. Wón k tym parščonomam škusčja, kotřiž běchu dla jědženja
trichinjateho šwinjazeho mjaša šańďženy tydženi w Lipsku czežko
škorili.

* Wóndano bě jedyn paduch w Blauen w Woigtlandže rano
hoščerž k módre mu jandželej wopytač a tam, dofelž dale ničžo šobu-
wacžja hódne njenamaka, hoščjam wiščě ščtórnyje kranyl. Hoščjo
budžiču teho dla dlěšchi cžaš w hoščeržnu pschewyvacž dyrbjeli,
hdyž šo njeby radžiko, paducha hižom popođnju teho šameho dnja
wušlědžičž, tač šo kóždy hoščž wječor šwoje ščtórnyje wot polizije
šaso dosta.

* W Thumje šu w tyčle dnjach wječor jeneho 14 lét stareho
hólza nadpadnyli a jeho tač dajili, hacž bě pošmorny. Na to šu
jemu 80 np. wšali, kotrež bě wón ša pschedate winowe kicže dostač.

* С Šórki pola Rothenburga pišaja: Zato kšěžer Škmann
tudy, kotryž bě šańďženy pjatč šwojeho šyna do Rothenburga psche-
wodžak, wječor šaso domoj pschińdže, wón šwoju žonu mowu a
žadlawje wopalenu namaka. Wona dlěšchi cžaš hižom na widli-
ščecža czerpjesch, bě wo dnjo na džěle była a wječor šaso do-
moj pschischčła. Najškerje šu šo na nju pschi šašwěczanju šwěžy,
jako chyzšche šatepicž, widliščecža dale, tač šo je panyła a šebi
draštu šapalika.

* Šendželšta parolódž „Gampden“, kotraž bě psched 5 měš-
zami i Šendželškej i 2000 tónami wuhla do Indiškeje wotjěta, je
šo 16. septembra na morju spalika. Matrosojo chyzchu na cžof-
mach cžetnyčž, to pač šo jenož džewjatnacžom wot nich radži,
wiščitžy drusy šu šo tepili.

* W šchipkowskim pschekhodže je wóndano kommandant tamni-
šcheje turkowskeje artillerije, Lehmann-pascha, panyč. Šhorjelške

nowiny pišaja, šo je šo wón w Šhorjelzu narodžik a po wotbheču
pruščkeje wojerskeje škužby do turkowskeje škužby šupik a Turkow
w artillerijskich wědomnosčach rošwucžowal.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Zajtale módra rubjana kšapa, o, to je cži
duščna wěž!

Mots Tunka. Ale kajku kšapu dha mēnišč?

Š. D. Mó tajku, kajtuž šo holanzky musžy woblekaja.

M. T. Ach tač! Ale ščto dha je na njej tač jara duščne,
šo ju tačle kšwališč?

Š. D. To je na njej duščne, šo móže wulki bur a tež poš-
nomóžnik — to reča dwaj cžlowjekaj — w tačkej kšapje kšodžičž.

M. T. Na dobo?

Š. D. Ně, na dobo niž, ale po rjadu, tač šo je jedyn w
kšapje a druhi jenož w jazy.

M. T. Šsy dha to šam widžik?

Š. D. To šo wě?

M. T. Ščto dha ludžo k temu prajachu?

Š. D. Na moje praščenje, cžeho dla kóždy šam šwoju
kšapu nima, wotmolwidchu, šo štaj wobaj tač bohataj, šo byščtaj
šebi kóždy lohko što kšapow kupičž mohłoj.

M. T. Ach, dha drje lubošče dla w jenej kšodžitaj?

Š. D. Móže byčž — abo šnadž škupoščje dla.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowska zyrkej: Korla Gustav Kost, šeržant w 4. infanterie-
gimencze cžo. 103 tudy, i Šanu Šhryštianu Wicžales.

Michalska zyrkej: Šandrij Wuschik, kšěžkač w Nowych Matšezach, i
Marju Madlenu Pjetščez i Žyžez: — Korla Ernst Schuyhmann, cžěšla a wo-
hydłec na Židowje, i Augustu Ernestinu Šmeišez tam.

Křěni:

Michalska zyrkej: Emma Marja, Žana Michala Lahoby, šabrickšeho
džělacžerja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Emma Theresia, Korla Sodana,
džělacžerja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Hermann Ernst, Šandrija Šajnta,
džělacžerja a wobhydlerja na Židowje, š. — Šana Augusta, Žana Šjedriča
Augusta Seemanna, šabrickšeho džělacžerja a wobhydlerja na Židowje, dž. —
Marja Madlena, Šandrija Šencžela, džělacžerja a wobhydlerja w Dobrušči,
dž. — Ernst Bohuwěr, Augusta Manjowki, žiwnoščerja w Libochowje, š.

Zemrječi:

Dženi 5. novembra: Madlena Wartšez, wobhydlerka pod hrodom, 24 l.
7 m. 24 d. — Šana, šwidowjena Manžowa rođž. Domschcz i Wulkeho Wjelkowa,
84 l. 5 m. — 6., Šana Madlena, Augusta Motška, pošoncža a wobhydlerja w
Čžichonžach, dž., 9 l. 6 m. 14 d.

Wo hrajadłach.

Bjes nawěščtkami našchich nowin namakaja našchi cžesčženi
cžitarjo a cžitarki šaso, kaž kóždolětnje, porucženja šwětošlawnych
hrajadłow knjefa J. Š. Šellera w Bernje. Wón je w špodžimnej
dokonjanosčzi džěta, my móžemy teho dla kóždemu, kiž ma jenož
trochu radoščje nad hudžbu, niž doščž horliwje porucžecž, šo by
šebi hrajadko kupik, a k temu přjóđštejazy hodowny cžaš najrjeńšču
škladnosčž pošticžja, tež njemóže ničžo a hdy by najdróžšche byto,
tačte hrajadlo šastupicž.

Ščto móhł drje mandželški mandželškej, nawoženja njewjesčje,
pschecžel pschecželej rjeńščeho a witaniščeho daricž? — Šhoremu
podawa najwjetšche a najlubošnišche wotšchewjenje, dopomina na

prjedawšce sbožomne czašy; samotnemu je šwěrnny towaršch, powyšcha duchnosć dołhich hymstich wjeczorow w domjazym kružku atd.

Wuswběhnyć chzemy hišće křwalobnu myšlicžku wjele knjesow hosćenjarjow, kiž su šebi tajke hrajadło k sabawjenju šwojich hosći wobstarali. Tajteho wudawka jim, kaž je šo nam s mnohich stronow prajiko, žel byto njeje; duž šo tež jich praktiski wužitk šjawnje pokazuje, a by wšchěm knjesam hosćenjarjam, kiž to hacž dotal njesćžinichu, radžicž byto, šebi hjes kōmdženja hrajadło kupicž.

My hišće pschispominamy, šo je wubranje jenotliwych kusow žyłe derje pschemyšlene; najnowšce, kaž tež najšpōdobnišce starsche opery, operetty, reje a špěwy wješełeho a křutneho wobšaha šu w Sellserskich hrajadłach najrjeišcho šjenocžene. Š krōtkim, my nje-mōžemy našchim cžitarijam a cžitatkam našchich nowin nicžo lěpsche radžicž, hacž to, šo bychu šebi prawje rucže tajke hrajadło wobstarali; wobšchěrne illustrowane płacžišno-fouranty šo kōždemu

franko pošćežku. **Tež je direktne kupjenje najlěpsche, dokelž šo husto hrajadla ša Sellserske wudawaja, kotrež tola žane nježku.**

** Kat jara štej wicž a rheumatismus roščěrjenej, je šo nam na jara šajimawe wašchnje pšches jene pišmo pokazalo, kotrež džatne šłowa wjele šłow tajkich sbožownych wopšchija, kotřiz, šwoje czerpjenja, wšchitte te lěčowanja, nještōncžne bolōcže a cžwile wopšhawšich, hojenje knjesa **L. G. Moessinger** w Frankfurcže a. M. naložicžu a pšches to šašo šwoju polnu strowošč doštachu. My s tuteho pišma jenož wōšebje pomnjecža hōdny list wēšteho Friedr. Sparinga w podkoplach „Prinz Wilhelm“ w Frelstedtu (Braunschweig) wojmjemy, hžžež tutōn cžěžtopruhowanu muž po 22lětnym bolōšnym wicžnym czerpjenju jenož pšches Snjedželšte lěčowanje na wutrobne wašchnje šwoje polne wustrowjenje wopšhuje. Kaž widžimy, je tuto hojenje žyłe razionalne a njeje žane hlupe panzanje. Knjes Moessinger žada šebi wot šhoreho krōtke wopšhanje šhorōcže a jeje mēru a nočže wjedžecž, šchto je šo prjedy pschēcžiwu njej naložowalo, a da potom pazijentej pschisprawne wuřasjanje. Tuto pišmo njech je wšchittim na wicž a drjenje šhorym troščatne cžitanje a napominanje, šo bychu šo nashonjemmaj rukomaj knjesa Moessingera dowērili.

W Budyšchinje a to w snuřškownym mēscže je jena křeža, kiž šo derje šadani, na pschedań. Wšcho dalšce je šhonicž na hrodowštej hašy cžo. 166.

Muzia

palneho drjewa.

21. novembra t. l. dopōłdnja w 10 hōdžinach ma šo na bartškim 40 Km. a na nowowjescžanskim reviru 23 Km. duboweho šchčepoweho drjewa na pschēšadžowanje pschedawacž. Chromadžišna w Dubrawžy.

W Barcže, 14. nov. 1877.

Wiedemann,
wšchšchi hajnik.

Šlobuki, bungle po najtunišchich płacžišnach. **Porjedženja Šlobukow** šo tunjo wobstaraja. **Sajecže kōžti** šo po najdrōžšchej płacžišnje kupuja.

Šlobukar **H. Langa**
na škulškej hašy šady theatra.

Nowe turtowške šłowki,
wulki šłōdki pšōb, porucža **S. Kulisch.**

Najlěpschu cžēštu butru,
w dōncžkach a wuwáženu,
prima amerikanski šchmałž,
„amer. řušchene tucžno
porucža **H. Kulisch.**

Nowe rheinske włōske worjedhi
ma na pschedań **S. Kulisch.**

Šaptyka w Rakežach.
Šłotowy, wobžerny a wužitkowy pōlwer ša křuwon, šařowy pōlwer ša kōnje, wobžerny pōlwer ša šwinje, reřtitužionšti šfluid k. wōkřejšnjeho šłotolēkarija Dr. Kōcha, nerbowy balsam, wicžnu watu psche rheumatismus, šłowu a šubobolenje, wēcže šłutkowazu, tařlu ša 50 ř., brošišypow, řenčelowy mēd; Dr. Ketschowu řarhbowanku ša brunawu, hōmōopathiřte a allōopathiřte lēkātřtrow porucža w štarej šnatej do-brořcži po najtunišchich płacžišnach
H. Bredemann.

Najpodwolnišce wōšjewjenje.

Ša šym w Budyšchinje na snuřškownej lawškej hašy 135 **krōtkotwo-rowe, bantowe a posamentowe křlamy** šjenocžene s **hotowej pňchu** šaložik a pschedawam **wšchitte artikle** po tych šamych płacžišnach, kaž w **draždžanskich** a **šhorjelskich** šłownych křlamach.

na snuřškownej lawškej hašy 135 **D. Schaye** 135 na snuřškownej lawškej hašy.

Porucženja hōdne artikle:

- Ballenzwjern** a 5 p., duzent 55 p.,
- želeřozwjern** „ 25 p.,
- wōbrubna šchnōra,** šchtuřa 15 p.,
- gaze,** a metr . . . . . 25 p.,
- šchite jehly,** 25 šchtuř . . . . . 5 p.,

bōrthy, kņesle, žida po najtunišchich płacžišnach. Ša křawzow a šašo-pschedawarijow wōšebite płacžišny.

Tunje hodowne darh.

Wulku dželbu šprawnych, jenobarbnych, šwēcžazych
drastnych tkaninow

metr 77 p., štary kōhčž 44 p.

pschedawam niže kupneje płacžišny. Šchtož wo to rođži, njech šo dołho njeđlij, dokelž budže tale twora šwojeje tunjošče a dobrořcže dla najšterje bōrthy rořkupjena.

Na bohatej hašy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

Wažne ša šařopšchedawarijow.

Židžanych, pōžidžanych a wōlunjanych šchawlowych a šłowjazzych rubiřchčžow, kaž tež židžanych, bēlych, cžiščepłatowych a piřanych barwjanych dyhřiacžnych rubiřchčžow řjenje řjadowanu šklad džerži štajnje w najnowšchich muřtrach

na bohatej hašy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

Lama, nowu dobru šprawnu tvoru, pschedawam po šabritřkich płacžišnach.

Na bohatej hašy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

Rubiřchčža

še židy, pōžidy a wōlmy ša muskich a žōnske porucža we wulkim wubjerku

Eduard Hartmann
na snuřškownej lawškej hašy.

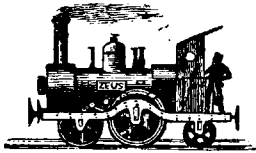
Telegrafiski bureau w przedtownym twarzeniu pošta (na bohatej haſy), po jonym ſtychodze, je kôzdy dzeńi wotewrjeny wot rano 8 hacž wjeczor 9 hodžin.

Placziſna žitow a produktow
w **Budyſchinje** 10. novembra 1877.

Žitowy dowoz: 3862 męchow.	Na wiačach				Na burſy			
	wot	hacž	wot	hacž	wot	hacž	wot	hacž
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Pſcheniza 50 kilogr.	10	71	12	2	11	1	11	91
Koſta " "	8	4	8	35	7	91	8	35
Jeczmen " "	9	6	9	42	9	6	9	42
Wowſ " "	6	60	7	—	6	60	7	—
Grôch " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaps " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahly " "	12	36	—	—	—	—	—	—
Sejduſchka " "	16	42	—	—	—	—	—	—
Werny " "	1	76	2	—	—	—	—	—
Wutra 1 " "	1	80	2	20	—	—	—	—
Sahno 50 " "	3	20	3	70	—	—	—	—
Štolma 1200 pt.	18	—	22	50	—	—	—	—

Kôrz pſchenizy po 170 puntach: 18 marow 20 np. (6 tl. 2 nſl. — np.) hacž 20 mf. 43 np. (6 tl. 24 nſl. 3 np.) — Kôrz rožki po 160 puntach: 12 mf. 86 np. (4 tl. 8 nſl. 6 np.) hacž 13 m. 36 np. (4 tl. 13 nſl. 6 np.) — Kôrz jeczmenja po 140 puntach: 12 mf. 68 np. (4 tl. 6 nſl. 8 np.) hacž 13 mf. 18 np. (4 tl. 11 nſl. 8 np.) — Kôrz wowſa po 100 puntach: 2 tl. 6 nſl. — np. hacž 2 tl. 9 nſl. — np. — Kôrz jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nſl. 4 np.) — Sejduſchne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nſl. 2 np.) — Werny: 1 m. 76 np. (17 nſl. 6 np.) hacž 2 m. — np. (20 nſl. — np.) — Wutra: 1 m. 80 np. (18 nſl.) hacž 2 m. 20 np. (22 nſl.) — Sahno po 100 puntach: 3 m. 20 np. (1 tl. 2 nſl.) hacž 3 m. 70 np. (1 tl. 7 nſl.) — Štolma (1200 pt.): 18 m. — np. (6 tl. — nſl.) hacž 22 m. 50 np. (7 tl. 15 nſl.)

Gzahi hornjoluziſkeje železnizy.

Š Kohnſurta do Štolozy.

Wotjeſb ſ Kohnſurta	4	10,20	4,33
Šortſi	4,41	11,30	5,30
Wiſteje	4,52	11,50	5,45
Witowa	5,8	12,20	6,5
Wujesda	5,41	12,59	6,55
Kaſa	5,57	1,20	7,15
Wojerez	6,90	1,47	7,50
Wyſokoho Wutowa	6,55	2,22	8,22
Muhlenda	7,25	2,55	9
Müdenberga	7,44	3,20	9,21
Witowa	8,15	4	9,55
Mufowa	8,55	4,25	10,15
Wiſijeb do Štolozy	9	4,50	10,40

Še Štolozy do Kohnſurta.

Wotjeſb ſe Štolozy	7,20	11	5,5
Mufowa	7,52	11,40	5,34
Witowa	8,14	12,10	5,52
Müdenberga	8,46	12,51	6,23
Muhlenda	9,25	1,45	6,55
Wyſokoho Wutowa	10,7	2,17	7,18
Wojerez	10,44	2,50	
Kaſa	5,57	11,10	3,18
Wujesda	6,25	11,35	3,45
Witowa	7,11	12,8	4,22
Wiſteje	7,34	12,99	4,50
Šortſi	7,55	12,41	5,16
Wiſijeb do Kohnſurta	8,55	1,25	6,20

Powſchitkomna aſſekuranza w Triesce.

(Assicurazioni Generali.)

Šaložena w lęče 1831.

Rukowazy fond towarſtwa wopſchija po bilanzu wot 31. decembra 1876: pſchitomne wobſtatti:

Sakladny kapital: . . . . . ſchęſnakow **4,200,000. —.**
Rezerwy w { hotowny pjenjesh: . . . . . " **17,109,320. 13.**
{ prämijach a dani pr. 1877: . . . . . " **10,886,554. 35.**

Dafe:

W poſdniſchich lętach doſtajomne prämije: . . . . . **11,216,541. 36.**

Šlowne ſummy kapitala a rezerwow ſu na ležomnoſče pupilarizy napoložene.

W lęče 1876 ſa 13313 ſchłodowanjow wuplacžene **5,848,942** ſchęſnatow 05 krajzarjow a wot ſaloženja hacž do 31. decembra 1876 ſ žyła **116,499,981** ſchęſnatow 59 krajzarjow.

Powſchitkomna aſſekuranza ſawęſčujuje:

- a) tworj, mobilije, žnjeſke ſarady a t. d., kaž tež, jeli to krajne ſakony dowoleja, twarjenja wſchęch družinow pſche wohnjowu ſchłodu a rosbudynjenje parnych kôłkow;
- b) poſtičujuje ſawęſčjenja na žiwjenje čłowjekow na jara wſchelake waſchnje ſa najtuniſchje twjerde prämije a poližy w nęmſkich pjenjesh wuſtaja.

Š kôzdemu wuſaſanju a k wobſtaranju ſawęſčjenjow porucža ſo agent:

hantſki ſfotolekar Gruf Walthar w Budyſchinje.

Podpiſani, kotſiž ratarſke wohnſawęſčujuje towarſtwo w ſakſkim krajeſtwje ſaſtupuja, k ſawęſčjenju pſchi tutym wôžnokrajnym a wſchowužitnym inſtitucze najpodwolniſcho pſcheproſchuja:

Gruf Weifa w Brunowje. Auguſt Šetar w Koblizach. J. Krawz w Spytežach. E. Kſchizank w Wukežach. J. L. Kſchizank w Koleſchowje. J. Liebig w Kettizach. A. Kringſt w Welych Koblizach. J. G. Hornuſſ w Brunowje.

Čzeſčejnym Šerbam Budyſchina a wokolnoſče ſ tutym k dobročiwemu nawjedženju dawam, ſo ſym ja na garbarſkeje haſy čzo. 421

kaſchčowny magazin

wôterwik. Pſchi wulkim wubjerku ſprawne a tunje poſlužjenje lubjo, mój ſklad pſchi potrebye najlępje porucžam.

Hermann Schmidt,
tyſchęſki miſchtr.

Reichs-kanzleitintu

čjemno mōdročornu, ſ pjera bęžazu a njewožoſtnjazu porucža w bleſchach po 40, 25, 15 a 10 np.

Heinr. Jul. Lincka
na hrodowſkeje haſy 338.

Patent-woſomas

k maſanju drzewjanych a želeſnych wôſkow w kiſkach po 25 a 50 np. pſchewawa

Heinr. Jul. Lincka
na hrodowſkeje haſy 338.

Žłana ſłoma

ſo kupuje. Wot koho? to je ſhonicž we wudawarni „Serb. Nowin.“

Rožowanj ſtwjelzowny abo njetrijeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kôzdej dželbje mehanika dželkopſchadownja w Hajnizach.

Roſaze, ſajecze, karnikłowe, morda-rjowe, tſhōrjaze a čelaze kože kupuje po najwylſchich placžijnach

Heinrich Lange
na žitnych wiačach,
pſchi ſerbiſkeje katołſkeje žyrkwi.

Roſaze,

kaž tež wſchę druhe njeſhotowjene kože kupuje po najwylſchich placžijnach, tež kože berje a tunjo wuharuje

Guſtaw Nauka
na garbarſkeje haſy 426.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

sa njebolosne sařadjenje kumschtnych subow a plombirowanijow po najnowšchim systemje.

Wotstronjenje subybolenja, subowe operazije: Na smutstnej lawstej hařy cž. 120, po 1 řhodže.

• A rycjam wřhednje dopoldnja a popoldnju wot 8 hać do 5 hodžin. — A řndym darmo. •

S tutym porucžam ja řwobj bohaće řjadowany řklad najnowřchich drařt-
nych tkaninow, paletotow, jaquetow, jařow a řidžanych tworow.

Řiches tunje nutřkupowanje je mi moźnořć data, placžisny wurjadnje tunjo
postajicž.

Jan Jurij Pahn

na torhořcžcu pobjla hlowneje straže.

Belzowe a meźowe khlamy

Emil Flegel

porucžaja řo ř dobroćiwemu wobředžbowanju.

• Budyřchinje na řitnej hařy.

!Nowe! 6/4 loźowe Gretone !Nowe!

njepuřcžate, w přchekrařnych njepřchetrjeřehnych muřtrach ř poczeřnjenjam po řleřcžow porucžaja
řtary loħeć po 35 np.

Julius Hartmann Sohn

37. na rōžku mjařoweřo torhořcžca 37.

Najwjetřchi wubjerř

řidžanych, polřidžanych a wolmjanych rōbiřcžow
řaž teź hlowjařnych a řawlownych rōbiřcžow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rōžku mjařoweřo torhořcžca 37.

Wulki dobytk wedomnořcže!

Stōncznje je řo radžiřo, dotal njewuřojomnu řhoroseř

epilepsiju — padawu — widliřcžeřa

přcžeř hojenje, wřchořtrōnřř dopořasane a po naturje řtožene, radikalnje řa řyle řiwjenje řahnacž.
Wřchitřř tajřř řhori njedř řo ř najwjetřchim dowōřenjem pod přchijpōmnenjem řtarōby a
tracžaja řhoroseře piřnje wobrocžaja na

C. W. Telle

Berlin, Oranienstrasse 33.

Siebigowy kumys-extrakt

je po najnowřchich řlōdřtwach řekarřkich autoritetow řenicžki, wēřny diāt. radikalny
řredk přchi řchijōřchocžinje, pluzokřhoroseřach (tuberkulořy), řuchocžinje, brōřtořho-
rořcžach) řoldkōwym, cžrjewōwym, a bronchialnym katarřřu (kařchel ř křafami),
řuchocžinje rjapa, ařřmje, řlōdawje, wřchēř řlaboseřach (wořebje po czeřřkich
řhoroseřach). Řiřtki po 5 řlōtonach a řl. po 1 m. 50 np. excl. pařowki ř wuřoźowa-
njom moźa řo dořtacž w: Hartungs Kumys-Anstalt, Berlin W., verlāng. Gen-
thiner Str. 7. Gute řlōkōny řu řenož prawđřiwje, řdny maja nařřnu řirnu.
Řřched wopacžnymi prāparatami řo warnuje. Řekarřka řniřka wo kumyřowym
řetowanju je řōždy ras přchijpōtožena.

Řdžeř wřchē řredki njepomhāřu, njedř řo řkōncznje ř kumyřom řpyta, řa-
řojenje budže řda.

Cigarrowe reřty,

řotrež řo wořebje řa řořcženjarjow řodža,
přchedawam, řo byř je murumowat, po jara
poniženych placžisnach. H. Kulisch.

== Sřlyřchne njedořtatti, ==

hluřchoseř wēřcže a dořpōlnje řahōji, jeli
njeje přchinarōdžena,
F. Kattepoel w „Ahaus, Westfalen.“

Šwētořlawnu B. Aneifelowu

wlořowu tinkturu,

ř řekarřkeje řtrōny wřchēř wlořowjerpjāřym
jako wēřcže wēřno řtutkowāřu naleźnje poru-
cženu, řdžeř řadym druhi řredk njepomhā,
ma řtājnje na přchedař S. J. Lindu w
Budyřchinje w bleřchach po 1, 2 a 3 marřach.

P l ů ř

wřchitřkich barbow a wřchelatich dobrořcžow,
řtary řōħeć N. 2.50 a drōžřcho porucžaja

Julius Hartmann Sohn

37 na rōžku mjařoweřo torhořcžca.

Rouleaux a rouleaux-řkaniny

5/4, 6/4, 7/4 a 8/4 řchēřofe

ma we wulřim wubjerřu

Julius Hartmann Sohn

37 na rōžku mjařoweřo torhořcžca.

Lana

ř jařam a řutnjam ma we wulřpřchnym wu-
bjerřu a řenož w dobrořch dobrořcžach naj-
tuniřcho na přchedař

Julius Hartmann Sohn

37 na rōžku mjařow. torhořcžca.

Čornu řidu

wřchitřkich dobrořcžow ř drařtam (řlejdam) po
řnatych jara tunich placžisnach, řaž teź

5/4 řchēřofki řidžano-řomot

řōħeć po N. 5.50

porucžaja, po řleřřich jato řenje wjāř řo wrō-
cžazu tunju kup Julius Hartmann Sohn

37 na rōžku mjařow. torhořcžca.

Sserbska protňka

„Přchedženak“

na lēto 1878

je řa 25 N we wudawarřni „Serb. Nowin“
ř dořtacžu. Šařopřchedawarřjo řhřyli řo na
ř. přchekupřa M. Mōrbu na mjařowym tor-
hořcžcu wobrocžicž.

Šserbřke protňki ma teź na přchedař
P. Mickel w Reřlitzach.

Garnirowane a nje garnirowane klobuki

po najtuniškich płaczišnych

na snutskomnej lawstkej hašy 135 D. Schane 135 na snutskomnej lawstkej hašy.

Lama a flanelle

porucza najtunišcho we wulkim wubjerku

Eduard Hartmann

na snutskomnej lawstkej hašy.

Wschepoloženje khlamow.

Rjemjenjeŕske a ředlaŕske khlamy

E. G. Leuner

prjedy na bohatej hašy,

řu nětko na řhulstkej hašy řady noweje mēřchczanřskeje řhule.

Š dobom poruczam řiwój bohaty řklad wřchēř do rjemjenjeŕřtwa a ředlaŕřtwa řluřchazyř artiklow ř dobrocziwemu wobředźbowanju.

E. G. Leuner.

Spěwarski koncert

njedźelu, 18. novembra, w Thomarez hořczenju w Bukezach.

řapoczałk w 6 hodźinach.

Lubošnje přehprořhuje

spěwanske towarřtvo.

Rōźdu njedźelu popołdnju w 3 hodźinach maja řo w Budyřhcinje na bōřklinje czo. 283 řjawne přehednořki wo parschonřtim řařopřahihodźe řhryřtuřowym, wo wērie a nadźiji zyrkwje a wo dopjelnenju řlubjenjow w nařhiř dnjach. řastup je kōźdemu dowoleny.

Mathias Geist, pŕedaŕ ř Draždžan.

Wokermuřch a reje

jutřje, njedźelu, w piwarńi w Bŕemjenju.

Reumann.

Buřiczanřke rataŕřke towarřtvo

pōndźelu, 19. novembra, w 5 hodźinach.

Přehednořk knjeřa pŕofeřora Dr. řeidenena wo wuřiczu jenotliwych piwownych wutkow přehes řowjash řkōt.

Přehedňyda.

Řataŕřke towarřtvo w Małym Bjełkowje

wutoru, 20. novembra 1877, wječřor w 6 hodźinach.

Přehedňyda.

Wōřjewjenje.

Čzeřczenym řerbam Budyřhchina a wotkolnořcze ř nawjedženju dawam, řo řym na řadnjej bohatej hašy derje wuhotowany řklad řrjewa, brunizy a řamjeńteho wuhla

wotewŕil a wřhitte řtajanja po kōřzach, kaź teź po centnarjach hořjebjeru. ře řlubjenjom, řo budu čzeřczenym wotkupowarjam přehes řprawnje pořluřecź, řo ja dobrocziwego wobředźbowanja nadźijam.

Jan August Kliemand.

Řsuhabruniza (Braunkohle)

wřhitkich družinow leži na přehedań na brunizowych podkōpřach pŕjedy Mōrbiz, nětko pať Julius J. Liebfēr a Wiersch w řhwacziřach.

Řheźorřki wolij

to je

njerořbudnjazy petroleum, porucza ř. Kulich.

Řrima wōřomas

řym řařo dořtať a řōń tunjo přehedawam. E. G. Leuner na řhulstkej hašy řady noweje mēřchczanřskeje řhule.

Wolmjane řonjaze defi

porucza we wulkim wubjerku E. G. Leuner na řhulstkej hašy řady noweje mēřchczanřskeje řhule.

Řnōjny gyps

ř řđerženju duřhla (Stickstoff) w hŕōđžnym hnojju wot knjeřa pŕofeřora Dr. řeidenena a knjeřa generalřekretarja v. Langsdorff najlēpje poruczeny, ma řtajanje najtunišcho na přehedań ř. Zimmer w „Münchener Hof.“

Tunjo na přehedań

je jedyn řriebany dwajpřehēžny wōř w kowarńi w Minakale.

Najpēkniři

magazin za kurjerjow!

W Draždžanach Breitestrasse Kaufhallen. Wjelb 7.

G. A. Täubrich,

cigarrowa, cigarettowa a tobakowa fabrika

„L'ESPERANCE“,

porucza pēkne a superbne cigarettowe družiny en gros a en detail:

Ture fort	No. 49	à mille	ř 7.00,
Petit canon	51	„ „	9.50,
D'Argos	38	„ „	10.50,
Dubec, moyen	25	„ „	12.60,
Victoire	29	„ „	13.00,
Dubec, choisi moyen	23	„ „	18.00,
Conversation, moyen	21	„ „	21.00,

pod rukowanjom čistōće a wosebnōće.

Drogowe řhlamy

O. Jungnickel & Co.

w Budyřhcinje na řitnyř wikach 603, na rōřku řamjeńteje hašy,

dđerza řklad nimale wřchēř haptřkarskich tworow a poruczeja:

řluřchene řela a řoruřki, pomady, wōřkowne wolije, paŕfjomy, řorjenje, wolije, eřenzy, řheje, vanille, řakao, řchokoladu, malenizy, pŕowenski wolij, winowe řiřaťo, mjařowy ekstrakt, řondensirowane mloko, řylnogries, maizenu, dđerčjaze řiwjeriřke řŕēđki, řtruwowe mineralne wody, řupansku řol, pařtille, řchwampy, toiletřke, domře a medicinskje mydla, řkōtne a řiwjaze polwery; anilinřke, moleŕřke a wolijowe barby, ľaki, řirniř, řerpentinowy wolij, cement, petroleum (řtalny wolij)

a ř žyľa wřhitte do řrogarřtwa řluřchaze artikle wōřebneje dobrořcze po tunich płacziřnych. Teź porucza řo řklad pētnyř cigarrow.

Řřwinjaze pleza

řupuje řtajanje po najwřřchcjej płacziřnje restaurateur řaje na budyřkim dwōrnishcžu.

Ředyn řchewski

mōže hnydom dđerko dořtať pola Jana Řōle w řřhwiřej Bōřchcži.

Ř nowemu lētu pŕytaja řo 2 nježenenaj gratuiřktraj a něotŕe domře a hŕōđžne dđeroki ř dobrnymi wopiřmami přehes přehistajazu řoru řeinoldowu w Budyřhcinje.

Š tutym ja ř nawjedženju dawam, řo ja řa řwojeřo řyma řandrija Pōhle řadyn bōřh wjazy njeplaczu a warnuju kōźdeho, jemu dale něřhťo poźečjeź.

Řiwnořczeť řandrij Pōhla w řamjenej pola řatez.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 47.

Sobotu, 24. novembra

1877.

Přehľad wójnškich podawŕkow

wot 15. haćž do 20. novembra.

Turkowska twjerdzijna Karš je sařdženy tydžeň wot Rušow do byta. General Bazarew, kotryž šchtřzřytu diviřiju na prawym řšchidle kommandirowaře, řčžini 17. novembra nadpad na fort Ĥafiz-pařcha, kiž na nahlej horje leži. General hrabja Grabbe puřchčži řo ř mořkowskim grenadierregimentom a ř jnym regimentom džewjecz a řřizyteje diviřije na fortu Kanli, Ĥabia, Ĥawari-Ĥabia a na citadellu a druhi mořkowski grenadierregiment, kaž tež jena brigada, kiž bē ř Ardahana ř pomozy přchřřčřla, pod kommandom generalow Komarowa a Moopa řo na fort Inglis wobrocžichu. Wokoło 1/29 hodžin wječřor řo řchtormowanje w řřjedžisnje (w centru) řapocžã. General hrabja Grabbe bu přchi nawjedowanju řwojeje brigady přchi řchtormowanju forta Kanli-Ĥabia řatřeleny. Hauptman Ĥwadnizki ře řwojimi ludžimi w nozy w 11 hodžinach jenu redutu dobu, wulka reduta Ĥoraene řo řahe rano podba a potom ři tórnj. Citabella a fort Luvary bu ř dobom ř fortom Kanli dobyta. Fort Ĥafiz-pařcha bu tež ře řchtormom wřaty a na ranje fort Karadag a druhe fortu. Ĥikmet a Ĥrale řo haćž do wořnich hodžinow rano wobaraču. Potom přtařche 40 turkowskich bataillonow na drořy, kiž ř Erzerumej wjedže, cžeknjcž, ale ruřka kawalleria řiř dořčahny a jatyř wřa.

Wřřitke wobtwjerdzjenja a měřto ř 300 kanonow, wřřa wójnřta potřeba a wjele zyřoby řu Ruřam do ruki paňře. řchtodowanje Turkow je wulke, woni řu něhđže 5000 muži jako morwřch a ranjnych a něhđže 10.000 muži jako jatyř řhubili. Tež wjele řhorhojow a wójnřřich řnamjenjow řu Ruřojow dobyli. řiř řchtodowanje na morwřch a ranjnych je něhđže 2700 muži. Ruřojow měřnym wobydlerjam, kaž řonam a džecřom nicžo njecřinjãchu. Wojowanje general Ĥoris-Melikow kommandirowaře, wo dnjo bē pař tež wjeliki řujãř (přřnjz) Miřhaľ přchitomny. Njedželu, 18. novembra, dopořdnja w 10 hodžinach general Ĥoris-Melikow do Karřa nutzcžehnře.

Ĥař je dopřřowař jendželskich nowinow „Daily News“ telegrařirowař a řmēny teho dla wēřicž, řo je wřřitko wēřno; přchetož tute nowiny hewaľ přchecřiwow Ruřam přchecřelnjw řmřřlene njēřřu.

Do Ĥetersburga je Ĥoris-Melikow telegrařirowaľ, řo řu Ruřojow jara řřwalobnje wojowali, Turkow pař řo tež jako řnjje jara wobaraľi. Bjes jatyři řtaj tež dwaj pařchi a řtabřřchef turkowskeje artillerije.

Dobycze Karřa je řa Ruřow jara wařna wēž, přchetož wot tam mōža woni nětko ř wjele wjetřdej lořkocřju, kaž mōřeřche řo to ř twjerdzijny Alexandropola řtaćž, na Erzerum řřutkowãč. Ruřte wóřřto, kiž je Karř dobyľo, je něhđže 35.000 muži řřnlje a mōža nětko ř wjetřãa wřchē jehow wotdželenja generalomaj Ĥerguľařowej

a Ĥeimanej ř pomozy cžahnjcž, kotrajž řtaj turtowřku twjerdzijnu Erzerum woblehnyľo. Muľtar-pařcha, kiž w Erzerumje kommandiřuje, njech řo jenož na ředžbu bjerje, řo tam Ruřam do ruki njepanje; přchetož Erzerum njeye řař berje wobtwjerdzeny, kaž Karř. Ĥ řa řmřřki cžãř je Karř řa Ruřow teho dla jara wařny, doľelž je w řamniřřim horatym řraju řřma jara njelubofna.

Muľtar-pařcha je 18. novembra do Konřtantinopla telegrařirowaľ, řo řo w Erzerumje a wokolnoscze nicžo wařne řtaľo njeye, řo Ruřojow dewebojunřte wobtwjerdzjenja wobřadžene džerža a řo wón ř Karřa řanyř powjescřow dořtaľ njeye. (To pobľenřche drje řinaľ bycž njemōže, hđyž maja Ruřojow telegraľ, kiž ř Karřa do Erzeruma wjedže w řwojej ruřy a Muľtar-pařchi po nim wēřcze řanyř powjescřow njesczeľu.)

Ruřojow řu turkowsku twjerdzijnu Ĥatum, njedaloko ruřřich mjewow na ařřřkim wojowniřcřju ležãzu, woblehnyľi a do njeye řřelēč pocželi.

Na europiřřim wojowniřcřju řo nicžo wořebje wařneho řtaľo njeye. řo je řo general řkobelew na řelenej hōřřy řãřnyľ, to řo Turkam w Ĥlewne njelubi a woni řebi teho dla wřřu mōřnu prōzu dawãja, řo bychu jehow wot tam wotcžřřchčželi. Ĥle řiř prōza je podarmo, přchetož řkobelew řim, haćž runje Turkow řo řowu na njehow řřelēja a řu jehow řiřom dwōřřy ranili, přchezo bōle na řchiju ľēře. ř žřla ruřke wobtwjerdzjenja ř kōžđym dnjom přchibwãja, řař řo drje budže Ĥzman-pařchi njemōžne, řo přchēř njē přchēdrēč a ře řwojim wóřřtom cžeknjcž. W Konřtantinoplu mēňja, řo ma řo jemu na to wařnjne pomhaćž, řo ře řoffije turkowske wóřřto přchicžehnje a Ruřam do řřřibjeta paňje, bjes řym řo řo Ĥzman ř nim w přēřku bje.

Ĥařte turkowske wóřřto Mehemed-Ĥli-pařcha tež wo prawđže w řoffiji hromadu cžehnje, ale řãa, řo řo jemu na ludžow pobračuje. Ĥ Ruřojow řu wřřãľ tež na to přchřotowani a jehow, hđyž přchřndže, wēřcze řař powitãja, řo budže dyrbjecž řořãč.

Bjes řym řu Ruřojow řař mjenowany rořaliřřki přchēřhod, přchēř balkaniřke hory wjedžãzu, do řwojeje ruki dořtali, řař řo maja nětko řiřom řři pucže w řwojej ruřy, po kotryřčž mōža ř Ĥořharřeje do řumelije marřřirowãč. ř rořaliřřeho přchēřhoda je řim lořko, to turkowske wóřřto wobjenčž, kotřež je řchiptowřřki přchēřhod woblehnyľo.

ře řchiptowřřeho přchēřhoda nicžo dale njepřřãja, haćž řo řam ř cžãřãmi řřnlje kanoniruja, — ale bjes wuřřitka. — řulejman-pařcha ře řřony Ruřcžãřula tež nicžo njecřřini, haćž řo druđđy mjenřche wotdželenja wóřřta wupōřcžele, řo bychu ře wuřřľđžili, řař řaloko Ruřojow wot njehow řteja. — W Dobruđži Ruřojow w pobľenim cžãřu nicžo cžřmili njēřřu.

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. W Draždžanach bu 19. novembra tamnišči nowy, psches Kobjo natwarjeny móst pošwjećeny. Wón je „albertski móst“ pomjenowany a je wot draždžansteho měšćcžansteho wšchšćheho inženera Manka natwarjeny. Dofelž je šo tale twarba derje radžiła, je jemu kral Albert ryczeŕski křiž albrechtsteho rjadu (ordena) spožćił.

W Rynačnjach šu šo w nozy 15. novembra bóršy po posnozy domske kralza E. Richtera wotpalike. — Róz prjedy w Karlsbrunje a to w starej bróžni forczmarja Beckela woheń wudyrri, kotryž forczmu, kaž tež pjelačnju, na pječarja Gohlfelda pschenajatu, kaž tež Egerez domske do prócha a popjeła pschemobroczi. — W Altbernsdorfe šu šo wječor 13. novembra wšchitke twarjenja kublerja W. Eichlera wotpalike. Nimale wšchitko, šchtož w tutych twarjenjach běšće, je šo spaliko; jenož škót bu tak nětat płomjenjam wutorhnyeny.

Wustajenja dobytkow ša tak mjenowanu albertsku lotteriju je šo wóndano w Draždžanach wotewrila. Pjenjesh, kotrež tuta lotterija wunješe, šo 1 lěpschemu křudnych křorých na to waschnje naloža, šo šo tajzy ludžo w hojčnjach albertsteho towarštwu hoja. Tola šmėdža šo tajke pjenjesh tež 1 lěpschemu ranjenych wojakow naložecž. Rónste, kotrež w spomnjenych hojčnjach křorých a ranjenych wothladuja, rěčaja Albertinki. Tóšchto wot nich w tu křwilu w rumunskich lazarethach škutkuje, kaž šmy to hižom prjedy powjedali.

W Glashtüttu je šo 14. novembra šydom 1 wonka města stejazych bróžnjow wotpaliko a je šo pschi tym wjele žita a šyna spaliko.

W jėdnatym cžėhnyenju pjateje klasty sakstjeje krajneje lotterije padže dobytk wot 300,000 ₰ abo 100,000 toleŕ na lóš cžo. 9306.

Š Barlina pišaja, šo šu tam šandženu šobotu jeneho Polaka popanyli, kotryž je tam pječža teho dla pschischoł, šo by němskeho křěžora abo tola 1 najunješćha wječćha Bismarka škónzował. Šo je to jeho wotpohladanje, běšće wón šam wěštym ludžom powjedat a pschistajit, šo tón šamny džeri hišćće něšchto ludži pschijėdže, kiž budža jemu pschi tej wězy pomhacž. Čzi, kotrymž bė wón to powjedat, to křėstje rucže poliziji šjewichu, kotraž jeho šadži a tež šwėru na pschijėdjenje jeho pomoznikow kašasće. Ale czi njepschijėdžechu a w pschėkřychowanju šo pokasa, šo je tón cžłowjeł drje Polak a šo Lubowski rěka, šo pał je wón hižom šnaty pschėstupnik, kiž je hižom pišma falschowat a wšchelako pakosćit. Wón šo dale wuřna, šo njeje wjedžit, 1 cžim šo žiwicž, dofelž doma njeje nichtón wo nim nicžo wjedžicž čzył a šo je šebi teho dla wotmyšlit, šo do Barlina podacž a tam něčajku šakřizbu pytačž. Šo pał šo jemu radžiko njeje a duž je šebi myšlit, šo budže najšėpje, šo w jařtwje šastaranje namaka, a je teho dla tajke blady wunješt. Šsudnistwo je šo teho dla tam, hđžėž je Lubowski hacž dotal bydlit, ša dalschim wobhoniało a tež šhoniło, šo je šo tam 1 nim tał mėlo, kaž je šo wuřnał. Ale hjes šchtrařy wón pschėzo nje-woteńdže.

W nowšchim cžasu šu w Šendželstěj pschiprawu wunamakali, kotrež šu mjeno telefon dali. Telefon je grichistke šłowo, kotrež móhlo šerbstki šnadž šyntiwjedžet abo šyntiřumar rěčacž. Wón je we wěštym nastupanju na telegraf podobny, ale wjele jednorischi, kaž tutón; pschetož pschi telegrafje dyrbi cžłowjeł 1 ruku abo wjele wjazzy 1 porřtami džėlacž, šo šo wěste šnamješćka po telegrafowym grocže dale pschenjeřu a šo tam, hđžėž maja dónć, na pod-

położenu papjeru, tał rjež, wucžisććeža. Telegrafistoj wjedža, šchto maja tute šnamješćka na šebi, pschemobrocža je potom do šłowow, napišaja tute šłowa a pošććeku je 1 temu, kiž ma tajku telegrafistku powjescž dostacž.

Š telefonom pał šo to lóžo dořonia; mjenujzy tón je tał pschiprawjeny, šo jenož trjebařć do njeho ryczečž a jeho grotty kóžde šłowo 1 temu pschenjeřu, kotryž ma na druhim kónzu grotow tež tajku telefonstku pschiprawu. Duž je móžno, šo móžetaj dwa 1 cžłowjełaj, hđžž tež štaj tóšchto mil rónno, po tutych grotach se šobu ryczečž. Teho runja šu tež wšchė druge šynti, jako hđžž šo na huřlach abo na klavirje hraje, 1 jeneho telefona hacž 1 druhemu derje šchšćecž. — A šo šo ta wěz derje wunwescž hđžži, šu hižom wšchelazy ludžo špytali, wošėbje pał generalny pošććki miřchtr Stefan w Barlinje, kiž je we šłownym pošćće w Barlinje se šwojeje štwy do wšchėch štwow, hđžž pošćřzy šastojniřy džėłaja, tajke telefony šakóžit, tał šo móže kóždu minutu 1 kóždym šastojnikom ryczečž a teho dla žadyň 1 njemu a wón 1 žanemu hieč njetrjeba.

Wječć Bismark, kotryž w tu křwilu na šwojim kuble Warzynyje w Šomorřkej bydlit, je šebi tajke telefony tež bórřy pošććacž dał a čže tu wěz pječža tał pschihotowacž dacž, šo by we Warzynyje pschėbwojo tola kóždy cžas 1 ministrami, w Barlinje bydlazyimi, poryczečž móhł.

Tajki telefon njeje drohi a płaczi w Draždžanach jenož 5 hřimnow, ša grot pał ma kupowat ša tym płacžicž, hacž jón křótki abo dołhi trjeba.

Awřtria. Š Cžech pišaja, šo čžedža šo tał mjenowanu starocžechojo a mlodocžechojo, kiž šu něotre lėta w šwadže živi byli, nětko zyle šjednacž a šašo se šhromadnyimi mozami ša lėpsche cžėřteho luda škutkowacž.

Šo šu Ruřojoj Karš dobyli, to šo ani madžarřtemu ani winřtemu ministerřtwu njelubi. Duž pišaja nětko taunisćhe nowiny, šo awřřisćke wóřřto Wofřniju wobřadži, tał bórřy hacž šu Ruřojoj Turkow tež na europiřkim wojowniřćću šbili. Woboj ministerřtwje, hacž runje na turkowřkej štronje štejte, po tajkim myřblitej, šo trjeba jeju pschecželřtwu 1 Turkowřkej jenož tał dołho tracž, hacž ta twjerdže šteji; hđžž pał ju Ruřojoj powala, dha je 1 tajkim pschecželřtwom kónz a budže najšėpje, hđžž šebi Awřtria truch powaleneje Turkowřteje wosnje.

Šendželřka. Šendželčzenjo šu nětko, hđžž šu Ruřojoj Karš dobyli, we wulkej bojocžzi, šo Ruřkam tež Erzerum bórřy do ruki panje. A hđžž šo to štanje, dha šmėje Ruřowřta zřku turkowřku Armeniju w šwojej mozy a ju potom tež wjazzy se šwojeje ruki njepuřćći, kaž šebi Šendželčzenjo myřla. Duž šebi jendželřte ministerřtwu wřchu prózu dawu, šo bychu Turkojo a Ruřojoj prjedy mėř šććinili. Wřėnřchi drje to čžedža, ale Ruřojoj niž, tał šo budže Šendželččanow próza najřterje podarmo.

Šranzowřka. Pschėbřyda Mał-Mahon a jeho ministřoj čžedža tola škónćnyje pschėd wjetřćinu drugeje komory šranzowřteho šejma zofacž; pschetož ministřoj šu šwoju škřizbu wo prawdže škóžili a čžedža w nej jenož hišćće tał dołho wostacž, hacž budža nowi ministřoj postajeni.

Ruřowřka. Ruřski křěžor je porucžit, šo ma ruřte wóřřto wo njebocžććteho prusćheho polneho marřchala, hřabja Wrangela, ři dny žarowacž. — Němski křěžor, kotryž je hižom šchėřćđžėřat lėt cžėřny šchėř ruřteho nětko w Wolharsćkej wojowazeho regimenta „Kařuga“, je něććiřćchemu oberřtej teho šameho orden pour le merite spožćčil. Šo je najwošėbnischi prusćki wojerřki orden.

Na fwjedžen semrjetnych.

Na polo, hđžež smjerež swój swy byje,
Dženš stup we duchu, wutroba!
Měr, czjichina tam hórki kryje,
Pod kotrymiž czi morni spja.
We samotnoščy pschitšhadžuje
Jow husto styšna wutroba,
Jow žalosčy swoju wuplakuje
Pšchi rowje swěrnoh' pscheczela.

Smjereč, móžny jandžel! wotdžeržuje
Bjes pschetorhnjenja swoje žně;
Jow t strowom' nahle pschitšhadžuje,
Tam bliži šo psches škoroscze.
Smjereč njesčžini wšah rosdželenje
Bjes starymi a młodoščy,
Smjereč njehlada na samóženje,
Jow bohacžk, křudy runi šu.

Na smjertne polo pschewodžachmy
Tež lěta wjele semrjetnych;
Jow wjele bylsow pscheliwachmy,
Wšah bu tež lěta dželennyh,
Tyh swjastkow wjele, kotrež běchu
Pšches lubosčy twjerdže sanknjene,
Ššo psches smjereč šašo rostorhnychu
Haj psches smjereč buchu stoncžene.

Je psches jich smjereč nět wuhašnjena
Ta lubosčy, kiž bē bjes nami?
Je nadžija nam wutupjena?
Šsmny nět na wěčžne dželeni?
Ach nē! to sawěščže šo stanje,
Šchtož šwojim Bōh Knjes polubi:
Šsnadž bližšči wječor, bližšče ranje
Naš t nimi šašo šjednoczi.

Pšches czělnu smjereč Bōh šhromadžuje
Dušče do raja wěčžnosčže,
Hđžež prawu šdu wón wudželuje,
Hđžež žadym smólk šo nještanje.
Tam wěrjazy nět wužiwaja
Tu šbōžnosčy, kotruž pytaču,
Tam junu t wješ'lom powitaja
Tyh, kiž jow w wěrje živi šu.

Šchto pak nam dženka pschiwotaja
Czi morni? „Wudžče hotowi!“
Kaž našče czěla w rowje kłaja,
Tak Wam šo stanje po křwili.
Wy nad nami šče widžecž móhli,
Šo smjertny cžah je njewěšty;
Duž czinčže, šo wy byščče byli
Wšah t šbōžnej smjerečy hotowi.

Šchtož pak šej šbōžnje wumrjecž žada,
Njech t pokutu šo nješomdži;
Jow na swěčže je hiščče hnada,
Bōh pokutneho njesazpi.
Kaž pak b'dže człowjek namašany,
Hdyž jeho cžah šo minył je:
Pak šbōžny abo šatamany
Wón do wěčžnosčže wostanje.

С. В.

Wopyt Božeje služby w Draždžanach.

Sabžewany psches pschehladowanje šejmskich wolbow, kaž tež
czěrjenty wot požadanja, w Draždžanach Božu službu wopytačy,
šym tudy na fwjedženju reformazije wostał, šo byh přėdowanje
t. tajneho konsistorialneho radžicžela Dibeliusa škyšah. Wón je
mjenujžy jako dobry přėdač jara křwaleny.

Kunje se šwonjenjom do zyrkwy stupich, móžach pak jenož
hač t šnutškomnym durjam pschitwarka pschiničy. Zyrkej šo pschego

bóle pjelnješče, tał šo buch stoncžnje hač t přėnim žonjazym
šamkam šczyščezany, hđžež mějach štejo wostacž a rad t pokojom
byčy, šo bēh tola w zyrkwi nutška.

Wšchitte šchtyri rynki kubjow, žonjaze šamki, wšče kucziki a
křody, haj šamo pomyšchene, hewał prošne město wokoło wostarja
bē hač t šamym wostarnym šhodženkam tał t šemšerjemmi wob-
šynjene, šo dyrhjachu šo, jako chyzšče duchowny na wostar šupicž,
něšotre stolžy wotnjescž, šo by wón na wostar pschiničy móhł.

Přėdowanje džeržesche šo po tekščže t profety Ezechjela wo jeho
widženju škotoho swěčžnika, woliwoeho šudobja atd. Šako bēh
tole přėdowanje škyšah, šo dale njedžiwach, šo šo lud t hroma-
dami do Božeho doma czjischczy, hdyž t. Dibelius přėduje.

Šo tajkim šhonjenju njeby mēnjenje, šo we wullich městach
nichšon wo Bože šłowo njerodži, prawe bylo. H. K.

Ze Serbow.

Š Budyščina. Šańdženu šřjedu rano bu wot tudomneje
wojerščeje hudyby po hašach města pěna reveilla wotdžeržana a šta
šo to t czěščži mjeninow (Namenstag) krala Alberta.

— Kral Albert je emeritirowanemu kantorej Wolfej pšchi
tudomnej nēmšto-křatholškej zyrkwi, kotruž bēšče wōndano šwój
50lětny šastojnški jubilej šwječył, czěšny křyž, t šašlužbnemu rjadej
škyščazy, špožčył. Wón bu jemu wōndano wot knjesa krajššeho
hetmana t Deust a knjesa seniora Hoffmann pschepodaty.

— Našča nowa kašerna je na tajkim městnje natwarjena,
hđžež pošodnišchj wětr šylnje do njeje štorka. Duž je šo štało,
šo je wětr hač dotal hižom tōjšchto kašerninyh woknow wob-
šchodžył.

Š Budestez. Šsobustawy tudomneho zyrkwineho přjōb-
štejerštwy šu nětko šłėdowazy knjēža: kubler Pětr Křyžan w
Budestezach, žiwnosčžer Michał Wicžas w Budestezach jako zyrk-
winški rendant, žiwnosčžer Pětr Kruščwiza we Wullich Deb-
šezach, žiwnosčžer Jan Mucžer we Wullich Debšezach, žiwnosčžer
Jan Bōhmar w Czornych Kōšlicach, kowarški mišchtr Korla
Marcžink w Šornjej Šōržy, kubler Ernst Mět w Našchowje
šastupnik pschėdšydy, žiwnosčžer Jan Lušas w Bonjezach, wob-
šedžer herbšchid greychtow Jan Deo w Šahorju, žiwnosčžer Au-
gušt Wolf w Šjedruštu, žiwnosčžer Michał Wicžas w Kōš-
wodezach, pošleńk August Pjetšchta w Šornich Šilozach, žiw-
nosčžer Korla Šswora w Šajnižach a šarał Jan Šermann
Mrōšak jako pschėdšyda.

Š Rakojd. Šano 15. novembra w 6 hodžinach je šo tu-
domnemu pošleńkej Křyžanškej jena šłomjana šajma žyle wotpałiša.

Š Wullich Šdžarow. Džen 14. novembra bēšče ša našču
wōšadu žadny fwjedžen; 25 lēt bē šo na tutym dnju minyło, šo
je našch lubowany dušchow paštyr t. duchowny Bergan šwoje
šastojnštwy pošla naš nastupił. W dobrych a štyh dnjach je wón
bjes nami w šwěrnosčži a lubosčži škutkowal a šo je šebi psches
šwoje škutkowanje powšchittomnu lubosčy a pschipošnacže dobył: to
wobšwėdcžesche šjawnje jeho pjeczadwazyčylětny šastojnški jubel-
šwjedžen. Kažta šyła šbožopšchėžywh hōščow bēšče šo t bliska
a t daloka w našch sarje a pschėd šaru šhromadžika, tał wšchelaše
dary lubosčže czěščezachy našcheho knjesa jubilara!

Šapoczajk šbožopšchėčow ščžini našch t. kantor Mrōšak, kotruž
rano je šchulštkimi džěčžimi pschėd šaru fwjedženšči džafny křėrlušch wu-
špėwa. Na to pschėpoda zyrkwina rada pod wutrobnyh šbožo-
pschėčžom knjesej jubilaraj jako czěšny dar wōšady 300 hriwnow
a jako šwój dar rjenje šwjasane špėwaršče. Šotom pschiničže de-

putazija duchomnych wojerowskeje diöcesy pod nawjedowanjom t. superintendenta Karraša i Wojerez a posćiczi t. jubilaraj jako šwjedzeński dar fastojnskich bratrow krašnu bibliju. W mjenje 5 duchomnych se šušobneje Sakškeje postrowi t. jubilara t. farać Mrósař i Budestez, kotryž běšče teho šameho tež psched 25 lětami jako přeni šhuleć šđžarowskeje šhule powitař, a pschepoda jemu votivnu taflu se šwjedzeńskim špěwom, wot t. fararja Domaschki w Mošacžizach sestajonym a regulator; 4 drusy šakšy duchowni darichu jemu šlěbornu tobatowu tyštu. Pschedšydstwo a wubjerť Macicy Serbskeje běšchtej t. jubilaraj jako došholětnemu šobustawej Macicy votivnu taflu póstakoj, kotruž t. farać Zmišch i Šodžija i pschihódnymi šlowami pschepoda. Špěw tuteje tašle je wot t. wyšchšeho wučerja Fiedlerja w Budyščinje.

Bjes tym, šo w farje šbožopschecza deputacijow a jenotliwych hošcžow — bjes kotrymiž bjes druhimi t. hrabju Renaud-Peralta-Rišch i Rješwacžibla a jeho knjenju mandželsku widžachmy — a wotmolwjenja knjesa jubilara na najlubošnišcho šo wotmėnjachu, běšče šo psched faru wošadna młobžina — młode holžy wšchitke w běšch šerbškich šhapičžach — šestupaše, kotraž knjesaj jubilaraj móžnu šlawu wunješe, jemu jako dar džaka nowu mēšchništu drařtu a trubku pschepodajo. Wóršy po tym pschidžde w šwjedzeńskim cžahu šđžarowske a koblicžanške wojerške towarštwu, šo by knjesaj jubilaraj niž jenož hrimotazu šlawu, ale tež jako dar wyšhocžesčezjenja šlěbornu tobatowu tyštu a šomoczjanu cžapku pschijnješlo. Tež hiščeže psches wšchelake druhe šwjedzeńške dary bu knjes jubilar cžesčezeny, tola měšto nam njedošaha, te šame bliže wopišacž.

Woposćdnju w 2 hodžinomaj běšče Woža šlužba w žyřtwi, do kotrejež bu t. jubilar se šwjedzeńskim cžahom wjedženy. Knjes farać Zmišch, špowjedny wóz knjesa jubilara, džeržesche na podložku Wš. 92, 13—15. němske a šerbške předomanje, kotrež na tu wulku šytku kemšerjow móžny šacžiščez šezini.

Šo wošantknjenju Wožeje šlužby běšče šwjedzeńška hošcžina w hošcženzu t. Paula, na kotryž šo wjele šwjedzeńskich hošcži a wošadnych wobdželi. Wšchelotne šlawy w šerbškej a němskej rycži šo wunješechu, radošč a wješele knježesche na wšchitkich woblicžach, šo te hodžinki šo jenož tař minychu.

Jenož jedyn hłóš šmy se wšchitkich štronow škyscheli, šo bě to wo prawdže lubošny a krašny šwjedžen.

Wóh tón Knjes pař spožčž našchemu lubowanemu knjesaj duchownemu Berganej tež dale štrowoščž a deržehicze a žohnuj jeho bohacže se šwojej hnadu!

P ř i l o p k.

* Šańdženu wutoru bušchtaj 2 hólžaj 12 a 15 lět staraj i Birkenrody a Carlsdorfa do jastwa wotwjedženaj, dokelž běšchtaj jenemu tamnišchemu wobhydlerjej 150 marčow kranyšoj, kotrež bě wón někotre dny přjedy ša pschedatu krowu dořtař.

* Šańdženy tydžen wumrje 4 lět stara holčžka šhěžčarja Knježki w Šmilnej, kotraž bě šo pschi wóhnju, psched krótkim cžahom w jenej štwě wudyrjenym, jara wopalisa.

* Psched krótkim cžahom je polizija w Draždžanach w jenyč šhlamach wšchu thüringřku cervelatnu kořbařu přecž wšaka, dokelž bě tuta lěpschego nahlada dla, kaž chemiřke pschepyttowanje pokafa, i jedojtej barbu (fuchšinom) wobarbjena. Pschi dalšchim pyttanju ša tajkej kořbařu bu hiščeže w tšjoch druhich šhlamach 52 tajkich kořbařow, kotrež wšchě hromadže 33 puntow wažachu, wot polizije přecž wšate.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michałka žyřkej: Šandrij Šochta, młynřki dželacžer na Židowje, i Šanu Šhryřtjanu Šjarez, šwudowjenej Kalichowej.

Křóeni:

Pěrowřka žyřkej: Marja Augusta, Žurja Nowotneho, pohoncza, dž. — August Mař, Augusta Knota, dželacžerja, š.

Michałka žyřkej: Jan Bohuwěr, Jana Michalka, žiwnošcerja w Delnej Rinje, š. — Paulina Ernestina, Šandrija Gróřcha, dželacžerja a wobhydlerja w Šrubocžizach, dž. — Šda Marřha, Šhryřtjana Augusta Štobera, dželacžerja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Selma Augusta, Augusta Kerřa, šhěžerja a mureřerja na Židowje, dž. — Korla Ernst, Korle Augusta Šenbh, mureřerja a wobhydlerja pod hrodem, š. — Ernst August, Ernesta Wilhelma Šöthiga, dželacžerja a wobhydlerja w Džejniřezach, š. — Mař Šjedriř, Šendriřha Adolfa Šakuba, šhěžerja a dželacžerja na Židowje, š. — Pawol Ořlar, Šjedriřha Augusta Šchelžiga, šabřikšeho dželacžerja a wobhydlerja na Židowje, š.

Katholřka žyřkej: Robert Pawol, Jana Krecžmarja, dželacžerja na Židowje, š.

Zemrjeći:

Džen 8. novembra: Riřard Bruno, Korle Augusta Šinzela, šhěžčarja w Delnej Rinje, š. 1 l. 2 m. 18 d. — 9., Jan August, Korle Róžta, dželacžerja a wobhydlerja w Delnej Rinje, š., 1 l. 7 m. 15 d. — 10., Šakub Ott, šaktor w šjenocženyč budhřičach papjerňičach, 27 l. — 12., Šandrij August, Augusta Mořřa, pohoncza a wobhydlerja w Šžichonžach, š., 2 l. 9 m. — Amalia Augusta, Augusta Mořřa, pohoncza a wobhydlerja w Šžichonžach, dž., 7 l. 3 m. 18 d. — Ernst August, Jana Augusta Wrodh, žiwnošcerja w Wobolžach, š., 7 m. 4 d.

Sserbske a němske protynti na lěto 1878

porucza

P. Mickel w Ketlicach.

Schlesynske šchtrymny a šofci

porucza najtunišcho

P. Mickel w Ketlicach.

Drjewowa aufzia na šupjanskim revieru.

Šchwóřt, 29. novembra t. l., budža šo

1,5 Rm. šhójnowych šchžepow,

3 pjenčow,

10 štotnjow šhójnowych walčžkow,

30 šušchizownych dolhich hromadow

šjawnje ša hotowe pjenješy na pschepadžowanje pschedamacž.

Šhromadžišna 1/2 10 hodžinow w dželentch šhójnach.

W Minakale, 21. novembra 1877.

Šrabniřka Šinsiedelřka inspeřzia.

Mufzia.

Wutoru, 27. novembra t. l., rano wot 9 hodžinow budža šo na Šružiz kuble w Trupinje pola Rařez 1 kón, bruny walach, 8 lět štary, bjes brachow; 10 nowodejazyč krowow, 2 ranžy i prošatami, 1 šyřkanjowa mařčina, 1 cžišczaza mařčina, 1 kucža, 2 hořpodařřki grat, 70 kop rožki, wořtata pschėnža, wošš a jecžmjeň, kaž tež wšchelake druhe ša hotowe pjenješy na pschepadžowanje pschedamacž. Müller.

Patent-wošomas

š masanzu drjewjanyč a želeřnyč wořkow w křřřkach po 25 a 50 ny. pschedama

Heinr. Jul. Lincka

na hrodowřkej hařy 338.

Wulke hodowne wupshedawanje.

Wulku dželbu draŝtnych tkaninow, mantlow, jaquetow a jaŝow, rubiŝczow atd. atd. pŝchedawamy wot dženzniŝcheho dnja po ŝpodziwnje tunich płacziŝnach.

W Budyŝchinje, na bohatej haŝy.

Heinrich Brey & Co.

W khlamach ŝo ŝerbski ryczi.

Czeŝczonym Serbam Budyŝchina a wofolnoŝce ŝ tutym ŝ dobrocziwemu namjedženju dawam, ŝo ŝym ja na garbarŝkej haŝy czo. 421

kaŝczowj magazin

wotewrit. Wŝchi wulkim wubjerku ŝprawne a tunje poŝkuženje lubjo, mój ŝklad pŝchi potrebye najlěpje porucžam.

Hermann Schmidt,
tyŝcherŝki miŝtr.

A hodam

porucžam ŝwój wulki ŝklad

pŝchedeŝcznikow

ŝantŝneje fabrike wŝchěch družinow po naj-
tuniŝchich płacziŝnach.

Richard Rincke

na bohatej haŝy 70

ŝ napschecza ŝ. pŝchetupza Hauptmanna.

Wenicžka pŝchedawarnja wuwofaných
ŝtrowotných poduŝchow ŝ položenju do wobucžja.

Šnójny gyps

ŝ ŝdzerženju duŝyŝta (Stickstoff) w hródžnym
hnoju wot knjeŝa profeŝora Dr. Heidena a
knjeŝa generalŝekretarja v. Langsdorff najlěpje
porucženy, ma ŝtajnje najtuniŝcho na pŝchedaŝ

G. Zimmer

w „Münchener Hof.“

Šwinjaze pleza

kupuje ŝtajnje po najwuyŝchŝej płacziŝnje
restaurateur **Rajé**
na budyŝkim dwórniŝchcžu.

Šoŝaze kožki

kupuje po najwuyŝchŝich płacziŝnach
A. Trevera, ruŝajžar w Raŝezach.

Šoŝaze,

kaž tež wŝchě druhe njeŝhotowjene kože kupuje
po najwuyŝchŝich płacziŝnach, tež kože derje
a tunjo wuharuje **Gustav Rauda**
na garbarŝkej haŝy 426

Rožowanj ŝtwjelzowj abo njetrjenj len,

kaž tež wutrijenj len kupuje po kóždej džel-
bje mehaniŝta džěkopŝchadownja w **Sajnižach.**

Hrajadla

4 hačž 200 kuŝtow hrajaze; ŝ expre-
ŝiju abo hjeŝ njeje, ŝ mandolinu,
bubonom, ŝwóncžkami, kaŝtagnettami,
njebjěŝkimi hložami, harfu atd.

Hrajaze tyŝki

2 hačž 16 kuŝti hrajaze; dale nece-
ŝjary, cigarrowe ŝtejadla, ŝchwajzarŝke
khežki, fotograŝijowe albumy, piŝadla,
ruŝajzowe kaŝcziki, liŝtywobczęzerje,
kweŝkowaŝy, cigarrowe etuije, toba-
kowe tyŝki, dželoblida, bleŝche, pivne
ŝchleŝny, portemonneje, ŝtolžy atd.,
wŝcho ŝ hubžbu. Štajnje najnowŝche
porucžja

J. S. Seller, Bern.

Wŝchě wudžělki, hbežž moje mjeno
njeŝteji, ŝu **zuse**; porucžam direktne
ŝkaŝanje, illuŝtr. płacziŝnotouranty
ŝcžeku franko.

Prima woŝomas

ŝym ŝaŝo doŝtał a jón tunjo pŝchedawam.

E. G. Leuner na ŝkulŝkej haŝy

• ŝady noweje meŝchczanŝkeje ŝhule.

Drogowe khlamy

O. Jungnickel & Co.

w Budyŝchinje na žitných wilach 603
na rožku kamjenčkej haŝy

porucžaja:

konjazy žiwjazy pólber, krowjazy
młokowj polver, jatrotħran,
hoffmannŝke khreptki, baldrija-
nowe khreptki, ŝalmiakdnch, ben-
zin, terpentynowj wolij, žono-
powu a lanu muŝu, dwojny
wuhłofižaly natron, bullri-
chowu krejczęŝczazu ŝol, jejdi-
bėrnowu juŝyŝku, malenizy, kaž
tež hewal wŝchitke hapthkarŝke
twory po najtuniŝchich płacziŝnach.

Cigarrowe reŝty,

ŝotrež ŝo woŝebje ŝa hoŝczęzarjow hodžja,
pŝchedawam, ŝo hych je wurumowal, po jara
ponižených płacziŝnach. **H. Kulisch.**

Wolmjane konjaze deŝi

porucžja we wulkim wubjerku

E. G. Leuner na ŝkulŝkej haŝy

ŝady noweje meŝchczanŝkeje ŝhule.

Placziſna żytow a produktow
w Budyſhynie 17. novembra 1877.

Żitowy domos: 2763 mýchow.	Na wikach				Na burſy			
	wot		hacž		wot		hacž	
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Pſchenja 50 kilogr.	10	71	11	91	11	1	11	91
Rozža " "	8	4	8	35	7	91	8	35
Jeczmięń " "	9	6	9	42	9	6	9	42
Wowſz " "	6	60	7	—	6	60	7	—
Gróch " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Wota " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Mapš " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahny " "	12	36	—	—	—	—	—	—
Hejduſka " "	16	42	—	—	—	—	—	—
Werny " "	1	76	2	—	—	—	—	—
Butra 1 " "	2	—	2	20	—	—	—	—
Esyno 50 " "	3	—	3	50	—	—	—	—
Esłoma 1200 pt.	18	—	23	—	—	—	—	—

Kórz pſcheny po 170 puntach: 18 marcow 20 np. (6 fl. 2 nſl. — np.) hacž 20 mf. 24 np. (6 fl. 22 nſl. 4 np.) — Kórz rozži po 160 puntach: 12 mf. 86 np. (4 fl. 8 nſl. 6 np.) hacž 13 m. 36 np. (4 fl. 13 nſl. 6 np.) — Kórz jeczmięnia po 140 puntach: 12 mf. 68 np. (4 fl. 6 nſl. 8 np.) hacž 13 mf. 18 np. (4 fl. 11 nſl. 8 np.) — Kórz wowſa po 100 puntach: 2 fl. 6 nſl. — np. hacž 2 fl. 10 nſl. — np. — Kórz jahnow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 fl. 12 nſl. 4 np.) — Hejduſkne krupy: 16 m. 42 np. (5 fl. 14 nſl. 2 np.) — Werny: 1 m. 76 np. (17 nſl. 6 np.) hacž 2 m. — np. (20 nſl. — np.) — Butra: 2 m. — np. (20 nſl.) hacž 2 m. 20 np. (22 nſl.) — Esyno po 100 puntach: 3 m. — np. (1 fl. — nſl.) hacž 3 m. 50 np. (1 fl. 5 nſl.) — Esłoma (1200 pt.): 18 m. — np. (6 fl. — nſl.) hacž 23 m. — np. (7 fl. 20 nſl.)

Czahi po železnizh.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Se Šhorjelza	140	30	450	755	1055	245	440	745	1035
Lubija	29	337	538	842	1148	336	524	831	1120
Budyſhina	238	47	618	924	1227	414	64	911	1152
Biſtopiz	—	430	654	955	1258	445	635	942	—
Arnsdorfa	—	451	722	1022	125	512	70	106	—
Madeberga	—	50	733	1033	135	533	711	1017	—
Do Draždžan	347	529	84	114	26	551	743	1045	—

Š Draždžan do Šhorjelza.

Š Draždžan	630	920	1210	2568	55	757	1115	1230
Madeberga	78	955	1247	330	537	834	1152	—
Arnsdorfa	722	107	1	341	551	846	124	—
Biſtopiz	747	1030	128	43	617	911	1227	—
Budyſhina	823	118	26	436	656	948	14	150
Lubija	99	1148	248	515	738	1033	141	219
Do Šhorjelza	950	1228	323	568	819	1114	216	250

Š Budyſhina do Wjeleczina.

Wotjeſb ſ Budyſhina	615	1225	225	440	960
Wiſhijeſb do Wjeleczina	650	15	255	524	1025

Š Wjeleczina do Budyſhina.

Wotjeſb ſ Wjeleczina	844	110	310	727	1049
Wiſhijeſb do Budyſhina	910	137	345	82	1116

Najpěkniſi

magazin za kurjerjow!

W Draždžanach, Breitestrasse, Kaufhallen. Wjelb 7.

G. A. Täubrich,

cigarowa, cigaretowa a tobakowa fabrika

„L'ESPERANCE“

poruča cyle wubjerne a derjewotležane cigarowe družiny en gros a en detail:

Victoria	No. 34 a mille	27.00,
Espanna	" 42 " "	38.00,
Moltke	" 53 " "	48.00,
Capricho	" 21 " "	55.00,
Henry-Clay	" 24 " "	75.00,
Upmann	" 100 " "	100.00,

pod rukowanjom čistoće a wosebnoſće.

Wſchepoloženje khlamow.
Rjemjenjeſke a bedlaſke khlamy
E. G. Leuner

prjedy na bohatej haſy,
ſu nětko na ſkulſtej haſy ſady noweje meſchežanſkeje ſchule.
Š dobom poručaſam ſwój bohaty ſklad wſchěch do rjemjenjeſtwa a bedlaſtwa ſluſchaznych artiklow ſ dobrocziwemu wobkedžbowanju.
E. G. Leuner.

Najpodwolniſhe woſjewjenje.

Ša ſym w Budyſhynie na ſnutſkownej lawſkej haſy 135 krótkotworo-
rowe, bantowe a poſamentowe khlamy ſjenoczene ſ hotowej pſchu
ſałožil a pſchedawam wſchitke artikle po tych ſamych placziſnach, kaž w
draždžanſkich a ſhorjeſkich głownych khlamach.

na ſnutſkownej lawſkej haſy 135 D. Schaye 135 na ſnutſkownej lawſkej haſy.

Poručenja hódne artikle:

Ballenzwjern a 5 p., duzent 55 p.,
želeſozwjern " " 25 p.,
wobrubna ſhnóra, ſchtuka 15 p.,
gaze, a metr " " 25 p.,
ſchite jehly, 25 ſchtuk " " 5 p.,

bórtſy, kneſle, žida po najtuniſchich placziſnach. Ša krawcow a ſaſo-
pſchedawarjow woſebite placziſny.

!Nowe! 64 ložowe Cretonne !Nowe!

njepuſchczate, w pſchekraſnych nepuſchtrjehenych muſtrach ſ pocžehnjemam poſleſchczow poruča
ſtarſy lohež po 35 np.

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjaſhoweho torhoſczja 37.

Najwjetſchi wubjerſ

židžaných, polžidžaných a wolmjaných rubiſchczow
kaž tež głowjaznych a ſchawlownych rubiſchczow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjaſhoweho torhoſczja 37.

Welzowe a mežowe khlamy

Emil Flegel

poručeja ſo ſ dobrocziwemu wobkedžbowanju.

W Budyſhynie na žitnej haſy.

Siebigowp kumys-extrakt

je po najnowſchich ſlědſtwach lekaſkich autoritetow ženiczi, weſny diat. radikalny
hrědk pſchi ſchizokuchoczinje, pluzokhorocžach (tuberkuloſy, kuchoczinje, bróſtoho-
roſczach) žoldkowym, črjewowym, a bronchialnym katarreſu (kaſchel ſ kralami),
kuchoczinje, rjapa, aſthmje, ſlědawje, wſchěch klaboſczach (woſebje po čžežich
choroſczach). Wiſtki po 5 ſlatonach a fl. po 1 m. 50 np. ecel. pakowki ſ wuložowa-
njom móža ſo doſtač w: Hartungs Kumys-Anſtalt, Berlin W., berläng. Gen-
thiner Str. 7. Gute ſlakony ſu jenož prawdžiwje, hdyž maja naſſu firmu.
Pſched wopacžnymi präparatami ſo warnuje. Lekaſta knižka wo kumyſhowym
leſowanju je kóždy raz pſchipoložena.

Šdžež wſchě hrědki nepomhaſu, njeſ ſo ſkónczuje ſ kumyſhom ſpyta, ſa-
hojenje budže ſda.

Różdu njeźdelu popołdnju w 3 godzinach maja 30 w Budyſchinje na bórclinje czo. 283 ſjawne pſchednoſchki wo parſchonſkim ſaſopſchithodje **Ahrnſtuſowym, wo wěrje a nadźiji zyrkowe a wo dopjelnjenju ſlubjenjow w naſchich dnjach.** Saſtup je kóždemu dowoleny.
Mathias Geist, prědat ſ Draždžan.

J L ſ ſ

wſchittich barbow a wſchelafich dobroſczow, ſtary kóhcž № 2.50 a bróžſcho porucza
Julius Hartmann Sohn
37 na różku mjaſoweho torhoſchcža.

Wulki dobytk wědomnoſcže!

Stóncznje je 30 radžiło, dotal njewuhojonnu khorocž

epilepsiju — padawu — widliſchcža

pſches hojenje, wſchoſtronžy dopoſaſane a po naturje ſtožene, radikalnje ſa zyle žiwjenje ſahnacž. Wſchitžy taižy khoru njech 30 ſ najwjetſchim dowěrjenjom pod wſchijpomonjenjom ſtaroby a traczja khorocže piſnje wobrocža na

C. W. Telle
Berlin, Oranienſtrasse 33.

Rouleaux a rouleaux-ſkaniny

^{5/4, 6/4, 7/4 a 8/4} ſchěrote
ma we wulkim wubjerku
Julius Hartmann Sohn
37 na różku mjaſoweho torhoſchcža.

Lana

ſ jaſam a ſutnjam ma we wulžyſchnym wubjerku a jenož w dobrych dobroſczach naj-tuniſcho na pſchedań
Julius Hartmann Sohn
37 na różku mjaſow. torhoſchcža.

Čornu židu

wſchittich dobroſczow ſ draſtam (klejdam) po ſnathch jara tunich plačžiſnach, kaž tež

^{5/4} ſchěrofi židžano = žomot
kóhcž po № 5.50

porucza, poſleńſchi jaſo ženje wjaz 30 wró-cžazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn**
37 na różku mjaſow. torhoſchcža.

3 mjele lět ſlawnje ſnata **prawdžiwa Ringelhardtſko-Glōdnerſka žalba*** je ſchtemplom: M. Ringelhardt a ſakitanſkej marku na ſchachtlicžkach je pruhowana a porucza 30 pſche: **koſcžojer, rat, karſuntel, ſaſny, liſhawny, ſlonoplaw, wopalenja a wosabjenja, kurjaze wola, ſahorjenja, ſ žyła pſche wſchě ſwonkne ſchodowanja, žoldkownu bolocž, wicz a drjenje atd.** So by kóždy **prawdžiwu** doſtał, njech hebi **Ringelhardtſko-Glōdnerſku žalbu** žada, wo kotrejž 30 **naſlěpſche wopikma jeje hojazeje možny, kaž je žana druha žalba** woſaſacž njemóže, we wſchěch haptkach wupožene.

*) 30 50 a 25 np. ſ doſtačju w budyſkimaj haptkomaž, kaž tež w haptkach w Biſkopizach, Katežach, Schěrachowje, Girschfeldže, Bjernacžizach, Wóſtrowju, Herrnhucže, Neugersdorſje, Groſſſchönawje, Nowoſalzu, Seiſhemersdorſje a w fabrizy M. Ringelhardtoweje w Gohlizu pola Lipſka, Eifenbahnſtr. 18.

Drogowe khlamy

O. Jungnickel & Co.
w Budyſchinje na žitnych wikach 603,
na różku kamjenjeje haſny,
džerža ſklad nimale wſchěch haptkariſkich tworow a poruczeja:

fuſchene ſela a koruſchki, pomady, wloſkowe wolije, paržumy, korjenje, wolije, eſenzy, theje, vanille, kaka, ſchokoladu, malenizu, provenčſki wolij, winowe kiſaſo, mjaſowny ekstrakt, kondenzirowane mloko, hylnogries, maizemu, džěczaze žiwjeiſſe brědki, Struwowe mineralne wody, kupanſtu ſol, paſtille, ſchwamph, toiletſke, domiſe a mediciniſke mydla, ſtónne a žiwjaze polbery; amilinſe, molerſke a wolijowe barby, laſi, firniſ, ter-pentinowy wolij, cement, petroleum (ſkalny wolij)

a ſ žyła wſchitke do drogariſtwa ſluſchaze artikle woſebneje dobroſcže po tunich plačžiſnach. Tež porucza 30 ſklad pětnych cigarrow.

Tunje hodowne dary.

Wulku džělbu ſprawnych, jenobarbnych, ſwěczazych **drastnych tkaninow**

metr 77 p., ſtary kóhcž 44 p.
pſchędawam niže kupneje plačžiſny. Echtož wo to rodži, njech 30 doſcho njeđlij, dokelž budže tale twora ſwojeje tunjoſcže a dobroſcže dla najſterje bórny roſkupjena.
Na bohatej haſny 62 M. G. Freyberg na bohatej haſny 62.

Ważne ja ſaſopſchędawarjow.

Židžanych, poſžidžanych a woſmjanych ſchawlowyach a hłowjazych rubiſchcžow, kaž tež židžanych, běnych, čžiſčępatomych a pižanych bawmjanych dychacžnych rubiſchcow rjenje ſrijadowany ſklad džerži ſtajnje w najnowſchich muſtrach
na bohatej haſny 62 **M. G. Freyberg** na bohatej haſny 62.

 Lana, nowu dobru ſprawnu tworow, pſchędawam po fabrikſkich plačžiſnach.
Na bohatej haſny 62 **M. G. Freyberg** na bohatej haſny 62.

3 tutym porucžam ja ſwój bohacže ſrijadowany ſklad najnowſchich **drastnych tkaninow, paletotow, jaquetow, jaſow a židžanych tworow.**
Pſches tunje nutſkupowanje je mi móžnoſcž data, plačžiſny wurjadnje tunjo poſtajičž.
Jan Jurij Pahn
na torhoſchcžu pódla hłowneje ſtraže.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier ſa njebolſne ſaſadjenje khumſchtnych ſubow a plombirowanjow po najnowſchim ſyſtemje.

Wotſtronjenje ſububolenja, ſubowe operazije: **Na ſnutſknej lawſkej haſny čž. 120, po 1 ſchodje.**

 A rycjam wſchědnje popołdnja a popołdnju wot 8 hačž do 5 hodžin. — **A hudy m darmo.**

Mój główny kontor je wot dženŕniſcheho dnja na Saſchiz haſſy (Goſchwiſ) 703^b, ſwotkal ſo nětko wſchě dźeła wobſtaraja.

A. LORENZ,
kamjentowuhlowa, brunizowa a kałkowa pſchedawarńja.

Wlatowe a wurěsne khlamy

na jerjowej haſſy 269 **Emil Wehrle** na jerjowej haſſy 269 poruczeja czeſzczennym Szerbam Budyſchina a wokołnoſcže ſwój derje ſrjadowany ſklad pſledowazyh tworow, jako lama, barchent, biber, ſtary lóhcz 25 np. a dróžſcho, kaſ tež lamabarchent najcžežſcheje tworh, ſtary lóhcz 40 np., tkaniny ſa kholowy a pjełzowe poczehnjenja ſ bawmy, polwołmy a wołmy, czerne a piſane lüſtry, ripſy, thibet a kaſchemir, kaſ tež piſane draſtne tkaniny po najtuniſchich plačžiſnach; módry, rubjany a běly plat, ſtary lóhcz 25 np., ſchirting, ſchiſſon, kumhath plat a pikej wſchelakih družinow; bliadowe ruby a ſalweth, trieňſhecza ſ domja-zeho platu po najtuniſchich plačžiſnach; lamakoſchle, ſchórzuhi a ſchlipſy wſchelakih družinow; muſaze rubiſchka 25 np. a dróžſcho; hłowjaze, tailowe rubiſchka a ſhawle we wulkim wubjerku, běle a piſane dnyſacžne rubiſchka 10 np. a dróžſcho, kaſ tež wſchitke podſchiwkowe tkaniny po wſchěch plačžiſnach, bliadowe a kommodowe deki kóždeje wulkofcže.

Wſchedeſheczniki! Wſchedeſheczniki!

ſe priđóſtejazym hodam porucžam ſwój wulki ſklad kamſneho fabrikata pſchedeſhecznikow ſe židh, zanella, alpacca a bawmy pſchi najlěpſhej, najſprawniſhej tworje po najtuniſchich plačžiſnach ſ dobrocžiwemu wobkedyžowanju.

Wſchě družiny porjedženjow a poczehnjenjow ſo ſpěſchnje a tunjo wobſtaraja.

H. M. Schmidt

na jerjowej haſſy 268.

Sserbska protyka

„Wſchedženak“

na lěto 1878

je ſa 25 ſ we wudawarńi „Serb. Nowin“ ſ doſtačju. Saſopſchedawarjo chžyli ſo na ſ. pſchekupza M. Mörbu na mjaſowym tor- hofheczju wobrocžicž.

Klobuki, bunzle po najtuniſchich pla- cžiſnach. **Porjedženja klobukow** ſo tunjo wobſtaraja. **Sajecze kóžki** ſo po najdróžſhej plačžiſnje kupuja.

Klobukař **H. Langa**
na ſchulſkej haſſy ſady theatra.

Aromatiſku wicžnu watu: 50 np. a 80 np.,
fenchlomjedomy extract: bjeſchu 50 np.,
běly broſtſyrop: bl. 75 np.,
ſchmreťojehlinowy aether: bl. 30 np.,
jułzbergſte fluſkowe kſrepti: bl. 56 np.,
ſchwablowe mydlo, kmołomydlo, glycerino-
mydlo atd.

porucžaja **hrodowſka hapthka**
w Budyſchinje.

Nowe
rheinske wloſke worjedi
ma na pſchedař **S. Kuliſch.**

Nowe turkowſke kłowti,
wulki kłódky plód, porucžaja **S. Kuliſch.**

Najlěpſchu cžeſtku butru,
w dóncžtach a wuwáženu,
prima ameriſanski ſchmałz,
amer. kuſchene tucžno
porucžaja **H. Kuliſch.**

ſhežorſki wolij
to je
njeroſbudnjazy petroleum,
porucžaja **S. Kuliſch.**

Reichs-kanzleitintu
cžemno módroczornu, ſ pjera bžžaju a
njewojołtuſtaju porucžaja w bjeſchach po 40,
25, 15 a 10 np.

Heinr. Jul. Lincka
na hrodowſkej haſſy 338.

Jedyn cžežti kóti do dźeła, něhdže 8 lět
ſtary, je plačžiſnohódny na pſchedař.
Budyſka kumnowa fabrika a kumſchitny mlyn
prjedy C. G. E. Mörbitz.

K hodownemu kupowanju

porucžam:

ſwjerſchne koſchle	175 np.	a dróžſcho,
nóžne koſchle	160 "	" "
dźełarſke koſchle	125 "	" "
chemiſetty	50 "	" "
thornarje	10 "	" "
ſchlipſy a krawaty	15 "	" "
ſhawol-rubiſchka	50 "	" "
ſpódnje kholowy	110 "	" "
ſpódnje jaſi	125 "	" "
žonjaze koſchle	175 "	" "
ſpódnje kumnje	175 "	" "

kaſ tež židžane krawatowe ru-
biſhecza, gardiny, bliadowe a
poſleſheczowe ruby, dnyſacžne
rubiſchka, ſchirtingi, chiſſon, pikej,
barchent, kaſ tež hotowe ſchórzuhi
wſchěch družinow.

Žara tunje ale twjerde
plačžiſny.

Julius Lange

na lawſkich hrjebjach

ſ napshecza meſheczanſkeje ſchule.

Dinklerjowe naturſke hojenje chroniſkich a druhich thoroſczow.

Ža podpiſany budu ſobotu, 1. decembra,
w Budyſchinje, w hotelu ſ bėkemu konju,
rano wot 9 hačž popołdnju do 5 hodžin
ſ rycžam. Ža hoju wocžibolenje, hłowu-
bolenje, piſi a wuſtry, czerpjenje w žoldku
(wroczenje), kojokhorocže (liſhawy), nje-
móz, rheumatizmy, tajne khorocže, ſaſny,
ſchiju-, broſt- a kſhibjetbolenje, ſymne
noſi, wicž a drjenje, ſ žyła wſche tho-
roſcže, kotrež pſches njecžitoſcže w cžele na-
ſtanu, pſches wotkronjenje tutych wulkow a
woſebje pſches wucžiječenje krowje.

Fr. Ph. Dinkler, naturſki lěkař
w Dražžanach, Jacobſgaffe 5, I.

Mojim cžeſzczennym wotebjerarjam ſ
nawjedženju, ſo je mój dotalny kniži-
wjedžet a kaſirař knjeſ **Korla Do-
maſchka** ſ mojeje ſlužby wuſtupit.

A. Lorenz.

ſařidženu ſobotu bu jedyn rucžny korbik
na žitnyh wiſach ſtejo wotajeny. Sprawnu
namakař chžyl jón we wudawarńi „Serb.
Nowin“ wotebacž.

Jedyn wulki wotrocž, kiž ma dobre
wopiſma, a dvě hrodžnej džowzy doſtanjeja
meſto na rycžerkubie w **Saryczu.**

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóždy čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 48.

Sobotu, 1. decembra

1877.

➔ K nawjedženju. ➔

Či žami čješčeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža sa nje na měřaz **December 1877** do přědka płaczič, njedch nětko 27 š me wudawarni „Serbskich Nowinow“ wote-
Redakcija.

Blíkehľad wójsnikich podawtkow

wot 21. hacž do 27. novembra.

Na asijskim wojowniščezju je w šańdženych dnjach nimale zyle cziho bylo. To wschať tež hinať byčž njemóžesche, dofelž je ruske wójsko, kotrež je twjerdžisnu Karš dobyto, jedyn džen wotpocznyto a šo hagle potom na pucž t Erzerumej podaťo. Tutón pucž drje dlěšchi njeje, dnyžli 20 mil, ale w tamnišchim horatym kraju, hđžež šu wysche teho pucže jara hubjene, tať šo tam wo šchušejach ani rycžž byčž njemóže, wojazy tať rucže marschirowacž njemóža, kaž je to w naschich krajach móžno. A pschi tym maja hiščesče s tymi čžežtkimi kanonami wulku wobczěžnosčž, kotrež šobu wjesu, šo bychu je pschi woblehniženju Erzeruma naložili.

Ruškojo šu po nowšich, podrobnišchich powjesčach w Karšu něhdže 17,000 muži turkowskeho wójska jatych wšali a je bjes tu-
tymi 5 pašchow a 800 offizierow. Ruškam tam hewať do ruki padže 364 kanonow, 20 šhorhojom, 2000 koni, 36,000 patronow a 2000 centnarjow druheje wójskeje potreby, kaž tež jara wjele žyrobny. — Ruškojo šu pschi dobyčžu Karša šchodowali a to jaťo morwynch: jeneho generala, 30 offizierow a 469 wojaťow, jaťo ranjennych pať 43 offizierow a 1790 wojaťow.

Kommandeur teho ruskeho wójska, kotrež psched Erzerumom steji, je Muťtarej-paschi, w tutej twjerdžisnje pschewywasemu, wošje-
wik, šo je Karš wot Rušow dobyty a šo by šo wón tola tež poddať, ale Muťtar je wotmolwik, šo to cžinicž nochže.

Na europiskim wojowniščezju šu šo w pošlerišchich dnjach bóle hibacž pocželi. Na pošodnišchich stranje wot Plewny a to wo-
šebje pschi rězy Romje a městu Tirnowje je turkowski general Sulejman-pascha, w Ruschczutu a tamnišchich wokolnosčži se šwojim wójskom stejazy, někotry króčž sa šobu nadpadny na Rušow cžiniť a jich jedyn króčž s Birgosa wuczisčezkať, je pať potom psched nimi šašo žofacž dyrbjať. Ruškojo maja Birgosa šašo w šwojej ruzy.

Na wječornej stranje wot Plewny lež. město Sofija, šwotkal ma Mehemed-Šli-pascha s turkowskim wójskom pschicžahnyčž a Ru-
šow wot dróhi, s Plewny do Konstantinopla wjedžazeje, wot-
cžisčezčez, šo by Osman-pascha s Plewny wuraschčž a do Rumelije cžeknyčž móhť. Tať šu šebi w Konstantinoplu wumyšlili a Mehe-
med-Šli by drje tež tajku myšlicžku rad do skutka stajit, jeno šo by móhť. Ale město teho, šo by wón Ruškam na šchiju lešť, Ru-
škojo jeho wójsko dale, bóle nadpaduja a t žofanju nušuja. Tať šu woni šańdženy tydžen Turkow s Prawyž a tón tydžen s Etro-

polo wubili a šo tam šašnyli, tať šo budže Mehemed-Šli Osman-
paschi leđy t pomozy pschidžž móž. Mjenujazy Etropol leži šchěš-
nacže mil wot Plewny a wscha krajina bjes Etropolom a Plewnu
je wot Rušow šylnje wobšadžena a s wobtwjerdženjemi pschecžeh-
njena. Duž šo Mehemed-Šli drje tež hagle njeswaži, šo do Ru-
šow dacž, a ma šo wjele wjazy na kěžbu bracž, šo jeho cži w
Sofiji njenapadnu, pschetož s Etropola do Sofije je jenož 7 mil.

Šdnyž šu Ruškojo škutkowali, dha Rumunojo tež s měrom
šedželi nješku. Woni šu mjenujazy wobtwjerdžene město Rašowu
dobyli, jaťo běchu s Turkami někotre dny sa šobu wótrje wojowali.
Bjes tym šo oberst Slaniceanu Rašowu šchidormowasche, druhe wot-
dželenje Rumunow rěku Donaru blisťo Beketa pschecrocži. Dželba
rumunsteho wójska je Rašowu wobšadžiťa, druha dželba pať sa
Turkami cžerjesche, kiž t turkowskej twjerdžisnje Widin cžetachu.
Rumunste batterije w tym šamym cžaspu turkowske městaschko Ciri-
Balanta šapalichu a jenu turkowsku želesnu wójsku šódž tať wobšchto-
džichu, šo šo ta podnuri. — (Rašowa leži blisťo šerbškich mjesow.)

Čžornohórzy šu w šańdženych dnjach šforo wschědnje dobywali,
tať šo je jim nimale wschón kraj, kiž bjes štadarškim (štutarškim) a
adriatskim morjom leži, do ruki panyť. Tamnišchi wobydlerjo —
najbóle romškokatholšyž Albanajojo — šu šo s Čžornohóržami šje-
nocžili a cžornohórštemu wječchaj Riticže hošdowali.

Šchtož Šserbiju nastupa, dha wschelake nowiny powjedaja, šo
je šerbške wójsko wot wječcha Milana pschitafnju doštaťo, šo 29. no-
vembra (šańdženy šchtwóřť) na pucž t turkowskim mjesam podacž.
— W nastupanju Gricišteje je snate, šo 27,000 muži gricisťkeho
wójska na turkowskich mjesach steji a šo je tuto wójsko pschecrocži,
tať bóršy hacž to gricisťki kral Šurij pschitaze. To drje pať šo
hagle tehdy stanje, hdyž je šo Plewna poddaťa a ruske wójsko šo
w Rumeliji poťaze.

Ruškojo šu w tutej wójnje hacž dotal 67,300 muži jaťo mor-
wynch a ranjennych šchodowali. Bjes tutymi je 14 generalow, 1
šhěžorski prnyž, 10 rusťich, 1 peršisťi a 12 grušinsťich wječchow,
16 hrabjow a 21 baronow. Wschěch jatych Turkow je hacž dotal
44,000 muži a je bjes nimi 16 pašchow a 500 offizierow. Hewať
je Ruškam do ruki panyťo 700 kanonow, 200 šhorhojom, dwě
wójskeje šódži, 4 parolódže. Dobyčže wójskeje potreby (munizije)
a probianta (žyrobny) šo na 14 million toleť woblicza.

Šaťo běšche powjesčž wo dobyčžu Karša t Ruškam, wotoko
Plewny stejazy, pschisťcha, je general Štobelew wulki transparent
poštajicž dať s napisťmom „Karš je dobyty, 10,000 Turkow jatych,
šławu šhěžorej.“ Šaťo to Turkojo wuhladachu, mjeršasche jich to
tať jara, šo pocžachu s kanonami do njeho šfělecž a prjedy njesa-
šachu, hacž běchu jón do Rušow rostšeleli. Rušyž wojazy šo jim
pať šmējachu.

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. Rubko Zahnišhausen, kotrej njeboćizickej kralowej Amaliji šluschesche, je wona tšeczemu šynej prynza Surja, mjenujzy prynzei Młazej wotfasała.

W Žitawje dźěšce 26. novembra jedyn młody pschekupz po jenej hašy, wuczeže pistoliu a šo satšeli. Šeho nan dźěšce něotre kroczele prjedy njeho, a móže šebi kóždy myšlicz, kať žakofnje je šo stróžik, jako šo po tšelenju wobroczi a šwojeho šyna mrejazeho wuhlada. Čžeho dla je šo tón šam škónzowať, njeje snate.

Ministerstwo snutskomnych naležnosćow je dowoliťo, šo šmėdža šo w Sakskej lošy k konjazej lotteriji w Neubrandenburgu pschedawacz, w kotrejž móža šo konje, wošy, konjazy grat atd. dobyćz.

Č Lubija pišaja, šo je šo tam dróžny mištr Šašcha po šwėrnej tšizyczilėtnej škuzbje pensionirowacz dať a šo je pschi tutej škadnosći wot krala Alberta albrechtški kšizž jako šnamjo pschipsnacza jeho šprawneho a šwėrneho došholėtneho škutkowanja dostať.

Kralowa Karola je po šwojim njeboćizicim nanje, prynzu k Wafa, wulki dom we Winje herbowať a je tutón wóndano jenemu tamnišchemu fabrikantej ša 181,000 ščėšnaťow pschedaťa.

W Múgelnu wóndano ščtyrilėtna džowczicža džėfaczerja Schneidera wóhnju, pschi kotrymž šo kšosej pražesche, tať blišto pschińdže, šo šo jej drašta šapali. Wona bu psches to tať wobšchodžena, šo dyrbjesche po něotrych dnjach na wopalenje wumrjecz.

W Hornim Oderwižu mějesche kšėžer Wenzel to njesbože, šo pola šwojeho bratra k pschatrow na huno padže a šo tať wobšchodži, šo ša ščtyri dny wumrje.

W Lichtenbergu pola Połcnižy šu šo 18. novembra wjecžor w šchescžich hodžinach domške murjerja Šulzy wotpalife.

Č Warlina pišaja, šo budže tam wot něť tež čhinesiški póšlanž bydlicz, kotrehož je tam čhinesiški kšėžor póšlať. Tutón póšlanž mějesche wóndano audijenzu pola němskeho kšėžora, w kotrejž šwoje wopišma pschepoda a němskemu kšėžorej postrowjenje čhinesiškeho kšėžora pschinješe. Dofelž póšlanž něm ški a kšėžor pať čhinesiški njemóžesche, dha dyrbjesche jedyn pschetožer jeju rycze pschetožecz.

Dofelž pjenjesy ša tať mjenowane šhromadne wudawki němškeho kšėžorstwa njedobahaja, dha šastupjerjo němškich wjerčow — šwajškowa rada w Warlinje — na to myšla, šwotkať bychu pjenjesy k wurunanju nabrali. Šacž dotal šu w tajkim nastupanju wuradzili, šo ma šo pschichodnje bjes druhim tež na lotterijowe lošy ščtempel položicž a šaplacžicž, ščtož by wěšće pėťny pjenjes wunješto.

Tajke paduščtwow, kať we Wittichu, šo w mėrnym čzašu tola lohko niħdže njeje štaťo, pschetož tam šu padušči w jenej nožy 83 wowzow franly.

Ma pruskim šejmje, kotryž šo w tu šhwilu w Warlinje džerži, šo drje hušto došć wótre rycze pschecžiwow ministram rycza škónćnje pať šo jim tola pjenjesy pschiswola, kotrejž woni žadaja.

Němski kšėžor je strowy a šo teho dla čžasto na hońtwach wobdželuje. Wjerč Wismarť hišće pschezo we Waržynje pschebywa.

Němski kšėžor je šwojemu wujej, rumunškemu wjerčej Korli, pišmo póšlať, w kotrymž jemu teho dla šbožo pschje, šo jeho wojazy tať derje wojuja.

Awštria. Šacž runje šu němške a mađžarske nowiny wjele krocž prajite, šoawštriske knježerstwo to čzerpicž njemóže, hdy by Šerbia k nowa k Turkowškej wójnu wjesć čžyła, dha awštriski kanzeľ hrabja Andrašči něťo tola ani šłowczka njepińnje, hdyž tež je wěšte, šo Šerbia šterje a šepje wójnu šapocžnje. Duž něťo te

šame nowiny powjedaja, šo wšćať šebi Awštria Wóšniju wosnje, hdyž Šerbia tať mjenowanu staru Šerbiju, něťo hišće k Turkowškej šluschazu, póžrje.

Něťoši tnych ludži, kotřiž čžychu psched něotrym čžasom k Wuherškej do Rumunškej čžahncž a tamnišchu želešnižu šlasycž, šo Rušojow njebychu wjazy po njej jėšdžicž móhli, buchu prjedy, hacž bėchu šwój šutt wumwjesć móhli, šadženi a wobškorženi. Ale mađžarski šud je jich něťo ša njeminowatych wuprajit.

Štalska. Šo nowšich powjescžach je bamž Pius IX. kšetro šhorowaty a jara woššabnyť. — Štalske nowiny mjenja, šo italške knježerstwo kradž turkowškej Albanije wosnje, je-li šo Awštria Wóšniju wobšadži.

Franžowska. Pschedšyda republiki, marschal Mať-Mahon, je nowe ministerstwo pomjenowať, ale druha komora franžowškeho šejma tuto ministerstwo pschipsnacž nochze, dofelž k mužow wobšteji, kotřiž ani přenjeje ani druheje komory šobustawy nješbu. Druha komora nochze teho dla ša ministrow a ša potrebnosće kraja žanych pjenjes pschiswolicz.

Wšchelazy ludžo mjenja, šo šnadž Mať-Mahon něćzišchu druhu komoru k nowa rošpuschćzi, dofelž je tola móžno, šo bychu šo pschi nowowolbach tajzy mužojow wušwolili, kiž šu tajkeho politiškeho mjenja, kať wón šam. Druhy ludžo pať šo boja, šo w Franžowškej revoluzia wudyri, hdyž Mať-Mahon šobustawy druheje komory domoj póczele.

Šendželska. Wšchelaťe jendželške nowiny jendželškim ministram tu radu dawaja, šo bychu tola šterje šepje ruškeho kšėžora k temu nucžili, šo by tón k turkowškim šultanom měr ščžiniť. Šendželcženjo mjenujzy niťomu ničjo njepopscheja, šami pať wšchubže bjeru, hdyž šo jim to jenož něťať hodži. A woni mjenja, čžim bóle Rušojow dobywaja, čžim wjazy šarunanja budža potom wot šultana žadacz, a šo woni, hdyž tón k pjenjesami šplacžicž njemóže, šebi k krajom šaplacžicž dadža, a šo budže tajki kraj najšterje turkowška Armenija, kotraž k asiatskej Rušowškej mješuje. Psches Armeniju pať wjedže tať mjenowany šuchi pucž do jendželškeje Indiškeje a tutón pucž njebychu Šendželcženjo rad w ruškej ruzy widželi. Ale Rušojow drje na to džiwacz njebudža, ščto šo Šendželcžanam w tajkim nastupanju lubi abo njelubi, wošebje hdyž maja woni něťo psches šuezški kanal wjele krotšči pucž do Indiškeje.

Rušowska. Šacž runje je něćzišcha wójna jara wulka wobčeznosć ša ruški kraj, dha šu Rušojow tola teho mjenja, šo šo k Turkami tola prjedy žadyn měr ščžinicž nješmė, hacž šu w Europiškej turkowšy kšchescžijenjo wot Turkow žyle wumoženi a je Rušowška ša šwoje wójnske wudawki šwoje dobre šarunanje dostaťa.

W šchiptowškim pschekhodže šu šo ščtyri šta Turkow Rušam poddali.

W šortu Šječaj, kotrejž šu Čžornohóřzy dobyli, je jim 200 mužy, 13 kanonow a wjele wójnskeje potreby a žyrobny do ruki padnyťo.

Čžornohóřzy wobtwjerđžene měšto Štutari (Štadať) bombardiruja a šo wone tu a tam pali. Woni čžedžža je ščtormowacz.

Muktar-pašcha je wšchu šwoju kawalleriju k Erzeruma prjecž póšlať, dofelž jemu tola ničjo pomhacz njemóže a jenož wšchėdnje wjele žyrobny trjeba.

Ruške wójšto na asiatskim wojownišćeju je hacž dotal 669 kanonow dobyťo a 569 turkowškich offizierow a 36,000 wojerškich ludži jatych wšaťo.

Sbėhanje noweho domu Bohuwėra Wolfa w Budesteczach

28. novembra 1877.

Mój Božo, dženka i wješelom
 A i dżaknej radoścju
 My sbėhamy tón nowy dom, —
 Budź ja to křwalba czi.
 Pšched krótkim, kaž je snajomne,
 Dha na tym mėsće tu
 H'šćeje stara kólnja stejesche,
 Kiž swottorchali šu.
 Dženš pať na mėsťo kólnje my
 Dom rjeńšchi krańnišchi
 Na tutym mėsće widžimy,
 Kiž nětk šmy sbėhali.
 Budź Bohu dżak, so dotal tej'
 Pšchi horjetwarjenju
 Tu nihtón i šchodže pšchischoť njej'
 A i žanom' njesbožu.
 Bóh swarnuj dale wótzowizy
 Wšchěch, kiž jow dżetaju,
 Hacz budže tón dom hotowy,
 So i šchodže njeschindu.
 Tež i našej křwalbu ponižnje
 Čže, Božo, prošymy,
 Nječ tola žane njesbože
 Dom nowy njesťahy.
 Nječ tvoje wofo kėdžbuje
 Na tutón nowy dom,
 A tvoja ruka swarnuje
 Tón pšched wšchēm njesbožom.
 Nječ strowoścź, šbože, wješele
 Tu we nim pšchėbnywa
 A wėra, luboścź, nadžija
 W nim stajnje bydlo ma.
 Nječ horjo, křchiz, šle khorosće
 Wšchaf do njoh' njeschindu
 A hdyž šchťo we nim prošy čže,
 Šstyhš jeho we njeju.
 A hdyž jich čžaf tu na šwėcže
 Šso junu dořonia,
 Wšmi bje-wšchėj čžežkej khorosće
 Šich i njeho do njeja.
 Tam je našy prawy wėczny dom,
 Tam, tam šo hotujmy,
 Tam njeje strach pšched njesbožom,
 Tam nješmy we nušy.
 Šdyž tež tón dom, kiž twarimy,
 Še rjany, lubošny,
 Dha je wón tola sachodny,
 Raž my tež wšchizy šmy.
 Rať wjele rjeńšche krańnišche
 Šsu Bože njebješa,
 Hacz čłowške dżėczi na šwėcže
 Tu twaricz samóža.
 Duž čžemy bratřja! i wješelom
 Pšchi našchim sbėhanju
 Tež spominacz na wėczny dom
 Tam horka we njeju.
 A Bóh daj, so šo wšchizy my,
 Kiž šmy tu w hromadže,
 Tam junu šafšo witamy
 We njeju wješele.

Pėtr Alónk.

Ze Serbow.

Š Budyšćina. Wóndano je tudomna polizija pola jeneho
 čłowjeka, kiž bėšče po prošćenju křodžil, jedyn žonjazy paletot
 namakala, kotryž je sa tranjeny spóřnaka. Komuž wón křuscha,
 njebėšče pať hišćeže snate.

— Šchtož wjedro nastupa, dha mamy, hacž runje je hižom
 kónz novembra, tola hišćeže zyle mišy čžaf. Duž drje je tež i
 wėre podobne, šchtož nam wóndano powjedachu, mjenujzy šo w
 šahrodže i pšchėpuzza Kařna w Klėtnom jedyn rózowy pjeńť w
 šahrodže rjenje kčžje.

Š Ğownjowa. Šandženu pónđzju, 26. novembra, rano w
 9 hodžinach je šu tudy Wicžafez, kaž tež Michalkėz bróžen wot-
 palika. We wobėmaj je šo wjele žita, šyna a wotawy spaliko.
 Wohen je pšchėš to wušchoť, šo je jedyn 9lėtny hólczėz we Wicžafez
 bróžni se šchrychowancžkami hrajkať.

Š Mořacziz. Tudomny rycčerkublerki najėńť, i hamťman
 Křchtar, je te dořhody, kotrež jako stawnik ma, šchulškej kašy
 tudy pšchopokafať.

Š Boranez. W palenzpalerńi tudomneho rycčerkubla nje-
 dželu, 25. novembra, wječzor 3/4 9 hodžin wohen wudyrri a w krótkim
 čžafu tule, kaž tež knježu bróžen, kólnje a hrodže do procha a po-
 pjela pšchewobrocžil. Pšchi tym je šo wulka dželba žnjow a žita
 spalika.

Š Lėtonja. Tudy je šo 21. novembra wo pořnozy dżė-
 łaczėr nježenjenu 26lėtny Pėtr Bohuwer Šoršč wo ištwe šwojeju
 šarščejju wobwėšnyť.

Š Klínki pišche „zařnik“: Džen 23. novembra šyn tudom-
 neho mėtrnikarja mlėješche, pšchėhlada šo pať tať, šo do kořow
 pšchindže, kotrež jeho do šmjercže samjecžechu.

P ř i l o p k .

* Š Dřchaga pišaja: W našej wořłowosćzi šu jendželšy
 agentojo wjele bėrnow pokupili, kotrež šo wot ořchajškeho dwór-
 nišćčža do Řiešy a wot tam po parolódži do Šamburga woža.
 Žentnar tajkř bėrnow pľaczzi 2 m. 20 np. (22 nřl.). Raž praja,
 nješku tute bėrne ša Žendželšku, ale ša jendželšku Žndiřku kupjene.

* W jenej křėži w Glauchawje šu pšched někotrymi dnjami
 w jenym hornyku 551 šlotyč namakali, kotrež i žyła 5 1/4 punta
 wažichu a wořolo 8000 marřow (řriwnow) pľaczža. Pjenješy šu
 w 14., 15., 16. a 17. lėřtotku bite.

* Šeneho wucžomniťa i Glauchawa, kotryž bė njedawno je
 1700 řriwnami šwojemu miřchtrej čžėnyť, šu šandženu šobotu w
 Šamburgu popanyli. Šola njeho hišćeže 200 dollarow a šhartu
 i pšchewješenju do Ameriki, kotruž bė wón i 500 řriwnami ša-
 pľaczil, namakachu.

* Pšched někotrymi dnjami je w Ğipřku wjele ludži pšchėš to
 na trichiny šchoriko, šo šu kořbařu jėdli, kotraž bė pšched poľ-
 mėřazom w Braunschweigu i kořbařnje fabřiki C. Ğintelmanna
 kupjena.

* Póřřki šastojnik Pilz i Ğipřka, kotryž bė pšched někotrymi
 dnjami i 11,000 řriwnami čžėnyť, je nětko, kaž i Šuldy pišaja,
 tam wot polizije arretirowany.

* W Ğutrobogu tšėli w tyčle dnjach jedyn korcžmar šwojeho
 pšchichodneho šyna do křribjeta a hrožėšche tež šwojei šamřnej
 džowzy, kotraž bė šwojemu mužej i pomozny pšchibėžaka, se ša-
 tšėlenjom. Pšchiwokany polizaj wuwiny njebolakej revolver i rukow
 a poda šo i tutym do jeneje korcžmy, hdyž podawť powjedasche,
 pokasjuo na revolver, i kotrehož bė wón, kaž praješche, kulki wu-

tšělík. Zato na to jedyn hósčj revolver do ruki wša, s njeho na dobo kulka wulecža, kotraž šyna kantora Gimmburga tak nješbožomnje do šchije trjehči, so dyrbejše tutón bóřšy na to wumrjeć.

* W Briešenje pola Zeiž je jedyn 20lětny šyn šwoju šamšnu macž satšělík, dofelž njerofomnje s tšělbu hrajskafše. Zedyn šyn bě mjenujzy tšělbu s kulku natyšnył, so by jenu zusu kóčžu satšělík, a bě tule tšělbu do jstwy stajik. Tón drugi šyn pšchindže potom do jstwy a w myšli, so je tšělba próřna, šo žortniwje s njej na šotru měri. Za pať šady maczerje štoczi, šyn tšěli a k wšchitkich žašofnemu štroženju macž mormwa k šemi panje, wot kulki do hłowu trjehčena.

* Se Schlesynškeje, kaž s lipsčzanškeje strony pišaja, so tam žendželczenjo wjele bėrnow kupuja, tola nječa šo płacžšna šbėhacž, dofelž je šo tutón plód derje radžik a je teho dla došč bėrnow na pšchedań.

* W Berlinje šu šo w nozy wot šańdzeneje šoboty k njedželi padušchi do khlamow šłotnika Reišmüllera nutšlamali a jemu ša 21.000 hriwnow šłotnych a šlėbornych wėřow, kaž tež drohich šamjenjow šranjši. Šo bychu šo do khlamow dohčž móhli, šu přjedy tši twjerde šanki rošlamacž dyrbjeli.

* S Mnichowa pišaja: Pšched wošnimimi lėtami wotšudži tudomne šudniřtowo jeneho wotrocžka s Friedberga k 16 lėtam jařtwa, dofelž bě pječža jeneho hajnika šatšělík. Pšched krotkim čžařom šo prawy mordar na šmjerťnym kožu wušna, so je wotšudženy wotrocžk, kotryž bě hižom 8 lět w jařtwe šedžal, njewinowaty. Duž šu njewinowateho 8. novembra s jařtwa pušchčžili.

* Morawřta wjeř Štitna je šo w nozy 8. novembra štoro žhle wotpalika. 130 kšěžow s bróžnjami a hřóđžami je do prócha a popjela pšchewobrocženych. Tši žony pšchi tym šmjerčž pšchi rumowanju šmachow w plomjenjach namařachu.

* W Štalskej wóńdano tšjo rubježnizy na pucžu s Florenza do Bologny w nozy škondukteura na želeřnym čžahu w paketowym wořu nadpanychu. Rubježnizy kařu šlamachu a šranjšchu s njeje 2000 lirow, jėđžechu potom hiřchčže dwė štajiji šobu a štocžichu njedalořo měřta Bologny s wša. Škondukteura w Bologni hiřchčže šwjařaneho we wořu namařachu. Šacž dotal je šo wušlėđžiko, šo šu tucži tšjo rubježnicy s billetami druheje klašy do jeneho próřneho kupjėja šastupili a wot tam na wotčžinjeny paketowym wos lėřli.

* Se Šchottškeje pišaja, šo šu tam wóńdano tak šylnje wėřy měli, kaž to niřtón njeřomni. Wjele domow je šwoje tšėchi šhubiko na wšchelakich měřtach wėř kšěžne durje s wudwjernami wupacži a wuhle s kšachlow wudu, šo tu a tam wóhnje nastachu. S wotkryťnych bróžnjow je wėř jara wjele žita šobu wša a wjele kólnjow a hřóđžow špowalať.

* Šańdzene lėto bėchu rubježnizy we Wuherřkeje na pucžu s Bistry postillonu nadpanyli a jemu hłowu čžěžko ranyli. Tuteho postillonu šu nětko šařo nadpanyli a jeho škóńžowali. Nadpad bu njedalořo šankomėra wumjedženy. Postillonowa hłowa bě žhle rošrubana. Kať wjele pjenješ šu rubježnizy šranjšli, hacž dotal hiřchčže šmate njeje.

* W Parisu, hđžěž rořymja wšcho wužicž, dyrbja tež wulke myřhe wjele ludži žiwicž. Žhla armeja mužow je pšchezo na hońtwje ša tutym šwėřjatami, kotrež po millionach w podšemsťich pšchėrowach pšchėbwyaja. Najwjeřšchi wužik dawa jich koža, s kotrejež šo rjane rułajzy, haj tež kožuchi džėłaja. Mjařo šo s džėła pšam k žranju dawa, s džėła pať tež šo do kuchnjow pariřkich hořčėńžow pšchėdawa, hđžěž s njeho wšchelake dobre jėđže hotuja. Wulko-myřchaze mjařo po prajenju tajkich, kotřiz šu je hižom jėđli, žhle derje šłodži. Wone je bėke a šłodži nimale tať kaž kurjaze mjařo.

* Zato wóńdano na jenej kuzy na bėłohóřřkich ležomnoščach hřjebju ryjachu, narychu 21 wulřkich šanonowych kulow, wot kotrychž bě 20 próřnych, jena pať je s pólberom napjelnjena. Wona waži 80 puntow a kóžba tych próřnych 56 puntow. Najřterje njeřbu je šanonirojo pšchi bitwje w lėčže 1872, hđžěž šnadž dyrbjachu čžėtacž, šobu wřacž móhli a je teho dla šahřjebali.

Hans Depla a Mots Tunka

Hans Depla. Bonižnosč šo kóždemu lubi!

Mots Tunka. Haj, ale komuž čžesčž škuscha, temu čžesčže daj.

H. D. Šm, wšchudže tajteho mėnjenja njeřbu.

M. T. Šchto dha mėniřch?

H. D. Ró, ja wóńdano na wřy do šocřmy trjehčich, hđžěž šo hadrowachu a škóńcznje gmejnřteho přjódřtejerja pod bliđo tyřnychu. Šemu pšchi tym bryla s nořa šlecža a šo šchłėřza rošrašy.

M. T. Šchto dha potom bė?

H. D. Šadracžtojo pjenješ šładowachu a je potom gmejnřštemu přjódřtejerjej dachu, šo by šebi ša nje nowu šchłėřzu do bryle kupik.

M. T. Kať wjele bėchu dha nahromadžili?

H. D. Wořomnacže pjenješřow.

M. T. Šm, to džė je prošchėřřka řda.

H. D. Haj, prawje mařch.

M. T. Šchto je čži lubřhe: špėřchny čžłowjeť abo tajka pomalawa?

H. D. Wulřkaduj mi to přjedy a ja čži potom moje wuřadženje prađu.

M. T. Duž pořkuchaj! Za bėch pšchėd někotrym čžadžom te mřchi a šo tam tež kšėřlusch špėwafše a to tať, šo bė šantor s ryncžřom špėřchnje hotowy a wořada pať tať pomafu špėwafše, šo bė nawjedowať hižom w druhim ryncžřku a wořada hiřchčže přjedniřchi njebė wušpėwala. Šchtoha k temu mėniřch?

M. T. Šm, šchto ja mėnju? Za mėnju, šo móhřoj šo šantor a wořada w tym šjednacž, šo by wón trochu pomalřchjo šanoschowať a wona kufř špėřchniřcho špėwala.

H. D. Mi šo tež tať řda.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowanaj:

Pětrowska zyrkej: Jan August Wiczas, knjezi služownit w Draž-
džanach, i Marju Louisu Wiskatez.

Křćenil:

Michałiška zyrkej: Gustav Ota, Gustava Ernsta Hencza, ležomnosce-
wobšedžerja na Židowje, š. — Ernst Hermann, Augusta Horna, džělaczerja
a wobydlerja w Džěžnikach, dž. — Ernestina, Ernsta Winklera, džělaczerja
a wobydlerja w Škofolzy, dž.

Zemrjeći:

Džen 15. novembra: Madlena Kaschprez, Jurja Wjazki, kšězerja a
džělaczerja pod hrodom, mandželsta, 44 l. 3 m. 22 d. — 17., Augusta Marja
Wiesez, Korle Gustava Rychtarja, džělaczerja a wobydlerja na Židowje, man-
dželsta, 52 l. 18 m. 18 d. — 18., Gustav Ota, Gustava Ernsta Hencza, ležom-
noscewobšedžerja na Židowje, š., 7 d. — Jan Bohuměr, Sandrija Pjetascha,
kšěžtarja w Delnej Kinje, š., 11 m. 15 d. — 19., August Max, Augusta
Knota, džělaczerja a wobydlerja, š., 19 d. — Jana Paulina, Jana Nowata,
džělaczerja a wobydlerja na Židowje, dž., 2 l. 5 m. — Rudolf Adolf, Louija
Augusta Webera, krawca a wobydlerja na Židowje, š., 1 l. 18 d. — 20., Emma
Khrystiana, Jana Michala Pjetšchki, kšězerja a džělaczerja pod hrodom, dž.,
1 l. 4 m. 10 d. — Sandrij Sandrit, wumjeitar w Estonej Worschczi, 52 l.
9 m. 23 d.

Wo hrajadlach.

Bjes nawěštami našich nowin namašaja našci czescezeni
czitarjo a czitarki šašo, kaž kóždolětnje, poruczenja šwětošlawnych

hrajadłow knjesa J. S. Sellera w Bernje. Wón je w spobžiwnej
dofonjanosczi džěla, my móžemy teho dla kóždemu, kiž ma jenož
trochu radosce nad hudžbu, niž dosć horliwje poruczeć, so by
šebi hrajadlo kupil, a k temu přjódčštejazy hodowny čas najrjeišču
škladnosć posćicza, tež njemóže niczo a hdy by najdrožšce bylo,
tajke hrajadlo fastupicž.

Ščto móhł drje mandželsti mandželstej, nawoženja njewješće,
pšheczeł pšheczelej rjeiščeho a witaniščeho daricž? — Šhoremu
podawa najwjetšce a najšubosnišce wofšewjenje, dopomina na
předawšce šbožonne czasy; šamotnemu je šwěrnny towaršch, po-
wšcha dušnosć došchich šymšich wječorow w domjazym kružku atd.

Wušběhnyč chzemy hišcže šwalobnu myšlicžku wjele **knjesow
šosczenjarjow**, kiž šu šebi tajke hrajadlo k šabawjenju šwojich
šosczi wobstarali. Tajšeho wudawka jim, kaž je šo nam i mno-
hich štronow prajilo, žel bylo njeje; duž šo tež jich praktiski wužit
šjawnje pokazuje, a by wšchěm **knjesam šosczenjarjam**, kiž to hacž
dotal nješcžiniču, radžicž bylo, šebi bjes kóždjenja hrajadlo kupicž.

My hišcže pšchšpominamy, šo je wubranje jenotliwych kusťow
zyle derje pšchemyšlene; najnowšce, kaž tež najšpodobnišce staršce
operu, operetty, reje a špěwy wješeho a šhutneho wobšaha šu w
Sellerskich Hrajadlach najrjeiščo šjenoczene. Š krotkim, my nje-
móžemy našchim czitarjam a czitarkam našchich nowin niczo lěpšce
radžicž, hacž to, šo bychu šebi pravje rucže tajke hrajadlo
wobstarali; wobšchěrne illustrowane placžišno-touranty šo kóždemu
franko pošcžeku. **Tež je direktne kupjenje najlěpšce, dokelž šo
šusto hrajadla ša Sellerske wudawaja, kotrej tola žane nježhu.**

**Š hodownym darom šo pšchihodžaze porucžam wulku džělbnu draštnych tkani-
now w nowych pšchnych muštrach w placžišnje wot 25 p. hacž 50 p. ša lóhcž.**

8/4 šchěroki plišch wot 22 1/2 nšl. ša lóhcž

**8/4 „ lama „ 12 1/2 „ „ „ k dobrocziwemu
wobšedžowanju.**

Jan Jurij Pahn

na torhoschcžu pódla hłowneje straže.

Pšchedawanje wosow.

Wubjert wšchělich wosow, šchłěncžanych
wosow, pošpokrytych wosow, šorbosow, no-
wnych a trjebanych je tunjo na pšchedaš pola
woshtwarjerja **J. Cimbureta**
na hornčzerškej hašy.

Schpihele,

pošćožane a polirowane šejsty, we wulkim
wubjertu, po poniženych placžišnach najšpo-
wolnišcho porucžaja

Rudolph Wilhelm
na šerbškej hašy cžo. 20.

Germania - tinta.

Šnydom cžorna i pjera bėžaza, dawa tale
tinta šara móžnu, trajazu kopiju. — W šle-
šchach po 70, 40 a 25 nš. pšchedawa ju
Geintr. Jul. Linda.

K hodownemu kupowanju

porucžam:

šwojerschne kofšle	175 nš. a drožšcho,
nozne kofšle	160 "
dželarške kofšle	125 "
šhemšetty	50 "
šhornarie	10 "
šchlipšy a šwabath	15 "
šchawl-rubišcha	50 "
špódnje šholowy	110 "
špódnje šaki	125 "
šonjaze kofšle	175 "
špódnje šutnje	175 "

kaž tež židžane krawatowe ru-
bišcže, gardiny, šlidowe a
pošćěšcžowe ruby, dšbsacžne
rubišcha, šchiringi, šiffon, šikej,
šaršent, kaž tež hotowe ščóžuchy
wšchěch družinow.

Šara tunje ale twjerde
placžišny.

Julius Lange

na lawšich hrjebjach
i napšcžeža měšcžamšerje šchule.

Placziſna żytow a produktow
w Budyſhynie 24. novembra 1877.

Żytowy domos: 4064 miedow.	Na wiafach		Na burſy	
	wot	hacj	wot	hacj
	mf. np.	mf. np.	mf. np.	mf. np.
Pſchenja 50 kilogr.	10 71	11 91	10 71	11 61
Rożta = =	8 4	8 23	8 4	8 23
Jeczmięń = =	9 6	9 42	9 6	9 42
Woroſ = =	6 50	6 80	6 50	6 80
Gróch = =	—	—	—	—
Wofa = =	—	—	—	—
Rapſ = =	—	—	—	—
Jahły = =	12 36	—	—	—
Hejbuſzka = =	16 42	—	—	—
Berńy = =	1 76	2 —	—	—
Butra 1 = =	1 90	2 20	—	—
Śajno 50 = =	3 —	3 30	—	—
Śałoma 1200 pt.	18 —	23 —	—	—

Kórz pſchenyż po 170 puntach: 18 marcow 20 np. (6 tl. 2 nſl. — np.) hacj 20 mf. 24 np. (6 tl. 22 nſl. 4 np.) — Kórz rożti po 160 puntach: 12 mf. 86 np. (4 tl. 8 nſl. 6 np.) hacj 13 m. 16 np. (4 tl. 11 nſl. 6 np.) — Kórz jeczmięnia po 140 puntach: 12 mf. 68 np. (4 tl. 6 nſl. 8 np.) hacj 13 mf. 18 np. (4 tl. 11 nſl. 8 np.) — Kórz woroſa po 100 puntach: 2 tl. 5 nſl. — np. hacj 2 tl. 8 nſl. — np. — Kórz jahłow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nſl. 4 np.) — Hejbuſzne frupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nſl. 2 np.) — Berńy: 1 m. 76 np. (17 nſl. 6 np.) hacj 2 m. — np. (20 nſl. — np.) — Butra: 1 m. 90 np. (19 nſl.) hacj 2 m. 20 np. (22 nſl.) — Śajno po 100 puntach: 3 m. — np. (1 tl. — nſl.) hacj 3 m. 30 np. (1 tl. 3 nſl.) — Śałoma (1200 pt.): 18 m. — np. (6 tl. — nſl.) hacj 23 m. — np. (7 tl. 20 nſl.)

Gjahi po źeleſnizy.

Se Šhorjelja do Draždjan.

Se Šhorjelja	140	30	450	755	1055	245	440	745	1035
Lubija	29	337	538	842	1148	336	524	831	1120
Budyſhina	238	47	618	924	1227	414	64	911	1152
Wiſtopiż	—	430	654	955	1258	445	635	942	—
Arnsdorf	—	451	722	1022	125	512	70	106	—
Kadeberga	—	50	733	1033	135	533	711	1017	—
Do Draždjan	347	529	84	114	26	551	743	1045	—

Š Draždjan do Šhorjelja.

Š Draždjan	630	920	1210	256	55	757	1115	1230
Kadeberga	78	955	1247	330	537	834	1152	—
Arnsdorf	722	107	1	341	551	846	124	—
Wiſtopiż	747	1030	128	43	617	911	1237	—
Budyſhina	823	118	26	436	656	948	14	150
Lubija	99	1148	248	515	738	1033	141	219
Do Šhorjelja	950	1228	323	556	819	1114	216	250

Š Budyſhina do Wjeleczina.

Wotjęd ſ Budyſhina	615	1225	225	440	950
Pſhijęd do Wjeleczina	650	15	255	524	1025

Š Wjeleczina do Budyſhina.

Wotjęd ſ Wjeleczina	844	110	310	727	1049
Pſhijęd do Budyſhina	910	137	345	82	1116

poruczam ſwój wulki ſklad
pſchedeſzcznikow

ſamſzneje fabryki wſchędch družinow po naj-
tuniſkich placziſnach.

Richard Rincke

na bohatej haſy 70

ſ napſzczęja k. pſchekupza Hauptmanna.

ſeniczka pſchedawarnija muwoſanych
ſtrowotnych poduſchow k połoženju do wobuczaja.

Platowe a wuręsne khlamy

na jerjowej haſy 269 **Emil Wehrle** na jerjowej haſy 269
poruczęja częſzcznym Šerbam Budyſhina a wokolnoſcęje ſwój derje ſrjadowany
ſklad ſlędowazych tworow, jako **lama, barchent, biber**, ſtary lóhcz 25 np.
a dróžſcho, kaź teź **lamabarchent** najczęſzſcheje tworzy, ſtary lóhcz 40 np.,
tkaniny ſa **tholowy a pjelzowe pocęhujenja** ſ bawmy, pokwołmy a
wołmy, czorne a piſane **lüſtry, ripſy, thibet a kaſchemir**, kaź teź
piſane draſtne tkaniny po najtuniſkich placziſnach; **módry, rubjany**
a **bělhy plat**, ſtary lóhcz 25 np., **ſhirting, ſchiſſon**, ſmuhaty plat a
pikej wſchelafich družinow; blidowe ruby a ſalveth, trięniſzczęja ſ domja-
zeho platu po najtuniſkich placziſnach; **lamatoſchle, ſchórzuchi a ſchlipſy**
wſchelafich družinow; **mużaze rubiſchka** 25 np. a dróžſcho; **hłowjaze,**
tailłowe rubiſchka a ſhawle we wulkim wubjerku, bęle a piſane **dyb-**
ſaczne rubiſchka 10 np. a dróžſcho, kaź teź wſchitte **podſchitkowe tka-**
niny po wſchędch placziſnach, **blidowe a kommodowe deki** kóždeje wulkoſcęje.

Tunje hodowne dary.

Wulku dźelbu ſprawnych, jenobarbnych, ſwęcżazych

drastnych tkaninow

metr 77 p., ſtary lóhcz 44 p.

pſchedawam niźe kupneje placziſny. Šchtóž wo to rodži, njech ſo dołho njedlij, doleź
budže tale twora ſwojeje tunjoſcęje a dobroſcęje dla najſterje bóry roſkupjena.

Na bohatej haſy 62 **M.G.Freyberg** na bohatej haſy 62.

Waźne ſa ſažopſchedawarjow.

Židžanych, polžidžanych a wołmjanych ſhawłowych a hłowjazych rubiſzczęzow, kaź teź
židžanych, bělhych, częiſzczęplatomych a piſanych bawmjanych dybſacznych rubiſchtow rjenje
ſrjadowany ſklad dżerži ſtajnje w najnowſchich muſtrach

na bohatej haſy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej haſy 62.

Lama, nowu dobru ſprawnu tworę, pſchedawam po
fabrykſkich placziſnach.

Na bohatej haſy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej haſy 62.

!Nowe! 6 1/4 loźowe Cretonne !Nowe!
njepuſzczęzate, w pſchekraſnych njepſchetrięchenych muſtrach k pocęhujenjam poſleſzczęzow poruczę
ſtary lóhcz po 35 np.

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjaſoweho torhoſzczęja 37.

Najwjetſchi wubjerť

židžanych, polžidžanych a wołmjanych rubiſzczęzow
kaź teź hłowjazych a ſhawłowych rubiſzczęzow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjaſoweho torhoſzczęja 37.

Wiſchepoloženje khlamow.

Rjemjenjerſke a bedlaſke khlamy

E. G. Leuner

prjedy na bohatej haſy,

ſu **nětko** na ſchulſkej haſy ſady **noweje meſſchczęniſteje ſajmle.**

Š dobom poruczęjam ſwój bohaty ſklad wſchędch do rjemjenjerſtwa a
bedlaſtwa ſluſchazych artiklow k dobrocziwemu wobkędžowanju.

E. G. Leuner.

Drjewowa aukzia na šdzerjanskim revieru.

Bóndželu, 3. decembra, budže šo
 něhdže 120 kšójnowych kušchizowych dolhich hromadow,
 22 " kłozow,
 240 " walczkow,
 400 dubowych bělenodrjewowych walczkow a
 10 šylnych dubowych pjenčkow

na pschešadžowanje pschedawacz.

Esceži džěl kupnych pjenješ ma šo hnydom šaplacizč.

Sapoczatk rano w 9 hodžinach w holi pschi šchušeju pola Čzelchowa.

Šdzerjanski hajniski dom, 24. novembra 1877.

G. Petrenz.

Aukzia škotu, hospodarskeje a domjazeje nadoby atd. w Klusku.

Šerjedu, 5. decembra t. l., dopołdnja wot 10 hodžin budža šo wot podpišaneho š sarostajeništwu njebočizčkeho knješa Dr. med. **Vogela** w Klusku škluschaze 2 konjeje, 1 kruwa, 2 kormjeneje šwinjeczi, 2 kuczi, 1 hospodarski wós, 1 wošebne šanje, domjaza a hospodarska nadoba, kaž šarady pizy a šłomy w šarostajenej ležomnošči w Klusku ša hotowe pjenješ na pschešadžowanje pschedawacz.

Š dobom šu š sarostajeništwu škluschaze twarjenja se šahrodu, š polemi a kufami na pschedaš.

W Budyšinje, 27. novembra 1877.

Agent Franz.

➡ Jara wazne ša kóždeho. ⚡

Š wobarnowanju psched motrymi nohami njeje žadny lepši konserwirowazy šred ša wobucze, hač

gummitbran Alb. Schlütera w Šali a. Š.

Š nim šo ščórnje a kóžane štapnje mjehke, šhibicizwe a wodunješpšepuščezate šezinja a porucza šlesku po 30 np., kaž tež 60 np. a 1 m. 20 np.

Heinr. Jul. Lincka w Budyšinje.

Wulki dobytk wědomnošče!

Štónczuje je šo radžito, dotal njeuwuhojomnu šhorošč

epilepsiju — padawu — widliščezu

psches hojenje, wšchosšronšy dopoštane a po naturje šložene, radikalnje ša žyše žiwjenje šahnacz. Wščitž tajžy šhorit njech šo š najwjetšim dowěrjenjom pod pschšpomnjenjom štaroby a traczu šhorošče pišnje wobrocza na

C. W. Telle

Berlin, Oranienstrasse 33.

Pschedesčezniki.

Š prjódštzejazym hodam poruczam šwój wulki šklad šamšneho šabrikata pschedesčeznikow se židh, zanella, alpacca a bawny pschi najlěpsšej, najšprawniškej tworje po najšumšich šlacžišnach š dobrocziwemu wobšedžowanju.

Wšče družiny porjedženjow a pocžehnjenjow šo špěšnje a tunjo wobštaraja.

H. M. Schmidt

na jerjowej hašy 268.

Šserbske a němske protynti na lěto 1878

porucza

B. Mittel w Retlitzach.

Šserbska protyka

„Pschedženak“

na lěto 1878

je ša 25 š we wubawatni „Serb. Nowin“ š dostaczu. Šškopšchedawarjo čypli šo na š. pschefupza **M. Mörbu** na mjašowym toršoščezju wobrocizč.

Bóndželu, 3. decembra, dopołdnja w 9 hodžinach budže šo na šarje w **Šrodžiščezju** wšchelata domjaza a kuchinška nadoba ša hotowe pjenješ na pschešadžowanje pschedawacz.

Drjewowa aukzia.

Na nješwaczilskim revieru budže šo wutoru, 4. decembra, dopołdnja wot 10 hodžin

136 šylnych kušchizowych dolhich hromadow

na pschešadžowanje pschedawacz.

Šchromadžišna dopołdnja 1/2 10 hodžin we wotdželenju 22 na šonšchlětuščim drjewniščezju w šliškosčči Ššykoriz kšójnow, hžez šo pschedawanšte wuměnjeja wošjewja.

Wššššchi hajnik
F. Schulza.

Bernhard Gelba jun.,

knihowjašar,

na mjašowym toršoščezju 42,

porucza šwój šklad šerbškich a němskich špewarskich knihi, teho runja wulki wšbjerk šščezěšskich šlistow.

Štare šbilibje, špewarske knihi atd. šo trajnje a po najšumšich šlacžišnach š nowa ššewjafaja.

Buda šobotu psched mēščezanškej hapthku.

Čzeščenym wobydlerjam Budyščina a wokolnošče dowolam šebi najpodwolnišcho wošjewicz, šo je na šerbškej hašy ežo. 10 mój šklad šlatu, šalwetow a šblidowych rubow šamšneje šabrikki prjódštzejazeho hodowneho šwjedženja dla kóždu šerjedu a šobotu wotewrjeny.

Wo drobrocizwe wobšedžowanje prošy

A. Rätza š Wjeleczina.

Drjewowa aukcja.

Přichodny šchwórtk, 6. decembra 1877, budže šo wot **Laaserez** žiwnošče w Lipiczu něhdže 70 lošow štejazeho drjewa, bjez kotrymž je něšto klozow a plotowych ryhelow, po lošach sa hotowe pjenješy na pschešadžowanie pschedawacz.

Šchromadžisna dwoždnja w 9 hodžinach na pšowjansto-minakafškej drošy na drobjanškich mješach.

W Račezach, 29. novembra 1877.
F. Säuberlich.

Rhofej,
zokor w kehelah,
kuskath zokor,
mlěth zokor,
róšynki,
korjenje,
citrony,
š. pscheńeznu muku
poručža

C. Hanska
na žitnych witač 635.

Š přjódštejazemu **ročnemu časju** mamy w naščej, w mlynje šamym pschihotowanej pschedawacni wotležanu a teho dla prawje sporu

Kaiserauszug-muku

w jenotliwym po tunjej placžisnje na pschedań, na čož š tuthym najpodwolniščo kědžbne čjinimy.

Budyska šuknowa fabrika a khumschtny mlyn
předy **C. G. E. Mörbitz.**

Š přjódštejazemu šwjedženju

poručžam šwoju šchryzlowu muku jara tunjo, kaž tež čjerštwie šuche droždže, dale wulki wubjerť **božedžěščownych wězłow.** Tež poručžam šwój **wšchědny khleb,** hđžež ja sa rjane žito punt sa punt dawam. Ša prošču wo dobročjime wobkědžbowanje.

Šašopšchedawarjo dostanu rabatt.

Pjekarńja Aug. Dernoscheck
na šwonknej lawškej hašy.

Š přjódštejazym hodam poručžam šwój šklad jara rjannych

pscheńcznych mukow

we wšchelafich družinach po najtunišchich placžisnach.

J. Kögler,

pjekarńja a mukupšchedawarńja na žitnych witač.

Š hodownym schryzlam poručžam:

dróbny běly zokor

najlěpscheje dobroščje, punt 44 p. a dróžšcho,

zly běly zokor

najlěpscheje dobroščje, punt 50 p. a dróžšcho,

wulke róšynki

najlěpscheje dobroščje, punt 42 p. a dróžšcho.

J. Spittang

na Hašchiz hašy (Goschwiz) čzo. 731.

Róždu njeđzelu popođnju w 3 hodžinach maja šo w Budyschinsje na **bórklinie čzo. 283** šjawne pschednošchti wo paršchonškim **šašopšchihodže šhenstufowym,** wo wěrije a nadžiji **zřkwoje a wo dopjelńjenju šlubjenjow w našchich dnjach.** Šaštup je kóždemu dowoleny.

Mathias Geist, předat š Draždžan.

Jedyn trjebany kuczowy grat a 2 poraj trjebaneho rólneho grata a wšchelafi druhi grat ma na pschedań

T. Albert,
rjemjenjer a šedat na hornčerškej hašy.

Magdeburgski řikalh kal, **šušchene šlowki,** **šmaderuntš**

poručža **C. Hanska**
na žitnych witač 635.

Drogowe khlamy

O. Jungnickel & Co.

w Budyschinsje na žitnych witač 603
na rožku kamjěntej hašy
poručžaja:

konjazy žitwazy pólver, **kruwjazy mlofowy pólver,** **šatrothran,** **hoffmanušte khrepti,** **baldriza-**
nowe khrepti, **šalmiakduch,** **ben-**
zin, **terpentinowy woliž,** **žono-**
powu a lanu muku, **dwojny wuhlořikalh natron,** **bullri-**
chotny krejčičšczazu šol, **jeřchi-**
běrnowy juřštu, **malenizu,** kaž tež hewať **wšchitke hapyřkarške**
twory po najtunišchich placžisnach.

Wšchitke družiny **móšchjerškich** dželow kaž tež teho runja porjedženja šo šchwarnje wobstaraja wot

Germana Müllera,
móšchjeršeho miřchtra a mēžpđželarja
na herbškej hašy čzo. 28.

Jedyn **wulki wotročł,** řiz ma dobre wopiřma, a dwe hróđžnej džowzy dostanjeja měřto na rječertuble w **Šarpczu.**

Jedyn mops,

čzulka, je čjětny. **Tón,** kotryž š wěřtoščju dopokaže, hđže tutón poř je, abo řchtóž jeho šam pschiwjedže, dostanje **mnyto.**

Lapezierat Mäusel
w Budyschinsje.

Přecelam a znatym poručataj so z tuthym jako šlubjenaj

Regina Gregoric,
Theodor Birnich.

Budyšin. Klukšanske diakonatstwo.

Ša čjěšč a lubošč, w řak bohatej mērije wopotařanu pšchi šwjedženju 50lětneho řařtojnšeho jubileja tudowneho řnjeja řantora a wučerja **Dutschmanna,** 25. novembra t. l. wotđžeržanym, praji najwutrobniřch džal wšchitkim, řiz šo na tuthym wobđžělichu

Wě **Wufrancžizach,** 27. novembra 1877.

Dutschmanněz šwójba.

Wschiloha k czislku 48 „Serbskich Nowin.“

Šobotu, 1. decembra 1877.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

sa njebolšne šašadjenje kumšchtynych subow a plombirowanjom po najnowšchim shtemje.

Wotštronjenje subyboljenja, subowe operazije: Na snutškej lawškej hašy cz. 120, po 1 šhodže.

➔ A rycjam wšhędnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodžin. — A šhudy m darmo. ➔

Wulka hodowna wustajeńza.

Šizom pšhed někotrymi dnjami je šo moja wulka hodowna wustajeńza hrajkow a wuršowanych drijewjanych tworow šapoczala. Wona je s najtunišchimi hač s najdrožšchimi wězami tak bohacze wuhotowana, šo možu ju k hodownym kupowanjam jara poruczyć, a nadžijam šo, šo šebi s nej dospolnu špokojnošć dobudu. Za prošhu teho dla Ššerbow Budyščina a wokolnošće, šo bychu mje prawje bohacze wopytacž dzyli.

W Budyščinje, 20. novembra 1877. Š počešćowanjom

Moritz Höniger, 29, na šerbškej hašy 29.

Wicž a rheumatismus,

jič klazanja a druge snutšne a šwonkne, dotal ša njewuhojomne djeržane šhorošće.

Bědnym kóždeho grada, kotrymž hižom dawno wjaz do myšle pšchischo njeje, hišće to abo tamne pšče šwoju bėdnosć nakožić, je tola hišće jena nadžija wstała, šo bychu šo wot wjelelětneho hubjeništa wumóz móhli, njedž je bėdnosć snutškna abo šwonkna, njedž šu jenož jenotliwe abo wšhē džěle czěša šajate.

Dželarjej Moežingerskich šrědkow je to jara wjele próžy czinilo, doniž je šo jemu radžilo, pšches šwoje nowe wušhće hojenja: wotšadženki (wokrympotawy), w jič štwjerdnjenju šašo šmješčić a rošehnacž, pšches czož jenicžy lenk abo šucha žila šašo, kač prjedy bē, nastanje a wokolobėhanje trwē šo šašo do rjadu staji, pšches czož šo bėdne stawy, kiž bėchu wotšchwilite a bološće dla šo hibacž njehobžachu, kač tež šhore džěle, kiž hižom žaneho czućža wjazy njemėjachu, šašo wožiwja a pošhlnja. Najšaklišča a došholětna šlowjaza wicž šo w jenej minucze pomjenišči a ša 3 dny šahoji.

Tute šrědki njedž ničion ša tajte njedžerži, kač je šelharnizy wušhwaluja, kotrež pač šu hižom něotremužkuliz woczji wotewrili. Najlěpšče dopoštamo, šo moje šrědki tež tam, hđžež žana nadžija njeběšče, hišće wuhoya, je to, šo kóždy pomoz hižom drugi džen čuje, wšcho jene, hač je natura šlabšča abo šhlnišča. Tute šrědki moža šo wot šhėdžiwza, kač wot džěšća nakožić, tež hojenje temu, kiž može hišće džělacž, k šadžewšej njeje, njedž je bėdnosć pšches šahmnjenje, panjenje, wložnu štwu, štaženy žoldk, pšches wulke napinanje nerwow atd. nastala. Za njetrjebam wjedžecž, hač je šo hižom s počženjom, ja-trothranom, petrolejom, kupanjom, wohrjewanjom a s hewajšchim lėkowanjom hojilo, ja jenož wo to prošhu, šo by šo mi bėdnosć a kač daloko je pšchibyla, wopišala. Njedž šo listy na mnje nemižy pišaja. Prošhu wo podrobne napišanje, hđže bėdny bydli.

V. G. Moežinger w Frankfurtze a. M.

Wšhed nakoženjom mošeho hojenja (kotrež jenož male pienježne wudawki czini) može kóždy wulki rymk džatnych listow, mi jenož w pošhlnišch njedželach pšchibyla-nych a po jič wėrnosći wot wušhnošće wobšwėdženych, pola mje nawjedžić.

Najpėkniši

magazin za kurjerjow!

W Draždžanach, Breitestrasse, Kaufhallen. Wjelb 7.

G. A. Täubrich,

cigarrowa, cigarettowa a tobakowa fabrika

„L'ESPERANCE“

poruča swoje lubozne, lohke tobakowe družiny en gros a en detail najtunišo:

Maryland-doux	No. 15 à Kilo	3.00,
Sultan-doux	13	4.50,
Dubec exquis moyen	8	9.50,
Sultan choisi doux	4	15.50,
Dubec aromatique	1b	21.50,

wotewrjene a w šachtlach zapakowane pod rukowanjom čistosće a wosebnošće.

Šchtrypařske kšlamy

G. A. Zommasch

na žitnej hašy

pōdla želešokšlamow k. Fisdera

poruczeja k prjōdkštezemu hodownemu šwoje dženju šwōj bohacze šradowany škad šhlesynšich wotmjanych šchtrypow a šokow, džěczaznych šchtrypow, špodnych šholowow, jatow, šchtrypowanške wotny, šchawlow, dušchnych špodnych a šwjeřšchnych jecžkow, a lubja pšchi dopōšnatej dobrej tvorje najtunišče pšacžišny.

G. A. Zommasch.

Wot najwjetščeje wážnošće ša

woczji kóždeho.

Dr. Whitowa wōdžićka wot Traugotta Ehrhardta w Grošbreitenbachu w Thuringškej je wot lėta 1822 šwėtošlawna. Štašanja a šlacow po 1 marku pošćeše mi budyška hrowoška a raleczanška haptyka.

Rožowany štwjelzowny abo njetrjenny len,

kač tež wutrijenny len kupuje po kóždej džěbje mehanika džěkopšhadownja w Šajnišach.

Škōtny pōlwer s čerštwych šelow. Korneuburgski škōtny pōlwer.

Pōlwer pšche kōlku. Pōlwer pšche pripotawu prošatow.

Łockwižski balsam. Zišchankowy šakšowy pōlwer

porucza

hrowoška haptyka w Budyščinje.

S tuthym porucžam ja swój bohacze sradowany skład najnowších **draft-nych tkaninow, paletotow, jaquetow, jakow a židžanych tworow.**
 Pšhes tunje nutskupowanje je mi mōžnosć data, placžisny wurjadnje tunjo postajicz.

Jan Jurij Pahn
 na torhoszczu pōdla głowneje straze.

Najpodwolnićhe wošjewjenje.

Ja hym w Budyščinje na snutskownej lawškej hašy 135 **króttotwo- rowe, bantowe a posamentowe khlamy** sjenocžene s **hotowej pnyhu** sakožik a pšchedawam **wšhitke artikle** po tych šamych placžisnach, kaž w **draždžanskih a šhorjelskich** głownych khlamach.

na snutskownej lawškej hašy 135 **D. Schaye** 135 na snutskownej lawškej hašy.

Porucženja hōdne artikle:

- Ballenzwjern** a 5 p., duzent 55 p.,
- zelešozwjern** . . . . . 25 p.,
- wobruba šahnóra,** šhtuka 15 p.,
- gaze,** a metr . . . . . 25 p.,
- šhite jehly,** 25 šhtuf . . . . . 5 p.,

bōrthy, knefle, žida po najtuniškich placžisnach. Sa krawzow a šašo- pšchedawarjow wošebite placžisny.

Belzowe a mēzowe khlamy

Emil Flegel

porucžejja šo t dobročiwemu wobtežbowanju.
 w Budyščinje na žitnej hašy.

Czeščenym Szerbam Budyščina a wokołnosće s tuthym t dobročiwemu namjedženju dawam, šo hym ja na **garbarškej hašy czo. 421**

kašyczowp magazin

wotewriš. Pšchi wulkim wubjerku šprawne a tunje poškuženje lubjo, mōj šklad pšchi potrebjje najlěpje porucžam.

Hermann Schmidt,
 tšhčejški mištr.

Liebigowp kumys-extrakt

je po najnowších šlēdstwach lēkarškich autoritetow **ženiczki, wēšty diāt. radikalny** hrēdk pšchi **šhijokuchoczinje, pluzokhoroszczach** (tuberkulošy, kuchoczinje, brōstokho- roščach) **žoldkowym, cžrjewowym, a bronchialnym katarrhu** (kašchel s krawami), **kuchoczinje rjapa, asthmje, blēdawje, wšchēš slaboszczach** (wošebje po czežkich šhoroszczach). **Kisťki** po 5 flakonach a fl. po 1 m. 50 up. excl. paťowki s wuložowa- njom mōža šo dostacž w: **Hartungs Kumys-Anstalt, Berlin W., verlag. Gen- thiner Str. 7.** Gute šlakony šu jenož prawdžiwje, šdyž maja nasčnu firmu. Pšched wopacžnymi prāparatami šo warnuje. Lēkarška knižka wo kumyšowym lētowanju je kōždy ras pšhipokožena.

Šdžej wšchē hrēdki njepomhaču, nješ šo škōncžnje s kumyšom spyta, sa- šoženje budje šda.

Šslušne njedostatki,

šluchosć wēće a dospōkne šahoji, jeli njeje pščinarōžena,

F. Kattepoel w „Ahaus, Westfalen.“

Kojaze kōžki

kupuje po najwšchich placžisnach

A. Trepera, rutajzar w Kalezach.

Kojaze,

kaž tež wšchē druhe nješhotowjene **kože** kupuje po najwšchich placžisnach, tež kože derje a tunjo wuharuje

Gustav Rauka
 na garbarškej hašy 426.

J. L. S. H.

wšhitkich barbow a wšchelatich dobroščow, štary kōhčž **M. 2.50** a drōžšcho porucžja

Julius Hartmann Sohn
 37 na rōžku mjašoweho torhoszczja.

Rouleaux a rouleaux-ťkaniny

⁵/₄, ⁶/₄, ⁷/₄ a ⁸/₄ šchērofe

ma we wulkim wubjerku
Julius Hartmann Sohn
 37 na rōžku mjašoweho torhoszczja.

Lama

t jakam a šutnjam ma we wulzyschnym wu- bjerku a jenož w dobrych dobroščach naj- tunišcho na pšchedaš

Julius Hartmann Sohn
 37 na rōžku mjašow. torhoszczja.

Čornu židu

wšhitkich dobroščow t draštam (šlejšdam) po šnathch jara tunich placžisnach, kaž tež

⁵/₄ šchērofi židžano-šomot
 kōhčž po **M. 5.50**

porucžja, pošlejšchi jako ženje wjaz šo wrō- cžazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn**
 37 na rōžku mjašow. torhoszczja.

Šnōjny gyps

t šdžerženju dušyła (Stickstoff) w hrōbžnym hnojju wot knjesa profesora Dr. Heidena a knjesa generalšekretarja v. Langsdorff najlěpje porucženy, ma štajnje najtunišcho na pšchedaš

G. Zimmer
 w „Münchener Hof.“

Wēžywustojne wopišmo! Jenož prawdžiwja Dr. Whitowa wodžiczka Traug. Ehrhardta je wužitna kompozicija s tajkich minerališkich a vegetabiliškich wutkow, totež w šwojim sjenocženštwje w najwšchich mērje te šamow- nosće wobšedžja, šo šu pšchi wocžiczterpienju kōždeho a wšcheho wašhnyja tať jara pomozne a šlužobne. Ja hym tule wodžiczku wopšjet pruhowal a šo dospōkne wo tym pšchē- šwēdcžil a mam teho dla wotmyšlenje, wšhitkim na wocžomaj bēdnym jenož tule wodžiczku najlěpje porucžicz. W šlōnje nad Rheimom. Dr. Alfred Clemens. — (L. S.)

Štvořlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na rózku zwonko-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 49.

Sobotu, 8. decembra

1877.

Přehlad wójniskich podawkow

wot 2. haćž do 5. decembra.

Na woběmaj wojownišćezomaj šo Rušam s kóždym dnjom lěpje wjedže. W Afiji woni Erzerum pschězo wužšcho a wužšcho wobšantaja a šu pschěd tutu twjerdžišnu 25 czežkich kanonow s Alexandropola a 100 s Karša pschiwjesli, tak so maja tam s tymi, kotrež běchu hižom woprědka šobu pschiwjesli, nětko 280 kanonow. Duž šo drje bóršy porjadne třělenje na Erzerum šapocznje, wošebje dofelž je šo Rušam tež radžiko, Titman wobšadžicž, hdžež budže ša nich pschecziwo Erzerumej jara wužitne a špodobne postajenje.

Pšches pomjesćž, šo je Karš wot Rušow dobyty, je tež Derwisch-pascha, kommandant turtowske twjerdžišny Batum, na brjohu cžorneho morja njedalošo ruskich mjesow ležazeje, do wulkeho stracha štajeny. Jato wón šhoni, šo s Ardašana wjetšche wotdžělenje ruskeho wójška s Batumej cžeňje, je wón w nozy 27. novembra šwójich wojašow, kiž běchu pola Rhazubani lěhwo wobězahnyli, tak kšěšje wotwołaš, šo šu tam cži šwoje baraki a wjele zyrobny a munizije stejó a ležo wostajili a haćž pschěš rěcžku Čžirük-Sü zofali. Haćž do Rhazubani běšche Derwisch-pascha w juliju ruskeho generala Oklobžijo nasad wuczišćezako a šo tam twjerdže šahnył. Nětko paš ruski general Komarow s Ardašana s Batumej cžeňje a Oklobžijo šo tež na to hotuje, tak šo budže šo Batum, hdžž wobaš pschěd njón pschicžeňjetaj, lědy hišćeže dołho dđeržecž móž.

Na europiskim wojownišćezu a to bóle s wječžoru wot Plewny, tu štronu wot tuteho měšta s městu Sofiji, je ruske wójško w pošleńšich dnjach štajnje do přědka šchlo a Turšow s balkanskich horow wuczišćezako. Rušojó šu po tajkim Turšow, wot Mehemed-Allija kommandirowanych ša šobu s Prawza, Stropola, Orchanije, Nowacžina, Lukatowa a Wracžescha wubili, po tajkim se wschickich balkanskich wotwjerdženjom, kotrež bjes Plewnu a Sofiju leža. Mehemed-Alli nětko špytuje, šo by jim jene abo druge tutych wotwjerdženjom šašo wotdobył. Ale wón dyrbi kóždy křócž se šchodowanjom zofacž, a móže šo lohko štacž, šo šo Rušojó s balkanskich horow ša nim do doliny pušćeža a tam Sofiju woblehnu. Tam paš šo Mehemed-Alli njeby dołho dđeržecž móhł, dofelž je Sofija hubjeuje wotwjerdžena, a budže wón wot tam najšterje do Šilipopela zofacž.

Tež na tej štronje s Šserbiji šu ruske a rumunške wojerške wotdžělenja dale do přědka šchli. Tak je jena rumunška divizia 30. novembra Dom-Palanku wobšadžila. Wot tam je dwaj dnjej pućž haćž s turtowskej twjerdžišnje Widin. Na tym šamym dnju šu ruske wojerške wotdžělenja Čžerowinu pschi rězy Čžimbrje a Rutlowizu blisko řeki Dgošta wobšadžili. Tutej měštaschzy ležitej na šchušuju, kotryž wot Donawy s Sofiji wjedže. Šo nim šu šo Rušojó na pućž s Belgradžitej podali.

Belgradžit je maša twjerdžišna na špomnjennem šchušuju a hdžž šu Rušojó tutu dobyli, dha je jim tež s tajkeje štronje pućž do Sofije wotewřeny a šu wschě balkanske pschěhody s wječžoru wot Schipti w jich ruzny a woni móža, hdžž je šo Plewna pobbaka, bjes wulkeho šadžěwta do Rumelije marschirowacž. Šewat drje paš nětko, hdžž Rušojó hižom njedalošo Timoka steja, šo Šserbja tež bóršy na wójnje wobdžěla.

Rušam je w Orchaniji a Wracžeschu jara wjele brónje, patronow, cžopkeje drašty, zyrobny a pschěš 10,000 kóřzow wowša a jecžmjenja do ruki panyšo, šchtož chžychu Turšojó wschó do Plewny dowjesćž, hdžž by to móžno bylo.

Sulejman-pascha je do Konstantinopla telegramm pošklaš, prajžny, šo šu Turšojó pod Šwad-paschu ruske postajenja pola Členy dobyli a šu šu Rušojó pod móžnym wojowanjom s Tirnowje zofali. Woni šu 300 muži jatych a 3000 muži mornych a ranjenych šhubili, teho runja tež 11 kanonow.

S ruskeje štronje paš pišaja, šo je tuta pomjesćž s wjetšcha njewěrna, šo drje šu Rušojó šwoje jara do přědka šcžinjene postajenja wopušćezili, ale na žane wašchne teško ludži šhubili nješku.

S Petersburga pišaja w tajkim nastupanju: Šrano 4. decembra pschicžeže něhdže 30,000 Turšow na nasche postajenje pola Nabrena. Wječš Mirski s kijowskim a orjofskim regimentom bě nušowany, haćž do Členy zofacž, hdžež wón, wot ššjoch štronow wobbady, turtowske nadpady haćž do ššjoch hodžim popołdnju wotbimasche, ale šo škónčnje haćž s Žakowizam wrócžicž dyrbjesche. Tam wón se wschěch štronow pomoz dosta. Nasajtra rano Turšojó šwoje noddady wobnowichu, ale wječš Mirski šo jich wobru. Popołdnju šo Turšojó wotšalichu.

Čžornohóřzy šu Wjelebuž pola Antivarija wobšadžili. — Pschěd Antivari je šchěšć turtowskich wójniskich kóžžow pschicžešo, kiž chžychu tam turtowskich wojašow wušadžicž, ale Čžornohóřzy to nješchidachu.

Šserbske wójško najšterje w tychle dnjach turtowske mjesh njedalošo Pandirala a Gromady pschecřocži, 8000 muži ruskich jěšdnych, kotřiz pod kommandom generala Gurka steja, šo se Šserbami šjenocži.

Šendželske nowiny powjedaja, šo je Šcheket-pascha teho dla do jastwa šadženy, dofelž njeje špytaš Želišch šašo dobyćž, haćž runjesh mějesche s temu pjatnacže bataillonow wójška. W Sofiji šu we wulkim štrachu pschěd Rušami a wobydlerjo s měšta cžěkaja.

Šulanajo 9. regimenta a dragunarjo 8. regimenta šu wón-dano nětak bjes turtowskimi wotwjerdženjami pschelěšli a haćž s Plewnje došchli, šwotkal šu něhdže 400 wowžow wumjedli. Woni mēnja, šo je jich tam hišćeže na 3000.

Świejski dopiś.

Sakski kraj ł swojimi wudankami l6tnje n6s4yto ps4es 62 millionow ł trjeba. S4dyż my na to spomnimy, Ńo grunski dawł jenoż n6s4yto ps4es 4 milliony ł wunjeŃe, d4a budże Ńo n6totryżfuliż s4obnje pras4ecę, swotkal Ńo te druge pienjesy nadad4a. My 4zemy teho dla tudy jenoż na n6totre krajne dothody poľasacę.

S4dyż krajne Ńeľsniży ps4es 25 millionow ł c4iľteho dobytka wunjeŃu, bjes kotrymiż je ps4es 17 millionow ł billety, pod kotrymiż Ńo lud4o wo4achu, d4a Ńm6my prajicę, Ńo je to p6tny wunof4k. Ale niż jenoż lud4o, ale też psy na Ńeľsniży krajne dothody ps4isporjeja; ps4etoż ł ps4y4e billety Ńu krajne Ńeľsniży w poľleńskim l6cę 20,000 ł s4zahnyłe. — Krajna lotterija też ł ps4isporjenju dothodow pom4a, doľeż l6tnje nimale 3 milliony ł dobytka wunjeŃe.

Wjele spod4iwniŃe Ńu dothody ł j6da, arsenit pomjenowaneho, ps4etoż woni wopŃhijeja l6tnje n6hd4e 210 tyŃaz (tawshnt) ł Ps4i Ńl6broŃtrjenju Ńo mjenuj4y tuteho arsenika l6tnje ps4es 10 tyŃaz centnarjow nahromad4i a do ws4e4 r64k6w Ńw6ta ps4ed4a. S4obustawy drugeje komory w6ndano Ńl6browe podk6pti wopytachu. My wid4achmy tam wjele stow centnarjow tajteho j6da, kotryż Ńo ł des4owanymi karami ps4ewo4owas4e. Lud4o, kiż ps4i tym d46ł4aja, m6jachu, Ńo by4u j6dojty pr64 do Ńo njednychali, toľty mj44y schwamp na hubu sw4asany a też hewal h6w6 do rubiŃe46w ław4asanu.

Ł tajki4 a wjele drugih dothodow Ńo krajna potrzeba na-hromad4i.

H. K.

Sw6tne podawki.

N6mske kh64orŃtwo. Kral Albert je dotalnego aŃeŃora J. C. S. Leifringa ps4i dra4d4anski ģudniŃkim ģamc4e ł ģudniŃteho ģamtmana w Kinsb6rku pomjenowal.

S4rjebż novembra l6tus4eho l6ta b6Ńe w SakŃej 226 wuczerŃki4 m6stow ģiŃe4e njewobŃad4eny4. Doľeż pať Ńo l6tnje w SakŃej 390 nowych wuczerjow trjeba, ale ł n6c4iŃiŃi4 seminarow Ńo ģi4 jenoż 320 dostacę ģod4i, d4a ma Ńo ģiŃe4e jedyn nowy seminar Ńak64icę. S4d4e Ńo Ńak64i, njeje ģiŃe4e w6Ńe.

Na tať mjenowanej ģ6rŃej akademiji w Freibergu je w tu khwilu 156 studentow, bjes nimi je 50 łe SakŃej, 26 ł Prusseje, 18 ł drugih n6mski4 krajow, 17 ł ameriķanski4e unije, 9 ł RuŃowŃej, 8 ł Stali4e, 7 ł AwŃtrije, 5 ł poľodniŃe4e Ameriki, 4 ł Zend4elŃej, po dw6maj łe SchwajzarŃej, ł NorwegŃej a JapanŃej, po jonym ł HollandŃej, RumunŃej, GriķiŃej, Maķej Afije, Manille a AwŃtrali4e. Woni Ńo roŃwuc4uja wot 12 profesorow a Ńtyrj6ch wurjadny4 wuczerjow.

Dra4d4anski dw6rŃki nowy theater bud4e, kať tamniŃe nowiny piŃaja, najŃerje 2. februara 1878 wotowrjeny.

Na knje4im dworje w Neust6dtelu pola Schneeberga Ńu t4jo Ńk64obni a to pohoneć, Ńk64obniķ a Ńahrodniķ, wot kotry44 je tam k64dy dl6he by4li poť Ńta l6t Ńk64i. Pr6nimaj dw6maj je kral Albert ps4ed n6totrymi l6tami albrechťŃu medaillu a poľleńŃemu l6ťka powŃitkomne c4eŃne Ńnamjo Ńpo4c4i.

W Dra4d4anach b6Ńe w6ndano jedyn d46łac4et ws4elaki4 drugim d46łac4erjam, toťkiż ps4i jenej nowotwarbje na pilniŃŃej ģaŃy d46łachu, ws4elaku draŃtu kranył a 44yŃe ł njei wot6cę. Jedyn drugi d46łac4et b6Ńe pať to pytnył a j6ho ģrabny. Ło pať Ńebi t6n padu4y no44yŃe lubicę dacę a teho, kotryż b6Ńe j6ho ps4imnył, ł tŃe4e4o poŃthoda ł w6knom do dwora dele c4iŃny a na to c46łas4e. Ale to Ńo jemu njerad4i, ps4etoż w6n bu ł nowa

doŃahnjeny a lud4o, kiż b64u Ńo Ńb64eli, poc4achu łe ł nim Ńak4ad4ecę, ģacę j6ho jedyn ģandarm ł ģi4 rufi wun6. Ł jako ł tym ģladachu, kiż b6 ł w6knom won c4iŃnjeny, Ńo njemalo d4iwachu, Ńo t6n w dworje nimale 44le njewobŃak6d4eny Ńejes4e a Ńebi Ńwoju draŃtu rjed4eŃe. W6n b6 mjenuj4y swotka w6kna najprj64y na jenej ģrad4e wiŃajo w6Ńal a potom Ńbo46mny na kopizu njerjada pannył, kotryż b64u tam k6tk6 prjedy w ģromadu Ńmjetli.

W ģirŃŃfeld4e je 3. decembra rano w drugej ģod4inje we Walthere4 masiwnej br64ni w6heń wudyril a ju ģacę do murjow łe ws46m, Ńto4y w njei b6Ńe, Ńanic4i.

Ł Barlina piŃaja, Ńo wjeť Wismarķ w6k6 20. decembra do Barlina ps4ij6d4e a ło tam potom do poľneho d46ł4a Ńtupi, ģacę runje też we Warzynje njeje l6ni był, ale je ws4o niŃne w6Ńtaral.

Telefony, to r6ka ps4iprawy, ł kotrymiż m64eŃ ł n6kim wot Tebe łdaleny4, po groc4e ryc4ecę, Ńo poc4inaja ws4elako nał6cę, w6Ńebje doľeż dro4e njeŃu. W n6mskim w6jŃu 44ed4a telefony też p6bla wojerŃteho telegrafa trjebacę, tať Ńo by4u Ńebi potom to a druge tať derje ertnje, kať też piŃny Ńobud46licę m64li. ģabriķantaj Siemens a ģalŃka w Barlinje Ńaj poruc4nosę dostak6j, Ńo byŃtaj ģnydom t6jŃto telefonow ło ruŃe, w TurkowŃej Ńej4e, w6jŃto w6Ńtarak6j.

W pruskej drugej komorje Ńo w poľleńi4 njed4elach w6Ńebje wo pienjesy jednas4e, kotre4 minister kultuŃa a Ńjawneho wuczerŃtwa ło uniw6rsitetu, wyŃ6te a niŃe Ńhule trjeba. Ps4i tym m6jes4e wjele c4erpicę, doľeż j6ho w6Ńebje ł kat6łŃe4e Ńrony kruc4e ps4imachu, kotra4 Ńo na tať mjenowane m6jŃe 44rtwinŃe Ńakony ģuntorjes4e. Łola jemu też łe Ńrony dopr6d4arjow poruķi c4inaj4u a Ńap6Ńk64 Birchow m6njese, Ńo Ńo to ģrube was4nje, po kotrymi4 Ńo w p6łŃki4 kat6łŃki4 Ńhulach n6mska rycę wuc4i, ws46m wuczerŃkim a praktiŃkim Ńak6dam ps4e44iwja a teho dla jara mało wu4itka njeŃe.

AwŃtria. Doľeż Mad4arjo w l6c4u Ńwoje m6Ńta poŃw6c4achu abo illuminirowachu, jako b64u RuŃ6jo ps4ed Plewnu n6totre bitwy Ńhubili, d4a Ńo n6tk6 Cze46jo w Ńwojich m6Ńtach na to ģotuja, Ńo 44ed4a p6ddacę Plewny do ruŃej rufi ł illuminaciję (poŃw6c4enju) a na druge Ńjawne was4nje Ńwje4c4i.

Tať mjenowane wurunanje bjes winŃkim a mad4arŃkim ministerŃtwom, kotre4 je 1867 na d4eŃacę l6t w6ŃŃankjene a Ńo k6n4 decembra tuteho l6ta Ń6nc4i, ma Ńo n6tk6 Ńak6 w6bnowicę a w6bej ministerŃtwe a w6baj Ńejmaj ģi46m dołki c4aŃ teho dla radu Ńk6dujetaj a jednataj. Ło pať jara pomaķu do pr6d4a d4e, doľeż Mad4arjo łe ws4ej mo4u na to k6c4a, Ńo by4u woni ł tuteho wurunanja jenoż wu4itk dostali, kraje, pod winŃkim ministerŃtwom Ńej4e, pať ws4u Ńk6k6du njeŃe4 m6li.

Italia. W nastupanju ģam4a piŃaja, Ńo je w6n ł k64dy4 dnjom Ńk6łŃki. — Turk6jo Ńu dw6 italskej k64i jatej wŃali, kotre4 Ńe 4it6m ł c46rneho morja ps4ij6d4eŃtej, a Ńu ps4i tym prajili, Ńo je Ńo to teho dla Ńak6, doľeż je c46rne morjo wot turk6wŃki4 w6jŃki4 k646w blokirowane abo w6bleģnjene. Na to pať je italski p6Ńk64 4adak, Ńo by4u jemu Turk6jo te4 dw6 k64i ģnydom wudali, doľeż wonej 4anu turk6wŃu w6jŃŃu k64 wuŃladak6j njeŃtaj, ł c46no4 je wid4ecę, Ńo c46rne morjo blokirowane njeje. Stalski p6Ńk64 je ps4iŃtajił, Ńo bud4e Italia, je-li Ńo jej jejne 4adanje njedopjelni, na ģinas4e was4nje pytać.

Franzowska. Bjes drugej komoru a Mať-Mahonom ģiŃe4e ps4e46 njem6r knje4i, a m64e ł6tk6 doŃe4 ropot nastacę, je-li Mať-Mahon tať n6tak po w6li drugeje komory njec4ini. Mjenuj4y

dofelž je tale swaba ludži kžetro jara spłóschala, dha pschekupstwo a wítowanje hubjenje dže, a šu teho dla pschekupzy deputaziju na Mat-Mahona póskali, i tej próstwu, so by tola wolu druheje komory czinił a tak kraj psched dalschej škodu wobarnował. Ale Mat-Mahon šo i tym hiščcže pschezo dli a nočže tajkich mužow sa ministrow pomjenowacz, kiž šu tajkeho mēnjenja, kaž druha komora.

Zendzelska. Zendzelczenjo bēchu po padnjenju Karfa, hđžež rēlasche, so šebi Rušowska turkowsku Armeniju jako sarunanje wójnstich kšóstow wosunje, woprēdka jara kóstocziwi a prajachu, so to Zendzelska njepschida. Ale nětko šu šebi tu wēž pschemyšlili a praja, so šmēdža šebi tam Rušowo wsacz, šchož móža jenož dostacz, a so Zendzelska hagle potom pscheczivo Rušowskej wustupi, je-li so čže ta Konstantinopel sa šebje wobšhowacz.

Rušowska. Š Rušowskeje šo hiščcže stajnje wojazy i wójstu, w Turkowskej wojowazemu, scjeku a šda šo po tajkim, so čže ruski kžezor tam tež w šymškim čzašu wójnu wjesč. — W Rušowskej šo nad nětcziškim wjedrom jara džiwoja, kotrež je tam tež tak pētnje, kaž tudy. Woni praja, so šu druhe lēta hižom šchēčž njedželi na šanjach jēbžili a lētkā drje šo šnēh počaže ale šo tež hnydom minje a žane kmane mjeršnjenje tam tež hiščcže nješbu mēli.

Sašowidjenje we wēcznosczji.

Haj sašo wohladanje wjeskyle
 We pschichodnej tej wēcznosczji mi je
 Trošcht šlōdki we wschej šrudobje,
 To wopomnju šej radoštnje.
 Tych lubych mojej wutroby ja tam,
 O radošč, na wēczne saš' wohladam.
 O trošchtny podložko, kaš posbēhnješch ty mi
 Tu wutrobu tam, hđžež šu šbōžni cži,
 Kiž drošy mi a lubi bēchu,
 Šdyž žiwjenja pucz šo mnu džeču,
 A hacž tež šmjercz mi wutorhny jich tu,
 We wutrobi mi šahowani šu.
 Šdyž džečzi junu šbōžne nan a macž
 We wēcznosczji bđža sašy wohladacz,
 Šdyž nawoženja njewjestu,
 Kiž lubowasche psche wscho tu,
 Šsej do rukow saš' šbōžnje wopšchimnje,
 To šjenoczenje budže radoštnje.
 Šdyž lubych pošlucharjom předarjo
 Tam witaja, šo na nich šwješelo,
 Bratr bratra šbōžnoh' wohlada,
 A šotra šotru wokošča,
 Šdyž pscheczel, towaršch kōždy luby mi
 Wje šetka a mi ruku pošticzi.
 Čhzył něčhtō rjez: to njebudže,
 Tych myriadow wjele je
 We tamnej šbōžnej wēcznosczji,
 Šdže pschiindu to saš' hromadži?
 Praj, hđže masch jene šjawne šlubjenje
 Sa šbōžne junu sašowidjenje?
 Haj, Jesuž Šhryštus šlubit je,
 So šwojich wschēch saš' widžicz čže,
 Šdžež pschemēnicž jich šrudoba
 Šso do wēcznoh' ma wješela.
 Njej dha to podložk' twjerdy došahazy cži,
 So šwoji sašo pschiindu hromadži?
 Haj, tu masch i šwojej wēštoščzi
 Tak, kaž we twojej šbōžnosczji
 A wēcznom' tracžu šlubjene
 To šbōžne sašowidjenje.
 Duž šhowam to sa trošcht šej najšlōdšchi,
 So widžu saš' wschēch lubych po šmjerczi.

O sašowidjenje, kaš šwješliš mje,
 Sa tobu wschitka moja žadosč dže.
 Šak budže we tej wēcznosczji
 Po želenju a šrudnosczji
 To wješele psches mēru krašne tam,
 Šdžež na wēczne tych šwojich sašy mam!

Šandrij Berta.

Ze Serbow.

Š Bukež. Njedželu, 18. novembra t. l., wotdžerža nasche špēwanste towarštwo sašo pētny koncert. Wly šmy šo wješelili runje kaž nad šhorami, tak tež na šolami, kiž buchu pschednoschane. Sašo bē widžecz, kaš wustojnje k. šantor Šatnik wē, šwoju cžrjō- džicžu špēwarjom wjesč. Rušy, kaž „Šhr Blümlein kommt geschwind hervor“ aby: „Lubka Lilija“ šo wubjernje pschednoschachu. Š žyła bē koncert bohaty na šerbškich špēwach, šchož tež šawēščže žana škoda njeje. Wjele pschitomnych nēmzow wobžarowasche, so text tajkeje krašneje hudžby rošmicz njemōžeja. Žako šolistojo wusna- mjenichu šo k. wucžer Šerč a Šchūža, Mērczin je Ššowrjez a mišchr Mittasch i Bukež.

Wly šo kōždy ras wješelimy, hdyž nasche špēwanste towarštwo koncert wotdžerži; to šo tež pošledni ras šta, hđžež bu wot pschi- pošluchowarjom špēw „Lubka Lilija“ wospjet žadany a špēwarjam pschi kōnzu štawa wunješena.

Pschispomnicž hiščcže mamy, so je k. Šatnik wot kralowskeho konsistorija cžšne pschimjeno „šantor“ doštal, kotryž defret bu jemu šrjedu, 28. novembra, wot k. škulšeho radžicžela Grüllicha w Lubiju pschepodaty.

Š Hucžiny. Ššobustawy tudomneho žyrkwineho přjōdš- štejerštwā šu w tu šhwilu šlēdowazy knježa: kublet B. A. Queišer w Šemišchowje, wētrnikat Š. Š. Šymanč w Šlinje, wumjenkat Š. Šētkā w Břēsnyje, šahrodnik Šučka w Hucžinyje a šarat Š. Šommer jako pschēšyda.

Š Kotež. Do nascheho nětczišcheho žyrkwineho přjōdšštejer- štwā šluscheja šlēdowazy knježa: ryčerkublet A. Š. Šychtač nad Žarkami, kžēžnik Š. Šōšla w Kotežach, šahrodnik Š. Šōšla w Žarkach, šhlamač Š. A. Šürlich w Kotežach, šahrodnik Š. Šub w Žarkach, kžēžnik Š. Šicžas w Kotežach a šarat A. Šarbač jako pschēšyda.

Pschi tej škladnosczji dowolamy šebi tež na to špomnicž, so je šo nasch nowy wucžer knjes Šraša, kotryž bēšche hacž do teho čzaša w Kotežach, w mēšazu oktobru k nam pschēšydlil. Šacz na mjesh jemu i knjesom duchownym Šarbarjom a hrodžišččan- škim knjesom wucžerjom wulki čzah škulškich džečzi, i šhorhojemi wudebjeny, i dwēmaj jēšdnikomaj w přēdku, napscheczivo pschicžahny a jeha tam knjes duchowny i pscheczelnitwymy šlowami w šerbškej ryčzi witasche. Pschēde wšbu bēchu jene cžšne wrota natwarjene a druhe psched šchulu štejachu. Pschi šchuli jeha k. ryčerkublet Šilhelmi nēmški poštrowi, knjes duchowny pač šerbšku ryčž džeržesche, na cžož k. nowy wucžer wotmolwi. Škōncžnje šo hiščcže šchtuczka i džakneho kžērlušcha wuspēwa.

Š Ramjenžā. (Po B. A.) Přrjenu njedželu adventa jako 2. decembra šta šo tudy psches k. žyrkwinskeho radžicžela Šchmidta šapošasanje dotalnego k. kandidata Š. Š. Šrūgarja sa tudomneho diafona pschi hłownej a sa šerbškeho předarja pschi tak mjenowanej kłóšchrškej žyrkwi. Šapošasanštu ryčž džeržesche k. žyrkwinski ra- džicžel na podložku 1. Šor. 2, 1—2 a šapošasanje šamo šta šo pod šobustutkowanjom k. primariuša Šešmüllera a k. archidiafona

Schwarza, po czimż nowy ł. duchowny na podłożu lista na Romstich, 1, 16—17 swoje nastupne předomanje dźeržesche.

S rosprawy, kotruž je kamjenſki dopiřowar wo tutej na-
ležnosći do budyšćich němſćich nowinow dał, pšchispomina my hišćeže,
šo běšće ł. duchowny Krügar, kiž je šo 1847 w Borschizach na-
rodził, w pošlejšim čařu wyschſchi wuczet na budyšćim krajno-
stawsćim seminaru. Jeho přjedominny šu tež hižom se žohnowanjom
w zyrkwi a schuli stutkowali, a my jich po spomnjenej rosprawy
tež tudy mjenujemy. Běchu to: I. Hendrich August Krügar, ro-
dženy 1804 w Grodźišćeju, 1831 diakon w Klusću, 1832 diakon
pšchi mišakſkej zyrkwi w Budyšćinje, 1840 farať w Borschizach,
hdžez wón 1858 wumrje. — II. Jan Chryſtian Abraham Krügar,
narodži šo 1750 w Konopatnej pola Rhoczebuřa, 1775 farať we
Wulskim Bukowje, 1779 diakon w Klusću, 1780 farať w Barče
a wot lěta 1788 potom 36 lět farať w Grodźišćeju, semrjek 1824.
— III. Abraham Krügar, narodži šo 1713 w Lutolu pola Rhoczę-
buřa, kantor w Biznju, 1747 farať w Konopatnej, wumrjek 1766.
— IV. Adam Krügar, narodži šo 1677, bě wuczet w Lutolu
a wumrje 1721.

P ř i l o p k.

* W Kobalzu pola Schčecžina je 20 wořobow, kiž běchu na
jenym kwapu kwapu jědke, na trichiny šchoriko, tři wot nich šu
hižom wumrjele.

* W Hohenwarthu w Bajerſkej je wóndano jena žona šwo-
jemu pšchirodnemu dźeću najprijedy ſ pořnym pivowym karancžtom,
potom ſ čezkim kamjenjom hlówu rosbika; šćóſtniza chyzſche 3000
šchěřnakow, kotrež dźećo wobšedžesche, herbowacž. Žadława macž
je nětko do jařtwa wotwjedžena.

* Pšched króćim čařom nadpanychu rubježnizy faru w
Lafchowizach w Čzechach a chyzchu šo tam nutškamacž. Wychce
fararja tež zyrkwinski škužownik w farje bydlesche. Tutón najprijedy
rubježnikow pytnu a fararja wubudži. Wobaj šo na to ſ tšělami
wobronišćtaj a špytašćtaj rubježnikow šeschericž, tola tucži šo
njebojachu ale šapoczachu tšeleč, pšchi čimž zyrkwinskeho škužownika
šatšeliču. Farať šo pať nětko tať wobarašce, šo dyrbjachu rubježnizy
šćónčnje zofacž.

* Kaž erfurťſke řudniřtvo pišce, dha šu burjo w tutym
lěće 5332 řurfow w tamniřchim wořreřu popanyli, tať šo dyrbjesche
řudniřtvo ł postajenym pjenjeřam ša popanjenje řurfow hišćeže
327 markow pšchipołožicž. Ššo rořmy, šo tute šwěrjećja hišćeže
řanicžene njeřbu.

* Šańdženu pónđželu padže jedyn hulana w Ořchaju ſ konja
a hu wot toho tať njeřbožownje ſ podkowami do hlówy dyrjeny,
šo dyrbjachu jeho do tamniřcheje hojeřnje donjeřcž.

* Pšches hkupe nawucženje horze kamjenje wohřewanja dla
do kóža křacž, je wóndano w Gubinje jena wudowa, kotraž dyrbjesche
řhorosče dla huřto we kóžu ležecž, žiwjenje řhubika. Pšchajarca
čzoply kamjen bě pořleschčo řařmudžil, šćónčnje šo kóžo řapali,
a pšches to nařtaty řur žonje myřle rubi. Wona je hišćeže, kaž
řo řda, kóžo a řiřtvo wopuřćećicž chyzka, je pať, dořelž je šo jej
řežło, na řemju panyla a řo řaduřka.

* W pořnóžnej řranzowřkej řu w tutych dnjach jeneho řkaže-
neho wjelka řatšeli, kotruž bě džeřacž parřchonow nadpanył.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanř Depla. Šchwalcža ma druhdy njeřbože na řermuřchi.

Mots Tunka. Hdže dha to?

Š. D. Wó jena řchwalcža bě řo do jeneje prufeje wřy na
řermuřchu podała, ale tam řo jej tať prawje njeřpodobasche a wona
teho dla ſ jenym řnatym do druheje wřy džeřce. Tam jeho
wona na řejwanřkej řubi njeřuřćeži, šo měješce čžinicž, šo nětať
čžekny.

Potom jej tam puři lubjachu, tať šo wona pšakajo woteřdže.

M. T. Ach to njebožatko!

Š. D. Na pořledk řo tola jedyn namata, kiž ju něhdže
běřtkliť hodžiny pucža řobu wřa, ale jej potom tež čžekny. A dořelž
řo wona řama domoj hič hoješce, dha jej ničžo wřy njeřwofa,
hač řo do jeneho domu řkapacž, hdžez ju tež hořpodořachu. Na-
řajtra potom blóčžana domoj džeřce.

M. T. Aj, aj, aj!

Cyrkwinske powjesće.

K ř é n i :

Michařka zyrkej: Pawoř Hendrich, Žana Wohuwěra Rudžele, řiw-
nořćerja w Nowych Čžichonžach, ř. — Jan August, Augusta Šcholtz, dže-
laczerja a wobhdlerja na Židowje, ř. — řurij Max, njemandž. ř. w řeņezach.
— Žana Maria, Augusta Muczerja, dželaczerja a wobhdlerja w Ratarczach, dž.
Žana Augusta, njemandž. dž. w Nowych Mařezach.

Z e m r j e ć i :

Džeň 16. novembra: Žana Margaretha Gertruda, Michała Wojnarja,
tublerja w Šsmolizach, dž., 11 m. — 22., Maria řalcžiz, njebo řetra Šchleń-
ćerja, herbřteho řorežmarja w řownjowje, wudowa, 63 l. 6 m. — 26., Kora
August řajna, dželaczer a wobhdler na Židowje, 35 l. 3 m. 6 b.

Čžincže po dobrej radže.

Džeň řhorosčemi, kotrež řo najhuřćiřchy w řtatistizy řemřecžow nadeřbu,
ma řo řuchocžina (Schwinducht) jako ta pořnamjenicž, kotraž řelenju najbóle
do řwořbow řařtupicž dawa a kotrež dla řo najwřazny řmjerťnych řadow řtanu.
Řacž doťal njeje wědomnořć hišćeže řadyn wěřny hajarz řredť wunamafala,
ale jenož řo na to wobmješowala, čžerpenja řuchocžinarow połóžicž a pšches
řtarosčime wobřadjenje jich řiřtenzu hišćeže wo někotre lěta pođleřćicž. Řóždy
wě, šo řo řrořćerřjazyřny řymřte pšchěbwanje w miřch krajinach a po mož-
nořći blisťosč jedlowych lěřow porucža, kotruřčž wudymjenje řpodobnje na
pluža řtutuje. Ale ł řwořim njeřbožu njemóže wjele řhorých řwój pšchěbnyř
pšcheměnicž a woni řu, na kotruřčž řo ſ tutym nařtawřow najpřjódny wobrocžamy.

Najprijedy je w řrűřelu řapoczate a potom řtoro wřchudže druhdže wopře-
řowane řpyřowanje, šo kolmař, to je řiwizowny wupřób jědle abo řhójny na
řrořća a plužořhorých jara derje řtutuje.

Hižom teho dla tutón wupřób ředžbnosč wřchěch řhorých jara řařtuži.
Tola ma řo hišćeže dale wuřběhnyč, šo by řo runje pšchi řapoczenu řhorosče
tónle hořazny řredť naložicž měł. Najmjeřsche řařymjenje móže řhorjenje plu-
žow řa řobu čžahnyč a ničtón njedyřbjal lěřščeje wěřtosče dla řakomdžicž,
tole kolmařne hojenje wot teho wotomniřjenja řapoczecž, hdžez řo řařčlowanje
řapoczžina. Tole je čžim bóle porucžicž, dořelž je wjele řrořćhorých řwojeje
řhorosče dla w njewěřtosčej a mēnja, šo maja jenož řyřne řařymjenje abo
lořki plužowny řatarř, hdžž je hižom řuchocžina řařtupita.

Najlěřche natořowanje kolmařa je to w řormje řapřlow. Řnjeř Guřot,
řapřřar w řariřu, džela male řoniřte řapřle we wulřosčej pillow, kotrež pod
lořřim pšchirycžu gallert dželbu najlěřšcheho a najčžičiřšcheho norwegřkeho
kolmařa wopřřijaja a kotruřčž dwě abo řři pšchi kóždej jědři wjate pšchi řař-
mjenjach, pšchi plužořhorocžach, ařřřimje a řuchocžinje na měješce połóženje
pořćicža. Dořelž kóždy řlacon 60 řapřlow wopřřijaja, dha tole hojenje
wřchědnyje wřazny dňžli 10 hač 20 p. njehřošćtuje a njeje řane druhe hojenje ſ
řřanami, řařřillami a řyřopami nuřne.

Řnjeř Guřot jeno řa te řlacony řutuje, kotrež maja na etiquecže jeho pod-
přřmo w řřibarbnym čžiřćežu.

Šřad w Budyšćinje we wobemaj řapřřkomaj a pola řapřřarja
Řauenburga w Řowogersdorřje.

J. G. Schneider, czašnikar

w Budyschinje, na smutskomnej lawskej hašy 134, pschi formje,
porucza

k Bożemu dżeszcu,

jako dary ło hodżaze, ńwój sład wotczehnjennych a ńwėru regulirowannych

Czašnikowe rjeczaſti.

regulatorow w 80 muſtrach,
ſchtuzſte czašniki wſchėch družinow ſe ſchleńczanymi ſwonami a bjeſ nich,
ſ konſolami a bjeſ nich,
nőzne czašniki,
woblnkowe czašniki,
nippſte czašniki,
ſalowe a korridorſte czašniki,
hoſceńſte czašniki,
ſchwarzwaldſte czašniki 1—8 dnjom duze,

tofuliſte czašniki,
budżaze czašniki wſchėch družinow,
khumſchtne czašniki (woczi-wjerczerje).

Hudźbne hrajadka

wot 5 hač 600 *M.*,
albumy, ruſajzowe a cigarowe kaſchcziki.

Dybsacźne czašniki

jako:

antrowe ſkote a ńleborne, remontoirſte (ſ biglom naczańnych),
cylindrowe czašniki,
knieniaze czašniki,
ſhpindlowe czašniki;
wońebje ńhlnje twarjene dybsacźne czašniki ſ mojej firmu.

Czašnikowe rjeczaſti.

Placziſny ńu psches tunje nutſkupowanje jara tunje.
Rułowaze wopizma na požadanje ſa wjazh lėt.

Moje psches 30 lėt wobſtejaze

czašnikarſtwo (Vhrengeschäft)

poruczam ł prjėdſtejazym hodam ł dobroczinowemu wobkėdźbowanju a czińju ja na moje cylindrowe czašniki kėdźbne, kotreż wońebje derje du.

ſ poczeſczowanjom

Na ſchulſkich hrjebjach
pėbla ńubiz forczny czo. 651.

G. A. Scholta,
czašnikarſki miſchtr.

W ńhlamach ńo ńerbſti ryczi.

Jako praktiſte hodowne dary

ſa muſtik

poruczam ńwój wulki ſklad:

ſchlaſrokw

ſ mjehkich, dżerżazych wutkow w elegantnym wuhotowanju po placziſnje wot 13¹/₂, 18, 20, 21, 24 *M.* atd.,
teho runja też

ſymſke paletoty, pucźowanſke mantle, doſpolne wobleczenia, jopy atd. atd.

ſtajnje we najmjėtſchim wubjerku.

ſa hėłzow

poruczam ńwój ſklad

hėłczich kėżorskich mantlow,

hėłczich paletotow,
hėłczich wobleczenjom
hėłczich jopow,
atd. atd.,

ſ dobrych wołmjanych tkaninow a po najnowſchej ſangonje po ſnatch tunich placziſnach.

Najmjėtſchi ſklad tkaninow ł ſchiczu draſtny po mėrje.

Wo hodżoch ńo wumėnjenje najſwolniſcho dowola.

Gustav Pinthus

w Budyschinje,
na ńłownym torhoſchczu ſ napschecza ńłowneje ſtraże.

Tintu

pschedawam ja nėtko też po mėrje, tola niż mjenje 1/2 litra, a to

aljarintintu,

1 litr 1 marku, 1/2 litra 60 p.,

kanzlei- & kontortintu,

1 litr 60 p., 1/2 litra 35 p.,

reichs-kanzleitintu,

1 litr 50 p., 1/2 litra 30 p.,

ſchulſtu tintu,

1 litr 40 p., 1/2 litra 25 p.

Heinr. Jul. Lineka na hrod. hašy 338.

Śnihuwaſarńja

Ernsta Richtera

pschi nowej mėſchczanſtej ſchuli

porucza wulki wubjerk hodownych darow, każ fotografijowe albumy po 50 *ſ*,
rjenje wuſchowane cigarowe etuije po 1 *M.*,
portemonaje, zyle ſ koże po 10 *ſ*,
notizkniżki, boħacze ſe ſkodom praſowane, po 10 *ſ*,

wobraſowe knihi jara rjane po 10 *ſ*,

każ też wobraſne liſtna, ſchicźne kaſchcziki, ſchulſke potreby atd.

wulki a najmjėtſchi wubjerk

nowolėtnych kartow,

wot kotrych ńėtotre każ cźłowjejo a ptaczki wołaja.

Placziſna żytow a produktow
w Budyſchynie 1. decembra 1877.

Żytowy domos: 4008 męczow.	Na wikach		Na burſy	
	wot mf. np.	hacž mf. np.	wot mf. np.	hacž mf. np.
Wiſienka 50 kilogr.	10 57	11 79	10 57	11 61
Roſtka "	7 59	7 97	7 59	7 91
Jeczmięń "	8 69	9 13	8 69	9 6
Wosk "	6 20	6 70	6 20	6 70
Gróch "	—	—	—	—
Wola "	—	—	—	—
Raps "	—	—	—	—
Zahty "	12 36	—	—	—
Hejduſzta "	16 42	—	—	—
Werny "	1 76	2	—	—
Butra 1 "	2 20	2 40	—	—
Szyno 50 "	2 75	3 50	—	—
Estoma 1200 pt.	20	24 50	—	—

Rórz pſcheny po 170 puntach: 17 marow 96 np. (5 tl. 29 nſl. 6 np.) hacž 20 mf. 4 np. (6 tl. 20 nſl. 4 np.) — Rórz roſki po 160 puntach: 12 mf. 14 np. (4 tl. 1 nſl. 4 np.) hacž 12 m. 75 np. (4 tl. 7 nſl. 5 np.) — Rórz jeczmięń po 140 puntach: 12 mf. 16 np. (4 tl. 1 nſl. 6 np.) hacž 12 mf. 78 np. (4 tl. 7 nſl. 8 np.) — Rórz woska po 100 puntach: 2 tl. 2 nſl. — np. hacž 2 tl. 7 nſl. — np. — Rórz jahtow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nſl. 4 np.) — Hejduſzne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nſl. 2 np.) — Werny: 1 m. 76 np. (17 nſl. 6 np.) hacž 2 m. — np. (20 nſl. — np.) — Butra: 2 m. 20 np. (22 nſl.) hacž 2 m. 40 np. (24 nſl.) — Szyno po 100 puntach: 2 m. 75 np. — (tl. 27 nſl. 5 np.) hacž 3 m. 50 np. (1 tl. 5 nſl. — np.) — Estoma (1200 pt.): 20 m. — np. (6 tl. 20 nſl.) hacž 24 m. 50 np. (8 tl. 5 nſl.)

Czahi po żelesnizy.

Se Chorjelza do Draždjan.

Se Chorjelza	140	30	450	755	1055	245	440	745	1035
Lubija	29	37	538	842	1148	336	524	831	1120
Budyſchina	238	47	618	924	1227	414	64	911	1152
Wiſtopiz	—	430	654	955	1268	445	635	942	—
Arnsborfa	—	451	722	1022	125	512	70	105	—
Radeberga	—	50	733	1033	135	523	711	1017	—
Do Draždjan	347	529	84	114	26	551	745	1045	—

Se Draždjan do Chorjelza.

Se Draždjan	630	920	1210	256	55	757	1115	1230
Radeberga	78	955	1247	330	537	834	1152	—
Arnsborfa	722	107	1	341	551	846	124	—
Wiſtopiz	747	1030	128	43	617	911	1227	—
Budyſchina	823	118	26	236	656	948	14	150
Lubija	99	1148	248	515	738	1033	141	219
Do Chorjelza	950	1228	323	558	819	1114	216	250

Se Budyſchina do Wjeleczina.

Wotjeſd ſ Budyſchina	615	1225	225	440	950
Wiſtjeſd do Wjeleczina	650	15	255	524	1025

Se Wjeleczina do Budyſchina.

Wotjeſd ſ Wjeleczina	844	110	310	727	1049
Wiſtjeſd do Budyſchina	910	137	345	82	1116

Schrymparſke khlamp

C. A. Lommakſch

na žitnej haſy

podla želesokhlamow k. Fiſchera

poruczeja k przydſtejazemu hodownemu ſwje-
dzenju ſwój bobaczę ſriadowany ſklad ſchle-
ſnyſkich wolkjanych ſchrympow a ſokow, dżę-
czazych ſchrympow, ſpodnych kholowow, jatow,
ſchrytkowanſteje wolkny, ſchawlow, duſchnych
ſpodnych a ſwjeſchnych jeczow, a lubja pſchi
dopóſnatej dobrej tworje najtuniſche placziſny.

C. A. Lommakſch.

A przydſtejazemu rócznemu czaju mamy w naſchej, w młynje ſamym
pſchihotowanej pſchedawarni wotleżanu a teho dla prawje ſporu

Kaiserauszug-muku

w jenotliwym po tunjej placziſnje na pſchedań, na czož ſ tutym najpodwol-
niſcho kędzbnę cżynimy.

Budyſka ſuknowa fabrika a khumschtuy młyn
prjedy C. G. E. Mörbitz.

K hodownemu kupowanju

porucžam:
ſwjeſſchne koſchle 175 np. a dróžžcho,
nozne koſchle 160 " " " " " " " " " "
dželarſke koſchle 125 " " " " " " " " " "
chemiſetty 50 " " " " " " " " " "
thornarje 10 " " " " " " " " " "
ſchlipſy a krawaty 15 " " " " " " " " " "
ſhawl-rubiſzta 50 " " " " " " " " " "
ſpodnje kholowy 110 " " " " " " " " " "
ſpodnje jaki 125 " " " " " " " " " "
zonjaze koſchle 175 " " " " " " " " " "
ſpodnje kurtne 175 " " " " " " " " " "
taž tež židžane krawatowe ru-
biſzce, gardiny, bidowe a
poſleſchzowe ruby, dyſlaczne
rubiſzka, ſchirtingi, diſſon, piket,
barſhent, taž tež hotowe ſchórzuchi
wſchých družinow.
Sara tunje ale twjerde
placziſny.

Julius Lange

na lawſkich hrjebiach
ſ napiſheca męſchczamſteje ſchule.

Czeleczentym Szerbam Budyſchina a wokolnoſcze ſ tutym k dobroczinemu
nawjedzenju dawam, ſo ſym ja na garbarſtej haſy czo. 421

kaſchczowy magazin

wotwrik. Pſchi wulkim wubjerku ſprawne a tunje poſluženje lubjo, mój
ſklad pſchi potrzebje najſlepje porucžam.

Hermann Schmidt,
tyſcheſki miſchtr.

Drjewowa aukzia.

Se rjedu, 12. decembra, budže ſo na
kuhowſkim a khaſowſkim rewieru 140
loſow ſtejazeho bręſoweho a khojnoweho drje-
wa, taž tež pſches 50 bręſowych dokkich hro-
madow na pſchedadžowanje pſchedawacz. Ku-
powarjo chžyli ſo na pomjenowanym dnju
rano w 9 hodžinach pſchi wulkim hacze pola
khaſowa ſeńcz. Wumęnjenja ſo pſched ſa-
poczattom aukzije woiſjenja.

W khaſowje, 5. decembra 1877.

Behrens.

Mukzia.

Wotpalenja dla ma ſo na kuzejim dworje
w Boranezach pola Budyſchina

pjat, 14. dec., rano wot 10 hodžin,
tam wſchón **howjaſy ſkót,** wobſtejazy ſ 1 byka,
22 krowow a 2 jaſozow pod wumęnjeniami,
prjedy woiſewjonnymi na pſchedadžowanje
pſchedawacz. **H. Meisel.**

Karl Vogel,

rukajowy fabri-
kant na ſnutskom-
nej lawſkej haſy
czo. 120 porucza **glacejowe, jele-
njotozowe, buſſtinowe a pel-
zowe rukajy, ſchrytkowane a
gummijowe kle,** ſchlipſy a
pſchedkoſchliti jara tunjo.

Tež ſu tam želesne khaſle ſ 2 wa-
rjenſtimaj rołomaj a ſ wódney pómwju na
pſchedań.

**Rožowany ſtwjelzowy abo
njetrjenny len,**

taž tež wutrjenny len kupuje po kóždej dżę-
bje mehanikſka dżęlopschadownja w **Sajnizach.**

Wſchitke družiny **móſchnjeſkich dżelow**
taž tež teho runja porjedzenia ſo ſchwarzne
wobſtaraja wot

Hermann Müller,

móſchnjeſkeho miſchtra a męzjdželarja
na kerbſtej haſy czo. 28.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

sa njebolofne fašadzenje kłumsčtnych subow a plombirowanjonow po najnowšchim systerije.

Wotštronjenje subyholenja, subowe operazije: Na smutsknej lawstkej hašy č. 120, po 1 šthodže.

✎ S rycjam wšchědnje dopołodnja a popołodnju wot 8 hač do 5 hodzin. — S kłudym darmo. ✎

Wulka hodowna wustajeńza.

Gizom pšched někotrymi dnjami je šo moja wulka hodowna wustajeńza hrajkow a wu-
rěšowaných drjewjanných tworow šapoczala. Wona je s najtunišchimi hač s najdrožšchimi wě-
zami tač bohacze wuhotowana, šo móžu ju k hodownym kupowanjam jara poruczyć, a nadži-
jam šo, šo šebi s njej dospołnu społojnosež dobudu. Za prošču teho dla Šerbow Budyščina
a wokolnošče, šo bñdu nje prawje bohacze wopytač dñyli.

W Budyščinje, 20. novembra 1877. S poczešćowanjom

Moritz Höniger, 29, na šerbskej hašy 29.

Moju kšěžu,

šo berje danjazu a jara rjenje ležazu, w
Blasewi hašy, čžu na jenu koczmu abo
na jedyn hošćež saměnič. Wšcho dalsče
je šhonicz. Birnaerstraße 20 w Draždžanach.

M. Ritscher,
wobšedžer.

Šhěžu čzo. 100 w Šornym Šoderju
je na pšchenajecze a je wšcho
dalsče tam šhonicz.

Gene se železa late španske kšachle šu
na pšchedań na swontomnej lawstkej hašy
čzo. 691.

Klobuki, bunzle po najtunišchich pla-
czisnach. **Porjedzenja klobukow** šo
tunjo wobstaraja. **Sajecze kóžti** šo po
najdrožšchej placzishnje kupuja.

Klobukat **H. Langa**
na škulstkej hašy šady theatra.

== Róšynki, ==

wulki kłódky plód,
punt po 40 š,

porucza

Gustav Poser
na jerjowej hašy.

Tunje róšynki

porucza

Hermann Kunack.

Splažne

a kožowe khorosče, šst-
lis, polluzije, splažnu nje-
móz, žoldfowe a delnjo-
žiwotne čzerpjenja, žonjaze khorosče,
běly splaw, krejškudosč, rheumatismus,
čzežšobšišchenje, padazu khorosč atd.,
kaž tež wšchě šastarjene bėdnosče do-
spolnje šahoji **Dir. Schneider** w Šho-
rjelzu, Berlinerstraße 7.

✎ Róždu kobotu rano wot 8
hodžin hač do 7 hodžin wječor w
hošćežnju k bėtemu konju w Budyščinje
k rycžam.

✎ S hodam porucžam ✎

moirejowe šhóržuchi po 90 np.,
alpaccowe šhóržuchi po 1 mf.,
khoruarje a manšchetty po 50 np.,
mužaze cadenez po 50 np. a drožšcho, hač k najwošebnišchim,
wulke domjaze šhóržuchi s lažtom 1 mf.,
židžane žonjaze šhlipšy 40 np.,
šilzowe šuknje po wšchěch placzishnach,
wulki wubjerš židžanných a šomoczanných bantow,
patentne a prawdžiwne šomoty po jara tunich placzishnach,
garnirowane a nje-garnirowane klobuki,
wolmjane špódnje kóšhle po 1. 40 np. a drožšcho,
kłowjaze a taillowe rubiška po jara tunich placzishnach.

D. Schaye

135 na smutškomnej lawstkej hašy 135 w Budyščinje.

K hodam

porucžam:

garderobowe dzeržele,
klucze- a trjensšezadzeržele,
konsole,
róžtne deski,
šhčžětkowe korbiki,
pišadla,
albumy,
pišanske a listne mappy,
portemonnaije,
cigarrowe etuišy,
wobrasowe knihi,
protnki wšchěch družinow,
škulstke a špěwanstke knihi,
zejšnowanstke a pišne potreby.

Gustav Rämisch

na bohatej hašy čzo. 83
póbla winoweje kicze.

Najpěkniši

magazin za kurjerjow!

W Draždžanach, Breitestrasse,
Kaufhallen. Wjelb 7.

G. A. Täubrich,

cigarrowa, cigarettowa a tobakowa
fabrika

„L'ESPERANCE“,

poruča jako exquisitne, sylne a derjewot-
ležane cigarrowe družiny en gros & en
détail najtunišo

No.		à Mille Mark
33.	La Bouquet	28.
41.	El Negros	37.
51.	Golondrina	48.
61.	Ryl Havanna	57.
81.	Teresa Manilla	76.
83.	Le Mars	80.
90.	Adelante	95.
121.	Arrigunaga	125.

✎ Wrotnošč s wopikštwu, kaž tež
wopikštwu šahoji pod rukowanjom,
tež bjes wjedzenja, **Th. Konekty**, drogowe
a šelowe kšlamy w Berlinje N., Bernauer-
straße No. 99. Lawšynty dñakuja šo mi ša
šahojenje, kaž wěry hódne wopikštwu wobšwědčza.

Krajnostawski bank.

Wufupjenje 4 1/2 % lužiskich 1877ich fastawnych listow nastupaze.

4 1/2 % lužiske 1877e fastawne listy (Pfandbriefe) so hižom tónz tuteho měkaza pschi jich nasad daczu s talonami a kuponami tak derje pschi kaž podpizaneho banka, kaž tež jeho filiale w Draždžanach, Schulgasse 2, sa hotowe pjenjesy wufupuja abo po woli wobšedzerja hižom wot nětt sa 4 % niewupowjedne lužiske fastawne listy pod pschiměrjenym kursowym sarunanjom wuměnja.

W Budyščinje, 1. decembra 1877.

Krajnostawski bank sakskeje Hornjeje Łužizy w Budyščinje.
Chrig. Seehausen.

A hodownym darom

dowolam žebi na mój sklad tunich a dobrych draštunych tkaninow ledžbne čžinicž.

H. Kayser

na žitnej hašy 52.

Jaquety, paletoty

w dublu, plúšchu a kammgarnu po měrje, kaž tež hotowe kamžneho džela poruczam jara tunjo w zyle nowych mustrach.

H. Kayser

na žitnej hašy 52.

W khlamach so žerbžy ryczi.

Zane wupšedawanje, tola extra tunje hodowne placžiny.

Róždu njedzeli popoždnu w 3 hodžinach maja so w Budyščinje na bórklinje čžo. 283 šjawne pschednosčki wo paršchonstkim sašopschithodže Abhrystužowym, wo wěrje a nadžiji žrtkwe a wo dopjelnjenju šlubjenjotow w našchich dnjach. Sašup je kóždemu dowoleny.

Mathias Geist, předač s Draždžan.

Džiwocžanske žerbste ew. luth. mišionste towarštwu směje jutše — 9. decembra — popoždnu w dwěmaj šhromadžšau.
Pětr Mlónk.

Soc. Lus. Sor.

Podpisane towarštwu dowola sebi z tutym svojich čescenyh staryh knjezow a čescéne sobustawy, kaž tež podpjerarjow a přečelow k swojemu bližšu pónđželu, 10. decembra t. l., wotdžeržomnemu 161. založeniskemu swjedženju najpodwolnišo přeprósyc.

Jeho swjećenje so přez swjedžeński konwent, dopoždnu w 11 hodžinach we wulkej sali 1. mēšćanskeje šule wotdžeržomny, wotewri. Wječor w 8 hodžinach budže towaršna skhadžowanka w Plauenskim dworje.

Lužiske předaške towarštwu w Lipsku.

Adolf Brösel, t. č. senior.

A hodam

ku najmlódsche brunopitowome droždže pola šwudowjenej Dominikowej na bohatej hašy.

Nataške towarštwu w Małym Wjelkowje,

wutoru, 12. decembra, popoždnu w 5 hodž. Pschednosčki wot tujesa prof. Dr. Robbe s Tharanda wo džeczelowej židže, šymjofalschowanju atd.

Našpomnjene pošedjenje budže wot towarštwu pschi Čžornizy a w Małym Wjelkowje s dohom w M. Wjelkowje wotdžeržane a šu hoščejo witani.

Sserbska protyka

„Pšchedženak“

na lěto 1878

je sa 25 š me wudawačni „Serb. Nowin“ k dostacžju. Sašopschedawarjo čžyžli so na k. pschepuzža M. Mörbu na mjašowym torhoščežju wobrocžicž.

Sserbske a němiske protyki na lěto 1878

poruczža

P. Mickel w Retlizač.

Dinklerjowe naturške hojenje chronistich a druhich thorosčžow.

Za podpizany budu hobotu, 15. decembra, w Budyščinje, w hotelu k bēlemu konju, rano wot 9 hačž popoždnu do 5 hodžin k rycžam. Za hoju wozžibolenje, šlowubolenje, piši a wuhry, čžerpjenje w žoldku (wróčjenje), kóžokhorosče (liššawy), nje-móž, rhenmatismy, tajne khorosče, šalsy, ššiju-, bróšt- a ššribjetbolenje, šymne noši, wicž a drjenje, s žyła wšče thorosče, kotrež psches njeczžistosče w čžele nastanu, psches wotštronjenje tutych wutkow a wošebje psches wučžiscžjenje trwje.

Fr. Ph. Dinkler, naturški lēkar w Draždžanach, Jacobsgasse 5, I.

Jan Pötschka

we Wullich Debžezach

poruczža so k šelchicžu wščeje mužazeje drašty, kaž tež k krawštemu dželu po domach. Dobre dželo a tunje placžiny.

Jena štwu je k nowemu lětu na pschenaječže. Wščo dalsche je šhonicž w domje čžo. 45 w Boschizač.

Seneho

frawškeho

abo wučžomniša pyta

J. Mehork w Šchčženzy.

A nowemu lětu šo jedyn staršči wajčhtar, kaž tež nětotre domšte a hróždžne džowki pschi dobrej šdži pytaja psches pschistajazu žonu Šeinofšdomu w Budyščinje.

Anna Kullmanec,

Jan Sykora,

poručataj so jako šlubjenaj.

W Delnim Wujezdže, 2. decem. 1877.

Čžo. 3 „Lipy Serbskeje“

je wušlo.

Wschiloha k cizklu 49 „Serbskich Nowin“.

Šsobotu, 8. decembra 1877.

K hodownym darom šo pschihodžaze porucžam wulku dželbu draŝtnych tkani-
now w nowych pschynych muŝtrach w placžiŝnje wot 25 p. hačž 50 p. ja lohečž.

$\frac{8}{4}$ šcheroŝi plüŝch wot 22 $\frac{1}{2}$ nŝl. ja lohečž,

$\frac{8}{4}$ „ lama „ 12 $\frac{1}{2}$ „ „ „

k dobrocžiwemu wobkedžbowanju.

Jan Jurij Pahn

na torhoŝheču pódla hlowneje ŝtraže.

P l ü ŝ

wŝchittich barbom a wŝchelaticž dobroŝczow,
ŝtary lohečž k 2.50 a drožŝcho porucža
Julius Hartmann Sohn
37 na rózku mjaŝoweho torhoŝheča.

Rouleaux a rouleaux-tkaniny

$\frac{5}{4}$, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$ a $\frac{8}{4}$ ŝcheroŝe
ma we wulkim wubjerku
Julius Hartmann Sohn
37 na rózku mjaŝoweho torhoŝheča.

Lama

k jaŝam a ŝutnjam ma we wulzhŝchynym wu-
bjerku a jenož w dobrych dobroŝczach naj-
tuniŝcho na pschedan
Julius Hartmann Sohn
37 na rózku mjaŝow. torhoŝheča.

Čornu židu

wŝchittich dobroŝczow k draŝtam (klejdam) po
ŝnathch jara tunich placžiŝnach, kaž tež
 $\frac{5}{4}$ ŝcheroŝi židžano-ŝkomot
lohečž po k 5.50
porucža, poŝleŝŝchi jaŝo ženje wjaž šo wró-
cžazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn**
37 na rózku mjaŝow. torhoŝheča.

Moŝtowahi

derje twarjene tunjo porucža
Wilh. Benad, gratofowat
na jerjowej haŝy 274.
Wŝchitke ŝem ŝluŝchaze porjedženja,
kaž tež porjedženje ŝchijažnych maŝchinow wón
najlěpje wobŝtara.

Dikowa conceŝionirowana
daloŝo wuwolana ŝpodžiwnje
hojaza žalba,

kotraž je šo najbóle loždy raŝ jako dobra
wopolaŝala, porucža šo w žerŝtach po 30 np.
a po 12 np.
wot hrodowŝkeje hapthki.

K prijódkŝtejazemu ŝwjedženju

porucžam ŝwoju ŝchtrnyzlowu mufu jara tunjo, kaž tež czerŝtwe ŝuche
droždje, dale wulki wubjerŝ božedžŝeczowych weŝkow. Tež porucžam
ŝwój wŝchědny khlěb, hđžež ja ja rjane žito punt ja punt dawam. Ja
proŝchu wo dobrocžiwe wobkedžbowanje.

Šaŝopschedamarjo doŝtanu rabatt.

Bjeŝarŝnja Aug. Dernoscheck

na ŝwonknej lawŝkej haŝy.

K hodownym ŝchtrnyzlam porucžam:

drobnny běly zoŝor

najlěpŝcheje dobroŝcze, punt 44 p. a drožŝcho,

zylly běly zoŝor

najlěpŝcheje dobroŝcze, punt 50 p. a drožŝcho,

wulke róŝynki

najlěpŝcheje dobroŝcze, punt 42 p. a drožŝcho.

J. Spittang

na Gaŝchiz haŝy (Goŝchwiž) čzo. 731.

Welzowe a mězowe khlamy

Emil Flegel

porucžeja šo k dobrocžiwemu wobkedžbowanju.
W Wudyŝwinje na žitnej haŝy.

K prijódkŝtejazemu

hodownemu ŝwjedženju

porucžam ŝwój wulki ŝklad ŝamŝneho fabrikata
pŝchedeŝchěznikow ŝe židh, zanella, al-
pacca a bawmny pŝchi najlěpŝchej, naj-
ŝprawniŝchej tworje po najtuniŝchich placžiŝnach k dobrocžiwemu wobkedžbowanju.
Wŝchě družiny porjedženjow a pocžehnjenjow šo ŝpěŝhnje a tunjo
wobŝtaraja.

H. M. Schmidt

na jerjowej haŝy 268.

Garnirowane a njegarnirowane klobuki

po najtuniŝchich placžiŝnach

na ŝnutŝtomnej lawŝkej haŝy 135 D. Šchane 135 na ŝnutŝtomnej lawŝkej haŝy.

Bischepoloženje Khlamow.

Rjemjenjejske a bedlajske khlamy

E. G. Leuner

prjedy na bohatej hašy,
 šu nětko na schulstej hašy sady noweje mēschjansteje schule.
 S dobom poruczam šwój bohaty šklad wšchēch do rjemjenjejskwa a
 bedlajskwa šklusčaznych artiklow k dobrocziwemu wobkedžbowanju.
E. G. Leuner.

Tunje hodowne darj.

Wulku dželbu sprawnych, jenobarbnych, šwēcžaznych
drastnych tkaninow
 metr 77 p., stary kōhcž 44 p.
 pschewawam niže kupneje płaczisny. Schtōž wo to rođzi, njeh šo došho njedlij, dokelž
 budže tale twora šwojeje tunjošče a dobrošče dla najšterje bōrny rozkupjena.
Na bohatej hašy 62 M. G. Freyberg na bohatej hašy 62.

Ważne ša šašopschewawarjow.

Židžanych, polžidžanych a wolnjaných šchawlowých a hłowjaznych rubiščezow, kaž tež
 židžanych, běžnych, čžiščepłatowých a pižanych barwnjaných dyšfacžnych rubiščezow rjenje
 šrijadowany šklad džerži stajnje w najnowšich muštrach
 na bohatej hašy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

Lama, nowu dobru sprawnu tworu, pschewawam po
 šabrickich płaczisnach.
Na bohatej hašy 62 M. G. Freyberg na bohatej hašy 62.

!Nowe! 6¼ ložowe **Cretonne** **!Nowe!**
 njepuščezate, w pschekrašnych njepšchetrjehnych muštrach k počehnjendam pošlesčezow poručža
 stary kōhcž po 35 np.

Julius Hartmann Sohn
 37. na rōžku mjašoweho torhosčezja 37.

Najmjetschi wubjerč
 židžanych, polžidžanych a wolnjaných rubiščezow
 kaž tež hłowjaznych a šchawlowých rubiščezow ma
Julius Hartmann Sohn
 37. na rōžku mjašoweho torhosčezja 37.

Platowe a wurēsne Khlamy

na jerjowej hašy 269 **Emil Wehrle** na jerjowej hašy 269
 poručezja čžesčeznym Šserbam Budyščina a wokolnošče šwój derje šrijadowany
 šklad šlėdowaznych tworow, jako **lama, barchent, biber,** stary kōhcž 25 np.
 a drōžšcho, kaž tež **lamabarchent** najčezžičeje tworj, stary kōhcž 40 np.,
 tkaniny ša **tholowy** a **pielzowe** počehnjjenja š barwny, polwolny a
 wolny, **čžorne** a **pižane lüstry, ripšy, thibet** a **kašhemir,** kaž tež
pižane draštne tkaniny po najtunišchich płaczisnach; **mōdry, rubjany**
 a **bėly plat,** stary kōhcž 25 np., **šjirting, šjiffon, šnuhath plat** a
pilej wšchelatic družinow; **blidowe ruby** a **salveth, trjeiščezja** š domja-
 zeho **platu** po najtunišchich płaczisnach; **lamakoschle, šchōrzudži** a **šchlipšy**
 wšchelatic družinow; **mužaze rubiščka** 25 np. a drōžšcho; **hłowjaze,**
tailłowe rubiščka a **šchawle** we wulkim wubjerku, **bėle** a **pižane dyš-**
facžne rubiščka 10 np. a drōžšcho, kaž tež wšchitke **podšchjwłowe kła-**
niny po wšchēch płaczisnach, **blidowe** a **kommodowe defi** kōždeje wulkošče.

Srajadla

4 hacž 200 kusłow hrajaze; š egypt-
 šiju abo bješ njeje, š mandolinu,
 bubonom, šwōncžkami, kaštagnettami,
 njebjejskimi hłošami, harfu atd.

Srajaze tyški

2 hacž 16 kusłi hrajaze; dale nece-
 šary, cigarrowe stejadla, šchwajzarške
 kžēži, fotografijowe albumy, pižadla,
 ručajzowe kaščeziki, listywočzežerje,
 kwetkowan, cigarrowe etuije, tobako-
 we tyški, dželoblida, blesče, piwne
 šchlenizy, portemonneje, stolžy atd.,
 wšcho š hubžbu. Stajnje najnowšche
 poručža

J. S. Selter, Bern.

Wščē wubžēti, hđžēž moje njeno
 njestēji, šu **zuše;** poručžam direktne
 ščasjanje, illustr. płaczisnotouranty
 ščželu franko.

poručžam šwój wulki šklad
pscheweschčžnikow
 šamšneje fabricki wšchēch družinow po naj-
 tunišchich płaczisnach.

Richard Rincke

na bohatej hašy 70

š napšcheczja k. pschekupža Hauptmanna.

Šenicžka pschewawačnja wuwolanych
 šrowotnych podušchow k položenzju do wobuczja.

Čžesčeznym wobydlerjam Bu-
 dyščina a wokolnošče dowolam
 šebi najpodwolnišcho wosjewicz, šo
 je na **šerbstej hašy čžo. 10**
 mōj šklad **platu, šalvetow** a
blidowých rubow šamšneje fa-
 briki prjōdkštezazeho hodowneho
 šwjedženja dla kōždu **šrijedu** a
šobotu wotewrjenu.
 Wo drobrocziwu wobkedžbowan-
 nje prošy
A. Rätza š Wjelecžina.

Šnōjny gyps

k šdžerženju dušyła (Stickstoff) w hrōđžnym
 hnojū wot tnješa profesora Dr. Šeidenā a
 tnješa generalšekretarja v. Langsdorff najšerje
 poručženy, ma štajnje najtunišcho na pschewaw
G. Zimmer
 w „Münchener Hof.“

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čislo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 50.

Sobotu, 15. decembra

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či žami čješćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiz čžedža ša nje na **p r e n j e** šchtwórtlěto 1878 do přěbka płacizć, njedž nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotebadža. Či, kotřiz žebi „Serbske Nowiny“ pschěz póšt pschinjesć dawaja, njedž tola njesapomnja, žebi je tam bórny skafacž. Na šchtwórtlěto šaplaczi šo ša „Serbske Nowiny“ na šafskich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho kžěžorstwa 1 marka a š pschinjesenjom do domu 1 marka 15 np. **Redakzija.**

Pschehlada wójskich podawstow

wot 6. hacž do 12. decembra.

Wlewna je šo Rušam na huadu a njehnadu poddala, jeje wobtwjerdženja a wscha turkowšta wójska nadoba w njej je w ruskich rukach; Osman-pascha je š žylym šwojim wójskom wot Rušow šajaty.

To je š krotka ta wažna powjesć, kotruž nominy wschitkich krajow pař na tajke pař na hinajke waschne šwojim čžitarjam powjedaja.

Žyła naležnosć je šo něhdže takle měta. Žako běšče šo džen pschiblizik, hdžez w Wlewnje žaneje žyrobny wjazny njemějachu a Osman-pascha šhoni, šo šo tež Sulejman-paschi radžito njeje, šo pschěz ruske wójsko pscheczisćezć a jemu pomoz pschinjesć, dha wón wobšantny, hišćezje jedyn krocž špytacž, hacž šo njeby pschěz Rušow pschebicz a tak š Wlewny čžeknyč móhł. Wón bě žebi tu stromu wubraš, hdžez pucž š Wlewny do turkowškeje twjerdžisny Widina wjedže, a pschiczeže, jako běšče reku Wid pschecrocžik, na ruske wobtwjerdženja, w Delnim Metropolu natwarjene, šo by je dobył a potom se šwojim wójskom dale čžekał. Ale rusžy grenadierojo jeho njespschepusćezichu a tak dołho twjerdže stejachu, hacž jim wschelaše druge ruske a rumunške wotdželenja se Susurle a Bukowa š pomozny pschidžechu.

Osman bě šo hižom do spomnjenych wobtwjerdženjom dobył, ale dale pschiciz njemóžesche; pschetož pschi mordarškim wojowanju, kotrež bě nastalo, bu wón ranjeny. Wón teho dla wobšantny, šo šašo do Wlewny wrócizć. Ale bjes tym běchu Rušoj šo se šwojich wobtwjerdženjom, Wlewnu wobdawazyh, pschicžahnyli a město wobšadžili. Wot wschitkich stromow wobdaty, njemóžesche wón hinał, hacž šo šo po pjeczhodžinskim horžym wojowanju bje-wschěh wuměnenjom Rušam podda a šwój mjecz ruskemu generalej Ganez-kemu pschepoda.

Šwójedžisni nutškód do Wlewny šta šo wot Rušow pódželu popoždny w šćezje hodžinje. Něhdže 40,000 turkowškich wojakow je tam Rušam jako jatych do ruki panjo a hewat w Wlewnje hišćezje na 20,000 ranjenych a khorych turkowškich wojakow leži; pschi šwojim wupadže je pař Osman něhdže 10,000 muži mormych a ranjenych šhubik. Šo tajkim je turkowški sultan na jenym

jenicžim dnju 70,000 muži wójska šchtodował. Rušoj šo namatachu w Wlewnje pschěz 70,000 šělbow, 24 pošnych batterijow a 40 čžezkich kanonow.

Hacž runje Rušoj hižom přeni džen, jako běchu Wlewnu wobšadžili, se wschey mozu khlěb ša Turkow do tuteho města wožachu a noschachu, dha tola možno njeběšče, wschěh š nim wobdželicž, šmjercžškódni Turkojo wo khlěb wołachu; wschudžom ranjeni, kžori a mrežazy škiwlaču.

Najwažnischi plób wlewnškeho podbacža je tón, šo móže nětko 130,000 ruskich wojakow, hacž dotal wołoko Wlewny šadžerženych, dale do Rumelije čžahnyč a šwoju brón pscheczimo Abdrianoplej a škónčnje tež pscheczimo Konstantinoplej wobrocizć. Pschetož hdy by turkowški sultan tež hižom nětko mēr šćeznicž čžyř, dha tola š wěrje podobne njeje, šo ruski kžezor š temu pschiswołi, dokelž je, jako powjesć wo dobyčju Wlewny dosta, šjawnje prajik, šo š tym wójna škónčena njeje.

Sulejman-pascha šam ničžo dokonjecž njemóže, pschetož wójsko ruskeho kónprynža pscheczimo njemu a pscheczimo twjerdžisnje Rušćezutej stej; a Mehemed-Ali je tak šlaby, šo drje budže bórny Šofiju wopusćezicž a š Abdrianoplu čžekacž durbjecž, hdyž Rušoj pschicžahnu. Ruski general Zimmermann nětko najšćerje š Dobrudže pschicžehnje, šo by Warnu, šwoťal šo žyroba do turkowškich twjerdžisnow Schumle a Silistrije wosy, wot tutych wotřisnył, a twjerdžisnu Widin Rumunojo a Šerbja woblehnu.

Šerbške wójsko budže najšćerje š Rumunami pscheczimo turkowškej twjerdžisnje Widinej škofowacž a šo tež na Belgradžik, Berkowizu a Nišch wobrocizć, kiž šu wot Turkow wobšadžene, tola pař jenož jara šlabje.

Tak bórny hacž wjetsche ruske wójsko do Rumelije pschicžehnje čže grichisli kral Turkam wójnu pschicžehnje a grichislemu wójsku turkowške mjesh pschecrocžicž dacž.

Šejmski dopisj.

Hizom pschi spoczatku nęczišcheho sakskeho šejma wošjeni minister finansow drugej komorje, so drje budže s kónzom tuteho leta 9 millionow hriwnow sa potrebnošče kraja pobrachowacz. Na tym pač je wina, so šu krajne dawki w pošlenimaj létomaj 9 millionow mjenje wunješli, hač bęšche šebi ministerstwo myšlilo. Tutón njedostatk ma šo w létomaj 1878 a 1879 sašo nawdacž a wurunacz, a ministerstwo teho dla rjekny, so budže wšchomózno lutowacz a sapošlanžy prajachu, so chzedža to šamo czimicž.

Tola sdašche šo 7. decembra w pošedženju drugeje komory, so šu sapošlanžy pschi šwojim šlubjenju twjerdscho wostali, dželji ministerstwo, pschetož woni ministerstwu s wulkej wjetščinu hšošow psches million hriwnow (markow) sarjeknychu a to 400,000 M £ natwarjenju jeneho wučerškeho seminara a 780,000 M £ natwarjenju doma, w kotrymž bychu někotfi saksžy sastoijnžy w Barlinje bydlili.

Tajke sarjeknjenje bę czim špodžimnišche, dokelž deputazija drugej komorje jenohšošnje radžesche, žadane pjenješy s najmjenšča £ temu seminaraj pšchiswolicž. Ale wjele sapošlanžow ryčesche pschecžiwu temu a bjes nimi bęšche tež £. sapošlanž Kerl (Strauch), tač so ministerstwo £ tutymaj twarbowmaj tež ani pjenježka njedosta a teho dla tež twaricž njemóže.

Runjje je tež nowy sakon wo dothodnym dawku (Einkommensteuer) £ wuradžowanju prjódžpokoženy. Wón žyle hinasche postajenja wopšchija, dželji dotalny. Wty šnadž sa tždžen něšchto wo nim prajimy, je-li smęje £. redaktor sa to město w „Serb. Nowinach.“

**

Pschispomnjenje redaktora. Tejto města wšchaf hišchęje smęjemu.

Swętne podawki.

Němske kšęžorstwo. Na sakskim šejmje wóndano na wotkrješnych škullskich inspektarjow pętnje njespominachu, jedyn sapošlanž męnjeseche, so šu woni krajowa czwila (Sandplage) a drugi rjekny, so wotkrješni škullžy inspektarjo s tym, dokelž wobhdlerjow jich škule dla s wulkimi wudawkami wobczęžuja, ludži do sozjaldemokratšeho lęhwa częrja.

Š Chemniža pišaja, so tam wjele džęlaczerjow, kiž w želeju džękaja, hižom dlęšchi czajš žaneho džęla njemęjachu. Dokelž pač w Rušowškej runje w nęcziškim wójnstim czajšu jara na tajkich ludžoch pobrachuje, dha je šo jich tóšchto s Chemniža do Łodže w ruskej Polškej podašo. Woni šu wot tam domoj pišali, so maja šo derje a so wjele pjenješ sašlužęja a so tam hišchęje pschezo na tajkich džęlaczerjach pobrachuje. Duž je šo jich tam s Chemniža sašo něšchto podašo.

Š Barlina pišaja, so tam bjes wyšokimi knjejštwami a teho runja tež bjes sapošlanžami pruskeho šejma wulka njespokojnošč knježi. Kšęžor je teho dla njespokojny, so wječy Bismarł jako kanžleć němskeho kšęžorstwa w Barlinje njeje a je tola wobczęž me, kóždej węzy dla na njeho do Waržyna pišacz; Bismarł je njespokojny, dokelž kač wón praji, węcšje ludžo na njeho šchęžawa, a pruski šejm je njespokojny, dokelž šejmske džęla bjes Bismarłškeje pschitomnošče kłazaja. Duž šu ludžo kšęžorej radžili, so by noweho kanžlerja pomjenowal, ale swotkal tajšeho wšacz, kiž je tač wustojny, kač Bismarł, a kotremuž we wščem nastupanju tač poškuchaja, kač Bismarł.

Pschekupšje postajenja, bjes awštriskim a němskim kšęžorstwom

na węšty czajš (— hač do kónza tuteho leta —) wujednane, šu hišchęje na poš leta podlęšene.

Awštria. Awštriske kšęžorstwo ma dwę ministerstwje, mjenujžy madžarske we Wuherškej a němske we Winje. Pod kóždym węšte awštriske kraje steja, a kóžde ministerstwo dothodny a wudawki tutych šwojich krajow sarjaduje. Šdnyž pač ma šo wo šhromadne naležnošče awštriskeho kšęžorstwa jednacž, dha tač mjenowanej delegaziji w hromadu stupitej a radu škladujetej. Najwyschšchi šhromadny sastojinik je kanžleć hrabja Andrašči a wón Awštriju we wuktraju a tež psched delegazijomaj sastupuje. Žako bęšchtej delegaziji pošleni krocž w hromadže byšej, bę wón prajil, so s ropota turkowškich kšchescžijanow sa Awštriju ničžo njelubošne njestanaje, a teho dla jemu nětko wumjetowachu, so tač byšo njeje, kač je wón prajil, ale so je wjele wjazy strašchna wójna nastala, kotraž móže Awštriji škóncžnje tež šchodžicž. A jako s tajkim huntorjenjom bóršy njesastachu, dha šo Andrašči rošhnewa a rjekny, so wón tola žana politiška seleno žabka njeje, kotraž politiške pschemęnjenja węcšęzi, kač žabka wjedro.

Žako šo po Awštriji w tyčle dnjach powjesč rošnješe, so je šo Plewna Rušam poddała, wo wšchelaticch škowjanskich městach, wošębeje pač w Częchach, domy illuminirowachu (pošmęcžichu), so bychu psches to pokazali, kač šo nad tym wješela, so pač je Turka a šo jedyn krocž pschęhral. Š někotrych częškich městow šu tež šbožopšchęjaze telegramny russemu kšęžorej pošlali.

Italška. Šklabosč bamža drje runje njeschibjera, ale pomjenišchicž šo tola tež nočže. — Tej dwę italskej pschekupškej kóždi, kotrež bęchu Turkojo sadžerželi, šu woni nětko na žadanje italskeho knježerstwa sašo puschčžili.

Franzowška. Šwada bjes Mač-Mahonom a drugej komoru franzowškeho šejma hišchęje škóncžena njeje a móže ta węž škupje došč wupanyč.

Mjenujžy njespokojnošč, kotraž pschecžiwu pschedšhdže republiki (Mač-Mahonej) teho dla knježi, dokelž je wón tajšeje twjerdeje šlowy, so tajkich mužow sa ministrow njestaji, kač šebi druha a s džęla tež přenja komora žada, šo počžina dale bóle w franzowškim ludu roššchęrcęž. A počžinaja hižom wo tym ryčęcz, so by šo Mač-Mahon wotšadžicž męł. Ale to šo drje tola njeby bjes šbęžka a ropota štačž móško; teho dla pač ma w Franzowškej wjele ludži štrach, so revoluzija wubyri a krajej wulku šchodu nacžini.

Rušowška. Šo wšchęj Rušowškej je wulka radošč, so je Plewna wot ruskeho wójška dobyta a turkowške wójško sašo wo 70,000 mužy pomjenšchene. — Kšęžor Alexander šo w bližškim czajšu do Rušowškeje wróczi, tola njeje węšte, hač na dlęšchi abo krotšchi czajš.

Turkowška. Sultan je drje hižom powjesč wo panjenju Plewny do Konstantinopla dostal, ale jeho ministrio šo boja, tu šamu ludej wošjenicž.

Ze Serbow.

Š Budyšchina. Šandženu šobotu męjachu pschedšhdy ratarškich towarštwow našcheho hamškeho hetmanskeho wotkręša w Bradlez restauraziji tudy pošedženje, so bychu šo wo pramirowaniju džęšęšakšubnych ratarjow rošryčželi a tajkich pomjenowali, kotrychž by šlowone ratarške towarštwu počšęsčicž męlo. Widžichny pschi tutej šhromadžšnje tež někotrych Šserbow, wjazy bę jich pač pošdžičho w šali, hžęž męješche towarštwu „młodych ratarjow w Budyšchinje“ šwoje šlowone pošedženje. Bę tam tež žyła ratarška šhula šhromadžena a šhonicžny s rošprawy knješa sekre-

tarja Steglicha, kať je ƒo tuto towařstwo prŏzowało a ƒchwarnje do prŏdka ƒchŏ. Stipendiſki muſtaw, ſ kotrehoŒ k hudyſchi wopyto-
warjo ratařſkeje Œhule podpjeru ƒ kupowanju knihi atd. doſtawaja, wopŒchija hiŒom, lŏdom ſakoŒeny, 417 hrimnow. Potom pŒchŏdſtaji ƒ. pŒchŏdſyda Waldeweg ƒ. ſapŏŒkanza Mehnerta ſ DraŒdŒzan a proŒchŏſche jehŏ, ſo by ƒlubjeny pŒchŏdnoŒk dŒerŒať. Tŏn pať rycŒeſche wo ſjenocŒenſtwje, kotreŒ pod mjenom kreditne ratařſke towařſtwa w ƒaŒſkej wobſteji a Œchto wono chŒe, kaťki ſakoŒt ma a kať je haĉŒ dotal derje ſkutkowało. PŒchi debacŒe wobdŒŏlichu ƒo hjeŒ druhimi teŒ naŒch ĉŒeŒcŒeny ſapŏŒkanz ƒ. H. Keřk, ƒ. profeŒor Dr. Heiden ſ Pomorez, ƒ. direktař Brugger, ƒ. rycŒekubler Hŏhnel nad Koprzami atd. ƒa noweho pŒchŏdſydu bu ƒ. ƒo ƒuſch muſwoleny.

— PŒchi ƒerbſkej WoŒej ƒluŒbje, kotraŒ ƒo ſańdŒenu njeďŒelu (2. njeďŒelu adventa) ſa proteſtantiſkich ƒŒerbow w ƒchŒiŒnej zyrkwi w DraŒdŒzanach wotdŒerŒa, mŏjeſche ƒ. farať ƒyťora ſe ƒŒmilneje prŏdowanje a ƒ. farať ƒuiſch ſ ƒodŒija ſpowjednu rycŒ. ƒpo-
wjednych ludŒi bŏŒche 363 a to 173 muſkich a 190 Œŏnſkich. ƒako ſpŏwať ſkutkowaſche ƒ. kantŏr Pjeķať ſ BudyŒchina. — WŒcho do hromady je ƒerbſkich ſpowjednych ludŒi w ƒchŒiŒnej zyrkwi w DraŒdŒzanach lŏtŒa 1301 byſo, mjenujŒy 568 muſkich a 733 Œŏnſkich.

— ƒyďŒen prjedy, jaťo njeďŒelu 2. decembra, je ƒ. farať ƒŏrnik ſ BudyŒchina ſa katoľiſkich ƒŒerbow w DraŒdŒzanach a woľolnoŒĉi w draŒdŒzanſkej katoľiſkej dwŏrſkej zyrkwi ƒerbſtu WoŒu ƒluŒbu wotdŒerŒať.

— (Kath. P.) NjeďŒelu, 18. novembra, wjeĉor ƒwjeĉeſche towařſtwa katoľiſkich rjemjeŒniſkich tudy ƒwŏj ſakoŒeniſki ƒwjedŒen. ƒowařŒchnja bŏ jara wopytana a woŒebje teŒ ſ pŒchitumnoŒĉu ƒ. biſkopa pocŒeŒcŒena.

ƒ BudeſteŒ. NjeďŒelu wjeĉor, 9. decembra, wudyri w domſkich tudomneho ŒiwnoŒĉerŒa ƒandrija MucŒinka wŏhen a pŒchewobrocŒi w krŏtkim ĉaŒu twarjenja jehŏ ŒiwnoŒĉe, kať teŒ pŒchimjeſowdŒe twarjenja ŒiwnoŒĉerŒa ƒurja Bohuwŏra ƒchŏppriĉa do prŏĉa a popjeťa. Na kaťke waŒchnje je wŏhen wuŒĉoť, njeje hiŒĉeŒe ſnate.

ƒ Radworja. Wŏndano bŏĉu nŏkŏti budyŒy knjeŒa na wopytanje ƒem pŒchijŏli a bŏŒche ſ nimi teŒ jedyn knjeſ ſ DraŒ-
dŒzan. Tutŏn bŏŒche dwaj telefonaj ƒobu pŒchimjeŒt a teho dla teŒ doľho njetrajeſche a pocŒachu ſ nimaj telefonowacŒ. ƒo ƒo na tajſe waŒchnje ſta, ſo nŏkŏti ſ tym jenym telefonom w jenej ſtwŏ wŏſtachu, druŒy pať ſ druhim telefonom do drugeje ſtwy dŒŏĉu. Wobaj telefonaj bŏŒĉtaj pať ſ grotom, 40 metrow doľhim, ſjeno-
ĉzenaj a tutŏn grŏt na ſĉpundowanju leŒeſche a bŏŒche ƒ tym wŒchelatiſm durjam, pŒĉes kotreŒ dŒŏſche, pŒchſiacŒinjeny a to teho dla, ſo njeby ſyĉa do iŒtwy ſtupaťa, hdyŒ by ta wotewrjena wo-
ſtaťa. — Potom jedyn do ƒwojeho telefona rycŒeſche, druhi pať ƒwŏj telefon ƒ wuĉu dŒerŒeſche a poŒkuchafſche, na to ſaŒo tutŏn rycŒeſche a tamŏn poŒkuchafſche, a bŏŒche wŒcho derje ſroŒymicŒ.

PŒchſpomnicŒ chŒemny teŒ, ſo je ƒo tu teŒ wjele w ƒerbſkej rycŒi telefonowało a ſo drje je naŒch Radwoť na zylym ƒwŏcŒe prŏni byť, hdyŒ je telefon ƒerbſkej rycŒi ƒluŒiť.

ƒ Marijneje ƒwŏſdy. (Kath. P.) 21. novembra wot-
poľoŒichu w naŒĉej zyrkwi w pŒchitumnoŒĉi ƒ. wiſitatora luŒiŒkeju kľŏŒtrow, propſta Dr. theol. Rhrjyſtoſtoma ƒiŒelta, a hnadneje knjeni Rordule Œchtyri knjeŒny: Maria Beatrix MelŒer ſ Georgſwalde, M. HilŒbjeta Sitte ſ Runnersdorfa, M. Hilde-
gardis Mundt ſ Frielingsdorfa (w rheinſkej provincy) a M. Lidwina KacheliŒ ſ Kaſta ƒwoje kľŏŒchtriſke ƒluby. PoŒlenja je ƒŒerbowka a laiſta ƒotra (bŏta knjeŒna). ƒako kralowſki ſa-
ſtupnik bŏ pŒchitomny budyŒki kraŒſti hetman, knjeſ ſ Weuſt.

ƒ ƒrodŒiſĉeŒa. ƒudomna, pŒĉes ƒmjercŒ naŒĉeho lubeho
duŒchowpaſtyrja, njeboheho ƒ. ƒberta, wyŒyrocŒena woŒada je ſaŒo noweho duchomneho doſtaťa. BŏŒche Œchtwŏrſk, 7. decembra, jaťo ƒo naŒch nowy farať ƒ. Mroſať, haĉŒ dotal farať w Male-
Œĉezach, ƒ nam pŒĉeŒydlu. Bŏ nam wutrobna naleŒnoŒĉ, teho ƒameho tať ƒwjedŒeniŒy, haĉŒ mŏŒno powitacŒ. Natwarichny teho dla najprjedy w BřeŒezach rjane ĉŒeŒne wrota. Na ſpomnjenym dnju popoľdnju w 2 hodŒinomaj ſhromadŒichu ƒo tam hrodŒiſĉ-
ĉzaniſta, rakoŒdŒaniſta a worŒynſta Œhula je ƒwojimi ƒ. wuĉerjemi, zyrkwini prjŏdŒtejerjo, ĉŒeŒna mľodoŒĉ a wulka ƒyľa woŒadnyĉ.

ƒako nowy ƒ. duchomny, pŒchewodŒany wot dŒeŒacŒoch jeŒdnyĉ, kotŒiŒ bŏĉu jemu haĉŒ do Barta napŒĉecŒiwo pŒchijŏĉali, ƒ ĉŒeŒnym wrotam pŒchŒińdŒe, bu wŏn wot ƒ. zyrkwineho wuĉerŒa ƒŏringa ſ ƒrodŒiſĉeŒa ſ dľeŒĉej wutrobnej rycŒu w mjenje woŒady powi-
tany a na to poľafany, kať jemu woŒada Œchtyri dary napŒĉe-
ĉiwo njeŒe: wjeŒele, luboŒĉ, dowŏrjenje a nadŒiju. ƒnjeŒ Mroſať na to ſ pŒchŒińdnyimi, wutrobu hnujŒyĉy ƒłowami wotmolwi.

Na to ƒo ƒwjedŒeniſki ĉŒah ſrjadowa, ſo by noweho duŒchow-
paſtyrja pod ſwonjenjom ſwonow a pŒchewodom hudŒby do ƒro-
dŒiſĉeŒa pŒchewodŒať. Tam bŏĉu ƒſi ĉŒeŒne wrota natwarjene, kŏŒde ſ powitaniſkim napŒŒmom. PŒchŏd faru dotalni wſkar naŒĉeje woŒady, ƒ. farať Rŏda ſ Barta, ƒ. duchomneho poſtrowi a powita, a ſ tym ƒo ƒwjeĉiŒna tuteho dnja ſkŏncŒi.

ƒapŏľafanje noweho ƒ. duchomneho ſta ƒo druhu njeďŒelu adventa, 9. decembra. R temu bŏŒche WoŒi dom nanajrjenſĉo wupyŒĉeny, a woŒebje poŒĉiĉi kraŒnje wudebjeny woľtať wo pramdŒe luboŒny napoľlad. ƒapŏľafanje na ƒerbſkej WoŒej ƒluŒbje ſta ƒo pŒĉes ƒ. duchomneho Rŏdu ſ Barta, kotryŒ, jaťo bŏŒche bratr noweho duchomneho, ƒ. farať Mroſať ſ BudeſteŒ, woľtaťnu ƒluŒbu wobſtarať a Œiwnjenja bŏĉ noweho duchomneho prjŏdŒĉitať, po ƒil. 2, 29 jehŏ woŒadŒe prjŏdŒſtaji a ƒ wutrobje poľoŒi; ſapo-
ľafanje na nŏmſkej WoŒej ƒluŒbje wobſtarať ƒ. zyrkwiny radŒicŒel Lic. ƒchmidt ſ BudyŒchina po ƒłowach ſĉenzenja ƒana 15, 16.

BŏŒĉtej hiŒom wobej ſapŏľafaniſkej rycŒi powŒchitkomne ſpodo-
banje namaľaťoj, dŒa ſĉŒini naſtupne prŏdowanje noweho duchom-
neho, kotryŒ po 2 Kor. 5, 20 wo ƒwŒatoŒĉi a moŒy prŏdarſkeho ſaſtojniſtwa rycŒeſche, na wŒchitkich poŒkucharjow, kotŒiŒ bŏĉu ƒo na ƒerbſkich kŏmŒach tať bohacŒe ſeŒĉli, ſo mŏŒto njenamaľachu, hľu-
bofi a mŏŒny ſacŒiſĉeŒ.

Wŏh tŏn ƒnjeŒ Œohnuj ſkutkowanje naŒĉeho lubeho noweho duchomneho a ſpoĉŒ po ƒwojej hnadŒe, ſo mŏĉt wŏn ƒymjo WoŒeho ƒłowa doľho hjeŒ nami roŒŒywwacŒ.

ƒ Kufowa. (Kath. P.) NjeďŒelu, 25. novembra, mŏjeſche kufowſke kaſino ƒwŏj pjaty ſakoŒeniſki ƒwjedŒen. ƒ hoŒĉow ma ƒo woŒebje naſpomnicŒ brunjowſki ƒ. hrabja Alfred Stolberg. ƒboŒopŒĉejaze liſty dŏńdŒeĉu wot ĉŒeŒneho pŒchŏdſydy tehole kaſina, ƒ. hrabje FranŒa Stolberga ſ AlŒira, wot ƒ. majora ſ Kochow, ƒ. dwŏrſkeho prŏdarja Potthoffa a wot ſeitendorf-
ſkeho kaſina. Wjeĉor 3/4 5 hodŒ. wotewri pŒchŏdſyda ſhroma-
dŒiŒnu, powita najprjedy hoŒĉi a wopominaſche potom wŒĉŏ radoŒĉiwe dny, kotreŒ je kufowſke kaſino w tymle lŏcŒe mŏľo. We woŒmich hŒy ſhromadŒiŒna ſkŏncŒena; ƒobuſtawy a hoŒĉo wŏſtachu pať hiŒĉeŒe doľhi ĉŒaŒ w ſajimawej ſabawje hromadŒe.

ƒ MiľocŒiŒ. (Kath. P.) 13. novembra bŏ pola ƒaworkŒ Œadna ƒwŒatocŒnoŒĉ, kotraŒ wobŏmaj: hoŒpodarjeje a ĉŒeladniŒy wulku ĉŒeŒĉ ĉŒini. Kubler Miĉaľ ƒawork wuhotowa ƒwojeje ƒluŒownej dŒowŒy, ƒanje LedŒboreŒ ſ RoŒariŒ, kwaŒ, kiŒ bŏ poľnyĉ 25 lŏt na tymle kuble ƒwŏrnje ƒluŒiťa. TeŒ ratařſke

towařstwo w Banzizach poba jej czeřtny dar, mjenujzj křofejowj fervis řa 6 wořobow a dwě wódněj křanje.

Dopisy.

M Se Ssmilneje. Tudy je řo řařdženy tydžej wěřty Döfler wobwěřnyř, kotryž bě w dobrjch wobřtejenjach a jara po- božny žiwj. Ale wón běřče hižom wjele lět bědny a křromy, a je pořleni cžajř do czeřřkř myřlow řapanjř a řebi teho dla žiwjenje wřař.

M Se Semiz. řřřřched někotrym cžajřom běřřtaj řo dwaj

15—16 lět řtaraj hólzaj do jeneho kólčza tumicžanřkeho pčžořar- řkeho towařřtwa dařoj, řo byřřtaj jón wobřtranyřoj. ředyn wřodny řemicžan přřřřřdže ř temu a popany paduřa a přřepoda jeho gmejnřtemu přjódřřtejerjej. řřim bóle řo něřř ludžo dživuřu, jařo jeho řameho řadžiču, dořelž jemu winu dawaja, řo je w řařdženyřm lěčže pola gmejnřkeho přjódřřtejerja tudy jedyn kólčž wurubiř a žyle řřařřř. řačž je wón to wo prawdže byř abo řačž je njewinowaty, to řudniřke přřepřytanje wuřřlědži. — řřu jeho řařo puřřčžili, tola řo ta wěž dale přřepřytuje.

K a k

r o z o m

H a n s D e p l a

w ó t ř i t a j

a

a

M o t s T u n k a

l u d ž i p ó d l a

ř k r ě j e t a j

* * *

* * *

Hans Depla. Niž wěřno, mařřli prawo, wřřo mjelčži.
Mots Tunka. řaj, jedyn wazny muž přaji: „Břařnam řo njewotmowja.“

H. D. Nowo kólžy wobdžiwa.

M. T. řaj „řřimjř něřřto nowo
Rořřřobja řo hřowo.“

H. D. Rořřřtajecž řo mólřo!

M. T. řhželř řlepym barby wopřřačž? —

H. D. Ludžo pař w korečmjje wřřo wobřryčža.

M. T. řaj, „řu mudri bjeř rořoma.“

H. D. Wěřř něřřořo?

M. T. „Břuhuj řo řam!“

H. D. řa — ?

M. T. řřto je: nota, řhřřřmit, dynamit, řarmonia a me-
lobia —

H. D. řařřař řařřař — to njewěř.

M. T. A tola w korečmjje ř přřččželemi řpěwanje miřř-
trujelř.

H. D. řm — na wřřčč řo „njelřřda“ —

M. T. řeno na najřpřřřch. řřřetož:

„Wo přařřřinu mēdawku wořř njerořža.“

„řřorni řo najbóle na běřřř rybuja.“

„Njerrjad řo najradřřo na cžjřřteho pořřřa.“

H. D. Dřuhim řo lubjelře —

M. T. řaj w korečmjje přři — dřuřř ř temu přajaju:
„řo řo njelřřřřa.“ řony přřřřřřajaju: „Ludžo dřrbja řo po
řpěwarju řřožowacž.“

H. D. řo mařř tež prawo.

M. T. řřomu dħa ty řo puřřoljř, mólželř lěpje? —
řřomu runje teho miřřtrujelř a niž dřuhjř, kotřř přjedy a řa
njeho bóle řhwatařu. — řřomu řubujelř něřř? a niž přjedy?

H. D. (myřřlo).

M. T. Rořemjř — jenož řřubu, ř hřněwu —

H. D. řař tola to njeje, byřnje to přajiř.

M. T. „řa kólžde řřowo dřrbjřř řamolwjenje dacž.“ Wy
řo to tebi lubjřo? — Lubj řo dřuhim — lubj řo Rořu, hđž
dřuhjř hřněwařř. — ře to džat? — Lubořčž njelřněwa, ale řře-
řčžana pořaže.

H. D. řłaj —

H. D. Ničžo njelubofnjřře, řačž worařawy řřřřod!

M. T. řaj, řař mi tež jedyn ratar wóřđano řkorečře.

H. D. A cžeho dla?

M. T. řłaj, wěčmjje bě wón na řřojim poli worař a njebē
žaneho wuwřóčža řřebař. řřřched řřóřřim cžajřom je pař jeho
řřřřod řerdže ř přřatra wučžahař a jemu tam, hđželř ř polom
mjelřuje, řařřřahowař, řař řo wón něřřo bjeř wuwřóčža doworačž
njemólže.

H. D. Dħa dřje tutón řřřřod řřřm njelřřřřřa, wo kotryčž
řřa: „dobři přřččželřo a řwěřni řřřřřřř.“

M. T. řm, to je lořřo mólžno.

H. D. Šky dha na wulfošparowſkim hermanſku pobyt, Motſo?

M. T. D haj a pſchi tym ſym tam bjes druhim tež jeneho békotupza wohladať.

H. D. Kajſa dha ta wěz běſche?

M. T. Nó, duzy domoj ſańdžeſchtaj dwaj hermantarjei do hoſceńiza na póľku ſchczipaka, po thwilzy pať jedyn ſtany, ſo by domoj ſchoť, a pſchi tym ſwojemu towarſchej brémjeſchko ſobu wſa.

H. D. Ze dha ſ nim wuſchoť?

M. T. Nė, drugi ſo dohlada a je jemu wutorže.

H. D. Aw jaw na tajſeho ſymneho kupza! Wrr!

Cyrkwinske powjeſće.

Křećeni:

Michaľſka zyrkej: Jana Marja, Bjedriča Lubiza, ſaſtojniťa na je-
leſniſzy a wobydlerja na Džežniťezach, dź. — Hedwiga Fanny, Adolfa Bjara,
barbarja a wobydlerja na Židowje, dź. — Minna Auguſta, Jana Auguſta
Mětracha, dźelaczerja a wobydlerja na Židowje, dź. — Marja Margaretha a
Jana Franziska, Korle Homole, fabrikſkeho dźelaczerja a wobydlerja na Ži-
dowje, dw. dź. — Jan Bjedrič, Jana Bohuwěra Žerča, tyſcherja a wo-
bydlerja na Židowje, ſ. — Amalija Erneſtina, Korle Ernſta Neumanna, dźe-
laczerja a wobydlerja w Nadžanezach, dź. — Jana Thereſia, Auguſta Kobanje,
wobydlerja w Delnej Kinje, dź.

Zemrjeći:

Dzeń 28. novembra: Johana Auguſta, n. dź. w Ħněwbezach, 12 d. —
29. Jana Chryſtiana Preuſchcz, Chryſtiana Bohuwěra Schotky, kublerja w

Bórkú, mandžeľſta, 59 l. 1 m. 1 d. — 30., Auguſt Hermann, njebo Jana Au-
guſta Kreczmarija, wobydlerja w Ħněwbezach, ſ., 31. 1 m. 24 d. — 5. decembra:
Korla Auguſt, n. ſ. w Maľbezach, 7 m. 14 d.

Wot redaktora.

Wſchelake ſpěw a naſtawki, kiž mējachu ſo po prawym dženſa woſjeměz,
mōžemy haľe ſa tydžeń wotečiječez.

Tuni hojazy Ħredľ.

Kōždy wě, kať ſaſaľe ſu ſaſymńenja, pluzowe tatarchy a podobne affektije,
kať wjele cjaſa ſebi jich hojenje žada a tajſe dźelby lěkarſtwow jaťo tiſany,
ſyropa atd. dyrbi ſo naložić. Tež kōždy ſnaje, ſo ſanjerodžene ſaſymńenje
huſto pluzotchoroſcz ſa ſobu czeńje, je-li ſo do Ħuchocžiny njeſchewobročzi.

Wſchelakore experimenty ſu dopoľakate, ſo norwegſki Ħmōľny maſ, cziſty
a pſchidōbne pſchihotowany ſpōdžiwne wulku hojazy mōž pſchi ſpomńenych
Ħhorocžach ſ džiwnoj ſpěſchnoſczu poľaze. W ſwojej prěmjotnoſczzi ſo Ħmōľny
maſ ſwojeho njeľubojneho Ħtōdu dla nutſbracž njeħodži; pariſki Ħaptykať,
Ħnjeſ Guhot, je teħo dla na tu myſlicžku pſchichoť, jōn do maľch, kulōjtych
a ſ gelatinowym pſchitrcžom wuhotowanych kaſpſow we wulfočzi piľow ſa-
wobalič. Nicžō ſo lōže njeħerje, Ħacž tōľe prāparat, kiž, loſto roſžidnywſchi,
Ħmōľny maſ rucže ſtuťowazy ſežini.

Dwě abo tſi Guhotke Ħmōľne kaſple po kōždej jědži wſate, Ħnyħdom po-
lōža a doſahaja najbōľe, ſo bħču w kōťkim ſaħojenje najſaſaľiſkeho ſa-
ſymńenja a kōždeho pluzotatarcha doťonjate. S nim mōže ſo tež Ħuchocžina,
ħižom Ħōrſcha, ſaſtajicž a wuhojicž; pſchi tym maſ ſtaženje tuberľow ſaſtaji
a ſo ſ pomozu natury ſaħojenje prjedy doťonja, Ħacž Ħmēdžeſche ſo nadžecž
a dočjať.

Duž ſo tutōn popularny Ħredľ doſeč poruczeč nje mōže a to po jeħo
ſtuťowanju, kať tež tunjočzi. Wo prawdže tež, doľež ma kōždy ſtaťon
60 Ħmōľokapſow, hojenje wſchēdne wjazy njeħoſchtuje Ħacž 10—20 np. a pſchi
tym naloženje lěkarſtwow jaťo tiſanu, paſtille a ſyropa zyle wuľanka.

So by kōždy prawdžiwe Guhotowe Ħmōľokaſple doľať, dyrbi ſo na to
teđžbowacž, ſo ma etiķetta podpſiħmo Guhot w tſibarbnym cziſčezju.

Ħľad w **Budſchije** we wobēmaj Ħaptykomaj a pola Ħaptykarja
Nauenburga w Nowogersdorffe.

Šnyľa luboſeže

plaťana pſchi rowje ſemrjeteho Ħyna a bratra,
Ħerbſkeho mōdženzu

Sandrija Rubenza,

hoſceńizarja w Aelſarowach,
wumrje 22 lět ſtary.

We ruľach Dožej wſchekomozy
Stej cžłowſka Ħmjercz a žiwjenje;
Ja njewēm cžaſ, niž wo dnjo, w nožy,
Ħdy Ħmjertne pſchindže bēdženje;
To, ſyno, bratſje najľubſchi,
Šmjercž Twōja ſ nowa wobſwēdczi.

Ty kčējeſche kať rōža rjana,
Bē mōžny, ſtrowy, wjeſeľy;
Kať Ħylne wētr huſto ſľama
Te rōže, bu Ty trjecheny;
Šnadž prjedy, Ħacž Ħam myſleſche,
Če Ħmjertny wōdych nadeńbže.

Na Ħwojedžen ſemrjetych Ty bēſche
Ħſčezje ſtrowy, poľny wjeſela;
A Ħdyž ſo tydžeń minyľ bēſche,
Bē ſtaženy žno do rowa. —
Šmjercž njenadžuzy ſľaſyľa
Ze nadžiju nam pſchichoda.

Tſi lēta prjedy pſchewodžeſche
Ty k rowu nana Ħwojeħo;
A jaťo mačž ſo nadžijeſche,
So pſchewoſmjereč jōħ' ſaſtojnſtowo:
Dha k najwjeťſchim jej' ſtrōželam
Če wuſbēžechu k wojakam.

Kať wulku bolōſeč ſačjuwachmy,
Ħdyž wot Tebye ſo dźelachmy;
Tať mōžni nēť ſo ſradowachmy,
Ħdyž domoj pſchincž Če widžachmy:
A Ħľaj — tež tute wjeſele
Bē kōťke, Ħaj tať — naħwilne.

Dwē njedželi — a Ħľaj, tu bēſche
Šmjercž Twōju Bōħ poſtaľi Či;
Wſches Ħhorocž, kiž tať kōťka bēſche,
Duč Twōj to cžēľo wopuſčezzi
W najrjeńſchim cžaſu kčējatym,
We lēče tſiadwazytym.

Tať ſe ſrudobu pſchewodžachmy
Če k rowu nēť, Ty najľubſchi!
Tať Ħorzo, Ħacž Če lubowachmy,
Če ſaħowamty w wutrobi:
Ħaj, wobraſ Twōj je pſchi nami
Tať rucže Ħacž to wōczko ſpi.

Ħdyž cžēľni wjaz ſo njewidžimty,
Če luboſeč widži duchomnje;
Nam derje je, Ħdyž pſchemyſľimty
Te mēſta, Ħdyž we pſchecželſtwje:
Šmy huſto byľi w hromadzi:
Ač, to nam bolōſeč pomjenſchi.

Špi derje nēť we Ħſtōbnym rowje
Wot naſchich Ħyľſow krepjeny;
Ħľaj! Ħwērna luboſeč w duchu k Ħłowje
Či dzerži wonjeſchť rōžowy:
Najrjeńſcha njeſapomnicžka
Ze luboſeč, ľubžom potajna.

Šrudženi ſawoſtajeni.

We wudamařni „Serb. Nowin“ ſu doſtačž:
Wróčel Ħwēdkow wērnōſeče. Wažne po-
wjeſeče ſ Wožeho kraleſtwa. Porſta Wo-
žeho druħi dźel. Seſtajať A. Šnyľora,
ſarať w Šmilnej. Sa 1 Ħrivnu.

Šwangelſka zyrkej pod kſchžjom. Špiſať
A. Šnyľora. 18 np.

Wōwjedancžka ſe žiwjenja. Špiſať A.
Šnyľora. 25 np.

Šwēťki ſ mižionſkeje ſaħrodki. Špiſať
A. Šnyľora. 6 np.

Schpihele,

poſtočžane a polirowane lejſty, we wulkim
wubjektu, po poniženych pľacžijnach najpod-
wolniſcho porucža

Rudolph Wilhelm

na Ħerbſkej Ħaſy čjo. 20.

K hodam

porucžam:

garderobowe dzeržeľe,
Ħlucze- a trjenſchczadzeržeľe,
konſole,
rōžtne deſti,
ſačžēťkowe torbiki,
piſadla,
albumy,
piſanſte a liſtne mappy,
portemonnaije,
cigarrowe etuiſy,
wobrafowe kniħi,
protyki wſchēch družinow,
ſchuľſte a ſpēwanſte kniħi,
zejčnowanſte a piſne potreby.

Gustav Rāmsch

na bohatej Ħaſy čjo. 83
pōďla winoweje kicze.

**Placizna žitow a produktow
w Budyschinje 8. decembra 1877.**

Žitow bawoz: 4008 mchow.	Na wikach		Na buršy	
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Pščeniza 50 kilogr.	10 57	11 79	10 57	11 61
Koźka " "	7 59	7 91	7 59	7 91
Jeczmenj " "	8 69	9 6	8 69	9 6
Wowš " "	6 20	6 60	6 20	6 60
Gróh " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Kaps " "	—	—	—	—
Sahny " "	12 36	—	—	—
Sejbusčka " "	16 42	—	—	—
Berny " "	1 76	2	—	—
Wutra 1	2 20	2 40	—	—
Šyno 50	2 50	3 20	—	—
Štoma 1200 pt.	20	24 50	—	—

Róž pščenizy po 170 puntach: 17 markow 96 np. (5 tl. 29 nřl. 6 np.) hacž 20 mf. 4 np. (6 tl. 20 nřl. 4 np.) — Róž roźki po 160 puntach: 12 mf. 14 np. (4 tl. 1 nřl. 4 np.) hacž 12 m. 65 np. (4 tl. 6 nřl. 5 np.) — Róž jeczmenjenja po 140 puntach: 12 mf. 16 np. (4 tl. 1 nřl. 6 np.) hacž 12 mf. 68 np. (4 tl. 6 nřl. 8 np.) — Róž wowša po 100 puntach: 2 tl. 2 nřl. — np. hacž 2 tl. 7 nřl. — np. — Róž jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nřl. 4 np.) — Sejbusčne trupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nřl. 2 np.) — Berny: 1 m. 76 np. (17 nřl. 6 np.) hacž 2 m. — np. (20 nřl. — np.) — Wutra: 2 m. 20 np. (22 nřl.) hacž 2 m. 40 np. (24 nřl.) — Šyno po 100 puntach: 2 m. 50 np. (— tl. 25 nřl. — np.) hacž 3 m. 20 np. (1 tl. 2 nřl. — np.) — Štoma (1200 pt.): 20 m. — np. (6 tl. 20 nřl.) hacž 24 m. 50 np. (8 tl. 5 nřl.)

Gzahi hornjołužiskeje železnizy.

Š Kohnfurta do Škotolzy.

Wotjěd f Kohnfurta	4	10 ₂₀	4 ₃₃
Hórki	4 ₄₁	11 ₃₀	5 ₃₀
Misteje	4 ₅₂	11 ₅₀	5 ₄₅
Mifowa	5 ₈	12 ₂₀	6 ₅
Wnjejda	5 ₄₁	12 ₅₉	6 ₅₅
Kafa	5 ₅₇	1 ₂₀	7 ₁₅
Wojerež	6 ₂₀	1 ₄₇	7 ₅₀
Wyšokoho Wufowa	6 ₅₅	2 ₂₂	8 ₂₂
Kuhlanda	7 ₂₅	2 ₅₅	9
Wüdenberga	7 ₄₄	3 ₂₀	9 ₂₁
Mifowa	8 ₁₅	4	9 ₅₅
Kufowa	8 ₃₅	4 ₂₅	10 ₁₅
Pšcijěd do Škotolzy	9	4 ₅₀	10 ₄₀

Se Škotolzy do Kohnfurta.

Wotjěd se Škotolzy	7 ₂₀	11	5 ₅
Kufowa	7 ₅₂	11 ₄₀	5 ₃₄
Mifowa	8 ₁₄	12 ₁₀	5 ₅₂
Wüdenberga	8 ₄₆	12 ₅₁	6 ₂₃
Kuhlanda	9 ₂₅	1 ₄₅	6 ₅₅
Wyšokoho Wufowa	10 ₇	2 ₁₇	7 ₁₈
Wojerež	5 ₃₀	10 ₄₄	2 ₅₀
Kafa	5 ₅₇	11 ₁₀	3 ₁₈
Wnjejda	6 ₂₅	11 ₃₅	3 ₄₅
Mifowa	7 ₁₁	12 ₈	4 ₂₂
Misteje	7 ₃₄	12 ₂₉	4 ₅₀
Hórki	7 ₅₅	12 ₄₁	5 ₁₆
Pšcijěd do Kohnfurta	8 ₅₅	1 ₂₅	6 ₂₀

**Sserbska protyka
„Pšchedženak“
na lěto 1878**

je sa 25 ₰ we wudawarni „Serb. Nowin“ f dostacžu. Šapšopšchedawarjo chyzli šo na f. pšchekupza M. Mörbu na mjašowym tor-
hošcžu wobrocžicž.

Tunje hodowne dary.

Wulku džělbu sprawnych, jenobarbnych, šwěczajnych

drastnych tkaninow

metr 77 p., stary lóhcž 44 p.

pšchedawam niže kupneje placizny. Šchtóž wo to rođi, njeh šo dołho njedlij, dokež budže tale twora šwojeje tunjoscže a dobroscže dla najšlerje bórny roškupjena.

Na bohatej hašy 62 M. G. Freyberg na bohatej hašy 62.

Ważne ja šapšopšchedawarjow.

Židžanych, polžidžanych a wolmjaných šchawlowých a hłowjaznych rubišcžow, kaž tež židžanych, bělných, čžičepiatornych a pišanych bawmjaných dychacžnych rubišcžow rjenje trjadowany šklad džerži stajnje w najnowšich mustrach

na bohatej hašy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

Lama,

nowu dobru sprawnu tworw, pšchedawam po fabrickich placiznach.

Na bohatej hašy 62

M. G. Freyberg

na bohatej hašy 62.

!Nowe! 64 ložowe Gretonne !Nowe!

njepušcžate, w pšchetrašnych njepšchetrijehnych mustrach f pocžehnjenjam pošklesčžow porucža stary lóhcž po 35 np.

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjašoweho torhošcžca 37.

Najwjetschi wubjert

židžanych, polžidžanych a wolmjaných rubišcžow

kaž tež hłowjaznych a šchawlowých rubišcžow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjašoweho torhošcžca 37.

Belzowe a mězowe khlamy

Emil Flegel

porucžaja šo f dobrocžiwemu wobkedžbowanju.

W Budyschinje na žitnej hašy.

A prjódštkejazemu

hodownemu šwjedženju

porucžam šwój wulki šklad šamšneho fabrikata pšchedesčžnikow se židh, zanella, al-
pacca a bawmny pšchi najšpšcžej, naj-

šprawnišcžej tworje po najtunišcžich placiznach f dobrocžiwemu wobkedžbowanju.

Wšcž družiny porjedženjow a pocžehnjenjow šo špšcžnje a tunjo wobštaraja.

H. M. Schmidt

na jerjowej hašy 268.

Wšchepoloženje khlamow.

Rjemjenjerške a šedlaške khlamy

E. G. Leuner

prjedy na bohatej hašy,

šo nětko na škulstkej hašy šady noweje mješcžanskeje šchule.

Š dobom porucžam šwój bohatty šklad wšcžch do rjemjenjerštw a šedlaštw šlušcžajnych artiklow f dobrocžiwemu wobkedžbowanju.

E. G. Leuner.

Antzia wużittoweho a palneho drjewa.

Bóndzeli, 17. decembra t. l., dopołodnja w 9 hodźinach, budže šo na rafodžanskim revieru w hajku

190 brěšowch wużittowch kruchow sa wojnarjom a

43 brěšowch palnodrjewowch hromadow

sa hotowe pjenjehy na pschěšadźowanje pschědawacž.

W Barcže, 11. decembra 1877.

Wiedemann,
wyschšchi hajnik.

A prijódfstejazemu rócžnemu czašku

porucža

f. mlěty raffinad,

f. mlěty melis,

nowe rósnyki,

nowe sultania (rósnyki bjes pócžkow),

ff. citronat,

šlódke a hórke mandle,

kaž tež wschě družiny korjenjow stajnje czerstwje mlětych po najtunisichich płacžijnach.

Max Zieger
na šerbstej hašy.

Heinrich Teutscher,

hornčezérski mišchr

w Budyschinje na kamjentej hašy czo. 578

porucža

šwój šklad **Khachlow** wschěch barbow s dobrej trajazej glasuru, kaž tež jich stajenje pod rukowanjom pěkneho a tunjeho džěla.

Khachlowe roly wschěch wulkosoczow a dołhosoczow hacž k 12zolowym pjezowym rokam mam stajnje na pschědań hotowe.

H. T.

Zoly a drobny zokor,
wulke a male rósnyki,
šlódke a hórke mandle,
zitronat,

korjenški wolij, zymt, muschkatu,

wscho dobre a tunje, porucža

Th. Grumbt
ua swonkownej lawstej hašy.

K hodownym kupowanjam

porucža šo

h a z a r sjenocženstwa šamoštattnych
rjemješnikow

w hotelu k winowej kiczi

wschědnje wotewrjenu dopołodnja wot 10 hacž do 8 hodźin wječzor. Caštup 10 pjenježkow.

A wobkedźbowanju.

Wulku džělbu

8 1/4 béleho čeladneho platu

móžu ja po wurjadnje tunich płacžijnach pschědawč, na cžož tych, kž wo to rođža, wošebje kědžbnych cžinju. S počelcžowanjom

W Budyschinje.
23 na šerbstej hašy 23.

Reinhold Hartmann jun.

Dokelž s jědženjom fastanu, šu pola mje na pschědań: dwaj schleńcžanaj wošaj, jena počchajša, jedyn šanjowy grat atd.

Heyna na šufelnškej hašy 665.

Wrótnosč s wopikštwu, kaž tež wopikštwu jahoji pod rukowanjom, tež bjes wjedženja, **Th. Donekty**, drogowe a selowe šhlamy w Barlinje N., Bernauerstraže No. 99. Zamšnyty džakujša šo mi ja jahojenje, kaž wěry hóbne wopikšma wobšwědčža.

Attešt.

Ringelhardtsko - Glócknerska žalba*) je mje w krótkim czašku a to po wutřebanju 6 schachtlicžkow wot **hämorrhoidalnych kucžkow**, kaž tež wot wulkich kulow na rukomaj, hdžej bė wscha pomoz podarmo, wuhojika. Za ju teho dla wschěm na tajke waschnje khorym jako wošebje hojazu porucžam.

1874. W Lipsku, Schletterplatz 12, II. **Gustav Drese.**

*) Prawdžiwu se štemplom **M. Ringelhardt** a šakitanškej marku na schachtlicžkach je k dostacžu po 50 a 25 np. w budyskimaj haptymaj, kaž tež w haptylach w Wistopizach, Kalezach, Scherachowje, Hirschfeldže, Bjernacžizach, Wóstrowzu, Herzhucze, Neugersdorfje, Grošschönawje, Nowosalžu, Seifhennersdorfje a w fabrizy w Gohlisu pola Lipska, Eisenbahnstr. 18. **Attešt** a šakitanška marka šu we wschěch haptylach wupožene.

Krajnostawski bank.

Wufupowanie luźiskich sastawolistowych kuponow nastupaze.

Danšte kuponu luźiskich sastawnych listow so pschi ślědomaznych pokładniczach bjes kóždeho wotczehnujenja sa hotowe pjenjesy wufupuja:

- w Budyschinje pschi krajnostawskim banku,
- „ Drazdjanach pschi jeje filiali, Schulgasse 2,
- „ Lubiju pschi knjesu G. G. Sehdemann,
- „ Herrnhucze pschi knjesu C. F. Görlitz,
- „ Żitawje pschi knjesach Bormann & Co.,
- „ Lipsku pschi knjesach Becker & Co.,
- „ „ „ „ Schirmer & Schlick,
- „ Chemnitzu pschi knjesach Haase & Sohn,
- „ Freibergu pschi knjesu Heinrich Rode.

W Budyschinje, 1. decembra 1877.

Krajnostawski bank sakseje Hornjeje Łużizy w Budyschinje.
Chrig. Seehausen.

E. Rafeld, knihiwjasar

819 na swontownej lawstej haŝy 819

porucza k hodownemu ŝwjedzenju ŝwój sklad knihiwjasarskich a galanterijowych tworow we wschelakich družinach k dobrocziwemu wobkedźbowowanju. Pšheczehnujenja dla psche wschu měru tunje placzišny.

Bjedrich Braun w Budyschinje

62 na bohatej haŝy 62

porucza k rócznemu czaŝu hodow:

Wšchě pjećne tworny, dobre a pěčne po nanajturniškich placzišnjach.

Wina, němste a wukrajne, prawdźiwe a czyste, pod rukowanjom, spodžitunje tunjo.

Wšchě družiny liqueurow, palenzow a řizala ŝamŝneje fabriki; prawdźiwy jam. rum, arac, cognac a punšheŝenzh, jara pěčne a tunje.

Najlěpschu czěŝku pšhencznu parnu muku, ŝylne, wschědnje czerstwe ŝuche droždze a nowe brunopitowowe droždze, najlěpschu bajersku pjećnu butru, rheinske włóŝte worjedi, turtowske ŝlowki, prima hamburgski ŝmalz atd.

najturnišcho, pod rukowanjom najšprawnišheho poŝluzjenja.

Wosjewjenje.

Wjelnujenje mlodeho piva sa hody w Koperzach 18. a 19. decembra rano. E. Schmidt.

Kedźbu!

Wjelnujenje mlodeho piva sa hody směje ŝo 18. a 19. decembra rano.

Kriegel w Trjebjeńzach.

Buŝiczańske ratarške towarštwo

póndźelu, 17. dec., popoldnju w 4 hodzinach.

Dženŝti porjad: Pšhednoscht knjesa Dr. Günza wo kubljanju pštruhow.

Wuŝwolenje pšhedŝydy a sekretarja. — Skafanje ŝymjenja. — Poŝtawjenje šhromadźiŝnow sa lěto 1878.

Pšhedŝyda.

Porschiŝke ratarške towarštwo

ŝrijedu, 19. decembra, popoldnju w 5 hodzinach.

Pšhednoscht knjesa haptŝkarija Sungnidela. Nowowolba pšhedŝydstwa.

Pšhedŝyda.

Glemé=róŝynfi

30 up. sa punt

porucza wysche druhich tworow k pjećzenju kołaczow

J. G. Klingst Nachfolger.

Loni je ŝo „Boža nóz“, wot k. ŝararja Jakuba w Rejŝmaczibde rjenje ŝestajana, we wjazy dźyli 9000 eksemplarach rospšhedala a w ŝtyrnacziach woŝadach na zyrkwinej Božej nozy k tak mjenowanej liturgiskej Božej ŝluzbje naložila. Wysche nich ŝu je ŝebi k lětuŝkej Božej nozy tež hižom do pjećziach druhich woŝadow ŝafali, hdžej ju loni hiŝcze njemějachu. Sa něhdze dwe abo tŝi woŝady bychmy hiŝcze potrebne eksemplary a 3 pjenjeŝki pola k. pšhecupza Ad. Rämŝcha na ŝerbŝkej haŝy w Budyschinje měli. Jednotliwe eksemplary ŝu tež pola k. Smolerja we wudawařni Serbskich Nowin tež sa 3 pjenjeŝki dostacz. S. Zmiŝ,

pšhedŝyda ŝerbŝkeho lutherŝkeho knihowneho towarštwo.

Gródnje a domŝte dźowki, kotrej maja dobre wopisna, tež jena dźělatčerŝka familia ŝo psches podpisana pyta.

Wjenji Kleinŝtadowa.

Škluzbny bureau na swontnej lawstej haŝy czo. 755 po jenym ŝhodyje.

Pschiloha f czišku 50 „Serbskich Nowin“.

Šobotu, 15. decembra 1877.

Krajnostawski bank.

Wufupjenje 4½ % lužiskich 1877ich sastawnych listow nastupaze.

4½ % lužiske 1877e sastawne listy (Pfandbriefe) šo hižom kónz tuteho měšaza pschi jich nasad daczu f talonami a kuponami taž derje pschi kašy podpisaneho banka, kaž tež jeho filiale w Draždžanach, Schulgasse 2, ša hotowe pjenješy wufupuja abo po woli wobšedźerja hižom wot uětt ša 4 % njewupowjedne lužiske sastawne listy pod pschiměrjenym kursowym šarunanjom wuměnja.

W Budyschinje, 1. decembra 1877.

Krajnostawski bank sakskeje Hornjeje Łužicy w Budyschinje.
Chrig. Seehausen.

A prjódštejazemu rócžnemu cžasn mamy w naščej, w mlynje šamym pschihotowanej pschedawarni wotležanu a teho dla prawje sporu

Kaiserauszug-muku

w jenotliwym po tunjej placzišnje na pschedań, na cžož f tutym najpodwolnischo kědžbne cžinimy.

Budyska buknowa fabrika a khumschtyn mlyn

W khlamach šo herbszy ryczi. prjedy C. G. E. Mörbitz.

A hodownym darom

dowolam žebi na mój sklad tunich a dobrych draštnych tkaninow kědžbne cžinicz.

H. Kayser

na žitnej hašy 52.

Jaquety, paletoty

w dublu, plúšchu a kamngarnu po měrje, kaž tež hotowe šamžneho džela porucžam jara tunjo w žyle nowych mustrach.

H. Kayser

na žitnej hašy 52.

W khlamach šo herbszy ryczi.

Žane wufšedawanje, tola extra tunje hodowne placzišny.

Karl Vogel,

rukajzowy fabrikant na jnutškomnej lawškej hašy cžo. 120 porucža glacejowe, jelenjokožowe, butštinowe a pelzowe rukajzy, šchytowane a gummijowe kłě, šchlipšy a pschedošchliki jara tunjo.

A hodam

porucžam šwój wulki sklad

pschedeschčznikow

šamžneje fabrike wšchěch družinow po najtunišchich placzišnach.

Richard Rincke

na bohatej hašy 70

f napšchěža f. pschekupža Hauptmanna.

Šenicžka pschedawarnja wumwołanych štrowotnych podušow f položěnju do wobucža.

Drogowe khlamy

O. Jungnickel & Co.

w Budyschinje na žitnych witach 603

na rožtu kamjenitej hašy

porucžaja:

konjazy žiwjazy pólver, kruwjazy mlołowj pólver, jatrotbran, hoffmannste khrepti, baldrijanowe khrepti, salmiakduch, benzoin, terpentinowj woli, žonopowu a lau muku, dwojny wnhlofikaly natron, bullrichowu krejčiscjazu šol, jeichi-bernowu juschtu, malenizu, kaž tež hewal wšchitke hapthkarste tworj po najtunišchich placzišnach.

Knihowjarnja

Ernsta Richtera

pschi noweje měščejanskeje šchuli

porucža wulki wubjerť hodownych darow, kaž fotografijowe albumy po 50 š, rjenje wuschiwane cigarowe etuije po 1 š, portemonaje, žyle f kože po 10 š, notiznižki, bohacže se štotom prašowane, po 10 š,

wobrašowe knihi jara rjane po 10 š, kaž tež wobrašne listna, šchicžne kašchěžiki, šchulste potreby atd.

wulki a najrjenešchi wubjerť

nowolětnych kartow,

wot kotrychž nětotre kaž cžlowježojo a placžki wołaja.

Wšchitke družiny mofšnješkich dželow kaž tež teho runja porjedženja šo šchwarnje wobštaraja wot

Germana Müllera,

mofšnješkeho mišchtra a mēžpđželarja na herbskej hašy cžo. 28.

Róšynki,

wulki kłódky plód, punt po 40 š,

porucža

Gustav Poser na jeryowej hašy.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

sa njebolosne sašadjenje kumščitnych subow a plombirowanjow po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subybojenja, subowe operacije: Na snutškej lawstej hašy cz. 120, po 1 sthodže.

✎ A rycjam wschędnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodjin. — A hudy m darmo. ✎

Wulka hodowna wustajeńza.

Sizom psched někotrymi dnjami je šo moja wulka hodowna wustajeńza hrajkow a wuršowaných drjewjanych tworow sapoczala. Wona je s najtunišimi hač s najdróžšimi wězami tak bohacze wuhotowana, so móžu ju k hodownym kupowanjam jara poruczyć, a nadzi- jam šo, so šebi s nej dospolnu społnosć dobudu. Za prošnu teho dla Šerbow Budyšcina a wokolnosće, so bñchu mje prawje bohacze wophtacž dzyłł.

W Budyšcinje, 20. novembra 1877.

S pocześcžowanjom

Moritz Höniger, 29, na šerbstej hašy 29.

Štetrypaške kšlamy

C. A. Zommatšch
na žitnej hašy

pódlu želesokšlamow k. Šišera poruczeja k prjódštjazemu hodownemu šwje- dženju šwój bohacze šradowany šklad šle- synškich wołmjanych štetrypaw a šokow, džě- czazyh štetrypaw, špodnych školowow, jašow, štetryfowanšće wołny, šawlow, dušnych špodnych a šwječšnych jeczšow, a lubja pschi dopóšnatej dobrej tworje najtunišće płacžišny.

C. A. Zommatšch.

Zana

k jašam a šuknjam ma we wulžyšnym wu- bjertu a jenož w dobryh dobrošćach naj- tunišo na pschedaš

Julius Hartmann Sohn

37 na róžku mjašow. torhošćeža.

Čornu židu

wšittlich dobrošćow k draštam (klejdam) po šnath jara tunich płacžišnach, kaž tež

⁵/₄ ščěroki židžano-šomot

košć po $\mathcal{A}$ 5.50

porucža, pošlenski jako ženje wjaz šo wró- cžazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn**
37 na róžku mjašow. torhošćeža.

Š l ü š h

wšittlich barbow a wšelakich dobrošćow, štary košć $\mathcal{A}$ 2.50 a dróžšo porucža

Julius Hartmann Sohn

37 na róžku mjašoweho torhošćeža.

Rouleaux a rouleaux-škaniny

⁵/₄, ⁶/₄, ⁷/₄ a ⁸/₄ ščěrote

ma we wulšim wubjertu

Julius Hartmann Sohn

37 na róžku mjašoweho torhošćeža.

Tunje róšniki

porucža

Hermann Kunack.

K hodownemu kupowanju

porucjam:

šwječšne košhle	175 np. a dróžšo,
nožne košhle	160 " " " "
dželarške košhle	125 " " " "
šhemšetny	50 " " " "
šhornarje	10 " " " "
ššlipšy a šrabath	15 " " " "
ššawol-rubiška	50 " " " "
špódnje školowh	110 " " " "
špódnje jaši	125 " " " "
šonjaze košhle	175 " " " "
špódnje šuknje	175 " " " "

kaž tež židžane šrawatowe ru- bišćeža, šardiny, šlidowe a pošlěšćežowe ruby, dylšacžne rubiška, šširtingi, ššiffon, ššifon, ššifent, kaž tež hotowe ššóržuchi wšich družinow.

Jara tunje ale twjerde płacžišny.

Julius Lange

na lawišich hrjebjach
š napšćeža měšćamšće šchule.

Š hodam porucžam

moirejowe ššóržuchi po 90 np.,

alpaccowe ššóržuchi po 1 mf.,

šhornarje a manschetty po 50 np.,

mužaze cašenez po 50 np. a dróžšo, hač k najwošebnišim,

wulke domjaze ššóržuchi s lažkom 1 mf.,

židžane šonjaze ššlipšy 40 np.,

šilzowe šuknje po wšich płacžišnach,

wulki wubjert židžaných a šomocžaných bantow,

patentne a prawdžiwne ššomoty po jara tunich płacžišnach,

garnirowane a njegarnirowane ššobuki,

wołmjane špódnje košhle po 1. 40 np. a dróžšo,

šłowjaze a štailłowe rubiška po jara tunich płacžišnach.

D. Schaye

135 na šnutškomnej lawstej hašy 135 w Budyšcinje.

Garnirowane a njegarnirowane ššobuki

po najtunišich płacžišnach

na šnutškomnej lawstej hašy 135 **D. Schaye** 135 na šnutškomnej lawstej hašy.

Drjewowa aufzia.

Wutoru, 18. decembra t. l. budže so na wufolczańskim rewieru nēhdže 11 hylnych hōjnowych dohich hromadow,
 = 19 nēhčto klabščich tajlich,
 = 10 twjerbnych lisčjodrjewowych dohich hromadow a
 = 25 nistodrjewowych lošow na pschēadźowanje pschedawacž.
 Sapocžatk 1/29 hodžin pschi wētrnikowej horje.

Pschemēnjenja dla su w Budyschinje pētne materialtworowe, warjenjome a wiktualijowe khlamy s pīwopschedawanjom pīaczišnohōdnje na pschedań. Zeža sřjedž mēsta pschi hlownym torhosčęzu. Pschepodacže hnydom se wščeij nadobu. Wšcho dalšče na lawstkej hašy 755 delka.

Sadowa a winowa pīedawarņa

Johann Schöbinger

Gries bei Bozen, (Südtirol),

pōsēce po pīpōsłanju pjenjez

1 kistku po 10 kilo zymskeho blidnoho sadu sort.	mark	9
1 kistku po 1/8 hekt. kastanjow		4 1/2
1 " " 1/8 " włoskich worječow "		3 1/2
1 " " čerstwego warjenja sort. "		9
1 " " 4 kilo pīdokhlēba		9
1 hektoliter tirolskeho blidneho wina čerwjeneho abo bēleho		37

Wobšērne pīaciznolisty darmo a franko.

Najpēkniši

magazin za kurjerjow!

W Draždžanach, Breitestrasse, Kaufhallen. Wjelb 7.

G. A. Täubrich,

cigarrowa, cigarettowa a tobakowa fabrika

„L'ESPERANCE“

poruča jako exquisitne sylne prawdziwe turkowske tobakowe družiny en gros a en detail najtunišo:

No.		à Kilo	Mark
14	Turc doux	" "	3.
11	Dubec fort	" "	4.50.
7	Dubec exquis. fort	" "	9.50.
5	Samson choisi fort	" "	15.50.
2	Dubec choisi fort	" "	15.50.
1a	Dubec aromatique	" "	27.50.

njepakowane a w šachtličkach.

Ssuche droždže

najlēsčęje dobroščę, punt po 100 p., porucžataj

Ginzel & Ritscher

na swontnej lawstkej hašy a na wulkej bratrowskej hašy.

Sswinjaze pleza

kupuje stajnje po najwysčščeij pīaczišnje restaurateur **Rajē** na budyskim dwōrnisčęzu.

K hodam porucžę w bobatym wobjerku

biblije, spēwarstke knihi w pomocze a w elegantnych kožanych wjasbach, modleštke knihi, schulstke knihi, pišne knihi, notizknizki, portemonaje, cigarrowe etuije, listownje, schite kasčęziki s papy a drjewa, wšchē wulkosčę papowych kasčęzikow, wobrasowe knihi, samodžęlarstke a sabawjaze hrajski, pjerowe kasčęziki, wobrasne listna, pišanu papjeru, poštok, protyki, sbožopsčęjaze khartki, kšęčęnske listy, džęczęze helmy, pychu sa božędžęsčęzowe sčtomiki atd.

A. Schöncka na hauensteinskej hašy.

Moje psches 30 lēt wobstejaze

čzapnikarstwo (Uhrengeschäft)

porucžam t pījōdštęjazym hodam t dobročiwemu wobkēdžbowanju a čzinju ja na moje **čylindrowe čzapniki** kēdžbne, kotrež wošęje derje du.

S pocžęsčęzowanjom

Na schulstkich hrjebjach pōbla **Sudiz** korežmy čjo. 651.

G. A. Scholta, čzapnikarstki mištr.

W khlamach so kērbstki ręči.

Jako prattistke hodowne darj

sa mustich

porucžam sřwōj wulki sřkad:

schlafrokw

s męhčich, džęręznych wufow w elegantnym wuhotowanju po pīaczišnje wot 13 1/2, 18, 20, 21, 24 *h* atd., teho runja tež

symstke paletoty, pucžowanstke mantle, dospōlne woblecžęnja, jopy atd. atd.

stajnje we najwjetšim wobjerku.

sa hōlżow

porucžam sřwōj sřkad

hōlčich kēžorskich mantlow,

hōlčich paletotow, hōlčich woblecžęnjow, hōlčich jopow, atd. atd.,

s dobrych wolmjaných tkaninow a po najnowščeij sančōnje po snatych tunich pīaczišnych.

Najwjetšchi sřkad tkaninow t schięzu drašty po mērje.

Wo hodžoch so wumēnjenje najswolnisčho dowola.

Gustav Pinthus

w Budyschinje,

na hlownym torhosčęzu s napsčęčę hlowneje straže.

Platowe a wuręsne khlamy

na jerjowej hašy 269 **Emil Wehrle** na jerjowej hašy 269 porucžęja čęsčęznym Sserbam Budyschina a wotolnosčę sřwōj derje sřjadowany sřkad pīlędowaznych tworow, jako lama, barchent, biber, stary lōhčž 25 np. a drōžščo, kaž tež lamabarchent najčęžęščeije tworj, stary lōhčž 40 np., tkaniny sa kholownj a pīelżowe pocžęhnjenja s barwny, pokwołny a wołny, čzorne a pišane lūstrj, ripsh, thibet a kaschemir, kaž tež pišane draštne tkaniny po najtunišich pīaczišnych; mōdry, rubjany a bēly plat, stary lōhčž 25 np., schirting, schiffon, smuhath plat a pīkej wšchelatič družinow; blidowe rubj a salveth, triensčęza s domjazeho platu po najtunišich pīaczišnych; lamatosčęle, schōrzuchi a schlipsh wšchelatič družinow; mužęze rubiška 25 np. a drōžščo; hlowjaze, taillowe rubiška a schawle we wulkim wobjerku, bēke a pišane dybsacžne rubiška 10 np. a drōžščo, kaž tež wščitke podschiwtowe tkaniny po wšchęch pīaczišnych, blidowe a kommodowe deki kōžęje wulkosčę.

J. G. Schneider, czašnikar

w Budyshinje, na smutskomnej lawskej hašy 134, pschi formje,

porucza

k Bożemu džěsczu,

jako dary ło hodżaze, ła wój wklad wotczehnjennych a ła wěru regulirowannych

Czašnikowe rjeczaſti.

regulatorow w 80 muſtrach, ſchtuzſke czašniki wſchěch družinow ſe ſchleńczanymi ſwonami a bjeſ nich, ſ konſolami a bjeſ nich, nózne czašniki, woblutowe czašniki, nippſke czašniki, ſalowe a korridorſke czašniki, hoſczenſke czašniki, ſchwarzwaldſke czašniki 1—8 dnjom duze,

totulinſke czašniki, budżaze czašniki wſchěch družinow, thumſchtne czašniki (wocziwjerčerje).

Hudźbne hrajadła

wot 5 hač 600 *M.*, albumy, ruſajzowe a cigarowe kaſchejki.

Dybsaczne czašniki

jako:

antrowe ſkote a ła bborne, remontoirſke (ſ biglom naczašnyč), cylindrowe czašniki, knjenjaze czašniki, ſchpindlowe czašniki; wožebje ła plnje twarjene dybsaczne czašniki ſ mojej firmu.

Czašnikowe rjeczaſti.

Placziſny ła psches tunje nutſtupowanje jara tunje. Rutowaze wopizma na požadanje ſa wjažy lět.

Ł hodownym darom ło pschihodżaze poruczam wulku džělbnu draſtnych tkani- now w nowych pschnych muſtrach w placziſnje wot 25 p. hač 50 p. ſa lóheč.

8/4 ſchěroki plüſch wot 22 1/2 nſl. ſa lóheč,

8/4 „ lama „ 12 1/2 „ „ „

Ł dobrocziwemu wobkedźbowanju.

Jan Jurij Pahn

na torhoſheczu pódla hłowneje ſtraže.

Czeſczenym Szerbam Budyshina a wotolnoſcze ſ tutym Ł dobrocziwemu namjedženju darom, ło bym ja na garbarſkei hašy czo. 421

kaſchečowy magazin

wotewriſ. Pschi wulkim wubjertu ſprawne a tunje poſtuženje lubjo, mój ſklad pschi potrebjje najlěpje poruczam.

Hermann Schmidt, tyſcherſki miſchtr.

Splažne

a kožowe thoroſcze, ſyſti- tis, polluzije, ſplažnu nje- móg, žoldkowe a delnjo- žiwotne czerpjenja, žonjaze thoroſcze, běty ſplaw, krejthudoſeč, rheumatismus, czežtoſkychenje, padazu thoroſeč atd., kaž tež wſchě łaſtarjene bėdnoſcze do- ſpołnje ſahoji Dir. Schneider w Sho- rjelzu, Berlinerſtraße 7.

Łoždnu łaobotu rano wot 8 hodžin hač do 7 hodžin wječor w hoſczenju Ł bėtemu konju w Budyshinje Ł ryczam.

Łoždnu nježdělu popołdnju w 3 hodžinach maja ło w Budyshinje na bórklinje czo. 283 ſjawne pschednoſchki wo parſchonſkim ſašopſchithodže ſchryſtufowym, wo wěrje a nadžiji žyrkwje a wo dopjelnjenju łaubjenjow w naſchich dnjach. Gaſtup je kóždemu dowoleny.

Mathias Geist, předač ſ Draždžan.

Ł Budyshinje je

thěža czo. 318

na rėnniſkei hašy, ſe 4 ſtwami a ſe ſahrodu na pschedań. Wſcho daſſche je tam delka ſhonicž.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čisło plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonke
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 51.

Sobotu, 22. decembra

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či žami čzesčeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž čhzedža sa nje na p r e n j e štwórtlěto 1878 do přédka placžicž, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Či, kotřiž žebi „Serbske Nowiny“ psches póšt pschinješč dawaja, njech tola njesapomnja, žebi je tam bórny škasadž. Na štwórtlěto šaplacži šo sa „Serbske Nowiny“ na šajskich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho kžžorštwa 1 marka a š pschinješenjom do domu 1 marka 15 np. **Redakcija.**

Wšchěhlad wójskich podawkow

wot 14. hačž do 19. decembra.

Ani š asiatskeho ani š europiskeho wojowniščezja dženša nicžo wošebnje wažne powjedadž njemožemy, dofelž šo tam nicžo wulke štało njeje. Tola žměmy tať wjele prajicž, šo šu Rušojow na europiskim wojowniščezju trochu do přédka šchli a šo na asiatskim še wšchěj možu na dobyčze Erzeruma a Batuma hotuja.

Na europiskim wojowniščezju běšche turkowski general Sulejman-pascha, kaž žmy to w šwojim čžaku powjedali, měšto Glenu Rušam wotdobył. Ale w šańdženych dnjach šu tam Rušojow na njeho pschicžahnyli a Turkow š Glenu wubili. Turkojo pschi čželanju Glenu šapalichu, a hačž runje rušžy wojazžy woheń ša-
hašycž pytaču, dha šo to tola haťle radži, jaťo bě šo hižom 40 domow wotpaliko.

Wjes tymi turkowskimi wojakami, kiž šo w Plewnje poddachu, je tež 10 pašow a na 500 ofizierow. Něhdže 6000 jatych wo-
jakow a dwaj paški šu w Rumunškej woštali, druhy jecži šu pať do Rušowskeje póšłani a je to psches tydžen trawo, prjedy hačž šu pošłeni Plewnu wopuščezili. Wjes jatymi Turkami běšche maľo tajkich widžecž, kiž běchu šrudni abo njespokojni, a šo wjele wjazy šdasche, šo běchu jara š tym š pokojom, šo dyrbja Plewnu wopuščezicž a wšcho to hubjeńštwo šady šo wostajicž, kotrež šu tam pschětracž dyrbjeli. Š wjětscha běchu w roštorhanej abo tola plataney draščze, a hdyž tež mějachu ofizierojow lépschu draštu, dha běšche tola jich wobucze hubjene a někotremužkuliz bošy noha še šchórnjow won kuľasche.

Šaťo Rušojow Plewnu wobšadžichu, dha tam jenož 97 kano-
now namaťachn. Šo šo jim džiwno šdasche, dofelž dyrbjesche jich tam po šdacju tola wjele wjazy byčž. Š w tym šu tež prawje měli, pschetož šfowo wšchědnje pať tu pať tam wjětschu abo mjěńschu kanonu namaťaju, kotruž šu Turkojo šhowali. Šacž dotal šu tam Rušojow hiščezje 25 kanonow wušlědžili a plewnižy wobhdlerjo po-
wjedaja, šo šu Turkojo wjes šobu wo tym rycželi, šo šu kanony do semje šaryli abo tež do řeki Wida smjetali.

Měšto Plewna je wot ruskeho bombardirowanja jara maľo šchodowawo, dofelž Rušojow najbóle jenož do turkowskich wobtwjer-
dženjow a šchanžow ščelachu. Tola tež te šu w doščž dobrym

porjadku, pschetož dofelž šu še šameho pška a šaschinowych
torbow, dha kule nihdže nješbu wulke džery wubicž wóhke.

Tón kruch Wolharškeje, kotryž maja nětko Rušojow w šwojej
rnžy, wopuščija něhdže 300 kwadratnych mil a je po tajkim šfowo
tať wulki, kaž žyle šajške kraleštwo.

Š kajtej šurowoscju Turkojo wóžnu wjedu, wo tym tež š nowa
Plewna šwědcži; pschetož Rušojow tam ani jeneho jenicžkeho jateho
Rušu abo Rumunna namaťali nješbu, to řeka: Turkojo šu wšchittich
jatych a ranjenych Rušow abo Rumunow, kotřiž jim do ruki pa-
nychu, nješmilnje ščónžowali. Šať tež jedyn Šendželczan š Konstan-
tinopla pišche, prajizy, šo je tam wot turkowskeho wójskeho mini-
stra šlyšchal, šo je w Konstantinoplu jenož 11 ruskich jatych, dofelž
buchu wšchitžy druhy wot turkowskich wojakow ščónžowani.

Rušojow nětko, hdyž je Plewna panyľa, š wjětschěj možu do
přédka čžahnu a je šo pjecža 40,000 muži na pučž š Sofiji po-
dako. Woni běchu 18. decembra Džulin, Šlatarizy, Šekarowo,
Šebrowo a Šubizy wobšadžili, jaťo běchu prjedy Turkow wubili,
kiž šo pať jara njesapjerachu. — Někotre dny prjedy pschicžezechu
Turkojo š Berkowža na Šatlawizy, buchú pať wot ruskich hulalow
našad wuhuacži a dyrbjachu ščónčnje Berkowž wopuščezicž, kotryž
Rušojow wobšadžichu.

Šchiptowski pschetod je pschezo hiščezje w ruskich ruťach a je
tať wobtwjerdženy, šo je wšcha próza, kotruž žebi Turkojo jeho dla
čžinja, podarmo ščžinjena. Š pošłenskich dnjach šu woni wot
tam š wjětscha prjecž wucžahnyli, najškerje teho dla, dofelž šo boja,
šo móhli jich Rušojow wobenčž a jatych wšacž.

Šserbske wójsko, kotrež je na šwojateho Šaudrija turkowske
mjěny pschecročiko, kžetro špěschnje do přédka čžehnje a je wob-
twjerdžene, tola wot Turkow wopuščezene měšto Wramor wob-
šadžiko, teho runja tež Šrotople. Wjěťch Šeschawin na Šabinu
Šlanu čžehnje a je tole měšto hiščezje wot Turkow wobšadžene.
Ša tu štronu š turkowskej twjerdžijnje Šibin je šo šerbski oberšt
Šorwatowicž še šwojimi ludžimi na pučž podal a šo pschěd Ši-
dinom š Rumunami šjenocži. Ša šwojim pučžu je wón wobtwjer-
džene měšto Šdlije wobšadžil.

Swětne podawki.

Němske khěžorstwo. S Draždžan pišaja, so ma kral Albert na kralowskim hrodze w tej stwě, hdžež swoje džěła wobstara, tež tak mjenowany telefon, s kotrehož grot je s draždžanskej telegrafiskej staziju sjednoczeny. Duž móže wón hnydom se swojeje stwy tam to telefonowacž, sčtož maja telegrafistoj potom dale telegrafowacž. Za wěž so jara derje čini, wošebje dofelž ma kóždy telefon swóncžk, kotryž na druhim boku saklinka, hdžž chze s přenjeho boka něchtó telefonowacž. S druhého boka so potom tež na přeni bok se swóncžkom snamjo da, so je wscho k telefonowanju hotowe.

Čacž do Chemniča, sčtož je 80 kilometrow abo 10²/₃ mil wot Draždžan, so žyle derje telefonuje a je w Chemniču poňne škycječ, sčtož so w Draždžanach psches telefon rycži a nawopak w Draždžanach kóžde słowo derje rohmja, kotrež so w Chemniču do telefona praji. Bjes Draždžanami a Lipskom pak, hdžež je jene město wot druhého 115 kilometrow abo 15¹/₃ mil daloto, so telefonowanje hacž dotal kóždy krocž radžiko njeje.

W ruskej žyrkwi w Draždžanach bu 13. decembra wot tamniščeje ruskeje wošady dla poddacža Plewny džakna Woža šlužba wotdžeržana. Archijerej (aržyměšnik) Rosanow Te Deum (Čže, Wožo, khwalimy) sanoschowasche a spěwarjo wschelake, pschi tajkej štkadnosčzi trjebane spěwy spěwachu. S modlitwu sa ruskeho khěžora, sa khěžorstu swójbu a sa panjenych ruskich wojakow so kemschenje stóncži.

Kral Albert je knježemu sahrodnitej Gläšerej jeho dotheje šwěrneje šlužby dla powščitkomne čješne snamjo spožčik. Tcho runja je tež starški muž F. G. Schumann w Uebigawje pola Draždžan tuto snamjo dostał.

W Mišchnu buschtaj 14. decembra dwaj sastojnitaž lipstodraždžanskeje železnizy šudženaž, dofelž běšchtaj na tym wina, so bě 2. oktobra t. l. jedyn železnizny čzah pola Langenberga do jeneho kanala sajč a bě psches to sa spomnjenu železnizu psches 15,000 A sčtodny nastalo. Sedyn wot njeju bu k wošnim, druhi pak k pjeczim měšazam jastwa wotšudženy.

S Barlina pišaja, so šu wschelake awstriske nowiny wudawake, so šo pruskim wojerškim lěkarjam, kiž běchu šo do rumunškich hospitalow podali, tam na žane waschnje njelubi. Nětko pak šu tucži lěkarjo wošjewili, so tajke wudawanje nicžo dale njeje, hacž hoła žža.

Barlinske nowiny powjedaja, so šo němski kanzler, wječch Bismark, w měšazu januaru sašo do Barlina wróčži, sčtož je pjecža snamjo, so je njespošojnosč, kotruž tam s druhimi měješče abo kotruž drusy s nim mējachu, sašo něfak wurunana.

Němski khěžor dosta póndželu, 10. decembra, wot ruskeho khěžora telegramm, so je šo Plewna na tutym dnju poddaca. Wón ruskemu khěžorej na měščze sašo telegramm poška, w kotrymž jemu swoje wješele nad tutym podawku wupraji. Hewak pak wón tež wschelakim barlinskim wyschšchim bóršy k wjedženju da, sčto je šo psched Plewnu stalo.

Němske žla a dawki s palenža a piva šu w přenich wošmich měšazach psches 10 millionow martow mjenje wunješke, džžli kónsche lěto. Tcho dla a hewak tež druhich šhromadnych njedostatkow a potrebnosčow dla smēja kraje němskeho khěžorstwa něhdže 30 hacž 35 millionow hriwnow sa šhromadne naležnosčze wjaž nawdacž dyrbcječ, džžli kónsche lěto. Sena tajka šhromodna wěž je němske wójsko a wudawki, kiž šo jeho dla stawaja.

Awstria. Madžarjo, kotřiž wošebje we Wuherškej a s džěla

tež w Šsedmihródskej (Siebenbürgen) bydla, šu psches to, so šebi awstrizy Němzy a Škowjenjo wscho wot nich lubičž dawaja, k temu mēnjenju pschischli, so šu wo prawdže tak šylny a mudry lud, so dyrbi žžla Awstria wschitto to čžinicž, sčtož woni chžebža. A bjes tym je jich tola lědom 5 millionow a druhich wobhydlerjom awstriskeho khěžorstwa pak 29 millionow.

Awstriski kanzler hrabja Andrašči, kotryž ma něhdže tajke sastojnstwo w Awstriji, kiž wječch Bismark jako němski kanzler w Němzach, je tež wuwolany Madžar a wuherške ministerstwo s lutych madžarskich semjanow wobšteji. Minister-pschedšyda je wěšty Tisza, kiž runje tak s hordosčzu na Němzow a Škowjanow hlada, takž Andrašči, a wobaj šebi stajnje wschu prózu dawaschtaj, so bšchtaj móž Madžarow a jich wužitk na wschě móžne waschnje pschisporjatoj.

A pschezo hiščeže wjele Madžarow s nimaj s pokojom njeje, takž to šlědowazy podawč potasuje.

Mjenujžy Madžarjo šu wulžy pscheczelo Turkow a šmjertni njepscheczelo Rušow. Duž šo woni jara wješelachu, jako Rušoj psched Plewnu pschěhravachu, a šu nětko psche wschu měru njemdri, so je šo Plewna Rušam poddacž dyrbjała. A w sacžucžu, so je to jara wažny dobytk sa Rušow, bychu woni nětko chžyli, so by Awstria Turkam s mjeczom w ruzy pomhala a Rušam sterje a lěpje wójnu pschipowjedžila.

Nětkoši sapóšlanzy teho dla ministra Tiszu na wuherškim šejnje k temu napominachu, so by awstriskemu khěžorej k wójnje radžit a so by Andraščija nawabit, so by tón to šamo čžinik. Ale wobaj, hacž runje horliwaj Madžaraj, tola wjedžeschtaj, so by to klasnosčž byla a šo teho dla čžicho sadžeržitaj. Duž chžebža jeju njemdri Madžarjo na druge waschnje k štkowanju nufowacž. Woni teho dla wóndano wulku ludowu šhromadžisnu powolaču a šatraschne rycže rycžachu.

Sedyn rjekny: Wobstacže Turkowskeje je tež sa nasche wobstacže jara wažne. Sčto by na jeje město pschischlo? Rušowška. To pak my pschowodacž nješmēmny a hdy bychmy tež sa brón pschimacž dyrbjeli. (Šhromadženi wołaja: Wójna pscheczimo Rušowškej wójna!)

Druhi rycžnik tež nimale tak rycžesche a pschi tym na Andraščija a Tiszu žakóšnje šwarjesche. Štónčnje bu wobšantnjene so šhromadžisna politiku kanzlerja Andraščija a ministra Tiszy w nastupanju Turkowskeje sa wopacžnu špóšnawa a so šebi šhromadženi žadaja, so by Awstria pscheczimo dalschemu pschibjeranju ruskeje, možy na wsche móžne waschnje a, je-li trjeba, s brónju w ruzy wšstupila.

Na to bu 25 muži wušwolnych, kotřiž bychu jako deputazja tole wobšantnjenje ministrej Tiszy pschepodali. Woni šo na pucž podachu a žžla šhromadžisna, něhdže 5- hacž 6000 muži šylna, sa nimi harowajo čžehnjesche, bjes sastacža wołajo: Pjecz s Tiszu! Pjecz s Andraščijom!

Ale jako deputazja psched ministrowy hrod pschindže, jej minister prajičž da, so ju psched šo puschecičž njemóže, dofelž je s nej tajka njemerna čžrjoda ludži pschicžahnyka. Duž šo tuta čžrjoda prózowasche, so by wrota, kiž do hrodu wjedu, roslamaka a jako šo jej to njeradži, počžachu njemernizy s kamjenjemi do woknow mjetacž, wołajo: „My šmy dženska Tiszu wotšadžili!“ hacž štónčnje wójsko pschindže a wschěch rošehna.

Italia. S bamžowej šhorosčzu pjecža hórje njeje, tola pak šo tež s nim njepolěpschuje, tak šo teho dla wulka njewěstosčž knježi.

Franzowska. Šwada bjes drugej komoru franzowskeho šejma a Mat-Mahonom, pschedšydu franzowskeje republiki, je šo nje-

nadžujzj skónczika; pschetoz Mat=Mahon je do wscheho swolif, sctoz febi wjetichy džel druheje komory — to reka jeje republikanszj smyflene hobustowy — žada. Wón pať febi s tym na žanej stronje ani džaka ani czešče dobyť nijeje; pschetoz wón je psches swoje cžinjenje Franzowstu něhdže bydom měšazow we wulkim njeměrje džeržak a skónczije šo tola pobjak, kať Osman=pašcha w Plewnje.

Tendzelska. Tendzelske ministerstwo, hacť runje sa Turfow

ryeži, jim tola s bronju w ruzj pobjacz nochze, dofelž žaneho pomoznika njenamaka.

Ruřowka. Ržežor Alexander najsterje dženša do Petersburga pschijedže. So budža jeho tam pětne witacz, móže febi kóždy myšlicž.

Turkowska. W Konstantinoplu je drje smėrom, ale wulka njespokojnosć tam knježi, dofelž lute hubjene powješče s wojowniščeža pschitadžeja.

Godowny spěw.

Něť dže tež s tróna njebjestoh'
Sohn Boha Wótza wěczneho,
S nim wery czaš dže šwjeczeny
A sa wschěch frudnych wješeť.
Wón s wyšokosče pschitadža
A s nim ta krařnosć knjesowa,
Nam zurnitam wón nasdala
Tón wěczny kraj juž pokafa.
Hlaj cžemnosć bė, a mrořota
Tu žyťu semju pschitryľa;
Něť s jařny mi pať pruhami
Joh' šwětko nař tu rořšwěcži.
Juž w starodawnym cžaju cži
Ssu na njoh' wotcžakowali
A profetojo wěšcžili,
Ssu Božu wolu šjewjeli.

O šaklincž njebjio s wyřkanjom
A semja špėwaj s wjeřela,
Wón wschitke cžlowstwo wot hrěchow
Wumozji, s Bohom wujedna!

Hdyž w šwojim cžaju pschindže k nam
Tón Knjes, tón dobry pařtyř šam,
Tón s milej ruku pschewodža
Nař runy pucz wschěch do njebjia.
Joh' knjeřtowo, kiť jom' pschitřuscha
Na kónzy semje dořaha,
Kať šlónzowy bėh na njebjiu,
Tu plódnje jeho stopy šu.
Hdyž wón něť njebjio rořtorhnye,
A bratřja, k nam šem dele dže,
Joh' wřmicže s džakom horje tu
A powitajče s radosčju.
Něť dže k nam tón Knjes krařnosče,
Kiť byť je wot wschej' wěcznosče;
Jom' šluscha móz a kraľstwo,
Jom' njeruna tu ničtó šo!

Budž, šesom Rchryščje, šhwaleň,
So do šwěta k nam pschitřoh šy!
Wschak semja je cži pobjdana,
Čže cžeščeža wschitke njebjeska!

Wón šwětko je wschěch póhanow
A byť je šbožo sa židow,
Knjes njebjia pschindže na semju,
Sšo cžlowřkim džecžom runa tu.
Něť nózne šczyny cžėťaja
A jařny džėň šo widžicž da;
Wschėm, kiť šo po cžmje šbudžachu,
Sšo Boža wėrnosć břyšcžji tu.
Kať pschecželnye šo šwėřtota
Tu semja s bliřta, s daloka
A šwojoh' Knjesa powita,
Sšo pschėmėnja do Šdena.
Wón po kraju wschak řhodžesče
A wschitřim derje cžinjesče.
Hlaj, wėrnosć, šbože, žiwjenje
Joh' šbožne šlowo wupřšėřtrje.

S. Šjėřka.

Ze Serbow.

S Budyřčina. Šsobotu, 15. decembra, je k. minister s Mostiř=Wallwiř, pschewodžany wot tudomneho krařřkeho hetmana, k. tajneho radžicžela s Beuřt, tudomnu ratařřku řchulu wopytať. Wobaj knjesaj bėřhtaj wot 9 hacť do 12 hodž, pschi wucženju we wschěch řřoch klařach pschitomnaj a wobhladowařhtaj potom derjesřadowany laboratorium, bohate šbėřki wucžbnych řřėřřow atd. a wuprajesčtaj skónczije šwoje polne pschipořnacže. S tuteho wopyta je špořnacž, kať špobjodne je krařnemu knjeřestwu pschibjeranje ratarřřkeho rořwucžowanja.

S Ğodžija. Kóždy mjenje abo bóle wė, kať njelubosne to druhdy je, hdyž mařch daloka k lėřarjej; duž šmėmny džėňša s cžim wjetřim špobjobanjom k nawjedženju dacž, so je šo tudy w Ğodžiju tež jařo lėřar řařyblif. Je to knjes Max Leřowský (Leřchowřki), kotřž je w Ğipřtu studowať a wschitke lėřarřřke pruhowanja se wschej řhwalbu wobřtať; wón šo teho dla approbirowany lėřar piřche a je po tajřim runje tať wjele, kať tajři lėřar, kiť šo doktor mjenuje. Tola njemóřko, po nařchim řbacžu, ničzo řchodžecž, hdy by nařch nowy k. lėřar tež hiřcže tať mjenowany doktorat řčiniť, pschetoz wjele ludži mėni, so je tajři lėřar wuštojniřchi, kotřž doktor reka.

Škónczije mamy w nastupanju Šserbow hiřcže pschitajicž, so k. Leřowský pilnje řerbřki wufnje a so řerbřtu ryčž wěřče w jara křóřřim cžaju nawufnje, dofelž hiřom cžėřři móže. — Tať wjele hacť my wėmy, bydli wón tudy w Bječez hořcženju.

S Ğukež. Kať řřyřchimy, čhedža tu mlóđzi Šserbjio 3. řw. džėň hodow sa pschichodny dořpořny wudawť piřřmowřřich džėřow řararja Šejlerja konzert wotdžeržecž. (Hladaj nawěřchřř.) Ğad tym dyřbimy šwoje špobjobanje wuprajeć a to cžim bóle, dofelž widžimy, so je tež řerbřta mlóđosć sa šwoju narodnosć řahorjena.

S lubiřkeho hamřřkeho hetmanřtwa. Pschi dopjel-njowazyřch wólbach do tudomneje wotřejřneje řhromadžřřny bu 14. decembra w džewjatnatym wólbnym wotdžėřenju gmejniřki přjódřřtejer Reř k w Ğodezach s nowa sa řobustawa špomnjeneje řhromadžřřny wušwoleny.

Nowy řakon wo dořhodnym dawřu.

Tutón džėli šo wot dotalnego w tym, so ma šo w liřřnach, kotřez dyřbi kóždy hořpodať wo šwojej šwóřbjje a cželedži napřřacz, hnyřom tež řda a wscho druhe, sctoz ma jim hořpodať dacž, řobu pschipiřacz. Tola njetřeba řadyn, kiť ma jenož 1500 M dořhodow, deklaraziju wupjelnicž, ale dyřbi to tón řčinič, kiť ma 3000 M dořhoda. Ale pschi přėřřchim je tež kóždeho woli řawořřajene, je-li čže deklarirowacz a šwoju daň pschipomnicž. Wotřejřny wubjerť nima niřtoho do komiřřije wušwolicž, kať to dotal bėřche, ale jenož gmejniřke rady. Wotřejřny dawřřki inspektow ma, tať wjele hacť móžno, w komiřřijach řam pschėřřyřřřtowo wjeřč, sctoz šo cžim řterje hodži, dofelž ma řjemjeřny a pařřchoniřki dawř žple řpanycž, tať so řmėja dawřřžy inspektarjo wjazy řhwile.

Gruntřki dawř ma pať šo dale řėtnje po 4 p. na jenořč da-wacz, tola niť kať něřajřa gruntna renta, ale jařo dawř, kiť móže šo pschi dořbnych krařnyřch dořhodach tež hiřcže poniřicž. Duž maja šo powjetřchene krařne dawřki jenož psches dořhodny dawř nawdacž, kotřž maja ratarjo se wschėmi druhimi wot šwojich dořhodow jenat wyřřoki dacž, hacť runje špomnjene 4 p. wot jenořčje dachu.

(Pobjracžowanje.)

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Szy dha hżom klychał, kat staj ńo dwaj młodaj żenjenaj mużej pola wulkeje kurjawy sabłudżikoj?

Mots Tunka. Nło we wulkej kurjawy może ńo kłzdy lohto sabłudżicz.

H. D. Ach, ja wschał wjeń Wulku Kurjawy męnju.

M. T. Hm hm, tak tak! Ale kajta dha ta węż bę?

H. D. Na wječor ńwj. Handrija staj ńo spomnjenaj mużej na żęntwu ł holzam w S. puszczykoi, ale te jimaj njewęriachu a jeju ł hańbu wupofasachu.

M. T. To bę jimaj strowo.

H. D. Kac dha staj potom ł ńwojimaj żonomaj domoj trjechikoi?

M. T. Nło jena holczka se ńuńobneje wńy je jimaj pucż pofasała.

H. D. Ach tak! Ale njeby dha sa tuteju kłudżakow derje było, ńo by ńo sa njeju pschi Wulkej Kurjawy na rospucżu pucżnik stajik?

M. T. Tón wschał tam hżom steji.

H. D. Ach ja męnju, ńo by ńo jimaj na jeju mandżelste rospucze stajik.

M. T. Prawje mańch.

Wjele ludzi skorzi rano pschi stanjenju na wobczęznoscze a częńnosczę w schiji, sčtoż ma ńwoju winu we wjetřchim abo mjenřchim sażwanju pōżęta. Duż ńo dla wupłuwonjenja jara napjeraja, sčtoż husto kaschel a druhdy też ńpłne wabjenje ł blęnju sałozi a hatle po jenej hodżinje abo dwęmaj ńo radzi, sadżęntki duchanja wořtronicz. A wotwobroczenju tuteje wulkeje njeřpodobnosczę ńkuzja ńrędki pomjenowacz, je tak wjele, każ wchitřkim wot njeje nadpanjenym węrnu ńkuzbu wopofasacz a ńo pschi tym wo ńmolny mań jedna, kotryż jara pęłne hojaze stufkowanie na wšchę ařekcije duchaznych organow wopofaze. Dolcz je, pschi kłzdej jędži dwę abo tři Gupotfle ńmotolaple nutschacz, ńo by ńo ł nimi spęchne polżenje stało, kotreż bę ńo pobarwo we wulkej licżbje mjenje abo bóle drohich a wobczęzných lekarřtwow pytało. Wot dżęřaczich ńo we wofřmich abo dżęwječich padach tute stajne wobczęznoscze psches njeřřčestawaze nalożowanie tutech ńmotolaplow (Theerapfelu) dořpolnje řhubja.

Na to ma ńo kęzżbne częnitcz, ńo, dořeż kłzdy staton 60 kapřlow wopřhija, zhyte hojenje mało pjenjeř mjenurży 10—20 pjenjeřłow wšchędnje řhoshčuje. Spęchne kupowanie, kotreż je ńo tutemu wupłodej dořtało, je wřchelate podražowanie wubudżiko. Pjenjeř Gupot może teho dla jenoż sa te statony rukowacz, kotreż maja jeho podpřřmo w třibarbnym częřczęju.

Skład w **Budyřchinje** w męřchczęńskej a hrodowřkej haptřyzny a pola haptřtarja Nauenburga w Nowogęřřdorfje.

Drogowe řhlamy O. Jungnickel & Co.

w Budyřchinje na žitnych wikach 603, na rożku kamjenteje hańy, dżęrża řklad nimale wšchęch haptřtarřřich tworow a porucżęja:

řuschene řela a foruřřki, pomady, wlořbowe wolije, parfimy, korjenje, wolije, eřęny, theje, vanille, kafao, řchololadu, malenizu, provęncřki wolij, winowe řiřako, mjařowyy ekstrakt, kondensirowane mloko, řhłnogrieř, maizenu, dżęczęze żywjenřte řrędki, Struwowe mineralne wody, kupansku řol, pastille, řchwampy, toilette, domřte a medicinřte mydła, řtótne a żywęze pólbery; anilinřte, molerřte a wolijowe barby, laki, firniř, terpentynowy wolij, cement, petroleum (řkalny wolij)

a ł zhyła wřřitke do drogariřwa ńkuschęze artikle wořębneje dobrořczę po tunich placężiřnach. Też porucżę ńo řklad pęřnych cigarow.

Drjewowa tara.

W mořich drjewniřczęch řym řlędowaze placężiřny postajik a to w řřchanski m rewiery řady Łęřęje:

řa 1 řtoř 1. řorty řchęczępow	16	50
řa 1 řtoř 2. řorty	12	25
řa 1 řtoř kuleczęřow	6	25
řa 1 řtoř pjeńřow	6	25
řa řopu walczęřow	6	25

Pjenjeř maja ńo na dořladowarja drjewna Bęłaka w řannom placęczę.

W kobjelnęńskim rewiery řady Komorowa:

řa řtoř řchęczępow	15	30
řa řtoř pjeńřow	6	30

Placęczę ma ńo na Poldraka w Komorowje. Nowak ł Lemišchowa.

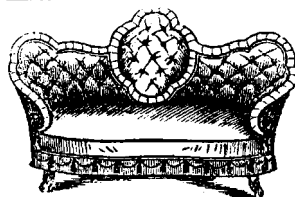
Bęły pęř

je řařo dořtacz pola J. řrenzela we Wulkej Dubrawje.

Żyly a drobny zofor, wulke a male rořynki, řlódke a hórke mandle, żitronat,

korjenřski wolij, žymt, muschlatu,
wřcho dobre a tunje, porucżę

Th. Grumbt
na řwonkownej lawřkej hańy.

Kanapeje, jara pękne a tunje,

řa 18 markow a wjazy, teho runja matrazny řa 18 markow a wjazy najpodwolniřcho porucżam. — Teho runja też wřřitke tapezierřke dżęła doma a druhdżę derje a řpęchnje wobřtaram.

Franz Matthis, tapezierarř
na Ćoiřiz hańy (Ćořřwik) 742, po 1 řř.

Drjewowe aufzije. řřtryparřske řhlamy

Łęřřę řuschizowe drjewna w łęřowyych rewierych řateczęńřteho kņejřřwa, hjęř kotrymiz je też wużittkome drjewo, maja ńo na řlędowazych dnjach rano wot 9 hodżinow na pschęřadżowanie pschędawacz:

piatř, 28. decembra t. l.,
na jęńřchęczęńskim a kamjenęńskim rewiery. Sapoczatř pschi bęłych labach pola Żęńřchęz;

řřtwóřřk, 3. januara p. l.,
na wumjenęzach a na trupinęńskim rewiery. Sapoczatř na wumjenęzach (Vogelheerd), pofracęowanie w czornyych wolschach a pschi řtarej drořy;

piatř, 4. januara p. l.,
na řittowski m kořłowski m rewiery. Sapoczatř na wopuřęci pola řitta.

W Raķęzach, 20. decembra 1877.

R. Bęłz, wřřchřchi hajnik.

G. A. Łomakřř

na žitnej hańy pōdla řęlesokřhlamow k. řiřčera porucżęja ł přjōdřřtejazemu hodownemu řwje-dżęnju řwōj bohacze řřadowany řklad řchleřřnyřřich wōłmęńnych řřtrypow a řofow, dżęczęzych řřtrypow, řpodnych řholowow, řakow, řřtrypowanřteje wōłny, řchawłow, duřřnych řpodnych a řwjeřřchnych řęczłow, a lubja pschi dopōřnatej dobrej tworje najtuniřte placężiřny.

G. A. Łomakřř.

Řlobuti, bunzle po najtuniřřich placężiřnach. **Řorjedżęnia Řlobułow** řo tunjo wobřtaraja. **Řajęczę kōżti** řo po najdrożřęej placężiřnje kupuja.

Řlobuřarř **H. Langa**
na řchulřkej hańy řady řheatra.

W hodownym darom

dowolam szeb i na mój sklad tunich a dobrych draſtnych tkaninow fedźbne cźinicz.

H. Kayser

na żitnej haſy 52.

Jaquetny, paletoty

w dublu, plúſchu a kammgarnu po měrje, kaź teź hotowe kamſzneho dźela poruczam jara tunjo w zyle nowych muſtrach.

H. Kayser

na żitnej haſy 52.

W khlamach ſo ſerbſkych ryczi.

W hodam poruczam

moirejowe ſchórzuchi po 90 np.,

alpaccowe ſchórzuchi po 1 mf.,

thornarje a manſchetty po 50 np.,

mużaze cachenez po 50 np. a dróźſcho, hacź k najwoſebniſchim,

wulke domjaze ſchórzuchi ſ lazkom 1 mf.,

żidżane żonjaze ſchlipſy 40 np.,

ſilzowe ſuknje po wſchędch placźiſnach,

wulki wubjerť židżanych a ſomoczanych bantow,

patentne a prawdziwe ſomoty po jara tunich placźiſnach,

garnirowane a nje-garnirowane klobuki,

wolmjane ſpódnje koſchle po 1. 40 np. a dróźſcho,

hłowjaze a taillowe rubiſchka po jara tunich placźiſnach.

D. Schaye

135 na ſnutſkomnej lawſkiej haſy 135 w Budyſchinje.

W prjódſtejazemu rócźnemu czaſu

porucza

f. mlěty raffinad,

f. mlěty melis,

nowe róſynki,

nowe ſultania (róſynki bjeſ pócźkow),

ff. citronat,

ſlódke a hórke mandle,

kaź teź wſchęd družiny korjenjow ſtajnje czerſtwoje mlětych po najtuniſchich placźiſnach.

Max Zieger

na ſerbſkiej haſy.

Knihowjaſarnja Ernsta Richtera

plſchi noweje mēſchczanſkej ſchuli

porucza wulki wubjerť hodownych darow, kaź fotografijowe albumy po 50 ſ,

rjenje wuſchowane cigarowe etuije po 1 ſ., portemonaje, zyle ſ koźe po 10 ſ,

notizknizki, bohacze ſe ſtotom praſowane, po 10 ſ,

wobraſowe knihi jara rjane po 10 ſ,

kaź teź wobraſne liſtina, ſchicźne kaſchczi, ſchuſte potreby atd.

wulki a najrjeiſchi wubjerť

nowolětnych kartow,

wot kotrychź nětotre kaź cźlowjeſojo a ptacźki wołaja.

Lama

k jaſam a ſutnjam ma we wulzyſchnym wubjerťu a jenoź w dobrych dobroſcźach najtuniſcho na pſchedań

Julius Hartmann Sohn

37 na rózku mjaſow. torhoſcźe.

Čornu židu

wſchittich dobroſcźow k draſtam (klejdam) po ſnatych jara tunich placźiſnach, kaź teź

⁵/₄ ſchěrofi židżano = ſomot

koħcź po ſ 5.50

porucza, poſleńſchi jako ženje wjaz ſo wróczazu tunju kup **Julius Hartmann Sohn**

37 na rózku mjaſow. torhoſcźe.

P l ü ſ h

wſchittich barbow a wſchelaticħ dobroſcźow, ſtary koħcź ſ 2.50 a dróźſcho porucza

Julius Hartmann Sohn

37 na rózku mjaſoweho torhoſcźe.

Rouleaux a rouleaux-ſkaniny

⁵/₄, ⁶/₄, ⁷/₄ a ⁸/₄ ſchěrote

ma we wulkim wubjerťu

Julius Hartmann Sohn

37 na rózku mjaſoweho torhoſcźe.

Dinklerjowe naturſke hojenje chroniſkich a druhich thoroſcźow.

Ja podpisańy budu ſobotu, 29. decembra, w Budyſchinje, w hotelu k bēlemu konju, rano wot 9 hacź popołdnju do 3 hodźin k ryczam. Ja hoju woczibolenje, hłowubolenje, piſi a wuſtry, czerpjenje w žoldku (wrócjenje), koźokhorocźe (liſchawy), nje-móz, rheumatizmy, tajne khorocźe, ſaſſy, ſchij-, bróſt- a khríbjetbolenje, ſymne noſi, wicź a drjenje, ſ zyla wſchē thoroſcźe, kotreź pſchēſ nječźiſtoſcźe w cźele naſtanu, pſchēſ wotſtronjenje tutnych wutkow a woſebje pſchēſ wucźiſcjenje ktwje.

Fr. Ph. Dinkler, naturſki lēkar

w Draždjanach, Jacobſgaſſe 5, I.

Telegrafiski bureau w předkownym twarjenju pósta (na bohatej hašy), po jnym sřhodže, je kóždy bžen wotewrjeny wot rano 8 hacž wječor 9 hodžin.

Blacžisna žitow a produktow
w Budyščinje 15. decembra 1877.

Žitowy domos: 2824 měchow.	Na wíkach		Na bursy	
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Wščenža 50 kilogr.	10 57	11 79	10 57	11 46
Rožka " "	7 59	7 91	7 59	7 91
Ječmjen " "	8 69	9 13	8 69	9 13
Wowš " "	6 40	6 70	6 40	6 70
Gróch " "	—	—	—	—
Wota " "	—	—	—	—
Raps " "	—	—	—	—
Jahny " "	12 36	—	—	—
Hejduščka " "	16 42	—	—	—
Běrný " "	1 76	2	—	—
Butra 1 " "	2 30	2 60	—	—
Šayno 50 " "	2 50	3 20	—	—
Štoma 1200 pt.	20	25	—	—

Rórz wščenžy po 170 puntach: 17 marow 96 np. (5 tl. 29 nřl. 6 np.) hacž 20 mf. 4 np. (6 tl. 20 nřl. 4 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 12 mf. 14 np. (4 tl. 1 nřl. 4 np.) hacž 12 m. 65 np. (4 tl. 6 nřl. 5 np.) — Rórz ječmjenja po 140 puntach: 12 mf. 16 np. (4 tl. 1 nřl. 6 np.) hacž 12 mf. 78 np. (4 tl. 7 nřl. 8 np.) — Rórz wowša po 100 puntach: 2 tl. 4 nřl. — np. hacž 2 tl. 7 nřl. — np. — Rórz jahnow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nřl. 4 np.) — Hejduščne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nřl. 2 np.) — Běrný: 1 m. 76 np. (17 nřl. 6 np.) hacž 2 m. — np. (20 nřl. — np.) — Butra: 2 m. 30 np. (23 nřl.) hacž 2 m. 60 np. (26 nřl.) — Šayno po 100 puntach: 2 m. 50 np. (— tl. 25 nřl. — np.) hacž 3 m. 20 np. (1 tl. 2 nřl. — np.) — Štoma (1200 pt.): 20 m. — np. (6 tl. 20 nřl.) hacž 25 m. — np. (8 tl. 10 nřl.)

Cžahi po železnizh.

Se Šhorjelža do Draždžan.

Se Šhorjelža	140	30	450	766	1056	246	440	746	1036
Lubija	29	337	538	849	1148	336	324	831	1120
Budyščina	238	47	618	924	1227	414	64	911	1152
Wistowiz	—	430	654	956	1258	446	635	942	—
Arnsdorfa	—	451	722	1022	126	312	70	106	—
Nadeberga	—	50	733	1033	135	323	711	1017	—
Do Draždžan	347	528	84	114	26	351	743	1045	—

Š Draždžan do Šhorjelža.

Š Draždžan	630	920	1210	256	55	757	1115	1230
Nadeberga	78	956	1247	330	37	834	1152	—
Arnsdorfa	722	107	1	341	351	846	124	—
Wistowiz	747	1030	128	43	617	911	1227	—
Budyščina	823	118	26	436	656	948	14	150
Lubija	9	1148	246	515	38	1033	141	219
Do Šhorjelža	950	1228	323	556	819	1114	216	250

Š Budyščina do Wjeleczina.

Wotjěš f Budyščina	615	1225	225	440	950
Wšcijěš do Wjeleczina	650	15	255	524	1025

Š Wjeleczina do Budyščina.

Wotjěš f Wjeleczina	844	110	310	727	1049
Wšcijěš do Budyščina	910	137	345	82	1116

Sadowa a winowa předawarjaja

Johann Schöbinger

Gries bei Bozen (Südtirol),

pósće po připóslanju pjenjez

1 kistku po 10 kilo zymskeho blidneho sadu sort.	mark 9
1 kistku po 1/2 hekt. kastanjow	4 1/2
1 " " 1/8 " włoskich worječow	3 1/2
1 " " čerstweho warjenja sort.	9
1 " " 4 kilo plódochlěba	9
1 hektoliter tirolskeho blidneho wina čerwjeneho abo běleho	37

Wobšěrne placiznolisty darmo a franko.

Š prjódštejazemu
hodownemu šwjedženju

porucžam šwój wulki šklad šamšneho fabrikata pšchedešceznikow se židh, zanella, alpaca a batwny pšchi najšpěškej, naj-

šprawniškej tworje po najtuniškich placžisnach f dobrocziwemu wobkedžowanju. Wšče družiny porjedženjow a pocžehnjenjow šo špěšnje a tunjo wobštaraja.

H. M. Schmidt

na jerjowej hašy 268.

!Nowe! 6/4 ložowe Gretone !Nowe!
njepusčezate, w pšchetrašnych nješchetrijehnych muštrach f pocžehnjenjam pošleščezow porucžaj starh loheč po 35 np.

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjašoweho toršoščezja 37.

Najwjětšchi wubjert
židžanych, polžidžanych a wolmjaných rubiščezow
kaž tež hłowjaznych a šhawlownych rubiščezow ma

Julius Hartmann Sohn

37. na rózku mjašoweho toršoščezja 37.

Belzowe a mězowe khlamy

Emil Flegel

porucžaja šo f dobrocziwemu wobkedžowanju.

Š Budyščinje na žitnej hašy.

Tunje hodowne dary.

Wulku džělbú šprawných, jenobarbnych, šwěczaznych

drastnych tkaninow

metr 77 p., starý loheč 44 p.

pšchedawam niže kupneje placžisny. Šchtóž wo to rodži, njech šo dołho njedlij, dokež budže tale twora šwojeje tunjošče a dobrošče dla najšterje bórny roškupjena.

Na bohatej hašy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

Ważne ša šašopschedawarjow.

Židžanych, polžidžanych a wolmjaných šhawlowých a hłowjaznych rubiščezow, kaž tež židžanych, běhých, čziščepkatowých a pišanych bawmjaných dyšfacžnych rubiščtow rjenje šradowaný šklad džerži štajnje w najnowšich muštrach

na bohatej hašy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

Lama,

nowu dobru šprawnu tworu, pšchedawam po fabrikškich placžisnach.

Na bohatej hašy 62 **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

Wšchepoloženje khlamow.

Rjemjenješke a šedlaške khlamy

E. G. Leuner

prjedy na bohatej hašy,

šu nětko na škulškej hašy šady noweje mēšchczanskeje šhule.

Š dobom porucžam šwój bohaty šklad wšchěch do rjemjenještwa a šedlaštwa šlusčaznych artiklow f dobrocziwemu wobkedžowanju.

E. G. Leuner.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

sa njebolosne sašadzenje kłumschtnych subow a plombirowanjom po najnowšchim systemje.

Wotstronjenje subhboljenja, subowe operazije: Na smutsknej lawskie hašy cz. 120, po 1 šhodže.

➔ A ryczam wšchědnje dopołdnja a popołdnju wot 8 hač do 5 hodžin. — A šhudym darmo. ➔

J. G. Schneider, czašnikar

w Budyščinje, na smutskomnej lawskie hašy 134, pschi formje,

poruča

k Božemu džěsczu,

jako dary šo hodžaze, šwój šklad wotčehnjennych a šwěru regulirowannych

regulatorow w 80 mustrach,

Czašnikowe rječazki.
šchtuzske czašniki wšchěch družinow se šchleńczanymi swonami a bjes nich, š konsolami a bjes nich, nóżne czašniki, wobłukowe czašniki, nippste czašniki, salowe a korridorste czašniki, hosczeńste czašniki, šwarzwaldste czašniki 1—8 dnjow duze,

šotulinste czašniki, budžaze czašniki wšchěch družinow, kłumschtne czašniki (woczi-wjerczerje).

Hudžbne hrajadka

wot 5 hač 600 M,

albumy, rukajzowe a cigarowe kašczętki.

Dybsacžne czašniki

jako:

ankrowe šlote a šlěborne, remontoirste (š biglom naczažnych), cylindrowe czašniki, knjenjaze czašniki, špindlowe czašniki; wožebje šhluje twarjene dybsacžne czašniki š mojej firmu.

Czašnikowe rječazki.

➔ Płacžinny šu psches tunje nutškupowanje jara tunje. ➔
Rukowaze wopikžma na požadanje sa wjažy lět.

A hodam poruča w bohatym wubjerku

biblije, špěwarste knihi w šomocze a w elegantnych kožanych wjašbach, modelerste knihi, škulste knihi, pišne knihi, notizknizki, portemonäje, cigarrowe etuije, listownje, šchite kašczętki š papu a drjewa, wšchě wulkosče papowych kašczętkow, wobrašowe knihi, šamodželarste a šabawjaze hrajki, šjerowe kašczętki, wobrašne listna, pišanu papjeru, pošlott, protytki, šbožopschejaze šhartki, šchczeńste listy, džěczaze helmy, pnyhu sa božedžěscžowe šchtomiki atd.

A. Schönoka na hauensteinskej hašy.

A hodam

poručam šwój wulki šklad

pschedeschcznikow

šamšneje fabricki wšchěch družinow po najtunišchich płacžinach.

Richard Rincke

na bohatej hašy 70

š napschecža l. pschekupža Hauptmanna.

➔ Jenicžka pschedawacžnja wuwolannych štrawotnych podušchow š położenju do wobucža.

Róšynki,

wulki šlódki plód,

punt po 40 š,

poruča

Gustav Bofer

na jerjowej hašy.

Gžescženyj Šserbam Budyščina a wokolnosče š tutym š dobrocziwemu nawjedženju dawam, šo šym ja na garbarskej hašy czo. 421

kašczęzowy magazin

motewrik. Pschi wulkim wubjerku špravne a tunje poškuzenje šubjo, mój šklad pschi potrebjje najšlepje poručam.

Hermann Schmidt,
tyšchętski mišchtr.

Kóždu njedželu popołdnju w 3 hodžinach maja šo w Budyščinje na bórclinje czo. 283 šjawne pschednoschki wo paršchonškim šašopschichodže šhrystuškowym, wo wěrje a nadžiji žrtkwoje a wo dopjelnjenju šlubjenjow w našchich dnjach. Šastup je kóždemu dowoleny.

Mathias Geist, předar š Draždžan.

➔ Wrotnošč š wopikštwa, kaž tež wopikštwa šahoji pod rukowanjom, tež bjes wjedženja, Th. Konešty, drogome a šelowe kšlamy w Barlinje N., Bernauerstraše No. 99. Zawšynty džakujaju šo mi ša šahojenje, kaž wěry hódnewopikžma wobšwědčaja.

Wustajenje bibliskich scenow.

Gzesczenym Sserbam Budyshina a wofolnosce t namjedzenju dawam, so moja wustajenja bibliskich podawkow sa netezijahi hodowy czaß saßo s netotrymi ponowjennymi scenami na tudomnej kupnizy w 2. posthodze wschednje wot prenjeho swjateho dnja kóždy dzen t dobrocziwemu wobhladanju hotowa steji.

Wotewrjena njedzela a swjaty dny wot 4—9, wschedny dzen wot 6—8 hodzinom. Saftup sa parafonnu 25 s, dzeci 10 s.

R prawnje bohatemu wopytowanju pscheproschuje

K. Jäger.

**Tseczi swjaty dzen hodow, 27. decembra 1877,
w Thomasz hosceuzu w Bukezach**

serbski koncert

wuwjedzeny wot mladych Sserbow sa pschichodny dospolny wudawt **pißmowskich dzelow** klawneho fararja **Sejlerja**. Horliwi Sserbjo, kótsiz chzedza t temu scherjepatku daricz, so t tutym dobrocziwje pscheproschuja.

Sapoczatt s dypkom 1/26 hodzin. Saftupny pjenjes 30 np.

Bo spewanju **reje.**

S tutym dowolam febi, najpodwolnischo t namjedzenju dacz, so bym ja moju **cigarrowu fabriku** na

dwórnišcjuowu drohu (Bahnhofsstraße) Nr. 767 E.,

t napschecza mēsšcžansteje piwatnje,

pschepołożik.

Pschedawanje cigarrow so tam stanje a ja tež wubjerane a płowobarbne **cigarow** po tunich placžisnach poruczam.

S pocžezčowanjom
Ernst Küntzel.

My s tutym kedžbne cžinimy na nasch

== suknowy wurēs, ==

w kotrymž so sukno po jenotliwym pschedawa, a poruczamy jón t dobrocziwemu wobkedžbowanju.

Budyska suknowa fabrika a khumschtuy mlyn
prjedy C. G. E. Mörbitz.

Nowolětne wežipy a sbožopschejaze khardtki

w najnowšchich mustrach a po najtunisichich placžisnach poruczam
na bohatej hažy 83, **Gustav Rämisch** na bohatej hažy 83.

Kamjente wuhlo a brunizu

najlepšchje dobroscze a po najtunisichich placžisnach ma stajnje na pschedan

Dr. Rhan prjedy **S. J. Linda**

se skladam na privatnym kublodwórnišcju.

Na pschedań su

2 poraj trjebaneho kuczoweho gratu,

2 " " gratu do dzela,

1 nimale nowe šedlo,

swóncžki, wusdy a wschelake druhe konjenšte wežy.

E. G. Penner na schulskej hažy.

Expedicija lutowarunje a pozčeznje w Barče

budže **šhtwórtk, 27. decembra,** popoždny wot 2 hač do 4 hodzin **wotewrjena.**

Direktorij: **Wiedemann.**

We wudawarňi „Serb. Nowin“ je sa 25 p. dostacž:

„Krajan.“

Katholska protyka

Gornju Łuzicu ^{3a} na lěto 1878.

Sserbska protyka

„Pschedženak“ na lěto 1878

je sa 25 s we wudawarňi „Serb. Nowin“ t dostacžu. Saßopschedawarjo chyzli so na f. pschepuzza **M. Mörbu** na mjaßowym torhoschcžu wobrocžicž.

Najpěkniši

magazin za kurjerjow!

W Draždžanach, Breitestrasse,
Kaufhallen. Wjelb 7.

G. A. Täubrich,

cigarrowa, cigarettowa a tobakowa
fabrika

„L'ESPERANCE“,

poruča jako **exquisite syline cigarettowe družiny**
en gros a en détail najtunišo:

Nr.		a Mille	Mark
52.	Economique	" "	7.00.
2.	Phérezly tres fort	" "	9.50.
45.	Militaire fort	" "	12.
24.	Dubec fort	" "	12.60.
27.	Samson fort	" "	12.60.
22.	Dubec choisi fort	" "	18.
18.	Non plus ultra	" "	27.
12.	Phérezly non plus ultra	" "	27.

Sólzy, kiz tudomnu realnu abo pschekupstu schulu wopytaja, namataju w jenej pschistojnej familiji dobry pension. Šdže? to je šhonicž we wudawarňi „Serb. Nowin.“

Wulki žolty **poß** s bēnym bróštom je so psched netotrym cžasom na wowcžernjach w **Delnjej Kinje** pschidał a je tam saßo dostacž.

Pri skladnosci mojeho pječ a dwacycílětneho zastojnskeho jubileja je so mi, kaž ze strony mojeje wosady, tak tež ze strony přečelow, zastojnskich bratrow a njeswačilskeho hrabinskeho knjejstwa telko lubosće a česće dostało, zo so tež tu mój najwutrobnischi dzak wuprajic nučeny začuwam.

We Wulkich Zdžarach, 14. dec. 1877.

Bergan, farar.

K hodownym daram so pschihodzaze poruczam wulku dzelbu draŝtnych tkani-
now w nowych pschynych muŝtrach w placziŝnje wot 25 p. hač 50 p. ŝa lóheč.

$\frac{8}{4}$ ŝcheroŝki plüŝch wot $22\frac{1}{2}$ nŝl. ŝa lóheč,

$\frac{8}{4}$ " lama " $12\frac{1}{2}$ " " "

ŝ dobročiwemu wobkedŝbowanju.

Jan Jurij Pahn

na torhoŝchczu pódla hłowneje ŝtraže.

Sako praŝtiŝte hodowne dary

ŝa muŝtik
poruczam ŝwój wulki ŝklad:

ŝchlafroŝow

ŝ mjekŝich, dŝerŝazych wulŝow w elegantnym
wuhotowanju po placziŝnje wot $13\frac{1}{2}$, 18,
20, 21, 24 $\frac{1}{2}$ atd.,
teho runja teŝ

ŝymŝke paletoty, pučŝowanŝke
mantle, doŝpolne woble-
čzenja, jopy atd. atd.

ŝtajnje we najwjeŝichim wubjerku.

ŝa hólzow
poruczam ŝwój ŝklad

hólczich kbežorŝkich mantlow,

hólczich paletotow,
hólczich woblerčenjow
hólczich jopow,
atd. atd.,

ŝ dobrych wolmjanych tkaninow a po naj-
nowŝchej ŝančonje po ŝnatch tunich
placziŝnach.

Najwjeŝichy ŝklad tkaninow ŝ ŝchiczu draŝty po měrje.

Wo hodžoch ŝo wumėnjenje najŝwolniŝcho dowola.

Gustav Pinthus

w Budyŝchinje,

na hłownym torhoŝchczu ŝ napscheczja hłowneje ŝtraže.

K hodam

poruczam:

garderobowe dŝerzele,
klucze- a trjeŝŝchjadŝerzele,
konŝole,
róžne deŝti,
ŝchčėttowe korbiki,
pižadla,
albumy,

pižanŝke a liŝtne mappy,
portemonnaije,

cigarrowe etuiŝy,
wobraŝowe knihi,
protyki wŝchėch družinow,
ŝkulŝke a ŝpėwanŝke knihi,
zejchnowanŝke a pižne potrebnj.

Gustav Rämŝch

na bohatej haŝy čjo. 83

pódla winoweje kicje.

Karl Vogel,

rukajzowy fabri-
kant na ŝnuckom-
nej lawŝkej haŝy
čjo. 120 poruczja glacejowe, jele-
njołozowe, buŝŝtinowe a pel-
zowe rukajzj, ŝchtykowane a
gummijowe kłė, ŝchlipŝy a
pŝchėdŝochliki jara tunjo.

Splažne

a kožowe khorosčje, ŝnŝi-
lis, pollužije, splažnu nje-
móz, žodłowe a delnjo-
žiwotne ččerpjenja, žonjaze khorosčje,
bėty ŝplaw, krejŝhudoŝčj, rheumatismus,
ččezkožtyŝchenje, padazu khorosčj atd.,
kaž teŝ wŝchė ŝaŝtarjene bėdnosčje do-
ŝpoknje ŝahoji Dir. Schneider w Šo-
rjelzu, Berlinerŝtraže 7.

Róždu kobotu rano wot 8
hodžin hač 7 hodžin wječor w
hołčzenju ŝ bėtemu konju w Budyŝchinje
ŝ rycžam.

K hodownemu kupowanju

poruczam:

ŝwercŝŝne koŝŝle 175 nŝ, a břižŝŝŝo,
nožne koŝŝle 160 " "
dŝelawŝke koŝŝle 125 " "
ččemiflety 50 " "
khoronate 10 " "
ŝchlipŝy a trabaty 15 " "
ŝchawel-rubiŝŝta 50 " "
ŝpódnie kholowj 110 " "
ŝpódnie jari 125 " "
žonjaze koŝŝle 175 " "
ŝpódnie kurtke 175 " "
kaž teŝ židžane kramatowe tu-
biŝŝčja, gardiny, břiðone a
poŝleŝŝčjone ruby, dŝyŝŝčjne
rubriŝŝta, ŝchirtinki, ŝifon, piŝej,
bardent, kaž teŝ hotowe ŝchordŝti
wŝchėch břižinow.
Dara tunje ale twjerde
placziŝny.

Julius Lange

na lawŝkich břiðbiach
ŝ napscheczja mėŝchčjanŝke ŝpule.

Garnirowane a nje-garnirowane klobuki

po najtuniŝchich placziŝnach

na ŝnuckomnej lawŝkej haŝy 135 D. Schane 135 na ŝnuckomnej lawŝkej haŝy.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde čisło plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni, Serb.
Nowin'na róžku zwonke-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 52.

Sobotu, 29. decembra

1877.

K n a w j e d ž e n j u.

Či žami čješćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiz čžedža ja nje na p r ě n j e štwórtlěto 1878 do předka pčaczič, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Či, kotřiz žebi „Serbske Nowiny“ pšches póšt pščinješć dawaja, njech tola nješapomnja, žebi je tam bóršy ščasč. Na štwórtlěto šaplaczi žo sa „Serbske Nowiny“ na šakřich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho kžěžorstwa 1 marka a š pščinješćenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakcija.

Pšehlad wójnstich podawčow

wot 20. hač do 25. decembra.

Bjes Ruřami a Turkami žo w pošlenich dnjach žane bitwy ani bitwiczi stafe nješku. Š džěla řu na tym wulke řněhi wina, kotrež wřche wójnstke škutkowanje šabžewaja, š najwjetřcheho džěla pař poddacze Plewny, kotrež je Ruřam móžnosć dačo, š Bóřharřkeje pučž do Rumelije nastupicž. A hdyž řu řebi Ruřojo tole wotmyřłili, dha řu tež Turkojo nusowani, řo w Rumeliji w hromadu čžahnyč, řo bychu tam Ruřam hóbne wójsto napschecziwo štajili a jim tař pučž do Konstantinopla tař dořho šaracžili, hač je to jenož móžno.

Hdyž je Osman-pařha se řwojim wójstom w Bóřharřkej šajaty, dha bě tam jenož hiřchcze Sulejman-pařha se řwojim kžětro wulkim wójstom wysche wostař. Š tym pař wón nješy nicžo pšchecziwo Ruřam wuskutkowacž móřł, dokeř řu čži wjele křócž řylnišchi, dylři jeho wójsto. Wón je teho dla řwojim ludžom pšchikařař, řo bychu do Rumelije zořali, a je řo do Konstantinopla podař, turkowřte twjerdžisny w Bóřharřkej jich šbožu abo nješbožu šawostajřchi.

Tute twjerdžisny řu Ruřcžuk š 10,000 wořakow, Silistria š 8000, Warna š 8000 a Šumla š 10,000 wořakow. Hač je Ruřojo wobłěhnu abo jim jenož wěřte wotdžělenja řwojeho wójsta napschecziwo štaja, řo nješbychu turkowřzy wořazy š nich wukhadžecž a Ruřam ščřodu čžinicž móřłi, nješy hiřchcze řnate.

Řo podrobny pšchelicženju, kotrež je řo w Plewnje štačo, je tam Ruřam do ruři panyřo 10 pařčow, 128 štabsořfizierow, 2000 druhich wřchelakich ořfizierow, 36,000 pěřčow a 1200 jěřdných. Řhori a ranjeni Turkojo, kiž w Plewnje leža, řobu ličžene nješku. — Osman-pařha nješpšhindže pjećža do Susdala, ale budže w Mořtwje bydlicž, kaž něotre nowiny powjedaja. Ruřti kžěžor je jemu do-woliř, řo řmě řwoj teřař tež w Ruřowřkej nořnyč. — General Škobelow je ša ruřkeho gubernatora w Plewnje pomjenowany a general Banjutiu ša kommandanta.

Sulejman-pařha je řo wořebje teho dla do Konstantinopla podař, řo by tam š muřemi, wójny wustojny, radu šřadowař, tař by řo wójna dale wješć móřł. Wón je tam najwřřřšche kommando nad europiřto-turkowřtim wójstom dořař a pšchi tym

porucženje, řo by wřchěch wořakow we wokolnosći Adrianopla šhromadžil.

Tař bóršy, hač je řo dořalne Sulejmanowe wójsto š Bořharřkeje do Rumelije pšchecžahowacž počžačo, je wójsto ruřkeho křón-prynza delnju řěku Rom pšchecžoczičo a nješy nihdže žaneho šadžewta namařačo. Ruřti general Zimmermann, kiž hač dořal w Dobrudži pšchewywařche, je porucžnosć dořař, řo by řo pšchecziwo Silistriji a Warnje štajil. Twjerdžisnu Widin maja Rumunojo wobłěhnyč.

Šerbjja, wjedženi wot generala Šorwatowicž, oberřta Benizkeho a Leřhanina, řu w pošlenich dnjach řbožomnje wořowali. Na pučžu, kiž š Widina do Šofije wjedže, řu woni Turkow š wobtwjerdženja řwojateho Miřkawřcha wuhnali. Tuto wobtwjerdženje je wařne, dokeř na řamym wješřčku tamniřchich horow leži.

Wobtwjerdžene měřto Babina Glawa (po našchim: babina řłowa) řu Šerbjja, wot Leřhanina kommandirowani, 20. decembra Turkam wotdobyřli. Babina Glawa je teho dla pomnjecža hóbna, dokeř čžyřche ju w pošlenej řerbřto-turkowřkej wójnyje generalal Čžernajajew rad dořnyč, ale to řo jemu njeradži.

Druhe řerbřte wotdžělenje je wobtwjerdženja měřtařčta Čžecžinja dobyřo a tamniřchi móřt, kiž pšches řěku Morawu wjedže, škařł. Šerbjja řu pšches to pučž bjes Miřchom (turkowřkej twjerdžisnu) a Leřkowžom do řwojeje mořy dořali.

Škóncžnje je to řerbřte wotdžělenje, kotrež řo jaworřke mjenuje, wobtwjerdžene měřto Kladnižu Turkam wotdobyřo a řu čži do Noweje Warořche zořali. Najřterje čžedža řo š tuteje řtrony š Čžornohóřzami řjenoczič. — Řo nowřchich powješćach řu Šerbjja twjerdžisnu Miřch wobłěnyřli. — Šerbjja řu 24. dec. po wořomhodžisnim řrutym wořowanju Al-Balanku a wokolne wobtwjerdženja dobyřli a řu jim pšchi tym řři kanony a wjele wójnstkeje potřežy a zyřoby do ruři panyře. (Turkojo, kotryčž běchu tam šajeli, řu do Alexinza póřłali.) — Šorwatowicž je řo pšchi řw. Miřkawřchu š Ruřami řjenocžil.

Še řhipkowřkeho pšchekřoda piřajja, řo je tam wřcho čžicho, dokeř maja tam pšches měřu wulki řněh a řo teho dla nicžo wuskutkowacž njehodži.

Nowy fazon wo dołhodnym dawku.

(Potraczowanie a stónczenje.)

Bo simplach abo jednorych sabach (einfacher Satz) njebudze bo dołhodny dawek pschichodnje dale dawacz, ale bo dołhodny do wěstych klassow saduja a to tak, so kóždy hnydom wě, tak wjele smėje lětnje s wěstoszczu dacz, hdyž je prjedy swoju klassu sponik. Prěnja klasa, to je lětne dołhodny wot 300—400 M, ma lětnje 1 marku (hriwnu) dołhodneho dawka saplaczic; sctóž pak ma 800 M lětnych dołhodow, saplaczi hižom 4 hriwny, tak so dzewjata klasa (1600 M dołhodow) 17 hriwnow, kiž bo pschi tfinatej klassy (2800 M) na 48 hriwnow powyschi.

Sctóž s najmjeńšcha 300 hriwnow lětnych dołhodow nima, njetrjeba tež žaneho dołhodneho dawka dawacz, ani tež tón, kotryž hiščezje 16 lět stary njeje.

Hdyž ma něchtón dobre dołhodny a sнадž to tež sam wosjwieri (deklariruje), te same pak psches wschelake wotczahowanje, jako dań atd. tak ponži, so nicžo wysche nima, haj sнадž dyrbjal hiščezje něšto dostacz, — pschi tym pak je tola kětro wosobnje žiwy, dha jemu tajke wotczahowanje tola njepomha; pschetóž jeho a jeho swójbny wosjwieri žiwjenja bo po pjenjesach wobliczi a jemu po tutym dołhodnym dawku napokoža.

Čzi, kiž ratařstwo na sjejmje fastupuja, su s tutym nowym fazonom zyle njespokojni a to wosobnje teho dla, dokełž ma bo gruntski dawek po 4 p. wot jenoszczje hiščezje dale dawacz, rjemjeńiski a parschonski dawek pak spanycz. Ale njemóžne njeje, so nowy fazon wo dołhodnym dawku, hacž runje bo fastupjerjo ratařstwa pscheczimo njemu sapjeraja, tola do žiwjenja stupi. H. K.

Swětne podawki.

Němske kņęźorstwo. Kamjeńske hamtske hetmanstwo je s pschiswolenjom wotrjebneho wobjerka pschikasnju wudało, so smě bo pschedawanje palenja w lětnim polłeczje jenož hacž do 10 hodžin wječor stacz, a w symskim polłeczje hacž do 9 hodžin. Sctóž tajku pschikasnju pschestupi, ma sctrafu hacž do 150 M saplaczic.

Kral Albert je hajnikej Belzej w Běłym Dole (Bielagrund) jeho swěrneje dołhodneje słužby dla sabslužbny kšyž sponyczil.

Sastupjerjo město Lipka su wobsanli, so ma bo tam nowa radna kņęža natwaricz a to na tym samym mēczje, hdyž stara steji. Tola budze nowa wjele wjetšcha a maja bo teho dla wschelake, w bliskoszczu dotalneje radneje kņęže stejaze twarjenja podtorhacz. Wone wschitke hacž do jeneho mēstu słušcheja a by bo teho dla jenož tuto hiščezje kupicz mēto.

W Georgswaldze su bo wóndano twarjenja kublerja Bitterlicha wotpalike a je bo pschi tym Bitterlichowa tak wopalika, so dyrbjesche sa něotre dny wumrjecz. Woheni bē sačozeny; pschetóž tak mjenowany palny list (Brandbrief) bē jón pschipowjedžik. Nětko su tam s nowa palne listy namakali a je teho dla zyła wješ w sctachu.

Psches jeneho schewza w Freibergu, kotryž je hižom sa rumunke kņęźerstwo wjele tyšaz (tawšynt) wobuczow wobstarak, je nětko sašo wjele schewzow w rudnych horach dzěło a sabslužbu dostało. Wjenujzny ruske kņęźerstwo je tam něhdže 18,000 porow sctkórni sctasalo.

W rudnych horach hižom wot wutory, 18. decembra, na sanjach jěšdža, pschetóž směh tam tehdy hižom pol kóhczja wyšoko ležesche.

We Waltershausenje je bo wot tamnišchego ktałza Adloffsa sctrafachny sctut stak. Jemu bēšche psched krotkim mandželska na

porodze wumrjeka a wón, hewak hižom sčabeho ducha, bē wot teho tak porażeny, so rjetny: „Sa tež bórsy sa Tobu pschidnu.“ Wón mējesche sychom dzěczji. S tšjomi młódschimi wón 20. decembra se sčwojeho wobhdlenja woteidže a nasajtra jeho cžěto s tamnišchego hata wuczahnychu a s dobom tež cžěka jeho tšjoch młódschich dzěczji, dwē mējesche wón k sčebi pschiwjasane, sčezje pak w ruzy djeržesche. Wschē tute sctyri cžěka budhu do jeneho rowa pohrjebane.

Džělaczer C. Lochert s Dahlena je wóndano w jenej sčjmje blisko Mugschena smjeršnyk.

W Bschillez sctnotkajećni su po porucznoszczu ministerstwa sctuzkomnych naležnoszczow sctyryjo dzělaczerjo: Krana, Fels, Wolf a Jung wulku sčěbornu medailu „sa sčwěrnoszcz w dzěku“ dostali. Woni su w tutej sctabryzy 32 hacž 34 lět sa sčobu dzěkali.

Kral Albert je sčlawnemu prawisniškemu profesorej Dr. Wächterej w Lipstu wulki kšyž sabslužbneho rjadu sponyczil. Se to wyšoka cžesz, kotraž je bo Dr. Wächterej s tutym dostała.

Draždžanske nowiny pišaja, so chze sctste kņęźerstwo železnizu, po dolinje rēki Muldy wjedžazu (Muldenthalbahn), tak tež Annabergsko-Weipertsku železnizu kupicz. — To by pječza sa kraj jara wužitne bylo.

Synlijeřski mištr A. Wörnlee w Lubiju je powšchitkomne cžesne smamjo sa to dostał, dokełž je wjele lět s wosobnym wužitkom pschi lubijskich wóhnojowych sčylawach sctutkował.

Na dwórnišchczu w Niesy budze pschichodne lēto wjele pschewarjene a nowonatwarjene a su kšyšty na 1 million hriwnow wobliczene.

W Baschcowizach pola Dschaga su bo 20. decembra pódlanke twarjenja tamnišezje kalfornje wotpalike a w Schwepnizach pola Kamjenža je woheni 22. decembra w nozy wulku kņęžu mašiwnu bróžen se wschēm, sctóž w njej bēšche, do procha a popjeła pschewobrocžik.

Gefrajczje Solbigej, pschi prěnjej sctwadronje huljanow w Dschagu stejazemu, je jeho kón wóndano kruč delnjeje huby wotkufšnyk. A dokełž tutón wotkufšnyjny kruč nihdže namakacz njemóžachu, je jón kón najsterje póžrjek.

S Barlina pišaja, so je bo turkowski sultan na němste kņęźerstwo wobrocžik a to s tej próstwu, so by tuto s druhimi europisctimi wulkomóznarstwami k temu pomhało, so by Rušowska s Turkowskej mēr sčžimila. Ale wjerch Bismark je sctanej wotmolwik, so w teje wēzy nicžo cžinicž njemóže, dokełž turkowske kņęźerstwo njeje k wjedzenju dało, pod sctjimi wumēnjenjami chze mēr cžinicž, a so by drje najwužitnišcho bylo, hdy by bo wone w tajkim nastupanju w runej mērze na ruskeho kņęžora wobrocžiko. Nimala tajke wotmolwjenje je sctanej tež awstrijske, franžowske a italske kņęźerstwo dało, na kotrez, bē bo sultan tež wobrocžik. A jendželske ministerstwo, kotrez je sctana po prawym k tutej próstwoje nawabiko, bo nětko sčobi a njewē, sctyto sapoczecz, dokełž je wschón sčwēt jeho myšlicžku sctčyšnyk.

A hdyž bo praschamny, cžeho dla je jendželske ministerstwo sctanej tajku myšlicžku do sctutka sctajicz dało, dha na to wotmolwjeja, so je bo to se sctibařstwa pscheczimo Rušowskej stako. Pschetóž hdy bychu europiscty wulkomóznarjo sctanowu próstwu wo prawdže pódpyerali a rusckemu kņęžorej radžili, so by mēr se sctanow sčžimil, dha by to njelubosne kłóčenje na ruskeho kņęžora bylo. Wjenujzny, je-li by wón po jich radže njeczimil, by rēkało, so bo pscheczimo zykej Europje sctpjeczuje a hdy by wón po tutej

radže czinić, dha njeby sa wschu krej a sa wschě pjenjesy, kotrež je hacž dotal na wójnu ważić, nicžo dostał.

Alle tak mudri, kaž jendzelszy ministrio, su wschał drusy tež — a duž su woni tón króć s hańbu wobstali.

Rnjeni mandzelska kanzlerja wjetcha Bismarka běsche w tychle dnjach w Barlinje, so by wschelake pschetwarjenja w kanzlerstkim hrodže wobhladowała. Wona mēnjese, so drje jeje mandzelski w januaru do Barlina pschijědže, dokelž so s jeho strowosczu polěpschuje. — Temu napschecziwo pať lěkar Dr. Struck, kiž je so wóndano s Warzyna wróćik, mēni, so s Bismarkowej strowosczu nicžo lěpje njeje, a so je na tym wošebje to wina, so so ani jedyn džen zyle džeła wostajicž njemóže. Najbóle je to schódne, so šebi politiske naležnosče tak móznje rozkladuje, so jich dla husto zylu nóz spacž njemóže.

Boži wjeczor běsche zyla kěžorowa šwójba, kaž je so to hacž dotal stajnje stało, tež tón króć pola kěžora šhromadžena a bē tam wulki božedžesczowy schtom sašwěczeny.

Austria. Gara, kotruž wóndano wulka czrjoda madžarskeho ludu we hłownym wuherskim mēscze Běschče teho dla czěrjesche, so by knježetstwo k wójnje pschecziwo Rušam nawabika, dale žaneho ploda pschinješla njeje, hacž so su někotrych najhóršich harowarjow do džery tykli.

A po našchim šdaczu wschał s zyla trjeba njeje, awstriske knježetstwo k wójnje pschecziwo Rušam wabicž, pschetož to wschał by ruskemu kěžorej radlubje wójnu pschipowjedžiko, hdy by so k temu jenož swažicž šmēlo. Wone so pschēd Bismarkom boji; mjenujzy politikarjo mēnja, so tón hnydom nēmske wójsto do Čzech pólsczele, hdyž awstriski kěžor s Rušami wójnu šapoczije.

Pschēd blěschim cžahom rēkase, so Austria to czěpicž njebudže, hdyž Šerbia s nowa s Turkami wójnu powjedže. Alle Šerbia so nješbu wot tajkeho hroženja wotdžeržecž dali a su wójnu s nowa šapoczeli. Nětko awstriski minister praji, so wschał šmēdža so s Turkami bicž, ale dyrbja Wošnju na pokoj wostajicž, hewať awstriske wójsto Šerbiju wobšadži (?).

Italia. Š Roma pišaja, so so s bamžowej strowosczu, hacž runje pomatu, tola stajnje polěpschuje. Wón čžyšče teho dla 24. decembra tak mjenowany tajny konfistorium wotdžeržecž a w nim dweju noweju kardinalow pomjenowacž.

Franzowska. Mat-Mahon je drje hiščeje trochu mjeršazy, so je po woli republikanszy smyšleneje wjetšichy druheje komory franzowskeho šejma czinicž a republikanszy smyšlenych ministrow postajicž dyrbjať, ale wón so, kaž so šda, s kóždym dnjom bóle k temu šwucžuje, so to sa dobre špónawa, schtož nowi ministrio czinja. Tak je wschať tež škóncžnje najlěpje, pschetož kraj by jenož šchodowať a Mat-Mahon šam njeby žaneho dobytk a mēť, hdy by pschi šwojeje woli wobstať. — Ministrio su wschitkich tyč wyschichich šastojnikow, kotrychž běsche přjedawšche ministerstwo pomjenowať, wotšadžiko a na jich mēšta republikanszy smyšlenych mužow postajiko.

Jendzelska. Jendzelske ministerstwo je wobšantnylo, parlament abo krajny šejm hižom w januaru w hromadu powoľacž. Tajke šajne powoľanje so pjećza teho dla stanje, dokelž budže ministerstwo wot šapóštanow pschiswolenje wjetšcheje šummy pjenjes žadacž.

Něotre nowiny mēnja, so budža tele pjenjesy na wójnu pschecziwo Rušowskej naložene, druhe pať wudawaja, so budže so s nimi Egiptowska kupicž, tak so by Jendzelska tež šwój dobytk mēta, je-li so Turkowska na kruchi pónđe. Mjenujzy Egiptowska pod wyschichim knježstwom turkowskeho sultana šteji, a egiptowski knježet so teho dla mēstokral mjenuje, dokelž w Egiptowskej mēsto sultana

knježi. Wón je teho dla na žadanje sultana hižom 20,000 wojaťow Turkam k pomozy pólšacž dyrbjať a jim w tychle dnjach šašo 6000 pólsczele.

Pschēš Egiptowsku pať šueziki kanal se šrijednosemneho do czěrwneneho morja wjedže a po nim maja jendzelske kóžje najbližichi pucž do jendzelskeje Šndije. Duž je Egiptowska sa Jendzelsku jara wažny a wužitny kraj a po tajkim móže loško byčž, so jón jendzelske ministerstwo mēstokralej wotkupi abo, hdyž by wón to nochžyl, jemu s krótk a wosnje.

Rušowska. Ruški kěžor Alexander je so šańdženu šobotu, 22. decembra, s plewnšich krawnych honow do Šetersburga wróćik. Zylko mēsto bē najrjenšcho wupyšchene a wjeczor bēchu wschě domy najkrafnišcho pošwěcžene. Šato so kěžor s dwórnišcžja do kěžorskeho hrodu wjeselche, jemu tyšazy a šašo tyšazy ludu štajnje šława! woľachu a to tež potom pschēd hrodom czinjachu.

Sastupjerjam mēšta, kotřiž jeho na dwórnišcžju witachu, praji wón: „Ša so Šam džakuju, moji knježa, sa Šaschu lubošč. Ša šym jara wješokly, so móžu so s Šami widžecž, wošebje w radošczi, kotruž šym ja w pošlenich dnjach pod Šlewnu a pschi šwojich džěcžoch mēť. My šmy wjele wusťutkowali, ale my mamy hiščeje wjele dokonjecž. Mječ nam Bóh pomha, so byčmy tutón šwójaty šťut k dobremu kónczej domjedli!“

Ze Serbow.

Š Budyšchina. Šsrjedu, 19. decembra, dostachu w tudomnej turnskej hali něhdže 300 křudych džěcži wobradjenje. Tajtu hodownu radošč mējachu 21. decembra džěcži tudomneje wukhowarnje maľych džěcži a 22. decembra bē w tachantskej schuli wobradjenje sa křude katholicke džěcži. — Měšchecžanski hłowny kassirar k. Rietscher bu 19. decembra šrijedž šwojeho džěla tak šylnje wot Wožeje rucžki šajaty, so je strach wo jeho žiwjenje. (B. N.)

— Šyndikus a direktar krajnostawškeho banka, k. D. Š. Šhrig tudy, bu šrijedu, 26. decembra, wjeczor, wot Wožeje rucžki šajaty a na mēscze morwy wosta.

Š Horonjowa. Šańdženeho 18. decembra pschinješechu tudomnemu rycžerkublerjej knješej Lehmannej tu powjesčž, so je na wodže rēki Šprewje wulki wódný ptať widžecž. Rnjes rycžerkubler so teho dla s ššěľbu na brjóh rēki poda a wuhlada wot tam wulkeho džiwjeho kólpja (Šchwan). Wón teho dla do njeho ššěli a jeho tež šbožomnje trjedi, so bē ptať bóršy morwy a pschi tym na pjerju zyle njewobšchodženy. Tutón kólp bē 16 puntow cžěžki a mērjesche, hdyž wišasche, wot pyšta hacž do nohow 1 metr 65 centimetrow (něhdže 2 kóhčej 21 zolow) a pschi wupšchěštrjenju wot jenoho křchidloweho kóncžka k druhemu 1 metr 95 centimetrow (3 kóhčje 9 zolow).

Š Bufež. Rašch žyrkwiny cžapnik (šeger), kotryž bu w lěcže 1751 na tórm štajeny, je nětko po 126lětnym hičžu šwój mēť dostať. Wón je hewať tež teho dla wopomnjecžja hódny, dokelž bē 14. oktobra lěta 1778 runje pjeć wotdyriť, jako so tudy a w tudomnej wokolnosčzi bjes Šrušami a Awstrijakami tamna krawna bitwa šapoczja, kotraž je pod mjenom „nadpad pola Bufež“ šnata.

Š Klětnoho. Wutoru, 18. decembra, wjeczor w 5 hodžinach wudyri pola tudomneho pošbura Šurja Roja woheň, kiž wschitte jeho twarjenja, kaž tež domške šahrodnika Šana Šchmida do procha a popjela pschewobrocži. Dwór pošbura Šana Miška wscha bu pschēš pilnu prózu tyč, kiž bēchu na pomoz pschichli, pschēd šahubjenjom wobarnowany.

Š Mješnarow. Tudy šta so šańdženu šobotu, 22. decem-

bra, wojafej Frenzelej to njesbože, so buchu jemu wot fytanjaweje maschiny wschitke porstny lěweje ruki nimale zyle wot-rěnjene.

* Wulkeje Nydeje pola Wojerez. Schtwórtk, 13. decembra, wječor w 6 hodzinach je šo bróžen tudomneho kublerja Schöny wotpalila.

Wotšudjenje.

Wšched budyškim wotřešnym šudom bě 18. decembra hłowne šudniske jednanje pschecziwo Janej Augustej Sauerej. Wón je šo w Gzichonžach narodžik, je paš na Židowje wotczechnjeny a hižom tojščo krócž paduchstwa dla khostan. W lěcže 1870 s jastwa pusšeczeny, njeje šo s džělom žiwik, ale bydlažy w škalo-bach a podšemskich džěrach, je šwoje žiwjenje s paduchstwom šdzer-žak. Wón je teho dla buram, duchownym a wuczerjam do jich domow kašik abo šo do tutych nutšlamak a s nich wošebje zyrodu, draštu a pjenjesh wukranj a do šwojich kšowantow nošyk. Druhdy je drje tradacž dyrbjak, hušto paš tež derje žiwj byk, hdyž bě šo jemu radžiko, ščěnki, košbašy, tucžno, šadko, jeja, khlěb, kšofej a palenz we wjetšich džělbach domoj nanošyč. Wón je šo tež se šwězami, cigarrami, knihemi a protyškami, k termušam a rócžnym čašam s tykanzami a winom, haj junu se šchampanškim šastaracž wjedžik a hodny jemu košacže a druhe dobre jědže njepobrachowachu.

Štónčnje jeho w mězžu tuteho lěta došahnychu. Jemu šo sto a džewjecž a pjeczdzěšak paduchstwow winu dawasche a wopichijecže wšchěch šchtrafow, kotrejž by teho dla dostacž mēl, je 302 lěcže kšofatnje (Zuchthaus) a 1 lěto džělatnjothěže (Arbeitshaus). Najdłěžšcha šchtrafa paš, kotruž šafon paduchstwa dla pschipuščej, je 15 lět kšofatnje — a tak tež pschi tej wosta.

P ř i l o p k.

* W Holbinje (Zaubenheim) smjesboži tamnu šrjedu, 19. t. m., 26lětny džělacžer Chrgott Wobst na jara šrudne waschnje. Wobst, rodbeny s Wernarjež, běšche přeni džělacžer w holbinskich škafach. Ššrjedu po wobjedže chyzsche wón smjerške dynamitowe patrony, kotrejž k rostšelenju kamjenjow trjebaja, rostajecž. Teho dla běšche wón kruč drjewa přěti psches wóhnišcžo wysche pto-mjenja položik a na to smjerške patrony kładješche. Šdyž běšche jena patrona na jenej stronje rostała, pschimny ju s wobemaj ru-komaj, so by ju pschepoložik. Na dobo patrona rosbuchny, čžišny jeho nasad, wottorže jemu pschi tym wschitke porstny, rostorha wo-bej ruzy a ščornj jemu bješwoczjo. Čžěžžy ranjeneho domjesechu w nožy do budyškeje hojejnje, hdyž wbohemu šchtwórtk dopo-đnja wobej ruzy hačž do poš kóhcža wotrěšachu. — Šašo wo-por bješstaroscžiwoscže we wobkhadženju s tak štraschnym dy-namitom. Wón je wumrjel.

* Šaňdzenu njedželu wotpali šo w Nowym Měscze pola Štołpnja 5 bróžnjow. Wohen, kotryž je, kaž šo šda, wot nekajšeho škóštnika šažony, bě w bróžni pošthalterja Šchrödera wušchoł.

* Pjatt wječor je jedyn rubježnik 60 lět štaru mandželstu žiwnošczerja Kiliana w Nowych Wallwizach pola Waldheima w krumarni nadpanyk. Škóštnik je Kilianowej hubu se šynom ša-tykał a jej 30 np., kotrejž wona pschi šebi měješche, rubik a potom čžeknyk. Ludžjo mjenja, so to tola njeje próžy hódne byko.

* Šako šchtwórtk popođnju želešnicžny čžah na thüringskej želešnicy nimo Gohlisa do Lipska jědžišche, mjetasche nekajki njebošak kamjenje na wosy, pschi čžimž wulki kamjen jene wotno rošrašy a wotšo lětaža šchlenža jeneho we wosu šedžazeho muža čžěžko šrani. Šačž dotal hišcže šo njeje radžiko, škóštnika wušlědžicž.

* W Šródku je šo 4. decembra pschi rěšanju jeneho wotla nje-šbože štało. Přjedy šaraženja šo mjenujžy wot wottorže, čžerješche na to po dworje wotšo, trjechi pschi tym na jenu mlodu žonu, kotrejž rohi do brjucha štorcži, psches čžož bu wboha, kotraž bě hašle krótki čžah přjedy dwójnikow porodžika, jara čžěžko ranjena.

* W Šarlinje je tyschet Krüger 8. decembra rano w šwojej džělatni šwojemu pjeczłětnemu hólžej šchiju pscherešnyk a potom šo wobwěšnyk.

* Š Frankfurta pišaja: Šaňdzeneho 10. decembra w nožy šteješche jedyn wojak 81. infanterie-regimenta w kašernje na štraži. Šofelž paš w dwanacžich hodzinach wojakow won njewošasche, džěšche jedyn towaršch ša nim hładacž a namata jeho morweho. Wón bě šo wobwěšnyk.

* Kaž s Meža pišaja, šatšeli tam w fortu St. Julien jedyn bajerški podwysch 24. novembra najpřjedy jeneho šeržanta s Šrusšteje, a potom šameho šebje.

* W Čhaškocu we Wuherškej rosbuchny 2. decembra w tam-niškej piwatni kotoł, pschi čžimž buchu wošmjjo ludžjo šaraženi a pjeczjo čžěžko ranjeni.

* Š Rigi w rušowskej pišaja, so maja hišcže tam zyle čžopky čžah; 12. decembra widžachu kuntwory hracž, šijaški a rešeda w šahrodach rjenje kežėja. — Temu napschecžo s Šišliša w rušow-škej Afiji pišaja, so je tam wulka šyma, kajkaž tam došhe lěta žana wjazy njeje byka. Na grufiniškej drošy, na kotrejž turkowsžy jecži šo do Šrusšteje wjedu, maja tucži wulkeje šymy a šněha dla wjele čžerpicž.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanš Depla. Šdyž takle džěcži nowemu knješej duchow-nemu w pschym čžahu napschecžiwjo čžahnu, to šo mi lubi.

Mots Tunka. Mi tež.

Š. D. A hdyž potom zašty s kšofejom doštanu, to šo mi tež lubi.

M. T. Mi tež, mi tež!

Š. D. Ale hdyž šo tam nekajka žónška pschischmata a zašty ššradžu bjerje a je pot šabat tyka, hm hm —!

M. T. To šo mi njelubi.

Š. D. Mi tež niž. Ale to hišcže hórje pschindže! Wona běšche mjenujžy tak njehanibita, so rjekny: „Ach, ja bych wšchaf ša nascheho Šanka zašty šobu wšala, ale tu žane wjazy nješšu.“ — Ale jena druha žona, kiž bě ju kranycž widžika, jej praji: „Wšchato mašch je pod šabatom!“

M. T. A šchtoha potom běšche?

Š. D. Ši a hašba — dale ničjo. Šrrr!

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowanaj:

Šětrowska žyrkej: Šan August Boigt, šudnjewarž, s Luisu Amaliju Augustu Šažarjež.

Křěni:

Michaška žyrkej: Šarja Madlena, Šana Šohuwěra Ššchizana, kšěžtarja w Šenkežach, dž. — Ernst Šta, Šorle Šrnšta Mühle, murjerja a wo-bydlerja na Židowje, š. — Ernst Šermann, Šana Augusta Šocha, šahrobnika na Ššotolžy, š.

Zemrječi:

Džen 6. decembra: Šana Šinklerjež, njebo Šana Šalmy, džělacžerja a wobdlerja pod hřodom, wudowa, 73 l. 5 m. — 7., Šěrcžin Šurij, Šafuba Šichala Šufascha, hoščenžarja-naješka tudy, š., 20 n. — 8., Šana Madlena, Šana Šurja Šonicha, wumjenkarja w Šórk, mandželšta, 57 l. 9 m. — 9., Šana Šheresta, Augusta Šěršcha, žiwnošczerja w Delnjej Šinje, dž., 5 m. 10 d. — 10., Šan Šimmermann, wumjenkar w Džěžnkežach, 76 l. 1 m.

List na redaktora Lužičana.

Ja sym wotebjerar „Lužičana“ a „Lipy Serbskeje“ a wobej mēsačnikaj z wulkej pilnosću čitam. Při čitanju sym ja jedyn z druhim swēdomniwje mjez sobu přirunal a při tym namakal, zo staj wobaj tutaj časopisaj po wjetšej džělby jeneho a teho sameho woprijeća abo wobsaha. Ja praju „po wjetšej džělby“, přetož w „Lužičanu“ su mjenujey hišće powjesće. „Z Budyšina a Lužicy“ a wyše teho „Słowjanski přehlad“, štož woboje „Lipa Serbska“ nima.

Po tajkim staj „Lužičan“ a „Lipa Serbska“ po wjetšej džělby jeneho a teho sameho woprijeća, přetož wobaj časopisaj přinošataj najbóle pēs-nje, powjesće a wēdomnostne nastawki. Jako čitař dyrbyu drje prajić, zo so mi to we woběmaj lubi, přetož dokelž su pēsnyje, powjesće a nastawki tola w kōždym časopisu hinaše, dha mam ja wjacy čitać. To je krasnje! Ale hdyž na to pohladam, zo smy my Serbja tola mały lud a zo je teho dla njeľubozne, hdyž jedyn časopis druhemu njetrjebawši konkurencu čini a po tajkim srēdki k wudawanju pomjeńša, dha je moje mēnjenje to, zo bychy so naše pisace mocy zjenočile a zo by so teho dla jenož jedyn tuteju časopisow wudawał.

Ale kotry? Ja mēnju: „Lipa Serbska“. „Lužičan“ drje swoju wēc derje wjedže, to so z polneje wutroby wuznawam, ale Lipa je časopis młodych Serbow a wona wosebje jim skladnosć dawa, so w serbskim pismowstwje wudokonjeć. A na koho přichodnosć našeje narodnosće twarimy? Wēsće přede wšēm na naše pilne, na polu literatury džělawe młode Serbstwo, kotrež, hdyž je w młodych lětach horliwje pisało, zawērnyje tež w pōzdnim času pjero z ruki nječisnje, ale je tež naložuje k lēpšemu našeho serbskeho čitaceho ludu.

Duž ja hišće raz za to hłosuju, zo by „Lužičan“ zastał a so jenož „Lipa Serbska“ wudawała. Tola sebi při tym naležnje žadam, zo bychy so te wotdželenja, kotrež Lipa hač dotal nima, jako: „Z Budyšina a Lužicy“ atd. přichodnje tež swērū w Lipje wobkedžbowale. Jara zajimawe a we wěstym nastupanju wužitne by pak tež było, hdy by so mjeno kōždeho wotebjerarja Lipy tež w njej wotčisćalo.

Tole Wam, wysokočeseny knjez redaktoro, k dobročiwemu rozmyslenju přepodawam a zawostanu Waš najpodwolniji atd.

Wotmolwjenje redaktora.

Redaktor Lužičana je tute myšliki knjezeje wudawarjeje „Lipy Serbskeje“ a tež někotrym druhim, w serbskim pismowstwje džělawym knježim k přecelniwemu nawjedženju dał, a je so po powšitkownym rozpominanju wobzanklo, zo ma „Lužičan“ zastać, hdyž so jeho horka naspomnjene wotdželenja tež do Lipy přewozmu. Tola je redaktorej Lužičana

zawostajene, zo móhl „Lužičana“ zaso z nowa wudawać, hdyž by to za Serbstwo někak nuzne bylo.

Duž redaktor Lužičana swojim dotalnym wotebjerarjam najpodwolnijo k nawjedženju dawa, zo z dalšim wudawanjom tuteho mēsačnika zastanje, tak bōrzy hač stej jeho poslenjej lētušej čisle wušej, a prosy jich, zo bychy sebi na město „Lužičana“ nētko „Lipu Serbsku“ skazali. A dokelž je so Lipine lēto z mēsam oktobrom t.l. započalo, dha so nadžijamy, zo jim wudawarstwo Lipy přenje hižom wudate tři čisla darmo přida, je-li zo wońi to žadaja.

Hewak pak redaktor Lužičana swojich dotalnych sobudželačerjow wutrobnje prosy, zo bychy swoje dalše wudžělki „Lipje Serbskeje“ přiwobroćili. Wōn je lubjerad k jeje wudawarjeje wobstara.

Dwē abo tři **Guhofte kmołofapsle** (Theerkapseln) t wšchēdnym jēdžam wšate, sčiznja wurjadnje spēsčne položenje a šu huřto game na šebi došahaje, so šo w kōtřim čžasu najšahalske šajmjenje a bronchitis wotstroni. S nimi móže šo tež puzowa fudocizna, hižom pšichibjeraza, šafajicē a wušojicē; w tustym padže kmołiza kaženje tuberklow šadžewa a š pomozu natury je šahojenje huřto ručičke, hač šo pod najšpōdobnišimi napohladami wotčatačē kmołobčiske.

Tuton popularski hojazy šrēdł njemōže šo derje došē poručecē a to tať derje džiwajo na jeho štuftowanje, kač tež na jeho tunjocē. Dofelž kōždy šlafon 60 kasprow wopšichja, žple hojenje wo prawdže brōžičko, dužji 10—12 p. wšchēdnje nješchidže.

So by kōždy prawdžiwje Guhofte kmołofapsle dostał, nječ šwērū na etikettu kōžbuje, kotraž ma podpšimo knjeja Guhota w tšibarbnym čšifčecju mēč.

Šklad w **Budyšinje** w mēšchēzanškej a hrobowskej haptnyž a pola haptkara Nauenburga w Rowogersbōrfje.

* Špōrnczejstemu mišchrej Mūllerej w Barlinje, Lūgowštraße 97, je šo rabžito, ja wuhnje pšichiprawu wunamatačē, š kotrečej pomozu šo šur pšich kōždym wjedrie a pšich kōždym wēřiku š lošhocēju š wuhnja won čžeri. Tuta pšichiprawa je tōrnik, je želeša pšichiprawny a š nutška tať šriadowany, š wōn šur, kiž džē š někotrny wuhnjow druhdy čžeržo won džē, š tajkej mozu horje šrēba a š wuhnja won čžeri, š šo wšchōn šur š wuhnja šhubi. Nječ je wulki wētr abo žple čžicho, nječ je pomrōčene njebo abo nječ šionžo na wuhēn tloczi, tuta pšichiprawa, kotraž šo němški „Neuer patentirter Rauchvertiger“ (nowy patentowany šurjaniczej) mjenuje, tola šur š wuhnja wotstroni. Wona šo na wuhēn štaji a twjerdže pšichicizni a potom š dobrej špōdobnosću štuftuje, a njeje trjeba, š by šo žabny wuhēn jeje dla wuške twaricē dyržal. Še tež wšcho jeno, hač šo wona na wuhnje wšpōčich abo mišch domow štaji.

Drjewowa aukzia.

Bōndželu, 31. decembra 1877, dopołdnja wot 10 hodžin budža šo w forczmje w **Mjedžoisu** šuche a wulčšowanške drjewa, w mjedžojškim ryczej-kublerškim lēšu nastajane, jako:

- 9 Km. mjehkich šchčepow, No. 1—4,
- 5 „ twjerdych šlipow } No. 1—43, 45—90,
- 213 „ mjehkich „ }
- 25,2 štotnjow mjehkich walcžkow, No. 5—51,
- 104 šhōjnomych doškich hromadow

pod wumēnjenjom našadženja a pod druhimi, předy wosjewjomnymi wumēnjenjami na pšchēšadžowanje pšchedawacž.

Rupowarjo šu prošeni, šebi te drjewa předy wobhladacž a šo teho dla na lēšnika w mjedžojškim lēšnikim domje wobrocicž abo šo tež bjes dalšchego do lēša podacž.

Šrabinske Šchall-Niaucourške hajnište šarjadnistwo w Šufzy.
Sugo Dpelt.

Pšchedawanje twarškeho a wužitkowneho drjewa.

Na šermančanskim lēšowym reviru njedaloko Ššowjom je twarške a rhyelowe drjewa, kač tež drjewa ša rōry na pšchedaň.

Ššastanja pola knjeja **Šyndy** w Šermanezach.

Müller.

Pšchedawanje palneho drjewa.

Na štrōžanskim lēšowym revieru pšchi mortkowškim pučju šu hišchēže šhōjnowe jadrojte šchčepowe šloštry — šloštr po 15 $\mathcal{A}$ 50 $\mathcal{g}$ — na pšchedaň.

Ššastanja w forczmje w Šamjenej.

Müller.

A wobkedžbowanju.

Wulku džělbu

8/4 bēleho čzeladneho platu

Reinhold Hartmann jun.

W Budyšinje.
23 na šerškej hašy 23.

možu ja po wurjadnje tunich pšchedacž, na čžož tyč, kiž wo to rožga, wōkēbje kōždnych čžinju. © počešćowanjom

Telegrafiski burean w przedwornym twarzeniu pólta (na bohatej haży), po jenym iřhodže, je kóždy džen wotewrjeny wot rano 8 hač wjeczot 9 hodzin.

Placziřna žitow a produktow
w **Budyřcinje** 22. decembra 1877.

Žitowy domow:	Na wikach				Na burřy			
	wot		hač		wot		hač	
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
4160 mýchow.								
Přchenža 50 kilogr.	10	24	11	61	10	42	11	46
Kořka " "	7	59	7	85	7	59	7	91
Ječmjen " "	8	69	9	6	8	69	9	6
Wowř " "	6	40	6	70	6	40	6	70
Gróh " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Hapř " "	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahly " "	12	36	—	—	—	—	—	—
Sejduřka " "	16	42	—	—	—	—	—	—
Wěrn " "	1	76	2	—	—	—	—	—
Wutra 1 " "	2	20	2	40	—	—	—	—
Sěyno 50 " "	2	80	3	40	—	—	—	—
Sěłoma 1200 pt.	20	—	24	50	—	—	—	—

Róř přchenžy po 170 puntach: 17 marow 40 np. (5 fl. 24 nřl. — np.) hač 19 mf. 73 np. (6 fl. 17 nřl. 3 np.) — Róř rořki po 160 puntach: 12 mf. 14 np. (4 fl. 1 nřl. 4 np.) hač 12 m. 56 np. (4 fl. 5 nřl. 6 np.) — Róř ječmjenja po 140 puntach: 12 mf. 16 np. (4 fl. 1 nřl. 6 np.) hač 13 mf. 44 np. (4 fl. 14 nřl. 4 np.) — Róř wowřa po 100 puntach: 2 fl. 4 nřl. — np. hač 2 fl. 7 nřl. — np. — Róř jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 fl. 12 nřl. 4 np.) — Sejduřčne krupy: 16 m. 42 np. (5 fl. 14 nřl. 2 np.) — Wěrn: 1 m. 76 np. (17 nřl. 6 np.) hač 2 m. — np. (20 nřl. — np.) — Wutra: 2 m. 20 np. (22 nřl.) hač 2 m. 40 np. (24 nřl.) — Sěyno po 100 puntach: 2 m. 80 np. — (fl. 28 nřl. — np.) hač 3 m. 40 np. (1 fl. 4 nřl. — np.) — Sěłoma (1200 pt.): 20 m. — np. (6 fl. 20 nřl.) hač 24 m. 50 np. (8 fl. 2 nřl.)

Czahi po železnizy.

Se Chorjelza do Draždjan.

Se Chorjelza	140	39	450	755	1055	245	440	745	1035
Lubija	29	37	538	842	1148	336	524	831	1120
Budyřcina	238	47	618	924	1227	414	64	911	1152
Wistopiz	—	430	654	955	1258	448	635	942	—
Arnšdorfa	—	451	722	1022	125	512	70	106	—
Hadeberga	—	59	733	1033	135	523	711	1017	—
Do Draždjan	347	529	84	114	26	551	743	1045	—

Se Draždjan do Chorjelza.

Se Draždjan	630	920	1210	258	55	757	1115	1230
Hadeberga	78	955	1247	330	537	834	1152	—
Arnšdorfa	722	107	1	341	551	846	124	—
Wistopiz	747	1030	128	43	617	911	1227	—
Budyřcina	823	118	28	438	656	948	14	150
Lubija	99	1148	248	515	738	1038	141	219
Do Chorjelza	950	1228	323	556	819	1114	216	250

Se Budyřcina do Wjeleczina.

Wotjeřb i Budyřcina	615	1225	225	440	950
Přchijeřb do Wjeleczina	650	15	255	524	1025

Se Wjeleczina do Budyřcina.

Wotjeřb i Wjeleczina	844	170	370	727	1049
Přchijeřb do Budyřcina	910	137	345	82	1116

Wewudawarni „Serb. Nowin“ řu dostacž: **Wróczel hwědkow wěrnoscze.** Wažne powjeřcze i Wožeho kraletwa. Porřta Wožeho druhi džel. Seřtajal N. Sěłora, farať w Sěmilnej. Sa 1 hriwnu.

Evangelřka zyrkej pod křiřizom. Spiřať N. Sěłora. 18 np.

Powjedanczka se žiwjenja. Spiřať N. Sěłora. 25 np.

Kwětki i miřionskeje řabrodki. Spiřať N. Sěłora. 6 np.

Powschitkowna affekuranza w Triescze.

(Assicurazioni Generali.)

Sałožena w lěcže 1831.

Rukowazy fond towarřstwa wopřchija po bilanzu wot 31. decembra 1876: přchitowne wobřatki:

Sakladny kapital:	řhěřnakow	4,200,000. —
Rezerwy w { hotownyř pjenješach:	„	17,109,320. 13.
{ prämijach a dani pr. 1877:	„	10,886,554. 35.

Dale:

W pōsdniřch lětach dostajowne prämije: „ 11,216,541. 36.

řłowne summy kapitala a rezervow řu na ležownoscze pupilariszy napoložene.

W lěcže 1876 řa 13313 řchłodowanjow wupřacžene 5,848,942 řchěřnakow 05 krařzarjow a wot řałoženja hač do 31. decembra 1876 i žyła 116,499,981 řchěřnakow 59 krařzarjow.

Powschitkowna affekuranza řawěřcžuje:

- a) tworn, mobilije, žnjeńske řarady a t. d., řaž tež, jeli to krařne řatowy domowleja, twarjenja wřchěř družinow přče wohnjowu řchłodu a rowbudnjenje parnyř kōłtow;
  - b) postřicžuje řawěřcžjenja na žiwjenje řłowjekow na jara wřchelake wařchnje řa najtuniřke twerde prämije a polizy w němskich pjenješach wuřtaja.
- Ř kōždemu wufarjanju a ř wobřtarjanju řawěřcženjow porucžja řo agent:
hamřski řkotołekar Ernst Walther w Budyřcinje.

Kamjenje wuhlo a brunizu

najlěpřcže dobřocze a po najtuniřchich placziřnach ma řtanjne na přchėdan **Br. Rhan** prjedy **H. J. Linda** ře řkladom na privatnym řubłodwōrnisřcžju.

Platowe a wurějne řhlamy

na jerjowej haży 269 **Emil Wehrle** na jerjowej haży 269 porucžja cžescženym Sěrbam Budyřcina a wokolnoscze řwōj derje řřjadowanj řklad řłėdowazyř tworow, jako **lama, barchent, biber, řtary lōhč 25 np.** a drōžřcho, řaž tež **lamabarchent** najcžėřřřcže tworn, řtary lōhč 40 np., řkaniny řa řholowj a pjelzowe pocžehnjjenja ř bawmj, polwōłmj a wōłmj, cžorne a piřane lūřtrj, ripřj, řhibet a řařchemir, řaž tež **piřane drařtne řkaniny** po najtuniřchich placziřnach; **mōdrj, rubjanj** a **běly řlat**, řtary lōhč 25 np., řchirting, řchiffon, řmuhaty řlat a **piřej wřchelakich družinow; błidowe rubj a řalweth, řrienřcžcža i domjažeho řlatu** po najtuniřchich placziřnach; **lamatořchle, řchōřřchj a řchłipřj** wřchelakich družinow; **muřaze rubiřka 25 np.** a drōžřcho; **řłowjaze, řailłowe rubiřka a řchawle** we wulfim wubjerku, běle a piřane **dřbřacžne rubiřka 10 np.** a drōžřcho, řaž tež wřchitke **podřchiwłowe řkaniny** po wřchěř placziřnach, **błidowe a řommodowe deři** kōždeje wulfocze.

Cžescženym Sěrbam Budyřcina a wokolnoscze ř tutym ř dobřocžiwemu namjedženju dawam, řo řym ja na **garbarřkej haży cžo. 421**

kařcžowj magazin

wotwriť. Přchi wulfim wubjerku řřrawne a tunje pořřuženje řubjo, mōj řřkad přchi potřjebje najlěpře porucžam.

Hermann Schmidt,
třřchėřski miřchtr.

P. Strobel, prjedy Joachimowy atelier

za njebolofne sahadzenje kumschtnych subow a plombitowanjom po najnowschim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operazije: Na snutsknej lawstkej hachy cz. 120, po 1 sthodze.

A ryczam wschednje dopoldnja a popoldnju wot 8 hacz do 5 hodzin. — A hudy m darmo.

Siebigowy kumys-extrakt

je po najnowschich sledstwach lekarstich autoritetow jeniczki, westy diat. radikalny hredki pschi schizokhodoczinje, pluzokhodoczinje (tuberkulozy, kuchoczinje, brostokhodoczinje) zoldkowym, czrjewowym, a bronchialnym kataru (kaszel i kratami), kuchoczinje rzjawa, asthmje, sledawje, wsched hlaboczinje (wokebje po czejstich choroscjach). Kifiti po 5 statonach a fl. po 1 m. 50 np. excl. pakowki s wukozowanjom moza ho dostacz w: Hartungs Kumys-Anstalt, Berlin W., verlaeng. Genthiner Str. 7. Gute flakony hu jenoj prawdzijwe, hdyz maja naschu firmu. Wsched wopaczynni praparatami ho warnuje. Lekarsta knizka wo kumysowym lekowanju je koczy ras pschypokozena.

Sdzej wsche hredki njeponhadu, njech ho skoncznje s kumysom spyta, sahojenje budje sda.

Wulki dobytk wedomnosze!

Stoncenje je ho radzilo, dotal njeuwuojomnu chorosc

epilepsiju — padawu — widlisceza

psches hojenje, wchostronizy dopofasane a po naturje slozene, radikalnje sa zyle zimjenje sahna. Wschitzy tajzy khori njech ho s najwjetichim dowerjenjom pod pschypomnjenjom staroby a tracza choroscje pisnje wobrocza na

C. W. Telle
Berlin, Oranienstrasse 33.

Moje psches 30 let wobstejaze

czaknikarstwo (Uhrengeschäft)

poruczam k dobrocziwemu wobkedzbowanju a czinju ja na moje cylindrowe czakniki tedzjne, kotrej wokebje berje du.

S poczeszowanjom

C. M. Scholta,
czaknikarsti mischt.

Na schulstich hrjebjach

pobla Kubicz koczmy cz. 651.

W khlamach ho herbsti ryczi.

Najpekniši magazin za kurjerjow!

W Drahdzanach, Breitestr. 7. Kaufhallen. Wjeb 7.

G. A. Täubrich,

cigarrowa, cigarettowa a tobakowa fabrika

„L'ESPERANCE“

poruca jako exquisitne syline cigarettowe družiny en gros a en détail najtunišo:

Nr.		a Mille	Mark
52.	Economique	”	7.00.
2.	Phérezly tres fort	”	9.50.
45.	Militaire fort	”	12.
24.	Dubec fort	”	12.60.
27.	Samson fort	”	12.60.
22.	Dubec choisi fort	”	18.
18.	Non plus ultra	”	27.
12.	Phérezly non plus ultra	”	27.

Drogowe khlamy

O. Jungnickel & Co.

w Budyschinje na zitnych wikach 603 na rozku kamjentej hachy

poruczeja:

konjazy ziwjazy polver, kruwjazy mlakowj polver, jatrotkran, hoffmanuste khrepti, baldrijanowe khrepti, salmiakduch, benzoin, terpentinowj woli, zono-powu a lanu muku, dwojny wuhlofikaty natron, bullrichowu krejcziscjazu kol, jeichibernowu jushku, malenizu, kaz tež hewal wschitke hapytkarste tworj po najtunisichich placzishnach.

Splazne

a kozowe choroscje, syfilitis, polluzije, splaznu nje-moz, zoldfome a delnjo-zivotne czerpjenja, konjaze choroscje, bely splaw, krejkhudocze, rheumatismus, czejzokhtschenje, padazu chorosc atd., kaz tež wsche jastarjene bednosce dospotnje sahaji Dir. Schneider w Schorjelzu, Berlinerstr. 7.

Rozdu robotu rano wot 8 hodzin hacz do 1 hodziny njezdelu w hosczenju k belymu konju w Budyschinje k ryczam.

We wudawatni „Serb. Nowin“ je sa 25 p. dostacz:

„Krajan.“

Katholska protyka

3a Hornju Kuzien na leto 1878.

K dobrocziwemu kupowanju

poruczam:

swietelne kofale	175 np. a drobichy,
nobne kofale	160
djelarste kofale	125
chemistny	50
thornarie	10
schluphy a trabaty	15
schawl-rubifika	50
spodnje kholorohy	110
spodnje jati	125
jonjaze kofale	175
spodnje butnie	175
kaz tež zidjane tramatowe rubifika, gerdiny, bledowe a podobne czowe ruby, dychacine rubifika, schirindl, driton, pitel, barchent, kaz tež hotowe schorjuzi wsdych druginow.	

Julius Lange

na lamstich hrjebjach

i napldeca mestsgantse sdule.

plachim,

Sura tunje ale twjerde

Lubym Serbam, kiž wo pěkne powjedančka a pěsnje kaž tež wo rozwučenje we wšelakim nastupanju rodža, z tutym najpodwolnišo k nawjedženju dawamy, zo naš měsáčny časopis

„Lipa Serbska“

w měsacu januaru 1878 ze swojim štwórtym čisłom na swět wustupi. „Lipa Serbska“ měsáčnje po jenym čisle wuńdze a plaći lětnje pola wudawarja kaž tež we wudawarňi „Serb. Nowin“ 2 hriwnje, pola našich agentow a z připóslanjom do domu pod križnym zwjazkom pak lětnje 2 M 40 P Tejko khostuje wona tež na pósce.

Dotalni agentojo su: kk. kubler M. Kokla w Khróscicach, překupc Deleníčka w Kukowje, wučer H. Brauner w Šunowje, wučer Kleiber w Róženće, wučer A. Kerč w Bukecach a kubler Fulk w Miłočicach.

Dokelž č. 4 Serbskeje Lipy, kotraž je 1. oktobra 1877 swój druhu lětnik nastupila, w tychle dnjach wuńdze, dha při tutej skladnosći čescenyh Serbow na to kedžbnych činimy, zo tež ci, kiž sebi ju hakle nětko skazaja, přenje tři měsacy drugeho lětnika sobu dostanu, tak dalo ko hač dosahaja.

Wudawarstwo.

Wšepoloženje khlamow.

Rjemjenjerške a bedlařske khlamy

E. G. Leuner

prjedy na bohatej hašy,

ku nětko na **škulstej hašy** sady **noweje měsčecjansteje šule.**

Š dobom poruczam swój bohaty sklad wšech do rjemjenjerstwa a bedlařstwa kłusčazyh artiklow k dobročiwemu wobkedžbowanju.

E. G. Leuner.

Heinrich Teutscher,

hornčerski mistr

w **Budyšinje** na kamjentej hašy č. 578

porucza

swój sklad **khachlow** wšech barbow s dobrej trajazej glasuru, kaž tež jich **stajenje** pod rukowanjom pěkneho a tunjeho džela.

Khachlowe roly wšech wulkoščow a dołhoščow hač k 12złowym pjezowym rolam mam stajnje na pschedaň hotowe.

H. T.

Š wjele lět sławnje snata **prawdźiwa Ringelhardtsto-Glöcknersta žalba*)** je schtemplom: M. Ringelhardt a fakitanstej marku na schachtliczkach je pruhowana a porucza šo psche: **kosčozer, rat, karfunkel, sakny, lischaty, klonoplaw, wopalenja a wosabjenja, kurjaze woła, sahorjenja, s zyla psche wšech swontne schodowanja, zoldowu bolosč, wječ a drjenje** atd. Šo by kóždy **prawdźiwu** dostał, njech hebi **Ringelhardtsto-Glöcknerstu žalbu** žada, wo kotrejž šu **najlépše wopisna jeje hojazeje mozn, kaž je žana druha žalba pokazac njemóže, we wšech hapytkach wupoložene.**

*) Šo 50 a 25 np. k dostaczu w budyskimaj hapytkomaj, kaž tež w hapytkach w Bistopizach, Kafezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Bjernacizach, Wóstrowzu, Herrnhucze, Neugersdorfje, Groššönawje, Nowosalzju, Seifhennersdorfje a w fabrizy M. Ringelhardtoweje w Gohlisu pola Lipsta, Eisenbahnstr. 18.

Běly pěšf

je sašo dostacž pola **J. Frenzela** we **Wulfej Dubrawje.**

== **Słysčne njedostatki,** ==
hluchošč wěšče a dospołnje sahoji, jeli njenje pschinarobžena,
F. Kattepoel w „**Haus, Westfalen.**“

Šležnistka žiwnosč č. 30 w Čor-
nyh **Wobšlizač** je s polom abo bješ pola
na pschedaň a je wšo dalsče tam šhonicž.

Sadowa a winowa předawarňja

Johann Schöbinger

Gries bei Bozen (Südtirol),

póscele po připóslanju pjenjez

1 kistku po 10 kilo zymskeho blidneho sadu sort.	mark 9
1 kistku po 1/8 hekt. kastanjow	4 1/2
1 " " 1/8 " włoskich worjehow	3 1/2
1 " " čerstweho warjenja sort.	9
1 " " 4 kilo plodokhlěba	9
1 hektoliter tirolskeho blidneho wina čerwjeneho abo běleho	37

Wobšěrne plaćiznolisty darmo a franko.

Aromatisfu wicžnu watu: 50 np. a 80 np.,
fenchlomjedowy ekstrakt: bješču 50 np.,
běh broštyrop: bl. 75 np.,
schmrětojehlinoowy aether: bl. 30 np.,
fulzbergste flupowe křepki: bl. 56 np.,
schwablowne mydło, šmokolmydło, glycerino-mydło atd.

porucza **hrodowsta hapytku** w **Budyšinje.**

Wosaze, sajecze, karniflowe, morda-
rijowe, tšhorjaze a čelaze **koje**
kupuje po najwyschšich plaćiznach

Heinrich Lange

na žitnych wítkach,

pschi šerbstej katholickej zyrkwi.

Pschi **džewjecich procentach** provizije šo
wot jeneho **derje snateho** krupysawěščaz-
zeho towarstwa dželami a sprawni

Šastupjerjo

pytaja.

Čži, kiž wo to rodža, njech podrobne sa-
mołwjenja pod **O. A. 201.** na „**Invalidendank**“
w **Dražžanach** posčezju.

Šólzy, kiž tudomnu realnu abo psche-
kupku šchulu wopytaja, nama-
taju w jenej pschitnojnej familiji dobry pension.
Šdže? to je šhonicž we wudawarňi „**Serb.**“
Nowin.“

D ž a k.

Wschittim tym, kiž 18. decembra swolnivoje
na pomoz šhwataču a s Božej pomozu moje
twarjenja psched pšomjenjami šwarnowachu,
šo ja s tutym wutrobnje džakuju.

W Klětnom, 22. decembra 1877.

Jan Miklawš.

D ž a k.

Š tutym ja knjejeje gmejnsnemu prjóbš-
tejerjeje **Wěrczinej** w **Butezach,** kaž tež čješćzeneje
bukicžanskeje gmejnje a hewal wšchittim druhim,
kiž šu mi po wotpalenju s pjenježnyrni a
druhimi wšchelatimi darami a pschi nowo-
twarbje s šorami a rucžnym dželom k pomozu
byli, šwój najwutrobnišchi džak šjawnje wu-
prajam, s proštwu k **Bohu,** šo by jim to
wšchěm bohacze šarunacž čyžk.

Šandrij Šobrat w **Butezach.**

Č. 11 a 12 **Lužičana** 1877
hakle w měsacu januaru 1878 wuńdzetaj.